

ལ་ཇེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་གི་
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།

༡༡

དགེ་ལུགས་འབྲུལ་དེབ་ཁང་།

༢༠༢༡

༡༡། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་
གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མཁས་ཏེ་
བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་སོགས་
བཞུགས་སོ།།

དགེ་ལྷན་ལྷུ་ལ་དེབ་ཁང་།

ཕབ་ལེན་བྲ་གནས།

<https://gelukdigitalstore.com>

དཀར་ཆག

༡༡། །འཇམ་མགོན་ཐུལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་
ཏི་བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་སོགས་བཞུགས་སོ།༽

མཛད་པ་པོའི་རྣམ་ཐར་ཏུང་བཟུས།

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དགོན་མཚོག་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་མདྲ་སྤང་ཤར་ཕྱིའི་མཛད་དགོས་སྤང་ཅས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཐེ་བོ་ལྷགས་པོ་
བྱམས་དང། ཡུམ་བོ་ཅོག་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་རྩི་ལོ་༡༧༥༢ ལོར་སྐྱུ་འབྱུངས། དགུང་ལོ་བདུན་པར་ཀུན་མཁྱེན་
འཛིགས་མེད་དབང་པོས་ཁྲི་ཆེན་དགོ་འདུན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྒྲེ་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་སྐྱ་བྱང་བཟུ་ཤིས་འབྱེལ་དགོན་དུ་གདན་དྲངས། ཀུན་
མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་དྲུང་དུ་དགོ་བསྟེན་དང་རབ་བྱུང་དགོ་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་དཔྱུས་གཅིག་ཏུ་ལུས། མཚན་དགོན་མཚོག་བསྟན་
པའི་སྒྲིན་མའི་ཁེས་བཟུལ། དེ་ནས་རྩོད་རམས་པ་སྒོ་བཟང་རིན་ཆེན་ལྷོག་གི་སྒོ་བ་དཔོན་དུ་བསྟེན་ནས་ཀ་མད་སྦྱོར་ལྷོག་དང་སྒོ་འཛིན་སོགས་ལེགས་
པར་བྱུང་བརྩོན་མཛད་ཅིང། རིམ་གྱིས་ཆད་མ་དང་པར་བྱིན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་གསན་སྦྱོང་གིས་ཐུགས་སྒྲུ་ཆུང། རྒྱ་དང་སོག་པོའི་སྐད་ཡིག་
ཀྱང་མཁྱེན།

དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་སྐྱི་སྐྱེ་ལོ་༡༧༧༤ ལོར་ཡུལ་དབྱངས་ལྷ་ལྷ་ཁོང་དུ་བྱོན་ནས་འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་གྲ་ཆད་གི་ཆོས་གྲུར་
ལུགས། རྟོར་སྐལ་བཟང་དངོས་གྲུབ་དགོ་ཆུན་དུ་བསྟེན་ནས་དབྱེ་མ། མཛད་ཀྱི་འདུལ་བ་སོགས་གསན་སྦྱོང་གཙོ་བོར་མཛད་དེ་གཞུང་བོད་ལྷ་ལ་
བརྟམ་ཤ་ཆད་པར་གྱུར། པར་བྱིན་ཕྱོད་དང། མཛད་ཕྱོད། འདུལ་བ་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐབས་དེར་ལུགས་ཚུམ་མཛད། དགུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་
ལ་ཕེབས་པ་ཆུ་སྟག་སྐྱེ་ལོ་༡༧༨༢ ལོར་ལྷ་ལྷ་དབང་སྒོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ལྷ་མཚོའི་དྲུང་དུ་བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་བཞེས། དགུང་གངས་ཉེར་
གཉིས་པར་དགོ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་མཚན་བཏགས་བཞེས། དབྱས་སུ་ལོ་བཅུ་དེ་ཙམ་བཞུགས་རིང་མདྲོ་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་གཞུང་ཀུན་ལ་མཁྱེན་
པ་ཐོགས་མེད་དུ་གྱུར་ཅིང། དབྱས་གཙང་གི་མཁས་པའི་ཁྲོད་དུ་ལྷ་ལྷ་མཚན་ཀྱི་རྟོག་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་བའི་གནས་སུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཉེར་
ལྷ་ལ་ཕེབས་པ་མེ་རྩི་སྐྱེ་ལོ་༡༧༩༥ ལོར་རང་ཡུལ་མདྲ་སྤང་བཟུ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་བྱོན། དགུང་ལོ་སྐུ་མ་ལྷ་ལྷགས་པས་སྐྱེ་ལོ་༡༧༩༧ ལོར་ཆོས་སྒྲེ་
ཆེན་པོ་སྐྱ་བྱང་བཟུ་ཤིས་འབྱེལ་ཀྱི་གདན་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ཁྲི་ལ་ཕེབས། དེ་ནས་བཟུང་མདྲ་སྤང་སྒོ་བྱང་གི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་འཆད་
རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདུལ་བར་མཛད་ཅིང། བཀའ་རྩོམ་ཡང་འདུལ་བ་ལྷ་མཚོའི་དཀའ་གནད་མདྲར་བཟུས་ནོར་བུའི་ཕྱིང་བ།
དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་འབྱེལ་རྩོམ་འཕྲོ་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོའི་ཡང་སྟིང། པར་བྱིན་སྐབས་དང་པོའི་མཚན་འབྱེལ་རྩོམ་འཕྲོ། ཟབ་མོ་ལྷ་
བའི་བེན་བྲིས་ཐར་ལམ་སྤང་བ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་ལྷ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་གྲུབ་ཀུན་འབྱུང།
རྩེ་བཅུན་དགོན་མཚོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་རྣམ་ཐར་ཐར་པ་ལྷ་ལྷ་སྲས་ལྷ་མཚོའི་འཇུག་དོགས། ཉམས་སྦྱོང་ཆུན་པོའི་འབེལ་གཏམ་ཡིག་ཆུང་
དམར་ཁྲིང། སྒྲིས་གར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་ལམ་དུ་བཀྱི་བའི་རོལ་ཅིང། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་པ་
དབྱིད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་དབྱར་སྐྱེས་སྐྱ་བཟུ། རྩི་ཤིང་བསྟན་བཅོས། སྒོ་བ་གཉེར་བྱེད་ཚུལ་ཀྱི་བསྟན་བྱ་སོགས་མདྲོ་དང། གསང་
ལུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས། རྣམ་ཐར། སྟན་པ་སོགས་ལེགས་བཤད་བརྩོད་དོན་ཟབ་ཅིང་རྩོད་བྱེད་སྟན་འཛེབས་ལྷ་པའི་ཕྱག་རྩོམ་པོ་ཉི་བཅུ་གཅིག་
ལྷག་མཛད། དབལ་མེད་བརྩི་ཏ་དགོན་མཚོག་ལྷ་མཚན་སོགས་སྒོ་བ་མ་མཁས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང། དགུང་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་ལ་ཕེབས་པ་
རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ཆུ་ལྷག་སྐྱེ་ལོ་༡༨༢༩ ལོར་དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ།

༄༅། །འཇམ་མགོན་ཀླུ་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱམས་

ཏེ་བསྟོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གང་ཞིག་བཤད་དང་སྒྲུབ་པ་ཡིས། ཀླུ་པའི་དགོངས་པ་སྒྲ་ན་མེད། སྒྲ་དང་གཟིགས་པའི་མཚོག་གྲུར་པ། རྟེན་འབྱུང་གསལ་མཛད་དེ་ལ་
འདུད། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཚས་ཀྱི་སྟོ། །རྩི་སྟོད་ཀླུ་པས་གསུངས་པ་ཀུན། །གང་དུ་གཞུལ་ཞིང་འབབ་པའི་གནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འདི་ཁོ་
ན། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འགོ་ཀུན་གྱི། ཀླུ་པའི་སྒྲིན་མང་དུངས་འབྱེན་པའི། སྒྲ་དང་རིག་ལྡན་ཀླུ་པོ་ཡང། རྩིས་ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་ན་གང། །
དེ་ཕྱིར་ཀླུ་པ་སྟོན་པ་ཡི། །བསྟན་ལ་འོད་བྱེད་ཉི་མ་དང་། །འགོ་བའི་དབུགས་འབྱེན་སྒྲ་བ་ཡང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་དུ་ངེས། །
བཞིན་ཉིད་སྟོན་པའི། །ས་མཁན་རང་བཞིན་བཛུང་བ་ནི། རྩིས་ཀྱི་རྩེས་འགོ་དང་པའི་སྟོ། མི་མཉམ་ཆེ་བའི་གཏེར་དུ་ངེས། །
མཁས་རྣམས་གཟུར་གནས་པས། །རང་སྟོབས་སྟོབས་བཞིན་བྱུང་མཐའ་འཛིན། །འདི་ན་ཐམས་ཅད་དབུ་མའི་གཡ། །བསྟེགས་ཀྱང་སྟོ་ཡིས་མ་ལྟོགས་
པས། སྟོ་ན་མཐའ་བཞིར་ངེས་ཀྱང་དེ། །ཞེགས་ཕྱིར་སྟོ་བ་ཡོད་མིན་ལ། །ཐ་སྟོང་སྟོ་ཡི་སྒྲ་བ་ནི། །འབྲུལ་ཕྱིར་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞེས། །རང་བཞིན་
མེད་ལ་བདེན་བཞི་དང་། སྒྲུབས་གསུམ་ལས་འབྲས་ལ་སྟོགས་པ། མེད་པར་ཐལ་བ་དངོས་སྟོབས་གཏམ། །དང་དུ་ལེན་བཞིན་དབུ་མར་སྟོ། །དངོས་
སྟོ་རིགས་པའི་ལྷགས་འཛིན་པས། །བདེན་སྟོང་རིགས་པས་བཀག་ནས་དོར། །འདི་ན་རིགས་པས་འགོག་བཞིན་དུ། །འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་ཀྱེ་མ་ཏོ། །
ཁ་ཅིག་ཆད་པར་དོགས་པ་ཡིས། མ་སྟོས་མི་འགྱུར་སྟོས་མེད་བདག །བཀག་ཅམ་དབུ་མར་འབྲུལ་བ་ཡིས། གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞི་གཅིག་དུ་འགྱུར། །
ལ་ལ་དགག་བྱའི་མཚམས་ཀྱི་འབེན། །གཏད་མེད་ཕྱོགས་ཆར་གཅོད་པ་ཡིས། སྟོང་པར་འབྲུལ་ཡང་འཆར་སྟོ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པ་སྟོང་པའི་
གནས། །
རྟེན་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཡང་ས་ལ། །འཛིགས་ཕྱིར་དབུ་མར་འཇུག་དཀའ་ཡི། །དགག་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་ཉིད་ན། །དེ་ནི་གང་ལས་
དབུ་མར་བཛུང། །དེ་ཕྱིར་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་ཀྱང་། །སྟོང་སྟོང་ཉི་མེད་མི་བྱ་ཞེས། །ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་ལས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ནི་
ཡོངས་སུ་བབྱུང་། །
ཕྱག་རྒྱུགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅེས། །འགོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །འབྱུང་འཛིག་རགས་པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །
མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་འམ། །གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་གསལ་རིག་ཅམ། རྟོན་ལ་བདེན་མཐོང་སྟོང་འཆར་ཞིང་། རྟོགས་སྒྲུབ་གཟུགས་པ་སྟོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་སྟོ་བ་མཚར། །ཁ་ཅིག་མ་བཙལ་སྟོང་བར་སྟོ་མ། །ལ་ལ་བཙལ་ཡང་སྟོང་ཆེ་སྟོར། །བབྱུང་ཡང་དཔྱད་མེད་འཛིག་སྟོ་མ་
ཅམ། །རྟོ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་གསུངས། །
ཉམས་སྟོང་བརྟེན་ཡི་ཆོག་ཐང་དེ། །པན་འགའ་སྟོང་ཀྱང་གོལ་བ་མང་། །དགག་སྒྲུབ་སྟོར་བ་ཀུན་ཚང་
བ། །ཁྱོད་གསུང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་གསོས། །
ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དག་ནི། སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་
དོན་གཅིག་པར། །གསུང་མཚོག་མཚུངས་པ་མེད་པར་བཞེད། །སྟོན་པ་མཚོག་དེར་བསྟོད་པའི་སྟོ། །ཀུན་གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྱུང་གསུངས་པ་ཅ། །སྒྲུབ་ཞབས་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། །
ཤས་ཆེར་སྟོང་ལ་མོས་སྟོ་ཡིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འགོག་བྱེད་པ། །སྟོང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བས་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་གི། སྒྲིན་སྒྲིག་པོ་གང་གིས་སེལ། ལྟ་བས་རང་བཞིན་བཙལ་བའི་ཕྱིར། ལམ་རྟེན་པ་ཡིས་ཁེགས་འགྲུར་ལ། ལམ་རྟེན་གང་གས་གཞི་འགོག་མིན་པས། རྩེས་ཀྱི་མིང་ཙམ་སྟག་མར་མཐོང། མིང་ཙམ་དེར་ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱིན། བསྟན་མེད་སྒྲིང་པས་གྲུབ་པ་ཡི། རྩེས་འགོ་སྒྲིན་ཡོན་རྒྱང་དོར་ཀྱིན། བརྩོན་པས་སྒྲིང་པ་ནམ་པར་དག། སྒྲིང་རིམ་པས་ཆད་ཉག་མཐའ། སེལ་བ་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་འདོད་ཀྱང། བསྒྲིག་ཉེ་སྒྲིབ་འདི་ཁོ་ནས། བརྒྱུད་མའི་ལྷན་ཀ་མཐའ་དག་བསལ། ། སྟེ། བདག་བསྟན་རྒྱ་འབྱས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་མ་ལུས་གང་མས་པར་ཤར། འགར་ཡང་མི་བདེ་མ་མཆིས་པས། ལྟ་བའི་དབྱུང་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། ། སྟེ། དབྱུང་བཟོད་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྷི་དོན་སྒྲིང་བ་བསྟན་མེད་པས། ཀྱན་གཞི་རང་རིག་ཡོད་མིན་ལ། དོན་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ། མདོར་ན་དོ་བོས་སྒྲིང་པ་དང་། ལན་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས། འགལ་མེད་གོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིས། རྩམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གཟིགས། ། སྟེ། ཉན་མོངས་འཆིང་གཅོད་སྒྲིབ་ཀྱི། ལྟ་བའི་རལ་གྱི་འཛིན་བྱེད་པ། སྒྲིན་པའི་དབྱུང་བ་བརྟན་པོའི་ཐབས། མཐའ་ཡས་ས་ལྷེ་བཞིན་དུ་གསུངས། བོད་སྒྲིན་གཞུང་དུ་མི་ཆོལ་བར། མེད་སར་འབད་པས་འཆོལ་ཞིང་སྒྲིང་། དོད་རྟགས་ཤ་མོས་སྒྲིན་རྩམས་ཀྱི། སྒྲིན་པའི་མན་དག་དཔེ་ཆེ་མིན། ། སྟེ། མདོར་ན་རྩ་སྒྲིན་སྒྲིང་པ་འམ། རྩམ་དག་སྟག་པའི་བསྐབ་གསུམ་སྟེལ། གཞན་ལས་ཆེས་ཆེར་འབགས་པ་ཡིས། རྒྱ་ཡི་ཐེག་པ་ཉིན་མོར་བྱས། ། སྟེ། གསང་ཆེན་རྒྱུད་ལྷེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི། དབང་དང་དམ་ཆོག་ལམ་དང་འབྱས། ཀྱན་ལ་གོལ་བའི་མཐའ་བཀག་སྟེ། གསང་བའི་གནད་ཀྱན་རྟོགས་པར་བཀྲལ། བདེན་མེད་སྒྲིང་རྩ་སྒྲིབ་སྟགས། ལ་རོལ་ཕྱིན་དང་འོག་མར་ཡང་། གྲགས་པ་ཙམ་ལས་འདུས་པའི་གནད། བདག་བྱིན་བསྐབ་སྟགས་རིམ་པ་ཡི། སྒྲིན་དོན་སྒྲིང་མེད་གྲུར་པ་ན། རྒྱུད་དོན་འབགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི། དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་གསལ་མཛད་དེ། ལ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་སྟག་ཅ་བཟུང་། ། སྟེ། ཕྱི་ནང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲིན་པ་ལས། གང་གིས་རྒྱས་གདབ་དེ་ཉིད་དོན། ལམ་མཐོང་རྩམས་ཀྱང་མིག་ཕྱེ་སྟེ། ལམ་རྒྱུད་གནད་ལ་ཤིང་ཟེར་བཏང་། ། སྟེ། བདེ་སྟོང་བྱང་འཇུག་སྒྲིབ་པ་ན། དེ་ཉིད་ཡ་གྲུལ་གཅིག་གྲུར་པའི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཏམ་འདི་ཡང་། རྒྱུད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས། སྟེ། གསང་ཐུགས་འཇིག་རྟེན་སྒྲིང་པ་དང་། ལྟ་བ་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་དུ། རྒྱུར་ཆོད་བདེ་པོའི་རྟོག་གི་དུང་། དམ་བཅས་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཀྱིས་གསོས། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པ་རུ། ལུང་བསྟན་པ་ཡང་མཆོག་འདི་སྟེ། གང་ལས་རྒྱུད་ནི་རྩེས་དུར་པའི། ལོན་ཏན་རྒྱ་དང་བལ་བའང་འདི། རྒྱབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཞོལ་གྲུར་ནས། རིང་ཞིག་འདས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཆོབ་རྒྱུད་ཉིད་འཁུངས། བག་ཡོད་བརྟུལ་ལྷགས་སྟག་བསམ་སྒྲིང་། བདེ་སྟོང་ཏིང་འཛིན་མཐའ་བལ་སྟེ། རྒྱབ་བསྟན་མཐའ་དག་གདན་གཅིག་རུ། རྟོགས་པའི་སྟེལ་འདི་རྒྱུད་ཀྱིས་བྱེས། ། སྟེ། དེང་དུས་ཡབ་རྩེའི་སྟེལ་བཟང་ཡང་། རྟོགས་མ་སྟན་པའི་རྩལ་གྱིས་ཁེབས། ལྟར་སྒྲིང་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཡིས། སྒྲིབ་བྱོལ་འདི་གཡང་དུ་བྱིད། ཀྱི་དུང་དགེ་ལུན་བསྟན་པ་འདི། དབལ་དང་འབྱོར་བས་རབ་རྒྱས་ཀྱང་། བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་ཆོས་ཤར་བ། བསམ་གྱིན་སྟོང་ནས་ཤེས་པ་འབྱོ། རྒྱབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། ཇི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆོས་དགོན་ཡང་། འཁུལ་བལ་རྒྱུད་གསུང་སྟེགས་བམ་རྩམས། གདུང་སེལ་དབྱགས་དབྱང་མཆོག་སྒྲིན་འགྲེད། རྒྱལ་ཀྱན་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། དབྱེར་མེད་གྲུར་པ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན། གང་དུ་ཇི་བཞིན་གནས་པ་དེར། རྟག་དུ་སྒྲིབ་པ་འཛིན་པར་ཤོག རྟོགས་རེར་མ་གྲུར་ཐོས་པའི་ཆོས། བསམ་དང་སྒྲིན་པས་ཉམས་རྒྱངས་ནས། རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། ཆོང་ལ་མ་ཞོར་རྟེན་གྲུར་ཅིག རྟག་དུ་འཇམ་དབྱངས་རྒྱ་མ་ཡིས། རྩེས་བཟུང་རྩ་བས་རྒྱས་བཏབ་པ། རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱིས། བྱང་རྒྱབ་བདེ་སྟེག་ཐོབ་གྲུར་ཅིག །

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡

ཅེས་འཇམ་མགོན་ཐུལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟོད་པ་དོན་དང་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཨིལ་
གོག་སན་ཨེར་ཏེ་ནི་བྱི་རེ་གེ་བྱ་རྩོད་རམས་པ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་གྱིས་བསྟུལ་བའི་ངོར། ལོ་བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་བཤད་སྟུབ་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ཐུན་བཟུ་ཤིས་
འབྱུང་ཏུ་སྟུར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་དག་སྒྲིང་དགོན་མཆོག་ཀྱན་དགའ་ལོ། །

༣༢། །ཤིལ་ལྟ་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་མཐུན་པའི་དྲིལ་ཤུམ་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཏོན་ལྟ་བུ་

ཏུ་སྒྲིལ་ཏུ་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཤིལ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཤིལ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཤིལ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཤིལ་ལྟ་བུ་ཏུ་ཤིལ་ལྟ་བུ་

༣༣། །འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་མས་
ཏེ་བསྟོན་པ་དོན་དང་ལུན་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྒྲིབ་གཉིས་གཉིས་སྤང་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཤིང་། །མཁུན་རྩ་བ་རྩ་བ་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་གཟིགས། །གཞན་པ་རྩ་བ་བདེའི་ལས་
བཟང་གསལ་མཛད་པ། །ཐུབ་དབྱང་དབྱང་པོའི་ཏྲོག་གྱུར་དེ་ལ་འདུད། །མཁུན་ལ་སྤང་བྱེད་ནས་མཁུན་ལ་ལོ་ལྟ་དང་། །རི་བོའི་འཕྲེང་བའི་
དབྱུག་ན་རི་དབང་བཞེན། །རྒྱལ་བའི་མདུན་ན་རྒྱ་བུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །སྒྲིང་སྒྲིབ་ཆེན་པོའི་ཞབས་ལ་སྒྲིང་ནས་འདུད། །གང་ཆེ་གང་གིས་ཇི་ལྟར་
དམ་བཅས་བཞེན། །མདོ་ཐུགས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་མ་ལུས་པ། །ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་འཇམ་མགོན་སྤྲུལ་ལ། །བཀའ་བློན་དུན་པས་དང་པས་ཕྱག་
བསྐྱོད། །རབ་འབྱམས་ཐུབ་པ་ཀུན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱམས་ནས་འགྲོ་བའི་མགོན་མཛད་པ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བཛྲོད་
པའི་གཏམ། །དོན་ལྡན་སྒྲིང་པོ་མདོ་ཙམ་དབྱེ་བར་བྱ། །

དེའང་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཀུན་ལས་རབ་དང་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ཟབ་མའི་ལྟ་བུ་དང་གསང་ཆེན་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པ་བྱུང་བའི་ལས་
བཟང་འཁོར་བ་ཇི་སྒྲིང་བར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་གོ་ཆ་བགོས་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤང་བཅས་པས་
མགོན་དབྱངས་གཅིག་གི་སྒྲིང་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བཛྲོད་པས་ཆེད་དུ་བཛྲོད་པ་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་འདྲན་པ་གཅིག་ཕུ་འཇམ་མགོན་
སྤྲུལ་མཛོད་ལ་ཆེན་པོ་ནི་དེས་པའི་དོན་དུ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་དབྱེར་མ་མཆོས་པས། །གཤམ་རྩེའི་གཤམ་དམར་པོ་སྤྲུལ་གྱི་རྒྱུད་
དང་སྤྲུལ་པའི་འཇམ་མཁུན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བ་མ་ལུས་པ་སྒྲིང་པའི་ཡབ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མདུན་ན་གསུང་གི་གསང་བ་
འཛིན་པའི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོའི་ཚུལ་དུ་འང་བཞུགས་པ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དང་མེ་སྤྲུལ་པའི་རྩ་བ་ཅིར་ཡང་སྒྲིན་ཏེ། །ལ་ལར་བསྐྱམ་ཞིང་ཞིང་གཞན་དུ་ཡང་
བྱང་ཚུབ་ཚུལ་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲུལ་ལེ། །བཀོད་པ་མཆོག་འདི་འདི་དང་གཞན་དུ་མ་ལུས་འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁུན་གྱུར་གྱུང་བཛྲོད་མེ་ལུས། །
གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་བཛྲོད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་ནའང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་བཛྲོད་པར་བྱ་བ་ལ་མདོ་ཐེ་རྒྱུན་ལས། །གང་ཕྱིར་དང་པོར་དེས་
པར་བྱ་བ་འདི་དགའ་སྟེ། །འདི་ནི་བསྐྱེད་པ་སྒྲིང་ཕྱག་དུ་མར་བསྐྱེད་པར་དགའ། །གང་ཞིག་ཐུབ་ན་སེམས་ཅན་ལན་བྱེད་དོན་ཆེན་དེ། །ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཐར་པ་ཆེ་ལོང་བསྐྱེད་ན། །དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ། །བར་དུ་སྒྲིང་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཐར་མངས་རྒྱས་ཚུལ་གསུམ་དུ་འདུས་ཤིང་། རྒྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མདོ་སྤེལ་བསྐྱེད་པ་བྱས་པ་ལ། མདོ་
མུང་འདས། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ལས་རྒྱགས་བསྐྱེད་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཚུལ་ཡང་ཕྱོགས་མཚམས་ཀྱི་
ཞིང་ཐང་དང་པ་དང་། འདས་དུས་བསྐྱེད་པ་དཔག་མེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ་དང་ཡབ་སྐུ་མཇུག་བ་
སོགས་ནས་འབྱུང་བ་མི་འདྲ་བ་སྤྲོ་ཚོགས་ཡོད་པ་ལྟར། རྩེ་སྤྲོ་མ་ལའང་རྒྱལ་བོ་ནམ་མཁའ་ཀྱུར་པའི་ཆོ་ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་དང་། མཐར་རྒྱལ་
བ་ཀྱན་གཟིགས། སངས་རྒྱས་སྤྱན་ལེགས། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་སོགས་སུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
བཤད་ཚུལ་མང་ངོ་། འོན་ཀྱང་འདྲིར་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་རྒྱགས་ཀྱི་བཅུད། རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཐའ་དག་གི་རབ་དང་ཆེ་མོར་ཀྱུར་པ་བསྟན་པའི་
སྤྱིང་པོ་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་དང་། གསང་ཆེན་རྩེ་ཐེག་པ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིང་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བ་ཁྱུང་དུ་བཞེས་པའི་ཁྱུང་
པར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆང་ལ། ཚུལ་དེས་དང་པོར་རྒྱགས་རྩེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། མཐར་ངོ་མཚར་མདྱུང་བཞོད་པའི་
ཞིང་དུ་རྒྱལ་བ་སངས་གཤིང་རྩེ་སངས་རྒྱས་ཏེ་བྱི་མའི་བསྐྱེད་པ་སུ་མཐའ་ཡས་པར་མདོ་སྤེལ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་པར་
འཇུར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་རྣམ་དག་གངས་རི་མ་ཞེས་རྩེ་སྤྲོ་མ་གང་དུ་མདོན་པར་འཆང་རྒྱ་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་བའི་བསྟོད་པ་མཁའ་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་
ཉི་མས་མཛད་པ་དང་། དེའི་རྣམ་བཤད་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། འདྲིར་ནི་བར་དུ་སྤྱོད་པ་ལ་བསྐྱེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བཤད་
པར་བྱའོ། རྟེན་མོ་དཔལ་འཕྲེང་གིས་ཁྱེད་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་ལམ་གསུང་ལྟར་གྱི་བྱེད་པ་སྤྱོད་ཀྱང་ལགས་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཤིང་ཁོངས་སུ་ཆུད་དེ། བཅོམ་ལྷན་
འདས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཡུལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། ཞེས་དང་། བཟང་སྤྱོད་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་།
བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱང་བར་བྱེད། བྲིས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་དུ་གང་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་
དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཉིང་ཁྱེད་མའི་ལྟ་བ་དང་གསང་སྤྱོད་ཀྱང་འབྲེལ་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་འདི་ཉིང་ཡིན་ནོ། རྟེན་མོ་རྒྱལ་བ་
དབང་པོའི་རྟོག་འཛིན་ཉིན་དུ་བྱོན་བྱིན་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་བཟང་ལས་འདས་ཤིང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཞིག་སོང་ཚུལ་ཡབ་སྐུ་མཇུག་པའི་མདོ་སྤེལ་བའི་མདོ་སྤྱོད་སྤྱོད་
གྱིས་མདོ་ཀྱན་བཏུས་སུ་དངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་བཟང་འདི་ཉིང་སྤེལ་བ་ཡིན་ལ། བསྟན་པ་འདི་ཅམ་གྱི་དབང་དུ་
བྱས་ནའང་འཁྱུངས་རབས་དུ་མར་བསྟན་པའི་སོག་ཤིང་མཛད་ཚུལ་རྣམ་ཐར་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་། སྤྱོད་རྩེ་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེས་རྩེའི་སྤྱོད་
འཕྲེང་གི་གངས་འབྲེན་གསུངས་པ་རྣམས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། མདོར་ན་བཀའ་གདམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བམ་ལས། འདི་ཡི་སྤྱོད་པ་དམ་པ་ཞིག་ བསྟན་
གནས་བར་དུ་ཡང་ཡང་འོང་། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །

དེས་ན་འདྲིར་སྤྱོད་ཆོ་འདི་ཉིང་གཅིག་ལུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བརྒྱུ་བའི་འཆང་པ་ལ་
གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་རྩེ་སྤྱོད་པའི་བྱིར་སྤྱོད་པས་མཚམས་སྤྱོད་པའོ། རྟེན་མོ་ལའང་མདོར་བསྟན། རྒྱལ་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་
ནི། གང་ཞིག་བཤད་དང་སྤྱོད་པ་ཡིས། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྤྱོད་པ་མེད། སྤྱོད་པ་གཟིགས་པའི་མཚོག་གྱུར་པ། ཉིན་འབྱུང་གསལ་མཛད་དེ་ལ་
འདུད། བྲིས་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་པབ་སྟེ་བཤད་པ་དང་། སྤྱོད་པས་ཉམས་སུ་བྱངས་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་
རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པ་དང་། རྩེ་སྤྱོད་པ་བཞིན་གཟིགས་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འཇུག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མགོན་ཐོས་མཆོད་ཁ་ཐོབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཟུང་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་རྩིས་སུ་བྱ་བའི་སྒྲིན་གསུང་པ་སྦྱོང་བའོ། །
འདིར་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་བར་མཐའ་བཤམ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅུ་ཤེས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་
པར། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གང་གསུང་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། རྩོད་སྒྲོག་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །ཞེས་དེ་གསུང་ནས་གང་ས་སུ་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་འདིར་མདོ་ལྷན་གྱི་སྒྲིན་མའི་གསུང་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་དངོས་
སུ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིན་གྱིས་བ་དབང་པོའི་རྟོག་གི་བྱུང་ཐུང་དམ་བཅས་པ་བཞིན་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གསང་
སྟངས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ཡང་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཐོག་པའི་དོན་གསང་སྟངས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྟེ་
རྟོག་ལས། རྩོད་ཐོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་མ་ལུས་པ་བསྐྱེད་པ་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་དུག་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་
རབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱེད་པ་རོལ་ཐོག་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྩོད་ཐོག་པ་དཔེ་ཉིང་པའི་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ནི་
རྩོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐུན་མོང་ལམ་སྟུང་གི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ཏེ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ལྟོང་སྒྲིན་ཤར་པའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་
དམ་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་པ་རྩོད་པའི་ཡིན་ཞིང་། སྒྲིན་མའི་གྱུར་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། སྟོང་ཉིད་
གཟུགས་འཛིན་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །འབྲས་བུ་སྟོང་རྩིས་ལྟར་འཛིན། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྩིས་དབྱེར་མེད་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་སྤྱིའི་
ཐོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་འབྲས་བུ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་པ་ནས་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཁྱད་པར་བ་ལྟར་སྒྲིན་ཀྱི་བདེ་བས་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲིན་བ་རྩོད་ཐོག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པས། འདིར་ཡང་ཡུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་དང་རོལ་ཐོག་པ་ལྟགས་
པ་ལྟར་ཅིག་སྒྲིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། མདོ་ལྷན་གྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
གཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞུགས་པར་གནད་གཅིག་ཚུལ་ཡང་འདི་ཡིན་པས་སོ། །
གལ་ཏེ་རྩོད་ཐོག་པའི་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། གང་ཞིག་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། འདིར་སྒྲིན་དང་གཟིགས་པ་ཞེས་གོ་རིམ་དེ་ལས་
བསྒྲིག་པ་ཅི་ཡིན་སྟེ་ན། ཐུང་མ་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། མཛོད་ཚད་མ་མདོ་སྟགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྒྲིན་ཤིའི་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཀྱན་དུ་
མོངས་པའི་ལྷན་པ་ཟད་པར་སྐངས་པས་སྒྲིན་དོར་གྱི་གནས་ཀྱན་མཛོན་དུ་གཟིགས་ཏེ་ཚད་མའི་སྒྲིན་བྱུར་གྱི་རང་དོན་ལྟར་སྟུང་ཚོགས་པའི་
ཚུལ་དང་། དེ་ནས་འཁོར་བའི་འདམ་དུ་བྱིང་བའི་འགོ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པ་སྟུགས་རྩིས་ཀའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་བདེན་བཞིའི་འཇུག་
ཐོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་རྩིས་བ་བཞིན་བསྟན་ནས་དེ་ལས་སྒྲིན་པའི་གཞན་དོན་ལྟར་སྟུང་ཚོགས་པ་སྒྲིབ་ཚུལ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་དང་སྟོན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི། སྟོན་པའི་དམ་ཚན་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྒྲིབ་བྱེད་པ། །
སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡུང་གི་བསྟན་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ་བཤད་པའི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་
པ་སྟོན་པས་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་སྟོན་པ་འཛིན་པ་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྟོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི། དང་པོ་རྒྱ་
ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཅུལ། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་རྩིས་ལྟར་མཛོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚོ་འདིའི་རྟོགས་པ་བཛོད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྩིས་འཇུག་ཐར་
འདོད་ཀྱན་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་གནད་ཚད་ལ་མ་ཞོར་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་སྟུང་ལྟར་ཡང་གོ་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། སྒྲིན་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ཡིན་པས་བྱེ་བྲག་མདོ་
ཐུགས་གང་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་བའི་སྒྱུད་པ་མཐའ་དག་བསྟུས་ན་འཕགས་པ་ལྟས་སྒྱུད་བསྟུས་
སུ་གསུངས་པ་བཞིན་གསུམ་དུ་ངེས་པས། དང་བོ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་ཆགས་བཤུ་གྱི་སྒྱུད་པར་སྒྲོབ་པ་ལ་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་
ཐེག་པ་འདོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཐེ་སྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས། རྒྱ་ཆེན་བོ་ལ་མོས་པ་ས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྒྱུད་པར་
སྒྲོབ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་བའི་ཐེ་སྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས། ཟབ་མོ་ལ་མོས་
པ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྒྱུད་པར་སྒྲོབ་པ་ལ་རིག་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་པ་གཞིར་བྱས་ཏེ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་གྱིས་སྒྲོབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་ལ་མ་བཤུ་བར་བྱས་ན་གཅིག་གི་གེགས་གཅིག་གིས་བསལ། གཅིག་གི་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བས་ཡོན་ཏན་
མཐའ་དག་མཆོ་ནང་གི་པར་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། འདི་ན་དང་པོར་ཐོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
འབྱུང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ལས་ཡང་དག་དོན་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་། ཁྱེས་གསུངས་པ་བཞིན་པན་ཚུན་ཉེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་དུ་མི་རུང་
བའི་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་ནམ་གྲོལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དངོས་གཞི་སྒྲིན་སྒྲུབ་ཡིན་གྱི། ཐོས་བསམ་ལ་མི་རྟོས་སོ་སྟམ་པ་ནི་ཐར་པའི་རྩ་
བ་གཙོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཆེན་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་དཔའ་བོས། ཐོས་ཀྱང་དཔུས་ལོང་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་མི་ཤེས། རྒྱུ་མེད་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བསམ་པར་
བྱ། ཁྱེས་པ་ལྟར་ཐོས་པ་མེད་ན་སྒྲིན་བྱེད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་བསྒྲིན་འདོད་ཀྱང་འདོད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་པ་
པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གོ་འགོག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ནི་བྱེད་ཚུལ་མ་མཁས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། བཀའ་གང་མས་སྟེགས་བམ་ལས། ང་ཐོས་དུས་
ཙན་བསམ་སྒྲིན་བཟླ། བསམ་དུས་ཙན་ཐོས་སྒྲིན་བཟླ། སྒྲིན་དུས་ཙན་ཐོས་བསམ་བཟླ། གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་མཁས་ན་གང་ན་
ཐོག་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན་ལོ། ལ་ལ་མདོ་བྱོགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གསང་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པ་ནི་རྟོག་གའི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་གསང་
ཐུགས་མོས་པ་ལམ་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་བས་ཐོས་བསམ་རྒྱ་མི་སྒྱུད་པར་མོས་གྲས་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དེས་ཆོག་སྟམ་པའང་ཤིན་ཏུ་
མི་རིགས་པ་བརྟག་གཉིས་དཀའ་འགྲེལ་སྟ་ཏིག་ཤིང་བ་ལས། སྒོ་གྲོས་མེད་ལ་ཐོས་མེད་མ་ཐོས་པ་ལ་བསམ་པ་མེད། གཉིས་བཤུ་རྣལ་འབྱོར་མེད་
ཅིང་རྣལ་འབྱོར་བཤུ་ལ་དངོས་གྲུབ་མེད། གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པར་སྒྲོབ་འདོད་ནའང་། དང་བོ་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཆོག་
གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་པ་སྒྱེད། རྒྱུ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཆོག་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་བསྐབ། ཁྱེས་རྒྱན་བདུན་དགོལ་བ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་
དུ་བྱེད་དགོས་སོ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ནི་ཀ་རྩི་ཀ་ལྷ་བཅུ་པ་ནས་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བར་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་
མཐའ་དག་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་འདོར་རྒྱ་མེད་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ། རུང་རྒྱ་འདེབས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་འདུལ་བའི་བཅས་རྒྱུང་པ་མོ་
ནས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་བར་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པས་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་མཉམ་དུ་
མཐར་བྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་པའི་དབང་པོ་སྟག་ཆང་པས་ཀྱང་། བྱང་བྱོགས་འདི་ན་ཆོག་ལ་བྱང་བ་དགོན། རྟོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་
པ་དེ་བས་དགོན། བསྟན་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མིན་མཐའ་ཙམ། རྒྱུ་མེད་མཐར་བྱིན་ལྟེན་ལ་སྟོང་ནས་འདུད། ཁྱེས་ཐུགས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་
སྒྲིན་པ་བཟླས་པ་བརྟེན་པ་བཞིན་ལོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གཉིས་པ་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བསྟོད་པའི་སྒྲོ་མཚན་ཏུ་ཡུར་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྒྲོ་དེ་ཉིད་ནས་བསྟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡུལ་
རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡུལ་ཅན་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྟིང་པོར་བསྐྱབ་པ། དེའི་སྒྲོ་ནས་རྗེ་སྐ་མ་བསྟན་འཛིན་ཀུན་
གྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྟན་པ། དེས་ན་བཟུགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲོའང་འདི་ཉིད་མཚན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཚས་གྱི་
སྒྲོ། ཁྲི་སྟེང་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཀུན། ཁྲི་དུ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པའི་གནས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འདི་ཁོ་ན། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འགྲོ་ཀུན་གྱི།
རྒྱད་པའི་སྟོན་མང་དུངས་འབྱེན་པའི། སྟན་དང་རིག་ཐུགས་རྒྱལ་པོ་ཡང་། ཚས་རྒྱལ་འདི་ལས་གཞན་ན་གང་། ཞེས་བྱུང་། དེའང་སྟོན་པ་ཐུབ་
པའི་དབང་པོས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་ལ་སྟོད་པའི་སྒྲོ་རྗེ་སྟེང་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཚས་གྱི་ཕུང་པོའམ་སྒྲོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་ནའང་།
དེ་ཐམས་ཅད་གང་དུ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པའི་གནས་ནི་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཅིག་ཕུ་ཡིན་ཏེ།
ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་ཏུ། །ང་ཡིས་ཚས་རྣམས་གང་གསུངས་པ། ཡི་གེ་ཐ་དད་དོན་གཅིག་སྟེ། ཡོངས་སུ་
བསྐྱག་པར་རུས་མ་ཡིན། །དངོས་པོ་གཅིག་ནི་བསམ་བྱས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་ཡུར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཚས་མང་པོ། ཁྲི་སྟེང་རབ་ཏུ་
བསྟན་པ་རྣམས། ཚས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་མེད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་
ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་སྟངས་བ་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་ཅི་རིགས་སྟོན་པ་ལས་མ་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་
ལས། བཅོམ་ལུན་འདས་གྱི་བགའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུའམ་བརྒྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་མངོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། ཚས་གྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དང་། བཞི་སྟོང་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཚས་ཉིད་འདི་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ། ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྗེ་སྐ་མས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱིས་རྗེ་སྟེང་བགའ་སྡུལ་པ། རྟེན་འབྲེལ་ཉིད་ལས་
བཅུམས་ཏེ་འཇུག ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཡུལ་ཅན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། བཤད་
རྒྱུ་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། ཚས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁུབ། མདོར་བསྟུས་ཚས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལོ། ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། ལྷ་ཚོགས་མདོ་དང་རྒྱུད་
རྣམས་སུ། དེ་ཉིད་གང་ཞིག་ཉར་བསྟན་པ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འདི་ཉིད་ལས། དེར་ནི་གཞན་དག་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་ཚས་གྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་
ཅད་འདི་ལ་གཞིལ་བར་གསུངས་ཏེ་ལྷ་མ་དང་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པོ། །དེ་གཉིས་མདོ་ཐུགས་གྱི་བསྟན་པའི་སྟིང་པོར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་སྤིང་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་པ་སེལ་བའི་ཆེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། རྒྱད་པ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་
གྱི་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དུངས་འབྱེན་བྱེད་ནི་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས། མ་ཤི་དང་ནི་མྱ་ངན་དང་། སྟོལ་ཐུགས་འདོན་བཅས་སྟུག་བསྐུལ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་དང་འཇུག་པ་རྣམས།
།དེ་དག་སྟེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཞེས་སྟུག་བསྐུལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལས་ཉོན་གྱི་སྟེ་བ་དང་། མདོན་པར་འདུ་བྱེད་གང་ཡིན་པའི། ལས་
དེ་དག་གིས་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞེས་དེའི་རྒྱ་འཕེན་བྱེད་ལས་ལ་རག་ལས་ཤིང་། མ་རིག་འགག་པར་ཡུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམ་ཀུན་འབྱུང་མི་འགྱུར། མ་
རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྟོམས་པས་སོ། ཞེས་ལས་ཀྱི་རྩ་བའང་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཀྱིས་མ་རིག་པ་རྩད་ནས་ཕྱུང་ན་ར

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

།ཞེས་ཀྱང་ཆ་བ་ཐོག་མིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོད་འབྲུག་ལས། འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་སྟན་གཅིག་ལ། །གསུངས་པ་སྟར་བསྟན་པའི་ཆ་
ཤས་རེ་རེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ནད་སེལ་བའི་སྟན་དུ་གྱུར་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིང་པའི་ནད་བརྒྱ་དྲུངས་འབྱིན་པའི་སྟན་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རྩེ་སྒྲ་མས། མཐར་འཛིན་ནད་ཀྱང་སེལ་བའི་སྟན་གཅིག་ལ། །ཟབ་མོ་རྟེན་
འབྲེལ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དོན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མཐའ་བྲལ་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱུགས་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། སྤྱུགས་ཀྱི་སྤྱོད་
དོད་མཆོག་ཞེས་པའི་མ་ན་ཡིད་དང་ཏུ་སོ་སོར་ཕྱལ་ན་ཏུ་ར་ཞེས་པ་སྟོབ་པ་ལ་འབྲུག་པས། སྤྱིང་པ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མཐའ་དག་ལས་ཡིད་སྟོབ་
བྱེད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་བདེན་འཛིན་ཏུ་གསུངས་པས་དེ་
དྲུངས་འབྱིན་བྱེད་བདེན་སྟོང་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། སྤྱུགས་ལས་བདེན་འཛིན་ཏུ་མ་ཟད་དེའི་བཞིན་པའི་རྒྱུ་ཡང་སྤྱིང་པའི་
རྩ་བར་གསུངས་པས། དེ་དྲུངས་འབྱིན་པ་ལ་བདེན་མེད་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་རགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྒྱུ་དཔྱད་མར་ཁྱུགས་
གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བའི་སྟོན་སྟོང་ཉིད་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཙལ་ནས་དེ་བསྟོམ་པས་སྒྲིབ་གཉིས་རྒྱུ་ནས་འཛོམས་པ་ལ་མཁུལ་པའི་མཆོག་རྣམས་མཐུན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་བཞེན་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་ཐེག་པ་འདི་ནས་བཤད་པའི་ལུལ་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
པོ་དགོས་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་རྒྱུད་ཐེ་འོག་མ་ནས་མི་སྟོན་པས་ཐེག་པ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །ཞེས་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་
གཉིས་ཐུན་མོང་བའི་འཁོར་བའི་འབྲུག་རིམ་ཤེས་ན་དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཐོག་དགོས་པར་ཤེས་ནས་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཆོལ་
བ་གཅིག་འོང་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྲུག་རིམ་ཤེས་ན་ཀྱང་རྟོག་གཡོ་བའི་ལས་རྒྱུད་ཐོག་དགོས་པར་མཐོང་
ནས་དེ་འོག་གི་ཤེས་བསམ་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་གདམས་པ་ལུ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་འོང་ཞིང་། ཐབས་དེས་དྲུངས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བདག་
མེད་པའི་དོན་དེས་པར་བྱས་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བའི་ལམ་ལ་སྟོང་པོར་བྱས་ནས་སྟོང་པ་འོང་བས་གདམས་དག་གི་གནད་མི་འཕྱུག་གོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་། དེ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་གསང་སྤྱུགས་ཀྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཙོད་བྱེད་
ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་ན། དེ་གཉིས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོར་ཡང་བདེ་སྟེན་ཏུ་འབྱུང་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐོན་རྒྱལ་བ་དབང་པོའི་རྟོག་གི་སྟུན་སྤར་ལམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པའི་ནད་ནས་དེ་གཉིས་དམིགས་གྱིས་བཀར་ཏེ་སྟེལ་བའི་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྟོན་སྟོང་རྩེ་སྒྲ་མ་བསྟན་འཛིན་ཀྱང་གྱི་གཙོག་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་ཡི། །བསྟན་ལ་འོད་བྱེད་ཉི་མ་དང་། །
འགྲོ་བའི་དབུགས་འབྱིན་སྒྲ་བ་ཡང་། །མཚུངས་པ་མེད་པ་ཁྱོད་དུ་དེས། །ཞེས་བྱུང་། དེའང་མར་མས་རང་བྱིན་ཙམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱེད་ལ་ཉི་མའི་
འོད་གྱིས་འཛོམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་བཞིན། །གཞུང་ཁོལ་འདོན་རེ་དང་ཉམས་ལེན་ཐན་ཐུན་རེའི་གནད་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་སྟོབ་ལ་མི་པན་
ཡང་། །སྤར་སྟོས་པའི་མདོ་སྤྱུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་དེ་གཉིས་གསལ་བར་བྱས་པས་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གི་གནད་ལ་མོངས་པའི་སྟུན་པ་བསམ་ལ་
ནས་དེས་པ་བདེ་སྟེན་ཏུ་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱལ་ཡང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ན་སྟེས་ལུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། རིན་
ཆེན་འབྲེང་བ་ལྟར་མདོན་མཐོ་དེས་ལེགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། རྒྱུང་འབྱིང་གི་སྟོར་རྣམས་ཆེན་པོའི་ཐོན་འགྲོ་སྟོར་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆེན་
པོའི་ལམ་ལ་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོད་ན་འང་གཞན་ལས་རང་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བའི་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་མི་རུས་པས། དེ་དག་ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་

འཇོག་བྱེད་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། སྤྱད་པ་ལས། ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་ཕྱིན་ལྔ་འདྲ། །དམིགས་
བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་པར་རྟུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དཔལ་ལྷན་དཔལ་བོས་ཀྱང་། སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་དག་ནི། ཤེས་རབ་
མགོན་བཅས་ལྷག་པར་མཐུ་ལྷན་འབྱུང། །ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་བྱེ་བྱུར་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རང་གི་ཤ་ཕྱིན་
ཡང་། །སྤྱན་གྱི་ཤིང་ལྷར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། །མཐོའམ་དམའ་བར་འབྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིན་སོགས་ལྔ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱེད་
པ་ཤེས་རབ་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། དད་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོའི་རྣམ་པ་ཡང་། །དབང་བོ་གཞན་ལ་སྒོ་བཞིན་ཤེས་རབ་གཙོ། །ཞེས་དད་སོགས་དབང་
བོ་ལྔའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། གཞན་ལ་ཕན་བྱེད་རོ་གཅིག་བྱམས་པ་ལ། །འདྲོད་ཆགས་འགོ་བ་ཡོངས་སུ་སྤངས་
པ་དང་། །སོགས་ཀྱིས་ཚད་མེད་བཞི་དག་པའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་བསྟན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འཁོར་གསུམ་མི་
དམིགས་པ་རྟེན་འབྱུང་སྒྲིམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། དེས་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་
ཟས་ལྟ་བུར་སྤྱད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། །འཇུག་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་སྤྱིན་སོགས་ལ་དེས་ཟེན་མ་ཟེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་སུ་
བཤད་དོ། །རིན་ཆེན་འཕྲེང་བའི་དོན་ཡང་འདི་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱིས་བུའི་འདྲོད་བྱ་མཛོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ལུང་ཐམས་ཅད་དེ་
གཉིས་གྱི་ཆོས་སྐྱོར་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་དད་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་། འདི་གཉིས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཐོན་འགྲོ་
དད་པ་ཡིན། །ཞེས་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །
ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར། རགས་པའི་མི་རྟོག་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། བྱམས་སྟངས་རྩེ་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཤེས་རབ་འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་དགོས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་ཐར་པར་
འབྲིང་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། ཐར་པ་ནི་རྒྱལ་དཔོག་པའི་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྤངས་པའི་ཆ་ལ་
འཇོག་དགོས་ཤིང་། དེའང་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོ་ལས་ནོར་བུ་སྤྱོད་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ལྟར་དྲི་མ་རགས་པ་སྤོན་དུ་མ་སྤངས་པར་ཐ་བ་སྤྱོད་ཚུལ་
མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱིས། མི་རྟོག་སྒོར་པ་སྤྱུག་བསྐལ་ཞེས། །བྱ་བ་གསུམ་པོ་སེམས་སྤྱོད་བྱེད། །མཚོག་ཏུ་སེམས་ནི་
སྤྱོད་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པར་རབ་བྱེད་དང་བོ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཙང་བདེ་རྟོག་བདག་ཏུ་འཛིན་
པའི་དྲི་མ་བསལ་ནས། བྱི་མ་བརྒྱད་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲིང་པར་མཛད་པའང་རིམ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ངེས་ལེགས་
ཐར་པ་སྤྱུབ་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་ཆོག་གསལ་དང་འཇུག་འབྲེལ་ལས་ལུང་བདུན་དང་
རིགས་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མོད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྤྱུབ་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་
ཐབས་ཤེས་ལ་མ་ཐལ་བ་དགོས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པའི་ལེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དངོས་ནི་ཤེས་རབ་འདི་ཉིད་ཡིན་གྱི་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདིས་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
ཤིང་གཙོད་བྱེད་དངོས་མཚན་ཆ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐབས་གཞན་གྱིས་ངར་རྒྱད་དགོས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་དེ་ཉིད་སྟངས་རྩེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་
ཀྱིས་ཤེས་སྤྱིབ་སྤོང་བ་ལ་རྟུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱད་པ་ལས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱས་རྣམས་ཀྱིས།
ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་འབྱུང། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་བོའི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དང་ས་བཅུ་སོགས་དོན་དམ་

འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། རྗེ་ཟླ་མ་བཟུང་འཛིན་ཀུན་གྱི་ཁྱོད་ན་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་པའང་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་ཉིད་གཟིགས་ཤིང་འདྲོམས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་པ་ནི་རྟོགས་ཐུན་པས་འཇམ་དབྱངས་ལ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རྗེའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ། རྣམ་ཐར་གྱི་གཙོ་བོ་ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་དངོས་སྟོབས་རིགས་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པ་འདི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉེ། འདིས་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བའང་དོན་གྱིས་བཟུན་ནམ་ལྟམ་མོ། གནད་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་རྗེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་། འདི་ལས་ངོ་མཆར་གྱུར་པ་དང་། འདི་ལས་མད་དུ་བྱུང་བ་གང་། རྒྱལ་འདིས་ཁྱོད་ལ་བསྟོད་ན་ནི། བསྟོད་པར་འགྱུར་གྱི་གཞན་དུ་མིན། ཞེས་མངོན་ཤས་རྩེ་འབྲུལ་བྱང་ཕྱགས་མཆོན་དཔེ་སྟགས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་ཀྱང་བསྟོད་ཚུལ་མཆོག་དུ་མི་འགྱུར་ལ། རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་འདྲོམས་པ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་བཙུང་ཐུན་འདས་དང་རྗེས་སུ་འགོ་ཐོག་མི་འབྲུལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། རྒྱལ་འདིས་བསྟོད་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཟུགས་བརྗོད་དུ་འགོ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྐུ་བ་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགེལ་ལས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་བ་འདི་ཤེས་ནས། ལས་དང་འབྲས་བུ་བརྟེན་པ་གང་། རྩི་མཆར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཆར། མད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱང་། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཟླ་ན་མེད་པའོ། དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་སྒོ་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ངོས་བཟུང་སྟེ།

གཉིས་པ་སྒྲིལ་གྱི་ཉིང་ནས་བརྟེན་པ་ལ་གསུམ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་སྟིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། གསང་ལུགས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་སྟིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། དེ་ལྟར་མཛད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལའང་ལྟ་བ་སྒྲིམ་པ་སྟེང་པ་གསུམ་ཀྱི་གནད་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལྟ་བའི་གནད་ལ་ལྟར་སྟངས་གི་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལའང་སྟུ་སྟུབ་ཀྱི་ལུགས་འཛོལ་ར་པ་འདོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་མཚམས་མ་ཟེན་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་སྟུང་བ་དགག་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་མན་ངག་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ལྟར་སྟངས་གི་ལྟ་བ་རྣམས་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དགག་བྱ་བྱལ་ཆེ་བས་ཆད་མཐར་སྟུང་བ་དགག་པ། བྱལ་ཆུང་བས་རྟག་མཐར་སྟུང་བ་དགག་པ། སྒྲིམ་བྱས་ཀྱི་ལྟ་བ་གཞན་དགག་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཕགས་ལུལ་མཁས་རྣམས་གཟུར་གནས་པས། །རང་སྟོའི་སྟོབས་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་འཛིན། །འདི་ན་ཐམས་ཅད་དབྱ་མའི་གཤམ། །བརྟེན་ཀྱང་སྟོ་ཡིས་མ་སྟེགས་པས། །སྟེ་ན་མཐའ་བཞིར་ངེས་ཀྱང་དེ། །ཁེགས་ཕྱིར་སྟེ་བ་ཡོད་མིན་ལ། །ཐ་སྟངས་སྟོ་ཡི་སྟངས་བ་ནི། །འབྱུང་ཕྱིར་དོན་དུ་མི་འབྱུར་ཞེས། །རང་བཞིན་མེད་ལ་བདེན་བཞི་དང་། །སྟུབས་གསུམ་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པ། །མེད་པར་ཐལ་བ་དངོས་སྟེའི་གཏམ། །དང་དུ་ལེན་བཞིན་དབྱ་མར་སྟུ། །དངོས་སྟེ་རིགས་པའི་ལུགས་འཛོལ་པས། །བདེན་སྟོང་རིགས་པས་བཀག་ནས་དོར། །འདི་ན་རིགས་པས་འགོག་བཞིན་དུ། །འཐད་པར་སྟུབ་པ་ཀྱེ་མ་ཉོ། །ཞེས་བྱང་། དེའང་བརྟག་དབྱང་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ་རང་ལུགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཛོག་ཚུལ་ནི། དེའི་སྟུ་དོན་སྤྲོད་པ་ཨ་ཡ་ཞེས་པ་མཚམས་སྟུར་བས་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་གནས་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་མི་འདའ་བའི་དོན་དང་། སི་རྩི་དང་ཨ་རྩ་ཞེས་པ་མཚམས་སྟུར་བས་སི་རྩི་རྩ་ཞེས་རང་གི་སྟོ་ངོར་གྲུབ་པའི་གནས་ཚུལ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཀྱི་ཏ་དང་ཨ་རྩ་ཞེས་པ་མཚམས་སྟུར་བས་ཀྱི་ཏ་ན་ཞེས་པ་མཛད་པའི་མཐའ་འཇགས་བྱ་བའི་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་བརྟོག་ནས་ཟད་པའི་མཐས་གཏུགས་པ་ལ་བཤད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལང་གཤེགས་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའི་ཚུལ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། གང་གི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་རང་གི་སེམས་སྟངས་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྟོག་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་རྟོག་གིས་སྟོ་བཏགས་

པའི་ཆ་གཞན་བསྟོན་ནས་རང་གི་སྒོ་ངོར་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་དེ་གྲུབ་མཐའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་
བའི་རང་གི་ཐེ་བ་གོང་འོག་གང་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ཟེར་ཅམ་གྱི་རྩེ་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུ་ཚོམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་མི་འཛིག་པར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་
རྣམས་རང་སྒོའི་ཚལ་གྱིས་ཞིབ་མོར་དབྱེད་དེ་དགག་སྟུབ་གྱི་མཚམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་བྱས་ན་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་གང་དུ་འང་མ་གོལ་བའི་གནས་
ལྷགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པའི་སྤྱིང་དུ་འབབ་པར་འདུག་སྟམ་དུ་རང་གི་སྒོ་ངོར་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པ་ན་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ཤིང་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་
པར་བྱེད་དོ། །བོད་འདིར་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གང་ལའང་མཐོ་སྟེགས་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཤས་ཆེ་བས། སྒྲིན་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་ཁ་ཚཱ་
གཙོད་གང་ལྟ་བུ་བྱེད་ཅིང་། ལྷན་པར་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བསྟོན་མེད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་སྒོ་
ངོར་བདེ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་མ་རྟེན་བཞིན་དུ་དབྱེད་མ་པའི་གར་བསྟེགས་ཏེ། ལྷ་སྟུབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གསུང་གི་རྩེ་སྒྲོམ་བྱས་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་ཚུལ་དངོས་སྒྲི་
བས་འགལ་བ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འདོད་པས་ཁས་ལེན་པམས་ཅད་འགལ་བ་ལྟག་སྟོང་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ལྟག་
མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ད་ལྟ་དབུ་མའི་དོན་སྒྲི་བར་འདོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་མི་རུང་བས་ལྷན་པར་སྒྲི་བ་ནི་
དངོས་པོར་སྒྲི་བའི་ལྷགས་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་དེ་སྒྲི་སྟུབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་དུ་འང་མ་སོང་བར་དབུ་
མའི་གྲུབ་མཐའ་གཟོད་བཅའ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་དོན་དམ་པར་མེད་ཕྱིན་བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲི་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྟེན་ན་སྒྲི་བཞི་གང་རུང་ལས་སྟེ་དགོས་པ་དང་། སྒྲིས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་
མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པར་དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསུངས་པས། ལྷན་པ་སྟུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཐ་སྐད་དུ་སྟེན་མའང་ཐ་སྐད་དུ་སྟེན་
བཞི་གང་རུང་ལས་སྟེ་དགོས་པར་འགྲུབ་ལ། ལྷ་གཞན་གསུམ་ནི་རང་ལྟེ་སྤྱང་མི་འདོད་པས་གཞན་ལས་སྟེ་དགོས་ནའང་། དབུ་མ་འཇུག་པར།
གཞན་ལས་སྟེ་བ་འཛིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གཞན་སྟེས་ཐ་སྐད་དུ་འང་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་
དོན་དམ་པར་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་ལྷན་པ་སྟུབ་པ་ལ། ཡོད་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་སྒྱི་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། སྒྱིའི་ལྷན་པ་
མ་གྲུབ་ན་བྱེ་བྲག་དོན་དམ་ལ་སྤྱར་བའི་ཆོང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཐ་སྐད་དུ་འང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་མཐའ་
བཞི་པོ་གང་དུ་བཞག་མི་རུང་སྟེ། དཀོན་བརྟེན་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་དགོངས་པ་དཔལ་
མགོན་སྒྲི་སྟུབ་གྱིས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟེ། ཞེས་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
ཉིད་མིན་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་ན་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་དགོས་པ་ལ་ངེས་བཅའ་ཡང་མ་རྟེན་པའི་དོན་གྱིས་ཞེགས་
པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྐད་པའི་སྒོ་ལྟར་སྟེས་གྱི་ངོར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱུལ་པོར། མིག་དང་ན་བ་སྟེ་ཡང་ཆད་མ་མིན། ཞེས་
པའི་དོན་བཞིན་སྒྲི་བས་ཀྱང་། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཆད་མིན། ཞེས་དང་། མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གཏི་མུག་ཏུ་བཤད་
པས་དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ངོར་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆད་ལ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་མེད་པས་མེད་གོ་
མི་ཆད་ན་ལེ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་རྣམས་ཤེས་ལ་རྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆད་ལ། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆད་ན་ངེས་
དོན་ལ་མི་རྟོན་དང་དོན་ལ་རྟོན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རྟོན་པ་བཞི་གོ་སྟོན་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཆིང་གྲོལ་སོགས་གྱི་

ནུམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སྐབས་སུ་འབྲལ་བའི་གཞན་ངོ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། གནས་ལྷགས་མཐོང་བའི་
སྐབས་དང་དབྱེ་མ་པ་རང་ལྷགས་ལ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འདུག་ཀྱང་མི་རུང་བས་ཁས་སྒྲངས་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་
དག་གྲང་སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་རིག་པའི་གནས་དང་གཞུང་ལྷགས་རབ་འབྱམས་ལ་སྤངས་ཤིང་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་ཚོས་བར་འདོད་པས་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་
བསྟེན་པ་ནུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པས་བདག་ཅག་ལྟ་བུས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་དཀའ་མོད། རྩེ་སྒྲ་མས་སྟན་ཁུང་དུ་མར་མེ་སྒྲ་བ་བཞིན་
ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བསྟན་པའི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཙམ་བརྗོད་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་རིགས་
པས་དབྱེད་བཟོད་དགོས་ལ། ལུ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའམ་མཐའ་བཞི་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་བཙལ་བ་ན་རྟེན་སྐྱེ་མི་འབྱུང་བ་དབྱེད་མི་བཟོད་པའི་
དོན་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་བཞི་གང་རུང་དུ་ངེས་པར་རྟེན་དགོས་ཀྱང་། རྩེ་བ་ཐ་སྟངས་པའི་ནུམ་གཞག་ལ་ཕྱོགས་དེ་བཞི་གང་རུང་
དུ་རྟེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚོག་གསལ་ལས། རྟེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་གྱི་ཀྱང་རྩོམ་ཁས་ལེན་གྱི། ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྒྲངས་པའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་ཡོད་ན་ཆ་སྟེག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་དགོས་ཀྱང་ཆུ་ཡོད་ན་ཆ་སྟེག་གི་ངོ་བོར་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་རྟེ་འདི་ཙམ་
ཞིག་སྤྱིའི་ཁྱབ་པས་བྱེ་བྲག་བསྐྱབ་ལྷགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་པ་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེ་བཀག་པ་མིན་རྟེ།
ངེས་མ་གཟིགས་པའི་སྐྱེ་མཚན་ཐ་སྟངས་པའི་དོན་དེ་མེད་ནས་མ་གཟིགས་པ་མིན་གྱི། ཁོ་རང་གིས་གཞལ་སྐྱེའི་ལུས་མིན་ནས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་མ་ཐོས་པ་དེ་སྐྱེ་མེད་ནས་མ་ཐོས་པ་མིན་གྱི། ཁོ་རང་གི་ལུས་མིན་པས་མ་ཐོས་པ་བཞིན་ནོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་
པའི་ལྷང་གིས་ཀྱང་ཐ་སྟངས་པའི་སྐྱོ་ལ་ཚད་མ་མེད་པར་མི་འབྱུབ་སྟེ། ལྷང་དེའི་འཕྲོར། གལ་ཏེ་དབང་བོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། དེ་སྟེ་འཕགས་པའི་
ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་ལྷགས་ཀྱིས་ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་ཚད་མར་མི་འགོ་ཚུལ་
གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་བ་ལ་བྱེད་དགོས་རྟེ། དེ་དག་ཐ་སྟངས་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་སོང་ཚོ། གནས་ལྷགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་
འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་མི་དགོས་པར་འབྱུར་རོ་བྱས་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་འབྱུར་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ན་སྐྱེ་
ཉན་པ་ལ་ནུམ་ཤེས་མི་དགོས་པར་འབྱུར་རོ་བྱས་ཆོ་འབྲེལ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟོན་པ་བཞི་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་འཕེན་པའང་ཁས་སྤྱི་ཙམ་ལས་
རྟོན་པ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་དེ་འབབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་ན། དེས་དོན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་གཞི་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེ་མ་འཇུག་པར། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་
དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གིས་ཡིན་པར་འབྱུར། །ཞེས་པས་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་སྐྱེ་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་པ་བཞིན་ཐ་སྟངས་དུ་སྐྱེ་ནའང་ཐ་སྟངས་དུ་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཞེས་བཤད་
པ་མིན་གྱི། འདིའི་དོན་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཕྱོགས་ལྔ་མའི་འདོད་ཚུལ་ངོས་ཟེན་དགོས་སོ། །དེའང་འདིའི་ཕྱོགས་ལྔ་སྐྱེ་བ་པོ་རང་རྒྱུད་པ་
ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ནུམ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་ཟེར་བའི་ཟེར་ལྷགས་ཙམ་ཞིག་ཐལ་འབྱུར་པ་དང་ཁྱད་མེད་
ཀྱང་། དེས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པས། ཐལ་འབྱུར་བས་གཞལ་ན་ཁས་སྒྲངས་དང་ཞེ་འདོད་
ནང་འགལ་དུ་སོང་ཡོད་དེ། བར་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་ན་བཏགས་དོན་འཚོལ་ལྷགས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཇི་

ལྷ་འདུག་བཙལ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་རྒྱུ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་སྤང་དུས་ཀྱང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་། དོན་དངོས་གནས་ལའང་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་རྟེན་རྒྱུ་ཡོད་སྔོན་ཆེ་རྒྱུ་པར་འཛིན་གྱིས་མེད་པས་དཔུང་བཟོད་དང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྷ་འདུག་རང་རྒྱུད་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཐ་སྟོང་པའི་སྒྲིན་བར་བཏགས་པའི་ལྷ་གསལ་གྱི་སྒྲིན་བ་དེ་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཡིན་ཞེས་དཔུང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྷ་འདུག་ན་རྟེན་ཀྱང་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་རོ། རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་པ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་བཟོད་ཚུལ། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པར་གནས་པ་ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་སྟེ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་ཐལ་བ་དང་། གང་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔུང་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་སྒྲོག་གིས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་མེན་པར་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཚུར་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ཐ་སྟོང་ཅམ་གྱི་དོན་མི་ཆང་ཞིང་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དུ་སོང་སྟེ་ཐ་སྟོང་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པའི་དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྒྲིབ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཤུལ་ནའང་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཞིག་ལས་ཟངས་མ་དོར་བར་ཡོད་པས། དོན་དམ་པའི་སྒྲིབ་མི་ཞིགས་པར་ཐལ་བ་གསུམ་ཅ་བ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྟེན་དུ་འཇུག་འགྲེལ་ལས་རང་ངོས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་བཀག་པར་དགག་བྱ་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་བའི་སྒྲིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་རང་སྟོང་གི་དོན་མི་ཆང་བས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་བསྟན་ཏེ་རིགས་པ་བཞིའི་སྒྲིན་ལས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

དཀའ་འབའི་གནད་འདི་མ་ཤེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་མཚོག་དམན་ཡོད་པ་སྐད་དུ་སྒྲིན་ཀྱང་ཁྱེད་པར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ངོས་མི་ཟེན་ཏེ། སྤྲུལ་མང་པོ་ཞིག་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཚོགས་ལུལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་སྒྲིན་མ་རིགས་སྒྲུབ་པའམ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་སྟོང་པ་ལུལ་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་པ་ཟེར་ཡང་། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ལུལ་ལ་མེད་དགག་དགོས་པ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྐུ་གྱིས་གསུངས་པས། དེའི་སྒྲིན་ཐལ་འགྱུར་པ་ལས་ཁྱེད་འབྱེད་མི་ལུས་ལ། དགག་བྱའི་ཐ་རགས་ཀྱི་སྒྲིན་ལས་ཁྱེད་འབྱེད་ཚུལ་འདི་ཤེས་མཁན་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་ཟླ་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དམིགས་ཕྱག་པའི་དགག་པ་འདི་སྟོང་ཅིག་མཛད་པའང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབང་གི་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་ཟླ་མས་གསལ་བར་མ་བཀོལ་གྱི་བར་དུ་གཞན་སྤང་གྱུང་ངོས་མི་ཟེན་སྤང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། འདི་ནི་དབྱུང་མ་པ་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་སྟེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་མེན་པས་དབྱུང་མ་པ་གཉིས་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱེད་པར་དེ་ཅམ་ཡོད་ན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་དགག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཛད་ཅེས་སྒྲིབ་པ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་འདུག་རོ། དེའང་དགག་བྱ་ཁྱེད་ཆེ་བ་ནི་དེའི་འགོག་མཚམས་མ་ཟེན་པར་ཐལ་ཆེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལུལ་དེ་རྣམས་བཅད་ལ་ཞིགས་པ་དང་། ཡོངས་གཙོ་ལ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལུལ་ཅན་ལ་སྟོས་པར་མཐོང་སྟེ་དེའི་ཚུལ་ལ་དཔུང་པ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་དེས་དཔུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པ་དང་དེས་བཀག་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་ཏུ་གོ་བས་ལན་པ་ཡིན་རོ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད། འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་གཅིག་ཕྱ་རྟོག་ལོ་ཆེན་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། གྲོ་ལུང་པའི་བསྟན་རིམ་སོགས་སུ་སྒྲོ་གཅིག་དེར་ཐོག་ཆ་ནས་བྱེ་སྟེ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ལུལ་མེད་ལ་རྩེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ལུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སོགས་བྱུང་བའི་

ཕྱིར། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། རིགས་ཤེས་ལ་གཞུང་བྱ་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སོང་ནས་སྒྲིན་གྱི་མཁས་པ་དག་གྲང་ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་འདོད་ལ། ལ་རིགས་ཤེས་ལྷུ་མེད་དང་། གཞན་དག་རིགས་པ་དང་རྩེས་དབག་གི་ཐོག་པ་བྱེ་ནས་ལྷུ་ཡོད་མེད་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཟླ་རབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་ཉྱ་བ་བཤད་དུས་མིང་འདྲགས་ལྷ་ཆོགས་པ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་སྒྲིན་ཆེའི་གཏད་སོ་མཐར་ཐུག་པ་ལྷུ་འདྲོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པས་སྒྲིན་དེ་གང་དུ་འང་འཛིན་མི་རུང་བ་དང་། དེས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གྲང་ལྷུ་མེད་དུ་འདོད་པ་འདི་ལ་འབབ་པར་སྒྲིན་སྤྱིང་ཐུག་ལས། འཆད་པའི་ཆོ་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ། རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བའི་ཚུད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཟབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་མི་འདྲ་བ་རྩུང་ཟད་གྲང་མེད་པར། མ་གི་ཅིའང་མ་བསྐབ་པའི་ལྷན་སྒྲིམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཁས་པ་ལྷེ་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་རྒྱུགས་རིམ་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་པ་བྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལྷུ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིན་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་ཟེར་བ་འདིར་ཁ་འཆམ་ནས་འོང་བ་འདི་དབང་པོ་རྣམས་བསྟན་ན་ཤིན་ཏུ་མཚང་ཆེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་སྒྲུ་མས་གྲང་བྱན་མོང་གི་སྤྱང་དོར་ཉྱ་བའི་དབྱེད་པ་མ་རྒྱུགས་པའི་སྐབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སྤྱང་སྤྱེ། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་པ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་ཞིང་དེ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་ལ་སྒྲིན་བྲལ་ལམ་གཤིས་ལྷགས་མཐོང་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་སྤྱེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ཐུང་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་གྲང་མི་མཐོང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དྲངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་བཞག་གིས་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྒྱུགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྤྱེ། ཞེས་གསུངས་ནས། གང་ཆོ་སྤྱེ་མེད་ཅེས་སོགས་འཇུག་པའི་ལུང་གིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ཏྲག་དུའི་རྒྱུགས་བརྒྱུད་དུ་འང་། ཆོས་རྣམས་རྒྱལ་ཙམ་དམིགས་པ་མེད་ན་ཡང་། །མདོན་པར་ཞེན་རྣམས་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་དོར་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཞེས་རང་ལྷགས་ཁས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། ཉྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་ལྟར་པར་ཅན་ཡང་འཁྲུངས་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོགས་སུ་ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོ་གསུངས་པའི་ཆོ་གྲུགས་ཟླ་མའི་ཉྱ་བ་དེ་གའི་ངང་ལ་ཏིང་འཛིན་དུ་འབྱམས་ནས་ཆོགས་གྲོལ་བའང་མི་གསན་པར་གཞན་གྱིས་སྤོང་དགོས་པ་བྱུང་ཚུལ་དད་པའི་འཇུག་དོགས་ལས། ཤེར་བྱིན་ཞལ་འདོན་དུ་མཇུག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་ལ་དོས་གཟུང་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་བདུད་སྒྲིམ་སོགས་ཀྱི་ཆོག་འབྲུ་ཙམ་ཡང་ཐུགས་ཀྱིས་མི་དེས་པར། རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་གསལ་སྤྱོད་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་ཐུགས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་མང་ཇའི་མགོ་མཇུག་འཁྲུངས་པ་འབད་ཚོལ་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱུང་། བོད་ཀྱིས་གྲུབ་ཐོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་རྒྱུགས་པ་བཟང་ཤོས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་འདུག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྒྲིན་པས་དང་པོར་རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྤྱོད་སོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། དེ་དག་གིས་ལམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྤྱིང་ཅིའི་སྒྲིམས་འཇུག་སོགས་བསྐྱབས་ཤིང་། ཕྱིས་དེ་དག་ལམ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ལྟར། རྩེ་སྒྲུ་མས་གྲང་དང་པོར་ཟླ་རབས་ཀྱི་ཉྱ་བ་དེ་ཉིད་མཐེལ་བྱིན་པར་ཐུགས་ལ་འཁྲུངས་ཚུལ་དང་། ཕྱིས་མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རྩལ་ལྷག་པར་རྒྱས་པ་ན་རང་ཉིད་གྲང་ཚུལ་དེས་རྩུང་ཟད་ཐུགས་མ་ཆོམ་ཞིང་ལྷག་པར་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱུངས་ལ་འདི་ཐལ་རང་གང་གི་ཉྱ་བ་ཡིན་ཞུས་པར་གང་ཡང་མིན་གསུངས་ནས་ནན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ་བར་མཇུག་པའི་རྒྱུ་གཞོན་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཆོགས་མང་པོ་དང་བཅས་དབུ་མའི་ཉྱ་བ་བཙལ་ཏེ་གསར་དུ་

རྟེན་ནས་ཐུགས་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་སྟགས་མཛད་པའི་ཚུལ་འདི་ལྟགས་པར་བསམ་ཞིང་གོ་ན་ཉུང་བ་གཞན་ལ་
འགམ་ཆུ་མི་ལྡང་ཞིང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ཉུང་བ་འདི་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ།

གསེར་འབྲེང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕྱིས་ཉུང་བའི་དབྱེད་པ་རྩོགས་ནས་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་མོ་གསུང་ལྟུང་ལྟུང་ལྟུང་མ་དང་ཆེས་མི་
འབྲེང་བ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། རྟེན་མུ་ཐུ་རབས་པ་རྣམས་དོན་དེ་ཡོད་པར་འཛོག་ཕྱིན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟེན་དགོས་ཤིང་། རྟེན་ན་ངེས་དབྱེད་བཟོད་དུ་
འགྱུར་དགོས་ལ། དབྱེད་བཟོད་པ་དབྱེད་མའི་གཞུང་དུ་བཀག་པར་མཐོང་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོད་པར་མི་འཛོག་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་ཆ་
ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱང་སྟོང་ན། འབྲེང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། རྟོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་
འགྱུར། ཞེས་བ་ནས། ཀུན་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན། ཞེས་སྟགས་དངོས་སྒྲིབ་ཚད་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་གྱི་དངོས་སྒྲིབ་འཕངས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་
ལ་ལན་དུ་གཞོད་པ་མེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་སྟོང་ཚུལ། དེ་ལ་བཤད་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། རྟོང་ཉིད་དགོས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། རྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས།
ཤེས་པའི་རྟེན་མུ་ཐུ་གཞོད་པ་ཡིན། ཞེས་སྟགས་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པའི་གཞུང་ལྟག་མ་རིལ་གྱིས་འགལ་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་སྒྲིབ་ཁོ་རང་ལ་བྱིར་བསྒྲིག་
ནས་འཕངས་པའི་རྩིས་སྒྲིབ་ཅན་ཡང་བྱེད་ཆུ་མེད་པར་མ་ཟད་པ་རོལ་པོ་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ལ་རྣམ་གཞག་
གང་ཡང་མི་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པ་དབྱེད་མའི་གར་འཛང་བཞིན་དུ་དབྱེད་མའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་ས་བརྟོལ་བའི་མི་འཛམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མུ་
དུང་ཆ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་མོས། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་
ལ་བྱར་མི་ཅུང་ངོ་ཞེས་ནན་གྱིས་འཕུལ་བ་ལ། ཁོ་པོ་ཅག་གི་ཉུང་གང་ལའང་འདི་ཡིན་དང་འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་གཟུང་གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་ཅུང་
ངོ་ཞེས་གཞན་གྱིས་འཕུལ་མི་དགོས་པར་དང་པོ་ནས་རང་ཉིད་དེའི་གསེབ་ཏུ་འཇུག་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་གྲུབ་
མཐའ་གཞན་གྱིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱིས་འགལ་བ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་
གཉིས་ལ་རང་གིས་འགལ་བ་བརྟེན་དེ་དོན་དམ་གྱིས་ཀྱང་རྩོམ་འགོག་གོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་འདི་འདྲ་བོད་གངས་ཅན་མ་གཏོགས་མ་བྱུང་ཞེས་མཁས་གྲུབ་
སྒྲིབ་པའི་ཉི་མས་གསུངས་སོ། རྟེན་མུ་ཐུ་དངོས་སྒྲིབ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སྟགས་མི་འཐད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། དབྱེད་མ་
པར་ཁས་འཆེ་བའི་བོད་མ་དེ་དག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་བདེན་བཞི་སྟགས་མི་འཐད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་སྒྲིན་ཆེ་སྟེ། ཐུ་མས་ཆུ་མཚན་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགོག་པ་མ་གཏོགས་བདེན་བཞི་ལས་འབྲས་སྟགས་མེད་མི་ཟེར་ཞིང་ཚུལ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་
ཡིན་པའི་ཁྱད་ས་ཀྱང་ཡོད། ཕྱི་མས་དེ་ཆུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་བཞི་ལས་འབྲས་སྟགས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པས་ཆད་པའི་མཐར་ཐུང་ཞིང་དབྱེད་
མའི་ཁྱད་ས་གཏུགས་ས་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། རྟོང་བྱུན་ལས། དངོས་སྒྲིབ་པས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་
དུ་འགོ་དགོས་པར་གཟུང་བས་རྣམ་པར་འབྱུངས་པར་གསུངས་ལ། དེང་སང་གི་དབྱེད་མ་པ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་དངོས་སྒྲིབ་པ་ཉུང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པར་སྒྲུང་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་སྒྲིབ་པ་ནི་མཁས་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གི་དབྱེད་མ་པ་དེ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་ལ། ལྷན་པོ་དག་དེ་ཉིད་ཉུང་བ་མཐོ་བར་བྱེད་དེ།
རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་མི་འདེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་པའི་ཉིད་དུང་། དངོས་སྒྲིབ་རིགས་པའི་ཚུལ་འཛིན་པར། བདེན་སྟོང་རིགས་པས་བཀག་ནས་དོར། འདི་ན་རིགས་

པས་འགོག་བཞིན་དུ། འཐད་པར་སྐྱབ་པ་ཀྱེ་མ་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིན་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་རྣམས། དངོས་
མཚན་བཟུང་ནས་གནས་པ་ནི། ལམ་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡ་མཚན་རྒྱུང་བྱུང་མེད། ལངས་རྒྱས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། གྲུན་ལ་མི་
རྟག་སྐྱབ་པ་རྣམས། རྩོད་པའི་དངོས་རྣམས་མཚན་བཟུང་ནས། གནས་པ་གང་ཡིན་དེ་མང་དོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་རྩེ་སྒྲིན་མས། མྱོངས་པས་བཟན་དུ་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་མི་བཟོད་པ་ལས་རང་གྱེ་དངོས་སྐྱབ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩེ་སྐྱབ་འབྲངས་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་མི་
བཟོད་པ་མི་འོས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བོད་མ་དེ་རྣམས་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩེ་སྐྱབ་འབྲངས་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་བཀག་པར་གོ་
ནས་མི་བཟོད་པ་འདི་ཆེས་མི་འཚམ་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་པ་རྒྱབ་སྟོང་དུ་འཛིན་པ་འདི་དབུ་མའི་ཁྱད་པར་གསུགས་ས་ཐམས་ཅད་
དང་འགལ་བ་གོང་དུ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གཞུང་བྲངས་པ་
དེ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྟགས་པར་བྱས་མོད། ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་སོ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས་དེས་གསུངས་ཚུལ་
མདོ་ཙམ་བཙུང་ན། ཆོག་གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ལས་དང་བྱེད་པ་སོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་མེད་དོ་
ཞེས་སྐྱབ་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན་འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཀྲལ་ཏེ་ཡང་དེ་
ཉིད་ལས། དབུ་མ་པ་དག་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཛིན་རྟེན་འདི་དང་
འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །མེད་པ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་མེད་པར་རྟགས་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
འཛིན་རྟེན་འདིའི་དངོས་སོ་རྣམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས། དེ་འཛིན་རྟེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་
བ་མ་མཐོང་ནས། འཛིན་རྟེན་དམིགས་པའི་དངོས་སོ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་སོ་གཞན་དག་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། བཞིབ་རྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚུལ་བ་སྐྱར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་
དངོས་སོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ནི་མི་
འགོག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་གིས་རྣམ་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་འགོག་པ་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་ཙམ་མི་འགོག་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲིན་ཡོད་པ་དང་སྐྱབ་པ་ཙམ་བཀག་ན་དཔེ་དོན་ཐམས་ཅད་དང་མི་
འགོག་པའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་འདིས་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཀག་པ་ལས་འདུས་བྱས་སྐྱབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པར་
འདོད་ན་ནི་དེའི་ཆོ་སྒྲིན་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུར་གྱི་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་གཞལ་བར་འབྱུར་བ་ཞིག་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འབྱུར་བའི་འཛིན་པས་འདི་དག་དང་བསྟན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། དེ་དང་མི་འགལ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་དང་ནི་
བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་ལས་སྟག་གསལ་སོར་གསུང་ཚུལ་མེད་དོ། །འོ་ན་སྐྱབ་པ་དེ་ཙམ་གསལ་བར་གསུངས་ཡོད་ན་རྩེ་སྐྱབ་པ་ཅི་ཞིག་
གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་སྟུན་ན། འདི་འདྲ་གོ་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། མདོ་ལས། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱ་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་
པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱབ་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ལང་གཤེགས་ལས།

སྒྲིན་མའི་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྒྲིས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱུ་པར། ཆོས་
རྣམས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དཔལ་མགོན་ཐུ་བླུ་བ་མ་གྱིན་པར་དུ་
དང་ངེས་འབྱེད་མ་ལུས་པ་བཞིན། རྩེ་མའི་སྒྲིན་དུ་དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་བས་དཀའ་གནད་དེ་རྣམས་གསལ་བར་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་
རབ་རིབ་མ་བསལ་གྱི་བར་དུ་མར་མེ་རི་ཅོམ་གསལ་ཡང་གཟུགས་ལེགས་པར་མཐོང་དུ་འཇུག་མི་ལུས་པ་ལྟར། རྩེ་སྒྲིབ་སྒྲོ་འདྲེགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་
ཐམས་ཅད་རེ་རེ་བཞིན་མཛུབ་ཚུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཀག། ཐུ་བླུ་བ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དེ་དང་དེའི་ཐད་ཀར་གནད་ཐོག་ཏུ་མེ་བཙའ་བཞིན་ངོ་
འཕྲོད་པར་བྱས་པའི་བཀའ་དྲིན་མ་གཏོགས་སྒྲིན་ཆད་བོད་འདྲིར་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་སྒྲིབ་པའི་གནས་རྣམས་རི་བཞིན་ངོས་ཟེན་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་
སྒྲིན་གྱི་ཡིག་འཛིག་རྣམས་ལ་བལྟས་ན་ཤེས་པས། ཚུལ་འདིས་ལྷག་པར་རྩེ་སྒྲིབ་མ་ལ་དང་བ་སྒྲིབ་ཅིང་བཀའ་དྲིན་དུ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཐུ་མ་དེ་
རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་སོགས་འཛིག་མ་བྱུང་བའི་འགལ་སྔོན་དུ་གཞན་ངོར་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཡོད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་
ཟེར་བ་དང་། ཁས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་མི་འཇུག་ཟེར་བ་དང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི། མེད་པར་
ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་མཐའ་བཞི་ག་ལ་འདྲ་བས་སྒྲིན་མེད་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། གཞན་ངོར་རྒྱ་འབྲས་འཐད་པས་ཁོ་རང་
ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་ན། རང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ངོར་ལས་འབྲས་ཡོད་པས་རྒྱང་འཕེན་པ་ཆད་མཐར་མི་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཁས་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བའང་མི་འཐད་དེ། རྒྱང་འཕེན་པའི་ལྷགས་བཞིན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་ན། དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་
པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་མེད་པར་མི་འདོད་ཅེས་སོགས་ཀྱང་དངོས་འགལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་
མེད་ཅེས་པ་ཆད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཡིན་པས། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དེ་ག་མེད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། མེད་པ་མ་ཡིན་པར་
ཁས་སྒྲུབ་པ་དེ་ག་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་སྒྲིག་ལས། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ལོག་ན། རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་བྱུང་འགྱུར།
ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བསྒྲིག་ཏུ་མེད་པ་མགོན་པོ་ཐུ་བླུ་བ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དག་ནི་ཆ་ཤེས་ལས། རྒྱང་བ་ཉིད་
ལ་ལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་ཕྱང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཆེ་ཤོས་དང་འབྲུལ་གཞི་མང་ས་ཡིན་པས་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་ཏེ་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། མཐའ་ཆད་པར་ཤེས་འདོད་ན་རྩེ་སྒྲིབ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་གསུང་རེ་རེའི་
དངོས་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་རི་ཅོམ་འབད་པའི་ཐོན་པར་མི་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཁྱབ་རྒྱུད་བས་རྟོག་མཐར་རྒྱང་བ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཆད་པར་དོགས་པ་ཡིས། མ་སྒྲིས་མི་འགྱུར་སྒྲིབ་མེད་བདག །
བཀག་ཅོམ་དབུ་མར་འབྲུལ་བ་ཡིས། ཁྱབ་མཐའ་རྣམ་བཞི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། དེའང་ཁྱབ་རྒྱུད་བ་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་
བཀག་ན་ཡེ་མེད་དུ་འགྲོ་བས་ཆད་མཐར་རྒྱུད་གིས་དོགས་ཏེ་སྒྲིབ་པའི་བདག་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ལའང་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལས་མ་སྒྲིས་པ། ངོ་བོ་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བ། རྣམ་འཛིག་གཞན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་ཁྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་ཞིག་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཆ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ལས་ནི། འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ན་ནི། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་
འགྱུར་བ་ནི། རྣམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དགོངས་པར་སྒྲུབ། །དེ་འདྲ་བའི་ཁྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་དགག་བྱ་ནི་ལྟ་བུ་ཆོལ་བ་ལ་སྒྲིབ་དུ་འགོག་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་བཀག་པས་

འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་ཁེགས་པ་དང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པར་འགྲོ་བྱའི་དགག་བྱ་ཕ་མ་མི་མེད་ཀྱི་ ལྷག་མཐོང་
ཆེན་མོ་ལས། འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རང་གི་ཕྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་མེད་
པ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པས་དེ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགག་བྱ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞི་གང་ཟག་ལྷ་བྱ་དགག་བྱ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་དེར་མ་གྲུབ་པ་བྱེ་མདོ་ཚུན་
ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་རྟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལྷ་བའི་སྒྲིན་ནས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་
སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་གྱི་འཛིན་ཚུལ་དེ་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ནས་འཛིན་ཚུལ་ཡིན་པས།
གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་རང་དགའ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ལྷན་སྟེན་ལ་འཛིན་ཚུལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
མི་རིགས་ཤིང་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་རྩད་ནས་སྤངས་པའི་ཐར་བ་འཐོབ་མི་ལུས་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། རང་གྱིས་རྟོག་
ལུགས་སྒྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསམ་ལ་ཏེ། སྒྲུལ་གྱི་འཛིན་པ་འདྲ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ནི། ཀྱི་མ་གཞན་གྱི་
གནས་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་དུད་འགྱོར་བསྐལ་མང་བསྐལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྟེན་ཏུ་འདི་མ་མཐོང་ལ། །རང་འཛིན་དེ་
དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། སྤང་མའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་རང་འབྲེལ་ལས། བན་ཚུལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་དོན་འདི་ཉིད་
དཔེའི་སྒྲིན་ནས་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ། ཞེས་སྟག་པའི་ཡུལ་སྒྲུལ་མཐོང་ནས་འཛིན་པ་སྟེ་བ་ལ། སྟག་པ་སེལ་བའི་ཆོ་འདི་ན་སྤང་བོ་ཆེ་
མེད་ཅེས་དོན་མེད་ཀྱི་ལན་གཞན་བཏབ་པས་སྒྲུལ་གྱི་འཛིན་པ་སྤྱོད་འདོད་པ་འབྲེལ་མེད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཕ་
བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྟེན་གྱི་ཞེན་ཡུལ་མི་འགོག་པར་དགག་བྱ་རགས་པ་ཞིག་བཀག་པས་འཁོར་བ་རྩ་བ་ནས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་བཞད་གང་གྱི་
གནས་སུ་གསུངས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་དཔལ་མགོན་ཐུ་བློ་བུ་དང་འཕགས་པ་ལྷན་ཞི་སྒྲོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་
འབྲེལ་ཚུལ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུན་རིགས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས། དབུ་མ་སྤྱོད་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་འགའ་ཞིག་སྟག་པ་ཡིས།
།ཐག་པ་ལ་ནི་སྒྲུལ་ཞེས་འབྲུལ། །འཁྱི་ཤིང་བསྟོགས་པར་ཤེས་པ་ནི། །ཀུན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཐག་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སྒྲུལ་དུ་
མཐོང་ནས་སྟག་པ་སྟེན་པའི་ཆོ་འདི་ཤིང་གི་རྩྭ་མ་ཕ་མོ་འབྲེལ་བར་འདུག་ཅེས་བཤད་ན་གནས་ཚུལ་དངོས་མིན་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟག་པ་
སེལ་ཐུབ་པ་བཞིན། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩེ་ཡོད་ཀྱི་བདག་བཀག་ཙམ་དེ་ཕ་བའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོང་ཡང་འཁོར་བ་སྤྱོད་ཐུབ་པར་
འདོད་དེ། འདིའང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པས་རྩྭ་ཚུལ་དབྱེད་གཞི་ཆེན་འདྲ་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲིས་སོ། །ཁྱབ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དངས་པའི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ལྷང་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྟེན་པ་དང་སྟོན་མེད་དུ་བཤད་པའི་ལྷང་གཉིས་ཀྱིས་འཆད་རྒྱའི་རང་བཞིན་
ནི་དགག་བྱའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བཙས་མིན་དང་སྟོན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡང་དཔེར་ན་མའི་ཆོ་
བ་དེ་རྒྱུད་ཆ་བ་ལ་སྟོན་ཏེ་མའི་རང་བཞིན་དང་། མེ་བདེན་མེད་ལ་སྟོན་ཏེ་མའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་ལྷ་བ་སྟོན་ས་སྟོན་འཛིན་ཙམ་མ་
ཡིན་པར། མའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ལས་འདར་མེད་པའི་དོན་དུ་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་དགག་བྱ་ལ་བྱེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་དང་སྟེ་བ་ཕྱི་མི་འཐད་པ། ལས་མ་བྱས་པ་དང་
སྤང་པ། བྱས་པ་རྒྱུད་ཟ་བ་སོགས་སུ་ཐལ་བ་ནི་རིགས་པའི་འཕུལ་མཆོམས་ཡིན་གྱི། དེ་རེ་རེ་ནས་དགག་བྱ་ཕ་མོར་འཛིན་པ་གནས་མེད་དོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གསུམ་པ་སྒྲོལ་བྱས་ཀྱི་ལྷ་བ་གཞན་དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལ་ལ་དགག་བྱའི་མཚམས་
ཀྱི་འབེན། གཏང་མེད་ཚྭ་གསུམ་ཆར་གཙོད་པ་ཡིས། རྟོང་པར་འབྱུང་ཡང་འཆར་སྒྲ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པ་སྤང་པའི་གནས། ཞེས་བྱུང་། དེའང་
ལ་ཅིག་བཞི་བརྒྱ་པར། གུན་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་ནས། རྒྱར་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་འབྲེལ་པར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། ལུ་
པ་དེ་གྱི་མོ་སྟགས་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་བྱམ་པ་ཞེས་སྒྲོལ་བཀྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གྱི་མོ་ནས་རྩལ་ཕྱ་རབ་
ཀྱི་བར་དུ་སྒྱར་ཏེ་གསུངས་པ་སྟགས་ཀྱི་ལྷང་ཙམ་མཐོང་ཡང་དགོངས་པ་མ་ལོན་པ་དང་། མི་མཁས་པའི་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་
ལུ་པའི་གནས་ལྷགས་ལ་དཔྱད་ཚུལ། ལུ་པའི་སྒྲོ་བ་ལུ་པ་མིན། དེའི་ལང་ལུ་པ་མིན། མཆུང་ལུ་པ་མིན་པས་ལུ་པ་མི་འདུག་སྟམ་དུ་
བསྒྲམས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྒྲོང་པ་ཞེས་སྒྲུན་བོས་སྒྲོལ་ཚུལ་ཐ་ཤལ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ལུ་པ་ལ་སྟགས་པ་རྣམས་མཆུ་
དང་མགིན་པ་ལ་སྟགས་པ་རང་གི་ཡན་ལག་གང་ཡིན་དཔྱད་པ་ན། དེ་དག་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་ན་ལུ་པ་མི་འདུག་གོ་སྟམ་དུ་ངས་པ་འབྲེན་ལ།
ཞེས་པ་ནས། ངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་དངས་པ་ལ་ལྷ་བ་རྟེན་པར་འཛིག་ན་འདི་སྒྲ་ཤོས་ཞིག་ཏུ་སྤང་ངོ་། ཞེས་དང་། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེས་
གཉེན་དགོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྲིམས་པར་གནང་བའི་བསྟན་བྱ་ལས། ལུ་པ་དང་དུས་ཆས་བསིལ་ན་གང་དུ་འང་གཟུང་ས་མི་འདུག་སྟམ་པའི་གོ་བ་སྒྲེས་
པ་ཙམ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་རྟེན་པར་འཛིག་ན། སྤང་བ་ཙམ་མ་བྱས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟུལ་བས་ཀྱང་རྟོགས་པར་ལུས་པས་དཀའ་བའི་
དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། ཞེས་གསུངས་པ་རྩར། འདི་ནི་འཆར་སྒྲ་བའི་དབང་གིས་ད་ལྟའི་སྒྱེ་བོ་སྒྲོའི་མཐུ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ངོར་
འཆར་བདེ་ཞིང་། དེ་ལུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་རི་ར་བ་ཁང་ཁྲིམ་སྟགས་ལ་བསྟན་པ་ན་སྤང་བ་བན་བྱན་ངོས་གཟུང་མེད་པར་
སང་བ་ལ་རྩེས་ཐོབ་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་སྒྲོལ་པ་འབྱུང་ཡང་དེའི་ཚྭ་གསུམ་ཙམ་དུ་འང་མི་འགོ་བའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ལུ་པ་དཔྱད་
དེ་རིགས་པས་བསིལ་བ་ན་མི་འདུག་སྟམ་པ་དང་བོར་འབྱུང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། རྟེན་འབྲེལ་བཞིག་པའི་སྒྲོང་པ་ཡིན་ལ། དས་ན་དེ་རྟོགས་པས་
དངས་པའི་སྤང་བ་བན་བྱན་དུ་ཤར་བའང་སྒྲུ་མ་ལྷ་བྱའི་དོན་གཏན་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་འཕྲིན་ཡིག་ཏུ་འང་།
བཙམ་གཞིག་ལྷ་བྱའི་ཆད་པའི་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་ལུ་པ་མོ་བས་བསིལ་བ་ལྷ་བྱའི་སྟོང་ཚུལ་འདི་སྟོང་ཚུལ་བཞིའི་ཐ་ཤལ་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་གཡང་ས་ལ། འཛིགས་ཕྱིར་དབྱ་མར་འཇུག་དཀའ་ཡི། དགག་པའི་
ཚྭ་གསུམ་གཅིག་ཙམ་ཉིད་ན། འདི་ནི་གང་ལས་དབྱ་མར་བཞེད། འདི་ཕྱིར་མཁྱེན་པའི་གཏོར་གྱིས་ཀྱང་། རྣང་སྟོང་ཉེ་རིང་མི་བྱ་ཞེས། ཡོད་དང་མེད་
པའི་མཐའ་གཉིས་ལས། བྱོད་ཀྱི་ཕྱགས་ནི་ཡོངས་སུ་བཟུང་། ཞེས་བྱུང་། དེའང་དབྱ་མ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས། འོད་
སྤངས་ཡོད་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅས་བྱ་བ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། འདི་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་མོ། ཞེས་དང་།
ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེར་ཡང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབྱས་དང་འདྲ་བས་ན་དབྱ་མ་སྟེ། དབྱས་ཉིད་དབྱ་མའོ་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་
པ་བཞེད་པའོ། ཞེས་པ་རྩར་དབྱ་མར་འགོ་བ་ལ་རྟག་ཆད་གཉི་གའི་མཐའ་ཁེགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། སྤང་མའི་དགག་བྱ་ཁྱབ་ཆེ་ཆུང་ལྷ་བྱ་མཐའ་རེ་
རེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཅིག་ཤོས་ལ་ཞེན་ན་མཐའ་དེར་སྤང་སྟེ་དབྱ་མར་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཡམས་གཡོན་གཉི་གར་གཡང་ས་ཡོད་
པའི་ལམ་དུ་འགོ་བ་ཚྭ་གསུམ་གཉི་གར་ཐོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་འཛིན་ན་གཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་སྟེ་སྒྲོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཚྭ་གསུམ་གཉི་ག་ལ་
མཐའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཀྱང་། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། འདི་ལས་ཉམས་པས་

ཐར་པ་འབྲུབ་ཡོད་མིན། ཁྱེད་མཐའ་དེ་དག་གང་དུ་སྒྱུར་ན་འདྲ་ཐར་པ་འཛོལ་མི་རྒྱས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་
ལ་ངེས་པ་རྟོག་ནས་བདེན་གཉིས་བྱུང་འབྲུག་ཏུ་སོང་ན་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་བསྐྱོད་ཀྱིས་ཚུལ་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྒྲི་
བ་བཀག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། མཐའ་གཉིས་
གང་དུ་བཟུང་ཡང་གྲོལ་བ་འཛོལ་མི་རྒྱས་པར་མ་བྱེད། དེའི་ནང་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་བཟུང་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཆེས་སུ་བྱས་ན་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་འགྲོ་
བ་ཙམ་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ལྟ་བུ་སྒྲིགས་མར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆད་ལྟ་ལ་དགའ་བ་མང་དུ་འོང་བས་དེའི་མཐར་སྐྱོང་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་
ན་དང་སོང་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཡོད་ཅེས་མེད་པ་ཞེས། འཛིན་པ་དེ་ནི་ཆོངས་པ་སྟེ། ཆོངས་པ་ཡོད་ན་མི་
གྲོལ་ལོ། ཡོད་པ་པ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། མེད་པ་པ་ནི་དན་འགྲོར་འགྲོ། ཁྱེད་གསུངས་སོ། རྟག་མཐར་ཞེན་པ་ལའང་སྟོང་ཉིད་སྒྲོར་མ་ཤོང་བས་
ཤར་བྱེན་སྒྲུངས་ཏེ་དན་འགྲོར་འགྲོ་བའི་ཉེས་དམིགས་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། གཞན་ཡང་འདི་ནི་ལོག་བཟུང་ན། ལྷན་པོ་
མཁས་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན། སྟོང་བའི་མ་རུང་བདག་ཉིད་ཅན། མཐར་མེད་པར་ནི་སྤྱི་ཚུགས་འགྲོ། ཁྱེད་དང་། ཆོག་གསལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་
བར་འབྱར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྲུངས་ནས་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པར་འབྱར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངེས་པར་དན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འབྱར་རོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་བྱིར།
དེས་ན་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཅུ་བར། བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཕུང་མཐར་སྐྱེད་བྱིར། འདི་གཉིས་ཉི་ལྔ་མི་
རིགས་བྱུང་འབྲེལ་གཅེས། ཁྱེད་གསུངས་ཏེ། སྤྱི་བའི་དགག་བྱ་མ་ལེགས་ན་རྟག་མཐར་སྐྱེད་ལྟོ་དོན་དམ་ལས་ཉམས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མི་
འབྲུབ་པ་དང་། འགོག་ཆེས་པས་ཅང་མེད་དུ་བཟུང་ན་ཆད་མཐར་སྐྱེད་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ལས་ཉམས་པར་
འབྱར་བའི་བྱིར། རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་རྩི་བཅུན་མཁྱེན་པའི་གཏོར་གྱིས་རྩི་མ་ལ་གདམས་པའི་ཆོན་འདྲེན། སྤང་སྟོང་གཉིས་ལ་ཉི་ལྔ་བྱེད་
མི་ཉན་ཅིང་། བྱུང་པར་དུ་སྤང་བ་ལ་ཆེས་སུ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པའང་། རྟག་མཐར་ཞེན་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་
ཉམས་ཀྱང་། དེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མི་ཉམས་པས་མངོན་མཐོ་ལ་སྦྱིབ་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཆད་མཐར་ཞེན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའང་ཉམས་ནས་མངོན་མཐོ་ལའང་སྦྱིབ་པ་སྟེ་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མདོ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ནི་སྒྲི་ཡི། ལྟ་བ་
ཉམས་པ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་ལ། མངོན་པ་མཛོད་དུ། མེད་པར་ལྟ་བས་ཅུ་བ་གཅོད། ཁྱེད་པ་ལྟར་ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་
དབང་གིས་དགེ་ཅུ་གཅོད་པར་འདོད་པ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་ནོ། །

ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་བཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་ལྟ་
བ་མཐར་ཐུག་གི་ཐོན་དུ་སྦྱོང་དགོས་པ་སྒྲིན་བྱེད་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་བཤད་མོད། གཙོ་བོ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེའང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གདུལ་
བྱ་རྣམས་མི་གནས་བའི་མུང་འདས་སུ་འབྲིང་པ་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཡ་མ་བྲལ་བའི་ལམ་གྱིས་སྤྱི་ཞི་གཉི་གའི་མཐའ་འགོག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་དང་
པོར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ནས་ངེས་པ་སྦྱོང་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་
མཛད་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། རྩོམ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། དེ་ཡི་མི་མཐུན་བྱོགས་བོར་བ། །
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཁྱེད་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་བརྒྱུད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདྲའ་

བའི་ཚུལ་དུ་ཕན་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྩེས་སུ་སྟོན་ཅིང་འདྲོམས་པ་ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་སམ་སྤང་སྟོང་གཉིས་ལ་མ་བུལ་བའི་ལམ་ལ་འཁྲིད་
ཚུལ་མཁས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །གཏུལ་བྱ་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་ལ་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཏེ་སྒྲིག་པ་སྟེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རིས་སུ་བོར་ནས་
དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་འཁྲིད་པ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དབྱེ་བ་མ་བྱས་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོམས་
པར་བྱས་པའི་དམིགས་པ་བཀག་སྟེ་མདོ་ཁོ་ནར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་སྟེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་
དང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིག་པའི་རྒྱར་འཁྱར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཕྱིག་པའི་
གྲོགས་པའི་ལག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་དེར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བསྟན་
ནས་སེམས་འགོང་བ་དང་དངངས་ཤིང་སྒྲིག་པ་སྟེད་ན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་འཁྱར་བར་གསུངས་སོ། །ཐ་སྟང་ཚད་གྲུབ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་
རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བར་སྟོན་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཡིད་བསྐྱེད་བྱས་པའོ། །ཡེ་མེད་དུ་བཟུང་བར་འགོ་ཡི། རང་
བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་སྟོར་མི་འཁྱར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཡོད་ན་ཆོས་རྣམས་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་དཔྱོད་པ་འཇུག་ །ཅེས་
དང་། དབུ་མ་ལུང་རིགས་གཏེར་མཛོད་ལས། ཐ་སྟང་ཚད་གྲུབ་འཇིག་མི་ཤེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཚད་གྲུབ་འཇིག་མི་
ཤེས་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བུ་སྟོན་པ་ལ་ཏ་ལས། མ་
སྒྲིས་པ་དང་མ་འགག་པ་དེ་ཡིན་དུ་ཟེན་ཀྱང་གང་ལ་མཛོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་པ་དང་ལུན་ཁོང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གཅིག་ཤོས་
ནི་སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉུང་བའི་སྒྲིན་གྱིས་གོས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་པར་ཡང་འཁྱར་བས། ཞེས་དབུ་མ་པ་དང་རྒྱུང་
ཕན་པ་གཉིས་ཀས་སྟེ་བ་ལྷ་ཕྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟུང་བ་འདྲའང་ཞེ་འདྲོད་མི་འདྲ་བས་གཅིག་ལྟ་བུ་རྣམ་དག་དང་། གཅིག་ཚད་ལྟར་འགྲོ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྩེ་མ་ལ་རང་གི་ཡོངས་འཛིན་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་བྱེད་མི་རུང་ཞེས་
གདམས་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བསྟན་ན་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་མན་ངག་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པའི་ལྟར་སྤང་གི་ལྟ་བུ་རྣམས་དགག་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དུག་རྫོགས་གསལ་སྟོང་འཛིན་མེད་ཅེས། །འགྲོ་འོང་གཟུགས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། །འབྱུང་འཇིག་རགས་པའི་མི་རྟག་ཚུལ། །
མཐོང་བྱ་མ་མཐོང་བརྒྱལ་འདྲ་འམ། །གཟུགས་སུ་མ་གྲུབ་གསལ་རིག་ཙམ། །ཁྱོད་ལ་བདེན་མཐོང་སྟོན་འཆང་ཁོང་། །ཁྱོགས་སྤང་གྲགས་པ་སོགས་
ཀྱིས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་མ་མཐོང་སྟོན་པ་མཚན། །ཁ་ཅིག་མ་བཙལ་སྟོང་བར་སྟོན། །ལ་ལ་བཙལ་ཡང་སྟོང་ཆེ་སྟོར། །བཟུང་ཡང་དཔྱོད་མེད་འཇིག་སྟོན་
ཙམ། །ལྟ་ལ་མཁས་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་། དེའང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་རྣམས་ས་ར་ཏ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་ཁུངས་བཙས་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་པར་གཏུག་མ་ལྟར་ཅིག་སྟེས་པའི་གཤེས་སུ་གྲུབ་པ་སོ་མ་མ་བཙས་པའི་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདྲོད་པ་དང་། རྟིང་མ་པ་རྣམས་སྟོབ་དཔོན་བསྟོན་མན་ངག་ལ་ཁུངས་བཙས་ཏེ་སྤང་སྟོང་དབྱེད་མི་བྱེད་པ་མཁྱེན་ཆ་ནང་དུ་
གསལ་བའི་གཞོན་ནུ་བུ་སྟེ་ཀ་དག་སྟེ་སྟོན་རྣམས་ཡེ་ནས་དག་ཅིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཡེ་ནས་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་གྲུབ་རང་གི་རིག་པ་ཆོས་སྟེ་ཀུན་ཏུ་
བཟང་པོའི་རང་ཞལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདྲོད་པ་དང་། ས་སྟེ་བ་རྣམས་བེར་མ་པའི་མན་ངག་ལ་ཁུངས་བཙས་ཏེ་སེམས་རང་གི་དོ་བོར་
གྲུབ་ཙམ་ནས་གསལ་བ་མི་འདོར་བས་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གསལ་བ་དེ་དབྱིབས་ཁ་དོག་སོགས་གང་དུ་བཙལ་ཀྱང་མི་རྟེད་པས་སྟོང་པ་

སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉེ་བུའི་གསལ་བའི་དུས་ཉིད་ན་སྟོང་ཞིང་། སྟོང་པའི་དུས་ཉིད་ན་གསལ་བས་གསལ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་བཞིང་།
བྲལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ན་མས་ཁུངས་གཏུགས་སའི་རྩ་བའི་སྒྲིབ་དཔོན་དང་། གང་ལ་
བརྟེན་པའི་གཞུང་། བཤད་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ཟེན། གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས། དཔེ་སྟོན་མི་མཚུངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་
ཡོད་འདྲ་བ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་། གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲུབ་ཀྱི་གནད་འགག་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཆོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས་ཡིན། སེམས་
ངོས་གཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། གནས་ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིབ་ཀྱང་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་ཉར་དེ་
ཆམ་མེ་འཛོག་དགོས་ཟེར་བ་ལ་ཐམས་ཅད་མགྱིན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ནི་སྟོང་ཐུན་སྒྲལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་ཆེས་ཆེར་
ཆེ་བ་རང་སྟོང་དང་། གཞན་སྟོང་དང་། ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་སྟོན་པ་ཇི་འདྲ་བའི་ཚད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་
དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་མེ་འདྲ་བ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། ཞེས་པ་ནས། ལུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲིབ་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་འཛོག་ཟེར་
བ་འདིར་ཁ་འཆམ་ནས་འོངས། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་ཇི་ཅམ་བྱེད་ལ་ཉེ་བུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དུས་ཁྱད་བྱེད་པ་ཉར་མི་སྒྲིབ་
པར་བསྒྲུབ་དུས་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས། ཞེས་སྟོན་གསུངས་པ་བཞིན་གནད་ཀྱི་འབབ་ས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བས་
འདིར་ཡང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་འཆོལ་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་འགྲོ་འོང་བརྟག་པའི་རབ་བྱེད་ནས་འབྱུང་བ་ཉར་གནས་
ལུགས་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་འོངས་པ་ཉར་
བྱེད་ཚུལ་གྱིས་སེམས་འདི་དང་པོ་གང་ནས་འོངས། བར་དུ་གང་དུ་གནས། ཐ་མར་གང་དུ་འགྲོ་ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཉེ་བུ་གཏན་ལ་འབབས་
དུས་ཀྱི་བརྟགས་དོན་འཆོལ་ལུགས་མིན་པས། དེ་གང་དུ་འང་མ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་དགག་བྱ་ཞིགས་པར་མི་འཕྱུར་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཉར་བྱེད་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་སྐད་ཅིག་བྱི་མ་ཐར་མ་སྒྲིབ་ཤིང་སྒྲིབ་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ན་མས་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ནས་ཚུལ་འདི་ཉར་
འབྱུང་བ་ཁྱེ་ཆང་ནས་འབྱུང་བ་ཉར་བྱེད་དང་། སྒྲིབ་ནས་མ་འགགས་པ་ན་མས་གང་དུ་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་བོ་གང་ན་ཐོག་ཏུ་གནས་པ་ཉར་བྱེད་
དང་། སེམས་སྐད་ཅིག་ཐར་མ་ན་མས་འགགས་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་དང་འགྲོ་ཚུལ་བྱི་བ་ཁྱད་དུ་འཇུག་པ་ཉར་བྱེད་འགྲོ་ཚུལ་ནི་སེམས་ལུས་
ཅན་མ་ཡིན་པས་ཐ་སྟོང་དུ་འང་སྒྲིབ་གིས་རྟེན་པར་འཕྱུར། དེ་ཉར་བྱེད་མ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་སེམས་བརྟག་ན་སྒྲིབ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བར་
ངེས་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ཅམ་ཞིག་གྲུབ་ཀྱང་སེམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས། དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པར་ཞིག་ནས་འགྲོ་བ་དང་། རང་དུས་སྒྲིབ་གནས་པ་དང་།
རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་ལས་ཐར་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་འགག་གནས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོགས་པ་མི་ཆོད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་
ཉར་ནོ། ཡང་དོ་ཉེ་ལས། ཇི་ཉར་གཟིངས་ནས་འཕུར་བའི་བྱ་རོག་ནི། ཕྱོགས་ན་མས་བསྐྱོར་ནས་སྤང་ཡང་དེར་འབབ་བཞིན། ཞེས་དང་། སྐམ་པོ་
པ་ཡལ་སྤངས་ཀྱིས། སེམས་ཉིད་ཉར་བྱེད་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ། རྣམ་རྟོག་ཉར་བྱེད་ཆོག་སྒྲིབ་པ་ཆོས་སྤྱིའི་ཆེ་བས། ཞེས་སྟོན་གྱིས་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་ངང་དུ་
ཐིམ་པ་ཉར་སེམས་ལས་རྣམ་རྟོག་འཕྲོས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བསྟུང་བས་རང་སོ་མི་ཟེན་པར་ཡལ་ནས་འགྲོ་བར་མཐོང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མཐོང་བ་དང་ཆོས་སྒྲིབ་མཐོང་བ་སྟོན་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱང་འདི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཉར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་བ་ཉར་བས་མ་རབ་དཀར་ལས། ཅི་རྟེ་སྐད་ཅིག་དང་
པོ་ལ་རྣམ་རྟོག་རིམ་ཤར་བྱུང་དུས་དེ་ག་ལ་ཅེར་བསྟུང་བས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ཆོ་རང་ཡལ་ལ་འགྲོ་བ་འདུག་པ་དེ་ག་ལ་ཆོས་སྤྱིར་ཤར་བ་ཟེར་
སྟུང་ན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐོལ་སྒྲིབ་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་མི་རྟག་པར་ཉར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པའི་ལྷ་ཚུལ་དང་ཕྱགས་མི་གཅིག །ཅེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ལྷ་མིང་ཆེན་མོ་ལས། རྟོག་པ་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མ་བཟུང་པའི་མི་
རྟོག་པར་རྟོགས་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་འོར་བ་རྣམས་པར་མི་འཆོམ་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་འཕྲོ་འདུལ་བ་ལྟས་པས་དོས་གཟུང་མེད་པར་སྒྲིང་ཆམ་གྱིས་སོང་བ་ན་བཅས་བཅས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་སེམས་ཀྱི་གཏུག་
མའི་དོ་བོ་དོས་གཟུང་ཅིའང་མེད་པ་སོ་མ་མ་བཅས་ལྷུག་པ་དེའི་དང་དུ་སྒྲིང་གིས་སྒྲིང་ནས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་དམིགས་མེད་དུ་ཆམ་གྱིས་
འཇོག་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལུ་ལྷ་ཚུལ་ཟབ་ཤོས་སུ་འདོད་དེ། རྩེ་སྒྲིང་པོ་པས། བཅས་བཅས་མ་བྱེད་ལྷུག་པར་ཞོག །ལྷ་ལུ་མ་བྱེད་རང་དགར་
ཞོག །ཡིད་ལ་མ་བྱེད་མི་དམིགས་ཞོག །ཅེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་ཆོས་ལས། རང་གི་སེམས་ལ་བལྟ་ན། སེམས་དེ་སྒྲིང་ལ་བཞག །སོ་མར་བཞག །
རང་དགར་བཞག །ལྷུག་པར་བཞག །ཅེས་དང་། སྒྲིང་པ་རབ་ལ་སྒྲིང་པ་རབ། སྒྲིང་པ་འབྲིང་ལ་སྒྲིང་པ་འབྲིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཞང་
རིན་པོ་ཆེས། ཤེས་པ་སྒྲིང་གིས་སྒྲིང་པའི་དུས། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཉམས། བར་སྒྲིང་དག་པའི་དཀྱིལ་ལྟར་འཆར། །ཞེས་དང་། རྩེ་མོང་ཆང་
བས། རང་གི་སེམས་ལ་ཅེར་གྱིས་སྒྲིང་། བལྟས་པས་མི་མཐོང་དངོས་པོ་མེད། །མེད་པའི་དང་ལ་སྒྲིང་དེ་བཞག །ཡལ་ལེ་ཆང་དེ་འཛིན་མེད་ཞོག །
ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རྩེས་འཇུག་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ལུགས། དུགས་པོ་བཟླ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་རྣམ་བཤད་ལས།
མདོར་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཅིའང་བསྒྲིང་དུ་མེད་པས་ཅིར་ཡང་མི་སྒྲིང་སྟེ། གལ་ཏེ་བསྒྲིང་ན་རྩེ་འདྲ་ཞིག་བསྒྲིངས་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དང་།
དམིགས་པ་དང་། མཆོན་མ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཞེན་པ་སྒྲིང་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཡང་དག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཆང་མས་མགུན་གཅིག་ཏུ་སྒྲུའོ། །གནས་ལུགས་མཆོན་མ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ལ། ཡོངས་སུ་དབྱེད་པའི་སྒྲིང་ནས་དེ་
ཉིད་བཅའ་བ་དགོས་ཀྱི། བརྒྱལ་བའམ་གཉིད་ལོག་པ་ལྟར་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཀག་ནས་ཅིའང་མ་མཐོང་བར་སྒྲིང་ཆམ་མི་བའི་དང་ལ་ཉིད་
གྱིས་འཇོག་པ་ཅམ་བྱས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་མི་བྲིད་དེ། དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཅའ་ན་སྒྲིང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་
རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ །ཞེས་དང་། དེའི་དོན་སྒྲིང་རིམ་བར་པ་ལས། འདིས་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྒྲིང་དུ་གཏོང་
བ་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བསྟན་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཅམ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ཉིད་མི་
དབྱེད་པར་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མི་བྲིད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལྷུག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་
འཕྲོ་བ་བསྐྱུས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་པ་ཅམ་གྱིས་མཆོན་མེད་དམ་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པ་མི་བྲིད་པར་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་བྲི་བ་ལྷུག་བསམ་རབ་དཀར་དུ་འང་། གང་ལའང་མི་ལྟ་བུ་དེ་ག་ལྟ་བུའི་མཆོག་ཡིན། གང་ལའང་མི་སྒྲིང་པ་དེ་ག་སྒྲིང་པའི་
མཆོག་ཡིན་སྟེ་རྣམ་ནི། དེ་འདྲ་སྒྲིང་བ་དེ་ཉམས་རྟོགས་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟར་དག་སྒྲིང་མ་བྱས་པ་དེ་ག་བྱས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་
མ་དག་པ་དེ་ག་དག་པར་ཡང་སོང་ཞིང་། ཞེས་སོགས་དགག་གཞག་མང་དུ་མཛད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲོབ་མ་ལ་སེམས་འཛོལ་གྱི་གདམས་དག་
འབོག་པ་ན། བྱེད་གྱི་སེམས་དེ་ཁ་དོག་དཀར་སེར་སོགས་དང་དབྱིབས་རིང་ཐང་སོགས་རིང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འདུག་ཅེས་བཟར་བཅུག་སྟེ། དེ་གང་དུ་འང་
མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སོགས་འདི་ལྟར་ལྷུ་ལྷེས་དོས་འཛིན་རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲིང་བ་གསལ་ལ་རིག་ཅམ་དུ་མཐོང་
བ་དེ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་བྱེད་དོ། །དེའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་
འདུག་ཅེས་དབྱེད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་གྱི་དབྱེད་ལུགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་དང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་གནས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བཟུན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ལུགས་མཐོང་བར་འགྲོ་དོན་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། འུ་བ་སྟག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། འགའ་ཞིག་སེམས་འདི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་གྲུབ་འདུག་ལེགས་པར་བཟུན་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ག་སེམས་མཐོང་བ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་དེ་ལྟར་ན་རྩ་ལ་རིང་བ་དེ་བོང་བུའི་མགོ་ལ་གྲུབ་བཅའ་ཉེ་མགོ་ལ་གྲུབ་འདུག་ལེགས་པར་བཟུན་པའི་ཚེ། དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ག་རྩ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོགས་དང་། བྱི་དེ་སངས་ལོ་དང་མ་གང་དུ་འདུག་པུ་མཐོང་བ་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདུག་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བ་དེ་ག་རྩ་མཐོང་བ་ཡིན་ནམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། དེར་མ་ཟད་ཁང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། ཀུན་གྱི་ས་བོན་རང་སེམས་གནས་ལུགས་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྱན་དྲོས་ཀྱི་ཐུགས་དང་ནི། ཡེ་ནས་ཁྱད་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་སྣང་། བཅའ་པོ་མ་ཡིན་རང་གི་ངང་གིས་གསལ། དངོས་པོར་མ་གྲུབ་ཁ་དོག་ཆད་ཀྱིས་སྣང་། ཞེས་གསུངས་མེད་ཀྱང་། སེམས་དེ་མདོག་དབྱིབས་སོགས་ཅིར་ཡང་ངོས་གཟུང་དུ་མེད་པས་སྤྱང་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་སལ་ལེ་ཉིག་གོ་བར་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱང་བ་གསལ་རིག་ཙམ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཀུན་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ཁྱིད་ཆེན་མོ་ལས། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་འདི་ལྟར་འདུག་གི་ངོས་གཟུང་མེད་ཀྱང་། སལ་ལེ་ཉིག་གོ་བའི་གསལ་ཆ་མ་འགགས་པ་ལ་བཟུན་པས་དེ་ཉིད་རྩེ་ཆེར་གྱིས་སྤྱང་བའི་ཆེ་སེམས་མ་བཅོས་སོ་མའི་རང་ངོ་མཐོང་བ་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་རྩེ་ཆེར་འབས་ལྷན་པ་མཐོང་བ་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བར་འདོད་པ་དང་ཁྱད་མེད་དེ། གསལ་ཁྱེད་རིག་པ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་གིས་ཀྱང་གསལ་བ་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་སྒྲུབ་པ་དྲན་པར་བྱས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆོལ་བ་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་འདུག་ཅེས་ཆོལ་བ་དཔྱད་ཚུལ་མི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྤྱི་ཁྱབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དམིགས་བསལ་རེ་གཉིས་ལ་ཁམས་དང་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པས། དཀོན་བཅེགས་དང་རྣམ་སྣང་མདོན་བྱང་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྒྲོན་མེད་དེ། སྤྱིར་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱི་དོར་བྱས་པའི་གནས་ཡིད་མཐུན་དང་སྤྱོད་ལམ་ཚུལ་ཐུན་དགོས་ཀྱང་། བ་ལང་བདག་ལྟ་བུར་དེ་ལས་བསྐྱོད་སྟེ་གསུངས་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟུན་པ་ན། གང་ནས་འོང་བ་དང་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གཏན་སོ་མེད་ཅིང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ཅིང་བཟུན་དུ་མེད་པ་སྤྱང་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་སལ་ལེ་ཉིག་གོ་བ་དེའི་ངང་ནས་རྣམ་རྟོག་སྒྲིབ་པ་ཐོལ་གྱིས་སྒྲེས་པ་ན་དེའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བཟུན་པས་རང་སོ་མི་ཟེན་པར་ཡལ་ཏེ་སྤྱང་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པ་དེའི་ངོ་བོར་འཛིན་མེད་དུ་ཉར་གྱིས་འཛོག་པ་ལ་གནས་འགྱུ་འདྲེས་པ་ཞེས་ལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་རྟེན་པར་ཅིང་། དེ་ཙམ་ནི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཆེར་མ་སྤྱངས་པའི་རྩལ་པོ་ལའང་འཆར་སྤྱོད་པས་བོད་འདིར་དེ་ལ་སྒོ་ཁ་ཕྱོགས་མཁན་དང་། ཉམས་སྤྱང་སྒྲེས་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་སྣང་སྟེ། སྤྱང་ཐུན་ལས། ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་གང་དུ་གྲུབ་དཔྱད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་གིས་བཙལ་བ་ན་ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་མ་རྟེན་པ་ན། དཔྱད་མཁན་གྱི་སྒོ་དེ་ལ་བཟུན་པས་དེ་ལའང་ངོས་གཟུང་ཅིང་མ་རྟེན་པས། ཆོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་གཟུང་ཅིང་མེད་པའི་ངང་ལ་སྒོ་གང་དུ་འདུག་མི་འཛིན་པར་འཛོག་པ་འདྲ་བ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པས་དེ་འདྲ་བ་ལ་སངས་རྒྱུས་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ག་ལ་གསུངས། ཚུལ་དེ་ཆོས་རྟོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཡང་དོན་འདི་རྟོགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་བྱུང་། ཞེས་གསུངས། སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ཙམ་རེ་རྟོན་པའི་མན་ངག་རྣམས་ལ་གནས་ལུགས་རྟོན་པའི་མན་ངག་འབུམ་

མེད་དུ་བཅི་ཞིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱིང་བ་ཐན་ཐུན་བྱི་རོལ་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཉིང་ཏེ་འཛིན་གྱི་སྤྲེ་ཟེན་ཙམ་རེ་སྒྲིལ་པ་ལ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་བའི་སྒྲིལ་སེམས་བྱེད་པ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་པལ་ཆེར་གནས་ཡུགས་གྱི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱང་གི་
གཏམ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མི་འོས་པའི་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ནས། རྒྱལ་བས་ཡུང་བསྟན་ཤིང་ཏ་
ཆེ། དབྱིག་གཉེན་དཔལ་ལྷན་ཆོས་སྦྱོང་དང་། ཕྱོགས་སྤྱང་ཆོས་གྲགས་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་སྤྱབ་སྤྱུང་པོ་ལེགས་ལྷན་འབྱེད། ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོ་ཞི་བ་འཛོམས་
། འཕགས་སེང་པ་སྤྱི་འཇུག་སོགས། ཉམས་སྤང་མ་ཡིན་རང་མཚན་པར། ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་བཤེས་གཉེན་མཛད། བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་པལ་ཆེར་
གྱིས། ཆར་མི་པོད་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེས། དེ་འདྲའི་ཤིང་ཏེ་ཆེ་རྣམས་གྱིས། སྦྱང་ཉིང་ཟབ་མོའི་གནས་འདི་ནི། རྒྱགས་སུ་མ་ཆུང་ཐངས་སོ་ཞེས། །
གཞུང་ལུགས་འཆད་པར་སྒྲིལ་བའི་ཆོ། ཆོས་ཆོས་མེད་པར་སྒྲིལ་བ་ལ། མགིན་པ་བརྒྱུངས་ཏེ་ཅི་དགར་འཇུག། གཏམ་དེ་བཟུང་ནས་སྤྱང་ཡང་འདིར།
། ཡུང་དག་ལྷ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ། རྒྱུང་ཟད་སྤྱི་བར་ལུགས་པ་ན། བོད་འདིར་མཁས་སྤྱངས་སོ་སོ་ཡིས། རྣམ་པར་སྤྱི་བའི་མན་ངག་ནི། ཞེས་པ་
ནས། སེམས་ཉིད་གནས་ལུགས་ཆོས་པ་ཡིས། ཡུང་དག་ལྷ་བ་ཟབ་མོའི་གནད། འབྲུལ་བ་མེད་ཅེས་སྤྱི་བ་ནི། འདི་ལས་ཡ་མཚན་ཆེ་བ་དང་། འདི་
ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་ཅི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། རང་རེ་དགོ་ལྷན་པའི་ཁྱོད་ནའང་རྩེ་ཡབ་སྤྱུང་གྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་རྟེན་དེ་པ་རྩེས་བུས་
ཟེན་པ་ལ་ཤས་རེ་མ་གཏོགས། པལ་མོ་ཆེས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་ཟེར་ཤེས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། ཟླ་བའི་འཇུག་འབྲེལ་
ལས། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་དབྱིག་གཉེན་དང་། ཕྱོགས་གྱི་སྤྱང་པོ་དང་། ཆོས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་བྱོན་ཟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་
དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་ཙམ་ཐོས་པས་འཛིགས་ཏེ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲིན་པ་འདི་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་སམ་ཞེ་ན།
དེ་སྐད་དུ་སྤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྩེས་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་མ་དགོངས་པའི་གནད་རང་གིས་གོ་བའི་ཁྱལ་བྱེད་པ་ཏམ་པ་ཆེས་པ་
ཡིན་ནོ། རྒྱར་བཤད་པ་དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ། འོ་ན་འདིའི་ཕྱོགས་ལྷ་སྤྱི་བ་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་བས། གོང་དུ། ཕྱག་རྒྱུགས་
གསལ་སྦྱང་འཛིན་མེད་སོགས། ཞེས་སྤྱི་དང་རྟེན་མའི་ལྷ་བ་གཉིས་གྱི་མིང་ཙམ་སྤྱི་བ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྦྱང་ཐུན་ལྷར་དངས་པ་བཞིན་དེ་
རྣམས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་བཤད་བྱེད་པའི་ཆོ་མེ་འདྲ་བ་ཆེ་ལྷ་བྱར་ཡོད་དེ། ས་པཎ་གྱི་སྤྱོམ་གསུམ་རབ་དབྱེད་དང་། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རབ་ཏུ་
གསལ་བ། ཕྱོགས་བསྟེན་སངས་རྒྱས་ལ་འཕྱིན་དུ་གསོལ་བ་སོགས་ལས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱི་ཕྱག་ཆེན་ལ་ཏཱ་ཤ་ཤ་གི་སྒྲིལ་དང་དབྱེ་བ་མེད་
ཚུལ་གྱི་དགག་པ་མང་དུ་མཛད། འབྲུག་པ་པརྒྱ་དཀར་པོས་ཕྱག་ཆེན་བཤད་སྤྱི་བ་རྒྱལ་བའི་གན་མཛོད་སོགས་སུ་དེ་དང་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་
དཀར་ལ་དངོས་ཤུགས་ཚུལ་དུ་ལན་དང་བྱར་གྱི་དགག་པ་འང་མང་ཙམ་བྱས། དེར་སྤྱི་བ་རྒྱ་ཆུ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་གྱིས་བརྒྱལ་བ་ལ། འབྲུག་པ་སངས་དོར་
པས་ཡང་ལན་བྱས་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཆོད་དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་
དགག་འཛིན་སྤྱངས་སུ་བྱས་ན་ཆད་སྦྱང་ལྷ་བྱར་སོང་གིས་དོགས་པས་ཐུགས་ལ་མ་བདེ་བར་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་ཅིའང་མེད་པའི་སྦྱང་ཆམ་
མེ་བ་དེའི་མིང་ལ་སྤྱི་བ་བྱལ་དང་འོད་གསལ་དང་འཛིན་མེད་དང་ཀ་དག་རང་གི་རིག་པ་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་བཏགས་ནས་ལྷ་བ་བྱར་བ་རེ་ཡིན་
རྒྱུའི་ཚུལ་བྱས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་དེ། ལམ་འབྲས་པས་ལྷ་བ་འཁོར་འདས་དབྱེད་མེད་གྱི་སྐབས། སྤྱང་བ་སེམས་སུ་སྤྱི་བ། སེམས་སྤྱི་མར་སྤྱི་བ། སྤྱི་མ་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྤྱི་བ་གསུམ་དུ་བྱས་ཀྱང་། སྤྱི་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྤྱི་བ་ལུགས་སུ་སྤྱི་བ་ཡབ་སྤྱུང་དང་རྩེའི་ལེགས་བཤད་ལྷར་མིན་ཏེ། ས་
བཅད་དེ་གསུམ་ནི། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱག། བར་དུ་བདག་ནི་བརྒྱག་པ་དང་། བཟུང་ལྷ་ཞིག་ཀྱན་བརྒྱག་པ། ཞེས་པའི་ལྷ་རིམ་

གསུམ་དང་སྦྱར་ཞིང་། གསལ་བ། རྟོང་བ། འཛིན་མེད་གསུམ་གྱི་དོན་རིམ་པ་བཞིན་གཏན་ལ་འབབས་བྱེད་ཡིན་པས། དགག་བྱའི་བདག་དགག་པ་
ལྟ་རིམ་གཉིས་པར་བྱས་ཏེ། གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་བདག་མེད་དོ་སྟུང་འཛིན་པའང་མི་རུང་བར་འདོད་དོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ས་ཆེན་
གྱིས། འཛིན་པ་བྱང་ན་ལྟ་བུ་མིན། ཞེས་དེའི་ཆོས་རྒྱུ་འཛིན་བྱང་ནའང་ལྟ་བུ་མི་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་བསྒྲིག་
པ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ། གཞོན་ཅུ་མོད་དང་སྐྱག་པའི་མི་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དཔེས་བཅོལ་བྱས་ཏེ་
དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་འཛིན་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་ཆམ་མེ་འཛོག་པར་བཞེད་པས་འགག་འདྲིར་སྐྱབ་དུས་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་བཀའ་བཞུགས་མཐུན་
པ་སྤང་དོ། དེར་མ་ཟད་སྦྱོང་འགག་མེད་པ་སོགས་གཏན་ལ་འབབས་དུས་ཀྱང་། ལ་རྟོན་མར་མེ་མེ་ལོང་རྒྱ། ཞེས་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་མས་གང་ནས་
གང་དུ་འགྲོ་འོང་གནས་གསུམ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་འདྲོ། རྟོང་མའི་ལྟ་བུའང་རྒྱུགས་ཆེན་ཨ་རིའི་མན་དག་ལས། སྤང་བ་
སེམས་སུ་ཐག་བཅད། སེམས་རྟོང་པར་ཐག་བཅད། རྟོང་བ་གཉིས་མེད་བྱང་འཇུག་དུ་ཐག་བཅད། གཉིས་མེད་རང་གྲོལ་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ཐག་
བཅད་པ་བཞིར་བྱས་ཤིང་། རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་སོགས་ལས་ངོ་སྤྲོད་པའི་རིག་པ་གཅེར་མཐོང་ལ་ངེས་ཤེས་བྱངས་ནས་གདེང་ཚད་བཅལ་བ་དང་
ཐར་ཡང་བྱས་ལ། འདིས་ཀྱང་གཉིས་མེད་བྱང་འཇུག་ནི། རྟོང་བཞིན་དུ་གསལ། གསལ་བཞིན་དུ་རྟོང་པས་བཅོལ་བྱས་འཛིན་མེད་དུ་ཐལ་ལེ་བ་དེ་
ལ་བྱེད་པས། ཕྱག་རྒྱ་བའི་གནས་འགྱུ་འདྲེས་པ་དང་དོན་འདྲོ། ཡང་འདིས། འདས་པའི་སེམས་ནི་བར་སྤང་བྱ་རྩིས་འདྲ། ད་ལྟའི་སེམས་ནི་བར་
སྤང་རྟོང་པ་འདྲ། མ་འོངས་སེམས་ནི་རྩིས་མེད་ཐུན་པ་འདྲ། དུས་གསུམ་སྦྱོང་འགག་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་སྦྱོང་འགག་གནས་གསུམ་གྱི་
སྒྲིན་སེམས་ཆོལ་ཚུལ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་འདྲ་ལ། རིག་པ་རྩལ་སྤང་བའི་སྐབས། རང་གནས་བསམ་གཏན་གྱི་ངང་དུ་སྤང་བ། རང་གདངས་ལེ་
ཤེས་གྱི་རྩལ་པར་སྤང་བ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མ་ལ། གནས་པ་སེམས་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ། འཕྲོ་བ་སེམས་གྱི་རྩལ་པར་ཤར་པ། གཉིས་མེད་མཉམ་པའི་
ངང་དུ་གནས་པ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རིག་པ་རྒྱུད་དེད་དང་རྟོག་པ་ཐོལ་སྦྱོར་བྱེད་གཅོད་དུ་གཏོང་བ། གནས་འགྱུ་འདྲེ་བ་སོགས་གྱི་མེད་
བརྩིས་པ་ཅམ་དུ་སྤང་དོ། བོན་ཀྱང་ཁོང་རང་ནམས་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ཕྱག་རྒྱ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་སོ་སོ་ནས་ནན་ཆེར་གསུང་སྤང་སྟེ།
འཇམ་མགོན་ས་པར་གྱི་ཞལ་ནས། སེམས་རྒྱུད་པ་ངོ་སྤྲོད་པ་ལྟ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་གསུངས་ཤིང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩིས་ཀྱང་། སྤང་བ་
སེམས་སུ་ངོ་སྤྲོད་པ་འདི་ལམ་ཆེ་བ་ཡིན། སེམས་རྒྱུད་པའི་ངོ་སྤྲོད་ན་ཁོ་རང་རྒྱུད་དེད་བྱས་དུས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་མོ་ལ་ཡུལ་དང་ཕྱད་པའི་ཆོ་རྒྱུན་མི་
ཐུབ་པ་མང་། དེང་སང་ལོ་མང་པོར་རི་ལ་བཟད། དཔེ་མེད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་པར་བྱེད་པ་མོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཟུར་ཟ་དང་བཅས་པ་མང་པོ་གསུངས་
སོ། རྒྱུགས་ཆེན་པ་ནམས། ཕྱག་རྒྱ་བས་ཡུལ་ལ་པར་རྒྱས་འདེབས་པས་མི་ཟབ་ཅིང་། ཁོང་རང་ནམས་རིག་རྟོང་ཀ་དག་དུ་གཏན་ལ་འབབས་པས་
ཟབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་འགོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བར་འདོད་དེ། རྒྱལ་དབང་གིས་མཛོད་པའི་མཁའ་འགྲོ་སྦྱང་ཐེག་གི་མཆན་འགྲེལ་སྤང་བཞིའི་འོད་
ཟེར་ལས། ཕྱག་རྒྱ་བ་ཆོ་རྒྱལ་རྟོག་ལ་བྱ་ར་བྱེད་ཅིང་འགོག་པས་འདི་དང་མི་མཐུན། རང་ལུགས་ནམ་རྟོག་དགག་སྐྱབ་མེད་པ་བྱ་འཕུར་ཡང་ནམ་
མཁའ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རྩི་མི་ལས། རྩི་སྤྱིན་ནམ་མཁའི་ཆོ་འཕུལ་ཡིན། རྩི་མཁའ་རང་གི་ངང་དུ་ཞོག གསུངས་པ་
ལས་ཟབ་དུ་སོང་བ་མེད་འདྲོ། མདོར་ན་རྩི་མའི་རང་ལུགས་འདི་ལྟ་བུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཟེངས་གྱིས་ཐོན་པ་བྱུང་ན་སྒྲོ་
གོས་ཅན་ནམས་གྱིས་བསྟན་ཅམ་ནས་ཁྱད་པར་མཐོང་འོང་བས། དེད་གཉིས་མི་འདྲ་ཞེས་སྒྲིན་སྤྱོད་མི་དགོས་ཀྱང་ཁོང་ནམས་པན་ཚུན་གཞོག་
འདྲེས་ཆེས་པས། ལྟ་བ་བཤད་པ་ལས་ཟུར་དུ་མི་འདྲ་ཚུལ་བཤད་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་པལ་མོ་ཆེ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བསེ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ལྷན་བྱས་པ་སྒྲ་ཚེགས་འོངས་པར་སྤང་། ཀུན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་འཁྲུལ་བྱས་མཁས་པའི་ཡང་ཆེར་བཟླགས་པ་སྟག་ཚང་ལོ་སྟོ་བའི་གྲུབ་
མཐའ་ཀུན་ཤེས་སྟུ། གཤེན་རབ་མི་བོ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩེས་འབྲང་བོན་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་སྟེ། རྒྱའི་བོན་བཞི། འབྲས་བུའི་བོན་བཞི། ཐེག་པ་སླ་ན་
མེད་པའི་བོན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་ནི་རྩོགས་རིམ་པ་རྩོགས་ཆེན་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་བོད་ཀྱི་ལྷ་འདྲེས་བསྟན། བར་པ་བཞི་མཛོད་
འདུལ་པར་བྱིན་ནམས་འདྲ་མེན་དུ་བསྒྱུར། ཐ་མ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་སྟེ། འདིའི་ལྷན་འདྲེས་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐོ་མཐོ་མར་
བྱས་ནས་སྦྱོང་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་གཞན་ཡང་མང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སྤང་བས། འདིའང་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཆེ་བོན་རྩོགས་གཉི་ག་ཐུགས་ནང་ཉེ་བོ་
ཡོད་འདྲ་ལ། ཟུར་འཕྲིན་གཞན་ཡང་མང་ཆོད་དུ་འདུག་གོ། དེ་དག་པལ་ཆེར་མེད་དགག་བྱས་ན་ཅང་མེད་དུ་གོ་སྟེ་སྒྲིན་བྲལ་ཞེས་པའི་མིང་སྟན་
བོ་ལ་དགའ་ཞིང་། སྒྲིན་བྲལ་གྱི་དོན་ཡང་དགག་བྱའི་བདག་གི་སྒྲིན་པ་བཀག་ཙམ་ལ་བྱས་ན་མེད་དགག་དང་བྱུང་མེད་དུ་འགྲོར་དོགས་ནས་རྣམ་
རྟོག་གི་སྒྲིན་པ་ཡིད་ངོར་བཅད་ཙམ་གྱི་ཏད་དེ་བ་དེ་ལ་བཞག་པའི་དབང་གིས་འདམ་གྱི་ཕུར་པ་བཞིན་རང་ལྷགས་སོ་མེན་པ་ཁོ་ན་བྱུང་བ་ཡིན་
ཏེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྒྲིན་བྲལ་རྟོགས་སོ་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་རངས་ཤིང་དགའ་ལ། སྒྲིན་པ་མེད་པ་དགག་པ་འཇལ་ལོ་བྱས་ན་མི་བཟོད་པ་ནི།
དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཞིག་མེད་དགག་གི་དོན་ཡིན་པ་མ་རྟོགས་པར་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་དང་འདྲ་བའི་ཅང་མེད་དུ་
འདོད་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ནི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མཁས་གྲུབ་རྩེའི་ལྷ་བྱིད་ཆེན་མོ་ལས། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་
དང་། ཅ་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དགག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རྩེ་ཉིད་
མེད་དགག་ཡིན་ན་ཆད་རྩེ་དུ་འགྱུར་བས་རྩེ་ཉིད་སྒྲིན་པའི་ཆེ་ཆེའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དང་། ལྷ་བ་སྒྱུར་བའི་ཆེའང་མ་
ཡིན་དགག་བསྒྲིན་པའི་གོལ་ས་གཅོད་པའི་དོན་དང་། སྒྲིན་ལུ་དུ་འཆར་ཚུལ་ལ་མི་ལྷ་བར་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་དོན་དམ་
བདེན་པ་མེན། ཆས་ཉིད་ཆས་ཉིད་མེན་ཞེས་སྒྲིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་དོན་དུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེས་ན་བཞི་བརྒྱ་པར།
བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཛོད། ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་ཀྱང་། དམ་པ་མེན་ལ་འཇིགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཐེག་མ་མེད་པ་ནས་
དངོས་བོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་དངོས་བཀག་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ལ་རྩེ་སྒྲིན་པ་དོན་དེར་གོ་བ་བདེ་
སྟག་ཏུ་སྦྱོང་པའི་ཚུལ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་འདོམས་པར་མཛད་པ་འདིས་ཐེག་གསུམ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ཞི་བའི་སྒྲིན་ལས་ཡངས་བོར་བྱས་པ་ཤེས་
པར་གྱིས་ལ། རྩེས་འཇུག་སྒྲོ་གསལ་རྣམས་བསྟུས་ཆད་ལ་སྦྱོང་དུས་ནས་དགོས་པ་འདི་ངོས་ཟེན་པར་གྱིས་ཤིག །

དེས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་འཛིན་སྤངས་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་འོང་བར་སྒྲོ་འཇུག་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། རྩེ་སྒྲིན་
མས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་མདོ་དང་སྒྲིབ་ལའང་སྟེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤང་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་
ཤེས་གྱུར་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྦྱོང་པ་ཡིན། ཞེས་ཤེས་བྱིན་བསྒྲིན་པའི་ཆེ་རང་བཞིན་མེད་པ་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ལུ་དུ་བྱེད་
དགོས་པར་གསུངས་ལ། ལུ་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་གཞན་སྒྲིབ་པའི་ཆ་ནས་མི་འཛིན་པར་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་ཐོག་པ་ཁོ་ནས་འཇོག་དགོས་
པས་མེད་དགག་ལས་མ་འདས་ཚུལ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཆོས་ལ་བདག་མ་མཆིས་པ་ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཅ་ཤེས་སྟུ། འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་སྟེ། འགག་སོགས་བརྒྱད་མེད་པ་མཉམ་གཞག་གི་
ལུ་དུ་གསུངས་ལ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པར་ཡང་། གང་ཞིག་ཞི་བའི་སྒྲིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། གང་ཞིག་ལྷ་བ་ངན་པ་རྣམས་

འཇིག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཐུར་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་བདག་མེད་པ་ཁོ་ན་གསལ་བར་གསུང་གི། མིང་ནས་སྒྲིན་ཐུབ་མི་བྱུང་བྱས་ཏེ་གང་དུ་འདྲེང་མི་འཛིན་པའི་ཆམ་མེ་ཉེད་དེ་ཐལ་ལེ་ཞེས་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལྷ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ནོར་བ་བྱུང་བར་མ་ཟད། ཐོག་མར་དེ་སྒྲིན་ཚུལ་ལ་འདྲེང་ལུལ་བ་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་བས། འདིར། ཁ་ཅིག་མ་བཙལ་སྒྱུང་བར་སྒྲིན། ཞེས་སོགས་སྒྲིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ཟབ་མའི་ལྷ་བ་རྟོག་གའི་སྒྱུང་ཡུལ་མིན་པས་དབྱེད་པ་མང་བོ་བྱེད་པ་ཁྱེད་ཕྱིར་འབྲངས་པ་ལྟར་དོན་མེད་ལ། ལྷག་བསྐལ་གྱི་ཅ་བ་ནམ་རྟོག་ཡིན་པས་དེ་ཆོར་མ་བཞིན་དུ་བརྟོན་ནས་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ནར་འཇོག་དགོས། དེ་ལྟར་བཞག་ན་གནས་ལྷགས་བསྒྲིན་པར་ཡང་འགྲོ་སྟེ། ཆོས་གང་ལ་འདྲེང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་གི་འདྲེང་ངོས་གཟུང་བྱས་མེད་པ་དེ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་གཤེས་ཡིན་པས། དེ་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་སོགས་གང་དུ་འདྲེང་མི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་དེ་གནས་ལྷགས་དང་མཐུན་པར་འཇོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ལ་ལ་དང་བོར་སྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་མ་བཙལ་བར་མི་རྟོག་པར་བསྒྲིན་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་རྟེན་པའི་རྩེས་སུ་མི་རྟོག་པར་བཞག་ཆད་སྒྱུང་ཉིད་བསྒྲིན་པར་འགྲོ་ཟེར། ལ་ལ་སྒྱུང་ཉིད་རྟོགས་རྩེས་སུ་འདྲེང་མི་རྟོག་པར་བཞག་ཆད་སྒྱུང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནམ་དག་ཏུ་མི་འགྲོ་ལ། ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་ཆར་རེ་སྒྲིན་དུ་བརྟངས་ནས་མི་རྟོག་པར་བཞག་ན་སྒྱུང་ཉིད་བསྒྲིན་པར་འགྲོ་ཟེར། གཞན་དག་ལྷ་མ་གསུམ་ལྟར་མི་འདོད་ཀྱི། བསྒྲིན་པའི་ཆོའད་སྒྱུང་ཉིད་ལ་ངས་པ་དྲངས་པའི་འཛིན་སྒྲངས་མ་ཤོར་བའི་དང་དུ་མི་དཔྱད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཇོག་པ་དེ་ལྷ་བའི་སྒྱུང་ཚུལ་ནམ་དག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ལྷགས་དང་བོ་མི་འཐད་དེ། ཡིན་མིན་དང་ཡོད་མེད་སོགས་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདྲེང་འདོའ་སྒྲིན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པར་གསལ་རིག་ཙམ་དུ་གནས་པས་ལྷ་བ་བསྒྲིན་པར་འགྲོ་ན་དབང་ཤེས་ནམས་ཀྱང་དེར་འཐུར་ལ། ཏཱ་ཤང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་ཚུལ་ཡང་ཅིའདྲེང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཙམ་འཇོག་བྱེད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འཐུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འདེབས་པས་སྒྱུང་པའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། ལྷ་བར་སྒྲིན་བརྟགས་པ་ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་ཤོད་བྱ་རྟེན་པའི་རྟོགས་སུ་འདུག་པས། དོན་གྱིས་རང་སྒྲིན་ངོས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། སྒྱུང་པ་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཁྱད་འབྱེད་དགོས་པར་བྱུང་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དང་ཏཱ་ཤང་གཉིས་ངས་དོན་གྱི་ལྷ་སྒྲིན་འདྲ་བ་ཡིན་ན་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་དག་བོ་གཞོན་པ་ལ་སྒྲིན་གྱི་མིག་ཕྱེ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་ཆས་པར་བསྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཅིའདྲེང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་མིག་བཙུམ་ནས་དག་མ་མཐོང་བར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་པ་རོལ་ལ་ཅིའདྲེང་མི་གཞོད་ཅིང་རང་ཉིད་ཉམས་པར་འཐུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་རིམ་ཐ་མ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་ཕྱེ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྣམས་པམ་པར་བྱས་ཏེ་འཇིགས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ་ཡི། མི་ལྷན་མ་བཞིན་དུ་མིག་བཙུམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིན་རིམ་བར་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མི་སྒྲིན་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲངས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དེའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིན་ཅིང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནམ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འཐུར་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་བ་འཚོལ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་དམ་པའི་གསུང་དང་རྣམ་ཐར་ལས་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཤེས་རབ་ཙན་རྣམས་ཀྱིས་སོག་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་བརྟངས་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བར་འོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་ཏུ་བྱས་བཙམ་ལྷན་འདས་མ་ཇི་ལྟར་བཙལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷགས་གཉིས་པ་ལྷ་བ་རྟོགས་རྩེས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ལྷ་བ་སྒྲིན་པར་འདོད་པའདྲེང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེས་བྱམས་སྟིང་རྩེ་བསྒྲིན་པ་སོགས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གུང་ཉལ་བ་བསྒྲིམ་པར་འགྱུར་རྟེ། །གང་ཟག་དེས་ཉལ་བ་རྟོགས་གུང་སྒྲིག་ལ་ཉལ་བའི་འཛིན་སྟངས་མེད་པས་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞེས་གུང་སྒྲིག་མི་རྟུས་ཏེ། མི་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་དེ་ལ་ཉལ་བའི་འཛིན་སྟངས་མེད་གུང་ངེས་དོན་གྱི་སྒྲིམ་དུ་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷགས་གསུམ་པ་ཐུར་ཉལ་བ་རྟེན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གུང་སྒྲིག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉལ་བའི་དབྱེད་པ་ཆར་རེ་བྱས་ནས་མི་རྟོག་པར་གང་བཞག་ངེས་དོན་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། ཉལ་བའི་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་འཕྱོར་གཉིད་མཐུག་པོ་ལྷག་པའང་ངེས་དོན་བསྒྲིམ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ལྷགས་བར་པ་གཉི་གས་ཐོས་བསམ་གྱི་དུས་ཉལ་བ་བཙལ་དགོས་པར་འདོད་གུང་། ཉལ་བ་སྦྱོང་བའི་སྒྲིམ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཐུར་བཙལ་བའི་ཉལ་བ་དེ་སྦྱོར་ནས་གཞན་ཞིག་བསྒྲིམ་པ་ནི་དཀྲུག་གཞན་དུ་བསྟན་ནས་རྟོག་གཞན་དུ་བརྟུག་པ་ཉལ་བ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་འབྲེལ་མེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། བེའུ་བུམ་སྒྲིན་པོ་ལས། ཁ་ཅིག་ཐོས་བསམ་དུས་ན་རིགས་པས། རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ལ། སྒྲིམ་དུས་མི་རྟོག་འབའ་ཞིག་བསྒྲིམ་ཟེར། དེ་ཉལ་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་སྟོང་ཉིད། ལོགས་སུ་བསྒྲིམས་ཕྱིར་གཉེན་པོར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ཉལ་རོ། གུང་རྩ་རྒྱན་བཟང་པས་གུང་ཕྱོགས་མའི་འདོད་པ་དེ་རང་ལྷགས་སུ་བྱས་སྒྲིམ་སྟེ། ཁོང་གི་གསུང་ལས། དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་སྦྱོར་བ་འདི་མཁས་གྲུབ་དག་ལྷགས་པ་རང་གིས་ཆལ་བཤད་བྱས་པའི་ཁ་འཛིན་རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་ཡོངས་གྱིས་སྒྲིག་པར་སྒྲིམ་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་དང་སྒྲ་མ་རྩེ་བཙུན་རེད་མཛའ་བ་གཉིས་དགག་བྱ་དོས་འཛིན་པ་ཞིབ་དཔྱད་ཚུལ་བག་ཅམ་ཅིང་ཞིབ་ལས། མཉམ་གཞག་སྦྱོང་ཚུལ་འདྲ། ཞེས་གསུངས་མོད་གུང་། དེ་ནི་མཁས་གྲུབ་རྩེའི་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པར་རྩེ་རང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་པ་རྩ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ཞེས་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བསྟན་པས་ཤེས་ཤིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་མ་རིག་པས་སྒྲིབ་བྱགས་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་ཕྱུང་བའི་སྒྲིམ་དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བའི་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོང་དུ་ངེས་པ་ལྷགས་དྲག་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་ཉིད་སྒྲིམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྟངས་སུན་མ་ཕྱུང་བར་སྦྱོང་ཉིད་ཟུར་བ་ཞིག་ལ་བྱས་ནས་བསྒྲིམས་གུང་བདག་འཛིན་ལ་ཅེའང་མི་གཞོད་པས། འདྲེ་ཤར་སྒོར་གཞོད་པ་ལ་སྒྱུད་ཅུབ་སྒོར་གཞོད་པ་དང་འདྲོའ་ཞེས་གོང་མ་རྣམས་གསུངས་པ་མད་པར་སྒྲིམ་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉལ་བ་དངོས་གཞིའི་དུས་བདག་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་བྱེད་དགོས་པ་པོ་རྟོ་བ་སོགས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་དང་རྩེ་སྒྲ་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་སྒྲིམ་དོ། །དྲགས་པོ་བཀྲས་རྣམ་པ་སོགས་ཕྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རྩེའི་གསུང་དེ་ལ་དགག་པ་བྱས་ཏེ་རང་ལྷགས་ཉལ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒྲིམ་དུས་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྦྱད་པར། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྦྱོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར། མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་ནི་དེ་གནས་ན། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པར་རྟོག་ཏུ་ཤེས། ཞེས་དང་། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱན་ཏུ་བཙལ་ན་སྦྱོང་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཉལ་རྟོགས་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་གོ ཞེས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་པར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ལུང་ཁོ་ན་དངས་ནས་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར་བསྐྱབས་པ་ནི་རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་ཟད་དོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱན་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་རྩེ་ཉལ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལྷ་མ་རྣམས་གནས་ལྷགས་བསྒྲིམ་པའི་ཆོ་དབྱེད་པ་མི་གཙོ་བར། སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཁོ་ན་སྦྱར་བྱས་ན་ཉལ་བ་རྟེན་འོང་བའི་ཤེས་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཅིའང་། དེའི་དགོངས་པ་མ་ནོར་བ་ནི་རྩེ་སྒྲ་མས། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་ལ་འཛོག་པ་ཅམ་ཞིག་གོམས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གྱིས་ཞེས་སྦྱོར་རྒྱ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཞི་གནས་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་

པར་བྱས་པའི་འོག་ཏུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེ་བ་གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་རིམ་
དང་བོ་ལས། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་ཞི་གནས་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཡང་དག་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་སྒྲུང་བ་བྱུང་བས་སྒྲུན་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་བྱུང་ངོ་། །དེ་གཉིས་ཀའང་མིག་དང་སྒྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་ཕན་ཚུན་མཐུན་པར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུན་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྒྲུན་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཞེ་ན། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་
བཀའ་སྩལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤྱེ་ལའི་གསུང་
ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས། སྒྲོམ་རིམ་ཁས་ལེན་ན་རྗེའི་བཀའ་སློལ་འདི་ལས་འདུང་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །ལེགས་བཤད་འདིའི་
མཚན་ལའང་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མཁོ་ག་པར་བཤད་པ་ཞེས་འདུག་པའང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པར་སྒྲུང་
ཞིང་། བཀའ་བརྒྱུད་ཕྱི་མ་རྣམས་མི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ལ་ཙམ་འཛིག་བྱེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ལུག་པའི་དགག་པ་གནད་ཆེ་ཤོས་སུ་སྒྲུང་ཡང་།
ཤོག་བྱང་ཉུང་བའི་སྒྲིན་གྱིས་རང་བློ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོར་མ་གྲགས་ཤིང་། གཞན་བློ་གསལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་ལན་སོགས་
མ་བྱས་འདུག་གོ། །

ལུགས་བཞི་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་ཚུལ་དངོས་བཞིའི་སྐབས་སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ཤོར་བ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཙམ་གྱིས་
ཆོག་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྒྲུངས་མ་ཤོར་ཡང་འཛིག་སྒྲོམ་ཁོ་ནར་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིང་ཚུལ་རྒྱུང་པར་འགོ་ཡི། སོ་སོར་
རྟོག་པའི་དབྱེད་སྒྲོམ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིང་ཚུལ་མི་ཆང་བའི་ཕྱིར། དུགས་པོ་བཀྲས་རྣམ་པ་སོགས་ཕྱི་རབས་པ་ཁ་ཅིག་རྗེ་སྐུ་མས་ལྟ་བུ་དངོས་གཞིའི་
སྐབས་སུ་འཛིན་སྒྲུངས་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། དེ་སྐབས་སུ་འདུད་སྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེ་ལྷག་པར་མངོན་སུམ་གྱི་ནད་དུ་རྗེས་
དཔག་བརྟག་པ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ཞིག་ཏུ་གོ་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དགག་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱས་པའི་ཞར་ལ་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་སྒྲུང་སྟེ། རོ་
བོའི་དབུ་མའི་མན་ངག་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས་དང་བོ་སོ་སོར་རྟོག་པས་དབྱེད་དགོས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་དངོས་གཞིའི་ཆེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
སྒྲིང་མེད་དགོས་ཞེས་དེ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་དང་། ཡང་སྒྲོམ་བྱུང་གི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གཞལ་བ་དེ་ལྟར་འཛོལ་བྱེད་དངོས་མིན་ཞིང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་མཚན་ཉིད་པའི་ས་མཚམས་ཀྱང་དེ་ནས་འཛིན་པ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་
པ་ནི་སྒྲ་དོན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་ལ། དེ་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བཤད་པ་དང་། ཡང་བརྟེན་ཏའི་
ལུགས་ཀྱི་ལུང་དང་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲོམ་རྣམ་ལྟར་ལ་འབེབས། ཀུ་སུ་ལུའི་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་མངོན་
སུམ་གྱི་སྒྲོམ་རྣམ་ལྟར་ལ་འབེབས་པས་ཕྱི་མ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པ་མང་ཞིང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་པའི་སྒྲོམ་རྣམ་རྟོགས་པ་སྤྲིད་མཐའ་ཙམ་
ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་པའི་བདེན་སྒྲིང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་དེ་སྒྲིང་འཛིན་ལས་མ་འདས་པས་ལྟ་བུ་ཡང་དག་
ཏུ་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་སོགས་མེ་པར་བྱས་པས་སྒྲ་ར་རྒྱུར་ཆོག་སྟེ་ལྟ་བུའི་འགལ་བ་ཁོ་ན་སྒྲས་སོ། །དེ་ལ་འོ་ན་ཀུ་སུ་ལུའི་ལུགས་རྣམ་དབྱེད་པ་དོར་ནས་
མཉམ་གཞག་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པའི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པར་ཐལ། སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྲིལ་མ་བརྟེན་པར་
མངོན་སུམ་ཆད་མའི་སྒྲོམ་རྣམ་སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲིང་ལམ་པར་ཐལ། སྒྲིང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་མ་ཐག་

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཚྭ་ལམ་པ་མན་ཆད་ཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིན་རྟོགས་མ་
ཐག་པ་གང་ཞིག། འདི་ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱེད་སྒྲིན་དང་རྩེས་དཔག་ཐོན་དུ་མི་སྐྱབ་མཐན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོས་བསམ་གྱི་དབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྩེས་དཔག་གིས་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྤྲོད་མཐའ་ཙམ་དུ་འདར་མེད་པར་ཐལ། དེ་མ་རིག་པའི་རྣམ་རྟོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག། མ་རིག་པར་གྱུར་པའི་རིག་
པ་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་མཐའ་ལའང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་བྱུང་གི་སྐྱོད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་མེད་པར་ཐལ།
དེའི་ཆོས་སྐྱོད་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེས་བྱུང་ཤིང་བསྟེན་མེད་ནས་མེ་ཤི་བའི་དུས་སུ་མེ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་རྣམས་རེ་རེ་
ནས་ཁས་སྤངས་སོ། འདིའི་འབྲུལ་གཞི་ནི། སྐྱོད་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་པའི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱོད་རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་།
རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་ཤིང་། མཚན་འཛིན་དང་འཛིན་སྣངས་གཅིག་ཏུ་བྱས། བདེན་ཞེན་དང་ཞེན་ལུལ་གཅིག་ཏུ་བྱས། མི་རྟོག་པ་ལ་ཅིས་སུ་
བྱས་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་དོན་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཙམ་དང་། བདེན་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཉལ་བ་དང་།
ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཚུལ་སྐྱོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་པའི་སྒྲིན་དུ་སྤྲང་རོ། དེས་ན་རང་ལུགས་རྟོང་
ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྣངས་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་སྒྲིན་ཚུལ་མཚན་ཉིད་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་ཙམ་ཞིག་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་
ལའང་ཡོད་ཀྱང་དེས་གོ་མི་ཆོད་པས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་བཙམ་ནས་ཐུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་དེར་སྐྱོད་རྟོག་པའི་ལྷག་
མཐོང་གི་དབྱེད་སྒྲིན་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སྐྱོད་རྟོག་སྐྱོད་དེ་བརྟེན་གསལ་
ཏེ་བསྒྲིན་པ་ནི། དེ་ནི་ཐུང་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་རྒྱ། རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འབྱུར། ཞེས་དང་། སྒྲིན་རིམ་བར་པ་ལས། ཞི་གནས་
ཙམ་འབའ་ཞིག་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་འབྲུང་བ་མེད་པར་བག་ལ་ཉལ་ཆོས་པར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཉོན་མོངས་སྤྲང་བ་ལ་ལྷག་མཐོང་སྒྲིན་དགོས་པར་ཁོ་བོས་ཀྱང་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་དབྱེད་སྒྲིན་དགོས་པ་མིན་ཏེ། མི་
རྟོག་པའི་ཉལ་བ་བསྒྲིན་པ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། འདི་དག་གི་སྒྲིན་ཅི་ནི་ཅི་སྟེད་པའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲིན་
དང་། ཇི་སྟེད་པའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིན་དུ་བྱས་པར་འདུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲིན་པའི་འབྲུང་པ་མིན་གྱི། ལུལ་དེ་ལ་
རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པས་འཛིན་སྒྲིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱོད་པས་དབྱེད་སྒྲིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་
འབྲལ་ལས། དུ་ཞིག་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཅིག་སྟེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལོ། འདུ་ཞིག་ལྷག་མཐོང་གི་
དམིགས་པ་ལགས། བཀའ་སྩལ་པ། གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཙས་པའི་གཟུགས་བརྟན་ལོ། འདུ་ཞིག་གཉིས་ཀའི་དམིགས་པ་ལགས།
བཀའ་སྩལ་པ། གཉིས་ཏེ་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དགོས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིའི་རྣམ་རྟོག་དང་བཙས་མ་
བཙས་སྒྲིན་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རེ་རེ་ལའང་ཇི་སྟེད་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་ཕྱིན་མན་དག་ལས། དེ་ལ་ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་སྟེད་
བ་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའོ། ཇི་སྟེད་པ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཇི་སྟེད་
བཞིན་དུ་གྱུར་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་བཙས་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་དམིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀའི་དམིགས་
པར་གསུངས་པའི་དངོས་པོའི་མཐའ་ལའང་ཇི་སྟེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པར་ཀུན་བཟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མངོན་རྟོག་ལས་
ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་བསྒྲིན་པའང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དཔྱོད་པར་ཤེས་པར་བྱ།

ཁེས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལྷག་མཐོང་གི་དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པ་བསྒྲུབ་པར་གསུང་གི། ཁག་ཉི་གའི་བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་སོ་
སོ་བར་མ་གསུངས་སོ། ཁྱི་གནས་ཀྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྷག་མཐོང་གིས་དབྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་གཏོང་ཆུགས་པར་བྱེད་དགོས་པ་
གཞུང་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། ཟླ་བ་སྒྲིན་མའི་མདོ་ལས། ཁྱི་གནས་སྟོབས་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རི་དང་འདྲ་བར་འགྱུར། །
ཁེས་ཞི་གནས་ཀྱི་མཐུས་གནས་སྐབས་མི་གཡོ་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་ལྷ་བ་དན་པ་གཞན་གྱིས་དྲུ་མེད་པའི་དེས་པ་བརྟན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
དབྱེད་པའི་མཐུ་ལས་འབྱུང་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་དང་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་སྒྲུབ་ཆུལ་ཡང་འདི་ཡིན་ཁོང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཁྱི་གནས་སྒྲུབ་ཆུལ་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུར་དབྱེད་པས་གཏན་ལ་འབེབས་ཆུལ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
དང་། འཇུག་པར། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། ཁེས་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་དྲུ་
མའི་སྒྲིན་པ་བདག་འགོག་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། དེས་ན་ད་ལྟ་ལུང་དང་རིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དབྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་
ཀྱང་འདྲར་བྱུང་བྱེད་མི་རུང་གི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བ་ལ་དེས་པར་སྒྲིན་པ་དགོས་པ་ནི། སྒྲིན་པ་མཐུ་ཐ་མ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་
འདྲོད་པས་དེ་ལ་བརྟན་པར་བྱའོ། ཁེས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་འདྲོད་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཞིག་སོ་སྟེས་དུས་ནས་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེའང་རྟོག་པ་
ལས་གཞན་མི་རྟོག་པའི་བྱིར་རོ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་པའི་གཟུངས་སོགས་ལས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པའང་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
ཏུ་སྒྲུང་ཁོང་ཞེན་པའི་དོན་མི་མཐུན་གྱི་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་མིན་ཏེ། སྒྲིན་པ་མཐུ་དང་པོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བརྟགས་ན་མི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་གྱི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
རོ་བོའི་དབུ་མའི་མན་ངག་ལས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་འདྲ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
ཆད་འགོག་དགོས་ན། སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་ལྷན་པ་ལས། དུན་མེད་ཡིད་ལ་བྱུར་མེད་པའི། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒྲིན། ཁེས་དང་། འཕགས་པ་
སངས་རྒྱས་འགྲོ་བའི་མདོར། དུན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་གནས་པ་རི་ལྷ་བྱ་ལགས། སྒྲིན་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དུན་པ་མེད་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་
པའོ། ཁེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུན་པ་ཡིན་ཆད་ཀྱང་འགོག་དགོས་ལ། དེ་འདྲོད་ན་སྒྲིན་པོ་བས། དུན་པའི་རྒྱལ་པོ་མ་ཡེངས་ལྷ་བ་སྒྲིན། ཁེས་དང་།
འབྲི་གུང་བས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དེ། དུས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པའི་དུན་པ་ཡིན། དུན་པ་ཡེངས་མེད་མ་ཤེས་ན། ལྷས་ངག་ཏུ་བ་
ཏུ་བ་ཀྱི་ཁ་ན་མེད། ཁེས་སོགས་ཁྱོད་རང་གི་ཁྱུངས་གཏུགས་ས་རྣམས་ཀྱི་དུན་པ་སྒྲིན་གྱི་དངོས་གཞིར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །
མདོར་ན་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལྷ་བའི་སྒྲིན་གྱི་ཡང་ཅེར་བཟུང་བ་འདི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་ངལ་བ་བྱས་ཆད་རྒྱུ་ཟོས་སུ་གཏོང་བའི་ལོག་
རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་གནས་ལུགས་བསྒྲིན་པར་བཟུང་བས་ནི། བདག་མེད་པར་ཡང་བསྒྲིན་དུ་མི་རུང་བར་
འཇུག་བས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་ལྷངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཀག་སྟེ། བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་ལྷངས་
ལ་ཅིའང་མི་གཞོད་པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྷ་བྱ་ལ་འབད་བས། རང་ཅག་བོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོ་རིམ་བོར་འབད་ནས་གནས་
ལུགས་བསྒྲིན་པར་སྒྲིན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ཆུལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་རྟོགས་ཡང་དག་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཁེས་སོགས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་དེ་དག་གིས་གཏུལ་བྱ་འཁྲིད་ཆུལ་མི་འཐད་པ་སོགས་དོན་ཆེན་ལྗེ་རེ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བཞིན་གྲུབ་སྒྲིབ་གི་གཞུང་དང་སྤྱར་ཏེ་བཀག་པ་ལྟར་རོ། །བཀྲས་རྣམ་པའི་ཕྱག་ཆེན་རྣམ་བཤད་འདི་ཕྱག་རྒྱ་པའི་ཁྲོད་ན་གཞུང་བཤད་རྒྱས་ཤོས་
དང་རྩེ་ཐང་མ་འགོག་མཁན་དུ་སྤང་བས་བྱར་ཙམ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་ཤོས་ཀྱི་ཙམ་ཡོད་ན་རྩེའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་བསྐྱར་ནས་ཞིབ་དཔྱད་བྱས་
ཆོ་རྣམས་བྱ་དང་མཆོང་བྱའི་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཉམས་སྤྱང་བད་ཡི་ཆེག་ཐང་དེ། །པན་འགའ་སྤིང་ཀྱང་གོལ་བ་མང་། །དགག་སྐྱབ་སྒྱུར་བ་ཀྱན་ཆང་བ། །ཁྱུང་
གསུང་ཐར་འདོད་ཡོངས་ཀྱི་གསོལ། །ཞེས་བྱུང་། དེའང་ས་རྒྱིང་ཀར་འབྱུག་སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྩེ་ཐང་མའི་ལྟ་བུ་འཕགས་པ་ཡིན་ན།
དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་རྣམས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་སོན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་ལའང་མཁས་པ་དང་
གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་ཆེན་མང་དུ་བྱོན་པ་དེ་དག་ལའང་སྤང་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དག་གི་ཐོག་མའི་ཁྲུངས་
གཏུགས་ས་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་དུ་འདྲ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པའི་གནད་རྟོགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་འགའ་ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་
དགོངས་པའི་གཏད་སོ་རྩེ་ཐང་མའི་བཞེད་ཚུལ་འདི་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། དཔེར་ན་མར་པས་ལྟ་བུའི་ཁྲུངས་གཏུགས་ས་མེ་ཏི་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
དེ་བཞིན་ཉིང་རི་ལྟ་བུའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་མི་ལས་དོན་དམ་པར་བཞེགས་སུ་མ་ཟད་
སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད་ལ། ཐ་སྙད་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་གྲགས་པས་ཀྱང་ཆོས་རྣམས་དོན་
དམ་པར་མེད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བསྟུ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྩེའི་གསུང་དང་མགིན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བར་འགྱུར་
བའི་གནས་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་མི་གཉིས་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཞིག་རྒྱས་ཡོད་པ་འདྲའང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་ལ་བཤད་པའི་ཆོ་
བརྗོད་ཚུལ་མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་དབང་གིས་གོ་བ་སྦྱོང་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་འོངས་པ་ལྟར། རང་གིས་ལྟ་བུ་རྟེན་ཀྱང་གཞན་ལ་དེའི་གོ་བ་དཔྱིས་བྱིན་པ་
སྦྱོང་མི་ཐུབ་པའང་ཡོད་ལ། ཡང་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་དེའི་རྒྱུ་ཚོད་གཟིགས་ནས་དེའི་ཐད་ཀའི་གདམས་དག་རེ་ཐོག་པ་
གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གི་རྒྱུད་ལ་མི་འཆོམ་པ་དང་། སྐབས་འགར་རང་རང་གི་ཐུགས་ལ་འཁྱུངས་པའི་རྟོགས་པ་ཁྱུང་བར་ཅན་གྱི་ཉམས་སྤྱང་དང་
རྟོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་གསུངས་པ་རྒྱུ་ཚོད་དེར་མ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིན་
ཟེན་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཆོས་དང་གང་ཟག་འཇོལ་ནས་འགོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་བྱུང་བ་མང་བས། རྩེས་འཇུག་མང་ཤོས་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལ་ས་
རྒྱིང་བཀའ་བརྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བུར་གྲགས་ཆོད་དང་བསྐྱར་ནས་དགག་གཞག་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་བའི་སྒོ་བ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ལྟ་བུའི་དབྱེ་བ་ཆེན་མེད་དོ། །དེ་སྤྱང་དུ་འདྲ་རིམ་ལྡན་ལས་སྒྲིན་ལས། བཅ་ཟེ་ཆེན་པོའི་དོ་ཏ་སོགས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པའི་ལམ་མཐོན་
པོའི་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲིན་པ་གཞན་དོར་ནས་ལྟ་སྒྲིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིན་ཉིང་སྤང་བོར་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་དགོས་པའི་ཚུལ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པ་ལ། ལམ་ལ་
འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ནས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཉིང་པའི་ཅིག་ཅར་པའི་ལུགས་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་འཁྱུལ་འདུག་པས། གྲུབ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིན་རྣམས་ལྟ་
པར་ཡང་སྒོ་ཞིབ་པར་བྱས་ཏེ་དཔྱད་དགོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱ་སྒྲིན་སོགས་ཀྱིས་དམངས་དོ་ཏ་ཆོད་ལྟར་དང་གཞན་གཉིས་བརྟུས་མར་བཞེད་ལ།
རྩེ་ཐང་མས་སྒྲིན་ཟེན་ལྟར་བྱང་མི་བྱང་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་ཆོད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མཛད་པ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ། ཕྱག་ཆེན་ཡང་གསལ་སྒྲིན་
མེད། དོ་ཏ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ནི་ཐུགས་ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་གསུང་བ་བཀའ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲིན་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡང་། མར་མི་དག་གི་ཕྱག་ཆེན་ནི་མཆོན་ཉིང་པ་ཡིན་མོད། བར་སྐབས་ནས་ཆོས་ལུགས་སྒྲ་ཆོགས་ཉར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཁན་མང་པོས་གྲུབ་སྟོང་སྒྲོམ་ནས། ཤིང་རྩེ་ས་ཡི་རང་བཞིན་གྱི། རྩ་རྣམས་ལ་ཡང་ཕྱག་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་མེད་རྫོགས་རིམ་གྱི་མཉམ་གཞག་ན་རྣམ་རྟོག་བྱ་མི་བྱང་བར་བཤད་པ་རྣམས་ལས་དང་པོ་བའི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་ཡིན་པར་བསམས་ཤིང་། ལྷ་ཤང་གི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་གོ་ནས་ལྷ་ཤང་གི་ཡས་བབ་ལ་ཅིག་ཅར་དང་མས་འཛོག་ལ་རིམ་གྱིས་བ་བཏགས་ནས་གཞི་ལམ་རྩ་སྟོང་དེ་རྩར་བྱས་ལ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྒྲིན་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ཡས་བབ་དང་ནི་མས་འཛོག་གཉིས། རིམ་གྱིས་བ་དང་ཅིག་ཅར་བས། མིང་འདོགས་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས་པ། རྩོན་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད། ཅིས་པའི་མིང་བསྐྱར་ལུགས་ཀྱང་འདི་བཞིན་ཡིན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་རྩར་དམ་པ་གོང་མ་འགའ་ཞིག་རང་གི་ཉམས་སྟོང་དང་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གདམས་པ་ཐད་ཀའི་རྒྱུ་རྩེ་དང་འཛམ་པ་རེ་ཙམ་གསུངས་པ་དེས་གནས་སྐབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་གཞན་མང་པོ་ལམ་གོལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉེན་ཆེ་སྟེ། དཔེར་ན་རུས་པ་རྒྱུང་སེལ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲུ་རེ་རེ་བའི་ཆིག་ཐང་དེས་ནད་ཁམས་གཞན་མ་འདྲིས་པའི་སྒྲུ་རེ་བ་དང་། ནད་རྟོབས་རྒྱུང་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་འདུས་པའི་ནད་རྟོབས་ཆེ་བ་རྣམས་ལ་བཏང་ན་ནད་གཞན་དང་གཞན་སྟོང་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། རྩོན་ཀྱང་དཔེ་ལས་ཀྱང་། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་སྒྲིན་ཆེན་དེ། རིམ་གྱིས་བ་ཡི་དུག་དུ་འགྱུར། རིམ་གྱིས་བ་ཡི་སྒྲིན་ཆེན་དེ། ཅིག་ཅར་བ་ཡི་དུག་ཆེན་ཡིན། ཞེས་གདམས་པ་དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་རྩེ་དང་སྟོར་དགོས་པ་ཕྱག་རྒྱ་པ་རང་གི་གཞུང་ནས་ཀྱང་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེར་དེ་རྩར་གསུངས་པར་མ་ཟད། དེས་ན་སྐྱབས་པའི་འཕྲོ་ཅན་ལ། ཅིག་ཅར་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཁེམས་ཅན་དང་པོའི་ལས་ཅན་ལ། རིམ་གྱིས་བ་ནི་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་ཅིག་ཅར་པའི་ངོས་འཛིན་ཡང་སྟེ་བ་ལྷ་མ་རྣམས་སུ་ལམ་སྟེན་མོང་བ་དང་སྟགས་ལམ་འོག་མ་རྣམས་སྟོན་དུ་སོང་བེན་པས་ཆེ་དེར་སྒྲིན་སྐྱབ་བྱས་མ་ཐག་ནས་སྟགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་གོང་མ་མཛོན་དུ་འགྱུར་མཁན་ཞིག་ལ་གསུངས་ཀྱང་། རྩེས་འཇུག་རྣམས་དེ་ལས་གོ་བསྟོན་སྟེ་ལས་དང་པོ་པ་ལ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དབང་རྣམས་དང་པོ་ནས་ཅིག་ཅར་པའི་ལུགས་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གོ་བའི་ནོར་བ་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་གནས་སྟེན་སྟག་སོགས་མི་དགོས་པར་གསུངས་པའང་སྟགས་ལམ་མཐོན་པའི་སྐབས་ལ་མ་སྐྱར་བར་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དང་པོར་ཕྱག་ཆེན་སྒྲིན་པའི་དུས་ནས་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་འདི་མདོ་སྟགས་གཉི་གའི་ལམ་དུ་མི་གཏོགས་པའི་གསེང་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱམས་རྣམས་པའི་ཕྱག་ཆེན་རྣམས་བཤད་ལས། བྱམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ལ་དབྱུང་ན་སྟོང་པོའི་ལམ་ཞེས་གསེང་ལམ་ཞིག་དུ་བཞེད་པར་སྒྲུང་སྟེ། རྩོན་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེལ་སྟོང་པོའི་ལམ་འདི་ནི། འབྲས་བུ་ལམ་དུ་འབྱུང་བས་གདོད་ནས་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་བ་དང་སྟེན་སྟག་པས་སྟོང་ཞིང་། སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་རབ་གནས་ལ་སོགས་རྣམས་བྲལ་བ། རྒྱུད་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པའི། རྩོན་ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་རང་བཞིན་གནས་ན་མཛོན། ཞེས་དང་། རྒྱུད་མེད་སྟགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད། རྩོན་ཀྱན་རང་ཡིད་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ། ཞེས་དང་། མར་མེ་ཅི་དགོས་ལྟ་བཤོས་དེ་ཅི་དགོས། རྩོན་ལ་ཅི་བྱ་གསལ་སྟགས་བསྟེན་པས་ཅི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་སྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་བྲིས་འདུག་པས། སྟགས་ལམ་མཐོན་པོའི་ཉམས་སུ་ལེན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྐྱར་བ་མི་འཐད་ཅེས་བཀག་པ་དེ་ཁས་སྒྲངས་མེད་བཞིན་བཅན་ཐབས་སུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་རང་རྣམས་ཀྱི་རང་ལུགས་སུ་ཁས་སྒྲངས་ཡོད་པ་འདིས་ཤེས་པར་སྒྲུང་ངོ་། རྩོན་ཟེན་ལ་རྒྱུད་མེད་སྟགས་མེད་བསམ་བྱ་བསམ་གཏན་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབས་ན། བཏག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། སྟགས་ཀྱི་བསྐྱབས་མེད་དཀའ་ལྷན་མེད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཅིང་སྤྱིན་སྟག་མེད། །དཀྱིལ་འཁོར་ཅན་ཡང་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་ནི་མེད། །ཅེས་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡང་མེད་ཅིང་
དཀྱིལ་འཁོར་མེད། །ཐུགས་བརྟན་མེད་ཅིང་དཀྱིལ་ཐུབ་སྤྱིན་སྟག་མེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། མདོན་བརྗོད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འབྱུང་བས་དེ་དག་གྱང་
ཐུགས་ལ་མ་སྟོང་པའི་གསེང་ལམ་དུ་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག །ཡང་དེ་དག་ཕྱག་ཆེན་ཐུགས་ལམ་དུ་མི་གཏོགས་ཚུལ་ལ། རྩེ་དཔག་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མདོ།
བྱིན་ཆུབས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཐུགས། མདོན་ཐུགས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཕྱག་ཆེན། གཞི་སྤྱོད་བ་མདོ། གཞི་བསྐྱར་བ་ཐུགས། གཞི་ཤེས་པ་ཕྱག་ཆེན། དབང་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་མདོ། དབང་འབྱིང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཐུགས། དབང་རྩོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཕྱག་ཆེན། ཞེས་
སྟགས་ཟེར་ཡང་། མདོ་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པར་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པས། དེ་ལས་སྒྲུབ་བརྒྱུད་རང་
གི་གདམས་པའི་ཚུ་མགོ་ལྟ་བུ་རྩེ་བཙུན་མི་ལས། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་འདྲི་རྒྱུ་ལ། ལྟ་རྩེ་ཆོས་དུག་སྒྲིན་པའི་རྒྱུད་ལ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་གཏུག་མོ་དང་འོད་
གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱག་ཆེན་རྟོགས་པ་དང་། འཇུག་སྒྲིན་དབང་དང་བྱིན་ཆུབས་བྱ། ཟབ་མོ་སྟན་བརྒྱུད་ཀྱི་གདམས་ངག་བྱིན། ཞེས་ཐོག་མར་
དབང་མཛུགས་ཏེ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལྷགས་ཚད་ལྡན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། བཀའ་སྟོལ་དེ་མ་ལུགས་པར་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པའང་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏུགས་ས་གོང་མ་འབྲུལ་མེད་ཀྱི་དམ་པ་
དེ་རྣམས་རྩེ་སྒྲུབ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི། བྱི་རབས་པ་སེམས་མི་རྟོག་པའི་དང་དུ་ཏད་པོར་འཛོག་པ་ཙམ་ལ་ལྟ་བུའི་ཡང་
ཅེར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དེ་དང་རྩེ་སྒྲུབ་མའི་བཞེད་སྟོལ་གཉིས་མཐུན་པར་བསྒྲུབས་པ་མིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུའང་ཐོག་
མ་ནས་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་མིན་ཡང་བར་སྐབས་སུ་བསྟེན་ལྷགས་པས་དེ་བཅས་སུ་སོང་ཞིང་། རྩེ་འབྱུངས་འདོད་ཡོན་གྱིས་དབྱེན་སྒྲིན་པ་
འགའ་ཞིག་ལྟ་བུ་བ་མཐོན་པོའི་འུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བག་མེད་དུ་གྱུར་པས་བསྟན་པའི་གཞི་མ་འདུལ་ཁྲིམས་སྟགས་ལ་ཤིན་ཏུ་གཞོད་པར་བྱུང་།
དེའི་དབང་གིས་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། ཞི་བ་འོད། ཅ་མི་ལོ་རྩེ་བ། ཆག་ལོ། རྟོག་ལོ། མགོས་ལོ། ས་པཎ། འབྲི་གུང་དཔལ་འཛོན་སྟགས་
གྱིས་ལུང་རིགས་དུ་མའི་སྒྲིན་པ་ཆོས་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས། མཁས་པ་མང་པོས་ཚད་ལྡན་དུ་བཞེད་པའང་བྱུང་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་དངོས་
གཞི་གོང་དུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྩོག་པར་བསྟན་ནས་སྤྱོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩེ་རྣམ་ཐར་ལས། རྩོགས་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུ་འདི་རྣམ་དག་ཡིན་
མིན་ཞུས་པ་ལ་རྩེའི་ཞལ་ནས། རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་བྱིས་ཀྱི་མི་མཁས་པ་དུ་མས་སྒྲིན་བྱས་ཀྱི་སྟངས་ལྷགས་འདུག་ཅེས་གསུངས། འོ་ན་སྒྲུབ་རིན་པོ་
ཆེ་ནས་སྟངས་ལས་མཛད་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བར། དེ་འདྲའི་འདུན་པ་མཆིས་ཀྱང་ད་ལྟ་གསང་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ། རྩོན་གསལ་གྱི་མཆན་དང་
བསྟུན་དོན། མཐའ་དཔྱད། བདེ་མཆོག་རྒྱུད་འགྲེལ་སྟགས་རྩོམ་པས་ལོང་མི་འདུག་གསུངས། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། དོན་ལ་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པ་ན། དེ་དག་ལ་ཆེད་དུ་དགག་པ་མ་མཛད་ཀྱང་། དཔེར་ན་ཐིག་དྲང་པོར་
བཏབ་པའི་ཆེ་ཡ་ལོ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཤུགས་ལ་ཐོན་འགོ་བ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གི་དབྱེ་བ་དང་གིས་བྱེད་པར་འབྱུར་རོ། །རྩེ་སྒྲུབ་མའི་གསུང་རབ་
རྣམས་ནི་སྒྲིན་པ་ཆང་ཞིང་སྒྲིན་ཚད་དམན་ལྟག་ཏུ་མ་སོང་བའི་སྟན་དེ་ངོ་སྟོན་གྱི་ནད་སེལ་སྟོབས་ཆེ་ལ་ནད་གཞན་མི་སྒོང་བ་ལྟར། མདོ་ཐུགས་ཀྱི་
གཞུང་དང་ལམ་མཐོ་དམན་གྱི་ཉམས་ལེན་གང་གསུངས་པའི་ཆོའང་ཐད་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་སྟེར་སྟེ་ཆེ་བར་མ་ཟད། གདུལ་བྱ་སྤྱི་ལ་ཕན་པ་
ཁོ་ནར་འབྱུར་བས་གསུངས་ཚུལ་གཞན་ལས་ཆེས་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དེའང་མདོ་ཙམ་སྒྲིན་ན། ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱའི་ཆོས་དང་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་གྱི་རྒྱུད་ཚོད་མ་འཛོལ་བའི་འཚམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཡོངས་སུ་
གྲགས་ཀྱང་། དེ་དང་འཚམ་མི་འཚམ་རྟོགས་ཚུལ་གོང་མའི་ཉམས་ལེན་དེ་ག་བསྐྱངས་ན་སྒྲི་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་དེ། རྟོགས་པ་འོག་མ་མ་
སྒྲིས་པར་གོང་མ་སྒྲི་ཚུལ་མེད་པས་དེའི་ཆོ་འོག་མ་འོག་མའི་རྟོགས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་མ་རེམ་ནས་ཉ་དགོས་པ་དང་། དེའང་ཉམས་
སྐྱང་དང་རྟོགས་པའི་རྟོགས་ཉམས་སྐྱང་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་བྱ་བར། མདོ་རྒྱུད་དང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཉམས་གྱི་དེའི་ཆོད་ཏུ་ཕྱིན་མ་ཕྱིན་ཞིབ་
མོར་བརྟག་ལྷགས་དང་། རྟོགས་པ་འོག་མ་སྒྲིས་པའི་ཆོ་དེས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་གོང་མ་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་། ཉམས་ལེན་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་
དུ་དུམ་བྱར་ཆད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐུ་མ་ཐུ་མ་ཕྱི་མའི་སྒྲིན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་པ་ཐམས་
ཅད་འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བ་སྟེ། མདོར་ན་བསྒྲོམ་བྱའི་ངོ་བོ་མ་ཞོར་བ། གངས་མ་ཆད་བ། གོ་
རིམ་མ་འབྲུགས་བ། ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ཐ་མོ་རེ་ལའང་མདོ་རྒྱུད་གྱི་ཁུངས་དང་བཅས་བ། ངི་མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་བ། སྒྲ་མ་
དམ་པའི་མན་དག་དང་བཅས་བ། སྒོ་གང་ནས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཀྱང་བསྟན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་དེའི་སྤྱིང་དུ་གྲུ་བཞི་ལམ་ལམ་འགྲིག་འོང་བ་ནི།
བསགས་སྤྱང་གི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ་བཙོན་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱན་རིང་པོས་སྒོ་གོས་ཞིབ་མོར་བྱས་ཏེ་ཞལ་སྒྲིན་གྱི་ལེགས་བཤད་རྣམས་ལ་དཔྱད་
ན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། དེའང་འབྲས་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་ཞིག་ལ་སྒྲན་པས་ནད་འདྲིར་གཞན་ཅིའང་མི་དགོས་བརྟེན་ན་ལེགས་ཞེས་དེ་བཞིན་བྱས་
ཏེ་སོས་པ་ན། ཕྱིས་འབྲས་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གྱི་ནད་པ་དུ་མས་དེས་དཔེ་བྱས་ཏེ་བརྟེན་པས་སྒོག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་སྒྲིན་ལྷ་ཆོགས་འབྱུང་བ་དང་། ཐུ་མ་
ལ་སྒྲན་པས་འབྲས་མ་སྒྲིན་པའི་དུས་ན་རྟོགས་འདི་འདྲ་འབྱུང་བས་དེའི་ཆོ་སྒྲན་སོགས་འདི་ཉ་བྱེད་དགོས། ཁྱོད་གྱི་འདི་སྒྲིན་འདུག་པས་བརྟེན་ལ་
དགོས་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱེ་ནས་བཤད་ན་གཞན་ལའང་ཕན་པ་ཞིག་བྱུང་བ་ཉར། ཐུ་མ་རྣམས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་དེ་ཙམ་དུ་མཐའ་བཅད་ནས་མ་བཀག་
ཅིང་། རྩེ་སྒྲ་མས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འབྲུལ་བའི་དྲི་མ་ཞུགས་ཆད་ལུང་རིགས་གྱིས་ལེགས་པར་བཀག། སྒྲན་ཆད་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སྒྲི་བའི་གནས་
ཡོད་པ་རྣམས་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྒྲི་མི་ཅུང་དུ་མཛད། ཐུ་མ་བདུ་སྒྲོར་ཚུལ་རེ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་
མ་གཏོགས་གང་བྱུང་མི་མཛད་ཅིང་། མིང་ཙམ་གྱི་སྤྱིང་ནས་འབྲུལ་བ་སྒྲི་ཉེན་ཡོད་པ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱང་བསལ་ནས་གསེར་སྤྱང་བཙོན་མ་ཉ་བྱུར་བྱེད་རོ་
མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བཀའ་བརྒྱུད་གོང་མས་ཅིག་ཅར་བ་ཞེས་པ་སྤྱང་བའི་འཕྲོ་ཙན་ལ་འདོད་པས་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འགལ་བ་མེད་དུ་རྒྱག་
ཀྱང་། རྩེས་འབྲུག་རྣམས་མིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་རྩོན་ལ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྒྲི་བ་ཉ་བྱུར་འབྲུལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་
རྩོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱས་པས་རྒྱུད་ཐོས་སུ་སོང་བ་མང་ངོ་། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ཐ་སྒྲུང་ཙམ་ཡང་བྱེད་མི་ཅུང་སྟེ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་
འགལ་ཞིང་རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་རིམ་ཐུ་ལས། ཐབས་འདི་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྐྱེས་ཀྱི་རིམ་པ་ཉ་བྱུར་
གསུངས། ཞེས་གོ་རིམ་དེས་ཅན་དུ་གསུངས་ལ། སྤྱོད་བསྐྱེས་ལས། གོ་རིམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བཀྱིའམ། ཡང་ན་སྒྲ་མའི་མན་དག་ཙམ་
གྱིས་དེ་དག་སྐྱང་ཅིག་ཙམ་གྱིས་སོ་སོར་སྐྱང་བར་བཀྱིད། རྩེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱེས་པ། རིམ་གྱིས་འབྲུག་པས་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། ཅིག་ཅར་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་རིམ་གྱིས་སྒྲོབ་པ་མ་གཏོགས་ཅིག་ཅར་འབྲུག་པའི་སྒོ་མེད་ཚུལ་ལང་གཤེགས་དང་དབང་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་གཉིས་དྲངས་ནས་
བསྐྱབས་པ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས་ཀྱང་དཔེ་དོན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དེ་ཉམས་བསྐྱབས་པ་བཞིན་ནོ། རང་གི་ཁས་སྒྲངས་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། ཅིག་ཅར་
བ་དང་རིམ་གྱིས་པའི་དོན་སྤྱང་བའི་འཕྲོ་ཙན་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་ན་ཅིག་ཅར་བའི་སྒྲན་དུ་རིམ་གྱིས་པ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་པའང་ཅིག་ཅར་

བར་འཇུར་དགོས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རྒྱ་ཐ་དང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་འང་རིམ་ཁྲ་གསལ་སྟོན་ལས། ལམ་འདྲིར་འཇུག་པའི་གདུལ་
 བྱི་བཟང་ཤོས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ལའང་ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་མེད་ན་ནི་ལམ་ལ་མ་སྟོས་པར་དང་པོ་ནས་གོལ་བའི་སྟོན་དུ་འཇུར་བས།
 ལས་དང་པོ་བའི་གནས་སྐབས་འདྲོད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སྟེ་བ་ཁྲ་མ་མང་པོར་ལམ་འོག་མ་སྤྱངས་པའི་མཐུ་ལྡན་འགའ་ཞིག་ལམ་འོག་
 མ་རྒྱམས་ནས་འཁྲིད་མི་དགོས་པར་གོང་མ་ནས་འཁྲིད་པས་ཚོག་པ་ལ་བསམ་ནས་ཅིག་ཅར་བར་སྤྲོ་ན་ནི། མཐོང་ལམ་སྟེ་བ་ཚོགས་སྤྱོར་གྱི་ལམ་
 སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་པ་ན། ཚོགས་སྤྱོར་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཟེན་ནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཞེས་
 སྤྲོ་བ་དང་འདྲ་བས་བཞད་གང་གྱི་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐ་སྐད་སྤྱོར་ཚུལ་རེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་གོ་བ་ནོར་བ་སྦྱང་བྱིན་པས། རྗེ་བཙུན་
 རོལ་བའི་དོ་རྗེས། འོན་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱང་བ་རྒྱུད་རྒྱམས། །ཐ་སྐད་སྤྱོར་ཚུལ་ཞིག་མ་མཁྱེན་ཡིན་སྲིད། །ཁོ་བོ་བྱོད་ཅག་ལ་མི་གྲས་མ་ལགས། །
 ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། རྗེའི་ལེགས་བཤད་རྒྱམས་ལ་བྱར་ཕྱ་མོ་དེ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ཆགས་པའང་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྲིད་དོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པས་བྲིད་ལ་སོགས་པའང་གདུལ་བྱ་སྤྱི་བྱབ་ཏུ་ཡན་པ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ལུལ་བའི་ཁྱེད་འཕྲིན་ལས།
 དངལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་གྱི་གདམས་པ་བྱང་རྒྱབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཐུགས་གྱི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཉིད་ལ་མཚན་པར་མཐོང་ནས་སྟོབ་མ་བགྱི་བའི་རིམ་པ་རྒྱམས་དེ་ཁོ་ནའི་སྤྱིང་ནས་བྱེད་གྱིན་ཡོད། གདམས་ངག་དེའང་གསུང་
 རབ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་མཐའ་དག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་ངོལ་ནས་སྟོན་པར་སྤྱང་བས་འཆད་ཤིས་པ་དང་། ཉན་ཤིས་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་ཉམས་སུ་སྒངས་ན་མན་ངག་རྒྱུད་རྒྱུད་ཏུ་མ་ཟད་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་གུང་འགྲིག་ནས་འོང་བར་སྤྱང་བས་བྲིད་གྱི་རྒྱམ་
 བངས་མང་པོ་སྟོན་པ་མ་བྱས། ཞེས་དང་། སྤྱིར་ད་ལྟ་བོད་ན་གསང་ཐུགས་དང་མཚན་ཉིད་གྱི་གདམས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤྱང་ཞིང་དེ་རྒྱམས་
 ཀྱང་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ལ་མ་བརྒྱུད་པ་མི་སྤྱང་བས་ཡི་དམ་རེས་གསུངས་པ་ཅམ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལས་གཞན་འགོད་རྒྱ་མ་རྟེད་ན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་
 སྒོ་ངོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ལམ་གྱི་གནད་མ་འཕྱུགས་པ་ཞིག་ལ་ངེས་པ་རྒྱམ་དག་སྟེ་བའི་ཐབས་མི་འདུག དེས་ན་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྟོན་ནས་
 སྟོན་པ་ལྡན་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་ལམ་འཕྱུག་མེད་ཅིག་འཚོལ་ན། མདོ་ལྗེ་དང་རྒྱུད་ལྗེ་རྩྭ་མེད་གང་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞིང་དེ་དག་ནས་ཟེན་པ་དེའང་
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་ནས་དྲང་ངེས་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་མཐའ་གཞན་དུ་དྲང་དུ་མི་བཏུབ་པར་རིགས་པས་གཞོད་མེད་
 དུ་འབྱུབ་པ་ཞིག་མེད་མི་ཅད་དུ་སྤྱང་། ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་འཐད་ཐུན་བཞག་པ་ལ། རྫོང་བྱང་ལུང་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱི་སྟེ་གུས་པས་རྩེས་སུ་བསྐབ་ཚུལ། བརྫོད་བྱ་དོན་གྱི་དྲང་ངེས་ཕྱི་
སྟེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་འགལ་མེད་ཤོགས་སུ་ཤར་ཚུལ། དེའི་སྟོན་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་འབྱུར་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ལུགས་ཀུན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཁྱེད་དག་ནི། ཁྱོད་དང་རྟེན་འབྲུང་
དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པར་བཞེད། ཁྱོན་པ་མཆོག་དེར་བརྟེན་པའི་སྟོ། ཀུན་གྱི་ཁྱ་མར་གྱུར་པ་ཡང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
འབྲུང་གསུངས་པ་ཅུ། ཁྱུ་སྐབ་འབས་དང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས། ཁེས་བྱང་། དེའང་དཔལ་མགོན་ཁྱུ་སྐབ་ལུང་སྟོན་པ་ན་ལང་གཤེགས་ལས། ཡོད་
དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། ཁ་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་དུ། ཁྱེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ཁེས་གསུངས་པ་དེ་མདོའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་
པར་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་བཤིག་ནས་དབྱ་མ་པའི་ཤིང་རྟེན་པོ་ལ་འབྱེད་པ་དང་། ཁྱོན་གསལ་དུ་སྐྱགས་སྐྱེམ་མེད་ཀྱི་ཐེག་པ་

དང་ཁྱད་པར་དུ་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷང་བསྟན་དུ་སྦྱར་བ་ལྟར། བོད་འདྲིར་ཡང་རྟག་ཆད་ཀྱི་ཉེ་བ་
སྤྱོད་ཆོག་པས་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་བཙམ་སྟེ་ཕྱོགས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན་རྩེ་སྤྱོད་མས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བྱེ་སྤངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ཚུལ་དཔལ་མགོན་སྤྱོད་ཐུག་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་ཞེས་སྟོན་པའི་མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སྤྱོད་དུ་
འགྱུར་བར་རྩེ་བོ་ཆའི་མདོ་ལས་ལྷང་བསྟན་པ་དང་། རྩེ་སྤྱོད་མ་འཇམ་དཔལ་ཙུང་དུ་ལྷང་སྟོན་པའི་ཆོ། ས་ཡི་སྤྱོད་འདི་སྤྱོད་པ་ན། ཁྱེད་ཉིད་
བྱིས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི། ལྷངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བར་ཡོད་དོ། འདི་དོན་བཞིན་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཤིན་ཏུ་འདྲ་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྤྱོད་པོར་གྱུར་
པ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱོད་པའི་འཆིང་བ་གཙོད་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལ་ཐོག་མར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཞེས་དགོས་པ་དང་། དེའང་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ལ་སྟོན་ཤིང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་གང་
ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་
བྱས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་དོན་བཞིན་མཚན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་ཡོད་མཉམ་དང་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ནམས་དྲང་དོན་དང་། གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་
གཉིས་ནི་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དེས་ཡོད་མེད་དམ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལེགས་པར་མི་ཞེས་སོ། འདིས་ན་སྤྱང་ཚུལ་རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་
ཆོག་སུ་སྤྱང་བའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དང་། སྤྱང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་པར་
རོ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱས་པའི་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་འདིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་ས་མ་ལུས་
པར་བཀག་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པས་མདོ་སྟེ་འདི་ཉིད་མདོ་སྟེ་ཀུན་གྱི་ཕུལ་དང་ཅེ་མོར་གསུངས་སོ། འདི་ལྟ་བུའི་དྲང་
ངེས་ཀྱི་མདོར་འཛིན་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། སྟོན་གྱིས་མེ་ཐང་པའི་མདོ་ལས། ངས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ནི་གང་ཞེས།
མདོ་སྟེ་གང་དག་ཀུན་རྫོབ་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་དོན་དམ་སྤྱོད་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་
དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡི་གེ་སྤྱོད་ཆོག་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྟེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བསྟར་དཀའ་
བ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མར་ཡང་། སྤྱོད་མོ་ཐུག་མོའི་ཚུལ་
བསྟན་པ། སྤྱང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོག་ཚུལ་བསྟན་པ། སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་བཞིན་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། མདོ་དེའི་སྤྱོད་
ཟེན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་ངེས་པ་དང་སྤྱོད་ཟེན་ལས་སྤངས་མི་རུང་བས་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདྲེན་དགོས་པ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་མདོ་སྟེ་
དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། སྟོན་གྱིས་མེ་ཐང་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོ་དེས་བསྟན་དོན་དེ་ཉིད་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་སོང་བ་
ངེས་པའི་དོན་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་པས་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཞན་དུ་བཙལ་དགོས་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱང་ཚུལ་
དང་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་དྲང་ངེས་སུ་འཛིན་པ་ནི་རྩེ་བོ་བདེན་གྲུབ་མེད་པར་ལས་སྤངས་པ་ལ་ཐུག་གོ། ཞེས་ཙམ་པས་ཀྱང་བྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤྱང་
ཡང་སྤྱང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པས་སྤྱང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཙམ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འདི་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ཟུར་འགོ་རྒྱུད་སྤྱང་ཚུལ་
དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་དང་འགྲིགས་ཤིང་ཁྱད་པར་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ལེགས་པར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གནས་སོ། །དང་ངེས་ཀྱི་དོན་ལྷ་མ་གྲགས་ཆེའང་ཕྱི་མ་འདི་ལྷ་ར་ཟབ་མོའི་མདྲོ་ལྷེ་རྣམས་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པ་ལྷ་ཅེ། དེ་ལྷ་བུའི་དང་ངེས་ཀྱི་འཛོག་
ལྷགས་ཤིག་ཡོད་པར་ཤེས་པའང་རྩེ་ལྷ་མ་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་བྲིན་ཡིན་ནོ། །

སེམས་ཚུལ་པ་མན་ཆད་ལྷ་ར་ན་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་གིས་དང་དོན་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་འགོག་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དེ་མི་འགོག་པར་མ་ཟད།
ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེའི་གནད་གྱིས་དང་དོན་རྣམས་སྤྲུང་བ་བསྟོན་མེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་། དང་དོན་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་
སྤྲུང་བ་འདི་ཅིར་ཡང་བསྐྱར་དུ་རུང་བའི་གནད་གྱིས་ངེས་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཏད་སོ་མེད་པར་ངེས་པ་སྟེར་བ་སྟེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་
དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་འདིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲུང་བ་སྤྲུང་མེད་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་དང་། དེ་ལྷ་ར་གསུངས་པའི་བཀའ་
རྣམས་གསུང་རབ་མ་ལུས་པའི་ཉིང་ཁུ་མཆོག་ཏུ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ནི་ལུང་ལ་དང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་
ཏུ་གསུངས་པའི་ལུང་ལ་མ་དྲོས་པས་ལྷས་པ་སོགས་དངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོ་སྤྲོད་པའི་མཚན་གཞི་ཚམ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་
རྣམས་སྤྲུང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྣམ་གཞག་གང་ཡང་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་གྱི་
རྣམ་གཞག་འཐད་པར་འབྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་རྟེན་དང་ཆ་ཤས་འདོགས་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་སོགས་ལ་
སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཀུན་གྱིས་རང་དབང་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འབྲུབ་པས་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་དོན་
གཅིག་པའི་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའང་གཏུལ་བྱ་ཐར་པར་འབྲིད་བྱེད་དངོས་ནི་གསུང་རྩེས་སྤྲུང་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཡིན་པས།
སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་མཛད་པ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ལ། དེར་གཏུལ་བྱ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕན་པའི་སྒོ་
མང་དུ་གསུངས་ནའང་། གསོ་དབྱུང་སྐར་ཅིས་སྤྲུང་ཆད་སོགས་དང་། ཅ་རྒྱུད་གི་མན་ངག་ ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་ཤེས་རྒྱ་
འཕྲུལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འབྲུག་སྤྲུབ་ཚུལ་སོགས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པས་
རང་གི་སྟོན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྤྲུང་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་
ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུངས་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞན་སྤྱི་ཀྱང་འདོམས་པར་མ་རྟུས་པ་གཏུལ་བྱ་ཐར་པར་འབྲིད་པའི་སྒོ་གཅིག་ཐུར་ཐུར་པ་
གང་ཞིག་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་ཉག་གཅིག་སྤྲུང་བ་སྤྲུང་མེད་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་གྱི་ལྷགས་
གསུང་མཆོག་ཏུ་ཡ་མཚན་མཚུངས་པ་མེད་པ་ནི་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅོད་སྒྲོག་ལས། གང་ཞིག་
སྟོང་དང་རྟེན་འབྱུང་དག །དབྱ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། གསུང་མཆོག་མཚུངས་པ་མེད་པར་བཞེད། ཅེས་དང་། རྩེ་ཉིད་གྱིས། གང་གང་
རྟེན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞེས། གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཚན་པའི། ལྷགས་འདོམས་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གསུངས་
སོ། །གནད་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྤྲུབ་དང་རྩེ་ལྷ་མ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྲུང་བས་བསྟན་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་དོས་ཟེན་ན་དེ་འདྲ་
ཞིག་འོང་དགོས་ཀྱི། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་འགོག་ཐབས་ལ་སྒོ་ལ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུགས་པར་མན་ངག་ཐར་ཐུན་རེ་བསྟོམས་ཏེ་ཅ་རྒྱུད་གི་རྟུས་
པ་ཅུང་ཟད་འབྱོངས་པས་མདོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཕན་ཆོགས་དང་། གཞན་ཕན་ལྷ་ར་སྤྲུང་ཅམ་བྱུང་བར་མོངས་པའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་རང་
ཡང་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཆེས་ཆེར་ལྷག་པ་ཞིག་ཕྱི་པའི་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བསྐྱབ་

ལྷན་པས། རང་གི་སྒྲིན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་སྒྲིན་མེད་པ་འདིར་ལྷན་པའི་དགོས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་འདུའང་
རེད་མདའ་བའི་བྲིས་ལན་ལས། གནས་ལུགས་ལ་ངེས་ཤེས་ཏིལ་ཙམ་འདྲོང་རྒྱ་མེད་པའི་ཆེས་དང་། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། བསྐྱེད་རིམ་
འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཆོ་གའི་སྤྱོད་སྒྲིལ་དང་། ཅ་རྒྱུང་སྟགས་ཀྱི་གཏམ་མང་པོ་ལ་མགོ་ཚུལ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་སེམས་པར་གདའ་བས་དོན་རྒྱུད་། དེ་བས་
ཉན་བཤད་པ་རྣམས་ལ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་གོ་ལུལ་རགས་པ་རེ་འཐད་བྱས་པ་མང་རབ་འོང་བས། ཐར་པའི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་ཉན་བཤད་བག་
ཙམ་དུག་པར་གདའ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཞི་བརྒྱ་པར། ཐེ་ཚོམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། བྲིད་པ་རྒྱལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ཉན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་ན། གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་
ལའང་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སངས་རྒྱུས་གྱིས་གསུངས་སྟོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཚོམ་སྟོག་གྱུར་པ། རྟེན་ཡིས་སྟོང་པ་ཉིད་
བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཙོ་བོའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱེད་ཕྱིར། གཞན་ལའང་རྩིས་སྤྲོད་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་མཚན་བརྟེན་གྱི་དགོས་དོན་སྐབས་སུ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན།
རང་སྤྱོད་འཕགས་བཞིའི་དོན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྟོང་བར་བཤད་ཚུལ་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྷན་གྱི་བསྟན་
པ་མཐའ་དག་གསུལ་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་ངེས་པ་རྟེན་པ་ན། བསྟན་པའི་རང་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོན་པ་ལ། ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་
བཞིན། སངས་རྒྱུས་ལ་དད་པ་བསྟོན་པ་དེའང་གཡམ་ལ་རྒྱག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱ་རྒྱུ་མ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་བཞིན་
སྟོ་སྟོང་འགེལ་བྱུང་བ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། བསྟོན་པ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་ནད་གི་དད་པ་དང་སྟོ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པས། བསྟོན་པའི་སྟོ་འདི་ཉིད་མཚན་ག་
ཏུ་གཟིགས་ནས་ཅ་ཤེས་ཀྱི་དབྱར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། མཐུག་ཏུ། གང་གི་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། རྟོ་བ་
ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། གོ་ཏམ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་
དང་བསྟོན་ཆོགས་རྣམས་ལས་ཀྱང་འདིའི་སྟོ་ནས་བསྟོན་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྟེན་པ་འབྱུང་གི་
དོན་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཉིད་རང་གི་སྟོན་པ་སྤྱོད་པ་གཞན་ལས་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྤྱོད་པ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་སྟོན་པ་དཔོན་གྱིས་
གཞུང་མང་པོར་བཙོན་ཐུན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པའི་སྟོ་ནས་བསྟོན་དེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྩི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱིས་དོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་
བཅུགས་ཏེ་བསྟོན་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་མཛད་དོ། ཁལས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉེ་མས་ཀྱང་། གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྩི་དབྱར་དུས་ཀྱི་
ནི་སྟོན་གྱི་དབྱིངས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ནས་མཁའི་སྟོ་ལས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྟོགས་པ་ཡིས། བདག་ཏུ་རྟོ་བའི་ཆ་གསུང་ཀུན་སེལ་རྒྱ་ཆར་
དུས་སུ་འབབས་མཁས་པ། ཁྱེད་སྟོན་པ་སྟོང་རྩི་ཆུ་འཛིན་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་ཉམས། དོན་གྱི་འགངས།
དཔེ་དོན་གྱི་འབྲེལ་གང་ཐད་ནས་ངོ་མཚར་བས་ཆོགས་བཅད་དམ་དུ་མ་ལ་ཁ་ལག་མི་དལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་རེའི་རྩི་སྤྱོད་པ་ལ་བ་
དོན་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་བརྟེན་བྱ་དོན་གྱི་དབྱིངས་ཕྱེ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་མེད་གོགས་སུ་ཤར་ཚུལ་ནི། ཤས་ཆེར་སྟོང་ལ་མས་སྟོ་ཡིས། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་འགོག་བྱེད་པ། སྤྱང་བས་བསྐྱབས་པ་དེ་དག་གི་ ཁྲོ་སྤྱན་སྟུག་པོ་གང་གིས་སེལ། རྟོ་བས་རང་བཞིན་བཙལ་བའི་ཕྱིར། མ་རྟེན་
པ་ཡིས་ལེགས་འགྱུར་ལ། མ་རྟེན་གདགས་གཞི་འགོག་མིན་པས། རྩིས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་མཐོང་། མིང་ཙམ་དེར་ཡང་བྱ་བྱེད་ཀུན། བསྟོན་

མེད་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་ཡི། རྩིས་འགྲོ་སྒྲིན་ཡོན་ལྷན་དོར་ཀྱང། བཙུན་པས་སྦྱོང་བ་རྣམ་པར་དག། རྒྱང་སྤོང་རིམ་པས་ཆད་ཉག་མཐའ། ཁེལ་བ་
གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་འདོད་ཀྱང་། བསྐྱོག་ཉེ་སྤྱོད་པ་འདི་ཁོ་ནས། བརྒྱད་མའི་ལྷན་ཀ་མཐའ་དག་བསལ། ཁེལ་བྱ་བ་སྤྱོད་ཏེ། དེའང་གོ་ལོ་ཀ་དང་པོས་
སྤོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་འགལ་བར་འགྲོ་མི་རུང་བ་དང་། གཉིས་པས་མི་འགལ་ཚུལ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་གོགས་སུ་
འབྱུར་བའི་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། དེའང་ཁ་ཅིག་རྩ་བ་མཐོ་སྟེགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་མོས་ལོ་བྱས་ཀྱང་། དེ་དང་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་
རྣམ་གཞག་རྒྱབ་འགལ་དུ་བབྱང་ནས་ཐ་སྟོད་པའི་ཕྱོགས་འགོག་པ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་བབྱང་བའི་གོ་ལོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་བཅེང་གོ་ལ་དང་ལྷན་དོར་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟེགས་པ་མེད་པར་འབྱུར་རོ། ཁེལ་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཀྱིས་སྤོང་བའི་སྤྱབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཁེལ་དང་། ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རང་བཞིན་འགོག་པའི་རིགས་པས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཀག་ན་ནི་ལྟ་བུ་དུ་བབ་པ་ལྟར་གྱུར་ནས་དབྱ་མའི་
དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟེན་པའི་གེགས་ཆེན་པོར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཁེལ་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ལྟ་བུ་དུ་བབ་པ་བཞིན་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ན་
དབྱ་མའི་ལྟ་བར་འཁྲིད་ཚུལ་མེད་དེ། བརྒྱ་བུ་ལྟ་བུ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ཞིང་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མཐོང་བ་དེའི་ཚོ་གནས་མེད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དག་མི་སྦྱོའོ། ཁེལ་གསུངས་པ་
ལྟར། རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་ཉི་འོད་ཀྱི་སྤྲང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྟ་བུ་པའི་སྒོ་མུན་བསལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་མཐོང་
དགོས་རྒྱལ། རྟེན་འབྱུང་དེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་སྤྱབ་བྱེད་དུ་སོང་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའང་བོད་ཀྱི་དབྱ་མ་པར་སྒྲོམ་པ་པལ་མོ་ཆེས་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་ཐམས་ཅད་འབྲུལ་ངོ་ཅམ་ལས་དོན་དུ་མེད་དོ་ཁེལ་དབྱངས་སུ་སྒྲིག་པའི་ཙ་བ་ནི།
གནས་ལུགས་འཚོལ་བ་ན་མཐའ་བཞི་གང་དུ་འང་དབྱུང་མ་བཟོད་པའི་ཆོ་རིགས་པ་དེས་སྐྱེ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ཁེགས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བཀག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་དག་རིགས་པས་
དབྱུང་མི་བཟོད་ན་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་དོན་ཡོད་པ་ལྟར་འཐད་སྟུང་ན། འདི་ནི་རིགས་པས་དབྱུང་མི་བཟོད་པ་དང་། རིགས་པས་གཞོན་པ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་བ་སྟེ། ཁེལ་སོ། འདི་མི་འཐད་པ་དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སྟེ། བ་ལང་ཞིག་ར་བའི་ནང་དུ་བཙལ་ཏེ་མ་རྟེན་པ་
ན་ནང་དེར་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱང་བ་ལང་དེ་སྦྱར་ཡོད་པ་ཅམ་ཁེགས་དོན་མེད་པ་ལྟར། དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བཙལ་རྒྱུ་འང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་བཙལ་བ་ཡིན་པས་དེ་རྟེན་རྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ན་རང་བཞིན་ཁེགས་པར་འགྲོ་ཡི། སྐྱེ་བ་ཅམ་བཙལ་བ་མིན་པས་དེ་
ཁེགས་དོན་ཡང་མེད་དོ། དེའི་ཕྱིར། ལྷ་བས་རང་བཞིན་བཙལ་བའི་ཕྱིར། མ་རྟེན་པ་ཡིས་ཁེགས་འབྱུར་ལ། མ་རྟེན་གདགས་གཞི་འགོག་མིན་པས།
རྩིས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ལྷག་མར་མཐོང་། ཁེལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་སྤྱད་དུ་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སྟེགས་པ་བྱས་ཤིང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ། ཁེལ་དང་། ཙ་ཤེས་རྟེན་གྱི་
ཆེན་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོས་པ་ཡིན་ཀྱི། ཡོད་མེད་ཅམ་ཆོས་པ་མིན་པས། དབྱུང་ནས་མ་རྟེན་པ་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཁེགས་ཀྱི།
མིག་ལ་སྟེགས་པ་ཁེགས་པ་གཏན་མ་ཡིན། ཁེལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐུ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྦྱོའ། དེ་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཚུལ་མེད་
པས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འབྱུར་དགོས་སོ་ཁེལ་སྤྱོད་པ་ནི་དཔལ་ཐུན་ཐུན་པའི་གསུང་གི་ཐོག་ཐོག་ཡིན་ཏེ། དེས། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་

ལྷག་གི། རྒྱལ་སྐོས་པ་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། འདྲེས་མཐའ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། འདྲེས་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་། ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་པར་ཡང་སྐྱེ་འགག་སྐོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདྲིལ་ཐུབ་པར་གཟིགས་ནས། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་དེས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ་ཞེས་གོ་ལོག་ཆེན་པོར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ཞེས་པ་གཉིས་ཁས་སྦངས་དངོས་འགལ་ལྟ་བུར་གོ་བ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རུས་མེད་ན། ལས་བོན་སྐོས་ནི་ལྷག་སྐོས་ལ། རུས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྒྱུ་ལ། འདོད་ན་ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟ་དངོས་སྒྲས་རྩོད་རྒྱལ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པས་བརྟགས་ན་དེ་ཞིབ་ཆ་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཤེས་ཤིང་རྣ་བས་མ་ཆོར་བས་བསྟོན་འདྲེང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱས་བརྒྱུད་པར་བྱ་བར་འབྱུང་ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བརྒྱུད་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་བརྒྱུད་པར་མི་བྱའོ། འདྲི་ཕྱིར་ཕན་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་ཀྱེ་ཏུང་རྣ་བ་དང་སྟོང་མེད་པས་ཀྱང་བརྒལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་བ་ཞིག་བབ་པོ། གང་གི་ཆོ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་པ་དེའི་ཆོ་སྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། ཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞིབ་ཆ་འབྱེད་རྒྱལ་འདི་ནི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀལ་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ན། གང་གང་གི་དགོངས་གཞིར་འདྲིལ་པ་འབྲེལ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། འདོན་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་རྩ་ཤེས་ལས། སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། འདྲེས་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཡིན། ཞེས་རང་བཞིན་མེད་བྱས་པ་ན་ཡེ་མེད་དུ་གོ་ནས་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཞིག་འགོ་བ་དེ་རང་གི་སློ་སྟོན་ཡིན་པས། གོ་ལུགས་རྒྱལ་མཐུན་དུ་སོང་ན་རང་བཞིན་མེད་བྱས་ཆོ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ངས་པ་རེ་བརྟན་དུ་འགོ་བ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་མི་བསྐྱེ་རྒྱལ་བཤད་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་ངས་པ་སྟོང་གིས་འདེན་པས། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་། རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་འཆར་དགོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་བསགས་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་ཏེ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་མཆིས་པའི་དོན་ནི་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་གཅིག་གི་དོན་དུ་འགོ་རྒྱལ་ནི། སྟོ་ལྷུང་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་བཞག་པ་ལྟ་བུ་མིན་ཞིང་། གཅིག་དངོས་སུ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱས་གཅིག་ཤིས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའང་མིན། གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོ་གཅིག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའང་མ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པའི་དབུ་མ་པའི་སློ་དོར་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་གོ་བ་སྟེར་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་རྩ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། འདྲི་དོན་དུ་བྱས་ཏེ་དགའ་སྟོའི་རྩ་ཁྲིད་ལས། དང་པོར་རྩ་བ་ཆོས་པའི་ཆོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ངས་པ་དང་། རྩས་སུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩས་ཐོབ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེ་མ་ལྟར་འཆར་བའི་དོན་དུ་བཤད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་མཐའ་གཉིས་གཅིག་ཆར་སེལ་རྒྱལ་མ་ཆར་ཞིང་། དེ་ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འདོད་པས་ལུགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པ་ལ་གོ་བ་སྟེར་ལུལ་རུང་བས་འདི་བཞིན་འ

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་བཤད་པ་ན་དེའི་དོན་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་གོ་བར་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་ཚུགས་པ་ལ་སྟོས་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་དང་།
རྟེན་འབྲུང་ཞེས་བཤད་པ་ན་བྱུང་བ་ཙམ་ཞིག་མི་གོ་བར། གཞན་གང་ལའང་མི་སྟོས་པའི་རང་དབང་ཞིག་མེད་པར་གོ་ཞིང་དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་
པའི་དོན་ཡང་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་པ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རང་དབང་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་
བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་གདགས་གཞི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་རྒྱུ་མེད་ན། ཚེག་གིས་རི་བོང་རུང་བརྗོད་ཚེག་
པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོད་པར་ག་ལ་འཛོག་ཐུབ། དོན་ལ་མེད་པ་རང་དུ་འདུག་གོ་སྟེ། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་བཀག་ཤུལ་ན་མིང་ཙམ་
སྟག་མར་ལུས་རྒྱུ་དང་། དེའི་རྩེ་སུ་འབྱུང་བའི་རྟོག་པའི་སྣང་ཆ་ཙམ་ལ་ཕན་གཞོད་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་ལའང་
བསྟོན་མེད་དུ་འཆར་ཞིང་། སྣང་ཙམ་དེའི་ཐ་སྟངས་དུ་དོན་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མི་འཇུག་པས་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། རི་བོང་རུ་དང་རྟོག་པའི་བདག་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་སྣང་བ་འབྲེལ་གྱི་
འབྲེལ་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་དང་། སྣང་བ་སྟར་དོན་བྱེད་པ་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པས་ཐུང་མ་དང་མི་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་ན་མིང་ཙམ་སྟག་མར་ལུས་ཞེས་པའང་དེ་དང་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲིན་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། མིང་གིས་པར་བཏགས་ཙམ་པོ་དེའི་སྟེང་
ནས་བྱ་བྱེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་ཡོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དོན་
ཡོད་པས་མིང་ཙམ་མོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་དོ་སྟེ། སྣང་པའང་མི་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་གྱི་སྒྲིན་མིང་མིན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་། དོན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་
མི་གཞོད་པ་དང་། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པས་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་མི་སྟོན་ཀྱང་མིང་གི་ཐ་སྟངས་
གྱིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན། ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ལྟ་བུ་ཆེན་མོ་ལས། སྐབས་དེར་སྟོང་ཚུལ་ལ་མཁས་པས་མཉམ་
བཞག་གི་ངེས་ངོར་སྟག་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་ལུས་ཀྱང་། དེ་ལས་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་རྒྱུ་ལངས་ནས་བཀག་པ་དེའི་ཤུལ་ན་ལུས་པ་ཅི་འདུག་བསྟོས་པ་ན།
ང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་ལུས་པ་དང་མིང་དེའང་རྟོག་པས་གཞི་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་རྟོག་བཏགས་མིང་རྒྱང་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ངེས་པ་སྟངས་གིས་
འདྲན་ཐུབ་པ་དང་། མིང་རྒྱང་དེའི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཅིའང་མ་བྱས་པར་མིང་རྒྱང་དེའི་རྩེ་སུ་འབྲངས་ནས་ཞུགས་པས། ལས་གསོག་པ་པོ་དང་།
མྱོང་བ་པོ་དང་། བཟའ་བཏུང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་སུ་མྱོང་བས་གྲུབ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་ཉིད་མི་འགལ་ཞིང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱལ་ལ་
ངེས་པ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་སྟེ་ལུགས་ཁས་བཤད་པ་ཙམ་གྱི་རྩེ་སུ་འབྲང་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་ངེས་པ་སྟེ་ལུགས་དང་ཤིན་
ཏུ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལས་དང་པོ་བའི་སྐབས་ཚུལ་འདི་སྟོང་འཆར་དགའ་འདྲ་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་
ལམ་ལ་བག་ཆགས་ཐེབས་པའི་བྱིར་དུ་མོས་མཐོ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསམ་དགོས་ཏེ། ཅ་ཤེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་བྱེད་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འཛོག་པ་གོམས་ཆེས་པས། དེ་བཀག་པ་ན་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་དེ་དག་འཛོག་པ་སྟོང་ལ་མི་བདེའང་།
འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ནི་མེད་ལ། ཐུ་མ་མི་འཐད་ན་བྱི་མ་ལ་འཛོག་པ་འོས་མེད་དོ་སྟེ། སྣང་དུ་སྟོང་ཉིད་ཕྱགས་སུ་དངས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
རང་རེ་སྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་བའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གདམས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྟོང་ཕྱགས་ནི་དབྱ་མའི་རིགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ་ཅུང་ཟད་འཆར་སྟེ། དེ་ལས་ཀྱང་མིང་ཙམ་དེར་བྱ་བྱེད་འཐད་ལྡན་དུ་འཛོག་ཐུབ་པའི་སྣང་ཕྱགས་འདི་ཆེས་
འཆར་དགའ་བ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་བསགས་སྤྱང་སྐབས་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱ་ཚུགས་ཆ་ཚང་བའི་སྟོན་ནས་ནན་ཏན་དུ་བསྐབ་ན་ནམ་ཞིག་སྣང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྒྲིང་གཉིས་ཆར་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྒྲེ་བས་གོལ་ས་ཐམས་ཅད་ཞེས་ནས་སྒྲིང་དྲོ་མེ་ཞིབ་དང་བཙོན་པ་རྩེ་ཆར་སོང་བས་ལྟ་བུ་ཅི་ཙམ་རྣམ་པར་
དག་པ་བཞིན་གྱིས་སྒྲིང་པའང་རྣམ་པར་དག་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ཉིད་དུ། མིང་ཙམ་དེར་ཡང་བྱ་བྱེད་ཀྱི། །བསྒྲིན་མའི་སྒྲིང་བས་གྲུབ་པ་ཡི། །
རྩེས་འགོ་སྒྲིན་ཡོན་སྒྲིང་དྲོ་ཀྱི། །བཙོན་པས་སྒྲིང་པ་རྣམ་པར་དག །ཅེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐད་དུ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩེས་སུ་འགོ་
བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་བྱིས་ཡང་དག་སྒྲིང་ནས་གནས་པར་འབྱུང་། སྒྲིན་པ་གཏོང་བར་འབྱུང་ཞིང་སྒྲིང་རྩེ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །བཟོད་
པ་སྒྲིན་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགོ་བ་དགོལ་བར་བྱ་བྱིར་ཡོངས་སུ་བཟོ་བྱེད་ཅིང་། །རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་
གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། །བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། །རང་བཞིན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་གུས་པར་གྱུར་ན། དེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིན་ཉི་
བར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲིན་མའི་ལྟ་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་བ་དང་། །བཙོན་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་ཞིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཆས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་འདོད་པས། ཡ་
ང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྒྲིན་དཀའ་བའང་སྒྲིན་པ་དང་། །བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞིས་ཀྱང་བསྐྱ་བར་བྱ་སྟེ། །དམ་པའི་ཆས་འདི་འབད་པ་ཐམས་ཅད་
གྱིས་སྒྲེ་བོ་དམ་པའི་ཆས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཉི་བར་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྟ་བུའི་གོ་བ་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་བཞིན་ལས་འབྲས་ལ་རྩིས་
རྩེ་ཆར་སོང་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། །ཆས་རྣམས་སྒྲིང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བྱ་བསྟན་པ་གང་། །རྩོམ་ཆར་བས་ཀྱང་འདི་རྩོ་
མཆར། །མཆད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་མཆད་བྱང་། །ཞེས་རྩོམ་ཆར་མཆད་དུ་བྱང་བ་རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་བཟང་བོ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། ལྟ་བུ་མཐོན་པོའི་
འུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིང་པ་བག་མེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཕུང་ཁོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་བྱུན་ལས། ཚུལ་བྱིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་
མ་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གོ་བ་ལ་སྒྲིན་བཅས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །རེ་ཞིག་གཞན་དོར་ལས་འབྲས་ལ་སྒྲིབ་པ་སྐད་
ཟེར་བ་གཉི་གའང་། །རང་སྒྲིང་ནས་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱང་མེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་ནས་ངན་འགོའི་སྒྲི་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏན་ལང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །བོད་ལྷ་མ་མང་བོས་དབུ་མ་པ་ལྟ་བུ་མཐོ་བས་སྐྱ་སྐྱབ་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ཕྱོད་ཀྱི་ཡངས་ཞེས་སྐྱ་བའང་འབྲལ་བ་འདིའི་ཤན་ལྷགས་
པའི་གཏམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་པར་བྱབ་བསྟན་བྱེད་དོར་ལས་གསུངས་ཤིང་། །སྒྲིན་འགའ་ཞིག་གིས་རྩེ་བཙོན་མི་ལ་ལ་ཆད་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་བ་
ལྷས་པའི་ལན་དུ། །ང་ཆད་མ་ཆད་ངའི་སྒྲིང་པ་ལ་སྒྲིན་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་འདི་ཡིན་ནོ། །མིང་ཞིག་བོར་གྲགས་ཀྱང་མཚན་འཛིན་གྱི་
འཆིང་བ་མ་ཞིག་པར་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་སྐར་གས་ཞིག་པའི་འཆལ་བོ་རྣམས་སྒྲིང་པའི་ཞིབ་ཆགས་དང་ཚུལ་བྱིས་ཀྱི་དང་ཚུགས་དགོ་ལྷན་པ་ལ་ཡོད་
ཀྱང་ལྟ་བུ་པོ་ཅག་མཐོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་། །རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་ཀྱན་ལས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམ་དག་ཅིག་
འོང་བ་ཚུལ་བྱིས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམ་དག་ཅིག་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པས། །དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་སྒྲིང་པ་རྣམ་པར་དག་
ན་ལྟ་བུ་སྒྲིན་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། །འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྟ་བུ་མ་མོར་བ་རྟེན་པའི་ཆོ་སྒྲིང་པ་རྩེ་དག་ཏུ་འགོ་ཚུལ་གོང་དུ་བྱངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ལ། །དེར་མ་ཟད་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། །རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྒྲིང་ཉིད་དང་། །འཆོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་
འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྐད་ནི་སེམས་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་པ་དང་
མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉི་བར་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན། ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་སྐབས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེ། ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་ལྷན་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་པའི་སྒྲིན་ནས་དཔོག་ཅིང་ཡིད་ཆེས་སྦྱོར་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱོང་པ་ཅིང་ཉལ་དུ་བྱེད་ཀྱིན་ཏེ་མཐོན་པོར་ཁས་འཆའང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཆལ་བོ་དེ་དག་གིས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལྷ་བ་ཕུན་སུམ་ཚྭ་གསལ་པའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་བ་དངོས་གཞི་ཁོ་རང་ཆོ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས། རྒྱ་འབྲས་གོ་འཛོལ་བ་འདི་ལྷ་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་གོ་བ་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་སྒྲིན་གཏམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ཞིག་བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་མགོན་དང་བཅས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཙམ་དང་ལྡན་པས་སྤང་སྟོང་གོགས་སུ་ཤར་བ་དེ་ལ་ས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་འབྱུང་སྟེ། གཞི་ལ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་ལ་སྤང་བྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བཤུ། བྱམས་སྟོང་རྩེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཀྱུན་རྒྱུ་མའི་སྤྱི་བར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་དང་། སྟོང་བྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདག་མེད་པའི་ལྷ་བ་སྤྲ་རགས་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྭ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལྷ་བའི་ཟབ་རྒྱས་གཉིས་ཚྭ་མ་ཚང་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བའི་གཉི་གའི་མཐའ་བཀག་པས་འབྲས་བུ་སྦྱ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་འབྲུལ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྦྱོ་བོ་ཀྱན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚྭ་མ་བསགས་པས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་པ་སྦྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། དབྱ་མ་པའི་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །གནད་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་མངོན་ཏྲོགས་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་སྟོན་པ་ན། སྤྱལ་དང་ཞེས་གསུངས་པའང་ཐོག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་སྦྱ་གཉིས་ལས་མེད་པས། དེ་སྤྱལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་བོ་དེ་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་། གཉིས་བོ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ཆང་དགོས་པས། དེ་གཉིས་འདོམས་བྱེད་ལ་སྤྱལ་པའི་འོ་བོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ལའང་ལྷ་མ་མང་པོས་སྦྱ་ཚྭ་མ་བཤད་ཀྱང་། ཇེ་སྤྲ་མས། ཤེས་པར་བྱ་བའང་ཀྱན་རྒྱུ་ཐོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཟད་དོ། །ཞེས་ཡབ་སྐུས་མཇལ་བ་ལས་གསུངས་པ་ཁྱད་སྤངས་སུ་དངས་ཏེ་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བསྐྱབས་པའང་། ཡོད་པ་དང་གཞི་བྱུལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བཞག་པ་དང་མི་འདྲ་བར། སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་བསྐྱོར་ཏེ་རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། ཤེས་བྱ་ཞེས་པའི་མང་ཙམ་ལའང་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་གོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་རིགས་ལམ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་བདེན་གཉིས་སྤང་སྟོང་འགལ་བ་མེད་པའི་གོགས་སུ་ཤར་ན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གོང་འཕེལ་དུ་འབྱུར་བར་མ་ཟད། སྐོལ་བ་གཞན་གྱི་ཁྲུ་ཀ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་པའི་འཕྱལ་དེས་དཀའ་ཚེགས་མེད་པར་སྒྲོག་ཐུབ་པའི་ཚུལ་སྟོན་པར། སྤང་སྟོང་རིམ་པས་ཆད་ཏུག་མཐའ། སེལ་བ་བྱུལ་མཐའ་ཀྱན་འདོད་ཀྱང་། །བསྒྲོག་སྟེ་སྤྱོད་པ་འདི་ཁོ་ནས། །བརྒྱུད་མའི་ཁྲུ་ཀ་མཐའ་དག་བསལ། །ཞེས་སྒྲོས་སོ། །

མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འདི་ནི་བྱུལ་མཐའ་གཞན་སུས་ཀྱང་སྒྲོའི་ར་བར་མ་རྒྱུད་པའི་ཐལ་འབྱུར་པ་རང་གི་ཆོས་སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཇེ་སྤྲ་མས་ཇེ་བརྟན་རེད་མཐའ་བར་ཕུལ་པའི་ཞལ་གདམས་ལས། དེའང་སྤྱིར་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང་སྤང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འདི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

རྒྱུ་པན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་
འབྲས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། ཞེས་དང་། རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་བསྟུ་བར་མཐོང་བའི་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོ་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་
དུ་དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྟོང་པའང་འོང་བའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མི་བསྟུ་བའི་གཏན་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གཞན་ལ་སྟོན་མེད་དུ་ཡོད་
མཐའ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པར་འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་བསྟུ་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འདྲོངས་ཤིང་། དེ་ག་ནས་དམིགས་གཏད་
ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་གནད་བསྟུས་ཏེ་ལམ་གཙོ་ལས། རྣམ་ཞིག་རེས་འཛིག་མེད་པར་
ཅིག་ཅར་དུ། ཉེན་འབྲེལ་མི་བསྟུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། ཁྲིམ་ཤེས་ལུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱན་འཛིག་ན། ཁྲིམ་ཉེན་པའི་དབྱུང་པ་རྩོགས་པ་ལགས།
།གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། མཐར་
འཛིན་ཉེན་པས་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁྲིམ་ཐ་ན་རྒྱུང་འབྲེན་པས་ཀྱང་ཁོ་རང་གི་ལུགས་དེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་
སྒྲིམ་སྟེ། ད་ཉེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་སྤང་བའི་དོན་འདི་ནས་སྤྱར་བ་མི་འདེབས་པ་སྤང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་
སོགས་དངོས་སུ་སྤང་རྒྱ་མེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འགོག་པ་དེ་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡིན་ཟེར་རོ། ཁྲིམ་མཚན་པའི་གཞན་ལྷེ་སོ་སོ་ལ་
རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འགོག་ཚུལ་རེ་ཡོད་ལ། རང་ལྷེ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པས་དུས་གསུམ་རྩིས་སུ་གྲུབ་པས་ཆད་མཐའ་དང་། དངོས་པོ་ནམས་
རྒྱུ་གྱི་མཐར་འཛིག་ཅིང་གསུམ་ལྟན་གྱི་བདག་མེད་པས་རྟག་མཐའ་སེལ་ཞེས་འདོད། མདོ་ལྷེ་པ་ནམས་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་
རང་རྒྱ་བའི་བདག་མེད་པས་རྟག་མཐའ་སྟོང་ལ། བྱེ་དོན་རང་རིག་སོགས་ཡོད་པས་ཆད་མཐའ་སྟོང་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཙམ་པས་བྱེ་དོན་བཀག་པས་
རྟག་མཐའ་དང་། རང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པས་ཆད་མཐའ་ཁོགས་པར་བཞེད། རང་རྒྱུད་པ་ནམས་བདེན་པར་མེད་པས་རྟག་མཐའ་
དང་། ཐ་སྐད་ཙམ་དུ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པས་ཆད་མཐའ་སེལ་བར་བཞེད་པ་ལས། དེ་གཉིས་གོ་བསྐྱོག་སྟེ་སྤང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གདགས་
གཞིའི་དོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་སྤང་བ་ཅིར་ཡང་འཆར་རུང་བར་བསྟུབས་པས་མཐའ་གཉིས་སེལ་
ཚུལ་འདི་ནི། གོང་དུ་སྟོན་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཞེས་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་ཞེས་པ་དོན་གོ་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ལ་ཐུག་པས། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་
མཐའ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སེལ་བའི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྟ་བ་ཚོལ་བའི་ཆོ་འགལ་རྩ་མ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་རྩ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་སྟུབ་ཚུལ་མང་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདིའི་སྒོ་ནས་བསྟུ་བ་ཆད་མཐར་གོལ་བའི་རྟེན་རྒྱུང་པས་མཚན་ཏུ་བསྟུགས་ཤིང་།
ནམ་ཅུ་ནམ་བདུན་ལུ་བཞི་སྟེ་འགོག་སོགས་ཀྱན་གྱི་ཙམ་བའི་ལ་ཐུག་ཚུལ་འབྱུག་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྲིམ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་
གཅིག་ཏུ་འདོམས་པའི་གསུང་དབྱངས་སེང་གའི་ང་རོ་བསྟུགས་པ་ན། སེམས་ཀྱི་སྟོལ་བའི་གཙན་གཟན་ལྟ་མོ་མཐའ་དག་གི་སྟོབས་པ་སྟོབས་ཤིང་།
ལྟག་འོག་གང་དུ་འང་འགལ་འདུ་མེད་པས་ལྟན་ཀའི་གོ་སྐབས་དང་བྲལ་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། སེམས་སྟོལ་
མཐའ་དག་འཛོམས་པ་དང་། ལྟག་འོག་འགལ་འདུས་སྟོང་པ་དང་། སྟེ་དཀྱའི་དོན་གཉིས་སྟེར་བྱེད་པ། ལྟགས་འདིར་ཁོ་བོ་སྟོབ་འཕེལ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དོན་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་གང་བྱུང་བ། ཁྲིམ་སྟོང་ཀྱིས་སྟོང་པར་
བཞེད། ཁྲིམ་པོ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཞེས། མཉམ་མེད་ཁྱོད་ཀྱི་སེང་གའི་སྟེ། ཞེས་དང་། དབྱ་མ་རྩ་བར། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི།
དམ་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། ལོགས་བཤད་སྟོང་པོར་ཡང་། བདེ་འབྱུང་སྟེན་ལ་ཞོན་དང་གསེར་གྱི་མངལ། ཞེས་སོགས་བྲེགས་ལྟར་ཀྱན་གྱིས་བཟུང་།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པར་གསུངས་པའང་གོ་ས་མཐོ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལྟ་བུའི་ཁྱད་སྤྲོད་གསུངས་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཡིན་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
གྱིས་རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོའི་སྒྲིན་དབྱངས་བསྟན་པ་ན། དེ་དག་གིས་སྒྲིན་པ་རྣམས་ཕྱིས་པའི་དོལ་གཏམ་ལྟ་བུར་གྱུར་པས་སྤྲོ་བཀོང་སྟེ་གྲུས་པ་སྦྱར་
སྒྲངས་པའི་དོན་ཏེ། དེར་མ་ཟད་ལམ་རིམ་གསོལ་འདེབས་སུ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྟུན་ཆུལ། སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པའི་འདྲེན་མཆོག་
ཤུག་ཏེ། རྩེ་གསུངས་པའང་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཙམ་བརྟུན་ཀྱང་འབབ་ས་འདི་ལས་མ་འདས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གནད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་རྩེ་གསུང་ཆོག་རེ་ལའང་དོན་གང་ཟིན་དང་ཆོག་འགྲིག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དོན་དེ་
སྟོན་ཆུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདའ་ས་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

གསུམ་པ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐལ་འབྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ཀྱན་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ཆུལ་ལ། ལུང་གྱུན་དགོངས་པ་
མཐར་ཐུག་ལྷགས་འདིར་འབབ་ཆུལ་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིན་པ་མདོར་བསྟན་པ། ལུང་སོ་སོའི་སྒྲིན་པ་འདོར་ལེན་བྱེད་ཆུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བདག་བསྟན་རྒྱ་འབྲས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་པར་ཤར། འགར་ཡང་མི་བདེ་མ་མཆིས་
པས། ལྟ་བུའི་དབྱང་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས། ཞེས་བྱུང་། དེའང་གསུང་རབ་མ་ལུས་གདམས་དག་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་
རྟོགས་དགོས། དེའང་ཐམས་ཅད་དངོས་ཟིན་མཐུན་ན་འགལ་བའི་དོགས་པ་སྒྲིད་ན་མེད་ཀྱང་མི་མཐུན་པ་མང་ལ། ལྟར་པར་དུ་མདོ་འགའ་ཞིག་
ནས་གདགས་གཞི་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱི་རང་རྒྱ་བའི་བདག་རགས་པའང་ཡོད་པར་གསུངས། འགའ་ཞིག་ཏུ་མིང་རྒྱང་ཙམ་ལས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་
གྲུབ་རྒྱ་ཞིག་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྒྲིན་པ་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་དང་ས་གཞི་ལྟར་ཆེས་རིང་བས། དེ་གཉིས་དགོངས་པའི་
གནད་ལ་སྟོན་ཏེ་མི་འགལ་བར་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་ཆུལ་ཤེས་དགོས་སོ། ཇི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། ཚེས་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་
ནི་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །
ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། ཇི་ནི་སངས་རྒྱས་རྩེས་
བསྟན་པ་འོ། ཞེས་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྒྲིན་སྟོགས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྒྱུང་བ་རྣམས་ལ་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ་སྤྲིན་པ་ལས་སྤྲོག་པའི་ཐབས་མཛད། དེ་ལས་
ཅུང་ཟད་གོང་མ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་ཏེ་འཛིན་ལྟ་སྟོན་པར་མཛད། གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་བདག་དང་བདག་མེད་གང་ཡང་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་བསྟན་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གདུལ་བྱ་སྤྲོ་མ་ལ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་མ་
བསྟན་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲིལ་། རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་རགས་པ་ཙམ་
ཡང་གོ་མི་བྱུང་ལ། དེ་བསྟན་ན་རིམ་གྱིས་སྒྲིན་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་འཛིན་མཆོམས་རྩེ་ཞིབ་ཏུ་སོང་སྟེ་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཙམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་
ཕྱ་མོ་རྟོགས་ཤིང་དགག་བྱ་མ་ལུས་པར་ཞིགས་ནས་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བའང་དངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཞི་བརྒྱ་
བར། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བསྟོན། བར་དུ་བདག་ནི་བསྟོན་པ་དང་། བཅའ་རྒྱ་ཞིག་ཀྱན་བསྟོན་པ། གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །
ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་གནད་གཅིག་གོ། ཚེས་ཀྱི་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོན་ཅིག་གིས་མི་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་
ཤེས་ངོ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཏེ་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་དམ་ལ་སྟོན་ཏེ་གཉིས་མིན་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲིན་པ་མི་མཐུན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་སྟོན་དང་འཆོམ་པར་
ཁྲིད་དེ་མཐར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་ཐབས་འབབ་ཞིག་ཡིན་པས་ལྷགས་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཇི་ལྟར་ན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་

འགལ་མེད་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གནས་སྐབས་སོ་སོའི་དགོས་པ་དང་དགོངས་པའི་ཕྱགས་རྟོགས་ཏེ་སྒྲིན་ཟེན་མ་མཐུན་ཡང་དོན་འགལ་བ་མེད་པར་ཤེས་
པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དག་སྣང་སྤྱོད་ཁུལ་བྱས་ཏེ་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འདྲ་འཐད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འདྲ་འཐད་ཟེར་བ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་མཐའ་ཕྱོགས་ཞེན་མེད་པའི་གང་ཟག་བཟང་པོ་ཡིན་ཟེར་བའི་གྲགས་པ་དང་རྟོག་བཀྱར་འདོད་ཅིང་། གཙོ་བོར་སྒྲིན་ཡོན་མ་བྱེད་
པའི་རྩོན་ཕྱགས་བཟང་རྩུལ་བ་རྟེན་ཏེ་ཐེག་པ་རང་ས་ན་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་ཅུང་མི་ཅུང་དང་ཡོད་མེད་ཡིན་མེན་སྟགས་འགལ་བ་ལྟག་
སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཚུལ་གོ་ཡོད་ཆུང་ཐོབ་བྱེད་པ་ནི། ཐུབ་བསྟན་བྱེད་པར་ལས། རང་ཉིད་སྒྲུབ་པོ་ལས་བ་སྒྲུབ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲོ་ལུལ་
དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་བཀྱར་ཅུང་ཟད་འདྲ་བའི་སྒྲིན་ཉམས་ཤིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཙམ་དུ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཆོས་
སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། རང་གཞན་བསྐྱེད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། སོ་སོའི་འདོད་པ་དངོས་
སྒྲུབ་འགལ་བ་ལྟག་སྤྱོད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་ལྷགས་སྒྲུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་འགལ་འདྲའི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་
གནད་ཅིང་མ་རིག་པར་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ཙམ་གྱི་འགལ་འདྲའི་ཕུང་པོ་འདྲ་འགལ་འདྲར་མི་རིག་པ་ལས་ཆེས་ཆེར་སྒྲུབ་པོའི་སྒྲིན་བྱ་
གང་ཞིག་ཡོད། སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་སྒྲུབ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་དོ་མཚར་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རྩི་ལྟར་ཅུང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། གྲུབ་མཐའ་
གཅིག་ལའང་གོ་བ་མ་ཆགས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་ཤེས་པ་དང་། གཅིག་ལའང་ཡིད་ཆེས་མ་རྟོག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྣང་སྤྱོད་པར་
འབྱུལ་བ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཆོས་སྤྱོད་གི་སྒྲོ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཆུང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱང་དེས་གོ་མི་ཆོད་དེ། ཆོས་མ་ཡིན་
པ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཆོས་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བ་ཁྱད་མེད་པར་རྣམ་པར་འཐག་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པའི་མདོ་
ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེར་ན་མི་གཉིས་མ་མཐུན་པའི་ཆོ་གཅིག་བདེན་ཞེས་བཤད་ན་ཅིག་ཤོས་མི་བདེན་པ་དེས་གོ་སྒྲུབ་པ་བཞིན། ལས་
འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་མ་བྱས་ཀྱང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་བཤད་པ་འཐད་བྱས་ཙམ་གྱིས་ལྷ་མ་མི་འཐད་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། ཉམས་སྤྱོད་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། བརྟགས་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། ཁྱེད་དང་། དག་
སྣང་ལོ་རྒྱུད་འོད་གྱིས་བྱུང་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་ལ། ཀྱན་གཟིགས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། རིས་མེད་གྲུབ་མཐའི་བྱར་ཤིང་འོ་མ་སྟགས། འདྲ་
མེན་མངར་བའི་བྱང་ཆོས་ཀྱན་སྤྱོད་བ། གཅིག་ཏུ་གདམས་པར་ཤར་བ་དག་གི་དབང་། ཞེས་འདོར་ལེན་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ནི་
ན། ཤིན་ཏུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ལའང་འཕྲལ་ཡུན་དུ་ཕན་པའི་གདམས་དག་གི་རོ་མངར་བའི་ཆ་རེ་ལེན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ཕྱོག་མ་འདྲེས་པར་
ཤེས་ཏེ་འདོར་ལེན་མཁས་དགོས་པ་དང་། འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་མ་ལོར་བ་སྒྲུབ་པའི་ལྟག་བསམ་
དག་པ་མ་གཏོགས་ཆགས་སྤང་ཕྱོགས་རིས་གྱིས་སྤྱོད་མི་ཅུང་བའི་དོན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ལ་སྤྱད་མི་བྱ། ཞེས་སྤང་ཞུགས་གྱིས་གཞན་སྤེའང་སྤོད་མི་
ཅུང་བར་སྤྱོད་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ན། རྟོན་པ་གཅིག་གི་རྩིས་འབྲང་ནང་ཕན་ཚུན་རྩ་ཅི་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཀྱན་མཁྱེན་ལྷ་པས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ནི་གངས་རྒྱུད་སྤྱོད་འགྲོ་བའི་མགོན་མཛད་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱོད་གི་སྒྲུབ་འཕྲིན་རྩ་ཅི་སྒྲིན། ལྷ་མའི་
རྣལ་འབྱོར་གྱི་གཙོ་བོ་རིག་འཛིན་གདུང་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཐུག་ཏུ། དེ་ཕྱིར་ཕྱེ་བཞིའི་དབག་བསམ་ཡོངས་འདྲའི་རྒྱུ། ཁཚོ་སྒྲིན་
བྱིན་ཆུབས་དབྱིད་ཀྱི་མ་མ་ཡིས། ཉེ་བར་བསྐྱངས་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་གཉིས་འབྲས། ཁོངས་སྒྲིན་པའི་དགའ་རྟོན་རྒྱས་ཀྱང་ཅིག ཁྱེད་གསུངས་

ཤིང་། མཛོད་བྱང་གི་མཁུག་ཏུ་འདྲ་། དགེ་བས་ཕུར་རྒྱལ་བོད་ཀྱི་ཁམས་བདེ་ཞིང་། །བདེ་བའི་ཐབས་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི། །མུགས་ཀྱི་བཞེད་
 འོན་ལྟར་གྱིས་གྲུབ་ཀྱི་ཅིག། ཅེས་རང་བཟུང་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་མཛོག་འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བཟོ་ཚུལ་ལས་མི་འདྲ་བ་མཛོད་པའི་
 དགོངས་གཞི་ཤེས་དགོས་སོ། །དེས་ན་རང་ཅག་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ནི། །རྒྱལ་དབང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་གྱི་མཁུག་ཏུ།
 དམར་སེར་ཡེ་ཤེས་ལྷས་ཅན་ལ་འཁྱུ་བའི། བྱིད་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱས། །མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་འཛིང་བའི་དྲི། །བཀྲས་
 ལས་རྣམ་འབྱེད་བཞིན་རས་ངོམས་པའི་ཆོ། །སྤིང་ལ་མངོན་འདོད་རྒྱས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས། །ཕྱོགས་གཞན་དགའ་བའི་མཛོད་བ་སྟོད་པར་གྱུར། །
 ཅས་གསུངས་པ་བཞིན། གཞན་ལ་ལྷང་ལྷགས་བྱེད་དོན་མེད་ལ་འགྲམ་རྒྱུང་ལྷང་མི་དགོས་ཏེ། རང་གིས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
 གང་ཞིག་བསྒྲུབ་འདོད་ནའང་རྩེ་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཆོག་རྒྱ་ཅིང་མེད་པས་ལོང་བས་སྤང་ང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
 འཇུས་ནས་བསྟེན་ན་ཞེ་གཙང་ཞིང་ཕྱགས་དགེ་བར་འོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་དུ་གོ་ན། དེའི་
 རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་གྲུབ་མཐའ་མི་མཐུན་པ་སོ་སོས་དེའི་དགོངས་ཆོད་ལོན་མ་ལོན་གྱི་སྟོན་ཡོན་ལེགས་པར་བྱེད་དེ་ནོར་བ་རྣམས་འདྲོར་བ་དང་།
 མོར་བ་གཅིག་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐའ་དེར་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཆབས་ཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པར་དེའི་ནང་ནས་ལེགས་པའི་ཆ་
 རྣམས་ལེན་ཤེས་པ་འབྱུང་། ཚུལ་དེ་ལ་ལེགས་པར་འཕྲིག་ཚུད་པ་ན་སྤང་དོར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་གནད་གང་ལའང་མི་འཕྱག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པས་སྟོ་
 གང་ནས་བསམས་ཀྱང་སྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པའི་ངེས་པ་རྩེ་ཆེར་འགོ་བ་ལས། འགལ་འདུ་རེད་རོང་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པ་ཞིག་འོང་ལ། དེའི་ཆེ་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩེའི་གསང་རྣམ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་ལས། ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྟོགས་པའི་
 ཆད་ནི། ལྷང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དངས་པའི་ངེས་པ་རྟེད་ནས་སྟོས་དོན་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་གཏོང་ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་
 དུས་དོན་དེ་ལ་དབྱད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གདམས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་འདི་ནི་ཁ་ནས་
 བཤད་ཚུལ་འགྲིག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། རྒྱད་ཐོག་ཏུ་རྩུར་བསྐྱར་ཏེ་རང་གི་ཉམས་སྤྱོད་དང་སྦྱར་ནས་ངེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པས། ཐམས་
 ཅད་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ལྟ་མགུར་འགྲེལ་པ་ལས། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཐབས་དང་
 ཐབས་བྱང་དུ་འཇོག་པའི། ཞེས་པ་ནས། འགའ་ཞིག་ལྟ་བ་རྟེད་ན་ལྟ་བའི་དབྱད་པ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་ནི་གནད་འདི་མ་གོ་བའི་འོལ་ཆོད་དུ་
 སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྩེ་ཉིད་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་དགོངས་པས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་དང་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་བཞག་ཀྱང་། དང་དུས་པལ་མོ་ཆེ་
 རང་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་སྟོ་སྟོན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དང་དབྱུ་མའི་ལྟ་བ་གཉིས་རྩ་བ་རྩེ་རྒྱུད་སོང་སྟེ་བཤད་རིན་མི་ཆོག་པ་ཙམ་དུ་རྩེ་བ་ནི་མཐས་
 པའི་བཞད་གང་གྱི་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་སོ་སའི་སྐྱུ་ཟེན་འདྲར་ལེན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། དཔུང་བཅོད་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱི་དོན་སྤང་བ་
བསྟོན་མེད་པས། །ཀུན་གཞི་རང་རིག་ཡོད་མེན་ལ། །དོན་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ། །མདོར་ན་ངོ་བོས་སྤོང་བ་དང་། །ཕན་ཚུན་བརྟེན་ནས་
བདགས་པ་གཉིས། །འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིས། །རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གཟིགས། །ཞེས་བྱུང་། དེའང་སྦྱིར་དབལ་ལྡན་ཟླ་བས་
འབྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས་གཙོ་བོར་དྲང་དོན་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པའི་ལུང་ལྷ་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐལ་འབྱུར་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་དུ་གྲགས་ཏེ། དཀའ་གནད་བརྒྱད་ཀྱི་ཟེན་བྲིས་ལས། གཞིའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྙད་དུའང་ཀུན་གཞི་དང་རང་མཚན་ཁས་མི་

ལེན་ཅིང་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་རང་རྒྱུད་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་། སྒྲིབ་གཉིས་
གྱི་འཛིག་ཚུལ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པ་
མཁུན་པའི་ཚུལ་ཏེ། ཁས་ལེན་པའི་དམ་བཅའ་བཞི་དང་། མི་ལེན་པའི་ཕྱོགས་བཞིའོ། ཞེས་པ་ལྟར། རང་མཚན་དང་། རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས། ཀུན་
གཞི། རང་རིག་བཞི་མི་འདོད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་དང་། ཉན་རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྦྱོར་ཏུ་འདོད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
འཁུལ་སྒྲུབ་མེད་བཞིན་ངེ་སྟེད་པ་གཟིགས་པ་སྟེ་སྒྲིབ་ཕྱོགས་བཞི་དང་བཅས་བརྒྱུད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ལ་རང་མཚན་ཐ་སྟངས་ཏུ་འདོད་པའི་
སྒྲིབ་བྱེད་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་བཞི་གསུངས་པ་སོགས་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་རང་མཚན་སོ་སོར་འབྲེད་རྒྱ་མེད་
པར་དངོས་སྒྲུབ་འདོད་པར་སྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེས་ན་དེ་དང་ཚད་པའི་ཆོ་ཚོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་བ་མེད་ལ།
གཞན་གྲགས་ཅན་ལས་རང་རྒྱུད་གྱི་རྟགས་མེད་པས་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་དེས་འབྲུབ་བོ། ཉན་རང་གིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཟབ་མའི་སྟེ་བ་དེ་
ཉིད་ཐེག་པ་གསུམ་གས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་ཡིན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། ཐར་པ་ཐོབ་པའི་གོགས་གྱི་གཙོ་
བོ་ཉོན་སྦྱོར་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ག་མཐུན་པས་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྦྱོར་ཏུ་འདོད་པའང་དེས་འབྲུབ་བོ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངེ་སྟེད་པ་མཁུན་
པ་མི་འཛིག་པ་ནི་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུས་འཁུལ་ངོ་ཚམ་ལས་དོན་ལ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དབང་ཡིན་པས། གོང་དུ་དགག་བྱ་བྱུང་ཆེ་བ་
བཀག་པ་དང་། སྟོང་པས་རྟོན་འབྱུང་ལ་མི་གཞོད་པར་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུབ་བོ། སྟེ་ན་འདིར་ཁྱད་ཚོས་བར་པ་
ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། བརྒྱུད་གྱི་གངས་སུ་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟོན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་
ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་སྟེ་བཞི་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། སྟེ་འདྲ་དཔྱད་བཟོད་ཤེས་པ་མ་གྲུབ་ཅེས་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་མེད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་
བསྟན། ཕྱི་དོན་སྒྲུབ་བ་བསྟོན་མེད་ཅེས་པས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་བསྟན་ཏོ། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འབྲུབ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་མ་ཐོན་པའི་སྟོན་མེད་
དེ། སྒྲུ་མ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྒྲིབ་པ་དེའི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་མ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱང་དཔྱད་བཟོད་དུ་མེད་ལ། ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བུ་
འབྱུང་བའི་ཐ་སྟངས་བསྟོན་མེད་པས། ལས་མ་ཞིག་པ་དང་ཞིག་པ་གཉི་ག་དངོས་པོ་ཡིན་མེན་འདྲ་བར་བསྒྲིབས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཁྱད་ཚོས་བརྒྱུད་
དུ་བྱེད་པའི་ཆོ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟོན་ལ་ཀུན་གཞི་མི་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ཀྱང་ཆོག་གོ། སྟེ་ལ་དང་པོ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་
ཁྱད་པར་ནི། སྟོན་གྱི་བོད་མཁས་པ་མང་པོས་བཤད་རྒྱུ་དོར་འབྲེད་དང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་དུ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྟངས་འབྱུང་བ་ལ་འཁུལ་
ནས་སུ་སྒྲིབ་ཡབ་སྐུ་ཀུན་གཞི་བཞེད་ཅིང་དེ་འདྲུས་པའི་རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཏོ། སྟེ་དག་ནི་ཐ་སྟངས་ཅན་ལ་འཆེལ་བ་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་སྒྲིབ་
མས་ནི་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པར་དོན་གྱི་དོས་ནས་བརྟག་དགོས་པར་གཟིགས་ཏེ། ཀུན་གཞི་འཛིག་ན་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་
རྣམ་རིག་ ཁྱེད་སོགས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་ཅན་མ་གཏོགས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་དང་། སུམ་རུ་པར་ལུལ་སྒྲུབ་བ་
ཅན་ལས་དེས་པ་འདྲེན་མི་རྣམས་ཤིང་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་ཁོ་ནར་གནས་པ་དང་། ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཟུང་སྟེ་རྣམ་སྒྲིན་འབྱེན་ཚུལ་གསུམ་དེ་
དག་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། ཙུ་བའི་ཁྱད་ཚོས་གཏུགས་ས་དེ་རྣམས་ནས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་ཆང་བཞིན་དུ་སྒྲོ་གང་
ཡང་ཅུང་བ་ཞིག་ལ་ཀུན་གཞིར་བྱས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་གསུངས་སོ། ཁྱད་པར་གསུམ་རེ་རེ་ནས་མི་བཞེད་དེ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་
བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བས་དང་པོ་མི་འཐད། ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྒྱུར་འབྱུང་བ་བཞིན་འདུས་པའི་སྒྲོར་ལས་སྟོང་པ་བཞི་དམིགས་ནམ་འགྲུར་ཚུལ་དང་། མཐས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱིས་
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་ཆེན་ཐུག་ལེ་ལས་དེ་བཞི་དགའ་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་འབྲུབ་ཚུལ་གསུངས་ལ། ཀུན་གཞི་འདོད་ན་དེས་འཆི་
སེམས་བྱེད་དགོས་པས་ཁྱད་པར་གཉིས་པ་མི་འཐད། ཀུན་གཞི་མེད་ན་ལས་ཆུད་ཟ་བའི་སྒྲིན་སྟོང་ཞིག་པའི་སྟེང་ནས་བྱེད་ཚུལ་འཇུག་པ་ལྟར་ཡིན་
པས་གསུམ་པ་མི་འཐད་དོ། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་རྩ་བ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་མ་
བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྟངས་པའི་ཤེས་པ་གཞོད་མེད་ཀྱིས་འབྲུབ་ས་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་དོན་རིམ་འབྲེལ་གྱི་
གྲུབ་བཅའ་ན་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷགས་འདིར་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་དགོངས་གཞི་གཞན་དུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེའང་འཇུག་འབྲེལ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་
ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྒྲིན་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུག་བསྟེན་སྒྲིན་གཞིའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པ་
དེ། རྒྱུད་ལྷན་འབྲེལ་པར་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པས་འདི་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པོ་ཞེས་རྩེ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་གསུངས་
པའང་སྟོན་མ་གྲགས་པའི་ལེགས་བཤད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་མི་འཐད་པའང་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་མེད་པ་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་འདྲ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཐུག་
འགྲུར་བས་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་མཚན་ཐ་སྟངས་དུ་འང་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག། བཅས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐུག་ཚུལ་ཡང་
རང་རིག་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འཛིན་ལྷགས་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཏུག་ཏུ་བདག་ལ་ནང་མངོན་ཕྱོགས། ཞེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
སེམས་ཅམ་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སྒྲིན་སྟེ། རང་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་དུ་སྤང་བའོ། ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་
ནས་རང་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་ལྟ་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་བཞིན། གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་
སྤང་མེད་པར་ཁ་ནང་ཁོ་ནར་ཕྱོགས་ཏེ། རང་དང་གཟུང་རྣམ་གཉིས་ཀ་རིག་ཅིང་། གཞན་གང་གི་འང་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་སྟོས་པའི་འཛིན་རྣམ་
ཡན་གར་བར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་གམ་གཞན་གྱིས་རིག་ཅེས་བཏགས་དོན་འཆོལ་བ་འདི་བདག་ལས་སྒྲིས་སམ་གཞན་
ལས་སྒྲིས་ཞེས་བཏགས་དོན་འཆོལ་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཐུག་ཆེས་པའི་དབྱུང་ལྷགས་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་བྱུང་ན་དགག་བྱ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །རང་གིས་རང་རིག་ཉེ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་ཅི་ཅམ་བསམས་ཀྱང་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་མར་མས་མར་མེ་གསལ་བ་དང་། ཐུན་པས་ཐུན་པ་སྒྲིབ་པ། མས་མེ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་པར་རྩ་ཤེས་དང་ཅོད་རྒྱུག། ཞིབ་མོ་རྣམ་
འཐག་གསུམ་གར་གསུངས་ལ། སྟོད་འཇུག་ཏུ་རལ་གྱིས་རང་ལ་མི་གཙོད་པའི་དཔེ་དང་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆའི་མདོའི་ལུང་སོགས་ཀྱིས་བཀག་པའི་
ཕྱིར། སེམས་ཅམ་པས་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་དཔེ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཐོག་མར་འགོད་མཁན་ཕྱོགས་སྤང་ཡིན་
པས་ཚད་མ་རང་ལས་མཁས་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པར་གྲག་གོ། སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་སྟོན་པོ་སྤར་མ་མཐོང་བར་རྩེ་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་
པ་བཞིན། སྟོ་འཛིན་ཡང་རང་དུས་སུ་མ་སྟོང་ན་འགག་རྩེ་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་ལ་སྟོང་ན་གཞན་སྟོང་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ཞིགས་པས་རང་སྟོང་ལས་འོས་
མེད་སྟམ་པ་ཡིན་ནོ། །མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། ཞེས་འཛིན་བྱེད་ཚད་མ་མེད་ན་ཡུལ་དེ་འཛིན་མི་ཐུབ་པ་ལྷགས་འདིར་ཡང་
འདོད་ཀྱང་། རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་དེ་འདྲ་བཅའ་ནས་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ། སྟོན་པོ་དཔེ་པའི་དཔེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་

ཕྱིར། དེའང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། སྒྲིན་པོ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གྲུབ་པ་ཙམ་
ཀྱིས་མི་ཚག་པར་ཚད་མ་རང་ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་གཞལ་བྱ་ལ་མ་སྒྲིན་པར་ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིན་པོ་དྲན་པ་ན་སྔོ་འཛིན་གྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ཏེ་ངས་མཐོང་ངོ་སྟམ་དུ་དྲན་པ་ཡིན་གྱི། མཐོང་བྱེད་དང་མ་འབྲེལ་བར་ངས་
མཐོང་སྟམ་དུ་དྲན་ཚུལ་མེད་པས། དྲན་པ་དེས་སྒྲིན་པོ་དང་སྔོ་འཛིན་གཉི་ག་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྒྲིན་པོ་གྲུབ་པས་སྔོ་འཛིན་གྲུབ་
ཚུལ་ནི། སྔོང་བྱན་ལས། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བར་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ཞེས་པ་ལྟར། སྔོ་འཛིན་གྱིས་སྒྲིན་པོ་གྲུབ་པའམ་གཞལ་
བ་དེ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་རྩིས་ཀྱི་དྲན་པས་སྔོ་འཛིན་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་པོ་གཞལ་བའི་མིག་ཤེས་དེས་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་ཡང་གྲུབ་ཅེས་པ་གཏན་མིན་
ཏེ། དེ་ལྟར་བར་ཚད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་འགྲུབ་པས་རྩོན་སྒྲུབ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་དྲན་པ་མི་འཐད་ཚུལ་སྟོང་
འཇུག་དུ་དབེའི་སྒྲིན་པས་གསུངས་པ་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཙུག་ལག་ཐང་བའི་སྟོང་འཇུག་རྒྱུ་རྒྱུ་དེའི་དཔེ་ལོ་རྒྱས་དང་
བཅས་པ་ཞིག་བཀོད་འདུག་པ་ནི་སྐབས་དོན་དང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྲེལ་ལོ། བྱང་པར་གསུམ་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་
རྣམས་ཕྱི་དོན་མེད་པར་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྒྲུབས་པའི་བྱངས་མདོ་སྟེ་ས་བརྩུ་པ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་
མོ། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྷས་དང་ལོངས་སྟོང་གནས་འདྲ་བར། སེམས་ནི་སྤྲ་ཚོགས་སྤང་བས་ན། སེམས་
ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་སོགས་འདྲེན་པར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་ལྷགས་འདིས་ལྷང་སྤྲ་མས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་བཀག་པ་ཡིན་
གྱི། ཕྱི་དོན་བཀག་པ་མིན་ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ལྷང་ཕྱི་མས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནའང་དེ་སྤྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
སེམས་དང་ཕྱི་དོན་གཉི་ག་ཤེར་མདོ་ལས་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས། ཚོས་མདོན་པ་ལས་བདེན་པར་གྲུབ་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ལ། གཅིག་
ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་འདོད་པ་འདི་ལྷང་གཉི་ག་དང་མི་མཐུན་ཞིང་བདེན་པ་གཉིས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་ཅུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས།
དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་པའི་ཚོས་ལས་གསུངས། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་
ནས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྩིས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ཞེས་སོ། འདི་ནི་སྤྲ་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་འབྲེལ་
ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། དེ་ཉིད་
མིན་ཞིང་འཛིག་རྟོན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་ཐ་སྟོང་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དངོས་གནས་ལ་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་པ་འདི་ཉམས་སྟོང་གི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིན་ཟེར། འདི་ནི་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པས་བྱུབ་
པ་ཞེ་ལྷགས་སུ་འཆང་བའི་དབང་གིས་ཕྱི་དོན་འཛིག་ནའང་སྒོ་ལ་མ་སྒྲིན་པར་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཚོགས་པའི་ངོས་དེ་ནས་རྩུར་ལིང་ངེ་གྲུབ་རྒྱ་ཞིག་དགོས་
པར་གོ་བའི་ཉམས་སྟོང་གོ་ལོག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པོ་དངོས་གནས་ལ་སྔོ་འཛིན་གྱི་སྟོང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་མིན་དགོས་ལ།
དཔལ་ཐུན་ལས། ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྟོང་ལས། ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་སྟེ་འགྱུར་ལྟར། ཞེས་གཟུགས་བརྟན་འཛིན་པའི་མིག་
ཤེས་གཟུགས་བརྟན་ལས་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དངོས་གནས་པ་འདི་ཡིན་གྱི། ར་ཙེ་ཟེང་ངེ་ཞིག་ལོགས་ན་མེད་དོ།
མདོར་ན་ལྷགས་འདིར་ཕྱི་དོན་བཞག་ཚོག་པའང་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཐུག་སྟེ། འདི་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉི་གའི་ལྷགས་ལ་ཕྱི་དོན་གྱི་སྤྲང་བ་
ཡོད་པ་འདྲའང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འཛིག་མི་ཐུབ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཐུབ་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་མི་ལམ་

དུ་སྒྲིང་བའི་རི་བོ་སོགས་ཀྱང་དངོས་གནས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། དེ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་པའི་སྒྲིན་ཁེགས་པར་འགྱུར་ལ། ཕྱི་དོན་གྱི་སྒྲིང་བ་ལ་
དེ་འདྲི་གནོད་པ་མི་འཇུག་གོ། གལ་ཏེ་དེའང་རྩལ་འདུས་པ་དང་རེ་རེ་བ་གང་གི་ངོས་ནས་སྒྲིང་ཞེས་དབྱེད་པས་ཁེགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་དམ་
དབྱེད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ཆོ་སེམས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གང་གི་ཉེང་ནས་བྱུང་དབྱེད་ན་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ཕྱི་དོན་དང་འདྲོ།
།དེས་སེམས་བདེན་བྱུང་ཁེགས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ཞིག་མི་འགོག་པ་བཞིན། སྒྲིན་མས་ཕྱི་དོན་བདེན་བྱུང་འགོག་ཀྱང་ཕྱི་དོན་ཙམ་མི་འགོག་པ་འང་ཤིན་
དུ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་མ་བྱུང་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་དུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་འཛིག་བྱུང་བ་ནི་སྒྲིང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་
ཤར་ཏེ། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་མཐའ་དག་རྩང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟངས་པོ་ལས། ལྷགས་འདིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མི་བཞེད་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་ཆོས་གང་
རྩང་ཞིག་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པར་འཛིག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རྩུས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་གོ་རྩུས་ལ་མེད་ན་མི་རྩུས་སོ།
།ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཟླ་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནོ། །

ཁྱད་པར་བཞི་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲུབ་ཚུལ་དངོས་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་དགོས་པས། དང་པོ་ནི་
ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྤྲིན་པའི་དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་ཉལ་པར་འགྱུར། །
གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་གྱུར་པས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་བཀོད་ཅིང་དེ་ལ་བྱུང་མཐའ་གཞན་གྱིས་སྒྲིན་སྒྲིང་བྱེད་
ཚུལ། ཇི་ལྟར་དཔངས་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ལྟར་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བྱེད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་དེ་དག་མི་དགོས་
པར་ལས་འགགས་ཀྱང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པ་མ་ཡིན་པས། དེའི་ཞིག་པ་ཐ་སྟངས་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་ལས་འབྲས་བུའང་ཐ་སྟངས་ལྟ་འབྱུང་
བ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྩུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་
འགག་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིགས་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཐད་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་དུ། ཅུ་ཤེས་
ལས། གང་ཕྱིར་དེ་ནི་མ་སྒྲིམ་པ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུད་ཟར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དྲངས་པའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིམ་ན་འགག་པ་མེད་པས་འབྲས་བུ་ལ་
སྐབས་མི་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་འང་རྩང་མོད། འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲིམ་པས་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགག་པ་འགྲུབ་ལ། དེས་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་བསྒྲུབས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་བྱེད་དངོས་ནི། མདོ་ཟླ་རྣམས་སུ་སྒྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ག་ཤི་ཞེས་ཤི་བ་ལ་རྒྱ་གསུང་ཞིང་གང་ཟག་དེ་ཤི་བ་ནི་དེ་
ཞིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐུན་ལ།
འཛིག་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཞིག་པའང་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་ཏེ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོང་པ་ལ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་འདི་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། འཛིག་པ་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་སྐངས་ནས་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་མེད་པས་
འཛིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐད་ཅིག་གིས་འཛིག་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་སུ་འགྲུབ། དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། གང་ཡང་རྒྱ་ལས་མི་སྒྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྒྲིབ་མེད་གསར་
སྒྱེའི་རིགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་བཞིའི་སྟོན་ནས་བསྒྲུབས་སོ། །དེའང་གཙོ་བོར་སྐད་ཅིག་གིས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་།
འདིར་འཛིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཟླ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་དེ་ཞིག་པའང་དེ་སྒྱེའི་འཛིག་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་འཛིག་པར་བཞེད་པ་དེའི་དབང་དུ་

བྱས་པ་ཡིན་པར་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གིས་རྩ་ཤེས་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྱས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་རྩེན་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། རྩ་ཟད་ཉིད་ལས་ཞིབ་ནི། ཟད་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་
བོར་རྩུན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་བོར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་ཟད་པ་ཁོ་ནས་ཞི་ཞིང་ལོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟད་ཅེས་
བྱ་བར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་མར་དང་སྤོང་བྱ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྩ་དང་། ཟས་ཟད་པ་བྱ་ཤི་བའི་རྩ། རྩ་ཟད་པ་འབྲས་ཉམས་པའི་རྩ་སོགས་སྟེ།
འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཉར་འཇོག་པར་གསུངས་སོ། འདི་ལ་སྟག་ལོའི་གྲུབ་མཐའ་ཀྱན་ཤེས་སྟེ། ཡན་ལག་ལ་དབྱེད་བྱས་པ་མི་རྟེན་དང་། རྒྱུ་
ཅིག་ལ་དབྱེད་ཞིག་པ་རྟེན་པ་འགལ། ཞེས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ནི། མིང་རྒྱུང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་རྩ་འབྲས་འཇོག་ཚུལ་སྒྲོས་མ་འཆུན་པར། ཡོད་ན་
རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་སྟགས་སྟེ་འཆང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྩེ་སྤྲོ་མས་ཞིག་པ་དངོས་བོར་འཇོག་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཅིག་ལ་བྱེད་སྤྱོད་
དུ་བཏགས་དོན་བཅས་ཏེ་འཐད་པ་བཅུག་ནས་བཞག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་རང་དགའ་བ་ལ་གྲགས་ཆོད་
གྱི་སྟངས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དཔལ་ལྡན་སྤྱོད་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། འབྲུ་དང་བྱ་
དག་བསྟན་པ་རྩ་དང་ཟས་མེད་པས་བྱས་པར་སྤོ། གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཁོ་ནས་བཞག་པར་བྱ་
ཡི། འཐད་པས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟངས་ནི་འཐད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་སྟག་ལོ་རང་ཉིད་མཛོ་སེམས་ཀྱི་
རིགས་པས་ཞིག་པ་དངོས་བོ་འགོག་པ་ནི་མིང་རྒྱུང་ཅམ་གྱི་ཐ་སྟངས་པའི་འཇོག་མཚམས་འདི་མ་ཟེན་པར། ཐ་སྟངས་འཇོག་སྐབས་སྟེང་བཏགས་
དོན་བཅས་ནས་བཞག་པའི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བྱན་ལས། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི་རྩུས་འབྲས་བྱ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་རིགས་པས་བཅས་
བའི་སྒྲིན་མ་འཇོག་པ་དངོས་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ན་མས་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་། རྩ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་བོ་
ཐམས་ཅད་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་མིང་ཅམ་གྱི་སྒྲིན་མ་འཇོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་འདི་ནི་ལྷགས་འདིས་
ལས་འབྲས་རྒྱུ་མི་ཟ་བར་འཇོག་ཚུལ་གྱི་རྩ་བ་མེད་ཅུང་དུ་གོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་། བོད་འདིར་ཁྲར་གཞན་གྱིས་མ་ཐོན་པ་རྩེ་སྤྲོ་མ་གཅིག་སྟེ།
གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་ལས། འདས་མ་འོངས་པའི་འཇོག་ཚུལ་འདི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལྷགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའང་
གྲགས་རྒྱུང་བར་འདུག་པས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྩེ་བཅུན་རོལ་པའི་དོ་རྩེས་ཀྱང་། བྱི་དོན་མ་བཤེག་པའི་སྒྲིན་འཆུབ་མི་དགོས།
ཁྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩེ་སྤྲོ་མ་འཇོག་ཚུལ་ལྟར་མེད་བསགས་པའི་སྟངས་རྒྱུར་སྒྲིན་ལ་རྩེ་སྤྲོ་མ་པ་གཏོད་བྱེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་བཟུང་སྟེ་རང་བཞིན་
མེད་ན་བྱི་དོན་མེད་དགོས་ལ། བྱི་རོལ་གྱི་སྤྲུང་བ་མཛོན་སྟེ་འདུག་པ་འདི་ལ་སྤྲུང་བ་འདེབས་ཚུལ་མེད་སྟེ་སྤྲུང་སྒྲིན་འཆུབ་ལང་ནས་ཚུམ་གཞིའི་
རྩལ་དེ་དག་ཀྱང་མ་རེག་པར་བཅས་མ་རེག་མེད་སོགས་མི་འགྲིག་པ་དུ་མ་ནན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་སྒྲིན་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་འདྲ་མི་
དགོས་པར་བྱི་དོན་སྤྲུང་ཅམ་གྱི་སྒྲིན་དེའི་ཐ་སྟངས་མ་བཤེག་པར་འཇོག་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་འགལ་དོན་མེད་དོ། ཁྱོད་བཞིན་དུ་རང་སྤྱོད་
གཞན་སྤྱོད་སོགས་བཏགས་དོན་ཆོལ་བའི་ངལ་བ་མང་བོའི་སྒྲིན་པར་རེག་སྤྲུབ་མི་དགོས་པར་ཆོད་མས་ལུལ་གཞལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྟེན་ཏེ་རྩེས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གྲི་བྱན་པས་ཡུལ་ཅན་ཚད་མའང་འབྲུབ་པ་སྟེ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོན་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་ཀྱིས་རང་རིག་འཛིག་མི་དགོས་པ་
དང་། གནད་གསུང་གི་འོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ལ་རྩེ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཆོག་པས་རང་རྒྱུད་ལས་
ལེན་མི་དགོས་པ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དཔལ་ལྷན་ཟུང་བས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྩ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཚུལ་
གཉིས་གསུངས་པའི་གནད་རྣམས་དང་སྒྲགས་ནས་ཡབ་སྐུ་གཉི་གའི་དགོངས་པ་གཏོང་བྱིན་བཤད་དུ་ཡོད་ལ། དུས་རིམ་སྟེགས་ཀྱང་སྒྲིན་ཡོན་
རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རེ་རེ་ཅེས་འབྱུང་སྲིད་པའི་དོན་དུ་འབྱུར་མོད་ཀྱང་འདྲིར་དེ་ཅེས་མོ། །

དེ་དག་གི་དོན་བསྟན་ནས། མདོར་ན་ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་། ལམ་ཚུན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་གཉིས། འགལ་མེད་གོགས་སུ་ཤར་བ་ཡིས། །
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་གཟིགས། ཞེས་སྟོན་སོ། །འདི་ནི་རྩ་ཤེས་ལས། གང་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་རུང་བ། ཉེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འབྱུར། །
ཞེས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། རུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོད་པ་ལ་འབྲེལ་པས་བཤད་ཅིང་དེའང་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས།
ཞེས་པ་ལྟར། སྒྲུང་དོར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འགལ་འདྲུ་མེད་པར་རང་ལུགས་སུ་བཞག་ཆོག་པའི་
རྩ་བ་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྲུང་དོན་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱང་བའི་དར་རྒྱུ་ལས། གཞི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཆོ་བདེན་པ་
གཉིས་ཆ་རིག་དང་གང་རིག་ལྟར་མ་སོང་བར། རུང་འཇུག་ཏུ་མ་ཤེས་ན། ལམ་གྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་
པར་མི་ཤེས་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་དག་གིས་རྩ་བའི་གནད་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་བཤད་
ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་སྟོན་པའི་གནད་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞར་བྱུང་དུ་སྟོན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་འཆིང་གཙོད་སྒྲུབ་ཀྱི། ལྟ་བའི་རལ་གྱི་
འཛིན་བྱེད་པ། སྟོན་པའི་དབྱུང་པ་བརྟན་བའི་ཐབས། མཐའ་ཡས་ས་ལྗེ་བཞིན་དུ་གསུངས། བོད་སྟོན་གཞུང་དུ་མི་ཆོས་བར། མེད་སར་འབད་
པས་འཆོལ་ཞིང་སྟོང་། འོད་རྟགས་ཕྱ་མོས་སྟོན་རྣམས་ཀྱི། སྟོན་པའི་མན་ངག་དཔེ་སྟོན་མིན། ཞེས་བྱུང་། དེའང་ལྷ་རབས་པ་མང་པོ་ཞིག་འཛིག་
སྟོན་གྱིས་གནས་ཆ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དབྱུང་པས་སྟོ་འདྲེགས་གཙོད་པ་གཉིས་ལྷ་མ་སེམས་སྤྱད་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་སེམས་འཕྲོ་བྱེད་ཡིན་པས་གཅིག་
གཅིག་གི་འགལ་སྒྲར་འགྲོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་གནས་པའི་བརྟན་ཆ་མེད་པར་དབྱུང་ཀྱང་ཤུགས་རྒྱུང་ལ། མི་དབྱེད་པར་བཞག་པ་ཁོ་
ནས་སྟོ་འདྲེགས་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་མི་ཆོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལག་པ་བརྟན་བའི་ཤུགས་མེད་པར་རྩ་རེ་གཏོང་དུ་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་ལ། རྩ་རེ་བརྟན་པོར་
བྱས་ཏེ་བཟུང་བསྟར་པ་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཤིང་མི་ཆོད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་གཙོད་པ་ལ་གཙོད་བྱེད་དངོས་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་
ཟབ་མོ་རྩ་བའི་རལ་གྱི་ཡིན་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་ཞིག་ནས་སྒྲུབ་ཚུལ་སོགས་སྟོན་པའི་རིམ་པ་རྣམས་ས་ལྗེ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཉམས་སུ་
ལེན་དགོས་པའི་བྱིར། སྟོན་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་རྩ་བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལག་གིས་སེམས་བཟུང་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཆ་ཕྱ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚན་གྱིས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཟུག་རྩ་སེམས་དེ་ལ་ཡོད་པ་བསལ་བར་བྱའོ། ཉེ་རྩ་བུས་ན་རྩ་བ་ནས་བྱུང་བའི་
ཤིང་དག་ས་ལ་མི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་མེད་པས་ན་ལོག་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཀྱང་སྟེ་བར་མི་འབྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རྩེ་གསུང་གི་ཞི་
ལྷག་གི་དཀའ་གནད་ལས་ཀྱང་། དཔེར་ན་ལག་པས་རྩ་རེ་བཟུང་ནས་ཤིང་སྟོང་གཙོད་པ་ན། ལག་པ་ཤིན་ཏུ་འདྲར་ན། རྩ་རེ་ཤིང་སྟོང་ལ་རིམ་
བརྒྱབ་ཀྱང་ཤིང་སྟོང་གཙོད་མི་ལུས་པ་བཞིན་དུ། ཞིག་ནས་སྟོན་དུ་མ་གྲུབ་ན་དབྱེད་པའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་རྩི་འབྱུང་རྒྱ་མེད་པས་རིམ་ཅེས་དབྱུང་

གྲང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛམས་པའི་སྟོབས་མི་འབྱུང་ངོ་། རྟོབས་ལྡན་གྱི་ལག་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པས་རྣེ་བའི་སྟེ་བ་བཟུང་ནས་བཅད་ན་ཤིང་སྟོང་
ཐུར་དུ་གཙོད་ཅུས་པ་བཞིན་དུ། ཞི་གནས་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ལག་པས་བཟུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་གྱི་མཚན་རྣམས་པོ་ཐོགས་
ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱེད་པ་གོམས་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛམས་པའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སོ་སོར་ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱིར་གཉིས་ཀྱིས་གཉི་ག་གསུངས་མཛད་ཀྱང་། རང་རང་ལ་ཟབ་རྒྱས་གྱི་གདམས་པའི་བཀའ་
བབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས། གདམས་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འབྱུང་བ་དེ་དང་དེར་མེད་མི་རུང་དུ་བརྟན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་རྩེ་
ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར། འཛམ་གླིང་རྒྱ་དྲུག་མཚོག་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པའི། ཀུའུ་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། ཆོམ་པར་མ་བྱས་ཀྱང་ལ་ཞིབ་
ཏུ་བྱུངས། ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་གཞུང་ལ་སྤྱི་བམ་གྱི་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཆགས་པ་བཤད་ཡམ་འགྲོ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དེ་དང་དེས་གང་ཆལ་དུ་
བརྟན་ནས་འཆད་ལུགས་དང་། བཤད་སྟུང་མི་འདྲ་བར་བྱེད་ཚུལ། བཤད་ལུགས་ཀྱི་འགྲོས་མཐུན་ཡང་དགོངས་པའི་གཏད་སོ་མི་གཅིག་པའི་དབྱེ་
བ། རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཞིང་ཞིབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་ཤིང་ཆེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་གཟིགས་ནས་ཐ་ན་ལུང་ཆོག་གཅིག་འདྲན་
ནའང་རྩིས་པ་བོད་དགོངས་ཚོད་རིམ་ལྔ་བ་བཞིན་གཟིགས་ཏེ་འདྲན་པ་ལས། རང་གིས་འཆད་རྒྱ་དེ་དང་ཆོག་རིས་མཐུན་ཆད་མི་འདྲན་པ་རྩེ་རང་གི་
ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རྩེའི་གསུང་ལས། ད་ལྟ་སྤྱན་པོས་མང་པོ་སྟན་བརྒྱུད་རང་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆོས་ཆོལ་བའང་། གང་ཟག་དེ་ཆོ་རང་རང་
གི་དེ་འདྲའི་ཆོས་དེ་ལུང་འདི་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད། འདི་འདྲ་ནས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་ཅེས་ལུང་མིག་གིས་མཐོང་ཆད་འདྲན་པ་མང་དུ་
སྤང་གྱེ་འགལ་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། སྟོང་རྩེའི་གྲུབ་དབང་རིན་པོ་ཆེས། དཔལ་ལྡན་ས་སྤྱི་བའི་ལམ་འབྲས་ནི། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་
པའི་ཆོ་རྒྱ་དྲུག་གིས་གཙོས་པའི་འཕགས་ལུལ་གྱི་གཞུང་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
བསྐྱེས་ཏེ་འཆད་པས་མཁས་པ་དགྲེས་པའི་ལེགས་བཤད་རྩུར་རྩུང་ཟད་ཉམས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པས་མཚན། གྲུབ་མཐའ་གཞན་གྱི་མཁས་པ་
ཚོད་མེད་དུ་མའི་རྩིས་པར་གཞུང་མཐོང་ཆད་ཀྱི་ནང་དུ། རང་བཞིན་མེད་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། སྤྱིས་པ་དང་བལ་བ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཟེར་བའི་
ཆོག་གང་བྱུང་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་དྲངས་ཡོད་པ་བསྟན་མི་དགོས་པར་དེ་དག་གི་གཞུང་ད་ལྟ་ཡོད་པ་ལ་བརྟམས་པས་ཆོག་གོ། །
རྩེའི་གསུང་ལ་གོང་འོག་གི་སྐབས་བསྐྱེས་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་མ་ཟད། དཔེར་ན་རིགས་མི་གཅིག་པའི་མི་དྲུག་གིས་ངའི་པའི་
ལུགས་སྟུང་བཞིན་བྱེད་དགོས་བྱས་པའི་ཆོ་ཆོག་བརྗོད་ལུགས་འདྲའང་བསམ་ཆོད་མི་འདྲ་བ་ལྟར། དཔེ་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་ཆོག་ཟེན་འདྲ་བ་ལའང་
ཐུགས་རྩེ་མི་འདྲ་བ་མང་པོས་སོ་སོའི་ཞེ་འདོད་ཤེས་དགོས་པར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ཐ་སྟོང་དུ་ཡོད་པ་ལའང་དེའི་
རོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་དང་དེའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སོགས་སུ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའང་མང་ལ། རང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པ་དང་རྩེ་སུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོབ་དཔོན་འདིའི་གཞུང་ནའང་མང་བས་དབྱེ་དཀའ་བར་སྤང་ནའང་།
དགོངས་འབྲེལ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་བྱུང་ཆད་དོན་གཅིག་བྱས་ན་འགལ་བ་དུ་མ་འོང་བས། ཅ་
བའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་འབྲེལ་ཚུལ་ནས་བཟུང་མགོ་མཇུག་ཐམས་ཅད་གྲུབ་བསྐྱེགས་ཏེ་རང་རང་གི་དགོངས་ཆོད་དཔོག་པའི་སྟོན་ཤེས་བྱེད་དུ་
འདྲན་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་པ་ལ་མི་འབྱུག་པའི་གཟེར་འདེབས་ཚུལ་རྩེ་ལྷ་མ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་དང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་ཤིག་ཡིན་ནོ། ཉེས་མ་ཟད་སྟོན་དང་བྱིས་ཀྱི་མཁས་སྟོན་པལ་མོ་ཆེ་བླང་དོར་གྱི་གནས་མདོ་རྒྱུད་ཆད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མ་ནས་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ལེན་པའི་ཐོལ་གྱིས་མི་དགོས་པར་རྟོག་དཔྱད་བྱེད་ཅིང་རེས་འགའ་རྒྱུད་རྒྱས་མ་དང་པུའ་གྲུབ་
ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཁ་གཡར་བའི་གཞུང་ལའང་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་མཛད་བྱང་འཇུག་བྱང་དུ་གང་ཡོད་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ཁྱེད་པས་
ཆ་མི་མཚུངས་སོ། །

རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི། རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀུན་གྱིས་མཐུན་པར་གསུངས། །མཚན་ཏུ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། དམ་
ཚིག་དང་སྒྲིམ་པ་བསྟན་པའི་རིགས་ལ་ལག་ལེན་དོན་ཕྱོགས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པ་གཙོ་བོར་མཛད། བུའ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་ཡོངས་གྲགས་
རྣམས་མ་ཡིན་པ་ལ་དེའི་གསུང་རྒྱུད་མེད་གཞན་དང་བསྟར་བ། རྩེས་འཇུག་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངས་མ་དངས། དེ་དང་བཤད་པ་སྒྲིམ་བུམ་མ་
བུམ་སོགས་བསྟར་ཏེ་དབྱེད་ཚུལ་མཛད་པ་འདི་ནི་རྩེས་འཇུག་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་ལ་ཕན་པའི་མན་ངག་མཚན་ཏུ་བྱངས་ཤིག དེ་ལྟར་
བསྟན་པའི་གནད་རང་རང་ལ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རྟོག་འབྲེལ་གྱི་དབང་གིས་བཀའ་བབ་ཚུལ་སོ་སོ་བ་ཡོད་པས་སྐབས་དེར་དེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་
གཞིར་བྱེད་དགོས་ལ། ཁྱེད་པར་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཤིང་རྟོག་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་ཁྱེད་པའི་བྱེད་དགོས་ཀྱི། འདི་དག་གི་གཞུང་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
རྣམས་བཞག་ནས་མན་ངག་ཏུ་གྲགས་པ་ཐན་བྱུང་རེ་ལ་ངལ་བ་བྱེད་པ་ནི། ས་པའི་ཏུས། ཡན་ལག་བརྒྱུད་ལྡན་ཆུ་འགྲམ་དུ། བ་ཚད་ཁོན་པ་བཞོ་
བ་བཞིན། གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་བཅས་ཆེན་
མོ་ལས། ལེགས་གསུངས་ཏིང་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་རིམ་པ་ནི། རྩེ་བྱེད་བསྐྱེད་བས་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས། རྩེ་བཞིན་མ་རྟོགས་རང་གི་སྒྲོ་ཡི་སྒྲིན། །
གཞན་ལ་བསྒྲོས་པས་གཞུང་བཟང་དེ་དག་ལ། མི་རྟོག་སྒྲིང་བའི་གདམས་པ་མེད་སྟེ་རྣམས་ནས། ཡོད་པའི་གཞུང་དུ་མ་བཅའ་མེད་པའི་སར། འབད་
པ་དུ་མས་འཚོལ་ཞིང་རྟོག་པར་སེམས། རྩེ་འདྲམ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་ཡི། ཏིང་འཛིན་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་འཇུག་ན། ཐེག་པ་མཚན་དང་
ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། རྩེ་ཐེག་དང་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡི། ཏིང་འཛིན་གྱི་ཁྱེད་པར་གང་ཡིན་པ། རྩེ་བཞིན་བྱེད་པར་འཇུག་པ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །
ཚུལ་དེ་མཐོང་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ཡི། ཏིང་འཛིན་སྒྲིང་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པའི་དག་གིས་བཤད། གཞུང་ལུགས་ཆེ་ལ་ལོ་མང་སྤངས་པ་ཡི། གྲོགས་དག་
རང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ། རྩེ་ནས་གཞན་གྱི་མཆིང་བུ་མ་ལེན་པར། རང་ལ་རིན་ཆེན་ཡོད་པ་མཁྱེན་པར་མཛོད། ཁྱེད་ཀྱིས་སྤངས་པའི་གཞུང་
ལས་གདམས་པའི་དོན། ལོགས་སུ་མེད་པ་གཞིགས་ནས་སྤུང་དབང་གིས། མང་དུ་ཐོས་པ་ནགས་ན་བདེ་འོ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ཡི་དོན་ལའང་
དཔྱད་པར་རིགས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་འཛིན་པའི་ཞི་གནས་ལས། རང་བོར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་ཚད། ལེགས་པར་དམིགས་བྱེད་གོ་བ་མ་
རྟོག་ཀྱང་། སྤྱིང་རྩས་ཅམ་ལ་རེ་བའི་བསམ་གཏན་པ། རྩེ་དག་གིས་ཀྱང་དུང་མཁས་པ་ལ། བརྟེན་ནས་སྒྲིང་ཚུལ་ཅི་བཞིན་ཤེས་པར་མཛོད། །
དེ་ལྟར་མན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ། རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བྱས་ན་གཞོད་པ་རྒྱུད། རྩེ་རྩེ་བསམ་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི། གཞུང་གི་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ།
བཤད་པ་འདི་ཡང་རྒྱལ་བ་ཡི། བསྟན་པ་རིང་དུ་གནས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པས། རྩེ་ཉིད་ཀྱི་རིང་ལུགས་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་བཀའ་སྒྲོལ་འདི་
ནི་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་གཞན་ལས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་གྱི་གནད་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རང་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་མིག་ཡོད་ན་གསུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་
ནས་ཀྱང་ཤེས་པར་ཡོད་དོ། རྩེ་བཞིན་དུ་སྤུང་བསྟན་བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་། འཕགས་པ་སྤྱི་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་དོན་དཔལ་ལྷན་ཆོ་བ་གྲགས་པས་
བཟུལ་བ་ཅི་ལྟར་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་འདྲེལ་གྱིང་ལས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཞན་ངོ་ཅམ་ལ་སྒྱེལ་
མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལའང་ཆད་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྐྱེད་པས་ཚན་པའི་རྟོག་འབྲེལ་དང་རྟོག་ཉིད་རྒྱུད་འཇུག་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་ལེགས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པར་ཕབ་པའི་ལྷ་བ་ལས་གཞན་པ་མཁས་སྒྲིངས་གང་གིས་བཞག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་བ་ནོར། མདོའི་དོན་བྱམས་ཆོས་དང་ས་ལྗེ་དང་དབུ་མ་
སྒྲིན་རིམ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀའ་བ་ལྟར། ཞི་ལྷག་སོ་སོའི་ཆོགས་བརྟེན་པ་དང་། དམིགས་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེད་སྒྲིན་དང་འཛིག་སྒྲིན་
གྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་དང་སྒྲིང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྟེན་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་བསྒྲིན་པས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
རྩིས་མཐུན་པ་གྲུབ་པའི་ཚད། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་ཐོག་མར་སོ་སོར་གྲུབ་པའི་ཚད། དེ་དག་གི་གོ་རིམ། དེ་ནས་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྱེལ་གྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་མཚན་ཉིད་ཆང་བར་གྱུར་པའི་ཚད། དེ་དག་གི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བ་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་བའི་ཚུལ། ལུས་སེམས་ལ་འབྱུང་བའི་
རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བྱིང་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར། འཕྲོ་ཤོད་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར། དེ་དག་གཉིན་པོ་གང་གིས་ཇི་
ལྟར་སེལ་ཚུལ། དྲན་ཤེས་བཞིན་གཉིས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་ཁྱད་པར། དེ་གཉིས་སྐབས་གང་དུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་མཐའ་དག་པར་ཤིང་
རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཐོས་བསམ་པ་དག་གིས་ཞི་ལྷག་གི་
བཤད་པ་དང་། བསམ་གཏན་པ་དག་གིས་མན་ངག་ཟབ་ཟབ་མོར་མིང་བཏགས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ཙམ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་
ཕལ་ཆེར་ནོར་བ་ལས་མ་འདས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། གོལ་བའི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གོང་དུ་ལྷ་བ་སྒྲིན་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་
གཙོད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེན་བཤད་བྱེད་ཀྱི་། དེ་དག་གི་སྒྲིང་སོ་བསྐྱས་ཏེ་གོ་བདེ་བར་བྱེད་ན། ཀྱན་མཁྱེན་སྒྲིན་མའི་གསུང་གི་དགོ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་ལས།
སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་རྣམས་ཞི་གནས་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གནས་ཆ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཤེས་པ་
འཕངས་ལེགས་པར་བརྟེན་དེ་བསྐྱམས་ནས་མི་རྟོག་པར་འཛིག་པ་དོར་ནས་རིག་པའི་གཟེངས་ཀྱང་སྒྲིང་ལེགས་པར་བསྐྱམས་པ་འདྲ་སྒྲིང་པས་སྒྲིང་
རབ་ལ་སྒྲིན་རབ་ཅེས་སྒྲིབ་ནི། བྱིང་བ་དང་སྒྲིན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་པས་དམན་ལ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་
མཆེད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྩིས་སུ་འབྲངས་ཏེ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་གནས་ཆ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གསལ་ཆའི་ངར་དང་ལྡན་པ་དགོས་ལ།
དེའང་སེམས་གནས་པ་དགུ་སྟོབས་དུག་ཡིད་བྱེད་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གསར་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་སོགས་
འདོན་ཚུལ་དང་བྱིང་ཤོད་པ་རགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན། ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྱེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་ལེགས་པར་
གཏན་ལ་ཕབ་པས་ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྡན་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁ་ཅིག་སྒྲིན་ལྟར་སྒྲིང་དེ་
འདྲ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་སྒྱུ་སོགས་ཀྱི་ཉམས་སྒྲིང་ཅི་རིགས་འཆར་བ་དང་། འབྱུང་འཁྱུར་སོགས་ཕན་ཆོགས་ཤེས་པའི་མདོར་ཤེས་ཆ་འདྲ་ཙམ་འཆར་
བ་དང་། རྩིས་ལྷགས་སམ་མི་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་བསྟེན་པའི་རྩས་པས་གྲུབ་རྟགས་པ་མོ་ཙམ་སྟོན་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངར་དུ་ཉིན་ཞག་དུ་མ་
འཁྱེངས་ཤིང་རྒྱ་གི་རྩས་པས་རས་རྒྱུད་ཐུབ་པ་སོགས་རྩས་པ་ལྟར་སྒྲིང་གིས་ཡིད་ཆོས་སྟེ་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལྷག་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
མཆོག་ཏུ་ཅི་བ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ལམ་མཐོན་པོར་སྒྲིན་པ་སོགས་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་མར་པས། ཉམས་མི་ལམ་དང་འདྲ་བའི་
འབྱུང་སྒྲིང་འདིས། བསམ་བཞག་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིན་ཆེན་བསྐྱས། གསུངས་པ་བཞིན་ཉམས་སྒྲིང་ཙམ་དུ་ལྷ་སྒྱུ་སོགས་ཤར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མེད་པར་མ་ཟད་བསྐྱེད་ཀྱང་མང་བས། དེ་འདྲ་ལ་རྣམ་གསུམ་རིགས་དབྱེད་སྒྲིན་ནས་བརྟགས་དགོས་པར་ཡིག་ཆུང་ཉེར་གཅིག་ལས་གསུངས་ལ།
ལྷའི་ཉམས་སྒྲིང་འབྱུལ་མེད་ཡིན་ཀྱང་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་སོགས་ཀྱི་གོགས་དང་མི་ལྡན་ན་སྒྲིང་པོ་མེད་ཚུལ་བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་།
དེར་མ་ཟད་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བརྟན་རུང་ལས་འབྲས་ཁྱད་དུ་བསལ་པས་དཔུལ་བར་སྒྱུར་བ་ཙན་ལྷའི་དགོ་སྒྲིང་ལྟ་བུར་འཇམ་དཔལ་ཙན་ཆུད་ལས་

གསུངས་སོ། །མདོན་ཤེས་རྩུ་འབྲུལ་ཕྱ་མོ་ལའང་སྤྱང་བོ་མེད་དེ། སྒྲིན་ར་རྩེ་ཞིག་ནག་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིན་ར་བྱ་བ་བྱ་བྱིས་བསྐབས་ཏེ་ནམ་མཁའ་
འཕགས་ནས་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སྤྱོད་ནམས་བསྐྱེད་པ་ན་ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ཕེབས་ནས་གཟིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ས་ལ་ལྷུང་ཞིང་ཆ་ལྷགས་ཐུར་བཞིན་གྱུར་
པ་དང་། སྒྲིན་པ་དར་ལྷག་པ་བྱ་བས་རྩོམ་མཛུགས་ཏུ་འབྱུང་འགྱུར་འགྲུལ་ཞིག་ཐོགས་པ་མེད་པར་བཤད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་ཆོ་གྲགས་བྱེད་ཀྱི་མི་མ་
ཡིན་བསྐྱད་པས་ཅིའང་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། དེས་ན་གཟུགས་བརྟན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐྱུ་ཚད་
ཐུན་མཁས་པའི་གཞུང་། ཀྲུག་གི་བཤད་པའི་ཏིང་འཛིན་རྒྱུ་ཚུལ་གྱི། མིང་ཙམ་མ་ཐོས་སྤྱོད་པའི་ལོག་ཆོས་ལ། འབད་ནས་བསྒྲིམ་པ་བསམ་
གཏན་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ཉེས་པ་ལྡ་སྤོང་འདུ་བྱེད་ཡན་ལག་བརྟུན། ལེགས་པར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལ་མི་མཁས་པར། ཏར་སྒྲིམ་བྱིང་བ་སྤྱོད་པོས་
རྟོག་མེད་ལ། སྒྲིམ་ཏུ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ནས་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཆ་ཙམ་མ་བྱི་ཡང་། ལྷན་གྱི་འབྱུང་བ་ཅུང་ཟད་སྒྲིམས་པ་
དང་། ཉམས་ལེན་མི་ཤེས་འབྲུལ་བའི་བན་བྱ་གྱིས། སྤྱོད་པའི་མགོ་སྒྲོར་གྱུ་རྟགས་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་འདྲ་བས་རྣམ་
གྲོལ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕན་རྒྱ་ཅིའང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཚད་མ་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་རིང་མཐོང་ཚད་ཡིན་ན། རྒྱར་ཤོག་བྱ་མོད་བསྟེན་པར་
གྱིས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཟང་བཏུང་གར་རྟེན་དང་། ཕན་གཞོན་ཅུང་ཟད་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་ཕན་ཆོགས་དུང་འགྲོ་མང་པོ་ལའང་ཡོད། རྩ་ཨ་
ལ་ཐོས་པའི་ར་ལྷག་གིས་ཀྱང་རྩོམ་ཆོས་འཛིན་ཐུབ། བྱི་བས་རྒྱུང་ཐུན་གཅིག་གིས་རྩེ་བ་དུག་རེ་ཙམ་འཁྱུངས་ཤིང་། ལྷག་གཟིག་གིས་ཐིག་ལེ་
ཉིན་ཞག་ཏུ་འཛིན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་རྩེ་ཆོགས་ཡོད་ལ། དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་འབྱུར་གྱིས་ལྷག་པ་བྱི་རོལ་པ་ལ་ཡོད་པས། དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་སྐྱབ་པ་པོ་
རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་སྒྲིམ་རྣམ་དག་ཏུ་མི་འབྱུར་ཏེ། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲིམ་ནི་གོང་དུ་ཞི་ལྷག་
གཉིས་ཀ་ཆང་དགོས་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྱིང་པའི་ཙམ་གཅོད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་གཞིར་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་པའི་གནད་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ལྟ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྟན་དང་སྤྱགས་ཏེ་ཐུར་ཙམ་སྒྲིམ་པ་ནི། མདོར་ན་རྩེ་སྒྲིམ་སྤྱོད་པ་འམ།
རྣམ་དག་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་གསུམ་སོལ། གཞན་ལས་ཆོས་ཆེར་འཕགས་པ་ཡིས། རྒྱ་ཡི་ཐིག་པ་ཉིན་མོར་བྱས། ཞེས་བྱུང་། དེའང་ནང་པའི་བསྟན་
པས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་མདོ་སྤྱོད་རྣམས་དང་འཕགས་ལུལ་གྱི་གཞུང་པལ་མོ་ཆེར་ལྷག་པའི་
བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་ལ། བོད་ལུལ་འདིར་རྩེ་བ་སྒྲིམ་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་དུ་གྲགས་སོ། དེའང་གཞན་ཕྱགས་པ་པལ་མོ་ཆེ་
རྩེ་སྒྲིམ་ཁོ་རང་རྣམས་མཐོ་བར་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲིགས་པ་ལས། སྤྱོད་པའི་ཞིབ་ཏིག་དགེ་ལྷགས་ལས་ཁོང་ཆོ་ལྷག་མི་ཟེར་གྱི། སྤྱོད་པ་དགེ་ལྷགས་ཞིབ་ཀྱང་
ཁོ་རང་རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དེ་བསྐྱུང་མ་ཐུབ་པ་མིན་གྱི། དེ་འདྲ་ལ་རྩེ་མ་དགོས་པ་ཡིན་རྒྱུ་བྱེད་དོ། མདོ་སྤྱོད་ལས་ཚུལ་བྱིས་པ་
བརྟེན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལས་ཤེས་རབ་སྤྱོད་པས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ངས་ཙན་དུ་གསུངས་ལ། བྱི་མ་གཉིས་དགོངས་འབྲེལ་དང་
མདོ་སྤྱོད་རྒྱ་སོགས་སུ་ཞི་ལྷག་གི་གོ་རིམ་གསུངས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་གོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་གཞིར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
བསྐྱབ་བཏུས་སུ་ཏིང་འཛིན་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དུན་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ཚུལ་བྱིས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས།
སེམས་རྟ་ལ་སྤྱོད་དཀའ་བ་ལ། མཐུན་པའི་གཟེར་རྟོན་བརྒྱ་པ་ཡི། སྐབ་ནི་སོ་སོར་ཐར་འདི་ཡིན། ཞེས་སེམས་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལུལ་ལ་བག་མེད་དུ་
རྒྱག་པ་བཙན་ཐབས་སུ་སྒྲིག་པ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་མཚན་ཏུ་བསྟགས་པའི་དགོངས་པ་འདོ། དེར་མ་ཟད་ཉན་ས་དང་སྒྲིམ་རིམ་ལས་ཞིག་ནས་ཀྱི་ཆོགས་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཚུལ་བྱིས་པ་རྣམས་དག་གཙོ་བོར་མཛད་ལ། ཆོགས་ནི་སྤྱོད་ཞེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་དངོས་པོའི་དོན་ཡིན་པས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

རྒྱ་དེ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྲས་པ་མེད་ན་མི་འབྲས་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་གཞན་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས་འབྲས་བུ་ཁོ་རང་ལ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་བ་ནི་
འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་མི་འབྲས་པའི་རིགས་ལམ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པའི་རྒྱལ་འབྲུར་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་དེས་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་
བསྐབ་གསུམ་རྒྱལ་པར་དག་པའི་ཉམས་ལེན་དགོ་ལྷགས་པ་ལ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འཕང་བ་ཡིན་ནོ། ཉེའང་རྩེ་སྒྲིང་འབའ་ཞིག་གི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་
ཏེ། ཆོག་སྤྱིའི་བཤད་སྒྲུབ་རྟགས་ཀྱི་དགོ་སྤྱོད་གིས། རྒྱབ་བསྟན་མིང་ཙམ་ལྷག་མར་གྱུར་པའི་དུས། བསྐབ་གསུམ་ལུང་རྟགས་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་
ཀུན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉེན་མོར་མཛད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་སྒྲིང་འཛིག་རྟེན་འདྲིའི་མ་ཕྱོན་པའི་གོང་དུ་བསྟན་པ་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་གྱུར་ཏེ།
ཐོག་མར་སྒྲིང་པོ་འབོག་པའི་སྐབས་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུན་པ་ལྟ་བུ། བསྟན་རྒྱུ་ཆོག་ཙམ་ཡང་མ་བསྒྲུབ་པར་གཞན་གྱི་མཁན་པོ་བྱེད་པ་
དང་། ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་། བཟུངས་པ་དང་། ཕྱིན་གྱིས་བསྐབ་པར་འོས་པ་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དེས་ལས་ལ་མི་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་
གནད་ཅིའང་མེད་པ་དང་། མཆོམས་ཀྱི་ནང་དེར་ལས་གཤམ་དུ་མ་གཏོགས་པའི་དགོ་སྤྱོད་མང་པོ་བསྐྱད་ནས་བྱ་བ་གཞན་བྱེད་ཅིང་། ལས་གཤམ་དུ་
གཏོགས་པ་རྒྱམས་ཀྱང་ཆ་ལྷགས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐ་དད་པ་སོགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་མ་བུལ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པ་དང་། བསྐབ་བྱས་ཀྱང་ཐོག་མ་
ནས་ཆང་དང་བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་མི་ཐུབ་སྟམ་པའམ། ཞག་གངས་ཁ་ཤས་རེར་སྤྱོད་རྒྱུའི་རྩིས་བྱེད་པ་སོགས་བུལ་དགོས་པའི་དེས་པ་ལྟ་དང་
མ་བུལ་བར་བྱེད་ལ། ཐུན་དགོས་པའི་རྟགས་དང་ཆ་བྱད་བརྟན་པོ་རྒྱུན་ཆད་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ལྷན་པ་རེ་ཙམ་དང་། ཐོར་པ་རྒྱུན་ཆད་གཏོད་པ་
དང་། ཆོ་ག་ཆོག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲས་པ་དགོས་རྒྱལ། དཔེ་ཐོག་ནས་ཀློག་པ་སོགས་ལག་ལེན་སྒྲིན་ཆགས་པས་བསྟན་པ་རེན་པོ་ཆའི་མང་གཞི་མི་
རྒྱལ་པར་བྱེད་པ་བྱུང་། བར་དུ་བསྐྱུང་ཚུལ་ཡང་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ཚུལ་ཁྲིམས་བག་ཡངས་སུ་བྱས་ཆོག་ཅེས་ཡིད་སྤུངས་སྒྲིང་ལ་ཞུགས་པའི་
གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་ཏེ། སྒྲིང་འབྲུར་བཟང་བ་དང་། འཕྱར་གཡེང་སོགས་ཁྲིམ་པ་སུན་འབྱིན་དུ་འབྱུར་བའི་ལས་བག་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཐ་
ན་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལྷགས་ཀྱང་ཆེད་དུ་དོར་བས་ཤན་རིམ་པར་ཞུགས་ཏེ། ལྷན་སྐྱུར་དང་། ལྷུང་བཟེད། གསེལ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་ཤེས་
པ་དགོན་པར་གྱུར་ཚུལ་སོགས་རྒྱལ་ཐར་དད་པའི་འབྲུག་དོགས་དང་ཐུབ་བསྟན་བྱི་དོར་རྒྱམས་སུ་གསལ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། རྩེ་སྒྲིང་མི་སྤྱོད་དུ་
མར་ཆོས་འདུལ་བའི་བསྟན་པའི་ཐོག་འཛིན་པའི་ཐུགས་སྒྲིན་གྱི་མཐུ་གུལ་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིང་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གཞི་ནས་གསེས་
ཤིང་། དེ་རྩེས་ཀུན་མཁྱེན་མཆོ་སྒྲིབ་པར་འབྲངས་པའི་ཆོ་འདུལ་བ་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་དོན་ཉེན་མོ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད། སྒྲིང་ཆོ་འདི་ལའང་
བསྟན་པའི་རྩ་བར་དགོངས་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་བཞིན་དུ་ཆོས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཕྱ་ཞིང་ཞིབ་པ་མཐའ་དག་རང་གིས་ཉམས་སུ་
བཞེས། གཤམ་བྱ་རྒྱམས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལ་གཙོ་བོར་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཐར་གཙང་མ་སྒྲིན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཐ་ན་
དགའ་ཐུན་དུ་མཁར་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཀྱང་གནས་མལ་གྱི་གཞི་སོགས་ནས་འབྲུང་བ་བཞིན་བྱུག་ལེན་དུ་བཏབ་པས་དེ་ཙམ་ཡང་བསྟན་པའི་
བཙས་སུ་གྱུར་པ་བྱུང་ངོ་། རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུང་ལས་ཀྱང་། གང་ན་ལས་ཀྱང་ཡོད། ནན་ཏན་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་
ཞེས་བཅུ་འོ། གང་ན་ལས་ཀྱང་མེད། ནན་ཏན་བྱེད་པའང་མེད་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བཅུ་འོ། ཞེས་བསྟན་པ་གནས་མི་གནས་འདུལ་
བའི་ལག་ལེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་འཛིག་པར་གསུངས་མོད་ཀྱང་། གནད་འདི་མ་རྟགས་པའི་ཕོ་ཆོད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་ལྟ་བུ་རྟགས་པ་དང་། མེམས་
ངོ་མཛོད་བ་གལ་ཆེ་ཡི། སྤྱོད་པ་གལ་མི་ཆེ་སྟེ་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་དབང་རྒྱལ་ལ་པན་པའི་ཆེད་ཙམ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཁོ་སོ་
གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་ལ་རེ་མི་དགོས་ཟེར། ལ་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་རྒྱམས་སོ་ཐར་ལ་སྒྲིབ་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་འདོར་དགོས་

ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོད་པ་ནི་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱོད་པ་ཡིན་པས་བསམ་པ་དེ་མ་ལོག་ན་བྱང་ཕྱོད་མི་སྤྱེ་ཞིང་། བྱང་སེམས་ལ་
བསམ་པ་དེ་སྤྱོད་ན་བྱང་ཕྱོད་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོད་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེད་པའི་འཆལ་གཏམ་ལྷ་
ཚོགས་སྤྱོད། རྟེན་གཤམ་གྱི་ཉེ་མེད་ཀྱི་སེམས་འཁྲུག་ལ་མཁུ་བའི་ཕྱིས་བསྟན་པ་གཅིག་ཕྱས་སྤྱོད་པའི་ཐབས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་
བཞིན་དུ་བྱིས་ཀྱིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཙམ་གསུམ་སོགས་བསྐྱང་བྱ་མང་པོ་འདི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་སངས་རྒྱུ་ལྷགས་རྩེ་རྒྱུང་བའམ་ཐབས་མ་ལམས་
པར་འགྱུར་རོ། །

ཐེག་ཆེན་པ་ལ་སོ་ཐར་མི་དགོས་པར་སྤྱོད་པའི་ལོག་པའི་གཏམ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱོད་པ་ལ་མང་གཞི་ལྷ་བྱུང་ཚུལ་བྱིས་པས་
གལ་ཆེ་བས། དེ་མེད་ན་རྒྱུད་ལྷེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙུང་རྒྱུད་ལས། སྒྲིན་པ་འདི་ལ་ཚུལ་
བྱིས་ཀྱིས་ཀྱིས། རྟེན་གཤམ་པ་མཚོག་མེད་ཅིང་། གྲུབ་པ་འབྲིང་པོ་འདྲ་ཡོད་མིན་ཏེ། གྲུབ་པ་ཐ་མའང་ཡོད་མ་ཡིན། ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་ལ་ལྷབ་
དབང་གིས། རྣམས་འབྲུབ་པར་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་དན་འདས་གྲོང་འགྲོ་བ་ཡི། ཡུལ་དང་ཕྱོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། བྱིས་པ་དན་པ་འདི་ལ་ནི། །
རྣམས་འབྲུབ་པ་ནི་གལ་ཡོད། སྤྱོད་པ་ཚུལ་བྱིས་པ་འཆལ་འདི་ལ། རྟེན་པ་དེ་འགྲོ་གལ་ཡོད། མཐོ་རིས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེ་བ་མཚོག་
ཏུ་འདེམ་མི་འགྱུར་ན། རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་རྣམས་ལྟར་ནི། འབྲུབ་པར་འགྱུར་བ་སྒྲིན་ཅི་དགོས། ཞེས་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ལྷས་པ་ལས།
རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་དང་པོར་ཚུལ་བྱིས་ཏེ། རྟེན་པ་བཙོན་འབྲས་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་དང་དང་བྱང་རྒྱུབ་སེམས། གསང་རྣམས་ལ་
ནི་ལེ་ལ་མེད་པ་འོ། རྩེ་ལྷ་མི་དབང་རིན་ཆེན་བདུན་པ་ལ། སྤྱོད་པ་མེད་པར་སྤྱོད་དགུ་འདུལ་བར་བྱེད། རྟེན་པ་མཚོག་རྣམས་པ་ཡོན་ཏན་འདི་བདུན་
དང་། ལྷན་པར་གྱུར་ན་ཕྱིག་པ་འདུལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། ཚུལ་བྱིས་པ་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཕྱས་མི་ཚོག་གི་སོ་ཐར་
ནི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཤིན་ཏུ་གཙོ་བོར་མཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙུང་རྒྱུད་ལས། སངས་རྒྱུ་བསྟན་པ་རིན་ཆེན་སྒྲིན། འབར་བའི་
སྤྱོད་ནི་དཀའ་ལྷབ་ཅན། རུར་སྤྱོད་འཛིན་པ་ཤུག་ལས། རྟེན་སྤྱོད་རྣམས་ནི་གཙོ་བོར་འདོད་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུད་རྩོད་འབྲེང་ལས། གང་གི་དུར་
སྤྱོད་མཚོང་བ་ཡིས། ལྷ་མིན་པ་ཡི་འོག་ཏུ་བྱོས། གཤམ་པ་ཕྱིག་པར་བྱེད་པའི་མཚོག་ རྟེན་སྤྱོད་རྩོད་རྩོད་འཛིན་པ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། རྟེན་སྤྱོད་རྩོད་རྩོད་པ་ཡོད་བཞིན་
དུ་བྱིས་པའི་རྩོད་རྩོད་འཛིན་པ་ལ་མཚོང་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་དབུ་འཕང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་ཚུལ་ཡང་། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས།
དེ་ཉིད་བརྟེན་ནི་ཡོངས་ཤེས་པ། གསུམ་ལས་དགེ་སྤྱོད་མཚོག་ཡིན་ནོ། འབྲིང་ནི་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱིས་གནས་དེ་ལས་ཐ་མ་འོ། ཞེས་དང་། ས་
ཐོབ་མ་གཏོགས་སྤྱོད་དཔོན་ནི། བྱིས་གནས་གང་ཆེ་མཚོང་བྱེད་པ། རྟེན་སྤྱོད་རྩོད་རྩོད་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་དང་ནི། རྟེན་འདུན་རྣམས་ལ་གུས་མེད་འགྱུར། ལྷ་
ཁང་སོགས་ཀྱི་རབ་གནས་སོགས། རྟེན་པ་ཅན་གྱིས་ནི་རྟེན་ཏུ་བྱ། གནས་གཅིག་དག་ན་གསུམ་ཡོད་ན། བྱིས་པ་གོས་དཀར་ལྷན་པས་མིན། ཞེས་
གསུངས་སོ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱས་ན་འདྲ་བྱིས་པ་ལས་རབ་བྱུང་ལ་ཆེད་དུ་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་ལས། དེ་ལྷའི་ཕྱོད་པ་བཙོན་བྱིས་
པ་ཡི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཁྱུང་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་པས་སོ་ཐར་མི་དགོས་ཟེར་བ་ནི། རང་
གིས་བསྟན་པ་བསྐྱང་མ་ལྷན་པའི་རྒྱུ་ལྷགས་ཐེག་ཆེན་ལ་བཀལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལ་ཆེད་པ་རྩེ་ཏ་རྩེ་ན་ཕྱི་མི་ཏའི་གསུང་ལས། དང་པོ་རབ་ཏུ་བྱུང་
བཞིན་ནས། རྣམས་དང་པ་ལོ་ཕྱིན་ལམ་གནས། ཞེས་པ་ནས། དེར་བཤད་པ་ཡི་བསྟན་པ་རྣམས། པལ་ཆེར་བསྐྱང་བར་མ་ལྷན་པས། བྱང་རྒྱུབ་

སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་དང་། འགལ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་བབྱང་ནས། འཇ་ཉ་དེ་བཏང་ནས་པར་གནས། འབ་བྱང་སྒྲིན་པ་བཏང་ནས་ནི། རྒྱགས་ཀྱི་
སྒྲིན་པ་འཇ་བྱང་སེམས་ཀྱི། སྒྲིན་པ་ཡང་ནི་གཟུང་མི་བྱ། ཞེས་སོ། འདྲེ་མ་ཟད་དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པ་ལས། རྒྱལ་བ་དང་གསུངས་སོ་སོ་ཐར་པ་
ཡི། རྒྱལ་བྱིས་མ་རྣམས་དག་འདུལ་བ་མ་ལུས་ལས། རྒྱགས་པ་བྱིས་པས་རྟགས་དང་ཆོག་གསུངས། རྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉམས་སྤྱོད་བར་བྱ། ཞེས་སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱིས་པས་ཀྱང་བཅས་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་སོ་ཐར་བཞིན་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ། གོ་བཞོག་ནས་སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་ལྷན་ལྷགས་པས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད་མི་དགོས་ཞེས་སྒྲིན་པ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཆོ་དཔོ། འདྲེ་འདྲེ་རིགས་ལ་བདེ་གཤེགས་བཀའ་འདས་སོགས་སྒྱེ་དང་
བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུང་བ་ཆར་བཞིན་བབ་པས་ལྷགས་སྒྲིན་ཀྱི་འདྲེ་ཆོ་མི་བྱོལ། རྩ་བ་རྣམས་པར་དག་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་རྣམས་དག་འོང་ཚུལ་གོང་དུ་
བཤད་ཟིན་པ་རྩ་བ་ཡིན་པས། རྩ་བ་མཐོང་བའི་མཛོན་སྒྲིན་སྦྱོད་པ་ཅིང་ཉལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་རྩ་བ་ལོག་པར་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། འདྲེ་རྒྱུ་དུ་རྩ་
རོ་པའི་རྩ་བ་མཛོད་བསྐྱེས་ལས། དེ་རྩ་རྩ་བ་མ་ལོར་བས། སྒྲིན་པ་དང་ནི་སྦྱོད་པ་དག འདྲེ་དང་མཐུན་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ། འདྲེ་བསྐྱེད་པ་
ཡི་རྩ་བ་ཞིན་ནོ། རྩ་བ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་མཐུན་ན། སྒྲིན་པ་སྦྱོད་པ་འཁྱུང་འཁྱུང་བས། འབས་བྱ་མི་བཞིན་མི་འཐོབ་སྟེ། འདྲེ་སྤྱོད་པ་དམིགས་བྱ་མེད་པ་
བཞིན། ཞེས་དང་། འབྲོམ་རིན་པོ་ཆེས། མི་སྦྱོན་པ་ལ་འདི་རྒྱུ་ཟེར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བའི་གནས་ལུགས་ཡིན། འདྲེ་དེ་ལ་ལས་དང་འབས་
བྱ་མེད། འདྲེ་ལ་སྦྱོར་གང་བྱུང་རྟོག་མེད་ཟ། འཁོར་རྟོག་བཅས་རྣམས་ནི་ཕུང་ཞེས་ཟེར། མི་ཁོ་བོ་དེ་ལས་བཞོག་སྟེ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྒྱན་པའི་རྒྱུང་བ་ཡང་། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་བརྟན་ག་ལས་འབྱུང་། འདྲེ་རྒྱུ་སོང་རྒྱུ་ཡང་འབས་འབྱུང་བས། ལས་བྱུང་དུ་མི་གསོད་ཉམས་
ལེན་པའི། འདྲེ་བ་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་གདམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྩ་བ་རོ། འདྲེ་རྩ་བ་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ནི་རྒྱལ་བ་དབང་པའི་རྟོག་གི་
སྦྱོར་སྤྱོད་པ་བཅས་པ་བཞིན་རྩ་བ་རྣམས་པར་དག་པའི་སྒྲིན་པས་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་དང་སྦྱོད་པའི་ཆ་ལ་རྩ་བ་ལྷན་ལྷགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསལ་ནས་རྩེ་འཇུག་མཐའ་དག་བསྐྱེད་གསུམ་རྣམས་པར་དག་པའི་དཔལ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་དེ། རྒྱུ་པ་རོ་ལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཉིན་མོ་བཞིན་
གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འགྲན་ཆུ་མེད་པས་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་ལྷུང་པ་ཡིན་པས་མ་ཅིག་ལ་བསྒྲིན་གྱི་ལུང་བསྟན་ལས། ད་རྩ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱང་སྦྱོང་བས་ཆེ། རྟོགས་དུས་ལོག་སྦྱོད་བོད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོ། གང་གི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱུས་པར་གྲགས་པ། བྱིས་པ་འཇུག་པས་
ཡང་དག་བྱིས་པ་སྦྱོར། ཐུབ་ཉིད་སོལ་བཏོད་བསྟན་པའི་ཆ་རྟགས་འཛིན། བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་སྦྱང་མཆོག ཅེས་མི་རྩེ་ལུང་
བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྦྱང་བོ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ལ། མཛོད་བསྟན། རྒྱུས་བཤད་གཉིས། དང་བོ་ནི། གསང་ཆེན་རྒྱུ་ཐེ་
རབ་འབྱམས་ཀྱི། འདྲེ་དང་དམ་ཆོག་ལས་དང་འབས། ཀྱན་ལ་གོལ་བའི་མཐའ་བཀག་སྟེ། གསང་བའི་གནད་ཀྱན་རྒྱུ་ཐེ་གསང་པར་བཀའ། ཞེས་
བྱང་། དེའདྲེ་རྩེ་ཐམས་ཀས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཐེ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེའི་བཤད་སྒྲིན་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་
གསལ་བར་བྱས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། གསང་ཆེན་རྒྱུ་ཐེ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གནད་སྦྱོར་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་རྩེ་རྩེ་འཆང་ཆེན་བོའི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་དང་། གསང་ལྷགས་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོང་དབང་གི་རྣམ་གཞག་འདུས་པ་དང་གཤེད་སྦྱོར་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྤྱོད་གསུངས་ནིང་། བདེ་དབྱེས་
དུས་འཁོར་སོགས་སྤྱོད་དང་། ཀྱན་རིག་སོགས་འོག་མའི་དབང་གི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་བཞེས་དང་གསུང་རྒྱུ་ཁོ་ན་བྱ་ཆེན་རྣམས་
ཀྱིས་སྤེལ་བས་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་དག་ཐེར་ཐོན་པ་བྱུང་། དེ་ནས་དངོས་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་བ་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རྩ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ལྷུང་ནམ་བཤད་སོགས་སུ་དགག་སྒྲུབ་གནང་གསུམ་གྱི་མཚམས་དང་། ཡན་ལག་ཚང་མ་ཚང་གི་ཞིབ་ཆ། ལྷུང་བ་འདག་པའི་ཐབས་སོགས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ལྷུང་པར་དུ་ཐུན་དུག་གི་རྣལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ལྷུང་བ་བཟོ་བཤང་བྱས་ཏེ་ཤེས་རྒྱུད་ལྷུང་བས་མ་གོས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་པ་ཁོ་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིང་པོར་བྱེད་པའི་སྒོམ་བཅུགས། དེ་ནས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་གསང་བ་དེ་འཇིགས་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིམ་གཉིས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་དོ་བོ་གངས་དང་གོ་རིམ་མ་ནོར་བ་རྒྱུད་ཐུང་དགོངས་པ་གྲུབ་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བ་བཞིན་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་སྒོམ་བཟང་བོ་བྱེད་ཆེད་། གཞན་རྗེ་རང་གིས་དངོས་སུ་མ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཀའ་བབ་གྱི་བྱ་ཆེན་སོ་སོས་ཉིད་ཀྱི་གདམས་པའི་བདུན་ཚེ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཇི་ལྟར་བཞིན་ཡི་གེར་བཏབ་སྟེ་རྒྱུད་ཐུང་གོང་འོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འབྲས་བུ་ལག་རྩེས་འབྲུབ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱས་པས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་ལ་བྱིན་ཅི་སོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་དུངས་ལྷུང་ནས་ཡང་དག་པའི་སྒོམ་བཟང་འདི་ཉིད་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་བཤད་དུ་འཆད་པར་འཁྱུར་བས། འདིར་དབང་གི་སྐོར་དང་དམ་སྒྲོམ་སོགས་བཤད་སྒོམ་གཞན་ལས་ལྷུང་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཟུར་ཙམ་སྒྲོམ་ན། ལྷ་རབས་པ་ཕལ་ཆེར་སྒྲིན་གྱི་བྱང་བ་སོགས་དང་འདྲ་ཚེས་སྒྲུར་བའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་། དབང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འབྲུབ་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་ལག་རྩེས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་གངས་དང་གོ་རིམ་ཀྱན་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་རྗེ་སྒྲིང་པའི་བཤད་སྒོམ་འདི་འདྲ་བ་མ་བྱུང་ཞིང་། དབང་གི་ཁོག་ནས་ལམ་འབྲས་ཀྱན་ལ་གོ་བ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ལམ་འབྲས་ཀྱི་གནད་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་པས། དེའང་རྗེའི་བཀའ་དྲིན་ལ་སྒྲོམ་ཚུལ་འོག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར་ནོ། དེར་མ་ཟད་དབང་གི་ཆོ་ག་ལྟག་བཞེས་བཞེས་ཚུལ་ཡང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་གཞུང་གི་དཀྱིལ་ཆོག་མང་པོ་ན་ཡོད་ཆད་དཀྱིལ་ཆོག་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་སྒྲུངས་པས་འབྲུག་པ་མི་བདེ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་ལྷུང་མེད་དུ་སྤང་ནས་གང་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོས་མི་ཟེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྤྱི་འགྲོའི་ལག་ལེན་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆད་པར་བྱས་པས་སྒྲོམ་ཚེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གལ་ཆེན་རྣམས་ཆད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་སོགས་ཆོ་གའི་ཡན་ལག་མི་གསལ་བ་ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་ཆོ་དཀྱིལ་འཁོར་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་བཤད་རྒྱུད་ཐུན་ཐུན་མོང་བ་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་འདྲ་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མེད་ཆོ་ཚད་མེད་ཀྱི་པར་གྲུབ་རིས་ཕན་རྒྱུན་རྒྱས་འགོབས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའམ། ལམ་གྱི་ཆིངས་བྱེད་ཚུལ་ལྟོགས་མཐུན་པ་སོགས་ཡིད་བརྟན་དུ་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་འདྲོར་ལེན་བྱེད་པ་ལས། རྒྱ་གཞུང་ཡིན་ཆད་དང་། ཁ་གསལ་བ་ཁོ་ན་ཅིས་སུ་མི་མཛད་པས་གཞན་གྱིས་ཁ་སྐོང་ལྷགས་དང་ཆེས་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་མཚན་ན་དབང་དོན་དེ་ཉིད་རབ་གསལ་ལས། ཅུ་རྒྱུད་བཤད་རྒྱུད་གཉིས་ལས་གསུངས་པའི་དབང་། གསང་བ་གྲུབ་པར་རྫོགས་རིམ་དབང་ཙམ་བཤད། རིམ་ལྔ་སྟོན་པ་བསྐྱུས་པས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི། དབང་དགུ་རྫོགས་རིམ་དབང་རྣམས་མདོར་བསྐྱུས་གསུངས། དེར་གསུངས་དབང་དགུ་སྟེ་ལྷུང་ཆུབ་གྱིས། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱིགས་ཤིང་། དེ་ཡི་ཁ་སྐོང་ཟླ་བ་གསལ་པ་དང་། སྒྲིན་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་རྣ་རོ་པ། འཇིགས་མེད་འབྱུང་གནས་དམ་ཆོག་རྗེ་ཡི། གཞུང་གིས་མེད་མི་རུང་རྣམས་ཁ་བསྐྱངས་པ། འདི་ནི་དཀྱིལ་ཆོག་འདི་ཡི་ལྷུང་པར་ཏེ། དེ་ཕྱིར་འདིར་འབད་ངོ་མཚར་མེད་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཏེ། འདུས་པའི་དབང་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ན། ཅུ་རྒྱུད་ལེུ་དང་པོ། བཞི་པ། བརྒྱུད་པ། བཅུ་དུག་པ་རྣམས་སུ་མདོར་བསྐྱུས་ཙམ་གསུངས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་རྗེར་འཕྲེང་ལེུ་དེ་བཞི་པར་དབང་གཞན་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། དབང་བཞི་པ་ལེུ་གཉིས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བྱི་མས་བུམ་དབང་སྒྲོམ་ཆོག་ཙམ་དང་བར་པ་གཉིས་གསལ་བར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གསུངས་པ་སྟེ་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དེའི་སྐོར་གྱི་གཞུང་གསང་བ་གྲུབ་པར་དབང་གོང་མ་གསུམ་ཙམ་གསུངས་ལ། རིམ་ལྔ་དང་སྟོང་
བསྟུས་སུ་དབང་བཞེས་པ་དེ་མདོར་བསྟུས་ཙམ་གསུངས། དབང་གོང་མ་གསུམ་རིམ་ལྔར་གསུངས་པ་དེས་གོ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ། ལྷག་མ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་
བར་བཤད་པའི་གཞུང་ལྟ་བུ་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ། ལྷགས་རྩེ་དཔལ་ལྷགས། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན།
ཨ་བླ་ཀླ་ར་སྟགས་ཀྱང་ཉི་ཤུ་པ་འདི་ཁྱེད་སུ་མཛད་པས་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་གཞིར་མཛད་དོ། །

གཞན་ཕྱགས་ཀྱི་ཁྱོད་ན་དབང་གི་རྣམ་གཞག་དཔལ་སྐང་ལོ་སྟོ་བའམ་ཀམ་འཕྱིན་ལས་གཉིས་པའི་དབང་རྒྱུ་འདི་རྒྱས་ཤོས་ལྟར་འདུག་
ལ། དེར་རྩེའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལའང་དགག་གཞག་དུ་མ་བྱས་འདུག་མོད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱེད་སྒྲིན་པ་ན་སྒྲ་བྱུ་
ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ཞེས་གཙོ་བོར་སྒྲིན་འདུག་ལ། གཞུང་དེར་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་དང་དབང་བཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཞོར་བ་
དང་། མཚན་མ་འགོད་པའི་སྐབས་ཅ་རྒྱུད་དང་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། སྒྲིན་གསལ་དུ་འང་མཚན་མ་འགོད་ཚུལ་སྟགས་སྒྲ་བྱུ་གི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལ་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་ལས་འཕགས་པས་མཛད་པའི་སྒྲིན་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་གཞུང་དེ་སྟོན་དཔོན་ལ་ཁ་གཡར་བའི་རྩལ་མ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་དབང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ནི་ཅ་བའི་ཁྱེད་སུ་བཅའ་ལྷགས་ནས་བཟུང་མ་དག་པར་སྐང་བས། ཕུ་རྟོག་མའི་རྩེང་ལས་རྒྱ་དྲངས་ཤིག་འོང་བའི་གནས་
མེད་དོ། །དབང་རྒྱུ་དེར་བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་བྱ་རྒྱུ་ལ་རིག་པའི་དབང་ལྟར་ཡང་འགལ་བ་མེད་ཚུལ་གསུངས་པ་ལ། ཁོ་བོ་ནི་བརྟེན་ཏའི་
གསུང་ལས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་བཅན་པར་འཛིན་གོ་ཞེས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལྟར་ལའང་དགག་པ་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་བསམ་
པ་དང་མཐུན་ན་བརྟེན་ཏའི་ཞིག་ཡིན་ཆོད་ཁྱེད་སུ་བྱས་ཆོག་པ་འདོད་དབང་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་སྟོན་དཔོན་སྒྲུ་
སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གསུངས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་པས། རིགས་ཆོགས་ལས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཅན་
ནོ་ཞེས་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པས་རིགས་ཆོགས་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། ཡེ་ཤེས་ཐེག་
ལའི་རྒྱུད་ལས་བྱ་རྒྱུ་ལ་དབང་གཉིས་ཙམ་མ་གཏོགས་མ་གསུངས་ཀྱང་བཀའ་པའང་མེད་པས། བྱུང་འཇུག་གསལ་བར་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྟར་གྲུབ་ཆོག་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཕྱགས་གཉི་ག་རྒྱུད་ཐེན་ནས་གསུངས་པར་འདྲ་བ་ལ། སྒྲིར་
བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོངས་པ་ལེན་ལྷགས་སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་ལྟར་གསུངས་པ་མི་བདེན་པར་རང་གིས་མཐོང་ཆོད་ཙམ་
བདེན་པར་ཅི་བ་ཏ་ཅང་ཏམ་པ་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་པཎ་གྲུབ་ཀྱི་གཞུང་གང་ལའང་མ་གཟིགས་པ་
དང་དགོངས་པ་བྱགས་སུ་མ་རྒྱུད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྲིད་པས། མིག་ལྟན་གྱིས་སྐང་བའི་ཁྱོད་ནས་བྱ་བ་བྱས་པ་བཞིན་སྐབས་གང་ལའང་འདོར་ལེན་
གོ་ལོག་པ་དེ་ལྟར་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་འཕྱིན་ལས་གཉིས་པའི་དབང་རྒྱུ་ལ། རྩེའི་ལྷགས་རིམ་ལས་དུང་ཆོས་སུ་ལྟ་བཞེད་པ་ལ་བཤད་ཁྱེད་སུ་མེད་
གསུང་བ་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་དཔོན་མཆོ་སྒྲིས་ཀྱི་ཀྱེ་དྲོར་འགྲེལ་པ་པར་ཅན་དུ། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་ཁམ་པོར་དུ། ཁྱེད་ཟད་སྒྲུགས་ཏེ་རྣམ་
རྒྱལ་གྱི། བྱམ་པ་པོ་ལས་སྒྲིས་པ་ཡི། རིན་ཆེན་བྱམ་པའི་སྟེང་བཞག་བྱ། དེར་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོག་བདག་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། །
ཡེ་ཤེས་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྱུན་དྲངས་ཏེ། །ཞབས་བསེལ་ལ་སྟགས་རིམ་པས་དབུལ། །དམ་ཆོག་པ་དང་སྟན་ཅིག་བྱ། །མཆོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་པར་བྱ། །
མེ་ཏྟག་སྟོན་སྟགས་རོལ་མོ་ཡིས། །འབད་པ་ཡིས་ཀྱང་མཆོད་པར་བྱ། །དྲིལ་བྱ་དག་ནི་དཀྱོལ་བར་བྱ། །ཞེས་སྟགས་དྲངས་པ་བཞིན། རྩེས་དུས་འཁོར་
མ་གཏོགས་པར་དུང་ཆོས་སུ་ལྟ་བཞེད་པའི་ཁྱེད་སུ་མེད་གསུངས་ཀྱང་ཁྱེད་སུ་གསལ་པོ་ཡོད་པ་འདི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་འདྲ་བ་ནི་ཐུན་པས་སྐང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བ་ལ་གསལ་འདེབས་ཡིན་ཏེ། དེར། བུམ་པ་པི་ལས་སྒྲིན་པ་ཡི། རིན་ཆེན་བུམ་པའི་སྤྲོད་བཞག་བྱ། རྟེན་མེད་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་
བུམ་པ་པི་ལས་བསྐྱེད་ཅིང་། ལ་ལ་མཆོད་ཡོན་འབུལ་སྤོང་གི་དྲུང་ཆས་བཞག བུམ་པའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་མཆོད་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་
སོགས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་བཅད་མ་འདེམ་གྱིས་བུམ་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ཡན་ཆད་བསྟན། དེ་
ནས་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་དྲུང་ཆས་གི་སྤྲོད་དུ་གཟུངས་དྲོར་བཞག་སྟེ་གཟུངས་ཐག་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་པ་བྱས། མཐུག་གི་མཆོད་བསྐྱེད་འོད་
ལྷུ་བྱེད་ཚུལ་དང་བཅས་སྒྲིན་པ་ལ། བསྐྱེད་པ་དག་ནི་དེ་ལ་བསྐྱེད། ལྷུ་ཚུར་གཡས་པས་མཐར་བཟུང་སྟེ། མེ་ཏྲོག་འཕྲེང་བཏགས་དོན་རྩི། བུམ་པ་
ཚུ་ཡིས་བཀའ་བ་ཡི། ལམ་ཐོར་སྤྲོད་དུ་བཞག་པར་བྱ། འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ལས། རྟེན་མེད་དང་ཕྱག་བྱས་ཏེ། རྟེན་མེད་ཚུ་ཡི་
ཚུལ་གྱིས་ནི། བུམ་པ་ཅ་ནི་གནས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་མེད་འདི་ཐམས་ཅད་གྱིས་དྲུང་ཆས་སུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་
ན། གཞུང་དེར་དེ་ལས་གཞན་བུམ་པར་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པའི་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་སྐབས་དོན་སྟོར་བར་འགྱུར་ལ། ཆོག་འབྲེལ་དེ་བཞིན་
བྱེད་དགོས་ཆོ། ལམ་ཐོར་སྤྲོད་དུ་བཞག་པར་བྱ། འཁོར་ལོའི་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་ལས། རྟེན་མེད་དང་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ། ཞེས་འབྲུང་བས་
ལམ་ཐོར་སྤྲོད་གི་གཟུངས་དྲོར་ཡང་སྤྲོད་འཁོར་ལོར་བསྐྱེད་ནས་མཆོད་བསྐྱེད་བྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། རྟེན་མེད་སྤྲོད་དུ་དྲུང་ཆས་བཞག །
ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ཞེས་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྲོད་གི་དྲུང་ཆས་དེའི་ནང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དགོས་པར་འགྱུར་ན། གཡས་དོན་རྩི། གཡམ་དེལ་བྱ་
འཛིན་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་གཡས་ཀྱི་དོན་དེའི་གཡམ་གྱིས་དེལ་བྱ་འཛིན་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཆོག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཅམ་ཡང་མ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ནོ། སྤྲན་
ཆོགས་དེ་ཅམ་ལའང་རྩིའི་གསུང་འབུལ་བ་མེད་པས་མཆོན་བྱེད་ཅམ་སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་པར་གསུང་རང་རང་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། མངོན་རྟོགས་
རེའི་ཞལ་ཕྱག་གུན་ཆ་ཕྱགས་གསུང་སྐབས་ཀྱང་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་གུང་བསྐྱེད་ཏེ། དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ཅད་བརྟེན་པའི་གསེར་བཞིན་
དབྱེད་པ་རྫོགས་པར་མཛད་ནས་གསུང་བ་མ་གཏོགས། གཅིག་དཔེ་གཅིག་འགོ་བས་ཀྱི་དུ་ལྟོ་ཚོམ་རྒྱུགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི། ས་བཟང་དག་དབང་
གིས་བཞུལ་བ་ཞུས་པའི་ལན་རྩེ་རང་གིས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྟན་ན། སྒོ་གོས་ཀྱི་མིག་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཆོ། མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ཉི་མས། རྟོག་གི་ལ་
སྤྲངས་གོལ་བ་མཐའ་དག་གིས། ལན་བརྒྱར་དབྱེད་ཀྱང་མགོན་པོ་ཞུད་ཀྱི་གསུང་། ཆ་ཅམ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གཡོ་བ་སྤངས། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ། རྩེ་མ་མ་བྱོན་གོང་དེར་དབང་གི་སྟོར་ལ་ལོག་རྟོག་གི་གནས་ཆེ་བ་གཉིས་བྱུང་སྟེ། གཅིག་ནི་ཐུབ་
བསྟན་བྱེད་པ་ལས། ད་ལྟ་གང་དག་དུས་འཁོར་གྱི་དབང་བདུན་ཐོན་དུ་མ་བསྐྱར་ཞིང་། རུལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཏན་ནས་མ་ཞུགས་པ་དག་
ལའང་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཐོག་མར་བསྐྱར་ནས་སྤྱོད་པ་ཡན་ལག་བྱུག་གི་རྫོགས་རིམ་དག་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་བོ། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་པའི་དབང་བདུན་མ་བསྐྱར་བར་གོང་མ་གོང་ཆེན་སོགས་བསྐྱར་ཅིང་རྫོགས་རིམ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱུད་ལྟེ་གཞན་ལའང་
བུམ་དབང་མི་སྐྱར་བར་དབང་གོང་མ་གསུམ་བསྐྱར་བ་བྱུང་ངོ། །

དེ་ལྟར་འོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་པོ་རྣམས་ཤོས་བྱེད་རྫོགས་རིམ་བསྐྱེད་པས་ཆོག་གི་ བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དགོས་པ་མེད་སྟེ་པའི་ལོག་
རྟོག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྩ་བ་འབྲུལ་བའི་གཞན་ངོ་ཅམ་ལས་དོན་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་ལྟ་ལ་ཞེན་ནས། ཀྱན་རྫོབ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གང་
ལའང་ཆེས་མེད་དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འཛིག་
རྟེན་པ་སྟེ་མཆོག་གི་སྤྲོད་རྩི་ལོ་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱ་ཕྱོད་པར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་ལ། ལྷ་རོ་པའི་དབང་མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་པར་ཡང་། འཛིག་རྟེན་

པའི་དབང་ནམས་ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རྩེ་སུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཞེས་བྱས་པ་
འཇུག་པའི་དབང་བདུན་པོ་དེ་དག་གྲང་བརྒྱུད་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འབྱུང་པའི་སྒྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་བོ་
དག་གྲང་མ་སྒྲིན་མི་ལ་གསང་བ་བྱིན་ལས་སོ། །ཞེས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་རིམ་བཞིན་མ་བྱས་པར་གསང་བ་བསྟན་ན་རྟོན་པ་
པོ་ལ་རྩ་ལྷུང་བདུན་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟག་གཉིས་སུ་རྟེན་མེ་རྟོག་མེད་པར་བརྟེན་པ་དྲི་མི་བྱུང་བའི་དཔེས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་པར་
རྩོགས་རིམ་མི་འབྱུང་ཚུལ་གསུངས་པ་སོགས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་ཚུལ་རྩེའི་གསུང་རབ་ལས་མཐའ་ཡས་པར་འབྱུང་བ་ནམས་
ཀྱིས་གྲང་ཁེགས་ཏེ། འབྲས་བུ་རིམ་གཉིས་གོ་རིམ་ངེས་པར་འབྱུང་ན། དེའི་རྒྱ་སྒྲིན་བྱེད་དབང་ཡང་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།
།དེར་མ་ཟད་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་ཏེ་སྟངས་སྟོང་གོགས་སུ་ཤར་བ་ན་ཆོགས་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་
བཞིན་ཡིན་པས་རིམ་པ་གཉིས་གྲང་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ངེས་པ་རྟེད་པར་འགྱུར་བས་གསང་ཐུགས་ལ་མཐོ་སྟེགས་བྱས་པ་གཅིག་ཤུས་མི་ཆོག་གི།
དེའི་ལམ་གྱི་རྒྱང་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་ཟེན་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་གསང་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
ཐམས་ཅད་ཐོག་མར་དབང་གིས་རྒྱུད་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལ་རག་ལས། དབང་གི་རྟོགས་པའི་གཞི་འཛིན་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ནམ་འབྱོར་གྱི་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་པོ་དེ་སྐབས་དེར་གསལ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་སྟེ་བས། སུར་ནས་སྟེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྱངས་
པ་ཞིག་དགོས། དེས་ན་སྐས་ཀྱི་གདང་བུ་མས་རིམ་ནས་ཡར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་རི་བོ་དགེ་ལུན་པའི་བཀའ་སློལ་འདི་བཞིན་བྱས་ན་གོལ་ས་རྒྱང་ལ་ས་
ཆོད་ཆེ་བ། ཞེ་གཙང་ཞིང་རྟག་ཐུབ་པ་ཞིག་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དབང་གི་སྐོར་ལ་ལོག་རྟོག་ཆེ་བ་གཅིག་ནི། དབང་བཞི་པའི་ནམ་གཞག་རྒྱུད་སྟེ་ལས་
ཤིན་ཏུ་ཐུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པའི་གནད་མི་རྟོགས་པར་ལུས་གནད་འཆའ་ཞིང་སྟོམ་ཐག་གཏོད་པ་སོགས་སྟོས་པ་རྩེ་མང་དུ་བྱང་ཡང་སྟོན་
རྒྱུའི་དོན་དངོས་གཞི་ནོར་བ་བྱུང་སྟེ། ཐུབ་བསྟན་བྱེད་དོར་ལས། དབང་བཞི་པ་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་ངོ་སྤྱད་གྲང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལུས་གནད་ལྟ་སྤངས་བྱས་ཏེ་ནམ་རྟོག་གི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་དོར་ནས་ཅི་ལའང་མི་སེམས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ནས་སྟོང་གིས་སྟོང་ལ་ཞོག་མཛོད་དེ་རྩར་རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་དབང་བཞི་པ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྟེ་ཞིང་དོན་
འདི་ཉིད་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོང་བྱུང་གི་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ། །ཡེ་ཤེས་འདི་
ནི་ཆེས་ལྷ་ཞིང་། །རྩི་རྩེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་ནས། སྟོབས་ལུས་གནད་འཆའ་བཅུག་སྟེ་ནམ་མཁའ་ལ་མཐའ་
དབུས་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ནས་མེད་པར་ངེས་པ་ན་རང་གི་སེམས་གྲང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཐག་བཅད་ནས་
དབང་གསུམ་པའི་དུས་སུ་སྟེས་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་དེ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དབྱེར་མེད་དུ་ངོ་སྤྱད་
ཅིང་། གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་སོགས་གང་དུའང་ཆོག་གིས་བཞེད་དུ་མེད་ཅིང་སྟོས་བསམ་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་སྟེ། ཞེས་
དང་། གཞན་པས་ཆེ་བས་མཐུན་པར་དབང་བཞི་པ་ལྟ་བུ་གི་སྟོམ་རྒྱང་པ་ལ་ངོ་སྤྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྩར་རོ། །འདིའི་རྩ་བའང་རྩ་བའི་གོ་བ་
གནད་དུ་མ་སོང་བ་ལ་ཐུག་པས། རྩེ་སྟེ་མས་རྩ་བ་རྩམ་པར་དག་པའི་སྟོལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་འདི་འདྲ་པས་ཆེར་གྱི་རྩ་བའང་བཅད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་སྟོང་པའི་ངོ་མ་ནོར་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བའི་ལྷན་སྟེས་ཙམ་དབང་བཞི་པའི་དོན་དུ་ངོ་སྤྱད་པའང་མི་འཐད་དེ། ངོ་སྤྱད་རྒྱུའི་དོན་གྱི་
དབང་བཞི་པ་ལ་ཟབ་པ་ཐུགས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའམ་གསལ་བ་ལྟའི་སྟོང་བོ་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པའི་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་

དགོས་ཤིང་། བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་དེའི་ཡ་གྲུལ་གཅིག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་སྒྲུབ་ལས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ་མོས་ན། ཆོག་གི་རིན་ཆེན་དབང་
བསྐྱར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལྟའི་སྒོས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ཟབ་པ་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲ། འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད། གྲུན་རྩོམ་དང་ནི་དམ་པའི་དོན། བྱེ་སྟེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་སྟ། རྟེན་གཅིག་ཏུ་འབྲས་བྱས་པའི།
ཟག་མེད་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གོ་ལ་བའི་ཐིག་ལེ་ལས། མཁའ་བཞིན་དྲི་མེད་ཀུན་འབྱུང་བ། བརྟག་བྲལ་ཟབ་མ་ཉིད་ཅེས་བྱ། བྱུག་
རྒྱ་ཆེན་པོའི་གཟུགས་འཆང་བ། སྒྲུ་མ་འཇའ་ཆོན་ལྷ་བྱ་བ། རང་དང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་སྒྲིབ་བ། ཡང་དག་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དབང་བཞི་པའི་དོན་ལ་ཐུགས་བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་པུས་མི་ཆོག་པར་སྒྲུ་ཐུགས་གཉིས་ཆོགས་དགོས་པ་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་
མཐུན་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་དེ་ལ་བྱ་ཞབས་ཀྱིས་དབང་བཞི་པ་བསམ་མེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རིམ་པ་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་འཆང་པ་ན། འདི་
ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ། མ་ལོང་ཞེས་བྱར་བརྟེན་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ཏུ་ནི་བྱུང་འཇུག་ཅེས། ཞེས་འདུས་པ་སོགས་སུ་བྱུང་འཇུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་
ལ། འདིར་མ་ལོང་གི་གོ་འཕང་ཞེས་བཏགས་པ་སྟེ། དེའང་པ་མའི་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་བཞིན། པར་འཛོག་བྱེད་སྒྲུ་མའི་སྒྲིབ་དང་། མར་འཛོག་བྱེད་
བདེ་སྤྱོད་གི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་གཉིས་ཀའི་དོན་ཆང་བ་ལ་མ་ལོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲི་མེད་འོད་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་བརྟན་ཁམས་གསུམ་པ་ཞེས་པ་རྒྱུའོ། རྟེན་ལས་སྒྲེས་པའི་འབྲས་བྱ་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་བཅུ་དྲུག་བྱེད་བྱེད་ཐིག་ལེ་འཆང་བ་སྟེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྟེན་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་རྩ་རྒྱུད་ལས། བཞི་པ་ཡེ་
ཤེས་དག་པ་སྟེ། ཞེས་བྱུང་འཇུག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུར་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་དབང་བཞི་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་དབང་མདོར་བསྟན་ལས། བུམ་པ་
གསང་བ་ཤེས་རབ་དང་། སྒྲུར་ཡང་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། རྒྱ་གར་དུ་དབང་བཞི་པའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུང་བཅུ་
བདུན་ཙམ་བྱུང་བ་དག་གི་དབང་བྱུག་གསུམ་པས་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་རྩ་འབྲེལ་དུ་བཀག་ལ། བོད་སྐད་རབས་པས་རྟོག་བཏགས་ཀྱི་བཤད་པ་སྟེ་
ཆོགས་བྱས་པ་པས་ཆེར་ཡང་དེར་འདུས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབང་བཞི་པ་དབྱིས་བྱིན་པར་འཛོག་མི་ཤེས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་མ་གོ་བས་ལན་ཅིང་། དེ་རྩེ་སྒྲུབ་གསལ་བར་
མཛད་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆང་པར་འགྱུར་རོ། ལ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་དབང་བཞི་པ་དབང་གི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ལ། དེར་ཉམས་སྦྱོང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྦྱོང་
རྒྱ་མེད་པས་ཆོག་གིས་བརྟེན་སྦྱང་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱག་ལེན་འདི་ཆ་མི་མཚུངས་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟེན་དབང་བཞི་
པར་ཆོག་དབང་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་ལ་རྟོག་དཔྱད་མ་ཞུགས་ཤིང་། དགེ་ལུགས་པ་སྦོད་པའི་ཟོལ་གྱིས་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
ཏེ། སྐུ་ཏུར། ཆོག་གི་རིན་ཆེན་དབང་བསྐྱར་བྱ། ཞེས་དང་། ལ་བ་པས། དབང་བསྐྱར་བ་བཞི་པ་སྒྲུབ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས།
བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་གིས་སྦྱོན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། གྲུབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན་གྱིས་ཀྱང་དེ་རྩེ་སྟེན་པ་བཞིན་གསུངས་ཏེ། སྟོབ་མའི་
རྒྱུད་ལ་སྐབས་དེར་དབང་ལྟ་མ་རྣམས་དང་འདྲ་བའི་ཉམས་སྦྱོང་སྦྱེ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། སྒྲུབ་པ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་བྱུང་འཇུག་གི་གོ་
འཕང་ནི་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་འདི་སྟེ་སྟེན་པ་ལྟར་སྟེ་སྦྱེད་པོ་བ་ཆགས་པ་དེ་དབང་བཞི་པ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་སྦྱོན་ལུགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཡང་གསལ་ལས། འབྲེང་བ་ལས་ཀྱང་ཆོག་ཁོ་ནའི་ཞེས་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་དབང་གཞན་ལྟར་སྟོབ་མ་ལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་
གཅོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དཔེའི་སྟོན་ཀྱང་རྟོགས་པར་སྟེ། དཔེར་ན་མདའ་གཞུ་འཆོས་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་འཕེན་པའི་

དོན་ཡིན་ཀྱང་། མདའ་གཞུ་སོ་སོར་བཅས་ཟིན་ན་འཕེན་པ་ལོགས་སུ་བཅས་མི་དགོས་པར་འཕེན་ཚུལ་བསྐབ་པས་ཆོག་པ་ལྟར། དབང་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་དང་། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བཞག་ཡོད་ན། འདིར་དེ་གཉིས་ཟུང་
དུ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་ལ། སྤུ་མ་གནད་དུ་མ་སོང་ན་འདིར་ལུས་གནད་དང་ཉ་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ལའ་བ་ཅམ་དུ་ཟུང་
པའི་ཕྱིར་རོ། འདིའི་གསོལ་འདེབས་ལའང་། ཁྱེད་ཞབས་པདྨའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས། གཙུ་བོ་དབང་བསྐྱར་རྣམ་གསུམ་ཐོབ། རྒྱུ་འཕྲི་རིན་ཆེན་བཞི་
པ་ཡང་། བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནི་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་དབང་གོང་མ་གསུམ་སོང་ཟིན་ནས། དེ་བཞི་པ་གནད་ཉེ་དབང་བཞི་གངས་ཆང་
བར་མཛོད་ཅེས་པ་མེན་གྱི། དབང་སྤུ་མ་གནད་དུ་མ་སོང་ཆེ་བཞི་པ་ཁྱས་པར་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། བདག་གིས་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་པའི་བཀའ་དྲིན་
གྱིས་སྒྲུ་འོད་གཉིས་སོ་སོ་རྣམས་འབྱུང་པའི་རྣམས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་ལ་བཞག་སོང་བས། ད་ནི་དེ་གཉི་ག་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་པའི་རྣམས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དབང་བཞི་པ་སྒྲུལ་ཅིག ཁྱེས་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཛོད་པའང་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་
ཤེས་བསྐྱེམས་པ་ཅམ་ལ་སྤུ་མ་མང་པོས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པོ། འོ་ན་པཎ་ཆེན་མཆོད་ཅན་མཁུན་པས་ཀྱང་། དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་ཁྱེད་
ལ་འབུལ། ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དང་བཤད་རྒྱུད་དོར་བྱེད་ལས། བཅུ་བཞི་པ་ནི་དོན་དམ་སྟེ། ཞེས་དབང་བཞི་པ་
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར། ལེའུ་གཉིས་པའི་སྒྲིན་གསལ་ལས་ཟུང་འཇུག་ལ་དོན་
དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་གསུངས་པ་དེར་བྱེད་པས་སྐྱེ་བྱགས་གཉིས་མ་ཆང་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ། རྟེན་ཆོག་དང་སྟོན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། འཇམ་
མགོན་ས་པཎ་སོགས་རིགས་ལྗེ་སྟོན་གཟུང་གི་ཆོག་འཕམ་སྐྱེ་བར་བཞེད་ཀྱང་། སལ་མ་ཆེ་ཞིག་སྟེན་གྱི་སྟོན་པ་དང་དབང་གི་རྟོགས་པ་གཉིས་
གཅིག་ཏུ་འཁྱུལ་ཏེ། རང་རང་གི་དབང་མ་རྟོགས་པར་དུ་སྟོན་པ་ཆང་བར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་ཐོབ་ན་སྟེན་སྟོན་ཡང་ཐོབ་དགོས་པས་བྱ་སྟོད་
ལའང་སྟེན་སྟོན་འཛིན་དགོས་པར་འདོད་དོ། སྟེན་སྟོན་རིམ་ལས། སྐྱེ་བའི་དུས་ནི་འབྲོག་ཆོག་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་མཐར་སྐྱེ་ཡི། རྒྱུ་དབང་ཕྱིན་
ཆད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་མི་རྟོག་ཏེ། ཅེ་མ་ལས། སྟོན་པ་གསུམ་ལ་བཀོད་ནས་ནི། རྒྱུ་དམ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་སྟེན་སྟོན་ལ་
བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་རྩ་དོ་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དབང་གི་མགོར་རིགས་ལྗེ་སྟོན་གཟུང་བྱས་པའི་ཆོས་སྐྱེ་བ་རང་ལུགས་སུ་མཛད། བྱ་
སྟོད་ལ་སྟེན་སྟོན་འཛིན་མི་དགོས་པའང་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་བཤད་ལས། བྱ་སྟོད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཆོག་མང་པོ་སྤང་
ནའང་། བཅས་པ་དང་འགལ་ན་རྩ་རྒྱུད་སྐྱེད་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྟོན་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་རྩ་རྒྱུད་རྣམས་ཤེས་པར་བྱས་
ལ་བསྐྱང་ངོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདི་ལ་འབྲུག་པ་པད་དཀར་གྱི་སྟོན་གསུམ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་། དཔལ་སྤང་བའི་དབང་རྒྱུ་རྣམས་སུ་དགག་
པའི་ལའ་བ་མང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྟོང་པོ་མི་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་དག་ན་རེ། དབང་གི་ཆོག་དོན་མེད་དུ་ཐལ། དབང་བསྐྱར་བ་སྟེན་སྟོན་སྟོན་ཐོབ་པའི་
ཆེད་ཡིན་ལ། དབང་གི་སྟོན་དུ་སྟེན་སྟོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། དབང་དངོས་གཞི་སྟེན་སྟོན་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དེད་ཅག་ལ་མ་གྲུབ་པས་
སྐབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་རང་ལ་སྟེན་སྟོན་སྤངས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྟོན་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་འོད་
པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྟེན་སྟོན་ཐོབ་ཐོབ་གོང་ནས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་ཕྱི་མ་ཁས་སྤངས་ཤིང་སྤུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ལ་
བ་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། དབང་བསྐྱར་བ་སྤུ་མ་འདོད་ན་ནི་སྤུ་མ་བསྟན་པའི་སྟོན་དཔོན་གྱི་སྟོན་པ་མི་གཟུང་བར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་མའི་
དབང་ཅམ་ལས་མི་སྐྱར་ན་སྟེན་སྟེན་གྱི་སྟོན་པ་མི་འཛིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ། ཤུནྟེ་པ། ཞ་ལྷུ་ཀྱར། རྩ་རྒྱུ་ཏ་རྣམས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གུང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱོམ་པ་མི་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། སློབ་མའི་དབང་ཙམ་ལས་མི་སྐྱར་ན་
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་སྐྱར་ཞེས་པར་འགྲོ་བས། འབྲེལ་མེད་གྱི་དོགས་གཙོད་དེ་འདྲ་པཅ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གནས་མེད་དོ། །
ཡང་བསྐྱེད་རྒྱུ་གསུང་གི་ལམ་བསྐྱོན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གསུང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པར་ཐུག། རིགས་ལྡེའི་ཕྱོམ་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་
དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའང་། ལམ་བསྐྱོན་ནས་སྐྱེད་གོས་པ་དང་ཕྱོམ་པ་ཁས་སྒྲངས་ཏེ་ཐོབ་དགོས་པའི་བྱད་པར་མ་ཕྱེད་པའི་འཆལ་གཏམ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱོད་རང་ལ་བྱང་སེམས་སྐྱེད་འཕགས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སློབ་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཙམ་གྱིས་དུས་དེར་སྐྱེ་བར་ཐུག། བྱང་སེམས་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཁས་
སྒྲངས་པ་ཁོ་ནས་སྐབས་དེར་སྐྱེ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བྱང་ཕྱོམ་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་གོས་པར་ཐུག་ལོ། ཡང་སོ་ཐར་དང་བྱང་ཕྱོམ་
འབོག་ཆོག་དངོས་གཞི་མ་རྒྱུ་གསུང་གི་ཕྱོམ་པ་ལོད་པར་ཐུག། དབང་ཆོག་དངོས་གཞི་མ་རྒྱུ་གསུང་གི་ཕྱོམ་པ་ལོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བའང་།
དབང་ཆོག་ཕྱོམ་པའི་འབོག་ཆོག་ཏུ་འབྲུལ་བ་སོར་བཞག་ཏུ་སྒྲུབ་བས་གཏམ་ཆོགས་དང་བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས་ལ། སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ཐོབ་པར་ཆོག་
དངོས་གཞི་རྒྱུ་གསུང་གི་ཕྱོམ་པའི་དཔེའང་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་རྩ་བར། གཞན་བརྗོད་པའི་དུས་ན་དགེ་ཚུལ་ཉིད་བཞིན་ནོ། ཞེས་བདག་བརྗོད་དང་
གཞན་བརྗོད་གྱི་མཚམས་སུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཕྱོམ་པའང་བརྗོད་པ་ཐ་མའི་ཆ་གཉིས་པ་རྒྱུ་གསུང་གི་ཕྱོམ་པ་ལོད་ཀྱི་གསུང་
བཞི་ཡོངས་རྒྱུ་གསུང་ཆོང་མི་དགོས་པ་འདུལ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་བད་དཀར་གྱི་ཕྱོམ་གསུང་རྒྱུ་གསུང་ལ། ལ་ལ་ཕྱོམ་གཟུང་
དུས་སུ་འདི་རྒྱུ་གསུང་ཟེར། རིགས་སུ་མ་སྐྱེས་དེ་ཡི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅི། དབང་མེད་ཐུགས་འདིའི་རྩ་རྒྱུང་འབྱུང་བས་གནོད། ཅེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་
རིགས་པའི་དབང་ལྡེའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྡེའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་མ་ཟེར་པར་རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་བ་དོན་མེད་པ་དང་། རྩ་རྒྱུང་ནི་དབང་
ཐོབ་པ་ལ་བཅས་པ་ཡིན་པས་དབང་ཕྱོན་དུ་མ་ཐོབ་པར་རྩ་རྒྱུང་འབྱུང་ཚུལ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། དེ་ན་པ་རྩལ་དུ་ཞོག་ཅིག སངས་རྒྱུས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཀུན། ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཕྱོམ་པ་མ་ལུས་གཟུང་། ཞེས་པའི་བར་ལན་གསུམ་རྩེས་སྒྲོས་བྱས་པའི་ཆོ། ཕྱོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ནམ་
མིན། མིན་ན་ཁྱེད་རང་གིས་ཀྱང་སྟོ་གོན་ནམ་དངོས་གཞིའི་མགོར་ཕྱོམ་པ་བཟུང་དུས་ཞེས་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་ཡང་། ལ་ལ་
ཕྱོམ་བཟུང་དུས་སུ་ཞེས་སྒྲོས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། སྐབས་དེར་ཕྱོམ་པ་བཟུང་བ་ཡིན་ན་དེར་བཟུང་བའི་ཕྱོམ་པ་དེ་ལ་བཟུང་བྱང་བསྐྱུང་
བྱ་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད། རིགས་ལྡེའི་བྱེད་བྱ་གི་དམ་ཆོག་ནམས་ཡིན་ཟེར་ན། རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བཅས་དཔའ་དུ་བཞག་སྟེ་རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་
བའི་ཕྱོམ་པ་བཟུང་ནས། ད་དུང་རིགས་ལྡེའི་དམ་ཆོག་བསྐྱུང་མི་དགོས་ཞེས་སྐྱེ་བ་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ལོག་རྟོག་དང་ཉེས་བཤད་ཅིག་མེད་དོ། །
འཕྱིན་ལས་གཉིས་པའི་དབང་རྟོག་ཏུ་འདྲ། སྐབས་དེར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་ནམས་ཀྱང་བསྐྱུང་བར་དབང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བར་མ་
རབ་བྱུང་སྐབས་སུ་རབ་བྱུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོམ་པ་བསྐྱུང་བ་དགེ་ཚུལ་ལམ་དགེ་སྦྱོང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ་ལྟོས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་
ཐུགས་སྦྱང་བའང་བབ་ཅོལ་ཏེ། དམ་ཆོག་ཁས་སྒྲངས་ཆར་ན་དེ་མི་བསྐྱུང་བའི་རང་དབང་མེད་པར་རྩི་རྩི་འཆང་གི་བཅས་པ་བཞིན་བྱེད་དགོས་ཟེར་
བ་མ་གཏོགས། སྒྲངས་ཆར་ཡང་བསྐྱུང་བའི་དབང་མེད་ཟེར་བ་ནི་དཔྱད་ཐུན་སུའི་ཡང་ན་བར་མི་འགྲོའོ། གལ་ཏེ་སྐར་དབང་ཐོབ་རྩེས་སུ་བསྐྱུང་
རྒྱ་ནམས་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་སྟེ་ན། དེ་ནི་ཕྱོམ་པ་བསྐྱུག་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་ལན་གཅིག་གིས་ཆོག་ལ། བསྐྱུག་བཟུང་གཉིས་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་
ཁྱོད་རང་ཡང་ཕྱོམ་བཟུང་ཟེར་བཞིན་པ་དེ་ཡིན་པ་དུན་པར་གྱིས་ཤིག བར་མ་རབ་བྱུང་དཔེར་བཞོད་པའང་མི་འཐད་དེ། དེའི་ཆོ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་
ལྡེའི་སྐྱེད་དུ་ཉམས་པ་རྩལ་གསུམ་སྐྱོང་བ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ལ་བསྐྱུང་ཡང་དགོས། སྒྲང་འདས་སོ་དུག་སོགས་བསྐྱུང་མི་དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་མ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྒྲངས་པས་ངེད་ཅག་གི་ངོར་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་། བྱེད་རང་ནུས་སྒྲིན་པ་ཁྱིལ་དེག་པའི་དོན་བཞིན་སྒྲངས་གྱིན་བསྟུང་མི་དགོས་པར་འཕེན་པའི་ཕྱག་
ལེན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཆ་མ་འཆལ་རྟོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྩེ་རྩལ་བྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཡང་། །ཡང་དག་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བགྱི། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དམ་
ཆོག་གསུམ་བཟུང་བ་ཡིན་ན་རྩེ་རྩལ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་འདྲ་དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན་པ་ལས་གཞན་མེད་པས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་ཟེར་བའང་དོན་མིན་ཏེ། སྒྲིན་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་དམ་ཆོག་གསུམ་འཛིན་པ་ལ་འཛིག་ཚུལ་བརྟག་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་
རྩལ་གྱིས་མཚན་དོན་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་དམ་ཆོག་དཔོན་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རང་སྒྲིན་བསྐྱོམས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་དང་འབྱུང་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་
སྟོང་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། སྒྲིན་བཟུང་སྐབས་སུ་དམ་ཆོག་དེ་གསུམ་སྟུང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་དམ་ཆོག་དེ་གསུམ་བཟུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་
དོན་ཆས་མི་འདུའོ། །ཁྱེད་ལྟར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་སྒྲིན་བཟུང་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དམ་ཆོས་མ་
ལུས་པ་བཟུང་བས་ཁྱབ་པ་དང་། སྒྱིན་པ་ནུས་བཞི་ཉིག་ཏུ་སྒྱིན། །ཞེས་ཁས་སྒྲངས་ན་སྒྱིན་པ་ནུས་བཞི་བཏང་བས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱས་
གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་མ་ཐག་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་དེ་བྱས་པ་
དང་། དེ་བྱའོ་སྒྲིན་པའི་སྟུང་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སྐབས་མ་ནོར་བར་གྱིས་ཤིག །ཡང་བྱེད་ཅག་ཐུགས་གྱི་རྩ་རྒྱུད་སྟེང་པའི་རྟེན་ལ་དབང་རྩོགས་
པར་ཐོབ་པ་དགོས་ཞེས་པའང་ཐུན་སྒྲུལ་ཡིན་ཏེ། ཐུགས་སྒྲིན་བཟུང་ཁོང་སྒྲིན་པའི་དབང་ཙམ་ཐོབ་པ་དེས་རྩ་རྒྱུད་གི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཡན་ལག་
ཚང་ན་རྒྱུད་བ་འབྱུང་ལ་རྩ་རྒྱུད་མི་འབྱུང་ཆེ་རྒྱུད་བ་དེའི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར། རྩེ་རྩལ་ཁོང་གིས་བཅས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དང་སྒྲིན་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་
སྒྲིན་བཟུང་ཁོང་གསུང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དགག་པ་ལྟར་སྒྲིན་གཞན་ཡང་མང་ཙམ་བྲིས་འདུག་ཀྱང་སྒྲིན་པོ་མི་སྒྲིན་བས་ལན་གྱི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །
འདི་དག་གི་རང་ལུགས་ལ་སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་དབང་དུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། དེའང་སྒྲིན་མེད་ལྟར་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡི་
ཤེས་དང་། འོག་མའི་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་གྱི་རྩལ་འབྱུར་སོགས་ལ་འདོད་པས། འོག་མ་གཉིས་ལའང་ཐུགས་སྒྲིན་མེད་ན་ཐུགས་ལམ་མ་ཡིན་
པར་འགྱུར་སྒྲིན་དུ་བསམ་སྒྲིན་ཞྭ། དེ་ལྟར་ན་བྱ་སྟོད་གྱི་སྐབས་ཐུགས་སྒྲིན་དེ་ཆོག་གི་རྩ་བུ་ཞིག་གིས་ལེན། རྒྱུད་བ་གང་གིས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་རྩ་
རྒྱུད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྩེ་འདྲ་ཡོད་པ་དཔུང་དགོས་སོ། །དེའང་འབྲུག་པ་པད་དཀར་གྱིས་དམ་ཆོག་གསུམ་བཀོད་པའི་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་
བདག་འབུལ་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས་ཐུགས་སྒྲིན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྒྱུད་དེ་བདག་འབུལ་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་
པ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེས་འཛིན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་བྱང་སྒྲིན་ཡིན་པས། དེ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བྱང་སྒྲིན་གྱིས་ཆོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་གྱི། ཐུགས་
སྒྲིན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་བྱུར་ཏེ། བདག་འབུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་ལེན་རྒྱུ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆོ། །ཞེས་སོགས་རྟེན་
པ་བཞིའི་སྒྲིན་པ་ལེན་རྒྱུད་སྒྲིན་པ་འདྲ་བ་གང་ཞིག བྱི་མ་བྱང་སྒྲིན་ལེན་བྱེད་ཡིན་པ་ཀུན་མཐུན་པའི་བྱུར། དང་པོ་གྲུབ་ཞྭ། ཀུན་སྒྲིད་གི་རྩལ་སྒྲིན་
རྒྱུ་དའི་འབྲེལ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་གཟུང་། །ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བདག་འབུལ་
བ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་མ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བཏང་བ་
ཡིན་རོ། །ཞེས་བྱང་སྒྲིན་བཟུང་བ་དང་ལུས་འབུལ་བ་གཉིས་གཅིག་གོ་གཅིག་གིས་ཆོད་པར་གསུངས་པས་གཉི་ག་བྱང་སྒྲིན་ལེན་ཆོག་ཏུ་གྲུབ་པའི་
བྱུར། དཔལ་སྐར་བས་ཀྱང་བྱ་རྒྱུད་གྱི་ཐུགས་སྒྲིན་ལ་བདག་འབུལ་བའི་སྒྲིན་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་འབྲུལ་གཞིའང་འདིས་བྱས་སོ། །གལ་ཏེ། སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་གྱིས་གཟུང་། །ཞེས་ལེན་རྒྱུ་དེའང་ཐུགས་སྒྲིན་དུ་ཁས་ལེན་ན་བྱ་རྒྱུད་གྱི་དབང་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱང་སྒྲིན་ཆད། དེར་མི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དགོས་པའི་ཐུགས་སྒྲུབ་ལ། བྱམས་མོང་བའི་སྒྲིན་པ་མ་གྲངས་པར་བྱམས་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིན་པ་གྲངས་ཏེ་བསྟན་པའི་འཇུག་རིམ་འཛུལ་བ་སོགས་
ཉེས་པ་དུ་མར་འཇུག་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལས་སྒྲིབ་མ་ལ་སྒྲིན་པ་འཛིན་དུ་གཞུག་དགོས་པར་གསུངས་ནས་འཛིན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན།
དང་པོ་གསུམ་ལ་སྒྲུབས་སུ་བཏང་། །དེ་ནས་སྒྲིན་མས་བྱང་ཆུབ་སེམས། །མ་བསྐྱེད་པ་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། །བསྐྱེད་པ་དག་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱ། །ཞེས་སྒྲུབས་
འགྲོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱང་སྒྲིན་འཛིན་པ་ལས་གཞན་མ་གསུངས་ལ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཐུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆོ་ཆོས་གཅིག་ལྟན་ནས་
བསྐྱེད་ལྟན་གྱི་བར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་གི་གསུམ་ལྟན་གྱི་ཐད་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བསྟན་བ་དང་། རང་གི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྒྲིན་པ་ལ་བྱང་སྒྲིན་གཅིག་དུ་ལས་མ་
གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །

པད་དཀར་གྱིས་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཐུགས་སྒྲིན་འཛིན་དགོས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཐུགས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་འདི་བཀོད་པ་ནི། རལ་བ་
ཡོད་པའི་རྟགས་སུ་མགོ་ཡོད་པ་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་མོངས་པའི་རྣམ་འཇུག་ཆེས་གསལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲིན་ལེན་
པའི་ཆོ་གའི་ཁྱད་སྤངས་བརྟུན་པ་འདིས་དེར་གཏོགས་ཀྱི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་བཏགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་
རྩེ་སྒྲིན་མའི་ཙ་རྒྱུད་རྣམ་པའདད་དུ། བྱ་སྒྲོད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་སྒྲིན་པ་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་ནི་འཇུག་སྒྲིན་འཛིན་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་
བས་རིགས་ལྟེན་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པ་འཛིན་པ་ལ་གཏོག་མི་ཟ་བར་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྩེ་རྩེའི་ཆོག་ཡིན་
ལོ། །པད་དཀར་གྱིས། ཆད་ལྟ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྒྲོང་བྱང་སེམས་སྒྲོང་། །དབང་བསྐྱར་སྒྲོང་དང་སྒྲིན་མར་འཁུ་བ་ལ། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་
གསུངས་དབྱུང་བཟང་གིས། །ཁྱེས་ལས་མཆོམས་མེད་ལྡ་དང་ཉེ་བ་ལ། །སྒྲིང་ནས་དཀོན་མཆོག་གཞོད་བྱེད་བཅུ་གཅིག་གོ། །ཞེས་བསྒྲིམས་པས་བྱ་
རྒྱུད་ལ་ཙ་རྒྱུད་བཅུ་དྲུག་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་དབྱུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་པ་ལས། །གང་ཞིག་དག་བཅོམ་པ་མ་གསོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས།
ལྷང་པོ་འདི་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་མི་འཇུག། །ཞེས་དང་། མཆོད་རྟེན་འཛིན་ཅིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གསོད། །ཅེས་པ་ནས། གསང་ཐུགས་དངོས་གྲུབ་
སྒྲུབ་ཀྱང་ཡོངས་མི་འཐོབ། །ཅེས་སོགས་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །ཐུ་མར་བྱང་སྒྲིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཙ་རྒྱུད་འབྱུང་ལ། ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད།
ལྷང་པོ་འདི་ལ་གྲུབ་པ་ཐོབ་མི་འཇུག། །ཞེས་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་མི་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་དབྱུང་བཟང་གི་ལྷང་དེའི་
འཕྲོར། བྱ་རྟག་ལ་སོགས་གཟེབ་ཀྱིས་བཅིང་བྱས་ན། །འདི་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཡང་འཇུག་མི་འཇུག། །ཞེས་དང་། རྟ་རྒྱལ་ལྷག་འཇུག་ཐོ་རྟེན་རྣམས་མི་བྱ།
།གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ན་དང་སྟུག་བཟུལ་ལ། །བྱམས་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པོ་མེད་པ་དང་། །ལས་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་པར་གྱུར་པ་དེ། །དངོས་གྲུབ་
ནམ་ཡང་འབྱུང་བར་མི་འཇུག་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱ་རྟག་གཟེབ་ཏུ་བཅུག་པ་དང་། རྟ་རྒྱལ་གིས་བྱབ་པས་ཀྱང་ཙ་རྒྱུད་འབྱུང་བར་འཇུག་རོ། །
དེར་མ་ཟད་ཉན་ས་ལས། མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ལྡ་པོ་དེ་དག་བྱས་ཤིང་བསགས་ལ་ཡོངས་སུ་མ་སྤངས་ན་ཡོངས་སུ་བྱ་དན་ལས་འདད་ཞིང་
འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་ན་དེའི་བྱིར་དེ་དག་ནི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། འཕགས་དང་
མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག །ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས། །ཞེས་མཆོམས་མེད་བསགས་ལ་མ་སྤངས་པའི་རྟེན་དེར་མུང་འདས་ཐོབ་མི་སྤིང་པར་
གསུངས་ལ་དེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་པས། རྒྱུད་ལྟར་ན་མཆོམས་མེད་ཡིན་ཆད་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་གྲངས་མ་གྲངས་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་མེད་པར་ཙ་རྒྱུད་དུ་བཅས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འཇུག་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྐལ་དེའི་བྱིར་ངས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

འདིར་ཆད་པར་ལྟ་བུ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྤོང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་སྤོང་བ་དང་། སྒྲུ་མ་ལ་འཁུ་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལས་གང་ཡང་ཅུང་བ་ཞིག་སྤྱོད་ན། དེ་སྒྲར་སྤྱང་བ་མ་བྱས་ན་ཐུགས་པའི་
ཐ་སྟངས་མེད་ཅིང་། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་པ་དང་། ཆོག་པ་དང་ཅུལ་བར་བརྟེན་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེ་ན་རི་རྩེ་ཤིང་སྒྲོན་
པ་རྩ་བ་ནས་ཆད་ཅིང་སྒྲུ་མ་པ་ན་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་པར་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལྟ་བུ་འདི་དག་སྤྱོད་ན་འདྲ་། བསྐྱམས་པ་
དང་། བསྐྱམས་པ་དང་། གཙང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྲས་བྱ་བྱང་པར་ཅན་མི་སྤྱོད་ཅིང་། བསྐྱམས་པས་ན་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་བརྟེན་དོ། །
ཞེས་བྱངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་། རྩེའི་ལེགས་བཤད་རྩི་རྩེའི་རི་བོ་ལ་ལྷུང་ཞུགས་ཀྱིས་སེན་མོས་མ་ཚུགས་པ་ན་བྱ་ཐབས་ཟད་ནས་རང་གི་རྩེས་
འཇུག་ཚུངས་ཞེན་ཅན་རྣམས་མགོ་བོ་སྒྲོར་བའི་ཕྱིར་སེན་མོ་གསལ་བའི་ཁྲག་གིས་བྲག་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་རྩུན་ལུང་བཙོས་མ་གསལ་དུ་བསྒྲིགས་
པར་སྤྱང་གི། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ན་ལུང་དེ་མེད་དོ། རྩེའི་གསུང་རྣམས་ལ་ཉེས་པར་བཤད་པའི་ལུང་བོ་ཡིན་ན་ཞེས་སྒྲུར་བ་འདེབས་ཤིང་། རང་
ལ་སྒྲོ་རྩེ་མེད་བཞིན་དུ་རྩུན་གྱིས་དགག་པ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལ་བསྟན་ན། ཀུན་གཟིགས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོ་བདག་འཁུལ་སྤོང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་བསྐྱེད་དཀར་བོ་ཞེས། བྲགས་སྟན་གཡུ་འབྲུག་སྒྲོན་མོའི་སྐད་ལ་ཟ། རྩེར་དོག་སྐམ་པོ་འདིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་མཚན། འཛིན་པ་པལ་གྱི་དགོངས་
མཐུལ་མཚུབ་མོས་ལོན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་བྱོགས་ལྷུང་གིས་ལུང་བརྒྱབ་སྟེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ་བ་ལས་ལུ་ཐག་ཐུང་བར་སྤྱང་དོ། འདུལ་
སྐད་བས་ཀྱང་འདིའི་རྩུན་ལུང་གི་རྩེས་དེར་རྩིག་དཔྱོད་མེད་པར་ཉལ་རྒྱག་བྱས་སྤྱང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་དམར་དུག་པ་ལ་སྟན་ཐང་དཀོན་མཆོག་རྩུན་
གྲུབ་ཀྱིས་ཐག་རྒྱ་མ་ཞེ་ཅུང་བྲིས་པར། ཅུང་བའི་ཤེས་བྱེད་འདུལ་བ་ལུང་གི་ཡིན་ཟེར་བ་ཤོག་བྱང་གཉིས་ཙམ་བྲངས་པ་ལ། ཁོང་ཐེ་ཚོམ་ཟོས་ཏེ་
ལུང་ལྟེ་བཞི་ཀུན་ཏུ་ཞིབ་མོར་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་པས། ལྟ་དམར་དུག་པ་ཁོ་རང་གི་བསྟན་རྩོགས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། དཔོན་
སྟོབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་གནད་རྒྱ་མང་ཞེས་སྒྲུར་བ་བཏབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟ། ཁོང་རྣམས་ལྟ་བུ་མཐོ་དུགས་ཏེ་གང་ཤར་ཆོས་སྤྱིའི་ཡོ་ལང་དུ་
སོང་བས་ཅི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་དེ་འདྲའི་བྱུག་ལེན་རང་ཅག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པ་ལ་མ་ཚུགས་པ་ནི་རྩེ་མའི་བཀའ་ཁྲིམས་བྲང་བོ་འདི་འབའ་ཞིག་གི་
བཀའ་བྲིན་ཡིན་ནོ། འདི་དག་བྱ་རྒྱུད་ལ་རྩ་རྒྱུད་ཡོད་པའི་ཁྲངས་རྩི་བོའི་དམ་ཆོག་བསྐྱམས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་པར་སྤྱང་ཡང་། དེར་གྲངས་ཙམ་
ལའང་འཁུལ་ཞིང་ཁྲངས་འདྲན་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རྩི་བོའི་མིན་པར། རྩ་རྒྱུད་རྣམ་བཤད། མཁས་གྲུབ་རྩེས་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་རྣམ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན། བོ་དོང་པཎ་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་ལྟེ་སྤྱི་རྣམ་དུ་དེ་རྩི་བོའི་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ་བྱ་རྩོན་ལ་དགག་པ་ཞིག་ཀྱང་བྱས་འདུག་ཅུང་དོན་དུ་མི་སྤྱང་ཞིང་།
ཁོང་རང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་དགུ་ལས་ལོགས་པའི་རྩ་རྒྱུད་དགུར་བཤད་ནའང་། འདྲན་དུས་བརྒྱུད་ལས་མ་བྱུང་འདུག་གོ། སྤྱོད་རྒྱུད་ལའང་ལྟ་རབས་པ་
མང་བོ་དང་། དཔལ་སྐད་བ། བད་དཀར་སོགས་ཀྱིས། དམ་ཆོས་སྤོང་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤོང་བ། སེར་སྟན་མོར་མི་གཏོང་བ། སེམས་ཅན་ལ་
འཆོ་བའི་རྩ་རྒྱུད་བཞི་དང་། མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཞུགས་པའི་རྩ་རྒྱུད་བཅུ་སྟེ་བཅུ་བཞིར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་མངོན་བྱང་གི་དོན་དུ་སྤྱོད། འདྲ་བོ་
ནམ་སྟོང་གི་མདོ། གཉིས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་བྱང་ས་ལས་རྩ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་ཏེ་བྱང་སྟོན་གྱི་སྤྱང་བྱའི་རྩ་རྒྱུད་ཡིན་
པས། ཐུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དེའི་གྲངས་སུ་མེད་དོ། མི་དགེ་བཅུ་ལ་པམ་པར་སྤྱོད་པའང་ལུང་དོན་གྱི་དམིགས་འབྱེད་ཚུལ་མ་ཤེས་པ་
ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཉམས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་ནས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུད་གང་ཡིན་བྲིས་པ་ལ། སྤྱར་གྱི་རྩ་རྒྱུད་བཞི་

གསུང་སྟེ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོད་ལྔ་ཡིན་ན་དེས་ཕྱོད་པ་ཉམས་པ་ཙམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མིན་ན་དེ་བྱང་བའི་ཆོ་ཕྱོད་པ་གང་ཡང་ཤུལ་
དུ་ལུས་རྒྱ་མེད་པས་རྩ་བ་འཆད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་རྒྱུང་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་
རྒྱུང་ནམ་བཤད་ལས། སྤྲུལ་ཡིན་ན་རྩ་རྒྱུང་བཞིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགོ་བཅུད་ཕྱོད་པ་ཉམས་ཀྱང་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོད་པ་ཡོད་ལ། ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ཕྱོད་པ་
གཉིས་གང་ཡང་མེད་པས་རྩ་བ་ནས་ཆད་པ་ཞེས་དགོངས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་མེད་གོ་བཅུ་སྟོང་གི་ཕྱོད་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་ཞིག་གསུངས་
པ་ལ་མེད་གོ་བཅུ་རྩ་རྒྱུང་དུ་བཤད་པར་འབྱུལ་བ་སྟོང་ཅེང་ཅེང་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྐྱུང་བའི་དགོ་སྟོང་གི་ཕྱོད་པ་
གཏོང་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་བཞི་བཤད་པ་ལ། དགོ་སྟོང་གི་ཕྱོད་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་པམ་པ་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་གོ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཕྱོགས་པ་པལ་ཆེ། རིགས་སོ་སོ་ལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རྩ་ལྔ་སྟོབ་དཔོན་
གསུམ་དང་། ཕྱིན་པ་བཞི་དང་། ཆོས་གསུམ་དང་། མཆོད་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལས་འདས་པའི་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། ཇི་ལྟར་དུས་གསུམ་མགོན་པོ་ནམས། བྱང་རྩལ་ཏུ་ནི་དེས་
མཛད་པ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་པམ་པམ་པ་བཅུ་བཞི་ལས་ཕྱོག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱུ་ཕྱོགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་སྤངས་པ་གཉིས་མ་བགྱང་བས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་རང་གིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་བད་དཀར་སོགས་ཁ་ཅིག་དགོན་
མཆོག་གསུམ་སྤངས་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་སྤངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་དམ་ཆོག་སྤངས་པ་གཉིས་བསྐྱར་ནས་གཞན་སྤར་བཞིན་བྱས་ཏེ་བཅུ་བཞི་
ཡིན་ཟེར་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པ་མ་བགྱང་བས་རང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་འགལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྱོད་པ་བསྐྱགས་པའི་སྐབས་སུ།
རྩ་མོ་ལས། སངས་རྒྱུས་ཆོས་དང་དགོ་འདུན་ཏེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་། ཞེས་པ་ནས། མཆོད་པའི་ལས་ཀྱང་ཅི་ནུས་བྱ། ཞེས་པའི་
འཕྲོ་དེ་མ་ཐག དེ་ལས་གཞན་པ་བཅུ་བཞི་ནི། ལས་པམ་པར་ནི་རབ་ཏུ་བཤད། བཅས་རིགས་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དེ་ལས་གཞན་པ་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་རྩ་
རྒྱུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱུང་བ་སོགས་དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་པར་གཞན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དག་ནམས་དེའི་ལུང་དོན་ཡང་རིགས་ལྔའི་དམ་ཆོག་གོང་
དུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་སྟེ། དེ་ལས་འདས་པའི་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤུནྟེ་པ་དང་རྒྱལ་བ་བཟང་པོའི་གསང་
བདེ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་ཕྱོད་པ་བསྐྱགས་པ་རྩ་མོའི་འདི་བཞིན་བྱས་པས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་རིགས་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་ལས་
འདས་པའི་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་བཤད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུང་ཉེར་བརྒྱད་འཛོག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལས་
གཞན་ཞེས་པ་ལ་སྤྲོ་མེད་དང་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་རྒྱུ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ནལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྲོ་མེད་
གཉིས་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞིའི་ཁོག་འདྲ་བར་རྩ་རྒྱུང་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་གོ་སྤྲོ་བར་བརྗོད་ན། ཀ་མ་རྟེ་ཅུའི་སྟོང་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་
པར། རལ་གཅིག་མ་སོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སྤྲོ་ན་རྩ་རྒྱུང་བཅུ་བཞི་པར་འགྱུར། ཞེས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་སྐབས་བྱང་མེད་སྟེ་ཙམ་ལ་སྤྲོད་པས་རྩ་རྒྱུང་དུ་
འགྱུར་བ་དེ་ལས་ཁྱད་འབྱེད་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ནམས་རྩ་རྒྱུང་དུ་འཛོག་ལུགས་འདྲ་བར་གོ་ནུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་མཆོག་ལས། དངོས་གྲུབ་
དམ་ཆོག་ཕྱོད་པ་འདི། ཁྱོད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུན་པར་གསུངས། མཆོག་ཏུ་རྟག་པའི་བཀའ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་
བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་དོགས་མེད་པའི། བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་བཏང་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཕྱག་རྒྱ་སྤངས་པ་དང་
དམ་ཆོས་སྟོང་པ་ལ་རྩ་རྒྱུང་དུ་གསུངས་པ་འང་གཞན་ནམས་མི་བསྟོད་པའི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་

ཟེར་ཡང་། རང་ལུགས་ཅ་ལྟར་བཅུ་གསུམ་པ་དང་དྲུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་མ་ལ་པམ་པར་འགྱུར་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སྒྲ་མེད་ལ་བདུད་ཅི་ལྟ་སྟགས་ཀྱི་དམ་ཚུས་སྤང་པས་ལྟར་བ་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱལ་འདིར་ལག་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྩི་ཁྲིལ་སྟགས་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་སྤངས་ན་ཅ་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་རིགས་ལྟ་སྟགས་འདི་དམ་ཚུག་དང་། སྤྱིའི་དམ་ཚུག་གཉི་གའི་ནང་དུ་ཡོད་པར་འདྲའང་། འདིར་སྤྱིའི་དམ་ཚུག་གི་གངས་འདྲན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་དཔྱུས་སྤྱད་པོ་སྤོང་པ་དང་། བྱང་སེམས་གཏོང་བའང་གསུངས་ལ། དེ་སྤྱིའི་དམ་ཚུག་གི་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་ལྟ་སྟགས་དུ་མས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འདི་དབང་པོ་མཚུག་གི་ལྷང་དེ་དག་སྤོང་པ་སྤོང་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུར་བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་པོ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་གཉི་ག་ཅ་ལྟར་འཛོག་མཚམས་འདྲ་ཞིང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་གཤམ་ཆེ་བས་མཁས་པ་མི་གསུམ་སྟགས་ཡོ་གའི་སྤོང་དཔོན་རྣམས་ཟུར་བཤད་མ་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། སྒྲ་མེད་དང་གཏན་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཅ་བ་དམ་ཚུག་ལས་གཤམ་ཆེ་བ་མེད་པས། དེའི་བཅས་མཚམས་ཡན་ལག་གང་དགོས་སྟགས་གསལ་བར་གསུངས་རིགས་ལ། མ་མཐའ་འདྲ་རྒྱུད་གངས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་མི་གསུང་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲ་མེད་ཀྱི་སྤོང་པའི་སྤང་བྱ་ཅ་ལྟར་གི་གངས་འདྲན་ཙམ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། རང་གསེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཅི་རིགས་འབྱུང་བ་སྤོང་གིས་མི་ལང་བས་རྩིའི་གསུང་རབ་ལས་ཤིས་དགོས། ཐོབ་དུས་ལ་དཔྱད་པ་གོང་དུ་སོང་བའི་པས། འདིར་པ་རོལ་བོ་རྣམས་སྤོང་པའི་ངོ་བོ་བདེ་སྤོང་གི་ཡེ་ཤིས་སྤྱབ་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ན། དེ་དག་དེའི་ཤིས་བྱེད་དུ་བརྟག་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤོང་པ་ནི། ཞེ་མི་རྣམ་པར་རབ་དུ་གནས། ཞེ་མི་རྣམ་པའི་བདེ་ཆེན་པོ། དབང་ལས་ཡང་དག་ཤིས་པར་འགྱུར། ཞེས་འདྲན་པ་ནི་སྤོང་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འཆེལ་བའི་གྱི་ན་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འདྲན་པ་ལ་རྩི་རྩིའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེའང་། ཞེ་མི་རྣམ་པ་ལྟ་སྟགས་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་གནད་ཆེ་བ་ཅ་འཁོར་གྱི་གནས་སོ་སོ་དང་། ཁྱད་པར་དུ། ལྷ་ལ་འབྱོར་མ་ལུས་དབུས་སྤྱི་ནི། ཞེ་མི་རྣམ་པ་སྤོང་པའི་གནས། ཞེས་གཏུམ་མོ་ལམ་གྱི་མང་རྩིར་བྱེད་པའི་ལུགས་འདིར་དང་པོར་ཞེ་བའི་གནས་སྤོང་དགོས་ལ། སྤོང་ཚུལ་ཞེ་བའི་གཏུམ་མོ་སྤོང་བས་སྤྱི་བོའི་རྟོ་ཡིག་ལྟ་སྟེ་ཞེ་རྟོ་རྩི་དབྱིང་དང་ཐེག་ལེ་གཉིས་གནས་དེར་གཅིག་དུ་སྤོང་པ་འདྲན་བྱེད་ཀྱི་ཞེ་མི་ཟུང་དུ་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་བདེ་ཆེན་དང་སྤོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་སྤོང་པ་ལམ་གྱི་ཞེ་མི་དང་། དེ་ཉིད་བཞོན་པའི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ཐུགས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སྤོང་པ་འབྲས་བུའི་ཞེ་མི་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤོང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤོང་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤོང་པར་འབྲུབ་ན། མདོ་སྤྱོད་རྒྱུན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤོང་པ་རྣམ་པ་བཞི། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མིང་ནི་སྤོང་པའང་འདི། །ཞེས་གསུངས་པས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་སྟགས་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤོང་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག། དེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་ཀྱི་དེར་འདུས་པ་ལ་བྱེད་པས་མི་འདྲ་སྟམ་ན། འདིར་སྤོང་ཞེས་པའང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྤོང་པ་དེར་འདུས་པ་ལ་སྤོང་པ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་མཁའ་འགྲོའི་གསང་མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་སྤོང་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་སྤོང་པ་དེར་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྤོང་པ་འདུས་ཤིང་སྤོང་པར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་། སྤོང་པ་བཞིའང་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་སྤྱུར་བས་བསྟན་ནོ། ཞེས་དང་། ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྤོང་པ་འདུ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱུད་དོན་འཆད་ཚུལ་རྩི་རྩིའི་འཆང་རང་ཉིད་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྩི་

ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་གསུང་དག་འདི་ལྟ་བུ་གོ་ན་སྒྲིན་དང་ཐུན་པ་དག་གི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་དགའ་བ་རྒྱས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཅིང་
ཕྱིར་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྩེ་འཇུག་སྒྲིན་ཐུན་ཡོད་ན་ཚུལ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རྩེ་སྒྲིན་མ་རྩེས་སུ་བྱན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལའང་། སྒྲིན་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལ་ཅིག་བསྐྱེད་རིམ་ནི་དབང་རྩལ་ལ་
འཁྲིད་བྱེད་ཅན་ཡིན་པའི་མཆོག་སྐུབ་བྱེད་རྩྭ་གས་རིམ་གྱིས་ཆོག་ཟེར་བ་དང་། ལ་ཅིག་སྤྱོད་ཉིད་བཤད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཆེད་
ཅན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཏེ་རང་ལྟར་བསྒྲིམ་པས་ཆོག་ཟེར་བ་སོགས་མི་འཐད་པ་མང་ལ།
རིམ་གཉིས་ཡ་བྲལ་མི་རུང་བ་ཅན་ལྟར་གྲགས་ཆེའང་། དེའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་བདེན་གཉིས་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བ་འདི་ལ་ཐུག་ནའང་། རྩེ་སྒྲིན་མ་
མ་བྱོན་གོང་དུ་དེ་གཉིས་ཐགས་མཁན་གྱི་རྒྱུ་རྟུབ་བཞིན་རིམ་འཛོག་ཁོ་ནར་སོང་བས། ལམ་གྱི་ལུས་གཞན་ལའང་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་ཤིན་
ཏུ་དཀའ་བར་བྱུང་ངོ་། རྩེ་ཉིད་ནས་ཟབ་མོད་ལྟ་བུ་ཐེར་མཛད་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་
འགྲིགས་པ་དཔེར་ན་མང་གཞི་བདེ་བ་ལ་མཁར་བཞུགས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུགས་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་ཐུག་པ་ནི་འཇམ་
དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཆོས་གཅིག་ཡང་དག་པར་བསམས་ན་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔལ་མེས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་
གང་ཞིན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རྩེས་སུ་མཐོང་བའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། ངན་སོང་སྤྱོད་རྒྱུད་དང་། སྒྲིན་གསལ་
ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པའི་མཆོམས་སྒྲིར་སོགས་སྤྱིང་ཐུགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་སོ། །ཐུགས་
ལམ་ཡང་གོང་འོག་ཉི་ཆེ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ཐེ་རབ་འབྱམས་ལ་སྤྱང་བ་མཐར་ཕྱིན་ནས་བཤད་སྐབས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིད་
ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ལས། རྒྱུད་ཐེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཚུལ། མི་ཤེས་དེ་ཡིས་རྣལ་འབྱོར་སྒྲིམ་མེད་རྒྱུད། རྒྱུད་ཐེ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་ཐག་བཅད་
ཀྱང་། དམ་བཅའ་ཅན་དུ་ཟད་པར་ལེགས་མཐོང་ནས། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད་ལེགས་པར་འགྲུབ་པ་དང་། དཔུང་བཟང་གིས་ཁྱེས་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་
སོགས། བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་རྒྱུད་ཐེ་རྣམས་ལ་རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་སོ་སོའི་ཐད་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་རྒྱུད་ཐེ་
བཞི་གའི་དབང་ལྱང་ཁྲིད་མན་དག་གར་ཐེག་དབངས་རྟ་རྒྱན་ཆད་ཆ་མོ་ཅན་ཡང་མ་ལུས་པར་ཁྱུང་པོ་རྣམས་པ་དང་། རྩེ་བཅུན་རེད་མདའ་བ།
ཐུགས་སྤྲུལ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ། གྲགས་པ་བྱང་རྒྱུ་བ་སོགས་རྩེ་རྩེ་སྒྲིན་དཔོན་དུ་མ་ལས་གསན་ཅིང་། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྤྱངས། དེ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཐོག་མར་རང་རང་གི་དབང་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོས་ཏེ་དམ་ཆོག་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་གཞིར་བྱས་
པའི་སྤྱོད་ནས་བྱ་རྒྱུད་རིགས་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ལྟ་བུ་གི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་མན་དག་རྩེ་རྩེ་བ་
དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་རྣམས་རྣམ་སྤྱང་མཛོན་བྱང་གི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཀལ་བ་ལྟར། ཕྱི་ནང་གི་ཡན་ལག་བཞི་བཞིས་བསྐྱེས་
བརྗོད་བྱེད་ཚུལ་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་མཆོན་བཅས་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་དང་པོ་སྒྲིར་བ་
སོགས་ཏིང་འཛིན་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་ཚུལ་ཅུང་སྤང་། མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོད་དོན་སྒྲིམ་ཚུལ་མི་གསལ་བས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་
དེ། བཤམ་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྩ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱེས་པ་དང་བཤད་རྒྱུད་རྩེ་རྩེ་ཆེ་མོ་གཉིས་སྤྱར་ཞིང་། མ་ཐུན་གྱི་རྒྱུད་དུ་མས་ལ་བསྐྱེད་ས་
ཏེ་འགྲེལ་པ་ཨ་བ་ཏ་ར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོའི་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་དང་། ཤུག་བཤེས་གཉེན་གྱི་གོ་སྒྲིལ་ལའི་རྒྱན་
དུའང་ཏིང་འཛིན་སྐུ་ཚུལ་སོགས་སྒྲིམ་རིམ་ཐ་མ་བཞིན་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཚུལ་མཐའ་དག་གུང་བསྐྱིགས་ཏེ་རྒྱུད་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཆ་ཚང་བ་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ནམས་རིམ་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ཏེ་སློབ་ཚུལ། སོ་སོའི་གཤམ་སེལ་བོགས་འབྲིན་སྟོང་པ་དང་བཅས་པ། རང་རང་གི་
ལག་རྩེས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྷང་དང་རིགས་པ་ཉམས་ཐྱོང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བར་ནས་བཏོན་ཏེ་རི་ལྷ་བ་
བཞིན་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། ལྷ་མ་ནམས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མས་ཐུགས་པ་ཐམས་ཅད་དུངས་ལྷང་སྟེ་གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐོག་པའི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་འོད་
གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྦྱོར་བ་བྱུང་འབྲུག་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི།
བདེན་མེད་སྤང་སྟོང་ལྷ་སྟེ་སོགས། །པ་རོལ་ཕྱིན་དང་འོག་མར་ཡང་། །བྲགས་པ་ཙམ་ལས་འདུས་པའི་གནད། །བདག་ཕྱིན་བསྐྱབ་སོགས་རིམ་པ་ཡི།
།ཐུག་དོན་སྤང་མེད་གྱུར་པ་ན། །རྒྱུད་དོན་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི། །དགོངས་པ་རི་བཞིན་གསལ་མཛད་དེ། །པ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་སོག་ཅ་བཟུང་། །ཞེས་
བྱུང་། དེའང་གང་གི་དགོངས་པའི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་གསུང་རབ་མཐའ་དག་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་སྟེར་བ། མདོ་ཐེ་ཀྱན་
གྱི་ཟ་མ་ཏོག་དང་། རྒྱུད་ཐེ་ཀྱན་གྱི་རྒྱལ་པོ། །ཁྱད་པར་དུ་པ་རྒྱུད་སྟོང་པ་ལྷན་སུ་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མོ་ལྷ་བྱུར་གྱུར་པ་ནི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་
ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ། དེའི་གདམས་པ་རི་ལྷ་བ་བཙལ་བའི་ཚུལ་ནི། མཐའ་དཔྱད་རིན་པོ་ཆའི་སྟུ་གྱ་ལས། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ཀྱུ་མ་ར་མ་ཏིའི་ཞལ་ཐུ་
ནས་དང་། ལུ་སྟོན་ཞབས་ཀྱི་སྟོབ་མ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ལྷང་པོ་ལྷས་པའི་ཞལ་ཐུ་ནས་དང་། རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་བ་གསུམ་ག་བསྟོམས་པ་
ལ་བཏེན་ནས་འཕགས་སྟོར་གྱི་ཆོས་སྟོར་རྣམས་བདག་གིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་མཛོམས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེའི་གདམས་པ་སྟོགས་རེ་ཙམ་གྱིས་
མ་ཆོས་པར་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ལས་ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གསལ། ཁྱད་པར་དུ་འདུས་པའི་ལམ་གྱི་དཀའ་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་སྟེན་པའི་གསང་
དོན་སྤང་མེད་པ་རྣམས་ནི་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་པ་ལ་བཏེན་ནས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚུལ། རིམ་ཐུ་
གསལ་སྟོན་ལས། གང་གི་འབྲིན་ལས་གཟེགས་མའི་ཆ་ཤས་ཙམ། སྟོང་ལ་ཞུགས་པ་ཡིས་ཀྱང་རྟེན་དཀའ་བ། ཤིན་ཏུ་སྟེན་དོན་སྤང་དེར་གསལ་
མཛད་པ། རྩེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་རྟོགས་ན་མཐའ་དག་གསུང་རབ་ལ། མི་འཛིགས་སྟོབས་པ་མཚོག་སྟེར་འདུས་པའི་
ལམ། རི་བཞིན་གསལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་སྟེ་མ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཕྱིའི་རྒྱུན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལ། རང་
གི་རྒྱུན་ཐོས་བསམ་མཛད་ཚུལ་རི་ལྷ་བ་སྟེ་ལྷ་མ་ན། རྟོགས་བཞེད་ལས། སྟེན་པའི་དམ་པ་སྟེ་སྟེན་པའི་འབྲུང་གསུང་། རྩེ་བའི་རྒྱུད་དུ་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་
ནི། །མཐའ་དུག་ཚུལ་བཞིའི་རྒྱ་ཡིས་བཏབ་སྟེ་གནས། །དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེས་འབྲངས་ནས། །སྟེ་མའི་མན་དག་ལས་ནི་ཤེས་བྱར་གསུངས། །
ཚུལ་དེ་གནད་དུ་བཟུང་ནས་མན་དག་གི། །མཐར་ཐུག་མདོར་བྱས་སྟོང་བསྟན་རྣམ་གཞག་སོགས། །འདུས་པ་འཕགས་པའི་སྟོར་གྱི་སྟེན་ཀྱན་ལ། །
རིང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་ཅ་བའི་རྒྱུད། །སྟོན་མ་ལྷ་བྱུར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། །བཏེན་ནས་བཤད་རྒྱུད་ཆེན་པོ་ཐུང་དེ་ནི། །ལེགས་པར་སྦྱར་ལ་
འབད་པ་ཆེན་པོས་སྦྱངས། །སྦྱངས་པས་འདུས་པའི་རིམ་གཉིས་སྟེ་དང་ནི། །ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པའི་གནད་ཀྱན་རྟེན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
འདུས་པའི་ལམ་སྟེ་དང་ཁྱད་པར་རིམ་ཐུ་མན་དག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་རྣམས་ཡོད་པའི་འབྲུང་ཁྱད་པ་ཅ་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་། དེར་གསང་རྒྱས་
བཏབ་ནས་ཤིན་ཏུ་སྟེན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་བཤད་རྒྱུད་དང་མ་སྦྱར་བར་རྟོགས་མི་རུས་ལ། ཅ་བཤད་སྟོར་ཚུལ་ཡང་སྟེ་མའི་མན་དག་མེད་ན་རིན་
པོ་ཆེ་ལྷ་བྱུར་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་དབང་དུ་ཤེས་མི་རུས་ཏེ། རིམ་ཐུ་ལས། དཔལ་ཐུན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གནས། ཁཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩིས་འབྲངས་ཏེ། ཁྲ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཁྲའང་རྒྱུད་རྩིས་འབྲངས་ལས་རྩིས་ལྟར་
རྒྱུད་ལྟེ་འོག་མ་གསུམ་དུ་སྤྲོས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མ་བསྟན་པའི་སྤྲོས་པ་ནི་རྒྱུད་དེར་བཙལ་ཡང་རྟེན་རྒྱ་མེད་ལ། འདི་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་ཆང་
བར་བསྟན་ཡོད་ཀྱང་ཁ་མ་ལ་རྟོས་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྤྲོས་པ་ཡིན་པས་མན་ངག་གིས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན་མི་མངོན་པའི་རྩིས་དུ་
ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། རྒྱུད་ན་མེད་པའི་ཟབ་གནད་གཅེས་དགུ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མན་ངག་གཅིག་ལོགས་ན་ཡོད་པར་གོ་
བ་ནི་རྒྱུད་ལ་གྲུས་པ་སྦྱོར་བའི་གོགས་ལོག་རྟོག་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་གསལ་སྒྲིན་ལས་གསུངས་སོ། ཁན་ངག་གི་སྐད་དོད་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཁེས་པ་ཉེ་བར་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའམ། བདེ་སྐྱེ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཁེས་པ་ཡིན་པས། མདོར་བྱས། རིམ་ལྡན་རྒྱུད་བསྟན། སྒྲིན་གསལ་སོགས་ཀྱང་རྩེ་ཡབ་སྐས་
ལྟ་བུ་མན་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་འགྲོའང་། དེང་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་དེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་བདེ་སྐྱེ་ཏུ་རྟོགས་མི་ལུས་པས། དེ་དག་གིས་
རྩེའི་གསུང་རབ་རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲིན། རིམ་ལྡན་གདན་རྩིས་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་རྣམ་བཤད་སོགས་དང་། སྒྲིན་མ་གསལ་བའི་དོན།
དཀྲུག་མཆོན། ལུས་མཆོན། བསྟན་དོན། མཐའ་དབྱེད་བཞིས་གཏན་ལ་སབ་པ་འདི་དག་མན་ངག་གི་སྒྲིང་བོར་བྱས་ནས་རྟོགས་དགོས་སོ། རྩེའི་
ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གོ་མི་ལུས་ན། རྩེ་སྒྲ་མ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དབྱེར་མེད་དུ་བསྟན་ཏེ་ཆོགས་གསོག་སྦྱོབ་
རྒྱུང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ལ་འབད་དགོས་ཀྱི། རྩེའི་གསུང་འདི་ལས་ཀྱང་གསལ་དུ་བཏང་ནས་བཤད་པར་འདོད་པ་ནི་གཞུང་ཉོག་པོར་
བཏང་སྟེ་དོན་ཀྱི་འགངས་སྦྱོབ་པ་མ་གཏོགས་ལྟ་མ་ལས་གསལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། ཁྲའང་ལམ་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོ་ལ་ཕལ་ཆར་སྒྲིན་འགྲོའི་ཁྲིད་
ཆེན་བཞི་ཁེས་དེ་ཙམ་རྩིས་དུ་འདོན་ཡང་། དེས་དམ་ཆོག་དང་སྒྲིན་པ་ཐམས་ཅད་བསྟངས་བར་མི་འགྲོ་ལ། དམ་སྒྲིན་རྩིས་བཞིན་བསྟངས་བའི་ཁོངས་
སྟེ་དམམས་ཅད་འདུ་བས། སྒྲིན་འགྲོའི་མཆོག་ངོས་ཟེན་དགོས་པར་ལྷགས་རིམ་དང་འབའ་སེར་ཟེན་བྲིས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་སྒོམ་ཆད་
བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཅས་ཏེ་རྩིང་ཉིད་སྒོམ་ཆད་རྩིས་རིམ་དུ་འབྱུང་བ་མང་པོ་སྒྲིན་བྱུང་ཡང་། བསྐྱེད་རིམ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་
ལམ་འཁྱར་གྱི་གནད་ཆང་བ་དགོས་རྩིས་དང་། སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་ཐུང་གཅིག་ལ་འཆང་བྱ་བའི་རྟེན་ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་རྩིས་ཁྲིད་པ་ཁོ་ནར་དེས་
པས། སྦྱོར་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བའང་སྦྱོར་གནས་བཞི་ག་དང་སྦྱོར་བ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འགྲོ་བས་མངལ་སྦྱོར་ཁོ་ན་ལ་སྦྱོར་དགོས་པ་དང་།
བསྐྱེད་རིམ་གང་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་ལྟེ་ནས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་ཆེངས་རེ་གཞིར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྒོམ་ཁྱེར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་འང་པན་རྩིས་ལམ་གྱི་དོད་
ཐུབ་བཅིས་ཏེ་ལག་རྩིས་ཆ་ཆང་བ་འབྱུང་ལྷགས་དང་། སྒོམ་རྩིས་རིམ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱས་ན་ལུས་དཀྱིལ་བསྒོམ་པར་འགྲོ་རྩིས་དང་། དེ་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་
ཡོད་པ་བཞིན་བྱུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འང་ལྟ་སོ་གཉིས་ཡོད་པར་སྦྱབ་ལྷགས། ཐ་ན་ཆོགས་ཁོང་གི་སྐབས་སྒྲ་མ་གསལ་འདེབས་པའི་གནས། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་སའི་སྐབས་རྩིང་ཉིད་སྒོམ་ལྷགས་མདོ་ཕྱོགས་ལས་ཁྲིད་འབྱེད་རྩིས་སོགས་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་དག་ཐེར་མཛད་པ་སྒོམ་གྱིས་མི་ལང་ལ། རྩིས་
རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲོ་རྩིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས། ཐོག་མར་གང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ལུས་རྒྱུད་སོ་སོའི་སྒོམ་ཆོས་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིད་པར། དེ་
ཐམས་ཅད་མཐར་གང་དུ་གཞོལ་རྩིས། དབེན་གསུམ་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་དོད་ཐུབ་ཅི་ལྷགས་རྩིས་ཆད་མི་འདྲ་བའི་ཁྲིད་པར་མང་ནའང་། གཙོ་
བོར་གྱུར་པ་ནི་འབྲས་བུ་གཟུགས་སྦྱུའི་ཉེ་རྒྱ་སྒོམ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱུ་དང་། དེའི་ཉེ་རྒྱ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྦྱུ་མའི་སྦྱུ་རྒྱུང་ལས་སྦྱབ་རྩིས་ལས་
བར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལྷགས་འདིའི་ཁྲིད་ཆོས་སྒྲ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ཤིང་། གངས་རིའི་རྩིངས་འདིར་སྒྲིན་ཆད་སུས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་མ་ཐོན་པས་
འདི་ཉིད་རྩིས་དུ་བཏོན་ནས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། ཁྲི་ཉིད་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་

ནམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གཙོ་བོ་གཞན་དོན་ཡིན་ལ། གདུལ་བྱར་དངོས་སུ་སྤང་ནས་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་གཟུགས་སྤྱི་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱི་བཞིན་དུ་
གཟུགས་སྤྱིའང་ནམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱས་བསྐྱབ་དགོས་པར་མ་ཟད་གཟུགས་སྤྱི་གཙོ་བོར་བསྐྱབ་དགོས། དེའང་ཐ་མལ་བ་རྟེན་མ་བཞེས་པར་ཆོ་
གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོ་རྟེན་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་དེ་ག་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྐར་འཕྱར་མི་རུང་ལ། དེར་འཕྱར་རྒྱའི་རྟེན་ལེན་ཞིག་མེད་ཀྱང་མི་
རུང་བས། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པའི་གཉུག་མའི་ལུས་ཀྱིས་དེའི་རྟེན་ལེན་བྱེད་པར་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ལུགས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་བྱད་མེད་ཆོ་
གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའང་བཞག་ཆོག་པ་འདྲིའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པར་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱབ་བྱེད་དང་པོ་
གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱ་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱབ་ཚུལ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་སྤྱང་གཞིའི་གནད་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱབ་ཚུལ་ནི། གཞི་དུས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་འཆི་བའི་ཆོ་སྤྱང་པ་བཞིའི་མཐར་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བར་དོ་གྲུབ་པ་བཞིན། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུབ་ལུགས་
དེ་དང་ནམ་པ་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱབ་ལུགས་གོང་འོག་གི་ཆོག་ཀུན་དུ་སྤྱོད་པའི་ངང་ལས་སྤར་
ལང་བ་རེ་བཤད་ཀྱང་ཕལ་ཆར་མོས་ངོ་ཅམ་ཡིན་པས། དངོས་གནས་སུ་དེ་ལྟར་ལང་བ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་འབྲུབ་ལུགས་འདི་ཡིན་ཞིང་། ཐབས་ཤེས་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པའི་གནད་ཀྱིས་རྒྱབ་ཚུལ་རྫོགས་རིམ་མཐོན་པོའི་སྐབས་བསགས་སྤྱང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཆེག་ཤིལ་དུ་
བསྐྱངས་ཀྱང་མདོ་ལུགས་ལྟ་བུ་ཞི་མཐར་སྤྱང་རྟེན་མེད་པར་ཆོགས་གཉི་ག་རྫོགས་ཆབས་ཆེ་བ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེའི་བཞོན་པའི་རྒྱང་ལས་གཟུགས་སྤྱི་
བསྐྱབས་པ་འདྲིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོད་བྱབ་པའི་གནད་ཅིག་ཆང་བ་འདྲིའི་སྟོབས་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། སྒོ་
གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་ནམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་ན་རྒྱ་མཆན་འདི་དག་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ལམ་སྟོལ་སྤྲད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལ་ཡིད་
ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བརྟན་པོ་གཞན་གྱིས་བཀྱི་བར་མི་རུས་པའི་གཏིང་ཚུགས་པ་རྟེད་པར་འཕྱར་རོ། །

ཟབ་མའི་གནས་འདི་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཚུལ་ཡང་། སྤྱིར་གོང་དུ་སྒྲོས་པ་བཞིན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་མན་དག་ལས་
ཤེས་དགོས་ནའང་། འདི་ནི་གཅེས་ནོར་གྱི་སྤྱིང་པོ་བཞིན་དུ་སྟག་པར་སྤྲས་པའི་གནད་ཀྱིས་མན་དག་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ཡང་གཞན་ལས་སྟག་པ་ཞིག་
དགོས་ཏེ། རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས། སྟགས་ཀྱི་དཀའ་གནས་པལ་ཆེ་བ་སྤྱི་མའི་མན་དག་ལ་སྟོས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ནས། རྒྱ་ལུས་ཀྱི་
གདམས་པ་སྤྱི་མའི་མན་དག་ལ་སྟོས་པ་ནི་གཞན་དང་ཡེ་མི་འདྲ་བའི་སྟོས་ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཤིན་ཏུ་
གསང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། རིམ་ལྔ་ལས། བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བསྐབ་པའི་རིམ། གང་གིས་སྟེད་པར་མ་གྱུར་པ། མདོ་སྤྱི་རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་
ལ། །དེ་ཡི་ངལ་བ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་རྒྱ་ལུས་རྒྱབ་ཚུལ་རིམ་བཞིག་མ་བྱུང་ན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟགས་སྟོམ་ཚུལ་ཤེས་ཤིང་
འབད་པས་བསྐབས་ནའང་ཆོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མི་རུས་པ་དང་། བདག་ལ་བྱིན་བསྐབ་རིམ་ཐོབ་པ། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བདག་ཉིད། ཆོ་
འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནི། ཤེ་ཆོམ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་འདིའི་གདམས་པ་ལེགས་པར་མནོས་ཏེ་གྲུབ་ན་སྤྱི་བ་དེ་ཉིད་ལ་འཆང་གྱི་
བར་ངས་པས་པན་ཡོན་དང་དགོས་པ་སྤྱི་མའི་སྟག་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་བ་དོན་རྟེན་འཆང་ལའང་གདམས་པའི་ཉིང་ཁུ་འདི་ལས་སྟག་པ་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་མཛོད་དམ་པའི་ཡང་སྟོང་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྟར་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དབང་གིས་བོད་འདིར་སྤྱི་བ་བྱིན་པའི་བསྟན་འཛིན་ཆེན་
པོ་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྤྱི་བའི་སྟོབས་པ་གཟེངས་མཐོ་བ་གང་གིས་ཀྱང་གནས་འདི་འཕགས་པ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིམ་
ལྔ་བ་བཞིན་ཤོད་ཐུབ་པ་མ་བྱུང་སྟེ། འདིའི་མན་དག་གི་མཐར་ཐུག་རིམ་ལྔ་སྟོན་བསྟུས་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་། དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱང་བས་ལྔ་མ་

ནམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་མ་བྱུང་བ་ན། རྩེ་མགོས་དང་མར་པའི་མན་དག་ལ་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་ན་གནས་པའི་
དམིགས་རིམ་མང་པོ་མར་པའི་མན་དག་གི་རྒྱུན་ལས་བྱུང་ལ། མར་པའི་མན་དག་ལྟ་བུ་མ་ཞུགས་པ་ནི་རིམ་ལྔ་བསྐྱུས་པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། མར་པ་ལ་
ཁ་གཡར་བའི་རིམ་ལྔའི་ཁྲིད་ཡིག་རྩལ་མ་དང་། མར་པའི་གསུང་རྒྱུན་རིམ་པར་བརྒྱུད་པ་གསེར་ཁྲིངས་པས་ཟེར་བྱས་སུ་བཏབ་པའི་གཞུང་ཉེར་
གསུམ་ཙམ་བྱུང་བའི་ནང་ན། བར་ནས་ལྟ་བུ་ཞུགས་པ་དང་། རྩེ་མའི་གསུང་རྩེ་བཞིན་མ་ཟེར་བས་ཡིད་བརྟན་མི་བྱུང་བ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་། དེ་
ཐམས་ཅད་མར་པའི་མན་དག་འབྲུལ་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་ནོར་བ་སྒྲ་ཚལ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོས་འཛིན་དོན་བཞི་
མར། འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱིས་རྒྱུ་མ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ལུས་སྟེང་ལུས་ལ་བཞེད་པས། ལྟ་སྒྲུ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན།
ཞེས་དང་། ཨ་ཐུང་ཤད་ལྟ་བུ་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་ལྔ་པར་གནས་པ་དེ་རྒྱུང་སེམས་ཀྱི་ལུས་ཡིན་པས། ཞེས་སོགས་དང་། རིམ་ལྔ་གདན་རྩོགས་ལས།
ཐིག་ལེ་ལ་སེམས་གཏད་ནས་བསྒྲུབས་པ་སྒྲོབ་པའི་འོད་གསལ་དང་། འཛོག་པའི་ཆོ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ལས་སྒྲུ་རྒྱུར་ལངས་ཏེ་སྟོང་ལམ་བྱ། ཞེས་འབྱུང་
ལ། འཁོར་ལོ་ཅན་དུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་བསྐྱུས་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་ལ་ཡབ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུར་ཤར་བ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་ཡིན།
ཞེས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་དེ་རྒྱུ་མའི་དོན་དུ་བཤད། དོན་ལྔ་མར། ལྟ་སྒྲུ་གསལ་སྟོང་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དོས་གཟུང་དང་བྲལ་
བ་དེ་རྒྱུ་ལས་སུ་བྱས་སོ། ཞེས་བཤད་པས་པལ་ཆེར་བྱོགས་འདྲ་ལ། གསེར་ཁྲིངས་པའི་མན་དག་ལ་ལ་གསུང་སྒྲོས་ལྔ་ཕྱེད་མེ་མོའི་སྒྲོའི་ཁྲིད་
ཀྱིས་མི་མཐུན་པར་རིམ་ལྔ་གདན་རྩོགས་ཀྱི་དམར་ཁྲིད་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྔ་རབས་པ་པལ་ཆེར་རྒྱུ་མའི་སྟེང་དོན་རང་བཞིན་
ཀྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་ཡང་ཐ་སྟོང་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་བདེན་སྟོང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་དེ་ཙམ་བྱས་ན་ཐུགས་ལུགས་སུ་མི་འགོ་བས། ཞལ་ཕྱག་
རྒྱུ་ཆ་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲུང་ཡང་། དོན་དམ་པར་མ་བྱུང་པའི་སྒྲུ་སྒྲུང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་།
ཟེར། ལ་ལ་ཨ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་དང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྒྲུ་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཚལ་སུ་སྟེད་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་སྒྲུ་
ཚལ་ཤིག་བྱུང་ངོ་། །འདི་དག་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་པར་མ་སོན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་གིས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགོ་བར་
གསུངས་པ་དེ་དེའི་དོན་དུ་སྒྲུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བསྐྱུས་ལས། གང་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། བསྟེད་པའི་རིམ་པ་ལ་གནས་པའི་
སྒྲོམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་། མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔེར་བརྙེན་ཅིང་སྟག་པར་མོས་ཀྱང་། དེ་
རྣམས་དཔེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་མན་དག་ལེ་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྟེང་སྒྲུ་རྩོགས་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་དེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལ་ཞུགས་ཏེ་བདེན་སྟོང་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དོན་ཕྱ་ཐག་ཆོད་པར་གོའང་། དེ་ཙམ་གྱིས་སྐབས་འདིའི་རྒྱུ་མའི་དོན་མི་
རྟོགས་པར་གསུངས་པས་ལུགས་དང་བོ་ཞིགས། བསྟེད་རིམ་གྱི་སྐབས་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོན་མི་ཆང་བར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཆོ་སྒྲོམ་པའི་འཁོར་གསུམ་
བདེན་མེད་དུ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་ཁྲིད་པར་ཅན་དང་མ་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སྟེང་རྣམ་འབྱུར་བསྐྱུངས་པས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་སྟེ་སོའི་བྱུན་དཀར་ནག་
གི་ཆ་རྒྱུ་ཆང་མ་འདྲེས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཤིང་དུངས་པ་འཇའ་ཆོན་བཞིན་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སྒྲུང་བ་ལའང་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་དོན་མེད་པར་
གསུངས་པས། རྒྱུད་སྟེ་ཀྱུན་གྱི་བྱུར་མོང་བ་སྒྲུ་སྒྲུང་སྟོང་གཉིས་ཚལ་སྒྲུ་ལས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་པ་ཞིགས། བསྟེད་རིམ་གྱི་ཁོངས་
སྟེང་ལམ་འབྱུར་སྐབས་སུང་མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་དང་། ཨ་ཡིག་དང་རྩྱ་ཡིག་འོད་ཟེར་ལྔ་ལྔ་སོགས་ལས་སྟེང་རྣམ་པར་བཞེད་པ་ཚུལ་ཡོད་
པས་ལུགས་གསུམ་པའང་ཞིགས་པའི་བྱིན། དེས་ན་ཨ་ཡིག་སོགས་གཞུག་མའི་ལུས་སུ་བཤད་པའི་འབྲུལ་གཞི་ནི། དེས་མཚན་པའི་སྟོག་འཛིན་ཤིན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཙམ་ཞིག་ཏུ་འཆར་བས། ཤ་ཐགས་ཅུས་གསུམ་གྱི་སྒྲིགས་མ་སྒྲ་དང་སོ་སོའི་ཙམ་ཤུལ་དུ་ལུས་ཏེ་ཕུང་པོ་རགས་པ་འོད་སྒྲུར་གྲོལ་བ་ཡིན། དེའི་དུས་ན་ཕྱིའི་འབྲུང་བཞི་ནང་གི་འབྲུང་བཞི་ལ་ཐིམ་པས་ཕྱིའི་འབྲུང་བ་ཟད། རང་གི་འབྲུང་བཞི་ཕྱིའི་འབྲུང་བཞི་ལ་ཐིམ་པས་ནང་གི་འབྲུང་བ་ཟད། གུན་གཞི་ཐ་མོ་ཤེས་སྒྲིབ་དར་གྱི་ཡོལ་བ་ཙམ་དེའང་བསལ་བས་གསང་བ་སེམས་གྱི་རྟོག་ཚུགས་ཟད། དྲངས་མ་འོད་སྒྲུར་སོང་བས་ལྷན་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྲུལ་ན་བྱམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་རིག་པ་ཆོས་སྒྲུར་སངས་རྒྱས་ཏེ་འབྱུང་བ་གཞིན་ཅུ་བྱམ་སྒྲུ་འབྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ནི་ངོ་མཚར་བའི་གནས་ཏེ། མདོ་ལུགས་ལྷར་འཁོར་བའི་ཙམ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ངོས་འཛིན་ཚུལ། དེའི་ཞེན་ལུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་བཀག་སྡེ་སྤོང་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ། གཏན་ལ་ཕབ་རྩིས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བར་བསྒྲུབས་པས་སྒྲོར་མཐོང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་པར་འབྲུབ་ཚུལ། དེའི་གོ་རིམ་བཞིན་སྒྲིབ་གཉིས་རགས་པ་ནས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་གཏན་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མེད། ཐེག་པའི་ཙེ་རྒྱལ་དུ་སྒྲིག་ཀྱང་ཐུགས་ལུགས་སུ་འཛིན་བྱེད་ལྟེ་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་མ་གཏོགས་སྤང་གཞི་སྤོང་བྱེད་སྒྲུར་བའི་སྒྲིག་སྒྲུམ་ལམ་འབྱེད་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅིང་མེད། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུད་གིས་འཁོར་ཙམ་བྱེད་ལུགས་དང་། ཐོག་ཚུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུད་དབྱེ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱེད་ཚུལ། བདེན་པ་གཉིས་གྱི་རྒྱུགས་རིམ་ཆ་ཆང་བས་འབྲས་བྱ་ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྒྲིག་གཉིས་འབྲུབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་མགོ་མཚུངས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བབྱོད་ལུགས་འོལ་སྤྱི་དང་ཕྱོགས་འགྲོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར། སྤྱིང་གའི་ཨ་ཡིག་ལས་འོད་དང་ཐིག་ལེ་སྒྲོམ་པས་ལུས་དང་སྒྲོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་ཕུང་དུ་ཁྱུ་ཁྱུ་ཤིག་ཤིག་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པ་དང་། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱ་རགས་པ་སྤོང་རྒྱུའི་སྒྲོམ་མེད་པར་ཤེས་སྒྲིབ་དར་ཡོལ་ཙམ་དེ་སེལ་བ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ན་བྱམ་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་འོད་ཀོར་རེ་འབྱུང་ནས་བཞུགས་ཡོད་བྱ་བ་ནི་གསུང་རབ་གྱི་བརྟེན་རགས་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་ཀླན་པོས་བྱིས་པ་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ངོ་སྤོང་པ་ལྟ་བུ་རས་བྲིས་གྱི་སྒྲིབ་རྒྱན་འོད་ཀོར་ཅན་ནས། ཤེལ་སྒྲོའི་ནང་དུ་བཞུགས་པའི་གསེར་སྒྲིབ་ལྟ་བུ་འོད་ལམ་མེ་བཞིག་མ་གཏོགས། ཐངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེ་དག་ལམ་གང་གི་ལག་རྩིས་སུ་འོང་ཚུལ་ཆ་ཙམ་ཡང་མ་ཤར་བའི་ཉོལ་བཤད་དུ་སྤྱང་བའི་བྱིར་རོ། །འབྲུང་བའི་ཐིམ་ཚུལ་དེའང་མེ་འཐད་དེ། འབྲུང་བ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ཞེས་པ་འབྲུང་བ་དེ་དང་དེས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཉམས་པ་དང་། འབྲུང་བཞིའི་རྒྱུད་ཐིམ་པ་ལ་བྱེད་པའི་མདོ་ཐུགས་གྱི་ཁྱད་ཙམ་མ་གཏོགས། ས་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་ཟེར་ལུགས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན། རྒྱུད་འཕེན་པ་རྣམས་འཆི་བའི་ཆོ་ནང་གི་འབྲུང་བཞི་ཕྱིའི་འབྲུང་བཞི་ལ་ཐིམ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་ཐིམ་ཞེ་རྒྱན་ཆད་པས་སྒྱེ་བ་བྱི་མ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དེའི་ལུགས་ངན་དེ་ཉིད་གཞིར་བྱས་པའི་སྤོང་དུ་ཕྱིའི་འབྲུང་བཞི་ནང་གི་འབྲུང་བཞི་ལ་ཐིམ་ཞེས་པས་གང་ཡང་མིན་པ་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་འབྲུང་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་རིམ་ཅན་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན་ན། ཐུ་མ་པར་ཐིམ་ཆར་བའི་རྩིས་སུ་ཅིག་ཤོས་རྒྱུར་ཐིམ་སའི་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་། མཉམ་དུ་ཐིམ་པ་ཡིན་ན་མར་མེ་གཉིས་ལྷན་དུ་ཤི་བ་ལྷར་གཉིས་ཀ་དུས་མཉམ་དུ་འགགས་སོང་བ་ཡིན་གྱི། གཅིག་གཅིག་ལ་ཐིམ་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་ཕྱིའི་འབྲུང་བ་བཞི་ཞེས་པ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་གྱིས་མ་བསྐྱས་པའི་འབྲུང་བ་ལ་བྱེད་ན་རྒྱུར་ཐིམ་དགོས་དོན་མེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་དགོས་ན་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འཛིན་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤོང་པར་འགྱུར་རོ། །

འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་སྒྲིབ་ལུས་མ་ཐངས་པར་མཁའ་སྤྱོད་དུ་ཕེབས་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་རལ་པའི་ཐོར་ཙག་བཅིངས་ཏེ་དཔལ་ཏེ་རུ་ཀའི་རྣམ་པས་མཁའ་འགྲོའི་གནས་སུ་ཕེབས་ཟེར་བ་ལས། སྒྲིབ་པ་སོ་སོའི་རྣམས་བྱི་སྤྱི་ཕེབས་པའི་སྒྲིབ་མེད་ལ། སྒྲིབ་མཛད་དུ་བྱས་པའི་ཆོ་དེར་འགྱུར་

སྒྲིའི་ལུས་ནི་སྤྲོ་བ་གཉེན་མའི་ལུས་ཡིན་པས། དེའི་ཆོ་འགའ་ཞིག་ལུང་པོ་རགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆད་ནས་འགོ་བའང་ཡོད། འགའ་ཞིག་གཞན་
དོན་དུ་ལུང་པོ་རྩིང་བ་དེ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཆོ་ལུས་རགས་པ་དེ་སྒྲིའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ཁང་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲིའི་ལུས་དངོས་སུ་ལྷུང་བ་
མིན། ལུས་རགས་པ་དོར་བའི་ཆོངས་ཡོངས་རྒྱུགས་དོར་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིད་དོར་ཕྱིད་མ་དོར་བའི་ཡ་མ་ཟུང་དེ་འབྲེལ་འོང་དོན་མེད་དེ། ལུས་
བྱིངས་འོད་སྐར་གྲོལ་ཐུབ་ན། སྐར་དང་སོ་སོར་ཡང་འོད་སྐར་གྲོལ་མེ་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། དེས་ན་སྒྲིའི་བསྟན་པ་ལས། ས་མ་ཐུག་ལྷུང་
པས་རབ་ཏུ་རང་གཉིད་ལོག། འབྲས་བུ་མ་སྒྲིན་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱིས། སྒྲིའི་རྒྱུང་ནི་སྐར་ཡང་འཇུག་པར་འཇུག། འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་ལྷུང་
ན་རྒྱུང་འདི་ཉིད། འཇིག་རྟེན་འཆི་བ་གཞན་དུ་ལྷུང་འགྲོར་འཇུག། ཞེས་འགའ་ཞིག་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོངས་རྒྱུང་གི་རང་བཞིན་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་
ལུང་པོ་རགས་པ་ལས་ཐོན་ནས་ལྷ་ཡུལ་སོགས་སུ་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱད་ཅིང་ཐུར་གྱི་ལུས་དེར་གནས་པའི་འཕེན་བ་མ་ཟད་ན་ཕྱིར་ཞུགས་ཆོག་པ་དང་།
འཕེན་བ་ཟད་ན་ལུས་སྤྲོ་བ་རགས་གཉིས་འབྲེལ་ཆད་པས་ཤི་འཕོས་པར་ལྷུང་བ་འདི་སྒྲིའི་ལུས་ལུང་པོ་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དང་རྣམ་པ་
ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་དབང་གིས་སྒྲིའི་མཚན་བྱེད་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་འདི་གོ་བ་སྟེར་ལུས་ཆེ་བར་གསུངས་
ཏེ་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་དགོངས་པ་མ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། སྒྲིའི་ལུས་སྤྲོ་བ་འཕེན་པའི་གནད་ན་བས་ཀྱང་ཐོས་མ་ཐོང་བ་ལ་འོད་སྐར་གྲོལ་ལོ་
ཞེས་པའི་གྲགས་པ་ཆེ་ཆེ་མོ་པ་ལ་ཆེར་གྲུབ་མཐའི་ཕྱོགས་སུ་གས་བསྐྱད་པའི་ཐོལ་སྒྱུར་དུ་སྤྱང་སྟེ། སངས་རྒྱུ་པའི་ཡིག་འཛིག་མང་པོར་བྲིད་ཡིག་
རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་གི་བསྐྱེད་རྒྱུགས་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་དུག་བརྒྱབ་ཆེན་མོ་བཟང་དཀོན་མཆོག་ལུང་པོ་འོད་སྐར་གྲོལ་ལོ་ཞེས་ཡང་
ཡང་བྲིས་སྤྱང་ནའང་། དུག་བརྒྱབ་པ་པ་བོང་ཁ་ནས་ཤི་བའི་རོ་གསང་ཐབས་ཀྱིས་ཀྱང་པོ་ཞིག་ལ་ཁུར་བཅུག་སྟེ། ལྷ་སའི་གོང་གི་རག་རྒྱབ་ནས་
གཙང་པོ་ལ་བསྐྱར་ཚུལ་ཀྱང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་མ་ཐང་དཔོན་སྤོང་ལ་ཞུས་ཤིང་། ཁོང་གིས་སྟག་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མང་པོ་ལ་གསུང་སྤྱང་ངོ། །
རྒྱུགས་ཆེན་པ་རྣམས་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱན་པའི་ཆོ། སྒྲིའི་བ་དང་རྒྱུང་སེམས་ལ་དབང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་འཆི་གའི་ཆོ་དེ་ལ་
རིག་པ་བཅུག་སྟེ་ཀ་དག་ཏུ་བཞག་ན་པ་རོལ་བོ་དེས་ལས་བཟང་ངན་དང་། ལམ་ལ་སྤྱངས་མ་སྤྱངས་གང་ལའང་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་དང་མཉམ་
དུ་དེ་མ་ཐག་འཆང་བྱ། ཞེས་ཟེར་བའང་རྣམ་མེད་འོང་བའི་ཆོག་སྟེ། བསྟན་པའི་ལས་བསྟན་པ་སྟོན་ལས། ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱན་ནི། བྲིད་ཀྱིས་
ཡང་དག་བསྟན་པས་ལགས་ཏེ། ཁྱད་གི་སྟོབས་དག་མ་ཆང་བས། བྲིས་པ་རྣམས་ནི་སྟག་བསྟན་པ་སྟེན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུ་གྱི་ངོས་
ནས་ཐུགས་རྩེ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འཇུག་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་རྒྱ་མ་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རང་རང་གིས་ལས་བསྟན་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱིས་ཀྱང་བྱ་ཐབས་མེད་པར་གསུངས་པ་
དུ་འཁོར་བར་བསྐྱར་ནས་འཛིག་པའི་གནས་མེད་དོ། རྒྱ་གར་གྲུབ་ཆེན་སྒྲིའི་ཆོད་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་རང་རང་གིས་མཛད་པ་ལྷ་ཆོགས་སྟོན་
ཡང་། སྟོབ་མ་རྒྱུད་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་བྱག་རྒྱ་གཏོད་པ་སོགས་སྟོལ་མེད། བོད་འདིར་སྤྲོ་བ་འབྱུལ་ཞིག་ཏུ་གྲགས་པ་མང་པོ་
ཞིག་གྲུབ་པའི་མཚན་མ་དང་བསྟན་འགྲོའི་དོན་འདི་ལ་དགོངས་པར་འདུག་སྟེ་མ་མེད་ཅིའང་མེད་བཞིན་དུ། རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གསུང་
དགོངས་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ཁག་བཞག་སྟེ་རང་ཉིད་ཅི་དགར་སྒྲིའི་པར་མ་ཟད། སྟོབ་མ་ལའང་རྒྱུད་ཆོད་རྟོགས་རྒྱ་མེད་པར་གང་དུན་བྱེད་དུ་བཅུག
སྟོབ་མ་ཅོལ་རྒྱུད་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོབ་རང་ལ་སྟོག་ཏུ་མ་ལྷུང་པས་གནས་སྐབས་རང་ལ་དེ་འདྲའི་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཤེས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་ཁ་པོ་འདི་ལྷ་
བྱས་འབྱུལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕལ་ཞིག་སྟོབ་པར་གནས་འབབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པར་རེ་བ་དང་། འདོད་ཡོན་གྱིས་དབྱེན་སྟོབ་པས་གང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དུན་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདྲོད་པའི་དངོས་གྲུབ་འཇའ་ལྷས་སུ་འོད་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བའམ། བྱ་ནམ་མཁའ་ལ་འཕྱར་བ་བཞིན་
ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སོང་ནས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་རྒྱ་མི་འོང་བའི་ཁར། མི་འདྲོད་པའི་སྟག་བཟུལ་ཨ་པ་ཀླད་པོར་སོང་སྟེ་བཟའ་ཉྑལ་གི་སྟོ་མ་
ཕྱིད་པར་མགོ་སེ་ཡེ་རེ་འཛུལ་སྒྲུབ་གྱིས་ཨ་ཐང་ཆད་པ་མང་དུ་བྱུང་སྤང་ངོ་། །འདི་རྣམས་ལ་དག་མ་དག་གི་རྒྱ་ལྷས་དང་། དག་པའི་རྒྱ་ལྷས་ལའང་
སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་ཡར་འགྲོ་རྒྱའི་རྒྱ་ལྷས་གཉིས་སོགས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱའི་རེ་བ་མེད་པས། གོང་འོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་
དོད་པོར་འོད་སྒྱར་གྲོལ་ཞེས་པ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་འདུག་ནའང་། དེ་རྒྱ་ལྷས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ནའང་མེད་དོ། །དེར་མ་ཟད་རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་རྩེ་སྒྲུབ་མ་མཐོན་བར་དུ་གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་ལའང་ལེགས་པར་བྱེད་པ་མ་བྱུང་བས། སྟག་ལོའི་འགྲོད་ཆང་དུ། རིམ་གཉིས་
མཐའ་དག་ཁྱད་པར་རྒྱ་ལྷས་ལ། རྩོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱེད་ལ་འདུད། ཁེས་བཟུགས་ཤིང་། དུས་འཁོར་གྱི་དོན་དུ་འང་རྩེའི་གསུང་གི་
རྒྱ་ལྷས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བཟུགས་བརྒྱུད་ཡང་ཡང་མཛད་པ་ནི་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཟིགས་ལྡན་པས་ཀྱང་། རྒྱ་ལྷས་
སིལ་མ་པའི་འདབ་མའི་ཁ། མཁས་སྒྲོལ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བྱེད་མིན་པ། ལེགས་གསུང་རྟེན་མེད་ཁ་ཡི་གཟེགས་མའི་ཆང་། །འཕྲོ་ཆོ་འདབ་བརྒྱ་པ་
དེ་རང་དབང་ཅི། ཞེས་གསུངས་པའང་རང་བཞིན་བརྒྱུད་པ་ཁོ་ནར་སྤང་ངོ་། །རྒྱ་ལྷས་སུ་ལྷང་བའི་མཚམས་ཀྱང་ཡབ་ཟས་ལྡའི་གཞུང་དུ་མི་གསལ་
ཞིང་། རྩེ་མགོས་དང་ལག་སྒྲིལ་སོགས་ལྷགས་ཐོག་གི་སྟོང་པ་གསུམ་པའི་མཐར་ལྷང་བར་བཞེད་པའི་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ལྷགས་རིམ་དུ་འགོད་པར་
མཛད་ནའང་། རྩེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གསལ་སྒྲིན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པ་
དང་དུས་མཉམ་པར་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་འགྲུབ་པ་ནི། བདག་ཕྱིན་བཟུང་གྱི་རིམ་པར་རྒྱ་ལས་ཉ་སྟུར་དུ་ལྷང་བ་དང་། སྟོད་བཟུས་སུ་གཉིད་ལྷག་པ་ལས་
སྟུར་དུ་སང་པའི་དབུས་འོད་གསལ་ལས་རྒྱ་མའི་སྐྱར་བཞེངས་པའི་དཔེ་གཉིས་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིགས་ཤིང་། གཞི་ལ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ་
དང་མཉམ་དུ་བར་དོ་འགྲུབ་པ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པས། བཤད་ཚུལ་འདིའང་སྟོན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟེན་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྷ་
རབས་པ་རྣམས་མདོ་ལྷགས་དང་ཐུན་མོང་བ་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ཙམ་ལ་སྐབས་འདིའི་རྒྱ་མའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལྷེ་འོག་མ་གསུམ་དང་
བསྐྱེད་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ་ལྷ་སྐྱེ་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་མའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟེ་དོན་གྱི་རྒྱ་མའི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཙམ་མ་
གཏོགས། སྐར་དོན་གྱི་རྒྱ་མ་རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མའི་སྐྱེ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་མ་བྱང་འཇུག་གི་ཡ་གྲུལ་རྒྱ་མའི་སྐྱ་རྣམས་སོ་སོའི་དོ་བོ་རྒྱུད་གི་
ཉར་ལེན་ལས་སྒྲུབ་ཚུལ། དག་མ་དག་གི་ཁྱད་པར་དང་འོད་གསལ་གྱིས་སྟོང་ཚུལ། ལྷང་བའི་མཚམས་དང་དཔེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་པའི་གནད་
མི་འདྲ་བ་རིམ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་འཛོག་མ་ཤེས་པ་ན་རྩེ་སྒྲུབ་བདག་ཕྱིན་བཟུང་གྱི་རིམ་པ་དང་། སྟོད་བཟུས། ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ་
དང་བཙོ་ལྷ་པའི་སྒྲིན་གསལ་སོགས་ཀྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེགས་པར་བཀའ་པ་འདིས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། པ་རྒྱུད་མཐའ་དག་གི་ལམ་གྱི་སྟོག་རྩེ་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་མའི་
སྐྱེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེང་རང་གི་དོས་སྐལ་ལྷ་བྱ་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། མ་རྒྱུད་ལའང་འདི་ཉིད་གལ་མེ་ཆེ་བ་མིན་ཏེ། ལྷགས་སྒྲ་
མེད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་གིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་འཇུག་རྩེ་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགྲུབ་པ་ལ་གང་བྱང་དུ་འཇུག་
རྒྱའི་ཡ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བསྒྲུབ་དགོས་པས། དུས་འཁོར་གྱི་སྐབས་འདིའི་དོད་སྟོང་གཟུགས་ཀྱིས་ཆོག་པར་གསུངས་པ་རྒྱུད་ལྷེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་

བའི་བཤད་སྒྲུབ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། བདེ་དགེས་སྐྱོད་མ་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ལམ་ན་མས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེ། སྒྲིན་ལུས་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་གནད་འདུས་པ་
དང་མཐུན་པར་མ་ཟད། དེ་དག་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་བའི་གདམས་པ་ཆ་ཆང་བ་རྟོགས་མི་ལུས་པས། མེད་མི་རུང་དུ་གསང་བ་
འདུས་པས་ཁ་བསྐང་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་རྒྱུད་ལའང་སྒྲིན་ལུས་སྒྲུབ་ལུགས་མེད་མི་རུང་དུ་ཤེས་དགོས་ཚུལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིན་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུད་
མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལྷ་ཡི་རྣམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་སྐྱེད་ཅིག་མཛོད་སྤྱོད་ཕྱེད་པ་པོ། ལུགས་མ་ལ་སྐྱོད་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། རྣམ་པར་བྱས་
པའི་དབྱིབས་སུ་འགྱུར། རྟོང་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རང་བཞིན་གཟུགས། བདག་ཕྱིན་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བདག་ཕྱིན་བསྐྱབ་བྲལ་རྣལ་འབྱོར་པ།
སྒྲིན་སྐྱོགས་དུམ་བུ་བཞིན་ཤེས་བྱ། འདི་འདྲའི་མཚན་ཉིད་མཚན་གྱུར་པ། སྒྲིན་པོ་ལུགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས། རྟོང་ཕྱིར་སྒྲིན་འཕྱུལ་འདི་བསྐྱོམས་ན། །
སྒྲིན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕྱོད། ཅེས་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་བའི་མེས་ན་སྒྲིན་སྐྱོགས་བཞིན་དུ་སྒྲིང་བོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་ན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིན་དུ་འཕྱོད་
པར་གསུངས་སོ། རྟོང་སྒྲིན་པའི་ཚུལ་འཁོར་ལོ་སྒྲིན་པའི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆ་དུ་མའི་སྐྱོད་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཉིད་སྒྲིན་དུ་འཆད་པའི་ཆོག་
ལོགས་སུ་བཀོལ་རྒྱ་མེད་ལ། བཤད་རྒྱུད་མཛོད་བཙུན་གྱི་ལེའུ་བཞི་པར། རྟག་ཏུ་སྒྲིང་ལ་གནས་པ་ཡི། ཞེས་སྐྱོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ལུས་བསྟན་པར་དྲིལ་བུ་
པས་གསུངས། སྒྲིན་འབྱུང་གི་ལེའུ་གསུམ་པར། ཀྱན་རྩིབ་སྒྲིན་བའཕྱུང་བ་ལས། རྟོང་མེད་ཀྱང་མེད་ཆད་མེད་ཕྱིར། རྟན་སྒྲིན་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས། རྟན་སྒྲིན་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དང་། རང་ཕྱིན་བསྐྱབ་དང་རང་བྱུང་སྒྲི། ཞེས་པས་སྒྲིན་ལུས་བཤད་ཅིང་། ལེའུ་གཉིས་པར། སྒྲི་ཤི་བར་
དོགས་མ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་གསུངས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པར་སྒྲིན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཤུགས་
ཀྱིས་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་ལས་བར་དོ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིན་ལུས་འབྱུབ་ཚུལ་ཡང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་བདེ་
མཚན་རང་གི་བཤད་རྒྱུད་ཁོ་ནས་གསལ་མི་བྱུང་པས། དེར་འདུས་པས་ཁ་བསྐང་དགོས་པ་གསལ་སྒྲིན་ལས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་སྒྲིན་
མའི་སྒྲིན་གཉིས་ལས་ཕྱི་མ་ཆེས་རྟོགས་དགའ་ལ། དེའང་ལུགས་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ནས་རྩ་བཅད་ནས་གཞན་ལ་འབྱེད་ཤེས་དགོས་སོ། ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། ཁ་སྐོང་ཚུལ་ཡང་རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་རྩིགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་སྒྲིན་མ་དང་། སྐྱོད་དོན་ལྷ་པོའི་མིག་འབྱེད་སྐྱོད་སྐྱོད་སྐྱོད་ལྷ་པོའི་ཁ་བསྐངས་ནས་
གསུངས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། མ་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ན་སྒྲིན་ལུས་ཀྱི་བཤད་པ་ཅུང་ཟད་ཁ་གསལ་བ་གྱེད་ཀྱི་སྐོར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་
འབྱུང་བའི་ཚུལ་ནི་བརྟག་པ་ཕྱི་མའི་ལེའུ་གཉིས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་མ་ཆི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་བར་མའི་སྤྱིད་ཡིན་པ། རྟག་ཏུ་གོམས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡི།
ཤུགས་འཁོར་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་འདོད། ཅེས་སྒྲིན་མ་མཐུན་གྱིས་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་བུ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་དང་ཉིད་ལག་ཆང་ཞིང་། ཆི་ལམ་བཞིན་དུ་
རགས་པའི་ལུས་ལས་ལོགས་སུ་བྱེད། ཐ་མལ་པའི་འཆི་བའོད་གསལ་ལས་བར་སྤྱིད་འབྱུབ་པ་བཞིན། ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ལས་སྒྲིན་མའི་སྐྱོར་ལྷ་
ཚུལ་རྩི་འབྱེད་དང་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ཇི་ལྟར་བཞིན་གསུངས་ལ། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བར། ཇི་ལྟར་ཤེས་
པའི་བདེ་ཆེན་པོ། རྟོང་ལས་འདི་ནི་ཕྱིན་བསྐྱབས་ཡིན། ཞེས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྒྲིན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཚན་བྱེད་དབང་གསུམ་པའི་བདེ་ཆེན་དོ་སྟོན་པ་
དེའི་རྒྱུན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྷ་ཚུལ་དང་། སྐྱར་ཡང་དེའི་རྒྱུན་ཡང་ཡང་གོམས་པས་དག་པར་བྱས་ཏེ་ཕྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་ཚུལ་འདུས་པ་ལྟར་གསུངས་
སོ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གནད་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་རྒྱུ་དོན་ཀྱང་ལས་གསུངས་ཏེ། དེའི་ལེའུ་བཞི་པར། རང་ཡང་རང་ཕྱིན་བསྐྱབ་པ་ཡིས། །
ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། རྩིག་པའི་རིམ་པས་རིམ་པ་ཡིས། རྟོང་ནས་མཚན་མ་མཚན་པར་བྱ། རྟོང་པོ་སྤྱིན་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གཉིས་པ་དུ་བ་ལྟ་བུ་
ལོ། གསུམ་པ་སྤྱིན་བུ་ལྟར་དངོས། བཞིན་པ་མར་མེ་གསལ་འབར་བའོ། ལྷ་པོ་རྟག་ཏུ་སྐྱང་བ་ནི། སྤྱིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལོ། ཐམས་ཅད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཁུན་པའི་རྒྱ་དེ་སྟེ། །དངོས་གྲུབ་ངེས་འཛུགས་ཏེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲིན་མའི་སྐུ་གང་ལས་འགྲུབ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ།
ཕྱི་ནས་སྒྲིན་མའི་རྣམ་པ་ལྟར། །མི་ལམ་རྣམ་པ་སྐད་ཅིག་འགྲུར། །ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། །མ་ལུས་ལུས་པ་མེད་པར་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་
ཁམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཇི་སྟེང་དོན་མེད་ལུས་ཅན་རྣམས། །ཡེ་ཤེས་ཕུང་པོའི་སྒོ་ལྡན་བ། །འདི་ཡི་རྩེ་སུ་ཐམས་ཅད་འབྱང་། །ཞེས་འོད་གསལ་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ལས་སྒྲིན་མ་དང་མི་ལམ་ལྟར་རྒྱུ་མེས་ཅམ་གྱི་ལུས་སུ་སྐད་ཅིག་གིས་ལྡང་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ལ། །དེའི་རྒྱས་བཤད་ལེན་བཅུ་
བཞི་པ་ལས། །རང་བྱིན་སྒོ་བས་པའི་སྒྱོར་བ་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བདུན་གྱིས་འོད་གསལ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས། ཏེ་ཅུ་ཀ་དངོས་བཅའ་བོ་མིན། །
ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་ལྟར་སྒྲིན་ལུས་བཤད་པས། །ཅ་བཤད་གུང་བསྐྱེགས་ན་རྒྱུད་དོན་ལ་མི་འཕྱུག་པའི་གཟེར་ཐེབས་པར་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཅ་
བཤད་གྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་མི་གསལ་ཞིང་། །བོད་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ལྟ་མ་རྣམས་ལ་གཏང་སོ་མ་བྱུང་བ་རྩེ་སྒྲིན་
མས་སྒོན་མེད་ལེགས་བཤད་གྱི་སྒྲུབ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་གྲུབ་སྒྲིན་མས་བརྟག་གཉིས་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པས།
ལས་འདིའི་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པའི་སྒྱེ་བོ་སྒོ་བྱས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གུང་ཚུལ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་མའི་སྐུའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་རྟོགས་
ལོག་རྟོག་གི་དྲི་མ་བསལ་ཏེ་འདོམས་པར་མཛད་པ་འདིས་གསང་ཆེན་རྒྱུད་སྟེ་རབ་འབྱམས་གྱི་སོག་བཟུང་ཞིང་། །རིག་པ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལ་
བྱུང་འཛུགས་ནས་བྱེད་སྒྲིན་དུ་བཟོད་པའི་འཛུགས་ཏེ་བར་མཚན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་གྱི་ལམ་གྱི་སྟེང་པོ་འོད་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། ཕྱི་ནང་ཕྱག་རྒྱའི་སྒྲིན་པ་ལས། །གང་གིས་རྒྱས་
གདབ་དེ་ཉིད་དོན། །མ་མཐོང་རྣམས་ཀྱང་མིག་ཕྱེ་སྟེ། །མ་རྒྱུད་གནད་ལ་ཤིང་ཟན་བཏང་། །ཞེས་བྱུང་། དེའང་གྲུར་གྱི་བཅུ་གསུམ་པ་ལས། ཤེས་
རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱིན་པའི་ཐབས། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བཛྲ་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྒྱོར་བས། །གང་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཛུགས་པ། །རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་
རྒྱུད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་པ་མའི་རྒྱ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ནང་ནས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་བྱེད་དང་། ཐུགས་ཆས་སྐྱེ་འགྲུབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡེ་ཤེས་དོན་རྒྱུ་ལས་བཏུས་ལས། །དོན་རྩེ་དང་བསྐྱེད་པ་དག་པར་སྒྱོར་བ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
བ་དག་གི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མཉམ་པར་སྒྱོར་བ་ནི། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིད་ངེ་འཛིན་གྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའོ། །ཞེས་
དང་། རིམ་ལྡན་སྒྲིན་མ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །བྱུང་མེད་སྒྲིན་མ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་
ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་། །བདེ་བ་དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་སྒྱོར་རྒྱ་མེད་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་གཏམ་ཁམ་བོ་ཆེ་སྒྲིན་
ཀྱང་། །བདེ་ཆེན་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་བོ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་གནད་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ཅ་གཙོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད།
སྟོང་པར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཆགས་པ་རང་དགའ་བར་འགྱུར་ཉོན་ཆེ་བའི་བྱིར། །ས་ར་ཉའི་དོ་ཉ་ལས། །བྱིམ་དང་བྱིམ་ན་དེ་ཡི་གཏམ་སྒྲིན་ཡང་། །བདེ་
ཆེན་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད། །ཅེས་དང་། །སྟོང་རྩེ་དང་བཟུང་པ་ཉིད་ཞུགས་གང་། །དེས་ནི་ལམ་མཚན་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་
རྩེ་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་འཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནང་ཁ་བའི་སྒྲོངས་འདིར་
མ་རྒྱུད་གྱི་ལམ་ལ་དགའ་བ་སྒྱུར་བྱེད་པ་སྒོན་དང་བྱིས་སུ་བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ནི། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྐྱེད་ཅན་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་བརྟག་ཐབས། །རིགས་
གྱི་དབྱེ་བས་ཅ་སྟངས་པར་བྱེད་ཚུལ། །དབབ་སྒྲོག་དགམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མན་དག་ཁོ་ན་ཆོལ་ཞིང་ལག་ལེན་སྒྱོང་བ་ཐབས་ལམ་པར་གྲགས་པའི་སྒྲོར་
དང་། །ནང་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་རྩུབ་པ་དང་དགའ་བ་སོགས་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། །མེད་མིགས་ཅི་

རིགས་ཀྱིས་གཏུམ་མོ་སྤར་ཞིང་། དེ་ལས་སྤྱི་བོའི་ཉླ་ཡིག་ལྷ་བའི་འབར་འཛག་གི་རིམ་པས་དགའ་བཞི་འདྲན་པ་དང་། ཕལ་མོ་ཆེ་གཏུམ་མོ་ཕལ་བ་
སྤར་བས་ཀྱང་ལུས་དྲོད་སྤྱེ་ཞིང་། དེས་དགུན་རས་རྒྱང་ཐུབ་པ་ཙམ་ལ་རྩོགས་རིམ་མཐོན་བོར་འབྱུལ་བ་ཕྱག་རྒྱ་པར་གྲགས་པའི་སྐོར་སྟགས་མང་དུ་
བྱུང་ངོ་། །དེ་དག་གིས་ཙུང་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ལུགས་དང་བདེ་ཆེན་འདྲན་ཚུལ་སྟགས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐེད་དགོངས་པ་འི་ཉླ་བར་སོང་བ་ཉུང་སྟེ།
རིམ་ཐུགས་ལ་སྒྲིན་ལས། བྱང་སེམས་ཕབ་པ་དེ་ནོར་བྱུར་མ་སྤེལ་པའི་གོང་གི་གནས་རྒྱུ་ནས་བཙན་ཐབས་ཀྱིས་བསྒྲིག་པ་དང་། རྩོམ་སྤེལ་ན་
དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྒྲིག་པའི་འདྲན་མང་པོ་དང་། བཙན་ཐབས་སུ་བསྒྲིག་པ་དེའང་ལུས་ལ་མ་ཁྲེམས་ན་ནད་སྦྱེད་པར་མཐོང་ནས་འགྲེམས་པའི་ཚུལ་
རྒྱུ་མ་མའང་པོས་བྱེད་མོད་ཀྱང་། རྒྱང་རྒྱ་ཏྱིར་ཐིམ་ནས་བྱང་སེམས་ལྷ་བ་ནི། དེ་ཉླ་མེན་པའི་ལྷ་བའི་ཁྱད་པར་བྱ་ནས། དེ་ལ་བྱང་སེམས་
གཟུང་དགའ་སྤང་དང་། དེ་བཙན་ཐབས་སུ་བསྒྲིག་དགོས་མེད་དགོས་དང་། བསྒྲིག་པ་ལུས་ལ་མ་བཟུམ་ན་ནད་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་གཞི་མེད་པོ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ཁྱད་པར་སྟགས་ཀྱང་འི་བཞིན་མ་བྱེད་ཚུལ་མཁས་གྲུབ་རྩེད་ཡིག་རྒྱུང་ཉེར་གཅིག་
ཏུ་གསུངས་པ་ཉླ་རྩོམ་པོ། དེས་ན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་བདེ་བའི་ཆ་སྤྲུབ་ཚུལ་ཡང་འི་ཉླ་བ་རྩེ་སྤྱོད་མའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ཤེས་དགོས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་
བདེ་བ་དེ་ལ་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དང་། གང་ལ་མཉམ་པར་འཛག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ཉྟག་ཆད་གོལ་བའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་འི་ཉླ་བ་ཉིད་
ནི་རྩེ་སྤྱོད་མ་ཉྟག་གཅིག་གིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉླ་བའི་ཟབ་མོའི་ཉླ་བ་དང་སྟོར་རྒྱུ་མེད་པར་སྤྱིའི་རྒྱལ་འབྱོར་དང་ཙུང་སྟགས་
སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཟབ་མོར་གྲགས་པ་འི་འདྲ་ཞིག་འབད་པས་ཉམས་སུ་སྤངས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ལས་མི་འོང་སྟེ། རྩེ་སྤྱོད་མས་རྩེ་བཙན་
རེད་མའང་བར་ལུས་བའི་གདམས་པ་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པའི་གནད་གསུམ་གོང་དུ་བསྟན་པ་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་ཤེས། སྟགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་
གདམས་ངག་ཀྱང་ཡོད་པ་སྤྲུབ་དང་སྤྱོད་གསུམ་འདྲ་བ་དེ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་རྒྱུང་པའི་གདུལ་བྱ་ལས་སྤྱིར་བ་དང་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་གནད་མེད་པའི་སྟགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དམན། ཞེས་ངེས་འབྱུང་
བྱང་སེམས་ཡང་དག་པའི་ཉླ་བ་གསུམ་མེད་པར་སྟགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བསྐྱངས་ཀྱང་ས་ཆོད་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་བ་
ཆེན་པོ་དགོན་མཚན་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱི་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཉླ་བ་ནི་སྟགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་འདྲ་བར་
གསུངས་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། དེའི་གོ་བ་ཆོལ་ལུགས་ལ་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་སྟགས་པ་ཅེའང་མེད་ཅིང་། ལྷང་རིགས་པ་མདོ་སྤྱོད་ཕྱོགས་གསལ་བས།
ཞེས་སྟགས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉླ་རྩེ་པར་བྱེད་པའི་རིགས་པའི་བསྟན་བཙོས་རིགས་ཚོགས་ལ་སྟགས་པ་རྒྱུ་མེད་པོ་། ཞེས་སྟགས་ལམ་གྱི་འདྲ་ཉླ་
བའི་ཁྱད་པར་གཅོད་ས་མདོ་ཕྱོགས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རིགས་ཚོགས་ལ་གདམས་པའི་སྟོང་བོར་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་པས། ཁ་ཅིག་སྟགས་ལམ་
མཐོན་པའི་ལྷང་གྱིས་སྟོན་ཏེ་རིགས་ཚོགས་ཉླ་བུ་ཅེར་ཡང་མི་ཙེ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གནད་མ་གོ་བའི་ཉྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་སྟོང་ཐུན་སྤྱི་བ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས། རྩོམ་ཐེག་པས་འགྲོ་བ་རྒྱུ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པའི་ཁྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟེན་པའི་སྟོན་ནས་བསྟོན་པར་བྱ་བའི་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དུས་མ་རིགས་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། འདི་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཐུར་པ་ཅེའང་མེད་པས་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་མཚན་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོན་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཕུ་འདིར་ཟད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་
སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཐུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་དུ་མས་སྤྲུབ་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །དེ་ཉླ་བའི་ཉླ་བའི་རྒྱས་འདེབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་
ན་འདོད་ཡོན་གྱི་རོལ་པ་འི་ཙམ་ཆེ་བ་བཞིན་གྱིས་མེ་ལ་བྱུང་ཤིང་བསྟན་པ་ཉླ་བ་སྟོང་སྟགས་ཉོན་མོངས་སྟོང་བའི་རུས་པ་འི་ཆེར་འགྲོ་ལ། དུག་སྟན་

དུ་སྒྲུབ་ཅེད་ཉུ་བུའི་གཉེན་པོ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་མེད་ན་བདེ་བ་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བའི་ཚོད་ཀྱིས་སྤེད་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་སོང་སྟེ་སྟག་བཟུལ་བའི་རྒྱ་ལས་
མི་འོང་བའི་ཕྱིར། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིན་ལས། འཁོར་འདས་མ་ལུས་པའི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་དང་སྒྱུར་རྒྱ་མེད་པར་དབང་བོ་གཉིས་
སྒྱུར་ལས་བྱང་སེམས་མི་འཕོ་བ་ཙམ་གྱི་བདེ་བ་སྟུབ་པ་ནི། སྤྱིད་པའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ཅེའང་མི་གཞོད་པས། བདེ་བ་དེ་ཇི་ཙམ་
སྤྱད་པ་བཞིན་དུ་བདེན་འཛིན་དེས་བྱངས་པའི་སྤེད་པ་ཇི་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས། སྒྲིན་སྤེད་ཅན་གྱིས་སྟག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་འདུ་ཤེས་ནས་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་
བས་དེ་འདྲ་བ་ནི་སྤྱད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་འདི་རྩེ་སྒྲིན་མས་རྩེ་ཉུ་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་གར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་
གསུངས་ཏེ། དཔལ་ས་ར་ཏུས། མ་ལུས་རང་བཞིན་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། ཀྱུན་ཏུ་བུའི་སྐབས་སུ་བདེ་ཆེན་སྟུབ་པ་ནི། རྩེ་ཉུ་སྒྲིན་པས་སྟག་རྒྱ་ཆེད་
པ་བཞིན། སྒྲིན་ནས་འཆི་ཡང་ནམ་མཁའི་རྒྱ་ཆེད་དམ། ཞེས་དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་ལས། དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མེད་བཞིན་དུ། རྩེ་མཚར་ཆེ་བ་ཉུ་
ཅེད་པ། རྩེ་སྤེད་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་བར། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་དཔུལ་བར་འགྲོ། ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཉུ་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་བདེ་བ་ལ་དགའ་
དགའ་ཉུ་སྒྱུར་པ་དཔུལ་བའི་རྒྱར་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པར་རྒྱད་བྱངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ནས། །
གང་ཞིག་རྩེ་མོ་ལ་བརྟེན་པ། རྩེ་འབྱུབ་འབྱུར་གྱི་གཞན་དུ་ནི། དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་རྒྱང་བར་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྩེ་ལྔ་མ་མང་བོ་ཞིག་
དང་བོར་གྲུབ་ཆེན་གྱི་ལད་མོ་བྱས་ཏེ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟེན་ཡང་གཉེན་པོ་མེད་པས་སྤེད་པ་འཕེལ་འགྲོ་བ་མཐོང་ནས་བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཅེར་གྱིས་བསྟན་
པས་རང་ཡལ་དུ་འགྲོར་འཇུག་ཅིང་། དེ་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་བའི་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་ནི་བདེ་སྟོང་གི་གནད་ཕྱོགས་ཙམ་ཡང་མ་གོ་བའི་སྒྲིན་པའི་རང་བཟོ་
ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ལས། བདེ་སྟོང་སྒྱུར་བའི་དོན་ནི་བདེ་བ་སྟེས་པ་ན་དེ་ལ་སྤེད་པ་སྟེས་ཀྱིས་དྲགས་ནས། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་
ཆེར་བསྟན་པས་འདི་ཡིན་མེད་དུ་ཡལ་སོང་བ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། བདེ་བ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་དེས་པའི་འཛིན་སྟངས་ཅན་དུ་སྟེས་པ་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་བའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་འཛིན་མགོ་གཞོན་པའི་ནུས་པ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འབྱུར་བས་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གཞོད་ཅེད་སྟོབས་ལྡན་དུ་འབྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལ་གཞོད་ཅེད་དུ་འབྱུར་བའི་གཙོ་བོའང་སྒྲི་
འདི་ནས་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆ་ཤས་འདི་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། མདོ་ལྔ་གསལ་རྒྱབ་འགལ་དུ་འཛིན་
པ་དང་། མཚོག་སྟུབ་པ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་། ལྔ་གསལ་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུད་པ་བག་མེད་དུ་བྱེད་པའི་ལོག་རྟོག་མང་བོ་ཞིག་
ཅིག་ཅར་དུ་ལྟོག་པར་འབྱུར་རོ། རྩེ་ཉུ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྱུར་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་སྟེང་བོ་
ཡིན་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་གི་སྒྲིན་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབབས་པས། དེ་ཉིད་མ་རྒྱད་བྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་
རྟོག་ཉུ་བུར་བཟུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རེད་མདའ་པའི་དྲིས་ལན་ལས། བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་གྱི་རྩོར་སྟགས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། བདེ་བ་དེ་
གང་ལས་བྱང་བའི་རྒྱ་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ལ་སྒྱུར་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བདེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་འབར་ཞིང་འཇོག་
དགོས་ལ། བདེ་བའི་ངོ་བོ་ལ་ཆེ་རྒྱུད་དང་། གང་དུ་འབབ་པའི་ཆད་དམ། མཚམས་གང་ནས་དགའ་བ་བཞིན་འཇོག་ཅིང་། དགའ་བ་བཞིན་པོ་རེ་རེ་
ལའང་བཞི་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། ཡས་བབ་ཀྱི་དགའ་བ་དང་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ། བདེ་བ་ཆེ་རྒྱུད་དང་ལྔ་གསལ་འབྱུང་དང་ལྔ་གསལ་ལྟོག་འོང་རྒྱལ་སོ་
སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། སྟོང་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པ་ལས་བྱུར་དུ་མེད་ཀྱི། དེ་སྟོང་རྒྱལ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་

ལུལ་དུ་བྱུང་བའོ། །བདེ་བའི་ངོ་བོ་བྱང་མེས་དེ་ཉུ་བུ་འབེབས་བྱེད་ནི། དེས་དོན་གྱི་མཁའ་འགྲོ་མ་གཏུ་མ་མུལ་གྱི་མེ་ཐར་བས་འབེབས་དགོས་
ཤིང་། དེར་འབར་ཞིང་འཛག་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་དང་མཉམ་པར་སྤྱར་དགོས་པས་ཕྱག་རྒྱ་ལའང་བཞིར་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བསྟན་ཚུལ།
མཉམ་པར་སྤྱར་ཚུལ། སྤྱར་ནས་བདེ་ཆེན་འདྲེན་ཚུལ། བདེ་ཆེན་རེ་རེས་སྤང་བྱ་ཅི་ཉུར་སྤོང་ཞིང་གང་སྤངས་པའི་རྟགས་ཐོབ་པ། དགའ་བ་བཞི་
པོའི་ཁྱད་པར། གཏུ་མ་མོའང་རྩ་གང་རུང་གི་ནང་ནས་འབར་བས་སྤོང་ག་སོགས་ཀྱི་རྩ་མཐུད་གྲོལ་མི་ཐུབ་པས། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་དབུ་མའི་ནང་དུ་
འཁྱུག་དགོས། འཁྱུག་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པས། སྤྱི་བོ་མགྱིན་པ་སྤོང་ག་ཉེ་བུ་སོགས་ཀྱི་རྩ་མཐུད་གྲོལ་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་རུང་
དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྤྱི་བོ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་གནས་རྣམས་སུ་ལུལ་ཉེར་བཞིའི་དབང་བོ་དང་དབང་མོ་བསྒྲམས་པས་རྩ་རྒྱུད་ལས་རུང་དུ་འཐུར་བ་ཡིན་ནོ། །
དེས་ན་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒྲིན། ལུས་ཀྱི་རྩ་གཉིས་པ་རགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་དབུ་མར་འཇུག་པ། རིག་མ་དང་སྒྲམས་པར་འཁྱུག་ནས་བདེ་
ཆེན་འདྲེན་ལུགས་སོགས་དབང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གིས་སྟོན་པས། དེས་ན་དབང་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་སྒྲིན་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་རྒྱུད་ལ་
སྤྱོད་དགོས་ཏེ། རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་དང་བོད་རྣམས་སུ་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་བཅུ་མའི་རྩལ་ཉེར་ཏུ་མང་ཞིང་རྩལ་འབྱོར་བྱེད་པ་ག་
ཉུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉུར་རོ། །

དེ་ཉུར་མ་རྒྱུད་ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོར་ཐུར་པ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ཡིན་པར་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུད་ཉུས་པ་དང་། སྒྲམ་དམ་པ་བསྟོད་ནམས་རྒྱལ་
མཆོན་སོགས་ལས་ལུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་གྱི་དབང་དང་། གོང་གསུམ་སྤེ་ཆེན་པ་ལས་ཇོ་ལུགས། ས་ལུགས་མར་དོ་ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྒྲམ་པའི་བཤད་
དཀའ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་རྒྱུན་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནས་ཉེ་བར་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ཆ་ཆང་བར་གསལ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཆེན་དང་།
བསྐྱེད་རྒྱུགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སོགས་མཛད་དེ་འདིའི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཕྱོགས་མཐུན་དང་བཅས་པའི་ངོས་འཛིན།
བཤད་རྒྱུད་ཀྱིས་རྩ་རྒྱུད་འཆད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རྒྱུགས་རིམ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ནག་པོ་པའི་དཔྱིད་ཐིག་ཏུ་སྒྲོ་ལེགས་པར་བསྟན་ཅིང་། ལུ་དྲིལ་
གྱི་གཞུང་ན་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདིས་རིམ་གཉིས་འདི་སྟོན་ཞེས་གསལ་ཁ་བྱས་པ་མེད་ནའང་། རིམ་གཉིས་གསུང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་ལེགས་པར་ཤེས་
ནས་འདི་རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐད་འདིའི་དགོངས་པ་བཤད་རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་པར་འདུག་སྟེ་མ་དུ་རྩ་བཤད་སྤྱར་བའི་གནད་ཀྱང་གོ་རུས་ཚུལ་
དང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་བྱུང་བཅུ་མ་སོ་སོའི་བཞེད་སྒོལ་མཐའ་ཡས་པའི་དབང་གིས་བོད་འདིར་ཡང་བཤད་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཞི་ཙམ་བྱུང་ནའང་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཉུ་བུ་ལུ་ནག་དྲིལ་གསུམ་དང་། དེའི་དགོངས་པའི་བཅུད་བསྐྱུས་པའི་བཤད་སྒོལ་ནི་རྩ་རོ་བའི་མན་ངག་ཡིན་པས། དེའི་
དགོངས་པ་སུ་མ་ཏི་གཉིདེ་ལུང་ལུང་འཆམས་སྤྱོར་བཞིན་བྱས་ན་རྒྱུད་དོན་མཐའ་དག་ལ་གོ་བ་སྟེར་ལུལ་ཆེ་ཞིང་། རྒྱུད་པར་དུ་ལེན་དང་གཅིག་པས་
མདོར་བྱས་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་སྤོང་ནས་ལམ་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་བའི་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱོད་ལུགས་དང་། རང་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན་བྱུང་བཅུ་མ་
སོའི་རྟེན་ཁུངས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་མ་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་ཚུལ། རྒྱ་དོར་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་སྤྱོད་མདོག་ཞལ་
ཕྱག་སོགས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཚུལ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་ཁྱད་པར་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲིམ་མཆོམས་དང་སྒྲིམ་ཚུལ། ཐ་ན་ཐུགས་རུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་
ཚུན་ཆད་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པས་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་གསང་མཐའི་ལམ་གྱི་སྤོང་པོ་མཁའ་འགྲོའི་ཁ་རྒྱུངས་ཐོལ་ལེ་བ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
བྱས་ནས་དོན་གྱི་གནད་པ་རགས་གང་ལའང་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བའི་གནས་མེད་པར་མཛད། རྒྱུད་པར་དུ་གང་དང་བདེ་སྟོང་སྤྱོད་པའི་ལུལ་གྱི་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཐུར་བཤད་པ་བཞིན་རིགས་ཆོགས་རྣམས་སུ་གསུངས་པ་ལས་ཉུག་པ་ཞིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་རྩེ་སྒྲམ་མས་འཛིག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

རྟེན་གསུམ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཚུལ་དེ་དག་གི་སྒྲིན་ནས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་གི་ལྷག་མ་
ཙམ་དུ་སོང་བ་ན། རྩེ་སྒྲིན་གྱི་གསོའི་སྒྲིན་གྱིས་བསྐྱང་བ་ལྟར་མཛད་པས། འདིར་ཡང་། མ་རྒྱུད་གནད་ལ་ཤིང་ཟན་བཏང་། ཞེས་སྒྲིན་པ་ནམ་
ཐར་བཤམ་མའི་དོན་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྩེ་ཐར་བཤམ་མ་ལས། ཤིང་ཟན་ཞེས་པའང་དེ་ནས་གོ། ཞེས་པའི་དོན་མཁས་གྲུབ་རྩེས་བཀའ་བ་ལས།
རྩེ་སྒྲིན་མའི་དུས་སུ་བཙུག་ལྟར་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲུལ་འཁོར་གྱི་བྱིས་སྐྱེ་ཞིག་གི་འོག་ན་ཡར་ལ་བདེ་མཆོག་གི་
ཆོས་བརྟེན་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྱིས། དེ་འོག་ན་ཤིང་ཟན་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྱིས་འདུག ཇེ་ལ་རྩེ་བཤུན་པའི་དུས་
བཙུག་ལྟར་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་སྐྱོར་རྩམས་དུས་ཕྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ལེགས་པར་
གསལ་བར་མཛད་པ་ནི་ཤི་བའི་རྩེས་སུ་ཤིང་ཟན་གཏོང་བ་ལྟར་བྱ་ཡིན་ཟེར་བའང་དེའི་ཆོ་གོ་ཞེས་གསུང་བའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། མནལ་
ལམ་འདི་དག་སྐྱང་ལོའི་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བྱུང་ཚུལ། བྱ་སྤེལ་གོང་གི་ཚུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ལ། ཀུན་གཟིགས་
ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ལོ་སྤེལ་སྐབས་ལས་ཚུ་མི་འཇུག་ཅེས་དགག་པ་མཛད། རྩེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས། ཀུལ་ཞེས་པ་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་སྐྱར་
མོ་དང་མཛེས་མ་ལའང་འཇུག་པས་ནོར་ས་ཡོད་པ་དེ་གཤམ་ཆོག་ལ་སྐྱར་ཆོག་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་གྲགས་པའི་སྤྱི་ཡི་ནི། ཞེས་དཔྱད་བཤད་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། ཚུ་འང་ཚུར་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་ཆོ་སྐྱར་པ་ལས་གཞན་ཟེར་བྱ་མེད་ལ། བོད་སྐད་དུ་སྐྱར་བ་བྱས་ཆོ་སྤེལ་སྐབས་ལོ་སྤེལ་སྐབས་ལས། རྩེ་ཐར་
གསང་བའི་གནད་གཤམ་པའི་དུས་གཤམ་ཆོག་གི་ལྷགས་དང་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནི་སྟན་དག་ལ་མཁས་
པ་རྩོད་མེད་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་བཞེད་ཀྱང་མཆོག་ལ། རྩེ་སྐད་ཀྱི་མིང་སྒྲིན་ཕྱིན་ཀྱི་གར་ན་དོན་དེ་ལ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དགོས་ན། བི་གྱི་ཏ་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་དགོས་ཀྱི། ལྷགས་སྟག་སོགས་སྐྱོར་ཐང་གི་འདོགས་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་ཡང་བྱ་སྤེལ་པ་ལོ་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་གཟིགས་ཆེན་པོ་ཉིད་
ཀྱིས་ཀྱང་སོར་བཞག་གནད་འདུག་པའི་ཕྱིར་ལོ། ཀྱི་དོར་གྱི་སྐྱོར་ལམ་འབྲས་སུ་བསལ་བས་དྲི་མ་བསལ་བྱ་མེད་པར་ལྷགས་རིམ་ལས་གསུངས་
ནའང་། དེར་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རྩམ་གཞག་ལ་འགོངས་དགོས་ལ། དེ་རྩེའི་གསུང་ལས་ཤེས་དགོས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྩམ་གཞག་ཀྱང་ལྷ་མ་ཁ་ཅིག ཀྱི་དོར་ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱུད་གྱི་དུག་པ་ལས། ཡུལ་དང་དབང་བོའི་རང་བཞིན་ནི། །
སེམས་ལས་བྱ་རོལ་གྱུར་མེད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྐྱར་བ་རྩམས། སེམས་ཉིད་ཁོ་ན་སྐྱར་བ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཙམ་
ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པར་འཆད་ཀྱང་། དེ་སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་བུ་དབྱ་མ་ཁོ་ནར་གནས་
ཚུལ་ཙམ་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་རིམ་པའི་ལྟ་བུ་གསུངས་པ་དང་། གྱུར་ལས་ཀྱང་། ཀུན་རྩོབ་ཏུ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཡོད། ཇེ་བྱུང་པས་གང་ནའང་
འཇིག་རྟེན་ཅི། ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་ལ་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་
པས། ལྟ་བུའི་ཐང་འདིའང་རྩེ་སྐྱོར་མའི་དྲིན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཇེ་འཁོར་གྱི་སྐྱོར་ལའང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་དབང་ཡོངས་རྩོགས། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ། ཕྱག་ལེན་གྱི་མཚུབ་ཁྲིད། སྐྱོར་དུག་གི་ཉམས་ཁྲིད་སོགས་དང་།
དེའི་ཆ་ལག་དོར་རྩེ་འོད་ཀྱི་ཕྱག་དོར་སྟོང་འགྲེལ། ལྟ་དོར་སྟོང་འགྲེལ། ལྟ་རོ་པའི་འགྲེལ་ཆེན། ཆོས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་བཅས་པར་ཞིབ་ཏུ་སྐྱུངས་པས་བྱི་ནང་གཞན་
གསུམ་གྱི་རྩམ་གཞག་ཕྱིན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་སུ་རྒྱུད། བཀའ་རྩོམ་དངོས་གཞི་ཆེར་མ་མཛད་ཀྱང་རྒྱུད་དང་མན་དག་གི་གནད་
མཐའ་དག་ལེགས་པར་བཀོལ་བའི་གསུང་བཤད་ལན་དུ་མར་མཛད་ནས་མཐའ་གཞན་དུ་འབྲེན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དྲ་བ་ཐམས་ཅད་བཅད། རྩེ་ཉིད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གྲི་ཞལ་ལས་ཇི་ལྟར་འོངས་པ་བཞིན་མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་རྒྱུ་ཆེན་དང་མངོན་དཀྱིལ་སོགས་མཛད་པ་ཡིན་པས། དོན་གྱིས་རྩེ་རང་གིས་གསུངས་པ་དང་ཁྱད་མེད་དོ། །ཁྱད་པར་ཕྱིས་གྲི་དུས་འཁོར་བ་ཕལ་ཆེར་ཉལ་བའི་འདྲེན་པ་མདོར་བསྟན་པ་སོགས་གྲི་ཆོག་ཟེན་ལ་འབྲུལ་ནས་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལྷགས་གྲི་སྟོང་པ་ནི་ཕུང་པོ་ནམ་དཔུང་གྲི་ཆད་སྟོང་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ཐུན་གྲི་སྟོང་ཉིད་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ཆས་སུ་རྩོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསེར་མི་རུང་གི་ཉལ་བས་བསྐྱད་པ་ན། བན་རྟོག་ཚུ་འཛིན་གྲི་ཕྱེད་བའི་ཉིད་ཕུང་དང་རིགས་པས་ལྷག་མེད་དུ་བསལ་བ་འདིས་དུས་གྲི་འཁོར་མའི་ལྷགས་བཟང་ཡངས་པའི་ཉལ་ལས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡིད་བབས་ཅེ་བའི་གསུང་ལས། བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཡིན་པས་གཞན་གྲི་བཤད་པ་བརྒྱ་ཆར་བས། རྩེ་འདིས་བཤད་པ་ལན་རེ་མཛད་པའང་བསྟན་པའི་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཆེ། ཞེས་འབྱུང་བ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ལས་གྲུབ་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་རྒྱ་མཚོའི་མཐས་གཏུགས་པར་དུས་འཁོར་གྲི་བཤད་སྐབས་གཙང་མའི་སྒྲིན་མ་རུབ་པར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྩེ་མའི་འཕྱིན་ལས་གྲི་ཆ་ཤས་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན། དེའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དཔུལ་སྤྲད་མེད་གོ་རྒྱུ་དུ་བཞུགས་པའི་ཆོ་དུས་འཁོར་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ལམ་འདི་ལ་ཁྱོད་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་གཅིག་འོང་ངོ་། ཞེས་ལུང་བསྟན་ནས་དབྱུགས་དབྱུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བ་བྱུང་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་སྒྲིབ་པ་ན། དེ་ཉིད་ལ་གྲུལ་གཅིག་གྱུར་པའི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གཏམ་འདི་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་འཛིན་རྟོག་གསུམ་དུ་བསྒྲགས། ཞེས་བྱུང་། དེའང་ཁྱ་རབས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་རིམ་པ་ལྟ་བུ་པའི་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་འཆད་པ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་གྲུལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས། དེ་དང་ལ་གཞན་ཞིག་བསྐྱེད་ཏེ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་གཏན་ནས་མ་ཤེས་སོ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཅམ་ལ་སྐབས་འདིའི་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་མི་ཆད་སྟེ། རིམ་ལྡན་ལས་སྒྲིན་ལས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཉིད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་གྲི་བཤད་པ་མཛད་པ་མང་པོས་བདེ་སྟོང་བྱུང་འཇུག་དང་བདེན་གཉིས་བྱུང་འཇུག་ཅེས་བཤད་ཅིང་། འཕགས་ལྷགས་གྲི་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་ཀྱང་དེ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མགོན་པོ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷགས་གྱིས་ནི་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་གྲི་ལྟན་སྒྱེས་གྲི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ཅམ་ལ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱ་རབས་པ་རྣམས་གྱིས་བྱུང་འཇུག་ལེགས་པར་འཛོག་མ་ཤེས་པའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ནི། རིམ་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་མའི་དོན་བདེན་སྟོང་རྒྱ་མ་ཅམ་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྲི་སྟོང་པའི་དོན་ཅམ་ལས་གོ་རྒྱུ་ལྷག་པོ་མ་བྱུང་ན། བྱུང་འཇུག་གི་བྱུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་ལ་ལ་བདེ་བ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ལས་གཞན་མ་རྟེན་པར། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བྱུང་འཇུག་གི་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩེ་མས་ནི་བདེ་སྟོང་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གྲི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཏེ་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་བསྐྱེད་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཞག། གཞན་དོན་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མའི་སྤྱོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། དེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་སྐབས་འདིའི་བྱུང་འཇུག་གི་གཙོ་བོར་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་རིམ་ལྡར་བྱུང་འཇུག་ཏུ་འཛོག་ཚུལ་གཙོ་ཕལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཉེར་གཅིག་གས། ཉེར་གསུམ་གསུངས་པའི་ནང་ནས་གནད་ཆེ་ཤོས། དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རིམ་པ་བཞིན། རང་བྱེན་བསྐྱབ་དང་འོད་གསལ་ཤེས། དེ་དག་ཁོ་ན་འདུས་པ་གང་། འདི་ནི་བྱུང་འཇུག་རིམ་པ་འོ། ཞེས་བདག་བྱིན་བསྐྱབ་དང་འོད་གསལ་གཉིས་བྱུང་དང་། དེ་གཉིས་འདུས་པ་བྱུང་འཇུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་གྱི། རྣམ་དབྱེར་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། །

གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་ཀྱི་ལ། བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ། ཞེས་ཀྱན་རྒྱུ་དང་དོན་དམ་གཉིས་བྱང་དང་། དེ་གཉིས་འདུས་པ་བྱང་འཇུག་ཏུ་
གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འདུས་པ་བྱི་མ་ལས། དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་ཟད་གཞི། རྟོང་ཉིང་སྤྱིང་རྩེ་མི་བྱེད་པ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་
ཡིན། ཞེས་བྱང་འཇུག་གི་བྱང་རྒྱུ་གི་སེམས་ནི་དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་འདུས་པ་ལ་བཤད་ཅིང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀྱང་དེ་
ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དངོས་མེད་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ནི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེས་བཤད་ལ། སྦྱོར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་དུག་པོའི་ཐབས་ཤེས་
སྦྱོར་པར་འཇུག་པའི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་སྒྲིན་གསལ་དུ་ཐབས་ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་པ་
ནམས་གུང་བསྒྲིགས་ནའང་སྒྱུ་ལྷས་དང་འོད་གསལ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བྱང་འཇུག་གི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པ་འགྲུབ་པོ། གྲུ་ལ་མགོན་སྒྱུ་སྒྱུ་བ་
དང་རྩེ་སྒྲ་མ་གཉིས་ཉི་ལྔ་ལྟོད་མདོ་ལྷགས་གང་གི་ཐད་དུ་འང་བསྟན་པ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་གྱི་ནམ་ཐར་འདྲ་བའི་དབང་གིས་མདོ་ལས་ལུང་སྟོན་
ཚུལ་ཡང་མཚུངས་པ་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒྱུ་སྒྱུ་ལུང་བསྟན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིག་པ། གྲུ་ལ་
བསྟན་པ་འཛིག་ཉིན་འདིར། སྒྲ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ཞེས་པ་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་བསྟན་དུ་སྦྱོར་སྒྲུབ་
ཏྲུག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱ་མའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་སྦྱར་ཡང་། ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་བསྟན་དུ་
འགྲུལ་པའི་ཆོ། སྤང་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་སྒྲ་འོད་གཉིས་དང་། དེ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་དོན་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ལུང་བསྟན་དུ་སྦྱོར་དགོས་པའི་
བྱིར། སྒྲིན་གསལ་གྱི་མཚན་ལས། ཅ་རྒྱུད་ལ་དོན་ཟབ་མོ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲས་ཟེན་ཙམ་གྱི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ན་དག་པའི་སྒྲ་མ་བྱང་འཇུག་མི་
རྟེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱི་སྟོན་འདྲི་བ་ནི། རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཙམ་ལས་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲ་མ་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་
རྒྱུང་སེམས་གཉིས་ཙམ་ལས་དག་པའི་སྒྲ་མའི་སྦྱར་འཁུངས་པའི་སྒྲ་ལྷས་དང་། ལྷན་སྦྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སྤྱི་དུ་རྟོགས་པའི་
འོད་གསལ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་དུ་སྦྱར་བའི་བྱང་འཇུག་ནི་རྟོགས་དཀའ་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་སྤྱི་སྟོན་ཞུས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དོན་འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་ལས་བཤད་ཚུལ་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་འདི་འདྲེན་པའི་མཚན་སྦྱོར་དུ་བསྟན་པའི་
སྤྱིང་བོ་འདི་ཉི་ལྔ་བྱ་སྤྱི་སྟོན་ཞེས་དྲི་བ་བཀོད་པ་ནི་སྤྱི་འགྲུལ་ཡིན་པས། དེར་དོན་འདི་སྤྱི་སྟོན་འདྲི་བྱེད་དོན་དང་། མདོ་ལུང་གི་འདིས་སྤྱི་སྟོན་ཞེས་
པའི་སྤྱི་སྟོན་གྱི་གཉིས་པོ་འདྲ་དགོས་པ་གང་ཞིག་ གྲི་བའི་ཆེ་སྒྲིན་གསལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་ཡང་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་པ། སོ་སོ་རང་གི་རིག་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་ལུང་པོ་རིན་པོ་ཆའི་ཟ་མ་ཏྲིག་གི་ནང་ན་གནས་པ། ཡོད་པ་དང་མེད་
པའི་ཕྱོགས་གཉིས་དང་བྲལ་བ། ཡི་གའི་རྩེ་སྒྲ་འབྲང་བ་རྣམས་དང་། ཏྲིག་གི་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུལ་མ་ཡིན་པ། སྒྲ་མའི་མན་ངག་འབའ་ཞིག་ལས་ཤེས་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉི་ལྔ་བྱའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ལས་འདས་ཤིང་། དུག་ན་རྩོ་རྩེ་ལ་སོགས་པ་སྦྱང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱང་
མེད་པར་གྱུར་པ་བྱེད་པའི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་འདི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱི་གཤེགས་སྤྱི་སྟོན་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དེས་ན་ལུང་འདིས་ཀྱང་གང་གསལ་བར་བྱེད་བྱེད་པའི་སྤྱིང་བོ་ཟབ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བྱང་འཇུག་གི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེར་བྱང་དུ་
འཇུག་བྱེད་པ་གཉི་ག་སོ་སོར་གསལ་བར་མ་བྱས་པར་བྱང་འཇུག་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་དེ་གཉི་ག་གསལ་བར་བྱས་ན་བསྟན་
པའི་སྤྱིང་བོ་ཡོངས་རྒྱུགས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པར་བྱུང་ཅིང་། རྩེ་སྒྲ་མས་ཀྱང་མདོ་ལྷགས་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་

ཀྱི་ཉླ་བ་དང་། རྒྱལ་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་འདུས་པའི་ཟབ་གནད་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གཉིས་ཐོན་དབང་བོའི་རྟག་གི་སྒྱུན་
ཐུང་དམ་བཅས་པ་བཞིན་གསལ་བར་མཛད་པའི་ལུང་བསྟན་འདིའི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་ཚང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྟོན་པའི་དོན་བསྐྱབ་བ་ལ། གསང་ཕྱགས་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། ཁེས་པ་ནས། རྫོགས་པའི་སྒྲིན་མའི་འདི་ཁྱད་ཀྱིས་བྱས། ཁེས་པའི་
བར་བྱང་། དེའང་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་སྤོ། གསང་ཕྱགས་འཛིག་རྟེན་སྟོན་པ་དང་། ཁྱ་བ་ཡིད་བྱེད་བཀག་ཅམ་དུ། ཁྱུ་ཚེ་དབང་བོའི་རྟག་གི་དུང་། །
དམ་བཅས་བཞིན་དུ་ཁྱད་ཀྱིས་གསོས། ཁེས་བསྟན་པའི་སྒྲིང་པོ་ལོག་རྟག་གི་དྲི་མས་ཕྱགས་ཏེ་མིང་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་གསོས་ཚུལ་དང་། དེའང་རྒྱ་རྒྱུང་
དུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལྟར་ས་སྟེང་ཀུན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ། སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པ་བྱ། ལུང་
བསྟན་པ་ཡང་མཚོག་འདི་སྟེ། ཀུང་ལས་ཁྱོད་ནི་རྩེས་དམ་པའི། ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་བཟུ་བའང་འདི། ཁེས་པས་བསྟན་ལ། བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཉམས་
མ་ཐག་པ་ཡིན་ན་གསོ་སྤང་། དེ་ཉླ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་དང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་རྣམས་འདས་ཏེ་ཡུན་རིང་ལོན་ཞིང་། དན་རྟག་གི་དྲི་
མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕྱགས་པས་ནད་གཏིང་དུ་སོང་བ་བཞིན་ཆེས་གསོ་དཀའ་བའི་སྐབས་ཡིན་པ་ནི། ཐུབ་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དེ། ཁྱི་བའི་
དབྱིངས་སུ་གཞོལ་གྱུར་ནས། རིང་ཞིག་འདས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུལ། རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛིབ་ཁྱོད་ཉིད་འཁྱུངས། ཁེས་བཤད་དོ། དེ་ཉླ་ནའང་རྒྱལ་བའི་
དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མེ་རོ་གཞི་ནས་གསོས་ཤིང་། དེའང་ཕྱོགས་རེ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
མདོ་ཕྱོགས་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་། གསང་ཕྱགས་རྒྱུད་ཟེ་བཞིས་བསྐྱས་པའི་བཤད་སྐབ་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསོས་པའི་ཚུལ་
སྟོན་པར། བག་ཡོད་བརྒྱལ་ཞུགས་ལྷག་བསམ་སྟོན། བདེ་སྟོང་ཏིང་འཛིན་མཐའ་བཟུ་ལ། ཐུབ་བསྟན་མཐའ་དག་གདན་གཅིག་ཏུ། རྫོགས་པའི་
སྒྲིན་མའི་འདི་ཁྱད་ཀྱིས་བྱས། ཁེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གསང་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གོལ་ས་དང་སྙད་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་དན་རྟག་ཆེ་ཤོས་ནི། དེར་ཉོན་
མོངས་ལམ་དུ་འཁྱེར་བའི་རྩས་པ་ལུས་དུ་བྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདོད་ཡོན་ལ་ཅེ་དགར་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལ་བསྟན་བཀགས་ནས་
ནང་ན་རྟགས་པའི་ཡོན་ཏན་མེད་བཞིན་དུ། བྱིའི་སྟོན་པ་གང་དམ་འཛོམ་མེད་དུ་སྤྱད་དེ། ལྷ་མའི་དམ་ཆོག་སོགས་ལ་ཅེར་ཡང་མི་རྩེ་བར་ལས་
འབས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཅིང་། ཞེ་སྤང་གི་དབང་དུ་སོང་ནས་རྒྱུན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་མངོན་སྟོན་ཀྱི་ལས་བྱེད། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་དབྱེན་སྟོན་པས་སྤང་
པོ་ཆེ་ཕྱགས་ཀྱི་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཅིང་རང་ལ་སྟོས་ཚད་ཀྱང་ལོག་པའི་ལམ་དེར་བྱིད་ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕུང་ཁྲོལ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་པས།
སྟོགས་མའི་དུས་ཀྱི་མཐར་སྟོན་དེ་ཉླ་བུ་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་ལས། རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་བདག་ཅེས་
སྟེ། ཆོས་ནི་གཡོ་ཡིས་བྱེད་པར་འགྱུར། དེ་ནི་འདུས་པ་མི་ཤེས་པར། དམ་ཆོག་ལ་སོགས་སྟོན་བྱེད་ལ། ཀུང་བ་བསྐྱང་བར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐམས་
ཅད་དུ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོན། མངོན་སུམ་སངས་རྒྱས་འདྲ་བ་ཡི། སྟོབ་དཔོན་སྟོན་ཅིང་བཀྱར་མི་བྱེད། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཁོང་ཁྱོ་ཞིང་། དེ་བཞིན་སྐད་
ཅིག་གིས་རྩེས་ཆགས། མ་དང་སྤིང་མོ་བུ་མོ་སྟེ། བསྟོན་མིན་ལ་ནི་འགྲོ་བ་དང་། བཅ་གསོད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ། སྟོག་ཆགས་གཞན་རྣམས་གསོད་
པར་བྱེད། དེ་བཞིན་རྩུན་ཀྱི་ཆོག་སྟེ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་རྒྱ་བར་བྱེད། ཀུན་གྱི་རྒྱུང་མའི་ཐད་འགྲོ་ཞིང་། སྤང་པ་གཞན་ཡང་བྱེད་པར་
འགྱུར། དེ་ཉིད་ལེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡི། དམ་ཆོག་རྣམས་ནི་དེས་མི་ཤེས། ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ལ་ཡང་། མངོན་སྟོན་དག་ནི་བྱེད་འགྱུར་ལ། རྣལ་
འབྱོར་རབ་སྦྱར་དམན་པ་ཡི། རྒྱལ་པ་ལ་ནི་འགྲུབ་མི་འགྱུར། རྟག་ཏུ་བྱི་རོལ་བསྟན་བཅོས་དགའ། དེ་ཡི་སྦྱར་ལ་མཐས་པ་དང་། རང་གི་དམ་
ཆོག་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཕྱགས་ཀྱི་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན། ཁེས་གསུངས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་མཚོག་སྟུན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་བོའི་ཚུལ་འཛིན་པ་

ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཅན་སྐྱམ་པོས་ཀྱང་རང་གི་འདུལ་ཁིང་ཁ་བ་ཅན་འདྲིའི་མ་འོངས་པ་ན་བསྟན་པའི་སང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་ཐུགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་
པར། ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་ནོར་བའི་ཕྱིར་སྟོགས་དུས་སུ་འབྱུང་བུ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ལྷང་བསྟན་ཏེ། དེའང་
ནག་ཕྱོགས་ཁ་རྒྱལ་བ་ན་བདུད་རིགས་ཀྱི་ལྷ་འདྲེས་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས། གནས་སྐབས་སུ་ནུས་པ་ཆེ་ཆེ་ལྟ་བུས་རྒྱུན་སེལ་སྟགས་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་
དང་། ལྷ་མཐོང་འདྲེ་མཐོང་གི་མཛད་ཤེས་ཕྱ་མོས་བདེན་བདེན་འདྲ་བ་རེ་བཤད་པས་ཙལ་རྒྱུང་རྣམས་སྐྱབས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་། དེའི་
རྩེས་སུ་ཞུགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བསྟན་ཅིང་། རྩོན་ཕྱོན་མཁས་པ་ཆད་ཐུན་གྱིས་མ་གསུངས་པའི་གདམས་པ་ནམ་མཁའ་ནས་བབ་པ་ཡིན།
ས་འོག་ནས་ཐོན་པ་ཡིན། མི་ལམ་དུ་ལྷས་བསྟན་པ་ཡིན། འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད་ཅེས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཁ་བོ་སྟོགས་ཤིང་། དོན་ལྟ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་དང་
མཐུན་པ་སྟོན་ཐུང་དུ་འཁྲིད་པའི་ཆོས་ལྷགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་གསུང་དུ་བཅོས། ཆ་ལྷགས་ལ་མ་བྱུང་དགུ་གྱུན། ཡེ་ཤེས་ལབ་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་
འདྲེས་བསྐྱམ་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་དེ་ཆངས་སྟོད་ལ་རིག་མ་གཏོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆང་གཞི་འཛིག་པར་བྱེད་པ། མིང་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
དང་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ཅེ་རྒྱལ་དུ་སྟོགས་ཀྱང་། དོན་འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མ་རབས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྦྱང་འཛོད་དང་འདྲ་བ། འཆིང་
བྱེད་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཞིག་པར་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག་པའི་ཞིག་པོ་ལོག་སྟོད་མཁན་རྣལ་འབྱོར་པར་བརྟུས་པ་མང་པོ་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། ལྷ་
བའི་གོལ་ས་ལྷལ་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགག་སྐྱབ་སྒྲུང་དོར་སྟགས་ཅིའང་བྱར་མེད་པས། དེའི་དང་དུ་ཡིད་བྱེད་དུན་འཛིན་ཐམས་ཅད་བཀག་སྟེ་
སེམས་ལྷང་མ་བསྟན་དུ་ཉར་དེ་བཞག་ན་ཆོས་སྐྱའི་རང་ལལ་མཐོང་བ་དང་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རྩོལ་བས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་མི་
འཐོབ་ཅེས་མེད་པར་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་ཀུན་རྒྱུད་ཏུ་གསོད་ཅིང་ལུས་དག་གི་དགེ་སྦྱོར་སྟགས་འགོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་རྒྱལ་མཐའ་དག་
མཛོད་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ་གསུངས་པ་ནི། མ་ཅི་བཀའ་འབུམ་གྱི་རྒྱལ་བོ་བཀའ་ཆེམས་ལས། རིག་པར་སྦྱ་ཁིང་རྣམ་པར་སྦྱ་བ་ཡི། རྟོན་པ་རྣམས་ནི་
ནམ་ལངས་སྐར་མ་བཞིན། དེ་ནས་དཀར་པོའི་ཕྱོགས་རྣམས་མཐུ་རྒྱུད་པས། བདུད་ཀྱི་རྟོགས་རྣམས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིས། བདུད་ཀྱིས་ཕྱིན་
བསྐྱབས་གང་ཟག་མང་པོ་འབྱུང་། ཀྱམ་བཞིན་ཆེ་ཁིང་སྟོབས་ཀྱང་ཆེ་བ་དང་། རུས་པ་ཆེ་ཁིང་མཐུ་ཡང་ཆེ་བ་དང་། མཛོད་ཤེས་ཕྱ་མོས་བདེན་
ཆོག་འགའ་སྟུབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་རྟོག་ཆོས་མང་པོ་བྱེད་པར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལྷ་འདྲེ་མང་པོས་དཀྱུགས། འདྲེ་མིན་ཆོས་ལྷགས་མང་
པོ་རྟོན་བྱེད་ཅིང་། རྩོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྦྱར་བར་བྱེད། མེད་པར་ལྷ་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཟུང་ནས། ཀྱུན་རྒྱུ་བདེན་པ་ཏུ་དུ་གསོད་པར་བྱེད།
ལུས་དག་དཀའ་ཐུབ་འགོག་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་། ཕྱོགས་མེད་རིས་མེད་བྱར་མེད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱ་བད་རྒྱུན་བད་ལྷན་གྲུབ་ཟེར་བ་དང་། ལྷང་མ་
བསྟན་གྱི་ལྷ་བ་མང་དུ་འབྱུང་། སངས་རྒྱས་མ་བསྟན་མཁས་པས་མ་བགྱིས་པའི། ད་ལྟ་ལྷ་ཡིས་བསྟན་ཞེས་འདྲེ་ཆོས་བྱེད། དེ་རྣམས་འགོང་པོ་འདྲེ་
ཡི་ཆས་དགུ་གྱུན། ར་སྐག་བྱི་སྐག་རེ་བ་ཐོ་མོན་གོས། རྩིང་ལྷ་སྟེ་ལོག་གོས་དཀར་ལུས་ལ་གོན། བེར་ཀ་དབྱུག་པ་ལྷ་ཆོགས་ཐོགས་པ་འབྱུང་། །
བསོད་སྟོམས་པ་ཞེས་གྲོང་སྟོ་འགྲིམ་པ་དང་། རྟོ་རྒྱུ་ཆེད་དུ་དཀའ་ཐུབ་དག་པོ་ཡིས། རང་གི་ལུས་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་འབྱུང་། མཛོད་ཆན་ཅན་
གྱི་གྲགས་པ་འདོད་ཕྱིར་དུ། རྟེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྦྱ་ཅ་ལེན་པ་འབྱུང་། དཀོ་བའི་ཆོས་སྟོད་སྦྱ་དང་བོ་ལ་བྱེད། བསམ་གཏན་དུན་པ་ཉམས་པ་བྱེད་པ་
འབྱུང་། མེད་པར་ལྷ་བ་ལྷ་བ་རྟོགས་པ་བྱེད། རྟོན་ཐབས་ཅན་ལ་རྟོགས་ཐུན་བྱེད་པ་འབྱུང་། ཐེ་ཆོས་ཅན་ལ་དམ་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་། སྦྱ་བ་
མཁས་ལ་གདམས་དག་ཅན་དུ་བྱེད། རྟོངས་པ་རྣམས་ལ་ཞིག་པོ་ཟེར་བ་འབྱུང་། ལོག་སྟོད་མཁན་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་ཞེས་ཟེར། ལྷང་མ་བསྟན་ལ་
ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་ཞེས་ཟེར། རྟེན་གྲགས་འདོད་ལ་ཆོས་བཤད་མཁན་པོ་ཟེར། ཆོས་ལྷགས་ཡིན་ཞེས་བབ་ཙལ་མང་པོ་སྦྱ། འདྲེས་བསྐྱམས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་

འབེབས་ཞེས་ཟེར། བདུད་ཀྱིས་སྒྲོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆེན་པོས་ཟེར་བ་འབྱུང་། ཀུན་མཁས་དག་ཟེར་ཞིང་ལོག་ཆས་མང་དུ་སྒྲུ། ཀུན་མཁས་པ་ཟེར་ནས་སྤྲུགས་གསང་ཆོག་སྟོན། རྟེན་ལོག་པའི་རྒྱན་ལ་ཁྱུགས་པ་ཡིས། བྱད་མེད་པོ་སྟོད་ཐོ་ཙེ་བྱེད་པ་འབྱུང་། རང་ལུགས་ཉམས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ལུགས་ཉམས། རྟེན་ཡིས་རང་ཉིད་དན་འགྲོར་འཁྲིད་པར་བྱེད། རྒྱ་འབྲས་བདེན་པར་མི་ཤེས་མི་དག་ལྷ་ཆོགས་སྟོད། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་མི་བྱེད་ངོ་ཆ་མེད་པར་སྟོད། ལོག་སྟོད་དག་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པར་འགྱུར། བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་མི་འཐོབ་པས། མ་བྱས་སྒྱུན་གྲུབ་ཆོས་གཅིག་དགོས་སོ་ཟེར། བྱེད་མ་རྩལ་རྩལ་དེ་ལ་དད་པར་འགྱུར། དག་བའི་བཤེས་ལྷན་སྐྱེད་པ་ཡིད་འགྲོགས་འཁྲིད། ལྷགས་པ་ཁ་ཅིག་ལྷགས་ལ་ཙྰུང་ཆོས་བྱེད། རྟེན་ཆོས་ཡོན་ལ་བསྟན་ནས་གསང་བ་སྟོན། ཀུན་མཁས་ཟེར་ཞིང་ཆོས་ལ་རིན་ཐང་གཙོད། འགའ་ཞིག་མ་ཐོས་རྒྱུད་ཀྱང་འཆད་པར་བྱེད། ལ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པར་དབང་སྐྱར་བྱེད། ལ་ལས་དབང་བསྐྱར་ཟེར་ནས་ཡོན་ཡང་སྟུད། རྟེན་བཀུར་དག་ལ་ཆགས་ཤིང་འདོད་ལ་ཞེན། རང་གི་རྒྱུང་སེམས་དབང་དུ་མ་འདུས་པར། ཀུན་མཁས་བཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་བསྐྱར། རྟེན་ལྷན་འཆོང་རྟེན་དང་ཁྱད་པར་མེད། ལ་ལས་དག་སྟོང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱད་མེད་དང་སྟོར་དབང་ནི་སྐྱར་བར་བྱེད། སྟོན་ཁྲིམས་ཞིག་ནས་དཔྱལ་བར་འཕེན་པར་བྱེད། རྟེན་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་སྟོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

འོ་ན་གསང་ལྷགས་ལ་ཁྱུགས་ཀྱང་འདོད་ཡོན་ལ་ཅི་དགར་སྟུང་མི་ཆོག་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་གནང་བཀག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གནང་བཀག་མི་འདྲ་བ་བདེན་མོད་ཀྱང་། ཐེག་དམན་སོགས་ལས་བཀག་པ་གནང་བའི་ཡུལ་ནི་དེ་དག་ལས་རྟོགས་པ་གོང་མར་གྱུར་པའི་ལྷགས་པ་ལ་ཡིན་གྱི། ལམ་ཉམས་ལེན་སྐབས་དེ་དག་ལ་འང་མི་སྟོབ་ཅིང་། ཆ་གང་བཀོས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ཐོག་ཏུ་བབ་པའི་ཆེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ལྟ་མི་སྟོབ་པ་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བ་དང་ཁྱད་མེད་པར། འདོད་ཡོན་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་རོལ་བ་སྐད་བྱེད་པ་ནི་འདོད་ཞེན་གྱི་གཏམ་རང་གིས་རང་བསྟུ་བ་རྒྱན་ཤོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གཙོ་ལགས་ཀྱིས་མཇུག་པའི་གསང་ལྷགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་པ། རྟོན་མེད་རྟོགས་ཤིང་བཙུན་པ། རྒྱལ་བས་འདི་གསུངས་བདེན་མོད་ཀྱི། རྟེན་འདི་འདྲ་འགའ་མ་མཐོང་། རྟོགས་སངས་རྒྱུ་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདིར། ཅི་བདེར་གནས་བྱ་གང་སྟོབ་པ། ཁྱོད་ལ་རྟོགས་སངས་མཆོན་མའི་ཆ། ཡོད་པར་ཅི་ཡི་བྱུར་མི་སྟུང་། གལ་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ། སྟོད་དུ་གྱུར་པ་ཁྱོད་ཡིན་ན། བདག་ཅག་དམ་ཆོག་ལ་སྤང་བས། འགལ་བ་སྟོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། ཀུན་ཏེ་ཟས་སྟོན་སྟོན་ནི། རྟེན་སོགས་མཉམ་པར་སྟོབ་བྱེད་ན། སྟོན་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། མི་སྟོབ་ཅེས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཀུན་ཏེ་སྟོན་ལྟར་གནས་པ། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟེན་བཅས་ན། བཀོས་སྟོན་གང་སོགས་གཞོད་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་མ་གང་དུ་སོང་། འཇིག་རྟེན་གཉེན་གྱིས་ལྷགས་པ་ལ། ཆོགས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་གསུངས་པ། རྟེན་ཆེ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མིན་པས། རྒྱ་མེད་འབྲས་བུ་གང་ལས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྟེན་ན་སྟོན་མའི་སྟོབ་བོ་རྣམས་བསོད་ནམས་དམན་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ལྷག་ཕྱགས་ཀྱི་བདུད་རིགས་ཁ་རྒྱལ་བའི་དབང་གིས་གསང་ལྷགས་འཆལ་བར་སྟོད་པ་དང་། སྟོན་མཐུ་ཞན་པས་རྟེན་བསྟོན་བྱས་དང་ཉི་ཆོ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ་དན་རྟོག་དང་ལོག་སྟོད་ཤིན་ཏུ་དར་བའི་ཆོ། རྟེན་མས་སྟོན་བསྟོན་པ་དབག་མེད་ཀྱི་སྟོན་ལོ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་འདི་ཉིད་སྟོན་བར་དམ་བཅས་ཤིང་རྒྱལ་བ་སྟོན་དང་བཅས་པས་མཐོན་དབྱངས་གཅིག་གི་སྟོན་ནས་སྟོན་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བརྟོག་པས་བསྟོན་པ་མཇུག་པའི་དོན་བཞིན་དུ་དན་རྟོག་གི་དྲི་མ་མ་ལུས་པར་བསལ་ཏེ། བསྟོན་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་བསྟེན་སྟེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་མདོ་ལྷགས་བཤད་སྟུབ་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་བཀའ་སྟོལ་གྱིས་ལུབ་རྒྱ་བལ་གྱི་

མཚམས་ནས་ཤར་བྱ་མཚོའི་བར་དུ་བྱུང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་མུ་དན་ལས་འདས་པའི་རྩེ་ས་སྟོང་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན། སྤར་ཡང་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་སྒོམ་བྱེ་ནས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཡང་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་དེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལས། དེ་
དུས་འཛིགས་སུ་བྱང་བ་ཡི། །དེ་ཆོ་སེམས་ཅན་ཆོས་ལུན་མེན། །རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །རྒྱལ་བོ་རྣམས་ནི་མ་བྱང་ཡིད། །མི་དང་མི་མ་ཡིན་
རྣམས་ནི། །ཀུན་གྲང་བསྟན་ལ་རྣམ་པར་ལུང་། །ངས་བཤད་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་རྣམས་ནི། །དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དུས་ཤིན་ཏུ་
སྟིགས་མར་སོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་ཚུལ་དང་། བསྟན་པ་བསམ་མེད་བྱུང་བར་ཐོན། །གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་འདི། །སངས་རྒྱས་
འཛིག་རྟེན་གང་སུ་དག །འཛིག་རྟེན་གཉེན་གྱི་མུ་དན་འདས། །དེ་དག་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ནི། །དུས་དང་དུས་སུ་བྱོལ་ཞེས། །བདག་ནི་བྱིས་པ་
གཞོན་ནུའི་གཟུགས། །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་སྟོང་། །ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །དེ་དག་དེར་ནི་རྣམ་པར་འདུལ། །གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱི་
སྟོན་ལམ་འདི། །སྟོན་ཆད་དུ་ནི་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་འདས་རྩེ་ས་བྱིས་པའི་ཚུལ་བཟང་སྟེ་དེ་དག་གི་བསྟན་པའི་སྟོན་འཛིན་པའི་
བྱིར་བྱུགས་བསྟེན་ཆུབས་པོ་ཆེ་ཐར་ནས་མཛད་ཚུལ། ད་ནི་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཐོབ་འགྱུར། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱ། །སྟེ་བོ་སྐྱབས་ནི་མེད་པ་
དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་སྟོང་པ་ན། །ཐུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །བྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་ཤོད། །སེམས་ཅན་མང་པོ་འདུལ་བྱེད་
ཅིང་། །ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱེན་བྱེད་ལ། །དུས་ཀྱི་ཐ་མ་དེ་ལ་ནི། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཚོག་སྐྱེན་བྱེད། །འཛིག་རྟེན་དང་ནི་མུ་དན་འདས། །ས་ཡི་སྟོང་
ནི་སྟོང་གྱུར་ན། །ཁྱོད་ཉིད་བྱིས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ནི། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ཆོ་དགོན་ཆེན་རབ་དགའ་བ། །ཁ་བ་ཅན་ནའང་
ཡོད་པ་ཡི། །ཆུ་བོ་གསེར་དང་ལུན་འགུལ་དུ། །ད་ནི་མུ་དན་འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བསྟན་པ་འདི་འདྲའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་ན་
ཐ་མལ་པའི་གཟུགས་སུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ཅིང་། །ཁ་བ་ཅན་ཀྱི་སྒྲོངས་འདིར་དགའ་ལུན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྦྱང་འདེབས་པ་
དང་། །དེ་འདྲ་དགོན་པ་གཅིག་སུ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དགོན་པའི་མིང་གྲུབ་མཐའ་སྦྱི་ལ་ཐོགས་པ་ལྟར་རི་བོ་དགའ་ལུན་པའི་ལུགས་སྒོམ་གཙང་མ་
འབྱུང་ཚུལ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་པ་ཤུལ་བུ་ལ་གཏོད་པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྦྱང་འཇམ་དབྱངས་ལ་གཏད་ནས་མུ་དན་ལས་འདའ་ཚུལ་དང་
བཅས་པ་བསྟན་ལ། །ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པས་ཁྱེས་པར་ཡང་། །བྱང་ཕྱོགས་གངས་རིའི་རྒྱུད་ཀྱི་སར། །དགེ་བ་ལུན་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་
རྒྱས་པར་འགྱུར། །ཞེས་དགོན་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་མཚན་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པར་བསྟན་པ་གསོ་བའི་
ཐབས་སུ་དགོན་པ་འདེབས་པའི་སྟོན་དེར་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་སྒྲོ་བའི་ཡར་ངོ་སྟོན་ལམ་གྱི་དུས་མཚད་བཅུགས་ཏེ། །ཉིན་རེ་བཞིན་དགོན་མཚོག་ལ་མཚོད་
པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་ཚུལ། །ལྷག་པར་བཙོ་ལའི་མཚན་མོ་མཚོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འབུལ་ཚུལ་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཏེ་
འགོག་པ་རེར་གཏོར་དུ་སྐྱས་པའི་ཆོགས་དུང་སོགས་གཏོར་ནས་འབྱེན་རྒྱ་རྣམས་མཐར་ཆགས་སུ་ལུང་བསྟན་ཡོད་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གྱི་གོ་རིམ་དང་
ལུང་གིས་གསུངས་ཚུལ་གྱང་བསྟིགས་ཏེ་སྟོ་གྲོས་ཞིབ་མོས་དབྱེད་ན་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ་ལས། །གཞོན་ནུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡོངས་ཁྱེས་པ།
།བྱ་ཁྱོད་འཇམ་དཔལ་རབ་ཏུ་ཉོན། །ད་ནི་འཛིག་རྟེན་མུ་དན་འདས། །ས་སྟོང་སྟོང་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་མཛོད་ཀྱང་འཛིག་པ་དང་། །ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱང་འདས་པ་ན། །རྐང་གཉིས་དམ་པ་སྟོན་པ་ཡི། །གཟུགས་བརྟན་མཚོད་རྟེན་དག་ཀྱང་བྱ། །སྟོན་དང་དྲི་དང་བྱུག་པ་ཡིས། །མཚོད་
དང་བསྟེན་བཀུར་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་གོས་མཚོག་དང་། །གཞན་ཡང་འོར་བུའི་གདུབ་ཀོར་རྒྱན། །རྣམ་པ་སྤྲ་ཆོགས་བཟའ་དང་བཅའ། །

ཡང་དག་སྒྱུར་བ་དབུལ་བར་བྱ། ཁྱེད་པས་ཀྱང་རྩོམ་པ་ལ་དབུ་བྱ་དང་། མོ་འཕུལ་གྱི་མཚན་པ་འབུལ་ཚུལ་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ལེའུ་
སོ་བྱུག་པར། དང་པོར་ཡི་གེ་བ་གྲགས་དང་། སྒྲིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་དོན་ཡང་བྱེད། སྒྲིན་པའི་དང་པོར་ཡི་གེ་མ། རྒྱུ་མེད་པའི་མཚན་པ་
འབྱུང་། ཁྱེད་དང་། བསྟན་པ་དེ་ཆོས་སྤེད་དུ། རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་སྤང་མེད་ལ། སྒྲིན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིད་དུ་འོང་། བྱེད་པར་འགྱུར་བར་
ཐེ་ཆོས་མེད། ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ལུང་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་མེད་བྱང་ཆུབ་མཚན་ཐོབ་འགྱུར། རྒྱུ་མེད་འཇིག་རྟེན་སྒྲིན་གནས་འགྱུར། སྤྱིད་པ་གསུམ་
གྱི་མཐར་ཡང་བྱེད། གྲགས་དང་རྒྱུད་ལ་མཛོན་བཅོན་པས། གྲགས་པ་འཛིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཁྱེད་པས་ཀྱང་རྒྱ་སྐད་དང་བོད་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་རྩེ་མའི་མཚན་སྒྲིག་གསལ་བོ་དང་། རྩོམ་པའི་པོ་ཆེར་དབུ་བྱ་ལུ་ནས་ཤིན་ཏུ་མཛོན་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་བྱེད་པ་བསྟན། སྒྲིན་པའི་
གཟུགས་བརྟན་དོན་ཡང་བྱེད། ཁྱེད་པས་ཀྱང་དེར་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ནས་གནས་བར་དུ་མི་ཉམས་པའི་སྒྲིན་ཚུགས་པར་མཛད་པ་དེ་ལུང་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱུད་པར་དུ་ལེའུ་འདིའི་མགོར་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཐོག་མར་འབྱུངས་ཚུལ། རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དཀའ་བ་སྤྱད་ལྷགས། སངས་རྒྱུ་
ནས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་དང་། ལུ་སྟེགས་པམ་པར་མཛད་པ་སོགས་སྒྲིལ་ཆོ་འདིའི་མཛད་པ་རགས་རིམ་ཞིག་གསུངས་པའི་མཐར། འཇམ་པའི་
དབྱངས་ལ་གཏད་པ་ཡིན། རྒྱུ་མེད་འཇིག་རྟེན་ལྷ་པོ་འདས། ཁྱེད་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྩོགས་ནས་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་རང་གི་བསྟན་པ་གཏད་
དེ་རྒྱལ་ཆབ་ཏུ་བསྐྱོས་ནས་ལྷ་པོ་འདས་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ནས། ས་སྤེང་སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་ན། རྒྱུ་མེད་འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་ལ། སངས་
རྒྱུ་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། རྒྱུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ལྷ་པོ་འདས། རྒྱུ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་བསྐྱུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ཏུ་སྤྱང་བར་ནི། འཇམ་པའི་
དབྱངས་ནི་འགྱུར་བ་ཡིན། ཁྱེད་དུས་ཀྱི་ཐ་མར་བསྟན་པའི་སྒྲིན་འཛིན་པའི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

ལེའུ་སོ་བཞི་པ་དང་སོ་ལྔ་པར་བསྟན་པ་སྤྱང་བའི་དོན་དུ་ཡི་དམ་གཤིན་རྩེའི་གཤིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱིང་རྩེའི་སྒྲིན་པ་ལས་
བྱེད་ཚུལ་དང་། ལུ་སྟེགས་པར་ལྷགས་མཐར་སྐབས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་གནད་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གསུངས་པ་དང་། གོང་དུ་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ལྷགས་སོགས་ཀྱང་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རིམ་བུ་དཔྱད་པའི་བཀའ་སྒྲུབ་འདིའི་ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་དུ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་ཤེས་སོ། རྒྱུ་
མ་ཟད་དགེ་ལྡན་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ཆོས་བཞིན་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་བོ་སྒྲིན་བདག་རྣམས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ཏེ། ཐོག་མར། རྒྱུ་མེད་ལྷ་པོ་འདས། ལུ་
བ་ཅན་གྱི་ནང་དག་ཏུ། ལུ་ལའི་ནགས་ནི་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཁྱེད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་བོད་ལུ་ཐོག་མར་ཆགས་ཚུལ་དང་། ལྷ་མེད་ལུ་ཞེས་བྱ་བ་
ཡི། གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པ། རྒྱལ་བོ་མི་ཡི་ལྷ་ཞེས་བྱ། ཁྱེད་སྤྱོད་བཅོན་སྐམ་པོ་ནས་རིམ་པར་གསུངས་པའི་མཐར། ས་སྤྱང་དང་ནི་བེ་འུ་
དང་། འོད་ལྡན་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན། ཁྱེད་བེའུ་སྤྱོད་དར་མ་དང་། དེ་ནས་འོད་ལྡན་ཏེ་འོད་སྤྱང་གི་བར་རྒྱལ་བོ་རིམ་པར་བྱུང་ཡང་། འོད་སྤྱང་
ནས་བོད་སེལ་བྱར་འཐོར་ཏེ་སྤྱིའི་རྒྱལ་བོ་མི་འབྱུང་བ་དང་། དེ་འོག་ལྷགས་ནི་རྣམ་ཞིག་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་དགས་ཏེ་བར་སྤྱོད། ཁྱེད་དང་། ཐ་མར་
ཆར་རྒྱལ་ངང་ཚུལ་ཏེ། ལྷ་སྤྱོད་རྣམ་པ་སྤྱོད་པའི་ལོན། ཁྱེད་སྤྱོད་ཀའམ་གྱི་རྒྱལ་བོ་མང་པོའི་དབང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྒྱུད་པར་ཉོར་སོག་གིས་
དབང་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ཆོ་བལ་ལུ་བདག་པོ་ནི། མཚན་གྱིས་འཐབ་པས་རྣམ་པར་འཇིག ཁྱེད་བལ་པོས་སྤྱོད་གཟུར་བསྐྱུང་ཡང་ཁོ་རང་པམ་
པར་འགྱུར་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ལ། དེའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། རྒྱུ་མེད་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། རྒྱལ་བོ་དབྱིག་གི་སྤྱོད་ཞེས་བྱ། ལྷེ་ཆེན་སྤྱོད་ཀྱང་ཆེ་བ་
དང་། སྤྱོད་པོ་རྒྱུ་ཆེ་ཉིད་དང་ནི། སྤྱོད་པོ་ཆུ་ལག་རབ་ཏུ་མང་། ལྷ་སྤྱོད་བཏུང་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ། སྤྱོད་པའི་བསྟན་པ་དེ་གཙོ་བྱེད། གཞོན་ནུ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད། རྒྱུ་མེད་ལྷགས་ནི་རབ་བསྐྱབ་པ། མཐུ་ནི་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི། རིག་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡི་གོ་བརྒྱད། རྒྱུ་མེད་པོ་ཆེ་ཞེས་རྣམ་

[illegible]

ཏེ་བོད་རྒྱུང་མཐའ་དག་ལྟ་འབངས་སུ་སྒྱུར་བས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བའི་ཆབ་སྲིད་འབྱུང་བའང་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཏེ་ལྟར་ན་འཇམ་དཔལ་
ཅ་རྒྱུད་འདི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་རྩེ་ཐ་མ་དང་རི་བོ་དགོ་ལྡན་པའི་བསྟན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུང་བར་སྤང་བས་ཞིབ་ཏུ་དྲངས་པ་
ཡིན་གྱི། གཞན་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེན་ལ། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ། སློབ་དཔོན་གྱི་བསྐུལ་བྱང་དང་གཏེར་ཡིག་ཚད་ལྡན་དུ་
མ། མ་ཅིག་གི་ལུང་བསྟན་སོགས་སྒྲིན་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་ལྟོ་བྲག་པ་དང་། རྟོགས་ལྡན་པ་སོགས་ལ་སྟག་པའི་སྟེང་ལུང་བསྟན་པ་རྣམས་སུ་
མཚན་སྒྲི་དང་དགོན་པའི་གནས། སྐྱ་ཆེ་ལྷ་མྱ། གང་དུ་འཛད་རྒྱ་བ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་ལུང་བསྟན་ཆེས་མང་བ་ནི་རྣམ་ཐར་རྣམས་དང་།
ལུང་བསྟན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་སོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ཡི། འདིར་མང་གིས་དོགས་པས་མ་བློས་སོ། ཏེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པར་ལུང་
བསྟན་པའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་སྟགས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའང་ཡུལ་སྟོགས་རེ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ས་སྟེང་
འདི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྟོན་གཙང་མ་གང་ཡོད་རྩེ་འདིའི་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཆ་ཤས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཤུག་ལར་ཡང་རྩེ་ཐ་མའི་རང་ལྷགས་
འདི་ཉིད་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཚུལ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཞལ་ལས་དངོས་སུ་ཐོས་སོ།
།

དེས་ན་རྩེ་ཐ་མའི་ཡོན་ཏན་རྩེ་ཐ་མ་སུ་དྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱི་སྟོང་པོ་དོས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་ཡང་སྟོང་གསལ་བར་
མཛད་པའི་ཚུལ་འདིའི་སྟོན་རྩེ་ཐ་མ་རྩེ་ཐ་མ་སུ་དྲན་པར་བྱའོ། །བསྟན་པ་གསོ་ཚུལ་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་བཟང་པའི་སྐབས་ཆ་ཤས་རེ་ཙམ་ཉམས་
ནའང་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱ་སྤྱད་ཆོགས་བཞིན་དུ་བཀྲ་བས། རྟོགས་མཐའ་དག་ནས་ཐུར་གསོ་བ་དཀའ་ཆོགས་མེད་ཀྱང་། རྩེ་ཐ་མ་འབྱོན་པའི་
གོང་དེར་བསྟན་པ་ཏ་ཅང་ཉམས་ནས་ཡུན་རིང་བས་མིང་གི་སྟག་མ་ཙམ་དུ་སོང་སྟེ་གཞན་སུས་ཀྱང་གསོ་བའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཡོད་སྟེ་
སྟེ། བསྟན་པ་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཤད་སྟབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཉག་པ་བའི་ཚུལ། ཆོག་སྟེའི་བཤད་སྟབས་རྟགས་ཀྱི་དགོ་སྟོང་གིས། ཐུབ་བསྟན་
མིང་ཙམ་སྟག་མར་གྱུར་པའི་དུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཞེས་པར་དད་པའི་འཇུག་དོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། ལྷན་པར་སྟགས་
ཀྱི་བསྟན་པ་དེའི་སྟོན་ནས་ཆེར་ཉམས་པའི་ཚུལ་སྟོན་གསུངས་རབ་དབྱེ་ལས། དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ནི། ཉམས་ཀྱང་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཞིག་
སྟེ། རྩེ་ཐ་མའི་བསྟན་པ་ལ། གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡང་མི་སྟང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། རྩེའི་སྟགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མའི་
མཇུག་ཏུ་འང་། རིང་ནས་ཉམས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་འབྱེད་པ། ཞེས་དང་། སྟོན་ཆད་རྟོགས་འདིར་མདོ་དུ་མ་གྱུར་པའི། ཞེས་དང་། ལམ་འདི་
ཆེས་ཆེར་ཉམས་པ་གསོ་བྱེད་དང་། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་བཤད་སྟབས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་པ་འདི། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། རྩེ་བའི་སྟོར་
ཡང་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཉམས་ཡོད་པའི་ཚུལ། ཅ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་ལས། དོན་འདི་པ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཆེས་ཆེར་
ཉམས་པར་གྱུར། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། དེ་ཆེ་རིང་ནས་ཉམས་པའི་རྟོགས་དཀའའི་གནས། གང་གིས་བཙལ་བས་རྟེད་པའི་རིགས་པའི་
ལམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། མདོར་ན་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས། ས་ཡི་སྟེང་འདི་སྟོང་པ་ན། ཞེས་དང་། དེ་ཆེ་སྟེང་བསྟན་པ་ནི། །
རྣམ་པར་ཉམས་ཤིང་སྟེང་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་པ་ལྟར། ཐུབ་དབང་ཆས་ཀྱི་ཉི་མ་ཉེར་ཞིའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ལ་དབང་དུ་གྱུར་པའི་དམ་པ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་བཤད་སྟབས་ཀྱི་སྟངས་བུ་ཕུབ་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ཐམས་ཅད་ཐུན་པའི་སྤྱིང་ལྟར་གྱུར་ཅིང་། ཐར་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་སྤྱིང་དང་དབྱང་གཉེན་མེད་པ་ན། རྒྱལ་བའི་གདུང་མི་འཆད་

པར་འཛབ་པའི་སྤུས་མཚན་གྱི་ལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་སྤྱི་བདེ་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གི་ཤིང་ཉམས་བྲངས་ཏེ། ཐུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་
རྒྱན་དུ་ཤར་བས་ཐར་འདོད་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་པ་བསལ་ཏེ་པན་བདེའི་ལམ་བཟང་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པའི་ཆ་རེ་རེ་ཙམ་འཛིན་ཅིང་
སྤུས་བ་ལའང་པན་ཡོན་དང་གདུལ་བྱའི་དོན་རྒྱལ་པོ་ཆེ་འབྱུང་ཞིང་། བོད་འདིར་སྤོན་ཆད་བྱོན་པའི་སྒྲིན་མཚན་པ་ལ་ཆར་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་
མཛད་ཚུལ་ཡང་རྩེའི་རྒྱུ་ཐར་ལ་སྒྲིན་ན་མདོའམ་ཐུགས། བཤད་པའམ་སྒྱུ་བ་པ་གང་རུང་རེ་གཙོ་བོར་བཏོན་པའི་ཐུགས་རེ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རྩེ་
ཉིད་ནི་བསྐལ་པ་མུ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱ་རོལ་ནས་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་གྱི་དམ་ཚིག་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ལམ་ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་གྱིས་སྤོན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་འབྲིང་དམན་པའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐལ་བ་བཞིན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཐུག་པའི་ཚིག་
ཀྱི་སྒྲིན་མའི་སྤྱི་ཅིག་སྐལ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་བྱེད་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་བདེན་བཞིའི་ཚིག་འཁོར་ནས་རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
བར་དང་། བརྒྱུད་བྱེད་པའི་བཅས་རྒྱུད་སྒྲིན་མའི་ནས་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་བྱང་འཇུག་གི་བར་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤིང་པའི་
བསྟན་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་སྤོན་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་གཟིགས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དམིགས་བཅེ་མའི་རྒྱུ་ལས། དེ་ཙམ་གྱིས་མཁས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཙུག་ན་མདོན་པར་མཐོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཀའ་གདམས་ཀྱི་སྒྲིན་མཚན་གསུམ་དང་། སྤང་ཤར་སོགས་བདག་པས་གཞན་གཅིག་འཛིན་
པའི་སེམས་དཔལ། རྩེ་འབྲིག་མར་མི་སོགས་སྒྲིན་ཆེད་འམ་བར་དོར་བྱང་འཇུག་བརྟེན་པའི་གྲུབ་ཐོབ། རྒྱུ་ལུ་སོགས་གནས་ཐུ་རིག་པ་མཁུན་པའི་སྤྱི་
མ་མཐའ་ཁྲིམ་པ་བྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་དེ་ནི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་མཁས་གྲུབ་དེ་དག་ཐུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ན་དམ་
པ་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཚུངས་ནའང་། རེ་རེ་བཞིན་ནས་དོད་མི་སྒྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན། བསྟན་པ་ཕྱ་དར་ལ་ལོ་པཎ་རྒྱལ་སྤོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་
རྒྱུ་དར་ལ་བཀའ་གདམས་གོང་མ་སོགས་རྒྱལ་བའི་སྤུས་པོ་དེ་རྒྱུ་ལུ་སྤོན་ཐུབ་སེམས་ལས་སྤྱི་བའི་ལོ་མི་མངའ་འང་། འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཐ་སྤྱད་དང་གསང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དེ་དག་ལ་མེད་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་དར་གྱི་རྩེ་འབྲངས་ཉེར་ཕྱ་དང་། ཕྱི་དར་གྱི་ལོ་ཆེན་འབྲིག་
མི། དཀར་པོ་རྒྱུ་གསུམ། མར་མི་སོགས་གྲུབ་པའི་དབང་ཐུག་དེ་དག་གི་བསྐྱེད་རྒྱུ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་པན་རྒྱུ་སྒྲིན་པའི་སྤོན་ཐུབ་སེམས་ནའང་། སོ་སོ་ཐར་
པའི་སྤོན་པ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གྲུབ་མཐའ་རྒྱུ་བཞིའི་བཞེད་གཞུང་། སྤྱི་ཆད་སོགས་ཤིང་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ནས་མཚན་
དམན་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་གོང་དཔལ་བྱ་སྤོན་སོགས་གནས་ཐུ་རིག་པ་མཁུན་པ་རྒྱུ་ལུ་སྤོན་ཐུབ་སེམས་ལ་སྤྱི་འདོགས་བཅད་པའི་ཆ་ནས་
ཁྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྤོན་པ་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བཞེད་པ་དངོས་བསྟན་སྤོན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ལུས་སོགས་གནད་གསང་ཟབ་མོ་སྤོན་ཆད་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་
རྒྱུ་ལུ་སྤོན་ཐུབ་པའི་ལུ་ལུ་ལུ་མ་འཇམ་པ་མཐའ་དག་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཏན་ལ་པལ་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་འདིའོ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་རིས་
མེད་ཀྱི་རྒྱ་སྤོན་སྤོན་པའི་ཁྱུང་པར་དང་། དམ་པ་གོང་མ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཐར་ཐུག་རྩེས་ཐམས་ཅད་མཁུན་ཅིང་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྩེའི་བསྟན་པ་དབྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱི་བྱེད་ཐུབ་པ་མཛད་པའི་སྤོན་ཐུབ་སེམས་ལས། མདོ་བྱང་རྒྱུ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྲིམས་དང་ཐུན། རྒྱལ་ཆེན་རྒྱལ་སྤུས་
སྤོན་པའི་སྤོན་སྤོན་ཆེ། །བདེ་སྤོན་མཚན་གི་རིམ་གཉིས་རྒྱལ་འབྱོར་སྤོན། རྒྱུ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །ཅིས་ཕྱི་འདུལ་པའི་
ཀུན་སྤོན་རྒྱུ་ཐར་དག་པའི་དང་རྒྱུགས་བཀའ་གདམས་པའི་རྒྱུ་ཐར་གཙང་མ་ལ་གནས་ཤིང་། རན་དུ་ཐུན་མོང་བ་གཞན་པན་བྱང་རྒྱུ་གྱི་
སེམས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤོན་པོ་བདེ་སྤོན་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཉིང་འཛིན་ཟབ་མོའི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་སྤོན་པས་བསྟན་

པ་ཡོངས་རྒྱུགས་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ལུས་གཅིག་ཏུ་འདྲིལ་ཞིང་། རྩེས་འཇུག་མཚན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱལ་བ་དགུས་པའི་ལམ་བཟང་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བཀའ་སློལ་སྒྲ་ན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྩེ་ལ་འདི་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོན་འཕྲང་གི་རེ་བཞི་པ་ལས། རང་ནི་གསང་འདུས་ལ་རབ་
དགའ། བྱི་རོལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོད་པ། རྟེན་འཛིན་པ་ལས། སྒྲོལ་མ་རྣམས་ལ་རྩེས་སུ་བསྟན། ཞེས་དང་། མཐའ་འགྲོ་མ་དོན་རྩེ་གུང་གི་
བརྒྱུད་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྦྱོད་པ་སྦྱོར་བྱེད་ཅིང་། རྩེགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པར་གྲགས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། རྟེན་
ན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཞེས་པ་འདྲ་། དམ་པ་འགའ་ཞིག་ཤིའི་རྟེན་རྩེ་ལ་འཕང་ཡང་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབབ་པ་བཞིན།
ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོག་ནས་བརྒྱུས་ཀྱང་ཉན་པའི་གནད་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་དུ་ཁྱིམ་ཁྱིམ་འདུས་ནས་འོང་བ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ལ་ལ་སྤེལ་སྦྱོར་
གསུམ་དང་རྒྱུད་ལྗོངས་བཞི། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་གྲུ་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ།
རྩེ་དག་དབང་བྱམས་པའི་དྲིས་ལན་ཞིག་ཏུ་སྒྲེས་བྱ་རྒྱུ་འབྲིང་གི་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་རྣམ་དག་འཁོར་བཅས་ཡན་གྱི་གཅིག མཚན་དག་བདུན་
བསྐྱབ་བྱ་པར་བྱིན་དང་པོ་ལྔ་དང་བཅས་པ་གྲུ་གཅིག ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་མཐའ་བལ་ལྟ་བུའི་སྒྲོལ་གྱི་གཅིག གསང་ཐུགས་རྩེ་རྩེ་ཐེག་པའི་སྒྲོལ་
གྲུ་གཅིག་ཏུ་འཛིན། ཞེས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་ཐུགས་དང་བཅས་པ་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་བཤད་རྩེ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཐ་དད་པ་ཙམ་ལས་
དོན་གཅིག་སྟེ། རྩེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཙོ་བོ་མཐའ་ཀྱི་སྒྲོལ་པ་ནི་མདོ་རྩེ་བ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བ་རྩེ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པ་བཞིན་རྩེ་བ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ལ་བྱུག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་འམ་བསམ་གཏན་གྱི་
པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྣམ་སྤྱང་ལས། ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་
སྟགས་ཀྱིས་གཡེང་མི་རྣམས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྦྱོར་འཇུག་ཏུ་འང་བསམ་གཏན་གྱི་ལུང་སེམས་བསྐྱེད་ཆོགས་འཛིན་རྩེ་ལ་
སྟགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འདྲ་བའི་ཡིན་ནོ། རྟེན་ན་འབྲོམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ཞེས་པ་དེའི་སྒྲ་མ་
ཞེས་རྩེ་བོ་ལ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མོས་གྲུས་བསྐྱེད་པར་ལྟར། རང་ཅག་རི་བོ་དགེ་ལུན་པ་རྣམས་རྩེ་སྒྲ་མས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་
འཁྱེར་རྩེ་ལ་རྩེ་བོས་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱས་པ་འདིའི་སྒྲོ་ནས་རྩེ་སྒྲ་མ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོ་སྦྱོད་ཅིང་།
དེའང་དང་བའི་དད་པ་གཅིག་བྱ་མ་ཡིན་པར། རྩེ་བརྒྱན་སྒྲ་མས་ཉམས་ལེན་དེ་ལྟར་མཛད། ཐམས་འདྲོད་བདག་ཀྱང་དེ་བཞིན་བསྐྱེད་འཚལ་ལོ། །
ཞེས་པའི་དོན་བཞིན་རང་གིས་ཀྱང་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མཐའ་དག་གྲུ་བཞི་ལམ་གྱིས་འཁྱེར་ལུས་པ་ཞིག་བྱང་ན་སྟམ་པའི་མདོན་འདྲོད་ཀྱི་དད་
པ་དང་། དེ་ལྟར་འོང་བའི་ཐབས་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ་རྩེ་སྒྲ་མས་རྩེ་ན་པར་བསྟན་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དེས་པར་འབྱུག་པ་ཐག་ཆད་
སྟམ་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྒྲོ་འཇུག་དེས་པ་བསྐྱེད་དེ་སྒྲོ་དང་བརྩོན་པའི་རྩེ་གང་ཡོད་ཀྱིས་ལག་ལེན་དུ་འདེབས་པ་དང་། ད་ལྟ་དངོས་སུ་མི་
རྣམས་པ་རྣམས་ཀྱང་ནམ་ཞིག་རྩེ་ལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་ལུས་པ་ཞིག་འོང་སྟམ་དུ་སྒྲོན་པ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྣམས་པར་སྐྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་བོ་
འཇམ་མགོན་སྒྲ་མ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་ཆོགས་གསོག་སྐྱབ་སྦྱོང་ལ་འབད་པ་སྟགས་སྒྲོ་
མཐའ་དག་ནས་ཤེས་རྒྱུ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་བརྟན་པོ་ཐེབས་དེས་སུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རྩེ་སུ་སྒྲོལ་པའི་བྱིན་སྒྲོན་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་མཇུག་གི་དོན་དང་བཅས་པ་ནི། དེང་དུས་ཡབ་རྩེའི་ཞེས་པ་མན་ཆད་དེ།
དེའང་། དེང་དུས་ཡབ་རྩེའི་སྟོན་བཟང་ཡང་། སྒྲིགས་མ་ཐུན་པའི་རྩེ་ལ་ཞེས་ཞེས། ལྟར་སྤྱང་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་ཡིས། སྒྲོ་བོ་ཉམ་དའི་གཡང་དུ་

འཁྲིད། གྲེ་ཉུང་དགེ་ཕན་བསྟན་པ་འདི། །དཔལ་དང་འབྱོར་པས་རབ་རྒྱས་ཀྱང་། །བཤད་དང་སྒྲུབ་པས་ཆེས་ཕྱ་བ། །བསམ་གྱིན་སྦྱང་ནས་ཤེས་པ་
འཕྱོ། །ཞེས་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རྩེ་སྒྲ་མས་དགའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་སྒྲོ་ནས་གསལ་བར་བྱས་པའི་སྒྲོལ་བཟང་པོ་དེའང་དུས་ཀྱི་རིམ་པས་ཆེས་
ཉམས་པར་གྱུར་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་དང་། །སྟག་མས་དང་པ་དང་སྒྲོ་ཤེས་ཟུང་གི་སྒྲོ་ནས་འདྲིང་བྱའི་དོན་ལ་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་
དཔེར་ན་ལམ་ཕན་ཚུན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སར་ལམ་མཐན་མཐས་པས་དེའི་གསེབ་ནས་བཤོད་བདེ་བའི་ལམ་སྒྲོན་མེད་པ་ཞིག་
བཙལ་ཏེ་སྒྲོལ་བཏོད་ཀྱང་། །ལུན་སྒྲོལ་ན་ལམ་རིམ་བཞུགས་མཐོང་མི་རུས་ན། །དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩལ་སྟོགས་ཀྱིས་ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་
ཆ་མཉམ་པར་གཡོགས་ན་ལམ་གྱི་དབྱིབས་ཅིམ་ཡང་ཤེས་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཆེ་རང་ཉིད་གར་འགྲོ་གཏོལ་མེད་པའི་ཁར་གཞན་ཞིག་གིས་འདྲིར་
བཤོད་ན་ལེགས་ཞེས་གཡང་ས་ངོས་སུ་ཁྲིད་ན་དེའི་རྩེ་སྒྲ་འབྲང་བར་འབྱུར་ཞིང་མི་རིང་བར་གཡང་དུ་སྤྱང་བར་འབྱུར་བ་བཞིན། །འཇམ་མགོན་
སྒྲ་མ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲོལ་བྱས་ཀྱང་དུས་ཡུན་རིང་འབྱངས་ཏེ་ད་ལྟ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་སྒྲོའི་མཐུ་རིམ་
བཞིན་བྱི་བས་སྒྲོངས་པའི་ལུན་པ་འཕེབ་ཅིང་སྟོགས་མའི་བརྒྱུད་སྤྱོད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྩལ་གྱིས་གཡོགས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྲོལ་མི་མངོན་པར་བྱས།
དམ་པར་ཁས་འཆེའང་དམ་པའི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པ་སྒྲོལ་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་འཆད་རྩྭ་རྩྭ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཅིའང་མེད་པར་
ཆགས་ཐུང་གཡོ་སྒྲུའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་རྟེན་བཀྲར་འདུ་འཛི་འབའ་ཞིག་དོན་དུ་གཉེར་བ་མིང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཟགས་པ་དུ་མས་
རིགས་མཐུན་གྱི་གྲ་སྒྲོབ་རང་གི་རྩེ་སྒྲ་ཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་གདམས་པ་སྒྲ་རེའང་སྒྲོན་རྒྱ་མེད་པར་དགྲ་
འདུལ་གཉེན་སྒྲོང་ཆེ་འདྲིའི་སྤྱང་ཤས་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཁོ་ན་བསྟན་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲ་ཐུར་དུ་འཁྲིད་པ་ཆེས་མང་ལ། །ཡང་དག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་། །དེའི་རྩེ་སྒྲ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པ་ཉུང་བས་དུས་ངན་སྟོགས་མའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་བསམ་གྱིན་སྒྲོ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་
དུ་ད་ལྟ་རིམ་བོ་དགེ་ཕན་པའི་བསྟན་པ་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་། །གྲ་ཆོགས་དང་སྒྲིན་བདག་སྟོགས་གང་ས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཆེ་བས་གྲུབ་
མཐའ་གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་དུ་འཕང་མཐོ་བ་དེང་དུས་འདྲ་བ་ལྷར་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་སྐབས་ཡིན་གྱི། །ཉམས་
དམས་པའི་དུས་གལ་ཡིན་སྟམ་ན། །རྟེན་བཀྲར་སྟན་གསུམ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་དེ་ལྟར་སེམས་པ་བདེན་ཡང་། །ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན། །བསྟན་པའི་འཕེལ་འགྲིབ། །རང་གི་གཏན་འདུན་གང་བསམ་ནའང་སྒྲུན་པ་དང་སྦྱིང་པོ་མ་ནོར་བར། །དགོས་པའི་
གཙོ་བོ་ངོས་ཟེན་པ་འདི་གལ་ཆེ་སྟེ། །མཁས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ཉེ་མས། །དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲི། །ལེགས་བཤད་སྒྲུབ་པའི་དཔལ་གྱིས་མཐོ། །འཇིག་རྟེན་
ཐུན་ཆོགས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས། །བྱིམ་གྱི་རྒྱལ་བོ་མཐོན་པོར་བྱེད། །གང་དག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །དགོངས་དོན་སྒྲ་ལ་རུས་མེད་པ། །ལོངས་སྤྱོད་
ཐུན་པའི་སྒྲེ་བོ་ནི། །མང་ཡང་བསྟན་ལ་དགོས་རུས་མེད། །ལེགས་བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྤྱང་བ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཉེ་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཐུབ་
བསྟན་སྤྱིང་བཞི་མ་ལུས་པ། །གཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ཁ་དྲག་དབང་ཆེ་སྟོགས་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱལ་སྤིང་སྟོགས་བྱིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཚུལ་ཡིན་ལ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་ནི་རྒྱལ་བའི་
དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་འབྱེད་ཅིང་དེ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། །རྟེན་བཀྲར་འདུ་འཛི་སྟོགས་བསྟན་པ་
ཉམས་བྱེད་ཡིན་པས་དཔལ་དང་བྱུར་མ་ནོར་བ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱེ་སྒྲོང་གི་མདོ་ལས། །ཤུ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་བཙོམ་ཐུན་འདས་
འོད་སྤང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་དེ་ནི་སྟག་པར་རྟེན་པ་དང་བཀྲར་སྟོན་བྱེད་པས་རུབ་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་

༡༽ སྤྱི་ལོ་བུ་འདི་ལྟར་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ནི་རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེན་ལྷན་ཁྲུང་དུ་ལུས་པར་འཇུག་རྒྱུ་། སྤྱི་ལོ་བུ་དཔེར་ན་མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གིས་གཏེར་ཆེན་པོ་རྟེན་ནས་གཞི་དེ་ལས་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱང་ངོ་། སྤྱི་ལོ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། དགེ་སྦྱང་དག་འདི་ལྟར་ཁྱིམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བུ་དེ་ལ་ཁྱིམ་པ་གང་དག་གིས་དགེ་སྦྱང་གང་དག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་གིས་ཟང་ཟེང་ལ་མགོན་དུ་འབོད་པར་འཇུག་ཞིང་། མི་དབུལ་པོ་གཏེར་ལ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ། དགེ་བ་མ་མཐོང་བ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་གིས་ཡིད་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་འཇུག་རྒྱུ་། དེ་ལྟར་ན་དགེ་སྦྱང་དེ་དག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་ལྷན་ལེན་པར་འཇུག་ཏེ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཟང་ཟེང་གིས་འཁོལ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཉེ་དུ་ལ་འདོད་པར་འཇུག་རྒྱུ་། བདག་ཉིད་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྱིམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་སྒྲིག་པར་བྱེད་དོ། དེ་དག་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོར་བར་འཇུག་རྒྱུ་། ཞེས་དང་། གཟེ་བཞིན་ཅན་གྱི་མདོ་ལས། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེན་ལ་བརྟེན་པའི་དགེ་སྦྱང་གི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་ཤག་དགུ་བཅུ་ཙུ་དགུ་འཇུག་ཏེ། དེ་དག་གིས་མཚམས་མེད་པའི་ས་ཐོབ་པར་འཇུག་རྒྱུ་། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟག་པའི་བསམ་པ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེན་ནི་གཅིག་ཏུ་བག་མེད་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེན་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འཕྱོག་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། རྟེན་པ་དང་བཀུར་སྟེན་ནི་དེ་རྩུལ་དང་། རྟགས་པ་དང་། དྲེགས་པ་སྦྱང་པར་བརྟག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ལྷ་བ་སྟངས་པོའི་མདོར་ཡང་བསྟན་པ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མང་དུ་གསུངས་པའི་གཙོ་བོ་འདུ་འཛི་ལ་དགའ་བར་བཤད་དོ། ཁྱད་པར་དུ་དགེ་ལུན་པའི་བསྟན་པ་འདི་ལ་གཞོན་པའི་རྒྱུ་ཆེ་ཤོས་འདོད་ཡོན་ལ་གཡེང་བས་ཁྱེར་བ་འདིས་བྱེད་པར་རྩོམ་པ་ལས་ཀྱིས་ལྷང་ལྷང་ལྷང་བསྟན་ཏེ། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་ལས། འདོད་ཡོན་བདུད་ཀྱི་གཡེབ་མོ་འབྱུང་། ཞེས་འདིའི་ལྷང་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། རྩེ་ལྷ་མས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ལྷང་བཟེད་ཁ་བྱུབ་པའི་སྟེང་དུ་མཚོན་རྟེན་བཞེགས་ནས་འདོད་ཡོན་ལ་མཉན་པ་བྱས་ཆུ་ལ་དམ་པའི་གསུང་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། དེས་ན་གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེང་པའི་སྟེན་ཆོགས་ལ་ཞེན་པ་གཏིང་ནས་ལོག་པས་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱིས་རྩང་ཟད་ཀྱང་ཁ་འཁྲིད་མི་ལུས་པ་རེ་གཉིས་ལ་གོས་འབུམ་རེ་བ་དང་། ཁང་བ་བཞེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་པའང་འོས་པར་འདུལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས། རྟེགས་མའི་སྟེ་བོ་ཅལ་རྩང་ན་རྟེན་བཀུར་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགོ་བ་ལས་མཐུན་རྟེན་དུ་འགོ་བ་ལྷང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོས། བསོད་ནམས་ཟེར་བའི་འདུ་འཛི་དེ་ཡང་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཡིན་པས་སྦྱངས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་བསྟན་པའི་འབེལ་འགྲིབ་ནི་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་རྒྱུ་གིས་མི་འཛོག་ལ། དེར་མ་ཟད་ཕྱིའི་ཆ་ལྷགས་ཅམ་དང་། ཕྱག་སྐོར་བ། གར་ཐེག་འབྲི་མཚོན་སོགས་ལྷན་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་བཟུང་བར་མི་འཇུག་པ། དག་གི་བསྐྱེད་བཞིན་སྟོག་འདོན་རྟེན་དབྱངས་སོགས་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་འཛིན་མི་ལུས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནི་གཙོ་བོར་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སྤྱུ་གོས་མེད་བྲམ་ཟེ་སྟེ། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིད་དང་། མིག་དང་ན་བས་འཛིན་བྱེད་པ། དེ་ཕྱིར་སྤུབ་པའི་གཞུང་ལྷགས་ས། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རོ། ། སེམས་སྟེང་ནས་འཛིན་ཆུལ་ཡང་མ་མཐའ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་སྟུག་བསྐལ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་བཅོས་མ་རྒྱན་ཆད་དང་། བདག་མེད་སྤྱ་རགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིའི་གོ་བ་རགས་པ་རེ་ཅམ་ཆགས་ནའང་ཐར་པའི་ས་བོན་འཛོག་རྣམས་ལ། དེ་མེད་པར་ཅ་རྒྱུང་དང་སྤྱིའི་སྒྲི་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཟབ་ཟབ་འདྲ་བ་ཇི་ཅམ་བསྒྲིམ་སྟེ་སྤང་བ་བན་བུན་གྱི་རྟགས་ཐོན་པ་བྱུང་ཡང་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལས་མེད་དེ། སྤུབ་ཆེན་སྐལ་ལྷན་རྒྱ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཆོག། ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་སྤྱོད་རྗེའི་སྤྱོད་པོ་ཅན། །འདིའི་དམིགས་ཁྲིད་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར། །ལུས་འཕུལ་འཁོར་གཏུག་མའི་རྒྱུ་རྒྱུར་སོགས། །དོ་
མཚར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཕུས་གཏེར་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། །གང་འཛིན་རྒྱུའམ་གང་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་བསྟན་པ་དོས་ཟེན་པར་
བྱ་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ཟུན་པའི་མདོ་ལས། །དགེ་སྤོང་དག །ཤེས་པ་ནི་འགྲིག། སྟག་ནི་འཆད། ཆའི་འདུ་བྱེད་ནི་འདོར།
སྟན་པའི་བསྟན་པ་འདར་པར་འཛིག་པར་འགྱུར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་བཙོན་འགྲུས་དང་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་སྦྱབ་པར་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
འཆོ་བའི་སྟག་ནི་རི་གཟར་གྱི་འབབ་ཆུ་བཞིན་ཕྱར་དུ་འགོ་ཞིང་། །པན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདར་ཉི་མས་ཀྱི་གྲིབ་སོ་བཞིན་
འགྲིབ་པར་ཉི་བའི་དང་ཚུལ་བསམ་སྟེ་བཙོན་འགྲུས་དང་བརྟལ་བ་བརྟན་པོས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྟེང་པོ་ཅི་ལོན་བྱེད་ཅིང་། །ལོང་
པས་སྤང་རྩ་ཟེན་པ་བཞིན་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིན་པའི་མཚམས་སྟུར་ནན་ཏན་དུ་བྱ་
དགོས་པས། །འདིར། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དོན། །རི་བཞིན་འདོམས་པ་ཆེས་དཀོན་ཡང་། །འབྲལ་བྲལ་ཁྱོད་གསུང་སྟེགས་པམ་རྣམས། །གཏུང་
སེལ་དབུགས་དབྱུང་མཆོག་སྦྱོར་འབྱེད། ཅེས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཞི་བར་གཞིལ་ཞིང་། །ད་ལྟ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བྱ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དུ་གྲགས་པ་མང་ནའང་། ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་གདམས་པའི་གནད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་འབྱེད་པར་ལུས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་སྟེང་འདིར་ཤིན་ཏུ་
དཀོན་པོ། །འོན་ཀྱང་རྩེ་སྒྲ་མའི་ལེགས་བཤད་རྣམས་མ་ལུབ་པར་ཡོད་ལ། །རང་གིས་ཉམས་སྦྱང་ལེན་ལུས་ན་སྒྲིན་བྱེད་པའི་མཁས་གྲུབ་དེ་དག་ཐམས་
ཅད་དང་དངོས་སྦྱང་མཇུག་ཡང་གསུང་རྒྱ་འདི་ལས་སྟག་པ་མེད་པས། །དེ་དག་ཀྱང་གྱུར་ཞིབས་པད་བསྟན་པའི་དོད་པོར་ལེགས་བཤད་འདི་རྣམས་ལ་
ལེགས་པར་སྦྱངས་ནས་ཉམས་སྦྱང་ལེན་པས་ཡིད་ཀྱི་གཏུང་བ་སེལ་བ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། །རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲིན་ལས། །ས་འདིས་མཁས་གྲུབ་
བརྒྱ་སྟོང་གི །རིན་ཆེན་ཁུར་ཆེན་འཛིན་པའི་ཆོ། །འབད་པ་དུ་མས་དེ་རྣམས་ཀྱི། །སྦྱར་ལྔ་སོ་སོའི་ལེགས་བཤད་ལེན། །དུས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་
ཉམས་ཆོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱི་བརྒྱད། །ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གཞུང་མང་རྣམས། །སྒྲ་མའི་མན་དག་ལ་བརྟེན་ནས། །ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་
ལེན་པ་ནི། །དེ་ཡི་དོད་དུ་མཁས་པས་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལམ་སྟོལ་བཟང་པོ་དེ་དང་ཆོར་བས་བྱི་མ་རྣམས་སུའང་མི་འབྲལ་བའི་ཕྱིར་
སྒྲིན་པ་ལ། །རྒྱལ་ཀྱན་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་དང་། །དབྱེར་མེད་ལྟར་པ་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན། །གང་དུ་རི་བཞིན་གནས་པ་དེར། །རྟག་ཏུ་སྦྱོར་བ་འཛིན་པར་
ཤོག །ཅེས་ཆོས་སྦྱབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། །ཕྱགས་རེར་མ་གྱུར་ཐོས་པའི་ཆོས། །བསམ་དང་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སྦངས་ནས།
།རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ། །ཆོང་ལ་མ་ཞོར་རྟེན་ལྟར་ཅིག །ཅེས་བསྟན་པ་སྦྱི་ལ་སྟོབ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། །རྟག་ཏུ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་ཡིས། །
རྩེས་བཟུང་ལྟ་བས་རྒྱས་བཏབ་པ། །རྩྭ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལྟར་ལམ་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་བདེ་སྟག་ཐོབ་ལྟར་ཅིག །ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པོ་མཐར་
ཐུག་པ་ཟབ་མའི་ལྟ་བ་དང་གསང་ཆེན་དོ་རྩེ་ཐོག་པ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་བཟང་འདི་ལ་བསྟན་སྟེ་རྒྱུར་དུ་རྩྭ་གས་བྱང་ཐོབ་པར་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་
པ་ཡིན་པོ། །དེའང་དུས་གསུམ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་དང་མཛད་པའི་མཐེལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། །གཏུལ་
བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཆོང་ལ་མ་ཞོར་བ་རྩེ་སྒྲ་མའི་བཀའ་སྟོལ་དྲི་མ་མེད་པ་འདི་ལས་སྟག་པ་ནམ་ཡང་འབྱུང་དུ་མེད་པས།
ཚུལ་འདི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའི་བསྟན་པའི་སྤྱོད་པོ་མཐར་ཐུག་ཏུ་དེས་ཤིང་། །དེ་ལ་ཡུན་དུ་སྟོབ་
པ་ལ་བསྟན་པའི་སྟོབ་དེ་ཉིད་བསྟེན་སྟེ་གསུམ་གྱིས་མ་སྟགས་པའི་རྒྱན་རྣམ་པར་དག་པ་གང་དུ་དར་བའི་ཞིང་ཁམས་སྦྱོར་ཆོས་སྦྱབ་པའི་འགལ་རྒྱུན་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་། །མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོང་པའི་རྟེན་ཕུན་སྦྱུང་ཆོགས་པ་བརྒྱུད་མར་ཐོབ་པ་ལ་རག་ལས་པས། །དེའི་རྒྱ་སྟོབ་པ་གསུམ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བཟུན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གྲི་བཅས་མཚམས་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནུས་པར་དག་པ་གཞིར་བྱས་ལ། སྒྲིན་པ་དང་བཟོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་མ་ཚང་བ་
མེད་པར་བསྐྱབས་ནས་ལགས་སྒྲིན་དྲི་མ་མེད་པས་མཚམས་སྒྲིར་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བར་ངེས་ལགས་བསྐྱབ་པའི་གཞིར་མངོན་མཐོ་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་ལས་འཕྱིན་ལས་བྱི་མ་ཉེར་དྲུག་གི་གཞིར་འགྲོ་བ་ཞི་བའི་འཕྱིན་ལས་གསུངས་པ་ཉར་རོ། རྟེན་དེ་དག་ལའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
མང་གཞི་བཟུན་པའི་སྤྱིང་ནས་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་ལ་སྒོལ་པའི་ཚུལ། ཐོག་མར་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོས་པ་སྒྲ་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་རྩེ་སྒྲ་
མའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་གསུང་རབ་དགོངས་འབྱེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོས་པ་མཐའ་ཚད་པར་བྱས། དེའང་ཐོས་ལོ་ཙམ་དང་ཁ་བྱིར་བཞུས་
སུ་མ་སོང་བར། རང་སེམས་འདུལ་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་སྐབས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ། གང་ཐོས་པའི་དོན་དེ་ལ་བསམ་པའི་སྒྲིན་ནས་སྒྲི་
འདྲགས་བཅད་པའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱས། སྒྲིན་པས་ཉམས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲིན་ཏེ་ཆོས་དང་རང་སེམས་འོ་རྒྱུ་འདྲེས་པ་བཞིན་ངོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་སོང་བའི་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་ལ་མ་བུལ་བ་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པའི་ལམ་བཟང་པོ་མཐའ་དག་
གངས་མ་ཆད་པར་ཡོངས་སུ་ཆང་ལ། ངོ་བོ་མ་ཞོར་བ། གོ་རིམ་མ་འབྲུགས་པར་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བྲངས་པས་ལམ་གྱི་རྟོགས་
པ་མཐའ་དག་གོགས་མེད་བདེ་སྐྱོད་ཏུ་སྒྲི་བར་སྒྲིན་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ཐུན་པས། སྒྲིན་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྱུར། ཞེས་པ་
ཉར་བཟུན་པ་སྒྲི་ལ་སྒོལ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

ཁྱད་པར་ལབ་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལྷགས་བཟང་འདི་ལ་སྒོལ་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིན་པས་མཚམས་སྒྲིར་བ་ནི། སྒྲིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
མཉམ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། སྒྲིན་འབྱུང་དང་རིམ་ལྔར། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ཐུན་འདས། རྟག་པའི་སྒྲིན་ནི་གཅིག་ལ་
ཉིད། བཅས་པ་ཉར། རང་ཅག་རྣམས་གང་ལ་ལས་འབྲེལ་སྟག་པར་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ལ་ནི་རྩེ་སྒྲ་མ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྩེ་རང་གིས་ཀྱང་དང་པོར་
ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཞིན་མདོ་ཐུགས་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་བཟང་འདིའི་བདག་པོ་སྒྲི་བྱ་ཡིན་པས། དེས་ན་ཆོ་རབས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཐམས་
ཅད་དུ་རྩེ་སྒྲ་མས་ཐེག་པ་མཚོག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཛད་ནས་དགྲེས་བཞིན་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རང་གིས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་བྱས་ཆོས་
འཕགས་བསྐྱེད་པ་ཉར་སྒྲིན་གསུམ་བཟུང་དུ་ལུལ་ཏེ་མི་མཉེས་པ་སྐྱང་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱབ་པར་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གསུང་
གི་བདུད་རྩི་ངོམས་པ་མེད་པར་མཐོན་ཏེ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཟབ་མའི་དབུ་མའི་ཉར་བ་དང་། གསང་ཆེན་རྩི་རྩེ་ཐེག་པའི་ཡང་སྒྲིང་
བདེ་སྒྲིང་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་བཟང་གཉིས་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སྐྱེལ་ཆེན་གངས་མེད་སོགས་ལ་མི་སྒྲོས་པར་ཐུར་བ་ཉིད་དུ་ཕྱ་རགས་སེད་པའི་རྒྱ་
མཚོ་བཀྲལ་ཏེ། སྒྲིན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཞོར་བྱའི་སྒྲིང་དུ་བྱིན་ནས། ཉམས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་མ་ཆུན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡང་དག་
པའི་ལམ་གྱི་བྱ་གཟིངས་འདི་ལ་བཞེན་ནས་རང་གིས་བསྐྱེས་པའི་གོ་འཕང་མཚོག་ལ་འགོད་པར་ཀྱང་ཅིག་ཅེས་དགོ་ཆོགས་རྒྱུད་མི་བཟུང་བའི་སྒྲིན་
ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་རྒྱས་བཀྲལ་པ་ཡིན་ལོ། །

མཇུག་གི་དོན་སྒྲུར་བྱང་ནི། ཞེས་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ལ་བཟུན་པའི་སྒྲིང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཚུལ་ལས་བཙམས་ཏེ་བསྟོད་པ་
དོན་དང་ཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་གཞུང་བརྒྱ་སྒྲི་བའི་དབང་ཕྱུག་ཨོལ་གོག་སན་ཨེར་ཏེ་ནི་ཤེ་རེ་གོ་བྱ་རྩི་རམས་པ་དག་དབང་ཡོན་ཏན་གྱིས་
བསྐྱེལ་བའི་ངོར། ལྷ་བཙུན་པ་དགོན་མཚོག་བཟུན་པའི་སྒྲིན་མེས་བཤད་སྐབས་བཟུན་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ཐུན་བཟླ་ཤིས་འབྱེལ་དུ་སྒྲུར་བའི་ཡི་
གོ་པ་ནི་དགོ་སྒྲིང་དགོན་མཚོག་ཀྱང་དགའོ། ཞེས་པ་སྟེ་གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲི་ལ། དོན་དང་ཐུན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྒྲིན་དག་མངོན་བཛྲོད་སོགས་ཀྱིས་

བཅེངས་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་ཁོ་ན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་འགྲིག་འགྲིག་འདྲའང་ཀུན་བྱང་གི་གནད་ཅིང་མི་སྟོན་པས་དོན་མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་མངའ་ཐང་སོགས་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པས་དོན་ལོག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། བརྗོད་བྱ་ཤིན་ཏུ་འགང་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་བརྗོད་པས་ན་དོན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་འཇམ་པ་ལོན་ནི། དགྲུལ་ཆོག་ཉི་ཤུ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་ནས་ལ་བརྗོད་པ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྗེ་རྩེ་མེས་སུ། རང་ཉིད་གྲོགས་པོར་ཉེ་བར་གནས། ཞེས་སྒྲིན་དང་ལྟག་པའི་ལྷས་སྒྲིབ་པ་གྲོགས་མཛད་དེ་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲིབ་པར་གསུངས་ལ། མདོ་སྤེལ་དང་དཀར་ལས། གཡེང་བའི་སེམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཕྱག་འཛམ་ཞེས། ཆོག་གཅིག་ལན་འགའ་བརྗོད་པར་བྱས་པ་ཡང་། དེ་དག་ཀུན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་འདི་འཕྱོང་། ཅེས་ཀུན་སྒྲིབ་ཀྱང་པར་ཅན་གྱིས་མ་ཟེན་པར་ཁ་ཅམ་གྱིས་བརྗོད་པ་དང་ཕྱག་འཛམ་ལོ་ཞེས་སྒྲིན་ནའང་ཞིང་གི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས། རྣམ་ཞིག་ན་བྱང་ཆུབ་འབྲུབ་པའི་ས་བོན་བཞག་སྟེ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་མཛད་སྟེ་དད་གུས་ཅེ་གཅིག་པས་བརྗོད་པ་བྱས་ན་ཟུང་འཇུག་རྗེ་རྩེ་མེས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིང་མིན་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ནི། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལེན་བཅུ་བདུན་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་བསྐུལ་བ་ཡིས། བརྗོད་ཆོག་ཞི་བ་འདི་ནམས་ནི། རྗེ་རྩེ་ལོངས་སྤྱོད་བརྗོད་ན་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འདྲ་བར་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིན་པ། གང་ཡང་ས་གསུམ་ཉིན་མོར་བྱེད་ལ་སྒྲིབ་པའི་གཏིར་དེ་ཀུན་ལས་རྒྱལ། གཅན་གཟན་རི་དྲགས་སྤྱ་མོད་སྤེར་བཅས་གཤོང་ལྡེ་འབར་བའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། འདི་ན་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་པ་རོལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིམས་སྤྱོད་པ། མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་ངས་རྟེན་ཚད་མས་དྲངས་པའི་ཕྱག་བཞུད་དོ། དེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མར་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཀུན་གཟིགས་རྒྱལ་དབང་པཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དངོས་བཞད་པའི་རྗེ་རྩེ་མེས་སུ། གཞུལ་དཀའི་བཀའ་དྲིན་ཕུང་པོ་བསམ་ཞིང་དང་། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་བརྒྱུད་ཀྱི་བཞུད་ཀྱི་བཞུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལས། སྒྲིབ་པའི་མོར་ནི་རྗེ་རྩེ་མེས་ཀྱི་མཐའ་བལ་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པ་ལོ། དེ་རྒྱལ་རྩེ་བཞིན་འབྱེད་པ་ནི། བསྟན་ལ་རི་མོར་བྱ་བའི་ལས། མཆོག་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུ། ཡོལ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་ཐ་མཐུས་བཞིན། སྤྱིད་འགྲོ་ཡ་ངར་འབྱན་པ་འཆེལ་བའི་རྟེན། དཔྱད་ལོང་ཞི་བའི་གོང་འཇུག་ས་མཐན་ཏེ། རྒྱལ་ཀུན་མདུན་སར་ཀུན་བཟང་མཚོད་པའི་སྤྱིན། བརྗོད་པ་དོན་ལྡན་ཆེད་བརྗོད་འདི་བཞུགས་སོ། འདིས་མཚན་རང་གཞན་དགེ་ཆོགས་བསྐྱོམས་པའི་མཐུས། བསྟན་འཛིན་སྒྲིབ་པ་མཆོག་ནམས་ཞབས་བཏན་ཅིང་། བསྐྱབ་གསུམ་དུར་སྤྱིག་འཆང་བས་ནོར་འཛིན་ཁྱབ། འགྲོ་ཀུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག། རྒྱལ་ཁྱིམས་རྣམ་དག་ཉེས་ལྷང་རྟོག་མས་དབེན། ཉིང་འཛིན་ཐུགས་འཕྲུང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ལྷང་ལྷང་། ཤེས་རབ་གཏིང་ཟབ་རྒྱུད་སྤེལ་བྱས་གཏམས། དགེ་ལྡན་བསྟན་པའི་ཆུ་མཚོ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་མདུང་བཀོད་པ་ཅ། བདེ་གཤེགས་སངས་ཀྱི་ང་རོས་རྩེས་བཟུང་སྟེ། ལེགས་གསུང་སྒྲིབ་པའི་ལམ་བཟང་མཛོན་གྱུར་ནས། མཐའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་འབྱུང་བར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་མགོན་སྒྲིབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་ལས་བསྟན་ཏེ་བརྗོད་པ་དོན་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་རྩེ་མེས་ཀྱི་ཆེད་འགྲེལ་པ་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྒྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇམ་མགོན་སྒྲིབ་པའི་ཕྱགས་བཟང་ཤར་བྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་མཐའི་བར་དུ་སྤེལ་བ་ལ་ཐུགས་པོ་ཆེད་ཐུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐུ་གྲུབ་པ་ཞི་ཆེན་ནམ་མཐའ་བཟང་པོ་མཆོག་གི་སྤུལ་པའི་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ནན་ཆེན་པོས་བསྐུལ་མ་གནད་པར་བརྟེན། དཔལ་ལྷན་སྒྲིབ་པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་རྩེ་བཅུན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། ངས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྩེ་བཅུན་དགོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེ་སྤེལ་བསྟན་པ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྤྱོད་མེས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་བགང་བྱ་ལྷ་པ་སྤྱོད་བདག་ཅེས་པ་ལྷགས་མོ་ལྷག་པ་སྤྱོད་པ་ལྷ་པོ་ཡང་ཆོས་དགེ་བར་མགོ་བརྩམས་ཤིང་། ཡང་ཞི་ཆེན་

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཚན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ནས་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པའི་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་ཐུགས་ལ་བཞག་ཞེ་གསེར་ཟངས་ལས་བསྐྱབས་པའི་རྒྱལ་བ་ལོང་གི་ང་རོའི་ལྷང་བརྟན་ཐོག་ཚད་བཞི་
པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བཅས་གསར་བསྟན་གནང་བའང་ལོ་འདྲིར་ལེགས་པར་གྲུབ་ཞེ། སྒྲོན་གྱི་ཟླ་བའི་ཡར་ཆོས་འཕྱོད་སྦྱར་ཕྱན་ལུས་ཆོགས་པར་སྦྱར་དབྱེའི་ཆོག་བཞུས་པའི་ཆེ་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་
དུ་སྒྲོན་ལམ་ནས་པར་དག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་བཅས་མཐར་ཕྱིན་པར་བཞུས་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གླིང་རྒྱ་མ་ན་རྒྱས་བཞུས་པ་འདྲིས་ཀྱང་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་ལུགས་བཟང་དྲི་མ་མེད་པ་ཕྱོགས་
དུས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

༣༡། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷུང་པ་མཆན་དང་བཅས་པ་བཞུགས་སོ། །

ཀྱུ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ཡ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་སྒྲུ་ཡ་གྲ་གྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷུང་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། གྲེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་བཞི་པོ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་མཛད་
པའི་ཕྱིར། ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་སྟོན་ཅིང། དེའི་ཆོཅོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་དོ། །ན་མོ་གུ་ཅ་རྩུ་རྩམ་མཁུན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་བརྒྱུ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་བཞག་སྟེ། སྤྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་དྲི་མ་ལས་
འདས་པ། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་པོ་འདི་བརྒྱ་ལྷན་སྟོན་ལྷན་ཉན་པར་བསྐྱལ་བ་ལ་སྤྱར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱུ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འཆད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་སྟོ་ཀ་གཅིག་
པོ་འདིས་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་ཞར་ལ་སྟོན་ལྷན་ཉན་པར་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་སོར་བཞག་གོ། འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། །
གང་ལ་དཔལ་རྣམས་སྟོད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། ཞར་བྱང་རབ་འབྱོར་སྟགས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པར་དཔེས་བསྟུབས་པ་ནི། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་
འདིར་རྒྱ་ལྷང་ཇི་སྟེད་ཅིག་འབབ་ཅིང། མེ་ཏོག་འབྲས་ལྷན་དང་ནགས་ཆལ་སྟེད་བྱེད་པ། མ་དྲོས་གནས་པའི་སྟུ་དབང་སྟུ་བདག་རྟེན་གནས་
ཏེ། གྲེ་ནི་སྟུ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་ཇི་སྟེད་ཆོས་སྟོན་དང། འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་ལྷན་པར་
བརྟེན་པ་དང། མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡི་འབྲས་ཐོབ་པ། གྲེ་དག་གུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེས་བྱའི་མཐུ། ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་རྒྱལ་
བས་ཆོས་ཆུལ་གང་བསྟན་པ། གྲེ་ལ་མི་མཆོག་སྟོབ་མར་གྱུར་པས་མངོན་བསྟུབས་ཤིང། མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བསྟུབས་པ་ཇི་བཞིན་སྟོན་བྱེད་དེ། །
སངས་རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་དང་དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་ཉི་མའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྲས་པའམ་ཤེར་ཕྱིན་རང་དབང་ཏུ་
སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པར་འདོད་པས་དེ་ལ་བསྟུབས་པར་བྱའོ་ཞེས་འབྲས་བྱའི་སྟོན་པ་བསྟུབས་པའོ། །གཉིས་པ་གདམས་དག་གི་གཙོ་བོ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ནི།
གང་ལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མི་དམིགས་ཤིང། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དམིགས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་མི་དམིགས། གྲེ་སྐད་ཐོས་ནས་རྫོངས་པ་
མེད་ཅིང་མི་སྤྲུག་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཇམ་དམིགས་ཤེས་རབ་སྟོད། གསུམ་པ་གདམས་དོན་ལ་སྟོན་བྱུང་གི་ཐོག་མ་སྟོར་ལམ་འཆད་པ་ལ། ངོ་བོ་དམིགས་
རྣམ་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར། འབྲས་བུ་མཚུངས་ལྷན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱང་པར། རྒྱ་ཡོངས་འཛིན་པའི་གཉེན་གྱི་བྱང་པར་གསུམ། དང་པོ་ལ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་བཞི་ལས། དྲོད་ཀྱི་
དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སྟགས་པ། འདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མེད། གྲེ་ལ་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པ་ནི།
གནས་པ་སྟེ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ནི་རྩལ་ཅམ་ཡོད་པ་མིན། རྒྱུའི་བྱང་པར་ནི། དེ་ཆོས་ཀུན་ལ་མི་གནས་གནས་པ་མེད་པར་སྟོད། ཡོངས་སུ་གཟུངས་མེད་བདེ་
གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ། རྩེ་མའི་དམིགས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་ཤིང་ཅན་ཤེས་པ་ཡིས། དམིགས་མེད་བྱང་བོ་རྣམ་པར་འཛིག་པ་
འབྱུང་བ་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འགང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆོས་ཤེས་པ། རྒྱ་ངན་འདས་ལ་མི་རིག་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས། རྣམ་པ་ནི། ཡང་འདི་ཤེས་
རབ་འདི་ནི་གང་ཡིན་སུ་ཡི་ཡིན། གང་ལས་ཡིན་ཞེས་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོད་པར་རྟོག་ ཉེ་བར་བརྟགས་ནས་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་སྤྲུག་མེད་པ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ཡིན། [ཁཛུང་པའི་དམིགས་པ་ནི།](#) གཤམ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། [ཚཱ་བ་སེམས་པ་ནམ་](#)
[ཤེས་པུང་པོར་སྦྱོང་བྱེད་ན།](#) སྤང་འདི་སྦྱོང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། [མཚན་མ་ལ་སྦྱོང་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དང་མ་ཡིན།](#) [ནམ་པ་ནི།](#)
གང་ཞིག་གཟུགས་མིན་ཚར་མིན་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མིན། [ནམ་པར་ཤེས་ལ་མི་སྦྱོང་གནས་པ་མེད་པར་སྦྱོང།](#) [དེ་ནི་སྦྱོང་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་](#)
[ཤེས་རབ་བརྟན།](#) [སྟེ་མེད་སྟོ་ལུན་བརྟུན་འདི་ནས་ཚས་མཚན་ལ་སྤྱར་ཏིང་འཛིན་ནི་བ་མཚན་ལ་རེག།](#) [ཚས་མཚན་གྱི་དམིགས་པ།](#) བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་ལྟར་
འདིར་བདག་ཞེས་གནས་པ། [དེ་ནི་སྦྱོང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྤང་བསྟན་ཡིན།](#) [བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཅེའམ་ལངས་ཞེས་སྟོན་སེམས་](#)
[མེད།](#) [ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ཕྱིར།](#) [དེ་ལྟར་སྦྱོང་ན་བདེ་གཤེགས་ནམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྦྱོང།](#) [དེས་ནི་སྦྱོང་མེད་སྦྱོང་པ་ཡིན་པར་](#)
[རབ་ཤེས་ཕྱིར།](#) [ཚས་གང་སྦྱོང་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།](#) [འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩ་ཕྱིན་མཚན་སྦྱོང་པ་ཡིན།](#) [གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི།](#) གང་
ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། [བྱིས་པ་ནམས་ཀྱིས་དེ་བརྟགས་ཡོད་དང་མེད་པར་བྱེད།](#) [ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་གཉིས་མེད་པའི་ཚས་ཡིན་](#)
[ཏེ།](#) [འཛིན་རྟོག་དང་པོ་ནི།](#) བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདི་ཤེས་དེས་པར་འདི་ནམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ལ་ཡང་ཡང་སྤྱར་འབྱུང། [གང་འདིར་སྤང་བོ་ལྷ་དག་སྟེ་](#)
[མ་འདར་ཤེས་ཤིང་།](#) [འཛིན་རྟོག་གཉིས་པ།](#) [སྟེ་མ་གཞན་དང་སྤང་བོ་གཞན་དུ་མི་བྱེད་ལ།](#) [སྟེ་ཚན་གསུམ་འདུ་ཤེས་བྱལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྦྱོང་པ།](#) [འདི་ནི་ཤེས་](#)
[རབ་པ་རྩ་ཕྱིན་མཚན་སྦྱོང་པ་ཡིན།](#) [ཡོངས་འཛིན་ནི།](#) [དགེ་བའི་བཤེས་དང་ལུན་ཞིང་སྟེ་ལྷག་མཐོང་ལུན་གྱིས་པ།](#) [རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡུམ་མོས་སྐྱག་པར་](#)
[ཡོང་མི་འགྱུར།](#) [དེ་ལྟར་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་རྩེས་འགྲོའི་སྟོན་པ་སྟེ་ཏེ།](#) [ཡང་སྟོག་འགྲོའི་སྟོན་པ་སྟེ་ཏེ།](#) [གང་ཞིག་སྟོག་པའི་གྲོགས་ལུན་གཞན་གྱི་དྲིང་འཛིན་པ།](#)
[དེ་ནི་སྦྱོང་སོ་མ་བཟང་ཆུས་རེག་ཞིག་པ་བཞིན།](#) [བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་སྤྱབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྟོན་པར།](#) [ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ཞེ་](#)
[ན།](#) [ཆགས་པ་གཙོད་བྱེད་ཀྱང་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད།](#) [ལྷ་པ་སྤྱབ་པའི་དམིགས་པ་འཆད་པར།](#) [རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་གྱིས་ལ་རེག།](#)
[དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་ཐོབ་བོ།](#) [དྲུག་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི།](#) [ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།](#) [སེམས་ཅན་ཆོགས་](#)
[ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཀྱི་ཁྱུ་ལྟར་པ་དང་།](#) [སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་ནམས་ཆེན་པོ་གཙོད་པ་སྟེ།](#) [དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་རབ་བརྗོད་དོ།](#)
[བདུན་པ་གོ་སྟོབ་འཆད་པར།](#) [གཏོང་བ་ཆེད་སྟོ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེད་དང་།](#) [བརྟུན་འདི་ནས་འཇུག་སྤྱབ་བྱས།](#) [རྒྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཚན་ལ་ཞུགས་པ་](#)
[དང་།](#) [བརྟུང་པ་འཇུག་སྤྱབ་འཆད་པར།](#) [གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་སྟེ་འདུལ་བ།](#) [དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད།](#) [དྲུག་པ་ཆོགས་སྤྱབ་](#)
[སྟོན་པར།](#) [དཔེར་ན་སྟེ་མ་མཁན་གྱིས་བཞི་མདོར་སྟེ་ལྟས་ཏེ།](#) [སྟེ་བོ་པལ་ཆེན་མགོ་མང་བྱེ་བ་གཙོད་བྱེད་པའི།](#) [བསད་བྱ་དེ་དག་ཅི་འདྲ་དེ་ལྟར་](#)
[བྱང་ཆུབ་སེམས།](#) [འགྲོ་ཀྱན་སྟེ་འདར་རབ་ཤེས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་མེད།](#) [གཟུགས་དང་འདུ་ཤེས་ཚར་བ་དང་ནི་སེམས་པ་དང་།](#) [ནམ་པར་ཤེས་པ་](#)
[མ་བཅེངས་མ་གྲོལ་ཡོད་པ་མིན།](#) [དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ལ་འཇུག་ཞུམ་པའི་སེམས་མེད་པ།](#) [འདི་ནི་གང་ཟག་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཚན།](#) [ཅི་ཕྱིར་](#)
[འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་ཆེན་བྱ་ཞེ་ན།](#) [དེ་གང་ཞོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་ངན་སྟོ།](#) [ཐེག་པ་འདི་ནི་མཁའ་འདྲ་གཞལ་མེད་ཁང་ཆེན་ཏེ།](#) [དགའ་སྦྱིད་བདེ་བ་མདོར་པར་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་པའི་མཚན།](#)
[གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཕྱོགས་སུ་འགོ་བ་དམིགས་སུ་མེད།](#) [མུ་ངན་འདས་པར་འགོ་བར་](#)
[གསུངས་པ་འགོ་མི་དམིགས།](#) [དཔེར་ན་མི་ཤི་དེ་ཡི་འགོ་སྟེ་མེད་པ་བཞིན།](#) [རྒྱ་དཔེ་དེ་ནི་མུ་ངན་འདས་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད།](#) [བྱང་ཆུབ་སེམས་](#)
[དཔའ་སྦྱོང་གི་མཐའ་དང་བྱི་མཐའ་དང་།](#) [དེ་ལྟར་བྱང་བར་མི་དམིགས་དུས་གསུམ་དག་པ་སྟེ།](#) [གང་དག་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་སྟོན་མེད་དེ།](#) [འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩ་ཕྱིན་མཚན་སྦྱོང་པ་ཡིན།](#)
[བརྟུ་པ་དེས་འབྱུང་སྤྱབ་པ་སྟོན་པར།](#) [བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་རིག་པ་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཆོ།](#) [སྟེ་མེད་ནམ་](#)

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པར་བསམས་ཏེ་འདི་ལྟར་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང། སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། ལག་ཏེ་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་སྟག་བཟུལ་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་སྟག་བཟུལ་སྤངས་སྟེ། བདག་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་རྒྱུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཆོས་ཀྱན་ཤེས། སྐྱེ་བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉི་གར་མི་རྟག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། འཇིག་རྟེན་དག་རྣམས་མིང་ཇི་སྟེད་ཡོངས་བརྩོན་པ། ཀྱན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་འདས་སྤངས་ནས། ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་དེ་ལས་གཞུང་མེད་ཐོབ། དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་དོགས་མེད་དེ་ལྟར་སྤྱོད། ཤེས་རབ་ལྷན་དེ་མཉམ་ཉིད་གནས་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཐུང་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ལུ་སྟེ་དང་པོའོ། སྐབས་དང་པོའོ། །

༥ རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་གཅིག་ལས། དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་གཤམ་དང་རྒྱལ་མངོན་ཐུང་པ་དང་བྲལ་བ་སྟགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟོན་པར། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཆོར་ལ་མི་གནས་ཤིང། གང་ཞིག་འདུ་ཤེས་མི་གནས་སེམས་པར་མི་གནས་ལ། རྣམ་ཤེས་གང་མི་གནས་པ་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར། རྟག་དང་མི་རྟག་བདེ་དང་སྟག་བཟུལ་སྟག་མི་སྟག། བདག་དང་བདག་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་སྟོང། འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་དགྲ་བཙའ་ས་ལ་མི་གནས་ཤིང། རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས། དེའི་རྒྱ་པུང་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པར། ཇི་ལྟར་འདེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང། དེ་བཞིན་འདུས་བྱས་ལ་ཡང་མི་གནས་གནས་མེད་སྟོང། དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་གནས་ལ་གནས་མེད་གནས། གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་པར། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འཇུག་བར་བྱ་སྟེ་དང། རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འཇུག་འདོད་པ། བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན། ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་དང། འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་རྟེན་རྒྱལ་དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་མགོན། ཁལས་པ་གསལ་བས་ཐོབ་པའི་མུ་དན་འདས་གང་ཡིན། དེ་ཀྱན་སྐྱུ་མ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཟླ། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་དེ་ལ་མི་སྟག་སྟེ། རྒྱལ་སྐས་བདེན་ལ་ཁལས་དང་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་དང། དགྲ་བཙའ་བྲི་མ་བསལ་ཅིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང། བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་པ་འོ། དེ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཁལས་པར་བྱས་ཏེ་གོམས་དགོས་པར་བཟླན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཁལས་རིག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི། དགྲ་བཙའ་ས་ལ་མི་སྟོབ་རྟེན་རྟགས་ས་ལ་མིན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྩེས་སྟོབ། གང་ཞིག་སྟོབ་མི་སྟོབ་ལ་མི་སྟོབ་དེ་སྟོབ་ཡིན། དེའི་རྒྱ་པུང་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྟོན་པར། གཟུགས་འཕེལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་དང་ཡོངས་སུ་བབྱང་ཕྱིར་མིན། ཆོས་རྣམས་ལྷ་ཆོགས་ཡོངས་སུ་བབྱང་ཕྱིར་མི་སྟོབ་པར། སྟོབ་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོངས་འཛིན་ལ། དེས་འབྱུང་གང་ཡིན་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་དགའ་བའི་སྟོབ། བཞི་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྟོན་པར། གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་མེད། རྣམ་ཤེས་འདུ་ཤེས་ཆོར་དང་སེམས་པ་འདི་དག་ནི། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་འདི་དག་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་མེད། འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁལས་དང་མཚུངས་ཏེ་ཐ་དད་མེད། མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་བཞི་འཆད་པར། དམིགས་པ་སྟེ་ལེན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་པ་མཐའ་མེད། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སྟགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཡང་པ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཐའ་མེད། ཁྱམ་མཁའི་ཁམས་རྩ་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་འགྲོག་བདེན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། འཛིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་
ཀྱི་བདེན་པ་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། ཅེས་དེ་རྩ་བ་དེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད་པ་སྟེ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་
པར་སྒྲི་ཞེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་རྩ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་སྟེ་བསྒྲིམ་དགོས་
ས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་སྤོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། གང་
དག་འདུ་ཤེས་བྲལ་བ་འདི་ནི་རྩེས་ཐོབ་པ། ཇི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་ནས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས། གཤམ་ཏེ་སྟོན་པས་ཀྱང་ནི་གཞུང་གི་སྟེང་གི། རྒྱལ་
བསྐལ་བར་བཞུགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲ་ཡོངས་བསྒྲགས་ཀྱང། གཞོད་ནས་དག་པས་སེམས་ཅན་སྟེ་བར་ག་ལ་འཕྱུར། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་
ཕྱིན་མཚོག་སྟོང་པ་ཡིན། མཐོང་བའི་ལམ་བསྒྲིམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ་ཞེས་དཔེའི་སྟོན་པ་སྟོན་པར། གང་ཆོང་ནི་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
མཚོག་འདི་དང། མཐུན་པར་སྒྲ་ཀྱུར་དེ་ཆོ་སྟོན་གྱི་སྟེས་མཚོག་གིས། མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་འབྱུར་རོ་ཞེས། ཇི་ལུང་བསྟན་པར་ཀྱུར་
ཅེས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུངས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ལུང་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

ཐ་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་མགོན་སྟོང་པ། འདི་ནི་གང་ཞིག་གུས་བྱས་འཛིན་དང་རྒྱལ་བྱེད་པ། ཇི་ལ་དུག་དང་
མཚོན་དང་མེ་དང་རྒྱལ་མི་ཚུགས། བདུད་དང་བདུད་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྐགས་ཀྱང་རྟེན་མི་འབྱུར། བྱུག་པ་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་དང་དོན་མོས་པ་
སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པར། ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་འདས་པ་ཡི། མཚོད་རྟེན་རིན་ཆེན་བདུན་ལས་བྱས་ཤིང་མཚོད་བྱེད་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་
པའི་མཚོད་རྟེན་དེ་དག་གང་ག་ཡི། བྱེ་མ་སྟེང་གིས་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་ཞིང་བཀའ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བཏགས་བཟུང་ཞིང་རྣམ་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ན། སེམས་
ཅན་རི་སྟེང་འཁོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ལས་གཞན་མི་བྱེད་ལྟ་ཡི་མེ་ཏྲག་སྟོས་རབ་དང། བྱུག་པས་དུས་གསུམ་བསྐལ་བའམ་དེ་བས་ལྷག་
མཚོད་ལ། གང་ཞིག་གང་ལས་རྣམ་འདྲེན་སྟོབས་བརྩུ་འབྱུང་འབྱུར་བ། བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་ལུམ་འདི་སྟེགས་བམ་ལ་བྲིས་ཏེ། འཆང་ཞིང་མེ་
ཏྲག་བྱུག་པས་བསྟེ་སྟེང་བྱུར་ན། མཚོག་རྟེན་བྱས་མཚོད་བསོད་ནམས་དེ་ནི་ཆར་མི་པོད། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པར། རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཕྱིན་འདི་རིག་ཐུགས་ཆེ། སེམས་ཅན་ཁམས་མང་ཐུང་སྟེ་ཕྱག་བསྐལ་ཆོས་ཞི་བྱེད། གང་དག་འདས་དང་གང་དག་ཕྱོགས་བརྩེའི་འཛིག་
རྟེན་མགོན། རིག་ཐུགས་འདི་བསྐབས་སྒྲིན་པའི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་མེད་འབྱུར། གང་དག་ཕན་དང་སྦྱིར་བཅེར་བཅས་པས་སྟུང་སྟོང་པ། རིག་ཐུགས་འདི་
ལ་བསྐབས་ནས་མཁས་པ་བྱང་རྒྱལ་རིག་ འདུས་བྱས་བདེ་དང་འདུས་མ་བྱས་བདེ་གང་ཡིན་པ། བདེ་བ་དེ་ཀྱན་འདི་ལས་བྱང་བར་རིག་པར་བྱ། རིག་
ས་པོན་བཏབ་ནས་ས་ལ་གནས་ཏེ་འབྱུང་འབྱུར་བ། ཚོགས་པ་རྟེན་ནས་རྣམ་མང་གཟུགས་དག་རྣམ་པར་སྟོ། པ་རོལ་ཕྱིན་ཐ་བྱང་རྒྱལ་པོན་ཏན་
རི་སྟེང་པ། ཇི་དག་ཀྱན་ཀྱང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། ཅི་སྤང་ཅེ་ན་སྒྲ་གདུང་མི་གུས་བདག་
མ་ལགས། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བསྒྲིམ་པས་མཚོད་པར་བཞིན། ཇི་པོར་ན་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་མི་རིམ་གྱི་ཐོབ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རིང་བསྐལ་

གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་སྟོན་པར། རྒྱལ་བས་བརྒྱ་ཕྱིན་དྲི་བ་ཡོངས་དྲིས་ལན་གསོལ་བ། གཤམ་ཏེ་གང་གྲའི་བྱེ་སྟེང་སངས་རྒྱས་ཞིང་བྱུར་ལ། ཇི་
ཀྱན་རྒྱལ་བའི་རིང་བསྐལ་བྱུར་བྱུར་གཏམས་བྱུར་ཀྱང། བདག་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཡིན། ཅི་སྤང་ཅེ་ན་སྒྲ་གདུང་མི་གུས་བདག་
མ་ལགས། འོན་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་བསྒྲིམ་པས་མཚོད་པར་བཞིན། ཇི་པོར་ན་རྒྱལ་པོ་བརྟེན་མི་རིམ་གྱི་ཐོབ་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རིང་བསྐལ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཤེས་རབ་པ་ལ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བརྟེན། །ཁོར་བྱ་རིན་ཆེན་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རིན་ཐང་མེད། །གལ་ཆོག་དང་དུ་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་ཕྱག་བགྱིའོས། །དེ་ཕྱང་གྲུ་
གྲང་གལ་ཆོ་ལ་ནི་དགའ་བགྱིད་དེ། །ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཁོར་བྱ་རིན་ཆེན་དེ་ཡི་ལགས། །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་པ་ལ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱིས། །རྒྱལ་
བ་མུང་ན་འདས་གྲང་རིང་བསེལ་མཆོད་པ་བརྟེན། །དེ་ཉམས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་འཆལ་དེས། །ཤེས་རབ་པ་ལ་རོལ་ཕྱིན་སྤང་འདི་ནི་
ཐར་པ་ལགས། །སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པའི་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་བསམ་གཏན་དེ་བཞིན་ནོ། །དགོ་ཆོས་ཆུད་མི་
གསན་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན། །འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་གཅིག་སྟོན་པར་བྱེད། །དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ན་ཤིང་རྣམས་བྱེ་བ་
སྟོང་། །རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་རྣམ་པ་དུ་མ་གཟུགས་མང་བ། །གྲིབ་མར་གྲུར་པའི་གྲངས་སུ་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པར། །གྲིབ་མ་སྣ་ཆོགས་མེད་ཅིང་བྱེ་བྱག་
ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་འདི་དག་གྲང་། ཤེས་རབ་པ་ལ་རོལ་ཕྱིན་པའི་མིང་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་
ཉིད་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྟོན་བྱས་ན། །བྱང་རྒྱལ་ཅས་བྱ་དུག་པོ་འདི་ཀུན་རོག་ཅིག་འགྱུར། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་ལུ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

མས་པ་འདི་གསུམ་གྱི་བཙས་མའི་ཉེས་པ་སྤང་བ་ནི་གོམས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་ཤིང་ཕྱིན་བཙས་མ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྩེས་འགྲོའི་སྒྲིན་པ་ཤིང་ཕྱིན་བཙས་མའི་མཆོན་ཉིད་སྟོན་པར། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་གལ་ཏེ་རབ་བྱ་མི་ཤེས་བཞིན། །གཟུགས་དང་འདུ་ཤེས་ཚོར་དང་སེམས་པ་རྣམ་པར་ཤེས། །མི་རྟག་ཡོངས་སུ་སྟོན་པ་བཙས་ལ་
སྟོད་པ་སྟེ། །མཁས་པ་ནམ་ཡང་ཆོས་རྣམས་འཇིག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞོག་འགྲོའི་སྒྲིན་པ་ཤིང་ཕྱིན་རྣམ་མཉམ་སྟོན་རྒྱལ་འཆད་པར། །གང་ལ་གཟུགས་མིན་ཆོར་མིན་
འདུ་ཤེས་མི་དམིགས་ཤིང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་སེམས་པ་མི་དམིགས་ལ། །ཆོས་ཀུན་སྟེ་མེད་སྟོང་པའི་རྒྱལ་དུ་རབ་ཤེས་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྟོད་པ་ཡིན། །བདུན་པ་སྟོན་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་ནི། །དེ་ཉམས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོན་བ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་སྟེ་
དང་བཟུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར། །ལ་ལས་གང་གྲུའི་སྤྱང་གི་བྱེ་སྟེད་ཞིང་རྣམས་ན། །སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་འཁོད་ཀུན་དག་བཙོན་ཉིད་བཟུལ་
བས། །གང་གིས་ཤེས་རབ་པ་ལ་རོལ་ཕྱིན་འདི་ཡིག་བྲིས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མཆོག་ལ་སྟེགས་བྱིན་བསོད་ནམས་ཁྱུང་པར་འཕགས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྲ་
མཆོག་དེ་དག་འདིར་བསྐབས་ནས། །ཆོས་རྣམས་མཐའ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདིར་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཐོས་ཉན་ཐོས་སྒྱུར་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་རེག །རང་
རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་དང་ནི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་རེག །ཐུ་གུ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་འབྱུང་ཡོད་མེད་ན། །དེ་ལ་ཡལ་འདབ་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་གལ་
འབྱུང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་མེད་རྒྱལ་འབྱུང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་མེད་ན། །འབྲས་བྱ་བརྒྱ་བྱིན་ཆངས་པ་ཉན་ཐོས་གལ་འབྱུང་། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
གང་ཆོའོད་གྱི་དུ་བ་འགྱེད། །དེ་ཆོ་སེམས་ཅན་ལས་བྱེད་བཙོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། །མཁས་པ་ཤེས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བྱང་ན། །ཡེ་ཤེས་
ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ཆོས་དང་ལྡན། །དཔེར་ན་མ་དྲོས་མཆོ་ལ་སྟེ་བདག་མེད་གྲུར་ན། །འཛམ་གླིང་གླིང་འདིར་རྒྱ་སྤང་འབབ་པར་གལ་
འགྱུར། །རྒྱ་སྤང་མེད་ན་མེ་རྟོག་འབྲས་བྱ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །རྒྱ་མཆོ་ལ་ཡང་རིན་ཆེན་གཟུགས་མང་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་མེད་བདེ་གཤེགས་གྱི། །ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ཀུན་ཏུ་གལ་འབྱུང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱང་རྒྱལ་མེད། །རྒྱ་
མཆོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲང་མེད་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྤང་བྱེད་སྟོག་ཆགས་ཇི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བྱིར་འོད་རྣམས་
ཕྱུང་བ་བས། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་གཅིག་བྱང་ཆོས་མཆོག་སྟེ། །སྤང་བྱེད་ཆོགས་གྱི་འོད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཆར་མི་ཤོད། །བསོད་ནམས་གྱི་རྣམ་
གངས་གྱི་ལུ་སྟེ་ཐེ་ཐེ་པའོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྒྲིན་ཐུག་བརྒྱ་པ་ལ་སྟགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་དུའང་བསྟོན་པ་བརྒྱུད་པར་གསུངས་ཀྱང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པས། འདིར་དེ་ལས་གོ་རིམ་བསྒྲིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་རྩེ་སྤྱི་རང་སྒྲིན་ལམ་སྟོན་པར།
ཉན་ཐོས་ཚགས་ནམས་རི་སྟེང་བྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྒྲིན་དང་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་བསོད་ནམས་ཚགས་བསྟེན་པའང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྩེ་སྤྱི་རང་སེམས་གཅིག་ལ། ཉན་ཐོས་ཚགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོས་ཆར་མི་པོད། དྲག་བ་བསྟོན་པ་སྒྲིན་ལམ་སྟོན་པར། འདས་དུས་སྟོན་གྱི་སངས་
རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གང་། ཁྱེད་མང་མཐའ་ཡས་བྱེ་སྟོང་དག་ན་གང་བཞུགས་དང་། གང་ཡང་མུ་འདྲུ་འདས་པའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ནམས། །
སྟག་བསྐལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་རིན་ཆེན་ཆོས་སྟོན་པ། དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྟེན་བསྟེན་པ་ནས། རྒྱུ་པར་འདྲེན་པ་ནམས་ཀྱི་དམ་
ཆོས་ཟད་ཀྱི་དུས། དེ་བར་རྒྱལ་བ་དེ་དག་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ། ལ་རྩེ་ཕྱིན་དང་ལྷན་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་གང་དང་། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་
སྤྱན་རྒྱལ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། སྟོན་དང་མི་སྟོན་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་པ། བསྐྱེད་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩེ་སྤྱི་རང་ཞིང་། །
འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་བྱིར་ན་ཐམས་ཅད་བསྟོ། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པར་བྱ་བྱེད་པའི་སྟོན་པར། ཡོངས་བསྟོན་གལ་ཏེ་སེམས་སྤྱི་
འདུ་ཤེས་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་འདུ་ཤེས་ཡོངས་བསྟོན་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ན། འདུ་ཤེས་བྱིར་ན་ལྷ་གནས་སེམས་ནི་གསུམ་ལ་ཆགས། །
དམིགས་པ་ཡོད་པས་ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པར་རྒྱུད་མ་ཡིན། འོ་ན་རི་རྩེ་བསྟོན་པ། གལ་ཏེ་འདི་རྩེ་ཆོས་འདི་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་
སྤྱི་བསྟོན་པ་དེ་ཡང་ཟད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ནམ་ཡང་མི་བསྟོན་ཤིང་ཡུར་ན། དེ་རྩེ་རབ་ཏུ་ཤེས་པས་ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པ་ཡིན། གཞན་དག་ན་ེ།
བསྟོན་པ་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་ཞེས་པ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་ཡོད་པས་འཇོག་ན། མདོ་ལྷ་ཁ་ཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་གཙོ་བོར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ཁ་ཅིག་གཞུག་པའི་
ཕྱིར་ཡིན་གྱི། མདོ་ཞེན་གྱིས་བཅེངས་པའི་དགེ་བ་ནམས་ནི་གཅིག་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་མེན་པ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། གལ་ཏེ་མཚན་མར་བྱེད་ན་དེ་ནི་བསྟོན་པ་ཡིན། །
ཅི་སྟེ་མཚན་མ་མེད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྟོན་པ་ཡིན། རི་རྩེ་དུག་དང་འདྲེས་པའི་ཁ་ཟས་བཟང་ཟ་བ། དཀར་པོའི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའང་དེ་འདྲར་རྒྱལ་
བས་གསུངས། བསྟོན་པའི་དོན་བསྟོན་པ། དེ་རྩེ་འདི་རྩེ་ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པ་བསྟོན་པ་བསྟོན་པ་བྱེ། རི་རྩེ་རྒྱལ་བ་དེ་དག་དགེ་བ་དེ་མཁུན་པའི། རྒྱུ་པ་གང་
ཡིན་འབྱུང་གང་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ལ། རྩེ་སྤྱི་རང་དེ་རྩེ་དེ་རྩེ་ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པ། བསྟོན་པའི་འབས་བྱ་སྟོན་པར། དེ་རྩེ་བསོད་ནམས་བྱང་ཆུབ་
ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པ། དྲག་མེད་སངས་རྒྱས་མི་སྟོན་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་རྩེ་ཡོངས་བསྟོན་པའའ་བོ་འཇིག་རྟེན་དམིགས་ཅན་གྱིས། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རི་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཏོ། །ཡོངས་སྤྱི་བསྟོན་པའི་ལེ་ལྷེ་དུག་པའོ། །

བརྒྱ་པ་སྟགས་པ་སྟེ། དཔུས་ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ནམས། ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གོང་ཁྱེད་འཇུག་པར་ག་ལ་འབྱུར། ཤེས་
རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རྩེ་ཕྱིན་ལྷེ། དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་རུས་མ་ཡིན། གང་ཆོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་ཟེན་ཡུར་པ། །
དེ་ཆོ་མིག་རྟེན་ཡུར་ཅིང་འདི་ཡི་མིང་ཐོབ་བོ། དཔེར་ན་རི་མོའི་ལས་ནི་ཡོངས་ཟེན་མིག་མེད་པ། རི་སྟོང་མིག་མ་བྲིས་པར་རྩེ་པ་མི་ཐོབ་བཞིན། །
གང་ཆོ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། ཤེས་རབ་ནམ་པར་བཤེག་ནས་རྩལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་
རྩལ་བྱིན་གངས་འགྲོ། རྒྱུ་པ་མཐའ་གང་ལའང་རྒྱུད་ཟད་མི་གནས་དེ་དང་འད། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའང་བྱིན་ཅི་ལྷག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
གསུངས་པ། གལ་ཏེ་བདག་ནི་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟེང་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་སྟག་བསྐལ་རིག་པ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་དགོལ་སེམས། སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་
ཡོངས་རྟོག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རྩལ་བྱིན་མཆོག་སྟོན་པ་ཡིན། དེའི་ལྷག་ཏུ་རྒྱུ་པ་དག་སྟོན་པ་ལམ་ཡིན་ཀྱང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། སངས་
རྒྱུ་བསྟེན་དང་བྱིན་སྟགས་དང་། ཞེས་སྟགས་རྩེ་རྒྱུ་པ་དག་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་སྟེ་བ་དང་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་གཉིས་ཤེས་དགོས་པས་རྒྱ་གཉིས་སྟོན་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཐོང་ཞིང། ལྷ་པོ་འདས་ལ་མི་རྟེན་དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས། གསུམ་པ་རྒྱུ་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོན་པར། གང་ཞིག་འདིར་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་
སྟེ། རྟོགས་དང་རྩ་འབྲེལ་རྒྱུ་པ་བྱང་ཆུབ་ཞི་མི་རྟོག། རྣམ་པར་མི་རྟོག་རྟོག་བཤུ་བྱི་ཆུབས་ཀྱིས་སྤྱོད། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་
སྤྱོད་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པའི་ལུ་རྟེ་བཅུ་པའོ། །

བཞི་པ་རྒྱུ་པའི་སྒྲིན་བཤད་པ་ལ་བསམ་བྱའི་སྒྲིན་དང། སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དྲིས་ལན་གཉིས་ལས་དྲི་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྒྲིན་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་རབ་འབྱུར་
ལྷས། ཡོན་ཏན་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་གཙོད་གང་ལགས། ། ལན་ནི། རྟོན་པས་བཀའ་རྒྱལ་བར་དུ་གཙོད་པར་འགྱུར་མང་སྟེ། རྟེན་ལས་རེ་ཞིག་
ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྟེན། ། དེ་ཡང་རྒྱུ་པའི་སྒྲིན་ཞེས་པ་འདིར་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཏ་ཅང་རྒྱུ་པའི་སྒྲིན་ཞིང་བར་མ་དོར་སྟོག་པའི་མི་བརྟན་པ་ནི།
རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་ཡིག་འདི་ཆོ། རྟོགས་པ་ཐ་དང་རྣམ་པ་དུ་མ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། འགྲོ་བའི་དོན་མ་བྱས་པར་སྟོག་བཞིན་རྒྱུ་
དུ་ཡང། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས། ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྟོན་ལས་ཕྱིར་ཕྱགས་ཤིང་སྤོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་འཛིན་པ་རྟེ་སྤོང་བའི་རྒྱ་དངོས་རྟོན་པར།
འདི་བཤད་ཆོན་ལ་ཅིག་སྟེ་མ་ཉི་ཟ་འགྱུར་ཏེ། འདྲེན་པས་འདིར་ནི་བདག་གི་མིང་ཡང་ཡོངས་མ་བརྟེན། རིགས་དང་ས་དང་རྩས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
མ་བརྟེན་ཅས། རྟེན་ཉན་པར་མི་འགྱུར་སྤོང་འགྱུར་བདུད་ཀྱི་ལས། ། རྒྱ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་རྟེ་ཆོས་ཆེར་འཛིན་པ་ཉམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མི་ཤེས་དེ་དག་
རྩ་བ་བོར་ནས་ནི། རྟོང་ས་པས་ཡལ་ག་དག་དང་འདབ་མ་འཛོལ་བར་འགྱུར། ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་ནི། སྤང་པོ་
རྟེན་ཀྱང་སྤང་པོའི་རྩིས་ནི་འཛོལ་བ་ལྟར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ཐོས་མཛོད་འཛོལ་དེ་བཞིན་ནོ། ། གྲུ་ལྟོས་པའི་རོ་འབྲས་བྱ་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྤོང་བ་ལས་ཉམས་པ་
ནི། དཔེར་ན་ལ་ལས་རོ་བརྒྱ་ལུ་པའི་ཟས་རྟེན་ལ། ཟས་མཆོག་རྟེན་ནས་ཟས་ངན་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་པ་རོལ་བྱིན་
པ་འདི་རྟེན་ནས། རྟེན་བཅོམ་ས་ཡི་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་བྱེད་དེ་བཞིན་ནོ། ། རྟེན་པ་དང་བཀའ་རྟེན་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤོང་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། བརྟེན་ལྟར་
འདོད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྟེན་པ་འདོད་འགྱུར་དང། རྟེན་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བྱིས་འདིས་བྱེད་ཐུན་ཞིང། ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་ཐེ་སྟོན་
ལས་ཐུབས་མཁས་པ་འཛོལ་བ་ནི། ཆོས་བཀྱེད་ནས་ནི་ཆོས་མེད་བྱ་བ་སྤྱོད་འགྱུར་བ། ལམ་བོར་ལམ་གོལ་འགོ་བ་འདི་ནི་བདུད་ཀྱིས་ལས། ། ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་
ཆེ་ཡང་འཆད་པ་པོ་རྟོགས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པས་ཉན་པ་པོ་ཡང་མ་དང་པར་རྒྱུ་ཏེ་ཆོས་མཉན་པ་ལས་སྟོག་པ་ནི། གང་དག་དེ་ཡི་ཆོན་འདུན་ཅིང་དང་གྱུར་ནས། ཆོས་ཀྱི་
དམ་པ་འདི་ནི་ཉན་དུ་སོང་བ་ལས། རྟེན་དག་གིས་ནི་ཆོས་སྤྱོད་པར་ཐུན་རིག་ནས། རྟེན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ནས་འགྲོ། ། བར་
གཙོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཆོན་འདུད་ཀྱི་ལས་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར། རྟེན་ཆོག་དག་གིས་ནི་དགེ་སྦྱོང་མང་དགྲུགས་ནས། །
ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་འདི་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་བའི། བར་དུ་གཙོད་པ་རྣམས་མང་གཞན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། ། བར་ཆད་མང་བའི་རྒྱ་མཆོན་དཔེའི་སྒྲིན་
བསྟུ་བ་ནི། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་རྟེན་གྱི་གང་དག་ཡིན། རྟེན་དག་དགོན་ལ་དུས་རྣམས་ཉན་ཏུ་འཆོ་བའང་མང། རྟེན་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཤེས་
རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱང་དགོན་ལ་ཉན་ཏུ་འཆོ་བའང་མང། ཐེག་པ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་སྟོ་རྩུང་བ། གང་ཞིག་
དགོན་པའི་རིན་ཆེན་འདི་ནི་མ་རྟེན་པ། རྟེན་ལ་བར་ཆད་བྱ་བྱིར་བདུད་ནི་སྟོ་བར་འགྱུར། ། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་ནི་དུས་བར་གཙོད་མང་ཡང་སྟོགས་རྟེན་པར་མི་
འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ་སྤྱོད། ། བདུད་ཀྱི་ལུ་རྟེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་ཅེ་ན། དེ་ཉིད་དཔེས་བསྟུ་བ་ནི། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བྱ་ནི་མང་ཡོད་པ། རྟེན་ཡིད་མི་བདེ་
ཞིང་དེ་ལ་རིམ་གྱོ་བྱེད། རྟེན་བཞིན་ཕྱགས་བཅུའི་འཛིན་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱུར་ཤེས་རབ་དམ་པ་འདི་ལ་དགོངས་པ་མཛད། །

།དཔེར་ན་ལ་ལས་རྩེ་མ་བཏང་ཆུ་སྐྱེད་ན། །ཉམ་ཆུང་ཕྱིར་ནི་མུར་དུ་འཛིག་པར་རིག་པར་བྱ། །སོ་བཏང་བུམ་པར་ཆུ་སྐྱེད་ལམ་དུ་འཛིག་པ་ཡི། །
འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་བདེ་བར་བྱིམ་དུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དད་པ་མང་གུར་ཀྱང། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་ཉམས་ན་
མུར་དུ་མ་བྱངས་འགྱུར། །དད་པས་ཤེས་རབ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟེན་གུར་ན། །ས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། །དཔེར་ན་
བཅོས་ལེགས་མ་བྱས་གྲུ་ནི་ཆུ་མཚོའི་ནང། །འོར་དང་བཅས་ཤིང་ཚོང་པར་བཅས་ཏེ་འཛིག་པར་འགྱུར། །གྲུ་དེ་ལེགས་པར་བཅོས་ལེགས་བྱས་དང་
ལུན་གྱུར་ན། །མི་འཛིག་འོར་དང་བཅས་པར་དོགས་སུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར། །དེ་ཉམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དད་པས་ཡོངས་བསྟོན་ཀྱང། །ཤེས་རབ་
མེད་ན་བྱང་ཆུབ་ལས་ནི་མུར་ཉམས་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་ལུན་ན། །མ་མས་མ་ཉམས་ཀྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་རིག་པར་
འགྱུར། །ལོ་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ལོན་ཏེ་མས་ཤིང་ལྷག་བསྐྱེད་མི། །ལངས་ཀྱང་བདག་ཉིད་འགྲོ་བར་རུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་མི་
ཡིས་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲེལ་བའི་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་ལྷག་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེས་རབ་སྟོབས་ཆུང་བ། །
རབ་ཏུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ཀྱང་བར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་ཡོངས་ཟེན་ན། །མི་ཉམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀྱི་
བྱང་ཆུབ་རིག་པར་འགྱུར། །དཔེའི་ལུ་རྟེ་བཅུ་བཞི་པའོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དད་པའི་ལས་ཀྱི་སར་གནས་གང། །ལྷག་པའི་བསམ་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་པ། །སྒོབ་མ་བཟང་པོ་སྒྲ་
མ་གྲས་ལུན་དེ་དག་གིས། །སྒྲ་མ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལས་འབྱུང། །དེ་དག་ཤེས་རབ་པ་
རོལ་ཕྱིན་པ་རྩིས་སུ་སྟོན། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དགེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་ཀྱང་གྱི་མཆོག་མངའ་ཀྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང། །སྐྱིན་
དང་ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་དང་དེ་བཞིན་བཟོན་འགྱུས་དང་། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བསྟོན་པར་གྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཕུང་པོར་ཞེན་ནས་
མཆོག་འཛིན་མ་བྱེད་ཅེས། །དང་པོའི་ལས་ཅན་དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ། །བྱིད་མཚན་ནི། །དེ་ཉམ་སྟོན་པ་ལེགས་འཚོ་སྤྱོད་པའི་སྒྲ་བ་རྣམས། །འགྲོ་
བའི་སྐབས་དང་དཔུང་གཉེན་དང་ནི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རྟེན་དང་སྒོ་དང་སྤྱིང་དང་ཡོངས་འདྲེན་དོན་འདོད་པ། །གསལ་བྱེད་སྟོན་མ་ཆོས་མཆོག་སྤྱོད་
བ་མི་འཇུགས་ཡིན། །དོ་བོ་ཉིད་མཚན་སྟོན་པར། །གཤགས་ཆེན་ལུན་རྣམས་བྱ་དཀའི་གོ་ཆ་གྱོན་བྱེད་དེ། །ཕུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མིན། །
ཐེག་གསུམ་འདུ་ཤེས་བྲལ་ཁེང་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད། །མི་ཐོག་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་མི་འཇུགས་ཆོས་ཅན་ཡིན། །དེ་དག་འདི་འདྲའི་ཆོས་དང་ལུན་
ཁེང་སྤྱོད་པ་མེད། །ཐེ་ཆོས་སོམ་ཉི་ཡིད་གཉིས་བྲལ་ཁེང་དོན་དང་ལུན། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐོས་ནས་མི་རུར་བ། །གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་
ཅིང་མི་ཐོག་རིག་པར་བྱ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འདི་ཟབ་སྟེ་མཐོང་བར་དཀའ། །སུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་
པན་མཛད་བཅེར་ལུན་བྱང་ཆུབ་བརྟེན་ནས་འདི། །སེམས་ཅན་ཆོགས་སུས་ཤེས་སྟམ་ཐུགས་ཁལ་ཆུང་བར་མཛད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་གནས་ལ་
དཀའ་ཁེང་ཡུལ་རྣམས་འདོད། །འཛིན་ལ་གནས་ཤིང་མི་མཁས་སྤྱན་རྫོངས་སུན་པ་བཞིན། །ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་གནས་མེད་འཛིན་མེད་དེ། །
དེས་ན་འཛིག་རྟེན་དག་དང་ཚོད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན། །ལྷའི་ལུ་རྟེ་བཅུ་ལའོ། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་དང་སྟོ་ཕྱོགས་དང་། །དེ་བཞིན་རུབ་གྱི་ཕྱོགས་དང་བྱང་ཕྱོགས་པ་མཐའ་ཡས། །སྤྱིང་དང་འོག་དང་ཕྱོགས་
བཅུ་ཇི་སྟེད་རྣམས་ནའང་ཡོད། །ཐ་དད་གྱུར་པ་མེད་ཅིང་བྱེ་བྲག་གྱུར་པ་མེད། །འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་མ་བྱོན་དེ་བཞིན་ཉིད། །ད་ཉམ་དེ་
བཞིན་ཉིད་གང་དག་བཅོམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཀྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཆོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས་འགྲུལ། ། དེ་ལྟར་ཞར་བྱང་འཕྲོལ་དོན་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། སྐབས་དོན་དུས་མ་སྒྲིན་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱིར་
མི་ཚྭ་པའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སྟོན་པར། རྟོང་པ་མཚན་མེད་སྒྲིན་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོང་ཅིང། རྩ་དན་འདས་ལ་མི་རེག་མཚན་མར་མི་སྟོང་བ། དཔེར་ན་
མཉན་པ་མཁས་པ་པར་འགྲོ་ཚུར་འགྲོ་ཡང། མཐའ་གཉིས་མི་གནས་རྒྱ་མཚོར་གནས་པ་མེད་པ་བཞིན། ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་འདི་ནས་སྤེལ་ཞིང་མཉན་ཉིད་གྱི་
སྟོར་བ་བསྟན་ཞིང། བརྒྱ་ལྷན་ཆོགས་བཅད་མ་དང་སྒྲིན་ནས་བཤད་པ་འདིའི་ཐད་གྱི་བརྒྱད་རྟོང་པའི་ཆོག་ཟིན་ལ་འགྲིག་སྟུང། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་
སྟམ་བདག་སྟོབས་བཅུས་ལྷང་བསྟན་བྱང་ཆུབ་རེག་འགྲུར་སྒྲིན་སེམས་མེད། འདི་ལ་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིག་པ་མེད། དེ་ལྟར་སྟོང་པ་བདེ་
གཤེགས་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཡིན། ། ཞིང་དག་སྟོར་བ་ནི། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་མུ་གཤི་ནད་བཅས་པར། མཐོང་ནས་སྒྲིག་པ་མེད་ཅེས་དེ་ནས་
གོ་གྲོན་ཏེ། བྱི་མའི་མུ་མཐར་རྟག་ཏུ་བཙོན་ཞིང་རབ་ཤེས་ནས། ཡོངས་སུ་སྟོབ་པའི་ཡིད་ནི་རྩལ་ཙམ་སྟེང་མི་བྱེད། ། གཞུའི་ལྷ་མའི་ལུ་རྟ་བཙུང་དག་པོ། །

ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་བཤད་པ་ལ་མཁས་བྱའི་ཡུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་སྟོང་བྱེད་ལ། སྤང་བོ་འདི་དག་གཤོད་ནས་སྟོང་ཞིང་སྟོ་
མེད་ཤེས། མཉན་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོང་རྩེ་འཇུག། བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། ། ཐབས་མཁས་
དངོས་ལ་བརྟེན་ཡོད་པས། བར་ཆད་གྱི་ཆོས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་ནི། དཔེར་ན་སྟེས་བྲུ་མཁས་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱན་ལྡན་ཞིང། རྟོབས་ལྡན་མི་བྱབ་བཙོན་
བྱས་སྒྱུ་རྩལ་ཆོག་ཤེས། འཕོང་དང་བཟོ་གནས་མང་པོའི་པ་རོལ་བྱིན་གྱུར་ཅིང། སྒྲུ་མ་སྒྲུབ་ཤེས་འགྲོ་དོན་རབ་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག སྤང་མ་དང་
ཆུང་མར་བཅས་པ་ཡོངས་བསྐྱས་ནས། དབྱ་བྱེད་མང་བ་དགོན་པའི་ལམ་དུ་བྱིན་པ་དང། དེ་ཡིས་དཔའ་ཞིང་རྩལ་མོད་སྟེས་བྲུ་མང་སྒྲུལ་ཏེ། བདེ་
བར་སོང་ཞིང་སྐར་ཡང་བྱིས་དུ་འོང་བ་ཉར། དེ་བཞིན་དེ་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང། སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་སྟོང་རྩེ་ཆོ་
སྟོང་ཅིང། བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། ཉིང་འཛིན་མཚོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། ། མི་གནས་པའི་ཐབས་
མཁས་སྟོར་བ་ནི། མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟེན་དེ་ལ་རྒྱ་ཡི་སྤང་བོ་བརྟེན། དེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་བརྟེན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་བརྟེན། སེམས་ཅན་ལས་ལ་སྟོང་པའི་རྒྱ་ནི་
དེ་འདྲ་སྟེ། རྣམ་མཁའ་གང་ལ་གནས་ཡིན་དོན་འདི་བསམ་པར་གྱིས། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་པ། འགྲོ་ལ་སེམས་
ཅན་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ལམ་རྟེན་ཅན་གྱིས། བྲུ་བ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དུ་མ་སྟོན་བྱེད་ཅིང། རྩ་དན་འདས་ལ་མི་རེག་སྟོང་པར་གནས་པ་མེད། ། སྒྲིན་ལམ་གྱི་
ཤུགས་ཀྱིས་འཕང་བའི་དེ་ནི། གང་གི་ཆོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་བ། རྟོང་པ་ཞི་བའི་ཉིང་འཛིན་དམ་པ་འདི་སྟོང་བ། བར་སྐབས་དེར་ནི་
མཚན་མ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་མི་བྱེད། མཚན་མ་མེད་པར་གནས་ཤིང་ཞི་ལ་རབ་ཞི་སྟོང། ། རུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་ནི། བར་སྐྱང་འཕུར་བའི་བྲུ་ལ་གནས་ཡོད་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ས་ལ་རྒྱང་མི་འགྲུར། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྟོར་སྟོང་བ། རྩ་དན་འདས་ལ་མི་རེག་མཚན་
མར་སྟོང་མ་ཡིན། ། འདི་ནས་མ་ཆགས་པའི་དེ་བསྟན་པར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་ལ། བརྒྱ་ལྷན། དཔེར་ན་འཕོང་བསྐྱབས་ཅེས་སོགས་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཅི་བཞིན་པའི་ཐབས་མཁས་ལ་བྱུར་
བ་བརྒྱད་རྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དང་མཐུན་པས། སྟོབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའང་གཉིས་ཀར་གནས་སམ་དཔུང། དཔེར་ན་འཕོང་བསྐྱབས་སྟེས་བྲུས་གནས་དུ་མདའ་འཕངས་ཏེ། །
མདའ་གཞན་དག་ནི་བྱི་བཞིན་རྒྱུད་མར་སྟོང་བཏགས་ནས། རྩ་མའི་མདའ་དེ་ས་ལ་རྒྱང་བའི་སྐབས་མི་རྟེད། མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་རྒྱང་
བར་འགྲུར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཚོག་སྟོང་བ། ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ནི་རྣམ་དཔྱད་བ། དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་
སྤོང་མ་རྒྱལ་པར། དེ་སྤོང་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། ། མི་དམིགས་པའི་ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་ནི། དཔེར་ན་དགོ་སྟོང་རྩུ་འཕུལ་སྟོབས་མཚོག་ལྡན་
པ་ཞིག རྣམ་མཁར་གནས་ཏེ་ཅིག་ཅར་ཆོ་འཕུལ་རྣམ་པར་འཕུལ། འགྲོ་དང་འཆག་པ་དང་ནི་ཉལ་དང་འདུག་པ་སྟོན། དེ་ནི་སྟོབ་པ་མེད་ཅིང་དེ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ལ་དུབ་པ་མེད། རྟེན་བཞུགས་ཐང་ཐང་མཁའ་པ་སྟོང་གནས་ཤིང། ཡེ་ཤེས་རྩ་འཕྲུལ་པ་རོལ་སོན་ལ་གནས་པ་མེད། འགྲོ་བ་དག་ལ་བྱ་བ་རྣམས་པ་མཐའ་ཡས་སྟོན། བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་སྟོན་པ་མེད་ཅིང་དུབ་པ་མེད། ། [མཚན་མེད་པའི་དེ་ནི།](#) དཔེར་ན་མི་འགའ་གཡང་ས་ཆེན་བོར་འདུག་གི་ཅིང། ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུགས་གཉིས་འཛིན་ཅིང་ནམ་མཁའ་ལ། མཚན་བར་བྱེད་ཅིང་གཡང་ས་ཆེན་བོར་ལུས་བོར་ནས། ལྷུང་བར་མི་འགྲུར་ཇི་སྲིད་དེར་ནི་འགྲོ་བར་འགྲུར། རྟེན་བཞུགས་ཐང་ཐང་མཁའ་པ་སྟོང་རྩེར་གནས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་ནི་ཡོངས་བབས་སྟེ། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྒྲིན་པ་མེད་དོན་ཅིང། ལྷུང་ན་འདས་ལ་རིག་པ་མེད་ལ་ཆོས་ཀྱང་མཐོང། ། [སྒྲིན་པ་མེད་པའི་དེ་ནི།](#) དཔེར་ན་རིན་ཆེན་འདོད་པ་རིན་ཆེན་སྤོང་སོང་སྟེ། རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་ཕྱིར་ཡང་ཁྱིམ་དུ་འོང་འགྲུར་བ། རྟེན་ནི་དེད་དཔོན་འབའ་ཞིག་བདེ་བར་འཛོམས་ཅིང། གཉེན་བཤེས་ཆོག་པའི་མི་བདེར་འཇོག་པ་མིན་པ་ལྟར། རྟེན་བཞུགས་ཐང་ཐང་སྟོང་ཤིང་རིན་ཆེན་གྱི། སྤོང་དུ་སོང་སྟེ་བསམ་གཏུན་དབང་པོ་སྟོབས་ཐོབ་པ། ལྷུང་ན་འདས་ལ་རིག་པ་འབའ་ཞིག་མངོན་དགའ་ཞིང། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་པའི་དུ་འཇོག་པར་འགྲུར་མ་ཡིན། ། [ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟུགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་ནི།](#) དཔེར་ན་དོན་གཉེར་ཆོང་པ་རྒྱས་ཤེས་བྱ་བའི་ཕྱིར། བར་གྱི་གོང་ཁྱེད་གོང་དལ་གོང་གང་ཡིན་པར་འགྲོ། རྟེན་ཡང་མི་གནས་རིན་ཆེན་སྤོང་དུ་འོང་མི་གནས་ལ། རིག་པ་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་ལམ་ལ་མཁས་པར་འགྲུར། རྟེན་བཞུགས་ཐང་ཐང་སེམས་དཔའ་གསལ་དེ་ཉན་ཐོས་དང། རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཤོལ་ཀྱན་ལ་མཁས། རྟེན་ལ་མི་གནས་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་གནས་མ་ཡིན། ། འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་གནས་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཤེས་ཡིན། ། [ཆོང་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་སྟོར་བ་ནི།](#) གང་ཆོ་འགྲོ་ལ་བྱམས་པ་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བྱས་ནས། རྟེན་འཛིན་སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྒྲིན་པ་མེད་སྟོང་པ། རྟེན་ལྷུང་ན་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྲུར་ཞེ་འཇ། འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གདགས་ལུས་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། རྟེན་ལྷུང་ན་སྟུག་པའི་མི་ལུས་མི་སྤང་མ་ཡིན་ཞིང། རྟེན་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་ལུས་པ་ལྟར། རྟེན་བཞུགས་ཐང་ཐང་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐར་སྟོར་སྟོང་པ། རྟེན་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་པར་ལུས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་དང་ནི་དབང་པོ་ཡོངས་རྒྱུ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་པ་མཚན་མ་མང་བའི་ཆོས། ཡོངས་སུ་མི་སྟོན་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་ས་ཡི་ཆོས། མི་འཆད་དེ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་རིག་བྱ། ། [སྐབས་བཞི་པའོ།](#) ॥

དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཅེས་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་མི་ལམ་ན་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་ཆོས་རྣམས་རྩི་ལམ་རྩི་བ་རྩི་བ་དང་བདེན་ཆོག་གིས་འགྲོ་བའི་ཉེར་འཛོམས་བསྟུན་པའི་རྟུགས་ཀྱིས་མཚན་པའི་དོན་ཅེས་སྟོར་སྟོན་པར། དགྲ་བཅོམ་ས་དང་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་དང། ལམས་གསུམ་དག་ན་རྩི་ལམ་ན་ཡང་མི་འདོད་ཅིང། ལམས་རྣམས་མཐོང་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་བྱེད་པ། རྟེན་མི་ཐོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། རྩི་ལམ་ན་ནི་སེམས་ཅན་དན་སོང་གསུམ་གནས་མཐོང། རྟེན་ཅིག་དེ་ལ་དན་སོང་རྒྱན་གཙོད་སྟོན་ལམ་འདེབས། བདེན་པའི་བྱིན་གྱི་སྐབས་ཀྱིས་མི་ཡི་ཕུང་པོ་ཞི། རྟེན་མི་ཐོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། རྩི་ཡི་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་པའི་གདོན་དང་ནད་མང་བ། བསྟན་དང་སྟོང་བཅེར་ལུང་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞི། རྟེན་ཀྱང་སྟོན་སེམས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་སྟེ་མེད་པ། རྟེན་མི་ཐོག་ལུང་བསྟན་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ། ། [ཐབས་མཁས་པའི་ལུང་རྟེན་ཀྱི་ཕྱེ་པའོ།](#) ॥

ལུང་བསྟན་ཐོབ་པར་སྟོན་ན་བདུད་ལས་འཇུག་ཚུལ་ནི། ཅེས་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་སྐབས་སྟོན་ཆོགས་དག འབྱོར་པས་བདག་ལུང་བསྟན་སྟུང་སྟོན་སེམས་འབྱུང་བ་འཇ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གྱི་ལུང་བསྟན་སྟོན། སྟོན་སེམས་གནས་པ་དེ་ནི་སྟོང་ཤེས་པར་བྱ། མིང་གི་གཞི་ལས་བདུད་ནི་ཉེ་བར་འོང་གྱུར་ནས། འདི་སྐད་སྟུག་ཏེ་འདི་ནི་ཁྱོད་དང་པ་མ་དང། ཁྱོད་ཀྱི་བདུན་མེས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་གྱི་མིང་ཡིན་ཞིང། གང་ཆོ་ཁྱོད་ནི་སངས་རྒྱས་འགྲུར་བའི་མིང་འདི་ཡིན། སྤྱད་སྟོན་རྣམས་འབྱོར་ལུང་ལ་ཅེ་འདྲ་འབྱུང་འགྲུར་ལ། ཁྱོད་སྟོན་ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཡང་འདི་འདྲའོ་ཞེས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བརྗོད་དེ། རྟེན་གྲུབ་ཐོས་སྒྲིབ་སེམས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནི། བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲོ་ཆུང་རིག་པར་བྱ། ། དབེན་པར་སྒྲུབ་པ་བྱས་ཀྱང་
དེས་སྒྲིབ་ན་བདུད་འཕྱག་ཚུལ་ནི། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་རི་སྒྲུབ་དང་། དགོན་པ་དབེན་པའི་ནགས་ཁྲོད་རབ་ཏུ་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། བདག་
བསྟོད་གཞན་ལ་སྒྲོད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནི། བདུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་ཞིང་སྒྲོ་ཆུང་རིག་པར་བྱ། ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དབེན་པ་དངོས་བབྱང་སྟེ་དེ་མ་
བྱང་ན་དོན་མེད་པའི་དབེ་དང་། དེ་བྱང་ན་སྤང་ཆོད་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲིབ་མེད་པའི་ཆུལ་སྟེགས་སྒྲིན་པར། རྟེན་ཏུ་གྲོང་དང་ཡུལ་འཁོར་གྲོང་ལ་གནས་བྱེད་ཅིང་། སེམས་ཅན་
སྒྲིན་བྱེད་བྱང་ཚུབ་བཙོན་པ་མ་གཏོགས་པ། རྟེན་ཏེ་དག་བཙོན་རང་རྒྱལ་འདོད་པ་གཞན་མི་སྟེད། འདི་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་ཀྱི་དབེན་
པར་གསུངས། གང་ཞིག་དཔག་ཆོད་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་རི་ཡི་སྒྲུབ། སྒྲུལ་ཀྱིས་གང་བར་ལོ་མང་བྱེ་བར་གནས་བྱེད་ཀྱང་། དབེན་པ་འདི་མི་ཤེས་པའི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དེ། རྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་སྟེད་ནས་འདྲེ་བར་གནས་པ་ཡིན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་བའི་དོན་བཙོན་བསམ་གཏན་དང་། །
སྟོབས་དང་དབང་པོ་རྣམས་ཐར་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་དེ་ལ། འདི་ནི་དགོན་དབེན་སྟོད་པ་མེན་སྟེ་བསྐྱེད་བྱེད་པ། རྟེན་ཏེ་བདུད་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་གནས་ཞེས་
རྒྱལ་བས་གསུངས། གང་ཞིག་གྲོང་ངམ་འོན་ཏེ་དགོན་པར་གནས་ཀྱང་ཅུང་། གཤེག་པ་གཉིས་ཀྱི་སེམས་བྲལ་བྱང་ཚུབ་མཚན་དེས་ན། འདི་ནི་འགྲོ་
དོན་ལྷགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབེན་པ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དྲོད་སྟོམ་དེ་ནི་བདག་ཉིད་ཉམས། ། བདུད་ལས་ཀྱི་ལུ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་པའོ། །

ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མི་འབྱུང་བའང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པས། དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཆོལ་བ་ཡི། བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་
དེས་བཙོན་སྟེ། རྟེན་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་གསོ་བྱེད་སྒྲིན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། གཤེགས་པ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། སངས་རྒྱུས་བྱང་
ཚུབ་མཚན་ལྷགས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དག ལ་རོལ་ཕྱིན་དང་བཅས་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་སུ་བསྟེན། རྟེན་ཏེ་དག་རྩེས་སུ་སྒྲིན་བྱེད་འདི་ནི་བསྐྱེད་པའི་
ས། རྒྱ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་བྱང་ཚུབ་ལྟར་དུ་རྟོགས། རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་ཕྱོད་ཕྱོགས་བཅུ་གང་བཞུགས་པ། ཀྱུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་
འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། ལ་རོལ་ཕྱིན་འདི་བྱང་ཚུབ་མཚན་ལ་ལྷགས་རྣམས་ཀྱི། གསལ་དང་སྒྲིན་དང་སྤང་དང་སྟོན་མཚན་ཡིན་ཞེས་བཤད། ། དེ་
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་འདི་ཉིད་སྟོན་པའོ། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་ལམ་མོ། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྤང་བའོ། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྟོན་མའོ། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
དུག་ནི་འོད་དྲོ། ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་སྟོབ་པའོ། སྐབས་སོ། གནས་སོ། ཞེས་སྟེགས་མང་སྟེ། མདོར་བསྟུས་ན་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིན་དུག་རྩེས་སུ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་། རང་གིས་དེ་
སྐབས་པའི་སའམ་སྟོད་པ་སྟེ་རྒྱ་གཉིས་མེད་མི་ཅུང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཆོང་ན་རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་མདོན་ཞེན་མི་སྟེ་བ་དང་སྟོན་ཡོན་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བདགས་པ་ཅམ་གྱིས་འབྱུང་ཚུལ་སྟེགས་སྟོན་པར།
ཇི་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཚན་ཉིད་སྟོང་། ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་དང་འདྲར་ཤེས་ཤིང་། ཆོས་རྣམས་སྟོང་ཞིང་མཚན་མ་མེད་
པར་རབ་ཤེས་ན། རྟེན་སྟོད་པ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་སྟོད་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པས་ཟས་ལ་འདོད་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བར་
ཆགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་རྣམས་རྟེན་ཏུ་འཁོར། བདག་དང་བདག་གི་ཆོས་གཉིས་ཡང་དག་མིན་སྟོང་སྟེ། བྱིས་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མཁའ་ལ་
མདུད་པ་བོར། དབེར་ན་དོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དུག་ལངས་པ། དུག་དེ་ཁོང་དུ་སོང་བ་མེད་ཀྱང་བརྒྱལ་བར་འབྱུར། རྟེན་པའི་བྱིས་པ་
བདག་དང་བདག་གིས་ཁས་ལེན་པ། བདག་དེར་འདུ་ཤེས་ཡང་དག་མིན་རྟོག་སྟེ་ཞིང་འཇིག ཇི་ལྟར་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
བསྟན། བདག་དང་བདག་གིས་མི་དམིགས་རྣམས་པར་བྱང་བར་གསུངས། འདི་ལ་གང་ཡང་ཉོན་མོངས་རྣམས་དག་འབྱུར་མེད་པར། བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་རྟོགས། ། ཅེ་མོད་ཅེ་སྟོར་རྣམས་འཕེལ་བཅུ་དུག་གིས་མཚན་བའི་དང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྐུ་བོ་སྟེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་མཚན་ལས་རྟེན་པའི་
བསོད་ནམས་ཐོབ་པའི་རྣམ་འཕེལ་ནི། འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་མ་ལུས་པ། རྟེན་ཏེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཚུབ་མཚན་ཏུ་སེམས་བསྟེད་ནས། ལོ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྤོང་བེ་མང་པོར་སྒྲིན་པ་བྱིན་བྱས་ལ། ཀྲན་ཀྲང་འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་བསྟོ་ཡང། ཀྲང་ཞིག་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་མངོན་བཅོན་
པ། ཤ་ན་ཉི་མ་གཅིག་ཅིག་རྩེ་སྤྱ་མཐུན་བྱེད་ན། རྟེ་ལ་སྒྲིན་པའི་ཕྱང་པོས་བསོད་ནམས་ཆར་མི་པོད། རྟེ་ཕྱིར་གཡེལ་མེད་རྟག་ཏུ་ཤེས་རབ་
འབྱུག་པར་བྱ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་རྣམ་འཕེལ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། སྤོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་ཅིང་སེམས་ཅན་
འདུ་ཤེས་མེད། རྟེ་ཆོ་མཁས་པ་འགྲོ་བ་ཀྲན་གྱི་སྒྲིན་གནས་འབྱུར། རྟག་ཏུ་ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྟོམས་དོན་ཡོད་ཡོངས་སྤྱོད། རྩང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་དེ་ལ་
འབད་དགོས་ཚུལ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་འདྲིར་ཡུན་རིང་འབྲེལ་བ་ཡིན། ཤྭ་མི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དགྲོལ་བའི་ཕྱིར།
ལམ་ཡངས་པ་རོལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྟོན་འདོད་པ། ཉིན་མཆོན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་བཅོན་པར་བྱ། མི་ཞིག་སྒྲིན་ཆད་མ་རྟེན་པ་ཡི་རིན་
ཆེན་མཆོག་ རྟེ་སྤྱ་གཞན་ཞིག་ན་རྟེན་པར་གྱུར་ཏེ་དགའ་བ་ལས། རྟེན་མ་ཐག་ཏུ་བག་མེད་གྱུར་ཏེ་སྟོར་ན་ནི། སྟོར་བས་རིན་ཆེན་མངོན་འདོད་
རྟག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐལ་ལོ། རྟེ་རྩར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དོར་མི་བྱ། རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་
སྤངས་ཏེ་རབ་ཏུ་བཅོན་དཀྱིས་ནས། ལྷུར་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ཞི་བར་འབྱུར་བ་བཞིན། རྟེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལུ་རྟེ་ཉེར་གཉིས་པའོ། །

དེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་ཚུལ་ནི། ཉི་མ་སྒྲིན་དང་བལ་བའི་འོད་ཟེར་དྲ་བ་ཅན། ལྷན་ནག་ཐིབས་པོའི་ལྷན་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་འཆར་
བ། སྤྱིན་བྱ་མེ་བྱེར་སྟོག་ཆགས་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་དང། སྐར་མའི་ཆོགས་དང་སྐར་བའི་འོད་ཀྲན་ཟེལ་གྱིས་གནོན། རྟེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། མཆོག་སྤྱོད་སྤོང་པ་དང་ནི་མཆོན་མ་མེད་སྤྱོད་པ། མཁས་པས་རྩ་བའི་ཐིབས་པོ་བཅོམ་ནས་འགྲོ་ཀྲན་དང། རྟག་
བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་ཟེལ་གྱིས་གནོན། ཀྲན་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་ལོ་གཏོང་དོན་འདོད་པ། ཀྲན་གྱི་
གཙོ་བོར་གྱུར་ཏེ་མངོན་པར་འགྲོ་བའོ། འདི་ནི་ད་རྩ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་མང་དགའ་བྱེད། ཐབས་ཐོབ་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱི་དགནས་ན་སྟོས་ཅི་
དགོས། རྟེ་རྩར་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡང། བདུད་ཅི་སྒྲིན་པར་བྱེད་ཅིང་ལྟ་དང་མི་རྣམས་དགའ། འདི་ནི་ད་རྩ་ན་ཡང་
སེམས་ཅན་མང་པན་བཅོན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་གནས་པར་གྱུར་ན་སྟོས་ཅི་དགོས། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལུ་རྟེ་ཉེར་གསུམ་པའོ། །

མདོར་བསྟན་པའི་དབང་གིས་དོན་ཆོད་ཆར་བ་མི་འབྱུང་ཡང་གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོངས་པའི་རྣམ་འཕེལ་ལ་སྤྱར་ན། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་
གནོན་པའི་རྣམ་འཕེལ་ནི། དེ་ཡི་ཆོ་ན་བདུད་ནི་ཟུག་རྩ་ལྷན་པར་འབྱུར། ལྷ་ངན་ཉམ་ཐག་སྤྲུག་བསྐལ་ཡིད་མི་བདེ་ཉམ་རྒྱུད། རྩི་རྩར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་འདི་ཡིད་རྩར་འབྱུར་ཞེས། འཛིགས་པ་བསྟན་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་སྟེན་ཅིང་སྐར་མདའ་གཏོང། ཀྲང་ཆོ་མཁས་པ་དེ་དག་བསམ་པ་རབ་ལྷན་
ཞིང། ཉིན་མཆོན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཆོག་དོན་ལྟ། རྟེ་ཆོ་ལུས་སེམས་དག་ནི་མཁའ་འགྲོ་བྱ་རྩར་བྱ། ལྟག་པོའི་རྩ་ལག་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་
རྟེན་ག་ལ་འབྱུར། རང་གི་སྤྱོད་པར་སྒྲིན་ཞུགས་ན་བདུད་ཀྱིས་སྤྲུགས་རྟེན་ཚུལ་ནི། ཀྲང་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཐབ་དང་ཚོད་གྱུར་ཅིང། ལམ་ཚུན་མི་
མཐུན་ཁྲོས་པའི་སེམས་དང་ལྷན་གྱུར་པ། རྟེ་ཆོ་བདུད་ནི་མཆོག་ཏུ་དགའ་ཞིང་ཉམས་བདེར་འབྱུར། རྟེ་གཉིས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་རིང་
འབྱུར་སྟམ། རྟེ་གཉིས་རིང་དུ་འབྱུར་ཞིང་ཤ་ཟ་འདྲ་བར་འབྱུར། ཀྲན་ཀྲང་གི་རང་གི་དམ་བཅས་ཉམས་པར་བྱེད་པར་འབྱུར། ལྷང་ཞིང་བཟོད་དང་
བལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཡོད། རྟེ་ཆོ་བདུད་རྣམས་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཏེ་དགའ་བར་འབྱུར། ལྷང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་
གིས། ལྷང་བསྟན་ཐོབ་ལ་སེམས་ཁྲོས་ཚོད་པ་ཚོམ་བྱེད་ན། ཤ་བ་སྒྲིན་ལྷན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིག་རྩེ་བྱེད་པ། རྟེ་སྤོང་བསྐལ་པར་གཞི་ནས་གོ་ཆ་བགོ་
དགོས་སོ། རིས་ན་བཟོད་པ་བསྟན་དགོས་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱུ་བཟོད་པའི་པ་རོལ་བྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་རེག་ སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་སྟམ་དྲན་པ་སྤྱོད་བྱེད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཅིང། ཁོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྒྲིན་བྱེད་ལ། དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སློབ། ། མཛོན་པའི་ད་རྒྱལ་གྱི་ལེའུ་ཉེར་བཞི་པའོ། །

ཆོས་ཉིད་རྟགས་པའི་སྒྲིན་བྱེད་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྟགས་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་འཁེལ་སྟོན་པར། གང་ཞིག་སློབ་ཆོད་བསྐྱབ་པ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན། སློབ་པ་པོ་དང་བསྐྱབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་ཤིང། བསྐྱབ་དང་བསྐྱབ་པ་མ་ཡིན་འདི་གཉིས་མི་རྟོག་པ། དེ་ལྟར་གང་སློབ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སློབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་ལྟའི་བསྐྱབ་འདི་ཤེས། དེ་ནི་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་ཉམས་ཚུལ་གྱིས་ཁས་འཆལ་མི་འགྱུར། ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་བརྟེས་བྱ་ཕྱིར་འདི་ལ་སློབ། ། ཅེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་ནི་བསྐྱབ་ལྷག་བསྐྱབ་ལ་མཁས་ཏེ་དམིགས་པ་མེད། ། ཅེས་དང་། མཁས་པ་འོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྟར་སློབ། དགེ་བ་མ་ཡིན་སེམས་གཅིག་ཙམ་ཡང་སྦྱང་མི་བྱེད། ། ཉི་མ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བའི་ཟེར་གྱིས་ཟེལ་གཞོན་པའི། མཐུན་གྱི་བར་སྤང་ལ་ནི་མུན་པ་མི་གནས་བཞིན། ། ཞེས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་པ་མཛོན་གྱུར་ཤིག་ལ། དག་མི་སྦྱོང་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྤྲོ་སྟགས་མི་སྦྱོང་བའི་རྣམ་འཁེལ་བསྟན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་པར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་པའི་རྣམ་འཁེལ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པ་བྱས་རྣམས་ཀྱི། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་འགྱུར། ། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་རྒྱལ་ཅུག་གཉིས་འདུས་ལྟར། དེ་བཞིན་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི་དག་འདུས་པར་གསུངས། དཔེར་ན་སྟག་གི་དབང་པོ་འགགས་ན་དབང་པོ་གཞན། གང་དག་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་འགག་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྦྱོང་པ་མཁས་པ་མཚོག་རྣམས་ཀྱི། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ནི་འདུས་པར་གསུངས། ། འདི་མན་བརྒྱ་ལྷེས་བརྟན་པ་ལ་སྤྱར་བར། བརྒྱད་སྟོང་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེས་གང་མ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱན་སྒྲུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ངས་མ་མཛོང་ངོ། ཞེས་པ་ནས། གནས་པར་ནི་མི་བྱེད་དེ་བདག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་ནི་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་སློབ་བོ། ཞེས་རྣམ་འཁེལ་བཙོ་ཐུང་པ་འདི་ལེའུ་ཉེར་ཐུང་པའི་མཇུག་ཏུ་ཡོད་པ་བཞིན། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་འཁེལ་ལ་སྤྱར་བ་ལྟགས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཡོན་ཏན་གང་དག་དང་། དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལ་སློབ་བྱེད་ཅིང། དེ་དག་དེ་ལ་མི་གནས་འདོད་པ་མི་སྦྱང་དེ། འདི་ནི་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་སྟེ་ཕྱིར་སློབ། ། བསྐྱབ་པའི་ལེའུ་ཉེར་ཐུང་པའོ། །

བརྒྱ་ལྷེས་འདི་མན་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ལ་སྤྱར་བ། སྒྲིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། ཞེས་པ་དང་འགྲིགས་ཀྱང། བརྒྱད་སྟོང་པར་ལེའུ་ཉེར་རྒྱལ་པའི་མགོ་བརྟན་པ་ནས་བཟུང་བ་དང་མི་འགྲིག་གོ། ལེའུ་མཚམས་དང་ཆོག་རིས་གཉིས་ཀར་བསྟན་དགོས་ན། བརྒྱད་སྟོང་པར་ཐུ་མ་བརྒྱ་བྱི་ལི་རང་རྒྱལ་དང་། ཕྱི་མ་སྟོང་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་དཔེས་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱང་པ་གཉིས་རེ་སོ་སོར་སྤྱར་ཀྱང་རྩང་ངམ་སྟུང་ཡང་། འདིར་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། མི་ཚྭ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། སྟོང་གསུམ་རེ་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བས་ཆད་བཟུང་རྩང་། རྩེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མེན། ། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ནི། དགེ་བ་དོན་གཉེར་ཕན་འདོད་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ། ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་ལ་ཡང་ཡི་རང་འགྱུར། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་གྱུར་ནས། སྤྱལ་བཟུལ་ཟད་པར་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད། ། འདིས་ཡི་རང་གི་ཡུལ་རྣམས་མཁའ་དང་མཉམ་པས། སྟོང་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཞི། རྩ་བ་གཞན་ཕན་ལྷག་བསམ་གྱི་མཐུ་ཡིན་ལ། ཕན་འདོད་ཅེས་པ་འདིར་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀར་ཐར་འདོད་ཅེས་འབྲུ་བསྟན་འདུག་པས་དཔྱད་དགོས།

དེ་ནས་མཛོང་ལམ་ཆེ་སྟོར་ལ་སྤང་བྱ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མི་རྟོག་ཆོས་རྣམས་ཀུན། སྟོང་དང་མཚན་མ་མེད་དང་སྒྲིས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆོས་མི་བྱེད། རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་བཙོན། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དེ་དང་ནི་རྣམ་མཁའ་དེར་འགལ་བ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་གང་གིས་ཀྱང་ནི་དེ་མ་ཐོབ། དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་སྦྱོང་མཁས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི། བསྟན་པ་འདི་ནི་འདྲན་པའི་བསྟན་པ་ཡོངས་བཞིན་པ། བསྟན་པ་འི་སྒྲིན་གྱི་མཆོག་དང་གོང་ན་མེད། །མཁམས་
པ་གང་ཞིག་བསྟན་པ་ལྟར་པ་རྒྱུ་འདྲིན་པས། །མཁམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཤེས་རབ་པ་རྒྱུ་འདྲིན་པས། ། འཕྲོས་དོན་ཟེན་ནས་དུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་
ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བཅུ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་གཏེར་སྒྲིན་སོགས་རེ་རེ་ཕྱིན་དུག་པར་ཚུན་བསྟན་ཏེ་རྣམ་པ་སྤྲུལ་ཅུ་དུག་གི་མཛོད་དང། དོན་དམ་པར་མངས་ཀྱིས་ཀྱི་རིགས་སྤྱུས་ཤིང་དོན་དམ་པའི་
ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་སྒྲི་ཚུལ་དཔེ་ཆོན་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི། འདི་ནི་ཆོས་གཏེར་མཆོག་དང་ཆོས་མཛོད་དམ་པ་ཡིན། །མཁམས་ཀྱིས་རིགས་ཡིན་
འགྲོ་བའི་བདེ་དང་སྦྱིད་པའི་མཛོད། འདས་དང་མ་ཕྱོན་ཕྱགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས། རྟེན་དག་འདི་ལས་འཁྱུངས་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་
ཟད་མི་འགྱུར། ཤིང་དང་འབྲས་བྱ་མི་རྟོག་ནགས་ཆོས་འི་སྒྲིན་པ། རྟེན་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་ཞིང་འཛོམས། འོན་ཀྱང་ས་ལ་ཟད་
པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད། ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྒྲི་བ་མེད། །མཁམས་ཀྱིས་སྤྲུལ་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་རྣམས་དང། འགྲོ་བ་
ཀྱན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཆོས་རྣམས་འི་སྒྲིན་པ། རྟེན་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རྒྱུ་འདྲིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང། ཤེས་རབ་རྣམས་ཀྱང་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད། །
སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་འི་སྒྲིན་པ། རྟེན་ཀྱན་མ་རིག་ལས་བྱུང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་གསུངས། རྟེན་རྣམས་ཆོགས་ནས་སྤྱུག་བསྟུལ་
འཁྱུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་བྱུང། །མ་རིག་འཁྱུལ་འཁོར་དེ་ནི་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། ཡེ་ཤེས་ཚུལ་སྒྲི་ཐབས་དང་ཅ་བ་འི་སྒྲིན་པ། རྟེན་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་
རྒྱུ་འདྲིན་པ་མཆོག་ལས་བྱུང། རྟེན་རྣམས་ཆོགས་ནས་ཡེ་ཤེས་འཁྱུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འབྱུང། ཤེས་རབ་པ་རྒྱུ་འདྲིན་པ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །
བརྒྱ་ལྷེས་འདི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་གསུལ་ལ་སྤྱར་རོ། །མཐོང་བའི་ལམ་སེད་རྣམ་པ་སྦྱིངས་ཀྱི་རྟེན་དེ་འཛོན་ལས་ཡངས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ཕྱག་དང་ཐོང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་དེ་འཛོན་སོགས་
ལ་ཞུགས་ཏེ་རང་བྱུང་མངས་ཀྱིས་གྲོ་ཤིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཞིག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལ། སྦྱོམ་མེད་ཟད་པ་མེད་པར་ཤེས་
རབ་འདི་ཤེས་ཏེ། ཉེ་མ་སྤྲིན་མེད་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བས་སྤྲིན་བསལ་ལྟར། མ་རིག་ཐེགས་པོ་བཅོམ་ནས་རང་བྱུང་ཐོབ་པར་འགྱུར། མི་རྟོག་བཀའ་པའི་ལུང་
སྒྲི་ཉེར་བརྒྱད་པའོ། །

སྒྲི་ལམ་ཅེ་སྒྲིར་སྒྲིན་པ་ལ་ཐང་བྱ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ནི། མཐུ་ཆེན་ཐུན་པ་བསམ་གཏན་བཞིས་ཀྱང་གནས་བྱེད་ལ། རྟེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གནས་པར་
བྱེད་པ་མེད། འོན་ཀྱང་བསམ་གཏན་ཡན་ལག་བཅས་པ་བཞི་པོ་འདི། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡི་རྟེན་དུ་འགྱུར། བརྒྱ་ལྷེས་དཔལ་ཞེས་པས་གཟུང་
རྟོག་དང། གནས་པ་ཞེས་པ་འཛོན་རྟོག་ལ་སྤྱར་ཏེ་འདི་མན་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིར་ལ་སྤྱར་ཡང། སྒོམ་དཔོན་ལྟར་ན་འཛོན་རྟོག་གཉིས་ཐངས་ཏེ་རྟེན་དེ་འཛོན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་གོམས་ཤིང་སྦྱོ་
བ་ལྟ་ཆོགས་བཟུང་སྒྲེ་གཞན་དོན་སྤྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་མཆོག་ཐོབ་བསམ་གཏན་དག་ལ་གནས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་རྟེན་འཛོན་དམ་པ་བཟེ་ཡང་ཉམས་
སུ་ཞོད། བསམ་གཏན་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་མཆོག་ལ་པན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགང་ཟག་པ་ཟད་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མིན། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་
པའི་ངོ་མཚར་ཆད་བྱུང་སྟེ། བསམ་གཏན་རྟེན་དེ་འཛོན་ལ་གནས་ནས་མཚན་མ་མེད། རྟེན་ལ་གནས་རྣམས་གཤེན་ལུས་ནི་ཞིག་གྱུར་ན། བསམ་པ་
འི་བཞིན་འདྲིན་པའི་ཁམས་སུ་ཡང་སྦྱོ་བ། ། ཚུ་ཡི་བརྒྱ་བཞིན་ཐིང་པར་གནས་ཀྱང་ཐིང་པས་མ་གོས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིར་ནི། དཔེར་ན་འཛོན་སྒྲིང་མི་ཞིག་
སྒྲིན་ཆད་ལྟ་ཡུལ་གྱི། ལྟ་ཡི་གོང་ཁྱེར་མཆོག་ཏུ་མ་ཕྱིན་ཕྱིས་སོང་སྟེ། རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་མཐོང་ནས། ཕྱིས་འདིར་འོངས་
པར་གྱུར་ན་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར། རྟེན་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་འཆང་བ། རྣལ་འབྱོར་བཙུན་ཏེ་བསམ་གཏན་རྟེན་འཛོན་
ལ་གནས་ནས། ཕྱིར་ཡང་འདྲིན་པའི་ཁམས་སུ་གནས་ཏེ་ཆགས་པ་མེད། ཚུ་ཡི་བརྒྱ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་པའི་ཆོས་མི་གནས། ། བསམ་བྱ་ལྷག་སྤྱུབ་ནི་བརྒྱ་ལྷེ་ལྟར་
ན་གོང་གི། འདི་ནི་ཡོན་ཏན་སོགས་པའི་ངོ་མཚར་ཆད་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང། སྒོམ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱན་བདེན་པར་མེད་ན་དམིགས་པ་དང་དོན་གཉེར་ཐང་དོར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སོགས་ཇི་ལྟར་འཐད་སྟུང་དུ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་གང་དུ་འདྲ་ཆགས་པ་འཕུ་ཞེན་པ་མེད་པར་དོན་གཉིས་རྩོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་བྱ་དང་། ཁྱིམ་སྤང་པ་རོལ་བྱིན་རྩོགས་དོན་བྱེད་ཁོ་ནར་ཟད། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། གཟུགས་མེད་ལམས་སུ་སྒྲེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། དཔེར་ན་མི་ཞིག་རིན་ཆེན་གཏོར་ནམས་རྟེན་གྱུར་ན། དེ་ལ་འདོད་པའི་སྒོ་ནི་བསྐྱེད་པར་མ་བྱས་ལ། དེས་ཀྱང་དུས་གཞན་ཞིག་ན་དེ་དག་ཡོངས་སྤངས་ཤིང་། སྤངས་ནས་བྱིས་དུ་སོང་སྟེ་ཆགས་པར་མི་བྱེད་ལྟར། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་དགའ་བ་དང་། བདེ་སྤྱོད་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་བཞི་ཐོབ་ནས། བསམ་གཏན་བདེ་ལྡན་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་ཐོབ་བཏང་སྟེ། འགྲོ་ལ་སྟོང་བརྟེན་ལྡན་པ་ཕྱིར་ཡང་འདོད་ལམས་འཇུག ། སྤང་དོར་སོགས་སུ་ཞེན་ན་སྟག་པར་ལོག་ཞུགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་གནས། དྲག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་པར་འདོད་པའི་སྒོ་སྐྱེད་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་ཤོད་ཅིང་སེམས་གཡེངས་གྱུར་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་ཡོངས་ཉམས་མཉམ་པ་གྲུ་ཞིག་བཞིན། ། དེས་ན་སྒྲིན་མ་སྟེ་བྱའི་ཚུལ་དུ་ལམ་ལ་སྒོལ་དགོས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གཟུགས་དང་སྒྲིན་དང་དེ་བཞིན་དྲི་དང་རྟོ། རིག་དང་འདོད་ཡོན་ལྡན་པ་མཛོན་པར་བཙོན་གྱུར་ཀྱང་། དྲག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་ཐེག་བྲལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དགའ་ན། དཔའ་བོ་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། ། སྐབས་ལྟར་ཡོ། །

མཐར་ཁྱིམ་སྤྱོར་བ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་ཕྱིར་སེམས་པ་རྣམ་དག་པ། བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ལ་མཛོན་བཙོན་རྣམ་པར་སྤྱོད། དཔེར་ན་བྲན་མོ་ཆུ་ཆུན་དབང་མེད་རྩེ་བོའི་དབང་། དེ་བཞིན་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་གིས་འགྲོ། ། སྐབས་དུག་པའོ། །

འདིས་པར་བྱིན་དུག་རྩེས་སུ་དུན་པས་མཛོན་པར་བཙོན་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟ་རྩེས་སུ་དུན་ནས་ཅི་བྱེད་དེའི་དབང་དུ་གཏོང་བ་ལས་རང་དགར་མི་འཇུག་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྩེས་སུ་དུན་པས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་ལ། ཀྱང་པ་དང་པོར་རྩེ་བའི་འགྱུར་རྣམས་སུ། སེམས་ཅན་གང་དག་ཅས་འབྱུང་ཡང་། འགྲེལ་པ་གཉི་གས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཅས་སྒྲིབ་པ་ཤད་བྱས་སྤང་དོ། ། སྒྲིབ་བྱས་སམ་འོན་ཏེ་རྟག་ཏུ་བདེག་ཀྱང་ཅུང་། བྲན་མོ་རྩེ་བོ་ལ་ནི་སྒྲོག་ཆོག་མི་སྒྲིབ། འདི་ཡིས་བདག་ནི་བསམ་དཔའ་འགྱུར་དུ་འོང་སྟུང་ནས། ཤིན་ཏུ་སྒྲག་པའི་ཡིད་ཀྱིས་འཇིགས་བཅས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཞུགས་པ། འགྲོ་བ་ཀྱུན་ལ་བྲན་གྱུར་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་རྩོགས་པར་འགྱུར། རྩེ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱུང་བས་ནི་དེ་ཉིད་ཐེག ། སྐབས་བདུན་པའོ། །

༥ འདིས་སྐད་ཅིག་སྤྱོར་བ་བསྟན་ཚུལ་ནི་སྟག་བསམ་གཏོམས་པ་མཐར་ཐུག་པར་བསྟན་པས་མཚོན་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་མཐར་བྱིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དགོས་ལ་ཉིན་མཚན་མཛོན་པར་བཙོན། ལྷ་གཅིག་པ་ལ་མ་ནི་རིམ་གྱི་བྱེད་པ་ལྟར། བསམ་པ་ཐག་པས་རྣམ་པར་སྒྲི་མེད་གནས་པར་བྱ། ། རྩེས་སུ་རིག་པའི་ལེའུ་སྟེ་ཉེར་དགུ་པ་དང་སྐབས་བརྒྱད་པའོ། །

༦ འདི་མན་ཆད་རྒྱན་དང་རྒྱར་དུ་མེད་ལ། སྤྱོར་བའི་ལུགས་ཤིག་ཐོན་ནས་ཀྱང་ཡོད་འདུག་པ་སྒོལ་དཔོན་གྱིས་བཀག་གོ། འདིས་ཆོས་སྒྲིབ་སྟུན་ཚུལ་ནི་སྒྲིབ་ཞེས་མཛོན་དུ་མཛོད་དེ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་བཞུགས་ནས་འཕྱིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཡུན་རིང་འཁོར་འདོད་ཅིང་། སེམས་ཅན་དོན་དང་ཁྱིམ་སྤྱོད་བཙོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། སྒྲིབ་འོ་སྒོ་ནི་རྩལ་ཅན་སྒྲེབ་མི་འགྱུར་ན། དེ་ནི་བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ལྡན་གཡེལ་བ་མེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་མཁས་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བཟང་། གཤམ་ཏེ་རིང་བར་འདུ་ཤེས་སྟུག་བསྐལ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ། ཡང་དག་ཆོས་སྒྲིབ་བྱེད་ཆོ་ཡུན་རིང་སྟུག་བསྐལ་འགྱུར། དེས་ན་བཙོན་འགྲུས་པ་རོལ་བྱིན་ཉམས་ལེ་ལོ་ཅན། ། བྱང་སེམས་མཁས་པ་རྣམས་དུས་ཡུན་རིང་བ་དང་བྱང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དཀའ་བ་ལ་མི་བརྟ་བར་སྤོང་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་འཕགས་པ་རྟག་དུ་རྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་བོ་ནས་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི་བར། ཉིན་མཚན་གཅིག་ཙམ་དུ་ནི་ཡིད་ལ་སེམས་བྱེད་ན། ཁལ་ལ་བ་གསལ་བས་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་པར་རིག་པར་བྱ། གཤམ་ཏེ་འགའ་ཞིག་འདི་སྐད་རི་རབ་རི་བཞིག་པའི། རྩེས་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར་ཞེས་སྒྲ་བ་ལས། རྩེ་སྟེ་སྟོ་བའི་སྟོ་སྐྱེད་ཆད་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་ན། རྩེ་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཡིན། རྩེ་སྟེ་དེ་ནི་འདི་ཙམ་ཆོད་ལྷ་ཅི་དཀའ་ཞེས། སྐད་ཅིག་ཙམ་ལ་རི་རབ་ཐལ་བར་བསྐྱུག་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་བཙོན་འགྲུས་བཙམས་པ་སྟེ། རིང་བོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་འགྱུར། ། **དེ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཙམ་པ་ནའང་མངོན་ཞེན་མེད་པ་གཤམ་ཆེ་བའི་ཚུལ།** འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་ནས་དོན་བྱ་ཞེས། གཤམ་ཏེ་ལྷས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་བཙོན་བྱེད་ན། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་གནས་པས་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལས་རིང་འགྱུར་གནས་ས་བཞིན། གང་ཆོ་ལྷས་དང་སེམས་དང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་ནམ་པར་ལོག་ནས་གཉིས་སུ་མེད་ཆོས་སྟོད། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མི་ཉམས་མཆོག་འདོད་པའི། བཙོན་འགྲུས་པ་རྣམས་ཕྱིན་ཅེས་པར་མཛད་པས་གསུངས། ། **རྟག་དུས་ཤར་བྱིན་འཛིལ་བའི་བྱིར་ཆོས་འཕགས་བསྟན་པ་ལྟར་དཀའ་སྤྱད་སྟུག་བཟལ་ལ་བཟོད་སྟན་དགོས་ཚུལ།** གཤམ་ཏེ་གཞན་ལས་དན་བཙོད་ཆོག་རྒྱབ་ཐོས་གྱུར་ན། བདག་བདེ་ཡིན་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་དགའ། སྟུ་སྟུ་སྟུ་ཐོས་གང་གིས་གང་ཞིག་གང་གི་བྱིར། བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཕྱིན་མཆོག་ལྷན་པ་མཛད་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པ་ཞིག་བཟོད་པའི་ལེགས་ཆོས་ལྷན། གང་ཞིག་སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་བཀའ་སྟེ་འཛིག་རྟེན་མཁྱེན། སངས་རྒྱུས་རྣམས་དང་དག་བཙོན་རང་རྒྱལ་ལྷས་བྱས་པ། བྱིན་པའི་ལུང་བོས་དེ་ལ་བསོད་ནམས་ཆར་མི་པོད། བཟོད་ལ་གནས་པའི་ལྷས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་འགྱུར་ཏེ། སྟུ་སྟུ་སྟུ་གཉིས་མཚན་དང་མཐུ་སྟོབས་པ་མཐའ་ཡས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་རབ་སྟོང་པ་སྒྲིགས་པར་བྱེད། འདི་ནི་བཟོད་ལྷན་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དགར་འགྱུར་མཁས། གཤམ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་ལས་ཅན་དན་ལུར་མ་སྐྱངས། རབ་གུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ནི་ཉུག་བྱེད་ལ། གཞན་ཞིག་མེ་མདག་མགོ་ལ་འཐོར་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ། རྩེ་ཡིས་མཉམ་ཞིང་སྟོམས་པའི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་བྱས་ནས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྐྱེས་ན། རྒྱལ་ལོ་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་བཟོད་པས་དག་བཙོན་དང་། རང་རྒྱལ་སེམས་ཅན་ལས་ཀྱི་རྩེ་ཐེ་ཐེ་ཀྱིས་གཞོན། བཟོད་བྱེད་འདི་སྟུ་སྟུ་ཡང་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། སེམས་དཔུལ་དུད་འགྲོ་གཤིན་རྩེ་འཛིག་རྟེན་སྟུག་བཟལ་མང། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཡིས་དབང་མེད་གཞོད་སྟོང་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེད་དུ་ཅི་བྱིར་ད་བཟོད་མི་བྱ་སྟུ་སྟུ། ལྷག་དཔུག་མཚན་དང་བསད་དང་བཅིང་དང་བདེག་པ་དང་། མགོ་གཙོད་པ་དང་ན་བ་རྟེན་ལག་སྟུ་གཙོད་དང་། འཛིག་རྟེན་སྟུག་བཟལ་རྩེ་སྟེད་བདག་གིས་བཟོད་སྟུ་སྟུ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཕྱིན་ལ་གནས། ། **ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་མགོ་དང་རྟེན་ལག་གཙོད་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བཟོད་དགོས་པའི་དཔེར་བྱས་ནས་བསྟན་ཏེ།** སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲུལ་ལས། བཟོད་པའི་པ་རྣམས་ཏུ་བྱིན་པ་རྩེ་སྟེད་བསྟན་པའི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ་རྟག་དུ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟག་དུ་ལེའུ་སྟེ་སྟུ་སྟུ་བཟོད། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་འདོད་རྣམས་འཕགས་པར་འགྱུར། སྟོབས་བསྐྱེད་སྟོད་ལུལ་གནས་ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད། སྟོམ་པ་བྱ་བ་རྩེ་སྟེད་ཀུན་གྱི་རྩེས་སུ་འཇུག སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་པན་བྱིར་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་བཟོད། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལེ་ལོར་ཆོས་འཕགས་གནས་སྐབས་འདོད་ཡོན་ལྷ་ལ་དགའ་མཁུར་རོལ་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པ་བཞིན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མ་དག་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛིག་དགོས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རང་རྒྱལ་དག་བཙོན་བྱང་ཆུབ་རིག་འདོད་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅིང་མི་མཁས་དེ་བཞིན་སྟོད་པ་ཉམས། རྩེ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བཟོད་ན། འདོད་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཡོན་བཙོན་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་ལ་གནས། རྩོམ་གང་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་འབྱུར་བ། རྩོམ་ཡོན་ཏན་ཆོས་ལུ་རྟམས་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དོན། རྩོམ་གང་པན་བྱེད་རྟམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་ཉམས་པ། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཅེས་རྟམ་པར་འབྲེན་པས་གསུངས། གཤམ་ཏེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདོད་ཡོན་ལྷ་སྒྲིབ་ཀྱང། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྐབས་སོང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྲུབ་བྱ་སྟམ་དུ་གྱུར་
མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ན། མཁའ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། གཤམ་ཏེ་བསྐལ་བ་བྱེ་བར་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བསྟེ། སྒྲིབ་ཀྱང་རང་རྒྱལ་
དག་བཙོན་ཉིད་ལ་འདོད་སྟེད་ན། རྩོམ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིན་བྱང་ཆུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་པས་པམ་པས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མྱེ། ཚུལ་
ཁྲིམས་བསྐྱེད་ཁོང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡོངས་བསྟོན་ལ། རྩོམ་སྒྲིན་སེམས་མེད་ཅིང་བདག་བསྟོན་མི་བྱེད་ལ། རྩོམ་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་
ཡོངས་སུ་སྤངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གནས་བཟོད། རྩོམ་ཁྲིམས་དེ་ལའང་བདེན་ཞེན་དང་སྒྲིན་སེམས་བསྐྱེད་མི་རུང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྒྱལ་བའི་ལམ་སྒྲིབ་པ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁྲིམས་ལུ་འདི་དག་ཁྲིམས་འཆལ་ཅེས། སྒྲིན་ཆོགས་འདུ་ཤེས་ལྷགས་པ་ཤིན་
ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་ཤིང་དེ་ལ་ཡོངས་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད། གཤམ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་
ཤེས་འདོད་ཆགས་བྲལ་ལ་སྒྲིན་མིན་ག་ལ་ཡོད། གཤམ་ལ་སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་སྒྲིན་སེམས་མེད། འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲིན་པར་རྟམ་པར་འབྲེན་
པས་གསུངས། སེམས་ཅན་དག་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཁྲིམས་ལུ་པ། སྤྱུག་དང་མི་སྤྱུག་གྱུར་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡིན། མགོ་དང་རྒྱ་ལག་གཏོང་ཁོང་
ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱང་མེད། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཁོང་ཏུ་ཞེན་པ་མེད། རྩོམ་རྟམས་རང་བཞིན་བདག་མེད་ལ་མ་བརྟུན་ཤེས་ནས། རྩོམ་
བདག་གི་ཤ་ཡང་གཏོང་ལ་ལྷན་པའི་སེམས་མེད་ན། རྩོམ་ཕྱི་རོལ་དངོས་པོ་གཏོང་བ་སྒྲིན་ཅི་དགོས། གཤམ་ཏེ་སེར་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། རྩོམ་
བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་དངོས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པས་ཆགས། སྤྱུན་པོ་རྟམས་ལ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་ག་ལ་ཡོད། སེར་སྒྲིབ་ཤེས་དམིགས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་
ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ། སེར་སྒྲིབ་ཅན་ནི་ཡི་དུགས་གནས་སུ་སྒྲིབ་རུ་འབྱུར། རྩོམ་སྒྲིན་སྒྲིན་པ་ཡང་དེ་ཆོད་དུལ་བོར་འབྱུར། རྩོམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་ཅན་དུལ་ཤེས་ནས། གཏོང་ལ་མས་པར་འབྱུར་ཁོང་ཏུ་སྤྱུག་པར་གཏོང། སྤྱིང་བཞི་ལེགས་པར་བརྟུན་པ་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་
འདྲ། བྱིན་ནས་དགའ་བར་འབྱུར་གྱིས་སྤྱིང་ཐོབ་དེ་ལྟ་མིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་མཁའ་པ་གསལ་བ་མིད་གསུམ་གྱི། སེམས་ཅན་རྩོམ་དེ་
དག་གྱུར་ལ་སྤྱིན་པ་འདི། བྱིན་པར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སྤྱིན་བྱིན་ལ། རྩོམ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བསྟོན། བྱིན་པ་བྱིན་
ནས་དངོས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མེད། རྩོམ་ནས་དུའང་རྟམ་པར་སྤྱིན་ལ་རེ་བ་མེད། རྩོམ་གཏོང་བ་མཁའ་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་སྟེ། རྩོམ་
དུ་བཏང་ལ་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུར། སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་སེམས་ཅན་མ་ལུས་རྩོམ་ལྟེ་སྤྱིད་པ། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
གྱིས། འདིག་རྩོམ་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱས་དག་བཙོན་རང་རྒྱལ་ལ། བསྐལ་པ་མཐའ་ཡས་སྤྱིན་བྱིན་ཉན་ཐོས་ལེགས་ཆོལ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
མཁའ་པ་ཐབས་མཁའ་གང་ཞིག་གིས། རྩོམ་བསྟོན་རྟམས་བྱ་བའི་དངོས་ལ་ཡི་རང་ནས། སེམས་ཅན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་ཡོངས་བསྟོན་
ན། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། རྩོམ་སྤྱིན་མཆིང་ཕྱི་ཕྱོད་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཡང། རྩོམ་ཆེན་བུ་རྩུབ་གཅིག་དེ་གྱུར་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན། བྱང་སེམས་ཐབས་མཁའ་པས་རྩོམ་དངོས་སུ་མ་བཏང་ཡང་ཆོགས་སྤྱིན་པོ་ཆེ་ཆོགས་མེད་པར་རྩོམ་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་འགྲོ་གྱུར་སྤྱིན་པའི་ཕྱི་ཕྱོད་པོ་རྩོམ་
ཆེན་གྱུར། རྩོམ་སྤྱི་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། གཤམ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འགྲོ་ལ་སྤྱིན་བྱིན་ནས། རྩོམ་བདག་གིར་མི་
བྱེད་དངོས་པོ་ཕངས་མེད་ན། རྩོམ་དགེ་བའི་རྩ་བ་མཐུ་ཆེན་འཕེལ་འབྱུར་ཏེ། སྤྱིན་མེད་འོད་ལྡན་སྒྲིབ་དཀྱིལ་ཡར་གྱི་དོ་བཞིན་ནོ། རྩོམ་རང་གཞན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གྲི་ཕྱིན་དུག་གི་སྒྲིང་པ་མཐའ་མེད་དུ་ཡར་སྐྱེལ་བ་ནི། སྒྲིང་འབྲེལ་ལས། ཆོས་འཕགས་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། ། ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིང་ཐང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལུ་སྟེ་སོ་གཅིག་པའོ། །

རྒྱ་འབྲེལ་གཞན་གཉིས་ལས་བར་འདྲིར་སྐབས་ཡུ་པའི་ལེ་མཚན་ལས་ཤིང་འོག་མ་འདི་རྒྱ་སྒྲིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང། ཁྱེད་ཀྱི་དོན་དུ་བསམ་ནས་མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བར་བཤད་དོ། ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་པས་ཡི་དུགས་འགྲོ་བ་གཅོད། ། དབུལ་བ་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅོད། ། སྒྲིང་ཆེ་ལོངས་སྒྲིང་མཐའ་ཡས་རྒྱས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ། སྒྲིན་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། ། ཁྱེད་ཀྱིས་དུང་འགྲོའི་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ངོ་བོ་དང། ཁྱི་ཁོམ་བརྒྱུད་སྒྲིང་དེ་ཡི་དལ་བ་རྟག་ཏུ་རྟེན། ། བཟོད་པས་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ། གསེར་མདོག་སྤྲུག་ཅིང་འགྲོ་བས་ལྷ་བའི་འོས་སུ་འགྱུར། ། བཟོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་འབྲིབ་མི་འགྱུར། ། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་རྒྱལ་བའི་བང་མཛོད་རྟེན་པར་འགྱུར། ། བསམ་གཏན་གྱིས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲིང་པ་འདོར། ། རིག་དང་མངོན་པར་ཤེས་དང་ཉིང་འཛིན་མངོན་པར་སྒྲིབ། ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། ། བསམ་གསུམ་མ་ལུས་པ་ལས་ཡང་དག་འདྲའ་བར་འགྱུར། ། ཁྱི་ཡི་བྱ་མཚན་འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་བསྐྱར་བྱས་ནས། ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐང་པར་བྱ་བྱིར་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། ། ། བརྒྱ་ཕྱིས་འདི་ནས་སྐབས་དུག་པའི་ལེ་མཚན་ལས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཉི་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐར་གྱིས་སྒྲིང་བ་བཅུ་གཉིས་ལ་རེ་རེ་ཞིང། མཐར་གྱིས་བྱ་བ། མཐར་གྱིས་སྒྲིབ་པ། མཐར་གྱིས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཀྱང། བརྒྱུད་རྟོང་པར། སེང་གའི་སྒྲིན་སྒྲིགས་པའི་བྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲོངས་པར་བསམ་པར་སྒྲིང་ལ། ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་པར་ཕྱིན་བཅུ་དང་ལྷུར་ཏེ་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ་ཆོས་སྟོན་པའི་དོན་དུ་མཛད། ཆོས་འདི་ཡོངས་རྒྱལ་གྱིས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་བསམས་ཏེ་རྒྱང་པ་འདི་གཅིག་དུ་སྐབས་བདུན་པར་བྱས་ཀྱང། སྒྲིབ་དཔོན་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་གྱི་སྟོན་པ་ཆོག་ཀྱིས་གཉིས་རྒྱུགས་པའི་དོན་དུ་མཛད། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་ས་བརྒྱུད་པར་ཞིང་དག་སྒྲིང་བ་འབྲུག་པ་དང། སྟོབས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་རྩེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོན་པ་ཆོས་བསྟན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་པས་སངས་རྒྱས་ས་ལ་རེག་ཅིང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཀྲལ་ནས་བྱང་སེམས་གཞན་དུ་མ་བསྐྱེད་པས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རིགས་འཛིན་པ་དང། སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱན་འཛིན་རྒྱལ་སྟོན་པར། ཡོངས་དག་ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དག་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན། ། སངས་རྒྱས་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཛིན། ། དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་རྒྱུད་དང་ཆོས་ཀྱན་ཡོངས་སུ་འཛིན། ། འགྲོ་བའི་ནད་གསོ་མཛད་པ་སྟོན་པའི་མཚན་གྱུར་པ། ཤེས་རབ་བསྟན་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ་ལྷན་འདི་གསུངས་ཏེ། ཁྱིང་ནི་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་སྒྲིང་པ་བྱང་རྒྱལ་ལམ། ། ལམ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་བཤད། ། ཡོངས་སུ་གཏད་པའི་ལུ་སྟེ་སུ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པའོ། །

འདིས་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལོ། འདིའི་ཐང་གི་བརྒྱུད་རྟོང་པར། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཁྱེད་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་ཀྱན་འདི་ལས་འབྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ཤར་ཕྱིན་འདི་གང་དུ་སྒྲིང་པ་དེར་སངས་རྒྱས་བཀུགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པ་དང་དགེ་འདུན་འདུ་བ་སོགས་འབྱུང་བས་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལས་འདི་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུང་དགོས། ཁྱེད་ལན་གསུམ་དུ་གཏད་པ་ཡིན་པས། འདིར། ལམ་འདི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བྱིར་བཤད། ། ཁྱེད་ཀྱི་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པ་འདོན་རྒྱལ་སྒྲིང་འབྲེལ་ལས། བྱ་ཁྱེད་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀྱན་དགའ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་ཡིན། ཁྱེད་ཤར་ཕྱིན་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱིས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང། དེ་ཤར་མདོ་མི་ཉམས་པར་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་གཏད་པ་ཡིན་ནོ། ། བརྒྱ་ཕྱི་དང་ལ་ཆེ་རྒྱ་ཕྱིས་འདིའི་འང་རྒྱང་པ་བྱི་མ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྐབས་བརྒྱུད་པ་དང་ལྷུར་བ་ཆོག་ཟེན་འབྲེལ་ཆགས་པ་རྩར་འོངས་ཀྱང། བརྒྱུད་རྟོང་པའི་ལུ་སྟེ་རིམ་པ་དང་ལྷུར་བའི་ཆེ་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་སྒྲིང་འབྲེལ་དགོངས་པ་ཐབ་པར་སྒྲིང་དོ། ། རྒྱན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཡུམ་ཤར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་དོན། །ཉུང་དུའི་ཚིག་གིས་བཟུལ་བའི་དགེས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལགས་རྟོགས་ནས། །ཡང་དག་ལམ་བཟང་མུར་བསྐྱོད་ཤོག། །མཆན་བྱ་འདི་ནི། །འབྲུག་པ་དགོན་མཚན་གྱི་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་ལྷ་ལྷུན་པ་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཆོས་གྲུ་འགྲུམ་བཞིན་པའི་སྐབས་མདོ་རྒྱས་པ་ནམས་དང་རྒྱན་སྦྱར་རྩལ་ཐང་ཀ་རེ་ཙམ་ངེས་བྱུང་ཆ་ཚང་སྒྲོར་མེ་འཇགས་པས། རྒྱན་གྱི་བཤར་སྤྲང་ལ་ཕྱད་པ་དང་སྤྲར་ན་བདེ་བར་འདུག་སྟམ་ནས་སྐབས་བཞི་པའི་ཕྱད་ཡན་བྲིས་ཀྱང་། གྲ་སྒྲོར་གྱིས་དུས་གཉེགས་པས་པོ་ཏེ་གཞན་ནམས་འཛིན་སྦྱར་དང་། མོ་མོའི་མཆན་དང་བསྐྱུས་དོན་གསར་དུ་བྲི་བྱ་སྟགས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཅན་དུ་བྲིས་པ། །ཨ་མཚན་དགོན་གྱི་ལམ་རིམ་ཁྲི་བ་རྣམས་ནམ་དཔྱད་ཡངས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱན་ཚུགས་ཀྱིས་སྦྱོང་ཆའི་རིམ་པ་པར་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་མཁྱེན་ཆ་ཚང་བ་ཕྱེད་དགོས་ཞེས་ནན་ཏན་དུ་བསྐྱུལ་བ་བཞིན་བྱུང་པར་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་པོ་དར་ཁོང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། །

༡༡། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་སྤྲོད་ནས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱ་ཚ་འབྲེལ་སྐྱེས་
མདོ་རྒྱ་རྒྱར་བའི་གཟབ་བཤད་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་སྤྲོད་ནས་ལ་བའི་སྒྲིན་མའི་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

བསྐྱེད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཛོད་བརྟེན་ཏེ། ཁོ་མཚར་མཛོད་པས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་མཆོག་ གསལ་མཛོད་སྤྲོད་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུམ་
བཟུང་ནས། ཁྱེད་མའི་གསུང་རྒྱ་ཟིན་ཙམ་ཡི་གེར་འགོད། །

དེའང་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོས་པོ་ཞི་བ་ལྟས། འགྲོ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤྱོད་གཅིག་ལ། བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས། བསྟན་པ་རྟེན་དང་བཀུར་
སྤྲོད་དང་། བཅས་ཏེ་ཡུན་རིང་གནས་ཀྱི་ཅིག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཀྱན་འབྱུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ནད་མ་ལུས་པ་
སེལ་བའི་སྤྱོད་གཅིག་ལ་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གནས་པ་གཙོ་བོར་འཆད་
ཉན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། འཆད་ཉན་རྒྱུ་བཞིན་དུ་བྱེད་པའང་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་ལ་རག་ལས་པས། དེའང་བསྟན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྟན་བྱེད་སྤྱོད་མའི་མཚན་ཉིད། དེས་དེ་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས་སྐྱེས་གཞུང་གཞན་ལས་ཀྱང་
བཤད་མོད། རྒྱ་འདིར་ཡང་། སེམས་མེ་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱེས། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་བསྟན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། སངས་
རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྟག་པར་བྱས། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་ཉན་བསམ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད། བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན། ཁྱེད་སྤྱོད་ལ་སྐྱེས་
པ་དང་། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་བཤད། མ་བསྟན་པའི་ཉེས་དམིགས། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཆང་དང་། ཞེས་སྐྱེས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། དེའང་
འཆད་པ་པོས་ཀྱན་སྤྲོད་ཉན་མངས་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཆད་དགོས་ཤིང་། ཉན་པ་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུམ་སྤྲོད། འདྲེས་དུག་
བསྟན་པའི་སྤྱོད་ནས་ཉན་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་འདི་ཉིད་
ཡིན་ལ། དེ་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་སྐྱེས་བྱུང་། དེའང་སྤྱིར་ཨ་ཁྱི་
དོན་དུ་མར་འབྱུག་སྟེ། ཨ་ཁྱི་ལ་མངོན་སྟོགས་དང་། ཨ་ཁྱི་ལྟ་ཡང་ཡང་དང་། ཨ་ཁྱི་ལྟ་ཟེལ་གཞོན་དང་། ཨ་ཁྱི་ས་མ་ཡ་མངོན་རྟོགས་ལ་འབྱུག་
པ་སྐྱེས་སྤྱོད་པ་ལས་འདིར་ནི་མངོན་སྟོགས་ལ་འབྱུག་པ་ཡིན་གསུངས། ལྷ་པ་ཉེ་བ་དང་། དེ་ཤ་སྟོན་པ་ལ་འབྱུག་པས་གཞུང་གི་ཆོག་ཆོགས་རྒྱ་
ཆེ་ཞིང་གོ་རིམ་འབྱུག་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་དག་མཐར་ཆགས་སུ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ནི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེའང་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་འཇམ་
དབྱངས་ལ་གཞུང་དང་མན་ངག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅེས་ཞུས་པའི་ཆོ། མན་ངག་ནི་གཞུང་དང་མཐུན་དགོས། གཞུང་ནི་ནམ་
ཡང་དོར་བར་མི་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་གྱིས་མན་ངག་གཞུང་ཆེན་མོ་དང་མི་མཐུན་ན་དོར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡིན་ཏེ་མན་ངག་ཅེས་
པ་གཞུང་ཆེན་མོའི་དོན་རྟོགས་པའི་མན་ངག་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། མན་ངག་གཅིག་ལྟ་བུ་བཟུང་བས་མི་ཡོང་སྟེ། དཔེར་ན་ལྷེ་མིག་གིས་ཟླ་འབྱེད་
དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རང་ལྷེ་མིག་དུ་འགྲོ་སའི་ཟླ་ལ་བདག་མ་བྱས་པར་འདི་ལྷེ་མིག་ཡིན་ཞེས་ལྷེ་མིག་གཅིག་ལྟ་བུ་བཟུང་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཡིན་གསུངས། རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་ཐོག་མར་སྒྲིན་པའི་དགོས་པ་ནི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིན་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛིན། རྒྱུད་ལ་བྱིན་ཆུབས་འབྱུང་བེར་བ་
ཉར་ཡིན་ལ། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིད་ཚུལ་རི་ཉར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའང་རང་རྒྱ་སྐད་ལ་མཁས་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟམས་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་སྒྲིན་མི་ཆོག་པར་དང་པོ་བགས་བཅད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་རྒྱ་སྐད་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་དེ་
ལོ་ལྟ་བུས་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་ཏེ་འོངས་པའི་ཆོས་ཁྱདས་བཅུན་པར་གོ་རུས་པས་ན་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། སྒྱིར་དུས་འཁོར་
སོགས་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐད་ལྟ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་དང་། ལྟ་ཡི་སྐད་དང་སྒྲིབ་དང་གཞི་བྱིན་སྐད། །ཅེས་སོགས་ཉར་
སྒྲིབ་པའི་དུས་སྒྲིབ་ལམ་བཟུང་བས་འབྲས་བུའི་དུས་སྒྲིབ་སྐད་ལྟ་ཆོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ལྟམས་
ཀྱིས་སྤྱོད་ཏེ་སྐད་དུ་ཆོས་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུད་ལ་བྱིན་ཆུབས་འབྱུང་བེར་བ་ཡིན་གསུངས། རྒྱ་
གར་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་པ་ནམས་མུ་ངན་གྱི་ཆོ་ལྷ་དང་གོས་ནག་པོ་གྱུན་ལ། དུས་རྒྱུན་དུ་གོས་དཀར་པོ་གྱུན་པས་རྒྱ་
གར་དང་། རྒྱ་ནག་པ་ནམས་མུ་ངན་གྱི་ཆོ་ལྷ་དང་གོས་དཀར་པོ་གྱུན་ལ། དུས་རྒྱུན་པར་གོས་ནག་པོ་གྱུན་པས་རྒྱ་ནག་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ལ།
ཁ་ཅིག་དེ་ནི་ཡིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པས་མི་འཐད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་དེའི་འཕུལ་ཡོད་པ་ཕྱིས། ཀའང་ག་རྒྱུ་དུ་བསྐྱར་ཏེ་མིང་མཐའ་འདྲན་ཚུལ་གྱི་
དབང་གིས་ཡིན་པས་སྒྱུན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་རིང་དུ་གར་བས་ན་རྒྱ་གར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་བོད་ལ་སོགས་
པའང་དེར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན་སྒྱུན་མེད་དེ། སར་ཉལ་ཞེས་པ་མ་ཉེ་ལ་འཇུག་ཀྱང་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། སལ་ཆེར་རྒྱ་
ཞེས་པ་དང་གར་ཞེས་པ་སོ་སོར་བཤད་མི་དགོས་པར་གྲང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱ་གར་ཞེས་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཟགས་པ་འཐད་
ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །སྒྲིག་སྐུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་པོ་བྱས་པ་འགྲེལ་པ་འདི་དང་། སྒྲིག་ཉར་ལྟ་རེ་ལ་བམ་པོ་བྱས་པ་ཤེར་སྒྲིང་ལྟ་ཡིན་གསུངས།
ཡུམ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་སྒྲིག་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དྲི་བའི་ཡུལ་ན་ཡོད། རྒྱས་པའི་འབྲིང་འབུམ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལྟའི་ཡུལ་ན་ཡོད། རྒྱས་པའི་བསྐྱུས་པ་སྟོང་
ཕྱག་བརྒྱ་པ་ཡུམ་འབུམ་པ་འདི་ཡིན་ཞེས་སྒྲིད་ཆལ་མཁན་པོའི་པར་བྱིན་ན་འདུག་གསུངས། གསེར་འབྲིང་ལས། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེུ་བརྒྱད་ཅུ་
གྲ་བདུན་ཡོད་པའི་གྲ་བཞི་པ་ནི་སྐད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྐད་པ་དང་པོ་ནས་དེའི་ལེུ་མིན་ཀྱང་ལོ་ལྟ་བུས་བསྐྱར་བའི་ཆོ་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིད་ཆལ་མཁན་པོ་དང་། རྩེ་བཅུན་པའི་པར་བྱིན་གང་ཅང་ཞིག་ན་འདུག་པས་དེ་ཉར་དུ་དོགས་པ་བྱེད་ལྷགས་
ཤིག་ཡོད་པ་འདྲ་གསུངས། མངོན་པའི་ཕྱེ་སྟོང་གིས་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས་
དེ་ལ་ཕྱག་འཇམ་པ་དང་། མདོ་ཕྱེད་ཕྱེ་སྟོང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བདག་པོ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་ཕྱག་འཇམ་པ་དང་། འདུལ་བའི་ཕྱེ་སྟོང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཅིང་འདུལ་བའི་བཅས་མཚན་ལ་དབང་བ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་མི་དབང་བས་དེ་ལ་ཕྱག་འཇམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་གཞན་མེད་ཀྱང་འདི་
བྱེད་ཅུང་འདི་བྱེད་མི་ཅུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་གྱིས་དེར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་ལ། བཤད་པ་ཉིད་འགོད་ལ། བཤད་པ་མཐར་བྱིན་པའི་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལ།
།ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་བ་སྒྲེས་ཞེས་པའི་བར་བྱང་། གཞུང་འདི་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་སྒྲིང་པའི་བཟང་སྟོང་མཁས་ཀྱི་བཤད་ལ། ལོ་
ལྟ་བུ་ཆེན་པོའི་འཇམ་པོའི་བཤད་ལ། ཤེར་འབྱུང་གི་རྒྱུ་བའི་བཤད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཉར་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའང་མཁས་པ་ལྟ་མ་བཞི་ལ་

འཐད་མི་འཐད་སྟགས་ཀྱི་ཟུར་མི་ཟ་བར་དེ་དག་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཀོད་ནས་སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་པར་སློབ་ཞེས་པའི་
བཤད་པ་མཛད་པས་བཏང་སྟོན་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་མ་བཞིའི་དྲིན་དང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་ཀྱས་ཀྱི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་
མི་ལུས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས་འཇམ་བོའི་བཤད་པ་དང་། ལྷ་མ་བཞིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟགས་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་མ་ལུས་ཤིང་།
སློབ་དཔོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སྟགས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ་འཆད་ཅེས་པའི་བཤད་པ་མཛད་པས་རྩལ་མའི་
བཤད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ལྷ་མ་བཞིས་སེལ་མ་ལུས་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་
པར་བཤད་ནས་སྒྱུར་བཞེ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས་མ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་དང་། དབྱིག་གཉེན་ཀྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་ཞེན་ཏེ་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བས་
ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་། འཕགས་པས་ཚིག་ཟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚས་སྐྱ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་
བཤད་པ་དང་ཉི་མེ་ཙམ་དང་ཐུར་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་དང་། བཅུན་པས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་པས་ན་རྫོང་པའི་དྲི་མ་སེལ་མ་ལུས་ལ།
མདོར་ན་བཤད་དགོས་པ་མ་བཤད་ཅིང་མི་དགོས་པ་བཤད་པའི་སྒྲིན་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དབུ་མར་གནས་པའི་སྒྲིན་རྣམས་ཕྱེ་ཞེས་པས། རང་གི་
མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ། །ཞེས་པ་ལ་ཟུར་ཟ་སྟེ། འདིར་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབུས་ལ་གནས་པར་བཤད་པ་ན། ལྷ་མ་མཐར་སྐྱོང་
བ་དོན་ཀྱིས་གོ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་པས། སྤྱས་དོན་མདོན་རྟོགས་དང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སྟགས་མདོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་འབྲུགས་པ་སྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་
དང་། མ་ཆང་བ་མེད་པར་མཐར་ཆགས་སུ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་དྲིལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱེད་ཤིས་པ་དང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དེ་
ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་གཟིགས་ནས། རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཞལ་གཟིགས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་འམ་ལྔ་བ་དུག་ཏུ་ཆོས་
གསན་པར་གསུངས། དེས་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་གསལ་སྤང་འབྱུང་བར་སྐྱབ་ཀྱས་ན་ལམ་ཀྱན་ཤིས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་
འཕེན་ཚུལ་ལ་དཔག་ན། ཁ་ཅིག །དང་པ་ལས་གྲས་པ་དང་། གྲས་པ་ལས་ཐོས་སྟགས་ཀྱིས་འཇུག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་རྩོན་
ཀྱིས་མི་ལྷོག་པའི་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་རོལ་ནས་རྒྱན་བརྩམས་པའི་འབྲས་བུའམ་དགོས་པ་ཐུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དང་གཞི་ལམ་རྣམ་
གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་དེ་ཙམ་ཀྱིས་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་རྟོགས་མི་དགོས་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་
དགོས་སམ་སྟམ་གསུངས། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་ཅེས་པ་ཆོག་དོན་ཅི་རིགས་པ་དང་གཙོ་བོར་དོན་མ་རྟེན་པ་ལ་བྱེད་གསུངས། ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་ཐོག་མར་སྐྱབས་འགྲོ་བསྟན། འགྲོ་ལ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་རང་བཟོ་མིན་པར་དམ་
པ་ལྷ་མའི་མན་ངག་དང་ལྷན་པར་བསྟན། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཁོངས་བསྐྱང་བསྟན་ལ། དེའང་ཁོངས་པ་ནི་ད་རྒྱལ་དང་བསྐྱང་བ་ནི་
མགོ་གཞོན་པའམ་ཉམས་སྤང་པ་ཡིན་པས་འཆད་ཉན་གྱི་ཆོང་རྒྱལ་ལམ་སྒྲིམ་སེམས་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་དང་མ་བལ་བར་རང་ཉིད་མཁས་
ཤིང་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རིམ་བཤད་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ད་རྒྱལ་གཙོ་བོར་སྒྲིམ་ཤིང་། མཛོད་ལས།
ཆོས་བྱིན་ཉན་མོངས་ཅན་མིན་པས། །ཞེས་སྟགས་ལྟར་དགོས་གསུངས། འབྲེལ་པ་འདི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་སྐྱ་འགྲོས་མཐུན་ཞིང་། རྒྱན་གྱི་འང་རྒྱན་
ཡིན་པས་ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུངས།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

༩ གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་དགོད་པ་ལ། མཚོད་པར་བཙུང་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བསྟན་དོན་གཞན་བཤད་པ་གསུམ། དང་སོ་
ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའང་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཞེས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་ནི་སོ་སོ་ཞེས་པ་མ་འདྲིས་པ་ལ་བྱས་ནས་སྒྲིན་
གི་སྒྲིད་མ་འདྲིས་པར་རིག་པ་དང་། རང་གིས་ཐོང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་བཙུང་དུ་མེད་པས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འཇམ། ཡང་ན་སོ་སོ་འཕགས་པ་ལ་
བྱས་ནས་འཕགས་པ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་སོ་སྒྲིབ་ན་མས་གྱི་སྒྲིད་ཡུལ་མིན་པས་ན་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་འོ། །ཡལ་སྤྱད་དགོངས་པ་
གཅིག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་ན་མ་བཤད་དང་རྟོག་གི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོལ་བའི་རྒྱུ་རྩེས་
ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གསུངས་པ་འདྲམ་བཞག་གི་རྩེས་སུ་བྱུང་བའི་རྩེས་ཐོབ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་
སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་སྒྲིབ་མ་ལྟ་བུར་གཟེགས་པས་ལྷ་མ་ལག་རྩེས་འཛོག་བྱེད་དང་། བྱི་མ་ལ་དེའི་ལག་རྩེས་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱེད་པ་ལྟར་དུས་
མཉམ་པ་དང་ཐོག་པས་བྱེད་པའི་རྩེས་ཐོབ་ལ་བྱེད་གསུངས། གསེར་ཐང་ནས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་པ་ནས་ཆེད་དུ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་མཚོད་
བཙུང་བཤད་ཐབས་ལྗོངས་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་བཤད་ལས་མཚམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ལ་གསུངས་པས། དེའང་མཚམས་སྒྱུར་ནི་འབྲེལ་བ་གོད་པའམ་
སྒྲིབ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལ། མཚམས་སྒྱུར་རྒྱུ་ནི་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱ་མཚན་གྱི་སྟོན་ནས་དང་། ཚོད་པའི་སྟོན་ནས་དང་། ཇི་བའི་སྟོན་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྟོན་
ནས་མཚམས་སྒྱུར་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་ལྟར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེས་ན་གསེར་ཐང་ནས་ཀྱང་དགོས་པའི་སྟོན་ནས་མཚམས་སྒྱུར་རྒྱུ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
མཚམས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ལ་མི་འཛོག་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། ། ཡུམ་ལ་བཅོམ་ལྷན་
འདས་མ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་ཕྱགས་ཅན་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡུམ་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །
བཅོམ་ལྷན་ནི་ལེགས་པ་དུག་དང་ལྷན་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་ལེགས་པ་དུག་ནི། དབང་ཕྱག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཚོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དབང་ཕྱག་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་གཟུགས་བཟང་
དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་དཔལ་དང་གྲགས་པ་གཉིས་དང་། སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་རི་ལྟ་བུ་རྟོག་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སྒྱུར་
ཆོགས་དང་། བྱ་གྲུབ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བྱེད་ལས་བཙོན་འགྲུས་སྤུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྟེ། དེའང་སེར་སྒྲིབ་དང་། ཐག་དོག་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་
དང་གྲགས་པ་སྤུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཅིང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་དེ་གཉིས་སྤངས་པས་འབྲས་བུའི་དཔལ་འབྱོར་དང་
གྲགས་པ་སྤུན་སྤྱོད་ཆོགས་པ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རྟོག་ཐན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འདས་པའི་སྐད་དོད་མེད་ཀྱང་དབང་ཕྱག་སོགས་ལའང་འཇུག་ཅིང་གཞན་
དང་ཞོར་ས་ཡོད་པས་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱེད་པའི་བྱིར་ལོ་རྩེ་བས་འདས་ཞེས་པ་སྒྲིབ་ཐབས་སུ་བསྟན་པར་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་ཁ་
ཅིག རྟོག་ཐན་ཞེས་པ་འདི་ལ་འདས་པའི་སྐད་དོད་མེད་པ་མིན་ཏེ། ག་བྱིངས་བྱས་ནས་ཏེ་བསྟན་པས་ག་ཏེ་ནི་སོང་བ་ལ་འཇུག་པས་རིང་དུ་སོང་
བ་སྟེ་གང་ལས་སོང་ན་འཇིག་རྟེན་ལས་སོང་བའམ་འདས་པར་བཤད་པ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་གསུངས། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་
ཀྱིས་ཐོག་མར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དེའང་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ནས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྟོང་ནས་
རྟོགས་དགོས་ཤིང་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དབང་རྟོན་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཚོད་བཙུང་གྱི་ཆོག་ཐོས་པའི་ཆོ། མཚོད་བཙུང་གིས་མཁྱེན་གསུམ་སྟེ་མེད་དུ་
བསྟན་པས་མེད་ཅེས་པ་དང་། འཕགས་བཞི་སྟེད་པར་བསྟན་པས་ཡོད་ཅེས་པ་འདི་གཉིས་འགལ་ལམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སྟེ་ལ། དེའི་ཆོ་གཅིག་ཏུ་
བལ་སོགས་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་དེ་མཁྱེན་གསུམ་དོན་དམ་པར་སྟེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་འཕགས་བཞི་སྟེད་པར་རྟོགས་པ་ན་ལྷན་གྱི་དོགས་

པ་དེ་སེལ་བར་འགྱུར་གྱི། ཟུ་གྲ་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་གི་དོགས་པ་དེ་སེལ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་དབང་
རྒྱུན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོལ་དུ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཐོག་མར་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཏེ།
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐོག་མར་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་ལུས་སེལ་མི་ལུས་དཔྱད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ་དེའང་དྲི་མ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་པས་
སེམས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ན་བདེན་འཛིན་སྤྱོད་ལུས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་གསུངས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
རིགས་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་གོ་སླ་བས་དེ་ལ་བསྐྱགས་པ་དང་རྣམ་ཐར་རྣམ་བཤུན་སོགས་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་ཆེ་རྒྱས་སུ་བཏང་བ་ཡིན་ལ། རྟག་
ཆད་གྱི་ཉེན་མེད་པས། ལམ་གཙོར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བསྐྱགས་ཤིང་རིགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་དང་འགྲོས་གཅིག་པ་དང་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་བཟུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། དཔེར་ན་སྒོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གང་ལའང་སྟོག་དུ་གྲོས་ཆེ་ཆོས་བྱས་ཀྱང་མཐར་
རྒྱལ་པོ་ལ་གཏུགས་ཏེ་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ། རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ཆེ་ཆོས་བྱས་ཀྱང་མཐར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་གཏུགས་དགོས་
པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཞེས་རྩེད་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐའ་ན་ཡོད་གསུངས། རྒྱལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལའང་འཇུག་པ་དེ་དང་
དེའི་རྒྱལ་བསྟན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལས་འདིར་རྒྱལ་དང་ལུགས་དང་ལམ་གསུམ་དོན་གཅིག་པས་བཞེད་དོན་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྟོལ་གསུམ་པ་ཅན་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས། ལ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རལ་གྱི་ཐང་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ས་མཚམས་མེད། སྤྱིར་
བཞི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ནས་འཛིག་དགོས་པས་རལ་གྱི་ལག་དུ་སྤང་བ་ལྟར་ས་མཚམས་ཡོད་ཟེར་བ་འདིས་མཁུན་
གསུམ་ལ་ས་མཚམས་མེད་ཅེས་ཆོག་ལ་སྒྲིན་ཆགས་པས་རྒྱ་མི་བྱུང་གྱང་། དོན་འདི་ལྟར་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་
ན་ལམ་ཤེས་དེ་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ལ། རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་བ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའི་རྣམ་རྟོགས་སྤྱིར་
བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤོད་དཀའ་གསུངས། མཁས་པ་ལ་ཅིག་མཁུན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་སྤྱོད་གཞི་རྩ་འབྲེལ་སྤྱིར་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རྩ་འབྲེལ་སྤྱིར་
རྒྱལ་ནི། ཉེ་ཁྲི་ལས་དགེ་སྤྱོད་ཐུང་ཆུང་ཆོས་གྱི་དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་
བཅོམ་པ་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུ་ལྟག་བཅས་རྒྱང་འདས་དང་། ཅང་ཤེས་པ་སྤྱང་བོ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལྟག་མེད་རྒྱང་འདས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པས་རྟེན་བྱང་སེམས་དང་། གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་བསྟན། དེའི་ཆོ་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པས་རྟེན་བྱུང་དབང་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེའང་ཤར་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོ་སླ་བས། དགེ་སྤྱོད་གི་དགེ་འདུན་ཞེས་པས་
རྟེན་ཉན་ཐོས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐབས་དང་འབྲས་བུ་ཤུགས་ལ་བསྟན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཞེས་པས་རྟེན་བྱང་སེམས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་ཐབས་དང་འབྲས་བུ་ཤུགས་ལ་བསྟན། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཟབ་མོ་སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞེས་པས་རྟེན་བྱུང་དབང་དང་།
རྣམ་མཁུན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱིར་བ་དེ་ཡང་ཕར་བསྟན་ན་འགྲིག་འདོགས་ཁ་པོ་ཞེག་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་སེང་
གཉིས་དང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་སྤྱིར་བས་མི་འཐད་གསུངས། དེའང་འཕགས་པས་ཉི་སྤྱང་ལ་ལེའུ་བརྒྱུད་དུ་བྱས་ནས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་
མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་ སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་མཁུན་གསུམ་བསྟན། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ལེའུ་ བསྐྱབ་པའི་ལེའུ་ བསྐྱབ་
པ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་ལེའུ་ བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་ལེའུ་སྟེ་བཞིས་སྤྱིར་བཞི་བསྟན། བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་ཆོས་སྤྱོད་ལ་དེའི་

རྩེ་སྤྱོད་གཞི་བཤད་པ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསྟན་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད་ལ། འདིའི་སྐབས་སུ་སྒོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་
གྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པའི་གསང་བའི་གནད་ཤིང་མོ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུས་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཙུ་
བའི་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྟོན་གྱིས་པོ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་ལ་སྤྱོད་དང་གཉིས་ཡོད་པས། བྱེད་ཆོས་
སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་མཛོད་འཛིན་པར་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་གྱིས་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་པོར་སྒྲིན་ལམ་བཟུང་བས་བྱེད་ཆོས་
སེམས་ནི་ཕྱག་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་ནི་ཆངས་པ་གཙུག་ལྷན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས།

༥ གཅིག་དུ་བཤུས་གྱིས་བཅད་གཉིས་པ་དེ། མཚམས་སྟུར། ཙ་བ། འགྲེལ་པ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟུས་དོན། དགོས་དོན་གཉིས་བྱས་ནས་
དང་པོ་བསྟུས་དོན་ནི། ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས་རྩོད་བྱེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཉིས་པ་དགོས་དོན་གྱིས་དབང་རྣམ་དང་
བསྟེ་ཚུལ་འཆད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་རྒྱུ་དང་པོས་འཁོར་བའི་སྤྱོད་བསྟུས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དང་། དེ་སྟུབ་བྱེད་
གྱི་ཐབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ངན་སོང་གི་སྤྱོད་བསྟུས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་བཟགས་པ་བ་དང་། དེ་སྟུབ་བྱེད་གྱི་ཐབས་རིང་དུ་མི་གནས་པར་
འཆི་བ་དྲན་པ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྱོད་བསྟུས་བསམ་པ་སོགས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་རྒྱུ་དང་པོས་རྒྱུ་འབྱེད་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དང་། རྒྱུ་དང་
གཉིས་པས་སེམས་བསྟེད་དང་། གསུམ་པས་དེའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་སྟེན་ལུ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས།
ཉན་ཐོས་དང་དེའི་སྤྱོད་བསྟུས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཞེས་པའི་ཆོག་རིམ་པ་གཅིག་གིས་རང་རྒྱུ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འོ་
ན་ཉན་ཐོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་དམ་སྟུང་ན། ཡོད་དེ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ལྟར་ཉོག་སྟོང་བ་དང་། འབས་བྱ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་རྣམས་སྤོང་བ་ཐ་
མའི་ཆོག་ཞན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་འཛོལ་བ། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་རྣམས་སྤྱོད་ལྟར་གྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་རྣམ་པར་
ཐར་པ་བྱང་ཟད་ཅམ་གྱིས་སྟུག་པ་ཡིན་གསུངས། རྣམ་བཤད་གྱིས་བཅད་ལྟར་ན། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དེ་སྟུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་ཕྱག་
འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་གྱིས་མཚོད་བརྟུན་ཐབས་ལྗོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་དེ་རྩོགས་པ་ཡིན་ལ། འོ་ན་བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་དེ་གང་ཞེ་ན།
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནས། བསྟོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་འདི་འཛིན་ཅིང་། དེའང་རྩོད་པ་ནི། རྒྱུན་གྱི་མཚོད་བརྟུན་འདི་
བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྟུན་བྱེད་འགྲོས་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཡིན་ཞིང་། མདོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་འདོད་པ་ཡིན་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཅམ་
ཉུང་བའི་སྒྲིན་དང་། ཕྱོགས་རེ་ཅམ་ལ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པས་གྲངས་མང་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ནི།
མདོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཀྱང་གྲངས་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཉམས་ལེན་
གྱིས་སྒོས་བསྟུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སྤྱོད་ཆོགས་པར་འགྱུར་བས། དེ་ཕྱགས་ལ་བཞག་ནས་
མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། གསེར་ཐང་ལྟར་ན། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་
པའི་བར་འདི་མཚོད་བརྟུན་ཐབས་ལྗོངས་སྤྱོད་བཀལ་ལན་གྱི་གཞུང་ལ་འཛིན་དགོས་ལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཁ་ཅིག་མཚོད་བརྟུན་ལས་འཕྲོས་
པར་བསམས་ནས་དེའི་རྩོད་ལན་དུ་བྱེད་པ་ནི་དོན་བྱང་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཕྱག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

འཆལ་བ་དང་། བསྟོད་པ་ཐོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོག་འདིས་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་བཤད་ཆར་བའི་རྣམ་པ་
ཉལ་བྱ་ཞིག་བྱས་འདུག་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། ཆོག་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་
ཐུངས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་མཁུན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། མདོ་དང་རྒྱུ་རྒྱུན་ཐུངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་
ཕྱག་འཆལ་བ། ཞེས་པ་ནས། འཐད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚད་པ་ལན་གྱི་སྐབས་སུ། ཐོག་མར་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ཚུལ་ནི།
བསྟན་བཅས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཚུལ་པ་མཁས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། མཁུན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་
མཆོད་པའི་ཤུགས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་པར་དམ་བཅའ་བས། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་སྟོན་དགོས་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་བརྗོད་
བྱར་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་མ་བཤད་པ་བཤད་རྒྱ་མེད་ཅིང་
བཤད་པ་སྟོན་ན་རྒྱ་དང་མངོན་པ་རྒྱས། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་འབད་ཞིག་སྟོན་ན་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུང་བྱ་གཉིན་པོ་གང་ཡིན་མི་
རྟོགས་ལ། ཐུང་བྱ་དང་བཅས་པར་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་སེད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་དུག། དམིགས་རྒྱུན་ཡུལ་དུག། རྒྱ་རྒྱུན་རྣམ་
ཤེས་དུག། ཁྱོགས་སེམས་བྱང་དང་བཅས་པ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞི་བསྟན་དགོས་པས་སྟོན་དང་པོ་ལས་མི་འདའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་
མེད་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་ན་སྟེས་བྱ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། གཞི་བསྐྱེད་ན་གཞི་བསྐྱེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེས་ཚད་
པ་འགོད་དོ། །པར་ཕྱིན་རྟོག་གེ་སྤང་བར། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅས་ཚུལ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཅམ་བརྗོད་བྱར་
བསུ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞེས་འདྲི་བ་དང་འདྲ་བས་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་
མཆོད་བརྗོད་ཚུལ་པས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འདུག་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་བསྟན་བཅས་ཤིག་ཚུལ་པར་འདུག་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་
བརྗོད་བྱར་བསྐྱེད་ནས་ཚུལ་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་གསུངས་པའི་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དོ་མཆོར་བ་ཞིག་ཡིན་
གསུངས། ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ལ་རོལ་པོའི་ཤེས་འདོད་ནི་ཆོས་གསུམ་ལ་རྫོངས་པ་ཅམ་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་རེ་རེ་ཅམ་བསྐྱེད་པ་
མི་འཐད་ཅེས་ཚད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་འདོད་དེ་གཞིར་བཞག་ནས་རེ་རེ་ཅམ་སྟོན་པ་མིན་གྱི་གསུམ་གཉིས་པས་རྒྱས་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་བྱ་ལ་སྤྱར་
ཏེ་ལན་ཅི་ཅམ་བཏབ་ཀྱང་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པ་ནི། གསེར་ཕྱང་ལས། དེ་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིན་སྤྱར་བ་ཅམ་ལ་རེ་བས་ནི་ཚད་ལན་འདི་དག་
བསྐལ་པའི་བར་དུ་ཡང་མི་ཤོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས། དེས་ན་དགོས་པ་དང་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་ནས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི།
ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་འདོད་ལྟར་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གངས་དང་པན་ཚུན་བསྐྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་རྫོངས་པ་བསྟོག་པའི་ཆེད་དུ་རེ་རེ་ཅམ་བརྗོད་བྱར་
བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོར་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཁུན་གསུམ་མཆོར་པའི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་
འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་
ཆར་ལས་ཞེས་ཤེས་བྱེད་འགོད་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་འདིར་མཁུན་པ་ཐུ་མ་གཉིས་རྣམ་གཞག་གི་རྟོན་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་དུ་བཤད་
པའི་དོན། དཔེར་ན་རྒྱུད་དུས་འཁོར་གྱི་གྲ་ཆད་ལྟ་བུ་ལ་མཆོར་ན། དེ་དང་དེའི་གྲ་བ་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱབ་དགོས་ལ་དེ་ལས་ལྷག་མི་

དགོས་པ་ཞིག་ལ་དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོན་ཆ་ཟེར་ཡང་། འདོན་ཆ་དེ་ཡོད་པ་ལ་གྲ་ཚང་དེ་དང་དེའི་གྲ་པ་ཞིག་ཡིན་མི་དགོས་པ་
དེ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གི་ཉེར་ཞི་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་པས་གཞི་ཤེས་ངེས་པར་དགོས་ལ་གཞན་གཉིས་མི་དགོས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་
ཀྱི་དོན་སྒྲུབ་པས་ལམ་ཤེས་ངེས་པར་དགོས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བགོ་སྐལ་ལྟ་བུར་རྣམས་པར་བཞག་ཀྱང་། དེ་
གང་རྒྱང་རྒྱད་ལྟན་ལ་རྟེན་དེ་གཉིས་གང་རྒྱང་གིས་བྱུང་པ་ཡོད་མི་དགོས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པའི་བར་
འདིས་མཁྱེན་པ་དང་པོ་ལྟན་པ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཀྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟན་པ་ལ་དང་པོ་ཡོད་པ་མི་གཙོ་བོ་པ་ནི། དཔེར་ན་དག་
བསྟེན་གྱི་སྤང་བྱ་ཕྲ་ཙམ་སྤོང་བ་དང་། བསྟེན་གནས་ལ་སྤང་བྱ་བརྒྱད། དག་ཚུལ་ལ་སྤང་བྱ་བརྒྱ་སྟགས་སྤོང་བར་བཤད་པ་ཕྲ་ཕྲ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་
མའི་སྤང་བྱ་སྤོང་དགོས་པ་གཙོ་བོ་ཀྱི་ཕྱི་མས་ཕྲ་མའི་སྤང་བྱ་སྤོང་བ་མི་གཙོ་བོ་པ་དེ་བཞིན་ཡིན་གསུངས། རྣམ་བཤད་སྟགས་ལས་རྩོད་རྒྱུ་པས་
ཞིང་སྤོང་ཚད་བཤད་པ་བཀག་པ་ལ། དེའི་སྤོང་མ་སྤྱེད་ཚལ་མཁན་པོས། འོ་ན་མི་གསལ་བའང་གསལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ལ་གསལ་བར་
སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་དགག་ལན་མཛད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་མི་གསལ་བ་གསལ་བ་ཡིན་པར་མ་སྤང་བས་དགག་པ་མི་འགྲོའང་རིགས་པ་ཉམས་མཚར་
འགའ་རེ་འདུག་སྟེ། རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཚོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་བེས་པ་ལ། འོ་ན་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཚོས་ཅན། མཚན་ཉིད་མེད་
པའི་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་འཕངས་པ་འདི་ལ་ཚོས་འཁོར་གྱི་དོན་ཚད་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་དོན་མ་ཚད་ཟེར་དགོས་
སམ། ས་སྤེ་ལྷའང་ལེགས་ཕྱེད་ཚོས་འཁོར་ཡིན་པར་ཐལ། སྟགས་འཕང་ན་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་རེད་གསུངས། སེམས་ཅན་སྒྲིན་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲིན་
ལམ་ཞེས་པ་སྒྱུར་ལམ་ལ་བྱས་ཏེ། མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་མ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་ཞེས་སྟགས་ལྟར་སྒྱུར་ལམ་གྱི་ཆེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་སྤྱོད་པ་ལ་ཉེ་
བས་ཤིང་ཐོག་སྒྲིན་པ་ཡོངས་སྤྱད་རྒྱ་བྱ་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་མཐོང་སྤང་ཁ་བྱི་བ་ལ་ཉེ་བས་མ་སྒྲིན་པ་བརྟོག་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། མཐོང་ལམ་སྤྱོད་
པ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡོངས་སྤྱད་པའི་ཐོག་མ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤངས་པ་རྣག་བརྟོག་པ་ལ་ཁ་བརྟོད་པ་ལྟར་སྤང་བྱ་ལ་ཁ་བྟོད་པ་ཡིན་ཞིང་
གོས་རྒྱ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཟད་པ་དང་འདྲ་བས་སྒྲོམ་སྤང་གོས་རྒྱལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་གསུངས། དེའང་སྒྲིན་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། མདོ་སྤེ་
རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་བྲལ་བར་སྒྲིན་བྱེད་དེ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སྒྲིན་རབ་སྒྲིན་མཐུན་པར་སྒྲིན་བྱེད་གཞན། ལེགས་པར་སྒྲིན་བྱེད་རྟོགས་པར་སྒྲིན་
བྱེད་དང་། རྟག་སྒྲིན་གོང་དུ་སྒྲིན་བྱེད་བཤད་པར་འདོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུས་ཅན་བྲལ་བར་སྒྲིན་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་མགོ་
མནན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཕྱགས་གཅིག་སྤང་བ་མཐོང་ལམ་ནས་ཀྱང་འཇོག། འདིའི་ཡོངས་སྤེ་ཞེས་པ་མ་ཚད་བ་
མེད་པ་ལྟེ་ཕྱགས་རེ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ཡོངས་སྒྲིན་དང་། ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཁམས་འོག་མ་ལས་ཆགས་བྲལ་
བྱས་ཏེ་སྤྱད་ཆེད་བར་དུ་སྤང་ཡང་སྤང་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་དང་། རང་རང་གི་སྤོང་འཚམས་
པར་ཚོས་བསྟན་ནས་སྒྲིན་པ་ནི་མཐུན་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རང་དོན་གཙོ་བོ་དང་གཞན་དོན་ཁར་བྱང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གུས་སྒྱུར་དང་རྟག་སྒྱུར་གྱི་
བརྟོན་འགྲུས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ལེགས་སྒྲིན་དང་། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་ལམ་གོང་མ་
ཐོབ་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་བཤད་པས། འདིར་ཡང་རང་ཉིད་ལམ་གོང་མར་གཤེགས་ནས་གཞན་དེར་འགོད་པ་ནི་རྟོགས་པར་སྒྲིན་པ་དང་། རེས་
འགའ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་ལ་རྟག་ཏུ་འཁྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྟག་སྒྲིན་དང་། ཚོགས་ལམ་ནས་སྒྱུར་ལམ་དེ་ནས་མཐོང་སྤོང་
ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་པ་ནི་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་ཞེས་པའི་མའི་ངོ་བོ་ཆ་བ་དང་དམར་ལམ་

པ་ཉ་བྱ་ནམ་པ། འབས་བྱ་བྱ་བ་ཉ་བྱ་ཉལ་ཕྱ་བྱ་ཉལ་མཚན་མ་ལ་བྱེད་དེ། རྣམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་ནང་གི་མཚན་མ་མེད་པའང་རྒྱ་ལ་སྦྱར་
ནས་འཛིག་དགོས་པས་མཚན་མའི་སྐད་དོད་ཤེས་ན་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུ་རེད་གསུངས། མདོར་བསྡུས་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལ་སྒྲོབ་པར་
འདོད་པས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་ཞེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྤྱི་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་ན་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོབ་རྒྱུ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་
ཤེས་བྱེད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གསུངས། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚན་སྒྲིབ་པ་ཉིད་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལ་འཁྲུལ་ནས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་
མཐའ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡང་མང་པོ་བྱུང་གསུངས། བསྟན་བཅས་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚད་ལན་འདི་སྒྲོབ་དཔོན་སོགས་ཀྱིས་ཁ་
བཀའ་བ་ཡིན་ལ། མདོ་དང་རྒྱུས་པའི་ཚད་ལན་རྩེ་བཅུན་རང་གིས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ གཉིས་པ་མདོ་དང་རྒྱུས་སྒྲིབ་སྤངས་ཏེ་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པ་ནི། སྒྲིབ་པོ་སྒྲོགས་དམན་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་དོགས་པ་ཁོང་ན་
གནས་པ་བསུས་ཏེ་རྒྱུས་སྒྲིབ་མེད་པའི་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། དོགས་པ་བསུ་ཚུལ་ནི་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པས་དངོས་བརྒྱད་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐུགས་བརྩེ་ལྟན་ཕྱིར་ཚོམ་ཀྱན་ཡང་། ཀལ་ཞན་གྱི་དོན་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་
ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་མི་མཁྱེན་པའང་མེད་ལ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པའང་མི་སྲིད་པས། རྩི་འབྲིང་རྒྱལ་
གསུམ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་གསལ་བར་མཛད་ཟེན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མཛད་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་གདུལ་བྱ་དེ་གསུམ་གང་གི་དོན་དུ་འང་རྩོམ་མི་དགོས་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ་ལན་གྱི་དོན་མདོར་བསྡུས་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། དེ་
དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་ཟེན་ཀྱང་དུས་དབང་གིས་དེ་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་རྩུས་པའི་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་སྒྲོ་དམན་པ་རྣམས་ཀྱི་
དོན་དུ་རྩེ་བཅུན་བྱམས་པ་དང་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་ནས་གསལ་བར་མ་མཛད་
པ་ཡིན་པ་དང་། ཡུམ་གསུམ་གྱི་སྤྱུལ་དོན་མདོར་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱན་འདིར་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་བྱེད་ཏེ་གསལ་བར་
བསྟན་པས་བདེ་ཐག་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་ཅེས་ལན་མཛད་དགོས་གསུངས། སྦྱར་བསྟན་བཅས་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པ་དང་། དེ་སྦྱབ་ཅུས་པ་
དང་། དེའང་སྒྲིབ་པོ་མཚོག་གི་འདོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། བརྗོད་བྱ་འབྲེལ་ཆགས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དགོས་པ་མེད་པ་བྱ་རྟོག་སོ་རྟོག་གི་གཞུང་དང་།
སྦྱབ་མི་རྩུས་པ་འཛིག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་ལེན་པའི་གཞུང་དང་། དམ་པའི་འདོད་བྱ་མིན་པ་མ་བག་མར་ལེན་པ་གཞིན་རྩུ་མ་ལེན་གྱི་གཞུང་། འབྲེལ་
མེད་པ་སེའུ་བཅུ་པ་ཉ་བྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། སེའུ་བཅུ་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཤད་པས་པལ་ཆེར་དང་སོང་རྣམས་ཀྱིས་
རང་གི་གསང་ཆོག་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ་གསུངས། མ་བག་མར་ལེན་པའི་གཞུང་ནི་རིག་ཐུགས་ཤིག་ཡིན་པ་
འདྲ་སྟེ། བསྐྱབས་ནས་རྩིས་ལ་བཏབ་སྟེ་མི་ལ་གཏོར་བས་མའི་ནང་ནས་རུང་ཞེས་པའི་སྦྱ་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་ས་ཆ་འདིར་མི་རུང་ཞེས་པའི་སྦྱ་
འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུངས། བྱེ་སྦྱས་མིང་ཆོག་གི་སྦྱ་ཞེས་པའི་མིང་ནི་རྟོག་ཆེན་ལེའུ་གསུམ་པ་ལྟར་སྦྱ་སྦྱི་དང་། མིང་བརྗོད་བྱ་ལ་ཞུགས་པའི་
ཆ་ལ་ཟེར་བས། ཆོག་སོགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། ཞེས་སོགས་དང་དོན་འདྲ་ལ། འདིས་ནི་གཞན་སྟེ་ལ་ཆོག་སོགས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་བྱ་ལ་
འཇུག་པའི་ཆ་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་དེ་རྩིས་ལྟར་ན་འཇུག་པར་འཇུག་ཏེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཀྱན་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་དངོས་མེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། བཤེད་ཆེན་གྱི་ས་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་དང་དེའི་རྒྱས་དངས་པའི་གཅིག་ཤོས་ནང་པའི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རིམ་གྱིས་ཉམས་སུ་མ་སྦྱོང་སྟེ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡུམ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་ཐབས་དང་ཐབས་

གྲིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚུལ་གྲིས་འབྲེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཕྱང་བ་དང་། ཉན་རང་ནམས་གྲིས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཐེ་སྒྲོང་སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ནས་གཞན་ལ་སྒྲོགས་པ་ཙམ་བྱེད་གྱི། དེ་དག་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡུན་རིང་པོར་ཐོས་བསམ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་ཆེ་ཚུལ་ལའང་། རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར་དམིགས་པ་ཆེ་བ་སོགས་བདུན་དང་། ཐེག་
བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇགས་དང་། ཇི་ཡི་རྒྱ་འབྲས་དེ་རབ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་དེ་འབྲས་སྤངས་
པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐེག་པ་མཆོག་གྱུར་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་བྱའི་གནས་ཀྱན་གཞི་སོགས་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་བཤད་ལ། སྤྱི་
མའི་དམིགས་པ་ཆེ་བའང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཐེ་སྒྲོང་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་གསུངས། ཅི་ལའང་མ་རེག་པ་ཞེས་པ་གཞན་ངོང་མི་འཛོག་པ་
སྟེ། དེའང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཆོ་གཞན་ལ་ཞེས་འགྲེལ་བའམ། གཞན་གྲིས་བསྐྱུས་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱུལ་མ་ནང་ནས་བྱས་ཏེ་གཞན་
དོན་དུ་ཆས་པའོ། ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་གྱི། ཞེས་པ་ལ། སྤྱིར་ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་ལ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་། ཉན་
དང་སྒྲོག་དང་ལེན་པ་དང་། འཆད་དང་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་དང་། ཇི་སེམས་པ་དང་སྒྲོམ་པ་འོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྦྱོང་བཅུ་དང་། རྩེ་ས་
པམ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་འགོ་དང་སྦོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་བཅུ་ལ་ཆོས་སྦྱོང་
བཅུར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པའི་སྦྱོང་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
བཤད་གྲིས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་ལ་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཕྱང་དང་ཡར་ཕྱིན་རྟོག་དཀའི་སྤང་བ་གཉིས་གྲིས་སྦྱིན་སོགས་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་
ལ་གསུངས་པས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པས་ཆོས་སྦྱོང་དང་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་གོ་སྐྱབ་སོགས་ཆོས་
ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པས་བར་གྱི་གདམས་ངག་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད། གསེར་ཕྱང་སོགས་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པས་སྦྱོང་པའི་
རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་སྦྱོང་པ་ཡར་ཕྱིན་བཅུ་བསྟན་པར་བཞེད་གསུངས། ཆོས་སྦྱོང་རབ་གསལ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྦྱོང་
དེའང་སྐྱབས་འགོ་ནས་སྦྱོང་འདྲེན་ཁྲུས་གསོལ་སོགས་མཇུག་བཅོས་སྦོན་ཤིས་བརྗོད་ཀྱི་བར་ཆ་ཆང་བ་ལ་ཟེར་བས་གསོལ་འདེབས་རེ་རེ་ཙམ་ལ་ཆོས་
སྦྱོང་ཟེར་བ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བདགས་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགོ་བ་རྟོགས་པས། ཞེས་པ་ལ། ས་དང་
པོར་ཆོས་ཅན་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྟུང་དུ་རྟོགས་པའི་རང་སྟོབས་གྲིས་རང་གཞན་ལ་བདེན་སྒྲིབ་ཞི་བས། རྩེ་ས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་
ན་ལག་པ་གཡས་ནས་གཡོན་དུ་སྦོ་བ་ལྟར་སེར་སྤྲི་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པ་དང་། ས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཚུལ་འཆལ་
གཉིས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྩེ་ས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱོང་པ་བག་མེད་དུ་འགོ་བས་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་པ་དང་།
མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་ཚུལ་དང་། རྩེ་ས་ཐོབ་ཏུ་ཡར་ཕྱིན་ལྟག་ཚུལ་ལ་སྐྱར་ཏེ་ཕྱི་མ་རྣམས་ལའང་འཛོག་ཚུལ་རེ་
ཡོད་གསུངས།

༥ གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ནས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མ་འཛོངས་པ་ཞེས་པ་འདི་འཕུལ་
ཅན་དུ་འདུག་པས་འཇུགས་མི་འགོ་བ་སྟེ། དེའང་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བསྟན་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་སོ་སོའི་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གངས་
སོགས་དུ་ཞིག་ཡོད་ཐོག་མར་མ་བསྟན་པར་ལུ་གྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་སོ་སོའི་འགོ་གང་ནས་ཚུགས་མཇུག་གང་དུ་རྫོགས་པ་སོགས་མི་
ཤེས་པར་གོང་འོག་འཇུགས་པར་འབྱུར་བས་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཆན་སོ་སོའི་ས་མཚན་སོགས་མ་འཛོངས་པའམ་མ་འཇུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་

རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ས་བཅད་ལྟར་ཐོག་མར་ལུས་མདོར་བཟུན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ནས། དེ་རྣམས་བརྒྱད། །ཅེས་
པའི་བར་གྱིས་དངོས་པོ་བརྒྱད་རྒྱུ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིན་མའི་བཟུན་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ནས་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཅེས་པའི་བར་
གྱིས་དོན་བདུན་ཅུ་རྒྱུ་གྲངས་ཀྱི་སྒྲིན་མའི་བཟུན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཞུང་ལྷན་ལ་སྒྲིན་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་
གཞན་དོན། །ཞེས་སོགས་ལ་སྒྲིན་ཏེ་མདོར་བཟུན་ཡིན་གསུངས། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་བཟུན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆོག་
ཡིན་ལ། བཟུན་བཤད་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། ཆོག་རྒྱུ་འདིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་པ་ནས། དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱས་
བཤད་འདི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པར་དོ་སྒྲུབ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་གྱིས་པ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་བཟུན་བཤད་
སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཐོག་མ་ན་ཡོད་གསུངས། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་བྱེད་དགོས་
ཤིང་། ཆོས་སྐུ་ཙམ་སྒྲོས་པ་ནི་བཟུན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆེད་དང་ཐེབ་སྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་ལྟར་ན་མཚན་བྱེད་གྱི་
ཆོས་བཞིའི་གཅིག་ལ་འཕྲིན་ལས་འདྲན་དགོས་པས། དེ་ནི་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པས་བཟུན་པར་འདོད་ལ། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་
བཟུན་བཤད་སྒྱུར་བའི་ཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་གསུངས། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུ་སྒྲིན་མའི་ཆོན་ཚུལ་ནི། སྐབས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། དེའང་རྟེན་
དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྐབས་པ་རང་གི་དོ་བོ་སྤྲེལ་པར་བཞི་ཕན་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་དེའང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དེ་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གདམས་ངག །སྒྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཏེ། ཁྱད་པར་བཞི་ཕན་
དང་། སྐབས་པ་རང་གི་དོ་བོ་ལའང་གོ་སྐབས་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཚན་བྱེད་གཞན་རྣམས་སྐབས་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྐབས་པ་
རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་མཚན་པ་ཡིན་ལ། དུལ་གྱིས་དུལ་ཅན་མཚན་ཚུལ་ནི། སྒྱིར་སའི་རུལ་དང་སྤོན་བྱའི་གྲངས་
སོགས་མཁྱེན་ཡང་རུང་མི་མཁྱེན་ཡང་དེའི་སྒྲིན་མའི་མཁྱེན་དུ་མི་འཛིན་པར། ཐར་པ་དོན་གཉེར་རྣམས་ཀྱི་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཆང་ཞིག་
མཁྱེན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། འདིར་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བཅུའི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བཤོད་པའི་ལམ་ཆ་ཆང་ཞིག་བཟུན་པ་ཡིན་
ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་མདོར་སྒྱུ་དུ་གཟིགས་པས་དུལ་གྱིས་དུལ་ཅན་མཚན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ གསུམ་པ་ཆོག་དོན་ལ་མཁྱེན་གསུམ། སྒྱུར་བཞི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་རྣམ་མཁྱེན། ལམ་ཤེས། གཞི་ཤེས་གསུམ། དང་པོ་བསམ་པ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་དེའི་དོན་སྒྲིན་པའི་གདམས་ངག་དང་། གདམས་དོན་ཇི་ལྟར་སྐབས་པའི་སྐབས་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཞེས་
སོགས་བྱུང་། དེའང་སྒྱིར་དང་པོར་གདམས་ངག་ཉན། དེ་ནས་རིགས་སད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་གསུངས། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་
བཟུན་པ་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་རིས་མཁན་གྱིས་ལྷ་སྐུ་ལ་ཡོ་ཡོ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཆངས་ཐིག་འདེབས་པ་ལྟར། མི་རྟག་པ་སྒྲིན་པ་
སོགས་ཆོས་ལུན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་པ་གོལ་ས་གཞན་དུ་མི་འགོ་བར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་སྒྲོང་མ་མཐའ་སེམས་བསྐྱེད་
བཅོས་མ་རེ་ཚུན་ཆད་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོབ་པའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། སྐྱད་
པ་དང་སྒྱུར་བའི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། དེའང་འཕགས་པ་སྐྱད་པ་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་དང་། སྐྱད་པ་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས། འདིར་འཁོར་རྣམ་བཞི་ཙམ་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་བརྟེན་པའི་འཁོར་དང་། བྱང་སེམས་
རྣམས་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་བྱོན་པ་སོགས་ཡིན་པས་མི་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་བཤད་གསུངས། དགའ་དང་

གྲུ་དང་ཞེས་པ་ནས། མཉན་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱ་ཀ་གཅིག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་བཞུག་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱ་ལྷན་རྒྱུ་ཀ་དང་པོ་གཉིས་སྡོད་ཐུག་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱས་འདུག་པས། དགའ་དང་ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་དང་བའི་དད་པ་དང་། གྲུ་དང་ཞེས་པས་སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ། དད་པའི་མཆོག་ཅེས་པས་སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དེའང་ཤར་ཕྱིན་ཉམས་སྲུ་སྒངས་པ་ལས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་བཞུན་ལ། སློབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་བྱི་མ་ལས་འདས་པ། ཞེས་པས། ལམ་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ། ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྐྱབས་པ། རང་རྒྱུད་ཐུག་གི་གང་ཟག་སྤྱུག་བསྐུལ་བར་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས། གཞིམ་བྱ་ཡིན་པས་བྱི་མ་ཞེས་སོ་སོར་བཞུན་ལ། འདིས་ཆོས་སྐུ་བཞུན་པར་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྟམ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། འཕྲོད་མངོན་ཞུགས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེའང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པ་དང་། དཔལ་རྣམས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། སྦྱོང་པ་ཞེས་པས་ལམ་ལ་སློབ་ཆུལ་བཞུན་པ་ཡིན་པས། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར། ལུལ་གང་ལ། ཆུལ་ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་བཞུན་པ་ཡིན་གསུངས། ཉེ་མེད་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་ཆོག་ནི་ཤུ་རེའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ནས། ཤར་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་སྦོབས་པར་བྱོས་ཤིག ཅེས་པའི་ཆོག་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཟེན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གཉིས་བྱས་ནས། གང་གིས། གང་གི་ཆེད་དུ། གང་ལ། ཇི་ལྟར་བསྐབ་ན། ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སློ་ནས་སློབ་ཆུལ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བཞུན་ཡོད་པས་འདི་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་བཞུན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་སྐབས་སུ་ས་བོན་དང་ཐོམ་ཉ་བྱུར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། སེམས་ལུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྲང་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཤད་པས་སློབ་དཔོན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སེམས་སྲུ་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པར། སྦྱར་རང་དོན་ཁོ་ན་བསམ་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སེམས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས་ན་བསྐྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་འདི་སྦྱར་ལས་སེམས་རྒྱ་ཇི་ཆེར་སོང་ཡོད་ཟེར་བ་ཉ་བྱུར་ཡིན་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་འདོགས་ཆུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས་རྒྱ་མིང་འབྲས་བྱ་ལ་བཏགས་པའི་འདོད་པ་ནི་གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པར་བཤད་པས་འདི་ལྟར་ན། གཞན་དོན་ཕྱིར་འདོད་ཅེས་ཆོག་གོང་འོག་སྟེལ་ནས་བཞུན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། སྐབས་འདི་འདྲ་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་མི་མཐུན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གསུངས། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལུས་བར་མའི་མདོ་བཞིན་དུ། གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་བསྐྱས་དང་རྒྱས་པའི་སློ་ནས་བཤད་ཅེས་པའོ། བསྐྱས་པ་དང་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དག་ལ་ལུས་གསུམ་ག་འཛིག་པ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། བྱུགས་སྒང་གིས། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་རྣམས་ཀྱི། བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་མེད། འདིར་གཞུང་བསྐྱས་པ་ཡིན་པར་འདོད། རྟོན་ནི་ཇི་སྐད་གསུང་དེ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཅིག་བྱས་རྒྱས་བསྐྱས་གཉིས་ཀྱི་སློ་ནས་མ་བཞུན་ཀྱང་། ལུས་གསུམ་ག་བཟོམས་ན་དེ་ལྟར་བཞུན་བྱས་ན་ཆོག

སྟེང་ཅིག་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་མཚོ་མ་དྲོས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་སོགས་བྱེད་པ་གཏུལ་བྱ་གཞན་ལ་
སྟོན་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་བྲངས་ནས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཡིན་པར་བསྟན་པས། འདིའི་སྟོན་དང་
འཆད་དང་རིགས་པ་དག་དང་། ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་གསུམ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དང་། གསལ་བ་དང་།
བརྗོད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་ཞིང་། དེའང་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྟེ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་འཛིན་པ་
དང་། ལ་ཏོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟེ་བ་དང་། །བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཚིག་དེའི་དོན་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྟོན་པ་དང་།
སྟོན་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྟེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུགས་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་སྟོན་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། གསལ་བ་སོགས་གསུམ་གྱིས་དེ་གསུམ་བཤད་
པ་ཡིན་པས་དོན་འདྲ་གསུངས། གཞུང་འདི་སེམས་བསྟེད་སྟོན་པའི་གཞུང་དེའི་ཞར་བྱུང་དུ་འགོ་ཚུལ་ནི་ཉན་ཐོས་ནམས་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལྟ་
སོགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་མ་ལུས་པ་དེ་སྟོབ་ལམ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེ་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ།
སངས་འཕགས་ཀྱིས་རང་དབང་དུ་སྟོན་ལུས་པ་དེ་རྒྱའི་དུས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་པའི་ལག་རྩིས་ཡིན་པས། འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟེ་བ་
སྟེ་བ་ཡིན་ནམ་གསུངས། ཆ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པས་མ་དྲོས་པ་དང་། གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྟེ་བ་དང་། བྱེ་ཆེན་གྱི་འཛིགས་པ་མེད་པས་སྟེ་བ་དང་།
ཅེས་བཤད་གསུངས། སྟོར་ལམ་གོང་མར་འཕྲོས་ཆད་སོགས་སྤང་བྱ་ཉམས་སྤང་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་གོ་སྤང་། ཆོགས་ལམ་གསུམ་གྱི་གོང་མར་འཕྲོས་
ཆད་དཀའ་བར་སྤང་བས། འདི་ལ་ས་པཎ་གྱི་བསྟན་པ་སྟེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྟོར་ལམ་དུ་འཕྲོ་བར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་སྟེ་བ་དུ་འཕྲོ་བར་
ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་འདུག་ཅིང་། རང་རེའི་སྐབས་བཞི་པར་དུན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོའི་ས་མཚན་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔག་
ན། དཔེར་ན། ཉན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། སྟོན་དོས་བྲངས་ཀྱང་ཉན་སོས་མི་སོས་ད་དུང་ཐག་མི་ཆོད་པ་དང་། སོས་པར་ཐག་ཆོད་ཀྱང་། ལྟར་
དུ་སོས་དཀའ་བ་དང་། ལྟར་དུ་སོས་སྟེ་བའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོ་ཉམས་མི་ཉམས་མ་ངེས་པ་དང་། འབྲིང་གི་ཆོ་མི་
དགེ་བ་མ་སྟེས་པ་མི་བསྟེད་པ། སྟེས་པ་སྤང་བ་སོགས་གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱི་དབལ་བཅག་པས་གསེར་ས་འོག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བཞག་ཀྱང་
མི་ཕུལ་བ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉམས་པ་མི་སྤིང་ཀྱང་ལྟར་དུ་འཕྲོ་མི་ལུས་པ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆོ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཕྱོགས་བརྩེའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུང་དུ་རྩེ་འཕྱུལ་གྱིས་བྱོན་ནས་གདམས་དག་ཉན་པས། སྟེ་ཆོས་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གོང་
འཕེལ་དུ་འགོ་བས་སྟོར་ལམ་དུ་ལྟར་དུ་འཕྲོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་གསུང་། འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྟེད་ཆོས་ཅན། ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཅི་
བརྟེན་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་སྟེས་རྒྱུད་སྟེས་ཐམས་ཅད་སེམས་བསྟེད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར། འདིའི་འདུན་པ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། རྩོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོར། དང་པོ་འདི་སེམས་བསྟེད་ལ་གསུངས་ཀྱང་
འདིར་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པས་དོན་མི་འགལ་ལོ། །བསམ་པ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། གསེར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དེ་ས་འོག་ཏུ་ཅི་
ཙམ་བཞག་ཀྱང་མི་ཕུལ་བ་དང་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འདི་ནས་བཟུང་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་
པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་ཆོས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྟེ་ཆོས་དེ་ཉིན་རེ་བཞིན་གོང་འཕེལ་དུ་འགོ་བ་ལྟར། འདི་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་
གདམས་དག་ཉན་ཏེ། དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། མེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མེས་བྱད་ཤིང་
བསྐྱེགས་པ་ལྟར། མཁུན་གསུམ་གྱིས་སྟེ་བའི་བྱད་ཤིང་མདོན་གྱུར་པ་བསྐྱེག་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལྟེ་རྒྱན་ལས་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་སྟོར་ལམ་དང་།

སྒྲིན་བ་དང་ཕན་པ་ཚྲགས་ལམ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། གསེར་ཕྱེང་ལས། གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཚྲགས་སྒྲིན་གཉིས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
ཡིན་གསུང་། སྒྲིན་བ་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། གཉེར་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། གཉེར་གྱིས་གང་འདོད་ལྷ་ཚོས་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་ཟད་པ་བཞིན་དུ། འདི་
ནས་སྒྲིན་པའི་པར་བྱིན་ལྷག་པ་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཚོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་ཐམས་ཅད་ཚོས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་གནས་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རིན་པོ་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་གཞན་དང་
གཞན་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་ཏིང་པེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་
ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དེ་རྒྱང་གིས་འདོམ་བདུན་ཙམ་དུ་གཡོ་ལུས་ཀྱང་གཉིང་དཀྲུགས་མི་ལུས་པ་བཞིན།
འདི་ནི་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་དུ་བབས་པས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར། བཙོན་འགྲུས་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རྩ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རྩ་རྩེ་རིན་
པོ་ཆེ་དེ་རྒྱར་གང་གིས་ཀྱང་གཞིག་མི་ལུས་ཤིང་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ལྟར། གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དུས་ཐམས་
ཅད་ཉེན་ཞག་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་དམུལ་བར་གནས་དགོས་ཀྱང་མི་སྒྲི་ཞིང་གཞན་གྱི་དེ་ལས་མི་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རྩ་རྩེ་ནི་དོན་ལྡན་གྱི་རྩ་རྩེ་ལ་མི་བྱ་བར་རྩ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱེད་གསུང་། བསམ་གཏན་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རིའི་རྒྱལ་
པོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། རིའི་རྒྱལ་པོ་གཡོ་མི་ལུས་པ་བཞིན་དུ་འདི་ནི་བྱིང་རྒྱ་དང་གཙོ་བོར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་གཡོ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་
དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སེལ་ཡང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་སེལ་བའི་སྒྲིན་གྱི་དངོས་གཞི་ནི་ཤེས་
རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་དང་ཕན་པ་སོགས་ལྷ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཆད་མེད་བཞི། མདོན་ཤེས་ལྷའམ་དུག །བསྐྱ་དངོས་བཞི།
སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི། རྩོན་པ་བཞི་དང་ཕན་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་མི་ཟད་པ་གཞན་དང་སྒྲིན་ཚུལ་འདི་དང་འདྲ་ཞིང་ཐབས་མཁས་སོགས་དང་
སྒྱུར་བ་རང་ཕྱོག་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་གཞི་ཕྱོག་ནས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་དུ་འགྲོ་ཞིང་། གསེར་ཕྱེང་ནས་མི་ཟད་པ་འདི་དག་དང་
གསལ་བར་མ་སྒྱུར་ཡང་ནམ་བཤད་ཀྱིས་སྒྱུར་གསུང་། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ནི། དག་ཕན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་བསམ་སྒྲིན་ལྷག་བསམ་དང་། །ལ་རོལ་
ཕྱིན་དུག་ཆད་མེད་དག །མདོན་པར་ཤེས་དང་བསྐྱ་དངོས་བཞི། །སོ་སོ་རིག་སྒྲིན་ཚྲགས་གཉིས་དང་། །བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞི་གནས་སོགས། །
གཟུངས་བཞི་ཚོས་ཀྱི་མདོ་བཤད་དང་། །བསྐྱོད་གཅིག་ཐབས་ལ་མཁས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐབས་མཁས་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན།
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། མཛའ་བཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ཤོགས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་ཆད་མེད་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་
ནམ་ཡང་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ལམ་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། རྩ་བྱ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྩ་བྱ་ལ་མཚོན་ན་གང་འདོད་པ་འབྱུང་
བ་བཞིན་དུ། གང་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར། གང་ཞིག་གིས་པན་ཐོགས་པ་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ་སྒྲིན་ལམ་བཏབ་ན་གང་སྒྲིན་པ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོབས་དང་ཕན་པའི་དེ་ཚོས་ཅན། ཉེ་མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་མས་ལོ་རྟོག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་བསྐྱ་བའི་དངོས་
པོ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་ནམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱོགས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་མདོག་ལ་
པོ་དང་། ཕྱག་པོ་ལ་མཛེས་མཛེས་བྱེད་པ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ཚོས་བརྒྱད་བྱས་པ་མིན་གྱི། གདུལ་བྱ་གང་ཡིན་ཆད་འདུལ་བ་ལ་ཐོག་མ་ནས་ཚོས་
བཤད་ན་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་མི་འགྱུར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས། དང་པོར་ད་རྒྱལ་ཅན་ལ་བསྟོད་ར་དང་། སེར་སྒྲ་ཅན་ལ་ཟས་རྩོར་སྒྲིན། ཞེས་པ་ལྟར་
རང་རང་གི་སྒྲོ་དང་འཚམ་པར་བྱེད་དགོས་པས། སྒྲིས་བྱ་དམ་པས་དེ་ལྟར་ཐབས་མཁས་བྱས་པ་དེ་རྒྱལ་སྐྱས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཞིག་དུ་གོ་

དགོས་གསུང་། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་དབྱངས་ཉལ་བྱ་ཡིན་ཏེ། སྤྱ་དབྱངས་སྟན་པོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་འདུན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་
ཆོས་དོན་ངེས་ཆོག་སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་རིག་པ་བཞིའི་སྒྲིན་མ་ཁམས་དང་བསམ་པ་པལ་ཆེར་དང་། ཆོག་གང་གི་སྒྲིན་མ་དོན་གང་བསྟན་ན་
དོན་དུ་འབྱུང་སྟམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་འདྲིའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་
ཕྱིན་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ལྷ་མ་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་པ་རྣམས་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནས་གསུངས་
པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། ས་བརྩུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་ལྷ་ནི། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དེས་གཞན་
ཀྱི་ཆོག་གི་རྩིས་སྤྲོ་མི་འབྲང་བར་རང་གི་འཁོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མཁན་རྣམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་བཏང་
སྟོམས་སྤྲོ་མི་འཛོག་པར་ཆར་གཙོད་ཅིང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆར་གཙོད་རྩིས་འཛོན་གྱི་སྒྲིན་མ་ཡལ་འཁོར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འཇམ་པ་དང་
རྩབ་པའི་ནན་ཏུར་གྱི་སྒྲིན་མ་འདུལ་བྱ་འདུལ་བ་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར། ཆོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བང་མཛོད་ལྟ་བུ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བང་མཛོད་ལས། ཟས་འདོད་པ་ལ་ཟས། གོས་འདོད་པ་ལ་གོས། གཡལ་འབྱེད་པ་ལ་མཚན་ཆ་སོགས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་
ལྟར། ཆོགས་གཉིས་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱད་མཚན་བཟང་པོ་སྤྲོ་བ་རྩ་རྩ་གཉིས་དང་དབེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྟུང་བྱ། གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་རྩ་
སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ལམ་པོ་ཆའི་ནང་དུ་
འབྱུལ་བ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་ལྟར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་པའི་ཤལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱི་ལ་
བྱེད་གསུང་། སྟོང་རྩེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཞོན་པ་བཟང་པོར་ཞོན་ཏེ་སོང་ན་གཡས་གཡོན་གྱི་གཡང་
སར་མི་ལྷང་བར་འདོད་པའི་གནས་སྤྱི་ལ་བ་ལྟར་སྟོང་རྩེ་དང་སྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྷང་བར་མི་གནས་
པའི་མྱང་འདས་སྤྱི་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཟུངས་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། བཀོད་མའི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། བཀོད་མའི་རྩ་མ་མང་
དུ་བྱུང་ཞིང་དེའི་སྟེང་དུ་བྱི་མ་མང་པོ་གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། གཟུངས་ཀྱིས་ལྷང་མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་མི་བརྟེན་པར་བཟང་བའི་སྟེང་དུ་
སྟོབས་པས་བྱི་མ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྱུང་ཕྱག་སོགས་གསར་དུ་འཛོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའང་བཀོད་མའི་རྩ་ནི་ཐང་གི་དཀྱིལ་ནས་
ཡར་གྱེན་དུ་འབྱུང་བའི་རྩ་དང་། རྩ་མིག་ནི་རིའི་ངོས་ནས་རྩུར་འབྱུང་བའི་རྩ་ཡིན་གསུང་། དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱ་སྟན་ལྟ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ན་བར་སྟན་པ་ལྟར། འདིས་གདུལ་བྱ་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་སོགས་སྟན་པར་སྒྲིགས་པའི་ཕྱིར། དེའང་གཞུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅེ་འདྲ་ཞིག་
ལ་བཞུས་ཀྱང་། གོ་རྒྱ་ཆེར་མི་སྤང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་འབྱར་ཅི་ཞིག་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་སྟོན་པ་ཞིག་ལ་ཆོག་བཞི་འདིས་ཀྱང་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདུས་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་འདིས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་འབྱུང་ཀྱང་། རང་རེ་རྣམས་ལ་དབལ་འབྱོར་ལོངས་སྟོང་སོགས་བྱུང་བས་རྟག་
པར་སྤང་འགོ། རྟུག་བཟལ་བྱས་པའང་ཉིན་མོ་འགག་ནས་དེའི་རྩིས་སྤྲོ་མཚན་མོ་འབྱུང་བ་ལྟར། བདེ་བ་འགག་པའི་ཤལ་དུ་རྟུག་བཟལ་གཞན་དང་
གཞན་ཞིག་འོང་བ་མིན་གྱི། ད་ལྟར་སེམས་འདྲིའི་སྟེང་ན་མེ་དོང་ཐལ་བས་གཡོགས་པ་ལྟར་བག་ལ་ཉལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་དེ་ནམ་ཞིག་རྟེན་དང་
འཕྲད་ཆེ་མངོན་དུ་ཀྱང་འོངས་པ་དེ་ཡིན་གསུངས། བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། རྩ་བའི་རྩུན་དང་འདྲ་སྟེ། རྩ་བའི་རྩུན་
དེ་གཞན་དུ་ངང་གིས་རྩུན་མི་འཆད་པར་འབྱུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྤྱད་ལྡན་པའི་དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་ནས་ཆར་གྱིས་ལོ་རྟོག་སྤྱིན་
པར་བྱེད་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་མ་དག་པའི་འདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སྤྱུང་ནས་དོན་མཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲེལ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཉེན་པར་ཅད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དཔེ་དོན་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་ཚུལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
ཡིན་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་གདམས་དག་ལ། དངོས་དང་། གདམས་དག་གི་དོན་སྒྲིམ་པའི་སྦྱང་ཉིད་ལ་སྒྲིམ་བྱུང་སྒྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
བརྟེན་པ་སྐབ་པ་ལ་གདམས་པ། སྐབ་པའི་རྟེན་ལ་གདམས་པ། སྐབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་གདམས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་
འདོམས་པ། སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འབྲེལ་བར་དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་
པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དམ་བཅདེ་དོན་སྐབ་པ་ལ་འབད་དགོས་པ་དང་། དེ་སྐབ་པའི་ཐབས་ཤེས་དགོས། དེའང་རང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཤེས་མི་རུས་
པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱར་གཉིས་ཀྱིས་མཉམས་པར་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྷན་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྩིས་བསྟན་དང་། སྒྱེས་ཟེན་གོང་
འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་དག་ཉན་པ་ལས་རང་རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་པར་ཕྱིན་དུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྒྲིམ་བྱེད་པསྐྱེད་དངོས་བཞི་ལ་བསྐབ་དགོས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལྷ་དང་གྲུ་ལུས་པ་ལ་མི་གཞན་ཞིག་འོངས་ནས་དང་སྒྲོད་བདེ་བའི་གནས་སུ་སྐྱེལ་བར་བྱའོ་
ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེའི་ཆོ་སྐྱེལ་བའི་གནས་དང་སྐྱེལ་རྒྱུའི་མི་གཉིས་ཙམ་ཞིག་གི་སྤྱི་ཤར་བས་མི་ཆོག་པར་བར་ན་ལམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་
འཆར་དགོས་པ་བཞིན་དུ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་ལུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཙམ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་མི་ཆོག་པར་བྱང་རྒྱུ་
དེར་བསྐྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་བསྐྱས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ལུ་ལ་
དུ་རྒྱུད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེ་སྤང་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་མིན་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལམ་གྱི་སྒྲིམས་སུ་འཛོག་དཀའ་གསུངས། ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི། དུན་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་བག་
ལ་ཞ་ཅ་མ་བརྟག་པའི་དོན་ཡིན། སྐབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་ནི་སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བརྟེན་གཤི་ཆེདས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཁྱད་གཞིའམ་
སྤྱི་ཞིག་དང་། དམིགས་ལུ་ལ་འདོམས་པ་སོགས་ནི་ཁྱད་ཆོས་སམ་བྱེ་བྲག་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱས་པའི་སྤྱེ་སྦྱོང་ལས་སྦོབ་ཚུལ་མཐའ་ལས་པར་
གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། མི་འདའ་བའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་
ཅད་དོན་དམ་དེར་བསྐྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲིམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས་དོན་དམ་ལས་
མི་འདའ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྦྱང་སྦྱ་མ་ཙམ་དུ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་གིས་མར་གྱུར་སེམས་ཅན་རྣམས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་
བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལོར་བར་འབྲམ་ཚུལ་སོགས་ཐམས་ཅད་བསྒྲོན་མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། ཞེས་སོགས་ལྟར་གཞི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་ལམ་
ལ་ཆོགས་གཉིས་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། འབྲས་བྱ་ལའང་སྤྱི་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་ན། ངོ་བོ་བདེན་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་ནི་
གདམས་དག་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྒྲིམ་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ནི་རང་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་ཙམ་དང་། དེ་ལ་བདེན་
ཞེན་གྱི་སྒྲིམ་ལྟར་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སྒྲིམ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྦོབ་པས་ན་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤར་བྱིན་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་བྱ་བྱིས་

དུ་བྱ་བར་འདྲམས་སོ། །ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲིན་སོགས་དུག་དང་སྟོང་ཉིང་ཉི་ཤུ་དང་སྟོན་གྱི་མཐའ་འདས་པ་དང་བྱི་མའི་མཐའ་མ་འོངས་པ་
སོགས་པན་ཚུན་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིང་དུ་སྐྱབ་པ་འོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་ཐ་སྟངས་དུ་ལམ་བསྐོས་པར་བྱ་ཞེས་འདྲམས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་འདྲམས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའང་རྣམ་མཁུན་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་འདྲམས་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདྲམས་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འཛིན་དགོས་ལ། དོན་དམ་པར་རྣམ་མཁུན་དང་གཟུགས་
སོགས་པན་ཚུན་མི་སྦྱར་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་ཐ་སྟངས་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་རྩ་ར་ལྟར་རྟོགས་པས་ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་སྦྱོར་བར་བྱ་ཞེས་འདྲམས་སོ། །
འདིར་ཁ་ཅིག གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་མཁུན་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པའི་དོན། རྣམ་མཁུན་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་པ་འདིར་རྣམ་མཁུན་ལ་གཟུགས་སོགས་མི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་བཤད་ཐབས་མི་རྟོག་པས་མི་འཐད་གསུངས། མཁུན་
གསུམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལ་འདྲམས་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདྲམས་པ་ཡིན་གསུངས།

༥ གསུམ་པ་སྐྱབ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་འདྲམས་པ་ནི། འབྲེལ་པར། བཙུན་འབྲས་བཙུན་པ་ཉིང་གྱིས་ཞེས་གསུངས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
མངོན་གྱུར་སེལ་བར་འདྲམས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི། སྦྱོང་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། སྦྱིང་ལུག་བདག་ཉིང་བརྟན་པ་འོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་སྤྲུག་རྩས་བྱེད་པ་ནི་བཙུན་འབྲས་མིན་ལ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐུང་དགོས་ཏེ། ཆོ་འདིའི་མཐོ་གཤམ་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཕུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་དོ་བདེན་པའི་དབུ་ལྟར་གྱུ་བཞི་ལམ་
མི་བྱས་ཆར་བ་དང་། ལུལ་དུ་ཅམ་གྱིས་བཞག་སྟེ་རང་གཅིག་ཕུ་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་བསྐྱུ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོ་འདིའི་
བྱ་བ་ངན་པ་ལ་མི་ཞེན་པར་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བག་ཆགས་ཅི་རྣམས་སུ་འཛིན་རིགས་ཏེ། འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་ཆུད་ཆོས་
པར་མི་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སྐྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས། ཆོ་འདིར་མཁས་པར་མ་གྱུར་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བཅོལ་བ་ཡི། རྣོ་ལ་རང་ཉིང་ལེན་དང་
མཆུངས། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། དེ་ཉིང་ཤེས་པས་གཤེད་འདིར། ལྷ་ངན་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་འབད་མེད་པར། ཐོབ་
འབྱུར་དེས་པའི་ལས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདིའི་དོན་ལ་རྩེ་ས་པཎ་གྱིས། དཔེར་ན་ལས་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་རང་གིས་བརྟེན་ཀྱང་
ལས་གྱིས་གང་ཟག་རང་མི་གཏོང་བར་རྣམ་སྤྲིན་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རྟོང་ཉིང་སོགས་ལ་ཆོ་འདིར་ཐོས་སོགས་བྱས་པས་མ་རྟོགས་ཀྱང་
བག་ཆགས་ཅོས་བཞག་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་བརྟེན་ཀྱང་རུང་། སྐྱེ་བ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྒྲངས་ཀྱང་རུང་། བག་ཆགས་དེས་གང་ཟག་དེ་ཆུར་མི་གཏོང་ཞིང་
སྐབས་ཤིག་ཏུ་གསོས་བཏབ་སྟེ་འབྲས་བྱ་དང་སྦྱོར་བར་བྱེད་ཅེས་བཤད་པ་འདི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་འདོན་ལུགས་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་རེད་གསུངས། སྦྱིང་
ལུག་པའི་ལེ་ལོ་ནི་བདག་གིས་མི་རྣམས་ལ་སྟུང་སེལ་ཞུ་པ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཐུར་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་
མ་ཡིན་པར་རང་ཅག་འདྲ་བའི་འཆིང་བ་ཀུན་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་རེས་བཙུན་འབྲས་བསྐྱེད་དེ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་
རྣམས་ལ་སྟུང་སེལ་གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །བདག་ཉིང་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལས་ལུང་ནོད་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ནས་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པས་བཙུན་འབྲས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ལ་ལུང་ནོད་
ཅེས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟེན་པ་ཞིག་རེད་གསུངས། ལེ་ལོ་གསུམ་པོ་འདི་དཔེར་ན། དབུས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་རང་གི་གནས་ལ་ཆགས་ན་
ལམ་དུ་འཇུག་མི་རྣམས་པ་དང་། རྒྱགས་ཀྱང་ཐག་རིང་བར་མཐོང་ནས་བདག་གིས་མི་རྣམས་ལ་སྟུང་སེལ་གྱི་ལོག་ཀྱང་མཚམས་

ཤིག་ནས་ཡུལ་ཁམས་གཞན་ཞིག་ཏུ་བྱང་སོང་ན་དབུས་ལ་ཕྱིན་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དང་པོ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་གནས་
དེར་མ་ཕྱིན་པར་ཡུན་རིམ་འགོར་དགོས་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ཅི་འདྲ་དགོས་ཀྱང་བཟོད་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། བཀའ་གང་མས་པ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་། གསུང་ཐམས་ཅད་ཚུར་བསྟུས་ན། དམིགས་ཀྱི་བསྐྱེད། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱེད། ཁོང་སྒང་སྒྲོད་ཅེས་པ་འདི་གསུམ་པོ་རེད་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་
གསུང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུན་དང་ཆོས་ཀྱི་མིག་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མའི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ཕྱི་མའི་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན།
ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱུ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་
མཐོང་ལམ་རྒྱུ་གྲོལ་ལམ་བསྟན་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྒྱུགས་
པ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ཆོས་ཀྱི་ཏུ་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཆོ་མཁུ་ཆེན་སྟོབ་པ་འཕགས་པས་བདེན་སྟོང་དང་སྒྲིམ་ལྟ་
གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཆོ་ཀུན་རྒྱུ་པ་མི་འཆར། རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ཆོ་མཉམ་གཞག་གི་སྤྱང་བ་མི་
འཆར་བས་རྒྱུ་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་ཅན་སྟོང་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཆོ་ནའང་དམིགས་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ན་རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་
པར་རྒྱུགས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་པ་ནི་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་དོན་དུ་བཤད་གསུངས། སྤྱིར་སྤྱུན་ལྟ་འདི་དག་གསུངས་པ་ནི་བདག་གྱེན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དབང་
ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་སོགས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཕྱོགས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྱི་མའི་མིག་གིས་བསྟུས་ཏེ་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པར་
འདོད་པ་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་རེ་རེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་མཐའ་མི་ཆོད་ལ། ངོ་བོ་སོགས་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་
བཤད་འདུག་པས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གསུངས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་སོགས་
ཤེས་ཚུལ། རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། རང་ལས་སྒྲོ་སྒྲོ་འགྲོ་བ་ཡིས། བྱ་བ་མཐོང་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་འདི་འདྲ་བ་ལས་སེམས་འདི་འདྲ་
ཞིག་འབྱུང་ཞེས་རང་ལ་དཔག་སྟེ། གཞན་ལའང་ལུས་འདི་འདྲ་ལ་སེམས་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་ཅེས་དབྱེད་ཤེས་པ་ལྟར་བཤད་འདུག་པས་མིག་གིས་
གཟུགས་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས། དེའང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ནས་ས་གོང་མའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུ་ཐོགས་མེད་དུ་
ཤེས་གསུངས་པ་དེ། རྒྱུ་མཁུ་ཞིག་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་ན་མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་མི་འཐད་ལ། འགའ་ཞིག་གིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་
མངོན་དུ་མཛད་པ་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐུགས་ནི་ཤུ་རེའི་བྱ་སོགས་ཀྱིས་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོངས་འདུག་པས། ངས་
འདི་དང་འདི་བྱ་དགོས་སྟམ་དུ་ཤེས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་མི་
འགྲོ་བས་དབྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་གསུངས། མངོན་ཤེས་དུག་གི་སྒྲིན་ནས་སྒྲུབ་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུགས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། གཤེགས་ནས་
སྟོང་པ་མཁུ་མཛད་དེ། རྟེན་དག་སྤྱང་གིས་སེམས་ཅན་གྱི། ཁོང་དང་འགྲོ་དང་ངས་འབྱུང་བ། ལྷགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྩེ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པ་དེར་སྤྱར་དུ་གཤེགས་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་
སྤྱང་རིགས་དེ་དང་དེ་ཤེས་པ་དང་། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་དེ་ཆོ་རབས་ལྟ་མའི་ལས་རིམ་ཞིག་བསགས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་འདིར་སྒྲིམ་པ་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་ལས་འདི་འདྲ་ཞིག་བསགས་ན་སྒྲིབ་བྱི་མར་གནས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སྒྲིབ་

དང་། མ་བསགས་ན་མི་སྒྲིན་ཞེས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་འཕྱིད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྒྲིས་ལ་
རང་གི་སྒྲིན་བ་ལྷ་མའི་ཆུ་མིན་གྱི་ཕྱས་པ་བསྟན་ཏེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ནས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ལྷ་བ་ལྷོན་གནས་རྩེ་དུན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དང་། གུན་དགའ་བོའི་ཆ་
བོ་གཉིས་ལ་བྱི་མའི་དཔྱལ་བའི་གནས་བསྟན་ཏེ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷ་མའི་མེག་གི་སྒྲིན་ནས་དང་། ཟག་ཟད་ནི་གཉིས་ཀ་ལའང་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་མཛོད་
ལས། གསུམ་ནི་རིག་པ་ལྷོན་མཐའ་སོགས། །མ་རིག་པ་ནི་བསྐྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་གསུམ་ནི་འདི་ལ་བྱེད་གསུང་། སྤང་བྱ་སྟན་སྒྲིས་ཀྱིས་བོན་སྤོང་
བྱེད་སྒྲིན་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཅམ་ལ་འཛོག་གི། རྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྒྲིན་ལམ་
མཚན་ཉིད་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། རྣམ་པར་དག་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པའི་རྣམ་དག །རྣམ་དག་ལའང་མ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པར་དག་བྱེད་མེད་པ་བཞིན་ནོ།
།དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ལའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གོས་ཀྱི་དྲི་མ་བཟུ་བྱེད་ཀྱི་ཆུ་ཕྱི་གཉིས་ཆུ་ཡིན་པར་
མཛུངས་ཀྱང་ཕྱ་མས་མ་དག་པ་བྱི་མས་དག་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཕྱ་མས་སྤོང་མ་རྣམས་པའི་སྟན་སྒྲིས་ཀྱིས་
བོན་བྱི་མས་སྤོང་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་བཞི་བ་དང་འདྲིར་ཡང་མཐོང་སྒྲིན་ལ་འདི་འདྲའི་དྲགས་པ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བདེན་པར་མེད་དེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
དང་དེའི་དུ་མ་གང་ཅང་དང་བལ་བའི་ཕྱིར། དུ་མར་མེད་དེ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ་ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཆ་བཅས་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཆོ་བམ་པ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆུ་ཞབས་སྟོ་བ་སོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་ལ། ཤེས་པ་ནི་ཕྱིའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་དགོས་
པས་འདྲིར་མཐོང་སྒྲིན་གཉིས་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འགག་པའི་ཆོ་རྩལ་རྒྱན་ཡང་ཆད་
དགོས་ལ། སྒྲིན་ལམ་ཡང་ཐོག་མ་ནས་སྒྲིན་ལམ་ཡིན་བཞིན་པར་ཡོང་དགོས་པས་ཆོགས་ལམ་སྒྱུར་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཀྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། རྟེན་གང་ཡིན་པ་སྐབས་གསུམ་དང་ཞེས་པ་ནི་ལམ་སྒྲིབ་པ་ལ་གྲོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། དེའང་བསྐྱེད་པ་མེད་
པའི་སྐབས་གནས་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་དག་ཡིན་པ་མཐོང་སྒྲིན་དང་ཞེས་པ་ནི་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་
སེལ་བའི་སྒྲིན་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གྱི་སྐབས་འགོ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་ཐེག་དམན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་རྒྱ་
སྐབས་སུ་བཟུང་སྟེ་རང་ཉིད་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབ་ཏུ་གསོ་ལ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་
འགོ་རྒྱུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསལ་ལས་བསྐྱལ་དགོས་པ་དང་། དེ་ལའང་ཐོག་མར་རང་ཉིད་
གྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་པར་འདུག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཙོ་བོར་འབྲས་སྐབས་སུ་འཛིན་པ་
དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕར་བྱིན་བསུས་པ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་བརྟེ་ཞིང་། །བདེ་གཤེགས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་མོས་ན། །
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། །མདོར་བསྟན་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
སྟུག་བསལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མོས་པ་ཞེས་བཤད་ནས་དེ་ལྟར་མོས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་
སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་
ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཕར་བྱིན་བསུས་པ་ལས། བྱང་
ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས། །བདག་དོན་མ་ཡིན་གཞན་དོན་དུ། །སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་བྱེད་ན། །ཆོས་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། དེའང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཕྱོགས་སམ་དེ་ལ་པན་འདྲགས་པའི་ཆོས་དེ་གཞན་དོན་དུ་སྤྱོད་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཟེན་པའི་སྒྲིན་མའི་སྒྲིང་
པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་པར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། གྲོགས་རང་དང་ཉ་
སྒྲིང་མཚུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་བསྐྱས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་མཆོག་
སེམས་མི་ཐྲོག་དང་། །དབང་དང་ཚད་མེད་ཡོན་ཏན་གྱིས། །བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཆོལ་བ། །དེ་ནི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའང་དབེར་ན་དབྱས་ལ་འགྲོ་མི་ཞིག་གི་འགྲོ་གྲོགས་ནི་དབྱས་ལ་འགྲོ་མཁན་ཞིག་མ་གཏོགས་པ། སོག་པོ་དང་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་མཁན་
ཞིག་གིས་མི་ཆོག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་སྤྱོད་པ་བྱང་ཆུབ་མའི་ཐོབ་པར་དུ་ནམ་ཡང་མི་ཐྲོག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་དབང་བསྟེན་ཆད་མེད་བཞི་ལ་
སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་བརྟེན་པ་ཆོལ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་ཡིན་པར། བྱང་ཆུབ་མཆོག་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་འདིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་དང་པོ་དང་བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་ལྔ་ག་
མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པས་འདིར་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འདིའི་སྐབས་སུ་མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་
འདུན་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དཔེའི་སྒྲིན་མའི་ཆོན་བྱེད་ཀྱི་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་
སོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་འོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་པར་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་ཙམ་ཤེས་པར་
འདོད་པ་ནི། སྒྲིན་གསལ་ལས། ཟླ་བ་ལྷ་འདོད་སོར་མོའི་ཆེ་ལ་ལྷ་དང་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱིས་པ་རྒྱུད་ཅུ་ཟླ་བ་ལ་བལྟ་འདོད་པ་ལ་ཟླ་
བ་སོར་མོས་བསྟན་པའི་ཆེ་ཟླ་བ་ལ་མི་ལྷ་བར་སོར་མོའི་ཆེ་ལ་བལྟ་བ་དང་འདྲ་གསུང་། དེའང་དབེར་ན་མི་ཞིག་ནི་མ་བཞིས་འགྲོ་དགོས་པའི་ཡུལ་
ཞིག་ཏུ་འགྲོ་ཆོ་ཉེན་དང་པོའི་ཞག་ཏུ་ཐོད་སར་ཕྱིན་པའི་ཆོ། འགྲོ་ས་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཕྱིན་པ་མེན་ཀྱང་རེ་ཞིག་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་བཞག་སྟེ་འདུག་པ་
དང་། དེ་ནས་ཅུང་འགོར་བ་ན་ཡང་ཉེན་གཉིས་པའི་འགྲོ་རྒྱུའི་བྱ་བ་བསྐྱེགས་ཏེ་ཉེན་གཉིས་པར་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་སོང་བའི་རྒྱབ་མོའི་ཐོད་སར་
སྤོང་བའི་ཆོའང་རེ་ཞིག་འདུག་གྲུབས་བྱེད་པ་སོགས་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལྟ་བུས་རང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
རེ་ཞིག་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་གོང་མ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཆེར་མི་བརྩོན་པས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་། དེ་ནས་ཅུང་
འགོར་བ་ན་ཡང་རང་འབྲས་གོང་མ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། ཉེན་དང་པོའི་
ལམ་དང་ཉེན་གཉིས་པའི་ཐོད་ས་གཉིས་བཤའ་བ་ན། ཉེན་དང་པོའི་ཐོད་ས་དང་ཉེན་གཉིས་པའི་ལམ་དོན་གྱིས་གོ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་དང་པོ་
དང་འབྲས་གནས་གཉིས་པ་བཤའ་བ་ན། འབྲས་གནས་དང་པོ་དང་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་གདམས་དག་གི་དོན་བསྟོམས་པས་སྟོང་ཉིང་ལ་སྒྲིན་བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མར་སྒྲིར་ལམ་བཤའ་བ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་
གདམས་དག་ཐོབ་པ་ལ་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེ་ལ་གདམས་དག་ཐོབ་པ་ལ་ངས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་
འབྱུང་བས། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱིར་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིན་དང་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཡང་གདམས་དག་ཉན་པ་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་ཁམས་དུ་མར་
སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་དག་གང་ཐོབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་བརྟེན་པར། འཛིན་རྒྱས་པ་ཞིག་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བྱེད་པར་འོང་ཁོང་དེར་མ་
ཟད་ད་ལྟ་ཉན་པ་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆོ་ཐོགས་མེད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ཅེས་སྤྱོད་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཆོས་མངོན་ཏྟགས་

བདུན་གསུངས་པའི་ཚས་མངོན་རྟོགས་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཚས་ནི་ལྷང་གི་ཚས་ལ་བྱེད་ཅིང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིམ་བྱུང་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ཐོས་
བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ཐོན་པའི་ལྷག་མཐོང་གིས། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཇི་སྟེད་པ་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་པ་དང་
དེ་གཞི་དང་རྟོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ན་སྦྱར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ལ། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ཅེས་པའི་དེས་འབྱེད་ནི་མཐོང་
ལམ་དང་། རབ་ཏུ་ནམ་འབྱེད་ཟེར་བ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་མཐོང་བས་འབྱེད་པ། དེའང་སྒྲ་དོན་གྱི་སྒྱི་དང་མ་འབྲེས་པར་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་མཐོང་བས་དེས་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡན་ལག་ནི་དེའི་རྒྱ་སྦྱར་ལམ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་རྒྱ་དང་།
བཟང་སྤྱོད་ལས། དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྟོད་དབྱངས་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཆེ་ཀན་ལ་ཡན་ལག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འབྲེལ། །དམིགས་
པ་ཞེས་སོགས་ཚོག་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་བཤད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །དོད་སོགས་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཁྱད་གཞི་དང་། རྣམ་རྟོག་ཐོན་ཆུལ་དང་རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གཉིས་ཀྱང་ཁྱད་
ཚོས་ལ་སྦྱར་ནས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུ་གི་སྒྲི་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། ཕར་བྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་འབྱེད་པ་
འདིར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཆུལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེའི་སྒྲི་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆུལ་སྟོན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་འབྱེད་པ་འདིར་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་
ཁྱད་པར་འཕགས་ཚོས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། འབྱེད་ཆེན་ནས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་སྒྲི་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
དངོས་སུ་བསྟན་པས་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ཁྱད་ཚོས་སུ་བྱེད་པ་སྒྲི་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་འདིར་དོན་གྱིས་གོ་བར་གསུངས། རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་
གྱི་སྒྲི་ནས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་དོན་ཆེ་བར་སྣང་། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་ཐུང་ན་འདས་པ་དང་།
།དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དགེ་རྣམས་གསུམ། །ཞེས་དགེ་རྣམས་གསུམ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་
ཞེས་དང་། སྤྱོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེ་འབྲས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་
རྣམ་གྲངས་ཤིག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཟེར་ཞིང་། དཔེར་ན། སུ་ཅ་ཤ་རྩུས་ཐོན་ལ་འཇུག་པས་བསམ་པའི་རྩས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་
དུ་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། གང་ཟག་དུ་མ་ཞེས་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་
དགེ་བའི་རྩ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དང་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲིམ་བཙོན་འབྲས་དཔེ་པ་ཏིང་པེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་བཞི་
བསྟུས་ལ། དེའང་ཕར་བྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་ཆེ་སྦྱོར་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་
གྱི་རིམ་པ་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲི་དང་ཞུགས་ནས་སྤྱོད་པ་སྦྱི་ལ་བསྐབ་ཆུལ་དང་། ཁྱད་པར་ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་བསྐབ་ཆུལ་དང་བཅས་འཆད་པས།
དད་སོགས་ལྟ་བུ་གྱི་ལམ་སྦྱིའི་ཆེངས་དང་། ས་བཅད་གཞན་རྣམས་དེའི་ཁོངས་ནས་ལེན་པར་མཛད་ཅིང་། འདིར་ཡང་ཐོག་མར་དགའ་བཞིན་སྦྱོ་
བཞིན་འཇུག་པའི་དང་བའི་དད་པ་དང་། ཞུགས་ནས་བཙོན་འབྲས་ཀྱིས་བསྐབ་དགོས་ཤིང་། དེའང་དཔྱད་པའི་རྒྱུ་བསྐངས་ཏེ་གོམས་པ་ལས་རྩ་
གཅིག་པའི་ཏིང་པེ་འཛིན་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྦྱིབ་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་
པས་ན། སྦྱར་དངོས་རྩེས་གསུམ་ཆང་བའི་སྒྲི་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་དང་ཞེས་པ་དང་། མདོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྣམ་
པ་དང་ཞེས་མ་གསུངས་པར་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས། དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་

དགོས་ཤིང་། མཛོད་ལས། རྣམ་པ་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པའི། ཞེས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལ། ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཚྭ་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་སྒྲིན་མའི་དང་པར་གསེར་འབྲེང་ནས་གསུངས་སོ། །བཅོད་པ་འབྲིང་གིས་ལུས་སོགས་དགེ་བ་ལྗེས་སྒྲུབ་བསྒྲིམ་པ་དང་། བཅོད་པ་རྒྱུ་དུས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡོད་པ་ངོ་སོ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་མཚན་རྒྱུ་དུས་དཔེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྲས་བུའི་སྒྲིན་ནས་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་དགུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་དམིགས་པར་གསུངས་པས་སྐབས་དང་པོ་འདིར་ཡང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆོང་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་། བཞི་པར། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམས་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་འདིར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་བར་བྱའོ། །འདིར་དམིགས་རྣམ་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ཚྭ་དང་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོད་ཏུ་ཡིན་ལོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཉི་ལྷེ་སོགས་ན་སྦྱར་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་དང་སྦྱར་བྱའི་མདོ་རེ་ཡོད་ལ་སྦྱད་པར་བྱོད་ཅེ་བཅོད་མཚན་བཞི་ལ་མདོ་རེ་རེ་ལས་མེད་ཅིང་། དེའང་། གཟུགས་མེད་ཚར་བ་མེད་ཅིང་འདྲུ་ཤེས་སེམས་པ་མེད། །དེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཞེས་པས་སྟག་བདེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཕྱང་པོ་ལྟ་བུ་དུང་དམིགས་པར་བསྟན་ནས། གནས་ནི་རྩལ་ཅམ་ཞེས་པ་ནས། བྱང་རྒྱ་ཐོབ་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་པ་ནི། འདྲུ་བྱེད་མདོན་པར་འདྲུ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ལུ་ལ་གཡོ་བར་བྱེད་པས་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་ལ། ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ནི་ཚྭ་གསེར་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་ནི་ཚྭ་གསེར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱའོ། །དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པས་བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་བྱུ་བྱོད་རྒྱུ་དུང་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པ་མདོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ཅིས་པས། མི་རྟག་སོགས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ། ལྷག་པར་གནས་པ། ཀུན་ཤེས་པ་གསུམ་འགོག་པ་བྱོད་རྒྱུ་དུང་རྣམ་པར་བསྟན་ལ། དེ་གསུམ་མདོན་ཞེན་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་དང་། རིམ་བཞིན་འདྲུ་ཤེས་སེམས་ལྟ་བུ་ཅི་ལྟག་གསུམ་ལ་གཞོད་འཛུམས་སུ་བཤད། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ། ཞེས་པ་འདིས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཆོང་བར་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་ཀྱང་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པས་འདི་སྦྱོར་ལམ་བརྟུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་དགོས། གཟུགས་སོགས་འདྲུ་འགོད། ཅས་པས་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྦྱེ་འཇིག་མེད་པ་བྱོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། གནས་བཤེས་དང་། གནས་དང་ཞེས་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྒྱུ་རྟེན་ཅིག་གི་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བར་མི་འཇུག་པ་བྱོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་དང་། བཏགས་དང་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པ་བྱོད་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་སོགས་གང་དུའང་དོན་དམ་པར་བརྫོང་དུ་མེད་པ་བྱོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་བརྫོང་དུ་མེད་ཅེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་མཁའ་མའི་རྣམ་པ་བྱི་མ་བྱི་མའི་དམིགས་པར་བྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱིས་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་དག་འཕགས་པ་ལྟར་དང་། འགྲེལ་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཅེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་འཆད་ཚུལ་ལ་རྣམ་བཤད་དང་གསེར་བྲེང་གཉིས་མི་འདྲ་བས། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཅེ་མོ་རྒྱུ་དུང་དམིགས་རྣམ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་བཞག་པ་གཉིས་ལས། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་བར་ཀྱི་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་བར་ཀྱི་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་འཛོན་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་གིས་ཅེ་མོ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ།

ཁེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་ཆེ་མ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ། ཁེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་
བསྟན་པར་འདོད་ལ། གསེར་ཕྱེད་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་ཁེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆེ་མ་ཆུང་
དུའི་དམིགས་རྣམ་དང་། བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་ཆ་གཉིས་བྱ་ནས་དེ་མི་རྟག་སོགས་ཁེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གཅིག་ཅེས་པའི་བར་གྱི་རྒྱུ་
ལ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་མ་ཆུང་དུའི་དམིགས་རྣམ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། ཁེས་པའི་
རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་ལམ་བཤེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མཚན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་
དམིགས་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཁེས་པའི་རྒྱུ་ལ་
གཅིག་གིས་ཆེ་མ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས། རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོགས་པ། ཁེས་པའི་རྒྱུ་
ལ་གཅིག་གིས་ཆེ་མ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་འོ། ཁེས་པའི་རྒྱུ་ལ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པར་འདོད་
ལ། དེའང་ཉེ་སྤང་གི་ཆོག་ཟེན་ལྟར་སྤྱད་པ་ཡིན་འོ། འབྲེལ་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་མི་གནས་ཁེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་ཆེ་མ་ཆུང་དུའི་
དམིགས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་པ་དང་། དེ་ནས་
གཅིག་གིས་ཆེ་མ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་ཁེས་པ་ནས། ཤེས་
རབ་གནས་ཁེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས། དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་བྱིར། ཁེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཆེ་མ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དེ་
གཙོ་བོར་བཤད་ལ། དེའང་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་འབྲེང་བ་ཅན་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་མཚན་བྱེད་དམ་དཔེར་བྱས་ནས་
སྟན་ལ། སྤང་པོ་རྣམ་པར་འཇིག་པ། ཁེས་པ་ནི་གཟུང་རྟོག་ཉམས་སྤྱད་པའམ་འཇིག་པ་ལ་བྱའོ། ཡང་འདི་ཁེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དེའི་རྣམ་
པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་པོ་དེ་གང་ཡིན། བདག་སྤྱེད་ཡིན། དེ་དག་མཐའ་བཞི་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཁེས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བརྟགས་ཏེ་སྟོང་པར་མཐོང་བའི་ཆོ་ཞུས་པ་དང་སྒྲག་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་ཁེས་པའི་དོན་འོ། གཟུགས་
སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། ཁེས་པས་བཟོད་པ་ཆུང་དུའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་མེད་པ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད། ཁེས་པས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་
དངོས་སྟོང་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དམིགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་
བསྟན་མེད་དུ་ཡོད་པ་རྣམ་པར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲི་ནས་ཁེས་པ་འདི་ལ། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། ཁེས་པས་འཁོར་འདས་
གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། དག་དང་ཁེས་པས་དེ་ལྟས་དག་ཡིད་གསུམ་མཚན་དང་ཁིང་དག་པ་ལྟེ་རྒྱུར་
བསྟོན་པ་དེའི་རྣམ་པར་བསྟན་པས། ཁ་ཅིག་རྒྱུའི་སྒྲི་ནས་ཁེས་པ་འདི་ཡིན་འོ། འདི་དག་མཚན་མ་མེད་ཅེས་པས་བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་
དང་། དེ་ཡི་ཁེས་སོགས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། སྤྱད་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ཁེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ལམ་
བཟོད་པའི་དམིགས་པ་གསུངས་ལ་དེའང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་སྤང་པོ་ལྟེ་སྤང་བ་མ་ཞེགས་པར་བསྟོན་ཀྱང་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་
པ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཤར་བྱིན་རྣམ་མ་ལ་གནས་པའམ་ཞུགས་པ་མིན་ཁེས་པའི་དོན་འོ། འདི་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་གསལ་ཁ་
མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་ཁེས་སོགས་འདི་དང་འབྲིགས་སམ་སྟམ་གསུངས། གང་ཞིག་གཟུགས་མིན་ཁེས་སོགས། སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་
བཟོད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་ཉམས་གཞག་གི་ངོར་སྤང་པོ་ལྟེ་སྤང་བ་བཀག་སྟེ་མི་གནས་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་དམིགས་

པའི་ཤེས་རབ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱ་ཐྱིད་ལྟུང་འགྲེལ་ལྟར་ན། སྒྲི་མེད་སྒོ་ཐུན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་མཚོག་ལ་རེག །ཅེས་པའི་རྟེན་པ་ཐ་
མ་འདི་ཆོས་མཚོག་ལ་མར་སྟུར་ནས་ཏིང་འཛིན་དེ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་ལ་བྱས་པ་ནི་འགྲིགས་པ་ལྟར་སྟུང་ངོ་། །ཏིང་འཛིན་
ཞེས་པས་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་དེ་ཆོས་མཚོག་ཆུང་ཅུའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད་ཅེས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་ལག་རྩིས་
སྟུ་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་དེ་དངོས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། །ལ་
ཅིག་འབྲས་བུའི་སྒྲིན་པའི་པའི་ལ་བྱེད། དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་འཛིན་དང་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་རྣམས་སྐབས་ཤིག་ཏུ་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལྟ་བུར་བཤད་འདུག་ཅིང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡང་ཡོད་ན་ཆོག་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། རང་རེའི་སྒྲིག་འཛུགས་མའི་
འཛིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་ལས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་ཆོད་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཆ་ཤེ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་འཁོར་འདས་འཆིང་གྲོལ་སོགས་མི་རུང་ལ། བདེན་མེད་ལ་འདི་དག་རུང་བས་ལྷང་སྒྲིའི་ལྟ་
མགུར་ལས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་གསུངས་ལ། ར་སྟོང་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་སྐབས་ཤིག་དང་ལ་ལྟ་སྟོན་ཆེ་སྟོང་སྟུང་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས་
དྲིས་པས། ངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གསོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་ཞེས་ཁྱེད་པས། དེ་ཡིན་ཤས་ཆེ་སྟོང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པས་
ན་ལྟ་སྟོན་ན་ཐོབ་འོངས་ལ། ང་རང་ཆོད་ལྟའི་འདི་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ལྟ་བུ་སྟོན་ནས་དེའི་ལ་ཡ་ཆོད་མི་འོང་གསུང་སྟེ། འདི་ཆོག་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་བརྗོད་པ་ལ་ཕངས་གསུང་། ལྷང་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པས་ཆོས་མཚོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་དང་། སྟོན་པ་ཟད་ཅེས་པས་དེའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ།
གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཅེས་པས་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་པས་དེའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟུང་པར་ཡང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་གང་། །ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཚོག་གི་དམིགས་པ་བསྟན་ལ། དེ་ཤར་བྱིན་ལ་གནས་
པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཆོ་བདག་ལུང་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སྟོན་སེམས་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་
ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྟོན་སེམས་འབྱུང་ལ། དེས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་
གིས་སྟོར་ལམ་ཆོས་མཚོག་གི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་སྟུང་བྱ་ཤར་བྱིན་དང་། སྟོང་པ་པོ་བྱང་སེམས་དང་། སྟོང་པའི་བྱ་བ་ཉམས་ལེན་ཏེ། འཁོར་
གསུམ་མི་དམིགས་པར་སྟོང་པ་ནི་ཤར་བྱིན་མཚོག་ལ་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་ངས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་ནི། །རྒྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
པོ་ཡིན། །ཞེས་པ་འདི་གཉིས་སྟོར་ལམ་བཞི་ག་ལ་སྟོར། དམིགས་རྣམ་ཅོད་ལན་གྱི་ཅོད་པ་འགོད་ཚུལ་ནི། དམིགས་རྣམ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་གཏན་
ལ་འབབས་པས་དམིགས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བདེན་པ་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་ཅོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་ལ་སྒྲ་གཉིས་
བརྗོད་བྱ་ཐ་དང་མེད་པའི་ལན་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྒྲ་མི་རྟོག་དང་། སྒྲའི་མི་རྟོག་ཅེས་པ་གཉིས་
ཀྱིས་སྒྲ་དང་མི་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་པར་འདུང་། གཅིག་གིས་མི་རྟོག་པ་ཁྱད་ཆོས་དང་། གཅིག་གིས་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཅན་
ཡིན་པ་བཞིན་དུ། རྟོང་རྒྱུང་ཅུའི་སྐབས་སུ་བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་བདེན་པ་ཆོག་ལ་ཐོན་ནས་དམིགས་རྣམ་གཞན་གྱི་སྐབས་སུ་མ་ཐོན་ཀྱང་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདེན་པའི་སྟེང་དུ་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པའོ། །ལན་གཉིས་པ་ནི། རྟོང་རྒྱུང་ཅུའི་སྐབས་སུ་མངོན་ཞེན་
ལ་སོགས་པ་གཞི་བདེན་བཞིའི་སྟེང་དུ་འགོག་པ་ཆོག་ལ་ཐོན་པས་ན། རྟོང་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་འདྲ་འགོད་ཅེས་དེ་ཁོ་ནར་སྒྲིའི་འཛིག་དང་བུལ་
བའམ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་དང་བུལ་བའི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲ་རང་ཉིད་ལ་རིགས་འདུའི་རྒྱན་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ལ་རྒྱན་ཆགས་པས་འཇུག་པ་དང་མི་

འཇུག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་བདེན་པའི་སྤྱོད་དུ་གོ་ཅུས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལའང་གོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་
དམིགས་ལུལ་དགུ་ལ། སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་དང་། བྱེ་བྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་བདུན་ལས། ཀྱན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། སྤྱག་
བསྐལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཉར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་སྤྱི་དང་། སྤྱེད་པ་དང་། འཛིག་ལྷ་མཐར་ལྷ་གཉིས་དང་། མ་དད་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་བཞི་ཉོན་མོངས་
ལ་བྱེ་བ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གསུམ་ལས་རིམ་བཞིན་ཚར་བ་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཟག་བཙས་ཀྱི་ཚར་བ་བདེ་བ་དང་། བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་སྤྱི་བས་དེ་
དང་། བདེ་བ་ལས་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་ལས་གཞན་ལ་སྤང་བས་ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་བདེ་སྤྱག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་། རྣམ་
པར་དག་པ་ཐུང་འདས་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱེད་པས་སྤྱག་བསྐལ་དང་གསུམ་སྤྱག་བསྐལ་ལ་བྱེ་བ་དང་དགུ་ཡོད་པས། ཐ་མ་འདྲིའི་དམིགས་ལུལ་ལ་ཀྱན་
ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚས་གཅིག་འཛིག་དཀའ་བས་དཔུང་དགོས། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ལུལ་དགུ་ལས། རྣམ་བྱང་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕུང་པོ་
དང་། རྒྱན་དང་། ཉར་ལེན་དང་། རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཙུག་གཉིས་དང་བཞི་ཇི་སྟེད་པ་དང་ཇི་ལྷ་བ་དང་ཇི་རྣམ་བྱང་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་སྦྱོད་པ་དང་། གསུམ་རྣམ་བྱང་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྤྱུང་པ་ལས་ཀྱང་། ཀང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་
སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ལུལ་སྤྱི་བ་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱོགས་ནས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་པའི་
མ་རིག་པ་དེ་ཀྱན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་མཐའ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པས་དཔུང་པ་ན་དཔུང་མི་བཟོད་པས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བཞིན་དུ་བརྟགས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ཅུས་ཀྱང་དོན་སྤྱིའི་སྒྲི་
ནས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ཚད་མས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་འཛིག་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྷ་བྱའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་
སྤྱི་མ་ལྷར་སྤང་བ་དང་དེ་ལྷར་མེད་པ་གཉིས་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་བྱང་རྒྱབ་
སེམས་དཔའ་གང་གིས་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རང་དབང་པའི་བདག་དང་། གཅིག་སྤྱིའི་
བདག་དང་། སྤྱིའི་བདག་དང་། ཤེས་པ་པོའི་བདག་དང་། འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོའི་བདག་དང་། ལམས་འོག་མ་ནས་ཆགས་བྱའི་བྱེད་པ་པོའི་
བདག་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲིམ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་བདག་དང་། འབས་བྱས་བྱའི་བྱེད་པའི་བདག་རྣམས་ཡོད་ཀྱིང་དེ་བ་སྟེ་རྣམས་འཛིན་
གྱི་དམིགས་ལུལ་དགུའི་དང་པོ་སྤྱི་དང་། བྱི་མ་བརྒྱུད་ཁྱད་པར་རོ། །ཕུང་ལམས་སྤྱི་མཆོད་གསུམ་སེམས་ཅན་སྤྱིའི་གདགས་གཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་
བྱེ་བྱག་སོ་སྤྱི་དང་། རྣམ་བྱང་འཕགས་པ་སྤྱི་དང་། བྱི་མ་བཞི་ནི་བྱེ་བྱག་པའི་གདགས་གཞི་སྟེ། བཏགས་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་དགུའོ། །སྤྱུང་པར་
ཡང་། ཀང་འདྲི་ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དམིགས་ལུལ་དགུའི་དང་པོ་ཕུང་པོ་ཇི་ལ་བཏགས་པའི་ང་བཏགས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་
སྤྱི་བཟུང་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཕུང་པོ་ལ་མ་སྟོན་པའི་བདག་དེ་རྣམས་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱི་མ་སྤང་ཅན་དེ་
ལ་སྤྱི་མ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛིག་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་སྤང་ཅན་ལ་གང་ཟག་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་
དེ་ལས་གཞན་དུ་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པའི་དོན་ནོ། །འཛིན་རྟོག་སྤྱི་མཆོག་པའི་འདུ་ཤེས་དང་བྱལ་བ་ནི་ས་བོན་སྤང་བ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཉམས་སྤང་བ་
ལ་བྱའོ། །འདྲིར་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྤྱི་བྱེད་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་གང་ཟག་དང་སྤྱིས་
བྱེད་པར་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་བཟོད་པའི་ཆོད་པོར་ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ན་གང་བ་དང་། སྟོབས་སོགས་ན་བས་
ཉམས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཟག་པ་སྟེ་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་ལ། ལུས་ཀྱི་སྟོབས་སོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མི་སྟོན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་ཅིག་ཡོད་ན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

རྩེ་འཛིན་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་ལ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་། ལས་སྒྲོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱས་པས་ན་སྒྲིན་བྱ་ཞེས་
བྱ་ལ། དེ་ཉམས་ན་ངེས་ཆོག་གས་སྐད་དོད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་ཞིག་འབྱེད་དགོས་སམ་སྒྲུམ་གསུང་། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་
ཁྱད་པར་དེ་དམིགས་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་དང་། རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་དང་། རྒྱུ་འབྱེད་ཆེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་
སྟོན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་གང་ལས་བྱུང་ན་
བྱི་ནད་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བས་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འདིར་དོན་བསྟུ་ཉེ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། ཉེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱགས་བོར་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པ་ནད་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། ཇོ་བོ་
ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། ཉེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱགས་བོར་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། ཞེས་པ་བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ལ་སྟོར་ཞིང་དེའང་ནད་
གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པས་ཤེར་བྱིན་ལ་མི་སྒྲག་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་
ཞེན་གཉིས་ལས་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདུད་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ལས་འདི་འདྲ་ཡོད་ཅེས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལས་
སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ནས་གསུལ་བྱའི་སྟོང་དང་འཆོམ་པར་འཆེ་བ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་རགས་པ་སོགས་རྒྱུ་འབྱེད་དང་ཐུན་མོང་པའི་
ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་ཁྱད་དེ་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྒྲིན་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་སྟོན་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་ཅིང་།
སེར་སྐལ་སོགས་པ་མི་ལྡན་པ་ཞེས་ཉེ་ཁྲིའི་ཆོག་བསྐྱས་པ་དང་། སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ནི་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་ཆོག་སྐལ་བསྐྱས་ཤིང་དེ་དག་གི་ཆོག་
ཐམས་ཅད་མ་དངས་ཀྱང་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཉམས་ལུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་བྱུར་རེ་འདིར་ཐོན་ཡོད་པས་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བའི་འགྲེལ་
པར་མ་གྲགས་ཀྱང་མདོ་རྒྱན་སྐྱར་བ་ལས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདི་གསལ་བར་འདུག་སྟུམ། སྟུང་པར་ཡང་། དགེ་བའི་བཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
གཅིག་གིས་ཡོངས་འཛིན་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཉམས་སྟོང་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལམ་དུ་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
དང་། རྟག་མཐོང་སྟེ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱ་ཞིང་དེ་ཉམས་བྱིའི་བྱི་ནད་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་དང་
ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེས་ཤེར་བྱིན་ཐོས་པའི་ཆོ་སྒྲག་པར་མི་འགྱུར་ལ། འདིའི་སྒྲག་པ་སྟེ་ཙམ་དང་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དངངས་པ་དང་། སྒྲག་པ་དང་།
སྒྲག་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི་རྒྱ་མཚན་མ་བསམ་པར་སྟོན་དུ་སྒྲག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་བྱུགས་ཏེ་
སྒྲག་པ་ཅུང་ཟད་རིམ་བུར་དུ་སོང་བ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བག་ཆགས་བརྟན་པར་གྱུར་ཏེ་གཞན་གྱིས་བསྐྱར་བར་མི་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའོ། རྟེན་པ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ཕྱགས་ནས་བསྟན་ཏེ་དེ་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིའི་སྟོན་ཕྱགས་ནས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི། དེའང་རྒྱུད་མ་སྒྲིན་པ་
ལ་དང་པོ་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐུགས་པོས་ཟེན་པ་དང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ནད་གི་ཡོངས་འཛིན་
དང་བལ་བ་དེ་ནི་རྩ་མ་སོ་མ་བཟང་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩ་མ་མེར་མ་བསྐྱེད་པའི་ནད་དུ་རྒྱ་གསུམ་ན་རྒྱ་འབོ་བ་དང་རྩ་མ་འཛིག་པ་གཉིས་འོངས་པ་
ལྟར། འདིས་ཀྱང་རྒྱ་འབོ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒྲག་ནས་ཤེར་བྱིན་འདོར་བ་དང་། རྩ་མ་ཞིག་པ་ལྟར་ཐར་ཡོད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་ཐམས་
ཅད་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།

༥ གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར། དེ་ནས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲིང་བཞི་
ལྷགས་རི་དང་བཅས་པ་ཆགས་ཏེ། མཐར་མེ་སོགས་ཀྱིས་འཛིག་པར་བྱེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་སྟོང་སངས་ཀྱི་ངང་ལ་སྟོང་པ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

རྟེན་བྱེད་ཅིང་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གི་རྒྱུ་དཀྱིལ་དང་ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་དཀྱིལ་
དེ་གཉིས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལས། སྤྱིང་བཞི་ལྟ་བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་གྲུབ་པ་མཐར་ཤི་ན་འཆི་བའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བ་དེའི་དང་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་སྒྲིན་སྤྱོད་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་གཞིའམ་
རྟེན་ཡིན་ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་སྒྲིན་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲིན་ལ་མངོན་གྱུར་དང་ས་བོན་གཉིས་ཡོད་པས་དང་བོ་སྤྱོད་
བྱེད་སྒྲིན་ལམ་བཞི། གཉིས་པ་སྤྱོད་མཐོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཡོད། དེ་དག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཀྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་།
སྒྲིན་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་སྤྱོད་འགྲུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་བྱེ་སྒྲིན་ལྟར་ན་འགག་འགྲུའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་བ་དང་། དེ་སྤྱངས་པ་གང་ཞེ་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོན་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་སྦྱིང་བ་ཅེ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་བོ་ཉན་རང་བྱེད་
གྱིས་གཞོན་པའི་ཐུན་མོང་མེན་པའི་དེ། གཞན་དོན་གོ་རིམ་དུ་བྱེད་པའི་དེ། ཚུལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
སྤྱད་པར་ཡང་། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་རིགས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པའི་
ལན་དུ་སེམས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཡོན་ཏན་གོང་མ་སྤྱོད་པའི་གོ་མི་འབྱེད་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མིང་མི་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གཞི་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ལ་སྒྲིན་སྤྱོད་ཕུང་དང་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་ཕུང་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
པའི་མིང་ཡང་འཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་རིམ་གྱིས་ཤར་བའི་གནས་
སྐབས་ལ་ལྷ་དོ་དང་གུང་སོགས་ཀྱི་མིང་འཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །
སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
དེ་འཆད་པའི་ཚོ། དྲི་མས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སོ་སྟེ་དང་། ཆ་གཅིག་དག་པ་ལ་བྱང་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་དག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་པ་དང་། འདིར་ཡང་སྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བརྒྱ་གསུམ་དུ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ་ལ་གོ་འབྱེད་པའམ་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དེའི་དྲི་མ་རིམ་གྱིས་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གོང་
འཕེལ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ནམ་མཁའ་མེད་ན་གཟུགས་ཅན་ལ་གོ་མི་འབྱེད་པ་ལྟར་འགྲུའི་རོ། །རྣམ་
བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་སྤོང་ཐུན་སོགས་སུ་རིགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཐལ་འགྲུའི་པ་དང་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་རྩ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྲུའི་པའི་ལྷགས་སུ་གནས་པར་བསྐྱབས་ནས། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་
པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་གསུམ་རྟོགས་རིགས་ཐ་དད་དུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་པས། ཐལ་འགྲུའི་བའི་
ལྷགས་ལ་རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་འདི་ལ་འབྱུ་གཞོན་པར་ཡང་སྤྱོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྩོད་པ་ནི། སྤྱིར་རིགས་ཀྱི་དོན་རྒྱ་དང་རྟེན་ལ་བྱས་པ་
སོགས་ཡོད་པས་རྒྱར་འགྲུའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྲུའི་པ་དང་། གཞིའམ་རྟེན་དུ་འགྲུའི་ཚུལ་ནི་
ནམ་མཁས་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིན་སྤྱོད་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ལ་གོ་འབྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་ཐེག་གསུམ་ལ་རྟོགས་
རིགས་ཐ་དད་མེད་པས་རང་རང་གི་སེམས་བདེན་སྤོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྒྲོམས་པས་ཉོན་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ།
སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། ཞེས་རྩོད་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་

རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྒྲིན་སྟོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་
ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་ཐྱིབ་
སྟོང་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱིར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་གསུམ་གའི་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཚྭ་ཚུལ་གཅིག་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་སྒྲིན་སྟོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བའི་གཞིར་ཡོད་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་བདེན་སྟོང་དེ་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་
རྟེན་དུ་སྤྱིར་གནས་པའམ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་ཚྭ་པ་གཅིག་དང་གཉིས་བཀོད་ནས། ལན་
གྱི་སྐབས་སུ་འང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་རྒྱ་དང་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལན་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་དམིགས་པར་
འདྲའང་། དབང་པོ་མཚོག་དམན་གྱི་རིམ་པས་དམིགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལན་གཅིག་དང་།
འཇིག་པ་གཅིག་ལས་ཀྱང་པའི་རྟེན་བྱས་པ་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པ་སྤྲང་ཅི་དང་ཀ་ར་དང་འོ་མ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་བཀང་
བའི་ཆོ། དེ་གསུམ་གྱི་བྱས་པ་ཞེས་སོ་སོར་བརྗོད་པ་ལྟར་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བརྟེན་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མེད་དང་དུ་
བརྗོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལན་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ལན་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཅིང་། ཚྭ་པ་དང་པོ་ཆ་བའི་དངོས་ཟེན་ལ་ཐོན་ནས་ལན་དང་པོ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། ལན་གཉིས་པ་དངོས་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་རྒྱུད་ཟླ་མ་ལས། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྒྲུབ་བཞིན་དེ་དང་དེར། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱུན་སྟོང་པ་ཞེས། གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་
རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། ཁངས་རྒྱས་སྟོང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ཞེས་པ་འདིས་འགལ་བའི་ཚྭ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚྭ་པ་
དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་། ལན་གྱི་ཆོ། སེམས་ཞུས་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དག་མི་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྒྱུར། བདག་ཅག་
ལྷག་པའི་སྒྲིན་ལྡན་གང་དག་ལ། ཡོད་ལ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། ཞེས་པ་འདིས་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་མི་འགལ་
བའི་ལན་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་འགལ་བའི་ཚྭ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བར་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་དང་། སྟོང་
པོའི་མདོར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡོད་ཅེས་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་ཞེས་ཚྭ་པ་དང་། དགོས་མེད་ཀྱི་ཚྭ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་བར་ནས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་ཟེན་པས་སྟོང་པོའི་མདོར་སྤང་ཡང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཚྭ་པ་དང་། དགོས་པ་ཡོད་པའི་
ལན་ནི་སྟོང་པོའི་མདོར་ཉེས་པ་ལྡན་པའི་ཆེད་དུ་བདེན་མེད་བསྟན་པས་སྟོང་མེད་ཅེས་པ་དང་། མི་འགལ་བའི་ལན་ནི་བར་པ་ནས་རང་བཞིན་
མེད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་དང་། སྟོང་པོའི་མདོར་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཡོད་ཅེས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་
གཅིག་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། གཅིག་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞེས་པའོ། ཚྭ་ལན་འདི་དག་གོ་ན་
གཞུང་ལ་ངེས་པ་སྟེར་སྤུལ་ཆེ་བར་སྤྲང་ངོ། རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། རིགས་ནི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། ཞེས་གསུངས། རིགས་ནི་རྒྱུད་ཡིན་པས་དེ་བརྗོད་
བྱར་བྱེད་པས་ན་རྒྱུད་དང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པས་ན་བྱི་མ་ཞེས་བརྗོད་ལ། རྒྱུད་བྱི་མ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པས་རྒྱུད་བྱི་མའི་
ཟླ་མ་ཞེས་བྱའོ།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པ་
ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤང་དགོས་པས་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་། བདེན་འཛིན་དེ་དག་སྤང་བ་ལ་དེ་དང་དམིགས་པ་
གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་སྒོ་བསྐྱེད་དགོས་པས་དམིགས་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དམིགས་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་བདེན་སྤོང་ལ་དམིགས་ནས་
བསྒྲུབས་ན་སྒྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཟད་པ་དང་། རྒྱ་བྱར་རྒྱ་ལ་ཐིམ་པ་ལྟར་འགོག་པ་རང་སྤོང་དུ་མཐོང་བ་དང་དྲི་མ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པ་དང་
འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པ་སོགས་འོངས་ཤིང་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སྤོང་ཉིད་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ན་
རིགས་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་འདི་གཉིས་སྒྲིན་པའི་ཚྭ་ལན་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་དམིགས་པ་འང་དམིགས་
ཡུལ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་དེ་གཞན་དུ་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོད་ན་དེའི་དམིགས་པའི་གཏང་སོ་གཞི་གྲུབ་
པར་འགྱུར་རོ། དེ་གཉིས་ལ་སྒྲིན་སྒྲིན་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རིགས་དང་། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པས་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་སྤོང་ཁྱད་གཞི་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་དེའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྐབ་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་
བརྗོད་ལ། དམིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁྱད་གཞི་དང་བདེན་མེད་ཁྱད་ཆོས་ལྟར་བརྗོད་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའོ། །སྤྱད་པར་ཡང་།
རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབ་པའི་དམིགས་པ་བསྟན་ལ། དེའང་ཆགས་མེད་ནི་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཞེས་པ་ལྟར་མེད་པ་ལ་
བྱེད་དགོས་ཤིང་། འདིར་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་གཉིས་བསྟན་པས་རྒྱ་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་ཉིད་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པར་གྲུབ་ལ་དེ་ལྟར་ན་སྐབ་པའི་དམིགས་
པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའང་གྲུབ་ཅིང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆགས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅེས་དང་། འདིར་ཆགས་མེད་ཅེས་བྱུང་བས་གཉིས་ཀས་
བདེན་སྤོང་བསྟན་པར་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ཁྱད་མ་བསྟན་ལ་སྤང་དོར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་བྱ་ཞེས་ཐུ་མ་དག་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་
གྱི་ཆ་ནས་གསུངས་ཤིང་དེའང་ལས་འདི་བྱས་པས་རྣམ་སྒྲིན་ཡིད་འོང་དང་ཡིད་མི་འོང་འབྱེན་པ་གང་དུའང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་ལ་བྱའོ། །

ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་འབྱུང་གི་ཞེས་རང་འབྱུང་ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། གསེར་ཐོང་ལྟར་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་བོ་དེ་
རང་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་བའམ་གཞན་ཞིག་གི་རྒྱུད་ནས་འོང་བ་མ་ཡིན་པར། རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་བས་ན་རང་འབྱུང་ཞེས་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་འདི་འཕྱུལ་མེད་པས་རང་བྱུང་ནི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱུས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་
ཅིང་སངས་རྒྱུས་ལ་ནི་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་སྒྲོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བསྟོན་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཉིད་མཛོད་དུ་བྱས་པ་
སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རང་བྱུང་དུ་བཤད་པས་སངས་རྒྱུས་ནི་རང་བྱུང་དངོས་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་ནི་དེའི་རིགས་སུ་འཁྱུངས་པས་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་
མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱུས་ཞེས་པ་འདི་རང་བྱུང་ཞེས་པ་དེའི་འབྲེལ་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དངོས་ཡིན་ནམ་
སྟམ་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་ཞེས་སྒྲིན་པ་ཡིན་མོ། དེའང་རྒྱལ་བོ་གཞན་གྱི་རྒྱལ་ས་ཚྭ་པའི་ཆོ་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང་། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་
དང་། འཁོར་འབངས་མངའ་ཐང་རྒྱུས་པ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་ཞིང་དང་པོ་གྲུབ་ན་གཞན་གཉིས་ཞུར་ལ་འོང་བ་ལྟར་རྒྱལ་ས་ཐོབ་པ་དང་
འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཉིད་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བ་ལྟར་ལྟར་བ་མཐའ་དག་དུངས་ལྷུང་བའི་སྤོང་བ་ཆེན་
པོ་དང་། འཁོར་འབངས་མངའ་ཐང་སྟོབས་འབྱོར་རྒྱུས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་ཆེན་

བཏང་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆེ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་
ཉར་གཏོང་བ་ནི་གཏོང་བ་ཆེ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་པ་ཉར་བུའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་
བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐལ་འབྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་ཤེས་རབ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ལ། སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཉིང་
ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་འདོན་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒྲིན་རབས་སོགས་ནས་ཀྱང་སྒྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་
བོ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལྷན་དག་གི་སྤོང་བདུན་ཅུ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མོས་སྦྱོང་གི་སྒྲུབ་ཤེས་སྦྱོང་སྦྱོང་པ་དང་།
མ་དག་ས་བདུན་གྱི་ཆོ་དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། དག་སའི་ཆོ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ཤེས་ནས་སྒྲོབ་དགོས་པས་སྒྲོ་ཆེ་བ།
མཐུ་ཆེ་བ་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་སྟེ། དེའང་ཕན་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། དེན་ལན་ལོག་པར་འཇལ་བ་སོགས་ནི་བཟོད་དཀའ་འང་
དེས་ཀྱང་མི་བཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཀྱང་ལག་སྒྲིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་སྒྱོ་ངལ་མེད་པའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དམན་
པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པར་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་མི་རྒྱགས་པར་མ་ཟད་ཕར་ལ་འཛོམས་པར་བྱེད་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཁྱགས་པ་དང་། །ཞེས་པ་འདི་བྱུང་གྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས་
འཇུག་སྒྲུབ་ལ་སྒྲུབ་བས་སྒོ་ངོར་འཆར་བདེ་བོ་འདྲ་འདུག་གསུང་། བམ་པོ་ཞེས་པ་འདི་གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་བསྐྱེམས་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་དེའང་ལྷག་མ་
བསྟན་ནས་ཇེ་མང་དུ་གཏོང་བ་དང་། གྲུ་ཡོད་བསལ་ནས་ཇེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་ཉར་བུའི་སྒྲིན་སྒྲུབ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ་ལྔ་བས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལོ་ལྔ་
བ་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་ལ་ཕ་ཆེན་པོ་ནས་སྟག་ཆང་ལོ་ལྔ་བ་ལ། འཇིག་རྟེན་མིག་གྱུར་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་ཞེས་བཞགས་བཤེད་
མཛད་པ་ལ། ར་སྟོང་ཆང་ནས་ལྔ་ལྔ་དབང་ལ་ཕ་ཆེན་པོས་སྟག་ཆང་བ་ལ་ཞེན་ལ་ཆེ་བ་འདྲ་གསུངས་པས། ཉན་གཅིག་སྒྲུབ་ཞབས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དེ་
ཉར་གསུངས་པ་དེ་ཞེན་ཕྱོགས་བྱས་ནས་བཞགས་བཤེད་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པའི་ཆོ། དེ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། ལོ་ལྔ་ཀ་བྱས་ན་འཇིག་རྟེན་
དང་། ཅ་ཅུ་བྱས་ན་མིག་ལ་འཇུག་པས་སྒྲིབ་དོད་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་དེ་ཉར་བྱས་ཞེས་གསུངས་པ་ཉར་ཡིན་ཏེ། རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མིག་
གྱུར་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལོ་ལྔ་བ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མིག་ཉར་བུ་ཡིན་པ་ནི་དོན་ལའང་གནས་ཏེ་ལོ་ལྔ་བ་
རྣམས་ཀྱིས་བོད་དུ་མ་བསྒྲུར་ན་རྒྱ་དཔེ་ལ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བོག་མི་ཆོད་ཅིང་། ད་ལྟ་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྟོང་ལ་མ་ཆོངས་པ་འདི་ལོ་ལྔ་བ་རྣམས་
ཀྱི་དེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉར་ཤེས་ན་ལོ་ལྔ་བ་རྣམས་སྒྲིབ་ཆེ་བ་དང་། ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པ་སོགས་གོ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་གསུང་།

‡ རྒྱབ་པའི་རྟེན་དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། རྒྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལའང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་རྒྱབ། རྒྱུར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་རྒྱབ།
ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་རྒྱབ། གདོན་མི་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ངེས་པའི་རྒྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་གོ་རྒྱབ་ཡན་ཆད་སོང་བེན་ནས།
འཇུག་རྒྱབ་དཀྱའི་གོ་རིམ་སྒྲིབ་འདི་ཉར་སྟེ་དགོས་པའི་ངེས་པ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གསེར་འབྲེང་ལས་གོ་རིམ་འདི་ཉར་སྟེ་ཚུལ་ཡང་གསུངས་འདུག་པས།
དེའང་འདོད་སེམས་དམན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡེང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལས་སེམས་ནང་དུ་བཏན་པར་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་ལམ་གཞི་འཇུག་རྟེན་དུ་བྱས་ནས་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའང་འཇུག་པ་ལས། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་
སོགས་ཉར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་འོངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
རྒྱབ་པའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཞི་བྱང་ཞིང་དེ་ཉར་རང་དོན་ཉམས་འོག་དུ་རྒྱུད་པ་ན་གཞན་དོན་རྒྱབ་

བྱང་ཆད་མེད་བཞི་འབྱུང་ལ། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཏུ་དེ་
 ལྟར་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱང་རྩོམ་སྤང་བ་དེ་ག་རང་གི་རྒྱ་མཚན་གཞན་བསམ་མི་དགོས་པར་སྤྱིན་སྟོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་སྐྱེ་མ་
 ལྟ་བུར་འཆར་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཞུགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རང་དོན་ཆོས་སྐྱུ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་སྟོགས་
 ཆད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་དེ་དག་སྐྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་
 འཇིག་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་གསུམ་དུ་འདུ་བས། དང་པོ་ནི་བསམ་གཟུགས་དང་།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རང་དོན་རྟོགས་པ་ལུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་སྤྱིན་དུག་དང་ཐུང་བ་ལུན་ཚོགས་སྐྱབ་བྱེད་མཐོང་ལམ་དང་ས་བདུན་པ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་དང་། ས་བརྒྱད་པའི་འབད་ཚོལ་རགས་པ་ཞི་བའི་མི་སྟོབ་ལམ། ས་དགུ་པ་དང་བརྩ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གསུམ་དང་། གཞན་
 དོན་སྐྱབ་བྱེད་དང་པོས་ཆད་མེད་བཞི་དང་དེའི་ཁྱད་པར་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་གཉིས་དང་། ཆངས་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཆད་མེད་བཞི་སྒྲིམ་དགོས་
 བས་ཆངས་པའི་གནས་པའམ་ཆངས་པའི་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཡང་། དེ་ནི་ཆངས་ཚུལ་ཆངས་པ་ཡི། འཁོར་ལོ་ཆངས་པས་བསྐྱར་བྱིར་རོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆངས་པ་ལྷང་འདས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བྱས་ཏེ་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་ཆོད་ཡིན་གསུང་། ཐེག་དམན་ལས་
 འབྱེད་བྱེད་འཁོར་གསུམ་དག་པ་ནི་ཟེན་བྱེད་དང་། ཆད་དུ་བྱ་བ་བཟོ་བ་དང་སྐྱར་བའི་ཁྱད་པར་མངོན་ཤེས་དུག་དང་གསུམ་སྟེ་འཇུག་ལུལ་རྒྱུའི་
 ཐེག་ཆེན་བརྒྱད་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་དགུ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སྟོགས་རྟེན་པ་གསུམ་མམ་གཉིས་
 ཀྱིས་འཇུག་སྐྱབ་བཞུན་པ་ཡིན་ལ་དེའང་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་དེ་བསམ་གཏཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཇུག་སྐྱབ་དེ་ལ་བྱས་པ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 ཞིང་། བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་དག་ཀྱང་ཐོག་པར་བྱེད། ཁྱེས་གསུངས་པ་ལྟར་བསམ་གཏཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་
 ཐོབ་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་རུས་པ་དང་། དེ་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་དེའི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྐྱེས་ན་བདུད་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་ལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བས་བདུད་ཀྱི་འདོད་ཐོག་ཏུ་མི་གཏོང་བར་བདུད་ཀྱི་རྒྱ་འདུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 ཡི་བྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རྒྱ་འདུལ་གྱི་རྒྱ་པར་མ་འདིར་གཡོ་སྤྱུའི་རྒྱ་ལ་བྱས་འདུག་ཀྱང་། འགྲེལ་པར་
 བདུད་ཀྱི་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བྱེད་དགོས་སམ་སྟུམ་གསུང་།

༥ ཚྭ་ཆོག་གསུམ་པོ། བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས་དང་ཉ་སྟོང་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་དམིགས་པ་
འཛིན་པ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉིས་ཏེ་མའི་ནང་དུ་འདུ་བས་དེའང་བསམ་པ་སྟོང་རྗེ་དང་། སྒྲུབ་བ་ཕྱིན་བྱུག་དང་།
མཉམ་གཞག་ནི་སྒྲག་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་དང་གསུམ་ཡིན་ལ། མཉམ་པར་མ་གཞག་པ་ཐབས་མཐས་དང་། ཉ་བ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྟོང་པ་བསོད་ནམས་
གྱི་ཚྭ་ཆོག་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལམ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པ་གཟུངས་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་སའི་ཚྭ་ཆོག་དང་། ཉེས་པ་སེལ་བ་གཞེན་པོའི་
ཚྭ་ཆོག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དེ་རྣམ་བཤད་ལས་གོང་གི་ནི་སྒྲག་གཉིས་པོ་དེ་བྱང་འབྲེལ་ལ་བྱས་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་
ནས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་ལ་བྱས་པ་ཆོག་མི་མཐུན་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། སྲིད་མཐའ་གཞོན་པའི་སྒྲག་མཐོང་སྟོབས་
དང་བལ། ཁྱིམ་ཐའ་གཞོན་པའི་སྟོང་རྗེའི་ཆོན་གྱིས་དབེན། ཁྱེས་གསུངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ་
དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཐེག་ཆོན་གྱི་ནི་སྒྲག་ལ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་པའི་སྟོང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་འཛོག་དགོས་པར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྒྲིན་པའི། རྣམ་པའི་གསུང་འབུམ་ལ་གཞི་བཟུངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲིན་གསུང་། གོ་སྒྲིབ་ལས་འཕྲོས་ནས་གོ་ཆ་བཞོ་སྒྲིབ་ཅི་ལྟར་
ཡིན་པའི་ལན་དུ་ཚུགས་སྒྲིབ་དང་པོ་བཅུ་དང་། འཇུག་སྒྲིབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་ཡིན། ཅི་ཙམ་གྱིས་
ཁྱེད་པའི་ཡིན། གང་ནས་དེས་པར་འབྱུང་། གང་དུ་གནས་པར་འབྱུང་། གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། དང་པོ་ཐབས་མཁས་ནས་
གཟུངས་ཀྱི་བར་དང་། གཉིས་པ་སའི་ཚུགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་དུ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚུགས་དང་། བཞི་པ་ལ་སྒྲིན་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་
གཉེན་པོ་དང་། ལྷ་པའི་ལན་དུ་སྒྲིན་སྤང་རྟོག་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་བར་ཡང་། དཔེར་ན་སྒྲིན་མ་མཐན་གྱིས་ཞེས་
སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གྱིས་ཅི་ཙམ་གྱིས་གོ་ཆ་བཞོས་པ་ཡིན་པའི་ལན་གྱིས་ཚུགས་སྒྲིབ་དང་པོ་བཅུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྒྲིག་དང་པོས་
དཔེར་ན་སྒྲིན་མའི་སྒྲིབ་པས་གཞན་གསོད་པ་སོགས་སྤང་ཡང་དེ་ལ་སེམས་¹ཅན་མེད་པས་ཐེག་པ་སོགས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་འགྲོ་ཀྱན་བདེ་བ་ལ་
འགོད་པ་དང་འཇིགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་ནས་ཐ་སྟོང་དུ་དེ་དག་ཅང་བའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཚུགས་བསྟན་པ་
ཡིན་ལ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་ཆ་མཚན། བཅས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིག་གཅིག་གིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཚུགས་དགྲ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། བཅི་ཕྱིར་
འདི་ནི་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་ཕྱིན་མཚན་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས་ཚུགས་སྤྱོད་མ་བདུན་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཚུགས་སྤྱོད་
བཤད་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུགས། སའི་ཚུགས། གཉེན་པོའི་ཚུགས་གསུམ་ལས། རྩེ་
བཅུན་རང་ཉིད་གྱིས་སའི་ཚུགས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲིན་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད། གཉེན་པོའི་ཚུགས་རྣམས་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྤྱོད་གི་སྒྲིན་རྣམས་
པར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚུགས་འབྲེལ་པས་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐངས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སྤྱོད་ཉིད་ཉི་ཤུས་ལུས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་ཡེ་ཤེས་མཚན་ནས་
བསྟན་པས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ནང་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་གཞན་དང་། དབང་
རྟོག་ཞོག་པ་དེ་དབང་པོ་དངས་པ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་ཕྱི་དང་། སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ནང་ཡིན་པས་སྒྲིན་སྤྱོད་འཇོག་གི་སྒྲིན་
ནས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ལྟ་བུར་སོང་བས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཉིད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་ཚུགས་ལམ་དང་། སྤྱོད་པ་ཉིད་
སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལམ་འཕངས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པའི་དང་གསུང་འབུམ་ལ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་དག་ཚུགས་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལྟར་
སྤྱོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་། དེར་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་སོགས་སྤྱོད་ཡོད་དགོས་པའི་དེས་པའང་མེད་དེ། དཔེར་ན་བུམ་
པའི་སྤྱོད་དུ་བཤད་ན་གོ་སྒྲིབ་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་སྒྲིན་པ་དང་། ཤིང་རྩེའི་སྤྱོད་ནས་བཤད་ན་གོ་སྒྲིབ་པ་ལ་དེའི་སྤྱོད་དུ་གཏན་ལ་ཐབས་པ་ལྟ་བུ་ནི་བུམ་པ་
སོགས་དེ་གཏན་ལ་འབབས་པ་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་ཀྱང་། གཏུལ་བྱ་ཉི་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྒྲིན་
གསུང་། དུས་དང་གང་ཟག་སོགས་ཕྱོགས་རེ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སྤྱོད་ཉིད་ནི་ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེས་ས་དང་པོར་
ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚན་ལ། དེའང་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བའི་ཆོ་འོད་ཟེར་གྱིས་སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ལྟར་འདིའི་སྤྱོད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་འདིའི་སྤྱོད་དུ་མི་འབབས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱོགས་རེ་བ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཀྱང་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དོན་དགོས་པ་དང་དམ་པ་མཚན་ལ་བྱས་ནས་སྤྱོད་པའི་དོན་དུ་གཉེན་པོ་མཚན་གྱི་
སྤྱོད་འདས་བདེན་མེད་ནི་དོན་དམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་དེས་ས་གཉིས་པའི་མཚན་གྱི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། དེའང་དེས་པར་འབྱུང་བ་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་པ་རང་རང་གི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འཛིག་
དགོས་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་པར་ཐོབ་པས་དོན་དམ་པར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉིས་ལ་སྒྲང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩིས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེ་ཐ་སྟངས་ལྟ་འདོར་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟགས་ལ་དོན་གཉེར་ཤུགས་རེ་ཆེར་འགོ་བ་
དང་། དོན་གཉེར་ཅི་ཅམ་ཆེ་བའི་ཆོད་ཅམ་དུ་བདེན་ཞེན་འཕང་དམའ་བྱ་འགྲོ་བ་སྟགས་ནི་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་
བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་གསུམ་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། དེའང་འདིར་བཟོད་པ་གསུམ་ག་ལྟག་ཀྱང་གཙོ་བོར་
ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་དང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་འདྲ་བའི་འབྲས་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན་
ད་ལྟ་ཆོ་རིང་བ་སྟགས་སྟོན་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཐུན་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་ལ་མི་བྱེད་པར། མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བར་འབྱུར་
བའི་རྒྱ་མཐུན་ལ་བྱེད་པར་གསུང་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད་དགོས་གསུང་། འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བཞི་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ས་ལྟ་པར་མཐའ་འདས་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། ས་བྱག་པར་
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་དག་མིན་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ས་བདུན་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང་། དོར་བ་མེད་པ་ནི་ཐེག་དམན་བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ཏེ་དོར་བྱ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི་ངོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདོར་དུ་
མི་བྱང་བས་དོར་བ་མེད་པའམ། ཡང་ན་ལས་ཉོན་ཀྱིས་སྒྲངས་པའི་ཕུང་བོ་ལྟ་མ་དོར་བའི་ལྟག་མེད་བྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས། དོན་དམ་པར་ལྟ་མ་
དོར་བ་དང་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་ན་ལྟར་གྱི་བྱང་འདས་ལྟག་བཅས་ལ་བྱེད་དགོས། རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། ས་འདིར་སྤྲོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པས་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འཛིག་བྱེད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། དེར་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་
པ་བཞི་རྩེས་མཐུན་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་མེད་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཐ་སྟངས་དུ་རྒྱ་
རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྤང་སྟོང་སྒྲིམ་ལྟ་བུའི་སྟོང་གི་སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ཕུང་བོ་ལྟའི་
སྟོང་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་ལ། འདིར་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་སུ་རྟོགས། རྣམ་མཁའི་སྟོང་ཉིད་
ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕངས་སོ།
།སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་པའི་ཆོ་གནས་ལྟགས་སུ་གྱུར་པ་མིན་པར་ཐོག་མེད་ནས་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཅམ་ནས་དེའི་ཆོས་ཉིད་གནས་ལྟགས་
སུ་གྲུབ་པས་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ། གནས་ལྟགས་དེའང་དགག་བྱ་བཀག་ཅམ་དེར་གནས་ཀྱི་དེ་ལས་ཕྱ་རགས་གང་བྱས་ཀྱང་རྟག་
ཆད་གྱི་མཐར་ལྷང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་གནས་ལྟགས་བཅལ་དུ་མེད་པས་ན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། སའི་ཆོགས་
ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྟོན་མཆོད་པ་ཡིན་པས་མདོ་ལྟེ་རྒྱུ་ལས། འབྱུང་བོ་དཔག་མེད་འཛིགས་མེད་ཕྱིར། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། བྱི་བྱིར་གོང་དུ་
འགོ་ལྡན་ཕྱིར། དེ་དག་ཉིད་ལས་སར་འདོད་དོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ངེས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་སའི་སྟངས་དོད་ལྷུ་མའི་ལྷུ་ལ་ཏ་བསྟན་ནས་ལྷུ་ཏ་
འབྱུང་བོ་དང་ཨ་མི་ཏ་དཔག་མེད་དང་། ཨ་ལྷ་ཡ་འཛིགས་མེད་ལ་བྱས་ནས་འབྱུང་བོ་འམ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཛིགས་པ་ལས་སྒྲིལ་བའི་

རྟེན་ཡིན་པས་ན་ས་ཞེས་སྒྲིན་སེལ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་པ་གཅིག་དང་། ཡང་རྩ་ཡ་ནི་ཕྱི་ཕྱིར་དང་། མི་རྣམས་ན་གོང་དུ་འགྲོ་ཆུན་ལ་བྱས་ནས་ཡོན་
ཏན་གོང་མར་བགོད་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་ས་ཞེས་ཡོན་ཏན་སྟུག་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་འཛོག་པ་དང་གཉིས་མདོ་སྟེ་རྟེན་ལས་བཤད་གསུང་།
སྒྱིར་ས་དང་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིན་འཇུག་ཀྱང་། ས་ཉ་བྱའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དེས་ཁྱབ་པར་
གསུངས་པ་ཉར་སའི་སྒྲིན་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། ལམ་གྱི་སྒྲིན་འཇུག་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། འདིར་ཡང་སའི་ཚོགས་
ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲིན་ནས་བཤད་པ་ཐབས་ཀྱི་ཐོག་ཆ་དང་། དངོས་གཉེན་མཐོང་སྒྲིན་གྱི་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་ཚུལ་ནི་ཁང་བཟང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལ་ཁང་བཟང་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལྟར་དེ་མ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིན་ནས་ས་དེ་དང་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ལ། དེའང་ས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཉུང་བ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་མང་བར་གསུངས་པ་ནི་གཤུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་དང་། ཡང་འགའ་
ཞིག་སྒྲིན་སྤོང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གཉེན་པོའི་སྒྲིན་གསུངས་པ་ནི་དེ་མ་གསུངས་པ་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། རེ་
རེའི་སྐབས་སུ་འང་ཚོས་ཉན་ཚུལ་སོགས་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་ཐབས་ཤེས་དེ་དག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོ་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་ཚུལ་ནས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་བར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་རེ་ཁྲིགས་སེའོངས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་
དང་བོར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ནས་བརྒྱ་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རྩལ་ཐུ་རབ་ཀྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་
མཐོང་བར་གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་ཕར་ལྟར་མོ་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་
གདམས་ངག་ཉན་པ་ཡིན་པས་ལམ་འོག་མ་ནས་གོང་མར་འཕོ་བའི་ཆོ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་ཟུ་མ་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུར་རྟོང་འགྲུར་གྱིས་
ལྷག་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། ཉར་འགོ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཁ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཅི་ཡང་མེད། ཁྱེད་གསུངས་པའང་། རང་རེའི་ཡིག་
ཆར་ཞིབ་ཆ་བྱེ་བ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ཆེད་དུ་བསྟེན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤང་བ་ཐ་མའི་ཆོ་གདམས་ངག་ཉན་མི་དགོས་པར་བཤད་པ་
མིན་གསུང་། འགྲེལ་པར། རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་བརྒྱ་རྟེན་པའི་རྩ་བའི་ཆོག་གིས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟུབ་ཅེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ།
གཞི་ནི་རྩ་བ་བྱས་ནས་སྒྲིན་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ཆོ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་མ་གོས་པའི་གྲུ་གྲུ་མེད་པའི་
བསམ་པ་དང་། དེའང་རང་གཞན་ལ་ཕྱི་མར་ཕན་པ་དང་ཆོ་འདིར་བདེ་བའི་བསམ་པ་དང་། འདི་ལ་ཉེ་འདི་ལ་དེ་ཙམ་མི་ཉེ་ཞེས་ཆགས་ཟུང་གིས་
རིས་སུ་ཆད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་གསུམ་ནི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྒྲིན་པའི་ངོ་བོ་ལ་ཟང་ཟང་
ཐམས་ཅད་གཏོང་བའི་ཟང་ཟང་གི་སྒྲིན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གྱིས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཆོས་ཉན་
པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ན་སྒྲིན་གྲོལ་ལ་འགོད་ནས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་གཞན་གཞོད་གཞི་དང་བཅས་པ་
བསྟངས་བ་ལས་ལྷག་པའི་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཛིགས་པའི་སར་མི་ཞིག་གཅིག་ཕྱར་འགྲོ་བའི་ཆོ་མི་ནག་མཚོན་ཆ་ཐོགས་པ་དུ་མ་
ཞིག་གཞོད་པ་མི་བྱེད་ཀྱང་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་འཛིགས་ངམ་མི་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆ་ལྷགས་ཅན་ཞིག་མཐོང་ན་སེམས་བདེ་
འཕོལ་གྱིས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་མི་འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་འཛོག་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོས་གསུང་། དེ་བཞིན་སྒྲིན་པའི་
ངོ་བོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་མིག་གིས་མཐོང་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པའི་བསྟོན་བ་དང་། ཆོས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྒྲིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་པར་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱུ་འཐོབ་པར་དམ་བཅས་པའི་བདེན་ཆོག་བསྟན་བཞི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཞི་
བཅུ་ནི་ས་དང་པོའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཡིན་ལ། དེའང་མདོ་ལས་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་མི་དམིགས་པ་དང་བཟོ་བ་གསུམ་དགོས་པར་གསུངས་པ་
ཉར་འདི་ལ་ཆང་གསུང་། གཉིས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་མདོར་བསྟན་ནས་ཕན་པ་བྱས་པ་དུན་པ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིན་པ་ནི་ཉེས་
སྤྱོད་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས། གཤེ་ཡང་སྤྲོ་མི་གཤེ་བ་སོགས་དགེ་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞིའི་སྒྲིན་པ་དག་སྤྱོད་དུ་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པས་ཉེས་སྤྱོད་
སྒྲིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རང་གི་སྤྲོ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་མི་འབྱོར་པར་དགའ་བ་བསྒྲིན་པ་དང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བསྟེན་པར་གོང་མ་
དོན་དུ་གཉེར་ན་དགེ་བ་རྣམས་རང་གི་ངང་གིས་འདུ་བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དེ་དག་གྲང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་རག་ལས་པས་མཐན་པོ་སོགས་བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་པ་དང་། དེའང་ཟང་
ཟེང་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་དེ་ལས་གདམས་ངག་ཉན་པ་དང་། ཉན་ནས་གདམས་དོན་ཕྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་བཞེད་བརྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་
བ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་དང་གསེར་འཕྲུལ་གཉིས་ན་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་གི་རྣམ་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་
ལྷག་ཚུལ་ལ་སྤྱོད་ན་རུང་ངམ་སྟམ་པ་ཞིག་ཡོད་པས་སྤྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་འདི་གཞུང་ཆེན་མོ་གཞན་གྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འགྲིག་
ན་རུང་གི་མིན་ན་བཏང་སྟོམས་སྤྱོད་ལེགས་གསུང་།

ཆོགས་སྤྱབ་འཕྲོས་ཚུལ་མདོ་དང་རྩ་བ་རུང་མི་འདྲ་སྟེ་རྩ་བར་འཇུག་སྤྱབ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཆོགས་སྤྱབ་བསྟན་ལ་མདོ་ལས་ཆོགས་སྤྱབ་ལ་གོ་སྤྱབ་
དང་འཇུག་སྤྱབ་ལ་འཕྲོས་པའི་ཆོན་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱ་ལྗོངས་སྤྱད་འགྲེལ་ཉར་ན། ལྷན་པའི་སེམས་མེད་པ་ཞེས་པ་འདི་
ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་ལ་སྤྱོད་ནས་ཞི་མཐའ་འགོག་པའི་སྤྱོད་རྩེ་ལ་བྱས་པ་དང་། མཐའ་འདྲ་ཞེས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་
ཆོགས་བསྟན་པ་དང་། དགའ་སྤྱོད་ཅེས་པ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་སྤྱོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲིམ་གྱིས་དྲི་མ་
སྤང་བའི་ཆ་ནས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་ངེས་འབྱུང་སྤྱབ་པ་ལ་སྤྱོད་འདུག་གསུང་། སྤྱོད་དཔོན་ཉར་
ན་སེམས་མེད་པ་ཞེས་པ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་ལྷན་པ་གསུངས་ཤིང་། འདིས་སྤྱོད་ཉིད་དངོས་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྤྱོད་
དགོས་སམ་སྟམ་གསུང་། འཇུག་སྤྱབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་སྒྲིམ་ཐབས་མཐའ་ནས་གཟུངས་
ཀྱི་བར་དང་། ལྷགས་པའི་ཆད་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་མེད་པ་ལ་ལྷགས་པ་མཐོང་ལམ་ནས་བཞག་པ་ཉར་སའི་ཆོགས་དང་། གང་
ནས་ངེས་པར་འབྱུང་། གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་གི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་གསུམ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་སྤྱོད་དགོས་པས། སྤྱད་པར། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱི་མཐའ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱོད་དོན་མདོན་རྟོགས་ལའང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གསལ་
བར་མ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། སའི་ཡོངས་སྤྱོད་འདི་དག་ཉི་མེ་སོགས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། དེའང་མདོ་ལས་སྤྱོད་བྱའི་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱུ་ལས་ས་སྤྱོད་གཞི་བྱས་ཏེ་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ནས་བཤད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་འགྲོ་གསུང་། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི། མདོ་སྤྱོད་
རྒྱུ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉར་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་མཉམ་བཞག་དུ་སྤྱོད་
ཉིད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩེ་གྱི་ཆོའང་རྒྱ་མཐུན་ནས་ཕན་ཡོན་ལྷ་བྱུང་གང་འོངས་པ་ཡིན་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་པ་ལ་རྩོམ་པ་རྩེ་ཆེར་སོང་བས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་ཆོས་ཐོས་པས་མི་དོམས་པ་དང་། ཆོས་ཐོས་པ་དེའང་གང་ཟག་གི་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཟང་ཟེང་འབུམ་བ་སོགས་ཀྱི་

རྟེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཕྱག་འཛུལ་བ་དང་སྟན་པར་སྤྱོད་བ་དང་གདན་བཤམས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟོན་ལ་དགའ་བ་དག་ཡོད་
པས་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལ་ཕན་སེམས་ཀྱིས་རབ་རྩ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ས་ཕྱོགས་
ཆེར་མ་དང་དོན་བསྟན་གྱིས་རྩལ་པོ་དང་དེར་གནས་པའི་མེད་གདུག་རྩལ་ཆེ་བ་པལ་ཆེར་སྦྱོད་བཅུད་གཉིས་འགྲོས་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁོང་ཁྱོད་
བའི་བདག་འབྲས་ཡིན་པས། ཆེར་མ་སོགས་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ཞིང་དག་པ་དེའང་ཁོང་ཁྱོད་བཀག་པ་ལ་སྦྱོས་པ་དང་། བཟོད་པས་
མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་བཟང་བ་འཁོར་ཕྱན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་
ཀྱང་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱལ་པོའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྟོན་གི་ཆད་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡན་ལག་གཞན་ཞིག་བཅད་པས་ཐར་པར་འགྱུར་ན་
དགའ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དུ་ལེན་པ་ལྟར་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱག་བསྐལ་རིམ་འབྲེལ་གྱི་
ཐོག་དུ་བབས་ཀྱང་དང་དུ་ལེན་རིགས་པས་སྤྱག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། ཕན་བདགས་པའི་ལན་དུ་གཞོད་པ་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཆོ་དེ་
ལ་ལན་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་མི་སྐྱེ་བར་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཚུལ་སོགས་བསམ་སྟེ་ཅི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་
ལུས་དག་གི་བདུན་གནད་བའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་གནད་བའི་སྐབས་མེད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོན་རྩེ་ཡིན་པས་
ཆགས་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་བྱ་བ་མི་འགལ་ལ། ཁོང་ཁྱོད་ནི་དེའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་དགོས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་མི་དགེ་བ་
ལ་རང་དང་གཞན་ལ་སྟོས་ཏེ་འཛུལ་པས་ངོ་ཆ་ཤེས་པ་དང་ཁྲིམ་ཡོད་པ་ལུས་ས་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། རྟོན་མེད་ནི་ལྷ་ག་ལ་སྦྱོར་
དགོས་གསུང་། ས་བཞི་པ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གྲེ། དེའང་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་ལ་གསུམ་སྟེ་བྱ་བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་དང་། སྦྱིང་
ལུག་དང་། བདག་ཉིད་བརྟན་པ་ལོ། །རང་གིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟས་ནོར་ལོངས་སྦྱོང་འབད་པས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ལེ་ལོ་
དང་པོ་འཛོག་སྟེ། འདི་འཇིག་རྟེན་ན་བཙུན་འགྲུས་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་བཙུན་འགྲུས་མ་ཡིན་ཏེ། བཙུན་འགྲུས་ནི། བཙུན་གང་དགེ་ལ་སྦྱོར་བ་ལོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩིས་འཆལ་བའི་བྱ་བ་དན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ལ་བྱིམ་པ་
ལས་རབ་རྩ་བྱང་བ་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་སྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རབ་རྩ་བྱང་བའི་ཕྱོགས་དག་ནི། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་རྣམས་དང་
ལྷན། དེ་ལྟའི་སྟོན་བཙུན་བྱིམ་པ་ཡི། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་འཁོར་བ་སྐྱུར་ལས་ཀྱང་བྱང་
སེམས་རབ་བྱང་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་པས། ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་པས་གཉེན་པོ་བསྟེན་པ་ལས་ཡུལ་དན་སྦྱོང་བ་གལ་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
བ་དན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་བྱིམ་ན་གནས་པ་འདི་གཅིག་ཕུ་ལ་འབྲི་བ་རྒྱུད་ནས་གཙོད་ལུས་ན་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞར་ལ་ཆོད་འགྲོ་བས་
པ་ཡུལ་སྤངས་ནས་དབེན་པའི་ནགས་ན་གནས་པ་དང་། དབེན་པ་ལའང་ཕྱི་ནང་གི་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་འདུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། རང་རྣམ་
གཡེང་གིས་དབེན་པ་དང་། འདིར་སྤྱོད་ཅམ་ལའང་མི་བྱེད་པར་རྣམ་བཤད་ལྟར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་དབེན་པ་ལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དབེན་པའི་ནགས་ན་གནས་པ་དེའི་ཆོའང་མཛོད་ལས། རྟེན་ལ་ཡང་སྤེད་ཆོག་མི་ཤེས། མ་རྟེན་ལ་འདོད་འདོད་ཆེན་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རྟེན་པ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པ་འདོད་པ་ཆེ་བ་དང་། ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་
ཀ་མ་རྟེན་པ་ལ་སྤེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དེས་འབྱེད་མི་རུས་པས། དན་ཁུང་རྟེན་པ་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། བཟང་མང་རྟེན་པས་མ་
ཆོམ་པ་ལ་ཟེར་བས་དེ་གཉིས་ཀ་སྤང་ནས་འདོད་རྒྱུད་དང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་པ་དང་། འབྲི་བ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་

བསྟན་པ་དང་། དེའང་། བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་ཕྱིས་མི་ལེན། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཕྱིང་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། འགོན་པ་ཤིང་བྱང་བ་དང་
ཟླ་གཤམ་མེད། ཁྱུང་ཁྲོད་ཙྏག་བྱ་བ་དང་གཞི་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསྟན་གཉིས་དང་བསོད་སྟོམས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་པ་དང་རྟེན་པས་ཆོག་
པ་གཉིས་ཕྱེ་ན་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་གསུམ་ཡོད་གསུང་། དམ་བཅའ་དེ་དག་སྟོན་ལ་བབས་ཀྱང་འདྲོར་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
ཐམས་ཅད་དཔང་པོར་བཞག་ནས་ཁས་སྤངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པས་དེ་
དག་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། མཐོག་རྒྱུད་ཁོང་མཐར་འདྲོར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྟོན་ཏུ་མ་ནས་ཉེས་
དམིགས་སུ་བཟུང་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དུག་པོ་འདི་བྱ་བ་དང་ན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་འགོག་ཚུལ་དངོས་དང་། འོ་ན་ལེ་ལོ་དེ་བཀག་ནས་བྱ་བ་གང་ཞིག་
བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་སེམས་གཞན་དོན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་བསྟན་ནས་སྤང་འདས་ལ་གཞུལ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དེའང་ཐོག་མར་ཟང་ཟིང་གིས་འཁོར་དུ་བསྟུང་ཏེ་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་དང་། སྟོན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱ་
བ་དང་ན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོ་སེལ་ཚུལ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཁ་ལྷན་པ་དང་ཞེས་པས་སྦྱིད་ལྷག་དང་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་
ལེ་ལོ་གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་གསུངས་ཏེ། ཟླ་མེད་བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དེའང་ལུན་ཐུང་བྱ་ཅམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་གངས་མེད་དུ་སྤྱོད་དགོས་པ་
དང་། སྤྱོད་ཚུལ་བྱ་བ་དེའང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་སོགས་བྱ་དགའ་བ་དང་། དེའང་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་
སྦྱིན་པ་སོགས་སྤྱོད་པ་འདི་ཞིག་སྤྱོད་དགོས་པས་ལུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ལེ་ལོ་གཅིག་དང་། ལུལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཟག་ཁྱུང་པར་བ་གཞན་
གྱིས་རྟུས་ཀྱང་བདག་ཉིད་ལྷ་བྱས་གཤམ་རྟུས་སྟུང་དུ་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་ལེ་ལོ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིར་དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོག་མར་བདག་ཉིད་ཐ་མལ་པ་རེ་ལམ་ལ་ལྷགས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རྟུས་སྟུང་
དུ་སྟོན་པ་བསྟེན་པ་དང་། ཁྱུང་པར་ས་བཞི་བ་པས་རང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟུས་པ་ཡོད་པར་མཐོང་ནས་འཇུག་པས་མི་ལྷན་པའི་བཙོན་འགྲུས་བསྟེན་པ་
དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བུ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་ནས་སྟུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སྤྱོད་བསྟན་ཡོད་པས་འདི་
དག་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྟར་ཚུལ་དང་སྤྱར་ན། ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་སུ་
སྤང་བྱ་འདི་དག་དང་སྤྱར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསམ་གཏན་སྟོན་པ་ལ་སྟེ་བོ་མང་པོ་དང་འགོགས་འདྲིས་བྱེད་པ་ཐོག་མར་
སྤང་དགོས་པས་དེའང་རང་གིས་རྟེན་པ་སོགས་ཐོབ་ན་སྟུང་པ་ཞེ་ལྷགས་ལ་བཞག་ནས་རྒྱལ་བོ་དང་། འབྱོར་ཐུན་དང་། འདུལ་བ་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་དགོ་སྟོང་མ་སོགས་ལ་གནས་སྐབས་སུ་ཕན་འདོགས་པ་ལྟར་བཙོན་ཏེ་དེ་དག་ལ་འདྲིས་འགོགས་བྱེད་པ་སོགས་གཏན་ནས་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཕྱིར་ན། དབྱ་གཉེན་སྤྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་འགྱུར་ནས་འགོ་བ་དང་། རང་གི་རྣམ་གཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་
འཇིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར། རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་
བཤེས་ཀྱིས། ཀལ་ལྷང་བྱང་ཆོས་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིས་ལ་འཁྲུན་པ་ཞེས་པ་རང་ལ་ཟས་གོས་སོགས་སྟེར་བའི་བྱིས་
བདག་དང་པ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ན་དེས་གཞན་ལ་རྟེན་དཀར་སོགས་བྱེད་དོགས་ནས་དེ་གཞན་གྱིས་མི་ཆོར་བར་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་
མཚན་ནི། རང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་དགོས་པས་རང་གིས་དེ་དག་ལ་རྟེན་དཀར་སོགས་བྱེད་དགོས་པ་ལ་རང་གིས་དེ་ལྟར་མི་རྟུས་ན་འང་
གཞན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་འགོག་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདག་གི་སྟོན་ཡང་ཐ་བྱ་ཁོང་། བདག་ནི་མཚན་འགྱུར་

འདི་ལ་མིན། བདག་དང་རྟེན་པ་ལེགས་རྟེན་ཅིང་། བདག་ནི་བཀུར་འཇུག་འདི་ལ་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་གྲངས་སྟགས་འདོད་ཡོན་
ལ་གཡེང་ན་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པར་འཇུག་བས་འདུལ་བ་ནས་བསྟེན་པར་རྟོགས་པ་བསྐྱབ་ཆོགས་འོག་མ་དགེ་རྩལ་སྟགས་དང་ཞག་ཏུ་
འགྲོགས་མི་བྱང་བར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སྟགས་པའི་གཏམ་སྒྲིབ་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉ་
བྱེད་ནང་དུ་གནས་མི་བྱང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་བར་ཇུར་ན་འོག་མ་དང་འགྲོགས་པས་གོང་མར་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་དགའ་
བ་འོག་མ་དང་འགྲོགས་པས་ཉམས་པར་འཇུག་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པས་དེ་དག་གི་ཤན་ལྷགས་ནས་རང་གི་སྦྱོང་བ་ལས་ཉམས་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་བར་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། རྩས་གོང་འགའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི། ཁྱེད་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིད་འབྱུང་ན། གཡོ་
བའི་རྩས་གོང་གིས་ཁྱབ་པའི། གྲོང་གི་དུར་ཁྲོད་ལ་དགའ་འམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དང་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩལ་ཁྲིམས་ལ་འགོད་པ་
སྟགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མིན་པར་རང་གིས་རྟེན་བཀུར་ཐོབ་ཏུ་རེ་ནས་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྦྱོར་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞན་ལ་སྒྲིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་དེ་
མཁས་ཀྱང་དེའི་རྩལ་ཁྲིམས་སྟགས་ཁ་རལ་སྒྲ་རལ་དུ་སོང་ཞེས་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ལ་བསྟོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྦྱོང་བ་སྟགས་ལ་དགའ་
བར་བྱེད་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདག་ལ་སྦྱོང་བ་གཞན་ཡོད་ན། བསྟོད་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། བདག་ལ་བསྟོད་པ་གཞན་ཡོད་
ན། སྦྱང་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཁྲིམས་ཅན་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ། རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགྲོན་ན། བདག་འདྲ་ངན་པས་སྦྱོར་ཅི་དགོས། རྒྱུ་བས་
འཇིག་རྟེན་བསམ་པ་བཏང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་བརྩས་བདེ་འགྲོ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་རྩལ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ག་ལ་རྩལ་ཏེ་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་ན་སྤང་རིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ལས་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས། ལྷན་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དག་ཇུར་པས། རྟེན་པའི་ལས་ལས་བརྩ་ཆར་གསྟོག་
པར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོ་འདོར་རྟེན་པ་དང་ཐོས་པ་ལ་སྟགས་པས་གཞན་སྒྲུ་ལའང་འཇིགས་མི་དགོས་པ་ཉ་བྱ་སྒྲོམ་སེམས་བྱས་ན། ཕྱི་
མར་སྒྲུ་ཀྱང་མི་རྩེ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་འཇིགས་དགོས་པ་ཞིག་འོང་བས། ང་རྒྱལ་ནི་རྩལ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་དགོས་ཏེ། སྦྱོང་འཇུག་ལས། བདག་
ནི་རྟེན་མང་བཀུར་སྟེ་བཅས། བདག་ལ་མང་པོ་དགའ་འོ་ཞེས། རྒྱུ་བའི་སྟེམས་པ་འཆང་ཇུར་ན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཇིགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ། ཞེས་པ་ནི་མདོ་ལས་དགེ་མི་དགེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། འདིར་གོ་སྒྲུ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་དགེ་བ་ལ་མི་དགེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་དགེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ལ། རྩ་བར་བྱིན་ཅི་ལྟོག་ཅེས་གསུངས་པས་དེའི་
གཉེན་པོར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉ་བ་དང་། ལྟོག་པར་ཉ་བ་ལ་སྟགས་པ། ཞེས་པ་ལ་རྒྱན་སྤང་ལས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ཉ་བ་ཞེས་སྟགས་
འབྱུང་བས། ཁ་ཅིག་ལྟོག་ཉ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་འདིའི་ལྟོག་ཉ་སྤང་བའི་གནས་ལྷགས་ལ་བྱིན་ཅི་ལྟོག་ཏུ་ཉ་བའི་འཇིག་ཉ་ལ་བྱས་ནས་སྟགས་
ཁོངས་ནས་མཐར་ཉ་འདོན་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་འདིའི་མདོ་ལས་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་འབྱུང་བ་མི་འཐད་དགོས་ཏེ་མཐོང་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེས་ན་འདིའི་སྟགས་ཁོངས་ནས་ཉ་བ་བཞི་བཏོན་ནས་ཐུག་ལ་གསུངས་ཏེ། སྐབས་འདིར་ས་ལྔ་པའི་ངོས་སྐལ་བྱས་ཏེ་དངོས་གཉེན་གྱིས་སྤོང་
དགོས་པར་གསུངས་པ་མིན་ཡང་སྤང་སྤངས་ཟེན་པ་ཐག་བསྐང་བའི་གཉེན་པོའི་སྒྲོ་ནས་གསུངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། ཉོན་མོངས་བཟོད་ཅེས་པ་ནི།
དབེར་ན་བཟོད་པ་ནི་གཞོད་པ་བྱས་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པར་བག་ཡངས་སྒྲུ་འཇིག་པ་ལ་ཟེར་བ་ལྟར། ཆགས་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་བའི་ཆོ་ཁོ་
རང་གི་གང་འདོད་ལྟར་བག་ཡངས་སྒྲུ་འཇིག་པ་སྟེ། མདོ་ལས་ཉམས་རེངས་སྒྲུ་བྱེད་པ་ཞེས་པའང་དེ་ཡིན་ལ། བག་ཡངས་སྒྲུ་བཏང་བས་ཉེས་པ་

ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཉེན་པོ་ཆགས་སོགས་མི་དམིགས་པར་སྒྲིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྟེན་བཀུར་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་
རྒྱུ་གཡེང་འབྱུང་ལ། དེའི་རྟེན་དུ་ཉ་བ་ལྔ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩབ་བརྒྱབ་ནས་འོང་ཁིང་འདུ་བར་འཁྱུར་བས། དེ་
རྒྱུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒྲིན་གསུམ་བཀུ་ཡོད་ལ་བཙོན་པར་རིགས་ཏེ། སྒྱུང་འཇུག་ལས། སེམས་ནི་རྒྱུ་པར་གཡེང་བའི་མི། ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཕྱག་ན་
གནས། །ལུས་དང་སེམས་ནི་དབེན་པ་ཡིས། །རྒྱུ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྒྱུང་གི་སྐབས་
འདི་དང་། སྒྱུང་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་འདི་གཉིས་ཙམ་འགྲེལ་ཉ་བྱུང་སྐབས་ལ། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་སྒྱུང་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ལུའི་
སྐབས་སུ་འཇུག་སྒྲིམ་ཆོ་གས་སྒྲུངས་ཏེ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སྒྲིམ་གྱི་སེམས་སྒྱུང་ཚུལ་བསྟན་པར་གསུངས་པའང་སྐབས་འདི་དག་
ཡིན་ཁིང་། ཞོང་དུ་བཤད་པའི་རང་གི་རྟེན་པ་འདོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟེན་པ་འགོག་པ་སོགས་གོ་བསྟོན་ན་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་སེམས་
སྒྱུང་ཚུལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱགས་ལ་ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་བཞག་
པ་སོགས་གཞུང་གོང་འོག་བསྟོན་ནས་དབྱེད་ན་གོ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པར་སྒྲུང་གསུང་། ལྔ་མ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སྒྱུང་བཅུས་ས་ལྔ་པ་ཞེས་པ་ནི།
ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་མི་དམིགས་པས་རྒྱས་འདེབས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མདོ་ལས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གང་གསུངས་པའི་ཆོ་
མི་དམིགས་པར་ཡོད་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གང་གསུངས་པའི་ཆོ་རྒྱུ་མཁྱེན་དང་ལྔན་པས་ཡོད་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ།
ཐབས་ཤེས་ལྟར་འབྲེལ་གྱི་སྒྲིམ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་གསུང་། ས་རྩྭ་པ་ལ་ཡོངས་སྒྱུང་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པས་ཕྱི་མ་རྩྭ་ག་
ལྔ་མ་རྩྭ་གི་ལག་རྩིས་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱུ་པར་བཤད་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱུ་གྱིས་མི་འདོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ལག་རྩིས་
དང་། མི་དམིགས་པ་ལ་མི་སྟག་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་ལག་རྩིས་དང་། བསྐྱང་ན་མི་ཁྱུ་པ་དང་། བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་
གཉིས་སྦྱོར་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ལག་རྩིས་དང་། དབུལ་ཡང་སྦྱང་བ་མི་སྦྱང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩིས་ཡིན་ལ་གསེར་འཕྲུང་ལྟར་ན་གོ་རིམ་
མཐར་ཆགས་སུ་སྒྱུར་དགོས་ཤིང་། ཐ་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩིས་སུ་འཁྱུར་ཚུལ་ཡོངས་སྒྱུང་མེད་ནས་སྦྱོར་པ་གཏོང་མ་རྩལ་པ་མིན་གྱི། ཤེས་རབ་མེད་
པས་སྦྱོར་པ་གཏོང་མ་རྩལ་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཡོད་ན་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། རི་རབ་དང་ཆལ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་ཆོག་པ་དང་། སྦྱོར་
རབས་སུའང་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བརྒྱུས་པས་ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་མི་སྦྱང་བར་བྱས་ཀྱང་རྩ་བའུས་ཏེ་སྦྱོར་པར་བཏང་བ་དང་། རྟག་དུས་ཆོས་
འཕགས་བསྟེན་པའི་ཆོ་བདུད་ཀྱིས་རྒྱ་མི་སྦྱང་བར་བྱས་ཀྱང་རང་གི་རྩ་བོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་གཏར་ནས་ཁྲག་གིས་ཆག་ཆག་བཏབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་
བུ་ཡིན་པས་ཡོངས་སྒྱུང་དང་ལྔན་པས་སྦྱོར་པ་གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་མི་སྦྱོར་ཀྱང་ཡོངས་སྒྱུང་མེད་པར་སྦྱོར་པ་གཏོང་བ་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་དགོས་
པས། བཞེན་ཡང་སྦྱང་བ་མི་སྦྱང་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལག་རྩིས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་ཐོབ་དང་སྒྱུར་དགོས་པར་ཤེས་
རབ་རྫོགས་པས་ཞེས་པ་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། སྦྱོར་རྫོགས་པ་ཅུ་འདི་ནས་མ་ཐོབ་པས་རྫོགས་ཞེས་པ་ལྷག་ཐོབ་དང་ཕར་ཕྱིན་རྩྭ་ག་
ཀའི་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ས་འདིར་རྩྭ་ག་པ་དང་། ས་ལྔ་པར་ལྷག་པ་ནས་ས་དང་པོར་གཅིག་ལྷག་པའི་བར་བསྟན་པ་དང་། བརྒྱད་
སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇི་ཅུ་གྱིས་ཁྱགས་པ་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ཕར་ཕྱིན་རྩྭ་ག་གི་སྒྲིམ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་
ཐོབ་ལ་སྒྱུར་བ་འདི་མདོ་དང་ཆ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་གསུང་། ཡང་ན་སྒྱུང་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། རྩབ་པས་
ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་གཞན་རྒྱུས་ཡན་ལག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ས་འདིར་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ལ་

བྱེད་གསུང་། ཤེས་རབ་ལ་དབྱེ་ན་རྩེ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ། རི་ལྗོངས་རྟོགས་པ། གཞན་དོན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིག་གནས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
གསུམ། ཡང་ན་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། ཟབ་མའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། གཞན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་
གསུམ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ཟབ་མོ་རྩེ་བའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་པས་དགའ་
དང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་གསུམ་སྟག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་ཞེས་པས་ཟབ་མའི་ལམ་རིམ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་བསྟན་ལ། བྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མ་གཞན་དོན་སྦྱབ་ཚུལ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྟན་པས་སྦྱོར་བའི་དུས་སྟེ་ཕངས་པ་
མེད་པར་གཏོང་བ་ལ་སྦྱོར་བས་མི་ཞུས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སྟེ་ཡོད་འཁྱར་ནས་ཅེ་གཉིས་སྟེ་འགྲོ་བ་རྩེ་བའི་མིན་པར་སེམས་མི་འཁྱར་ཞིང་
ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པས་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བཏང་ཆར་བའི་རྩེ་སྟེ་འདྲ་མི་འདུག་སྟེ་འཁྱོད་པ་སོགས་མི་
བསྐྱེད་པ་སྟེ། མདོར་ན་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྩེ་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སྟེ་མ་ཆོངས་པའི་ཤེས་རབ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ས་
བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོར་ནི་སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་འབྲེལ་བ་གཞན་ནམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་དཀྱུགས་ནས་སྦྱར་ཡང་། རྒྱན་སྤང་དང་
ཤར་སྒྲིན་ལས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སྟེ་སྦྱར་བ་རྩེ་ལ། འབྲེལ་རྒྱུ་འདྲིར་ཡང་སྦྱར་བས། དེའང་བདག་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་རྩེ་བའི་གཉེན་པོར་ནམ་
པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་པོ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་བཅུ་ལ་མཚན་མར་གསུངས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱོད་ནས་
འཛིག་དགོས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མའམ་རིས་སོ་སོར་དོན་དམ་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་མཚན་མ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྒྲིན་པ་
ནི་ཁམས་གསུམ་ལ་སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ད་ལྟའི་ཕྱང་བོ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཕྱང་བོ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་ལུས་
སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མ་ཆད་པ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཞེན་པ་ནི་ད་ལྟའི་ཕྱང་བོ་དང་མི་འབྲེལ་བར་སྤྱོད་པའི་ནམ་པར་རྩེ་བའི་ཡིན་པས།
དེའི་གཉེན་པོར་སྒྲིན་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལས་གསོག་པ་བོའི་བདག་ཚུགས་སྟེ་ཉིང་དེ་བ་མེད་པས་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་སྟེ་བདག་དུ་
འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་བསད་བྱ་དང་གསོད་པ་པོ་དང་བསད་པ་སོགས་དང་། སྦྱོར་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པ་དང་། ཆད་པར་རྩེ་བའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་བཅེ་བ་སྟེ། ཆད་པར་རྩེ་བའང་གསེར་འབྲེང་ནས་སེམས་ཅན་ཆོ་འཕྲོན་ནས་རྒྱན་ཆད་པར་འཛིན་
པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོར་ནམ་བཤད་དང་། གསེར་འབྲེང་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་གི་རྩས་པ་འདོན་ལུགས་ཀྱང་ནམ་བཤད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ནས་
གསུངས་པ་དང་། གསེར་འབྲེང་གིས་བཤད་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱེད་དེ་ཞར་ལ་དོགས་པ་རྒྱུ་ཡོད་པའང་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་
བཤད་རྩེ་ན་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱུང་བ་དང་། སྟུག་བསྐྱེལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོང་བས་དེ་ལ་སྦྱོང་རྩེ་སྟེ་
ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྟག་པར་རྩེ་བའི་གཉེན་པོར་སྒྲིན་མེད་དང་། ས་སྤྱོད་དུ་བཟང་ངན་ཡོད་ཀྱང་གི་མ་མི་འདྲ་བ་མེད་པ་
རྩེ་ལ། ཐ་སྦད་དུ་འཁོར་འདས་ལ་སྤང་དོར་སོ་སོར་འབྱེད་ཀྱང་ཆོས་དབྱིངས་སྟེ་རོ་གཅིག་པས་དོན་དམ་པར་སྤང་དོར་གྱི་མཚན་མ་སོ་སོར་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོར་སྤྱོད་ཞེ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་གསུམ་ལ་རྒྱ་ཐང་དང་པ་གསུམ་ཡོད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འཛིན་པའི་
གཉེན་པོར་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱང་མཐར་འཛད་རྒྱ་བས་མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱང་བོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མིང་
གཟུགས་དོན་དམ་པར་མི་སྟེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་བཙུག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་བཟོད་ཤེས་དང་། སྟེ་མཆེད་ནམས་དོན་
དམ་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་ཅུན་སྒྲོས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དོན་དམ་པར་གནས་པར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་རྟོགས་པ་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། རས་གཤེར་བ་ལ་རྩལ་ཆགས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་ཆུན་དང་བཅས་པས་མཚན་མར་
འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་བ་ལྔ་དང་ཉན་མོངས་ཐམས་ཅད་འདྲན་པར་བྱེད་པས་དེའི་གཉེན་པོར་འདུ་ཤེས་དང་ཉན་མོངས་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྲངས་མང་བ་དང་། དེའི་དོན་དུ་ཐོབ་སྐྱའི་སངས་རྒྱས་དེའང་ཁྱད་པར་འཕགས་པས་སྐྱའི་ངོ་བོ་སོགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
ཀྱང་མི་རྩས་སྟུང་དུ་ཁྱུ་པའི་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་མི་བྱེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་པའི་ཆོའང་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་དགོས་ཤིང་། བདེན་ཞེན་བཀག་པས་ཆོས་སྐྱེད་དང་། བསོད་
ནམས་བསགས་པས་གཟུགས་སྐྱེ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བས་འབྲས་བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་འཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་
མཆོག་ལ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་ལྷག་མཐོང་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཀྱི་སྐབས་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲུབ་པ་ལ་རྒྱའི་དུས་
སྤང་དེ་གཉིས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་ལྷ་སྐྱེ་བསྐྱེམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་སྐྱེ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་སེམས་ཉེ་བར་
ཞི་བ་དང་། དག་འདུན་ལ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོར་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མ་
ཞེན་པ་དང་། ཤར་བྱིན་ཀྱི་དོན་བྱིན་བྱུག་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་རྩྭ་དེ་ཡུམ་དོན་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བྱས་ཏེ་
བསྐྱོད་དགོས་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཞིང་ཁམས་དུ་མར་སངས་རྒྱས་ལས་གདམས་དག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉན་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་
འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་རང་གིས་ཤེས་ནས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་རྒྱལ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་གསུང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྟོང་ལ་
བཞེ་ཆེན་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེའང་ས་འདིར་སྦོན་ལམ་གྱི་ཕར་བྱིན་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ས་འདིར་མངོན་ཤེས་
དང་ཐུན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གསུངས་ཤིང་། གང་གི་དོན་དུ་སྦོན་ལམ་འདེབས་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་དང་སྦོན་ལམ་འདེབས་རྒྱལ་སོགས་མི་ཤེས་པར་
སྦོན་ལམ་བཏབ་ཀྱང་མུན་ནག་ནང་དུ་དོ་འཕངས་པ་ལྟར་འགྱུར་བས། གཞན་དོན་སྐྱབ་རྒྱལ་ལ་མ་སྤངས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྦོན་ལམ་གྱི་
ཕར་བྱིན་རྟོགས་དགོས་པས་ན། འདིར་ཡང་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཞིང་ཁམས་གང་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་སོགས་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དང་།
ཞིང་ཁམས་དེར་རྩེ་འཕུལ་གྱིས་འགོ་བ་དང་། ཞིང་སྟོང་བ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྟོང་བ་གཉིས་ཡོད་པས། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་
དག་ལ། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཞིང་དག་སྟོར་བ་ཐོབ་པས་རྟེན་ཞིང་སྟོང་བ་དང་། ཡུམ་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་བརྟག་
པར་བྱ་བའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་རྩ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ཡུམ་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་གསུམ་བྱེད་པར་
འབྲེལ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉིས་ཀའང་ཕན་ཚུན་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་དང་། གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཤེས་པ་དང་། བརྟེན་པ་བརྟེན་
སྟོང་བ་དང་། རྒྱ་མ་ལྟར་གནས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །ས་དགྲ་པའི་ཡོངས་སྟོང་ནི་ས་བརྒྱད་པར་སྦོན་ལམ་གྱི་ཕར་
བྱིན་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་འདིར་ཡང་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དེའང་སྟོ་གསལ་གླིང་པས་ས་དགྲ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་
པ་བཞེ་མཚན་ཉིད་པ་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། རང་ལྷགས་ལ་རྩེས་མཐུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་ཆོག་དང་སྟོབས་པ་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་དངོས་སུ་
བསྟན་པས་ཆོས་དོན་ཡང་དག་རིག་པ་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ལྷ་སྐྱེ་གཞན་སྐྱེན་སོགས་ཀྱི་སྐྱེད་ཤེས་ཤིང་དེ་དག་གི་སྐྱེད་ཀྱིས་
ཆོས་སྟོན་པའི་དེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སྟོབས་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་མི་ཟད་པའི་སྟོབས་པ་སོ་
སོ་ཡང་དག་རིག་པ་དང་། འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་བྱིན་རྟོགས་པར་འཛིག་གསུང་། བྱད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ལྔ་དང་བལ་བའི་ཡུམ་རྒྱ་མ་

ལྷ་མཛེས་ལྷ་བུའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་གར་པ་རིགས་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། དེའང་རྒྱལ་
རིགས་དང་བཅས་ཟེའི་རིགས་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། བདག་ཅག་གི་སྒྲིན་པའི་དུས་སུ་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་རིགས་ལ་མཚན་ཏུ་བཅི་བས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྒྲིན་
པ་དང་། བྱམས་པའི་དུས་སུ་བཅས་ཟེའི་རིགས་ལ་མཚན་ཏུ་བཅི་བས་བཅས་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་གསུང་། རུས་ཕུན་སུམ་ཚྲགས་པར་སྒྲིན་པ་
ནི་བྱར་ཤིང་གི་ཚལ་དུ་གོ་ཏེ་མའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་པ་གཉིས་ས་ལ་ལྷུང་བ་དང་སྤོང་མདོག་ནག་གིས་བསྐྱངས་པ་ཉི་འོད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བྱས་པ་ལས་
སྒྲིན་པས་ན་བྱ་རམ་ཤིང་པ་དང་ཉི་མའི་གཉེན་ཟེར་བ་ལྷ་བུ་ཡིན་གསུང་། ཆོ་འབྲང་ནི་རང་གི་མའི་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་གཉེན་
དང་། རང་དབང་བའི་འཁོར་ནི་དགོས་དོན་རང་གི་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་བྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པར་སྒྲིན་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་
སྒྲིན་པ་དེ་སྐྱབས་པའི་ཆོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀ་ཤི་ཀའི་རས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤངས་ཏེ་ཆེད་དུ་བཙོན་པ་དང་། ལུས་མཛད་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་གསུང་། དེས་པར་
འབྲུང་བ་ནི་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་དག་སྤོང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོང་བ་དག་སྤོང་དངོས་ཡིན་མིན་ཚད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཟིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཀྱེན་གྱིས་
འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྲུང་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དུང་དུ་གཤེགས་པ་ནི་བདག་ཅག་གི་སྒྲིན་པའི་ཨ་ཤུང་ཐ་དང་། བྱམས་པའི་སྐྱུ་
ཤིང་སོགས་ཡིན་པས། འདི་དག་རྩིས་མཐུན་པ་ས་དགུ་པ་འདི་ནས་ཐོབ་པའོ། ཡང་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ས་འདི་ནས་ཐོབ་པ་
ལ་བྱ་སྟེ། གསེར་འབྲེང་ལས་ཀྱང་འདི་དག་རྩིས་མཐུན་པ་མ་བྱས་པར་དངོས་གནས་པར་བཤད་འདུག་པས་ས་དགུ་པར་འདི་དག་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཐོབ་པ་བྱས་ན་ལེགས་གསུང་།

༥ ས་བརྩལ་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལའང་། བསམ་
པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྒྲུབ། སྒྲོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་སྒྲུབ། ཚྲགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚྲགས་སྒྲུབ། རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མེ་ཟ་བར་དེས་པར་འབྱེན་པའི་དེས་འབྲུང་
སྒྲུབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པས། ཚྲགས་སྒྲུབ་ལའང་སྟོང་རྩེ་ནས་གཉེན་པོའི་ཚྲགས་ཀྱི་བར་བརྩལ་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྱག་ཏུ་
བཤད་པ་ལའང་ས་དང་གཉེན་ཚྲགས་གཉིས་རྩེ་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚྲགས་འབྲེལ་པས་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས་
རྒྱའི་ས་ཡོངས་སྤྱོད་གི་སྒྲིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡན་ཆད་སོང་ཟེན་ནས། ས་བརྩལ་པ་དེ་སྒྲོབ་ལམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་ཁྱུང་པར་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་མཐར་
ཐུག་པས་ན་འབྲས་བུའི་ས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་དྲི་མ་སེལ་བ་དང་བྱི་དོར་བྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་ཟེར་བ་ལྟར། སྒྲིན་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྟོགས་
པའི་སྒྲིན་ས་གོང་མར་བཤོད་པར་བྱེད་པ་ལ་འཛིག་པས་སྒྲོབ་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱུང་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་ས་འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་མ་
གསུངས་ཀྱང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་སྒྲོས་ཏེ་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་ཅིང་རྒྱའི་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ས་འདི་ལ་ཡར་ཐུན་དུ་ཡོད་པའི་
སྒྲིན་ས་འདིས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཡོངས་སྤྱོད་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་ས་འདི་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་
ཆད་པའི་སྒྲིན་དུའང་མི་འཇུག་གསུང་། ས་དགུ་འདས་ནས་ཞེས་པའི་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ནི། དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ནས།
དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་བར་དགུ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས་པས་དགུ་པོ་དེ་ཡིན་ལ། དེའང་གསུང་རབ་གཞན་ལས་
དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་འཛིག་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཚྲགས་ལམ་དང་། རིགས་ཀྱི་ས་སྒྲོར་ལམ་ནས་འཛིག་
པ་དང་། སྤྱིར་དཀར་ཚོས་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དཀར་པོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་ཟེན་པའི་ཐར་ལམ་ལ་བྱས་ནས་དེ་
ཐོག་མར་མཐོང་བའོ་ཐོབ་པས་ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདའ་བྱ་ས་བརྩལ་ཡོད་པར་འཇུག་བ་དང་། འདིའི་བཤད་

བྱའི་ཡུམ་གྱི་མདྲོ་ནས་རིགས་ཀྱི་ས་དམན་པ་ས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་འབྲེལ་བ་འདིར་ཡང་རིགས་ཀྱི་ས་དང་པོར་གསུངས་ལ། དེའང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ཞེས་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་མིང་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིའི་དོན་བརྒྱད་པོ་ངོས་བཟུང་ནས། རིགས་དང་བརྒྱད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མིང་གི་སྒྲིན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་གསུངས། རིགས་ཀྱི་ས་སྒྱུར་ལམ་ནས་འཛོལ་སྟེ། སྤྱིར་རིགས་ངེས་པ་ཙམ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། རང་གིས་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་ནས་རིགས་ངེས་པ་སྒྱུར་ལམ་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། གཉིས་སྒྲིབ་རིགས་ལས་བསྐྱོད་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་དོད་ཅེ་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཤད་པས། བཟོད་པ་ནས་དམན་ལམ་དུ་ངེས་པ་དང་། བཟོད་ཆེན་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་སྒྱུར་ལམ་ནས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པར་འདོད། རྒྱལ་འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་དག་བཙོམ་ནས་ཡར་བཟང་བའི་བརྒྱད་པ་ཡིན་པས་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། བདེན་པ་མདོན་སུམ་དུ་ཐོག་མར་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ས་དང་། སལ་བ་དང་མཐུག་པ་ཟེར་བ་ལྟར་འདོད་ཉན་དུག་སྤངས་ནས་གསུམ་ཙམ་ལུས་པའི་སྒྲུབ་པར་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པའི་ས་དང་། འདོད་ཉན་སྐྱོར་དགུ་སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། དག་བཙོམ་ཐོབ་ཆེ་འདི་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྤྱིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པའི་སྒྲིབ་ལམ་ནས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མཉམ་འདས་ཐོབ་པས་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཚུལ་དང་ལམ་དང་ལུགས་ནས་དོན་གཅིག་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཐེག་པའི་ཚུལ་གསུམ་ནས་པར་བཞག་པར་རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་ནས་སམ། ཐེག་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དང་། རྒྱལ་པ་བྱི་མ་གསུམ་མཐར་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འབྲས་གནས་སུ་འདུའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ས་དང་པོ་རབ་དགའ་ནས་དགུ་པ་ལོགས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་དགུ་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ས་དགུ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འདའ་ཚུལ་ལ་བསྟན་ནས་འདའ་བ་དང་། གནས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་པས། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འདུས་ཤིང་། གཏུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྩེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བྱི་རོལ་དོན་སྟོང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་ངོ་བོ་ཙམ་རྩོགས་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྒྲིམ་པར་མི་བྱེད་པ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བ་དང་། ས་དང་པོར་ཡོངས་སྒྱུར་གི་སྒྲིན་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་སོགས་ཡོངས་སྒྱུར་གི་སྒྲིན་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ནས་གོང་མ་གོང་མར་འཕོས་པ་ནི་གནས་ནས་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གནས་ནས་འདའ་བ་ཡིན་གསུང་། ས་དགུ་ལས་འདས་ནས་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་དེ་ལ་འབད་རྩོལ་རགས་པ་ཞི་བས་མཛོད་པ་ལྷན་གྲུབ་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བར་ཡོད་ཅིང་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཙོད་ལ། སྤངས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་དང་མི་མཉམ་པ་དང་། གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་མ་བཙོད་པ་ཡིན་གསུང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ནི་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པ་འཛིན་ཚུལ་དང་། དམིགས་ལུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་འཛོག་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ལུལ་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ཉན་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ལུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་རྩེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་ཀུན་བཏགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་བཞི་དང་། ལྷན་སྒྲིམ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྒྲིམ་ལམ་བཞི་འབྱུང་བས་གཉེན་པོ་ཚོགས་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ དེས་འབྱུང་སྐབ་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དོན་གཙོ་བོ་ལ་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གཉིས་ཡོད་པའི་རང་དོན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྩོམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པར་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་དང་། རང་དོན་ལའང་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ལས་རྟོགས་པ་ལའང་ཇི་ཉལ་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པ་གཉིས་ལས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ཉལ་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཉོན་སྤྱོད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་རགས་གཉིས་སོགས་ཐོག་གསུམ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་བཤད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་དེ་དག་གི་ཉེ་རྒྱུ་དོན་ཇི་ཉལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་བཅས་བརྒྱད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནས་འདི་དག་ཁྱད་གཞི་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་ནས་གསུངས་ལ། འདིར་ཡང་མགོ་མཐུག་ཀྱན་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱ་ལྷེ་ཉམས་ན། གང་ཞིག་ཞོན་ནས་ཞེས་པ་མན་ཆད་དེས་འབྱུང་སྐབ་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་། དེའང་འཁོར་བ་ནས་མུང་འདས་སུ་འགོ་བར་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་བ་བདེན་གྲུབ་ནས་མུང་འདས་བདེན་གྲུབ་ཅིག་ཏུ་འགོ་བར་བྱེད་པ་མིན་གྱི། འཁོར་འདས་གཉིས་དམིགས་སུ་མེད་པས་འཁོར་བ་བྱེད་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་འགག་ཅན་གྱི་ཆ་ལ་མེ་ཤི་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། མི་ཤི་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་གསུང་། སྟོ་ཀ་འདིས་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཉམ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཞན་དོན་ངོ་བོ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་སྟོ་ཀ་གཅིག་ནི། རྩོན་མཐའ་བྱང་སེམས་སོ་སྟེས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ཕྱི་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། ད་ཉམས་བྱུང་བ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་དུས་གསུམ་ག་དམིགས་སུ་མེད་པས་ས་གོང་མར་བགོད་པ་སོགས་འཐད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་སྦྱོད་པ་དེ་ནི་ཤར་ཕྱིན་རྣལ་མར་སྦྱོད་ཅས་པའི་དོན་ནོ། སྟོབ་དཔོན་ཉམས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་མཁས་རིག་པ། ཞེས་སོགས་མན་ཆད་དེས་འབྱུང་སྐབ་པ་དང་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་པས་དུས་རྟག་པ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་ང་ལྟར་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་ཐད་སོར་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོད་ཉམས་ཀྱི་སྐབས་དེ་ལས་འཇུག་སོང་བར་གོ་བ་བཞིན་དུ། དུས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་པས་དུས་འཇུག་བར་གོ་བས་དུས་རྟག་པ་འགོག་གསུང་། སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་བསྟེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་ཞེས་སོགས་འདི་དག་གིས་དེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་གཞན་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་ནས་སྟུང་། སེམས་ཅན་དང་དེའི་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་སེལ་ཐབས་མེད་ཅིང་། དེ་ཉམས་སྦྱོད་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་རྣལ་མར་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེའང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་སོགས་བདེན་པར་དམིགས་སུ་མེད་པས་གཞན་དོན་བྱས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་གྲོལ་བ་སོགས་འཐད་ལ། བདེན་མེད་དེའང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལས་གང་ཟག་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་གི་སྟོའི་འཆར་ཚུལ་འདི་ལ་སྟོས་ན་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་སྟེ་ཞིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་དེས་སྟོབ་ཐོག་མར་རང་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཅན་གཞན་དང་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། ཡེ་ཤེས་འཆི་མེད་དམ་པ་ཞེས་སོགས་འདི་དག་གིས་དེས་འབྱུང་སྐབ་པའི་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། འདིའི་འཆི་བ་ནི། སྟེ་ཆ་ན་འཆིའི་འཆི་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྒྱད་པ་དང་ཉེར་འཆོ་སྤྱི་ལ་བྱས་ནས་འཆི་མེད་ནི་ཉེར་འཆོ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤངས་པ་དང་། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། སྐབས་དང་ལེའུ་དང་། རབ་དབྱེད་དང་སྐར་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས། ལེའུའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་གྱི་མཚན་ལས་པཌ་ལ་ཞེས་པ་ཤ་སྦྱང་དང་གང་བ་སོགས་ལས་སྟོབ་པར་བྱེད་པས་གོས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དང་སྐམ་བུ་སོགས་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་ཤིང་། ལ་ལ་ཏི་བསྟན་པས་ལ་ཏི་ཞེས་པ་འཛིན་པ་ལ་བྱས་ནས་བརྗོད་བྱ་རྣམས་དེར་འཛིན་པར་བྱེད་པའམ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་ལེའུ་སྟེ། དེའང་སྒྲིབ་བྱེད་དངོས་ནི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱའི་མིང་རྗོད་བྱེད་ལ་བཏགས་པ་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། འདི་ཡན་ཆད་དུ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུའི་སྟོ་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

༩ ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་ནས་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་དགོས་པས་ཐོག་མར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟེན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པ་ཡིན་པས། དེའི་རྩིས་སུ་ལམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྟོགས་པ་ཞེས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། སྤྱིར་སྐབས་དང་པོར་ཡང་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་གསུམ་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་པས་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་རི་རྩ་རྩེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པའམ། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་ཐར་ལམ་ཆ་ཚང་བ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པ་ཞིག་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དང་པོར་ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དང་། འདིར་མ་འོངས་པ་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱའི་དུས་སུ་འདྲེས་བྱེད་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཆ་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་ལམ་ཤེས་རྒྱའི་ཐོག་ཆ་ནས་སྟོན་པས་ན། སྐབས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདྲའང་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་དང་པོ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལའང་རྟེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་བ་སོགས་ལྟ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་འཁོར་དུ་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་སོགས་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་དང་། ཆངས་རིས་པ་སོགས་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་འདུས་པའི་ཆོ་དཀ་རྟེན་གཤམ་ང་རྒྱལ་མངོན་གྱུར་དང་བྲལ་ཏེ་ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་རུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བདེན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ཉོན་མོངས་གང་ལ་སྟོན་པ་ཤེས་ནས་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དེའི་གཉེན་པོ་དང་། ཞེ་ཐུང་ཤས་ཆེ་བ་ལ་རྩ་འཕྲུལ་སོགས་ཀྱིས་དེའི་གཉེན་པོ་བསྟན་ནས་ཞི་བར་བྱས་ཏེ་སྟོན་རུ་བྱེད་པ་ཞིག་ངས་ཅན་དུ་དགོས་པས། འདིར་ཡང་ལྟ་དེ་དག་ལ་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་འཛིན་རྟེན་སྟོང་བའི་ཁུར་དང་། སུམ་རྩ་རྩ་གསུམ་པ་འོངས་སྟོན་དང་། འཐབ་བྲལ་བ་ལྟ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པས་སོས་བདེ་བ་དང་། དགའ་ལྷན་རྣམས་བྱམས་པ་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། འཕྲུལ་དགའ་བ་དང་། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་པ་གཉིས་རང་གི་སྤུལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་སྤུལ་པ་ལ་འོངས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་སྟེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་གཟུགས་བཟང་བ་དང་། ལུས་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་དག་ངོམས་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལྟ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་གསེར་བཙོ་བྱངས་བྱས་པས་ལྷགས་གཡའ་དག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལྟ་དེ་དག་གི་འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཞི་ནས་ལམ་ཤེས་སྟེ་བའི་སྟོན་རུ་བྱས་གསུང་། དེའི་ཆོ་དཀ་ལམ་ཤེས་དངོས་སྟེ་བའི་སྟོན་ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་དགོས་པས། སྟེ་བའི་གཤམ་དེ་དག་དང་ཐུན་པའི་ངས་པ་མེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྟེ་བའི་སྟོན་ལ་བྱས་ན་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད་དགོས་གསུང་། སྤྱིར་ང་རྒྱལ་ལའང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པས། ཡོན་ཏན་རྒྱུང་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆེན་པོར་རྫོམ་སེམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མངོན་པའི་ང་

རྒྱལ་ཏེ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་དགོས་གསུང་། སྟོན་གཙོད་དང་རྒྱ་འཕྲོག་བྱེད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་གཏན་ནས་མིན་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་
ཏེ་སྒྲིན་སེམས་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། རང་ལས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་བདག་དེ་དང་ཁོག་ཆ་འབྲའང་འདི་འབྲ་
ཞིག་གི་ཆ་ནས་བདག་ཅུང་ཟད་མི་མཉམ་ཞེས་གནས་སྐབས་ཁྱུ་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་པལ་ཆེར་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཁྱུ་པའི་ང་
རྒྱལ་དང་། རང་ལས་ཅུང་དམའ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ། འདི་ལས་བདག་ཆེས་ཁྱུང་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་པའི་ང་རྒྱལ་དུ་
འཛོག་པ་སོགས་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ལམ་ཤེས་སྟེ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྟེ་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེའང་ཆོས་ལ་གུས་པ་དང་། མདོན་
པའི་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་བ་ཞིག་ངས་ཅན་དུ་དགོས་པས་འདིར་མཆོན་གཞི་ཙམ་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་ཀུན་སྣང་སོགས་བསྟན་པར་སྒྲ་མ་ཕྲ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་གསུང་། ཆོས་ཉན་པའི་ཆེ་དེ་ལ་གུས་པ་དང་བཀུར་སྟེ་སོགས་དགོས་པ་ནི་ཐོན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཆོ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་ཞིག་མི་མང་པོའི་ནང་དུ་འོང་མ་རྣམས་པར་གཡོག་མོ་ཞིག་བཏང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལས་
ཆོས་ཉན་ནས་དེ་ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་གང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་སྒྲ་འོངས་ནས་བཅུན་མོ་ལ་གང་གསུངས་ཐམས་ཅད་བཤད་
ཀྱང་བཅུན་མོ་དེའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མ་སྟེས། ཕྱི་ཉིན་ཡང་གཡོག་མོ་དེ་འོང་བས། བཅུན་མོ་ལ་འཕྱིན་ནས་བཤད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
མཁྱེན་ཏེ་གཡོག་མོ་ལ། ཁྱིམ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་ཆོག གལ་ཏེ་ཤོད་ཟེར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ངའི་ཆོས་འདི་ཐོན་བསྐལ་པ་མང་པོར་དཀའ་བ་
སྤྱད་ནས་རྟེན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ངས་ཀྱང་བཀུར་སྟེ་སོགས་བྱ་དགོས་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བཀུར་སྟེ་སོགས་མེད་པར་ཉན་མི་ཆོག་པར་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་སྒྲས་པ་ཡིན་ཞེས་བཅུན་མོ་ལ་ཤོད་ཅིག་གསུངས་པས། དེས་ཀྱང་བཅུན་མོ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པས་གང་ན་བཤམས་པ་སོགས་ཆོས་ལ་བཀུར་སྟེ་
བྱས་ནས་ཉན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་མ་སེམས་ཁྱུ་པ་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཡོད་པས་རེ་ཞིག་བར་དུ་བདེན་པ་
མཐོང་མ་རྣམས་པ་ཡིན་ལ། ཁྱུ་པ་ནི་གནས་སྐབས་དེར་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཀུར་སོགས་མེད་པས་སེམས་ཁྱུ་པ་དང་། རང་གི་
སྤྱི་སངས་རྒྱས་ནི་རྩ་འབྲུལ་སོགས་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཁེངས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་བཅོས་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གྲོ་ལ་
བར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་གསུང་། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞིག་ལ་ལམ་ཤེས་སྟེ་ཡི། ཐབས་ཤེས་
ཉི་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་མི་སྟེ་བས་གནས་སྐབས་ལྟ་སོ་སོར་ངས་པ་དང་། སྟེ་བྱང་ཙམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱ་བྱང་གི་
རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། དེའང་མདོ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་ནས་མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་
གནས་སྐབས་སོ་སོར་ངས་པ་དང་། དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་
བསྟན་པ་ཡིན་པས། ཁ་ཅིག་ལྷ་མས་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་བྱ་པ་དང་། ཕྱི་མས་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འཇུག་བསྟན་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
དེ་དག་གི་ཞེས་པ། མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྟེགས་རིགས་པས་གཞི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་སྒྲ་མ་དང་དོན་དུ་བཀལ་
བའི་བྱིར་རོ། བྱང་སེམས་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བྱེད་པར་རྒྱན་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་བར་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་འདུ་ཞིང་། གཞན་དོན་
ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་ཀྱིན་མི་འདུག་པར་བདག་མེད་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཙམ་ལ་གཙོར་འདོན་བྱས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཙམ་སྤྱོད་ཐབས་
བྱས་ན་དེའི་ཆོ་སྤངས་རྣམས་མོད། ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་རྟོགས་སྤྱིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་ཅིང་།
རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་མི་གཞིལ་བས་ན། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་ཆོ་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱས་པ་བསྐྱས་པ་ནས་སྤོན་པ་

གྲོལ་བའི་བར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ཕྱ་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱད་པར་ཡང་། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་
ལག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན། སྒྲི་ག་གཅིག་པོ་འདི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་སྤྱར་ཞིང་། དེའང་བྱོད་
ཅེ་གཉིས་ལ་སྤྱར། ཉག་དང་མི་ཉག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོབ་དང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཆོས་མཚན་ལ་
སྤྱར་ཞིང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་གི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བྱས་ན་རུང་གསུང་། དེའང་ཅ་བར། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་སྤོང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་སྒྲི་སྤྱར་ཞིང་། སྤྱད་པར་ཕུང་པོ་ལྷ་ག་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་པ་དང་། ཅ་བར། དེ་ལ་ཉག་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་སྤྱར་ཞིང་། སྤྱད་པར་ཉག་མི་
ཉག་བདེ་སྤྱག་བདག་ཡོད་མེད་སོགས་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་པ་དང་། ཅ་བར། ས་བརྩུ་དག་ལས་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྤྱད་པར་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཅེས་
སོགས་འདི་དང་ཡང་འགྲེལ་བསྟན་ཡོད་པས། གང་ལྟར་ཡང་མཁས་པས་བཤད་ཚུལ་འདི་འཐད་ལ་འདི་མི་འཐད་ཅེས་ཁ་ཚན་ཆོད་དཀའ་ཞིང་།
འདིར་གཙོ་བོར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་སྤྱད་འགྲེལ་དེ་གཞིར་བཞག་པ་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱར་སྒྲི་ག་གཅིག་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་
སྤྱར་ལ། དེའང་འདིའི་འགྲེལ་པར། གནས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྷ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས་གསལ་ཁ་ཆེར་མེད་ཀྱང་གསུང་ལུགས་ལ་བརྟམས་ན། གནས་
ཞེས་པས་ཕུང་པོ་ལྷའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་ཏེ་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐོས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་དང་། རྣམ་སེམས་མི་བྱེད་པར་གོང་
མར་སྒྲོ་བ་དགོས་པར་སྒྲོན་པས་ཉེན་གོགས་དང་བྲལ་བ་བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་གནས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཐབས་ཀྱི་ཆའང་དེའི་སྤྱོད་དུ་
སྒྲོན་དགོས་པར་གནས་ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་སྒྲོན་པས་ན། ཐབས་ཤེས་ཆ་ཆོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ལམ་ཤེས་སྒྲེ་ཡི། གཞན་
ལ་མི་སྒྲེ་བའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་ངེས་པ་དེ་བསྟན། ཡང་གནས་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་འཛིན་སྤངས་སུ་བྱས་ཏེ་སྒྲོ་བ་ལ་འང་བྱེད་མོད་དེ། རང་བཞིན་
གནས་རིགས་ལ་བྱས་ཏེ་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་
ཤེས་ནི། བདེན་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་མི་ཉག་སྤྱག་བསྟན་སྤོང་
བདག་མེད་བཞི་སྤྱུས་དོན་དང་། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གསེར་འབྲེང་ལྟར་ན། འཇུར་འདི་ལ་སྤོང་པའི་མཚན་
ཉིད་བདག་མེད་པ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་བཞིར་བྱེད་དགོས་ཤིང་རྟོགས་དཀའ་དེ་རྩར་བཤད་པ་འཐད་ཚུགས་སུ་མཛོད་གསུང་།
ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། ཐུན་མོང་གི་བདུན་ནི། སྤྱག་ཀུན་གཉིས་ནད་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནད་དེ་ཟས་འདོད་པ་
བསྟེན་མི་ཆོག་པ་དང་། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཟ་དགོས་པ་སོགས་སྤྱག་བསྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། འདི་གཉིས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས། འབྲས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྟན་ཕྱི་མ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་འོངས་པའི་སྤྱག་བསྟན་ཐམས་
ཅད་འདྲན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གོ་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་མིན་གྱི། མ་འབྲས་ལ་བྱེད་གསུང་། ལྷག་རྩས་མི་འདོད་པ་འཕྲལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་འདིས་
ཀྱང་སྤྱག་བསྟན་འཕྲལ་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་བསྟན་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཐག་ཆོད་སོང་བ་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྤྱག་བསྟན་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་ན་
སྤྱག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། འགོག་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བདུན་ཡིན་ལ། ལྷགས་ཞེས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གའི་
མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་གསུང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་འང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད་ལ། དེའང་ཉེར་
ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་འདི་འཆོ་སྤྱོད་གི་དོན་དུ་ཇི་ཙམ་འབད་ནའང་མཐར་བསྐྱས་ཏེ་འདིའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་སྤྱག་པ་མི་དགེ་བའི་ལས་རང་གི་རྩིས་སུ་
ལྷགས་ནས་འོང་ཞིང་གཞོད་པར་བྱེད་པས་ན་དགྲ་བོ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། འཛིག་ཉེན་ན་གང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་དགྲར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་འདི་འཆོ་སྤྱོད་ལ་ཅེ་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་སྤྱར་དུ་འཛིག་པས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེའང་འཛིག་རྟེན་ན་ཟས་གོས་བཟང་
བ་དང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ཞིག་ལ་ཡིད་མི་འབྱུང་བར་འཆོ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངན་པ་དང་སྤྱར་དུ་འཛིག་པ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་
དུ་འདིའང་ངོ་བོ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡིད་བརྟན་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱུག་ཀྱན་གཉིས་པོ་འདི་ནི་དགྲ་བཙམ་གྱིས་
ཐུངས་པས་གཡོ་བ་དང་། གཉེན་པོས་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་འཛིག་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོ་འདི་དང་བྱི་མར་མི་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པས་འཛིགས་པའམ་སྤྱུག་པའི་གནས་ཡིན་པ་དང་། འདི་བདག་ཏུ་བབྱང་བས་སྤོ་བོ་སྟགས་སེམས་ཡོད་ཀྱིས་ཉར་
འཛོམ་གནས་སུ་ཡུར་པས་འགོ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། བདག་ཏུ་བབྱང་བས་འབྱུང་བ་འབྱུགས་པ་སྟགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་དངས་
འོངས་པས་འཆོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། དེའང་བདག་འཛིན་འདི་ལ་བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུང་བྱེད་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན་ཞེས་གསུངས་
ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ལྷག་པ་བགད་ན་ལྟར་ངན་དུ་ཆེའང་དེ་རིམ་གྱོ་སྟགས་ཀྱིས་བསྒྲག་ཀྱང་ནུས་ལ་བདག་འཛིན་སྣང་སྣང་བ་ཞིག་མངོན་དུ་ཡུར་ན་
དེའི་རྩེ་སུ་ཕུང་གྲོལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་མི་སྒྱུར་བ་མི་སྤྱིད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལྷག་པའི་མགོ་ཅན་ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་ཀྱན་འབྱུང་གི་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། ཡིད་འབྱུང་བ་སྟགས་གསུམ་གྱིས་དང་བོ་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས་བྱེ་བས་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་
བདུན་ནི་སྤྱུག་ཀྱན་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པར་བྱེད་གསུང་། ལམ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། འགོག་པ་ལ་དང་བོ་གསུམ་དང་། ངས་འབྱུང་ལ་རྣམ་པ་བཞིར་
བྱེ་བས་བདུན་ཏེ། དང་བོ་གསུམ་སྤྱུར་དོན་དང་། དབེན་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་རྣམ་ཐར་སྒོ་བཞི་གསུངས་པའི་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་མེད་པ་ནི་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། སྤྱད་པར་ཡང་། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ཅས་སྟགས་སྒྲི་ཀ་
གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཏྲག་མི་ཏྲག་བདེ་སྤྱུག་སྟགས་ཀྱིས་བདེན་པ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་
དང་། འབྲས་བྱ་ཐོབ་དང་དགྲ་བཙམ་ས་ལ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ནམ་སྟམ་གསུང་། འབྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱ་ཙམ་ཞིག་ལྟགས་
སུ་དངས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་དང་བོར་གསུངས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་མི་འགྲོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྒྱ་ཡིན་པ་
དེ་ལྟགས་སུ་དངས་ནས་འཆད་ཅེས་པ་སྟགས་མིན་གྱི། དང་བོར་ཡུལ་གྱི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དེ་ལས་ལྟགས་སུ་འདིར་རྒྱའི་ཐོག་ཆ་བསྟན་ནོ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལེན་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་ཟེན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཟུགས་
སྟགས་བདེན་པས་སྒོང་པ་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་ཆེ་མོའི་དམིགས་པ་དང་།
དེའི་ཁྱད་ཆོས་མི་ཏྲག་སྟགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། ས་བཅུ་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་མི་གནས་པ་དེ་ཆོས་
མཆོག་གི་དམིགས་པར་བསྟན་ལ། དེའང་། སྒོང་པ་ཉིད་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས། ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་བབྱང་བ་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་སྒྱུར་དགོས་པས།
སྒྱུར་ལམ་ཡུལ་གཟུགས་སྟགས་བདེན་པར་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྒོང་པ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བདེན་
པར་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བདེན་གཉིས་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེས་སྒྲི་མ་ཉ་བྱར་
གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟངས་པ་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་སྟགས་བཀག་པ་ཡིན་ནམ་གསུང་། སྐབས་དང་
བོར་སྒྱུར་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དང་བོ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་གསུངས་ལ། འདིར་གཏན་

ལ་དབབ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ལེམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སྟགས་བསྒྲིམ་པའི་ཆོ་བདེན་སྟོང་སྒྲིམ་མ་ལྟ་བུའི་སྟེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྒྲིམ་
དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཟིན་བྱེད་གྱི་སྒྲིན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་གསུང་། སྟུང་པར་ཡང་། ཇི་ལྟར་འབྲེན་པ་ཞེས་སྟགས་སྒྲི་ག་
གཅིག་གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་སྒྱུར་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་འཁོར་འདས་གཉིས་སམ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
གྱི་ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པར་སྒྱུད་པ་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཡི་ཤེས་འབས་གྱི་
སྟུང་འབྲེལ་ལྟར་ན་སྒྲི་ག་འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་སྒྱུར་ཁིང་འགྲིག་པར་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་པ་དཔོན་གྱི་སྒྲིན་ཚུལ་འདི་ཉི་མུང་དང་
བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་གསུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི། ཉན་རང་གཉིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་
སྟགས་འདྲ་བས། ཉན་ཐོས་ལས་སྟགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ལྷགས་པར་བསྟན་ན།
དེའི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་དཔོག་རྣམས་པས། དེའང་ཉན་ཐོས་ནི། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིམ་ལྟེ་འགྲོ་ཞེས་པ་ལྟར། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་གཞན་
ལ་གདམས་དག་ཉན་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། འབས་བྱ་ཐོབ་ནས་གཞན་ལའང་སྒྲིབ་པས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ཐུན་ལ།
སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་སྟགས་དགེ་འདུན་ལ་ངེས་པར་བརྟེན་དགོས་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཉན་ཐོས་ལ་བཞག་པ་
དང་། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་རང་རྒྱལ་ལ་བཞག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། སངས་
རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བྱུང་ཟེར་ཡང་། རང་རྒྱལ་ནི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་སྟགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་རང་
སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་རང་བྱུང་ཞེས་བྱ་ལ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ལྷགས་པ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ཞེས་
པའི་ཡང་སྒྲིམ་བསྟན་པ། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ཆོ་དག་གི་སྒྲིན་པ་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་ལུས་གྱི་རྩ་འཁྱུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་གཞན་དང་པོ་སྟགས་
ལ་འགོད་པ་ནི་འབྲེལ་བས་ཁ་བསྐང་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཁྱད་ལྷགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་པའི་དོགས་
པ་འབྲེལ་བས་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི། དག་གིས་སྟོན་པ་ལ་དེའི་ཀུན་སྒྲོང་རྟོག་དཔྱད་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་ལ།
རང་རྒྱལ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་གཡེང་ལ་མི་དགའ་བ་ཡིན་པས། རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་
སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་རྟོག་གི་སྒྲིང་བར། ཀུན་
སྒྲོང་དགོས་པ་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པའང་མཚུངས་པས་མི་འཐད་གསུངས་ལ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་རང་གི་ལུགས་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་མ་བསྟན་ཀྱང་
སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ནས་དང་པོ་སྟགས་ལ་འགོད་རྣམས་པར་གསུངས་ལ། ལུས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བདག་མེད་སྟོན་མི་རྣམས་པར་
འདོད་པའི་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་གསུང་། འོན་ཀྱང་རྣམ་བཤད་ལས། རང་རྒྱལ་གྱིས་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་
པའི་ཆོ་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས་འདུག་ཅིང་། འདིར་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པའང་སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སངས་
རྒྱས་དང་འདྲ་བར་གསུངས་དོན་མེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་སྒྲོང་མི་དགོས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀུན་སྒྲོང་རགས་པ་མི་དགོས་
པར་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་རྣམས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་སྒྱུར་པ་ཡིན་ནས་སྟུང་གསུང་། དེས་ན་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་
ལྟར་སྒྲིང་ནས་དང་པོ་དང་འདུན་པ་དང་ལམ་ལ་ཁྱེད་པ་སྟགས་དགེ་བའི་རྩ་བརྒྱད་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས་སྒྲི་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་ཁྱད་ལྷགས་པ་བརྗོད་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་དེའི་ངོ་བོ་སྟོན་དགོས་པས་དེའི་ངོ་བོ་ནི། གཟུང་བ་བྱི་རོལ་

དོན་འཛིན་གྱི་རྟག་པ་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་པ་བདེན་ཞེན་མི་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དགག་བྱའི་སྒྲིན་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྤོང་གཞིའི་སྒྲིན་ནས་ཁྱད་འབྱེད་པ་མིན་གསུང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མིན་གསུང་། ཟུང་པར་ཡང་། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཡུམ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ནང་ན་རང་རྒྱལ་ལའང་ཡོད་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་ཡུམ་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟར་ན་བཤད་སྤང་། རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡུམ་སྒྲི་ཐོག་ཙམ་ལ་བྱེད་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་ནས་འཁོར་དེའི་ནང་ནས་ལྷའི་བྱ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གང་གཞོད་སྒྲིན་ནམས་ཀྱི་བཤད་པ་ཞེས་པ་ནས། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་པར་འཇུག །ཕྱ་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཕྱ་བར་འཇུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་ཟིན་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལྷའི་བྱ་དག་གིས་ཤེས་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དེས་སྐྱེས་དོན་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲི་མེད་ལས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་གྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་མཚན་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་འཆད་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་ནི། གང་དག་བདེ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་པོ་དེའི་ཞར་བྱང་ཡིན་ལ། དེའང་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་དང་། བསྒྲམས་ནས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བར་ཡང་ཐ་སྟད་སྒྲི་མ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་དེ་དག་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ནས་ཡང་ལྷའི་བྱ་དག་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཇི་ཉ་བྱ་ཞིག་བཙལ་བར་བྱ་སྟམ་པ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉར་སྒྲི་མ་དག་བཙལ་བར་བྱ་སྟམ་པ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ཉར་སྒྲི་མ་ཉ་བྱ་མི་ལམ་ཉ་བྱ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་གཉིས་སྒྲི་མེད་དེ་གཉིས་སྒྲི་བྱར་མེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་གསུང་། གང་ཟག་བཞི་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས། རྒྱལ་སྐས་བདེན་མཁས་རང་རྒྱལ་ཆོགས་སྤྱོད་ཙམ་དང་། ཕྱར་མི་ཐོག་སྤྱོད་ལམ་པ་དང་། དག་བཙམ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པ་དང་བཞི་སྟེ་རང་རྒྱལ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པས་རྟེན་རང་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པར་གང་ཟག་གསུམ་དང་། ཉེ་སྤྱི་ལས་ཕྱ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། རྒྱལ་སྐས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རང་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྒྲི་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་སྒྲོབ་པ་དེ་དག་བཙམ་དང་། རྟེན་རྟགས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱིས་དོན་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་བདེན་ཞེན་གཉིས་བཀག་སྟེ། རྟམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིན་སྒྲོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། །རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེའང་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་དུ་མི་འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་དུ་ཐམས་ཅད་བྱང་བས་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་མི་འཛིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྒྲི་འགག་མེད་པ་རྟམས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་ལ། འདི་དག་ཕྱི་རོལ་དོན་སྟོང་ངམ། ཡང་ན་དངོས་ཟིན་ལ་སྒྱུར་ཡང་བྱུང་གསུང་། ཟུང་པར་ཡང་། གཞུགས་འཕེལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དེའི་རྒྱ་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཞུགས་འཕེལ་ཡོངས་སུ་ཉམས་ཞེས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། གཞུང་ཕྱིར་མིན་ཞེས་པ། མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་འགྲིག་གསུང་། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ལ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་

གསུམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལའང་མཐོང་སྒྲིན་གཉིས་བཤད་ནས། ཉན་རང་གི་དེ་ལ་སྦྱར་མཐོང་གཉིས་བཤད་ཀྱང་སྒྲིན་ལམ་མ་བཤད་པ་ནི་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྟན་ནས་འདེམ་བཤད་གནས་ནས་འདེམ་བཤད་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྒྲིན་མའོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པའི་སྒྲིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདེན་དང་བདེན་ཞེས་པས་ཁམས་གོང་འོག་གི་སྒྲིན་ཕྱེ་བ་མིན་གྱི། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་ཕྱེ་བས། ཟག་བཅས་སྟུག་ཀུན་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། ཟག་མེད་འགོག་ལམ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བཞིན་ཕྱེ་ནས་དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

མདོ་ལས་མཐོང་ལམ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་གསུངས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འདིར་ཡང་ཕན་ཡོན་བཅས་པ་ཞེས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་གསུངས་ཚུལ་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་བྱིར་མེ་ཐོག་པ་ཆོ་འདིའི་ཕན་ཡོན་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མ་འོངས་པར་རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་ཞིང་ལ་སོགས་པ་དྲན་པར་འཇུག་བཤད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་པར་འཇུག་བཤད་ཆོ་ཕྱེ་མའི་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་པའི་སྒྲིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི་ལུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ལུལ་ཅན་རྣམས་མཁུན་གཉིས་ཐ་སྟངས་དུ་ལུལ་ལུལ་ཅན་དང་། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་བྱང་ཡང་དོན་དམ་པར་ལུལ་ལུལ་ཅན་དང་། གང་གས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དང་། འཇུག་བྱེད་ཆོད་མ་གཉིས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྟུག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ཉེར་ལེན་གྱི་ལུང་བོ་ལ་དོན་དམ་པར་རྟུལ་ཕྱ་རབ་སོགས་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོད་མེད་པ་སྟེ་ཆ་ཤས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མི་བྱང་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་བདེན་པ་ཐ་སྟངས་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཉེ་ལྷན་བྱེད་རྣམས་པ་བཞི་ནི་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངས་འཛིན་དང་། ཞེས་པ་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བཀུར་བའི་འོས་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཤེར་བྱིན་རྣལ་མ་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དེའང་བཀུར་བའི་འོས་སུ་འཛིན་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། གཟུགས་སོགས་དགག་བྱ་གང་དུ་མ་གྲུབ་པ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་དགོས་པ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འདེད་དགོས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་འདི་གཉིས་ཀ་ཁས་སྐྱངས་ཆོག་ཅིང་། དེ་ཉེ་ལྷན་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞིན་དང་། ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། ཞེས་པས་བྱིའི་མི་དང་མི་མེན་གྱིས་འཆོ་བ་དང་འབྱུང་བ་འབྱུག་པ་དང་། རང་གི་ནད་ཁམས་སོགས་ཀྱི་འཆོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སོགས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མི་དང་མི་མེན་གྱི་གཞོད་པ་ལས་སྤངས་སྦྱོབ་སྤྱོད་གསུམ་མཛད་པའམ་ཡང་ན་མཐོང་ཆོས་དང་། སྦྱོས་ནས་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འཇུག་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་སྤངས་སྦྱོབ་སྤྱོད་གསུམ་མཛད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ་བསྟར་དུག་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཁ་ཅིག་བཤད་པ་སྐབས་དང་པོའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། མ་བཤད་པ་སྐབས་བཞི་པའི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལག་རྩེས་ཀྱི་སྒྲིན་མཚན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ལག་རྩེས་ཀྱི་སྒྲིན་མཚན་པ་མིན་གྱི། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ཉེར་ན་བསྒྲིམ་བྱའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པས་རི་ལྷར་སྒྲིམ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་སོགས་མི་ཤེས་ཤིང་། རྣམ་པ་མེད་པའི་གཞི་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པའི་སྒྲིན་གཅིག་དང་། དམིགས་པ་

དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་འཆད་པར་མདོར་བསྟན་པས་གཞུང་གི་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒྲིན་གཉིས་འཇུག་པ་
ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བདེན་བཞིན་ནང་ནས་སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་ལྟུལ་དང་། ལྟུལ་ཅན་ཤེས་རབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ལྟུལ་ལྟུལ་ཅན་དུ་མེད་པའི་
དོན་ནོ། །དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་སྦྱར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་པ་མཐའ་ནི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྟུང་
འགལ་ལས། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནི་པ་མཐའ་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་པས་དགག་བྱའི་བདག་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། ཀྱང་པ་དང་པོས་ཤེས་པར་
བྱ་བྱའི་སྟུག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པས་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་སེམས་ཅན་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་། ལས་ཉོན་གྱིས་
བསྟུས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའང་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། གསུམ་པས་འཁོར་བ་རྒྱུ་ཆད་ཅམ་གྱི་འགོག་བདེན་ནི་ཐོགས་རེག་བཀག་ཅམ་ལ་
ནམ་མཁའ་འཛིག་པ་དང་འདྲ་བས། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བདག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཀྱང་པ་བཞི་པས་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་རྒྱུ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ལམ་གྱི་བདེན་པའང་བདག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་གསུང་། བརྒྱ་ཤིད་སྟུང་འགལ་ལྟར་ན།
ཀྱང་པ་དང་པོས་གཟུང་བ་བདེན་མེད། གཉིས་པས་འཛིན་པ་བདེན་མེད། གསུམ་པས་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ། བཞི་པས་
བདེན་མེད་དེ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། པ་མཐའ་མེད་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐོག་མའི་པ་མཐའ་མེད་པ་
ལ་བྱ་གསུང་། འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་ནི་དེའི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་ལ། དེའང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པས་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་གནས་
འདིར་ལྷས་པ་ཡིན་པར་འདྲེན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེག་ནས་སྦྱོང་བ་དེ་ནི་
འཁོར་བའི་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་། བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ལྟ་བུ་རྩེ་སུ་ཐོབ་པའི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་དག་ཆོ་འདིར་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
སྦྱི་བ་དྲན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་སྟོན་པ་སོགས་སྟོན་པའི་བཀའ་ལ་གནས་པ་ནི་སྒྲི་ཀ་
དང་པོའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྷན་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལུང་བསྟན་ཚུལ་ལའང་གསུངས་པས་དེའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་
པ་ལུ་ཆོག་སྟེ། དག་བཅོམ་པ་ནི་སྤངས་པ་ལུ་ཆོག་སྟེ། རྒྱུར་དགོས་པས། རྣམ་འགྲུལ་ལས། གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ལེགས་པར་མཁྱེན་པ། ཉན་རང་ལྟར་མ་ཡིན་པར་མཁྱེན་པ་བརྟན་པ་ཆོས་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་པ་བ་སྟེ་
རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པས་མ་ལྷས་པར་མཁྱེན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། སྦྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་
པས་དག་བཅོམ་པ། ཐར་པ་དང་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པའི་མཁ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྟོན་པ་རིག་པ་དང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་
པས་རིག་པར་ལྷན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྟོན་པ་གཉིས་ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ཀྱང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ཞབས་སུ་ལྷན་པ། གཞན་
སྟོལ་བ་ལ་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅན་ས་ཟེན་དགོས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་ཤེས་
དགོས་པས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ། སྦྱ་བ་འདུལ་ལ་འདུལ་དཀའ་བ་མི་འདུལ་བ་མ་ཡིན་པར་འདུལ་དཀའ་བ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་བ་བཟང་དང་། གཞུང་
དཀའ་བོ་ལྟ་བུའང་འདུལ་བས་སྦྱོར་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་བ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། ཐུགས་བརྩེ་ལྷན་ཕྱིར་བཙོན་ཀྱན་ཡང་། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོས་གཞན་དོན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བས་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ། སྦྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བུ་བཞི་དང་སྟོན་པ་

གསུམ་ལ་འགོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ལྷ་དང་མི་གཉིས་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ལྷ་དང་མིའི་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་ཞེས་པས་བྱད་གཞི་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་ནི་སྤར་གྱི་དེའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། གང་ཚེ་སྟོན་པ་ཤྲུག་བྱས་པ་དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་གནས་པའི་ཚེ་སྟོན་གྱི་སྒྲིས་མཚོག་མར་མེ་མཛད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་སངས་རྒྱ་བར་འཕྱར་རོ་ཞེས་ང་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པས་ན། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ལ་གནས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་པར་འཕྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པའི་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ལུ་རྩོགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱད་པའི་འང་། རྒྱལ་བ་དེ་སྐད་གསུང་ཞེས་པ་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ལུ་འུའི་ཐད་རྩོགས་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ འབྲས་བུ་མཐོང་ན་དོན་གཉེར་སྤྱི་བས་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་སྒྲིན་ལམ་མ་བཞུགས་པར་དེའི་བྱེད་བ་གསུངས་ལ། དེའང་སེམས་རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མ་དུལ་བ་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་རང་གི་བཤེས་གཉེན་ལའང་གུས་པར་བྱེད་དགོས་མོད། དེར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བཟུང་ནས་གུས་པའམ་འདུད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུག་གསུམ་གྱིས་གནོད་པ་མི་རུས་པར་མ་ཟད་པར་ཟེལ་གྱིས་གནོད་པ་དང་། ནང་དུ་དུག་གསུམ་མགོ་མནན་པའི་རང་མདངས་ཕྱིར་ཤར་བ་ལྷ་བྱ་བྱི་རོལ་གྱི་མི་དང་མི་མཉན་གྱིས་གནོད་མི་རུས་ཤིང་གནོད་པ་སྤྱུབ་པའི་འོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྤྱུབ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་བྱང་སེམས་གནས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེའང་སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་མཚན་པའི་གནས་སུ་འཕྱར་བ་དང་དུག་ཡོད་ལ། སྤྱད་པར་ཡང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་མགོན་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིན་ལམ་མ་གྱི་བྱེད་བ་བསྟན་ལ། དེའང་འདིའི་ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྒྲིན་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་གོང་འོག་གང་གི་སྐབས་སུའང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཚོགས་སྤྱོར་སོགས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་ལམ་ལ་གོ་དགོས་ལ། མདོ་ལས་གོང་འོག་ཀུན་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྤྱི་ཐོག་ཅན་གསུངས་པ་དེ། རྒྱན་ལས་མཐོང་སྒྲིན་སོགས་རང་རང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི་སྤུས་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཆུལ་ཡིན་གསུང་། གུས་བྱས་ནི་འདུད་དང་ཞེས་པ་དང་། རྒྱབ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་ལ། དུག་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། མཚོན་མེ་ཆུ་གསུམ་ནི་དུག་གསུམ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་དེ་བཞིས་མི་ཆུགས་ཞེས་པ་ཀུན་ནས་ཞི་དང་། ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་པ་གཉིས་དང་། བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་སྤྱགས་མི་རྟེན། བཅས་པ་ནི། གནོད་པས་བཞི་བ་མེད་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་། ཞིངས་པ་མ་མཆིས་པར་བྱེད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་དང་། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་གཉིས་བསྟན་ལ། གཡུལ་འབྱེད་པའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བའི་བྱེད་བ་དེ་བསྟན་ལ། གཡུལ་གྱི་ཐོག་མར་ཞེས་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྐོར་གསུམ་སྦྱོང་ཆུལ་དང་། གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྲིང་སྐོར་གསུམ་དང་། གལ་ཏེ་འགྲོ་འམ་འབྲང་ངམ་འདུག་པ་ལ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་སྐོར་གསུམ་སྦྱོང་ཆུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ཉོན་མོངས་དང་འཐབ་པར་གསུངས་པ་དེ། རྒྱན་ལས་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་ཞེས་པའི་ཚོགས་གི་རུས་པས་བསྟན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱུབ་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཤམ་བྱེད་མ་རུས་པ་དེ་སོག་གི་བར་ཆད་དུ་མ་ཕྱར་པའི་དོན་མ་ཡིན་གསུང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རིག་ཐུགས་ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་བསྟན་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉེན་དུ་འཕྱར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན། གནོད་པས་མི་བཞི་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱུབ་པ་

དང་། ཉེན་མཚན་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་བཞུན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་སྤྱིར་རིག་མཁས་ནི་དང་སྤྱིར་བདེན་ཆོག་གྲུབ་པ་དག་གིས་མི་དང་མི་མེན་གྱི་
གནོད་པ་སྐྱེས་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར་ཞིང་ཕལ་པ་ལའང་ཡོད་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདིས་ནི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཞི་བར་བྱེད་པས་འདི་ནི་རིག་མཁས་ཆེན་མོ་དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
མཉམ་པ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པར་འགྱུར་བའམ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་རིག་མཁས་ཞེས་
གསུངས། སྒྲིན་ལམ་ལ་ཟག་བཅས་རྟོག་པ་དང་། ཟག་མེད་རྟོག་བྲལ་གཉིས་ཡོད་པས་དང་པོ་ལ་མོས་བསྐྱོ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་གསུམ་དང་།
མོས་པ་སྒྲིན་ལམ་ལའང་རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་གསུམ་བཤད་པ་ནི་བསམ་པའི་སྒྲིན་གསུམ་གའང་གཞན་དོན་བྱེད་པར་འདྲའང་སྤྱིར་
བ་ལག་ལེན་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་དེ་གསུམ་གསུམ་བཅུ་ན་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་དོན་
མོས་པ་ས་བདུན་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་པར་འཇོག་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཐལ་
འགྱུར་པ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པར་བདག་ལྟ་མ་སྤངས་ལ་བརྒྱད་པར་སྤངས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདག་ལྟ་རགས་པ་སྤངས་
པ་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བ་ཐོབ་པ་དང་། ས་བཅུ་པར་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་མཛད་པ་རྩེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་བྱིར་རམ། མོས་པ་སྒྲིན་
ལམ་གྱིས་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་འབྲུབ་ན་སྒྲིན་མི་དགོས་པར་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་ཚིག་པ་ཞིག་རྟེན་ཡིན་ཡང་། ཞེས་
པའི་ཡང་སྤྱིས་བཞུན་ནས། ལན་ལ་རི་ལྟར་མོས་པ་ལྟར་འབྲུབ་ཀྱང་རྒྱུན་བསྐྱོད་སྤྱོད་གོམས་པ་ལས་འབྲུབ་ཀྱི། མོས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་འབྲུབ་
པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། རྒྱུད་པར་ཡང་། ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཞེས་སྐྱོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲིན་ལམ་བཞུན་པ་ཡིན་ལ།
སྒྲིན་ལམ་འདི་དག་ཡན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིན་ཅིང་དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གདུང་གི་མཚན་རྟེན་གྱིས་གསྐྱེད་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་
བཀའ་སྤྱོད་ལ་སེམས་ཅན་རི་སྤྱོད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་མེ་རྟོག་སྐྱེས་ཀྱིས་དུས་ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་བསྐལ་པ་མང་པོར་མཚན་པ་བས་
ཀྱང་། ཤེར་བྱིན་འདི་སྤྱོད་པས་དུ་བྱིས་ཏེ་མེ་རྟོག་སྐྱེས་ཀྱིས་མཚན་པར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཆེས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེ་བར་
གཤེགས་པ་དང་དེའི་སྤྱི་གདུང་གི་མཚན་རྟེན་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་
པ་རོལ་ཞེས་པ་ནས་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཀ་བཞིས་གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིན་ལམ་བཞུན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རྩི་ཤིང་ནགས་ཆལ་ཐམས་ཅད་ས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་པ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་།
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་བདུན་དང་ཡ་མ་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཤེར་བྱིན་འདི་དང་ཐུན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡ་མ་བྲལ་བར་འདུ་བར་
འགྱུར་བའི་དོན་ནོ། རྒྱལ་བས་བརྒྱ་བྱིན་ཞེས་པ་ནས། པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྤྱོད་ཀ་དགུས་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲིན་ལམ་
བཞུན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གསྐྱེད་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིང་བསེལ་གྱིས་བྱུར་བྱུར་བཀའ་བ་དང་ཤེར་བྱིན་གཉིས་ལས་བརྒྱ་བྱིན་
གྱིས་ཤེར་བྱིན་སྤངས་པ་དེ་རིང་བསེལ་ལ་མ་གུས་པ་མེན་ཡང་། སྤྱི་གདུང་ཁམས་ཆེ་བ་དེ་ཤེར་བྱིན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ།
དབེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་སྤྱོད་ལ་བྱུག་འཛལ་བ་དེ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། འདི་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་
པའི་བྱེད་ཆས་ཡིན་པ་དང་འདྲ་གསུང་། དེར་མ་ཟད་ཤེར་བྱིན་འདི་ཡོད་ན་པར་བྱིན་གཞན་ལྟ་རྒྱུད་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་
གི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་གྲིབ་མ་ཁ་དོག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་དུག་གའང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱར་རོ་གཅིག་པ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་

གྱི་སྒྲིབས་གྱིས་ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཕུང་པོ་ལྔ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲིན་མའི་ཉག་སྟགས་སུ་སྒྲིན་པ་དེ་ཤེར་ཕྱིན་བཅས་མ་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ནལ་མ་ལ་སྦྱོང་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་།

༥ བན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བཟུགས་གསུམ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཡིན་གྱི་གཙམ་བུའི་ངོ་བོ་བསྟོད་མིན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། ལ་ལས་གསྐྱའི་ཞེས་པ་ནས།
ཀུན་གྱིས་ཆར་མི་མོད། ཁྱེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲི་ཀ་བདུན་གྱིས་བསྟོད་བཀུར་བཟུགས་གསུམ་བསྟན་ལ། དེའང་གསྐྱའི་བྱེ་མ་སྟེད་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དག་བཅོམ་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་གཅིག་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟགས་བམ་དུ་བྲིས་ཏེ་ཕྱིན་ན་བསྟོད་ནམས་ཆེ་སྟེ། སྤྲ་མ་གང་ཟག་གཅིག་གི་
དོན་ཡིན་ལ། བྱེ་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་གྲ་མེད་ན་ཐོང་བ་སྟགས་མི་འབྱུང་བ་བཞུགས་དུ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མེད་ན་
འཇིག་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་ལ། དེ་མ་བྱུང་ན་ཆངས་པ་བརྒྱ་ཕྱིན་སྟགས་མངོན་མཐོའི་བདེ་འབྱས་ལྷ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་འབྱུང་ལ། ཉེ་མའི་
དགྱིལ་འཁོར་ཤར་ན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱེད་པ་ལ་བཙོན་པ་བཞུགས་དུ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བཙོན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་རྒྱ་སྤྱང་དང་མེ་ཏྲོག་སྟགས་ཐམས་ཅད་མཚོ་མ་དྲོས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་བཞུགས་དུ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཉི་ལྷང་ལས་བསྟོད་བའི་བྱུང་པར། བྱེད་ལས། ངོ་བོ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་ལ། སྒོ་བ་
དཔོན་གྱིས་བརྒྱ་གཅིག་གསུངས་ཤིང་། ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་ནི་མདོ་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་བཀོད་པ་བས་འདི་བསྟོད་ནམས་ཆེ་བ་དང་། དག་བཅོམ་
ལ་བཀོད་པ་བས་ཀྱང་བསྟོད་ནམས་ཆེ་བ་སྟགས་དབུ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མའི་གསུངས་པས་བྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོའི་སྒྲིན་མ་ཕྱེ་བ་མིན་གསུང་། སྤྱད་པ་ལས།
ཉན་ཐོས་ཆོགས་ནམས་ཞེས་སྟགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་རྩེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་བསྟན་ལ། ཡི་རང་བ་བསྟོད་བའི་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། དགེ་ཆ་གོང་དུ་
འཕེལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡི་རང་དང་། སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་དམ་པ་བསྟོད་བ་ཡིན་པས། བསྟོད་བའི་རྩེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཡི་རང་གི་སྟོན་
དུ་བསྟོད་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མེན་ནམ་སྟམ་གསུངས། དེ་ནས་འདས་དུས་སྟོན་གྱི་ནས། ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྒྲི་ཀ་བརྒྱད་
གྱིས་བསྟོད་བ་སྒྲིན་ལམ་བསྟན་ལ། རང་གཞན་སྟེ་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་ཆ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ཏེ་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོད་
བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྟོད་བའི་ངོ་བོ་སྟེ། ཐམས་ཅད་བསྟོད་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་གསུང་། བསྟོད་ཚུལ་ནི། གང་བསྟོད་བ་རྩེས། གང་དུ་བསྟོད་བའི་བྱང་
ཆུབ་གང་གི་དོན་དུ་བསྟོད་བ་སེམས་ཅན་ཏེ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིན་མ་བསྟོད་བ་སྟགས་ཡིན་གསུང་། འདི་ནས་བསྟོད་བའི་ལེའུ་རྩོགས་པ་ཡིན་
ལ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་ལེའུ་ལྔ་སྟོང་བ་ཡིན་གསུང་།

༦ ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་ནི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་ཆ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ལ་རག་ལས་པས་དེའི་
འོག་ཏུ་ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྟོར་བ་དང་། སྤྱད་པ་ལྟར་ན་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གིས་མ་ཟད་པར་སྟེལ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེའང་སྒྲ་མེད་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཁ་སྐྱུར་བར་བྱེད་པ་བསྟོད་བ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟོད་བ་སྒྲིན་ལམ་འཆད་ཅེས་མཚམས་སྟོར་དགོས་
གསུང་། དཔུས་མཐའི་དམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཆོགས་མེད་དམ་པ་ལའང་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ལ་བྱེད་གསུང་། གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཏུ་བྱུང་པར་སྐབས་པ་ལ་
རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་གུས་པའི་སྒྲིན་མ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་སྟག་དོག་བྱས་ན་གཞན་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་རང་གི་
དགེ་ཆ་འཛོམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྟག་དོག་བྱས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིག་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ། འབྲིང་ལ་བྱས་ན་ཕྱིག་པ་འབྲིང་།

ཆུང་ཏུ་ལ་བྱས་ན་ཆུང་ཏུ་འཛོལ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དགེ་ཆ་འཛོམས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་དང་ཕྱག་དྲོག་གཉིས་ཤིན་ཏུ་སྤྱག་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་ནས།
ཡི་རང་དེ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིན་ནས་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཡི་རང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་དགེ་ཆ་བསགས་པའི་ཞིང་དག་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
ཞིང་མ་དག་ན་ཕྱགས་བསེག་གི་སྟེང་དུ་ས་བོན་བཏབ་པ་དང་འདྲ་གསུང་། འདིར་དཔེར་ན་གསེར་མེད་པའི་ས་ནས་གསེར་བརྒྱུ་ཐོབ་བྱ་གང་
ཡང་མེད་པ་དང་། གསེར་ཉུང་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་ནས་བརྒྱུ་ཐོབ་བྱ་ཆེན་པོ་མི་འོང་བ་དང་། གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་གསེར་གྱི་གཏོར་ཡོད་པ་
ཞིག་ནས་གསེར་བརྒྱུ་ཐོབ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཤིས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་
ལ་བརྟེན་ནས། དུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་དགེ་ཆ་མང་དུ་བསགས་པ་འབྱུང་ཁུངས་ནས་སྐྱབས་པའི་
གསེར་གྱི་གར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉན་ཐོས་སམ། རང་རྒྱལ་ལམ། སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་གང་དུ་བསྐྱར་བ་བཟོ་བ་ལ་རག་ལས་ཏེ། འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་སྐྱབས་
པའི་གསེར་གྱི་གར་བྱ་དེ་ན་རྒྱན་དང་གཏུ་བྱ་སོགས་གང་དུ་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་གསེར་བཟོ་མཁས་པ་ལ་རག་ལས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། བྱང་སེམས་
མཉམ་པས་མཉམ་པ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་དགེ་ཆ་མཉམ་པ་ཐོབ་ལ། ཆེན་པོས་ཆུང་ཏུ་ལ་ཡི་རང་བྱས་ན་ཆུང་ཏུ་ལས་ལྷག་པའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཅིང་།
བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་ཡི་རང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་རང་གི་ཡི་རང་བྱས་པ་ནི་ཕྱག་དྲོག་གི་ཉེས་པ་འགོག་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་ལ།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་སྦྱབ་དགོས་པས། པ་རོལ་བོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དང་དུ་སྐྱབས་ནས་སྦྱབ་པ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་གེ་བྱང་བའི་ཆེ་པ་ཞིག་ལ་རང་གི་བྱ་མང་བོ་གསོ་བའི་ཁྱར་བབས་ཆེ། བྱ་གཅིག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟས་བཅའ་ཏེ་
ཟ་ན་དེ་ལ་པ་དེ་རང་གིས་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཡང་ཡང་གསུང་གི་ཡོད་གསུང་། བྱང་སེམས་
གྱི་ཡི་རང་གིས་གཞན་གྱི་དགེ་ཆ་ཆོགས་ཆུང་ཏུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ཆོགས་མེད་པ་དམ་པ་ཞེས་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པ་
ཡིན་གསུང་། ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས། ཁ་ཅིག་སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་
དག་སྒྲིམ་ལམ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་བོ་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་པ་ཡོངས་གྲུབ་
གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་མཉམ་རྩེས་གཉིས་ལ་སྦྱར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་མི་འཐད། ཁ་ཅིག་དང་བོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་གྲོལ་
ལམ་ལ་སྦྱར་བའང་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་སྒྲིམ་དགུའི་གཉེན་བོར་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་ལྷགས་ལ་སྤངས་རྟོགས་གྱི་ལག་རྩེས་གྱི་ཚྭ་
ཆ་ནས་སོ་སོར་བྱེ་བས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཚྭ་པ་ཐ་དད་ཡིན་གསུང་། སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཉན་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བལ་བའི་དབུས་མཐོང་
བས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པར་བྱིན་གཞན་ལྷའང་སངས་རྒྱས་སུ་བཤོད་པའི་ལམ་ཡིན་ཡང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་དང་། ལུས་ནི་ཤར་བྱིན་ཡིན་པས་མཆོག་
ཉིད་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྟེ་འཛིག་སོགས་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་བསྒྲིམ་པ་ནི་མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་
བདེན་མེད་དུ་དམིགས་པ་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྟ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྤྱད་པར་ཡང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བྱ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་
བཞིས་སྦྱབ་པ་སྒྲིམ་ལམ་ལྟའི་ནང་གི་མཆོག་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་དཔེར་ན། དམུས་ལོང་མང་པོ་གོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་
ཅིང་རྐང་པ་ཡོད་ཀྱང་མིག་མེད་ན་ལམ་མི་མཐོང་བས་གོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་པར་བྱིན་གཞན་ལྟ་ལམ་ཡིན་ཡང་། ཤར་བྱིན་གྱི་མིག་
དང་བལ་ན་སྤྱི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་རུས་པ་དང་། རི་མོ་མཁན་གྱིས་སྤོའི་མིག་མ་བྲིས་པར་སྤྱི་མེད་མི་འཐོབ་པ་ལྟར་རོ། །དཀར་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་དགེ་བ་དང་། ནག་པོ་ཉན་ཐོས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དགེ་བ་མན་ཆད་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་བལ་ཆེ་ཤིང་བྱིན་གྲངས་སུ་འགྲོ་ལ། དམིགས་པའི་

འདྲ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་སྒྲོམ་ཞིང་སེམས་ཅན་མང་པོ་སྒྲོལ་བར་ཁས་འཆིས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་ནལ་
མ་ལ་སྟོང་པ་མིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྤང་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཀློག་གི་ཀློག་འདི་ཉེ་ལྟ་སྤྲུལ་ལོང་བརྒྱུད་མ། སྟོང་ངམ། བརྒྱད་སྟོང་ངམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་གཞུགས་
མངོན་པར་མི་སྒྲུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ཉེ་ལྟར་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོང་
པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ཐུགས་དཔྱད་པ་ཡིན་ལ། གཏོང་པ་ནི་མི་
དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ་གཏོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་དགོས་དོན་མཚན་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་ལྟེ་
ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དང་། གཞུགས་བོར་བ་ལྟེ་བསལ་བར་མ་བྱས་པར་དེ་མི་ཐོབ་པས་དེའི་སྒྲོན་དུ་སྒྱེ་དང་མི་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་གསུངས་ལ། སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་
སངས་རྒྱས་དང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྱིན་སོགས་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པའི་
ཐོག་ཆེན་གྱི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་མེད་མི་རུང་དུ་ཐབས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་རྩེན་ཟེན་དགོས་པར་བཞེད་ནས་འདི་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྱིར་ནའང་ཤེར་མདོའི་སྒྲུས་ཟེན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་
ཕྱོགས་ལ་རྩེས་སུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཤང་དང་དེ་དངོས་མིན་ཡང་། དེའི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་བོད་མང་པོས་སྟོང་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་ཕྱོགས་
ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཆེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ཏེ་སྟོང་ཕྱོགས་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱེས་པའི་ཆོའང་སྟོང་
ཕྱོགས་ལ་རྩེས་སུ་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་གསུང་། མི་སྒྱེ་བའི་བདུད་ནི། བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། ཟབ་མའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་པ་
སོགས་བཞི་ཡིན་ལ། བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་ཞེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ན་ཁང་པ་རྒྱུ་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུད་པ་ལ་ཐེབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་ཟེར་བ་
ལྟར། བདུད་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱམས་ཏེ་དགེ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཕར་དབང་མི་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་དེ། ཕྱིན་ནི་སྒྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གཟི་ཕྱིན་ལ་བྱས་ནས་སྒོ་བ་
ཅས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཁབས་ནས་འཕར་གི་མི་འཇུག་པར་འཕྲིན་ལས་དང་དགོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་སྒྲོམ་
ལམ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་གསུངས་ལ། དེའང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
སྟོང་པའི་ཆོ་མཁས་པ་སོམ་ཉི་མེད་པར་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་འདྲེ་ཤེས་བསྟེད་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟུར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། མི་སྒྱེ་བའི་
རྒྱ་འཆད་པར་སྟོན་སྟོང་ཆོ་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། སྟོན་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཀྱང་ཐོབ། ཤེར་ཕྱིན་
སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་མི་འདོད་ཅིང་། གཞན་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་ལ་མི་
དགའ་བར་བྱེད་པ་དེས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཐངས་པས་སྒྱབས་མེད་པར་གྱུར་ནས་མནར་མེད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། སྒྱབས་མེད་པར་གྱུར་ཚུལ་ནི།
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་མ་གཟིགས་པ་དང་། ཐུགས་རྩེ་རྒྱུད་པ་མིན་ཡང་སྟོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དངོས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེ་ཐངས་པས་སྒྱབ་
ཐབས་མ་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་པས་སྦྲན་མ་འཕུང་ན་སྦྲན་པས་ཀྱང་²ཐབས་མི་རྟེན་པ་དང་། མི་ཞིག་གཡང་དུ་སྦྱང་བའི་ཆོ་ཐག་པ་ཕྱིན་
ཀྱང་མ་བཟུང་ན་འདྲེན་ཐབས་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་མི་འདོད་ན་ཕར་ཞོག འདོད་ཕྱིན་དལ་འབྱོར་ཀྱང་ཐོབ།
མཇལ་དགའ་བ་ཤེར་ཕྱིན་དང་མཇལ། དེ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་འཕྲད་པའི་དུས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ལ་དད་པར་བྱས་ཏེ་སྒྱིར་འཁོར་བ་དང་།

ཁྱད་པར་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་གདོང་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། འདིར་སྒྲིང་པོ་ཞིག་མ་ལོན་པར་སྤར་ཡང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གར་འགྲོ་
འདིར་འགྲོ་མི་ཤེས་པར་འབྱུང་དགོས་པ་བྱུང་ན་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ངོ་ཚ་བ་དང་སྤང་པའི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆའི་
སྤང་དུ་འདང་བྱིན། རིན་པོ་ཆེ་དང་འཕྲད་ཀྱང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་ཁྱེར་འོང་བའི་ཆེ། རང་ཉིད་ལག་པ་སྤྲོད་པར་རང་ཁྱིམ་དུ་འོང་ན་དེ་
འཇིག་རྟེན་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་ཚ་བ་དང་སྤང་པའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། རྣམ་དག་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་ནི་འབྲས་བུ་དག་པ་ནས། དག་པར་
བརྗོད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་རྣམ་དག་སྒྱུར་བསྟན་ལ། དེའང་དྲི་མ་གནས་ལྷགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་གཟུགས་སོགས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབྱང་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་སྐྱེས་པ་དེ་ལ་དྲི་མ་སྐྱོ་བར་བ་ཟེར་
ཞིང་། དེས་བསྐྱབས་ནས་སྤྲོད་ལྷགས་གཉིས་འདྲེས་པར་སྤང་ཞིང་གནས་ལྷགས་གསལ་བར་མཐོང་མ་རུས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་མ་
དག་པ་ཞེས་བརྗོད་ལ། སྐབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དག་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་པ་
དེ་དང་། རང་གི་མཐོང་ཚུལ་གཉིས་མཐུན་སོང་བའི་གནད་ཀྱིས་གཟུགས་དག་པ་དང་། དེ་དག་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་
འབྲས་བུ་དག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དག་པ་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་འབྲས་བུ་དག་པ་འཛིག་ཆུ་མེད་པས་སོ་སོར་
བཅད་དུ་མེད་པའམ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། འབྲས་བུ་དག་ཚུལ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་སོགས་དག་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་སྐྱེ་ཤད་འབབ་པར་སྤང་བ་དེའི་ཆོ་གཟུགས་མི་གསལ་ཞེས་བརྗོད་ལ། འབྲས་བུ་ཚུ་ལོག་པའི་ཆོ་གཟུགས་གསལ་ཞེས་བརྗོད་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མིན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲོད་ན་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་ཤད་ཡོད་ན་གཅིག་གིས་གསལ་བར་མཐོང་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཐོང་དགོས་པས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་སྤྱུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་པ་ལ་འགྲིགས་གསུང་། རྣམ་དག་བྱེ་བྲག་ཏུ་འཆད་པ་
ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། ཞེས་སོགས་བྱུང་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་སྤྱར་ན་འཆར་བདེ་བས། དཔེར་ན། མཐིས་
ནད་ཀྱིས་གངས་རི་སེར་པོར་སྤང་བའི་མི་ཞིག་གྲུ་ནད་དུ་ཞུགས་པའི་ཆོ་གངས་རི་འགྲོ་བར་ཡང་སྤང་ལ། ཆུའི་པར་འབྲམ་དུ་སྐྱེ་བའི་གངས་རི་འགྲོ་
བར་སྤང་བ་ལོག་ཀྱང་། ད་དུང་སེར་པོ་སྤང་བའི་ཆ་མ་ལོག་པ་བཞིན་དུ། ཉན་རང་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉོན་སྐྱིབ་ཙམ་སྤངས་པས་རྣམ་དག་
སྤྱོགས་རེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་གསུང་། དེའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་ཉན་རང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་དགོས་ཤིང་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་དེ་སྤྲོད་མི་རུས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་
རྣམ་དག་ཀྱང་ཉི་ཆོ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤྲོད་དགོས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དུ་མར་ཐབས་ཤེས་བྱུང་
འབྲེལ་གྱི་སྒྲིན་སྒྲིམ་ལམ་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་ལ་སོགས་པ་དགུས་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དགུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་རྒྱ་ཅི་ཙམ་སྟོབས་
ཆེ་བ་དེ་དང་མཆུངས་པའི་འབྲས་བུའང་འབྱུང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཆུང་
དུས་སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་སྤྲོད་པ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། དག་སྟོབས་ཐུན་གྱི་ཁ་ཡ་
བྱེད་པ་ལ་ཆུར་ངོས་མེད་སྟོབས་ཐུན་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི་དེ་དང་འདི་གཉིས་མཆུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
འདིར་ནི་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་དེ་ལན་གཅིག་བཀྲས་ན་ནག་ལྗང་གྱིས་དག་འགྲོ་བ་དང་གོས་ཀྱི་གསེབ་ན་ཞུགས་པའི་དྲི་མ་ཐ་མོ་དེ་ཡང་དང་ཡང་
དུ་བཀྲས་ཏེ། འབད་པ་ཆེན་པོས་འདག་དགོས་པ་ལྟར། སྤང་བྱ་རགས་པ་སྤྲོད་སྤང་ཞིང་ཐ་མོ་སྤྲོད་དཀའ་བས་ཀླན་ཀ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ངོ་། །འདིས་ནི་

སྤོང་དཀའ་བ་དེ་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དོན་གྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། གཟུགས་ཀྱི་དག་པ།
ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། དང་པོས་རྣམ་དག་སྤྱི་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་།

‡ གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོལ་ས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་གཞི་ཤེས་
བསྟན་པས་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་གོལ་ས་འདྲ་ཤེས་དགོས་མོད། གཙོ་བོར་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་གོལ་ས་སུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སོགས་རྟགས་པའི་གཞི་ཤེས་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདིར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་
གཉིས་སུ་ལམ་ཤེས་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། དག་བྱེད་ཀྱི་ལག་རྩེས་གང་གིས་བྱེད་འདིར་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཤེས་པས་སྤྱང་ལ་མི་
གནས་པ། སྤྱང་རྩེ་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་དེ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་དང་། སྦྱོར་བ།
འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད། མཐོང་ལམ་དང་དགུ་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཉིས་ནི། སྦྱོར་མཐོང་ཕྱིར་ན་སྤྱང་པར་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་འཁོར་བའི་སྦྱོར་
མཐོང་བས་སྤྱང་མཐའ་འགོག་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་ཡང་མི་འདོར་བས་ཞི་མཐའ་འགོག་པའི་སྤྱང་རྩེ་སྤྱོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱང་རྩོམ་ལ་
སྦྱོར་པས་དེ་གཉིས་འགོག་བྱེད་ཡིན་གསུང་། སྦྱོར་བ་དུ་མར་བརྒྱུད་དེ་འོང་བས་འཁོར་བ་ལ་རྟག་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཟད་ཅུ་གི་ཆ་ཡིན་པས་
སྤྱང་འདས་ལ་ཆད་མཐར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། སྦྱོར་བྱང་སེམས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་ཀྱང་བདེན་ཞེན་གྱིས་གནས་པ་འགོག་དགོས་པས་དོན་
དམ་པར་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འདྲ་མི་གནས་པ་སྤྱོད་འདིས་དོན་དམ་ལ་སྦྱོར་པའི་དེ་གཉིས་འགོག་གསུང་། ཀྱན་ཤེས་པའི་སྐབས་ལས་བསྒྲིག་ཅེས་པ་ནི།
གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལས་བསྒྲིག་སྟེ་ཤུགས་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པ་ལ་བྱེད། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་
ཉིད་དུ་མ་རྟགས་པས་ཉན་ཐོས་འཛིགས་སྤྱང་གི་སྦྱོར་བ་དང་། རང་རྒྱལ་བརྩེ་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ཐུན་ཞིང་། དེས་སྤྱང་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་
པ་ལ། ཉན་རང་གིས་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་རྟགས་པས་སྤྱང་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དུས་གསུམ་མཉམ་
པ་ཉིད་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་སྦྱོང་ཉིད་མངོན་སུ་དུ་རྟགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཀྱི་བསྟོད་ཆོགས་ལས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་
བ་གང་། ཁྱེད་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྦྱོང་བར་བཞེད། ཅེས་སྦྱོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཉེན་རང་གིས་རྟེན་འབྱུང་རྟགས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ཚིང་པ་ཞིག་བཀོད་ལ། འགོད་མཁན་ནི་ཐལ་འབྱུར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བས་ཀྱང་རྟེན་འབྱུང་རྟགས་ན་སྦྱོང་ཉིད་རྟགས་
པས་ཁྱབ་པ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་། རྟེན་འབྱུང་རི་རྩ་བ་བཞིན་རྟགས་ན་སྦྱོང་ཉིད་སྦྱོར་དུ་རྟགས་ཅུས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། འདིའི་གཞི་ནི་
རྟེན་འབྱུང་ལ་བྱེད། ལན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། འདིས་རྟེན་འབྱུང་རྟགས་ན་སྦྱོང་ཉིད་རྟགས་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་མིན་གྱི། སྦྱོང་ཉིད་ཡིན་ན་
རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྦྱོར་མེད་ཅེས་བའི་ལན་ཞིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་གསུངས། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ་དཔའ་བོ་
གར་སྦྱོད། ཅེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། བདེན་འཛིན་དང་རང་གཅེས་འཛིན་གྱིས་གཡོ་བར་མི་ཅུས་པའི་དཔའ་བོ་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་གང་
དུ་སྦྱོད་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྦྱོར་མཐོང་བའི་ཤར་ཕྱིན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་གང་དུ་འདྲ་མི་ཆགས་པར་དེ་ལས་འདས་ཀྱང་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་གཞོལ་བར་མི་
འབྱུར་བས་སྤྱང་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། ལས་ཉོན་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་པར་གཞན་དོན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་སྤྱང་རྩེས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་
སྦྱོར་ན་འཛིན་སོགས་དུས་འཆོམ་པར་སྦྱོར་པར་འབྱུར་བས་ཞི་མཐར་མི་གནས་པ་སྟེ། སྤྱང་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་གཉིས་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས་འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་རིང་གི་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལྷ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དུ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གསུངས་ལ། ཉེ་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱ་མ་མཐན་གྱིས་རྟ་སྒང་སྤུལ་ཆེ་འདི་སྤུལ་པ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་མཐན་གྱང་མེད་རང་གིས་གྱང་མ་
ཤེས་པས་རྟ་སྒང་དངོས་སུ་ཞེན་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་མ་འཕྲད་པ་དང་། འཕྲད་ཀྱང་དེ་སྟོན་པའི་སྟོང་དུ་མ་རུང་
བས་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་འབྲས་ལུས་ལས་རིང་བར་གྱུར་པ་དང་། བྱང་སེམས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པའི་སྒྲི
ནས་ཤར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་མ་ལས་བརྒྱ་འགྱུར་སྟོང་འགྱུར་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་ནས་སྤྲེལ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐུར་དུ་
འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཚུ་རོལ་
གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་གནས་པ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡང་མི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ལ། ཞོང་དུ་
ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་པས། རྣམ་པར་དག་བྱེད་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། གཞི་ལམ་དང་། འབྲས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཟུགས་སོགས་ལུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་གཉིས་ནི་གཞི་དང་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲང་བྱ་མ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་
རྟག་པ་སོགས་སུ་བསྒྲིམ་པས་མི་རྟག་པ་སྒྲིམ་པར་མི་འགྲོ་ཞིང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་རུས། རང་རྒྱུད་པས་ཐག་ཁྲ་ལ་སྤུལ་དུ་བཟུང་བའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་འདི་
ཤིང་གི་རྩྭ་མ་ཕྲ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ན་ཐག་ཁྲ་དངོས་སུ་མ་བཟུང་ཡང་། ཤིང་གི་རྩྭ་མ་ཡིན་པར་བཟུང་བས་ཀྱང་སྤུལ་དུ་བཟུང་བའི་
འཛིགས་པ་སེལ་རུས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བདག་མེད་རགས་པས་ཀྱང་ཉོན་ཐྱིབ་སྤོང་རུས་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་།
འབྲས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི། སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོ་སྤྱིན་པའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་གཏོང་ལུལ་ལུང་པོ་ལྷའང་མི་
དམིགས་པར་ཤེས་དགོས་པས་གཞི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཏེ། འདི་ནི་ཐབས་ཤེས་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་སྤྲད་དུ་མི་རུང་
བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲང་བར་བྱ་བའམ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟ། །ཞེས་པ་འདི་ཆོག་གོང་མ་གསུམ་གྱི་མཐུག་དུ་སྐྱར་
བ་ནི་ཐེབ་སྟོར་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྲད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། འགྲོ་བ་འདི་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་བཞུལ་
བར་དཀའ་བ་འདམ་དང་འདྲ་བའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལྷ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ཏེ། རྒྱལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་གཡོ་བས་སྤིང་ཅི་ནས་མནར་
མེད་ཀྱི་བར་དུ་འབྱུངས་པ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་འབྱུལ་པ་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་རི་དྲགས་རྒྱར་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་ནས། ཤེས་རབ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་བྱ་ནམ་མཐར་རྒྱུང་ནམ་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་མི་གནས་པ་ཡིན་
གསུང་། འབྲས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་གཉིས་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དངོས་དང་། དེའི་འཕྲོས་
དོན་དང་བཞི་ཡོད་ལ། འབྲས་བྱ་མཚོག་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོན་ནས་བྱག་འཚལ་བ་སོགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཡིན་མོད་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་དག་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་པའི་དེ་དགོས་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་
ཡིན་པས་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་འདྲ་སྤོང་དཀའ་བའི་གནད་ཀྱིས་གཞི་ལམ་གཉིས་ལས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྟེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ན་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་སངས་
རྒྱས་ལ་ཞེན་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་དངོས་ནི། ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་བྱ་ལ་མཚོག་དམན་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་རྒྱས་པ་ཡིན་གསུང་། འཕྲོས་དོན་ནི། ཟབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྟོགས་དཀའ་ཚུལ་ནི། མིག་ཤེས་སོགས་
ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་མཐོང་བ་དེ་གཟུགས་སོགས་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ཡོད་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་རིགས་མོད་ཀྱི། གནས་ལུགས་
དེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྤྲེང་ན་ཡོད་བཞིན་དུ་གཟུགས་སོགས་མཐོང་ཡང་དེའི་གནས་ལུགས་མི་མཐོང་བ་འདི་རྟོགས་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ལྟ་
མགུར་འབྲེལ་བ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་གསུང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་པར་མེད་པ་དང་མེད་པའི་བྱུང་
པར་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པས་རྩེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཏེ་འབྲེད་དགོས་ལ། རྩེས་ཀྱི་སྐབས་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་སྟོག་ཏུ་ལྷུར་པའི་ཆོ་འདི་
དག་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་སྟམ་དུ་ལས་འབྲས་སོགས་ལ་རྩེས་མེད་དུ་སོང་ཡོད་ན་ལྷན་གྱི་ལྷ་བ་དེ་ཆད་ལྷར་སོང་བའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་།

གཞི་ཤེས་སྒྱུར་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་བཞི། ངོ་བོའི་སྒྲིན་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒྲིན་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྒྲིན་ནས་གཅིག་
ནམས་སུ་ཡོད་ལ། གཟུགས་སོགས་ཞེས་པས་བྱུང་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པས་བྱུང་ཆོས་མི་རྟག་
སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ། དེ་མ་རྟོགས་དང་རབ་རྟོགས་དང་། ཞེས་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་དག་རྒྱས་པ་དང་མི་རྒྱས་པ་དང་།
ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ་ཞེས་པས། དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ལའང་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་བཞི་ནི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ།
སྒྱུད་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་འདི་གངས་ལ་མི་འདྲེན་པར། གཟུགས་སོགས་ལ་སྒྱུད་པ་བཀག་པའི་སྒྱུར་བ། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་སྒྱུད་པ་བཀག་
པའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་སོགས་བཅུ་བོ་རེའི་མཚུག་ཏུ་སྒྱུར་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དང་བོ་བཞིའི་མཐར་སྒྱུར་བ་ནི་འོག་མ་ནམས་ལའང་དོན་གྱིས་གོ་བ་
དང་མདོའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གསལ་བའི་སྒྲིན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྒྱུར་བ་ནི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། མི་འགྱུར་ཞེས་པས་གཅིག་ བྱེད་པོ་མེད་ཅེས་པས་གཅིག་ བྱ་དཀའ་ནམ་གསུམ་ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་
སྒྲིན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ཆད་དུ་བྱ་བ་ནམ་མཁུན་དེ་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ལ་སྟོས་པ་དང་། དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ན་ཆགས་པ་སྤྲོ་མོར་
འགྱུར་བས་མི་རུང་ལ། དེས་ན་ཆད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཀྱང་བདེན་པར་ཞེན་ན་མི་རུང་བས་སྒྱུར་བ་བྱ་
དཀའ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་གཙོར་འདོན་བྱས་ནས་སམ་གཙོ་བོར་དེ་ལ་གཞིལ་
དུ་མི་རུང་བས་ལས་བྱ་དཀའ་བ་ཡིན། སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་ཞེས་པས་གཅིག་ གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་ཞེས་
པས་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་དུ་འདུས་པས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་འབྲས་བུ་འཐོབ་པ་དང་། རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའོ། རྣལ་བ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་
དེ་ནི་ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྒྲིན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་བདུན་ནི། ཉེན་པར་གང་འདོད་པ་དེ་ལལ་ཆེར་ཆི་ལམ་དུ་འང་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་
དབང་གིས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱ་མོ་གཞོན་ནུའི་མི་ལམ་ན། བྱ་པོ་བྱང་ཁིང་ཤི་བ་དེས་མཐོང་ན། བྱང་ནས་དཀའ་ཁིང་ཤི་ན་མི་དཀའ་ལྟར། ཆོས་
ནམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྱུ་མའི་རྟ་སྤང་དེ་སྤུལ་གཞི་དང་ལྷགས་རྩེས་དང་སྤུལ་མཁན་ཏེ་རྒྱུན་དེ་གསུམ་
ཆོགས་པ་ཙམ་གྱིས་རྟ་སྤང་སྤང་བར་འགྱུར་གྱི་དེ་གསུམ་གྱི་གཅིག་མ་ཆང་ན་འང་མི་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ནམས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་ངོ་བོ་

ཆ་ཤས་གསུམ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་ན་བུམ་པ་དང་ཁང་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་
ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཤུལ་ན་ཡོད་དགོས་པ་ལ་ཚུགས་མི་བྱུང་བར་ཞིག་འགྲོ་བ་དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། དེ་
ཉིད་ལས། སྒྲི་མ་བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྤུལ་ཏེ། རྟ་དང་སྤང་བོ་ཤིང་རྟ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱས། རྟེན་ལ་རྩེ་ལྷ་རྩེ་བཞིན་གང་ཡང་མེད། ཚེས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། སྤྱིག་རྒྱ་དེས་རྩེ་རྩེ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་རྩེ་མ་གྲུབ་པས་རྩེ་རྩེ་དང་གནས་རྩེ་ལ་འགལ་བ་བཞིན་
དུ། འདི་དག་ཀྱང་རྩེ་རྩེ་དང་གནས་རྩེ་ལ་འགལ་བའི་ཕྱིར། སྤྱིག་རྒྱ་ནི་ཚེས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་མདོར་དབྱིད་དུས་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་བྱེ་མ་
སྒྱུ་བོ་གསུམ་ཚོགས་པའི་གཞིར་སྤང་བར་གསུངས་པས། གནས་ཚོད་ཆུན་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཤིན་ཏུ་སྒྲམ་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་རྩེ་དང་ཤིང་བསལ་
བར་སྤང་བས་སྤང་རྩེ་དང་གནས་རྩེ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིག་རྒྱ་ལ་ནི་རྩེ་དེ་ཡོད་མེད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་པ་
དེ་ནི་འཕྱང་འདོད་དེ། མི་བདེན་རྩེ་ནི་འཕྱང་བར་ཡོད་མི་ལུས། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། བྲག་ཆ་ནི་བྲག་
ངོས་ལ་ཐལ་མོ་བརྒྱབ་ན་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲག་ངོས་ན་འདྲེ་འདྲེ་སྒྲི་འཕྱང་བ་དང་། ཐལ་མོ་བརྒྱབ་པ་སོགས་མ་བྱས་ན་བྲག་ངོས་ནས་ཀྱང་རྩེ་རྩེ་
མི་འཕྱང་བ་བཞིན་དུ། རྩེ་རྟག་གིས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པས་དེའི་རང་མདངས་རྩེ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། རྩེ་རྟག་གིས་པར་སྒྲོ་མ་བཏགས་ན། ཕྱི་རོལ་
ན་རྩེ་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཀྱི་རྩེ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡོད་པ་མིན་གསུངས། དེ་ཉིད་ལས། རྩེ་ལྷ་མི་དག་ནས་ཀྱི་ཁྱོད་འདུག་ཤིང་། སྤྱི་ལེན་སྤྱི་ཁོང་གང་མོ་
ཁྱོད་པ་ལས། བྲག་ཆ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། མིག་ཡོར་ལ། ཐེག་བསྐྱུས་
ལས་མའི་རྩེ་མོ་ཞེས་མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ནས་གྲིབ་མ་ལ་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བས།
གཟུགས་ཡོད་ཆེ་དེ་རྩེ་ལ་འཕྱོང་པ་མིན་ཀྱང་དེའི་གྲིབ་མ་རྩེ་ལའི་ངོས་ལ་འཕྱང་བ་དང་། སྤྱི་བ་མཁའ་ལ་ཤར་ཆེ་དེ་རྩེ་ནང་དུ་མ་འཕྱོང་
ཀྱང་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་རྩེ་ནང་དུ་འཆར་བ་བཞིན་དུ། བྲག་ཆགས་ཡོད་ན་དེ་ཡུལ་དེར་འཕྱོང་བ་འཕྱོང་བ་མིན་ཀྱང་བྲག་ཆགས་དེའི་
དབང་གིས་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤང་བ་འཕྱང་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། རྩེ་ལྷ་མི་ནས་མཁའ་དང་ས་པར་སྤང་ཤར་བ། རྟེན་གཟུགས་བརྟན་དང་ས་པའི་
མཚོར་སྤང་ཡང་། སྤྱི་བ་རྩེ་ནང་དུ་འཕྱོང་བ་མེད། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་ནི་དྲི་ཟེའི་
དག་གང་དུ་སོང་བའི་གནས་དེར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་སའི་གྲོང་ཁྱེར་གྲུབ་ཡོད་པའི་སྤང་བ་འཕྱང་ཡང་། དེ་གྲོང་ཁྱེར་དངོས་མིན་ལ་དྲི་ཟེའི་
དག་གཞན་དུ་སོང་བ་ན་དེའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡང་འགག་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དུ་སོང་ན་དེ་ན་འདྲེ་རང་གི་གནས་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བའི་
སྤང་བ་འཆར་བ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་གྲུབ་ནས་གནས་སྤྱོད་པ་གང་ཡང་མེད་གསུང་། སྤུལ་པ་བོ་ལ་མ་རྟོས་པར་
སྤུལ་པའི་དག་སྤྱི་བ་སོགས་མི་ལུས་པ་བཞིན་དུ། ལས་གསོག་པ་བོ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུལ་པ་ལ་གང་ཟག་ཡང་ཡོད་པས།
སྤུལ་པས་སྤྱི་བ་ལ་སྤུལ་པ་བོས་སྤྱི་མི་དགོས་གསུང་། དེ་གཞིས་སྤྱོད་པར་དེ་ཉིད་ལས། རྩེ་ལྷ་སྤུལ་པ་དྲི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། རྩེ་ལམ་རྩེ་བཞིན་སྤྱི་
མ་རྩེ་བཞིན་དུ། མཚན་མ་སྤྱོད་པ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་། ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ལྷ་ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས། གཞི་ཤེས་སྤྱོད་པ་བརྟན་པོ་
འདི་པར་ཕྱིན་རྟག་གེ་སྤང་བར་སྤྱོད་ལམ་དངོས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། རྩེ་བཤད་ལས་ཀྱང་དངོས་ཡིན་པའི་རྩེ་གསུངས་ཀྱིས་ཤིང་། གསེར་ཕྱེད་
ལས། འདི་ལ་སྤྱོད་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་ལམ་མཐུ། དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས་ན་སྤྱོད་ལམ་ཞེས་བརྟན་པར་གྱི་ཚིག་
བསྐྱུས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་ལམ་དངོས་ཡིན་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཚིགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་

བཞག་པ་ཡིན་གསུངས། འོན་ཀྱང་རྟོག་གི་སྒྲུང་བར་ཡང་། སྐབས་བཞི་པའི་ཁྱད་མཚན་གྱི་ཡུལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་གསུངས་པ་སྤར་གཞི་ཤེས་
སྒྱུར་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། དེ་ལ་དཔག་ན་དངོས་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་
སྟམ་གསུང་། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ཉན་རང་གི་དེ་སྟོན་པ་ཡིན།

སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་། སྟོན་པོ་སོགས་མཚན་མ་དང་། སྒྲིན་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་
པ་འགོག་པ་བཞི་ཡོད་གསུང་། གཞི་ཤེས་སྒྱུར་པ་དང་། སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྤངས་མཉམ་ཉིད་གཉིས་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། སྒྱུད་པ་ཡོངས་དག་ཅེས་
སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདི་ལ་དབྱེ་སྟོན་མི་དགོས་གསུང་། མཐོང་ལམ་ནི་སྤང་ཅིག་མའི་སྒྲི་ནས་མདོར་བསྟན་ནས། རྣམ་པའི་སྒྲི་ནས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ནི། ཟིན་བྱ་ཟིན་བྱེད་གཉིས་སྤྱགས་ཏེ་གསུང་བས། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་མི་རྟག་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་
སྤྱད་དུ་གཟུགས་མི་རྟག་པར་བསྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། མཐའ་ལས་འདས་དང་ཞེས་པས་གཅིག་སྟེ་མཐའ་འཁོར་བ་རྒྱན་ཆགས་པའི་རྟག་མཐའ་དང་།
འཁོར་བ་ཆད་ཅམ་གྱི་དམན་པའི་ཐུང་འདས་ནི་ཆད་མཐའ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུང་འདས་དེ་རང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱར་ཞེན་ཀྱང་།
བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་འགོག་པར་བྱེད་གསུང་། རྣམ་དག་ཅེས་པ་གཅིག་དང་། མ་སྒྲིས་མ་འགག་ལ་སོགས་ཞེས་པས་བདག་མེད་པའི་སྟེ་སྤྱག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཞི་དང་། མཁའ་འདྲ་ཞེས་པས་རྒྱ་སྟེ། རྣམ་མཁས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུང་མི་བྱེད། སྤྱིན་འབྱུང་བའི་གོ་འདོད་མི་འགོག་པ་ལྟར་ཀྱན་འབྱུང་གིས་ཐ་
སྤྱད་དུ་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མི་བྱེད་པས་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་ལ། རྣམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་གྱུབ་ན་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་མི་
འབྱེད་པ་ལྟར། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པར་གྱུབ་ན་གསུང་། ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་ཞེས་པས་ཀྱན་འབྱུང་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོ་བ་བཞེས་པས་
རབ་སྟེ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་ཅེས་པས་རྟེན་ཏེ་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིན་དུ་མེད་པ་ཞེས་པས་འགོག་པ་དང་།
དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པས་ཞི་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཅེས་པས་གྲུ་མོ་དང་། རྣམ་མི་འབྱུང་ཞེས་པས་ངེས་འབྱུང་སྟེ་འགོག་པའི་
རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་འདྲིའི་ནད་དེ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདྲིའི་མདོ་ལས་ནད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པས་སྤྱིར་གྱི་
ནད་ལ་བྱེད་གསུང་། རན་སོང་ཆད་དང་ཞེས་པས་ལམ་སྟེ་འདིའང་རན་སོང་དངོས་ལ་བྱེད། འབས་བྱ་ནི། མདོར་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཅེས་པས་རིགས་
པ་དང་། མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་ཞེས་པས་སྤྱབ་པ་དང་། དངོས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱིན་གྱི་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་
པ་ཡིན་གསུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མདོར་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
ལམ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་ལམ་དངོས་ནི་མེན་གསུང་། མཐོང་ལམ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་
ཚེ། དེ་ལྟར་སྒྱུད་པའི་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། སྒྱུར་ལམ་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་ལས་མེས་ནགས་ཆལ་སོགས་བསྟེན་པ་ལྟར་སྤྱིབ་པའི་ནགས་
ཆལ་སོགས་བསྟེན་པའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་མཐོང་ལམ་སྟེན་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། སྤྱིབ་དཔོན་ལྟར་ན་སྟེན་པ་བཞེན་ཞེས་པའི་མཚན་མའི་དོན་ས་
སྐབས་གཅིག་འབྱེད་དགོས་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བའི་མདོར་བསྟན་ལ་མར་སྤྱར་བ་ཡིན་
གསུང་། ཡེ་ཤེས་འབས་ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ལྟར་ན་སྒྲི་ཀ་གཅིག་པོ་འདི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡར་སྤྱར་ནས། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྟ་རྒྱལ་ཞེས་པ་མན་ཆད་རྣམ་རྟོགས་
སྒྱུར་བ་ལ་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་མགོར་སྐབས་གཅིག་བྱས་ལ་སྤྱད་པ་པལ་ཆེར་ནའང་འདི་ལྟར་བྱས་སྤང་གསུང་། མཐུག་བསྟེན་ནི།
རྩ་བ་ལྟར་ན་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐུག་བསྟེན་པའི་ཆོག་བསྟེན་པོ་འདི་དང་།

ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཁུག་བསྟུ་བའི་མདྲོ་ཆོག་འདི་དང་། ཡང་རྣམ་མཁུན་གྱི་མཁུག་བསྟུ་བའི་མདྲོ་ཆོག་གསུམ་པོ་འདིས་ཐུར་མཁུན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལྟར་ན་མདྲོ་ཆོན་གསུམ་པོ་དེས་རྣམ་མཁུན་འདི་དང་། ཡང་ལམ་ཤེས་འདི་དང་། ཡང་གཞི་ཤེས་འདི་སྟེ་རབ་འབྱོར་དང་། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་དང་། སྟོད་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་བརྗོད་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དེའང་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའི་སྒྲིན་མའི་མཁུག་བསྟུ་བའི་ཡིན། ལེའུ་གསུམ་གྱིས་ཁོས་བྱེད་ཆོག་མི་བྱ་བར། ལེའུ་གསུམ་གྱི་ཁོས་དུག་སྒྲི་སྒྲིར་དགོས་གསུངས། ཅ་བས་གཞི་ཤེས་སོགས་མས་རིམ་ནས་བསྟུ་བའི་ཉི་ཁྱེར་དང་། འགྲེལ་པས་རྣམ་མཁུན་སོགས་ཡས་རིམ་ནས་བསྟུ་བའི་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །མདྲོ་ལས་མཁུན་གསུམ་ལ་མཁུག་བསྟུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་མ་མཛད་པ་ནི་མཁུན་གསུམ་གྱིས་མདོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བསྟུ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་།

༥ གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མཁུན་པ་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལ། འོ་ན་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྱུར་བ་རི་རྩ་བྱ་ཡོད་ཅེས། སྒྱུར་བ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཅེ་སྒྱུར་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྒྱུར་བ། ལེའུའི་གཞུང་བཤད་པ། མཁུག་བསྟུ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྒྲིན་མའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་རྣམ་པ་ཀུན་མདོན་པར་རྟོགས་པར་ཁོས་བྱང་། གཞུང་འདིས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བཤད་ཟིན་པས་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ཁོས་པའི་སྟོང་པ་ཁོང་ནས་བསུས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དང་རྣམ་རྟོགས་ཀྱི་སྐབས་གཉིས་རྣམ་པ་དང་པོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མའི་སྟོན་མཛད་དེ་མཚམས་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་སྒྲིན་སྟོན་མཛད་མཛད་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་འདིའི་མཁུག་ཐོགས་སུ་འདི་སྟོན་ཁོས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མ་གསུངས་པར། མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་གྱིས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྟུ་བ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་མཛད་ཤེས་མི་རྣམས་པས་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འདིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་རྣམ་པ་མ་ལྟས་པ་སྒྱུར་བའི་ལྟལ་དུ་བསྟུ་བ་ནས་བསྟན་པས་རྣམ་པའི་སྒྲིན་མའི་སྟོན་མཛད་ཅེས་པའི་དབྱི་སྟོན་བྱེད་ལྷགས་གཅིག་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟོན་བྱའི་ལྟལ་གྱི་ཐོག་ཆས་བསྟན་ལ། འདིར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་ངོ་བོའི་སྟོན་མའི་སྟོན་གྱི་དབྱི་སྟོན་བྱེད་ལྷགས་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལྟས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལམ་ཤེས་སྟོན་ཁོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དང་། གཞི་ཤེས་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མཛད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་ལྟམ་ལ་ཉེ་རིང་སོགས་བཤད་པས་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་མཛད་ཀྱི་སྟོན་མའི་བཞེད་དུ་སྟོན་ལ། འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་དག་སྟོན་མཛད་དང་། གཉེན་པོའི་ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་བཤད་མཛད་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བས་སྒྲིན་སྟོན་མཛད་པའི་དབྱི་སྟོན་བྱེད་ལྷགས་གཅིག་དང་གསུམ་ཡོད་གསུང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྟུ་བའི་སྒྲིན་མའི་སོགས་མཁུན་གསུམ་བསྟུ་བ་སྟོན་གྱི་དོན་ལ་ཐུ་རབས་པ་ལ་ཅིག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟུ་བ་ནས་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། ཚན་པ་གཉིས་བྱས་ཏེ་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བྱ་བརྒྱུ་འཛིན་གཅིག་གིས་འདད་པ་ལྟར། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཅིག་ལྟ་བུ་སྟོན་པས་ཆོག་གི། ལམ་གྱི་གངས་པོས་སོགས་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་པས་གཞན་གངས་འདྲེན་

སོགས་མ་ངེས་པ་ཨར་ར་གཏོད་ཅེད་ཙམ་ཡིན་ཟེར་རོ། ཉེ་མི་འཐད་དེ། སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་མི་རྟག་སོགས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པས། འདིར་ནི་མི་རྟག་པ་སོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་མ་གསུངས་པར་འགྱུར་ལ་སྐབས་གཞན་དུ་འང་མ་གསུངས་པས་དེ་དག་སྒྲོམ་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཅིག་སྒྲོམ་པས་ཆོག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་སྤྲོད་པ་གཅིག་བོ་དེ་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲོན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པར་ལམ་གྱི་གངས་ངེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱེས་པའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་གངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་དང་། གངས་ངེས་མེད་ན་གཤམ་ཆེ་བ་དག་ལུས་ནས་རྒྱུ་རྩེ་ཅེ་ཙམ་གྱི་སྒྲོང་དུ་མགོ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་ངེས་ན་མགོ་མཐུག་དཀྱུག་ནས་གང་ཟབ་ཟབ་དེ་ལ་མཁོ་ལ་ཐུག་ནས་སྒྲོན་ལ་སྐངས་ཏེ་བསྒྲོམ་པས་རྟོགས་པ་བོགས་གང་ཡང་ཐོན་རྒྱུ་མེད་དེ། དཔེར་ན་སྐས་ཆོགས་འོག་མ་ལ་མ་སྒྲོས་པར་གོང་མར་ཅེར་བསྟན་བྱས་བསྐྱད་པས་ཁང་ཐོག་ཏུ་འགྲོ་མི་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་སྒྲོམ་གྱི་དོན་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པ་ལ་བྱེད་གསུང་།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། རྣམ་རྒྱུས་སྒྱུར་བ་ཕྱི་འུ་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་རྒྱུ་ལ་སྒྱུ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྣམ་པ་དང་། དེ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་བ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གེགས་སེལ་དགོས་པས་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་དང་། ཡུལ་ཤེས་ཚུལ། གཞན་དོན་གྱི་བྱེད་པ། ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་པས་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས་པས་ལམ་ཤེས། རྣམ་པ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་པར་ཆོག་གསལ་ནས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་པས་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་རེ་རེ་ནས་གཉེན་པོ་བསྟན་ན་སྒྲོར་མི་ཤོང་ལ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་གོ་མི་རུས་པས་འདིར་བསྟན་ནས་དེ་དག་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་ཀུན་ལ་བྱེ་བྲག་རྣམ་ཤེས་བསྟན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེས་པས་མདོ་ལས་ཤེས་རྣམ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་ཅས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་པས་མདོ་ལས་རྣམ་པ་ཞེས་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་གོང་དུ་བསྟན་པའི་གཉེན་པོ་ཤེས་རྣམ་དེ་དག་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱི་མ་ལྷ་མའི་འཛིག་བྱེད་དུ་བསྟན་ཞེས་པ་ཡིན་གསུང་། འདི་དག་ལ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལས་རྣམ་པ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྒྱིར་བདེན་འཛིན་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱེད་དགོས་པ་དང་། དེའང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་འཁོར་བར་སྒྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེའི་སྒྲོག་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཟུང་ནས་འཁོར་བ་ལས་གོ་ལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྟམ་གསུང་། རྣམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་བྱུང་། འདིས་ཟེན་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། འདིར་གཞི་ཤེས་ལ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཁི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། ཞེས་ལ་མཐའི་ས་མཚམས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་མ་མཐའི་ས་མཚམས་བཟུང་བའི་བར་གྱི་དེ་དག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གོ་རུས་གསུང་། འོ་ན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་ན་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། མེད་པ་དང་ཞེས་པས་སྟུག་བསྐལ་རྟག་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། དེའང་དབུས་མཐའ་ལས། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། སྒྱེ་ཁིང་འཛིག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྲི་བཅས་དྲི་མ་མེད་དོན་དང་། རྩ་བའི་ཁོ་ནར་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་

སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་བོ་ནི། མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་རྟག་དོན། ཀྱུ་ཁྱེ་རྟག་དོན་ཁོ་ན་དང་། རྣམ་རྟག་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དོན། ཞེས་དང་།
འདིར་ཡང་། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། ཡོངས་འཛིན་རིན་
པོ་ཆེ་ནས་ངེས་མེད་དུག་ལ་སྤྱར་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་གཉེན་ཉེ་དུ་སོགས་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་མཐར་བསྐྱུ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། སྔ་དྲོ་གསོན་པའང་ཕྱི་དྲོ་དེའི་སྤྱིང་ན་མེད་པ་དང་། སྔ་དྲོ་དར་བའང་ཕྱི་དྲོ་དེའི་སྤྱིང་ན་མེད་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགྱུར་
ནས་འགོ་བ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱིང་ནས་མི་རྟག་པ་དེ་མེད་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་རེད་གསུང་། སྤྱུག་བསྐྱེལ་རྟག་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི།
བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ནས་མཁའ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ་འདིར་
དོན་དམ་པར་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། བསྟན་བཅོས་ལས་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྤྱི་དོན་ཡིན་གསུང་། མི་
སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཉི་མའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པར་མཉམ་པའི་
སྤྱད་དུ་འདི་ནི་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་བསྟན། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར་བཅོམ་
ལྷན་འདས་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་དབེན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པས་བསྟན། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་གིས་མི་བཟི་བ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་
པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་མི་བཟི་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། བཞི་བོ་འདི་སྤྱུག་བདེན་
གྱི་རྣམ་པའོ། ཀུན་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱིང་ལེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ག་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་འབྲེལ་ལས། སྤྱིད་པའི་སྤྱིང་ལས་རྣམ་
བརྒྱལ་བས། ལས་གཞན་འབེན་རྒྱས་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱིང་ལེན་གཉིས་མེད་ན་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་ལ། སྤྱད་པོ་འཛིག་གིས་དོགས་ནས་
ད་ལྟའི་སྤྱད་པོ་ལ་མི་འབྲེལ་བར་སྤྱིད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤྱད་པོ་ལ་སྒྲིན་པའི་སྤྱིད་པ་གཉིས་ཡོད་ན་སྤྱིད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྤྱིར་བས་ན་དེ་
གཉིས་ཐ་སྤྱད་དུ་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་མེད་པ་སྟེ། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་མིང་མ་མཆིས་ཤིང་
ལུས་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་གནས་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་སོ། འདིར་མིང་དང་ལུས་སྤྱིས་པ་ནི་སྤྱིད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་མཁའ་དང་ཞེས་པ་ཉི་མའི་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་འགོ་བ་དང་འོང་བ་མ་མཆིས་
པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པ་སྟེ་རྣམ་མཁའ་ངོ་བོ་ལ་འགོ་འོང་གི་བྱ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལྟར་ཀུན་
འབྱུང་གིས་དོན་དམ་པར་སྤྱུག་བདེན་གྱི་རྒྱ་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བ་ལྷ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། བརྒྱད་དུ་མེད་
པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་བརྒྱད་དུ་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། རྟག་དཔྱད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་། དོན་དམ་པར་སྤྱི་རྟག་གིས་བརྒྱད་དུ་མེད་པ་ལ་བྱས་ན་ཆོག་གསུང་། མིང་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི།
བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱད་པོ་ལྷ་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་མིང་མ་མཆིས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན།
སྤྱིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཆོར་བ་སོགས་མིང་བཞིའི་སྤྱད་པོ་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་སྟེ་བཞི་བོ་འདི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་
ནོ། འགོ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འགོ་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་འགོ་བ་མ་མཆིས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། འགོག་པ་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགོ་ཞིང་ཐོབ་པར་བྱས་མེད་པའི་དོན་ནོ། མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་
སྟོང་པར། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱད་དུ་འདི་ནི་མི་འཕྲོག་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། འདི་ལ་

གསེར་ཐང་ལས་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་གཟུང་དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་པས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཚིག་འདི་ལ་འབྲུ་བསྟན་པ་ཨེ་ཡིན་སྟུང་གསུང་། རྣམ་
བཤད་ལས་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པ་ཞེས་རྒྱུན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཉམས་པ་ལ་བཤད་གསུང་། མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་
མི་བས་པའི་ཚོས་དང་ལྡན་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མི་བས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན། ཟད་དོ་ཞེས་པ་ལ་བས་སོ་ཞེས་པའང་ཡོད་པས་
འདིའི་མི་བས་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྟུན་མ་གྲོགས་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤང་དུ་འདི་ནི་མི་སྒྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བཞི་བོ་འདི་འགོག་པའི་
རྣམ་པའོ། །ལམ་ནི་བགོད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བྱེད་པ་ལ་སྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པས་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་དགོས་པ་
དང་། རིག་པ་ནི་བདག་མེད་རིག་པ་མ་ཤེས་པའི་སྟོན་མའོ་ཞེས་པས་དོན་དམ་པར་ཤེས་པ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་སྒྲུབ་པ་བྱས་ཏེ་ལམ་གོང་མར་འཕོ་བ་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་དང་། མཉམ་
གཞག་ཏུ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྩལ་ཐོབ་ཏུ་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་
སོགས་སྟོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྡང་དང་། ཉོན་མོངས་མེད་པ་སོགས་སྟོམ་ལམ་ཟག་མེད་དུག་སྟེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་
རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ཡིན་ནོ། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ་ཞེས་པ་ནས་མི་གཡོ་
བའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། མི་ལམ་སོགས་དཔེར་བརྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་གྱི་དཔེ་ཡིན་དགོས་པའི་ངས་པ་མེད་
གསུང་། ལ་ཅིག་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཤེས་རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
ན་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དེར་མ་འདུས་པ་དང་། དོན་རྣམ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐབས་དོན་ལས་ཉམས་པའི་སྒྲིན་གཉིས་ཡོད་ལ། དོན་
རྣམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཞི་ཤེས་གྱི་དམིགས་པར་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་
ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཞི་ཤེས་སུ་འདུ་དགོས་པས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དག་དེར་
འདུ་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱ་ནི་སོགས་གཅིག་པའི་མི་གསུམ་གྱི་རེ་རེས་ཀྱང་དཔེ་རྒྱ་ནི་ཟས་གསུམ་ལུས་ལོངས་སྟོང་ཅེས་སྟུང་པའི་ཆོ། རྒྱ་ནི་ར་
ཟས་གསུམ་གསུམ་གཞི་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ལུས་དེ་རང་རང་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བར་གོ་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་སོ་སོའི་
སྐབས་སུ་བདེན་པ་བཞི་བཤད་པ་ན་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་བདེན་པ་སྟེ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱང་། ལམ་
བདེན་ནི་མཁྱེན་པ་རང་རང་ལ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་གསུང་།

༥ ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དུག་ཡོད་པ་ལས། ཁྱད་གཞི་བདེན་པ་བཞིའི་གོ་རིམ་ནི། རྒྱ་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་།
རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་གྱི་རྒྱ་ལམ་བདེན་དང་། དང་པོའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བདེན་དང་གཉིས་པའི་བྲལ་འབྲས་འགོག་བདེན་རྣམས་རིམ་པར་བསྟན་པ་འདི་
ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྩ་མ་གཉིས་ལ་རྒྱ་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་
གོ་གསུང་། སྤྱིར་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟུན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་སྟེ། །སྟུག་བསྟུལ་རྒྱ་དང་དེ་
འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་ནས་ཀུན་

འབྱུང་ལ་སྤོང་འདྲེ་སྒྲིན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟུག་རྩེ་ཉམས་སྤྱོད་ན་ནང་ལ་སྤོང་འདྲེ་མི་སྒྲིན་བས། ནང་གི་འབྲས་བུ་ཟུག་རྩེ་མུང་བ་ན་
ནང་ལ་སྤོང་འདྲེ་དང་། དེ་ལས་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་། ནང་སེལ་བའི་ཐབས་སྟན་པ་དང་དེས་བྱིན་པའི་སྟན་སྟགས་སྟན་པར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟག་བདེན་གྱི་རང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། གུན་འབྱུང་ལ་སྤོང་འདྲེ་དང་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱ་འདྲེ་སྒྲི
ཞིང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལམ་བདེན་ལ་བསྟན་བྱར་བྱེད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་མངོན་རྟོགས་སྒྲི་རིམ་མཉམ་ཉམས་ལེན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་ཁ་
བསྐང་སྟེ་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པར་བྱེད་དགོས་གསུང་། ཁྱད་གཞི་བདེན་པ་བཞི་བོ་དཔེ་ཁྱད་ཆོས་གྱི་རྣམ་པ་ནི། གུན་འབྱུང་ལ་བརྟུང་དང་། ལམ་ལ་
བདུན་དང་། སྟག་བདེན་ལ་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་ལ་བརྟུག་ཡོད་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པའམ་བསྟགས་སོ། གུན་འབྱུང་སྤོང་གཉེན་གྱི་སྟོན་ནས་
དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྟོན་ནས་དང་། སྟག་བདེན་རང་སྤྱིའི་སྟོན་ནས་དང་། འགོག་བདེན་གསེར་ཐང་ཉམ་ན་སྟོང་ཉིད་གྱི་
རྣམ་པའི་སྟོན་ནས་དང་། རྣམ་བཤད་ཉམ་ན་ཕན་ཡོན་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། གུན་འབྱུང་ལ་མངོན་ལས། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བྱིན་ཅི་མ་སྟག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་སྟངས་དུ་འདི་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཤལ་བའི་པ་རྩལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་སྟགས་གྱིས་གཉེན་པོ་བརྟུང་དངོས་
སྤྱོད་བསྟན་ནས་སྤང་བྱ་བརྟུང་གྲགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མདོའི་སྟོན་ཟེར་ཉམ་གྱི་གཉེན་པོ་བརྟུང་ནི་འདྲོད་ཆགས་དང་བཤལ་བ་སྟགས་བརྟུང་བོ་དེ་
ཡིན་ལ་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་སྤང་བྱ་བརྟུང་ནི་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་པོའི་འདུན་པ་སྟགས་བརྟུང་བོ་འདི་ཡིན་གསུང་། འདྲོད་ཆགས་དང་བཤལ་
བའི་སྟོན་གྱིས་སྤང་བྱ་ནི་ཡུལ་མ་འོངས་པ་ལ་འདུན་པའི་འདུན་པ་དང་སྟེང་པ་གཉིས་ལས་མི་འབྲལ་བར་འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་འབྱུང་བས་
འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྟགས་གྱིས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་མེ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་བའི་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་ཕན་ཚུན་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་འདྲ་བས་ན་དེ་ཉམ་སྒྲུབ་ཅུས་གསུང་། ཡུལ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དགའ་བས་གནས་པ་དང་།
ཡང་སྤོང་ལ་དགའ་བ་གསུམ་ནི་རྒྱའི་རྣམ་པ་སྟེ། མི་གནས་པ་ཞེས་པ་འདི་ལ་མངོན་ལས་ཐུང་བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འགྱུར་བྱུང་ཅིག་ཡིན་
པ་འདྲ་གསུང་། འདྲོད་ཆགས་སྟགས་གསུམ་ནི་གུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ལ་ཅིག་བྱུང་མཐའ་འོག་མ་ཉམ་། འདྲོད་ན་འཛིག་ཆོགས་ཉམ་དང་། །
ཞེས་སྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་འདྲོད་ཆགས་སྟགས་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་འོག་མའི་སྐབས་སྤྱོད་འཛིན་ལ་མི་དགེ་བ་
མེད་པར་མ་ཟད། འཛིན་རྩལ་ཅན་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་སྟོན་སྤང་མེད་ཅིང་མཐོང་སྤང་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེ་ཁྱད་ཡུལ་མེད་པས་སྤང་བྱ་གཞི་མེད་
ཡིན་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་དེ་མེད་པར་མངོན་སྤྱོད་རྟོགས་བྱིན་ཆད་དེ་ཡོད་དམ་མེད་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོས་སྒྲི་མི་སྤྱོད་པས་དེ་སྤང་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་
སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། ཆགས་སྟགས་སྟོན་སྤང་གི་དམིགས་པ་ཡོད་པས་སྤང་བྱ་གཞི་བཅས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྟེང་པ་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་དེ་སྤངས་ཀྱང་
ཡུལ་དང་འཕྲད་ན་སྟོན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བས། དེ་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་སྤྱོད་པར་འདྲོད་ལ། གོང་མའི་སྐབས་སྤྱོད་ཉམ་མི་འདྲོད་པས། རང་ལྷགས་ལ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་ཆགས་སྟགས་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱོགས་སྤྱོད་མཛད་གསུང་། རབ་སྒྲིའི་རྣམ་པ་ནི། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་ཅུ་འཛིན་
པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་སྟག་བསྐལ་སྟོང་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་བཞི་སོ་སོར་སྤྱར་ཏེ་གཙང་བ་ནི་སྟོང་པའི་སྟོན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། མི་གཙང་བའི་རྩལ་
སོ་གཉིས་སྟགས་ལ་ཕར་ང་ཞེས་བཏགས་པ་ཅོམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཟེར་མཐན་ཡོད་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། དེ་བཞི་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་གཙང་བདེ་གཉིས་གྱི་
གཉེན་པོར་སྟག་བསྐལ་བར་རྟོགས་པ་དང་། རྟག་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ལ་ཆ་གཉིས་བྱས་ཏེ་དཔེ་གཉེན་པོར་སྟོང་
བདག་མེད་སྤྱོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཉམ་གཞི་བསྐུ་བ་ན་རྒྱས་པར་འདུག་གསུང་། ཐོག་མར་གུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཤེས་ནས་གཉེན་པོའི་སྟོན་ནས་སྤང་དགོས་

པས་ཀྱན་འབྱུང་ཐང་གཉེན་གྱི་སྒྲིན་ནས་དང་། ལམ་བདེན་རྒྱ་མཚན་དང་རིགས་པའི་སྒྲིན་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབས་ཏེ་བསྟན་བྱུང་ཤེས་དགོས་པས་
ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒྲིན་ནས་དང་། སྟག་བདེན་གྱི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚྱེད་ལྷགས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་
པར་བྱ་དགོས་པས་སྟག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྒྲིན་ནས་དང་། འགོག་བདེན་གསེར་འབྲེང་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒྲིན་ནས་དང་། རྣམ་
བཤད་ལས་ཕན་ཡོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་ནི་དོན་འདྲའང་དངོས་བསྟན་དང་སྤྱི་དོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཡིན་གསུང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་
བརྒྱུད་ནི། སྐབས་འདིའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཚས་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚད་
མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གོ་སྐབས་འབྱེད་ཅི་ན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
སྤྱི་ཞེའི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་ཅན། རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་འདས་གཉིས་
དང་ཚས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དང་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་རིག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཐ་མི་དང་པར་རྟོགས་ཏེ། དོན་དམ་
པར་ཉན་རང་ལ་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་མཚན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་པ་དོན་དམ་པར་དོར་བྱ་དང་། ཟུང་འདས་
དོན་དམ་པར་སྦང་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་ཅན། སྐབས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཚས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་སྐབས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། བདེན་མེད་དེའང་ལྷུ་ཅན་གྱིས་ཕར་བཅོས་པ་ཚམ་མ་ཡིན་པར་ལྷུ་ལ་
རང་ངོས་ནས་བདེན་པར་མེད་པས། དོན་དམ་པར་ཚད་མས་གཞུལ་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། འཆིང་
བྱེད་གྱི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་ལས་དེས་པར་འབྱུང་ལུས་ན་གཞན་རྣམས་ལས་དེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །པར་ཕྱིན་རྟོག་གི་སྒྲུང་བར།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཞེས་སྟགས་འདི་རྣམས་རྟོགས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་དེ་ཚམ་ཞིག་མ་
གཏོགས་འདྲ་གསུང་། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འཐད་པའི་སྒྲིན་ནས་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པའམ། ཡང་ན་མྱ་མ་གསུམ་གྱིས་དེའི་
འཐད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྟག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་ནི། མི་རྟག་སྟགས་བཞི་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྟ་པ་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ།
སྤྱིར་ཚས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་སྟག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་འདི་ལ་དམིགས་ཏེ། དེ་
ལ་མ་སྟོས་པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་དེའི་ཞེན་ལུ་མེད་པ་ཕུང་བོ་འདིའི་སྤྱིང་དུ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས་པས། དེ་གཉིས་
སྟག་བདེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་རྟག་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་བ་ལ་བྱི་ནང་གི་སྒྲོད་བཅུད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། སྟག་བསྐལ་འཁོར་བ་ཅན་ཕུང་བོ་
ཞེས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་བོ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་སྟག་བདེན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། འགོག་བདེན་གྱི་
རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱི་དང་ནང་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི། བཏགས་པའི་
བདག་སྟོང་པ་ནས། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱུད་དོ། བྱ་མོམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པའི་བར་བཞི་སྟེ། དེའང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་དུས་གསུམ་བོ་དེ་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆོ་མཉམ་དུ་ཡོད་ཡོད་འདྲའང་།
བཏགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆོ་མ་འོངས་པ་ལ་འདས་ད་ལྟ་གཉིས་མི་དམིགས་ལ། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་འདས་མ་འོངས་གཉིས་མི་དམིགས་པ་སྟགས་ཡིན་
པས་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གསུང་། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། དངོས་བོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་སྟོང་གཞི་
གཞན་རྣམས་ལྟར་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་ཙུ་ལྟ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་

ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཟུར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཐྱག་ཆས་སམ་རྒྱུན་གྱི་སྒྲིན་རིགས་འདྲ་མ་ཉན་ཐོས་
ལ་ཡོད་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་
ལ་ཡར་ཐུན་དུ་ཡོད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྩེ་སྤྱུ་མཐུན་པ་སོགས་གསུམ་བཞུན་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
སྐབས་སྤྱུ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཞུན་པ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་དེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་
མེད་པ་ཡིན་གསུང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི། དབྱས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་ཚོངས་ཕྱིར། །
བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱོན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ཉར། ལྷག་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ལྷན་མི་གཙང་བའི་རྩལ་སོ་
གཉིས་འདུས་པར་ཤེས་ནས་ལྷན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ལྷག་བདེན་ལ་འཇུག་སྲེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བོ་ཚར་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་
བ་སྲེད་པ་འདྲེན་པར་མཐོང་ནས་ཚར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་ལ་འཇུག་ ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ་ཟག་བཙས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་བོ་མ་ལྷན་པ་
འགག་པར་འཇུར་བས་བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་ནས་འཇིགས་པ་ན། སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་སེམས་སྐྱད་ཅིག་གིས་
སྒྲི་འཇིག་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་ཆོང་བདག་དུ་འཇོག་པའི་གཞི་མ་སྒྲོང་བར་འདུག་སྟུང་དུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ སེམས་དེ་ཀྱང་ཉོན་
ཕྱོགས་ནས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་སྤྱུ་བཙོས་པ་ལ་ལམ་ཟེར་བས་ཚོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གིས་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་གསུང་། ཡང་དག་སྒྲོང་བ་ནི། རྣམ་
པར་སྤྱན་འདྲེན་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་སྒྲིས་ཟིན་སྒྲོང་བ་དང་། ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་ཐྱག་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་མ་སྒྲིས་པ་མི་སྒྲིད་པ་དང་།
ཉོན་གྱི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་སྒྲིས་ཟིན་སྒྲེལ་བ་དང་། གཉེན་བོ་ཀྱང་དུ་སྒྲོང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དགེ་བ་མ་སྒྲིས་པ་བསྒྲིད་པ་སྒྲོ་སྒྲོབས་བཞི་ལ་སྦྲར་བ་ཡོད་
གསུང་། རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྒྲི་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ལ། དབྱས་མཐའ་སོགས་ནས་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་སྐབས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་
བཤད་ལ། སྤྱིར་སྤྱོད་ཆོན་བདུན་གྱིས་བྱེ་སྒྲིས་ཆོགས་ལམ་དུ་གཅིག་ སྤྱིར་ལམ་བཞིའི་སྐབས་བཞི། མཐོང་ལམ་དུ་གཅིག་ སྤྱོད་ལམ་དུ་གཅིག་རྣམས་
རིམ་བཞིན་ཐོབ་པར་འདོད་ཅིང་། གོང་མའི་ལྷགས་ལ་སྤྱིར་ཆོགས་ལམ་རྒྱུང་དུ་ན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་ཆེ་བའི་སྒྲིན་ཆོགས་ལམ་
གསུམ་ལ་དང་པོ་གསུམ་དང་། གྲོང་ཆེ་གཉིས་ལ་བཞི་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལ་ལྔ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དང་། མཐོང་སྒྲིན་གཉིས་ལ་དྲུག་པ་
བདུན་པ་གཉིས་སྟུན་ཅིག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲོབས་ནི་དབང་བའི་སྐབས་ཀྱི་དད་སོགས་ལྔ་སྒྲོབས་ཀྱི་དོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲིན་
བྱུང་གིས་དབང་ཐོབ་པའི་སྒྲིན་དབང་བོ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གང་འདོད་དུ་བྱེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྒྲིན་སྒྲོབས་སྤྱུ་བཤད་ལ། རྒྱུན་སྤང་ལས་
ལྔ་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་འདྲེས་པར་སྒྲོང་བ་དང་། ཕྱི་མ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་བོ་འབའ་ཞིག་སྒྲོང་བ་ལ་འང་གསུངས། དད་
སོགས་ལྔ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་ལམ་གྱི་ལྷན་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅིག་འདུས་པས་ན། སེམས་བྱུང་གཞན་མ་གསུངས་པར་འདི་ལྔ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
འདུ་ཚུལ་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། སྒྲོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེའི་ཆོ་ཐོག་མར་ཡོད་ཆས་ཀྱི་དད་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་སྒྲིན་
པའི་མདོ་སོགས་ལ་འཇུག་དགོས་པས་དད་པ་དང་། དེའང་གཞན་གྱིས་ནན་གྱིས་བསྐྱེལ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱེལ་མ་ནང་ནས་བྱས་ཏེ་སྒྲི་
བ་བསྒྲིད་དགོས་པས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དོན་རགས་རིམ་ཙམ་རྟོགས་པ་དེས་ཆོག་ཤེས་བྱས་ཏེ་དྲན་པས་མ་བསྐྱུངས་པར་བཞག་ན་བོགས་གང་ཡང་
མི་ཐོན་པས། དྲན་པས་རྒྱུན་བསྐྱེད་ཏེ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་དང་། དེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ནས་མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་
དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་བར་དྲན་པས་གཞུང་བསྐྱེད་དགོས་པས་དྲན་པ་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གནས་པའི་གཞི་

ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། རབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཤེས་རབ་སྟེ་ལྷ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ས་སྤེར་འདི་ལྷ་ལ་མའི་ལྷས་ལྷ་བྱུང་ཡང་གསུངས་ཏེ། དང་པ་ནི་
རྩས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། བཙུན་འགྲུས་ནི་ཤ་ལྷ་བྱ་དང་། དྲན་པ་ནི་རྩུས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། རྩས་ཤ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དྲན་པས་དམིགས་
རྩམ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་པགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། པགས་པས་ཤ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་
སེམས་ནང་དུ་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ནི་སྟོང་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་ལྷས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་ལ་རྩས་པ་ལ་སྟགས་པ་ལྷ་ག་ཚང་དགོས་པ་བཞིན་དུ་
ལམ་གྱི་ལྷས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་ལ་དང་སྟགས་ལྷ་ག་ཚང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། རང་
བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག། གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྩམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་རང་བཞིན་ཡན་ལག། དྲན་པ་གནས་གྱི་ཡན་ལག། བཙུན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག། དགའ་བ་ཕན་ཡོན་གྱི་
ཡན་ལག། ཤིན་སྤངས་ཉིང་ངེ་འཛིན། བྱང་སྟོམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། ཤེས་
བྱ་མ་རྒྱལ་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། ཁྱེས་སྟགས་གྱིས་རྒྱལ་ཐིང་སྤྱོད་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བསྐྱར་དེས་
ཐོག་མར་རང་གི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་ཡུལ་ཁམས་གཞན་ལ་འང་དབང་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་ལྟར་དྲན་པ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གིས་ལྷ་མ་
རྟོགས་ཐེན་པ་རྩམས་མ་བརྟེན་པའི་སྟེང་དུ་ཕྱི་མ་གསར་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། དྲན་པ་ཡང་དག་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ། སྤང་བོ་རིན་
པོ་ཆེས་ལ་རོལ་གྱི་དག་སྟགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རབ་ཏུ་རྩམ་འབྱེད་ཡན་ལག་གིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩར་
བྱ་རིན་པོ་ཆའི་འོད་གྱིས་གཟུགས་སྟགས་སྤང་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་བཙུན་འགྲུས་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉ་
མཚོག་གི་ཤུགས་སྐྱར་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་ལྷ་མ་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ་གོང་མ་ལ་སྐྱར་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙུན་མོ་རིན་པོ་ཆེས་དགའ་བདེ་
སྟེར་བ་ལྟར་ཤིན་སྤངས་གྱིས་ལྷས་སེམས་དགའ་བདེ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱིས་བདག་རིན་པོ་ཆེས་གང་འདོད་གྱི་མཁོ་དུག་སྟེར་བར་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕྱུལ་སྟགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་
སྟགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སྟོམས་གྱིས་ཆགས་སྤང་སྟགས་གྱིས་ཉེ་རིང་མེད་པར་ལམ་དུང་པོར་སྤོང་བ་དང་།
བདུན་པ་ལ་བྱིས་བདག་དངས་པ་ནི་གསེར་གྱི་འཁོར་བསྐྱར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འཁོར་བསྐྱར་གཞན་གཉིས་ལ་བྱིས་བདག་གི་ཚབ་ཏུ་དམག་
དཔོན་དངས་ནས་བྱིས་བདག་དང་སྟོན་པོ་བྱ་བ་གཅིག་པས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་གསུང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། དབུས་མཐའ་ལས།
ཡོངས་སུ་གཙོ་དང་གོ་བྱེད་དང་། རྩམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ནི། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། ཁྱེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནི་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཙོ་དང་པོས་ཡིན་པས་གཙོ་དང་པོའི་ཡན་ལག་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་
མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ཀུན་ནས་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཡང་དག་པའི་རྟོགས་པ་གོ་བྱེད་དང་། སྟོན་པ་རྩམ་པར་དག་པས་གཞན་
ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ལས་མཐའ་འཛོལ་གསུམ་གྱི་ལག་རྩེས་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྩམ་པ་
སྟོན་སྤང་དང་། དྲན་པ་ཉེ་ཉོན་བྱང་ཤོད་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡོན་ཏན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་གཤམས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་གསུང་། ལམ་ཤེས་གྱི་རྩམ་པ་སོ་བཞིའི་དུག་ནི། རྩམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་བྱེ་སྐྱེས་མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་
རྩམ་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། འཇུག་པོ་སྟོན་པ་མེད་པ་ནི། དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྩམ་པ་ཅན། ཁྱེས་གསུངས་པ་སྐུག་བདེན་

གྲི་སྟོང་པ་བདག་མེད་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་མའི་གུང་ཐང་འགོག་བདེན་གྱི་བཞི་མཚན་མེད་དང་རྣམ་པ་གཞན་རྣམས་སྒྲིན་མེད་ལ་སྦྲར་
ཞིང་། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྦྱོང་ཡུལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་བཞི་ལ་སྦྲར་ནས་གསུངས་པ་དང་། ཐལ་འབྱུར་
བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཉིང་ལ་སྦྲར་ནས་གསུངས་པ་སོགས་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མདོན་པ་ཀུན་བཏུས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེའི་ཉི་མུང་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་ལྷང་དང་། འགྲེལ་པ་འདི་རྣམས་
སུ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ནས་སྟུག་བདེན་གྱི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲིན་མའི་གུང་ཐང་། འགོག་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་མཚན་
མེད་དང་། སྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་སྟུག་མ་གཉིས་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་བཞི་སྟེ་དྲུག་སྒྲིན་མེད་ལ་སྦྲར་ནས་གསུངས་པས། བྱ་སྐྱེས་ལམ་བདེན་གྱི་
བཞིའང་སྒྲིན་མེད་ལ་སྦྲར་བ་དང་། འདིར་མཚན་མེད་ལ་སྦྲར་བའི་བྱུང་པར་ཅམ་མ་གཏོགས་འདྲ་གསུང་། ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་སྒྲི་འདི་
ནས་མ་ལྷགས་པར་འགྲོ་ཚུལ་མེད་པས་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འབྱུར་བས་སྟོང་ཉིང་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་
པར་འཛོག་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་བཞི་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་པའི་བྱིར། དེས་ན་ཐལ་འབྱུར་པས་
སྟོང་ཉིང་ལ་སྦྲར་བ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བདེན་བཞི་ལ་སྦྲར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱིས་བྱེད་རྒྱའི་གཙོ་
བོ་ནི་སྦྱལ་བསྦྲར་རྒྱ་ཆོགས་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གཞན་རྩིས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། གཞུགས་ཅན་གཞུགས་ལ་བརྟུན་བ་དང་།
གཞུགས་མེད་གཞུགས་ལ་བརྟུན་བ་གཉིས་ནི། འདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་འདིས་སྦྱལ་བ་འདི་བསྟན་སོང་ཞེས་སྦྱལ་བ་དང་། སྦྱལ་བ་བོ་གཉིས་ཀ་སྦྱང་
བར་བྱས་ན་དོན་དུ་འབྱུར་བའང་ཡོད་པས་དང་བོ་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་སྦྱལ་བ་བོ་མི་སྦྱང་བར་དེས་སྦྱལ་བའི་ཁང་བཟང་སོགས་སྦྱང་བར་བྱས་ན་
དོན་དུ་འབྱུར་བའང་ཡོད་པས་བྱི་མ་སྒྲིམ་ལ། འབྲས་དུས་ནའང་རྣམ་པ་འདི་དག་ཡོད་པ་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་རྒྱའི་དུས་ནས་སྟོབ་དགོས་པས་
འདི་དག་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྟོམས་འཇུག་དགྲ་དང་། སྟོང་ལམ་བཞི་དང་། སར་བྱིན་བཅུ་སྟེ་སོ་བཞིའོ། །འདི་དག་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་
ལྷན་འདས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དེ་རྣམས་དམིགས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྦང་དུ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་སོགས་པ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །
འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་བསྟོད་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དགྲ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། དེ་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ལ་
མདོ་གཅིག །རྣམ་ཐར་སྒྲི་གསུམ་ལ་མདོ་གཅིག །རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ལ་མདོ་གཅིག །སྟོམས་འཇུག་དགྲ་ལ་མདོ་གཅིག །སྟོང་ལམ་བཞི་རང་མིང་ནས་མ་
སྟོས་པར་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་སྒྲི་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་གཅིག །པར་བྱིན་བཅུ་ལ་མདོ་གཅིག །སྟོབས་བཅུ་ལ་མདོ་གཅིག །མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་མདོ་
གཅིག །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་བཞི་ལ་མདོ་གཅིག །མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱུད་ལ་མདོ་གཅིག །དེ་བཞིན་ཉིང་ལ་མདོ་གཅིག །རང་བྱུང་ལ་མདོ་གཅིག །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་མདོ་གཅིག་གོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི་རྒྱུད་སྒྲི་མ་ལས། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་
བཞིན། ཤེས་བྱ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་ཅིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །སྟུག་དང་བཤིག་དང་བཅད་
བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གནས་དང་གནས་མེན་མཁྱེན་སྟོབས་ནས། །ཀུན་བྱང་མཁྱེན་པའི་བར་དྲུག་གིས། ཤེས་སྦྱིབ་གོ་ཆ་ཉླ་བུ་འཛོམས། །
སྟོན་གནས་མཁྱེན་པ་སོགས་གསུམ་གྱིས་སྟོམས་འཇུག་གི་སྦྱིབ་པ་ཅིག་པ་ཉླ་བུ་འཛོམས། །ཟག་ཟད་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་གཅིག་གིས་ཉོན་སྦྱིབ་ཤིང་ཉླ་བུ་
འཛོམས་པར་བྱེད་པས། སྦྱིབ་པ་འདི་གསུམ་གོ་ཆ་སོགས་དང་འདྲ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཤེས་སྦྱིབ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་

ལ་གོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གོ་ཆས་ལུས་བདུམ་པའམ་བསྐྱམས་ནས་སྡོད་པ་ལྟར། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་རྒྱས་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པས་
ན་དེ་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རྩིག་པས་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁང་པའི་བར་མཆོམས་ཆོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པས་གོང་འོག་གི་
མཆོམས་ཆོད་པས་ན་དེ་རྩིག་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཛོད་ལས། ལྷ་བཞིན་ཅ་བཞིན་སྡོད་ཤིང་བཞིན། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཉན་མོངས་ཀྱི་སྡོང་པོ་ལས་སྤྲུག་
བདེན་གྱི་ཡལ་ག་དང་ར་ལག་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ན་ཤིང་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་དཔྱད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་གསུང་།
མི་འཇིགས་པ་བཞི། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས། སྡོད་པ་མ་འདྲེས་པ་སོགས་འདི་དག་ནི་བྱང་
འཕགས་ལ་འདང་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་ལྟ་སྟོན་གྱང་ཅི། ཉན་ཐོས་ལ་མེད་དེ་དག་བཅོམ་པ་ཞིག་གིས་མ་བརྟགས་པར་སྤྲུལ་ནས་པོ་རྒྱུ་པས་
བརྩིས་ཏེ་སྤྲུལ་ལ་གཞོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ནགས་ཆལ་དུ་ཅ་ཅ་བརྟོན་པ་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱང་
འཕགས་ལ་ལུས་དག་གི་གནས་དན་ལེན་དེ་འདྲ་མེད་གསུང་། ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཀུན་སྤྱོད་མེད་གོས་ལ། མཉམ་
པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་འདུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་དེ་འཆད་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་ཟབ་མོ་སྤྲང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་སོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་མདོ་དེ་དང་དེའི་བརྒྱུད་བྱ་རྣམས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་བྱགས་མདོན་དུ་བྱས་པ་ལྟར་མཛོད་པ། དེའང་ཆོས་བཤད་པ་དང་ཉན་པའི་
ཆོ་ཀུན་སྤྱོད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། རྩིས་འཇུག་འདུལ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཚུར་སྒྱུར་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་
རིན་པོ་ཆེས་གྱང་གསུངས་ལ། དེའི་ཁྱད་པར་ལེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་པ་འདི་དྲང་གི་འདུག་གསུང་། དེ་བཞིན་ཉིང་ལ་སྤྲང་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་
ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་དེ་བཞིན་ཉིང་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱོད་དཔོན་ལ་མ་སྟོན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བས་རང་བྱུང་གི་རྣམ་པ་
དང་མཉམ་རྩིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་སོ་དགུའོ། །བསྐྱམས་ན་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་
བར་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་བདུས་ནས་ཟག་པའི་སྡོད་ཀྱི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། མཛོད་ནས་
དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྡོད་ནས་དང་། སྤྱོད་པའི་དམིགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱང་དང་དོར་བའི་སྡོད་ནས་བཞག་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་
ཉན་རང་གིས་ཉན་མོངས་སྤང་བྱར་བྱེད་པས་དེ་དག་གི་གཞི་ཤེས་ཟག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་མོངས་གཙོ་བོར་སྤང་བྱར་མི་བྱེད་པས་དེའི་
ལམ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཟག་བཅས་སྤྱོད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུར་བ་ནི། སྒྱུར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྒྲོམ་དགོས་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་
པར་བྱས། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྱུར་བའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཤིང་ཉན་པའི་སྡོད་བཤད་ནས། ཉན་པ་ཅམ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་ན་སྒྲོམ་
པའི་རྟེན་ལ་ལྷ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཤིང་ཉན་པའི་ལེན་པ་དང་དོན་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་
དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་སྡོད་ཀྱང་བཤད་ལ། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། ཞེས་པ་འདི་ཅ་བར་ཉན་པའི་སྡོད་ལ་སྤྱར་ཡང་བཞི་
ག་ལའང་སྒྱུར་དགོས་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲེལ་པར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྤྱར་བས། སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་།
དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། ལེན་པའི་སྡོད་ཡིན་ལོ། ཞེས་པ་དང་། ཀུན་འདི་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། འཛིན་པའི་སྡོད་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། སྤྱོད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པའི་སྡོད། ཅེས་སྒྱུར་
དགོས་གསུང་། བསྐྱལ་པ་མང་པོར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་བའི་ཅ་བ་བསྒྱུར་ཅིང་སྤྱངས་པས་ཡུམ་ཉན་པའི་སྡོད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ནམས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པས་འཛིན་པའི་སྒྲིན་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་དྲིས་པས་དོན་མི་བརྟེན་པའི་སྒྲིན་དང་པར་བྱིན་
བཅུ་སྟུང་པས་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་ཅེས་སྦྱར་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་
པ་ལས། དེ་ནས་ལྷ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྟུ་བྱིན་འདི་སྟུང་དུ་སེམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་གི་
ན་ལམ་དུ་སྤང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་པའི་སྒྲིན་དང་། གང་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་གསུང་ལ། སྟོབ་པ་དང་། སྟུང་པ་དང་། རྟལ་འབྱོར་དུ་བྱེད། ཅེས་པ་གསུམ་ཡང་
དེ་གསུམ་ལ་སྦྱར་དགོས་སམ་སྟུང་གསུང་། ཤེར་བྱིན་གྱི་སྒྲིན་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། རྟལ་བ་ལ་ནི་ལྷ་རྟལ་ནས། རྟེན་རྟོགས་ས་ལ་མེན། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་སྒྲིན་གཞི་བྱང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་སྤྱད་འགྲེལ་ཉར་ན། རྟལ་བ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བའི་རྟེན་དང་། དེ་ནས་རྟེན་
པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་བཀག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། གང་ཞིག་ཆོས་འདི་སྤྱུལ་དང་སྦྱུ་མ་འདྲར་ཐོས་ནས། ཞེས་པ་འདི་ལ། སེམས་ཅན་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་
རྟེན་པ་གཉིས་ཡར་སྦྱར་ནས་རྟེན་པ་གསུམ་པོ་འདིས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པའི་སྦྱར་བ་དང་། སོམ་ཉི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་བྱིར་མི་ཐོག་པའི་
སྦྱར་བ་དང་། དགོན་པའི་གནས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་སྦྱར་བ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འོན་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གྱི་སྦྱར་ཚུལ་དེ་ཉི་སྤང་
སོགས་དང་མཐུན་པས་སྟོབ་དཔོན་འདི་ལ་ཆགས་བཞག་བྱེད་དགོས་སམ་སྟུང་། སོམ་ཉི་མེད་ཅིང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་ཐོས་ནས་དེ་ལ་མི་
སྟག་པར་མ་ཟད། སྟོབ་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི། སྟོན་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་ལ་དགེ་བ་བསྟེན་པའི་རྟེན་པ་ལྷན་པའི་རྟེན་པས་པའི་
བྱིར་རོ། དབྱེ་གཞིའི་སྦྱར་བ་ལ་ནི་ལུལ་གྱི་སྟོན་པའི་ཡིན་ཏེ། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེས་བཀག་པའི་གཉིས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བདེན་
ཞེས་བཀག་པའི་ཟབ་དཀའ་ཆད་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་གསུམ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྦྱར་བ་ཉི་ཤུའི་ནང་ནས། སྟོབ་དཔོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་ཀས་མཐུན་པར་སྤྱད་པ་དང་སྦྱར་བ་ལྷན་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱར་བ་དེ་འཆད་པ་ལ་མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ནས། བདག་རིག་འགྱུར། ཞེས་
པའི་བར་གྱི་སྒྲིན་གཉིས་བྱང་། བྱང་རྒྱལ་ཉི་བའི་སྦྱར་བ་དེ་འཆད་པར་དབྱིད་དུས་བཟང་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་གཅིག་བྱང་། བྱང་རྒྱལ་སྦྱར་བའི་དེ་
འཆད་པར། དཔེར་ན་བྱང་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲིན་གཅིག་བྱང་། འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སོགས་རྟེན་པ་
གཉིས་བྱང་། ཆོས་དང་ཆོས་མེན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་དེ་འཆད་པར། གང་ཞིག་ཆོས་དང་ཆོས་མེན་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་
ཀྱིས་གང་ཞིག་འདིར་སྦྱོང་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་གྱིས་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་མཚོག་སྦྱོང་པ་ཡིན། །
ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཅིག་པོ་འདིས་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་འདོད་ལ། སྟོབ་དཔོན་གང་ཞིག་འདིར་སྦྱོང་ཅེས་སོགས་སྒྲིན་གཅིག་གིས་སྦྱར་
བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་གསུང་།

༥ གསུམ་པ་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཞེས་སོགས་བྱང་། ཁ་ཅིག་སྦྱར་བའི་སྦྱོར་དེ་སྦྱར་བ་མི་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
པ་ཉར། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྦྱར་བ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྟོན་དུ་འགོ་དགོས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱར་བ་གཉིས་
ལུས་པ་དང་ལུས་པ་ཅན་ཡིན་པས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། ཉི་སྤང་དང་རྒྱན་སྤང་གཉིས་ཀར་སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་དུ་གསུངས་པ་
དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡོན་ཏན་དུ་གསུངས་པས། འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བཅུ་བཞི་བ་ཆན་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་
བཅུ་བཞི་ནི་གྲངས་སུ་འདྲེན་རྒྱ་དངོས་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་ཅན་དང་། བྱི་མ་བཅུ་བཞི་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ།

འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ལ་ཕྱི་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཚུལ་ཁྱད་མི་སྤང་བས་ཁྱད་པར་བྱེད་དཀའ་སེ་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། སྒྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་
ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། གང་ཞིག་འདིར་སྤྱོད་ཅེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་ཆལས་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་
སོགས་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས། ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་པོ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་སྒྱུར་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས།
བཙམ་ཐུན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ཐུན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཙམ་ཐུན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འཛིན་པ་དང་།
འཆང་བ་དང་། ནས། བདུད་ཚིག་ཅན་བར་ཆད་ཀྱི་ལས་བཟོ་བར་སྒྲོ་བ་རྣམས་མང་པོ་སྒྲིམ་ནས་བཙོན་པ་བཟོད་པར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་བདུད་དག་གིས་བར་ཆད་ཀྱི་ལས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཙོན་ཀྱང་དེ་ལ་བྱང་སེམས་དང་དཀར་ཕྱགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
དགོངས་པས་བདུད་དེ་དག་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཚུགས་ཤིང་མཐུ་བཙམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞལ་དུ་མེད། ནས། ཡི་གེར་འབྲི་བ་ལ་དགོངས་པར་འབྱུར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱིན་གྱིས་མ་བཟབས་ཀྱང་བྱིན་ཆལས་ཞུགས་པས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་ནས། དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྱུར་བ་སྒྲོམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དངོས་
སུ་བྱིན་གྱིས་བཟབས་པའི་མཛན་སུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ། འདི་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པར་འདྲ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་རང་ངོས་ནས་
བྱིན་ཆལས་རྣམས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་མེད་ནའང་། གཏུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་བྱིན་ཆལས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་རྣམས་མས་རིམ་
ནས་འཛིག་སྟེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཉེ་དྲུ་དག་ལ་འཐབ་ཆོ་དགའི་མཚན་ཆ་ཐབས་ཀྱིས་ལེན་པ་དང་། ཉེ་དྲུ་ལ་གོ་ཆ་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་མཚན་ཆ་
གཏད་དེ་དཔའ་སྒྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། ཐོས་ནས་ཀྱང་བཟུང་བ་དང་བཅངས་པ་དང་། ནས། སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་ཉེ་བར་འབྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཉེ་བར་འབྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་དག་གི་འབད་པ་
དང་ཡོངས་སུ་གཡོ་བ་དེའང་དོན་ཆེན་པོ་དང་། བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། འབས་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པར་འབྱུར་རོ།
།ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་སོགས་ཁོངས་ནས་བྱངས་མ་ཐག་གི་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་སོགས་གསུམ་འདོན། དེའང་ཆོ་
འདིར་ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྒྲིམ་པ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་ཤེར་བྱིན་དང་མི་འབལ་བའི་རྟེན་བཟང་བརྒྱད་མར་ཐོབ་སྟེ་དེའི་ཆོའང་
ཤེར་བྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་འོང་བས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པས་འབས་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། འབས་བྱ་
དེ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་ཞི་བདེ་ལ་མི་གཞིལ་བར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆལས་པོ་ཆེ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་
ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་དང་ཐུན་པའི་མདོ་ལྷེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ཆོས་
འདུལ་བ་སྤོང་པོ་གསར་པ་ཐོབ་པ་ནས་སྟོ་ཕྱགས་སུ་དར་བར་འབྱུར་རོ། །སྟོ་ཕྱགས་ནས་ཀྱང་བར་ཏ་ནིར་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །བར་ཏ་ནི་ནས་
ཀྱང་བྱང་ཕྱགས་སུ་འབྱུང་སྟེ། ནས། ཟབ་མོ་འདིའང་འདི་ལྟར་བྱི་མའི་དུས་བྱི་མའི་ཆོན་བྱང་གི་ཡུལ་དང་བྱང་གི་ཕྱགས་ཀྱི་ཆར་རྒྱས་པར་འབྱུར་རོ་
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་དབྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེའང་སྟོན་པ་འདས་ནས། རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱགས་སུ་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུབ་སོགས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་དར་བར་
བས་པ་དང་། བར་ཏ་ནི་ཞེས་པ་སྟོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བར། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་དབུས་སུ་སྤར་ཡང་དར་བ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་བོད་ཕྱགས་སུ་
དར་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཕྱགས་སུ་དུས་ནམ་གྱི་ཆོད་ར་བར་འབྱུར་ཞེས། བརྒྱད་སྟོང་པ་འདིར་བྱི་མའི་དུས་བྱི་མའི་ཆོ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་འབྱུང་ལ།

תת

དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདི་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན། བདག་གིས་སྟོན་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་
མང་བོ་དང་། ཞེས་སྟོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྒྲིན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རང་གི་དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་མཐུས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྱག་མང་བོ་བསྐྱེལ་ཡང་ད་
དུང་ཇི་ཉུང་ཅམ་དུའང་མ་སོང་བར་མཐོང་ནས་མི་ལུས་སྟུང་བྱི་མ་ལ་སྤྱོད་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་བར་མ་ཟད་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རྩིས་སྤྱོད་པ་ལྟས་
ནས་རྩིས་སྤྱོད་པའི་རང་བར་བྱས་སོ། ཞེས་ཐུང་དངས་པ་རྣམས་ལ་རྩིས་སྤྱོད་པའི་རང་བར་བྱས་ཏེ། བྱི་མའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ཇི་
བརྟན་དུ་སོང་ནས་རང་གིས་ཐུང་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་
དག་ནི་མོས་པ་བྱ་ཆེན་པོ་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་གྱིས་སྤྱོད་པ་སྒྲིན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དང་། ཐོབ་བྱ་བྱང་ཆུབ་
དང་། དེའི་བྱིར་ལམ་ལ་སྤོབ་ཆུལ་སྟོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉེ་ཆོ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བྱ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འདོད་པས་ན་འབྲས་བྱ་ཆེན་པོ་
ཡོངས་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུའང་། དེ་དག་གིས་སྟོན་ཆགས་བརྒྱ་ཕྱག་མང་བོ་དང་། ཞེས་སྟོན་གྱིས་སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་སྦྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདི་དང་ཐུང་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཆེར་མེད་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཁྱད་ཅིག་འབྱེད་ཆུ་ཡོད་ཆུ་
རེད་གསུང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ཐུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། བཅོམ་ཐུན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བར་རྣམས་ལ་མ་གཟིགས་པའམ། མ་གསན་
པའམ། མངོན་པར་མི་མཁྱེན་པའམ། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་ཤིང་། ནས། འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་ལེུ་ཞེས་
བྱ་བ་ཞེ་བརྒྱ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཤར་བྱིན་ཆང་བར་རྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་འདིའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཁ་ཅིག་གིས་བཅལ་ཡང་མི་རྟེན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཁ་ཅིག་གིས་མ་བཅལ་ཡང་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་
བཅོམ་ཐུན་འདས་འདིའི་རྒྱ་གང་ལགས། ཞེས་སྟོན་གྱི་དོན་ནི། ཤུ་རིའི་བྱས་སངས་རྒྱས་ལ་འདི་རྒྱ་འབྲས་གོ་འཛོལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པས་
འདིའི་རྒྱ་མཆན་གང་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རྒྱ་འབྲས་གོ་འཛོལ་བ་མི་སྲིད་དེ། ཆོ་རབས་ཐུང་མ་རྣམས་སུ་ཤར་བྱིན་འདི་ལ་བཙོན་པ་མ་དོར་
བས་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ད་ལྟར་མ་བཅལ་ཡང་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། ཆོ་རབས་ཐུང་མ་རྣམས་སུ་ཤར་བྱིན་འདི་སྤངས་པའི་ལས་སྦྱོབ་དང་ཐུན་པ་དག་གིས་ད་ལྟར་
བཅལ་ཡང་མི་རྟེན་པར་འགྱུར་བས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་གིས་ཆོ་འདིར་ཤར་བྱིན་འདི་ལ་བཙོན་པ་མ་དོར་བར་ཆོལ་བ་དང་།
ཡོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བར་སེམས་ན་ཆོ་རབས་བྱི་མ་རྣམས་སུའང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཆང་བར་རྟེན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་
འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱ་མོ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མིན་ལ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོས་
ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། གཙུག་ཏྲར་དང་མཛོད་སྤྱོད་སྟོན་གྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ཆུལ་རྒྱས་པར་བཤད་འདུག་གསུང་། ཁ་
ཅིག་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་བཞིའི་བཞི་ནི་སྤྱོད་ལམ་དང་། བརྒྱ་ནི་ས་བརྒྱ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་ནི། གསེར་འབྲེང་ལས་བརྒྱ་བཞིའི་གྲངས་འགྲིགས་པ་
ཅམ་ཤེས་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མི་སྤྱང་ངོ་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་ལྷགས་ལ་ཆོག་གསལ་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ནས་བཞག་ཆོག་གསུང་།

༥ བཞི་བ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པའི་གེགས་སམ་སྤྱོད་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སྤྱོད་སྤངས་པས་ཞེས་སྟོན་བྱུང་། དེའང་སྤྱོད་པའི་འགལ་རྒྱུན་
རང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཤ། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་རྒྱུན་མ་ཆང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་མོ། བརྒྱད་
སྟོང་པར་འདི་དག་རྒྱས་པར་གསུངས་པས་རེ་རེ་ལའང་མདོ་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་ལ། སྤྱད་པར་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་ལས་སྤྱོད་རྒྱ་མེད་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་

ལས། འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བཅ་པོ་བཅུ་གཅིག་པ། དེ་ནས་བཙམ་ཐུན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ཐུན་པ་རབ་འབྱོར་
གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །ནས། འབྱུང་བར་འཁྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དྲི་བའི་སྒྲིན་མའི་མཚམས་སྤྱར་ནས། དེ་ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔལ་འཕྲོ་ཐུག་པའི་ཆེན་པོ། ནས། འདི་ནི་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་པོར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོག་ཆོག་འཛོལ་པའི་དེ་དང་།
རབ་འབྱོར་སྒྲོལ་པ་དེ་སྒྲིན་ན་ཡང་། ཡིད་གཡེང་བ་ཉིད་ཏུ་འཁྱུར་རྟེ། འདི་འདྲ་བ་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་སྒྲོལ་པ་ཏ་ཅང་སྒྱུར་
བའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་ཡི་གེར་འདྲི་བར་གྱུར་ན་འདི་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་
ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བས་ཀྱང་ཚུབ་པར་བྱེད་ན་འདི་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་
པས་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕན་ཚུན་དང་ཐུན་པས་ཡི་གེར་འདྲི་ན་འདི་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་སུ་རིག་
པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་རྟོན་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཡི་གེར་འདྲི་བ་སོགས་
རིག་གནས་ལ་སྒྲོལ་པ་ནི་ཡོན་ཏན་ཙམ་ཡིན་ནའང་། ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཤར་བྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་གོམས་སུ་འགྲོ་ན་དེའང་བདུད་ཀྱི་
ལས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་སྤང་དགོས་ལ། རང་རེའི་བཅའ་ཡིག་རིན་པོ་ཆེ་ནས། སྒྲོལ་གཉེན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་དང་སྟན་དག་སོགས་རིག་གནས་
གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་ངལ་བ་མི་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའང་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོ་ན་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་གསུང་། འདི་དག་སྤྱད་པར་འཆད་
པའི་ཆོ། སྤྱི་བའི་ཆོ་བ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས། སྤྱི་བའི་ཆོ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲོལ་བ་སྒྲོལ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པ་གང་ལགས་
ཁྱས་པའི་ལན་དུ། སྟོན་པས་བཀའ་སྒྲུབ་པ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པར་འཁྱུར་བ་མང་སྟེ། དེ་ལས་རེ་ཞིག་ཅུང་ཟད་ཙམ་བརྒྱུད་པར་བྱ་ཞེས་མཚམས་སྤྱར་
ནས། སྒྲོལ་པ་སྤྱིར་བའི་དེ་འཆད་པར། རྒྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་བྱུང་། དེའང་དང་པོ་རིག་པ་བཟང་མདོག་ཁ་བ་དང་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་
ལ་དོན་ཞིག་ལ་དབྱེད་པའི་ཆོ་སྒྲོ་འདོགས་གང་ཡང་མི་ཆོད་པར་ཡང་གཞན་ཞིག་ལ་སྒྲོ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་འགྲོ་བ་དེའང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པར་གསུངས་
སོ། བྱིན་ཕྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་འདྲིན་པའི་དེ་འཆད་པར། འདི་བཤད་ཆོ་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་བྱུང་། བདག་གིས་ཤར་བྱིན་ཉམས་སུ་སྤངས་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མིང་དང་རིགས་སོགས་ལུང་སྟོན་དགོས་པའང་མ་བསྟན་ཏོ་སྟམ་དུ་ཤར་བྱིན་སྤང་བར་འཁྱུར་བ་དེའང་བདུད་ཀྱི་ལས་སོ། རྒྱ་
ལ་ཞེན་པའི་དེ་འཆད་པར། དེ་ཉམས་མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། དོན་ནི་ཅ་བ་ཤར་བྱིན་བོར་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཛོལ་བ་ཏུ་རེ་བ་
ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་ཅ་བ་བོར་ནས་ཡལ་ག་ཆོལ་བ་དང་འདྲ་གསུང་། ཐེག་པའི་མཚོག་ཀྱན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པའི་དེ་འཆད་པར། སྤང་བོ་རྟེན་
ཀྱང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། དོན་ནི་ཤར་བྱིན་དང་མཇལ་བའི་དུས་འདིར་དེ་བོར་ནས་ཉན་རང་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལས་འཁྱུངས་ཤིང་
དེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཆོལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སྤང་བོ་རྟེན་ནས་སྤང་ཆེས་འཚོལ་བ་དང་འདྲའོ། རྒྱ་ལོ་པའི་རོ་སྤང་བ་ཉམས་
པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་ལ་ལས་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཅིག་བྱུང་། དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ནི་འཛོལ་པར་དཀའ་ཞིང་སྤྱི་བའི་ལུས་ལ། ཉན་རང་གི་
བྱང་ཚུབ་ནི་རང་གི་གོང་དུ་འདྲེན་ཞིང་སྤྱི་བའི་ལུས་སྤྱི་བར་འདྲེན་སྟམ། དེ་ཆོལ་བ་ནི། དཔེར་ན་ཟས་མཚོག་རྟེན་ནས་ཟས་ངན་ཆོལ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། ཇོ་བོ་
ལ་ཟན་སྤྱོད་བ་དོར་ནས་ལས་མི་ལ་སྤོང་བའི་བྱི་དང་འདྲ་བར་གསུངས་པ་ཉམས་ཡིན་གསུང་། འགྲེལ་པར་སྤྱི་མ་དང་འདི་གཉིས་གོ་རིམ་བསྒྲིག་སྟེ་
གསུངས་པ་ནི་ཉི་མེད་དང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་ཆོན་གཉིས་པའི་རྟེན་བཀྱར་དང་ཆོག་སུ་བཅད་པའི་རོ་སྤང་བའི་དེ་འཆད་པར། བསྟོན་སྟེ་
འདོད་པར་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། བསྟོན་སྟེ་ནི་ཕྱག་འཚོལ་བ་དང་སྟོན་དུ་ཐུང་བ་སོགས་ཡིན་ལ། རྟེན་པ་ནི་གསེར་དུལ་དར་ཟབ་

འབྲུལ་བ་སྟགས་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཁྱིམ་པ་སྟགས་དང་འདྲིས་འགྲོགས་བྱེད་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་སོ། །ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་མཁས་ཚལ་བའི་དེ་འཆད་པར། ཚེས་བཏང་ནས་ནི་ཞེས་སྟགས་རྐང་པ་གཉིས། ཚེས་བཏང་ནས་ཚས་མིན་གྱི་བྱ་བས་སྦྱོད་པ་དེའང་བདུན་གྱི་ལས་སོ། །འདུན་པ་དང་སྟོམས་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་སྟགས་ཕྱི་མ་རྣམས་བསྟོམས་ཏེ་འཆད་པར། གང་དག་དེ་ཡི་ཆེ་ན། ཞེས་སྟགས་སྒྲི་ག་གཅིག་བྱུང་། ཤར་ཕྱིན་འདི་ཉན་པ་ལ་འདུན་ཅིང་དད་པར་འགྱུར་ནས་ཉན་དུ་སོང་བ་ལས་སྒྲ་མ་དེ་མི་ཁོམ་པར་རིག་ནས་སྒྲར་ལོག་ལྟེ་མི་དགའ་ཞིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་སྒྲ་མས་འཆད་འདོད་ཀྱང་སྟོབ་མས་ཉན་མི་འདོད་པ་སྟགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདུན་གྱི་ལས་སྟུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ཡི་ཆེ་ན། ཞེས་སྟགས་སྒྲི་ག་བཞི་བྱུང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཤར་ཕྱིན་ནི་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་དེའང་དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་པ་ལ་ངས་པར་སྟོས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་རྣམས་དཀྱུགས་པ་སྟགས་ཤར་ཕྱིན་འདི་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་རྣམ་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བར་གཙོད་མང་བའི་དཔེའང་ངེ་ཉ་བྱ་ཞེ་ན། རོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་རྟེན་ཀྱང་དགྲ་མང་བར་འཛིག་རྟེན་ནའང་གུགས་པ་རྩར་ཡུམ་འདི་འབྱུང་བར་དཀོན་ལ་འཛོལ་མང་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་མཐར་ཕྱིན་པ་དཀའ་འཕེལ་ན། བདུན་གྱིས་བར་ཆད་དེ་རྩར་བརྩོན་ན་ཡང་དེས་གང་གི་རྩས་མཐུ་ལ་ཆ་ཅམ་ཡང་འགྲན་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལ་སྤང་སྟོབ་ཐུ་ཐུ་གསུམ་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་དེ་ན་བར་གྱུར་པ་ལ་བྱ་རྣམས་ཁེལ་གཞུང་དང་ཐུན་པ་ཡིན་ན་དེ་ཀྱན་ཡིད་མི་བདེ་བར་གྱུར་ཏེ། ལ་ལས་རིམ་གྲོ་དང་། ལ་ལས་སྦྱན་པ་ཚོལ་བ་སྟགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གང་ནས་འབྱུང་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཀྱི་ཡུམ་འདི་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་།

¶ ལ་པ་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ན། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་བྱང་། རྣམ་རྒྱུགས་སྐྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་
བཟུང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་རིམ་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དང་པོ་ལའང་བསྐྱོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྐྱོན་བྱེད་ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བ་དང་། སྐྱོར་བ་དེ་རྒྱད་
ལ་སྐྱེ་བའི་གཤམས་སམ་སྐྱོན་ཞེ་དྲུག་དང་། རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱ་བཞི་དང་བཅས་བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་སྐྱོར་བ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྐྱོར་བ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ལ། མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཤར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་པར་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནས་ཡུམ་འདི་
སྐྱེད་པའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུངས་ལ། དེ་
ལྟར་དགོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་སོ། །དེའང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་དང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་
ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ན། ཡུམ་འདི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དྲིན་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་
ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་དྲིན་གཞོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ལ་གུས་པ་དང་། རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་སོགས་བསུང་བ་
དང་བསྐྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་མན་ཆད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ལ་སྐྱོར་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། དེའང་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱིས་སྐྱོར་བ་བྱེད་སྐྱབ་ཀྱི་སྐོ་ནས་མཚན་པར་བྱེད་པ་དང་།
ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱིས་སྐྱོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་ལ་གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱོར་བ་མཚན་པར་བྱེད་པས་ན། མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད།
ལས་སུ་བྱ་བ་མཚན་བྱའང་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པར། ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚན་བྱ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྩྭ་ལྗང་ལས་ལྷུ་མུ་སྟོར་གྱི་དོན་བྱེད་

ནུས་པ་དང་། བྱམ་པ་གཉིས་དོན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་དེ་བྱམ་པའི་མཚན་བྱེད་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་
གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐར་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རང་དོན་རྟོགས་པ་
ལུན་ཚྲགས་དང་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ལུན་ཚྲགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། འབྲས་བུ་དེ་དག་དང་ཆ་འདྲ་བ་རེ་རྒྱའི་དུས་ནང་ཡོད་དགོས་པས་ན།
ཇི་ཉེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱའི་དུས་སུ་ཡོད་ལ། དེ་མཚན་པར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཤེས་
མཚན་དང་། དེ་ཉེར་ཤེས་པ་དེའང་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་བྱེད་མཚན་དང་། དེ་ཉེར་ཤེས་པའི་སྒྲིན་པ་གཞན་དོན་བྱེད་
པ་དེ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་ཡུན་ལྷང་བས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ཡུན་རིང་བས་དཀའ་བར་འདུག་སྟུང་ནས། འདི་
ནི་ཉན་རང་ལ་མེད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་བྱང་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེས་ན་སྟོན་མ་དག་ལྷ་མ་གཉིས་ལ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་
དང་། བྱི་མ་འདི་ལ་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །ཤེས་མཚན་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་གྱི། འཇིག་རྟེན་འཇིག་
མེད་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་འདི་དོན་དམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པས་གཞིའི་བསྟོན་བྱ་དངོས་ལ་མི་རུང་བས་ཟེན་བྱེད་ལ་སྦྱར་
དགོས་ཀྱི། མདོ་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་གསུངས། བྱང་སེམས་ཀྱི་
ཉམས་ལེན་གྱི་སྐབས་ཐམས་ཅད་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །ཞེས་པ་འདིས་ཀྱང་སྟོང་སེམས་བསྐྱེད་དང་། འཇིག་རྟེན་
འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་འདིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་གསུང་། སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཚུལ་ཚུལ་བསྟན་ལ། དེའང་སྦྱར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཁམས་བཙུག་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱོར་
བཅུ་གཉིས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བདག་འཇིག་ཙམ་སྟོང་བ་ཡིན་ཞིང་།
བདག་འཇིག་གྱིས་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་བདག་ཏུ་འཇིག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱིར་དང་། སྤང་བོ་ལྷ་པོ་དེའང་གཙོ་བོ་
སེམས་འཁོར་བཅས་ལ་འཇིག་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སེམས་དེ་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཚུལ་བ་སོགས་རང་ལུགས་ལ་བཀག་ཀྱང་།
བཀའ་གདམས་པ་གོང་མ་དང་། མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་དེ་ཉེར་ཚུལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདིར་ཡང་སེམས་དེ་དབང་བོའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དུ་ཡོད་
མེད་དང་། དབང་བོས་བསྟན་པར་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་ཚུལ་བར་བསྟན་གསུངས། གཡོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་དང་། བཟུང་བ་དང་། བཅུམ་པ་སྟེ། བདག་
དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་སོགས་བཞི་རྟག་ལྟ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་སོགས་བཞི་ཆད་ལྟ་དང་། ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་ནི་
གཉིས་ཀར་ལྟ་བ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་སྟོག་རྩིས་གཅིག་དང་ཐ་དང་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་བསྟན་པས་
ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། དང་བོ་གྲངས་ཅན། གཉིས་པ་རྒྱང་འཕེན། གསུམ་པ་གཅེར་བྱ་བ། བཞི་པ་གནས་མ་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་དགོས་
གསུང་། རྟག་པར་ལྟ་བ་དེ་ཉེར་རིགས་མོད། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟ་ཇི་ཉེར་ཡིན་ཞེས། འདི་ལ་བདག་ནི་རང་རྒྱ་སྤྱོད་
པའི་རྩིས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གཞིར་བཞག་ཡིན་པས། དེ་འཇིག་རྟེན་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རང་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་སྐད་ཅིག་
རེ་རེ་ལ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདི་དག་གིས་རྒྱུན་ཆད་པ་ལ་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་། མཐའ་ནི་ཟད་དང་མཐུག་
ཆ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཟད་པ་ལ་བྱས་ནས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། མཐའ་ནི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་ལ་བྱས་
ནས་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་ལྡན་པས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་ཆད་ལྟར་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། མཐའ་ནི་རིགས་འདྲ་ཐ་མ་ལ་བྱས་

ནི་གོ་ལ་བའི་བདག་དང་། རྩེ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་གསུང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། གང་
དག་འདས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱུང་། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གསུང་གི་སངས་རྒྱུ་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་། ལ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་རྣམས་
ཡུམ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་སྒྲིན་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྦྱང་བྱེད་དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་
སྦྱང་པའང་ཡུམ་འདིས་སྒྲིན་པར་བྱེད། དེར་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ནས་གཞན་ལ་བསྟན་ཀྱང་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་
པའི་ཚེ། མཁས་པ་འཛིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུང་བྱུང་། དེའང་བྱང་སེམས་རང་གིས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུང་གི་ཚུལ་རྣམས་ནས། སེམས་ཅན་
རྣམས་ངན་སོང་གི་སྤྱུག་བསྐལ་ལས་འདོན་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་པར་སྤྱུག་བསྐལ་དང་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་བས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་
ཀྱི་ཤེས་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་རྣམས་ཤིག་བསྟན་པར་འདུག་སྟུང་སྟེ། ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚས་བརྟེན་ནས་
ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་པའི་དེ་སྒྲི་སངས་རྒྱུ་ལ་སྟེག་དགོས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གུས་པ། སྦྲུལ་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་
བྱེད་པ་དང་། མཚན་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་ཀུན་རྒྱུ་དང་མ་མཐོང་ཞེས་པས་དོན་དམ་བདེན་པའི་ཚས་ཉིད་
གཞིགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེའང་ཐེག་གསུང་གི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྷན་དུ་འདུས་ཤིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལའང་ཁྱབ་བྱེད་དུ་
འགྲོ་བས་ན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་བཙལ་བའི་མཐར་མ་རྟེན་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་
པས། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པས། མ་མཐོང་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཞེས་པས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྟོང་ཉིད་བརྟེན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་།
སངས་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་བརྟེན་པ། སྤྱིར་ལམ་གྱིས་སྒྲིན་བྱུང་
རྟེན་ནས་སྤྱིན་པར་བྱས་པས་ཤེས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་གོལ་བར་བྱེད་པས། འཛིག་རྟེན་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཐོང་བར་
མཛད་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་གསུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་གནས་པའི་
ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུང་བྱུང་། འོན་ཀྱང་སྤྱུས་ན། ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་སྤྱིད་པ་ཆུ་སྤྱང་གི་གཟུགས་སུ་བཀོད་དེ། སྤྱིད་སོགས་ཉེས་པའི་ཚོགས་སྐྱེས་པར་བྱེད་
པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མཛོད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དེས་སའི་ཆུན་སྐྱེས་པར་བྱེད་
པ་དང་། གཟུགས་རྣམས་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་ལས་གཉིས་དང་ལྷན་པ་བཞིན་ལོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལྗེའི་གནས་ལུགས་བཙལ་བའི་མཐར་དེ་ལྗེ་
མ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ལྗེའི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐོགས་རིག་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་
བ་འཛིག་རྟེན་ན་བརྟེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་གསུང་། བརྒྱ་ཐེན་གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཁྱུང་མཚན་
ལ་མར་སྤྱར་ཡང་། སྤྱི་བ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་མཚན་ལ་སྤྱར་བ་འདི་ཉིད་ཉི་མའི་དང་བརྒྱུད་སྟོང་པ་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པར་གསུང་། ཤེས་མཚན་ལ་
མཁྱེན་པ་གསུང་གའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས། ཁྱུང་མཚན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མ་གསུངས་པས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་མ་
བརྟེན། ཁྱུང་མཚན་གྱི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། མི་མཉམ་པ། གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་སོགས་སྤྱུག་བདེན་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་སྤྱད་སོགས་ཀུན་

འབྱུང་བདེན་པ་དང་། དེ་ནས་བཞི་འགྲོག་བདེན་དང་། བཞི་ལམ་བདེན་ལ་སྒྱུར་དགོས་གསུང་། བྱང་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་དེ་སྐད་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིག་བཅུ་བཞི་བྱང་། མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར། ཞེས་སོགས་འདི་དག་གིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་བསྟན། རང་གི་ཡུལ་ནས་འདུ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་ལྟར་ནས། ཐམས་ཅད་སྤྱད་པ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་ཞེས་སོགས་འཕགས་ཀྱན་སྤྱད་པའི་བྱང་མཚན་སོགས་བསྟན་ལ། འདི་དག་གི་དོན་བསྟུན་ན་ཉན་རང་ཐབས་ཤེས་ཚུགས་རེ་བ་དང་། ཉེ་ཆོ་བ་ཡིན་པས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་འགྲོ་མི་རུས་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཞིའི་མཐར་ལུང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བར་གཞི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ལ་ཚྲགས་གཉིས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞི་གང་གི་འདུ་མཐར་མི་ལུང་བར་འབྲས་བུ་སྟེ་གཉིས་བྱང་དུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐབས་ཤེས་ཉེ་ཆོ་བ་ནི་རྩ་མོ་མ་བཏང་བར་རྒྱུག་པ་དང་། བྱ་ཚགས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པར་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས་པ་དང་། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་མི་གཡས་གཡོན་ནས་མ་བརྟེན་པར་འགྲོ་མི་རུས་པར་ས་ལ་འབྱེལ་བ་གསུམ་དང་འདྲ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཞིའི་མཐར་མི་ལུང་བ་ནི། རྩ་མོ་ལེགས་པར་བཏང་བ་སོགས་དང་འདྲ། དེ་ལ་སྒྲོབ་མ་བཟང་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་སྟོན་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྩེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། རང་གིས་བསམ་སྒྱུར་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་མཁུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅ་བ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་སྟོབས་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་མཁུལ་བཞིན་བསྟེན་པ་ལས་ལམ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ཉམས་སུ་བསྟར་བས་ཚུང་ཐོག་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། སྒྲིན་དང་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་རོ་མུང་མེད་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་དུག་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལ་འདི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་སོ། ཞེས་སྒྲོམ་སེམས་དང་མཚྲག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་རོ་མུང་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་ཆོའང་མངོན་ཞེན་དང་མཚྲག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་རོ་མུང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིས་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱ་བྱེད་གསུམ་དང་། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི་ཡོད་པས། བྱེད་སྒྲུབ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟོགས་རིགས་གསུམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཤེས་དགོས་པས་དེ་ཤེས་ཚུལ་སྒྱུར་བ་འདི་ལ་ཆང་བར་མཚན་པས་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ཤེས་པའང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁྱེད་དགོས་པས་སྒྱུར་བ་འདི་ལ་གཞན་དོན་འཕྱིན་ལས་ཕན་ཚུགས་འབྱུང་བར་མཚན་པས་བྱེད་མཚན་དང་། ཤེས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཐེག་པ་གསུམ་གལ་ཡོད་དམ་ཞེས། གཞན་ལ་མེད་ཀྱི། ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་མཚན་པས་བྱེད་མཚན་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་མཚན་བྱའང་ཡིན་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དོད་ལེ་བྱ་ཞེས་པ་མཚན་བྱ་དང་མཚན་བྱེད་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་ནི། དཔེར་ན་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་དང་བསྐྱེད་བྱ་བྱེད་ཤིང་གཉིས་ཀར་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པས་འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་དང་པོ་བརྒྱད་མཁྱེན་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཤམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར། ཉེ་སྤང་དང་རྒྱན་སྤང་སོགས་སུ་དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པར་སྒྱུར་ལ། འབྲེལ་རྒྱུད་འདིར་དང་པོ་གསུམ་གཞི་ཤེས་རང་ཐོག་གིས་སྒྲུབ་རུས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཏན་དུ་པན་པ་སོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་

སྒྲིབ་མི་ལུས་ཤིང་། འདི་ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་པས་སྒྲིབ་པ་བདུན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ནམ་མཁུན་གྱི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཐིག་སྤོང་དགེ་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཆོ་ཕྱི་མར་བདེ་འགོ་ལ་འགོད་པས་ཕན་པ་དང་།
ཆོ་འདིར་ནད་སོགས་ཞི་བར་བྱེད་པས་བདེ་བ་དང་། ཆོ་འདི་ཕྱིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེའང་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་བདེ་བར་སྤྱང་བ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། མཐར་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱག་བསྐལ་དུ་སྤྱང་ཞིང་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པར་བྱེད་པས། དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་མཁུན་གྱི་བདེ་བ་མ་ཡིན་པས། གཏན་གྱི་
བདེ་བ་མུང་འདས་སུ་འགོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་གསུམ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་སོགས་སྒྲིན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྒྱུགས་
ཀྱི་གཙང་བ་དམ་པའི་པ་རྩལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བདེན་ཞེན་གྱི་མ་རིག་པ་བསྒྲིག་པས་གནས་དང་། སྤྱང་ཞི་མཉམ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་དཔུང་གཉེན་དང་། སྤྱང་བཞི་རི་རབ་སོགས་རྩ་བ་གསེར་དཀྱིལ་ལ་ཐུག་ཅིང་། རྒྱས་མཚམས་བཅད་པའི་མཚོའི་ནང་ནས་ཡར་
ཐོན་པའི་སྐམ་ས་དེ་ལ་སྤྱང་ཟེར་བ་བཞིན་དུ། སྤྱང་ཞིས་མཐའ་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་གྱི་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་དེར་འགོད་པའི་སྤྱང་དང་། རང་གི་
སྤྱོད་འཚམས་པར་དོན་སྒྲིབ་པས་ཡོངས་འདྲེན་དང་། རྒྱ་དུས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤྱངས་པས་འབྲས་དུས་སུ་འདྲ་གཞན་དོན་
འབད་མེད་ལྟར་འབྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་རྒྱན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རྒྱུགས་སྤོང་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་བར་དུ་འབྲས་བྱ་མཛོན་དུ་མི་བྱེད་པ་བདུན་ལམ་
ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་ནི་ནམ་མཁུན་གྱི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་
ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། དེའང་འགོ་བའི་སྒྲིབ་པས་ཞེས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་མཚན་དང་། དཔུང་གཉེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་
སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་འཛིག་ཉེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་
ཞུགས་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་ཉེན་ལ་སྤྱིང་བཅེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕན་བདེ་སྒྲིབ་པ་སོགས་ཀྱི་
བྱེད་པ་དང་པོ་དགུ་མཉམ་དུ་མཛོར་བསྟན་ནས། རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས། འདི་ལ་བཞེན་ནས་དང་པོ་
འབྲེལ་ཆེན་དང་ཉི་མུང་གིས་གཞི་ཤེས་ལ་སྤྱར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྤྱང་དུ་ཁྱུར་པ་དང་། སྤྱང་བར་ཁྱུར་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུངས་ཀྱང་། བརྒྱད་སྟོང་
འབྲེལ་ཆེན་ལས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤྱང་སོགས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་གསུང་། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནི། དཔེན་དང་ཞེས་པ་
མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དཔེན་པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དཔེན་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་མིན་ཡིད་
བྱེད་ཀྱི་ནམ་རྟོག་གིས་དཔེན་པ། ཉོན་སྤྱི་བྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་དངོས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ཆོ་མི་མཐུན་ཕྱགས་དང་གཉེན་པོ་ལ་དོན་དམ་པར་སྤྱང་དོར་དུ་ཞེན་པ་འགོག་དགོས་པས། དེས་དཔེན་པ་སྤྱི་ཤེས་སྤྱི་བྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གཅིག་དང་བཞི་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི་སྤྱི་མ་འདི་ཟེན་བྱེད་ལ་སྤྱོད་དགོས་གསུང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་ལ་མཐས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་སྤྱང་པོ་སོགས་སྤྱང་བ་ལྟར་དམིགས་ཡུལ་སེམས་ཙན་དེ་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྤྱང་དུ་ཕན་གཞོད་སོགས་ལ་རྩེས་
སུ་བྱས་ཏེ། དེ་དག་མུང་ན་ལས་སྤོང་བར་བྱེད་ཅིང་གདགས་གཞི་སེམས་ཙན་དང་། དེ་བདེན་བྱུང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྤྱི་བོ་མི་མཐས་པ་དག་
གིས་ཡང་ན་བདེན་པར་བཟུང་སྟེ་འཛིགས་སྤྱང་གྱིས་དམན་ལམ་དུ་སྤྱང་བའམ། ཡང་ན་སེམས་ཙན་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་སྟེ་གཞན་དོན་ལམ་བར་
འདོར་བ་གང་ཅུང་ཞིག་ཏུ་འབྱུར་བས་དེའི་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་སྤོང་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཙན་མུང་ན་ལས་བསྒྲིབ་པར་དགའ་བ་དང་། རང་གི་
བསམ་པ་བརྟན་པས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་དྲི་བར་མི་ཅུང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། རྒྱའི་སྐབས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་སྒྲིབ་

དགོས་པ་དེ། འབྲས་བུ་འགངས་ཆེ་སྔོང་བའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྤེད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐོན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་དེའི་ཆ་ཙམ་ལའང་འགྲན་མི་རུས་
པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། མངོན་ཞེན་བཀག་པ་ལྔ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དེ་དང་། མཁྱེན་པ་ལྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་
དམིགས་པ་དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དམིགས་པ་དགོས་པས་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་སྤང་
བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་འཛིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་སྟགས་ཐོགས་མེད་
དུ་ཤེས་པ་དང་། རོ་བོ་བདེན་པར་མེད་པས་གཞི་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རོ་བོར་བདེན་པར་མི་འཕོ་བས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་རྒྱ་
ལས་མ་སྦྱོས་པས་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ་བདུན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་སུ་དག་གིས་འཚལ་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས། འདུལ་བ་ལས་
བྱུང་། དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི་བསྟན་ལ། འདིར་དབེན་པ་ཙམ་ལས་མ་བྱུང་
ཡང་ཉོན་མོངས་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་ཤེས་སྦྱིབ་དང་བཞིན་དབེན་པར་རྒྱུ་འདིར་གསུངས་པ་ནི་ཟབ་དོན་གསལ་བར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་གསུང་།
རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ནས། དཀའ་བ་བཞིན་པ་ལགས་སོ། ཞེས་སྟགས་ལྷང་འདས་ལས་བསྐྱེད་པ་དེ་བསྟན། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་དེ་གནས་ཚུལ་གསུམ་
ལ་རེ་བར་མི་བགྱི་སྟེ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉིད་ལ་རེ་བར་བྱའོ། ཞེས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལྔ་མ་
དང་འབྲེལ་བར་བསྟན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། ནས། གང་གིས་བསྐྱོམས་པར་མ་གྱུར་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་དེ་བསྟན། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཚས་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་ཏེ། ནས། ལྷའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུ་ལྷོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མི་མཐུན་
པའི་དེ་བསྟན། འདི་ཡན་ཆད་དུ་ལེའུ་བཙུ་ལྷོ་དང་། བམ་པོ་བཙུ་ལྷོ་དང་ཡིན་གསུང་། དེ་ནས་བཙུ་ལྷོ་ལྷུང་འདས་ནས། ཐོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །
ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་དེ་བསྟན། བཙུ་ལྷོ་ལྷུང་འདས་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤང་དུ། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་ལྷག་མ་བསྟན་པ་ཡིན་
གསུང་། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། གཤགས་ཆེན་ལྷན་རྣམས་ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་དུག་བྱུང་། དེའང་བྱ་དཀའ་གོ་ཆ་གྲོན་ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་དཀའ་དང་ཞེས་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། རོན་དམ་པར་མི་ཞེན་ཀྱང་ཐ་སྦྱང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ་སྟགས་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་
པའི་བྱ་དཀའ་བའི་གོ་ཆ་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབེན་དང་ཞེས་པའི་དེ་བཞི་སྤྱད་པ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན། ཐེ་ཚོམ་སོམ་ཉི་ཡིད་བྲལ་ཞེས་
སྟགས་ཀྱིས་ངེས་པ་དང་ཞེས་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་ངེས་པས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བྱངས་པར་མི་རུས་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་མི་དམིགས་པའི་དེ། མངོན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་སྟགས་བསྟན། སེམས་ཅན་
རྣམས་ནི། ཞེས་སྟགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གིས་འཛིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ནི། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གང་
གི་ཆོའང་བདེན་གྲུབ་གཞིར་བཞག་ཡིན་ལ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི། བདེན་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ་དེ་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་སོང་བས་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་སྤང་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྒྱུར་བའི་བར་རྒྱད་ལ་སྟེ་རིམ་བཤད་པ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པས་དང་པོ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནི། ཐེག་
བསྟན་ལས། བཟང་དང་སྟོན་པའི་སྟོབས་ཅན་དང་། འདུན་བཟན་ཞེས་སྟགས་ལྟར། དགེ་བ་དང་འདུན་པ་གཉིས་བཟན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐེག་
དམན་དུ་ཉམས་པ་མི་སྤིང་ཅིང་། གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་མཚམས་ཤིག་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་མགོ་ཚུམ་པར་གསུངས་པས།

སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ནས་མ་ཡིན་པར་གསེར་རྩ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ནས་འཛོག་གསུང་། མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པས་བཟང་
བ་དང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་འདུན་པ་བཏན་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ནས་པ་ནས་སྒྲིན་སྟགས་ན་མ་
མཁུན་གྱི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་མཁས་པ་ཡིན་གསུང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ཉིད་སྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ། ཅེས་
སྟགས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་བྱུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེའང་སྤིང་ཞི་གཉིས་ལ་བདེན་ཞེན་ཟད་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་པས། དེ་ཐོབ་པའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་ནའང་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཐབས་
ཆ་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལ་སྟོབ་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་སྒྲིན་སྟགས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐབས་པར་མཁས་པ་དང་། གཤོག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱ་ན་མ་མཁུང་འཕྱར་
ནས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དུ་ཐབས་ཤེས་རེ་རེ་ཅམ་གྱིས་ནི་འདབ་གཤོག་མ་ཆང་བའི་བྱ་ན་མ་མཁུང་འཕྱར་མི་ནུས་པར་ས་ལ་རྩུང་བ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་བཞོད་མི་ནུས་པར་དམན་ལམ་དུ་རྩུང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་འདི་བརྒྱུད་སྟོང་པ་དང་ཉི་མེ་སྟགས་སྲུ་འབྱུང་
ཞིང་། རྒྱུད་པ་འདིར་ཡང་དག་པར་སྐབས་པ་ལ་མཁས་པ་འདི་ལ་འཕྲོས་ནས་གསུངས་ལ། བརྒྱུད་སྟོང་པ་དང་། ཉི་མེ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་མཚན་གྱི་
དཀའ་དང་ཞེས་སེམས་ཅན་བྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་ཡར་སྐྱར་ནས་གསུངས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ཉིད་བརྒྱུད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟ་བུ། ཞེས་སྟགས་ནས་མཚན་མའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་སྟགས་
གསུངས་སོ། །དང་སྟགས་ཡུལ་ཁྲ་ལ་མཁས་དགོས་ཏེ། ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ཡོངས་རྩོགས་ཤིག་དང་སྟགས་ཡུལ་ཁྲའི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ།
གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཆང་བ་གཅིག་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་པ་གང་ཞིག་སྐབས་འགོ་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱུང་འབྲིང་གི་
ལམ་གཞན་ནམས་སྐབས་འགོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས། སྐྱེས་བྱ་རྒྱུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དང་པའི་དབང་བོ་དང་། སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་དབང་བོ་
ཕྱི་མ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། དེའང་ཡིན་ཏེ་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྟོ་སྐབས་འགོ་ནི་སངས་རྒྱུ་སྟགས་དམིགས་དང་པ་ཞེས་སྟགས་
ཀྱིས་བསྟན། བྱེ་བྱག་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྟོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་དྲན་པ། ཞེས་པས་བསྟན། ཞུགས་ནས་ཕྱིན་དུག་སྤྱི་ལ་སྟོབ་ཚུལ།
སྒྲིན་སྟགས་སྒྱུད་ཡུལ་བཙོན་ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་བྱག་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྟོབ་ཚུལ་ནམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སྟགས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་
སྟགས་ཡུལ་ཁྲ་ལ་མཁས་ཆད་ནི། སངས་རྒྱུས་ལ་དང་པ་དེའང་སྒྲན་དང་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་དང་པ་ཐོབ་པ་
ཞིག་དགོས་ཏེ། སྤངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སྟགས་འབྲས་བུ་ལུན་སྐྱུ་ཆོགས་པ་འདི་དག་རྒྱ་མེད་རྒྱེན་མེད་ལས་
བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་རྒྱ་བཙེ་བ་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་བོ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟགས་བསམ་སྐྱོར་ལུན་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པར་འདུག་སྟུ་
དུ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་དེ། འདིའི་དང་པ་ལ་མཁས་པའི་ཆད་དང་། གང་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་ཆེའང་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་
བྲལ་བར་ཕར་ཕྱིན་རེ་རིའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཤེས་པ་དེ་བཙོན་འབྱུས་ལ་མཁས་པའི་ཆད་དང་། དང་པོ་ཀུན་སྟོང་གི་སྐབས་
སེམས་གསལ་འདེབས་ཁྲལ་བྱས་ཀྱང་། དངོས་གཞི་དེར་འཇུག་གི་སྐབས་ཅིས་མེད་དུ་བྱེད་པ་རྩ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་དྲན་
པས་རྒྱན་བསྐྱངས་ཏེ་སྐྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སྲུ་དྲན་འདུན་དུ་རེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་གནད་ཡོངས་སྲུ་ཤེས་པ་ནི། དྲན་པ་ལ་མཁས་
ཆད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བྱིང་རྟོད་དང་བྲལ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་
ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱས་ནས་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཤེས་པ་འདིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཁས་ཆད་

དང་། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེའང་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིན་མའི་ཉམས་སྤྲུལ་ལེན་ཤེས་པ་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མཁས་
པའི་ཚད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་གསུངས། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
དུ། ཤེས་པའི་ཤེས་རབ། ཅེས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གསུང། ཐར་བར་བཤོད་པའི་ལམ་གྱི་མགོ་ཚུགས་པ་ནས་ཐར་པ་ཆ་
མཐུན་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་
དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་པ་ནི་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཐར་སྐབས་དང་པོ་དེར། དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྱིར་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲང་ནས་གཙོ་
འདོན་བྱས་ནས་བཤད་ཟིན་པས། སྤར་ཡང་སྒྲིན་ནས་བཤད་མི་དགོས་ལ། སྤྱིར་ལམ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆ་རྣམས་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་གཙོ་འདོན་
བྱས་ནས་འཆད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། དེའང་བྱམས་སོགས་བསྟོམ་པ་ལ་དང་པོ་ཆགས་ཐུང་གིས་རིས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་མཉམ་པ་སྐྱབ་དགོས་པས་མཉམ་
པའི་སེམས་དང་། བདེ་བ་སྐྱབ་པའི་བྱམས་པ་དང་། རྒྱག་བཟུལ་སེམ་བའི་ཕན་པ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་འཆོ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
པ་ལྡན་དང་། འདིར་ལྡན་ཆོན་གཉིས་སྤྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་རེ་ཐོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། རང་ལས་ན་ཚོད་ཀྱན་པ་རྣམས་ལ་པ་མའི་
སེམས་དང་། ན་ཚོད་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱན་དང་སྤིང་མའི་སེམས་དང་། རང་ལས་རྒྱུད་བ་རྣམས་ལ་བྱ་དང་བྱ་མའི་སེམས་དང་། ཕན་པའི་བཤེས་
དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། རང་གི་རིགས་སྤྱི་གཏོགས་པའི་སྤྱན་སོགས་ཀྱི་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་གཉེན་དང་། རིགས་སྤྱི་མི་གཏོགས་ཀྱང་
ཞང་པོ་སོགས་ཀྱི་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་ནི་ལྷག་གི་གཉེན་མཚམས་དང་ལྡན་པའི་དེ་དོན་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རང་ཉིད་ཐོག་སྤྱིར་དགོ་སྐྱབ་
ལ་གནས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་ལའང་རྩེ་སྤྱི་རང་བྱས་ནས་བཟུགས་པ་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་
ཅེ་མའི་དམིགས་པ་དང་། རང་གིས་བདེན་བཞིའི་འཇུག་ཐོག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བཀོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོས་པར་ཁྱོད་
གྱིས་དེ་བྱས་པ་ལེགས། ད་དུང་ཡང་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་སྤྱི་བ་བསྐྱེད་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་ནི་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་རྟོན་ཅན་
སྤྱིན་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཆོས་མཚོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་གསུང། སྤྱིར་ལམ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་པར་འཆད་པའི་ཆོ། སངས་རྒྱུས་ཐེག་པ་འདི་ལ་
ངེས་པར་འབྱུང་འདོད་གང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེའང་རྒྱུད་པ་དང་པོ་དེ་བྱུང་གྲིས། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་ཡར་སྤྱར་བ་དང་། སྤྱི་བ་
དཔོན་གྱིས་སྤྱིར་ལམ་ལ་མར་སྤྱར་བ་འདི་སྤོང་ར་བདེ་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་འགྲིག་ཞེ། བརྒྱད་རྟོང་པར། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཇུག་རྫོགས་
མཚམས་སྤྱི་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱིར་ལམ་གྱི་མགོ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
འཚལ་བས། ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱི་བ་དཔོན་གྱི་དེ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། སེམས་སྤྱི་མས་ཞེས་པས་ལྡན་ཆད་པའི་ཐོག་མ་དང་། པ་མའི་
འདུ་ཤེས་ཞེས་པས་ལྡན་ཆོན་གཉིས་པའི་ཐོག་མ་དེ་སྤྱི་བ་ཡིན་ལ། ཡང་ཕན་པའི་སེམས་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ནི། དཀའ་སེ་བ་ཞིག་འདུག་ཞེ་དཔྱད་
དགོས་གསུང་། བརྒྱད་རྟོང་པ་ལས། དེ་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འཚལ་བས་ཇི་ལྟར་གནས་
པར་བཅུ། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བཅུ། ཞེས་སོགས་དོན་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོག་པ་ལ་གནས་པར་བྱའོ། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཅེ་མའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བར་དང་། ཞེས་པའི་ཆོག་
འདིས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱི་སྤྱིན་པ་ལ་གནས། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱལ་བ་དང་། དེའི་

བཟུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་རྩེ་སྤྱི་རང་བས་དགའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་བཙུག་པའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་ཆོས་མཆོག་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། སྤྱིར་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་གྱི་ས་བཅད་གཉིས་ཡོད་པས།
དེ་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་འབས་བྱ་ཆོས་སྤྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རྟོག་ཅིག་སྤྱིར་རྒྱན་མཐར་འཛོག་པ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་
མེད་ཀྱང་། མངོན་རྟོགས་དང་བོ་རྒྱག་ལ་དངོས་བཏགས་དང་ས་མཆོམས་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། །སྐབས་དང་པོར་རྣམ་མཁུན་
ནས། བརྒྱད་པར་འབས་བྱ་ཆོས་སྤྱིའི་བར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་ཆོ་དང་པོར་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་མཁུན་
པས་ལམ་ཤེས། དེ་ནས་གསུམ་པས་གཞི་ཤེས་སོགས་ཆོས་སྤྱིའི་བར་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། ལམ་རྒྱུད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་དང་། དང་པོ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་མཁུན་སོགས་གསུམ་དངོས་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་། འབས་བྱ་སྟེན་དང་རྒྱ་ཕྱིས་སྤྱི་བཤད་པས་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བའི་ཆོ་གོ་རིམ་བརྒྱུག་དགོས་པ་
དང་། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་དུ་རྒྱ་སྟེན་དང་འབས་བྱ་ཕྱིས་བསྟན་པ་ནི། ལམ་ལྷག་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་
གྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་གཟུགས་སྤྱི་བཤད་པ་ལྷག་པ་བྱས་ཡོད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། མཐར་གྱིས་སྤྱིར་བའི་སྐབས་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་
སྟངས་མ་གསུངས་ཀྱང་། དུན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་གསུངས་པས་དེ་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དེ་ཡོད་པར་འགྱུར། སྐབས་དང་པོ་རྒྱག་རེ་རེའི་ནང་དུ་སྤྱིར་
མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཡང་ཡང་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་གོ་ལ་སར་རྒྱུད་བའི་ཉེན་ཆེ་བས། དེའི་རྒྱུ་སྟེན་མེད་ཚུལ་ནི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་མཁུན་
གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། དེ་གོམས་པ་ལས་མངོན་སྤྱི་མཐོང་བ་དང་།
མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་གསུམ་སོ་སོ་ཡིན་པས་རྒྱུ་སྟེན་མེད་ལ་སྤོང་སྒྲོམ། སྐབས་ཕྱི་མ་
གསུམ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ལམ་སྒྲོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་དགོས་པས། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྟན་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིར་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་དཀྱགས་ཏེ་ཐོད་ཀྱལ་ལམ་སྟེལ་ནས་སྒྲོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སྤྱི་བཤད་པ་སོགས་སྒྲོམ་ཚུལ་དུ་མ་
ཞིག་གསུངས་པས། སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་རང་རང་སྒྲོམ་པ་ནས་རྒྱན་མཐའི་ལྷ་ལོགས་བར་དུ་སྒྲོམ་
དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རེ་རེའི་ནང་དུ་འདྲ་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་རྒྱུ་སྟེན་མེད་གསུང་། བག་ལ་ཉལ་ཀྱན་འཛོམས་པ་
དང་། སོགས་གསུངས་པས་སྐབས་བཞི་པའི་སྤྱིར་ལམ་ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོའི་སྤྱིར་ལམ་
ཡང་དངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ས་
བརྒྱུད་པ་ནས་ཡོད་པར་འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ན་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྟེན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་ཟད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་
ཟད། །ཁ་ཅིག་རི་ལྷར་བཟོད་ཆེན་རྟོག་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པས་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
བ་བྱས་པ་མི་འཐད་པར་བརྟུན་པའི་ལན་དུ་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཆོས་མཆོག་དངོས་མ་ཡིན་གྱི། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སྟེན་མེད་ཅེས་གསུངས་
དགོས་པ་ལ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ཡིན་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་ལུང་ངེས་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བའི་འདོད་ཚུལ་སྟེན་ལ། འདི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱིར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཡིན་པས་སྟེན་མེད་ཅེས་ལན་བཏབ་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བཞི་པ་འདིར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་བཤད་
ནས་དེའི་འོག་དུ་སྤྱིར་མཐོང་སོགས་མི་བཤད་པར་བཞུགས་ཏེ་ས་བརྒྱུད་པ་བཤད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྟེན་འོང་གསུང་། བྱངས་
མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་། སྤྱིར་ལམ་དང་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཉལ་གསུང་། སྤྱི་གཉིས་

འབྲུབ་ཚུལ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིན་གསུང་གི་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་ནི། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ཅེས་
སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་སྤྱིར་མདོར་བསྟན་ནས། བྱེ་བྲག་སྤྱིར་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པའི་རྟགས་གཟུགས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་
ཞེན་ཚྭ་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་མདོར་ལས་བཙུང་བ་དེ་དག་སྤྱིར་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ཚྭ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་མདོར་བསྟན་ལམ་གྱི་
སྐབས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་གཙོ་བོ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་ཡུལ་ཅན་ལ་གཙོ་བོར་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ཚྭ་པ་དང་། ཁན། སངས་རྒྱས་དགེ་བའི་སྤྱོད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་གངས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་
རྒྱས་པར་བཤད་ནས། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཅིག་གིས་རྟགས་ཉི་ཤུ་དོད་ཅེ་བཙོད་མཚོག་བཞིའི་སྐབས་སུ་རིམ་བཞིན་འཛོག་ཚུལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། བདེན་བཞི་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་སྟེ། དེའང་མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་འཐོབ། ལམ་མངོན་
རྟགས་ན་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱལ་ཀུན་གཉིས་དང་འགོག་བདེན་ཤེས་པས་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་
དད་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས། དེ་རྒྱབ་པ་པོ་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་
ཆོས་དགོན་མཚོག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་པ་ལྟར་འགོག་བདེན་ལ་འཛོག་དགོས་པས། འགོག་བདེན་ལ་དོན་གཉེར་སྟེ་བ་
ལ་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། སྤྱིར་མདོན་པ་ཀུན་བདུས་སོགས་སུ་མདོན་རྟགས་བདུན་གྱི་ས་བཅད་བྱས་པའི་སྟངས་ནས་
གསུངས་ལ། མཛོད་ཀྱི་གནས་དུག་པ་འདྲིའང་ཆོགས་སྤྱིར་མཐོང་སྒྲིན་མི་སྟོབ་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྟན་པས་མདོན་རྟགས་ལྔ་དང་། གོང་གི་དེའི་
མཐུག་ཏུ། རྩས་སུ་གཉིས་ཏེ་དད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ངི་མ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོན་མཚོག་མདོན་རྟགས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་དགོན་
མཚོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ལ་འཛོག་པས་དེ་དང་། ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མདོན་རྟགས་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་འཛོག་ཅིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
ཡིད་ཆེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནས་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་བའི་མདོན་རྟགས་ཏེ་མདོན་རྟགས་བདུན་གྱི་
རྣམ་གཞག་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་སྟེ་མི་མ་ཡིན་གྱི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་བའི་བཀའ་མེད་པ་སོགས་མིའི་མི་
ཁོམ་པ་བཞི་སྟེ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། ཟད་པ་ནི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐེ་ཚོམ་ལའང་སྤྱོད་གསུང་། སྟོང་རྩེས་གཞན་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་
ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤྱོད་དགོས་པས། རང་ཕྱིག་སྟོང་དགེ་རྒྱལ་ལ་གནས་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་
འབྲས་བཅས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ལྟར། སྤྱིན་སོགས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་གཞན་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དེ་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཉན་
རང་གིས་ཟང་ཟང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་གཏོང་ཡང་། རྣམ་སྤྱིན་ལ་རེ་ཞིང་རང་ཁོ་ནའི་དོན་གཞིར་གཞན་གཞན་པའི་སྟངས་ལྟར་རྒྱབ་པ་ཡིན་
པས་རང་གི་རྟེན་ཅན་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཟང་ཟང་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཏོང་བར་མ་ཟད། བཏང་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་གྲོལ་བར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་གཞན་དོན་ཁོ་ན་གཞིར་བཞག་པའི་སྟངས་ནས་རྒྱབ་པས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ནོ། སྟོང་ཉིད་རྩ་བ་བཞིན་རྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉི་
ཆོ་བ་དང་ཕྱོགས་རེ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་དེ་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་། མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་ཞལ་གྱི་
དབྱུགས་ཅོམ་ཡང་། མཐའ་དག་འགོ་ལ་སྤྱན་པའི་རྒྱར་འབྱར་ན། ཞེས་སོགས་ལྟར་སྒྲིན་གསུང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། ཐ་ན་དབྱུགས་འབྱུང་རྩབ་
ཚུན་ཆད་གཞན་དོན་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོང་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་འབྱར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི།

བྱམས་ལུས་སྟགས་དང་ཞེས་པའི་དེ་ཡིན་ལ། འདྲོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། གཉིད་དང་། ལྷགས་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འགྲོད་པ་དང་། བེ་ཚམ་དང་ཨ་སྤོང་བ་སྟེ་ལྷགས་གཉིད་གཉིས་གཅིག་དང་། འགྲོད་རྟོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྟེ། མཛོད་ལས། འདྲོད་ན་སྤྱི་བ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་དང་ཟས་དང་བྱ་བ་གསུམ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མི་མཐུན་པ་ནི་གཉེན་པོ་སྟེ་ལྷགས་གཉིད་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྤྲང་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིན་དགོས་པས་གཉེན་པོ་གཅིག་པ་དང་། ལྷགས་གཉིད་གང་ལས་འབྱུང་བའི་གཞི་དེ་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཟས་སུ་འཛོག་ཅིང་། དེ་གཉིས་ལུས་ཐང་ཆད་པ་སྟགས་ལས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཟས་གཅིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་འགྲོར་མི་འཇུག་པར་ཁྲུམ་པར་བྱེད་པས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ། །འགྲོད་རྟོན་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། དལ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རྟོན་པ་མི་རྟག་ལ་སྟགས་པ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཞི་བར་བྱེད། །ཅེས་གྲུང་གསུངས་ལ། གཙོ་བོ་ཞི་གནས་ཀྱིས་སེམས་བར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་གཉེན་པོ་གཅིག་པ་དང་། རྟོན་ཀྱི་ཉེ་དུ་བྲན་པ་དང་། རྩལ་མེན་ཡིད་བྱེད་སྟགས་ལས་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་ཟས་གཅིག་པ་དང་། སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པས་དེ་གཉིས་བྱ་བ་གཅིག་པ་ཡིན་གསུང་། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་བཙོམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་། འཛོམས་པའི་རྩས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཐོབ་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ཆོ་ནའང་སྟོག་ཆགས་སྤྱོད་ཡོད་མེད་ལ་བརྟགས་དཔྱད་བྱས་ཏེ་གོམ་པ་འདྲོར་བ་སྟགས་སྒྲིན་གསུམ་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་གི་སྐབས་སུ་འང་དགེ་མེད་སྟགས་དོན་དང་ཐུན་མི་ཐུན་གང་དུ་འདུག་སྟུང་དུ་བྲན་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཙང་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྩལ་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་རེན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཐུན་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་གཏན་ནས་མི་རུང་བས་གཙང་སྤྱོད་ལམ་ཐུན་པ་སྟེ། རྩལ་བས་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་འདུལ་དགོས་པར་གཟིགས་པ་ལ་འཕགས་པ་རྟ་བུ་གཏོང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་ལོ་རྒྱུས་སྟགས་གྲུང་ཡོད་པས། གཙང་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་འདི་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་གསུང་། ལུས་ལ་སྤོང་བའི་རིགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། གཞན་འཁོར་དུ་བསྐྱུ་བ་སྟགས་དྲང་པོ་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཀྱི་བྱ་བེད་པ་དང་། རྟོན་བཀུར་ཆས་ཆེར་མི་བྱེད་པར་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། ལྷན་སྟགས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་སེར་སྤྱོད་པའི་ཆོ་རྟོན་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་འབྱེན་རྩས་པ་དང་། རྟོན་འབྱུང་ལ་དཔྱད་པའི་ཆོ་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་གཅིག་སྟོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་དང་ཐུན་པར་འགྲོ་བའམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་དུ་འང་བསྐལ་པ་མང་པོར་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་ལ་འང་མི་འཇིགས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་རྟོན་པའི་སྤྱོད་ཀྱིས་སུས་གྲུང་ལམ་གཞན་དུ་ཁ་དྲངས་པར་མི་རྩས་པ་སྟེ། རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་ཟེར་བ་དེ་ཡང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་རྟོགས་དེ་ནས་དོན་སྤྱོད་གསལ་སྤང་ཐོབ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མནན་པའི་མཚམས་ཤིག་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱོད་རྩས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྩས་པར་ཡིད་ཆེས་རྟོན་པས་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཡང་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཁྱགས་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། བདུད་ཐིག་ཅན་གྱིས་དཔྱལ་བ་སྟགས་སྤྱལ་ཏེ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་ཀྱང་ཕྱིར་ཐོག་མི་རྩས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་དང་ཐུན་པས། སངས་རྒྱས་དབྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགས་པ་ནི་བད་རྟོན་དང་། དབྱེས་པ་ནི་བད་གསར་པ་ཡིན་པས། དོན་གཅིག་ཡིན་གསུང་། སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། འཇིག་རྟེན་མགོན་ལ། ཞེས་སྟགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་དང་རྟེན་པ་གསུམ་བྱུང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོའི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་ལམ་པ་མཐུ་ཆེ་བ་དག་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཚུལ་དང་།

334

དང་། བཀུར་ཉི་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པའི་དེ་དང་། སྤག་དོག་དང་སེར་སྒྲ་མང་བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་
འདིས་སེར་སྒྲ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དེ་བསྟན་ཏེ་སྤག་དོག་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཤོས་ཤིག་
ཡིན་པས་འདིར་སྤག་དོག་ཐོག་མར་སྒྲིན་པ་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཟབ་མོ་དག་བཤད་ན་ནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟོའི་གནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
ལྡན་པར་འགྲོ་བའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བདུད་སྤྱིག་ཅན་དེས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱུད་མངོན་པར་སྤྱུལ་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
གཞན་དོན་དུ་དཔྱལ་བ་ཆོལ་བའི་དེ་དང་། བམ་པོ་བརྩ་དུག་པ། རབ་འབྱོར་ནས། འཁོར་བའི་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དྲིང་མི་
འཇོག་པའི་དེ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བདུད་སྤྱིག་ཅན་གྱིས་དང་པོར་ཆོས་ལས་ལྷོག་ཨེ་རུས་བཞུགས། དེ་མ་རུས་པར་ཐེག་ཆེན་ལས་ལྷོག་ཨེ་རུས་
བཞུགས་ཀྱང་ལྷོག་པར་མི་རུས་པ་སོགས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་མཚན་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་བརྩ་དུག་ནི། སྤང་ཅི་རོ་གཅིག་པ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཉམ་གཞན་ཏུ་རོ་གཅིག་ཀྱང་མཉམ་གཞན་ཏུ་ཆོས་ཉིད་སྒྲིན་སྟོབས་ཀྱིས་ལག་རྩེས་བརྩ་དུག་ཡོད་པའི་སྒྲིན་ནས་བཞག་
ལ། དེའང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། ཉེར་ལེན་ནང་ན་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིར་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་
ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལའང་ངེས་པར་སྟོས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་སོགས་བྱིར་སྒྲིན་སྤང་ཡིན་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་
དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་སྤང་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་དེ་སོགས་བཞིན་ནོ། སྤྱིག་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་རྟགས་དང་། འདོད་པར་སྦྱོང་པའི་
ཆོའང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་མི་མེད་པར་ལམ་གྱི་གོགས་སུ་འཁྱེད་པ་སོགས་ཀྱན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དང་། ལུལ་ལུང་ཁམས་སྒྲིམ་མཆོད་དང་། ལུལ་
ཅན་དབང་པོ་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིན་དང་། སྤྱིན་སོགས་རྣམ་བྱང་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
བཞིན་ཞེ་བརྩ་དུག་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་གྱི་གསུམ་དང་
རྒྱུང་པ་གཅིག་བྱུང་། དེའང་བསམ་གཏན་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་གཅིག་གིས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་དེ་བསྟན་པར་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་གསུངས་
ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་རྒྱུང་པ་དང་པོ་འདི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྟགས་ཀྱི་མཇུག་ལ་ཡར་སྤྱོད་ཡང་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཉི་ཁྲི་སོགས་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མཇུག་ཏུ་དེ་
འདུའི་ཆོག་མི་སྤང་བས་འདི་ལ་དཔྱད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་རེད་གསུང་། གཤགས་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོང་
པའི་དེ་བསྟན་ན། འཆོ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་ཆོངས་པར་སྦྱོང་པའི་དེ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པའི་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་
གཉིས་ཀྱིས། དབང་པོ་དང་གོང་ཁྱེད་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་དང་། ཀྱན་མཁྱེན་འདོད་ཅིང་ཞེས་སོགས་རྒྱུང་པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་ས་
ལ་གནས་པའི་དེ་དང་། ས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་དེ་དང་། ཆོས་ཕྱིར་སྤོག་ཀྱང་འདོར་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྤོག་གཏོང་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་དག་བརྒྱུད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ནས། འདོད་པ་
ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པའི་དེ་དང་། རབ་འབྱོར་ནས། མིང་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་མ་
ཡིན། གཤགས་པ་དང་སྤྱོད་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་
བའི་དེ་སོགས་བསྟན་ལ། མིང་ལ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་ལ་ཞེས་པ་འདིའི་མདོ་ཡིན་ཀྱང་གོ་དཀའ་བ་ཞིག་
འདུག་གསུང་། སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་དང་པོ་ནི། སྤྱོད་དང་ནི་འགགས་པ་ཞེས་སོགས་ཟབ་མོ་བརྒྱུད་ཀྱིས་བཤད་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཕྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་གཞི་སྒྲིན་ལམ་ངེས་པ་ལྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྱད་དང་། རོ་བོ་དང་། གངས་དང་། གངས་ཀྱི་

ཚོད་པ་དང་། བྱེད་པ་ལ་ཚོད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲིན་པའི་ཚོད་ལན་སོགས་ཡོད་ལ། སྒྲོང་ཉིང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ་ཞེས་མ་
བཏགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་ལྷན་སྒྲིན་གྱི་ངོར་ཡོད་ཡོད་འདྲ་བ་ལ། དོན་དམ་དབྱེད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་གཟུགས་ཅན་ལ་ཆ་ཤས་སོ་སོར་དང་། དེ་
མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་སྐད་ཅིག་གིས་ཆ་སོ་སོར་བསལ་བའི་ཤུལ་དུ་ལྷས་ཡོད་པ་ཞིག་མི་རྟོག་པས་རྟག་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྒྲོང་བཞིན་དུ་སྒྲོང་
བ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རྩང་བས་སྐར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྒྲོང་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བས་ན་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཟབ་པ་
ཡིན་ལ། དུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དེ་ཟབ་པས། དེ་རྟོགས་པའི་དུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དེའང་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེས་དུལ་ཟབ་པས་དུལ་ཟབ་པར་འཛོག་པ་གཅིག་དང་།
དང་པོར་ཆོས་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟོག་ནས་དོན་སྤྱིའི་སྒྲོང་བ་ཇེ་ཆུང་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་སྒྲོང་བ་ཇེ་གསལ་དུ་སོང་བ་ནས་རིམ་གྱིས་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གཉིས་སོགས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་པ་ན་འང་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཐོན་པ་ཞིག་འོངས་པས་ན་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཟབ་པར་འཛོག་
ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་འབྲལ་ཆེན་ནས་གསུངས་པས་བྱི་མ་འདི་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྱད་བཤད་ནས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནི། ཐོས་
པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམ་པས་འཇལ་བ་དང་། སྒྲོམ་པས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྒྲོར་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རིགས་པ་བཞིའི་ཡང་ཡང་སེམས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་མཚན་ཉིད་ཇི་ཉྩ་བ་བཞིན་འཇལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་པའི་དོན་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པས་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་མདོ་ལས་འབྱུང་གསུང་། འདིར་སྒྲོམ་
ལམ་ཙམ་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པས་ཆོག་མོད། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོར་མཐོང་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་གོམས་པར་
བྱེད་ཚུལ་བཤད་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པ་རྟོག་པ་ནས་རིམ་གྱིས་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྒྲོང་དང་། དེ་ནས་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་། དེ་ནས་མཐོང་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བཤད་ནས་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པར་བྱས་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ལྷག་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་གྱི།
སྒྲོམ་ལམ་གཅིག་སུ་གོམས་པར་བཤད་པས་དེ་ཙམ་གོ་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་འོང་བའི་མི་ཞིག་གིས་ང་དེ་རིང་འདིར་སླེབ་
པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིན་ན་ཡུན་རིང་པོར་འོང་བ་ལ་ངེས་པ་དེ་ཙམ་སྒྲིད་མི་རྣམས་ལ། ང་དང་པོར་དུལ་དེ་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་དེ་ནས་དུལ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་
སླེབ། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ད་ཉྩ་འདིར་སླེབ་ཅེས་སྒྲིན་ན་ཐག་རིང་ནས་འོང་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ལྷགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། བ་སྒྲོང་
གི་འོ་མ་བསྐྱས་པ་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ཚུལ་བཤད་ན་ངེས་པ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྱད་དེ་ཉིད་སྒྲུད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། གཟུགས་
དང་ཆོར་བ་ནས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གསུམ་བྱུང་། དེའང་སྒྲོ་ག་དང་པོས་བྱམ་པ་སོགས་གྱི་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་དོན་དམ་པར་མི་
རྟོག་པས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྒྲོང་ཙམ་གྱིས་སྒྲོ་མ་ཉར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་པས་ཆོས་ཅན་ཟབ་ཚུལ་བསྟན་ནས།
སྒྲོ་ག་གཉིས་པས། དང་པོར་ཐོས་བྱུང་རྟོག་ནས་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྒྲོང་ཐོབ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མོད། མཐོང་ཟེན་གོམས་
པར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་དྲི་བ་གཅིག་བསྟན་ནས། སྒྲོ་ག་གསུམ་པས་ལན་དུ་སྒྲིན་བྱ་ཆགས་ཅན་ཞིག་ལ་ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་ཆུང་དུ་ཙམ་གྱི་
ཆེད་དུ་ཉིན་གཅིག་ལ་བྱུང་མེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་སྒྲིབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་ན་མེད་པའི་ཟག་མེད་གྱི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་མི་
འགྱུར་བ་དེ་ཉྩ་བུ་མཐོང་ན་དེའི་ཆེད་དུ་ཡུན་རིང་པོར་བར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་གོམས་པར་མི་བྱེད་ཅེས་བསྟན་གསུང་། ཟབ་ཁྱད་དེ་བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ་ནས་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་གནས་ཟབ་མོ་ཞེས་སོགས་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་ནས་ཐབས་ཞིབ་མོས་

གཟུགས་ལས་ཀྱང་བསྟོག་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། འདྲི་རྣམ་ཐར་སྒྲིན་གསུམ་གཙོ་བོ་སྒྲིན་ལམ་གྱི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ལ་
སྒྲིན་ཞིང་། ཐབས་ཞིབ་མོ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟངས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་དུ་རྩེད་པ་ལ་བྱེད་གསུང་། སྒྲིན་ལམ་གྱི་རོ་བོ་བཤད་ཟིན་ནས་དེ་
ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤང་བྱའི་སྒྲིན་ནས་དགུ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བས་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོས་ཆེན་པོ་སྤང་བ་ནས་རྒྱུད་རྒྱུད་སྤང་བའི་བར་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་སྐབས་གཉིས་
པར་དྲི་མ་འབྲུད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་གསུངས་ལ། འདྲིར་ཡང་ཐུན་ནག་ཤིན་ཏུ་འཐིབ་པོ་དེ་སྤང་བ་རྒྱུད་ཅམ་གྱིས་སེལ་ཅུས། སྤུ་ཉག་མ་ཚུན་ཆད་
མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཐུན་པ་སྤང་མོ་དེ་སྤང་བ་ཆེན་པོས་སེལ་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིན་སྤང་རགས་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྒྲིན་ལམ་རྒྱུད་ཅམ་རྒྱས།
འབྲིང་འབྲིང་གིས་སྤང་བ་འདྲ་ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཕྱ་མའི་རྒྱུད་སྤང་བ་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་པའི་སྒྲིན་ལམ་སྤུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། སྒྲིན་ལམ་
གྱི་དབྱེ་བ་དེ་སྤུང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། བྱང་རྒྱབ་ནས། ཆར་མེ་ཤོད། ཅས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་ཉན་རང་གི་སྤྱིན་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་དེའི་
ཆར་མེ་ཤོད་པར་བསྟན་པས་སྒྲིན་ལམ་རྒྱུད་ཅམ་དང་། བྱང་རྒྱབ་ནས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་མེད་ཅས་པའི་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་འབྲིང་དང་། བསོད་
ནམས་ནས། ཡོངས་སུ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲི་ག་གཅིག་གིས་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ། གསོ་བ་དང་། ཡ་མ་བཟང་དང་། སྤྲོད་པོ་མེད་གསུམ་རྣམ་ཐར་
སྒྲི་གསུམ་ལ་སྤུང་ཞིང་། ཡ་མ་བཟང་ནི་སྤྲོད་པོ་མེད་པའི་བརྟེན་དུ་གསུངས་པའང་ཡོད་གསུང་། གངས་གྱི་ཚོད་ལན་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲིན་ལམ་གྱི་གངས་
དགུར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལ་གངས་མེད། གཞལ་མེད་ཆད་མེད་གསུམ་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེས་སུ་འགོ་ཐོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཚོད་པ་འགོད་ཚུལ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ལྟར་དང་། ཡང་
ཕར་ཕྱིན་རྟོག་གི་སྤང་བར་རྒྱ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་འབྲུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་སུའང་མེད་པས་ཚོད་པ་དེ་ལྟར་འགོད་པ་མི་
འཐད་ལ། འོ་ན་རི་ལྟར་འགོད་ན། འབྲས་བུ་གངས་མེད་པ་ཡོད་ན་རྒྱ་སྒྲིན་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་གངས་མེད་པ་སྤང་དགོས་པས་སྤང་བྱའང་
གངས་མེད་པ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྲིན་ལམ་གངས་མེད་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་དགུར་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེས་ཚོད་ཚུལ་ཅིག་གསུངས་ལ། འོ་ན་
ཀྱང་གསེར་ཐོང་རྣམ་བཤད་སོགས་ཀྱིས་ཕྱ་མ་ལྟར་བྱས་གསུང་། དེ་ལྟར་དོགས་པ་ཁོངས་ནས་བསུས་ཏེ། ལན་ནི། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་
རྣམས། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ག་གཅིག་བྱུང་། འདྲིའི་དོན་དང་ཀྱན་རྒྱུ་བའི་དབྱེ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་གྱི་དབྱུང་བཅོད་ལ་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྟངས་ལ་
ཀྱན་རྒྱུ་བ་དུ་བྱས་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱེ་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་རྩེས་ལ་རང་མཚན་དང་། ཐོག་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་
པས་ཕྱ་མའང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་དང་། རང་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་གངས་མེད་སོགས་སྤྱིད་
བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲིན་ལམ་རེ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ལོག་པའམ་ཐོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། རོ་བོ་ཐ་དད་པའམ་རྩེས་ཐ་དད་པ་མེད་པས་གངས་མེད་
བར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྤྱི་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་པས། མི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་ལོག་པ་རྒྱ་རྟེན་གྱིས་འདུ་མ་བྱས་བཀག་ནས། འདུས་བྱས་
བསྐྱབ་མི་དགོས་པ་དང་། འདུ་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པས་ལོག་པ་རྟོག་པ་བཀག་ནས་མི་རྟོག་པར་སྐྱབ་དོན་མེད་ལ། དེས་ན་ལོག་པ་ཐ་དད་དམ་ཐོག་པ་
ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་པས་བྱམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་མི་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་དང་། བྱས་པར་གྱུར་པའི་བྱམ་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་གོ་སར་བྱམ་
པ་མང་པོ་ཡོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། གངས་མེད་གཞལ་མེད། ཆད་མེད་གསུམ་གྱི་དོན་གསེར་འཕྲེང་ལས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་
གྱི་ཁམས་སུ་གངས་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་སུས་ཀྱང་འདི་ཙམ་ལས་སྤྱི་མེད་ཅས་བརྒྱུད་བར་མི་རྩས་པར་

གསུངས་པས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཅུང་དཀའ་བར་སྤང་བས། འཁོར་འདས་གཉིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་བཤད་པ་གསུང་རབ་སྤྱིའི་ཐ་
སྟོང་དུ་འདུག་པས་འདིར་ཡང་མངོན་མཚོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་འབྲས་བྱ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྲངས་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་
ལམ་གྱི་འབྲས་བྱ་འདི་ཚུན་ཆད་དུ་བྱུང་ལ་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མ་བྱུང་། མ་འོངས་པ་ན་འདུང་དེ་ཕན་ཆད་དུ་མི་འབྱུང་ཞེས་ཆད་བཟུང་བར་མི་རྩས་པས་
དུས་གསུམ་དུ་གཞུགས་དུ་མེད་པ་ཞེས་དགོས་སམ་སྟུན་གསུང་། གསུམ་པ་ནི་སོར་གཞག་ལྟར་གོ་སྟེ། འོ་ན་གྲངས་མེད་པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བྱ་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིན་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་ཚྭ་ལན་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས་དང་པོའི་ཚྭ་པ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ།
ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་བྱེད་ན་སྒྲི་མའི་སྤང་བོ་གསོད་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་ཅེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ཉ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་དོན་དམ་པར་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་དུ་མི་རུང་བར་ཁོ་
བོ་ཡང་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་ལས་ཐ་སྟོང་པས་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་གཉིས་ཐ་སྟོང་པ་ཐོབ་ནས། གཞན་གྱི་དོན་ཐ་སྟོང་པ་བྱེད་པར་འཐད་
པས་ན་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་གསུང་། དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པའི་ཚྭ་ལན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བཤད། ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོས་དོན་དམ་པར་ན་ཉམས་འཕེལ་མི་རུང་བའི་ཚྭ་པ་བཀོད་ནས། སྒྲི་ཀ་གཅིག་
གིས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཐ་སྐྱེ་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྲོ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་སོགས་མི་འཐད་ལ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་
མའི་ཤུགས་ཕྱི་མ་ལ་བརྒྱབ་ཉེ་སྤྱོད་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རུས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མེད་པར་མ་ཟད་འགལ་ཁྱབ་ཀྱི་ལན་བཏབ་བོ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཚྭ་ལན་ནི། སེམས་ནི་ཐ་མས་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འབྲས་བྱ་སྐྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་སྤང་
ཅིག་ཐ་སྐྱེ་རེ་རེས་ཀྱང་མ་ཡིན། གསུམ་ག་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚྭ་པ་བཀོད་ནས། ལན་དུ་མར་མའི་དཔེ་ཡིས་
ཞེས་སོགས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེར་ན་མར་མེ་སྤང་ཅིག་ཐ་མའོ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བྱ་རྫོགས་པར་མི་བསེགས་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་ཀྱང་མི་
བསེགས་ལ། སྤང་ཅིག་གསུམ་པན་ཚུན་ཉྟེས་པའི་སྒྲི་ནས་བསེག་པ་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་མི་ཐོབ་ཀྱང་ཐ་སྐྱེ་པན་ཚུན་
ཉྟེས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པའི་ལན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་
འཆད་པའི་ཚེ། འབྲུ་མར་སྤྱོད་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་ཐ་སྐྱེད་། མར་མའི་དཔེ་ལ། ས་བོན་དང་། རྒྱ་ཐིགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བསྐངས་ཏེ་བསྟན་ལ།
དཔེར་ན་སེལ་སྤོང་ལྟ་བུའི་དང་པོ་མེ་ཏྲོག་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་ན་རྩེ་སུ་འགག་ཀྱང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་ལ། དང་པོ་མེ་ཏྲོག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ནས་འགག་
ཀྱང་འབྲས་བྱ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་རྒྱ་ལ་ཉྟེས་པའི་རྟེན་གས་ཡིན་གསུང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་སྤང་ཅིག་ཐ་མས་སྤྱོད་དམ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་དབྱེད་པ་
ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་ཀྱི་དབྱེད་པར་འགྲོ་ལ། དེར་མ་ཟད་རང་ལས་སྤྱོད་མ་གཞན་ལས་སྤྱོད། རང་ལ་ལྟའམ་གཞན་ལ་བསྟན་པ་སོགས་མི་འཐད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་རིག་མེད་དེ། དེ་མེད་པས་གཞན་རིག་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན་གསུང་། མར་མའི་དཔེ་ཟབ་མོ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱར་བ་ཤིན་ཏུ་འཐད་ལ་དེ་
ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཁྱད་གཞི་སྒྲིན་ལམ་བཤད་ནས། ཁྱད་ཚོས་སྒྲིན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟེན་གས་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཟབ་མོ་
བརྒྱུད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། ཟབ་མོ་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། རྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་བྱུང་། འདིས་
རྣམ་ཐར་སྒྲི་གསུམ་གྱི་སྒྲི་ནས་བསྟན།

༥ སྐྱ་གསུམ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ནི། སྦྱར་མཐོང་སྒྲིག་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་
ཉལ་ལ་བཤད་ཟེན་པའི་འོག་ཏུ་མི་སྦྱོར་པའི་ལམ་བཤད་པ་དེ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་ཞི་བའ་མི་སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མཐུན་པ་ཡིན་ན། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་
སྒྲིག་ལམ་རྩེ་ཏུ་སྒྲིག་གསུམ་དུ་འདུས་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེན་སྒྲིག་མེད་དེ། རྩེ་མ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་བཤད། ཕྱི་མ་འདི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་
ཐོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་འགལ་མི་དགོས་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས། ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་གསུམ་གྱི་ཆོས་སྤྱུལ་ཡེ་ཤེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གཉིས་ཡོད་པས།
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱུལ་ནི་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞིག་ལ་འཛིན་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་བ་རྒྱུའི་དུས་
ནས་སྒྲིག་དགོས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ནི་སྤྱི་ཞི་གཉིས་ལ་བདེན་ཞེན་ཟད་པ་ལ་འཛིན་ཅིང་། བདེན་ཞེན་དེ་སྦྱོང་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པས་སྤྱི་དེ་གཉིས་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་ཉ་བྱ་ཡིན་ན། མི་ལམ་བཞེན་དུ་དགེ་མེད་ཀྱི་ལས་ལམ་རྩོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་
པར་སྤྱོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མི་ལམ་ནའང་ལས་ལམ་རྩོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་གསུམ་བོ་དེའི་ལན་ལ།
དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་དེ་དང་དེ་མེད་པར་འདོད་ལན་དང་། གུན་རྩོབ་ཏུ་ཡིན་ན་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པས། མངོན་ཞེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་མི་
ལས་དུངས་ལས་ལམ་རྩོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། འོ་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་། དོན་གྱིས་ལན་བཏབ་
པའང་ཡིན་གསུང་། འདིར་ལས་མེད་པའི་རྩོད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་བཀག་པ་ཡིན་ལ། སྐད་
ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་རིགས་པས་བཀག་པ་དང་། རྒྱ་ནི་འཛིན་པ་ཕྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་ལ་བྱེད་གསུང་། འཛིན་རྟེན་
སྤྱོ་ཆོགས་ལས་ལས་སྤྱོ། ཞེས་པའི་ལུང་གིས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། དོན་དམ་པར་སུས་ཀྱང་སྤངས་བསད་པ་མེད་ཅེས་པ་འདི་དང་། རྒྱ་མཚན་པ་དང་
འགལ་བའི་དངོས་པོ་སྤྱོ་བ་ལ་ཞེས་པ་འདི་རྩེ་གོ་དཀའ་བར་འདུག་པས། འདིའི་དོན་དམ་ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་འོང་དོན་མེད་ཅིང་། དེའང་འདི་ཡིན་
ཏེ། བྱེ་བྱག་སྤྱོ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་ལས་མེད་པར་ཐལ། འཆི་བ་ནི་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུན་སྟགས་དུ་མ་ཞིག་འདུས་པའི་སྤྱོད་ནས་འཛིན་
དགོས་པས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་ཐུན་ཡན་གར་བ་ཉ་བྱའི་དོན་དམ་དེར་མ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་མདོ་ཐེ་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷགས་ལའང་ལས་མེད་པར་ཐལ། ཤི་བ་ནི་ལྷས་སེམས་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་པའི་སྤྱོད་ནས་
འཛིན་པས། ཆོགས་སྟགས་ཀྱན་བཏགས་དངོས་མེད་ནི། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཁྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྤངས་ཤིང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་དབྱུང་དགོས་གསུང་། སྤྱི་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ ཞེས་སྟགས་སྤྱོ་
ཀ་གཅིག་བྱུང་། ཉན་རང་གི་འཛིན་སྤྱོད་ལྟར་འཁོར་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་འཛིན་ནས་སྤྱོ་པ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ལ་
བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྱོ་སེམས་མེད་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ཤར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། ཞིང་དག་སྦྱར་བ་ནི་སྤྱོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་དག་པར་
སྤྱོ་བ་ཡིན་ལ། དེའང་གསེར་འཕྲེང་ལས། ཞིང་སྤྱོད་པ་ནི་རང་གི་སེམས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་པ་ལྟར་མཚུལ་འབུལ་བ་སྟགས་ཞིང་དག་པའི་
རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོ་ནི་གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་ཤིང་། བཀྲེས་སྒྲིམ་དང་རྩོད་ཆོར་མ་སྟགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་ཡང་མི་འབྲུང་པའི་
ཞིང་གི་འབྱོར་བ་ལུན་ཆོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། མཐུན་སྤྱོད་དུངས་མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྤྱོ་
པའི་སྤྱོད་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་ཞིང་དག་སྦྱར་བ་ལོངས་སྤྱོ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཞག་ སྤྱུལ་སྤྱོ་ནི་དག་མ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་གདུལ་བྱའི་

དོན་མཛད་པས་དེ་འབྲུག་བྱེད་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྒྱགས་པར་ཡོངས་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སྐྱར་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཞིང་དག་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཚོ། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། སྦྱར་དགོན་པ་ནི་གྲོང་ལས་རྒྱུད་གྲགས་འདས་པ་དང་། ལྷ་ངམ་གྱི་ཐང་རྩ་སོགས་མེད་པའི་སྦྱོགས་ལ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲོག་དགོན་པར་སྐྱ་གོས་མནར་བ་དང་། རད་ཀྱིས་གདུངས་པ་སོགས་མཐོང་ནས་སྐྱག་པ་མེད་ཅིང་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མིང་ཅིམ་ཡང་མེད་པར་ཤོག་ཅིག་ཅས་སྒོན་ལམ་འདེབས་པ་དང་། རྟེན་རྗེས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཕྱི་མའི་སྐྱ་མཐར་ཡང་གནས་པ་ལ་མི་སྟོ་བར་རྒྱུན་ངན་ལམ་སྟེ་འབྱེར་ཤེས་པའི་དོན་ནོ། །བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་ངན་ལམ་དུ་འབྱེར་གསུངས་པ་དེ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདི་དག་ནས་གསུངས་པ་འདི་ཀ་ཡིན་གྱི་གཞན་གཅིག་མ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་རྟོང་པར་ཤུ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཅན་གཟན་གྱི་དགོན་པའི་ནང་དུ་སོང་ན་དངངས་པར་མི་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད།

ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ནི། ལུལ་དང་སྐྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་པ་གཉིས་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་བརྒྱའི་གངས་ལ་མི་འདྲན་པར་སྤྱི་ཕྱག་ལ་བྱང་
 དགོས་ཤིང་། ལུལ་ལ་བརྒྱ་ཡོད་པས་ཁ་ཅིག་དྲན་པ་ཉར་གཞག་སོགས་ཟླ་ཚན་བདུན་གྱི་སྡེ་དུ་རྣམ་ཐར་སློ་གསུམ་བསྟན་ནས་བརྒྱ་ལ་བྱང་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་སྟོམས་འཇུག་དགའི་སྡེ་དུ་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པས་བརྒྱར་བྱང་བའང་ཡོད་གསུང་། རིག་པའི་
 གནས་ལྷ་སོགས་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྐབ་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་ནི་ལུལ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ཀྱང་རྫོགས་
 སྟོན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་བར་མ་དོར་ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་སྡེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལག་རྒྱུ་ལ་འོང་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་
 ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་ནི་དག་མ་དག་གི་གདུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་སྐབ་སྐྱུ་འབྲལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་སྐྱོར་དེ་
 ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚོ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་བའི་ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གཅིག་བྱང་། གདོད་ནས་སྡོང་པར་ཤེས་ཀྱང་སྡོང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལག་ལས་
 གདུལ་བྱའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚས་ལས་ཉམས་པར་མི་འབྱུར་བའི་
 དོན་ནོ། ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བ་བརྒྱའི་དང་པོ་བདུད་ལས་འདས་པའི་དེ་ཡིན་ལ། དེའང་སྐྱོར་བདུད་བཞི་པོ་དེ་ནི་འཆི་བདག་གི་བདུད་ཀྱི་ནང་དུ་
 འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། འཆི་བ་དེ་ལ་གང་དུ་འཆི་བ། གང་གིས་འཆི་བ། གང་འཆི་བ། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་བཞིར་བྱས་ནས། ཉར་ལེན་གྱི་
 སྤང་པོ་ཞིག་སྤང་བྱིན་ཆད་དེར་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བས་གང་དུ་འཆི་བ་སྤང་པོའི་བདུད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་ཆེ་ནས་མནར་
 མེད་གྱི་བར་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་འབྱམས་པར་འབྱུར་བས་གང་གིས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། འཆི་
 བ་གང་ཡིན་པ་འཆི་བདག་གི་བདུད། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱའི་བྱའི་བདུད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཆི་བ་ནི་རྒྱད་པ་སྤྱི་ལ་
 བྱས་ན་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་འཆི་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་བྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་བདུད་ཅི་བརྟེས། ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བདུད་ཅིའི་སྐད་དོད་ཨ་
 མི་ཏའི། མི་ཏ་འཆི་བ་དང་། ཨ་དགག་ཆོག་ཡིན་པས་འཆི་བ་མེད་པ་བརྟེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་ལས་འདས་པའི་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་
 པའི་ཚོ། དཔེར་ན་སྟོས་བྲ། ཞེས་སོགས་སྟོ་ཀ་གསུམ་བྱང་། གཞན་ཕྱོགས་པམ་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོས་
 བྱ་སྟོབས་དང་ཐུན་པ་ཞིག་གིས་རང་གི་ཉེ་དུ་རྣམས་དགའི་ཕྱོགས་སུ་ཁྲིད་དེ་འགྲོ་བའི་ཆོ་ལམ་སྐབས་སུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བདེ་བའི་གནས་སུ་
 སྐྱེལ་བ་ལྟར། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་བདུད་བཞིའི་དག་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་

པའི་དོན་ནོ། གཉིས་པ་མི་གནས་པའི་དེ་འཆད་པར། མཁའ་ལ་རྒྱང་བརྟེན། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱང་དང་རྒྱ་དང་གསེར་
གྲི་དཀྲིལ་འཁོར་གསུམ་དང་། དེ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་བརྟེན་པ་དང་། མཐར་ནམ་མཁའ་སྟོང་པར་འཇིག་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ལ་རྩལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱ་དཀྲིལ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ས་དཀྲིལ་ཆགས་པ་དང་། མཐར་ཤིན་ཏུ་འཆི་བའི་མེ་
གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེའི་ངང་ལ་ཞིག་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་། ཞི་བདེ་ལ་བྱུགས་མི་གཞོལ་ཡང་བདེན་
ཞེན་གྱིས་གནས་པའང་མིན་ནོ། རྟེན་གསུམ་གྱིས་འཕངས་པའི་དེ་འཆད་པར། གང་གི་ཆེ་ནའང་། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དཔེར་ན་བྱ་གཤོག་པ་
གཉིས་ལྷན་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དེར་མི་གནས་པ་དང་། ས་ལ་མི་ལྟངས་ལྟར། ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དེ་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་
ཀྱང་། ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལའང་མི་ལྟངས་དོ། རྟེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་འཕྲོངས་བསྐབ། ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དཔེར་
ན་འཕྲོངས་བསྐབ་པའི་སྒྲིས་བྱའི་མདའ་བཞིན་དུ་རྩོགས་སྒྲིན་སྒྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། འདི་དག་ལ་ཁྱད་
པར་རྒྱང་ཟད་རེ་མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་གསུང་། འཛིན་པ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་དག་སྟོང་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དཔེར་ན་
དག་སྟོང་རྩེ་འཕྱུལ་ཅན་གྱིས་ནམ་མཁའ་གནས་བཞིན་དུ་སྟོང་ལམ་བཞི་སྟོན་པ་ལྟར། འདི་སྟོང་པར་གནས་པས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་ཀྱང་། ང་ལ་
དུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་དམིགས་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་མི་འགའ། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། གདུགས་གཉིས་བཟུང་སྟེ་མཆོངས་ན་
གཡང་སར་རྒྱང་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གདུགས་བཟུང་བས་ཐེག་དམན་གྱི་གཡང་སར་རྒྱང་བར་མི་འགྱུར་བའི་དོན་
ནོ། མཚན་མ་མེད་པའི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་རིན་ཆེན་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། དེད་དཔོན་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་ལ་དགའ་ནས་
སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་གནས་སུ་མི་འཛོག་པའི་དོན་ནོ། སྟོན་མེད་ཀྱི་དེ་འཆད་པར། དཔེར་ན་དོན་གཉེར་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱང་། ཆོང་
པ་གཞན་ལ་ལམ་རྒྱས་སྟོན་པར་བྱེད་ཀྱང་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐེག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གནས་པའི་
དོན་ནོ། ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་དེ་དང་། ཆོད་མེད་པའི་དེ་གཉིས་འཆད་པར། གང་ཆོ་འགྲོ་ལ་ནས། རིག་བྱ། སྐབས་བཞི་པའོ། ཞེས་པའི་སྒྲི་ཀ་གསུམ་
བྱང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་སོགས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ན་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟོགས་མ་ཐོབ་པ་
ཡིན་ཞེས་ཐོག་ཕྱོགས་སྟོན་ཆོད་མེད་པའི་དེ་དང་། དེ་ལྟར་ཤེས་ཤིང་སྟོང་འཆོམ་པར་སྟོན་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟོགས་ཐོབ་པ་ཡིན་
ཞེས་མི་ཐོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་དོ། །

༥ ཉམས་ལེན་སྒྲིར་བཞི་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་བརྟེན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཡོད་པས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་རྩོགས་སྒྲིར་བ་
བཤད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་ཅི་སྒྲིར་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྩོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། ཞེས་སོགས་བྱང་།
དེའང་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་སྟོན་བྱེད་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་དེ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་འབྲེལ་མེད་ལྟ་བུར་མ་སོང་
བར་གཅིག་གོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བར་བྱས་ཏེ་མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་འཇུག་ཐོག་གི་སྟོན་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་རྩོགས་
པར་སྟོན་པས་རྟོགས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཅི་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་ན་དེའི་འོག་དུ་ཅི་སྒྲིར་བཤད་
ལ། ཅི་སྒྲིར་ལའང་སྒྲིར་མཐོང་སྟོན་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅི་སྒྲིར་དང་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ལའང་དྲོད་ཅི་བཟོད་མཆོག་གི་ཅི་སྒྲིར་བཞི་
ལས། དང་པོ་དྲོད་ཅི་སྒྲིར་ནི། རྟོགས་སྟོན་དུ་བཤད་ནས་དེའི་རྩིས་སུ་ཅི་སྒྲིར་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་མིན་ཡང་གདུལ་བྱས་གོ་སྐྱབས་རྟོགས་དེ་དང་དེ་

འབྲུང་བའི་རྟགས་ཅན་ཅེ་སྒྱུར་ནས་གི་ངོ་བོ་མཚན་ནས་འཕངས་པ་ཡིན་གསུང་། རྟོན་ཅེ་སྒྱུར་ལ་རྟགས་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་
དང་བོ་ལྷ་མི་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་སང་མི་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་སང་པའི་སྐབས་དང་སྒྱུར་ལ་བྱུང་གྲིས་དང་བོ་དྲུག་མི་ལམ་དང་། དེ་
ནས་གཉིས་སང་མི་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ནས་བཞི་སང་པའི་སྐབས་ལ་སྒྱུར། མདོ་ལས་དང་བོ་དྲུག་མི་ལམ་དང་། བརྟན་པ་སང་མི་གཉིས་ཀ་དང་སྒྱུར་
ལ་སྟག་མ་ལ་ཁྱད་པར་མ་སྒྱུར་རོ། །ཉིན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཅོམ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྩལ་ཅོམ་ཡང་མེད་
པར་གོམས་པས། མི་ལམ་ནའང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བཟླ་ཞིང་བདེན་ཞེན་དག་པོ་མི་འབྲུང་བ་སྟེ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་
པའི་ལག་རྩིས་དང་། ཉིན་པར་ཡང་ཐབས་ལ་གོམས་པས་མི་ལམ་ནའང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་འབྲུང་བ་སྟེ་འདི་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་
རྟགས་ཡིན་ལ། མི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་ངེ་མ་སྤངས། ཁྲིམ་སོགས་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དམན་པའི་
ཡིད་བྱེད་ལ་འཛིག་དགོས་ཤིང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུང་། སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པས་མི་ལམ་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱར་བ་མཐོང་བ་དང་། སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པས་མི་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་རང་ལ་
ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་། སྟོང་རྩེ་གོམས་པས་མི་ལམ་ན་གཞན་སྟུག་བཟུལ་ལས་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། མི་ལམ་ན་དཔུལ་བ་སོགས་མཐོང་
བས་མི་སྟག་ཅིང་རང་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མིང་ཅོམ་ཡང་མི་གྲགས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་འདེབས་ཤིང་སང་
པའི་ཆོ་ན་རྩིས་སུ་བྱ་རྟེ། སྟོན་བརྒྱུད་དག་པའི་རྒྱ་ལ་འབད་པའོ། །རྟགས་གཉིས་པ་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་དེ་ཉིད་སྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
དག་བཅོམ་པ་དག་ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་དང་རྟེན་རྟོགས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་མི་ལམ་དུ་འདོད་པ་མི་བསྐྱེད་ན་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་དེ་དང་ཆོས་སྟོན་པའི་དེ་གཉིས་འཆད་པར། སངས་རྒྱས་རྣམས་མཐོང་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། དན་སོང་སྤོང་
བ་རྩིས་སུ་བྱ་བའི་དེ་འཆད་པར། མི་ལམ་ན་ནི་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་བྱུང་། རྟགས་དང་བོ་བརྒྱུད་ནི། བརྒྱུད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རབ་
འབྱོར་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས་
ལེའུ་ཉི་ཤུ་པའོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། འདིར་རང་ལ་འཁོར་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བསྐྱར་བ་སོགས་འགལ་ཆེན་ལས་ཟུར་ལྟར་བཤད་
གསུང་། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་འཛོག་པའོ། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་སྒྱུར་བ་རྩོགས་ཀྱང་ཐབས་
མཁས་ཀྱི་ལེའུ་འེ་བར་དུ་རྟགས་འདི་དག་བཤད་འདུག་པས་མཚན་འབྱེད་དཀའ་བར་སྤྲང་ཡང་འདིར་སྐབས་བཞི་པ་དང་ལྷ་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
སོ་སོར་བྱེ་རྟེན་གསལ་བར་བཤད་པས་འདི་འདྲ་རེའི་སྟོང་ནས་སྤོང་དོན་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་འཛིག་དགོས་གསུང་། ཁྱོད་ཁྱེད་མེས་ཆོག་པ་བདེན་
ཆོག་བརྗོད་མ་ཐག་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་དེ་དང་། གཞོད་སྒྲིན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཡིད་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བདེན་ཆོག་བརྗོད་མ་ཐག་
ཞེ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱེད་མ་ལས་མ་ཞེ་བ་ནི་བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་གྱི་ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཀྱི་སྟག་མ་ལུས་པའི་རྣམ་སྟོན་དུ་བརྒྱུད་སྟོང་པར་
གསུངས་ལ། ཉི་ཁྲི་ལས་ལུལ་མི་དག་པའི་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་དུ་གསུངས་ཀྱང་གང་ཟག་གཉིས་ཀའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆ་ཡོད་པས་
མདོ་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ཐོབ་ཞེན་དུ་ཁས་སྤངས་ཆོག་གསུང་། ལྷ་མ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འབྲུང་བ་དང་། ལྷ་མ་སེམས་ཅན་གྱི་གཞོད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་གཉིས་སྒྱུད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་བྱུང་། དེ་ལྟར་ཞེ་བ་ལའང་བྱིར་མི་

ཐོག་པའི་རྟགས་ཡིན་མེན་གྱི་མུ་བཞི་ཡོད་དེ། ང་རྒྱལ་དང་སྒྲོམ་སེམས་མེད་པར་ཞི་བ་དེ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། བདུད་གྱི་མཐུས་ཞི་བ་དེ་
མེན་པ་དང་། ཆ་འགའ་རེ་ཞི། ཆ་འགའ་རེ་མ་ཞི་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། ཐོག་པ་ནི་གཉིས་ཀ་མེན་པ་ལོ། ཁྱོད་ཁྱེད་མེས་ཆོག་པ་ཞི་བ་དང་།
གནོད་པ་རྟགས་དེ་གཉིས་ལས་འཕྲོས་ནས་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། ཅི་སྟེ་དེ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་བརྒྱད་བྱུང་།
དེའང་དེ་ལྟར་བདེན་ཆོག་གིས་ཞི་བའི་ཆོ་བདག་ལྷ་དང་བསྟན་པར་འདུག་སྟེ་སྒྲོམ་སེམས་བྱེད་ཅིང་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་བརྟན་པར་བྱེད་ན་དེ་
བདུད་གྱི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྒྲི་ཀ་དང་བོད་དོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་བྱང་སེམས་ལ་བདུད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲགས་རྟེན་པར་ཤེས་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་ཕ་མ་
སོགས་བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དང་སྟེ་བ་ལྷ་མ་སོགས་ཀྱི་མིང་ལྷ་དང་བསྟན་ནས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་འང་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་མིང་
འདི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་འདས་པའི་དེ་དག་བདེན་པས་མ་འོངས་པ་ལྷ་དང་བསྟན་པའང་བདེན་པར་འདུག་སྟེ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བདུད་
གྱིས་བསྐྱད་པ་དང་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱུ་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ནི་སྒྲི་ཀ་གཉིས་པའི་དོན་ནོ། བྱིར་དབེན་པ་ལ་བྱི་འདྲུ་འཛི་ལས་དབེན་པ་དང་། རང་
རྒྱལ་གཡེང་གིས་དབེན་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། བྱང་སེམས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་པར་བྱེད་པའི་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པ་དེ་
གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་མེད་པར་ནགས་ཁྲོད་ན་གནས་པ་དེ་གྲོད་ན་གནས་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་སྒྲོད་པར་བྱེད་པ་ནི་བདུད་གྱིས་བསྐྱད་པ་ཡིན་ལ།
གྲོད་ན་གནས་ཀྱང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པར་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྩ་རི་མཐོན་
བོར་གཅིག་ཕྱར་དང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཀྱང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་འདྲེས་པར་གནས་པ་དང་། འགོ་དོན་བཙོན་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་བརྟན་
པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་མི་དབྱེས་པར་མ་ཟད་སྤྱད་པའི་གནས་སུ་གསུངས་པ་ནི་སྒྲི་ཀ་བཞི་པའི་དོན་ནོ། །འོ་ན་གཅིག་ཕྱར་བསྐྱད་པ་དེ་དབེན་པ་
མེན་ན་དབེན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཁྱོད་ངམ་དགོན་པར་གནས་ཀྱང་རྩ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་མ་འདྲེས་པར་འགོ་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བས་
བསྐྱུགས་པའི་དབེན་པར་གནས་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གི་དོན་ནོ། །རྟགས་བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ཀྱི་འཕྲོས་དོན་དེ་ཉིད་བརྒྱད་རྫོང་པར་
འཆད་པའི་ཆོ། རབ་འབྱོར་ཡང་དེ་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོག་འདི་སྤྱད་དུ་སྒྲུ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཆོག་གང་གིས་
ཞེས་པ་ནས་བདུད་གྱི་ལས་ཀྱི་ལེན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་
པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་བས་ན། ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རྟགས་དང་རྟགས་མ་ཡིན་པའི་མཚམས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱེད་མི་རུས་པས་
གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱའོ། །བཤེས་གཉེན་དེའི་ཡོན་ཏན་ཇི་སྟེ་ལུ་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
པའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱེད་པར་ཅན་གཉིས་ཆང་བའི་ཕར་ཕྱིན་ནི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ།
འབྱུང་པོ་དཔག་མེད་འཛིགས་པར་བྱེད། བཅས་སོགས་ལྟར། དཔལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་། རང་གི་
ཡོངས་འཛིན་གྱིས་སྤིང་ཞིའི་མཐའ་བཀག་སྟེ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་སུ་འཁྱེད་པར་བྱེད་དོ། །བརྒྱད་རྫོང་པ་ལས། བམ་པོ་བརྟུ་དགུ་པ། དེ་ནས་
ཡང་བཙོམ་ཐུན་འདས་ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་ཉིད་དུ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བརྟེན་པར་བྱ་གསུངས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པ་དུག་ནི་སྟོན་པའོ་ལམ་མོ་ཞེས་པ་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་། སྤང་བའོ་སྒྲིན་མའོ། །འོད་དོ་ཞེས་པ་གསུམ་ནི་སྤང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་
གསུམ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྦྱོབ་པའོ་ཞེས་སོགས་དུག་ནི་རིམ་བཞིན་ས་དུག་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་པའོ། ཞེས་པ་དང་རྟགས་པ་དང་

སོགས་བཞི་ནི་ས་བདུན་པ་སོགས་བཞི་ལ་སྒྱུར་ཁིང་། དེའང་ལམ་མཐན་གྱིས་ཁྲིད་དེ་བཤོད་བྱེད་དངོས་ནི་རང་གི་རྒྱུ་པ་ཡིན་པ་ལྟར། ཕྱི་ལོངས་
འཛིན་གྱིས་ལམ་བསྟན་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བཤོད་པ་ཡིན་གསུང་། ཤར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའི་
རྟགས་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། རྒྱལ་བ་འདས་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། སྒྲིན་མ་དང་སྟངས་བསྟན་སྟོང་པར་བཤེས་གཉེན་
གྱི་མཚུག་ཏུ་སྒྱུར་ཁིང་། སྟུང་པར་འདི་ལ་སྒྱུར་འདུག་པ་འགྲུག་གྱི་ཁྱད་ཅིག་ཡིན་ནམ་གསུང་། རྟོན་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱུང་བའོ། །བརྟུང་སྟོང་པར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རས། རབ་འབྱོར་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད།
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་རྟགས་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་བཞི་བྱུང་། རྟོན་ནི་དུག་མ་ཐོས་ཀྱང་ཐོས་
པར་འདུག་སྟུང་དུ་བདེན་པར་བཟུང་ནས་སྒྲིན་ཞུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར། བདག་མེད་བཞིན་དུ་བདག་དང་བདག་གིར་བཟུང་སྟེ་ལས་བསགས་ཏེ་
ཉོན་མོངས་པའམ་སྟུག་བསྐལ་འབྱུང་བར་འགྲུག་བས་བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་མི་ཅུང་ཁིང་མི་དམིགས་པའི་སྒྲིན་མའི་ཕྱིན་ལ་བསྐབ་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་དགུ་དངོས་སུ་ཆོག་ཟེན་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། མངོན་ཞེན་མེད་པའི་རྟགས་བརྟུང་སྟོང་པ་ལས་རབ་
འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ལགས་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། བྱང་ཆུབ་ཏེ་བའི་དེ་
བཅོམ་ཐུན་འདས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱིས་མི་བརྗེ་བར་འགྲུག་རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད་གསུང་། ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་ནི་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་གི་སྒྲིན་མ་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའང་རྟོན་བསྐུས་སྒྲིན་མེར་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྒྱུར་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཡིན་པས་བཅུ་དྲུག་གཅིག་ཅར་སྒྱེ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དོ།
།རང་ལྷགས་ལ་རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་པོ་སྒྱུར་ལམ་ཅེ་སྒྱུར་གོང་འཕེལ་དུ་སོང་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛིག་པས་ཐུག་སྒྱེ་བ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་
འདིར་ཡང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་དུ་སྒྱེ་བར་འགྲུབ་གསུང་། རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་སྟུང་པར་འཆད་
པའི་ཆོ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་བཞི་བྱུང་། བརྒྱ་ཐུའི་སྟུང་འགྲེལ་ལྟར། འཛུག་པར་བྱ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་
འཕེལ་དང་པོ་དང་། དེ་ནས་སྒྲིག་གཉིས་གྱིས་གཉིས་པ་དང་། ཡང་གཉིས་གྱིས་རྣམ་འཕེལ་གསུམ་པ་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འཛམ་བུའི་སོགས་སྟོང་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པ་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་སྒྲིག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དང་། ཤར་ཕྱིན་
གཅིག་ཕུས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། གཞན་སྟུག་བསྐལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེས་ཟེན་པར་བྱས་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ཆང་བར་སྒྲོབ་
དགོས་པ་ནི་སྒྲིག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལོ། །འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བརྟུང་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་ཡང་གལ་ཏེ་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ན་
ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན། དེའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། ལྷ་མི་ངན་སོང་གསུམ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན། དལ་བ་རྟུང་གཟོན་པ་དག ཅས་སོགས་གྱིས་འཆད་གསུང་། ཤར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆེ་མི་ཞིག་ཐོན་ཆད་ཅས་
སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དལལ་པོ་ཞིག་གིས་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་རྟེད་དཀའ་བར་ལྷུང་པ་དེ་རྟེད་མ་ཐག་པོར་ན། སྟུག་བསྐལ་ཁིང་རྟེད་རྒྱ་ཞིག་
ཨ་ཡོད་སྟུང་པ་ལས། གཞན་བསམ་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་མེན་པ་བསམ་རྒྱ་མེད་པའི་དོན་ལོ། །བརྟུང་སྟོང་པར། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནས།
དཔེར་ན་རྟོན་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། མི་སྒྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་སོགས་གྱིས་རྣམ་འཕེལ་གསུམ་བསྐྱེམས་ཏེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ།
ཉི་མ་སྒྲིན་དང་བལ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། དེའང་སྟོང་པ་དང་ནི་མཚན་མ་མེད་སྟོང་པ། ཞེས་པས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་ནས་མི་སྒྱེ་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་དེ་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ཆུབ་བྱེད་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་འཕེལ་གཉིས་བསྟན་ལ། དག་བཅོམ་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་མང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་པས་བྱང་པར་འཕགས་པའི་དེ་བསྟན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཚང་བར་སྒྲིན་པའི་བྱང་སེམས་འདིས་སྒྲིན་སོགས་འཁོར་གསུམ་མི་
དམིགས་པར་ཉམས་སྤྱད་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་སྟེ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འཕྱར་བས་ན་རྟགས་དང་རྟ་བས་མ་ཟེན་
པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྔ་ལ་སྒྲོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་དེ་རྟར་ན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་མི་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་ན་ནས། གང་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྲིན་པའི་
བདག་པོ་ཆེན་པོ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱིས་འཆད། རྣམ་འཕེལ་བྱག་པ་སྟེ་རིས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་བའི་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་ །ཅེས་སོགས་སྒྲི་
ཀ་གཉིས་བྱང་། དོན་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་ཞིག་ཆུང་འཕྲི་དུས་ན་འད་རྟོར་ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་འདོད་ན་རྒྱལ་སྤྱི་ལ་མངའ་གསོལ་བའི་ཆོ་སྒྲོས་ཅི་
དགོས་ཞེས་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་ལྟར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདིས་ཀྱང་ད་རྟ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཕན་བདེ་སྦྱབ་ཅིང་དོན་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་
པའི་ཆོ་རྩ་ཅི་སྒྲོས་སྟུང་དུ་དཀར་ཕྱགས་སྟོང་བའི་རྟ་རྣམས་དགའ་བར་འཕྱར་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་སོགས་འོངས་ནས་དེ་ལ་བསྐྱུང་བར་འཕྱར་
བ་ཡིན་གསུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་བ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་འོངས་ནས་ཞེས་པ་ནས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱི་ལུ་ཞེས་བྱ་
སྟེ་ཉེ་ཤུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་གསུང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དེ་དང་། རྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་སྒྲེ་བོ་ལ་མཚུངས་
པར་གནས་པའི་དེ་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆེ། དེ་ཡི་ཆོ་རྩ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་བྱག་བྱང་། དེའང་སྒྲི་ཀ་དང་པོའི་དོན་ནི། དེའི་ཆོ་བདུད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་ནི་བདག་གི་ཡུལ་ལས་འདའ་བར་འཕྱར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་འདི་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་མང་པོ་ཡང་འདའ་བར་བྱེད་པས་
བདག་གི་ཡུལ་སྟོང་པར་འཕྱར་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ཞིང་འཇིགས་པ་སྟོན་ཕྱིར་ཕྱགས་སྟུ་སྟུར་མདའ་གཏོང་བ་སོགས་ཉེར་འཆོ་དུ་མ་ཞིག་སྦྱབ་པར་
བྱེད་ཅེས་པའོ། །ཡིད་རྒྱར་འཕྱར་ཞེས་པའི་ཡིད་ཡར་བཅད་དེ། རྒྱར་འཕྱར་ཞེས་པ་ནི་མ་རྒྱར་རམ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་། བདུད་ཀྱིས་དེ་
རྟར་བྱས་ཀྱང་སྐགས་མི་རྟེན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོ་མཁས་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་འཆད། དེའང་དཔེར་ན་གཤོག་པ་
གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱ་ནི་སའི་ཆོར་མ་སོགས་ལ་མི་རེག་པར་མཁའ་ལ་འགོ་བ་ལྟར། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཆང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདུད་ཀྱི་ཉེས་
པ་དེ་དག་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་འགོ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་པར་ཞེན་པས་ཉེས་ན་དེ་དག་གིས་རེག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སྐགས་རྟེན་པའི་བྱང་
སེམས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གསུམ་གྱིས་འཆད། དེའང་བྱང་སེམས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁྲོས་ཏེ་ཐོག་མར་ངག་
གིས་མཚང་འབྲུ་བ་ལུས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་རེག་པ་སོགས་བྱེད་པའི་འཐབ་མོ་དང་། རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་ཞེས་ཕྱེ་གཙོད་པ་ཚུན་ཆད་ལ་ཐུག་པའི་ཚད་པ་སྟེ།
དེ་རྟར་བྱང་སེམས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་རིང་བར་འཕྱར་བ་དང་། ཤ་ཟ་དང་འདྲ་བར་འཕྱར་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་
ཕྱགས་རྣམས་དགའ་བར་འཕྱར་ལ། དེའང་ཤ་ཟ་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་འཆོ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
བདེ་སྦྱབ་པའི་དམ་བཅའ་ལས་ཉམས་པས་ཤ་ཟ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་རིང་ཚུལ་དང་བདུད་ཀྱིས་སྐགས་རྟེན་
ཚུལ་ཇི་རྟར་ཞེ་ན། ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ། །ཅེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་བཤད། ཁོ་སེམས་ཀྱི་གངས་ཀྱིས་དཔྱལ་བར་གནས་དགོས་པ་དང་།
ལམ་ལ་གཞི་ནས་སྒྲོབ་དགོས་པ་སོགས་ཡིག་ཆ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྟར་ཡིན་ལ། ཐ་བ་ནི་ལོ་རྟག་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཞིང་ལ་ཐ་བ་ཟེར་བ་རྟར་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་མི་རུང་བར་བྱས་པ་དེ་ལ་ཐ་བ་སྟོན་ལྡན་ཟེར་གསུངས་སྟུམ། དེ་དག་སྟོང་ཚུལ་ཇི་རྟར་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན་

སངས་རྒྱས་བཟོད་པའི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་འཆད། བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་དེ་དག་ཤེས་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་བསྒྲུལ་ནས་སྤོང་བར་ཆད་ཀྱང་ལ་རྩེ་གུང་ཐང་གི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དང་ཕྱི་མར་མི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་དང་ཏེ་འོངས་པས་
ན་ཁྲོ་བའི་སེམས་འདི་ནི་བཟང་པོ་མེན་སྟེ་དུ་དེས་བཞིན་གྱིས་བྱ་ར་བྱས་ཏེ་ཐུང་བྱང་དམ་མ་བྱུང་། བྱུང་བར་འདུག་ན་འགྲོད་སེམས་དྲག་པོ་
དང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མི་བྱེད་སྟེ་སྟེ་སེམས་བྱེད་ལ། བག་ཆགས་དན་པའི་དབང་གིས་བྱང་ན་འད་དགའ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འདིར་སྒྲོབ་པ་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དྲིན་ཅན་གྱི་མར་གྱུར་ཚུལ་དང་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་
ཆོགས་རྒྱལ་པའི་ཞིང་ཡིན་པར་འདྲ་བས་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བྱང་སེམས་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་སྒྲོ་མི་རིགས་པར་མ་ཟད་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་ལྟ་དགོས་པར་གསུངས་པས་ན་རྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་འཁོར་བརྒྱུད་པའང་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།
འདིར་རྩོམ་པ་རྒྱ་བྱེད་དུ་བྱོན་པའི་ཕྱིན་ཆད་པའི་རྟེན་ཨ་ཅ་ར་སྟོ་ཅན་ཁྲེ་འོང་བའི་ལ་རྩེ་གུང་ཐང་གིས་སྒྲིང་བར་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པར། འཕགས་པ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་པ། དེ་ནས་ཡང་ནས། ད་རྒྱལ་གྱི་ལུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
རྣམ་འཁོར་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་སོ་སོར་བསྟན་གསུང་། བདག་གི་ཆ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་དང་ཚུལ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་
ཡིན་གསུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་གཉིས་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། གང་
ཞིག་སྒྲོབ་ཆོ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། ཐ་སྙད་དུ་སྟོབས་མི་འཛིགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་ཀྱང་དོན་དམ་པར་གང་ཡང་
ཁས་མི་ལེན་པའི་དོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དེ་བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལུན་འདས་ལ་ཆོ་དང་ལུན་པ་ནས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པོ། སྟོབས་དག་ལ་སྒྲོབ་པོ། མི་འཛིགས་པ་དག་ལ་སྒྲོབ་པོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་དམ་སྟུམ། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལ་དོན་
དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་འཆད་པར། རབ་
འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོའི་ས་ཕྱོགས་ནས་གསེར་ས་ལེ་སྟུམ་དངུལ་དག་འབྱུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཁྱུང་གི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། བ་ཆ་
སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་མང་ལ་གསེར་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་ཁྱུང་བ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཁྱུང་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་སོགས་
མང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

མི་མཐུན་པའི་སེམས་མི་སྟེ་བའི་དེ་སྟུང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ཅེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་ལོན་པའི་བར་སྟངས་ལ་ཐུན་པ་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་དུག་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲོབ་པས་ཚུལ་འཆལ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཐེལ་གྱིས་
གཞོན་ཅིང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྟེ་བའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་། ནས། ཐ་བ་དང་ལུན་པའི་
སེམས་མི་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཟུགས་སོགས་དང་ལུན་པར་རྟོག་པའི་སེམས་མི་སྟེ་བའི་དེ་དང་། ཕར་ཕྱིན་སྟུང་པའི་དེ་གཉིས་སྟུང་པར་
འཆད་པའི་ཆོ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱུང་། གསུང་རབ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་འཛིག་ལྟའི་ནང་དུ་ལྟ་དན་རེ་གཉིས་འདུ་བ་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོག་གནས་ན་དབང་པོ་གཞན་འདུས་པ་ལྟར། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་དམིགས་པར་སྒྲོབ་པའི་ཤར་ཕྱིན་ནང་དུ་
ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་དོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནས།
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ནང་དུ་འདུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དང་ལུན་པར་མི་རྟོག་པའི་དེ་འཆད། འདི་ལྟ་

སྟེ་དཔེར་ན་འཇིག་ཚོགས་ལ་ཉམས་སྟོང་གིས་ཤིང་ཕྱིན་སྐྱེད་པའི་དེ་འཆད་གསུང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་དེ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཉེ་བའི་དེ་གཉིས་འཆད་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་ཞེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐོག་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཐམས་ཅད་
མ་ཚང་བ་མེད་པར་སྟོབ་ཀྱང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དང་། རྩོམས་ཚིག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་ཐོག་པ་ཆེན་བོད་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྟོན་པས་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བའི་དོན་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱུར་དེ་ཉམ་པས་ན། རྟན་རྒྱལ་པར་རོལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་
བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་རྒྱལ་འཕེལ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་ཅེ་སྒྱུར་གཉིས་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་དང་། སེམས་
ཀྱན་གནས་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་མཚོན་ཏེ་སྟོན་པས་དང་པོ་ནི། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྒྱལ་ཞེས་སྟོན་པས་ཀྱང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་
རབ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་གྱི་ཆ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། སྤང་པའི་རྩ་བ་གཅིད་བྱེད་དངོས་རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་སྤང་པ་ལས་
གྲོལ་བ་ཙམ་སྒྱུར་མི་ལེན་པར་ཡུན་རིང་གནས་པ་དེ་སྤྱིར་རྩེ་ཆེན་བོད་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་པར་མི་རྟོག་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་
ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྩས་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་འོང་གསུང་། དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། མི་ཚོགས་བྱང་ཆུབ། ཅེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། རྩེ་སྟེ་ཡི་
རང་གིས་དེའི་ཡུལ་ཐབས་ཤེས་གྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པོ་མཚོན་པར་བསྟན་པས་སྤྱིར་དོན་ཡིན་གསུང་། སེམས་ཀྱན་གནས་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་འཆད་
པའི་ཚེ། དགེ་བ་དོན་གཉེར་ཞེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩེ་སྟེ་ཡི་རང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ལ་ཆོགས་མེད་པ་དམ་པའང་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཛོགས། །འདི་བྱུང་སྟེ་སེམས་ཀྱན་གནས་ལ་སྒྱུར་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པར།
བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཡི་རང་གི་བསོད་ནམས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སེམས་ཀྱན་གནས་གསུངས་པས་འདི་གཉིས་མདོ་ཆོན་གཅིག་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལམ་
གསུང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མ་བཤད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོགས་པར་མི་རྩུས་པས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ནི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་བསྟན་ལ། དེ་གཉིས་སྐྱེད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཞེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་ཐར་སྟོན་གསུམ་འཛོགས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཞེས་སྟེ་མི་
རུང་བས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་བས། གཉིས་སྤྱང་གི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་
ལ་རྒྱུའི་སྟོན་པ་ལྟ་དང་འབྲས་བུའི་སྟོན་པ་བཞི་བསྟན་པས། དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། རྒྱལ་མཁའ་ཁམས་དེ་ཞེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། འགལ་བ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འགྲེལ་བ་དག་ཏུ་ཕན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་འགལ་བ་ཞེས་འབྱུང་མོད་ཀྱང་། རྒྱལ་མཁའ་དེ་ཐོགས་རིག་བཅད་ཙམ་དུ་གནས་
གྱི་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་ལྟར། དམན་ལམ་དེ་ཐོག་ཆེན་ལ་སྟོན་ཏེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཐོག་བྱར་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་གཞོད་
བྱ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་གསུང་། དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་ཀྱང་གསེར་འཕྲེང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གསུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་
པས་ཡིན་གྱི་བདེན་གཉིས་དང་བདེན་བཞི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཞག་པའི་ངེས་པ་མེད་ཀྱང་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆ་ཚང་རེ་ཁོང་ན་ལེན་རྒྱ་ཡོད་
གསུང་། སོ་སྟེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤྱང་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། འཕགས་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ཉམ་ལྟར་བ་གཙོ་ཆེ་བས་རྩེ་ཆེན་སོ་སྟེ་དང་། བརྟགས་འཛོན་
འཕགས་པའི་རྟོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁྱབ་མཐའ་བྱས་ནས་འཛོགས་དཀའ་གསུང་། རྩེ་ཆེན་དགུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེད་པར་
འཆད་པའི་ཚེ་སྟེ་བོད་དབུས་ན། ཞེས་སྟོན་གཅིག་བྱུང་། སྤྱི་མའི་རྟོག་སྟངས་དོན་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྱིར་ལམ་བཞི་སྟོན་གྱི་བྱེད་བསྟོན་
མེད་དུ་སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོན་དུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བར་བསྟན་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་ནས་རྩེ་ཆེན་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་།

བཏགས་འཛིན་དགུ་བཟན་པ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་བྱུང་། འདིར་ཟུ་མ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་
ཆེར་མེད་ཀྱང་མདོ་ལས་སྐབས་ལ་ལར་གཉེན་པོ་དང་ལ་ལར་སྤང་བའི་སྒྲིན་པ་བཟན་པ་དེ་བཟན་བཅས་ཀྱི་མདོའི་མཚམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་གསུངས་
པ་ནི་སྤྱི་དོན་གསལ་བར་བྱས་ཚུལ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་
པའི་ཚེ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་མཁས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུང་བྱུང་། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་སྟེ་དང་དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་
ཀྱིས་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་ཚུལ་དང་། སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་བཟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བདུད་བཞིའི་དང་པོ་ལྷའི་བྱའི་
བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་ཚུལ། གཞུའི་ལྷང་མཉམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བདུད་དུ་གྱུར་ཅིང་དེ་དག་གི་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་རེ་རེ་ཡང་སྤྱི་མཐོང་གངས་དང་
མཉམ་པ་སྤྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་ཚུགས་ལ། དེར་མ་ཟད་བདུད་བཞི་གང་གིས་ཀྱང་སྤྱི་བར་དཀའ་ཉེ། དེ་ལྟར་ཉམས་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་སྤྱོད་པ་བཟུང་བའི་སངས་
རྒྱུ་ཀྱིས་དགོངས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱད་པའི་ཆོག་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱུད་སྤོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་དུག་པ་རྒྱུགས་པ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་སྤྱང་བྱ་རྣམ་
རྟོག་བཤད་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་སྟོན་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དེ་རྒྱ་གད་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཕྲོ་ཅེ་ན་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱ་ནི་རང་གིས་གསུལ་
བྱ་གཞན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འབྲས་བྱ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་དེའི་རྒྱ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཞན་རྒྱུད་སྤོང་བ་དང་གཉིས་དང་།
རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞན་ལ་བསྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྤོང་བ་གཅིག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར་། འདིར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་
ལ་བྱས་ན་ལུང་གིས་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་སྒྲིན་པར་འགྱུར་ལ། འདི་ལ་གསེར་འབྲང་ལས་ལུང་སྟོན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་དག་གི་བཤད་བྱ་
རྩ་བའི་མདོ་བརྒྱུད་སྤོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་མེ་རྟོག་སེམ་མཐུ་མེ་རྟོག་བཀུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེའུར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དུག་སྤོང་
མ་འོངས་པར་མེ་རྟོག་བཀུ་པ་ཞེས་བྱ་བར་མེད་མཐུན་པར་སངས་རྒྱུ་ཏེ་བསྐྱུགས་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་ལུང་བཟན་པའི་བྱིར་ན། ལུང་སྟོན་
པ་ལ་སྤྱོར་བ་ཉིད་འཐད་པར་མདོན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡུམ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་དུག་
བྱུང་། ཤེར་བྱིན་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རང་གིས་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་པ་ཐག་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་
བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པར་རིག་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །རྒྱ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་ཉ་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ནི་བྱང་སེམས་
ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པའི་དཔེ་དང་ཉ་རྒྱུར་གནས་ཀྱང་འཕྲོ་སྟེ་མི་འཆི་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཀྱང་མདོན་དུ་བྱས་ཏེ་ཞི་
བདེས་སྤྱགས་སྤྱགས་ནས་གཞན་དོན་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཀྱང་པ་གཉིས་པོ་
དབྱས་མཐའི་ལུང་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ནས་མཐའ་གཟུགས་སྤྱི་བར་ན་ཆོས་གཞན་ལ་གོ་འབྲེད་པ་དང་། ཐོགས་རིག་བཅད་ཅམ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཅན་
གཞན་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། སྤྱི་མཐའ་རང་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱ་དེ་སྤྱི་བར་ན་བཅིངས་སྟོལ་སོགས་མི་རུང་བ་དང་། དགག་བྱ་བཅད་
ཅམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་དེར་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛིག་སྤྱི་བར་ཅམ་ཞིག་སྤྱི་མཐའ་སྤྱིའི་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་ཀྱང་དགག་བྱའི་སྤྱི་བར་གསུང་གིས་
ནང་གསེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་གསུམ་ཀྱིས་དྲི་མ་ཟད་པའི་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆེན་འཕྲོ་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་
རྣམས་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་བདེན་པར་མ་གྱུབ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་འང་སྒྲིན་བཅས་ནས་
བསྒྲིམས་པས་དྲི་མ་ཟད་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་རྒྱུ་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་རྒྱུ་རྟེན་མེད་ལ།
གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་རྒྱུ་དོན་སྤོང་དུ་གྱུབ་པའི་རྒྱུ་རྟེན་ཆད་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། བདེན་མི་བདེན་གཉིས་ལས་གང་

བདེན་པའམ་དོན་ལ་གནས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཉན་པར་དྲི་མ་ཟད་སྟེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕྱང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་གི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེལ་སྤྱི་ཐོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དྲི་མ་ཟད་སྟེ་དྲི་མའི་གནས་ལྷགས་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རྟག་ཏུ་སྟེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་ཐུང་བར་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་། དེས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་བསྟན་ནས། ཁས་སྒྲུང་དང་འགལ་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ལྟོན་པས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་གཉིས་འགལ་འདུ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ཕྱང་བྱ་རྣམ་རྟག་གི་ཞེན་ཡུལ་དོན་དུ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་ཕྱང་སྟེ་སྤོང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཕྱོགས་ཐའི་གཙོ་བོ་དོན་སྣེ་པོ་ཡིན་གསུང་། འདིར་བདག་མེད་གསུམ་བསྟན་པ་ནི་ལྟ་བུ་འོག་མར་སྒྲིབ་སྤངས་ཤིང་མར་འཁྱུང་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་དང་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་ཀར། ཐོན་པོ་སྒྲིབ་སྤངས་ཤེས་པ་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་ཁེགས་ནས། ཐོ་སྒྲིབ་ཤེས་པ་སྒྲིབ་སྤངས་རྒྱས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་གཞན་མ་ཁེགས་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ལུ་དབང་པོ་རྒྱལ་ཡང་ཞེས་སོགས་མཐུན་པར་གསུངས་པས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞིར་བྱེད་པ་དཔྱད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་ཁེགས་པའི་རིམ་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། གསེར་འབྲེང་ལས་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་ཁོང་། མཉམ་གཞག་དང་རྒྱས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་ན་འདྲ་བ་གསུང་། འདི་ལ་ཀུན་བཟུངས་ལས་རྒྱས་བཟོད་བཞི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་བཀག་གཤམ་དུ་སེམས་གསལ་རིག་གི་ཆ་ལྟར་མར་ལུས་པར་བསམ་ནས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་འཛིན་པ་མི་འཐད་དེ། ཅུ་བའི་གཞུང་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ཅེས་མེད་དགག་དགོས་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཉིས་སྟོང་དང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གཅིག་དུ་བྲལ་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགག་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་དངོས་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་རྒྱུང་པས་ཆོག་གམ་སྒྲུམ་པའི་ལོག་རྟག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་པར་བྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་བྱག་བྱག་ཆང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱག་ཆན་བྱག་གི་མཐོང་ཆེ་བསྟན་པ་ཡིན་གསུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་སྦྱང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། བསྐྱབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་བཞི་བྱུང་། ས་ལ་ཅི་ཤིང་ནགས་ཆལ་སོགས་སྟེ་ཡང་ས་ལ་ཟད་པ་སོགས་མེད་པ་ལྟར་ཐ་སྟངས་དུ་སྒྲུབ་དོར་ཐམས་ཅད་ཅུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་ནོ། །མཉམ་གཞག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་བསྒྲིམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྒྱས་ཐོབ་ཏུ་འདྲེན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྷགས་འབྱུང་ཐོག་སོགས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་དགོས་པས། དེ་ཉིད་སྦྱང་པར་འཆད་པའི་ཆེ། སེམས་ཙན་ཐ་མ་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་དང་རྒྱུང་པ་གཉིས་བྱུང་། སྒྲིག་དང་པོས་རྒྱ་མ་རིག་པ་དང་། རྒྱུན་ལས་དང་སྟེང་ལེན་སོགས་ཆོགས་པ་ལས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་ཉོན་མོངས་འཕངས་འབྲས་བྱེད་བདུན་སོགས་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྒྲིག་གཉིས་པས་བདག་མེད་རྟགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྒྱུན་ཆོགས་ནས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་གསོག་ལ། དེ་མ་བསགས་པས་སྤྱུག་བསྐལ་གྱི་འབྲེལ་འཁོར་མི་འབྱུང་ཁོང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲེལ་འཁོར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ནས་རྒྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཐ་སྟངས་དུ་དེ་ལྟར་ཅུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཟད་སྟེ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

འདི་དག་བློ་མྱོང་ལྟུང་འབྲེལ་དུ་བྱང་ཆེན་ལ་སྦྱར་ཞིང་། ཉེན་འབྲེལ་ལ་སྦྱར་བ་སློབ་དཔོན་གྱི་སྦྱང་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལ་མི་གསལ་ཡང་གསུང་གི་
བབ་ལ་སྦྱར་ཆོག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འདུག་གསུང་། སྦྱར་མཐོང་སྒྲིན་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱར་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་བཤད་ཟིན་ནས་
སྒྲིན་ལས་ཅེ་སྦྱར་ནི་མཐོང་ལས་ཅེ་སྦྱར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་སྒྲིན་ལ་བཤད་ནས་སྤང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྩེ་སུ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིན་ལས་དུ་སྤང་བྱེད་
གཉེན་པོ་སྒྲིན་ལ་བཤད་ནས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་རྩེ་སུ་བཤད་པ་ནི་རེ་རེའི་འདུང་གཉེན་གཉིས་ཀ་མཚན་པའི་ཆེད་ཡིན་གསུང་། སྒྲིན་ལས་ལ་
དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྒྲིན་ལས་འཇུག་ཙམ་མཚན་གཞིར་བསྟན་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཚལ་སྦྱང་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། དེའང་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་སྦྱུལ་བ་སྦྱར་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ནས་གཞན་དོན་མཐའ་ཡས་པ་བྱེད་པ་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་འདི་དག་ལ་གང་འདོད་འདོད་དུ་སྒྲིན་ལས་པར་འཇུག་
ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་། སྦྱར་བ་གཉིས་དང་དངོས་གཞི་གསུམ་སྟེ་ཁྱེ་གསུངས་པའི་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀྱང་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། ཅུ་བའི་ཆོག་ཟིན་ལ་གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཡར་བཙུབ་པ་ཉུ་བྱར་
འདུག་ཀྱང་། དེ་ཉུར་བྱས་ན་གངས་ཀྱང་མི་འགྲིགས་པས་དང་པོར་འགོག་པ་གཅིག་ལུ་བོར་ནས་སྤིང་ཅེ་ལ་ཞུགས། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ་དང་།
དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྤིང་ཅེ་གཉིས་བོར་ནས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འཇུག་པ་སོགས་གོང་ནས་མར་ཅི་དགོས་པ་ཡིན་གསུང་། འགོག་སྒྲིན་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་
དང་འདོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ལ་དང་པོར་སྤང་མི་རྒྱས་པས་འགོག་པ་ནས་སྤིང་ཅེར་བབ་སྟེ་ཕྱིར་རྒྱར་ཅུང་ཟད་བྱས་པ་ན་འདོད་པ་ལ་རྩེ་ཉེར་
སོང་བ་དང་འདོད་སེམས་ལ་སྤང་བ་ལ་སྤིང་ཅེར་རྒྱར་ཅུང་ཟེར་རོ། །མདོན་པ་ནས་སྤིང་ཅེ་དང་འདོད་པ་གཉིས་རིང་བ་རྣམས་པ་བཞིས་རིང་བར་
བཤད་ཀྱང་སྐབས་གཞན་ཡིན་པས་མི་གཞོད་པར་འབྲེལ་ཆེན་ནས་བཤད་གསུང་། དེ་ཉིད་སྦྱང་བར་འཆད་པའི་ཆོ། ཉེ་མ་སྤྲིན་མེད། ཅས་སོགས་སྒྲི་
ཀ་གསུམ་དང་ཀླང་པ་གཉིས་བྱང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་ཀྱང་རྒྱ་སྒྲིན་ལས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཟད་པས་བསམ་གཟུགས་
དེ་དག་གིས་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་བའི་རྒྱ་འམ་རྟེན་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་དེ་དག་ཕྱན་བཞིན་དུ་འདོད་པར་གཞན་དོན་དུ་སྟེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཙམ་ཟད་
པའི་ཕྱིར་དུང་མི་གནས་པར་སྤྲ་མེད་བྱང་ཅུབ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་སྦྱར་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ན་
དེའི་དབང་གིས་པལ་ཆེར་གཟུགས་སུ་སྟེ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དེ་ཐོབ་ཕྱིན་གཟུགས་མེད་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གསུང་། ཡོན་ཏན་སོགས་
པའི་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་བ་སོགས་ཟེར་བ་ཉུར་སྤང་བྱ་རྟོག་དགུ་བཞི་སོ་དུག་དང་། དེའང་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱུད་དུ་བྱེ་བ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པས་དགེ་སྦྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཆོགས་ཀྱན་ཞེས་གསུངས་པ་ཉུར་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ངོ་མཚར་མཛད་བྱང་
གཉིས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བཤད་གསུངས། འདི་དག་གིས་སྤང་བྱ་རྟོག་ཕྱོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོ་
དང་བྱར་དུ་སྦྱར་བ་མི་འདུག་གསུང་། དེ་ནས་སྤང་བྱ་རྟོག་ལ། མདོར་བསྐྱས་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་ཆོས་མདོར་བསྐྱས་སྒྲིན་པ་ལ་འཇུག་
བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པ་སོགས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པས་དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་མཐོང་སྒྲིན་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ཁྱད་པར་ཆེར་མེད་དོ། །བསྟངས་བས་ཡོངས་
སུ་མ་བཟུང་ཞེས་པའི་བསྟངས་བ་དེ་བཀྱར་སྟེ་དང་བསྟེ་སྟངས་བྱེད་ཅས་པའི་བསྟངས་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱས་བསྐྱས་གང་གིའང་
ཆོས་སྒྲིན་པའི་སྦོད་དུ་མ་ཐུར་པས་རེ་ཞིག་བཏང་སྒྲིན་སུ་བཞག་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཅུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྟེ་བ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་
ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པས། སྒྲིན་དང་སྒྲིན་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་དམ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ཡིད་

བྱེད་དང་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་པ་འང་མིན་སྒྲིན་མེད་པ་འང་མིན་པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བབུང་གི་ཚུལ་དུ་ཡིན་གྱི། འདྲ་མི་མིན་ཅེས་བྱང་ཡེས་བཤད་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་རིག་རལ་གྱིས་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་སྤྲོད་ནས་འཛིག་པར་གསུངས་པ་གསེར་འབྲེང་ནས་རང་
ལུགས་སུ་བྱས་གསུང་། འདིར་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་། ཞེས་པ། སྒྲིན་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་དང་སྤྱེལ་དགོས་ལ། འདིའི་ཡུལ་ནི་ངོས་
སྐལ་གྱི་ཐང་བྱ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་བྱེད་དགོས། བྱེད་པོ་ཐ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རྩིས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་
ཡོད་པས་དང་པོ་གསུམ་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་པའི་སོ་སྒྲི་དང་ལམ་བདེན་གྱི་ཐོབ་པ་ལ་བཏགས་པའི་འཕགས་པ་ལ་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། འདིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་རྫོངས་སོགས་ལ་
དམིགས་སོགས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པས་མཚུངས་པར་ལྡན་མི་ལྡན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཕྱོག་པ་ཐ་དང་དང་། འོན་ལ་སྒྲི་
ཇི་བཞེན་དུ་འཛིན་ཞེས་པ་ནི། དབུ་མ་པས་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་པ་ངས་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་སྤྲོད་པ་དང་དོན་དུ་བཞེད་པས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་སྤྲོད་
པའི་མདོའི་བརྒྱུད་དོན་མི་རྟག་པ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་ཤིང་མི་རྟག་པ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་
པས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་མདོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་རྟག་པ་དེ་ལས་གཞན་བདེན་མེད་དུ་དངས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་པ་
སོགས་གྱིས་དེ་ཙམ་ལ་ངས་དོན་དུ་འདོད་པས་དོན་ལ་སྒྲི་ཇི་བཞེན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡམས་ནད་ལྟ་བུའི་རྟོག་པ་འདི་རྣམས་གོང་དུ་
བཤད་པའི་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་གོམས་པ་དབང་དུ་ལྷུར་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ཟད་པ་ན་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱད་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྒྲི་བོ་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་ལས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་འདི་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་གྱིས་
མཚོན་པར་བསྟན་ལ། དེའང་སྤྲོད་གསུམ་གྱི་སྒྲི་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལས་ཀྱང་འདི་བསོད་
ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དངོས་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཆང་ཁིང་སྐད་ཅིག་མ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ལྟེ་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཕན་བདེའི་སྒྲི་བརྒྱ་གཅིག་ཅར་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སངས་རྒྱས། ལ་ཅིག་གིས། གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས། ཞེས་སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཏགས་པ་བ་རྒྱན་མཐའ་བ་ལ་བྱས་ནས་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་ལ་འདོད་པ་
ནི་མི་འཐད་དེ། སྤྱིར་ས་བརྩ་བ་བ་སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མིན་པ་སོགས་སྒྲིས་
བརྒྱུད་གྱིས་དབྱེ་བ་བྱས་པའི་སྐབས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲི་དང་དེའང་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་
བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་
ཚོ། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་བྱུང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ལ་བཀོད་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པ་བསོད་ནམས་
ཆེ་བ་དེ་འགོད་པའི་ཡུལ་ལ་མཚོག་དམན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ཡིན་ལ། གང་མཚོག་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་ན་གཞན་ལ་མི་ཆགས་པས། འདིར་
ཡང་དཔེར་ན་རྩ་ཡུལ་དུ་འགོ་མ་རྒྱང་བའི་འཛམ་གླིང་གི་མི་ཞིག་སྤྲོད་ཆད་རང་གི་གནས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་སོགས་མཛོས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བར་
སྒྲི་ཡོད་པ་ལས་བྱིས་རྩ་ཡུལ་དུ་བྱིན་ཏེ་རྩའི་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་མཐོང་ནས་སྤྲོད་འདིར་འོང་ཡང་། རང་གི་གནས་སོགས་ལ་སྒྱུག་ལོག་
ཅིང་དེ་ལ་མི་ཆགས་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་བས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་མི་
བྱེད་ན། འཁོར་བའི་བདེ་བ་ལ་མི་ཆགས་པ་ནི་ལྟ་སྒྲིས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེ་ལྟར་མི་ཆགས་ཀྱང་འཁོར་བའི་གནས་སུ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལེན་པར་

བྱེད་ལ། འདྲིའི་འདྲོད་པའི་ཁམས་ཞེས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འདྲོད་ཁམས་ལ་མི་བྱེད་པར། བྱང་སེམས་གང་དུ་སྒྲེ་བར་འདྲོད་པའི་ཁམས་དེར་སྒྲེ་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ནམ་གསུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ་དེའང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མིན་པར་བདེན་སྒྲོང་སྒྲུ་མ་
ཉྩ་བྱར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ནི་གདོད་ནས་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་བདག་གྱེན་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་
གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་མ་བརྟེན་པར་བསྐྱལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་བྱན་པའི་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེས་རྣམ་མཁྱེན་རང་
དབང་དུ་སྒྲེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་རྟོགས་དཀའ་བ་དེ་རང་གི་སྒྲོར་མ་ཤོང་བ་ན་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས།
དངོས་སྒྲུབ་ས་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་འཕངས་པ་དེ་འདྲིའི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟགས་ཡིན་གསུང་། ལྷན་ཀ་བརྒྱུད་མར་
འབྱུང་བའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་མེད་ན་ཡེ་མེད་དུ་གོ་ནས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་ལ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་ཟེར་བ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་
པ་ལ་འོ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུར་རྩི་ཟེར་བ་དང་། བདེན་པར་མ་གྲུབ་ནའང་གཏན་མེད་ལས་མ་འདས་ཞེས་སྐལ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་རྣམ་
འབྲེལ་ལས། ས་བོན་སོགས་ནི་སྒྲུག་སོགས་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ས་བོན་ལས་སྒྲུག་གྱི་སྒྲེ་བ་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ས་བོན་ལས་སྒྲུག་གྱི་སྒྲེ་བ་ཀྱན་རྩིབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅི་སྟེ་དོན་དམ་དུ་མེད་དེ། རང་ངོས་ནས་རྒྱ་
ལས་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ཉྩ་བ་ཡིན་ལ། དངོས་སྒྲུབ་རང་གི་ལྷགས་ལ་འདི་རིགས་པ་རྩི་ཤོས་ཡིན་ཀྱང་། ཡོད་ན་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་
པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་སོང་བ་དེ་བདེན་གཉིས་གྱི་རྒྱལ་རང་གི་སྒྲོ་ངོར་མ་ཤོང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱིས། དཔུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཆོས་གང་ཡོད་
པར་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་ནས་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནས་པ་
དེའི་ཆོ་ལྷ་བའི་དབྱེད་པ་རྟོགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཛོག་དགོས་གསུང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཀྱན་རྩིབ་ཀྱི་ཕྱོགས་འགོག་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཀྱན་རྩིབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་འགོག་པར་
བྱེད་པ་ཀྱན་རྩིབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་ཀྱན་རྩིབ་སྒྲོ་ནས་ལན་འདེབས་པ་དང་། ཀྱན་རྩིབ་སྒྲོ་ཅན་ལ་
དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་འདེབས་གསུང་། དེའང་ལམ་སྒྲོམ་པའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་
པས། དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ཉྩེ་འདི་ནི་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སྒྲོག་ན་ཀྱན་རྩིབ་སྒྲོ་ཅན་དུ་འབྱུར་བས་བརྒྱ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཀྱན་རྩིབ་དང་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གཉིས་གཉིས་བཞག་ཆོག་པ་འདྲ་གསུང་། སྒྲིན་
སོགས་གྱི་སྒྲོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུལ་འདི་ལ་རྩས་འདི་སྒྲིན་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་བསམ་ན་བདེན་ཞེན་དུ་
འབྱུར་བར་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདུན་པ་ཆོགས་རྒྱུང་རྒྱས་ཆོག་པོ་རྩོགས་པའི་ཐབས་མཁས་གྱི་སྒྲོད་པ་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་དུ་འང་རྟོགས་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱུད་
པ་ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་དང་། བྱང་སེམས་གྱིས་ལམ་བསྐོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་བསྐོམ་པ་འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཡིན་
ལ་ཁྱོད་གྱིས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྒྱུད་པ་ལམ་མི་འཐད་པའི་ལྷན་ཀ་དང་གསུམ་པོ་འདྲིའི་
རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀར་ཀྱན་རྩིབ་བཀོད་པས་ཀྱན་རྩིབ་རིགས་མཐུན་གྱི་ལྷན་ཀ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་འདི་ལ་རྩོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་ནས་འབྲས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བྱ་ཐོབ་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་གསུང་། བསལ་བྱ་ལོག་སྐྱབ་པལ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་སོགས་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་སྒྲིན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་སྒྲིན་པ་ལ་དྲིས་ན་མཐར་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ལས་མེད་པས་འདྲིར་ཐེ་ཚོམ་ཞེས་བསྟན་གསུང་། གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་གི་དབལ་གཞིམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཁ་ཕྱིར་བསྟན་ཁོ་ན་མི་རུང་ངོ་། །འདི་དག་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱལ་པོའི་བྱས་ཤིངས་པ་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་པོས་བྱས་པར་འཛིག་པ་ལྟར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟུན་བས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྟུན་པར་འཛིག་གསུང་། དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བཤད་པའི་ཚེ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་ཀ་ལྟ་བུར་། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རྟེན་ཀྱང་དེ་ཆེ་རང་ལ་དག་ཡོད་པའམ་ཆུང་བོས་པར་འགྱུར་ན་མི་ལེན་པར་བྱིས་དག་མེད་ཅིང་རང་ལ་དགོས་པའི་དུས་སུ་སྤངས་ནས་རང་གི་འདོད་པ་བསྐྱབ་ཅིང་མི་ཆགས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་དུས་མེན་དུ་འབྱས་བྱ་མཛོད་དུ་མི་བྱེད་པར་བྱིས་སྤོང་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཉེན་མེད་པའི་ཆེ་མཛོད་དུ་བྱེད་དོ། །གཅིག་ཕུར་བསྐྱབ་ཀྱང་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་སྤྱོད་ན་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་བྱེ་རོལ་དུ་འདོད་ཡོན་ལྡན་གཡེངས་ཀྱང་། རྣང་དུ་དམན་པའི་ཡིད་བྱེད་མི་སྤྱོད་ན་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྱས་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་གོང་དུ་དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྱས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་མི་བྱེད་པར་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་དགོས་པས་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྱས་གསུངས་སོ། །སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཅེ་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྱུར་མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྱུར་བཞིར་བསྐྱས་ནས་སྒྲིམ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཐར་གྱིས་སྒྱུར་བ་ལ། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོ་དང་གྲངས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་དང་པོར་འདི་སྒྲིམ་འདིའི་རྩེས་སུ་འདི་སྒྲིམ། དེའི་འོག་ཏུ་འདི་སྒྲིམ་ཞེས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་རྒྱུད་ལ་གང་སྟེས་པ་དེ་བརྟན་པོ་ཞིག་འབྱུང་ལ། གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་དང་པོར་སྒྲིམ་པ་རྩེས་སུ་ལེན་པ། རྩེས་སུ་སྒྲིམ་དགོས་པ་དང་པོར་བསྒྲིམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་མི་སྟེ་སྟེ། ཁ་ཅིག་དང་པོར་རྟོང་ཉིད་བསྟེན་རྟོགས་སོགས་བསྒྲིམས་ན་འདྲ་སྟེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ངེས་འབྱུང་སུ་སྟེ་ཟེར་ལ། མཐར་གང་ཡང་མི་སྟེ་བར་དངོས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུང་། ཉེ་ཆོ་བ་དང་སྤྲ་ཆོགས་ཉིད། །ཅེས་པའི་དོན་ནི། སྤང་བྱ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྤངས་པས་ཉེ་ཆོ་བ་དང་། ཉན་རང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཨང་ཐུང་བས་འབྱས་བྱ་བཞིའི་མཆོམས་སོ་སོར་བཅད་དེ་མང་པོ་ཞིག་བཞག་པས་ན་སྤྲ་ཆོགས་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། དངོས་པོ་ལྟན་དང་མི་ལྟན་ཞེས་པ་ནི། བདེན་འཛིན་གཙོ་བོར་སྤོང་མི་སྤོང་གི་ལམ་གྱི་རུས་པ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ནོ། །སྒྲིན་སོགས་པར་བྱིན་དུག་ཏུ་རྒྱལ་སྤྱི་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་འདུ་བས་ལམ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་སོགས་རྩེས་དྲན་དུག་གིས་གཤམ་སེལ་བོགས་འདོན་གྱི་སྒྲིན་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་གྱིས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་འདྲན་པར་ཞེན་པ་ཟས་དུག་ཅན་ལྟར་འགྲོ་ཞིང་དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་དགོས་པས་ལམ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པས། མཐར་གྱིས་བྱ་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མཐར་གྱིས་སྒྲོབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྐྱབ་པ་གཉིས་འདྲིར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། རང་ལུགས་ལ་བྱ་བའི་སྒྲི་སྒྲི་ཡིན་པས་གསུམ་ག་འདྲིར་དངོས་སུ་བསྐྱས་པར་གསེར་འབྲེང་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུང་། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བྱིན་དུག་དང་། སྐྱབ་པའི་རྟོན་

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། སྤང་བླང་གི་སྒྲིན་མ་ཆོས་དཀོན་མཆོག །ཐུ་མ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐབས་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྩེས་སུ་
དུན་པ་གསུམ་དང་། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་ཐུན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བའི་སྒྲིན་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་དུན་པ་དང་། དགེ་བ་ཐམས་
ཅད་སྐབས་པའི་གཏོང་བ་དུན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་མཐོན་པོར་ལྷགས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་སྦྱང་བ་
བཞི་པོ་རྣམས་སྐྱགས་ཁུལ་བར་འཁྱུར་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུང་སྟེ་ཉེ་དག་དཔལ་བོའི་ཚུལ་དུ་དུན་པ་དང་། དམིགས་མེད་ཀྱིས་ཟེན་
པའི་ཤེས་རབ་དང་བཙུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་པར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་མི་འདུ་བར་ཐལ། ས་བཙུའི་པར་ཕྱིན་བཙུ་ལྷག་ཚུལ་
སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། པར་ཕྱིན་ཕྱི་མ་བཞི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འདུ་ཚུལ་ནི། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགེ་ཆ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་གི་ཆོགས་རྒྱུ་དུས་བསོད་ནམས་སྐབས་པོ་ཆེ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་འཇོག་
དགོས་ལ། དགེ་ཆ་རྒྱུ་ཟད་ཅམ་ལའང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་ཡི་རང་བྱེད་པ་དེ་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་མཁན་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་རྒྱུ་དུ་ཞིག་ལའང་གཅེས་སྤྲས་སུ་བྱེད་ལ། མི་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་ནོར་བུ་ལས་ཀྱང་ཟན་གོང་
ཞིག་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིན་ལམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ནི་སྒྲིན་པའི་ཡུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པས་ཤེས་རབ་ཏུ་འདུ། སྒྲིན་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ནི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་གྱིས་མི་བཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་ཤེས་རབ་ལ་རག་ལས་པས་དཔེར་ན་དུ་འདུ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
པར་ཕྱིན་ཤར་ཕྱིན་དུ་འདུ་བ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་དེ་གཉིས་ལྷག་ཚུལ་ཁྱད་མེད་དུ་འཁྱུར་ཞེ་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ནི་རི་རྩ་བ་
རྟོགས་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རི་རྩེད་པ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པར་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་བྱང་ས་སོགས་ན་གསལ་བར་ཡོད་གསུང་།
ཕྱི་མ་ནི་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་རྩེས་སུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་གོ། སྒོ་བ་དཔོན་
གྱིས་འདུ་ཚུལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ལ། པར་ཕྱིན་དུག་ཅེ་མེད་ནང་དུ་བཞི་ག་འདུ་བར་བཤད་དེ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་ལ་བསྟུ་དངོས་བཞི་
འཇོག་ཅིང་། དེའང་མཁོ་བ་སྐྱིན་པ་སྐྱིན་པར་འདུ། ལྷན་པར་སྤྲོ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་འདུ། དོན་མཐུན་པ་བཟོད་པར་འདུ། དོན་སྦྱོད་པ་བཙོན་འགྲུས་
སུ་འདུ་བ་སོགས་ཡིན་གསུང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བུ་སྤྲོ་སྤྲོད་པར་སྦྱོར་བའི་ཆོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྐྱིན་པས་ཡི་དུགས་འགོ་བ་གཙོད། ཁེས་
པ་ནས། སྤྱུག་བཟལ་ཟད་པར་བྱ་བྱིར་འགོ་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྒྲིན་ཀྱི་བཞི་དང་སྦྱར་ཞིང་ལེགས་པར་སྤྲོང་མོད། སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་དེ་
ལྟར་མ་སྦྱར་བར། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་ཀྱི་གཅིག་དང་སྦྱར། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བཙན་པོའི་གཡོག་མོ་དེ་གཞན་དུ་བྱུང་
འགོ་བ་ལྷ་བྱུའི་བྱ་བ་གང་ལའང་འཁྱོག་པོར་བྱ་མི་རུས་པར་རྒྱལ་པོ་ལ་རག་ལས་ནས་འཇུག་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་གང་ཟེན་ཟེན་ནས་
འཁྱོག་པོར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་པའི་དམ་བཅའ་དེ་ལས་མི་འདྲའ་བའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟེ་
དཀའ་གནས་ཡིན་པས་དཔྱོད་དགོས་གསུང་། མཐར་གྱིས་པ་དེ་བརྒྱུད་སྟོང་པར་ཡང་། སེ་རྟེན་སྒྲིན་མའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོག་གཅིག་པོ་འདི་ལས་མེད་གསུངས།

གཉིས་པ་སྐད་ཅིག་སྦྱར་ནི། ཞོང་དུ་རྣམ་ཀྲུན་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་
པ་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་གངས་ཆང་མ་ཆང་གོ་རིམ་རྣམས་ལྷ་དག་བྱས་ཏེ་བཏན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་འོང་ན་སྐད་ཅིག་
སྦྱོར་འདི་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཐོག་པའི་སྒྲིན་པ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་

པའི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ས་བྱག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྒྱོང་
ཉིང་སོགས་སྒྲིན་པའི་ཆོ་མཚན་བཅས་ཚྱུ་བཅས་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མེད་ཚྱུ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབད་ཚྱུ་རགས་པ་དང་བཅས་
པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མཚན་མེད་ཚྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་འབད་ཚྱུ་རགས་པ་ཞི་བས་
ན་ནམ་པར་སྒྲིན་པ་ཡིན་པས། སྐད་ཅིག་སྒྱུར་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་མ་སྒྲིན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་གཉིས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟར་འབྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡང་། དང་པོར་སོ་སྒྲིའི་སྐབས་ལ་སྒྱོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཁྲིད། དེ་ནས་དོན་སྒྲིའི་སྒྲིན་པ་རྟོགས། དེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་
མཚན་བཅས་ཚྱུ་བཅས་དང་། མཚན་མེད་ཚྱུ་བཅས་དང་། མཚན་མེད་ཚྱུ་མེད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་
ཐུག་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་སྒྱུར་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་གསུང་། དེའི་ཆོ་སྒྲིན་སོགས་
ཟད་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། སྒྲིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུ་འདར་རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་ལམ་ཆང་བར་
བསྐྱུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནས་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་དགོས་ན་རེ་རེ་ནས་རིམ་མཐར་བྱིན་པར་འགྱུར་ཞེ་ན་སྒྲིན་
མེད་དེ། སྒྱོང་ཉིང་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། ཆོས་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་བཀག་པའི་དགག་བྱ་དེ་ཆོས་གཞན་ཞིག་གི་སྤྱིང་དུ་གྲུབ་ཡོད་ན་དེ་འདྲའི་སྒྱོང་ཉིང་
དེའང་ཉི་ཆོ་བའི་སྒྱོང་ཉིང་དུ་སོང་ལ། འདིར་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཆོས་གཅིག་གི་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་པ་ན་དགག་བྱ་རིགས་མཐུན་པས་ན་
ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་འདར་རིགས་པའི་སྒྲིབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཞིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ལྷགས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཀྱན་
གྱིས་བྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་སྤོལ་ཡིན་པས། ལྷགས་ལས་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཞེས་ཟེར་ཏེ། མངོན་པ་མཛོད་ལྟ་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་པ་
སྒྲིའི་གཞུང་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་འདིའང་དབུ་མ་པ་ཀྱན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་ལྷགས་ལས་ཞེས་སྤོལ་པ་ཡིན་གསུང་། ཙ་
ཤེས་ལས། ལྷ་དན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་མུང་འདས་དགག་བྱ་ཐ་མོག་དང་མ་གྲུབ་པ་དེར་
འཁོར་བའང་མ་གྲུབ་དགོས་པར་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཀྱན་མཐུན་ལ། བོད་འདིར་རྩོམ་པ་ལྟ་བུས་སྒྱོང་ཉིང་བདེན་གྲུབ་དང་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་
བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིང་དུ་རྟོགས་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དུ་སོང་བས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་
པར་བཀག་པ་ཡིན་གསུང་། གཞན་ཡང་འབྲས་བུའི་དུས་ན་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱས་པའི་དཔེ་ནི། ཟོ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཡན་ལག་དང་རྒྱ་
ལེན་པའི་སྒྱོད་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འཕེན་པ་སོགས་གཅིག་ཆར་བྱེད་ཀྱང་། རྒྱའི་དུས་སུ་དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་མེད་ཀྱང་།
སྒྲིན་བཟོ་ལགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཞེས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱ་ཆེ་ཞེ། ཟོ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྒྱ་འབོ་བའི་སྒྱོད་དང་ཐེག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བཟོ་
བོ་མཁས་པས་གྲུ་དག་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལགས་པར་བཟོས་པའི་མཐུས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་གཅིག་ཅར་བྱེད་ཀྱས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུང་། དེར་མ་ཟད་
གསང་སྤྲུལ་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྩོགས་སངས་རྒྱས། ཞེས་སྒྱུར་བར་གསུངས་པའང་ཐུད་ཆོན་པོ་མར་གྱི་རིན་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་
ཕར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་བུན་མོང་བས་རྒྱུད་བྱངས་ཏེ་ཆོགས་སུ་རྒྱུད་པ་ན་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ཐུན་པ་ལས་དབང་བཞི་
རྩོགས་པར་མཐོས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སོགས་སྤར་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྱུར་སྒྱོང་འགྱུར་གྱིས་སྤྲུག་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་སྤོལ་པ་རྒྱུ་བཞིན་
དུ་བསྐྱུང་བའི་སྤྱིང་ནས་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གང་ཅུང་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ན་གསང་སྤྲུལ་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པ་ལྟར་བ་
ཡིན་གྱི། ཕར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་བུན་མོང་བ་སྤོལ་དུ་མ་སོང་ན་གསང་སྤྲུལ་རྩི་རྩེའི་ཐེག་པ་ལམ་ཆེ་བ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྩོགས་སངས་རྒྱ་

མི་ལུས་ལ། ལམ་དེ་དག་སྒྲོན་དུ་སོང་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་ལུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
ཡང་ཡང་ཐོས་གསུང་། གཞན་ཡང་ལམ་རིམ་ཉ་ལྟ་བུའང་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་སྟགས་རེ་རེའང་དང་པོར་ལོ་དང་རྒྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་
པས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དེ་གོམས་ན་ཕྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལའང་འཆར་བ་ནི། རྩེ་སྒྲུབ་ཁང་པ་ཡིན་ནམ་ཆེབས་གོང་དུ་ཞོན་པའི་བར་ལ་ལམ་
རིམ་ཆར་གཅིག་སྐྱོད་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ཉ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན་ལམ་རྒྱས་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཤད་ནའང་མི་འཛིན་པ་ཉ་ལྟ་བུའི་ལམ་བར་དེ་རྒྱས་
ཡོད་ལ་སྐད་ཅིག་ལ་འཆར་བ་ཉ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་དེ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་དུའང་ཡོངས་སྐྱོད་སོ་སོའི་གོམས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་
སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དེ་ནི་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ཉ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ནི་མི་ལམ་དང་དེའི་ཡུལ་གཉིས་འབྲུལ་སྤང་ཙམ་ལས་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཉར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ཙམ་མ་
གཏོགས་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་གོམས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་ནི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོ་སྐད་ཅིག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་
པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། བརྒྱ་མའི་སྤྱད་འབྲེལ་ཉར་ན། ཆོས་འདི་ཡོངས་རྒྱུགས་བྱས་ནས་བྱང་
རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དེ། །ཞེས་པ་གཅིག་བྱ་དང་སྤྱར་ལ་འདིའང་ལེགས་པར་འགྲིགས་ལ་ཡོངས་དག་ཅེས་སྟགས་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་མཚན་སྐྱོར་སྤྱོད་
བ་ཞིག་ཡོད་གསུང་། སྒོ་བ་དཔོན་ཉར་ན། སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་འཆད་པའི་ཆོ། སྤྱོད་བྱས་སམ་ཞེས་སྟགས་སྤྱོད་ཀ་གཉིས་བྱང་། བར་མོ་
དེས་རྟག་ཏུ་རྩེ་བོའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་གཞན་མི་བྱེད་པ་ཉར་ན། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་ཀྱང་གཞན་དོན་གཅིག་བྱ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་གཞན་མི་བྱེད་
པའི་བྱིར། རྩེ་དང་ཤིང་ལས་མེ་བྱང་ཉེ་དེ་ཉིད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཉར་ན། དང་པོར་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱོད་སྟོན་རྟགས་དགོས་ཀྱང་། གསལ་སྤང་ཐོབ་ཉེ་
གོམས་པ་ལས་མཐར་གཉིས་སྤང་གི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སྟེག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆོ། མི་འབྲུགས་པའི་བྱིར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་པོ་འདི་ལས་མེད་ལ། མི་འབྲུགས་པ་དང་མི་བསྐྱོད་པ་དོན་འདྲ་བས། སྐད་ཅིག་
སྐྱོར་ཐོབ་པ་དེའི་ཆོད་མཚན་པའི་ཡིད་བྱེད་དང་། བདེན་འཛིན་སྟགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའམ་གཡོ་བ་མི་སྤྲིད་པའི་དོན་ནོ། །

༥ གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐུ་ལ་བཞེལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། དུན་པ་ཉེར་གཞག་སྟགས་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སྟགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། སྒོ་བརྒྱུད་ཀྱི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ལ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་།
ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ཉར་སེམས་བདེན་པས་
སྟོང་པ་དེ་ལ་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་ཉི་ཆེ་བས་དག་པས་ན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་
དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པས་ན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། རྩེ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོན་མིན་དང་།
ཞེས་སྟགས་ཉར་རང་བཞིན་དང་དོན་འདྲ་བས། རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོའང་ལྟག་པར་དག་རྒྱ་མེད་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དྲི་མས་དག་
ཅིང་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུང་། དེ་ཉར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བཤད་
པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་དེར་འདུས་སོ་སྟམ་ན། གོང་དུ་ཆོས་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་རྣམས་བསྐྱུས་ནས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་
གསུམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ནི་སངས་འཕགས་ཁོ་ནའི་ནང་པན་རྩེན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་རྟགས་རྩེན་གྱི་སྟོན་པ་ལེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་ནི་རང་གི་འཁོར་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་

ཡིན་པས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་མོས་པའི་སྒྲིན་ནས་དང་། སྤྱུལ་སྒྲིན་ནི་ཉན་རང་དང་སོ་སྒྲིན་ལས་དག་ཡན་ཆད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤྲང་བྱ་ཡོད་པས་དེ་
དག་གི་སྤྲང་བ་དང་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་བཞག་པ་ཡིན་གསུང་། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྷེ་ཆོན་
ཉེར་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིལ་བཅོལ་བ་ཡིན་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱི་ངོ་བོ་སྐབས་བཞི་བར་བཅོལ་བེན་ལ། རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན། ཟད་པར་གསུམ་གྱི་སྒྲི་
ནས་སངས་རྒྱས་རྩེ་སྤྲུལ་བྱ་ལས། ཐུབ་པ་སྤྱིབ་ཀྱང་དེས་པར་གྲོལ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཁྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་བྱུག། རྩུགས་གྲོལ་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། རྣམ་ཐར་ནི་རང་སའི་ཀྱན་དགྲིས་ལས་གྲོལ་བས་འཇོག་ལ། སངས་རྒྱས་ལམས་
གསུམ་གྱི་སྤྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྤྱུལ་བསྐྱར་སྤྲུལ་ཆོགས་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་གི་སྒྲིག་ཆ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་མཁྱེན་
པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གཞན་དོན་བྱེད་པས་དེའི་སྒྲིན་ས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱུང་དག་པ་བཞི་ནི། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་
ལས། ལེན་དང་གནས་དང་གཏོང་བ་དང་། སྤྱུལ་དང་ཡོངས་སྤྱུང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེས་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་
ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་ངོར་ལུས་ལེན་པ་དང་། སྤྱིའི་བཀོད་པ་གནས་པ་དང་། ཆོས་ལ་བསྐྱུལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲུང་ལས་འདའ་བར་སྒྲོན་པས་ན་
ལུས་སམ་རྟེན་དག་པ་དང་། གཟུགས་ཆེ་ཆུང་དུ་མ་སྤྱུལ་ཞིང་བཟང་དན་སྤྲུལ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ན་དམིགས་པ་དག་པ་དང་།
ཉིང་ངེ་འཇིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་པས་ན་ཐུགས་དག་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་བས་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སྤྱུང་
དག་པས་དེའི་སྒྲིན་ས་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་བྱ་ནི། །དབང་བསུ་ནི་ཆོག་གཏོང་འཇོག་ལ་དབང་བས་ཆོལ་དབང་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་ལ་སྒྲོམས་པར་ཁྱེགས་
པ་ལ་དབང་བས་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། རྣམ་ཐར་འཛིན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇིན་གྱི་སྒྲིན་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཆོལ་ངས་སྤྱོད་ཀྱིས་
རྣམ་ཡང་མོངས་པ་མེད་པས་ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བ་སྟེ་འདི་གསུམ་གཙོ་བོར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལས་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་འབྲུབ་པས་ལས་ལ་དབང་
བ་དང་། གང་དུ་སྒྲོན་པ་དེར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། གདུལ་བྱས་གང་མོས་པ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་
ལུས་པས་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ལ། དེ་བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པས་ནི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་བྱས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲོན་ལམ་ལ་དབང་བ་བཙོན་འགྲུས་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་དབང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་
གསུང་རབ་ཡན་ལག་བསུ་གཉིས་ལ་དབང་བ་སྟེ་འདི་གཉིས་ཤེས་རབ་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོ་སྒྲིག་གསུང་། རྟོགས་བསུ་ནི། རྟོགས་སོགས་
རྣམས་ལས་རྟོགས་དུག་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པའི་སྒྲིན་ས་རྟོགས་སྤྱུལ་བ་གཅིག་དང་། བདུད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་སྒྲིན་ས་རྟོགས་སྤྱུལ་བ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་ནི་མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། ཐུབ་པ་དང་སྤྱུལ་དང་དག་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་
དེས་པར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་བསྐྱུ་བའི། །བདུད་འཇོམས་ཁྱེད་ལ་ཕྱག་འཆམ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་
པའི་རྟོགས་ནི་གང་ཞིག་བྱས་ན་དན་སོང་དུ་སྒྲིམ་མི་སྲིད་ལ། གང་ཞིག་བྱས་ན་དན་སོང་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། གང་ཞིག་བྱས་ན་བདེ་འགྱོར་སྒྲིམ་མི་སྲིད་ལ།
གང་བྱས་ན་བདེ་འགྱོར་སྒྲིབ་པ་དེ་བདུད་ཀྱིས་སོག་པར་སྒྲོན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདུད་ཟེལ་གྱིས་མཐུན་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲོན་པ་དང་། ལས་
དང་དེའི་རྣམ་སྒྲིན་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་ནི། ངན་འགྲོ་ལས་གྲོལ་ཏེ་བདེ་འགྱོར་བའི་དཔེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་པ་ལ་རག་ལས་
པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱུལ་དངོས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱུལ་སྒྲོན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་
སྤྱུལ་བསྐྱུབ་པའི་ཆ་གྲོགས་སྤྱོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་དང་། སྤྱུལ་འགྲོ་གཉིས་སྤྱུལ་བ་ཆུང་དུའི་ཆོས་སྒྲིམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་

གྲིས་བདུད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་ཟེལ་གྲིས་མནན་ཏེ་གདུལ་བྱ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་དེའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྒྱུ་ཐར་སོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི།
བྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས། འདོད་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཐར་པར་འབྱུང་ནས་མིན་ཅེ་ལས་གོལ་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་ཉི་ཚེ་བ་
དང་། མཐར་ཐུང་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བདུད་གྲིས་བསྟེས་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གྲིས་བདུད་ཀྱི་སྦྱོང་པ་དེའང་ཟེལ་གྲིས་མནན་ཏེ་གདུལ་བྱ་
སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་འགོད་པ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མེན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི། ཐེག་དམན་རྣམས་དབང་པོ་མཆོག་མེན་
ལ། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་དབང་པོ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྒྲིབ་ལ་འགོད་པས་དེའི་སྒྲིབ་ནས་
སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་དྲན་པ་དང་། བསྟུང་བ་མེད་པ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་སངས་རྒྱས་རྩེས་སུ་དྲན་ཚུལ་ནི། མདོ་ཐེ་བྱུང་ལས། བསྟུང་མེད་བསྟེལ་
བ་མི་མངའ་བར། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་གསུངས། ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཉིས་སྤངས་པ། འཁོར་སྤུང་ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་བ་ལྟར་
བྱི་རོལ་ནས་ཆོས་དང་མཐུན་པར་བཅོས་ཀྱང་སྒྲིག་ཏུ་ཉེས་པ་བྱས་ན་མང་པོའི་ནང་དུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་དྲགས་ནས་འོངས་པ་དེ་རང་གི་ཞེ་ཡུགས་ན་
སྒྲིན་ཅིག་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་མངོན་སྒྲིག་མི་མངའ་བས་གཞན་གྱིས་ཤེས་དྲགས་ནས་སྦྱོང་ལམ་བསྒྲིམ་མི་དགོས་པར་འཁོར་གྱི་
ནང་དུ་བག་བརྒྱུད་ཏེ་བཞུགས་པས་ན། བསྟུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། བསྟུང་བྱ་བསྟུང་བ་མེད་ཅེས་བ་མིན་གསུང་། ཆོས་སྒྲིན་པའི་ཆོ་འདི་ནི་
བདག་ལ་གྲུས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་ཆགས་པ་དང་། འདི་ནི་མི་གྲུས་པར་འདུག་སྟུང་དུ་སྤང་བའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན་དྲན་པ་ཉེར་
གཞག་ཅེས་བྱ་ཡི། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་མི་འདྲ་གསུང་། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཚའི་སྒྲུབ་
བཞིན་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས་ན་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ་སྟེ། འདི་གསུམ་མདོ་ཐེ་བྱུང་དུ་བསྟེས་ཏེ་བསྟན་ཏོ། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཉོན་
མོངས་ཀྱི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པས་ན་གསལ་ཆལ་དུ་ཁྱ་ཙེ་འདོན་པ་དང་། སྤུལ་ཐོག་པས་བརྩིས་པ་སོགས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་
བཞག་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལ་བྱེ་སྤྲའི་ལུགས་ལ་ཁྱུང་པར་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་
སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྟུས་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་ཆོ། ཐུགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཟག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཐེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ལས་སོགས་སུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་ཞེས་དོན་བདུན་ཅུའི་རྟེན་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ནི་སྒྱུ་བཞིར་འདོད་པ་ལ་
ཅིག་ལའོ་ཞེས་སྒྲིབ་དཔོན་རང་གི་འང་བཞེད་པའོ། གཞན་དག་སྒྱུ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་ཤེ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ནི། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་
གཅིག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་མདོར་བསྟན་ནས། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་གང་གི་རང་བཞིན་དུ་འགྲོ་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
ཕྱོགས་མཐུན་ཆོད་མེད་དང་། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཆོས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་འདི་བྱུང་བེར་རོ། དེ་ལ་སྒྱུ་བཞིར་འདོད་པ་
དག་ན་ཤེ། འོ་ན་རྟེན་པ་ཐ་མས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་ཞེས་སྟོན་རིགས་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་ཞེས་སྟོན་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། རྣམས་ཀྱི་ལ་ཆོས་སྒྱུ་དང་།
རྣམས་ཏེ་ཀྱི་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུ་ཡིན་པ་ལས་འདིར་སྤེལ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྒྱུ་ཞེས་བརྒྱུད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །
ཉི་མེད་རྣམས་འགྲེལ་ལས་གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱིས་པས་ཞེས་འབྱུང་བ་འདི་དང་དོན་ཁྱུང་པར་མེད་གསུང་། སྒྲིབ་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཙུང་གྱི་གངས་ངེས་ལ་
ཙུང་པ་མིན་ནོ། ཡང་སྒྱུ་བཞི་འདོད་པ་དག་ན་ཤེ། ཆོས་སྒྲིབ་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཁྱུང་པར་གསུམ་ཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་དེ་ཉིད་ཆད་པར་འགྱུར་
བས་མི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྒྲིབ་ནང་ནས་གལ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་ནས་མཁའ་ལྷ་བྱུང་བ་དང་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་ཁྱུང་པར་

ཅན་གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིང་བ་སྦྱང་པའི་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་པ་སྟགས་ཀྱིས་དོན་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གང་གི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དེ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིན་པས་ན་གལ་ཆེ་ཤོས་དང་ཆད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། རོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་
པ་དང་། སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་གཉིས་སྒྲིང་གི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལས་གནས་གྱུར་ནས་རྒྱུ་པར་དག་པ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་སུ་སྒྲིང་བ་སྦྱང་པའི་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་པ་སྟགས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནས་ཡང་དག་
བརྗེད་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོགས་བཅད་འདིའི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་མི་འབྱུང་བས་ལུས་མདོར་བསྟན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱ་གསུམ་
ཁོ་ནར་འབྲུབ་བོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བཞིར་བསྟན་ན། ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འོངས་སྐྱ་འབྱུང་
བས་མདོར་བསྟན་ཀྱིས་བཤད་གོ་རིམ་མི་མཐུན་པས་ན་ཆ་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་སྐྱ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཡོད་ན་བསྟན་
བཤད་གོ་རིམ་མ་མཐུན་གྱི་འོངས་པ་ཞེ་ན། སྤངས་སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཐོན་ལ་བཤད་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་དུ་
ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཐུག་ཏུ་བཤད་པས་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཡང་འགལ་བ་མེད་པར་ཁྱོད་
གྱིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཐུག་ཏུ་ཆོས་སྐྱ་སྤྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་དོན་ཁྱད་པར་
ཅན་སྒྲིང་བ་བསྦྱང་པའི་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་སུ་མཛད་དང་། ཐེབ་སྒྲིབ་ཀྱི་དོད་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དང་མཛད་པ་སྒྲིབ་བ་གསུམ་གྱི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་བཤད་ལྟར་ན་རྟགས་འདི་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། ཐེ་མ་ཐེ་
མ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྱས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་སྤྱར་ན་འདྲ་ཐེབ་སྒྲིབ་ལེགས་མོད་འདྲིར་ཐེབ་སྒྲིབ་ལེགས་པའི་དོན་ནི་ཆོག་གི་ཐེབ་སྒྲིབ་
ཅམ་མེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཛད་པ་སྤྱར་བས་མི་གོ་ལ། ཆོས་སྐྱ་དང་མཛད་པ་སྤྱར་བས་གོ་ལུས་པ་གཅིག་ཡོད་དེ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་
ཅེས་པ་འདི་རྒྱུ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པ་ལ་བསྟན་བཤད་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཞན་རྒྱུས་ལའང་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་སྐྱ་ལའང་ཡོད་
དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྒྲིབ་ན་བསྟན་བཤད་སྤྱར་བ་མེད་སྟུང་དུ་དྲགས་པ་མི་སེལ་ལ། དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་གངས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་སྤྱི་ཐོག་དེའི་མིང་
ནས་སྒྲིབ་པས་དྲགས་པ་སེལ་ལ། བསྟན་བཤད་སྤྱར་བའང་གོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་གཉིས་རྟགས་དཀའ་
ཁིང་འོར་ས་ཡོད་པས། ཉོན་མོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་གསུང་། ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། མདོ་
ཐེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འཛིན་ས། ཉོན་མོངས་འཛིན་མཛད་ཉོན་མོངས་ལ། བརྩེ་བཅས་
ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཉོན་མོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། ཉོན་མོས་དག་བཅོམ་གྲོང་ཁྱེད་སྟགས་སུ་རྒྱ་བའི་ཆེ་རང་
ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྦྱང་པར་མཐོང་ན་བྱོལ་ནས་འགོ་ཁིང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་པ་དེ་
འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའང་མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། ཞེས་སྟགས་ལྟར་ཉོན་མོངས་མ་འོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནི། སངས་རྒྱས་རང་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྦྱང་པར་མཐོང་ན་བྱོལ་ནས་མི་འགོ་
བར་མ་ཟད། དེ་ལ་བརྩེ་བས་སྟགས་པར་གཟིགས་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུན་གཙོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་གསུང་། སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་
ནི། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། ཐོགས་པ་མི་མངའ་རྟག་པར་ནི། མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་འདི་ཀུན་གྱི། ལམ་ཐོན་ཁྱོད་
ལ་ཕྱག་འཛམ་ལོ། ཞེས་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་སྒྲིན་གནས་ཞེས་སྟགས་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་

འབད་ཚྭ་མེད་པར་རང་གིས་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། མཚན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་པས་ཆགས་སྤངས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་
པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རིགས་འདྲ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་གཞན་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ལ་རོལ་པོ་ལ་དོགས་པ་ཇི་ཉར་སྒྲིམ་པ་དང་། དེ་ལ་
ལན་གང་ཞིག་བཏབ་པས་སེལ་བ་སོགས་མཁྱེན་ནས་དྲི་བས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་ལས་
ཐོག་པ་ཡིན་གསུང་། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་དོན་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ན། དེ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་དུང་འཁོར་
བར་ལུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤགས་བསྟོད་ལས། ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀྱན་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡང་དག་བསྐྱབས་ཟེན་གྱི། རང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཆང་
བས། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ཕྱག་བསྐྱེད་བསྐྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཤལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱ་མེད་པས་བྱག་ཕྱག་ཁ་བྱང་བཞས་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་
གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ཆང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་སྤྲོད་ཅིང་སྒྲིན་གྱི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་
སྤུལ་བསྐྱར་སྤྲེལ་ཆོགས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་ལར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཉེ་མས་གསུངས་པ་
ལ་ཤིང་གི་བ་དང་། རྒྱས་ཁྱེར་པ་ལ་ཟམ་དང་། རྟ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་གསུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་སྐྱབས་སུ་བབས་པ་
དེའི་ཆོ་མན་པར་ཡུར་པའི་སྒྲིན་བཅུད་དང་། དེར་དངོས་སུ་སྤང་ནས་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྲོད་པོ་བཞོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱན་ཏུ་འཛོལ་བའི་
ཆོས་འཛིན་ཅིང་། སྤྲོད་པོ་ཡོད་དང་སྤྲོད་པོ་མེད་རྣམས་དང་། རལ་བ་རིགས་དང་གཞོན་ཁུའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན། རྟེན་གྱི་ཡང་སྤོང་དཔོན་འབྱུང་
བ་ཡིན། རྟེན་གྱི་དགོན་པར་སྒྲིན་ཤིང་ཆེན་པོར་འབྱུར། སྒྲིན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏོར་རྣམས་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་སྒྲིན་ཤིང་
དང་། ལམ་གོལ་འབྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འབྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྤྲོད་ཞེ་ན། དེ་དབའི་སྒྲིན་
ནས་སྒྲིན་པ་ནི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་ས་བོན་རུལ་བ་སོགས་མི་རུང་བར་ཡུར་པ་ལ་ལྷ་གྱུ་མི་འབྱུངས་པ་ལྟར་སྤུལ་བ་མེད་པ་ལ་མི་སྤྲོད་ངོ་། །
འདིར་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་འདོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་བཞིས་རང་གི་གོས་རྒྱ་མཚར་བཅུག་སྟེ་སྤུལ་ནས་ཆར་འབབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
སོགས་ཡོད་ལ། གང་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་དགེ་བ་བྱས་པས་དེ་དག་གི་སྟོབས་སོགས་འཕེལ་ཞིང་། དེས་དགའ་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་དོན་
དུ་ཆར་འབབས་སོ། རྒྱར་སྒྲིན་གནས་མཁྱེན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྤྲོད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་
དུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཤྲོད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྒྲེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་གིས་ལམ་
སྒྲིན་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་བཟོས་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིང་པ་ཁོང་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ལན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དེར་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་ལྷ་ཆེན་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ན་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་
དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་ཟད་པའམ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་ཟག་འདི་ལ་འདི་འཇུག་འདི་ལ་འདི་མི་འཇུག་ཅས་མཐའ་འཛིན་མི་རུས་པས་ན་ཁྱབ་པ་ཞེས་བཤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་ལྟ་བ་
བཀའ་བཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞེ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་མངའ་འབངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཁྲིམས་སམ་ཕྱག་རྒྱ་ལས་འདའ་མི་རུས་པ་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་བཞེ་བོ་འདི་ལས་འདའ་མི་རུང་ཞིང་། གལ་ཏེ་འདས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ལས་རྒྱུ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་ན་བཞེ་བོ་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་ཟེར་ནོ། རྟེན་ན་ཉན་ཐོས་སྤེལ་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱག་རྒྱ་བཞེ་བོ་
འདི་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤངས་སྤྱུ་རྟག་པར་བཤད་པས་ན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ། བདེ་ནས་བདེ་

འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ། ཁེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྒྱིད་ལྷག་འཇུག། ཁེས་བྱང་སེམས་སོ་སྒྱེ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་
བསྐལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དེ། བདག་ཁས་སྤངས་པར་སོང་
བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་འགལ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། ཁྱོད་ནི་ད་དུང་ཐུང་ན་ཡོངས་མ་འདས། ཁས་སྤངས་
རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་བྱ། ཁེས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་སྐར་འཁོར་བར་སྒྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བར་བཤད་པ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་དོན་ནི་སྐར་སྒྱེ་བ་མི་ལེན་པར་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་བཅ་རིག་རྒྱུ་ཆད་པ་ལ་འདོད་པ་གང་ཞིག་
ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སྐར་སྒྱེ་བ་ལེན་པར་འདོད་པས་མ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཁེས་ཟེར་རོ། ཁྱེད་ན་འདི་དག་གི་ཕྱོགས་མའི་གཙོ་བོའང་ཉན་ཐོས་ལྷེ་པ་ཡིན་ནམ་
གསུང་།

༥ གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྱུ་གཉིས་བཤད་ཟེན་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྒྱུ་ནི། གནས་འོག་མིན་ཁོ་ནར་འཁོར་ཐེག་ཆེན་
འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། གདུལ་བྱ་དེ་དག་གི་ངོར་མཚན་དཔེ་སོགས་ཀྱི་སྒྱུ་ནི་རྣམ་པ་
མི་འདོད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལ་རྫོགས་
པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ལོངས་སྐྱར་བཞག་པ་དང་། རྟགས་ཕྱོགས་ནས་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པོ་ནི་གསུང་ཡིན་
པས་ན་གསུང་ལ་གཙོ་བོར་ལོངས་སྐྱར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་པ་ལྷ་ལྷན་ཁེས་ལོངས་སུ་གྲགས་ཀྱང་། གསེར་འཕྲེང་ལས། ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་
གནོད་པའང་སྤང་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོགས་གཞི་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་རྒྱ་རེད་གསུང་། རིན་ཆེན་སྤེང་བར། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
བ་ཐམས་ཅད་ལ། འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། ཁྱེད་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། ཁས་སྤངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཤོད། ཁེས་སོགས་ལྟར།
འཁོར་སྐྱར་ཐམས་ཅད་དང་། དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ལའང་མཚན་བཟང་རྩིས་མཐུན་པ་ཡོད་ལ་དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱལ་འགའ་ཞིག་ལའང་དེ་
དག་ཆ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྐྱུས་ནི་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་རྟག་ཏུ་མི་གཏོང་བ་ཡིན་ནོ།
ཁམ་ཆད་དེའི་རྒྱ་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་ལ་བཤད་ན་གོ་སྤྲོ་བས། གཞོན་ལུ་འོར་བཟང་གིས་རང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་
བསྐྱོར་བ་མང་བོ་དང་བསུ་སྒྲེལ་སོགས་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་འབྲུང་བ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་སྟེ། དེའང་རི་མོ་
བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བསྟོན་སྟེན་རྒྱ་མཚོར། རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཡི་འབྱར་ནི་གསལ་བ་བཞིན། ཁེས་པ་དང་། ར་དང་བ་སོ་ལ་བསྐྱོས་པ་བཞིན་དུ་འབྱར་
དུ་དོད་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་ཐོན་སེལ་ཡི་དམ་བཟན་པ་ཁེས་བྱ་བར་སྒྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོད་མ་བཅའ་བཟན་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་
ཀྱིས་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་མཐེལ་རུས་སྤུལ་གྱི་སྟོབས་བཞིན་མཉམ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོན་དུ་སྒྱེས་པའི་ཆོད་མ་བཅུ་དངོས་བཞི་བཟེན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་
ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་ཆོགས་དང་བོ་ནས་བརྒྱུས་ཆ་སང་མེད་པར་བྱ་བས་འབྲེལ་ཡང་སོར་གདུབ་སོགས་ཀྱི་གོ་མི་འགོག་པ་དང་། བཟའ་བ་ཟན་དང་
བཅའ་བ་ཤིང་ཐོག་སོགས་བྱིན་པས་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་སྟེ་ཤ་ཆགས་དམ་པ་དང་། བཟླ་བ་སོགས་གུ་མོ་བྱིན་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་དང་ཐལ་
གོང་དང་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་ན་རྟོང་བོ་མེད་པར་སྐྱེ་ཤས་གང་བས་བདུན་དག་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོར་འཁྱུངས་པའི་ཆོ་
ལྷག་མོ་བཀའ་པས་རང་གི་ཕྱ་གུ་ཟ་བར་ཉེ་བ་ན་ལུས་བྱིན་པར་བཏང་བས་སྟག་མོ་བྱ་དང་བཅས་པའི་སོག་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་རིང་
བ་དང་། སྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་བོ་མེ་ལོང་གདོང་དུ་སྒྱེས་པའི་ཆོད་མ་བཅུ་སྟེ་ཅན་སོགས་པན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བདེ་

བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་རྟིང་པ་ཡངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་
པའི་ཆོ་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་འབྱུངས་ནས་སྟོན་ཆགས་གྲོག་སྒྱུར་སོགས་ཀྱི་འདུག་གཙོད་པ་སྤངས་པའི་བདེན་ཆོག་གིས་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་བོ་ཆེ་མི་མཐུན་པའི་
རྒྱུད་གིས་བསྟོད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིན་ཆེ་ཞིང་དང་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤངས་པས་
ཞབས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་སྤེལ་བས་སྒྱུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རིགས་བཅོ་སོགས་ལ་མཁས་ཀྱང་ཁྱེད་དུ་
མི་གསོད་པར་བྱིན་པས་བྱིན་པ་ཤར་ཆའམ་མེན་ཡའི་ལྷར་རྒྱུ་ཞིང་འདྲིལ་བ་ཉིད་དང་། བྱི་བེ་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྤངས་བའི་ཆོག་ཕྱིར་
མི་བསྐྱོག་པར་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆངས་སྟོད་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་ཆོག་བསྤངས་
པས་འདོམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤེལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གདིངས་པ་གྲུ་ལོ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་ལྷར་གསལ་བ་དང་། ཁང་བཟང་སོགས་བྱིན་པས་བགས་
པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། འདྲུ་འཇི་སོགས་སྤངས་པས་བསྐྱེད་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ན་སྤྱུ་གཉིས་རེ་མེད་པར་རེ་རེ་ནས་གཡས་སྟོགས་སྤྱུ་འབྱེལ་བ་ཉིད་དང་།
སྤྱོད་པ་དང་པ་མ་དང་གྲོགས་རྣམས་གོ་རིམ་ལྷར་རང་རང་གི་ཆོད་ཀྱི་བཀྲར་བཅོས་ལེགས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞལ་མཛོད་སྤྱུས་བརྒྱན་པ་སྟེ།
དེའང་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལའི་གནས་ན་འཇམ་ལ་དཀར་བ་མཉེན་པ་དངས་ན་འདོམས་ཡིན་ནམ་ཁྱུ་གང་དང་ཁྱུ་གཉིས་དང་ཁྱུ་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་ཆོད་འབྱུང་བ་བཏང་ན་གཡས་སྤྱུ་འབྱེལ་བ། ཅེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྤྱུ་རུ་འདྲུའི་ཆོད་ཅམ་པ་དངུལ་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ། རྟོན་པ་
འདི་ཁྱུ་མཚོག་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ་སྤེལ་ཞིག་གིས་གཙོས་པ་ལ་ནགས་དེ་ན་གནས་པའི་གནོད་སྤྱིན་གྱིས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་ལ་རུ་ཡུག་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད་
ཅས་སྤྱུས་པ་ན། མ་ཐུབ་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པའི་མིང་ཅི་ཡོད་གསུངས་ནས་བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་རོ་སྟོད་སེལ་འདྲུ་བ་ཉིད་དང་།
སྟན་སྒྲི་སོགས་ཀྱིས་དབྱང་མགོ་རྒྱུ་པ་ཉིད་དང་། སྟན་སོགས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་སྟེ། གོང་མ་ནི་ཤས་གང་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དཀྱིལ་ཆེ་བའོ།
སྒྲེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་བྱོ་བའི་མཚོག་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྒྱལ་བོ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་འཁོར་བཅས་ལ་རྟ་ཆས་ཕུལ་བ་ན་ཀུན་དགའ་བོས་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཀྱང་ཟས་འདི་འདྲུ་བཞེས་དགོས་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་སྟན་དུ་ཡིད་སྟུག་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ཆོམས་བར་ནས་འབྱུ་གཅིག་གནད་བའི་ཆོ་ཀུན་དགའ་བོས་ཟར་མ་སྟོད་བའི་རོ་ཞིམ་བོར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསོལ་དུ་བཀོད་ཆོ་
རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་ཞིམ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། རོ་མི་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་རོ་ཞིམ་བོར་སྤྲང་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྟེ་བདུན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་
གསུང་། ཀུན་དགའ་རུ་བ་གཅུག་ལག་ཁང་། ཞེས་སོགས་ལྷར་བྱས་པས་རྒྱ་གོ་རྟ་ལྷར་རྒྱ་ཞིང་གཤམ་པ་སྟེ། སྤྱི་གཅུག་ནས་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་བར་དང་
འདོམ་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩ་བར་བརྒྱུད་ན་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་རྒྱན་དུ་རྒྱ་ག་ནི་དམའ་བ་སྟེ་སྒྲི་སྤྱད། རོ་རྟ་ནི་མཉམ་པ་སྟེ་སྟེ་བ་ནས་བཟུང་
ནས་སྒྲི་སྤྱད་དང་། སྒྲི་སྟོད་ཆོད་མཉམ་པའོ་ཞེས་གཤི་སྟོག་གི་རོ་ཕལ་ནས་རོ་རྟ་བྱས་པ་ཡིན་གསུང་། གཅུག་ལག་ཁང་སོགས་བྱིན་པས་དབྱུ་གཅུག་
རྟོར་དང་ཕན་པ་ཉིད་དང་། འཇམ་པ་སོགས་གསུངས་པས་སྤྲུགས་རིང་བ་སྟེ་འདུལ་བ་ལྷང་ནས་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཞན་ཡང་ཆོད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡོད། འཇིག་རྟེན་སོགས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཟུ་ཟུ་གྱི་ཆངས་དབྱངས་ཏེ། ཟུའི་ནད་གི་བཏང་མི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི།
འཇིག་རྟེན་ན་མི་བྱ་བེར་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཉན་སྐབས་ཉན་འཕྲོ་བཞག་སྟེ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཕངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུང་།
ཆོག་ཀྱལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་སེལ་འདྲུ་བ་ཉིད་དང་། སྒྲེ་བོ་སོགས་ཀྱིས་ཆོམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། འཚོ་བ་དག་པས་ཆོམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་
མཉམ་པ་དང་། བདེན་པའི་ཆོག་གིས་ཀུན་དུ་སྤྱད་པས་ཆོམས་བར་སྟོད་མེད་པར་ཐགས་བཟང་བ་ཉིད་དང་། སྤྱུ་མའི་ཆོག་སྤངས་པས་ཆོམས་བཞི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བརྩ་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པས་སྒྲིན་འབྲས་བྱང་བ་ལྟར་གནས་པ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་དཀར་བ་དང་། གྲ་ཟུར་གཉིས་དམར་བ་དང་། ལ་སོ་སྟོ་བ་དང་། རྩེ་དུ་གསེར་མདོག་ལྟར་སེར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཁྱད་པར་ལྡན་དང་ལྡན་གསུང་། ཁོང་ཁྱོ་སོགས་མེད་པར་བསྟན་པས་རྩེ་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །འདིའི་རྩེ་མ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སྒྲིན་མ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ན་རྩེ་མ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་རབ་ནས་བཤད་པའི་སྒྲིན་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིན་མ་ཐེབ་ཟེར་བ་དེ་གསུང་རབ་ནས་རྩེ་མ་འབྲས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ལ་འཆི་ཆོ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱན་དུ་རྩེ་མ་འབྲས་པ་དེ་མེད་གསུང་། རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དེའི་ངོར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པར་འདྲ་བས་རྒྱ་ལ་བཟང་ངན་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བྱུང་དང་། སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་དང་། འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དཔག་མེད་གང་། ཁྱེས་སོགས་ལྟར་ཉན་རང་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་བརྩུས་པ་བརྩུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱའི་ཁྱད་བྱ་གཅིག་འབྲུབ། བ་སྤྱུ་ཉི་མེ་ཆེག་སྟོང་གི་བར་དེ་དང་འདྲོ། བ་སྤྱའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་བརྩུས་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་འབྲུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དེ་དང་འདྲོ། འདྲོ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྟོན་པ་བརྩུས་པས་མཚན་བཟང་གཅིག་འབྲུབ། མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དེ་དང་འདྲ། མཚན་བཟང་དེ་དག་འབྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་དུ་བསྐྱར་བས་ཟླ་བ་ཉ་འདྲའི་མཛོད་སྤྱུ་གཅིག་འབྲུབ། མཛོད་སྤྱུའི་བསོད་ནམས་དག་སྟོང་ཕྱག་བརྩུས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་རྟོར་འབྲུབ། གཙུག་རྟོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་བརྩུ་ཡིས་ཡན་ལག་དུག་ཅུའི་གསུངས་དབྱངས་འབྲུབ་སྟེ། མཛོད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛོད་པ་མཚོག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ལོངས་སྐྱུ་དང་། སྤུལ་སྐྱུ་དང་། འཕྱིན་ལས་དང་བཞི་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྐྱུ་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུ་འདོད་པ་དང་། སློབ་དཔོན་སེཌ་བཟང་པོ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ ལོངས་སྤུལ་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་དང་བཞི་ལ་འདོད་པས་ལོངས་སྐྱུ་ནི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་ནས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། མཚན་ཉིད་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མཚན་དཔེ་ནི། ཐུགས་ལྟར་ན་དབྱངས་སོ་གཉིས་ནས་པར་དག་པ་མཚན་དང་། གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་ནས་པར་དག་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་འདོད་ལ། དེའང་རྒྱུ་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་གདོས་བཅས་དང་བཅས་ཆོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། དེའང་ངག་དབེན་ཀྱི་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་རྒྱུང་ངག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་སྤྱངས་ཏེ་རྒྱུང་ངག་པ་ན་ངག་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐར་ཤར་བ་ཡིན་གསུང་། མདོ་སྟོགས་ནས་འདི་འདྲ་དངོས་ཤིག་མི་འདོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐར་ཤར་བར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་རྟོར་མཛོད་སྤྱུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐར་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་མི་སྤོང་གསུང་། དཔེ་བྱད་ནི། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་བྲངས་ཀྱི་མདོག་ལྟར་དམར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྟག་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོའི་མདོག་སྐྱུ་ཤར་རེ་མི་བྱེད་པར་སྦྱར་བ་ཉིད་དང་། བྲམས་པའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལ་མཚོག་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་རིགས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་མཚོག་ལས་སྦྱོར་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་ལ། རིགས་མཚོག་ལས་སྦྱོར་པ་སེན་མོ་མཐོ་བའི་རྒྱར་འོང་དོན་མེད་པས་དཔེ་བྱད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འདི་དག་མཚན་བཟང་གི་

སྐབས་ལྟར་རྒྱལ་འབྲས་བྱ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་ཆོ་ཡོད་པའི་བྱ་རོལ་གྱི་རྟགས་འདི་དག་ནི་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དཔོག་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
རྟགས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་གསུང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཉེས་པ་དེ་བྱས་ན་བྱེད་པ་པོ་དེ་གཞོང་གིས་ཐེབས་ནས་གཞན་ལ་སྤྲོ་མི་རྒྱས་པས་ཉེས་པ་དེ་ལ་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་ལྷུ་མ་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སོགས་ཀྱིས་སོར་མོ་རྒྱས་པ་ནི་སོར་ཆོགས་
འབྱར་བ་དང་། གཉེར་མ་མེད་པ་སོགས་སོ། །སོར་མོ་བྱིན་གྱིས་ཕྱ་བ་ནི་བགས་ཀྱིས་ཕྱ་བ་དང་དོན་འདྲ་བས་སོར་མོའི་རྩ་བ་ནས་ཆེའི་བར་རྩེ་ཕྱར་
སོང་བ་ལ་བྱེད་གསུང་། སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་དབེ་བྱད་འདི་དྲུག་ནི་ཕྱག་སོར་རིང་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དབྱ་རྒྱས་པ་དང་དབྱ་སྒྲིག་གྱི་
བདུན་ནི་གཞུག་ཏྲ་དང་སྤྱ་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་འཁོར་ཡིན་པ་སོགས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། མཚན་རྣམས་པ་དང་།
ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཆད་པ་དང་། གསུང་ལ་གསུམ་བྱས་པ་ལྟག་ལ། དེ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་གསེར་འབྲེང་ནས་དེ་ལ་
ཆགས་བཞག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད་གསུང་། རྩ་བྱ་རོལ་ཏུ་མི་མངོན་པ་དང་། རྩ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བསྐྱེལ་ཏེ་བྱ་རོལ་ནས་མི་མངོན་པ་རྩ་
མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ལོང་བྱ་མི་མངོན་པ་ནི། མཚན་གྱི་དེ་དང་འདི་གཉིས་ཆེ་ཆུང་དང་བྱ་ནང་གི་ལོང་བྱ་ལ་བཤད་པ་དང་། ཞབས་རིང་ཐུང་
མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་གྱི་དེ་ཞབས་མཐེལ་མཉམ་པས་ས་ལ་ཞབས་རྩེས་རྣམས་པར་འབབ་བ་དེ་ཡིན་གསུང་། སེལ་རི་དྲགས་
གཞན་ལ་འཇིགས་པ་མེད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་རྟོག་གི་ཆོས་གང་ལའང་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་
མི་ཡི་སེལ་དང་། སྤང་བོ་ཆེ་རྣམས་ལྷ་མཚོག་གི་རྩེས་སུ་འབྱང་ན་གཞོད་པ་སོགས་མེད་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩེས་སུ་ཞུགས་ན་ལམ་མི་གོ་བར་
དང་པོར་འགྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཡི་ལྷ་མཚོག་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་དེའི་སྒྲབས་སུ་གཤེགས་པ་མདོ་དང་ཉི་མུང་གི་དགོངས་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདི་
གཉིས་མདོ་གཞན་ཞིག་གི་རྩེས་སུ་འབྱངས་པ་ཡིན་གསུང་། རང་པའི་སྒྲབས་སུ་གཤེགས་པ་སོགས་གཉིས་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་
གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འཁོར་ནས་འགྲོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཞབས་གཡས་སྟོན་ལ་སྟོབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁོད་ནས་ཐེབས་པས་གཡས་སུ་གཤེགས་པ་
སོགས་གཉིས་དང་། ལམ་གོང་འོག་ཏུ་མི་འགྲོ་བར་དང་པོར་ཐེབས་པས་མི་ཡོ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་གཉིས་དང་། གསེར་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་སྤྲོ་ལ་རྩལ་
སོགས་མི་ཆགས་པས་བྱེད་ཏྲ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོབ་དང་འཆོམས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱ་སར་ཕྱ་སྟོན་པར་སྟོན་པ་སོགས་ལས་འདི་ལ་ཕྱ་སྟོན་མི་
འཆོམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་མི་སྲིད་པས་སྤྱི་རིམ་པར་འཆོམ་པ་སོགས་ལྟ་དང་། ཆ་ལག་ཡངས་པས་སྤྱི་ཁོ་ལག་ཡངས་པ་དང་། གོ་མ་པ་རིང་ཐུང་མེད་
པས་གོ་མ་པ་སྟོམས་པ་དང་། སྤྱན་ལ་ར་རི་མི་མངའ་བས་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་བདུན་དང་། སྤྱི་ཞེས་པ་མ་དག་པས་དཀྱུར་བཞེན་ནས་ཟེར་བ་
ལྟར་དཀྱུར་ཞེད་ལྷུ་པ་ཉིད་དང་། སྤྱི་སྐབས་བྱིན་པ་ཉིད་དང་། བྲང་སོགས་ཀྱི་ངོས་ལ་རྟོ་རྟོ་མེད་པས་མ་རྟོངས་པ་དང་། རྟོ་བའི་ངོས་མཐོ་དམན་
མེད་པས་ཕྱལ་ཕྱང་དེ་བའམ་ཕྱ་མེ་བ་དང་། རྟོ་བའི་བྱ་ག་ཟབ་པ་དང་། རྟོ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འབྱེལ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། སྤྱིས་བྱ་རྒྱུང་ཅ་
ལ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་དུས་མེན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའམ་ནག་པོའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བ་གནག་བག་མེད་པ་སོགས་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་ན་ནམ་ཞིག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་འབྱུབ་
པར་འབྱུར་བས་ན་བྱ་རྩེས་སུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་དེ་སྟོན་པར་མཛད་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། གནང་བའི་རྩེས་སུ་དགག་པ་
དང་། བཀག་པའི་རྩེས་སུ་གནང་བ་སོགས་བསྐབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། མཚན་ནི་ནང་དུ་
གཟུགས་བརྟན་འཆར་བའི་བེམ་པ་ལྟར་དམར་བ་སོགས་དྲུག་དང་། གོང་མ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་སྦྱོར་དང་། བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་ན་རྩ་ཉོན་

དུག་ལས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་སྟགས་སུ་བྱེད་དང་། སྟག་དྲིལ་མེར་སྐྱོན་གཉིས་བསྟན་པས་ཀྱན་སྦྱར་བཅུ་ལྔའི་དག་ཡང་སྤྲུག་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་
རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ན་ཀྱན་སྦྱར་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བཟུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་རྒྱུམ་པ་སྟགས་གསུམ་དང་། ས་བཅུ་པ་བའང་ནང་པན་རྩལ་ཡོན་
ཏན་མི་མཉམ་ལ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མཉམ་པས་ན་མཉམ་པའི་ས་ཡིན་ལ་དེར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་
དང་། མཆེ་བ་རྩེ་ཐུང་སོང་བས་བྱིན་གྱིས་ཐུང་བ་སྟགས་ཐུང་དང་། སྦྱན་དཀར་ནག་མ་འབྲས་པས་ན་འབྲས་ཤིང་སྦྱའི་འདབ་མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་
སྟགས་གཉིས་དང་། ལུས་སྦྱིན་པར་གཏོང་བ་སྟགས་བྱི་རོལ་ནས་བཞུགས་ན་དཀར་བར་སྦང་ཡང་། དེ་དག་ལ་ནང་དུ་ཟན་ཆངས་གཅིག་གཏོང་བའི་
འདུ་ཤེས་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བདེ་བ་རྒྱུ་ཅ་རེའི་ཆེད་དུ་འདུས་ལ་གཏར་སྟག་བྱེད་པ་སྟགས་དཀར་སྦྱང་དགོས་ཀྱང་།
ཆོས་འདི་ལ་དཀར་ཆུ་དེ་ཙམ་མེད་པར་བདེ་ནས་བདེ་བར་འཁྲིད་པས་ན་ཆོས་འདུལ་བ་འཇམ་བོ་སྟེ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་མ་འཇམ་པ་
སྟགས་གཉིས་དང་། སྐྱ་ཏ་ཅང་འཇམ་པས་ཁོ་ཏུ་ཐུལ་ལྟར་འཆང་བ་མིན་པས་མི་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། དབུ་སྐྱ་ཏ་ཅང་རྩལ་པས་གྱེན་དུ་མ་བཟེས་
པས་མི་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་རྩལ་ཡན་ལག་གི་མེ་རྟོག་བཀྲམས་པས་དབུ་སྐྱ་རི་ཞེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་པན་པ་ཁོ་ན་སྦྱབ་པའི་འབྲས་
རྟགས་སུ་ཐུགས་ཀ་ན་བཀྲ་ཤིས་པའི་དབལ་བེུ་དང་། མགྱིན་པ་ན་དུང་གཡས་འཁྱིལ་གྱི་རི་མོ་ཡོད་པ་སྟགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་དགེ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་
པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །

༥ བཞི་བ་སྦྱལ་སྦྱ་ནི། སྦྱན་པ་ཤྲུག་ཐུབ་པ་སྟགས་མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་དང་། བདག་ཅག་གི་སྦྱན་པའི་སྦྱལ་པ་བཟོ་བོ་བོ་ཤྲ་ཀམ་ལྟ་བུ་བཟོ་བོ་སྦྱལ་
སྦྱ་དང་། སྦྱའི་ནམ་པ་དྲི་ཟེའི་རྒྱལ་པོར་སྦྱལ་པ་དང་། འཁོར་སྦྱར་དང་། བྱ་དང་རི་དྲགས་སྟགས་སུ་སྦྱལ་པ་ནི་སྦྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱ་ཡིན་ལ། མཉམ་དུ་
མཛད་པའི་སྦྱ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། འོངས་སྦྱ་ཡང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟགས་སྦྱལ་སྦྱའི་མཛད་པ་དེ་དག་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྦྱང་ནས་
དོན་³མཛད་ཅིང་། བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་པས་མཛད་པ་ཕྱོགས་རེ་བ་ལྟ་བུར་སོང་ལ། སྦྱལ་སྦྱ་ནི་འཁོར་བ་རི་
སྤྲེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་དག་མ་དག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྦྱོད་བཅུད་མཐའ་ཡས་པའི་ནམ་པ་སྦྱན་
པས་ན་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་སྟགས་པ་ལ་སྦྱོས་ནས། ཞེས་པའི་དོན་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་མི་འཐད་ལ། རྣམ་བཤད་
ལས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་སྦྱོས་ནས་བྱང་བ་དང་། འོངས་སྦྱ་བསྟོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ་ལ་སྦྱོས་ནས་བྱང་བ་དང་།
མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པའི་བྱི་མ་འདི་གདུལ་བྱ་ལ་གཙོ་བོར་ཆོས་སྦྱན་པའི་མཛད་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཆོགས་
གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ། འདི་ལ་ད་དུང་དབྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲ་གསུང་། སྤར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྦྱར་ཤར་
བར་བཤད་པའང་། ཀྱན་རྩོམ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་གསུང་། འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྦྱལ་སྦྱའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
འཕྲིན་ལས་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྦྱ་མཛད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྦྱ་སྦྱི་ཐོག་ཙམ་སྦྱོས་པར་བཞེད་དོ། །
སྦྱོབ་དཔོན་ལྟར་ན་སྦྱལ་སྦྱའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་འཆད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱའི་འཕྲིན་ལས་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྦྱར་ཤར་ནས་བྱ་བ་གང་བྱེད་ཅེ་ན་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་སྦྱོ་ནས་གདུལ་བྱའི་དོན་མཛད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ་དེའང་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྦྱང་པར་སྦྱེ་རེ་ནས་སྦྱར་སྦྱའི་ཆོག་མེད་

པས་སྐབས་བརྒྱད་པ་བསྟན་ཏེ་འཆད་པར། བདག་གི་བདེ་བ་བཏང་ནས་རེ་བ་མེད་སེམས་ཀྱིས། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་བྱང་། རེ་བ་མེད་པའི་
སེམས་དེ་འོང་བ་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཁྲི་བ་རྩད་ནས་ཆོད་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དེ་ལའང་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དྲུངས་ནས་ཕྱང་བ་ཞིག་
དགོས་པས། རྟེན་མ་རྟེན་བདེ་མི་བདེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་རགས་པ་ནི་སྤོང་སྤྱེད་ལ། དེང་སང་གི་ཆོས་པ་པལ་ཆེར་ཆོས་བརྒྱད་པ་མའི་དབང་
དུ་མ་སོང་བ་མེད་ཅེས་ཡོངས་འཛིན་རེན་པོ་ཆེ་ནས་གསུངས་ལ། ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོས་མ་གོས་པ་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་མ་སྤང་བར་དུ་མི་
འབྱུང་ཞིང་དེ་མ་སྤང་ན་རང་དོན་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འཁྲི་བ་མི་ཆོད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཨ་འཐམས་
སྤྱ་སོང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་རིང་ལ་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཡོ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པ་ཞིག་དཀའ་གསུང་། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བདེན་འཛིན་
སྟོང་ཉིད་ལ་རྣམ་གཤེད་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྤྱིར་རྣམ་གཤེད་ནི་སེམས་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཕྱོ་བར་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་ཞིག་ཡིན་
ལ། བདེན་པར་འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པ་དེ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཕྱོ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་
བཤད་གསུང་། དེས་ན་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་ལའང་། ཆོས་བརྒྱད་སྤངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱས། །ཞེས་བསྟོད་པའང་ཆོས་བརྒྱད་རགས་པ་ཙམ་
སྤངས་པ་ལ་བྱས་ན་རྩེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡི་རང་ཡུལ་དེ་ཙམ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་པོས་ཁྱེད་གསུམ་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་དགོས་པས་
རྩེའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་ཤོས་ཡིན་གསུང་། དེ་ལྟར་རེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་དུ་གཟིགས་ཏེ་བྱ་གཅིག་པ་ལ་མས་རིམ་གྱོ་བྱེད་པ་ལྟར་
བསམ་པ་ཐག་པས་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉར་བདུན་གྱི་སྒྲིན་མ་གཞན་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་གནས་པར་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །དེ་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་པར་འཆད་པའི་ཆེ་རབ་འབྱོར་གང་གི་ཆེ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པར་དེ་
ལྟར་རྩེས་སྤྱི་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྟོད་པ་དང་འཇུག་པ་དང་། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་འཇམ་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོགས་
པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་
སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤྱོད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྤྱོད་ན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་གསུངས་པར་རྟེན་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་རྩེས་སྤྱི་རིག་པའི་ལེའུ་ཞེས་
བྱ་ཞེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་པའོ། །འདིའི་དོན་འབྲེལ་ཆེན་དུ་ ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་རྩེས་སྤྱི་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་ཡིད་བྱེད་རྣམས་གོང་དུ་སྤངས་
ནས། ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་ཞེས་པ་དེའི་མཇུག་དུ་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ཞེས་སོགས་སྤྱིར་ནས་བཤད་གསུང་། དེའང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་
སྒྲིན་མ་ཆོས་བཅུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྩེས་སྤྱི་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་
ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་མ་རྣམ་པར་སྟོད་པ་དང་། དེ་ལའང་སྒྲིམ་བྱ་རྒྱུ་འབྱེད་ཐུན་མོང་གི་ལམ་ལ་སྒོ་སྤྱོད་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་
པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་མ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་མ་འཇུག་པར་བྱ་ཞེས་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་
མཐར་གྱིས་སྟོར་བའི་སྒྲིན་མ་དྲངས་པའང་འདི་ཡིན་ནོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་བཟུས་ནས་བསྒྲིམ་པས་རྣམ་རྟོགས་སྟོར་
བའི་སྒྲིན་མ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྒྲིམ་པ་དེ་ལ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྒྲིན་མ་གོམས་པ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིན་མ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་།
གྲངས་དང་གོ་རིམ་སོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསམ་ཏེ་འཇམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་གོམས་པས་ཐོ་རྒྱུན་གྱི་འབྲུལ་
འཁོར་ལྟར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་གྱི་སྒྲིན་མ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། སྤྱི་བོ་བསྒྲིམ་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་དེ་ལ་

ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་ལ་དེའང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་ཞེས་པས་
ཐངས་རྟོགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་དང་། ཞིང་ལྗན་མེད་པ་ཞེས་པས་ཡོངས་སྐུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྐུ་ལ་མཛད་དང་བཅས་པ་བསྟན་གསུང་ངོ་། །

༥ འཕྲིན་ལས་ནི་གསེར་འབྲེང་ནས་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་དཀྱིས་གཅིག་ཏུ་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཅ་བ་འཕགས་པའི་ཉི་མུང་ལྟར་དང་།
འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་དཔེ་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ཅ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
དུས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་མཛོར་བསྟན། འགྲོ་རྣམས་ཞེས་སོགས་སྒྲིག་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དང་པོ་ཐ་མ་
གཉིས་ཀྱིས་གངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་
བུ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོའི་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བའི་སྐྱུ་བསྐལ་ཉི་
བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་དང་། བསྟུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་སྦྱོར་བ་ལུན་ཆོགས་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་བཅས་པ་ཡི། རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་ཀྱན་ཉོན་སྐྱུ་གྱུན་གཉིས་དང་། རྣམ་བྱང་འགོག་ལམ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ལུན་
ཆོགས་ལ་འགོད་པ་དང་གསུམ་སྟེ་ཆོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ་མོ། །དང་པོས་ལམ་གྱི་ཉིན་ལ་འགོད་པ་ཤུགས་ལ་འཕང་གསུང་། སེམས་ཅན་
རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། རྟོན་དང་ཞེས་པས་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྟོགས་ན་ཅི་
མ་བྱུང་སྟུང་དུ་བསམ་པ་ལུན་ཆོགས་ལ་འགོད་པ་དང་། བ་རོལ་ཕྱིན་དུག་དང་། སངས་རྒྱས་ལམ་དང་། ཞེས་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་དང་། དགེ་བཅུ་འི་
ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྦྱོང་བ་ལུན་ཆོགས་ལ་འགོད་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་དང་། སྦྱོང་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་པ་སྟེ་
སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཞི་འོ། །གཉིས་ཟད་དང་། ཞེས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པས་མཛོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་
ཟད་པར་སྤངས་པའི་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ། །བདེ་དང་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ས་གསུམ་པ་
གཉིས་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ། །དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་ས་བཞི་པར་བྱང་རྩལ་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག །ས་ལྷ་པར་བདེན་
བཞི་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག །ས་དུག་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་ལྷག་པས། བདེན་ཞེན་འཛིན་མཛུ་གྱི་སྒོ་ནས་ས་དེ་གསུམ་ལ་
འགོད་པ་གཅིག་གོ། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤོན་དང་། ཞེས་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྒོ་ནས་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་གོ། །བྱང་རྩལ་
སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། ཞེས་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། མཛོན་པར་ཞེན་པ་བརྟོག་པ་དང་། ཞེས་བདེན་འཛིན་མཛོན་
གྱུར་ཞི་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། བྱང་རྩལ་ཐོབ་དང་ཞེས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཏགས་པ་བ་དང་། རྩི་རྩི་ལུས་རྩིས་མཐུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་འགོད་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཞིང་། རྣམ་པར་དག་དང་། ཞེས་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་བཞི་འོ། །དེས་པ་དང་། ཞེས་ས་
བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་ལྷུ་ཐོབ་མ་སྦྱོང་བའི་ཞི་བདེས་ཐུགས་འབྲེགས་ཏེ་ཞུགས་པས་ཡང་དག་མཐའ་མཛོན་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་གདམས་དགོས་ལ།
ས་དགུ་པ་ནས་ཞི་བདེ་ལ་ལུན་རིང་གོམས་ཤིང་དམན་ལམ་དུ་སྦྱང་བའི་དོགས་པ་ཅམ་ཡང་མེད་པས་རང་སངས་རྒྱ་བར་དེས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་།
སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཆད་མེད་སྐབས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་མོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་
སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། ཞེས་ས་བཅུ་པས་བསྐྱས་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་མཛོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷུང་

པར་ཅན་ལ་འགོད་པ་དང་། རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་འགོད་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ཅེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལས་རྣམས་ནི། རྒྱུད་མི་ཟ་དང་ཞེས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་
འགོད་པ་དང་། བདེན་མཐོང་དང་། ཞེས་བདེན་བཞི་མཐོང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལྟག་ནི་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་
ཕྱིན་ཅི་ལྟག་མངོན་གྱུར་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་པར་ཕྱིན་དམ་པ་བཞི་སྟུར་དུ་འབྲེན་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། ཞེས་
ཕྱིན་ཅི་ལྟག་བཞི་སྟུང་པའི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་འགོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་དང་ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་དང་།
ཚོགས་དང་ནི། ཞེས་ཚོགས་གཉིས་ལ་འགོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་འདུ་མ་བྱས་པ་ལ། རེ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཤས་དང་། ཞེས་སྤང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ས་བརྩ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་དགུའོ། རྩུ་དན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཞེས་འབྲས་བྱ་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་ལ་འགོད་པ་
ལ་གཅིག་གོ། ཉེར་བདུན་པོ་འདི་དག་འཕགས་པའི་ཉི་མུང་ལྟར་རོ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་དང་པོ་ལམ་གྱི་
རྟོན་ལ་འགོད་པ་གཅིག། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལྟ། སྟུར་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག། ས་དང་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་འགོད་པ་གཅིག། འདི་
འཕགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་གསུང་། ས་གཉིས་པ་ས་གསུམ་པ་ས་བཞི་པ་ལྟ་བུའི་བར་ལ་འགོད་པ་གཅིག། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག། ས་
བདུན་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག། འདི་ལའང་འཕགས་སེང་གཉིས་འདྲ་གསུང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས།
ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག། ས་བརྩ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པར་ཞིང་སྒྲ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ། ཞིང་དག་པ་ལ་འགོད་པ་
འཕགས་པས་ས་བརྒྱད་པའི་ཞིང་དག་སྟུར་བ་དང་སྟུར་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ས་བརྩ་པར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བས་སྟོང་བརྩུང་གྱི་ཞིང་
དག་པ་ལ་སྟུར་ནས་བཤད་གསུང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་ཚུལ་ལ། སྟུང་བའི་འཕྲིན་ལས་སྟུབ་པ་དང་། མཚོད་པའི་དབང་བསྐྱར་བའོ། །
དང་པོ་ལ་སྟོང་དང་བརྩུང་དག་པའི་སྟུང་བའི་འཕྲིན་ལས་སྟུབ་པ་གསུམ་ལས། རྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བརྩུའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱར་ལོ་ཆེན་དུ་
མས་སྒྲས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་རྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྱག་བརྩུའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་བསྐྱར་གང་བར་སྟུང་བ་ནི་སྟོང་དག་པ་
དང་། ས་བརྩ་པ་རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚམ་ཞིང་རྟེན་དུ་བབ་པར་འདུག་ལ་འཁོར་གྱི་བསྐྱར་ལ་ས་བརྩུང་པ་དང་དགུ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
རྣམས་བཞུགས་པས་བསྐྱར་ཉི་འདུག་པར་སྟུང་བ་ནི་བརྩུང་དག་པ་ཡིན་ནོ། བྱང་སེམས་དེའི་སྐྱའི་ཆ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་རིགས་དྲུག་གི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུང་བར་བྱས་ནས་དུ་མ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་ནི་འཕྲིན་ལས་སྟུབ་པ་དང་། ཡང་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་བརྩུའི་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྟུང་བར་བྱས་ཉི་དེ་དག་གི་སྐྱ་ལ་ལུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཚོན་པ་དང་། རྩལ་བ་
སྤང་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐྱར་བའི་དུས་ལ་བབས་པར་གཟེགས་ཉི་དེ་དག་གི་སྐྱ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པ་བྱང་སེམས་
དེའི་ལུས་ལ་ལུབ་ནས་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སོགས་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ནི་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡིན་གསུང་། དེས་ན་པར་བྱིན་ཐེག་པ་ཡང་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་ཡོད་དོ། འདི་འོག་ཏུ་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྤང་པ་ཐ་
མ་ལ་འགོད་པ་བརྒྱུད་འབྲས་བྱ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ལ་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་ལུ་གངས་ཀྱི་
ཐ་མ་མཉན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་ལ། དང་པོ་སེམས་སྟེད་ལའང་ས་རྩ་བ་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དང་། གསེར་རྩ་བ་འབྲིང་ནས་འཛོག་པ་ནས། སྒྲིན་རྩ་བའི་
སེམས་བསྟེད་མཚོག་གི་སྐུལ་སྐྱའི་རྒྱུད་ལ་འཛོག་པའི་བར་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་རེ་གསུངས་པས་དོན་བདུན་

ཅུ་པོ་རེ་རེའི་སྤྱི་དུང་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཆང་རེ་ཡོད་པར་གོ་རྒྱུ་ཤིང་བཤད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གདམས་ངག་ལྟ་བུ་ལའང་། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིར་ལས་དང་པོ་བས་
ཀྱང་ཉན་དགོས་པ་དང་། དེ་ནས་ས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་དང་། གཉིས་པར་སྟོང་དང་། གསུམ་པར་འབུམ་ལ་ཉན་པ་སོགས་དང་། དེར་མ་
ཟད། མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལས། སེམས་དཔལ་མཆོག་གི་སྟོན་པ་ནི། །ཕྱང་དང་རྟོགས་དང་དབང་འབྱོར་ལས། །ཁ་དང་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་
མཁའ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མོས་སྟོང་དང་། མ་དག་ས་བདུན་དང་། དག་ས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་པར་གསུངས་པ་
སོགས་ལའང་ལམ་གྱི་ལུས་ཆ་ཆང་བ་རེ་སྟོར་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གང་ཞིག་ །ཅེས་
པ་ནས། བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་གནས། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲི་ཀ་བརྒྱ་བཞི་བྱང་། བཟོད་པའི་སྐབས་འདི་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་ཆོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་གཅོད་པ་སོགས་དཀའ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱས་པས་རྟག་ཏུ་འེལ་དང་སྤྱོད་དགོས་སྟམ་
གསུང་། ཡང་སྤྱད་པར། ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བ་ནས། །ཡར་གྱི་ངོ་བཞེན་ནོ། །སྐབས་ལྔ་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲི་ཀ་བཅུ་ལྔ་བྱང་། ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
སྐབས་འདི་དག་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་འེལ་ལ་སྤྱོད་དགོས་སམ་སྟམ་སྟེ། ཆོས་འཕགས་ནི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་རོལ་བ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཆུལ་ཁྲིམས་ལ་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཏུ་པར་ཕྱིན་དུག་ལྷགས་ཐོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་སྤྱང་གསུང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་ཆུབ་སེམས་སྤྱད་པའི་སྐབས་དུག་པ་བརྒྱ་གྲི་ལྟར་ན་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དུག་པའི་ལམ་མཐར་གྱིས་པ་ལ་སྤྱར་བ་དང་། ཆོས་འདི་ཡོངས་
རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ། །ཞེས་པ་སྐབས་བདུན་པ་དང་། ཡོངས་དག་ཞིང་དང་ཞེས་སོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་སྤྱར་བ་
ཡིན་ལ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྤྱད་པའི་སྐབས་འབྲེད་ཆུལ་འདི་དག་ཀྱང་བརྒྱ་གྲི་སྤྱད་འབྲེལ་ལྟར་བྱས་སྤྱང་གསུང་།

༥ གསུམ་པ་བསྐྱུས་དོན་གཞན་བཤད་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཆོན་ཉིང་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྤྱོད་བཞི་དང་། རྣམ་སྒྲིན་
ཆོས་སྐྱུ་དང་དུག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ལུལ་དང་། སྤྱོད་བཞི་རྒྱ་དང་། ཆོས་སྐྱུ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་འབྲས་བྱ་དང་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་
པ་ཡོད་དོ། །གང་ཟག་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དངོས་པོ་དུག་དང་། བསྐྱུས་པ་ལ་
དད་པ་ལ་དངོས་པོ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་འང་དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མདོར་རྟོགས་རང་
རང་གི་མཆོན་ཉིང་དང་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲི་འདོགས་མ་ལུས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་
ཆེད་དུ་དུག་ཏུ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐྱུ་ལ་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་སྒྲི་བའི་ཆེད་དུ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་སྒྲི་ལ་སྤྱར་བ་འདི་
ལ་གསེར་འབྲེད་ནས་བསྐྱུས་བཞེད་མཛད་གསུང་ངོ་། །ལ་ལ་ལས་དོན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལ་ལ་ལུམ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཆོག་མེ་རྒྱས་ཀྱང་དོན་
ཆང་བ་དང་། གཞན་ཉི་ཤེས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་འཆོམ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལའང་མིང་གི་རྣམ་གངས་དུ་མས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུམ་གསུམ་གྱི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཆོག་གིས་བྱེ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། ལུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཞེད་བྱའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་
མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པས་ལེགས་པར་བསྐྱུས་པ་མ་ཡིན་པར་འབྱུར་དགོས་པ་ལ། དེའང་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཚྭ་གས་སྤང་གིས། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་
དོན་གྱིས། །བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཆང་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པར་མེད་ན་སྒྲིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་ཆོག་བསྟན་པ་དང་། འབྲིང་དང་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོ་བར་སྒྲིན་ཆོག་དང་ནི། །ངག་སོགས་སྒྲིན་བ་མ་བྱས་པར། །ཞེས་པ་ནི་མདོའི་ཆོག་ཁྱད་པར་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའི་ངག་
སོགས་སྒྲིན་བ་མ་བྱས་པར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ཅམ་ཞིག་གོ་བདེ་བར་བཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྒྲུང་མཛད་ནི། །མཁན་ཆེན་
ཞེ་བ་འཆོ་ཡིན་གསུང་། །ཞེས་པ་འདི་ནི། །ཡོངས་རྒྱུགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཚུངས་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ལྷ་གྲང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་དཀོན་
མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མེད་པལ་བཟང་པོའི་ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱིས་བཀའ་ཤིས་འབྱེད་ཀྱི་གྲ་ཚང་མང་ལ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་སྟེང་ནས། །བརྒྱད་སྟོང་པ།
མདོ་སྟེང་པ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུམ་གསུམ་ལྟར་ཞེང་། །གསེར་འཕྲེང་། །རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན། །རྟོགས་དཀའི་སྒྲུང་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་པས་ཟུར་
བརྒྱན་ཏེ་གཟབ་བཤད་རྒྱས་པར་གནང་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱིས་རང་སྟོའི་ཟེན་ཆོད་ཅིག་ཟེན་ཟེན་སུ་བཞུགས་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་། །

- (1) འགྲེལ་པའི་ཟེན་ཟེན་ཐེ་མེན་པར་མ། །སེམས་མེད་པས།
- (2) འགྲེལ་པའི་ཟེན་ཟེན་ཐེ་མེན་པར་མ། །བྱེད་ཐབས།
- (3) འགྲེལ་པའི་ཟེན་ཟེན་ཐེ་མེན་པར་མ། །དོན་མ་མཛད་ཅིང་།

༣༡ །ཤེས་རབ་སྣང་པོའི་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་སྒྲས་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྱུ་ཅ་མུ་མུ་ཡ། ཤེས་རབ་སྣེད་པའི་ཐུགས། ཉུ་གླ། ཨོ་ག་ཏེ་ག་ཏེ་མ་ར་ག་ཏེ་པ་ར་སི་ག་ཏེ་བོ་ཉི་ལྷན་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ། འདི་ཉམ་
སྟེ། སོངས་ཤིག་སོངས་ཤིག་པ་རོལ་ཏུ་སོངས་ཤིག །པ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སོངས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཞི་རྒྱགས། ཞེས་པའི་དོན་བཤད་ན། འདི་ཉམ་
སྟེ་ནི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུས་དང་པོ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གོམས་པའི་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཀྱི་རྩས་པ་བརྟས་པ་ན། སྤྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བ་ཐུགས་རྩེ་ཆེན་
པོ་དེས་བསྐལ་ཏེ་འགྲོ་བ་ཡོངས་སུ་དགོལ་བར་འདོད་ཅིང། དགོལ་རྒྱུའི་འཆིང་ཐག་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་གཟིགས་ལ། ཐོན་དུ་རང་མ་གྲོལ་བས་
གཞན་དགོལ་མི་རྩས་པར་དགོངས་ཏེ། འཛིན་པ་དེའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་པ་ལ་ཐབས་དང་བཅས་ཏེ་གོམས་པ་མཐར་གཏུགས་པས། དེ་
ཉིད་གཟིགས་པ་ལ་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པའི་སྦྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པས་གཟིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆེ་རང་གིས་གཟིགས་ཤིང་མངོན་
དུ་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ན་རྩེས་འཇུག་ཀྱན་ཀྱི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་གཟིགས་ནས་གོལ་བའི་མཐའ་གཉིས་བཀག་སྟེ་དབུས་རྣལ་མ་འདི་ཉམ་སྟེ་
ཞེས་སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་བྱང་དུ་འཇུག་པ་རང་དབང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཆད་མའི་སྦྱིས་བྱ་ཉག་ཅིག་ཏུ་
འབྱུབ་སྟེ་ཆོས་ཁྱདས་བཅུན་པར་སྟོན་པར་མཛད་པ་པོའི་ཆེ་བའོ། །ཡང་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདྲ་བ་ལ་དམན་མཆོག་བྱུང་
སྟེ་སོ་སོར་འགྲོ་བ་ནི་སེམས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་ཡིན། དོན་དང་མ་མཐུན་ན་འབྱུལ་པ་དང། མཐུན་ན་མ་འབྱུལ་པ་ཡིན་པས། དོན་རི་ལྟར་
ཐུབ་ཤེས་ཏེ་ལོག་པ་དོར་ནས་ཡང་དག་པ་དེར་འགྲོ་དགོས་ལ། འགྲོ་བའི་ལམ་དབུ་མ་རྟག་ཆད་ཀྱི་གཡང་ས་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་སྟོད་དང་ལམ་
གཉིས་པ་མེད་པ། དམིགས་པ་རི་སྟེད་པ་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་མི་མཐུན་པའི་སྟོས་པ་དང་བལ་ཞིང། སྤང་ཅི་ལྟ་བུར་རོག་ཅིག་པ་སོ་སོ་རང་
རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་གཟིགས་པ་འདི་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་བསྟན་ཟབ་མོ་བསྐྱས་པར་
སྟོན་པའི་ཆེ་བའོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང། འཁོར་བ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱད་པ་ཐོང་བའི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱད་ཞུགས་པའམ་
གཞན་གྱིས་བྱས་པ་མིན་ཀྱི། རང་གི་བྱེད་རྩལ་ལེགས་ཉེས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བསྐབ་པས་ཐུར་
ནས་ཐུར་དུ་འགྲོ་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོག་ན་གོང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་ཡང་ཅིག་ཅར་མི་ཕྱིན་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འོག་མ་འོག་མ་ནས་གོང་མ་གོང་
མར་རིམ་གྱིས་བསྟོད་རྩལ་སངས་རྒྱས་སྤེལ་རྣམས་གང་ནས་གཤེགས་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆང་ལ་མ་ནོར་བ་འདི་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་ཡུམ་གྱི་སྤྱབ་དོན་
མངོན་རྟོགས་བསྐྱས་པར་སྟོན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མཆུ་སྟེ་ཡིད་མ་རིག་པའི་
གདོན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱད་པ་ལས་བསྐྱབས་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་ཀྱི་དོན་ལ། སྤྱོད་དང་ཆོག་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི།
སོངས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་གང་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་ནས་ཐུང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས། རྒྱས་པར་བྱེ་ན་ད་ཉམ་གང་དུ་གནས། དེར་
གནས་པའི་རྒྱ། དེ་ནས་གང་དུ་འགྲོ་བ། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའི་རྩལ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་སོ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དེའང་རང་ཅག་ད་ལྟ་གང་ལ་གནས་པ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་འདི་སྤངས་ཕྱིན་ཆད་གནས་འོངས་སྟོན་གྱིས་སོགས་གང་གིས་བདེ་བར་བསྐྱབས་ཀྱང་སྐྱག་བསྐྱེལ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་པ་ཁབ་ཅེ་ལ་ཕྱོགས་གང་ནས་བརྟེན་ཀྱང་མི་བདེ་བ་དང་། མི་གཙང་བའི་གོང་བྱ་ནམ་གནས་སུ་བྱི་བ་ལས་མ་འདས་པ་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྐྱག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གནས་དེར་འཕེན་བྱེད་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་འཆིང་བྱེད་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཞེན་ཆགས་འདི་ཡིན་ཏེ། བཀ་མི་གཙང་བའི་རྩལ་ལ་ཆགས་ནས་ཉལ་བ་ལྟར་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དུ་མ་ཤེས་པར་གཙང་ཞིང་བདེ་བར་སྒྲོམ་སྟེ་ཤི་སྤར་འཐམ་ནས་བག་མེད་དུ་གཉིད་ལོག་པ་ཡིན་པས། ཀུན་འབྱུང་ལ་ལས་ཉོན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་སུ་འཆིང་བྱེད་གཙོ་བོ་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེལ་དེ་དག་ཟད་པའི་ཐར་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའང་འཁོར་བ་ཟད་ཅམ་གྱི་འགོག་བདེན་ནི་དམན་པའི་ཐུང་འདས་ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། སྐྱག་བསྐྱེལ་དེའི་རྩ་བ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཟད་པའི་འགོག་བདེན་དོན་གཉིས་ཕན་སུ་མ་ཆོགས་པས་བརྒྱན་པ་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ནི་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྟེ་བགྲོད་བྱའི་ཡུལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་རྩི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཛོན་སུ་དུ་གཟིགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་བདེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འཁོར་དང་བཅས་ན་དེ་དང་འཛིན་སྤངས་མཚུངས་པའི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་འོག་མ་དག་ཀྱང་ལམ་ཡིན་ལ། དེར་སྦྱོར་ཞིང་ཕན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཐུར་པས་མི་རྟོག་སྐྱག་བསྐྱེལ་སོགས་སུ་བསྒྲོམ་པའང་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་ཙམ་ལ་ལམ་དུ་བརྟགས་པ་བཞིན་ཐར་པའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བསྟུས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། མི་རྟོག་སྟོང་པ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཞེས། བྱ་བ་གསུམ་པོ་སེམས་སྦྱོང་བྱེད། །མཚན་ཏུ་སེམས་ནི་སྦྱོང་བྱེད་པའི། །ཆོས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་འབྲུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སོ། །རང་ཅག་འཁོར་བ་འདིར་གནས་པ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ས་དེར་འགྲོ་བའི་རིམ་པ་དཔེར་མཚོན་ན། མི་སྒྲུན་པོ་ཞིག་བཙོན་རར་བག་མེད་དུ་གཉིད་ལོག་ནས་བསྐྱད་པའི་ཆེ། དེ་ལ་སྤིང་བ་ཅེ་བའི་ཤེས་ལྡན་ཞིག་གིས་བོས་ཏེ་གཉིད་བསྤངས་ནས་དེར་བསྐྱད་ན་ཆད་ལས་མང་པོ་འོང་ཆུ་བཤད་པས་སྐྱག་ནས་འཕྲོས་ཐབས་ཨེ་ཡོད་ཟེར་བར། འགྲོ་བའི་གནས་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དང་། དེའི་ལམ་བགྲོད་ཆུ་བོ་སོགས་བཤད་པ་བཞིན་བྱས་ན་ཐར་ནུས་སོ། །དེ་དོན་དང་སྦྱར་ན། དང་པོར་བོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འདྲ་ཤེས་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པའི་བག་མེད་ཀྱི་གཉིད་ལས་བསྤངས་ནས་སྒྲིན་ཡོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་སོངས་ཤིག་ཅེས་གསུང་མཁན་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟ་བུ་འདས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ད་ལྟ་དངོས་ཀྱི་སྤྲོ་མ་འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད། འབོད་པའི་སྤྲོ་ན་བར་གྲགས་ཀྱང་མལ་ནས་མ་ལང་བཤད་པ་བཞིན་མ་བྱས་ན་དོན་མེད་པ་བཞིན། ཆོས་ཐོས་ཀྱང་ལག་ཏུ་མ་སྤངས་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་མ་བྱུང་ན་ཐོས་པས་དོན་མེད། ཆུང་བྱ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་གྱིས་རགས་པ་དང་ཕྱ་བའི་མི་རྟོག་སྐྱག་བསྐྱེལ་བསམས་ཏེ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེས་པ་ནི་བཙོན་ར་ལས་འཕྲོས་འདོད་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཐོས་ནས་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱ་བ་དངོས་མེད་ཏེ། ཐར་ལམ་དངོས་སུ་སྐྱེབས་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྟེན་པ་ནས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལམ་དུ་ཞུགས་ཙམ་ནས་དག་ས་བརྒྱལ་བར་མི་འཇུག་བར་བརྒྱལ་མ་བརྒྱལ་གྱི་ཆ་གཉིས་འབྱུང་བ་བཞིན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཀྱང་མཛོན་སུ་མ་རྟོགས་པས་སོ་སྐྱེས་སྐབས་དག་ས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། མཛོན་སུ་རྟོགས་པ་འཕགས་པའི་སྐྱབས་དག་ས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དག་ས་བརྒྱལ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ད་དུང་འབད་པ་བསྐྱེད་ནས་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་དངོས་ལ་སྐྱེབ་དགོས་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་མཛོན་སུ་དེ་རྟོགས་པ་དེར་ཡང་ཡུན་དུ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་དང་པོར་འགྲོ་ཆུ་བཤད་པ་ཐོས། དེ་

ལེགས་པར་བསམས་ཏེ་ངེས་པ་རྟེན་པ་བྱས། དེ་ནས་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བའི་སྒྲིན་སྒྲིབ་
པར་བྱེད་དགོས་ལ། ལམ་སྒྲིན་མཁན་དང། ལམ་དངོས། ལམ་གྲོགས་གསུམ་ག་ཚང་དགོས་པས་སྐྱབས་འགྲོའང་འདིས་འབྲུབ་བོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲིབ་
དོར་གྱི་སྒྲིན་ཆེན་པོ་བདེན་པ་བཞི་དང། དེ་ལས་བྱེ་བ་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ཚྭ་སྤྲུགས་བཞི། རྟེན་བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་ལམ་ལྔ་
དང། རྟེན་སྐྱབས་འགྲོ། ལག་ཏུ་ལེན་ཚུལ་ཐོས་བསམ་སྒྲིན་གསུམ་བཅས་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མཐའ་དག་འདྲ་ཞིང། དང་པོ་ཐོས་པ་དགོས་
པས་ཐོས་པའི་ཡུལ་བཤེས་གཞན་ལམ་གྱི་རྩ་བར་འབྲུབ་ལ། དེའང་བཤད་ལམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་ཞེས་ཐོས་པ་སྒྲིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་
པར། རང་གི་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པའི་སྤང་ནས་འདིའོ་ཞེས་སྒྲིན་པ་ཞིག་དགོས་པས། འདི་ལྟ་སྤེལ་ཞེས་པ་འདིས་བཤེས་གཞན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་བསྟན་རྟོ།
།དོན་རང་གིས་ཉམས་སུ་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་སྤྱོད་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་བཞི་ཚང་ཞིང། དེ་དང་བྱིན་དུག་བསྐབ་གསུམ་ཆོགས་གཉིས་
སོགས་པན་ཚུན་བསྐྱས་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཚང་ངོ་། །མ་བཅོལ་བར་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ནང་ནས་བསྐལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་
མན་དག་བདུན་དང་བདག་གཞན་བརྩེ་བ་སོགས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཤུགས་ཀྱིས་འབྲུབ་སྟེ། མདོར་ན་ལམ་གྱི་ཁོག་བྱབ་
འགངས་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དོན་གྱི་ཁོངས་འདི་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ནི། ཁོངས་ཤིག་ཅེས་པ་ཆོགས་ལམ། ཡང་ཁོངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྦྱོར་ལམ། བ་རོལ་ཏུ་ཁོངས་ཤིག་ཅེས་པ་མཐོང་ལམ། བ་རོལ་
ཏུ་ཡང་དག་པར་ཁོངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྒྲིན་ལམ། བྱང་རྒྱབ་ཏུ་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པས་མི་སྒྲིབ་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདི་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བྱ་རྒྱུ་དུའི་ལམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་མདོར་མཐོ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་དང། འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་ལམ་
གྱིས་ངེས་ལེགས་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འགྲོ་ཞིང། ཐམས་ཅད་མཐར་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་སུ་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་ཆོག་པས་ལམ་ལྔ་ཅམ་གྱིས་སྤྱད་མི་རུས་
པ་དང། ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱེད་ཆེ་ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བ་བཞིས་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྦྱར་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་པས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ལྔ་བྱས་པ་བྱུབ་
ཆེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འདིའི་ཁོང་བའི་དོན་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཐར་པའམ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བས་ན་དེའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡན་ཆད་ལ་ཡིན་གྱི། མདོར་མཐོ་སྐྱབ་པ་ལ་ཁོང་བའི་སྦྱོར་དོན་མེད་དེ། ཐུང་འདས་ཀྱིས་གང་ལས་འདས་པ་དང། ངེས་
འབྱུང་གིས་གང་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ། འདིའི་འབྱུང་བ་ནི་བཙོན་ར་ནས་བྱིར་འབྱུང་ཞེས་པ་རྩ་བུ་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང། འདིར་ཁོངས་ཤིག་
ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་ལའང་མི་སྦྱོར་རྟེ། གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟམ་དང། ཞེས་སོགས་
སམ། རབ་འབྱོར་ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་བསྐབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དུ་འབྲུབ་པས་གཙོ་བོ་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ཀྱང་པལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཐེག་པ་གཞན་གཉི་གའང་སྤྱད་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་གལ་ཆེ་བ་
ལ་དོན་གཅིག་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་སྒྲིབ་ཏེ་གསུང་བའང་ཡོད་པས། ལམ་ལྔ་ཁོ་ནར་སྦྱོར་དགོས་པ་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། རང་གི་ཆོག་གི་རུས་པས་ཤེས་ཏེ།
དང་པོ་གཉིས་ལ་པ་རོལ་གྱི་སྒྲིན་མ་སྦྱར་ཞིང་གསུམ་པ་ནས་སྦྱར་བའི་བྱིར་རོ། །དེའང་པ་རོལ་ཚུ་རོལ་གྱི་མཚན་ནི་དབེར་ན་ལུང་པ་པར་ནང་ཚུར་
ནང་གི་མཚན་བར་གྱི་རིམ་སྤང་རྒྱུ་ནས་འདོག་པ་ལྟར། སྤྱི་འཕགས་ཀྱི་མཚན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་མདོར་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱི་ཉི་མ་ཤར་རྟེ། སྤྱིང་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་སྤྱན་སྟག་དང་གང་བའི་གདུང་བ་ཟད་པ། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོར་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་
འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ལ་པ་རོལ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཉི་མ་མ་ཤར་ཞིང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་གྱི་གྲིབ་མ་སྟག་པོ་གང་

རེག་དང་བཅས་པས་ནོན་པ་སོ་སོ་སྒྲིབ་བྱ་ནམས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་ཐོད་གནས་སུ་ཐུར་པ་དེ་ལ་ཚུ་རོལ་ཅེས་བྱ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྩས་པས་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་ཞིང།
དེའི་ནང་དུ་འབྱམས་པའི་ཕྱིར་ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཞེས་བཏགས་སོ། །པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ལྟས་འཛོག་གིས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་
ཆོད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལ་གཙོ་བོར་ལྟས་ཏེ་འབགས་པའི་ས་ལ་པ་རོལ་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་རང་ལ་ལྟས་ན་
ཚུ་རོལ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པ་ཐ་མ་མང་པོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ་ཚུར་ཤོག་གསུངས་པ་དེ་འཁོར་བར་ཞེན་ཐག་ཆོད་ལ། སྤྱག་བསྐལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་
ཐར་པའི་ས་འདིར་ཚུར་ཤོག་ཅེས་ཐུང་འདས་ཀྱི་བསམ་པ་སྦྱང་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཤུགས་ཆེ་བས་སྦྱོར་བ་བསྐབ་པའི་འབོག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོའང་
ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྦྱོང་ཅིག་ཅེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོགས་སྦྱོར་གཉི་ག་ཚུ་རོལ་གྱི་སར་འདྲ་བས་སོངས་ཤིག་ཅེས་པ་གཅིག་
གིས་ཆོག་ལ། ཡང་ན་ཆོགས་ལམ་གསུམ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལའང་སོ་སོར་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། འདི་ནི་ལམ་ལྔར་འབྱེད་ལུགས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་
པ་ལེགས་པར་གོ་དགོས་སོ། །དེའང་ལམ་ལྔར་བྱེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པར། ལྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་
གསལ་སྤང་ཆ་འདྲ་ཅམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྤང་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཅམ་དུ་འགོ་བས་ཆོགས་ལམ་དང། དེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའི་གསལ་
སྤང་དངོས་མེན་ཀྱང་དེའི་ཆ་འདྲ་ཅམ་སྦྱོས་པས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་སྦྱོར་ལམ་དང། ཆོས་ཉིད་དང་བོར་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་
བས་མཐོང་ལམ་དང། མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦོས་ལམ་དང། དེ་ལས་ལྷག་གོམས་ཤིང་བསྐབ་རྒྱ་མེད་པས་མི་སྦྱོབ་ལམ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་ཆོགས་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་མཐོང་ཚུལ་ཁྱད་པར་ཆེ་བས་སོ་སོར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་བྱི་ལུང་པའི་མཐེལ་ན་ཡོད་པ་
དེ་ལ་འདེབ་མ་བེན་བར་དུ་གཞུང་བརྒྱན་ནས་འགོ་བའི་ཆེ་མཐོང་གསལ་དུ་འགོ་རྒྱ་མེད་པ་ལྟར། ཆོགས་ལམ་སྐབས་སྤང་བྱ་འདི་དང་འདི་
མངོན་གྱུར་ཅམ་ཡང་སྤོང་བེར་རྒྱ་མེད་ལ། དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་དོད་རྒྱའང་མེད། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་མཐོང་སྤངས་གཟུང་འཛིན་
གྱི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་རིམ་གྱིས་ཉམས་སྦོད་པས་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་རྒྱ་དང། དེའི་མཐུས་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་ཇི་
ཆེར་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ། དཔེར་ན་ལ་འདེབ་ནས་ཡར་གོམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཇི་མཐོར་འགོ་རྒྱ་དང། དེའི་དབང་གིས་ཉེ་བེར་གྱི་མདངས་ཀྱང་རིམ་པས་ཇི་
གསལ་དུ་འགོ་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། རྟོད་ལ་སྤང་བ་ཐོབ་པ་དང། ཅེ་མོ་ལ་སྤང་བ་མཆོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྟོད་ཀྱི་སྤྱོད་
དོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་ལྷ་སྟེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དྲོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་གསུངས་པས། གཙུབ་ཤིང་གི་དཔེ་དང་སྦྱར་ན་རེ་ཞིག་མ་
བརྟེན་བར་དུ་རྟོད་མི་འབྱུང་ལ། དེ་ནས་རྟོད་ཅམ་དང། ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་དང། ཏུ་བ་འཐུལ་བ་དང། མེ་ཅག་ཅག་པ་དང། དམར་ལམ་གྱིས་འབར་བ་
རྣམས་རིམ་པར་འབྱུང་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། རྟོད་མ་ལང་གོང་དེར་དེ་འདྲའི་དབྱེ་བ་ཆེར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་
མ་བརྟེན་ན་རྟོད་མི་འབྱུང། རྟོད་བྱུང་ཡང་ཡུན་དུ་མ་བརྟེན་ན་མི་མི་འབྱུང་བ་དང། སྤྱི་བྱི་ལུང་པའི་གཞུང་བརྒྱན་ནས་མ་སོང་བར་ལ་འདེབ་ཏུ་
མི་སྦྱོབ་ལ། ལ་མ་འཛོག་པར་ཕར་ནང་དུ་མི་ཕྱིན་པ་ལྟར། ཆོགས་ལམ་མ་སྦྱོས་པར་སྦྱོར་ལམ་དང། སྦྱོར་ལམ་མ་སྦྱོས་པར་མཐོང་ལམ་དུ་བགྱོད་ཚུལ་
མེད་དོ། །འདི་ལེགས་པར་གོ་ན། ཁ་ཅིག་ རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་དང་པོ་ནས་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཞེས་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྦོས་
རིམ་གསུམ་དང་ཇིའི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་བཀག་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། ཐོས་བསམ་སྦོས་གསུམ་དང་བཤད་སྒྲུབ་ལ་མ་བཟལ་བས་བསྟན་པའི་
གནད་དང་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེས་པ་རྟེན་པར་འཐུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སོངས་ཤིག་ཅེས་པ་དང་བོས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་
གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོགས་ལམ་བགྱོད་ཚུལ་དང། གཉིས་པས་དེ་ལ་དོན་སྤྱིའི་གསལ་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྦོས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བཤོད་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚྭས་སྒྲིན་གཉིས་པོ་དེ་མེད་མི་ཅུང་དུ་བཤོད་དགོས་པའི་ཐར་ལམ་ཡིན་ཀྱང། ཀུན་བཟུངས་ལས་ཀུན་འབྱུང་
རྩིས་མཐུན་པར་གསུངས་པ་བཞིན་རྟེན་གྱི་སྒྲིན་ཚུ་རྩིས་འཁོར་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པས་ལམ་གྱི་བདེན་པའམ་ལམ་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །
མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན། འགྲོ་མི་འདོད་དང་ལམ་ནོར་དང། །ལམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཇི་སྟེད་ཅིག། བཅས་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་སྒྲིན་གསུམ་སྤངས་ཤིང། ལྷན་པར་
མདོ་ལས། ཐེ་ཚོམ་ལས་བཀལ་བ། སྟོན་ཉེ་ལས་བཀལ་བ། གཞན་གྱི་བྱིང་ལ་མི་འཛིག་པ། སྒྲིན་པའི་བསྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་བཀྱིར་མི་བཟུབ་པ།
ཞེས་སོགས་ལྟར་དོགས་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཤོད་ཉག་གཅིག་པ། དག་ལུལ་བཀལ་ནས་རང་སར་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ལམ་བདེན་གྱི་
མིང་ཐོབ་ཅིང། གོང་ནས་གོང་དུ་བཤོད་ཐུན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་བཤོད་པར་བྱ་བའི་གནས་དོན་དམ་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་
པའི་སར་ཡང་བཤད་དེ། ཚྭས་སྒྲིན་གཉིས་སུ་དེ་མོས་སྒྲིན་མ་ལས་དངོས་སུ་མ་ཕྱིན་པས་མོས་པ་སྒྱུད་པའི་སར་བཤད་དོ། །དེས་ན། དེ་ནས་བཟུང་
སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲིན་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་དོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུ་འང་སྒྲིས་
པ་སྟེ། ཞེས་མཚམས་འདི་ནས་དོན་དམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ། དོན་དམ་པའི་རིགས་སུ་སྒྲིས་པ། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྱུར་ལ།
ཐེག་པ་འདོག་མར་ཡང་འདི་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་དག་འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཕྱ་ར་ག་ཉེ་ཞེས་པའི་ཕྱ་ར་པ་རྩིས་ཏུ་བཤད་
པས་དོན་དམ་པར་ཡང་བཤད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པས་ཕྱ་ར་ཕྱ་ཐ་དོན་དམ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང། དེར་མ་ཟད་སྒྲིན་ལམ་གྱི་སྐད་དོད་པ་ཡོ་ག་
མཁུ་ཞེས་པ་ཕྱ་ར་པ་བྱས་ཆེ་དོན་དམ་པ་ལ་སྒྲིན་བཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཚུ་རྩིས་དང་པ་རྩིས་ཞེས་པ་དོན་གྱི་
ལུལ་སྟེང་ནས་ངོ་བོས་བྱུབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིན་པར་འདོགས་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཡིན་ཏེ། བདེན་བྱུབ་ཀྱི་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་
ཏེ་དེ་ལས་འདའ་མ་ལུས་པས་ཀུན་རྒྱུ་འབྱུང་པའི་སྤང་བར་འབྱན་པ་ཚུ་རྩིས་དང། མཚན་འཛིན་གྱི་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་བཞིག་སྟེ་དེ་ལས་
བཀལ་ནས་དོན་དམ་མཚན་མ་མེད་པའི་ངང་དུ་སོན་པ་པ་རྩིས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་ཚུ་རྩིས་ཡིན་ཞེས་འདེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །
འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་ནས་སྤང་བ་པ་རྩིས་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ལའང་དོན་དམ་རྟོགས་པ་ཡོད། འཕགས་པ་ལའང་མཚན་
མར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་པན་ཚུན་འདེས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟུམ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སོ་སྟེ་ལ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་མེད་
པས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་འཆར་དགོས་ཤིང། དེ་ལ་ལུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཚུར་ཤར་བའི་སྤང་ཚུལ་མེད་པ་མི་སྤིང་པས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་
ལས་མ་འདས་སོ། །འཕགས་པས་དེ་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དེའི་ངང་དུ་སོན་
པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་དང། ཚོས་སྒྲིན་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བ་སོགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན། དེར་བདེན་འཛིན་ཡོད་ཀྱང་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་
པོ་ཆེས་དག་པལ་པ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ལྟར་དེའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། བཅས་སོགས་ཀྱི་རྩ་བའང་འདི་ལ་ཐུག་
གོ། །

དེས་ན་སྒྲིན་བཏང་གི་པ་རྩིས་ཀྱི་དོན་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པའི་ཚུར་མཐོང་ལ་སྟོན་ནས་བཞག་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱེད་དགོས་པས་འཕགས་
པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དེར་འཛིག་དགོས་ཀྱང། གཙོ་བོའམ་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱ་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང།
འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་ཕྱ་ར་གས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིན་ལ་ནས་བསྟན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་
དོན་བསྟན་སྟེ། ཤེས་རབ་པ་རྩིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བསྐྱབ་བྱ་དོན་དེ་དང་ཐུན་ཕྱིར། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྒྲིན་

ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། འདིའི་དངོས་ཟིན་ལྟར་ན་སྒྲིན་པའི་དེ་རྣམས་བཏགས་པ་བ་ཙམ་དུ་འཛོག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང། དགོངས་པ་བཙལ་ན་གཙོ་
པལ་ལ་བཞེད་པར་སྤང་གི། མཚན་བཏགས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་སྤང་ངོ་། ཞེས་གསེར་འཕྲང་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པས་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་
དགོངས་པ་འབྲེལ་དགོས་སོ། ཇིའི་ཕྱིར་པ་རོལ་ཙམ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་མི་ཚོག་པར་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་འགྲུལ་པ་ལ། ད་དུང་བསྐལ་པ་དུ་མར་
བཙོན་པ་བསྐྱེད་ནས་ལམ་གོང་དུ་བཞོད་དགོས་པས། སྤར་ག་ཏེ་སྤེལ་རོལ་ཏུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་པས་རྩེས་ལ། སྤར་སྤེལ་ག་ཏེ་སྤེལ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་
པར་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དོན་དམ་པའི་ས་དང་ལམ་དུ་འཛོག་ལྷགས་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་པ་ཡིན་ན།
མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོ་གཉིས་སྤང་པ་མཐོང་མེད་པར་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་རོ་གཅིག་ཏུ་ཁྱེད་པའི་སྒྲིན་པ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ལས་སྟག་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་མེད་པས་ཁྱད་པར་གང་གི་སྒྲིན་པ་ས་གོང་མ་གོང་མར་འཛོག་སྟམ་ན། མདོ་ལྷེ་ས་བཅུ་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བར་སྤང་བྱ་རྩེས་
མཁས་རྣམས་ཀྱིས། བརྗོད་པར་རྩས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་བ། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤང་གི་ས་ཀྱན་ཀྱང། བརྗོད་མི་རྩས་ན་མཉན་པར་ག་ལ་རྩས། །
འོན་ཀྱང་བྱམས་དང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲིན་ལམ་གྱིས། ཇི་ལས་སྟགས་ཙམ་རིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། བཤད་བྱ་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་མིན། ཞེས་བྱ་
ནས་མཁར་འཕུར་བའི་ཆོ་དཔེ་རྩེས་ནས་མཁའ་དོན་ན་མི་འདྲ་བའི་མཚམས་སོ་སོར་འབྱེད་རྒྱ་མེད་ཀྱང། ས་གཞི་ལ་མཚན་ནས་རི་དང། ཐང་དང།
ལྷང་དང། བྱགས་ཚལ་དང། ཁྱོད་ཁྱོད་སྟགས་འདི་དང་འདིའི་ཐང་ཅེས་སྒྲིན་ལྷགས་ཡོད་པ་ལྟར། ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོའི་སྒྲིན་པ་འབྱེད་
རྒྱ་མེད་ཀྱང། བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་དང་སྒྲིན་ལམ་སྟགས་ཐབས་ཀྱི་ཆས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྒྲིན་པ་རྩས་པ་རྩེགས་ཚུལ་ཁྱད་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤར་
རིའི་ཆོ་ནས་ཉི་མ་རྩེགས་པར་ཤར་བ་དེ་དང། དཀྱིལ་དུ་སྤེབས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་མེད་ཀྱང་ས་གཞི་དོན་པའི་རྩས་པའི་ཁྱད་ཡོད་པ་དང་འདྲ་
བར་ཡང་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གསུངས་སོ། རྩས་པ་རྩེ་ཆེར་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་སོང་ཚུལ་དཔེ་མིང་ལ་རྒྱན་ལས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བཞེས་བཏགས་ཏེ།
འདིར་སྤར་སྤེལ་ག་ཏེ་ཞེས་པའི་སྤེལ་མི་ནི་སྤེལ་བྱས་ན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བཞེས་པ་ལ་འཇུག སྤེལ་བྱས་ཆོ་རྒྱན་དུ་ལ་འཇུག་པས་ཡུན་བསིངས་ནས་གོམས་ཏེ་
གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་ལ། འདིར་ཡོངས་སྟགས་བཞིན་ཡང་དག་པའི་སྤེལ་ནས་བཤད་ན། ཡང་དག་ནི་དབྱས་མཐར། གཞན་
མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། ཞེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ཆོ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བཞག་སྟེ།
མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་ལས་འདས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང། དེས་མི་ཚོག་པར་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་དགོས་པས། གོང་དུ་སྒྲིན་ལམ་འཆད་པའི་སྐབས། ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཐུང་ན་ལས་འདས་པར་མཐར་ཕྱིན་ཏོ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དང་སྤྱར་ག་ཏེ་གོ་དགོས་སོ། ཇིའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ལུ་གཙོ་བོར་བསྒྲིམས་ནས་ཐུང་འདས་ཙམ་འཐོབ་རྩས་ཀྱང། དེ་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་མར། མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །
ཅེས་པ་ལྟར། ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་མེད་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་ལུན་ཚོགས་མི་འགྲུལ་ཅིང། རང་རྒྱུད་ལུན་དེའང་འཛིགས་པ་མ་ལུས་པ་ལས་
སྒྲིབ་མི་རྩས་པས་ཆད་པའི་ཐུང་འདས་ཞེས་ཐུང་འདས་ཉི་ཆོ་བ་ཙམ་དུ་འགྱུར་གྱི། ཐུང་འདས་མཐར་ཕྱིན་པའམ་ཡོངས་སུ་རྩེགས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
ཇིའི་ན་ཐུང་འདས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཆོ། རྒྱན་ལས། ཚུ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཇི་དག་བར་ནའང་མི་གནས་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་རབ་
དེས་ཚུ་རོལ་འཁོར་མཐའ་བཀག ཇི་དང་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཆས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤྱོད་གིས་བསྐལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཞི་མཐའ་བཀག་
སྟེ། མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བལ་བའི་དབྱས་མི་གནས་པའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་ཞེས་པ་མིན་
ནས་སྟམ་ན། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡིན་པས། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པ་སྤྱབ་པའི་ཆོ་དཔེ་མི་གནས་པར་དོན་དམ་པའི་དབང་

དུ་བྱས་པར་གོ་དགོས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དུ་མེན་ནོ། །གལ་ཏེ་ས་སོ་སོར་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཚུལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་བྱང་མེད་ན། མདོ་ཐེ་རྒྱན་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་
མཆོག་གི་དོན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱན་འགྲོའི་དོན་དུ་རྟོགས་པ། གཉིས་པར་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
ཅི་ཞེས། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཀྱི་བདག་གཞན་མཐའ་དག་ཆོས་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས། རྩིས་ཐོབ་ཏུ་རང་ལ་བདོག་
པ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་གཏོང་བར་འཛིན་ཆགས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང། མཉམ་གཞག་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་འཆལ་གཉི་ག་སྟོང་
པར་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་རྩིས་ཐོབ་སྒྲིན་མའི་སྒྲིན་པ་ཅམ་ལ་དེ་གཉིས་གར་མཆོག་དམན་དང་འདོར་ལེན་ཞིབ་མོར་བྱེད་དགོས་པར་བསྟན་མེད་དུ་
གཟིགས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུ་པ་སོགས་འབྱུང་བས། འདིའི་རྩ་བའང་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒྲིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་
ཀ་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་རུས་པ་བཏོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་སྟོན་པ་ལ། བོ་ནི་སྤྱི་
ཞེས་འབྱུང་ཞིང། དེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེའི་འབྲེལ་པ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྟར་བར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསྟར། གཞན་མང་པོར་
བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲས་དྲངས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་བཤོད་ཡུལ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་པར་སྒྲུང་ངོ། །འོན་ཀྱང་ལམ་
དེ་དང་དེར་སོངས་ཤིག་ཅེས་པ་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་རྒྱུའི་ལམ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོང་ཞིག་ཅེས་པ་དགོས་ཀྱང། འདིར་ད་ལྟ་
རང་རྒྱུད་ལ་ཐུན་པའི་ལམ་དེ་དང་དེའི་སྒྲོན་སོངས་ཤིག་ཅེས་པ། དཔེར་ན་རྒྱ་བོར་གྱུ་གཟིངས་ལ་སོང་ཞེས་པ་འདྲ། བྱ་ནམ་མཐའ་ལ་སོང་ཞེས་པ་
ལྟ་བུ་རྟེན་དང་བཟེན་པ་དུས་མཉམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་དེའི་སྒྲོན་སོང་བཤོད་ས་མེད་པས་སོངས་ཤིག་
ཅེས་པ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྟེ་ལའང་པ་རྩལ་ཏུ་སོངས་ཤིག་ཅེས་པ་སྒྱུར་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སོང་བ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ། སོང་ངོ་
ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲིན་མ་སྒྱུར་བར་སོངས་ཤིག་ཅེས་བསྟུན་ཆོག་གིས་གསུངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་བཞི་དང་སྒྱུར་བ་
བཞིའི་སྒྲོན་སྟེན་ནམ་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་པཎ་ཆེན་གྱི་ལམ་སྟོན་འབྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་སྒྲིབ་
གཉིས་མ་ལུས་པར་བྱང་ཞིང། ཇི་ལྟ་རྟེན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་བ་དང་ཆུབ་པའི་དོན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་སྒྲངས་རྟོགས་
གཉི་གལ་སྒྱུར་ཡང་ཅུང་མོད། གཙོ་བོ་ནི། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྒྲིབ་པའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཤོད་དེ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་
ལུས་པ་ཟད་པར་སྒྲངས་པའི་མཐུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མདོན་སྤྱུ་དུ་གཟིགས་པ་གཞན་དོན་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་པ་འབྲུབ་པ་ལ་མེད་མི་ཅུང་
གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཉི་ཁྲིར། བཅོམ་ཐུན་འདས། ཇི་ལྟར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལགས།
བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བར་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞི་བདེན་གཉིས་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་ནི་གོང་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟེང་ནས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་རིམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱི་ཡིན་པས། དེའི་རིགས་
འདྲའི་རྒྱན་བྱི་མ་ཐོག་ཆ་ནས་བྱེ་བའི་ཇི་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱེད་དགོས་ཀྱང། སྤྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཀུན་ལ་རང་ལས་ལྟག་པར་གཅེས་པས་རང་ཉིད་ཀུན་གྱི་སྒྲ་མར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཐབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་དང།
སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲངས་པའི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་དང། ཇི་ལྟར་གཟིགས་པའི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་འདིར་ཆང་དགོས་ཏེ།

གོང་དུ་སྒྲིན་མའི་པ་ཞེས་པ་དང། སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་ཞེས་པ་དང། ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས་དེ་གསུམ་བསྟན་པ་འདྲིར་
བོ་རྟེ་ཞེས་པའི་ཐུགས་འདིས་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུགས་འདི་ལ་ཨོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དཔེ་རྒྱན་གཉིས་འབྱུང་ཡང་ཡོད་པ་དག་པར་བྱེད་
དགོས་ཏེ། འདིའི་སྒྲིབ་ཐབས་སྒྲིབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། ཏུ་ཐ་དང་ཨོ་སྤེལ་ནས་ཞེས་གསུངས་ལ། སྤྱི་མདུ་ཇོ་ནས་ཀྱང། ཨོ་དང་སྤྱད་ཞེས་བྱ་
ནི་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྒྲུའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །བྱིན་གྱིས་སྒོལ་རྩལ་རྒྱུད་དོ་རྩེ་ཅེ་མོ་ལས། ཨོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་
པར་བརྟེན། །མཚན་དང་མོར་སྟེར་དཔལ་དང་གཡང་། །སྒྲུལ་བཟང་རྣམ་པ་དང་ཐུན་དང། །དམ་བཅའ་བ་དང་བྲག་ཤིས་དོན། །མོར་བྱ་འཛིན་པའི་
ཐུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབུལ་ཡུན་གྱི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །བྱི་རོལ་རིག་བྱེད་པ་རྣམས་ཨོ་ལ་དེ་འདྲའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པར་
འདོད་པ་ནི། །ཀུན་སྒྲིབ་ལ་མ་སྟོན་པར་སྒྲིབ་དེ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུད་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་ཐུགས་དེའི་
མཚན་དོན་དུན་པའི་སྟོན་པར་བརྟེན་པ་ཕན་ཡོན་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡིན། མཚན་དོན་ནི་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྩེ་ཐང་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་
པའི་ལེའུར་དབྱངས་ཀྱི་དང་བོ་དང་ཐ་ལ། པ་སྤེའི་ཐ་མ་གསུམ་ཚོགས་པས་ཨོ་གྲུབ་ཅིང། དེ་གསུམ་གྱིས་ཐུགས་གསུང་སྒྲིབ་དོ་རྩེ་གསུམ་མཚན་པར་
གསུངས་ལ། སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་དོན་དུན་པའི་ཁོངས་སུ་མདོ་རྒྱུད་མཐའ་དག་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་
གསུང་གཉིས་འབྲུབ་བྱེད་དང། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐུགས་འབྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང། དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པ་མེད། རྒྱུད་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་
མཐའ་དག་བསམ་གཏན་བཞིར་འདུ་བའི་བསམ་གཏན་དང་བོའི་བསྐྱས་བརྟེན་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་སྒྲིབ་འབྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་བྱི་མ་དང་མེ་
གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན། སྒྲིབ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་རྣམས་གསུང་འབྲུབ་བྱེད་ཡིན་པས་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས། སྒྲིབ་མཐར་ཐར་
པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་ནི་ཐུགས་འབྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་མཚན་མེད་ཀྱི་ལམ་ཀུན་དེར་འདུའོ། །འབྲས་བྱའང་སྒྲིབ་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་འདུས་པའི་
ལོངས་སྒྲིབ་རྣམ་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་ཐབས་ཤིག་ལོགས་སུ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། རིགས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་བྱ་སྒྲིབ་གཉིས་འདྲ་ཞིང། དེའང་དོན་སྒྲིབ་ཐུགས་ཐུགས་
དོ་རྩེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པའི་དུམ་བྱ་བའི་ལམ་འབྲས་ཐམས་ཅད་ཐུག་རྒྱུ་བཞིར་བསྐྱས་ཤིང། བྲག་ཆེན་སྒྲིབ་ ཆོས་རྒྱ་
གསུང། དམ་རྒྱ་ཐུགས་འབྲུབ་བྱེད་ཡིན་ལ། ལས་རྒྱ་ནི་དེ་གསུམ་གྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་དུ་མ་འདུས་པའི་སྒྲིབ་མེད་དོ། །ཁྲ་མེད་ལ་སྒྲིབ་
འབྲུབ་བྱེད་བསྐྱེད་རིམ། གསུང་འབྲུབ་བྱེད་ཀུན་རྒྱུ་མའི་རྒྱུགས་རིམ། ཐུགས་འབྲུབ་བྱེད་དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུགས་རིམ་ཡིན་ལ་ཟུང་འཇུག་
ནི་དེ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་འཛིན་དགོས་པས་དོན་དེ་གསུམ་དུ་ཐམས་ཅད་ཆང་སྟེ། མདོར་ན་ཐོབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་ངེས་པས་འབྲས་
བྱའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱུའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ། འདིའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་གསུང་རབ་ཐམས་
ཅད་ཡི་གེ་ན་གཅིག་ཏུ་འདུ་བ་ཞེས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་གསུང་བའང་འདི་འདྲ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འདི་མདོ་ཐུགས་གཉིས་ལས་གང་དུ་
གཏོགས་སྟུང་ན། བེ་མ་ལ་མི་ཏུས་དབང་རྒྱལ་ལ་གསང་སྟེ་བསྟན་པས་གསང་ཐུགས་སུ་བཏགས་པར་གསུངས། སྒྲིབ་དཔོན་ཐུག་ན་དོ་རྩེའི་འབྲེལ་
པར། དང་བོའི་ཨོ་མི་མ་ཡ་ནས་བཟུང་འདུས་པ་སོགས་དང་ཚུགས་འདྲ་བར་གསུངས་ལ། འདིའང་དེའི་གནད་བསྐྱས་པའི་གསང་ཐུགས་རྣལ་མ་
དང། ལས་ཚོགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ལས་འདི་ཉིད་ཟབ་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་སྟེང་བོའི་དོན་གྱི་གདམས་
ངག་འདི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ཞེས་ཐེ་ཚོར་བ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམས་ཐ་ལ་ཐ་དད་དུ་སྤང་མོད་ཀྱི།
ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐ་དད་མེད་དེ། དེ་འདྲ་བས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐུགས་འདི་ནི་གསང་ཐུགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྟེང་བོ་ཡིན་ནོ།

ཁེས་དང། ཁེ་བ་དང། རྒྱས་པ་དང། དབང་དང། དྲག་བོའི་ཕྱགས་མ་ཡིན་ནོ། ཁོ་ན་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཕྱགས་འདིའི་དོན་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་
གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། ཕྱགས་འདིའི་དང་བོའི་ཡི་གེ་བཞི་ལས་བྱུང་བ་དང། བར་དུ་ཡི་གེ་བཞིའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང། ཐ་མ་ཕྱགས་ཀྱི་དོན་རྣམ་
པ་བཞི་ལ་བསྟུས་པས་སོ། ཁེས་གསུངས་ལ། ལྷ་སྐབ་ཀྱིས་འདིའི་སྐབ་ཐབས་མཛད་པ་སྤྲེལ་དང་འགྲོས་མཐུན་ཞིང། ཀུན་སྡིང་གིས་རྣལ་འབྱོར་
རྒྱུད་དང་བསྟན་ནས་སྐབ་ཐབས་མཛད་པས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་ཏེ་ཕྱགས་སུ་བྱས་ཆོག་གོ། དེའང་དཔེར་ན་སྟོན་
གཏུམ་པོ་རབ་སྒྲུང་ཕྱིག་པའི་བྱ་ཡིན་པས་མར་གྱི་མིང་ཐོས་ན་འང་མི་བཟོད་པར་ཁོང་ཁྱོས་ལ་གཉིད་མེད་པ་དེ་འཆོ་བྱེད་གཞིན་རུས་མར་སྟོན་དང་
སྒྱར་ཏེ་བྱིན་ནས་གཉིད་བྱུང་བས། ཐབས་ཀྱིས་ཟར་འཇུག་རུང་ཡང་མར་མོ་ཞེས་ཟེར་མི་རུང་བ་བཞིན། དོན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱགས་ཕྱགས་དང་
བསེས་ནས་སྟོན་རུང་ཡང། དང་པོ་ནས་ཕྱགས་ལྟར་ཉམས་སུ་ལོངས་ཞེས་ཆོག་གིས་སྟོན་མི་རུང་ངོ། མཛད་ཕྱགས་གཉིས་ལམ་སྒྲོལ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་
དོན་ལའང་བསེ་མི་རུང་སྟམ་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསེ་རུང་བར་མ་ཟད་ངེས་པར་འདྲེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ངྷི་མེད་འོད་ལས། རྩི་རྩི་
ཐེག་པ་སྟེ་ཕྱགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱའི་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དང་པོ་ནས་ཕྱགས་ལྷགས་སུ་བྱས་ནས་བསྟན་ན་སྟོན་པས་མཛད་ཕྱགས་སོ་སོར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
མ་བྱེད་པ་དང་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས། ཤེས་རབ་སྡིང་བོའི་འགྲེལ་པར་བུམ་པ་ཅན་སྟོན་པར་བཤད་པ་དང་
རྒྱུད་སྟེ་འོག་མའི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་གོང་མའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་ལྷགས་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ནི་མཛད་ཕྱགས་དང་རྒྱུད་སྟེ་གོང་འོག་གི་
ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པོ་མི་ཤེས་པའི་རང་བཟོ་མཁན་གྱིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་འབྲས་བྱ་
ཕྱགས་ལམ་གྱིས་ཐོབ་བྱའི་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཟུར་ཙམ་བསྟན་ཀྱང་མཛད་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དང་པོར་དེ་མཛད་ལྷགས་ཀྱི་ལམ་རྒྱུང་པས་ཐོབ་
ཐུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་ཅིང་ཉམས་སུ་སྤངས་ཏེ་ཐུན་མོང་ལམ་སྐུང་གི་རྟོགས་པ་སྟེས་ཟེན་པ་ན་གཟོད་འདི་ལ་ཕྱགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཞིག་མ་
བཏབ་པར་འབྲས་བྱ་དེ་ཐོབ་མི་རུས་ཞེས་ཕྱགས་ལམ་སྟོན་པ་མ་གཏོགས། སྟོན་པ་འདེབས་རྒྱའི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ལམ་དེ་དང་པོ་ནས་མཉམ་དུ་སྟོན་
པ་མིན་པས་ཐེག་པ་སོ་སོ་བར་འགྲོ་བའི་བྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡན་གསལ་སྟོན་ལས། པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པར་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱུ་བྱི་བདེ་བའི་ཐབས་རྒྱ་ལམ་གྱི་
སྟོན་སྟེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་བསྟན་པས། འབྲས་བྱའི་སྐབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བཤད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་ཐེག་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །
ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུང་འདིའི་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལ་ཆ་འབྲེད་ཚུལ་ཞིབ་ཆ་གཉིས་དགོས་ཏེ། རྩལ་གཅིག་སྟེང་ན་རྩལ་སྟེང་སངས་
རྒྱས་རྣམས། ཁེས་པ་ལྟ་བུ་བཞེད་པ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་དེ་ལས་སྟོན་པའི་འབྲས་བྱའི་ཡོན་ཏན་ཕྱགས་ལའང་བསྟན་ནས་བཤད་རྒྱ་མེད་
པས་དེར་མཐར་ཐུག་གི་བཤད་པ་འཇུག་པར་སྟོན་གསལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཕྱགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་རེ་རེ་ཙམ་བསྟན་ཡང།
དེ་སྐབས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་བཅས་ཏེ་མ་གསུངས་པས་ཕྱགས་ཀྱི་ཐེག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང། ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་སྟེང་པ་འཕོ་བའི་མཛད་ཐེག་
དམན་གྱི་མཛད་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ནང་གི་མིང་ནི་གང་དང་གང་གིས་སྟ། ཁེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཛད་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན། ཤེར་
སྟེང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ཀྱང་ནང་གི་ཕྱགས་འདི་ཕྱགས་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཆོག་ལ་ཆ་འབྲེད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཤུགས་ལ་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་མཛད་ཐམས་ཅད་ཕྱགས་ལ་གཞིལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང། དེའི་ནང་ནས་ཤེར་མཛད་ནི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་ཕྱགས་བསེས་ནས་འབྱུང་
ཚུལ་དང། མཛད་གཞན་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱས་དོན་གྱི་བཤད་པ་འོང་ཚུལ་དང། མཚན་ལའང་རྒྱལ་བའི་ལུས་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འབྲིང་

བཞེད་པའི་རྣམ་པ་སྟགས་སྒྲིབ་མ་ནས་མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྟགས་ལ་ཉེ་བར་གཞིལ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདྲིའི་
སྒྲིབ་ཐབས་རྣམས་ཀྱང་སྟགས་ལ་འཇུག་རན་གྱི་གདུལ་བྱ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པས་དེ་ལ་སྒྲིན་ཏེ་སྟགས་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་སྟགས་
ཡིན་མི་དགོས་སོ། །ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ་བའི་མ་ལ་དང་ཇོ་བོའི་གསུང་བཞིན་གསང་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་སྟགས་སྒྲིབ་པ་འགྲུགས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི།
སྒྲིབ་འགྲུགས་བསྟན་དང་སྟགས་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། འགྲུགས་བསྟན་ནི་གཞུང་གང་ལ་འདྲ་ཡོད་ཅིང་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པའི་རིགས་པའི་སྒྲིབ་སྟགས་
ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན། སྟགས་དོན་ནི་སྒྲིབ་མའི་མན་ངག་གིས་མ་བསྟན་པར་རང་དབང་དུ་དབྱུང་པས་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན། མདོ་སྡེ་
གཞན་ལ་སྟགས་དོན་གྱི་ཐ་སྟངས་མེད་པར་ཤེར་མདོ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སྒྲིབ་
ཡུལ་སྒྲོང་ཉིད་གསུང་བ་དེའི་སྟགས་དོན་ལ་ལམ་ཞིག་སྒྲིན་ཚུལ་ཡོད་ཆེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིབ་སྟགས་ཀྱང་སྒྲིན་ཚུལ་ཡོད་དགོས་
པས་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཆང་བར་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་སྟགས་འདི་ཤེས་རབ་སྒྲིབ་པའི་སྟགས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན་པས་སྟགས་སྒྲིབ་
གསུངས་ཏེ། གཞུང་རིམ་བོས་སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་དེ་ཉམས་སྒྲིབ་ལེན་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན་སྟེ། གཞུང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་
ཏེ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོམ་མགོ་སྒྲིབ་པ་ཙམ་གྱིས་གོ་བ་རྣམས་ལ་འདྲིས་སྒྲིན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དངོས་བསྟན་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྟགས་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་མདོན་རྣམས་
རྒྱ་ཆེ་བས་གཞུང་ཆོག་པ་ལ་ཆེར་ལ་མི་ངེས་ཤིང་། ཤེར་སྒྲིབ་ནི་ཀུན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་ཡོད་པས་འདྲིའི་སྒྲིབ་ནས་དངོས་བསྟན་སྟགས་དོན་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་གོ་སྟེ་
བར་བཤད་ན། རྒྱན་ལས་སྐབས་གོང་འོག་ཏུ་ལམ་ལྗང་ཆོན་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ལམ་རྒྱུང་པའི་འགྲུགས་སྒྲིབ་འདོད་པ་རྣམས་སྐབས་བྱི་མ་དག་གི་སྒྲིབ་
མཐོང་སྟགས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། ལམ་ཁྱལ་པའི་འགྲུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲིབ་ལམ་
སྟགས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་དང་སྒྲིབ་རྒྱུའི་མདོན་རྒྱུ་འབྲིང་བརྒྱུད་སྒྲོང་སྟེང་པ་སྟགས་ཀྱང་ལམ་ལྗང་ཆོན་དུ་མ་བསྐར་ནས་
གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཤེར་སྒྲིབ་འདྲིའི་ཆོག་ཀྱང་བས་སྟགས་དོན་མདོན་རྟོགས་ལས་ལྗང་ཆོན་གཅིག་ལས་མ་གསུངས་སོ། །དེའང་མདོའི་མཚམས་འབྲེད་
ཚུལ་མདུ་ཇོ་ནས་གཞན་དུ་བཤད་ཀྱང་། ཇོ་བོའི་དགོངས་པ་དྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་དང་མཐུན་པས་དེའི་འགྲུགས་བཞིན་བཤད་ན། སྒྲིབ་རས་གཞིགས་
ཀྱིས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འཕམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རིལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཟབ་མོའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེས་འདྲི་ལྟར་
རྣམ་པར་བརྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་འདྲིས་ཆོགས་སྒྲིབ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འདྲིའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་
ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་སྒྲིབ་ཆེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་དེས་ཟེན་པའི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་
པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་ལམ་གཙོ་བོ་དང་སྒྲིབ་ལམ་ཁར་བྱུང་ཉ་བྱུར་བསྟན། འདྲི་ལྟར་རྣམ་པར་བརྟ་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་ཆོས་ཉིད་
ལ་གསལ་སྒྲིབ་ཐོབ་པ་མཐོང་ལམ་དང་ཆ་འདྲ་བར་དོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གསལ་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པ་ལྟར་བའི་སྒྲིབ་ལམ་གཙོ་བོ་དང་། དེའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་
པ་ཙམ་རྟེན་པའི་ཆོགས་ལམ་ཁར་བྱུང་དུ་བསྟན། ཡུང་པོ་ལྗང་པོ་དེ་དག་ལ། ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐོང་ལམ་
བསྟན་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྒྲིབ་དགོས་པས་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཞེས་ཤེས་བྱ་
མཐའ་དག་གི་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་ཉིད་མདོན་སྒྲིབ་དུ་རྟོགས་དགོས། སྒྲིབ་ལམ་གྱི་སྐབས་དེས་རྟོགས་ཟེན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལྔར་མ་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་གསར་དུ་རྟོགས་རྒྱུ་མེད་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ནས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སྒྲིབ་པའདྲ་ཅིང་། སྒྲིབ་ལམ་ལ་ཡུལ་གྱི་ཆ་

ནས་དམིགས་པ་བྱུང་པ་མ་གསུངས་སོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་སྟོན་ཚུལ་ཡང་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་རྒྱས་ཅན་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་རྟེན་གྲངས་
ཅན། ལམས་བཙུང་དང་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་ཐོག་མཐའ་རེ་ཅན་སྟོན་སོ། །དམིགས་པ་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྦྱར་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ནི་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་གསུངས་ལ། དེ་བསྐྱུས་ན་རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོར་བདེན་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་འཛིག་བྱེད་ཐུན་མོང་
དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་ཉིད་པ་ཉིད། འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་
ཡིན་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་རྟེན་འབྲེལ་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་འགག་པ་དང་། རྣམ་བྱང་དོན་དུ་གཉེས་དགོས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ངི་མ་
སེམས་ལ་ཞུགས་པ་མེད་པས་ངི་མ་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོན་ངི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱར་མེད་པས་ངི་མ་དང་བྲལ་བ་
མེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་སྟོན་བྱི་ཞིང་ཟད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གང་ཞིང་རྒྱས་པར་
སྟོན་དུ་མེད་པས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཐར་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་དང་བོར་འདུ་བས་ཞི་སྟོན་གཅིག་པ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པ་དེ་
བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཕུང་ལམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྟོང་ཉིད་བསྟོན་པའི་ལམ་བདེན་གྱིས་སྐྱག་ཀྱན་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་
ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་མའི་སེང་གས་སྐྱེ་མའི་སྤང་བོ་བསད་པ་བཞིན་བརྟགས་པ་ཅན་ལས་དོན་དམ་པར་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡང་མེད་པས་སྤང་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་
དང་། ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་པའང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། རྒྱ་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་འཕྱོར། མི་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་པ་
ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་བརྟག་ན་མི་དགོས་སམ་སྟུ། སྟོན་ལམ་ནི། དེ་ལྟར་བས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ནས། མཐར་བྱིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ས་སོ་སོའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་
འབྲེལ་བར་ཡུན་དུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ་གོང་ནས་གོང་དུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ཅིང་སྟོན་སྤང་ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་ལྔ་རགས་སོགས་བྱིན་ཅི་
ལོག་གི་སྤང་བྱའི་རིགས་ལས་རིམ་པ་རིམ་པར་ཤིན་ཏུ་འདས་ཏེ་མྱང་འདས་སུ་བསྐྱོད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། མཐར་ཐུག་གི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་སྐབས་
འདིར་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱེད་ཀྱི་དངོས་གཉེན་སྟོན་ལམ་ཡིན་པས་སྤང་གཉེན་སྦྱར་ནས་བསྟན་པ་ལ་སྐབས་འཆོལ་བའི་སྟོན་མེད་དོ། །ས་སོ་སོར་
ཀྱན་རྫོངས་ཉེར་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བརྒྱ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་དབྱ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་གསུངས་པ་དམ་པ་འགའ་ཞིག་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཇི་མེད་
བཤེས་གཉེན་གྱིས་སྐབས་འདིར་གསུངས་ལ་ཇོ་བོས་ཀྱང་དེ་སོར་བཞག་ཏུ་མཛད་སྤང་ངོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྩེ་རྩེ་ལྟ་བུ་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་དང་
བཅས་པ་ནི། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྤང་མའི་སངས་རྒྱས་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་
ཡེ་ཤེས་ནི། གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
རྒྱར་ཀྱུར་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན། ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་མི་སྟོབ་པའི་ལམ་ནི་གོང་དུ་འདུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ལམ་ལྔ་མཛོད་དང་སྦྱར་
ཚུལ་འདི་རྩོ་བོའི་འབྲེལ་བར་མཐུན་ཀྱང་ངི་མེད་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འདི་ལྟར་མ་བཤད་སྟུ་ན། ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་མཛོད་མཚན་ས་
འབྱེད་ལུགས་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་པ་བཞི་དང་སྦྱར་བ་དེས་ལམ་ལྔ་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོགས་ལམ་སྐབས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་
དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་ཀྱུར་པས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྟན། སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སྟོན་བྱང་ཐོབ་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའི་སོ་སོར་རྟོག་པ་མ་
ཐོབ་པས། དེར་སྟོན་ན་ཞི་གནས་གཙོ་བོར་ཀྱུར་པས་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་དོན་སྤྱི་ལ་བརྟེན་པས་གཟུགས་བརྟན་ཞེས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བཤད། མཐོང་ལམ་སྐབས་ལུལ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་དངོས་པོའི་མཐའ་ཞེས་བཤད། སྒྲིན་ལམ་ནི། སྒྲིན་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཞིས་ཏེ། མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བཅུ་པ་མེད། ཁྱེད་པ་སྒྲིན་ཅི་བཞིན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་མདོའི་ཆོག་རིས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་ཅམ་སྤྱོད་ལ་གྲགས་ཆེ་བས་དམིགས་པར་ཡང་གཟུགས་བརྟན་གཞིས་དང་དངོས་པོའི་མཐའ་གསུམ་ཆར་འབྱུང་གི་ཟུར་དུ་བསྟན་མི་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་གོམས་པ་ཅི་ཆར་སོང་བ་བཞིན་གྱིས་སྤངས་རྟོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱོད་པའི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ལག་རྩེས་གྱི་ཆ་ནས་དགོས་པ་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དམིགས་པར་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་ལྗང་སྒྲིན་ཚུལ་གོ་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་གྱི་མདོའི་དོན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་འདིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཟབ་མོ་སྤང་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་པ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཤིང་གསུང་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱུ་ནས་བཟུང་བཤེས་གཞན་བར་མ་ཆད་པ་ལས་བརྒྱད་ཅིང་། རང་གི་དོན་རྟོགས་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པའི་སྒྲིན་སྟོན་དགོས་ཚུལ་གྱི་མན་དག་སྤང་གཞིས་བསྟན་པ་རྣམས་ཏུ་སྤྱོད་ཤིང་ཞེས་པས་བསྟན། སྤྱོད་ཀྱང་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨེ་ལྷོ་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་སྤང་གཞིས་ཞིབ་ཞིབ་ལ་གཞི་ཞུ་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཨོ་ཞེས་པས་བསྟན། ལྷ་རིའི་བྱ་རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རས། རྣམ་པར་བརྟན་བར་བྱ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་དོན་གྱི་ཆོགས་སྤྱོད་གཞི་གཞི་གཞི་གཞི་ཞེས་པས་བསྟན། སྤང་བོ་ལྷ་བོ། ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་པའང་མེད་ཅེས་པའི་སྤྲུལ་དོན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྷ་ར་ག་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྷ་བས་ན་ཞེས་སོགས་གྱི་སྤྲུལ་དོན་སྒྲིན་ལམ་ལྷ་ར་ལྷ་ག་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན། དུས་གསུམ་དུ་ཞེས་སོགས་གྱི་མི་སྒྲིན་ལམ་བོ་རྟོ་ཞེས་པས་བསྟན་ཏོ། །

སྤྱོད་ནི་གཞི་ཚུགས་ཞེས་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་ལྗང་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲིན་སྟོན་ཐོག་མའི་ཨོ་གྱི་མཚན་དོན་དེ་སྤྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། ཞེས་པ་ལྷར་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་ཅིའི་སྟོང་བོ་ཅན་གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་ལྷོ་འོག་མར་སྤྱོད་ཆོ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་གསལ་བ་སྤྱོད་འཁོར་ལོ་བྱུང་འཇུག་གི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་མེད་ལྷར་ན་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །སྤྲུགས་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་སྤྲུགས། རིག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ལམ་ལྗང་སོ་སོ་ལ་སྤྱོད། ལ་ལ་སྤྱོད་མ་ཉི་ལྟ་དང་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་གསུམ་ལ་སྤྱོད་ཡང་། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་སྤོང་བ་དང་། གཟིགས་ཚུལ་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱུ་སམ་ནམ་མཐའ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་སོགས་དོན་གཅིག་ལུ་ལ་སྤྱོད་མ་ནས་བསྤྲུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་འདིར་མདོའི་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གོང་འོག་བསྤེབས་ན་རྒྱན་གྱི་བསྟན་བྱའི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་བོ་ཐམས་ཅད་ཆད་དགོས་ཀྱང་ལམ་ཆ་ཆད་པ་ཆར་གཅིག་ལས་མ་གསུངས་པས་རྒྱན་དང་ཅི་བཞིན་སྤྱོད་དུ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་མདོ་རྒྱན་སྤྱོད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པ་འཇུག་པའི་སྒྲིན་ཅམ་ཞིག་དབུར་མཚན་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་དག་དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། སྤྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟོན་གྱུར་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། ཆོགས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། ཁྱེད་རྣམ་མཁྱེན་མཚན་བྱེད་གྱི་ཆོས་བསྟན་གསུངས་པའི་དང་བོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་ཆུབ་འདོད་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དེ། ཟབ་མོའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ཞེས་པས་བསྟན། གདམས་དག་ནི་ལྷ་རིའི་བྱས་གྱུས་པ་དང་བཅས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཟབ་མོའི་གདམས་པ་དྲི་ལན་བྱས་པས་བསྟན། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་སྤྱོད་ལམ་ནི་རྣམ་པར་བརྟན་བར་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན། སྤྱོད་པའི་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱའམ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལ་ཞེས་པས་བསྟན། ཐོག་ཆེན་སྤྱོད་པའི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་བོ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བསྟན། ཆེན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། སྤྱི་བ་པ་མེད་པ་མུ་དན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྤྱི་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཅེས་པས་བསྟན། གོ་སྒྲུབ་འདུག་སྒྲུབ་ཆོགས་སྒྲུབ་དེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བཞི་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་དང། ཟབ་མོའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅེས་
དང། བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ་ཞེས་དང། ཕྱིན་ཅི་ལྟ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་མིན་ཀྱང་དོན་ཚང་བར་
ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་བཞི་སྟོང་གི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་ཤེར་མདོ་ཡིན་ལ། ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྟུས་པ་
ཤེར་སྟོང་ཡིན་ཞིང། དེའི་དོན་བསྟུས་པ་ཐུགས་འདི་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉིང་ཁུ་ཡིན་པར་རིགས་པས་འབྲུབ་ཅིང། དེས་ན་དེ་དག་ཀྱན་གྱི་
ཕན་ཡོན་སྟུང་པར་ཡང་རྩིས་སྤྲད་པར་བྱའོ། །རང་གི་དྲན་པ་གསོ་ཕྱིར་དང། །མདོ་ལས་ཉམས་ལེན་གནད་འཚོལ་བའི། །སློ་ཆེན་ཆོ་འཕེལ་བ་ལ་
གདམས། །དགེ་བས་ཡུམ་དོན་རྟོགས་གྱུར་ཅིག །

ཤེས་རབ་སྟོང་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པའདྲ་འདི་ནི་བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་འདི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་འོང་དགོས་སྒྱུར་འདུག་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ཀྱན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྒྲུ་ཅན་ཡབ་གཅིག་འོ་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་ཞབས་ལ་གསོལ་བ་ནན་ཆེར་བཏབ་པས་གོ་ལྷགས་འདི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བ་བྱི་བར་བརྩམས་པ་ན། རང་བཟོར་འབྱུར་དོགས་ཏེ་གཞོན་འགྲེལ་པ་
རྣམས་ལ་བསྟན་པ་ན་རང་གི་གོ་ལྷགས་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་འདུག་པས་དེ་དག་ནས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་བསྟན་ཏེ་མེ་ཕྱིའི་དཀྱུན་མཚམས་སྐབས་ཉིན་གུང་གི་ཐུན་གསེང་ལ་སྤྲུག་བྱེས་སྤྲུག་བྱེས་པ་ལས་
ཤོག་བྱར་འབེབས་པ་པོ་ནི་ཐུགས་རམས་པ་དགོན་མཆོག་ཀྱན་དགའོ། ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༣༣༽ །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར། །འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མ་འདྲིས་མཛའ་བཤེས་ཏེ། །ས་གསུམ་འགོ་ལ་ལམ་བཟང་མཚན་པའི་མེག་
།ཐུབ་དབང་སྤྲེལ་བའི་ཉེ་མས་རྟག་ཏུ་སྒྲོངས། །འདིར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དོན་གཉིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་
པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་གི་འགྲེལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་ལ་བཞི། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་ཕྱག་གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་
ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། $\times$ གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། གསུམ་པ་ལ་བཞི། བསྟན་བཅས་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཐབས་མཚན་པར་བརྟེན་པ། བསྟན་བཅས་ཕྱི་ལྟས་དངོས། བསྟན་བཅས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ། བསྟན་པའི་དགེ་བ་བསྟོན་པའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བརྟེན་པ་དང། སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཕྱག་འཆའ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིང་རྩེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
གཙོ་བོའི་རྒྱར་བསྟན་པ་དང། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། ཉན་རང་ཐུབ་དབང་ལས་སྦྱེས་ཚུལ། ཐུབ་དབང་བྱང་སེམས་ལས་འབྱུངས་ཚུལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གསུམ་བསྟན་
པའོ། །དེ་གསུམ་བསྟོན་པའི་ཉེ་མས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྦྱེས་ $\times$ གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བཅོམ་ཉིད་ $\times$ གསུམ་པ་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་ཕྱག་
འཆའ་པ་ལ་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་དང། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའོ།
།དང་པོ་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་ $\times$ གཉིས་པ་ནི། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ $\times$ གཉིས་པ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་ལྟས་དངོས་ལ་གཉིས། རྒྱའི་ས་དང། འབས་བྱའི་སའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ །ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བཤད་པ་ལ་
གསུམ། ཁྱད་གཞི་སའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་སོ་ $\times$ གཉིས་པ་སའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན། གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན། ས་དང་པོར་སྟག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་དང། ཡོན་ཏན་
མདོར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན། རིགས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་བཞིའི་ཡོན་ཏན། ས་གོང་མ་གཞོན་
པ་སོགས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ $\times$ གཉིས་པ་སྟོན་པར། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ $\times$ གསུམ་པ་སྟོན་པར། ས་ནས་སར་
 $\times$ གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ $\times$ གཉིས་པ་གཞན་རྒྱུད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་གཉིས། ས་འདིར་ཉན་རང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང། ས་བདུན་པར་ཉན་རང་སྟོན་སྟེ་བསྟུས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་
གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་ $\times$ གསུམ་པ་ས་དང་པོར་སྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། ས་དང་པོ་ལ་གཞན་པའི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། རྟེན་དམན་
པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བཤད་པ། སྦྱིན་པའི་ཕར་བྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཆོ་དེ་

ལ་མ་ གཉིས་པ་རྟེན་དམན་པའི་སྒྲིན་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིན་པས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང། སྒྲིན་པས་མུང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲེ་བོ་འདི་ཀུན་མ་ གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡང་སྒྲིན་པའི་མ་ གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་
པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མེད་པ་བསྟན་པ། རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིན་པའི་གཏམ་གཅོ་བོར་བསྟན་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིན་པའི་ཆོ་དགའ་བ་ཇི་འདྲ་བ་
འཐོབ་བསྟན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལུས་སྒྲིན་པ་ལ་སྟུག་བསྟུལ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་མ་ གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་བརྟེ་
བདག་མ་ གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅིག་མ་ བཞི་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་མེན་པའི་སྒྲིན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ལུས་བཅད་སྟེར་མ་ བཞི་པ་
སྒྲིན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲིན་པ་སྒྲིན་བྱ་མ་ ར་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐྱེས་ཀྱི་ཡིད་མ།

གཉིས་པ་ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ་ཟླ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བསྟན་
པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་དང། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་དང། སའི་ཡོན་ཏན་
བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་བསྟན་པ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་
པར་བསྟན་པ། ས་དང་པོ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟག་པར་བསྟན་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རྒྱ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཚུལ་མ་ གཉིས་
པ་ནི། ལུས་དག་ཡིད་མ་ གསུམ་པ་ནི། དགེ་བའི་ལམ་མ་ བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་མ་ གཉིས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཟླ། སྒྲིན་
འབྲས་བུ་འགྲོ་སྟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། སྒྲིན་འབྲས་སྒྲེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྟོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་
དན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་རྟེན་དཀའ་བ། སྒྲིན་པའི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན། མཛན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཚུལ་
ཁྲིམས་བསྟུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིན་པའི་ཡོངས་སྟོད་དག་ནི་མ་ གཉིས་པ་ནི། སྒྲིན་བཅས་དངོས་འདུ་མ་ གསུམ་པ་ནི། གང་ཆོ་རང་དབང་མ་
བཞི་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྒྲིན་པའི་མ་ ཟ་པ་ནི། སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་རྣམས་དང་མ་ གསུམ་པ་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་དང་མ་འདྲེས་པའི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་རྒྱ་མཚན་མ་ བཞི་པ་དབྱེ་བ་ནི། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་མ་ ཟ་པ་དོན་བསྟུ་ནི། རྒྱལ་སྐྱེས་ཟླ་བ་མ།

༥ གསུམ་པ་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁྱད་གཞི་སའི་དེས་ཆོག ཁྱད་ཆོས་སའི་ཡོན་ཏན། ཕར་བྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་
ཆོས། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ གཉིས་པ་སའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་བཞི། ས་འདིར་བཟོད་པ་སྟུག་
པར་བསྟན་པ། བཟོད་པ་གཞན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ། བཟོད་པའི་ཕར་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་གནས་མེན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཁོང་ཁྱོད་བྱ་མེ་རིགས་པ་དང། བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་
དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་མེ་རིགས་པ། བྱས་ཀྱི་སྟུག་བསྟུལ་མེ་འདོད་པ་དང་གཞོད་ལན་བྱེད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ། ཟར་ལུན་རིང་བསགས་པའི་
དགེ་ཆ་འཛོམས་པས་ཁོང་ཁྱོད་བྱ་མེ་རིགས་པ། མེ་བཟོད་པའི་སྒྲིན་མང་པོ་བསམ་ནས་ཁོང་ཁྱོད་གཞན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞོད་པ་བྱས་པའི་གལ་ཏེ་མ་
གཉིས་པ་ནི། ཐོན་བྱས་པ་ཡི་མ་ གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྐྱེས་མ་ བཞི་པ་ནི། མེ་སྟུག་གཟུགས་མ་ གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྟེན་རིགས་པ་ནི། བཟོད་
པས་མཛོམས་ཤིང་མ་ གོང་གི་གསུམ་པར་དབྱེ་བ་ནི། རྗེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་ ས་འདིར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ས་དེར་རྒྱལ་སྐྱེས་
བསམ་གཏན་མ་ ར་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་ཕར་བྱེད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ནི། སྒྲིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་མ་ བཞི་པ་མཚུག་བསྟུ་བ་ནི། རྒྱལ་བའི་
སྐྱེས་པོ་ཉི་མ་མ།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བཞི་པ་ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་འདྲི་བཙུན་འབྲུག་ལྷག་པར་བསྟན་པ། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། ཐུངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་མ་གཉིས་པ་ནི། དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་མ་གསུམ་པ་ནི། རང་དུ་ཉར་བ་མ།

ཨ་པ་ས་ཨ་པ་སྐྱུངས་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པ། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་མ་གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་མ།

༥ དུག་པ་ས་དུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ་བཞི། སའི་ངེས་ཚིག་དང། ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་བསྟན་པ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བཟུགས་པ། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲིན་མའུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མ་གཉིས་པ་ནི། ཇི་ཉར་ལོང་བའི་མ་གསུམ་པ་རྟེན་འབྲུང་གཟིགས་པའི་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལ་ཟ། ཟབ་མོའི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཟབ་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིང་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྲུང་ཚུལ། སྒྲིང་ཐན་ལ་ཉན་པར་བསྟུ་ལ་བ། དེ་ཉིད་ཇི་ཉར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ཉར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་མ་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྒྲེ་བོའི་དུས་ན་མ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྩེ་སུ་མ་བཞི་པ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་མ་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིང་ཉིད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བ། སྒྲིང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དགག་པ། དེ་ཉར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། རྟེན་འབྲུང་གི་སྒྲེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ། རིགས་པས་དབྱུང་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དམ་བཅའ་བཞག་པ། དེ་རིགས་པས་བསྟུ་བ་བ། མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་བྱུང་བའི་དོན་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྲུང་མ་གཉིས་པ་དེ་རིགས་པས་བསྟུ་བ་ལ་བཞི། བདག་སྒྲེ། གཞན་སྒྲེ། གཉིས་ཀ་ལས་སྒྲེ་བ། རྒྱ་མེད་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པས་དགག་པ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དགག་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ། དེ་ཉར་བཀག་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་བ་དགག་པ། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྒྲེ་ན་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ། དེ་ལས་སྒྲེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བ། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྲུང་མ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱེ་བར་གྱུར་པ་མ་གསུམ་པ་ནི། ཇི་ཉར་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་གཉིས་པ་རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ས་སྐྱུག་ལ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དང་མེད་པར་ཐལ་བ། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པ། གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ས་བོན་མ་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲོད་ཀྱི་བདག་གི་མ་གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མ་གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་མ་གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་མ་གཉིས་པ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདག་ལས་སྒྲེ་བར་འདོད་ན་མ་གཉིས་པ་གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་སྒྲེ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྒྱུར་དགག་པ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཟ། གཞན་སྒྲེ་དགག་པ་དངོས། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོད་པ་སྤང་བ། དེ་ཉར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྱིར་དགག་པ། བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པ། འབྲས་བྱ་ལ་སྐུ་བཞིན་དབྱུང་ནས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་དགག་པ། དེའི་ཉེས་སྤོང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་སྤོང་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱ་བར་མ་གཉིས་པ་ནི། ཇི་ཉར་ནས་དང་གེ་སར་མ་གཉིས་པ་

བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གནིས། རྒྱ་འབྲས་ཕྱ་བྱེ་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང། ཚྱོད་པ་སྤང་
བ་གནིས། དང་པོ་ནི། ལྷ་གྲས་བོན་མ་གནིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤང་གི་མ་གནིས་པ་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མིག་སྒྲོ་ལ་མ་
གསུམ་པ་མུ་བཞིར་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་མ་གནིས་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་སྤང་བ་ལ་གནིས།
འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞན་པའི་གཞན་སྐྱེ་ལས་སྤངས་ནས་དེས་གཞོན་པ་སྤང་བ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་དེས་གཞོན་པ་སྤང་བའོ། །
དང་པོ་ལ་ཚྱོད་ལན་གནིས། དང་པོ་ནི། གང་གི་རང་ལྟ་ལ་གནས་མ་གནིས་པ་དེས་ལན་བཤད་པ་ལ་ཟུ། བདེན་གནིས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སྐབས་དོན་
ལ་སྦྱར་བ། བདེན་གནིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ། བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་བྱེད་དགག་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། བདེན་པ་གནིས་སུ་དབྱེ་བ། འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོན་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ། ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དངོས་ཀུན་ཡང་དག་མ་གནིས་པ་ནི། མཐོང་བ་རྟུན་པའང་མ་གསུམ་པ་ནི། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་མ་གནིས་པ་སྐབས་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། མིག་ནི་རབ་
རིབ་མ་གསུམ་པ་བདེན་གནིས་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་གནིས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཤད་པ། དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏི་
ལྷག་རང་བཞིན་མ་གནིས་པ་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡི་མ་བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་མ་ཕ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་
གཞོན་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་མ་གནིས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་དེས་གཞོན་པ་སྤང་བ་ནི། གང་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ས་
བོན་མ་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། གང་ལྟར་སྐྱ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མ་བཞི་པ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགར་ཡང་མེད་པར་བསྟན་
པ་ལ་གནིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱར་ཐལ་བས་དགག། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་ཐལ་བས་དགག། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ལགས་
པར་ཐལ་བས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་རྟེན་མ་གནིས་པ་ནི། གང་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དག་མ་གསུམ་པ་ནི། དེ་རྟེན་སྐབས་སུ་
རིགས་པ་མ་གནིས་པ་དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་མ་ཕ་བདེན་པ་གནིས་ཆར་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་
པ་ལ་གནིས། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤང་སྤོང་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེས་འཐད་པའི་ཡོན་ཏན་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་གནིས་སུ་
གནིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་འདོད་པ་ཀུན་གཞི་སྟགས་ལས་སྤངས་མི་དགོས་པར་བསྟན་པ། ལས་འགག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྲུང་
བའི་དཔེ་བསྟན་པ། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་མ་གནིས་པ་ནི། མི་ལམ་དམིགས་པའི་མ་གསུམ་པ་ལ་གནིས།
རྣམ་སྤྱོད་ཐུག་མེད་དུ་འབྱེན་པའི་ཚྱོད་པ་སྤང་བ། ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་
མ་གནིས་པ་ལ་གནིས། དངོས་དང་དགོས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་མ་གནིས་པ་ནི། འཇིག་
ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་མ་གནིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དགག། །
གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་ཙམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གནིས། འདོད་པ་བརྟོག་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་མ་གནིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ་གནིས། རྒྱས་པར་དགག། མཇུག་བསྟུ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དཔེ་དགག། བག་ཆགས་ཀྱི་རུས་པ་ལས་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་
བའི་དོན་དགག། དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྦྱག་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གནིས། མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དགག། སྐྱེ་ཤང་མཐོང་

བའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ། མི་ལམ་གྱི་དཔེས་སངས་རྒྱུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་
མི་འགྲུབ་པ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་× གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་
× གསུམ་པ་ནི། མི་ལམ་རིམ་ཉི་ཤེས་པའི་མེད་པ་གཉིས་པ་སྐྱེད་ཀྱི་དཔེ་དགག་པ་ནི། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་× གཉིས་པ་བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་ལས་
དོན་སྤངས་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་དོན་དགག་པ་ལ་གསུམ། བག་ཆགས་སྒྲིན་པ་སྐྱེན་ལས་དོན་སྤངས་དབང་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དགག་ལ། སྐར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་
པར་རྒྱུ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ། སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཀག་པའི་ལྷང་གིས་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ།
།དང་པོ་ནི། རྒྱས་དེ་མེད་པའི་× རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག །མ་འོངས་པ་ལ་དེ་དགག །
འདས་པ་ལ་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་ལ་རྒྱས་པ་× གཉིས་པ་ནི། མ་སྐྱེས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་× གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འགག་པའི་རྒྱས་× གཉིས་
པ་སྐར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མིག་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་
× གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་× གསུམ་པ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཀག་པ་ལ་ལྷང་གི་གཞོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་
རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ནི། འགར་ཡང་× གོང་གི་གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྐྱེས་པ་བསྒྲིམ་པ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཡི་× གཉིས་པ་
དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། མདོར་ན་རིམ་ཉི་ཤེས་བྱ་× གཉིས་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་
གི་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་དགག །སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་བཞེད་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན། དེས་ན་སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་ཁོ་ནའི་རྩིས་སུ་འབྲང་
བར་རིགས་པ། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཞན་དབང་གི་སྐྱབ་བྱེད་དྲིས་
ནས་དགག་པ། དེས་ལན་དགག་པ། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་
གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་× གཉིས་པ་དེས་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྱན་པ་སྐྱེ་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་བྱན་པ་× གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གི་ལྷལ་× གསུམ་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་རང་རིག་དགག་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་
རང་རིག་ཡོད་པ་× བཞི་པ་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་× གཉིས་
པ་སེམས་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ་བཞེད་པ་གཉིས་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆོ་གཞན་དབང་× གསུམ་པ་སྐྱབ་བྱེད་རྩིས་སུ་འབྲང་རིགས་པ་ནི།
སྐྱབ་དཔོན་སྐྱབ་བྱེད་× བཞི་པ་གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། རིམ་ཉི་ཤེས་ཀྱི་གཞན་དབང་×
གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཅན་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ། དོན་སེམས་གཉིས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། ཅན་སྐྱས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལྷང་གིས་སྐྱབ་པ། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་སྐྱབ། ཅན་སྐྱས་སེམས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། མདོར་གྱུར་མདོར་སྒྲིགས་× གཉིས་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་སྒྲོ་ཐུན་× གསུམ་པ་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་× གཉིས་པ་དོན་སེམས་ཡོད་མེད་
མཚུངས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་× གསུམ་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས་སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་
མེད་པར་སེམས་ཅན་གསུངས་པ་བྱང་དོན་དུ་བཤད། མདོར་བྱང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་དོན་དུ་ལྷང་

གིས་བསྟན། རིགས་པས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང། དེ་དང་འདྲ་བའི་མདོ་གཞན་ཡང་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི། མདོ་ཐེ་གང་ལས་མ་གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ཉེའི་མདོ་ཐེ་མ་གཉིས་པ་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པའི་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་མ་གཉིས་པ་མདོས་
དྲང་བས་བསྟན་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉམས་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་མ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་མ་བཞི་པ་རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་མ་གསུམ་པ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་མ་གཉིས་པ་དེ་
ཉམས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་ཚད་པ་ཐུང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དོན་བསྟུན། །དང་པོ་ནི། གང་གི་སྤྱི་ཚོགས་མ་གཉིས་པ་ནི། མོ་གཤམ་
བྱ་ལ་རང་གི་མ་གསུམ་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བས་མཐར་འཛིན་འགོག་ཚུལ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་མ་བཞི་པ་རིགས་པའི་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་
འབྲས་བྱས་དོས་བབྱང་བ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པའི་མ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་དགོས་པར་
བསྟན་པ། བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ། བདག་དང་གིང་རྟེན་དབྱེད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་
བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་མོངས་སྒྲིན་རྣམས་མ་ལུས་མ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག། བདག་གི་བ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་དུག གཞན་ཐེས་བཏགས་པའི་ཕྱང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག། རང་ཐེས་བཏགས་པའི་
ཕྱང་པོ་ཉིད་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དགག། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དགག། བདག་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཤད། དེ་ཉམས་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་
རྟོག་པ་ཐུང་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ལྷན་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་དམིགས་པའི་བདག་དེ་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལ་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དང། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་གཞན་གྱི་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་མ་གཉིས་པ་ནི། དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་
ཅུང་ཟད་མ་གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། མོ་གཤམ་བྱ་རྩར་མ་གཉིས་པ་རང་ཐེའི་བཏགས་པའི་བདག་དགག་པ་ལ་ལྷ། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
གཞོད་བྱེད་བསྟན། དེ་ཉམས་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན། ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་
པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད། གཞན་གྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང། སྒྲིན་ཐང་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མ་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ན་མ་གཉིས་པ་དེའི་
སྒྲིན་ཐང་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་མ་གཉིས་པ་དེ་ཉམས་འདོད་མི་རིགས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་དང་མ་གཉིས་པ་
ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་བཞི་པ་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཤད་པ་
ལ་ལྷ། བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་པ། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པ། ཕྱང་པོ་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་བཞོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པ། ཕྱང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་
བསྟན་པ། ཐུབ་པས་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཕྱང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་
གཙོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པ། སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་རྒྱག་གྱུང་ཕྱང་པོ་བདག་ཏུ་སྒྲིན་པ་མིན་པ། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་
ཐུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་སྒྲིན་པས་ཕྱང་པོ་མ་གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་པོ་བདག་ཅས་བརྗོད་མ་གསུམ་པ་ནི། དེ་ཚོ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་མ་གཉིས་པ་མདོ་

གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚྭས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་མ་གསུམ་པ་ཕུང་པོ་ཚྭས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་
བཀོད་པ་བདག་མིན་པ་ནི། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཙན་མ་བཞི་པ་ཕུང་པོ་ཚྭས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་གཞན་བསྟན་པ་ནི།
ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་མ་ལྟ་བུ་ཕུང་པོ་ཚྭས་ཙམ་བདག་དེ་ཁམས་དུག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པར་གསུངས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཚྭས་ཙམ་བདག་དེ་
གོང་གི་ལྷ་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་དེས་རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་མའི་ཕྱགས་
རྟེན་བརྟེན་པ་སོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ལྟར་པའི་ཕྱགས་དགག་པ། བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཟླམས་ཏེ་བསྟན་པ་འོ། །
དང་པོ་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་མ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་མ་བཞི་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བདག་རྩལ་ཡོད་
དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟེན་དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མ་གཉིས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྟེན་
མ་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་ལ་བཞི། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཤིང་རྟ་དང་འབྲ་བར་བསྟན། སྤར་མ་བཤད་པའི་ཕྱགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་རྩར་བཤད་པ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་། མིང་གི་ཐ་
སྟངས་ཀྱི་དོན་གཞན་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཕྱིར་དར་འཛིན་རྟེན་ནི་མ་གཉིས་པ་སྤར་མ་བཤད་པའི་ཕྱགས་ལྷག་མ་གཉིས་རྒྱས་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚྭས་པ་ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་ དབྱིབས་ཙམ་
ཤིང་རྟ་འདོད་པ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཚྭས་ཙམ་ཤིང་རྟ་མ་གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་མེའང་མ་གཉིས་པ་རིགས་པ་
དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོབ་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་རྩར་མ་གསུམ་པ་དེ་ལ་གཞན་གྱི་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུའམ་མ་བཞི་པ་མིང་གི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་
དོན་གཞན་ཡང་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཙན་ཏེ་ལྷག་པ་དེ་རྩར་བཀག་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སྤང་པའི་ཡོན་ཏན་
བཤད་པ་ལ་ལྟ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། ཤིང་རྟ་དང་བདག་གི་ཐ་སྟངས་དཔེ་དོན་སྤྱར་བ། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་
ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པ། མཁས་མོངས་ཀྱི་འཆིང་གོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བབྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་
གཉིས་པ་ནི། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མ་གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་མ་བཞི་པ་ནི། དངོས་ཡོད་མེན་ཕྱིར་མ་ལྟ་བུ་གང་ཏུ་
འགོ་རྣམས་མ།

གཉིས་པ་བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཕྱེད་པོ་མེད་ཙན་མ་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བུམ་སྤུམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
ལ་བསྟེན་བ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བསྟེན་བ། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བུམ་པ་སྤུམ་བུ་མ་གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་སྦྱེད་པར་བྱ་སྦྱེད་
གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྦྱོན་མཚུངས་པའི་ཚོད་པ། རང་ལ་སྦྱོན་མེ་མཚུངས་པའི་ལན་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ནི།
སུན་འབྲེན་པས་སུན་མ་གཉིས་པ་ལན་ལ་བཞི། རང་ལ་སུན་འབྲེན་དང་སྦྱབ་པ་འཐད་ཚུལ། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན། རང་
བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་ཀྱིས་བཞིན་གཞན་གྱིས་བསྟོག་སྟེ་སྦྱབ་མི་རུས་པ། འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྲེན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཐ་སྟངས་དུ་གཞན་ཕྱགས་སུན་འབྲེན་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། རང་ཕྱགས་སྦྱབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུན་འབྲེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་
གཉིས་པ་ནི། ཇི་རྩར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་མ་གཉིས་པ་གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྦྱབ་བྱ་གོ་བྱེད་མ་གསུམ་པ་
རང་བཞིན་མེད་པ་སྦྱབ་པ་བཞིན་བསྟོག་སྟེ་སྦྱབ་མི་རུས་པ་ནི། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་ངོ་བོ་མ་བཞི་པ་འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྲེན་ལྷག་མ་

ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ལུན་འབྱེན་སྟག་མ་མ་གཉིས་པ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། བྱེ་བ་སོ་སོའི་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་མ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱ་བྱ་དབྱེ་བ་དང། སྟོང་ཉིད་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་བཞི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ་མ་གཉིས་པ་ནི།
སེམས་ཅན་སྟོང་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་མ་གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད། མི་དམིགས་པ་དང། རོ་བོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་དང་མ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
པར་བཤད། དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་མ་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཆོས། ལམ་གྱི་ཆོས། འབྲས་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་
མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མ་གཉིས་པ་ནི། གཏོང་བ་བྱིན་པའི་མ་གསུམ་པ་ནི། སྟོབས་ནམས་ཤིན་ཏུ་མ་གསུམ་པ་དོན་
བསྟན་ནི། གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མ་གསུམ་པ་ནི། ད་ལྟར་བ་འདི་མ་གཉིས་པ་བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། དངོས་པོའི་སྒྲིམ་ནི་མ་བཞི་ས་བཅད་བཞི་པ། སའི་
ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་མ་མཚུག་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་མེད་ཀྱི་མ།

༣༡། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་དཀའ་གནད་མདོར་བསྟུས་པ་ནོར་བུའི་ཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཐུགས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་བསྟན་པ་བཟང་ལས། འདི་ཐོན་ཆོད་བྱུང་པོར་གྱུར་པའི་ཆོ། འདི་བཞེན་གཤེགས་པ་ཤུག་ཐུབ་དེ་ལ། འཇམ་གང་
ཞིག་གི་དབུལ་བ་བྱས་ནས་གྱུང་། འདི་པོ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ལྷང་དང་མཛོད་ཀྱང་དེ་བཞེན་ལ། ཞུ་བྱ་ཀ་རས་རྒྱལ་པོ་
རབ་གསལ་དུ། བྱུར་ཆོད་དེ་བྱང་བསྐྱེད་འདོད་འཕྲི་ཤིང་བཞེན། འདི་ན་ལན་བསལ་མདོར་དཔུལ་བར་སྤོང་རྩེའི་སེམས། སྒྲིས་གསུངས་མདོ་གྱི་སྒྲིན་
འཇུག་མེ་འདོད་ལོ། བྱང་པོ་གསུམ་མདོར་ཆོད་དཔོན་བྱ་མདོན་དགས། མཛོས་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་བསྐྱེད་པར་གསུངས། བཤད་དཀར་རིན་སྤོང་
བྱང་དུ་རྒྱལ་མཚོའི་རྩལ། གསང་བ་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་རྒྱུགས་སངས་རྒྱས། འདི་ན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་བཀོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་བྱང་། འཁོར་བསྐྱར་ལུལ་
འཁོར་བྱང་གི་སྤུང་བཞེན་ལ། འདོན་ཀུན་གྲུབ་པར་སྒྲིས་ཆོད་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ཡིག་ཆར་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ལ། འདི་པོ་ལ་ཡང་དུ་མ་
ཤེས་གྱིས་གསུངས། མཛོད་ལས་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟར་སྒྲ་བསྟུན་ཤིང་། ཤིང་ཁྱིར་རབ་བྱང་རྒྱ་རྟར་སངས་རྒྱས་གསུངས། འདིར་ནི་ལྷགས་སྤུངས་སྤུངས་
ཤིང་རྟར་སྒྲར། ཐུན་གསུམ་ཐ་མའི་ཆ་གསུམ་དང་པོའི་མཇུག་སྒྲ་རེངས་འཆར་ཀ་སངས་རྒྱས་དུས་ཉར་གཉིས། སྤུང་བྱི་རྩོ་མཚན་ཐུན་དང་པོ་
དང་། འདི་ཐོང་གུང་ཐུན་དེའི་ཐོང་མཐའ་དང་ཐོང་། སྒྲ་རེངས་མ་ཤར་ཤར་དང་ཉི་མ་ཡང་། མ་ཤར་ཤར་གཉིས་བརྒྱད་ཆ་བཞི་ཆ་ཤར། སྤུང་མ་
ཡོལ་དང་བཞི་ཆ་བརྒྱད་ཆ་ལས། མ་རུབ་རུབ་དང་རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་ཤར། བརྒྱད་ཆ་སྟགས་ནི་མཐའ་ལ་བརྩེ་བར་གསུངས། བཅོ་ལྷའི་ཉིན་མཚན་
མཐའ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཆོ་སྒྲ་བ་ཉི་མུར་དང་། འདི་ནས་ཞག་གཅིག་ཆད་པ་ཡི། ཆོས་ལྷ་ཞེད་གཞི་མཐུན་ཕྱིར། །

ཐུབ་གསུངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཙོད་བྱ་རྩོད་ཐོང་དང་། བཙོད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་དགྲ་དང་བརྩེ་གཉིས་བྱས། གཙོ་བོ་འདུལ་བ་ཡིན་ཏེ་བཙོད་པ་ལས།
རྩི་ལྷར་ས་ནི་སྤུང་གྲུ་རྣམས་གྱི་གཞི། འདི་ལས་འབྲས་རྣམས་སྤུང་བར་འཁྱུར་བ་ལྟར། འདི་བཞེན་འདུལ་བའང་སྤོང་བཙོན་རྣམས་གྱི་གཞི། འདི་བཞེན་དེ་
ལས་བསོད་རྣམས་རྣམས་གྱུང་སྤྱོ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། འདི་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། མཛོད་མཆོག་
འདུལ་བ་རྒྱགས་པ་འདི་གནས་པ། འདི་སྤོང་ཆོས་སྒྲིན་འདི་ནི་གནས་འཁྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་དེ་ལ་ཅ་བཤད་ཚུགས་མཐུན་དང་། འདོངས་
འགྲེལ་བཞི་ཡོད་དང་པོ་སོ་ཐར་གཉིས། བམ་པོ་གཉིས་གཉིས་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་དང་བརྒྱད། བཤད་མདོ་གཞི་དང་རྣམ་འབྱེད་ཕན་ཆོགས་དང་། །
སྤུང་མཐའ་དམ་པ་སྤུང་སྤུང་བཞིའི་དང་པོ་ནི། བརྩེ་བདུན་གཞི་དང་འབྲོག་ཆོག་ཅ་བ་སྤུང་། བྱང་གཞིའི་བར་གྱི་སྤོང་ཆོག་ལས། རབ་བྱང་གསོ་སྤྱོར་གཞི་
དང་ནི། འདག་དབྱེ་དབྱེར་དང་ཀོ་ལྷགས་དང་། སྤུང་དང་གོས་དང་སྤུང་བརྒྱད་དང་། ཀོ་ཤེས་དང་ལས་གྱི་གཞི། འཇམ་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་
དང་། སྤོང་དང་གསོ་སྤྱོར་བཞག་པ་དང་། གནས་མལ་དང་ནི་ཆོད་པ་སྤུང་། འདོ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྟུས་པ་འོ། གཉིས་པ་པ་མའི་ཁྲིམས་གྱི་ཅ་
བར་བྱས། སྤུང་མཐའ་ཞིང་ཕན་ཆོགས་འགྲེལ་བཤད་ཚུལ། སྤོངས་མཐུན་སྤུངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྤོན་པ་དང་། འདོ་སྤོང་ལ་གཅེས་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡང་དག་ལྟར། འདོངས་འགྲེལ་གཉིས་ལས་མདོ་འགྲེལ་སྤྱི་བྱེ་བྱག་ བྱེ་བྱག་བཤད་མཛོད་ནང་གི་ཉར་སྤུངས་ཀྱིས། མཛོད་པའི་འདུལ་བ་བྱེ་བྱག་

བཤད་པ་དང་། གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བའི་ནང་ཚན་གྱི། རྟོགས་མེད་འདུལ་བསྟུས་མདོ་ཙ་ཤ་ཏམ་དང་། སྟུམ་བརྒྱ་ཙ་འགྲེལ་ཀྱི་རི་ཀ་ལྔ་བརྒྱ། རྣམ་འབྱེད་དོན་བསྟུས་མེ་ཏྲིག་ཐེང་རྒྱད་ཀྱང་། སོ་སོའི་འགྲེལ་པ་སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ། བྱུང་བཤེས་མཛད་སྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་རྩེད་བརྒྱད། སྟོབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟུངས་ཀྱིས་མཛད་པ་ཡི། དཔུན་ཚོགས་སྟོ་བརྒྱད་འགྲེལ་སྟོགས་སྟོ་བརྒྱད་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་གྲགས་པའི་འདྲན་ཚུལ་གཉིས། བྱ་བ་འདུལ་བྱེད་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་དང་། ལྔ་ཚན་བརྒྱ་དྲུག་པ་དང་སྟེང་གཞི་དང་། སེལ་བྱ་གཏམ་གཞི་བཅས་བྱ་མོས་ཁྲུས། མ་མོ་དང་བཅས་སྒྲ་མའི་ལེའུ་བརྒྱས། འདྲ་བོ་གཉིས་མདོར་གཞན་འདོར་བསྟུས་ཕྱིར་བཤད། སེམས་རྒྱུད་འདུལ་བྱེད་དོན་བསྟུས་ཕྱིར་ན་མདོར། ཚུལ་ཁྲིམས་ངོ་བོས་རྒྱས་མེན་སྟོག་སྟོན། །

འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གཞུང་དོན་དངོས་གཉིས་ལས། འདྲ་བོ་དགོས་སྟོགས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། འདྲུང་བྱ་དགོས་པ་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ། དེས་བསྟེད་ཆེད་ལོ་མ་དེས་པར་ཡང་འཇུག གཞན་གྱི་སྦྱར་དན་བསྟོག་ཙམ་འདིའི་དགོས་པར། ཆད་མའི་དེ་ཉིད་བསྟུས་པར་བཤད་པ་མེན། རྟོགས་ལྔ་འཇུག་ཆེད་ཙམ་མེན་དགོས་སྟོགས་བཞི། ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ཡོངས་གཙོ་དགོས་པ་བཞི། ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བའི་རྣམ་བཙད་བརྒྱད། ལམ་སྟོགས་ཉིད་དགོས་ཙམ་དང་སྟུག་མེད་དང་། འདྲ་བོ་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས་མཐར་ཕྱག་གོ། རྣམ་བཙད་སྟོག་ཕྱོགས་ཡོངས་གཙོ་འཇུག་ཕྱོགས་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྟོང་བ་གསུམ། གཉིས་པར་མི་རྩལ་མི་དགོས་སྟོན་སྟོང་གཉིས། ལྔ་མ་ལྔ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འདྲ། བཞི་དེས་མི་རྩལ་འབྲེལ་མེད་བྱེད་བྱ་ཡིན། འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟུས་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་གསུངས། མདོ་དང་མི་སྟོག་ཙ་འགྲེལ་མ་རྟོགས་རྟོགས། བཅས་དང་རྩེས་བཅས་རྟོགས་པས་སྟོས་འགལ་སྟོང་། སྟུལ་མེན་རིག་པའི་གཙོ་བོ་པ་མ་ཡི། བམ་ལྟག་གསུམ་ལས་གཞན་སྦྱར་བྱང་མཐུན་རྟོགས། བྱམས་སུ་མེན་སྟོགས་མདོར་པར་འདུ་བ་ཞེས། ཚོག་གཞན་དོན་གཞན་བསྟན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་གསུམ། མདོར་བསྟུས་དགའ་བའི་བསམ་པ་བསྟུངས་པ་འོ། །

ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་མཚན་ཉིད་དང་། འདྲེ་བ་བསྟུ་བ་ལྔ་ཚུལ་གཅིག་ཐ་དང་། ཐོབ་གཏོང་དྲུག་གི་དང་བོ་བྱེད་སྟུས་ནི། གཟུགས་འདོད་མདོ་ལྔ་སྟོགས་སེམས་པ་དང་། སྟོས་དང་སེམས་མེད་ཚེ་ན་ས་བོན་འདོད། སྟུག་ལོས་སེམས་པར་འདོད་ན་ཡིད་གསུམ་སྟོང་། བྱང་རྒྱལ་བར་དུའང་སྟེ་བར་ཐལ་བ་འཕེན། བྱེད་སྟུ་འགའ་ཡང་ལུས་སྒྲུལ་མི་འདྲ་དང་། འདྲ་བོ་རྟོན་ལ་སྦྱར་བ་མ་བྱས་དང་། ལྔ་མར་སྦྱར་བ་བྱས་པ་མི་དཔེ་བྱིན། བྱི་མར་མི་སྟེ་ནའང་ཉིན་ཞག་འོག སྟེ་ལ་གཤམ་བྱེད་གང་ཞེས་ཚོད་མོད་གྱི། ཚོད་ཚུལ་དེ་དང་ཁྱོད་གཉིས་མི་འཐད་དེ། འདོར་མི་སྟེ་བ་བཅས་དབང་ཁོ་ནས་ཡིན། འདྲ་བོ་དང་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཀྱང་སྟུལ་པའི་སྟུག འདུ་ཤེས་སྟོང་དང་སྟོས་པས་ཁེགས་སམ་དཔྱད། སྟོང་སེམས་ཀྱིས་བེན་བག་ཆགས་སྟོས་ཡིན་གྱི། མ་བཙོམ་བག་ཆགས་ཙམ་ཞིག་བྱི་མར་འགྲོ། འདྲ་སྟོབ་མ་ཡི་སྟོས་པ་ལོ་གཉིས་ནས། མི་གཏོང་བདུན་ནི་ནམ་འཚོའི་མཐའ་ཅན་ཡིན། རབ་ཏུ་ཐར་དང་སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། འདྲ་བོར་ཐར་ཞེས་སྟོན་དོན་རྟོགས་པ་མེན། བླ་ཏི་དང་བོ་སྟོས་སྟོས་ཐབས་བྱས་ཆོ། འོ་ལྔ་རིམ་བཞིན་སྟོས་མེན་ལས་གྲོལ་དང་། འཁོར་ལས་གྲོལ་དང་ཐུང་ན་འདས་ལ་འཇུག ལུས་དག་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་ལས་ལོག་པའི། འདོད་བསྟུས་དེས་འབྱུང་སྟོན་དེ་སོ་ཐར་སྟོན། གཞི་ལ་ཚུལ་གཉིས་སྟོས་པས་བར་མ་གཙོད། རྩེས་བཞི་རྟོན་དུས་ལན་ལག་སྟོས་གཉིས་གཉིས། བརྒྱད་བོ་ཞག་གཅིག་སྟེང་བར་ཁས་འཆེ་བའི། བྱིས་ཕྱོགས་སོ་ཐར་སྟོས་དེ་བསྟེན་གནས་སྟོས། ཁ་ཅིག་དུས་མེན་ཐས་སྟོང་བསྟེན་གནས་དང་། བྱུག་པ་ཟུར་དུ་བྱེད་བས་ལན་ལག་བརྒྱད། བྱེད་སྟུས་རང་དང་ལན་ལག་མི་འགལ་ཏེ། ལྟ་སྟོགས་ལམ་དང་བྱང་རྒྱལ་ལན་ལག་བཞིན། ཞེས་བེར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་

བཞི་གཅིག་གསུམ། །ཡན་ལག་དབྱེ་བ་སྟོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཡིན། །རབ་བྱུང་ལ་ཡོད་ཉིན་དེར་རྩོགས་རུང་ཞིང་། །སྒྲིན་གཞན་དེ་ཡིས་གཏོང་རྒྱ་
མིན་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བསྟེན་ཚངས་སྟོང་གོམས་བྱེད་གསོ་སྦྱང་འདི། །ཡིན་ཕྱིར་གོ་གྲག་དེའི་གཏོང་རྒྱར་འདོད་འཁྱུལ། །ལྷང་ལས་འཕྱོག་མ་འདིར་
བཀོད་བར་མར་དགོངས། །

འོ་ན་སྒྲིན་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། །བྱེ་བྲག་སྒྲིན་བས་བསྟེན་གནས་ཀྱང་། །དགེ་སྦྱང་ལས་ལེན་གང་ཟག་ནི། །སྦྱང་གསུམ་སྦྱོར་བ་བྱུང་མེད་ལས། །
འགྲོ་བ་གཞན་ལ་སྒྲིན་པ་བཀག། །མདོ་སྡེ་པ་དག་དྲུང་འགྲོ་སོགས། །འགྲོ་བ་གཞན་ལ་འདྲ་སྦྱེ་བར་བཤད། །སྦྱང་བའི་ལུས་ཡང་དགེ་བསྟེན་སོགས། །
གང་ཡང་རུང་བའི་སྦྱང་བར་གསུངས། །མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བྱིན་བྱེ་སྦྱས་འདོད། །མདོ་སྡེས་འདོད་པ་མཛོད་དུ་བཤད་དང་འགལ། །ཉིན་ཚམ་
ཀྱང་ཕན་ཀ་ཏ་ཡ་ནས་མཛོད། །ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ལ་བྱང་རྒྱུ་བར་ཡང་སྦྱེ། །འདིར་ཡང་ནམ་འཛོམ་བར་སྦྱངས་སོ་སོར་སྦྱེ། །འོ་ན་ནམ་འཛོམ་བར་
དུ་བརྒྱད་སྦྱང་བའི། །སྒྲིན་པ་སྦྱེ་དགོས་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་ན། །ཉི་མ་ཤར་དང་ལྷ་གཏོང་བྱི་ཐོབ་མཉམ། །ཞག་མི་ཚང་བྱིར་ཐོས་ནས་མི་སྦྱེ་ཡང་།
།འདི་ཡིས་ཐོས་རྒྱུ་ལེན་པ་དམིགས་བསལ་ཏེ། །དྲན་གསོ་ཚམ་ལས་སྦྱར་སྦྱེས་ཟེན་ཕྱིར་རོ། །རྩོ་བོར་བྱུར་བ་མཁས་གྲུབ་རྩེ་ཡིས་བཀག། །དགེ་བསྟེན་
གྱིས་བསྟེན་འཁོར་བ་དུན་གངས་སུ་མིན། །བསྟེན་གནས་གསོ་སྦྱང་ལ་བཞི་ལྷ་གསུམ་འཁྱུལ། །དགེ་བ་གསོ་བྱིར་གསོ་སྦྱང་ཁོ་ནར་འདོད། །སྦྱང་གནས་
སྦྱོ་བཅད་སོགས་བྱིར་འདིར་མི་གཅིག། །ནམ་འཛོར་ལྷ་སྦྱང་རིགས་གནས་བྱིས་པའི་སྒྲིན། །དགེ་བསྟེན་གྱི་འོ་སྒྲིན་གཅིག་སྦྱོང་སོགས་དུག། །ནམ་འཛོར་
བརྒྱད་སྦྱང་རབ་བྱུང་ཉིགས་འཛོན་པའི། །གོ་མི་དང་བདུན་པལ་ཆེན་ལ་ཡོད་ཀྱང་། །ཡོད་སྒྲིན་ལ་མེད་དེའི་ལྷགས་ལ་ཡོད་དེ། །ཐེག་ཆེན་ལྷགས་ལ་འདྲ་
ཉན་རང་ཡོད་པ་བཞིན། །གཞན་དུ་འདི་བས་པལ་ཆེན་མེད་འདོད་དམ། །ཁ་ཆེ་བས་ནི་སྟོབ་དཔོན་མདོ་སྡེ་པ། །ཉི་འོག་བས་འདོད་ཡོངས་རྩོགས་
ཚངས་སྦྱང་ལས། །གཞན་རྣམས་དགེ་བསྟེན་མིན་ཏེ་མ་སྦྱངས་ཕྱིར། །ཞེས་ཟེར་སྟོབ་དཔོན་འདྲ་སྒྲིན་མེད་དགེ་བསྟེན་འདོད། །རང་ལྷགས་ཀྱན་
སྦྱངས་དེ་དེ་བསྐྱང་ལ་འདོད། །དེ་བྱིར་སྒྲིན་གཅིག་སྦྱོང་པའང་དགེ་བསྟེན་དངོས། །འོད་ཚའང་གཞན་དག་དགེ་བསྟེན་བཟུང་གསོལ་ཟེར། །འདི་བས་
ནམ་འཛོར་ལྷ་སྦྱང་དགེ་བསྟེན་སྦྱོར། །དེ་བྱིར་མདོ་ལས་སོག་སྦྱང་ཞེས་པ་འདྲ་། །སོག་གཅོད་སྦྱང་ཞེས་བར་ཆོག་མི་མདོན་ལོ། །མདོ་སྡེ་པ་སོགས་སོག་
གི་བྱིར་ཡང་ཆོས། །མི་སྦྱང་ལ་སྦྱོར་སྦྱོར་འགྲོའི་དགེ་བསྟེན་འདོད། །བསྟེན་བར་མི་དགེ་བསྟེན་པོ་རང་སྦྱང་བསྟེ། །སོག་གཅོད་སྦྱོགས་གཅིག་སྦྱང་སོགས་
འགལ་སྦྱང་བསྟེ། །སོག་གཅོད་པལ་ཆེར་སྦྱང་སོགས་བསྟེན་སོག་གཅོད། །མཐའ་དག་སྦྱང་བསྟེན་དུས་བྱུང་དུས་རིང་དང་། །ནམ་འཛོམ་བར་སྦྱང་གཞན་
འགོད་བསྟེན་པ་བཞིན། །ཡི་རང་དོ་རང་བརྟེན་བདུན་ལྷ་གཞན་སུ་སྟེ། །བསྟེན་སྦྱང་དགེ་ཚུལ་བསྟེན་གཉིས་དགེ་སྟོབ་མ། །ཚངས་སྦྱོང་ཉིར་གནས་
འདི་ཡིན་ལོགས་སུ་མེད། །བདུན་འཁོར་བཅས་སྦྱང་སོ་ཐར་ཚུལ་བྱིས་ཏེ། །དགེ་སྦྱང་སྒྲིན་གསུངས་ཚུལ་བྱིས་ཚམ་མི་རུང་། །ཁས་འཛེ་མི་སྦྱོར་
བཅས་པའི་ལས་དང་པོ། །རྒྱར་ཤོག་སོགས་གྱིས་མ་དེས་དབྱེ་བ་ལ། །སྦྱོ་དོན་དགེ་སྦྱང་ལ་གཅེས་མདོར། །སྦྱོ་འཇུག་རྣམ་པར་ཟད་བྱིར་དང་། །དགེ་བ་
སྦྱང་དང་ཟས་སྦྱང་དང་། །ཞི་བར་གནས་དང་ལམ་ཞུགས་དང་། །ཞེས་གསུངས་སྦྱོར་བཞིའི་རྒྱ་བདག་གཉིས་ལས་སྦྱེ། །ཐལ་འབྱུར་བ་དང་མི་འདྲ་
འཇུག་འབྲེལ་ལས། །ས་བོན་འགག་མ་ཐག་པ་སྦྱ་གུ་ཡི། །མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ་ལྷ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་རྣམ་སྦྱིན་ཀྱན་འགྲོ་མཚུངས་ལས་
མིན། །རྩོན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྱས་སུ་བཞིར་གསུངས། །བྱེད་རྒྱ་བྱེད་སྦྱོང་གྲུབ་མཐར་གྲགས་པ་ཚམ། །བྱེད་བཅས་ལ་གསུམ་འབྱུང་བརྒྱད་བྱས་ལ་
འདྲ་། །སྦྱོང་བྱེད་གཞི་དང་གནས་བྱེད་རྟེན་འབྱུང་གཉིས། །རིག་བྱེད་ཚམ་བོ་རྒྱར་ཤོག་ཆོག་ཁྱུང། །བསམ་པ་རྒྱ་དང་དུས་གཉིས་དང་པོར་གསུམ། །
ལེན་འདོད་ཐོབ་ཤེས་སྦྱང་འདས་སེམས་བརྟན་པའོ། །འདི་ལ་འདི་ཉིད་ལུས་འདིར་འདིའི་བར་དུ། །འཐབ་ཆོ་མ་གཏོགས་ཞེས་སུ་སེམས་ཅན་དང་།

།ཡན་ལག་ལུ་ཁྲ་ཆེ་ལེ་ཐུ་ལ་དགོས། །འཛོལ་ཤེས་འཕམ་དུ་མེད་ཀྱང་སྒྲེ་འཇུར་ཏེ། །དུས་གོ་དོན་ཡོད་གཉིད་ཀྱང་སྒྲེར་གསུངས་ཕྱིར། །འོན་
པས་ཀྱང་ནི་གོ་ཐུར་ན། །ལས་བརྗོད་པ་ནི་མི་ཐོས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་སུ་མེ་ཏྲག་ཐེང་
རྒྱུད་གསུངས། །སྟོབ་དཔོན་མི་རུས་ལས་སྤྱང་ཏྲག་པ་ལ། །ཐལ་འཇུར་རུས་དང་མ་འོངས་ལ་བསྤྱང་གསུངས། །ཡུལ་སྟོས་འཕེལ་འགྲིབ་འཇུར་ཞེས་བྲེ་
སྟེས་བརྗོད། །ཐོན་མེད་རྩ་སྟེས་པ་དང་མཚུངས་སོ་གསུངས། །གཟུགས་ཅན་ལྷན་ན་དོད་ཆོ་སུམ་བཅེགས་ལྷན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་མོད་
ཀྱང་། །ངོ་བོ་ཐ་དད་ཉི་མའི་གྲིབ་མ་ལྷན། །རྒྱུད་བ་གཅིག་གོ་སེམས་པར་འདོད་པས་ན། །གྲུབ་བདེ་རྩལ་གཅིག་མེན་ཀྱང་རྩལ་གཅིག་འདོད། །ཐོབ་
གཏོང་ཚུལ་གྱིས་མི་གཞོད་ནང་ཕན་ཚུན། །ཡིན་པར་མ་སྟེས་ཕྱིར་རོ་གསེར་དང་བུ། །དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་འདོར་དུས་མི་མཚུངས་བཞིན། །པན་
ཚུན་ཡིན་ན་བྱུང་མེད་སྟོད་པས་ཀྱང་། །སོ་ཐར་སྟོམ་གཏོང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་སྟོམ་པ་གཏོང་བའི་སྒྲིན་དུ་འཇུར། །གཏོང་ཚུལ་
དབྱ་སེམས་ལུགས་ལ་ཐུན་མོང་གི། །པམ་པ་འཆབ་བཅས་འཆབ་མེད་གཉིས་ཀས་གཏོང་། །འཆབ་མེད་སྟེར་ལེན་གསུངས་པས་བཏང་བར་གྲུབ། །
བྱང་སེམས་འཆབ་བཅས་གསོ་བར་རུས་སམ་དབྱུང། །ཁི་ཐོབ་རང་གལ་སྟོན་གྱི་ཡིན་ན་ནི། །སྟོམ་དེ་ནམ་ཞིག་ཟང་བ་ལུགས་འདིར་དབྱུང། །མདོ་
ཐེས་འཆབ་སེམས་ཡན་ལག་ཕྱིར་འཆབ་མེད། །མེད་སྟེ་བྲེ་སྟེས་དུས་མཚུངས་མེད་ཕྱིར་བཀག། །སྟོང་མར་འཆབ་མེད་ལྱང་འགལ་ཇི་ལྷན་སྟོང་། །བྲེ་སྟེ་
འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་རྣམ་དག་འདོད། །འཆབ་པས་མ་དག་ཐུར་ཀྱང་གཏོང་མི་སྲིད། །མདོ་ལས་དགོ་སྟོང་མེན་གསུངས་སྟངས་པ་ལོ། །འདི་འདྲ་འོད་
བྱེད་སར་གནས་ཡོན་ཏན་འོད། །མི་བཞེད་པམ་བྱས་རྒྱུད་ཀྱན་ཉེས་བྱས་གསུངས། །རང་ཉིད་མི་ཆངས་སྟུང་པར་ཁས་ལེན་ལ། །བསྟར་ཀྱང་ལྷག་མར་
འུ་བས་མ་གསུངས་སམ། །ཉམས་པར་སྟུང་པས་གཞིག་མེན་མ་ཤེས་པར། །སྟེས་པ་དེས་བཞིན་པམ་པས་བསྟར་ལ་དགོངས། །འུ་བར་གཅིག་ལ་མཐར་
འཇུར་བཞི་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་གསུམ་ནི་བཅོལ་ལོ་ཐོབ་སྟོར་དབྱུང། །བསྟེན་བྱིན་བསྟེན་པ་བསྟེན་ཆོས་ལྷ་བཅུ་སྟོགས། །ཡིན་གསུངས་བོད་
ཀྱི་ཁ་ཅིག་འཆབ་བཅས་ཀྱིས། །ཀྱན་གཏོང་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བྱངས་པས། །ལྱང་དང་ཀྱན་གཏོང་གོང་འོག་སོ་སོར་འགལ། །ཁ་ཅིག་སོ་ཤོར་
ཡིན་ཏེ་དེ་བསྟུང་བའི། །རྣམ་དག་ཉམས་ཡང་གཞན་ཡོད་མཛོད་འགྲེལ་ལས། །ཐྱོགས་གཅིག་ཁས་སྟངས་པ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ནི། །སྟངས་པར་མི་
འཇུར་ཐྱོགས་གཅིག་བཏང་བ་ཡི། །ཐམས་ཅད་བཏང་བར་མི་འཇུར་གསུངས་ཕྱིར་གསུངས། །མི་འཐད་ལྱང་དེ་དགོ་ཚུལ་དགོ་སྟོང་གི། །སྟོམ་པ་ལེན་
དང་འབུལ་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །དམར་སྟོན་ཀྱན་གཏོང་སོ་ཤོར་གང་གི་སྟོས། །གཏོང་རྒྱ་མེན་ཏེ་སྟོམ་པའི་རྩལ་ཆང་ཕྱིར། །ཉམས་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཀྱན་
གཏོང་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །སྟོམ་ཀྱན་དགོས་པ་སྟུབ་རུས་ལས་ཉམས་ཕྱིར། །མི་འཐད་ཡོན་ཤྱག་རང་ལུགས་གཏོང་རྒྱར་འདོད། །དགོས་པ་དུག་ནི་
མཆོ་རྒྱུ་ལས། །བྱང་རྒྱུ་མཐོ་རིས་སྟངས་སྟེ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟང་ཕྱིར་བཅོས་བྱང་། །ཞེས་གསུངས་གཏོང་རྒྱ་ཐུན་མོང་ལ། །ཐུན་མོང་མེན་
གསུམ་ཉམས་བྱས་སྟབས་འགྲོ་བཏང་། །སྟོགས་མང་མ་ནིང་འཇུར་བ་བསྟེན་པ་ཡང་། །ཉི་ཤུ་ལོན་ནས་ཤེས་ཀྱང་མི་གཏོང་ལ། །དགོ་སྟོང་བསྟེན་ལུལ་
ཐུན་མོང་དམ་ཆོག་ལ་དབྱུང། །

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་བྲེ་བྲག་བཤད་པ་ལ། །སྟབས་སྟབས་པ་དང་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་གཉིས། །དང་པོར་གོ་རིམ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། །དེ་
ལས་འཕྲོས་པ་མདོར་བསྟེས་སྟེ་དོན་གཉིས། །དང་པོ་མདོར་བསྟེས་ཕྱིས་བཤད་པ། །བསྟན་བཤད་གོ་རིམ་ལོག་པ་མེན། །གཞན་དུ་ལྱང་དང་འགལ་བ་
དང་། །དོན་ཆའི་བསྟན་བཤད་གོ་ལོག་དང་། །དངོས་བཅས་མ་རྟོགས་སྟོར་མི་རུས། །མདོར་བསྟེས་དབྲེ་བ་བྲེ་མ་སྟོག་ཆགས་ཅན། །ཞོ་བ་བཀག་དང་
དགོ་ཚུལ་གསོ་སྟོང་དང་། །ཁམ་པོར་ཟན་ཟ་དགག་སྟུབ་གནང་མདོར་བསྟེས། །ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་རྒྱ་ཆོགས་དང་བཅས་པའི། །མདོར་བསྟེས་ཡན་ལག་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གི་ནི་མདོར་བསྟན་གཉིས། གང་བོ་གསལ་ཁ་མེད་པར་བྱེ་མ་བཀག གཉིས་པ་སྟུལ་མེན་རེག་ལས་གཞན་ལ་སྒྱུར། གནས་སྐབས་སྒོ་ནས་གཉིས་ཏེ་གང་ཟག་གིས། སྒྱུར་མི་ཤེས་དང་ཤེས་པ་གོ་རིམ་བཞིན། རྩོམ་ཉིད་དང་བྱེད་པའི་མདོར་བསྟན་སོ། མདོར་བསྟན་དོ་བོ་གསལ་ཁ་མ་བཀོད་པའི། བསྟན་དང་སྒྱུར་པའི་བཀར་ཡང་མཚོ་རྒྱུག་གསུངས། རུང་མཐུན་ཞེས་གྲགས་མི་རུང་མཐུན་ཡང་ཡོད། སྒྲིག་གི་དགག་བྱ་ལས་སྟོན་ལ་གཞོད་པ། རྩེ་ཉག་གཅིག་གིས་བརྟེན་པས་མི་འགྲུབ་ཀྱང་། སྒྱིར་ན་བརྟེན་པ་གཞོད་པའི་རིགས་ཅན་ཕྱིར། སྒྱི་ཡི་དགག་བྱས་མཚམས་བཟུང་དམིགས་བསལ་ཏེ། སྒྱིར་ནི་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་ནམས། སྒྲིག་གི་དགག་བྱས་བཅས་པ་ཤེས་བྱེད་དེ། བསྟན་ཀྱང་གསོན་ན་ཕམ་པ་མི་སྒྱེད་བཞིན། གནས་མལ་ཕན་ཕུན་ཀྱང་ན་ལྷང་སྒྱེད་པ། སྒྲིག་གི་མཚམས་བཟུང་བཅས་པའི་ལྷང་བ་སྒྱི། སྒྱི་ཡི་དགག་བྱས་བཅས་པ་ཤེས་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་མདོར་བསྟན་ལྷང་བ་ཉེས་བྱས་སོ། བམ་ཐར་ཐེ་ཐེ་གསུངས་སོ་དོས་འཛིན་དཔྱད། མཚོ་རྒྱུག་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་རྩེས་བཅས་གསུངས། ཤེ་མིས་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་ཐར་བཅས་ཏེ། གཞན་དུ་བཅས་མཛད་མདོར་བསྟན་མ་མཛད་ཆོ། རྩེ་འབུལ་ཅན་གྱི་བྱང་མེད་དང་འགྲུང་བའི། རྩེད་བྱེད་སྒྱེད་དེ་སྟུལ་མེན་ཡན་ལག་ཏུ། མ་བཅས་ཕྱིར་ན་ཡན་ལག་ཆད་ཕྱིར་རོ། མཚོ་རྒྱུག་འདོད་གསུངས་ཆགས་པ་རྒྱར་འགྱུར་གྱི། ཡན་ལག་མ་རྩོགས་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་ནི། མ་རྩོགས་བཅས་པ་མི་རྩོགས་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། བཅས་པ་རྩམས་འཛིག་དགག་བྱ་འདིར་རྩོགས་ལ། བྱ་བ་དེ་འབྲེལ་དགག་བྱ་མ་རྩོགས་པར། བཅས་པ་རྩོགས་སྲིད་ལས་སྟོན་ལ་གཞོད་པའི། དགག་བྱ་མ་རྩོགས་བརྟེན་པའི་ལྷང་སྒྱེད་བཞིན། །

གཉིས་པ་དངོས་དོན་བསྟན་ལ་སྟོན་པ་ནི། མ་ཐོབ་ཐོབ་བྱེད་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་བསྟུང་། ཉམས་པའི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་གསུམ་དང་བོ་ལ། གཞི་དང་ཕྱན་ཆོགས་ལུ་བ་གསུམ་གྱི་དོན། འབྲེལ་བས་བཤད་ལ་སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གཉིས། བསངས་རྒྱས་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་མཁན་སྟོབ་མེད། ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་རྒྱར་ཤོག་སྐབས་འགོ་དང་། སྟོན་པར་ཁས་སྒྲུང་དྲི་མཉེས་ལྷེ་ཆོས་སྒྲུང་། འཕྲིན་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་སྟོན་ཆོག་བརྒྱ། མི་འཐད་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་སྟོན་མེན་ཞིང་། འཕྲིན་ནི་ད་ཆོག་དྲི་སོགས་ཆོག་མེད། འདི་ཡི་ཆོག་ཆོག་ཡིན་མཚོ་རྒྱུག་ཏུ། ཆོག་གསུངས་མོད་དེ་ནི་ཉ་དང་འཚོ། ཆོག་འདི་ནང་ཆོན་ནོ་སྒྱུ་དང་དོན་མི་གཅིག མཚོ་རྒྱུག་དང་བོ་གཉིས་སྟོན་འཕྲིན་དོར་བརྒྱད། བསྟན་རྩོགས་བརྒྱ་གསུངས་ཆོག་ར་ལྷུ་ཡིས་བཏགས། འདྲེན་ཚུལ་མི་མཐུན་མེ་ཏོག་འཕྲེང་རྒྱུད་དང་། རང་འབྲེལ་འདུལ་བ་བསྟན་པར་རང་བྱུང་སྟོན། རྩེ་ཆོགས་བརྒྱ་ཆོགས་ཐ་དང་དབྱེ་བས་བརྒྱ། གཅིག་ལས་འཕྲོས་པར་དགྲ་འདྲ་སྐབས་འགོའི་ཆོང་། གསོལ་བཞི་སྒྱི་ཅམ་བཟང་བས་བརྒྱར་གསུངས་ལ། མ་མོར་རང་བྱུང་ཐ་དང་ཐ་བརྒྱ་སྟོན། མཚོད་སྟོན་མཐུན་རྒྱུན་ཐ་དང་ཆོག་ར་དཔྱད། སྐལ་ཕན་དེར་ཤེས་དབང་མེད་གསུམ་ཆོང་ཀྱན། རྒྱར་ཤོག་སྲིད་པ་ཐ་མ་ཁོ་ནར་གནད། སྐབས་འགོ་ཐེ་བཟང་དུག་ཅུ་ལེགས་སྟོན་ནི། གཅིག་ཏུ་གཅེས་པ་གང་ཡིན་ཐར་པ་འོ། དེ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡིན་དང་བོ་འོ། ཞེས་ཏེ་དྲི་བས་རྩོགས་ཤིང་སྟོན་ཆོག་ནི། སྟོན་ནས་རྒྱུད་སྟོན་ཤེས་རབ་དབང་བོ་སྟོན། རྩེ་སྟོན་ལས་དང་ཉོན་སྟོན་རྒྱུད་ལ་མཛད། ད་ཉ་བྱས་ན་སྒྱེ་ཡང་མི་རུང་བར། རིན་འཕྲེང་གསུངས་མོད་སྲིད་ཀྱང་སྟོན་ཆོག་མེན། རྒྱུད་ཆོས་བཞི་ཕན་མཁན་སྟོབ་མི་དགོས་པར། གསོལ་བཞིས་རབ་བྱུང་བསྟན་རྩོགས་ཅིག་ཅར་དུ། སྒྱུབ་བྱེད་ཆོག་འདི་ཡི་མཚན་ཉིད་ཕྱིར། རྒྱལ་བས་རིང་བོ་མ་ལོན་ཐག་རིང་བོའི། སྒྲུང་དུ་གནད་པ་ལོ་དུག་བར་དུ་གནས། གང་ལས་ནོད་ལུལ་བཞི་ཡི་གངས་ཆོང་ཞིང་། འགྲུང་མེན་ལུལ་མེན་འདུན་སོགས་ལུལ་བ་མེན། བམ་པས་ཉམས་མེན་བསྟན་པར་མ་རྩོགས་མེན། མཚམས་མེད་མ་བྱས་ཐེག་ཉ་ཅན་མེན་དང་། བ་གཞན་མ་ཡིན་ཐ་དང་གནས་པ་མེན། འཕྲུལ་མེན་དགོན་མཚོག་གཞན་མེན་མཚམས་མཚན་མེན། ཞེས་པ་བརྒྱ་གསུམ་ཆོས་ཕན་ཁ་སྐོང་འོས། མ་འདུས་འདུས་པ་ཕྱིར་བསྟོན་མི་མཐུན་མེད། རྒྱུད་ཆོས་གསུམ་ཆོང་དགོ་འདུན་ནོ་འདུན་པ་འབུལ། །

མཚམས་བཅད་ཆོག་མེད་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་འདུས། ཁང་གིས་ནོད་རྟེན་མཁན་པོས་མ་བཞོས་པར། རང་གིས་ཉན་ཐོས་ཆས་བྱས་ནན་རབས་བཞིར། རྒྱག་གསུམ་འཆལ་ཞིང་གཅིག་གིས་ལས་བརྒྱུད་ཕྱིར། ཉེ་ཉིད་གཙོ་བོར་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད། ཉེ་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་མིན་དགོ་འདུན་ནོ། རྩེ་ཆོག་ཕྱག་ཚན་བཅུ་གཅིག་མཚོ་རྒྱུ་ལས། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་མཁན་པོར་གསོལ། ཞོས་ཀྱི་གཉིས་དང་སྦྱང་བཟེད་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་དང་མཇུག་ཡོན་དང་། སངས་རྒྱས་དགོ་འདུན་ལས་བྱེད་ལའོ། ཤུ་ཉམ་ལས་ནི་ཆོས་ལའང་གསུངས། གཤང་རག་བཅས་ན་བཅུ་གསུམ་འཇུར། སྒྲུ་སྒྲུ་མེད་ན་ཕྱོན་ཕྱག་མེད། ཞོས་དང་སྦྱང་བཟེད་གཉིས་རུང་མཐུན། སྒྱག་མ་དགུ་དཔྱད་མདོ་ལས་དངོས་སུ་གསུངས། རྩེ་ཆོག་པ་གུའི་སྟེང་དུ་ཡུན་རིང་གནས། མཁན་པོས་ངོ་ཆེན་ལས་སྒྲོབ་བརྒྱུད་ལས། གསོལ་འདེབས་འདིར་ནི་རང་གིས་བཏབ་པས་ཆོག རྩི་ལྷར་ནོད་པ་ཆོག་འདི་ཁྱད་པར་ནི། འགལ་སྟེན་བྱལ་སྟགས་མི་བརྒྱུད་གསོལ་བཞིས་ཆོག ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྒྱུགས་ཅིག་ཅར་རོ་དགོ་ཚུལ་ནི། བསྟན་ལ་རིམ་སྒྲོབ་ཆེད་ཡིན་འདི་ལ་མེད། རྩེ་ཆོག་བཅུ་གསུམ་ཟེར་ཡང་དུག་ནས་བྱུང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་འཆར་ག་བསྟེན་རྒྱུགས་ཕྱིར། སྟོན་པས་བྲོ་གཡོག་མཛད་པ་སྟེང་གཞི་མིན། མ་བཞོས་ནོད་དང་ནད་པ་ནི་ལ་བརྟེན། བཞོག་ལུང་གཞི་མ་ཆོག་ཕན་ཆོགས་སྟགས། ལས་གསུངས་མདོ་ལུགས་བསྟེན་གནས་འཕྲོག་ཆོག་ནི། གནས་འཕྲོག་ཁོ་ནར་བཤད་ལ་ཤུགས་བསྟན་དུ། རྟོན་ཞགས་ཆོ་འཕུལ་མདོ་དང་སྟན་ཐུང་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་རྟེན་དུང་དགོ་སྦྱང་ཁྱད་པར་ནི། ཡེན་རུང་ཐེག་ཆེན་སྟོན་ཕྱིར་དོན་མི་གཅིག ཤེས་རྒྱུད་ཕན་སུམ་ཆོགས་ཕྱིར་མཁན་པོར་བརྟེན། རྟག་ཕྱིར་བར་ཆད་དྲིས་ནས་དག་པ་བཟུང་། བསྟན་ལ་རིམ་སྒྲོབ་ཆེད་དུ་གསུམ་རིམ་སྒྲིག། སྦྱོང་རུང་བྱ་ཕྱིར་རབ་བྱུང་ངོ་མཁན་པོས་ངོས། རྟེན་པོའི་མཁན་པོས་བསྟེན་རྒྱུགས་སྒྲུབ་དགོས་ཁྱད་པར་ནི། ཁང་མོས་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་མཁས་བྱས་ཡིན། རྟེན་གཅིག་དགོ་བསྟེན་སྒྲུབ་ན་དེ་ཆོ་བྱི། རྟག་བསྟེན་རྒྱུང་བར་མི་དྲི་ཕྱ་སྟགས་སྟུ། བར་མ་རབ་བྱུང་མེད་ཁྱད་དགོ་ཚུལ་འཇུར། ཆོག་ལ་བསམ་ན་ཁྱིམ་པའི་སྟོན་མིན་ཕྱིར། རབ་བྱུང་མཁན་པོ་ལས་ཐོབ་མ་དེས་འཇུར། །

བཞི་པ་རབ་བྱུང་ལ་ཡང་སྟེར་དངོས་གཉིས། རྩི་ཆོས་ལོ་ལོ་ཆེད་དུ་གནས་ལ་བྱ། འདི་བའི་བསམ་པ་སྟེ་ཕྱིར་རྟགས་སྒྲིག་ཅིང་། བར་ཆད་སྦྱང་ཕྱིར་མཚན་བརྟག་སྟེར་བ་འོ། རྟེན་པོར་དགོ་བདུན་ལ་བྱ་མཁན་པོར་གསོལ། རྟེན་པོར་བྱ་མཁན་ལ་གཏོད་བྱ་མཁན་ཡང་། བསྟེན་རྒྱུགས་སྟོན་དག་མཚན་དང་ལྟ་བུ་མཐུན། སྟེ་ཤེས་དོན་གོ་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ། གནས་རྟེ་ཐ་སྟོན་གསུམ་ཐུན་ལུས་ཐ་མལ། ས་རང་བཞིན་གནས་དགོ་སྦྱང་ཆོས་དུག་སྟེང་། མཚམས་གནས་མཁན་པོར་ཕྱོགས་མིན་བྱ་ཆོག་ཤེས། ཁྱད་ཆོས་དགུ་བོ་དང་ཐུན་དེས་མཁན་པོར། བར་ཆད་དྲིས་སམ་སྟེས་ནས་འདུས་པ་འཇུར། སོ་སོར་འཁོད་ཁྱད་དགོ་འདུན་ལོང་ལ་བྱ། རྟེན་པོར་དགོས་པ་མ་བྱས་ཤིང་ཁེས་ཤིང་། བརྒྱུད་ནས་ཁེས་ལོ་དགོ་འདུན་ལ་གུས་ཤིང་། ཆོགས་པ་གཅིག་ཁྱད་པར་ཆད་མཐོང་ན་འདྲེན། བསྟན་མ་མི་འབྲིན་སྟེར་ཆོག་སྦྱང་དང་དུག །

དངོས་གཞིར་འགལ་སྟེན་བཞི་བྱལ་མཐུན་ཐུ་ཆང་། སྟེ་གནས་མཛོས་དང་ཁྱད་འཇུར་བར་ཆད་བཞི། རྟེན་པོར་རྟེན་ལས་གནས་སྐབས་བསམ་དབང་གིས། མི་སྟེ་བཞི་འོ་རིམ་བཞིན་མཚོ་རྒྱུ་ལས། སྟེ་ལ་པོ་མ་མིན་ཐུ་ཐུ་བཅུ། མཚན་ལན་གསུམ་འཇུར་མཚན་དུག་མཚན་མེད་དང་། ཟ་མ་དུང་འགྲོ་མི་མིན་སྟེ་མི་སྟེན། ལུས་དག་སྟོན་པ་ཐོབ་མིན་བཅོ་བརྒྱུད་དོ། རྟེ་ཐབས་གནས་དང་སྟེ་སྟགས་ཅན་ལུགས་དང་། མཚམས་མེད་ཐུ་དང་ནམ་དག་སྟེན་ཕྱུང་དང་། རྩི་སྦྱང་འཆར་བཅས་བྱུང་དང་སྟོན་རབ་བྱུང་། ཆོ་འདིའི་ལས་སྒྲིབ་ནམ་པ་བཅུ་ཉིད་དོ། རྟེ་རང་སྐབས་ཀྱི་ལོ་གངས་མ་ལོན་དང་། ཁྱིམ་པའི་ཆ་ལུགས་དག་དང་ཐུན་པ་དང་། རབ་བྱུང་འདི་བའི་ཆ་ལུགས་ཡོངས་ཉམས་དང་། ཆད་པའི་རྒྱ་རྒྱུག་ལས་མི་

ལེན་དང་བཞི། ལྷ་སྟགས་ལྷ་དང་སྟེ་ཆེ་ལེན་སེམས་ལོག། འདྲོད་ཆགས་གྲིས་གཟེར་རང་དབང་མེད་གྱུར་དང་། ཁྲོ་བས་རང་དབང་མེད་པར་སེམས་
འཁྲུགས་དང་། གཤི་ཕྱག་དབང་གྱུར་ཐོབ་ཤེས་མེད་དང་ལྔ། ཞེས་གསུངས་པ་མའི་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་དབྱེ། སྟེས་པ་བརྒྱད་བབ་མི་སྟེ་བར་ཆད་
གང་། རེག་བཀའ་རྩོན་འགྲོ་མེད་ཚུང་མ་སྟན་བྱེད། གསུམ་པར་གནས་མི་བྱ་དང་ལྷ་སྟགས་ཀྱི། རྟགས་ཅན་གཉིས་བསྟན་ལྷ་སྟགས་ཅན་ལྷགས་ལ།
འདྲོས་དང་བོན་སྟགས་ལན་གཉིས་ལས་ཚུང་བ། གཉིས་སྟ་དབྱེ་བ་ཐུབ་བསྟན་བྱེ་དོར་གསུངས། རྒྱ་སྟག་ཆད་པ་ལས་མི་ལེན་པ་གཞིར། བར་ཆད་
ཡིན་ཡང་སྟེ་བའི་ཆོས་ཅན་གསུངས། ལྷ་བར་མི་སྟེ་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཚུལ། གནས་ལྷུང་བབས་པའི་སྟེ་བ་བྱད་མེད་ཟེར། རྩོན་རབ་བྱུང་བ་ཕན་
ཆོགས་བཀག་དང་སྟོས། ཁ་ཅིག་བཟླགས་སྟགས་བཞི་དང་གནས་དབྱུང་བདུན། མི་འཐད་ལྔ་མའང་དབྱུང་བར་རྟེན་གསུངས། རང་ལྷགས་དག་
གིས་མི་གཏོང་འདྲ་ན་ཡང་། ཞེ་ནས་བཏང་དང་མ་བཏང་དབྱེ་བ་ཡོད། གནས་པའི་བར་ཆད་རྒྱལ་པོ་ལ་ཁྱོ་རྩེ། ཁྱད་འགྱུར་བར་ཆད་ཞེ་དྲུག་ཤ་
ཏམ་ལས། མཛེ་འབྲས་པོལ་མིག་འབྲས་ཕན་ཤ་བཟ་དང་། བྱི་རྩེ་གཡའ་སྟོག་རྒྱ་དུ་སྟེམས་ནད་སྟགས། མཛེས་པའི་བར་ཆད་ལུང་གཞིར་ལག་
རྩམ་སྟགས། ཉེར་བཞི་ཕན་ཆོགས་སྟེ་སྟགས་དོན་བཞི་དང་། ལྷ་བར་སེན་གཅིག་ལ་སྟགས་ལྔ་བཅུ་སྟེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་བརྟན་བརྒྱ་སོ་
བརྒྱད། ལྷ་མ་མཐན་གདོལ་གཡུང་ལ་སྟགས་རིགས་ཀྱི་དྲུག གཞི་ལས་ལྷ་སྟགས་ཅན་སྟགས་བཅུ་བཞི་དང་། ཕན་ཆོགས་རྒྱལ་པོས་བཟུང་སྟགས་
བརྒྱད་ལ་སྟུར། སྟུལ་སྟགས་བཅུ་གཅིག་ཁྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཕན་ཕྱིར། རྒྱ་སྟག་པ་ལ་བཀོལ་བ་སྦྱོར་འདྲོད་འཁྲུལ། བཀོལ་བ་མིང་ངོ་མིང་ཅན་ཆོག་
དྲུག་ནི། རབ་ཏུ་དབྱུང་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ལ། མ་ཡིན་ནམ་ངེ་རབ་བྱུང་བྱེད་དག་གིས། མ་ཡིན་ནམ་ངེ་རབ་བྱུང་མི་བྱ་ཟེར། རྩེ་བཞིན་བསྟན་
རྩོགས་འོངས་ལ་ངེ་སྟགས་གསུམ། བསྟན་རྩོགས་ཆེན་ལག་རྩམ་མི་ངེ་བས། བར་ཆད་ཐུན་མོང་ངེ་བ་ཐུན་མོང་མིན། རྩེ་སྟགས་ལྷ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་
འདྲིར་ངེ་ཆོག ཐུན་མོང་ཁོ་ན་སྟེ་དོན་དྲུག་ཆད་དགོས་ཕྱིར། གནས་པ་སྟེན་ལུལ་རྩོན་ནི་ལྷ་སྟགས་ཡིན། ཤུག་སྟགས་མིན་སེམས་མག་དགེ་བསྟན་
ཡིན། འབྱུང་འདྲོད་ཆོགས་སྟུ་མ་ལོང་གསོལ་གསུམ་འདེབས། ལ་སྟགས་བཅུ་ཕན་ལོ་སྟེན་བྱའི་གནས་པ་ནི། མཐན་པོས་གོས་དང་དགེ་འདུན་ཟས་
ཀྱི་ལོ། ཁ་ཅིག་བྱ་ལོན་བཀོལ་བ་མི་སྦྱོར་ཏེ། མ་ཡིན་ནམ་གྱི་ཡིན་ནམ་བསལ་ཤུལ་དུ། དགག་སྟེ་མ་རྒྱུང་བཞག་ནས་མེད་དམ་ཞེས། མིང་ཅན་ལྷུང་
འཁྲུག་བྱས་ཤིང་འཇལ་ལམ་ཞེས། མིང་ཅན་སྟག་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་པ་མ་ཡིས། མ་གནད་ལ་ཡང་མཇུག་ཏུ་ལུལ་ཐག་རིང་། མ་གཏོགས་ཞེས་པ་མིང་
ཅན་སྟག་པ་དང་། གནད་དམ་ཞེས་དགག་ཆོག་ལྷུང་ནས་སྟུབ་ཆོག་བཅུག རྩེ་ཕྱིར་དེར་ཡང་མི་སྦྱོར་ཐལ་བར་འགྱུར། མཚེ་རྟིག་ཞག་བདུན་
བསལ་བ་བཀག་ཀྱང་དབྱུད། ལྷ་ལོན་བདག་པོ་མི་ཡིན་གསོན་ཐག་ཏེ། རྩེ་ལས་དབང་ཆོས་མ་གནད་འཇལ་དགོས་དང་། མི་འཁོར་བྱ་ལོན་ཆགས་
པ་ཆོས་དྲུག་ཕན། རྩེ་པོ་བཞི་ནི་པ་མ་གཉིས་ལ་སྟུར། ལུལ་རྒྱུད་རྟགས་བསམ་ཆོག་མཐུན་རྟེན་ལ། ལུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོག་མཐན་སྟོབ་སྟགས།
རྒྱུད་ནི་ཆོགས་སྟུ་མ་ལོང་རྩོན་ཉམས་མིན། རྟགས་ནི་བྱིས་སྤང་རབ་བྱུང་ཆ་ལྷགས་འཛིན། བསམ་པ་རང་བཞིན་གནས་དང་ཐོབ་པར་འདྲོད། རྩེ་
ཐོབ་ཤེས་དེས་པ་ལྔ་བྱལ་དེས་འབྱུང་ཕན། བྱང་རྩོར་དེས་འབྱུང་བརྟན་པོ་སྟོན་བྱུང་ཟེར། རྩེ་ལ་གནས་ཐོས་བསམ་གཞི་ནས་སྦྱོར་བ་ཡོད། བརྟན་
པོ་ཡོད་ན་རྒྱལ་སྟེང་ཕྱིར་མི་གཏོང་། ཀྱན་དགའི་ཆ་བོད་པེར་བྱེད་བསོད་གྲགས་བཀག སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཨེ་མ་རྟོ། མཐུན་རྟེན་
ལྔ་པ་ཆོག་ལན་གསུམ་པའི། སྟུབས་བདག་རྩོགས་ནས་གཞན་བརྩོད་ཆོན་སྟེ། རྩེ་ཆོ་སྟོབ་དཔོན་གྱུར་བ་དཔེར་མཛད་དེ། འདི་ལ་ཆོག་བསྟུར་
གསལ་ཞིང་དགེ་སྟོང་ལ། གསུམ་གའི་དངོས་བརྩོད་བྱ་བརྩོད་བྱེད་རྩོད་འདྲ། ཁྲིམས་མེད་རོ་ལངས་བཅེ་མེད་སེང་གེ་འདྲ། འཁོར་དན་སྟུལ་དགྲིས་
པན་མེད་ཤིང་སྟུམ་བཞིན། རྩེ་ཕྱིར་སྟེ་མའི་མཚན་ཉིད་སྟུམ་བརྒྱབ་པར། རྩེ་ཁྲིམས་ཕན་ཞིང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། རྩེ་པ་སྦྱིང་བཅེ་འཁོར་ནི་

དག་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟངས་ཟངས་ལ་འདྲེན་པ། ཁྲུ་སྤྱོད་འདྲེན་པ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལྟར་གསུངས་མཁན་པོ་གཉིས་དང་
སྒྲིབ་དཔོན་ལ། དགེ་སྒྲིབ་མ་ཡི་མཁན་པོ་བསྟན་གནས་དང་། དགེ་བསྟན་སྒྲིབ་དཔོན་ལས་སྒྲིབ་གསུམ་ཡོད་ཕྱིར། ལས་བྱེད་ལོགས་སུ་བགྱང་བས་
སྒྲིབ་དཔོན་བརྒྱད། ལས་སྒྲུབ་ན་འགྲུའ་བྱིས་པའི་རབ་བྱུང་མཁན། གསང་སྟོན་དྲིམ་ན་འགྲུའ་བར་མཆོ་རྒྱལ་གསུངས། རིན་ཤིང་ནང་དུ་ལྷ་
དགོས་གསུངས་པ་འདྲོད། ཆོས་དྲུག་གཞིར་བྱས་དགེ་ལྡན་ཆོ་ག་ཤེས། དྲི་ཤེས་དགེ་ལྡན་སྒྲིབ་དང་གསང་སྟོན་འོས། བསྐྱོ་ཆོ་ཆོས་དྲུག་སྟེང་དུ་
མཆོམས་གཞན་མིན། འགྲོ་བ་བཞི་བྲལ་སྒྲིབ་དང་ཆོགས་མ་ལོང་། ལྷར་བསྐྱོས་མ་འབྲེལ་མཁན་སྒྲིབ་ཕྱོགས་མིན་དགོས། ལྷ་མ་བརྩ་བཞི་བསྐྱོ་ལས་
ཀུན་ལ་སྦྱར། རྩོམ་དག་ཆོས་དེ་ཤེས་སོགས་སྒྲིབ་ལ་ལ། ལམ་གསུམ་བསྐྱར་བར་བཅོམ་བསྐྱུ་ལུང་ལས་འབྱུང་། དེ་བྱིར་སྤྱོད་གོན་གཅིག་གིས་ཆོག་
འདྲོད་འབྱུལ། མཁན་སྒྲིབ་མིང་ནས་སྒྲིབ་ཚུལ་སྤུས་བརྒྱ་བར། སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིབ་དཔོན་ཆོག་དང་ལྷན་པས་སོ། རྩོམ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ཉེ་བའི་ཆོག་བྱས་
ཏེ། འདུལ་བཅས་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་ཆོག་དག་བརྒྱད། ཀན་ལ་བརྩུན་པའི་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་བརྒྱད། གཞན་ལ་འང་ཆོ་དང་ལྷན་པའི་ཉེ་ཆོག་
གིས། དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་བྱའི་ཉེ་ཆོག་བརྒྱད། སྦྱབས་འགྲོའི་བསྐྱེད་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་གསུམ་སྟེང་། སྒོག་བྱིར་མི་གཏོར་འཕོངས་གྱུང་
གཞན་མི་འཆོལ། ཅི་ཟེའི་ཕུད་མཆོད་རྟག་ཏུ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། འགྲོ་ཕྱོགས་སྟག་པར་སྦྱབས་འགྲོ་ཐུན་མོང་ལ། ལན་ཡོད་ནང་པ་སྒྲིབ་རྟེན་ཕྱིག་ཟང་
དང་། དན་འགྲོར་མི་ཕུང་གཞོད་པས་མི་ཚུགས་ཤིང་། རྩོམ་འགྲུབ་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་སངས་རྒྱས་བརྒྱད། ལོག་པར་ལྷགས་མིན་སྒྲིབ་པས་
སྦྱབས་འགྲོ་ནི། མ་བྱས་བསྟན་གནས་སྒྲིབ་གང་སྟེལ་གསུངས། སྦྱང་རྒྱུད་འབག་གིས་ཁ་སྐོང་བདུད་ཆོག་སྟེ། དམར་གཡོ་གཙང་གསུམ་དང་ནི་རྒྱའི་
དགེ་སྒྲིབ་། གེ་མང་གྱི་ལྷན་གཉིས་དང་ལྷར་གསུངས་སོ། བཞི་ཡིས་མི་རྩོགས་ས་ག་ལྟས། གལ་ཏེ་བཞི་ནི་ལས་བརྒྱུད་མཁས། ཚུལ་སྤྱོད་ལྷན་པར་
གྱུར་ན་ནི། བསྟན་རྩོགས་མ་སྤྱང་གྱུར་པ་སྟེ། ཞེས་གྱུང་ནི་ཞེས་དགར་ཆོག་གིས། ལས་བྱེད་ཟུར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཐ་དང་མཆོམས་གནས་བརྩ་
གཉིས་ཅུང་། ཐག་རྒྱའི་མདོ་ཆོས་སྒྲིབ་ཏམ་ཆེ། དེར་བས་རྒྱ་གཏོར་དེ་བས་མཆོར། སྒྲིབ་པ་མ་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་ཉེས་བཅས་སྟེ། མ་ཆོག་ཉེས་མེད་
ཀྱིས་རྩོགས་པ་ཡོད་དེ། མཆོན་འགྲུར་རོ་ལོ་ཡི་ཞིབ་ཆ་འདིས་ཤེས་སོ། མཁན་པོ་མེད་དང་བྱིས་པ་ལས་སྦྱེ་ཡང་། ཤེས་དང་མི་དགའི་མིང་བསྐྱར་
སོགས་ལ་མིན། ཡོ་བྱེད་འགའ་མེད་ལ་སྦྱེ་གཏན་མེད་མིན། ཆོས་གོས་རྒྱ་ཡིས་ཅུང་བར་ཤུ་ཏམ་གསུངས། མདོན་གྱུར་བརྩ་ཡི་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་ཏེ།
ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་བཅར་བཏགས་སྟོན་པའི་སྟེ། ལས་དང་བསྐྱེད་གསུམ་ལུང་རྟོགས་ཆོས་མདོན་འགྲུར། མཁན་པོ་སྒྲིབ་དཔོན་བསྟན་པར་རྩོགས་
འདྲོད་དང་། ཡོངས་དག་ཡོ་བྱེད་གསོལ་དང་ལས་མདོན་གྱུར། སྟོན་འདུལ་གསོལ་བཞིའི་གསོལ་གསོལ་བརྒྱུད་པ་ལས། གསོལ་དེ་གསོལ་བཞིས་
བསྐྱེད་བྱིར་འཐད་དགའ་ལ། སྦྱང་འདུལ་གསོལ་བཏབ་གསོལ་དང་གསོལ་བཞི་ལས། །

བསྟན་རྩོགས་དཀྱིལ་ལ་སྦྱོར་དངོས་མཚུགས་གསུམ་ལས། མཁན་པོས་ལས་སྒྲིབ་སོགས་ལ་གསོལ་འདེབས་པ། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཕྱོགས་པའི་ལས་
དང་གཅིག་ བསྐྱེད་བྱས་རང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་དང་། དེས་དེར་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་སྦྱང་བཟེད་སྟེ། སྦྱང་བཟེད་བསྟན་དང་བྱིན་སྦྱབས་
སྒྲིབ་དང་བཞི། བསྐྱེད་བྱ་བཀར་ནས་གསང་སྟོན་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ཡིས་སྟོག་ཏུ་དྲིམ་ནས་ནང་དུ་ལྷ། ལས་བྱེད་བད་ཡིས་ཆོགས་ལ་བསྟན་རྩོགས་
གསོལ། རྩང་དུ་བར་ཆད་དེ་དང་སྦྱོར་བ་བརྒྱད། ཆོས་གོས་མི་སྟོན་སྦྱང་བཟེད་ལས་ཡང་སྟེ། རྒྱ་ཅུང་བདུན་དང་ཁ་དོག་གསུམ་གསུངས་ལ། སྦྱང་
བཟེད་ས་སྟགས་གཉིས་ལ་ནག་པོ་ཉིད། རྒྱ་ཡི་བྱིན་སྦྱབས་མི་ཆགས་སྟགས་གོང་ལ། སྦྱོང་སྒྲོ་མི་སྦྱེ་རས་ལ་གོས་སྒྲོ་སྟེ། མཆོ་རྒྱལ་ལས་སོ་རིན་ཆེན་

ཐོང་བ་ལས། ཆེ་ཆུང་སྒྱུ་བོར་རྒྱུང་བཟེད་སྒོ་སྒྲེམ་མི། རྒྱུ་ཡི་ཕྱིན་ཆུབས་འཆག་པར་ཐལ་བས་བཀག། གསང་སྟོན་བསྐོ་དང་ནང་དུ་དྲི་བའི་ཕྱིར། །
གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་འདྲ་ཡང་ཕྱི་མ་ནི། བོས་རུང་བར་ཆད་མེད་པར་བས་ཟེན་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་འོ་ན་སྐར་འདྲི་ཅི་ཕྱིར་དཔྱད། །

བསྟན་བཀུར་གནས་དང་གནས་མེན་ཤེས་ཕྱིར་དུས། བསྐྱབ་ཤེས་བསྐྱུང་ཕྱིར་གདམས་པ་མཇུག་ཆོག་གོ། གྲིབ་ཆོད་ཉིན་མཚན་ཆ་དང་ཆོས་
གངས་དང་། ཁློ་རྩལ་ཆོད་ལོ་འགོས་བདུན་ཆར་བརྒྱུད། དཔྱུས་གཅིག་བརྒྱ་ལྷགས་བསྐྱབ་ལ་གྲིབ་ཆོད་དཔྱད། མགོ་རྒྱལ་མཆུ་དཔོ་དཔྱན་གྱི་རྒྱ་
བ་བཞི། རྒྱ་པ་ས་ག་སྟོན་དང་ཆུ་སྟོན་དཔྱད། གོ་ལུ་དབྱར་རོ་ལུ་ས་སྟོན་ཆོས་གཅིག་ཕྱང་། ལུ་ས་སྟོན་ཐ་སྐར་སྟོན་དབྱར་རིང་པོ། ལྷ་
ཕྱི་དབྱར་ཐུང་ངོས་བཟུང་དེ་ལ་དབྱར། ཕྱི་མ་ལས་ལེན་ཕྱིར་རོ་གསུམ་ཕྱི་བ། དམན་པ་ཕྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་ཆད་རྟོགས་ཕྱིར། གསོ་སྦྱང་གཞི་ལས་
དཔྱན་སྟོན་དཔྱན་སྦང་དང་། དཔྱིད་དང་སོ་ག་དབྱར་སྟོན་དཔྱན་གསུངས་པ། བཅུ་བཞིའི་གསོ་སྦྱང་བདེ་ལྷག་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །

གདམས་དག་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་མར་བཅུ་གཉིས། ཕྱི་ན་ཕྱག་དར་བསོད་སྟོམས་གནས་ཤིང་དུང་། ལྷན་བཀོས་བོར་བ་ཆངས་སྦྱོད་གནས་པ་
བཞི། ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་ཁྲོ་བའི་གོགས་ཡིན་ཕྱིར། ཞེ་སྤང་ཅན་ལ་མ་གནད་དཔྱ་མ་བརྒྱུད། དཀོན་པས་ཁྲོ་ན་ཤིང་དུང་ལ་ཡང་འདྲ་བས་བཤད་པ་མང་དོགས་པས་
དཔྱད། རྒྱུང་ཕྱེད་པམ་བཞི་དགོ་སྦྱར་ཕྱེད་པའི་ཆོས། གཤེ་ཁྲོ་བརྟེན་མཆོང་འབྲུ་ཡང་སྐར་མེན་བཞི། འོག་མ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུའོ་མ་ལ་ཡང་། སྐར་གྱི་
པམ་བཞི་ཕྱི་ཆོས་བརྒྱད་བསྟན་ཏེ། གནས་བཞིའི་ཤིང་དུང་བཀོལ་བས་སོ་གཅིག་གོ། རྒྱུང་ཕྱེད་ཉེས་བྱས་ཀྱང་རུང་ཟླ་བ་ཕྱེད། མགུ་བ་སྦྱོད་ཕྱིར་ཕྱི་
བའོ་པའི་དགོ་འདུན། ལ་བརྟེན་བསྟན་རྟོགས་གསོལ་དང་རྒྱ་ཕྱེད་ན། གདམས་དག་ལུ་དང་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་ན། དཔག་ཆད་ཕྱེད་གསུམ་མ་
བཅད་གཅིག་གི་ནང་། དགོ་འདུན་མེད་པར་དབྱར་ལས་མེན་གསུམ། གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་མགུ་སྦྱོད་དགག་དཔྱེ་གཉིས། དགོ་སྦྱང་གང་ཟག་ལ་
བརྟེན་ཉེས་མི་སྦྱང་། མི་སྦྱོ་གསར་བུ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱ་གསུམ། འཕྲོས་དོན་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ནི། བསོད་སྟོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་
ཕྱིས་མེན་མེན། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ཕྱིར་བ་ཕྱག་དར་ཁྲོད། དཀོན་པ་ཤིང་དུང་བ་དང་ཟླ་གཤེན་མེད། དུར་ཁྲོད་ཅོག་བུ་བ་དང་གཞི་རི་བཞིན། ཆེ་
ལོང་དཔྱེ་བའོ་ཞིབ་མོ་ནམ་གཞག་ཏུ། ཕྱི་ན་ཉི་ཤུ་འདྲིས་པའི་ཁྱིམ་ཅན་ནས། ཟླ་བ་རྟེན་པས་ཆོག་དང་མཐར་ཆགས་གྲིས། ཟླ་བ་མཐར་གྲིས་སྦྱང་
བའི་བསོད་སྟོམས་གཉིས། སྟན་ཆུ་ཟས་གྱི་མཐའ་བའི་སྟན་གཅིག་གསུམ། ཟླ་འཕྲོ་བརྟེན་ནས་ཞག་དེར་ཕྱིས་མེན་མེན། འདྲ་ཡང་ཟླ་རོལ་ཕྱིན་ལེན་
ལན་གཅིག་དང་། རིམ་ཕྱིར་དུས་གཅིག་པ་དང་གསོག་བུ་པ། བོར་དང་དུས་ཆོགས་སྦྱང་པའི་ཕྱག་དར་ཁྲོད། ཐམས་ཅད་དུར་ཁྲོད་ཕྱོགས་འགའ་
དུར་ཁྲོད་གཉིས། ཀྱན་ཏུ་མི་སྟེལ་ཅོག་བུ་ཆེ་ཆུང་གསུམ། ཟས་གོས་གནས་མལ་སྦྱོད་ལམ་སྟེད་པའི་དག། གསུམ་གསུམ་ཅོག་བུ་གཞན་ལྷ་གོ་རིམ་
བཞིན། བསྐྱབ་ཡུལ་སྦྱོར་ཕྱེད་གཉིས་པོར་གདམས་པས་བསྐྱས། །

གཉིས་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་བསྐྱང་ཚུལ་ལ། ཕྱིའི་རྒྱུན་གཞན་བརྟེན་ནང་གི་བསམ་སྟན་ཆོགས། ཐུང་བུ་རོ་ཤེས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སྦྱོང་སྟོས། །
བདེར་གནས་རྒྱུན་བརྟེན་སྟོན་སྐྱུང་ཚུལ་ལ། དང་བོར་གནས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས། ཉེ་དགའ་བརྟེན་ནས་ལོ་བཅུ་ཤར་ལྷགས་བརྟེན། །
ཟླ་བ་ཉི་ཤུ་སྟོན་པ་སྦྱངས་རྒྱུའི་གོགས། རུང་བར་གཟིགས་ནས་ཐ་མ་རྩེས་བཅས་མཛད། ཟླ་ལོན་སྦྱངས་རྒྱ་རྩེས་བཅས་ལ་དགོངས་གསུངས། ཉེར་
གཅིག་ལུང་གཞིའི་བར་སྟོམ་ལས། ལོ་བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་དང་མཐུན། རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། སྦྱོར་དང་སྦྱོར་འཇུག་ནམ་པ་
གཉིས། སྟན་སྟམ་ཆོགས་གཉིས་ནམ་པ་གསུམ། སྦྱོར་དང་མི་སྦྱོར་བྱུང་ཤེས་དང་། གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་རྒྱུང་བ་ཤེས། སྟོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །
སྟོ་ཆོན་ཡང་དག་བསྐྱས་པ་ཡིན། ཟླ་ཆོན་དང་པོ་གཉིས་ཤེས་ཟླ་བ་སྟེ། འདུལ་བས་འགྱུར་སེལ་མངོན་པས་ཕྱིག་ཏུ་སྦྱང་། བསམ་པ་ཤེས་པས་གནས་

འདྲོ་གནས་ཡུལ་ཕྱོགས། ཁོ་བཅུ་ཉེ་ཕྱིར་མས་བགང་ཐ་མ་ཡིན། ལྷག་ཕྱིར་གཞན་མིན་དོན་གྱི་དགུ་ཕྱག་གཉིས། དྲུག་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་བདུན་ཕྱག་གཉིས་སུ་གསུངས། རྒྱལ་ལྡན་པམ་པས་མ་གོས་རང་བཞིན་གྱི། ལ་ན་མ་ཐོར་འཛིན་པའོ་དུང་འགོ་སྟོན། གསོད་པས་འཆད་འགྱུར་ཁང་ཆེན་ལྷག་མས་མིན། འཆད་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས་གསུངས་ཕྱིར། མཚོ་རྒྱུ་ལས་སོ་རིན་ཕྱེད་དེ་བཀག་ནས། རབ་ལ་ལྷག་མས་མ་གོས་དགོས་པར་གསུངས། རྒྱུད་སྟོན་གཉིས་ལ་མདོ་མདོན་དུན་ལྡན་སྟོན། གསུམ་ལ་འདུལ་བ་ལྷོ་སྒྲོད་གསུམ་འཛིན་སྟོན། བདུན་ལ་ཐུན་མོང་བསྟན་བཅོས་མང་ཐོས་སྒྲོར། ལ་ཅིག་རིག་ནས་དང་པོ་བཞི་བྱེད་ཡང་། ལྷོ་སྒྲོད་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་ལྷ་ཡོད་གསུངས། མི་བཟེད་འཛིན་དང་འབྲེལ་གནས་འབྱེད་པར་མཁས། རྒྱུ་དང་གཞན་ལ་འཆད་པའི་རིགས་གསལ་གཉིས། ལྷོ་མ་ཆད་ལྷག་མོར་མེད་འབྲེལ་རྒྱུད་གསུངས། རང་དབང་ཅན་དུ་ཐལ་བར་མཚོ་རྒྱུ་གསུངས། ལྷ་ལྷོགས་ལས་ལྷག་འདུལ་བའི་སྒྲོད་བ་དང་། ལྷོ་བཞིའི་འདུལ་དང་བསྟུབ་གཞི་ལྷག་སོ་ཐར། ལྷོ་མ་པ་མའི་སོ་ཐར་གཉིས་སུ་གསུངས། ལྷག་པའི་བསྟུབ་བ་ཐུང་ན་འདས་པ་ལ། དབང་བྱས་དོན་ཕྱིར་ལྷག་པའི་དོན་མི་གཅིག ལྷག་རྒྱལ་ཕྱིར་ཡིན་རྒྱལ་ལྡན་དང་མི་སྒྲོས། ལ་ཅིག་ཟག་མེད་ལྷོ་ཕྱིར་མི་སྒྲོས་ལོ། དད་གསུམ་བཅས་རང་མ་གོས་ལུན་ཆོགས་རྒྱལ། མང་ཐོས་མང་པོ་ལ་ཐོས་མང་དང་ཐོས། ཡིད་མི་འོང་ལ་དངོས་པོ་ཡིད་འོང་བ། ལམ་གང་ལུས་གང་ཙམ་ལས་ཕྱི་ནས་གཏོང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཉིང་ཤེས་ཟད་མི་སྒྲེ་ཤེས་པའི། རྣམ་གྲོལ་ལུན་ཆོགས་མི་སྒྲོབ་ལྷ་ལུན་ཆོགས། མི་སྒྲོབ་ལྷ་པར་མི་སྒྲོབ་དེའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། ཟག་མེད་ཕྱིར་དང་དེ་ལྡན་འདི་ཡོད་པར། མ་དེས་བཅས་འགལ་རྒྱན་མེད་དག་བཅོམ་བཞིན། དུན་ལྡན་བསྐྱངས་གཉིས་སྒོ་ནས་ཡང་དག་བཞག བྱིད་ཤོད་བུལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཆོགས་ལ་སྦྱར། སྒོབ་བ་བདུན་གྱི་ཟག་མེད་བསྟུབ་གསུམ་སྒྲོང་། ཀུན་སྲུང་མིན་ཕྱིར་མོས་བ་རྣམ་གྲོལ་དང་། ཤེས་བཟོད་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ངོ་འདོད་སྦྱག་བསྟུལ། བཟོད་གནས་མོས་བ་རྣམ་གྲོལ་བཞག་པར་དཀའ། མི་སྒོབ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ཟད་མི་སྒྲེ། ཤེས་བ་ཤེས་དང་མཐོང་བ་མི་སྒོབ་ལ། ཡུལ་དང་གང་ཟག་ཉོན་མོངས་ཉེ་བར་བཅས། ཁྲོད་གཞིའོ་དགག་བྱའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་མཚན་དང་། གཞི་དང་བསམ་སྦྱར་རྒྱ་ཆོགས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན། གསུམ་ཆར་བྱང་བའོ་བྱང་བ་འདི་དང་ཞེས། གསུངས་པའི་བྱང་བ་ཉེས་ཡིན་འདྲི་མི་གཅིག དགེ་རྒྱལ་སྒྲོང་གཞིར་མི་འོས་ཕྱིར་སྒྲུ་གཅན། རྒྱན་སྒྲུབ་བྱང་ལ་མ་བཅས་བྱང་ཤེས་དང་། བཅས་དང་རྩེས་སུ་བཅས་པའི་བྱང་ཤེས་གཉིས། གཉིས་པར་མ་དོར་སུ་གསུམ་དོར་སུ་དྲུག དགག་རྩེས་དགག་བ་རྒྱབ་མཉེན་དགོན་བ་ལ། ལྷོ་རྩེས་སྦྱབ་བ་མ་རུས་དབྱར་ཕྱི་མ། གནང་རྩེས་གནང་བ་ལྷམ་གནང་སྦྱབ་ཅན་གནང་། མ་དོར་གསུམ་པོ་རྩེས་བཅས་བསམ་ངོ་བ། དགག་རྩེས་དགག་སྟོན་བསམ་ངོར་མ་དེས་ཉེ། ལྷུར་སྦྱང་རང་གོས་བསྟུས་ལ་སྦྱོར་གསུང་བཅས། གསོ་སྦྱང་མ་གྲུབ་བྱིན་རྒྱབས་བྱ་བ་དང་། སྒྲོག་གནང་གྲ་རིའི་བྱ་ལ་དམིགས་བསལ་བས། གནང་བཀག་ཆང་ཕྱིར་མི་འདྲོར་ཡང་མཚན་ཉིད་པ། རྩེས་བཅས་སྒྲོང་གཞི་པམ་པའི་སྒྲོང་གཞི་མིན། སྦྱོར་སྦྱོར་པམ་པའི་ཆོ་ན་བྱས་སམ་དབྱུད། དགག་རྩེས་སྦྱབ་བ་སྦྱོར་བཀག་ཉམ་ངར་སྦྱབ། མཚོ་རྒྱུ་བྱ་ལོན་ཅན་གྱི་ཉོ་ཆོང་གསུངས། དགག་རྩེས་གནང་བ་ནད་པར་དུས་མིན་ཟས། ལྷོ་རྩེས་གནང་བ་ནད་པས་མི་ཉན་ཅང་། དགག་བ་གནས་བཞེན་འདོམ་ན་དབྱར་གནས་བཀག གནང་རྩེས་བཀག་བ་ལྷམ་གནང་གྲོག་གྲོག་བཀག གནང་རྩེས་སྦྱབ་བ་དབྱར་ནད་བྱིན་རྒྱབས་ནས། འཕྱོར་གནང་དབྱེན་ཞིའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་ཞེས་སྦྱབ། རིན་ཕྱེད་གྲོགས་བཅས་འཕྱོར་གནང་ནད་གཡོག་བསྟུབས། ལྷུར་བཅས་རྒྱ་མཚན་དོར་ཕྱིར་དོར་བ་སྒྲེ། གནང་རྩེས་དགག་བ་རྒྱ་མཚན་གཏན་མེད་དང་། ལྷོ་དོའི་ཟས་གནང་ཟེལ་གཞོན་དོར་བ་ལོ། རང་བཞིན་རྒྱུད་བ་དགག་རྩེས་དགག་ཉིན་ཉིད། གནང་བ་མི་སྦྱིད་འོ་ན་རྣམ་འབྱེད་ལས། མདོན་པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་ནི་མ་གཏོགས་གསུངས། ལྷག་མའི་སྐབས་ཀྱང་རྩི་ལམ་མ་གཏོགས་གསུངས། འདུ་ཤེས་བསྐྱར་བ་མེད་པའི་རྒྱན་མིན་ལ། ཅི་དགར་མིན་ཡང་།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིག་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བཅས་གནང་ཙམ་ཞིག་ཡིན། བཀག་པ་མངོན་ཤེས་བཀག་པ་སྟོག་ཕྱིར་ཡང་། བཀག་སྟེ་བཀག་དང་གནང་ཙམ་བཅས་པས་བསྟན། སྐྱབ་པའང་
འདིས་གནང་མིན་ཏེ་ཅི་དགའ་བ། བྱ་འམ་མ་བྱས་ཀྱང་ཅུང་མིན་ཕྱིར་རོ། དགག་དགོས་ལོག་པ་ངེས་པ་བཞིར་ལོག་དང་། གཞན་གཉིས་དང་པོར་
ཡུལ་དུས་དངོས་གང་ཟག ཨ་སྤུ་པ་རན་ཏར་བྱས་སྒྲུབ་བྱེད་བྱས། སོ་པག་རིམ་གསུམ་ལས་སྟག་བ་ལང་བདག བྱང་དུ་དུས་ཤེས་དགོས་ཕྱིར་ཡུལ་ངེས་
མིན། ལྷན་ནས་གནང་དང་མ་གནང་དབྱུང་བྱ་འོ། སྟོག་གཅོད་ཐར་པའི་བར་གཅོད་བསྟོག་པ་གཞན། རང་ཉིད་ལེགས་གནས་རྩིང་རྩིས་སྟོན་
ཏེ། དགེ་ལ་ལེགས་འཛིག་ཐུག་ལས་རྣམ་པར་བསྟོག ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་རྩིས་སྐྱབ་འཇུག་གསུམ། དེ་དེའི་བསྟགས་བརྗོད་རྩིས་མཐུན་གསུམ་
དང་བྱུག ལྷང་བ་ལྷང་མེད་མྱེ་ཡང་སོ་ཐར་དང་། བྱུག་པ་ཐེ་བཞི་ཐོན་པ་ཐ་མ་འོ། མྱེ་ཡང་འདུལ་བ་བསྟུས་པ་ལས། ལྷང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆུང་ལ་
སོགས། རྣམ་པ་ཐར་ནི་རིགས་པར་བྱ། རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱེད་པ་དང་། གཞི་དང་བསམ་དང་ཚོགས་པ་འོ། དང་པོ་པམ་སྟག་ལྷང་བྱེད་དོ་ཆད་ལས་
སྟོས། ཡིན་གྱི་རྣམ་སྟོན་མིན་ཏེ་འཆབ་པམ་ལས། དབྱེན་མྱེ་ལམ་འགྲོའི་སྟག་ལས་ཕྱགས་གསོད་མྱེ། བཤགས་ཡུལ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དབྱེ་བ་ཡོད།
ཁཆད་ལས་མི་སྦྱོར་སྦྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་འབྲུལ། བྱེད་པའི་སྟོན་མ་གུས་བྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་མང་དང་མི་ཤེས་བག་མེད་གསུམ། གཞི་
ཡིས་མི་དང་མི་མིན་དུང་འགྲོ་གསུམ། བསམ་པ་བྱག་ཞན་ཚོགས་པ་གཅིག་གཉིས་ཡང་། གསུམ་ནས་གངས་ཤེས་པར་འབྲིང་མི་ཤེས་མྱེ། ཉེན་སྟོན་
སྟུན་མྱེ་མཁས་ཡང་ཐར་བཤད་དང་། མི་འགལ་བྱང་གསོད་མེད་སྟོན་ཡང་མོད་ཀྱང་། མི་བཤགས་ཕྱིར་ན་མྱེ་འོ་སྟགས་སྟོད་བཞིན། །

དང་པོ་བསུ་བདུན་བྱང་ཅན་བསྟོག་པ་གཞན། གསུམ་གཉིས་ཤེས་དང་འདུལ་བ་རྒྱང་ཤེས་ཕྱིར། མཚོ་རྒྱུ་གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་བྱང་
ཅན་གསུངས། བསྟུབ་གསུམ་སྟོབ་དང་སྟོབ་འཇུག་ཕུན་ཚོགས་འོག སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་འཕགས་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀའི། དེ་ཕྱིར་འདུལ་རྒྱང་ཤེས་པ་
འཕགས་པར་མེད། མདོ་མངོན་མཁས་པས་བྱབ་ལོ་མི་འཐད་དེ། ལོ་བསུའི་ནང་ནས་འདུལ་ཤེས་བསྟུབ་གསུམ་ཤིང་། སྟོ་མིག་ཐུན་ཕྱིར་གསུངས་པའི་
ཐར་པ་ཡི། བཅས་ཐུན་དག་བཅོམ་ཐར་པ་མི་ཐུན་ཡང་། རང་དབང་ཅན་གསུམ་ཐར་པ་རང་དབང་ཅན། ཐར་ཚན་གཞན་ཐུན་མི་སྟོས་འཛིན་འཇུག་
གསལ། སྟོབ་འཇུག་གཉིས་དང་བཞི་ལས་གཞན་རྣམས་སོ། ཐར་པ་འཆའ་བའི་གཞི་བྱེད་ཐར་གཞན་གྱིས། ལ་སྟོང་མི་འགྲོ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན།
དྲན་ཐུན་སོགས་སོ་བསྟོག་པ་མང་ཆུལ་གཉིས། བཅོན་ཤེས་བར་ཆད་ཡིན་མིན་སྟོན་རྩིས་སྟོན། ཁཆད་དང་མ་དག་མི་མཁས་བསུས་བཏན་མིན། དང་
པོའི་བྱབ་པའང་འདིར་བཤད་བཏན་མིན་ལ། སྟོན་དག་བསུ་ཙམ་ལོན་པའི་མ་ཡང་མིན། མཚོ་རྒྱུ་ཐར་པ་ཐ་མ་ངེས་བཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་སྟོན་
གནས་འཆི་འཕོ་ཟག་ཟད་པ། གསུམ་རིག་ཡིན་ཡང་མི་བྱ་གསུངས་ཕྱིར་གསུངས། རིན་ཤིང་ལོ་ཐུས་དུག་སྟུ་མཚོན་པ་ལྟར། ཐར་པ་ཐ་མས་གཞན་
རྣམས་མཚོན་པར་གསུངས། དེ་ལ་བཏེན་ཆུལ་བྱ་བ་དམིགས་བསལ་བཅས། བསྟེན་བཀྱར་ཇི་ལྟར་བྱ་དང་དམན་ལས་བསྟངས། གསུམ་མི་དངོས་སྟུ་
མ་བྱས་ཉེས་ཁེག་ཅིང་། བརྒྱད་ནས་ཁྲེལ་ཡོད་བྱ་ཤེས་གནས་ལ་གུས། ལྷ་བྱ་མི་རུང་མི་ལྷ་ཡིད་གཉིས་དང་། རུང་ཤེས་པལ་ཆར་ལྷ་འོ་འོད་ཐུན་
ལས། ལྷན་ཏུ་སྦྱང་པར་རུང་བ་དག་བྱེད་ཞེས། ལྷ་བྱ་བསྟན་གྱི་ལྷ་ཆུལ་མ་བསྟན་གསུངས། གནམ་ཅི་ཐེང་མར་བསྟུས་པའི་ལྷ་ཆུལ་མཛད། ཡུལ་
ཉེན་བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་དང་པོར་བཞི། སྟོ་མ་མེད་ན་ཆན་དང་དེ་མེད་གཞན། སྟོ་མ་ཉེ་བར་མི་གནས་ས་གཞན་སྟོད། ཉེན་གྱི་བརྒྱུད་དེ་ཐར་
ལོན་སྟོངས་སྟུ་དང་། ཚོལ་བའི་ཞག་ཐར་པའི་ཉེན་གཅིག་གཉིས། སྟོ་མས་བཀག་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་སྦྱང་དང་། ཁཆད་སྟོད་པར་ཆད་སོགས་
སོ་མཚོ་རྒྱུ་ལས། དབྱར་ནང་གནས་མེད་ཆན་བཏེན་འདིར་ཡང་བགྱང་། བྱ་བའི་དམིགས་བསལ་དགུ་སྟེ་བཤད་གཅིན་ས། བསྟོས་པར་ཞར་བྱང་
གཞན་བྱང་དུག་འདིར་གསུངས། འོད་ཐུན་ཆུ་བཏུང་མི་ལྷ་རྩལ་སྟག་པ། ཁྲིམས་བཀོལ་ལོ་དེ་མཚུངས་མདོར་བསྟུས་བཅས། སྟོ་མར་ནན་ཏུར་མི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

འབྲུང་ཕྱིར་བཅས་གཞིར། རྩེ་སྒྲིན་འཛིན་ལ་དེ་བྱེད་སྒྲིན་པོར་གསུངས། ཞིན་སྒྲིན་མེད་ཕྱགས་འཁོར་མང་ལ་དགོངས། གཞན་དུ་དབྱུང་ཡང་རུང་
སྟེ་འོད་ལྡན་ལས། ཀླ་བར་གྱུར་པ་མདོ་སྟེ་འཛིན་གང་དང་། རྟེན་བཞིན་གཞན་ཡང་ཆོག་ག་བཞིན་སྟུང་བསྟུང། རྩོམ་གྱི་དབྱུང་གསུམ་ལྷ་བའི་གྲོགས་
ཀྱང་བྱེད། རྩེ་སྒྲིན་འཛིན་པས་གཅིག་མདུན་བཤགས་གསུངས་པ། རྩོམ་སེམས་སྟེ་ལ་དགོངས་པས་འདྲིར་མི་འགལ། །

རྒྱང་བཟེད་རྒྱ་མདོག་དབྱིབས་དངོས་ཆོགས་རུང་། བཞི་བ་ལྷན་ཆ་མ་ཕོག་སྟུང་བཟོད་དོ། རྩེ་པས་མ་ཁྲབ་འབྲེལ་མེད་རྒྱང་བཟེད་ཕྱིར། བོད་
བྱེར་ཡ་ཁྲོར་ཉེར་གཅིག་དའི་དྲུག་ཆ། དྲུག་ཕུལ་ཡིན་ཞིང་བདུན་ཆ་བདུན་ཕུལ་ཕྱིར། མ་ག་རྩ་བེར་དྲུག་ཕུལ་ཡིན་ན་གཉིས། བདུན་ཕུལ་དོད་དང་
ཁྲོར་བ་གང་ཤོད་ཕྱིར། འབྲས་འཕགས་མ་གའི་བྲེ་གང་བཅོས་འཕེལ་བའི། ཕུལ་དྲུག་ཆོད་མ་ཕུལ་དོ་སྟོང་ཕུལ་གང་། དྲུག་ཤོད་བ་ཡི་རྒྱུ་མཐའ་འོ་
བཅོ་བརྒྱད་ཆེ། རྩེ་མ་མ་ཡི་ཆེ་ཡིན་འགང་ཅམ་རྒྱུང་། རྩེ་ནས་ཀྱན་ལ་ཡོད་ཕྱིར་སྟོང་གཞི་མེད། རྩེ་དོར་རྩེས་བཅས་རྒྱུང་དུའི་སྟོང་གཞི་ཡིན། མ་
གའི་གསེར་ཞོ་བརྒྱད་ལ་དའི་སྤང་གཅིག དའི་སྤང་བརྒྱད་དེ་ཡི་བྲེ་གང་ཆད། དེ་ལ་བོད་སྤང་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཡོད། འདས་པའི་ར་གཅིག་མ་
འོངས་ར་གཉིས་པ། ད་རྩེ་ར་བཞི་གསུམ་གའི་ར་དྲུག་མ། སྤང་གཞི་གུར་བདུན་རྩ་གསུམ་གྱི་མདུད་པས་བཀག། བར་དུ་དྲང་བོའི་རང་བཞིན་གསོམ་
ཤིང་དང་། རྩོད་གཞི་གུར་བརྒྱད་ར་བཞི་མཆོད་རྟེན་གཉིས། རྩེ་ལོང་བརྒྱ་གཉིས་རྩ་གསུམ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་། མཁར་གསེལ་དུམ་བུ་གསུམ་གྱིས་
བསྐབ་གསུམ་མཆོན། རྩེ་ཆགས་རྩ་མ་ལྷ་དཔེ་རིས་སྟོང་ནས་དེས། བྱད་མེད་བསྐབ་ཆོགས་གཉིས་པོ་གསོལ་གཉིས་གྱིས། དཀོ་སྟོབ་མ་མཆོན་གྱུར་
པའི་དགོ་རྩེ་ལ། དཀོ་རྩེ་ལྷོ་པ་རྩེ་གཉིས་ཡོད་དམ་དཔྱད། རྩོད་ར་སྟེ་ཆོ་ཕུལ་ཉམས་དཀའ་ཞེས་གྲགས། ལེན་ཆོ་ལེན་སེམས་ལོག་པ་ཕུལ་བ་
སྟེ། མཆོན་གཉིས་བྱུང་བའི་རྟེན་ཉམས་ལ་མི་སྟེ། །

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་ཤེས་ནས་བསྟུང་བ་ལ། རྩེ་ལྷོ་སོ་ལྷ་བ་སྟེར་བསྟན་གཉིས། དང་བོར་པ་མའི་སྟེ་ལྷ་དང་བོར་ཡང་། བྱན་མོང་བསྐབ་པ་
འབུལ་ཆོག་སྟེ་ལྷ་དངོས། འབུལ་ཡུལ་ཐ་སྟོང་ལྷ་ལྷན་ལོ་མ་རུས་ན། བསྐབ་པ་ཕུལ་ལ་དུས་གསུམ་དགོས་པ་གསུམ། དངོས་པོ་རྟེན་དང་བདག་སྟེན་
འབུལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱགས་ཁས་སྒྲངས་པའི་འབུལ་རྩེ་བཞི། འདྲིར་བསྟན་ཕུལ་ཉམས་དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྟོས། ཕུལ་བ་གོ་བྱེད་དོ་
དགག་པའི་བསྐབ་བྱ་གཙོ། རབ་བྱུང་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་རྒྱུང་བ་དེ། དབྱེ་གཞིའི་པམ་སོགས་ཁྱིམ་པའི་རྒྱུད་ན་ཡོད། །

གསུམ་དུ་མ་དེས་པམ་རྩེ་གྱུང་བྱེད་དང་། གཉིས་སུ་མ་དེས་རྩེ་གྱུང་བྱེད་གྱིས། བསྐབ་ཕྱིར་མ་དེས་སྟེ་ཡང་སྟེ་ལྷས་བསྐབ། རྒྱུང་བ་བསྐབ་
རྩེ་ལ་བརྒྱད་དེ་དངོས་བསམ་སྟོས། རྩོར་བའི་སྟོ་ནས་སྤང་ཅིག་ན་རེ་བ། རྩོ་བའི་སྟོ་ནས་མི་དགོ་ལུང་མ་བསྟན། མཐར་ཐུག་འཕེན་པས་འབྲུལ་པ་
སྟོག་གཙོད་དང་། ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ་སྟོས་པ་མི་ཆངས་སྟོད། གཞི་ཡི་སྟོ་ནས་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་བརྟེན། བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་རང་དང་གཞན་ལ་
བཅོལ། འབྱུང་བའི་སྟོ་ནས་ལུས་དག་ལས་འབྱུང་གཉིས། བྱེད་པའི་སྟོ་ནས་བྱེད་པའི་བྱེད་གཞན། འདྲིར་བསྟན་བཅས་རང་ཁྱུང་པར་ལུང་བསྟན་
མིན། མི་དགོས་བསྐབ་བའི་ཆ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྟེར། སྤྱིད་ཉོན་རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཡིན། སྟེར་གྱི་སྟེར་རྒྱུང་སྟེ་བཞི་བཅོ་སྟེ་ལ། གསོད་པམ་བྱུང་
འཕལ་སྟེར་རྒྱུང་དངོས་གཅིག་ཀྱང་། རྩོ་བས་བཞིས་སྟེར་གྱུང་བ་དག་པ་མིན། སྟེར་མི་འོང་གིས་སྤངས་ཡང་དག་མིང་མེད། མཆོན་འཕྱུར་
ཐུན་མོང་མིན་པའི་པམ་དག་ཀྱང་། སྟེར་པ་མ་དག་ཤིན་པམ་པ་དག ཤིན་པམ་ཆོན་འཕྱུར་པམ་པས་དག་རྒྱ་མིན། སྟེར་གྱི་པམ་ཡོན་འཆལ་
སྟེར་འགྱོད་པ་མེད། གྲགས་ཁྲབ་བདེར་གཉིད་རྩེ་ཡིས་བསྟུང་སོགས་མང་། དགག་བསྐབ་བསྐབ་པ་འཆའ་རྒྱ་བཅོ་ལྷ་སོགས། བཅས་པའི་པམ་ཡོན་
དགོ་འདུན་བསྐབ་བ་དང་། དགོ་འདུན་འདོད་པ་སྤངས་པས་ལེགས་པར་བྱེད། དལ་དུ་བསྐབ་པས་བདེ་བར་བྱེད་སོགས་བསྟེན། རང་གཞན་བསྟེན་

བྱ་སྟེན་བྱེད་གཉིས་ཀ་འདྲ། གང་རུང་ལྷན་ལས་བཀོལ་བའི་སྒྲིན་པོའི་ཚྭ་གས། ཡན་ལག་བཞི་ལྷག་མ་ཚད་བ་ཡང་ཡོད། བསམ་སྒྱུར་གྱིས་དབང་ལེ་
ནས་བསྐྱོས་པའི་ཡུལ། ཡུལ་ཚོས་གྱིས་དབང་གོ་གས་ཁལ་གྱི་རིགས། རིགས་བརྒྱུད་གྱིས་དབང་བྱ་ནི་པ་ཡི་ནོར། རྣོ་རྣོ་རྣོ་སངས་རྒྱས་བཀའ་དབང་
ཚོས་གྱི་རྩལ། ལྷང་རྟོགས་དེ་དེ་ལྷན་ནོ་དགོ་འདུན་ལ། ལུལ་བ་དེ་དབང་དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་སྟེ། དབྱུང་སྟགས་དུས་གྱིས་རྟེན་པར་ལས་སྐྱངས་
དབང་། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་རྩ་ཚྭས་སོ་སོར་དབང་། སྒྲོ་བྱར་རྟེན་པ་དབང་ཚུལ་ཡང་བཞི་སྟེ། གནས་འདྲིར་འདྲིས་ཞེས་ཁྲིམས་སྤྱི་བཅས་པ་དབང་། །
མཚམས་དེར་ལུལ་ལ་མཚམས་གྱི་སྒྲུབ་པས་དབང་། སྒྱིན་ལུལ་སོ་སོར་ངེས་བྱས་དེ་ཉིད་དབང་། མཛོན་སྤྱུང་ལུལ་ན་གང་ལ་ལུལ་དེ་དབང་། དབྱ་
བཅོམ་རྩལ་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོར་གསུངས། དུས་དང་གནས་དང་གྱུ་ཡུལ་གྱི་མཁན་ལ། སྒྲོས་ནས་རིན་ཆེན་སྒྱུར་གཅིག་ནང་དུ་འོ། ཐོབ་སྒྲོ་སྟེ་བ་
ཡུལ་གཉིས་གར་ཉེ་བ། དེས་བཅི་མཉམ་ན་རྒྱན་མའི་གནས་གྱིས་སོ། མགོན་བྱ་ཉི་ཤར་ཀ་ཀ་ན་གཅིག་སྟེ། དེ་བཞི་སྒྲིན་པའི་རིན་ལ་མ་ཤ་ཟེར། མ་
ཤ་གསུམ་གྱིས་པམ་བཤང་དུས་གྱིས་སིད། རྒྱ་ཡིས་རྟ་དང་ལྷལ་ཉི་ནས་ཁལ་བཞི། བྱ་སྟེན་ཚོང་འདུས་མགྱུར་མོའི་བཞིན་མ་གསུངས། རེད་མདའ་
གསེར་ཞོའི་བྱེད་སྟགས་ལུགས་མང་ཡང་། རང་ལུགས་མ་ག་ཞོའི་གསེར་ཞོའི་བརྒྱུད་ཆའོ་དེའུལ་བརྒྱུད་ཆར། གསུངས་པ་དེའུལ་ཐུར་གྱིས་ཞོ་བརྒྱུད་ཆ་
ལ། བྱ་ཡི་འདེག་བྱའི་རྩལ་ནི་དེའུལ་མ་ཡིན། ཟས་དང་དུར་ཟས་གཞན་དོན་མིན་པ་དགོས། ཡམ་པར་དུད་འགྲོའི་ཐེ་ཚན་གཞན་དུ་འགྱུར། གཞི་
མེད་གསལ་བར་མ་སྒྲིས་བཅས་གཞན་འགྱུར། ལྷང་མེད་ལ་བཞི་དངོས་གཞི་ལྷང་མེད་པའི། ལྷང་མེད་ལྷང་ལྷང་བརྒྱས་ཀྱང་ལྷང་མེད་དོ། ལྷང་བ་
རྣམ་གཞག་མེད་པའི་ལྷང་མེད་ནི། ཉེས་ཐུས་གསོད་སེམས་མེད་པར་མངལ་སྤྱགས་ལ། ཡི་རང་ཙམ་སྟེ་སྟག་གཙོད་མིན་ཕྱིར་རོ། །

དེར་གཏོགས་ལྷང་བ་མེད་པའི་ལྷང་མེད་ནི། རྟོགས་མ་ལེན་སྐབས་རྩེན་པར་སྐྱངས་ལ་སྟེ། སྐབས་གཞན་རྩེན་བཅོས་གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་
འགྱུར། ལྷང་བ་གཏན་མེད་ལ་གཉིས་སྒྲིན་པ་སྟགས། བཅས་རང་ལྷང་བ་མཐའ་དག་མེད་པ་དང་། བཅས་པ་འབའ་ཞིག་ལྷང་མེད་རྣམ་བཞི་སྟེ། །
དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མེད་པའི་ལྷང་མེད་ནི། རྟོ་དང་སོ་པག་ཅིག་དང་བྱེ་མ་རྟོ། བར་ཆད་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་ལྷང་མེད་ནི། སྟག་ཕྱིར་བཅས་
རྒྱང་པལ་ཆར་གནང་བ་འོ། རང་བཞིན་གནང་མེད་དེ་འདྲ་འདྲོམ་ཆོ་རང་། གསོད་དུ་བཅུག་ཀྱང་བསྐྱང་སེམས་གསོད་སེམས་མིན། སྒྲིན་པ་བཅས་
ཞིང་མིན་ཕྱིར་གནང་བ་མིན། བཅས་འདྲོམ་རྒྱང་དོར་ཆེ་བ་གནང་སྟེ་དེ། དབྱུང་རལ་ཉེས་བྱས་སྐྱང་ཕྱིར་རུབ་ལྷག་གནང་། བཅས་མཉམ་དེ་
འབྲེལ་དགག་དགོས་གང་ཆེ་གཙོ། བརྒྱབ་མི་རུས་པས་ལྷགས་ཀྱང་ལྷང་མེད་ནི། མཐའ་འཁོབ་བཅུ་མ་ཚད་བར་བསྟེན་རྩེན་ལྷང་། བག་ཡངས་
དང་འབྲེལ་ལྷང་མེད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། བག་ཡངས་ཁ་འཐོར་དང་འབྲེལ་སྤྱུང་ཆོ། འཆང་སྟགས་བཅུ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པ་དང་། བག་ཡངས་ཆེན་
པོར་འབྲེལ་བ་ཕྱན་ཆོགས་ལས། བླ་མོ་ཕྱན་ཆོགས་དག་ལ་སྐབས་དབྱེ་གསུངས། རྟོག་མཐའ་བཟུང་ན་གཞིས་བསྐྱས་ཉེས་བྱས་ཙམ། ཡངས་མཐའ་
སྐྱང་ལྷང་མན་ནོ་གསོལ་བཞིས་སྟེར། རེ་རེ་ཙམ་ལས་མཉམ་དུ་ཀུན་སྟེར་རྩེད་། ཡོད་སྒྲིན་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་ཚུལ་འདི་བཀག། འདྲིར་འཕྲོས་
བསྐྱབ་བྱའི་དབྱེ་བ་སྒྲིན་པོ་གཉིས། བརྒྱུད་པ་རྒྱུད་འགྲོར་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མ་བསྐྱང་ཉེན་མོ་སྒྲིན་པ་མི་གཉིད་གསུངས། སྒྱུར་བ་རྩེས་
སྒྲུབ་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཀྱུ་བ་ལ་ཡང་བདེག་པར་མི་བྱ་གསུངས། དགག་བྱ་ཉེས་དམིགས་མཐུན་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། མེ་རིག་སྐབས་སྤྱི་ལོ་
གར་མི་རིག་གསུངས། སྟེ་ཐ་ཀུན་ཀྱང་སྒྲིན་པོའི་སྒྲིན་བསྟན་ཏེ། ཡམ་ལྷག་ཉེས་པ་ཆེ་ཕྱིར་སྒྲིན་པོ་དང་། གཞན་ནི་དམན་ཕྱིར་དམན་པ་སྒྲིན་པོར་
བཤད། མིང་དུ་འཆགས་པའི་སྒྲིན་པོ་སྒྲིན་པོ་དངོས། ཡོན་ཏན་སྒྲིན་པོ་བཏགས་པ་སྟེ། ལྷུ་ན་ཡ་ནི་དུ་མ་ལ་འཇུག་པས། ཉེས་བྱས་དུ་མ་
བསྐྱས་པའང་སྒྲིན་པོར་བཤད། འདི་ནི་རབ་བྱུང་ཐེ་ཐ་ཀུན་ལ་ཡོད། སྒྲིན་པོ་རྣམ་བཞི་དངོས་གཞི་མི་རྩེན་པའི། སྒྱུར་བ་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིན་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པོ་དང་། རྒྱ་བ་རྩེ་གས་པར་ངེས་པའི་སྒྲིན་སྒྲིམ་དང་། གསོད་མེན་ལག་གཅོད་དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲིམ། ལྷ་དགུ་བཅོམ་བསད་དངོས་གཞིའི་
སྒྲིམ་པོ་འོ། སྒྲིམ་པོ་བཞིར་བྱེ་ཡིག་ཆར་ཤིན་ཏུ་བཟུགས། གསོད་པའི་སྒྲིམ་གཞི་དག་སྒྲིང་མང་པོ་སྟེ། རི་དྲགས་བསྐྱོད་ནི་བྱི་པའི་དགོ་སྒྲིང་བྱིར། སྒྲིང་གཞིར་འདྲོད་པ་མི་ལེགས་ཞིང་མེན་བྱིར། དགོ་སྒྲིང་བཅུ་ཡིས་རིམ་བཞིན་འཛིངས་མཚན། བསྐྱུན་ལ་རྒྱུང་བ་གང་འབྱུང་ཅོད་པ་མང་། འཛིངས་གས་བསལ་མ་གཏོགས་སྒྲིམ་ཅན་མི་འཛོད་ལ། གསོད་སར་མི་འབྱུལ་གྲ་དག་པ་ལ་རུང་། །

རྒྱ་གྲི་སྒྲིང་གཞི་ཉ་པ་ལྔ་བརྒྱ་སྟེ། མི་མེན་མ་ནིང་ལ་སྒྲིམ་སྒྲིམ་པོ་སྟེ། དུང་འགྱོར་ཉེས་བྱས་མི་ལ་ལོར་ཡང་པམ། མའི་ཆོས་སྒྲིང་འདས་སྒྲིམ་
གོང་མའི་སེམས། མའི་ཆོས་སྒྲིབ་ལྔ་སྒྲིམ་མ་དེ་སྤང་བའོ། གསོ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རེག་ལྷག་མ་ལས། རེག་པའི་སྒྲིབས་སྒྲིབ་ཕྱེད་པོ་བྱུང་མེད་གསུངས། དེ་
ནི་རེག་དང་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་བཟུགས། ཉལ་ཤོམ་འདུག་འབྱེད་དཔེན་པར་འདུག་འབྱེད་དང་། ལྷན་ཅིག་ཉལ་དང་ལམ་འགྲོ་ཆོས་སྟོན་
བརྟ། བསྐྱུས་ཀྱང་གཉིས་ཆོགས་ལས་ནི་སྒྲིམ་མ་བསྐྱུས། འབྱུར་འབྱུག་ལ་སོགས་མ་བསྐྱུས་སྒྲིམ་མཚན་དབྱེད། ཁྲིམས་གྲོགས་སྒྲིགས་མེན་སྟེན་མེན་
དཔུས་ལོང་མེན། སྒྲིམ་མེན་འགྲོ་བ་གཞན་མེན་མཚན་གཉིས་མེན། སྒྲིབ་བརྒྱུད་བྱེད་དང་བཅས་པས་རུབ་ལྷག་ཁེག སལ་ཆེན་ཡོལ་བས་རུབ་ལྷག་ཆོད་
བར་སྒྲི། སྒྲིང་པ་སྒྲིང་ཆེན་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ། སྒྲིང་པ་དགོན་མཚན་ལས་གཞན་དོན་བྱིར་དང་། སྒྲིང་ཆེན་ཆོགས་སམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ།
དགོན་མཚན་ཡིན་ན་གཅིག་གི་བྱིར་ཡང་རུང་། སྒྲིང་པར་ས་གཞི་བཅོལ་དགོས་གཞན་ལ་མེན། སྒྲིང་ཆོད་ལྷག་དགོས་སྒྲིང་ཆེན་ངེས་བཟུང་མེད། ཆེ་བ་སྒྲིམ་ཆེན་ཡིན་གྱི་ཆོད་ཆེན་མེན། གཅིག་དང་ཆོགས་གསུངས་དགོན་མཚན་མ་ཡིན་པའི། དབང་བྱས་བྱིམ་པ་གཞིར་བྱས་སྒྲིང་ཆེན་ནོ། ཡོན་
ཏན་འོད་དང་ཆོས་བཤེས་སྒྲིག་པ་ལ། སྒྲིར་བ་གདབ་པ་སྒྲིམ་པར་ཁྱབས་བསྐྱབས། དགོ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་ལུང་དེ་ལྷག་པར་འདྲོད། དབང་པོ་
མེད་པར་ལོག་སྒྲིང་སྒྲིམ་པོའི་བྱིར། དེས་སྒྲིར་སྒྲིམ་པོར་གསུངས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལོ། དགོ་འདུན་ངེས་བསྐྱོས་པ་ཡིས་བཞུགས་བསྐྱོ་བྱས། དེ་དང་
གསོལ་དང་བརྟོད་པ་ལྔ་གཉིས་མཐར། སྒྲིམ་པོ་རེ་རེ་གསུམ་པའི་བྱིར་གཅིག་སྟེ། བསྐྱོ་གྲུར་སྒྲིར་སྒྲིམ་ལྔ་དང་དངོས་གཞི་བཅས། བསྐྱོད་པར་རྣམ་
འབྱེད་དངས་ནས་མཚོ་རྒྱུག་གསུངས། ཡིག་ཆར་བརྟོད་པ་གསུམ་པར་དངོས་གཞི་ལས། རྒྱར་པ་མེད་བྱིར་བསྐྱོ་གྲུར་རྒྱར་ལྔ་གསུངས། བཞུགས་
སྒྲིར་ཉེས་བྱས་གསུངས་པ་སྟེ་གཞན་ཡིན། དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མར་ཁ་སྐོང་འོས་མི་དགོས། འཁོར་ལོའི་དབྱིན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྟོད་ཀྱང་། དབྱེན་གྱི་ལྷག་
མར་མཚན་མེད་ཡོད་པར་གསུངས། །

སྤང་རྒྱུང་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མདོ་བརྒྱ་བདུན། རྒྱ་བ་ལས་བསྐྱུས་ལས་ལ་འདས་ན་དང་། རང་བཞིན་ལས་ཉམས་ཡང་ངོ་ཞེས་པ་གཉིས། དེ་སྟེང་
བྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་གསུམ་ཡང་སྟེ། རྒྱུང་ཉིད་དགོ་འདུན་གྱི་དང་མེད་གཅོ་གསུམ། ཀོ་ལྷགས་གཞི་ལས་སྤང་བ་ལ་ནི་དང་། དེ་ནི་བསྐྱོས་པ་
ཉིད་ན་བལ་ཉིད་གཉིས། ལྷག་བརྒྱ་རྣམ་འབྱེད་བསྐྱུས་པར་མཚོ་རྒྱུག་གསུངས། ཡིག་ཆར་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་ཡང་རྣམ་འབྱེད་བྱས། དེ་ཡང་དུས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐུན་མོང་བ། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་ཤན་དང་བྱིར་བཅོས་དང་། སྤང་བ་དང་པོ་གསུམ་འབྲེལ་ཐུན་མོང་ངོ། དེ་ལ་དུས་འབྲེལ་རྒྱུང་བ་
བརྒྱ་དགུ་སྟེ། འཆང་གཉིས་འཛོག་གཉིས་འབྱིས་གཉིས་འབྲལ་གཉིས་འཆབ། རུབ་ལྷག་བྱུང་མེད་དམག་ནང་སྤང་བཅས་ཉལ། སྤང་བ་རྩིས་ཕྱོགས་
བསྐྱེལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ། དངོས་བསྐྱུན་བཅོ་ལྔ་རྩིས་ཕྱོགས་ནང་ཆོན་ཡིན། རྒྱགས་བསྐྱུན་སྤངས་གཉིས་འཆབ་པམ་རེག་རྒྱུང་སྟེ། བྱི་མ་རེག་པ་
དང་བཅས་ཉལ་བ་འོ། དེ་ལས་ལྔ་འཛོག་རས་ཆེན་བཞག་འབྱིས་དང་། འཆང་དང་སྤང་དང་དགོན་བལ་རུབ་ལྷག་ལ། སྤང་བཅོ་ལྔ་བརྒྱ་བདུན་
དྲུག་གསུམ་མཐའི། རྒྱུང་ཅིག་དགོས་བྱིར་རྩ་བར་ཉིན་མཚན་གྱི། དང་པོ་མེན་པའམ་མཐར་སྟེ་དེ་དག་ལ། ཐ་མ་མ་གཏོགས་སྒྲིར་རྒྱུང་མེད་པར་

གསུངས། ཁྲུས་འབྲེལ་གཞན་པ་ཉལ་ལྷ་དམག་ནང་གནས། འཆབ་པ་བདུན་ཉི་ལྔ་རྩ་ལྔ་ཡང་ཡིན། རྒྱལ་ལྷག་གོང་དུ་སྦྱར་རྩུང་མེད་པ་ལ། བགང་ཡང་ཉལ་ལྷའི་གངས་ཕྱིར་འདིར་བགང་གཞི། གནང་ལ་ཆད་བཟུང་རྩུང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། ལས་ལ་འདས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཞེས། གསོ་སྦྱང་དགག་དབྱེར་ལྷང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས། དབྱར་གྱི་སྦྱོར་ཆོག་སོགས་ལ་མདོར་བསྡུས་སྟུང་། སྤང་རྩུང་བཙུག་མི་འབྱུང་ཐབས་གསུམ་སྟེ། བསྐྱོས་དང་གཞན་ཕྱིར་བསྐྱོས་དང་རྣམ་བཏག་གོ། རྣམ་བཏག་ཆོག་ལྷག་པོར་ཆོག་ལོ། རྩུང་དེ་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཤར་འབྱུང་ཡང་། དམིགས་བསལ་ཞག་བདུན་སྟེན་ཤར་ནང་པན་ཚུན། མར་གྱིས་མར་དང་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་ཁོ་ན། རྟེན་བྱེད་དེ་ཡིས་རང་གི་བདེག་བྱ་ལ། ཉེས་ལྷགས་ཆ་བཞག་ཤུགས་དེ་ཤར་གྱི་དོན། ཤར་ཤུགས་རྩིས་ལྷགས་རྩུན་འབྲེལ་རྣམ་གངས་སོ། གོས་དང་རྩུང་བཟེད་སྤང་དང་རྩུང་ཤར་བཞི། དང་པོར་ཞག་བཅུ་ལྔ་འཛོག་གོ་ལྷ་བསྡུས་ན། རྩུང་གཞི་རྩིས་ཤར་སྤངས་རྩུང་ཤར་ལོ། རྩིས་ཤར་རྩིས་སུ་གསུངས་པ་གཞི་ལ་དགོངས། ཞག་བཅུ་པ་ཡི་བཅུ་པ་ལྔ་འཛོག་གི། ལྔ་འཛོག་ཤར་རྩུང་འབྱུང་བ་ཡང་གཞན་ལ། གཞན་ཡང་སྤང་དགོས་གསུངས་ཀྱང་སྤང་རྩུང་མེད། དེ་ཕྱིར་སྤང་ཤར་རྩུང་ཤར་མི་འདྲ་ལོ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤང་རྩུང་ཡང་། བཤགས་ཆོད་དོས་པོ་དེ་སྤང་མི་དགོས་ལ། ཆོགས་གྱི་ཡིན་ན་ཆོས་གོས་དང་བལ་ཀྱང་། མི་སྤང་རོ་མཆོ་རྟེན་རྩུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་གསུངས། ཁོར་ལུག་ཁྲུ་གང་མེད་ན་སྤང་མི་དགོས། ཞེད་ཁྲུ་མེད་ཀྱང་ཆོས་གོས་བྱིན་ཆཐབས་ནི། འཆགས་ན་དེ་ཡིས་འབལ་སྤང་མི་བསྟེན་དམ། ཞག་ཤར་བྱར་དུ་འདྲན་ཡང་བྱར་དུ་མེད། གོས་རྩུང་སྤང་ཤར་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན། ཡིན་མིན་གཉིས་གཉིས་བྱིན་གྱིས་མ་བཞཐབས་པའི། མ་བཞཐབས་ལ་ལྷགས་ཁྱད་མིན་མ་བཞཐབས་པའི། བཞཐབས་ལ་ལྷགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། བྱི་མར་མཉམ་དང་མི་མཉམ་འདྲན་ཚུལ་གཉིས། ཆོས་གཅིག་གོས་གཉིས་རྟེན་པས་གཅིག་བྱིན་ཆཐབས། གཅིག་ཤོས་བཞག་ན་བཅུ་གཅིག་སྟེ་རངས་ཆོ། བྱི་མར་རང་སྟོབས་ལྷ་མར་ཤར་སྟོབས་སོ། ཆོས་གཅིག་གོས་རྟེན་ཆོས་ལྷར་འང་དེ་མཆོངས་རྟེན། དུག་ལ་ལྷ་མ་བཞཐབས་ཀྱང་བྱི་མ་ནི། མ་བཞཐབས་བཞག་ན་བཅུ་གཅིག་སྟེ་རངས་ཆོ། ཤར་དང་རང་སྟོབས་བསྐྱོམས་པས་སྤང་རྩུང་འབྱུང་། གསུངས་ཕྱིར་གཞག་རེར་འང་ཉེས་པ་ཡོད་དམ་དབྱང། ཡོད་ན་གནང་ལ་ཆད་བཟུང་མིན་པར་འགྱུར། མཚན་མཐའ་སྟེ་རངས་ལ་འདོད་མཆོ་རྟེན་བཀག བཅས་པའི་ཉིན་དུས་ཡིན་ཡང་སྦྱར་ནི་མིན། རྩུང་བཟེད་ཤར་ལ་ཁྱད་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས། ཞག་བདུན་ནང་ལས་འཆོ་བཅིང་དེ་དང་འདྲ། བྱུན་ཆོད་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་མེད། ཉིན་གཅིག་ཁོ་ནར་ཆཐབས་ཕྱིར་མཉམ་དུ་འབྱུང་། སྤང་ཤར་འབྱུང་བ་བདེག་བྱ་དེག་བྱེད་གཉིས། གང་ལའང་བྱིན་ཆཐབས་མེད་ན་མི་རུང་བྱིར། དེག་བྱེད་བཞཐབས་པས་བདེག་བྱ་བྱིན་ཆཐབས་དང་། མ་བཞཐབས་ལ་འཇུག་རིམ་བཞིན་ནོ་མཆོ་རྟེན་བསྟོན།

བདག་འབྲེལ་རྩུང་བ་བཙུག་མཆོ་རྟེན་ལས། འཆང་འཛོག་འཁྲུར་འཇུག་བཅུ་ཆོན་བར་པ་དང་། རྩོད་འཆང་འཐག་འཇུག་རས་ཆེན་བཏྲང་དང་མཐའོ། ཞེས་གསུངས་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱིས་མི་སྤང་བྱིར། འབལ་སྤང་ལ་ཡང་རང་གི་དགོས་སོ་ལོ། གང་ཟག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤང་རྩུང་དང་། ལྷོམ་པ་བཅིང་གོལ་སྤང་མེད་པར་འགྱུར། དེ་ཡི་སེལ་བ་གསུམ་སྟེ་གཞན་གྱི་ལ། གཞན་གྱིར་ཤེས་དང་རང་གཞན་ནོར་བ་ལོ། གཞན་ལ་གཞན་གྱིར་ཤེས་ན་ཅིར་འགྱུར་ནི། འཆང་གཉིས་ལྔ་འཛོག་འབྲེལ་གཉིས་རྩུང་མེད་དང་། རིན་ཆེན་རེག་ལ་འབའ་ཞིག་རྩུང་གཞན་འགྱུར། ལྷག་མ་བཅུ་གཉིས་རང་རང་ན་སྤང་དོ། རང་ལ་གཞན་གྱིར་འབྲུལ་ན་ལྷར་རྩུང་མེད། རིན་ཆེན་ལོང་བ་གཞིར་གཏོགས་ན་སྤང་དོ། བཅུ་གཉིས་ལྷ་མ་ལས་ཀྱང་ན་སྤང་དོ། རྟོན་དང་འདུ་ཤེས་སྤང་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། གཞན་ལ་རང་གིར་འབྲུལ་ན་བདག་འབྲེལ་གྱི། རྩུང་བ་བཙུག་ཀུན་ལ་ན་སྤང་དོ། རིགས་སྟོན་མི་སྟོན་ཤར་ལ་ལྷ་བཞི་སྟེ། རིགས་ལོག་ཤར་འབྱུང་ཆོས་གོས་མེད་པ་ཞིག ཆོས་གཅིག་ལ་ནི་ལྔ་འཛོག་གོས་རིགས་རྟེན། ཆོས་

བཅུར་ཆོས་གོས་རྟེན་ན་བཅུ་གཅིག་ཆོ། །ཐུ་མའི་ཐུ་འཛོག་རིགས་ལོག་ཞག་བཅུ་གོས། །དེ་ཡི་རྩུང་ཤན་ཆོས་གོས་བྱི་མར་འབྱང་། །རིགས་ལོག་ཤན་
མི་འབྱང་བ་ཐུ་འཛོག་གོས། །ཐུ་དྲོ་རྟེན་པའི་བྱི་དྲོ་ཆོས་གོས་རྟེན། །དེ་ནས་གཞན་མེད་བཅུ་གཅིག་སྟུ་རེངས་ཆོ། །གཉིས་ཀའི་འཆང་ཐུང་རང་སྟོབས་
སྟེང་བྱིར་རོ། །ཐུ་འཛོག་གོས་རྟེན་བྱི་གཞན་མ་རྟེན་ན། །རིགས་མི་ཐོག་ཅིང་ཤན་མི་འབྱང་བར་གསུངས། །འོན་ཀྱང་ཁ་སྐོང་རེ་ཆད་རིགས་ཐོག་མིང།
རིགས་མི་ཐོག་ལ་ཤན་འབྱང་ཐུ་འཛོག་གོས། །དེ་རྩེས་ཁ་སྐོང་རྟེན་ཀྱང་མ་ཐབས་ན། །ཐུ་གཅིག་འདས་ཆོ་བྱིས་མར་ཤན་འབྱང་ངོ། །སྤ་བརྒྱང་
བཏིང་ལ་འཆང་སོགས་གསུམ་མེད་པ། །ཀུན་བཏིང་ངོ་རེ་རེ་བ་ཡང་གདིང་ཅུང་བྱིར། །དམིགས་བསལ་སྤ་བརྒྱང་བསུངས་པའི་དགོ་སྟོང་དེར། །
བཏིང་བའི་སྤ་བརྒྱང་གིས་ཀྱང་སྤང་རྩུང་བསྟེད། །བྱིན་འཕྲོག་པམ་མེད་རང་ཡིན་འདུ་ཤེས་ལོ། །གཞན་གྱིས་བྱིན་པ་འཕྲོག་པའང་རྒྱུར་གསུངས། །

ཆོས་མིན་སྟོན་པ་དབྱེན་ཕྱོགས་སྟོན་པའི་རྩུན། །པམ་ལྷག་འབྲས་ཆན་འགོ་བསོགས་ཉེས་བྱས་སོ། །ན་སྤང་གྱིས་བསྐར་སྟོན་སྤྲུལ་རྩུང་སྟེང་ན། །
རྩུང་བྱེད་གྱིས་བསྐར་ཉེས་བྱས་འགལ་ལོ་ཟེར། །སྟོན་བསའ་དེ་ལ་ཐུ་འམ་དུག་གསུངས་ན། །ཐུ་ཡིས་བསྟེད་དམ་ཞེན་ཕུང་པོ་ནི། །ཐུ་སྟེ་གཟུགས་ཕུང་
ཞེས་སོགས་བཤད་པ་ན། །མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དེ་ལས་ལོག་མིན་བྱིར། །ཐུ་འོ་ཟུར་དུ་བགང་ན་དུག་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་ལྷག་པ་མི་ཅུང་དོན་
ཡིན་ནོ། །བཤེས་ངོར་བྱེད་པ་གོས་གྱིས་བསྟེད་ཡིན་ན། །མཚན་མཐུན་དགོས་དང་རྩུན་དུ་འགལ་ལོ་ཟེར། །བྱེད་དང་བྱས་ཞེས་བསྐར་བ་གཉིས་ཀ་
ཡོད། །འདིར་ནི་འདུལ་བ་ཁྱད་གསོད་ཆོག་ཡིན་ལ། །དགོ་སྟོང་ནམ་དག་དུང་དུ་དགོས་པར་གསུངས། །མདོན་པའི་རྩུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་
བསྟེད། །འོག་གི་ཁྱད་གསོད་བསྐབ་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ལག་ཉ་མཚམས་བཅོས་ཞག་ལོན་རྩེན་བཅོས་གྱི། །ཉེས་བྱས་བཞི་དང་ཟ་བའི་ཉེས་བྱས་བཞི། །
ཅུང་ཞིང་བརྟན་པར་མ་འབྲེལ་སྟོག་གནས། །རྒྱུང་ཟའི་རྟེན་མེད་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་དང་། །བྱིན་ལེན་སྟོབས་པར་མ་འབྲེལ་སྟོན་བཞི་ཡིན། །འདུ་
ཤེས་མ་འཁྱུལ་རང་ངམ་ཆོག་གཅིག་པས། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་འདོད་ལས་གཞན་པས། །རིག་པ་ལག་ཉའོ་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར། །ཟ་འདོད་གྱིས་ན་
རྩུང་བྱེད་སྟོར་བར་འབྱུར། །མཚམས་བཅོས་ཅུང་ཁང་མིན་པར་སྟས་བཅོས་ཀྱང་། །ཐོས་པས་དགོ་འདུན་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་བསྟེད། །ས་བོན་འཛོམས་
པའི་རྩུང་བྱེད་མི་འདྲ་ལོ། །ཟས་གྱི་སྟོག་བྱས་ཏེ་ཅུང་ཁང་ལ། །གཞན་པར་རྟེན་མེད་ཞག་ལོན་ཞག་ལོན་བསྟེད། །ལྷག་མ་བཟོས་བསྟུས་པལ་ཆེར་
རྩ་བར་གསལ། །

ཉེས་བྱས་སོ་གསུམ་ཐུ་ཐུ་བཞི་ཆན་གཉིས། །གནས་དང་གསོ་སྦྱང་འདོམ་ཆོ་གསོ་སྦྱང་བསྟེད། །ཐུ་མའི་དུང་འགོར་ཡོད་བཞིན་མི་འགོ་དང་། །
གནས་མེད་གནས་དེར་སྟུ་རེངས་ཤར་བ་དང་། །ཐུ་མ་འབོད་དུ་ཡོད་བཞིན་མི་འབོད་དང་། །གནས་དུང་གསོ་སྦྱང་བྱིན་ཐབས་མ་བྱས་ཏེ། །གནས་
དང་གསོ་སྦྱང་འདོམ་ཐུ་རྩ་བ་ལས། །གནས་མེད་གསོ་སྦྱང་བསྟེད་པར་མི་བྱ་གསུངས། །ཐུ་བྱའི་དབྱར་དང་གནས་མེད་འདོམ་པ་ན། །གསོ་སྦྱང་ལ་
འདོམ་བཞིན་དུ་ཐུ་ཐུ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཐུ་མའི་དབྱར་གྱི་ཐུ་གཅིག་ཡན། །བྱི་མའི་ཐུ་བ་གཉིས་ལྷག་སང་ནས་ནི། །གནས་དང་འདོམ་ན་སྤར་བཞིན་ཐུ་
ཐུ་སྟེ། །ཐུ་གཅིག་འདས་ན་བྱིས་སྤ་དབྱར་མེད་ཅིང་། །ཐུ་གཉིས་མ་སང་དབྱར་དོན་མི་འབྱུབ་བྱིར། །དེ་ཆོ་གནས་དང་འདོམ་ཀྱང་དབྱར་གཙོ་ལོ། །
བཞི་ཆན་དང་པོ་བྱི་མའི་ཐུ་གཉིས་དང་། །གནས་འདོམ་ཆོ་ན་གནས་བརྟེན་ཉེས་བྱས་དང་། །གནས་དུང་བསྟེད་དེ་དབྱར་རལ་ཉེས་བྱས་དང་། །ཐུ་
མ་འབོད་དུ་ཡོད་བཞིན་མི་འབོད་དང་། །མ་བོས་ཐོ་རེངས་གནས་མེད་ཉེས་བྱས་སོ། །བཞི་ཆན་གཉིས་པ་ཐུ་མའི་ཐུ་ལྷག་དང་། །གནས་འདོམ་ཆོ་ན་
ཐུ་མ་བཞིན་དུ་བཞི། །ཁ་ཅིག་བྱི་མའི་དབྱར་དང་གནས་འདོམ་ཆོ། །དབྱར་བསྟེད་ངོ་གཞན་དུ་ལོ་དེར་དབྱར་མེད་བྱིར། །ཐུ་བ་ཐུ་གཉིས་བསྟེད་དང་།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཚུངས་སོ་ལོ། །ཁས་སྒྲངས་ཟེན་ན་ལོ་དེའི་དབྱར་གཙོ་ཡང་། །ཟུར་ནི་གནས་བརྟེན་གཙོ་མི་མཚུངས་སོ། །གཅིག་ལས་འཕྲོས་པར་མཁན་པོ་
བཞི་གསུངས་ཏེ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གཉིས་ཀས་སྤྱད་དང་མིན། །ཤེས་བྱས་གནས་དང་བསྟན་འགྲོ་ཚྭ་དང་འགྲོ། །

སྤྱིར་བསྟན་དོན་ལ་སྤྱི་དང་ཡག་ལག་གཉིས། །རྣམ་འབྱེད་ཤན་མིར་རྩེས་གསུངས་ལྟ་བ་བཞིན། །རང་བཟོ་མ་ཡིན་མི་ལ་དུང་འགྲོ་དང་། །
བཀག་པས་བཟང་དང་འདྲ་གསུམ་རྣམ་འབྱེད་གསུངས། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་སྒྲང་རིན་འབྲེང་བཤད། །རྩེ་འཕྲུལ་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་འདུལ་
བྱེད་དེ། །ལྷག་མ་རེ་གཅིག་ལྟ་བར་འབྱུང་མིར་རོ། །དགོས་པ་གསུམ་སྟེ་སྤྱུལ་མེད་མདོར་བསྟན་རྟོགས། །རྩེ་སྟགས་སྤྱུ་རྩེ་མཐར་ཐུག་དོན་གོ་
ཞེས། །སོ་སོར་སྤྱིར་བ་འདིར་བསྟན་ཆོག་ཆོགས་བསྟུངས། །བསྟན་ཆོགས་གཅིག་པ་རྩེ་སྟགས་བསྟེན་ཆོན་གཉིས། །མ་གཏོགས་པ་ལ་སོ་སོར་དངོས་
སྤྱིར་ཀྱང་། །འདིར་བསྟན་ཉི་ཤུ་ལ་ཡང་མདོར་བསྟན་སྤྱིར་། །དེ་མིར་ཆོག་བསྟུངས་མདོར་བསྟན་གཉིས་ཀ་ཆང་། །མཚོ་རྒྱུ་བཞི་བསྟེན་ཆོན་གཉིས་མ་
གཏོགས་གསུངས། །མཐའ་དག་པལ་ཆེར་ཞར་བྱུང་སྤྱིར་བསྟན་གསུམ། །དང་པོ་དང་པོའི་བསྟན་བྱིན་འདྲ་ཉིད་ཅེས། །གཉིས་པའི་ཁ་སྐོང་མིན་མིར་
འདུན་བསྟུང་དང་། །མི་སྤྱི་འགྲོ་ལ་རྩེ་བྱེད་དངོས་གཞི་མེད། །བསྟན་བྱིན་འབའ་ཞིག་ཆོགས་པ་མ་གཏོགས་སོ། །ཤེས་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་མི་སྤྱི་
ཟེར། །མཚོ་རྒྱུ་དབྱེན་ཆགས་པ་ལ་ཁ་སྐོང་དགོས། །དབྱེན་བྱེད་ལྷག་མ་སྤྱི་ལ་མི་དགོས་གསུངས། །དག་བཅོམ་མེད་མིར་དག་བཅོམ་བདེན་སྤྱི་མེད།
།བདེན་སྤྱི་ཅན་ཡོད་ཉིས་བསྟུང་གསུམ་ལ། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོ་ཡོད་གསུངས་མིར། །ཞར་བྱུང་མཁུ་སྤྱད་དོན་མེད་ག་གཙོ། །སེན་མོ་སྟགས་
དང་རེག་བྱ་ཉིད་མ་ཉམས། །ཡང་དག་ལེན་བྱེད་དེ་ནི་སྤྱི་ཡིན་དུག །

ཡན་ལག་དོན་ལ་རྟེན་སྟགས་ཟུར་བཤད་དང་། །ཆོན་ཆོན་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་གཉིས། །དང་པོར་རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་ལྷུལ་ཡན་ལག །
རྩེ་ཐ་དད་རྩེ་སེལ་བ་དང་བཅས་དང་། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཡན་ལག་སེལ་བ་ལ། །དང་པོར་བསྟན་བསམ་ཆོགས་མཚན་ཡན་ལག་བཞི། །དང་
པོར་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་དངོས་ལ་ཡང་། །ཉམས་མ་ཆགས་དང་མ་རྟོགས་བསྟན་བྱིན་ལ། །ཅིར་འབྱུར་གསུམ་མོ་ཉམས་པ་དགག་སྤྱིར་བསྟན། །མ་
ཆགས་ན་ཡང་ཉེས་སྤྱི་བྱུང་པའི་སྤྱི། །གང་གིས་ཉམས་ན་འཆབ་བཅས་པམ་པས་ཏེ། །ཤེས་བྱེད་རྒྱུར་ལྟ་བ་དངས་པ་ལས། །ཟུར་བྱུང་བྱུང་དང་རྒྱ་
ཐབས་དང་པོ་འབྲུག །མ་ཞིང་མ་སྤྱི་བྱུང་ལ་ཉེས་བྱས་གསུངས། །བྱེ་སྤྱི་རང་ལ་སྤྱི་པའི་རྩེ་བྱེད་དང་། །པམ་སྤྱི་གཞན་ལ་གཞི་མེད་ལྷག་མ་
བསྤྱི། །རང་གལ་འགྲོ་ཞིང་འབུལ་རྩེ་ཡོད་པའི་མིར། །འཆབ་བཅས་པམ་པས་སྤྱི་པ་མི་གཏོང་ན། །མདོ་འདིས་མཐའ་དག་སྤྱིར་བསྟན་ག་ལ་ཡིན། །
གསོད་པམ་བྱུང་བས་སྟག་གཙོད་སྤྱིར་གཏོགས་བཅས། །གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཉེས་བྱས་ལ་དགོངས་ལོ། །

མ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲངས་འདས་སྤྱི་གསུམ་མཐུན་གཉིས། །བར་མའི་གསུམ་སྤྱི་དགོ་ཚུལ་དངོས་སྒྲངས་བསྟུ། །བསྟེན་གཉིས་བསྟན་པས་ཉེར་ཐ་དགོ་
སྤྱི་བམ། །བྱི་ཚའི་བྱ་ལ་བསྟན་གསུམ་བསྟན་པ་བཞིན། །བསྟུ་ཀྱང་བྱེ་ན་སོ་དུག་རྒྱས་པར་ན། །སྒྲངས་འདས་ད་བསྟུད་བར་མའི་ཉམས་པ་གསུམ། །
སྟག་གཙོད་བསྟུད་དང་མ་བྱིན་ལེན་པ་ལ། །འགྲོ་ཟུར་མི་ཆངས་སྤྱི་ཐ་རྩེ་སྤྱི་ལ། །པམ་འདྲ་གཅིག་དང་བཤགས་བྱེད་རྩེ་བསྟེན་གཉིས། །འབྲུ་དང་
བཅོས་ཆང་འབྲུད་གཉིས་སྤྱི་གར་རོལ། །ཤིང་རྒྱན་སྤྱི་དང་ཁ་དོག་བྱགས་ཏེ་བདུན། །བྱི་གཉིས་སྟན་གཉིས་བྱི་དྲོའི་བཟའ་བཅའ་གཉིས། །འགྲོ་ཟུར་
རིན་ཆེན་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལ། །ཐ་བསྟུད་ཐ་དགོ་ཚུལ་དངོས་སྒྲངས་འདས། །མཁན་པོ་ལས་སྒྲངས་གསུམ་ནི་དངོས་སྒྲངས་མིན། །དབྱུལ་བར་
ལས་ལམ་གསུམ་ལས་མེད་གསུངས་དབྱུད། །རྩེ་ཡང་དན་སོང་གསུམ་རྩེ་མིན་གྱིས། །ཟུར་ཟུར་བྱེ་ན་ད་ཟུར་གངས་ཆང་ལོ། །རྩེ་རྩེ་སྟག་སྟགས་
བཞིར་མངར་སྤྱིར་དྲོ་གང་གི །འདུ་ཤེས་བསྟུར་བའི་རྩེ་བཞི་མཚོ་རྒྱུ་གསུངས། །རིན་ཆེན་སྤྱི་ལྟེང་གཞི་ནི་རང་གིར་བསྟུར། །པམ་འདྲ་བཤགས་

བྱེ་ཉེས་བྱས་མིན་འདོད་འབྱུང་། །མཚོ་རྒྱུ་བཤགས་བྱེ་ཉེས་བྱས་སོ་བདུན་གསུངས། །བསྟན་པར་རྫོགས་ལས་དབྱེ་བྱིར་པམ་པ་མེད། །བར་ཅམ་
ཤི་བས་དམག་དཔུང་པམ་མིན་བཞིན། །སྒྲིག་མན་ཆད་བསྟན་བཀུར་གོ་རིམ་བཞིན། །

ཕྱོགས་མཐུན་རྟོགས་བྱིར་ཉེས་མེད་དང་པོར་བསྟན། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། །འཆང་བ་དང་ནི་འབྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་
རྟོ་བ་དང་། །རིན་ཆེན་རིག་དང་མེ་ལ་རིག་ །བཏང་ནས་ཟ་བར་བྱེད་པ་དང་། །སྒྲིན་ཤིང་འཛིག་དང་ཤིང་གཙོད་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་བ་
དང་། །རྩ་སྒྲིན་མི་གཙང་འདོར་བ་དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛིག་ཟ་བ་དང་། །ས་བོན་འཛིན་དང་བསྐབ་པའི་གཞི། །སྒྲིན་འཛིག་དགོན་པའི་འབྲལ་བ་
དང་། །གསོག་འཛིག་བྱེད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉལ། །མི་སྒྲིན་འགྲོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འཆང་བར་གོས་སྤྱང་གཉིས་སོ་གཞན་གྲངས་བཞིན། །བྱིས་པར་
བཀག་བྱིར་ལུབ་ལྷག་བྱེད་དུ་བཤད། །དེ་དང་བཅོ་བརྒྱད་བྱེ་བ་དགོ་སྒོ་པ་མར། །ཤིང་གཙོད་ཉེས་བྱས་ས་བོན་འཛིན་པ་ལ། །རྩྱང་བྱེད་བཅས་བྱིར་
གཉིས་བྱས་པའི་སྒྲིན་ལ། །དེ་གཉིས་གཅིག་བྱིར་བྱེད་དང་བཅུ་བདུན་འབྱུར། །མ་ལ་ཤིང་དུང་བཀག་བྱིར་འབྲལ་སྤྱང་མེད། །དེ་བྱིར་སྤྱང་མེད་གནང་
བའི་མིང་ཡང་མེད། །ཤིང་གཙོད་སྒྲིན་བསྐྱས་མིན་བྱིར་དགོ་སྒོ་མའི། །སྒྲིན་གྱི་དབང་བྱས་གནང་བ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་ །དགོ་ཚུལ་མ་ལ་འབྲལ་སྤྱང་མ་
གཏོགས་པ། །བཅུ་བདུན་སྟེང་དུ་ཆོས་གོས་བྱིན་སྐབས་གཉིས། །མི་རྫོགས་རྩེན་པ་འཛོལ་དང་ཉེར་གཅིག་གོ། །སྒོག་ཆགས་མེད་པའི་ས་རྟོ་བྱ་མང་བྱིར།
།དགོ་སྒོ་ལ་བཀག་དེ་བཅས་ཀུན་ལ་བཀག། །དེ་ལས་དགོ་སྒོ་མ་ལ་རིན་ཆེན་རིག་ །བྱིན་ལེན་གསོག་འཛིག་ཟ་དང་མི་གཙང་འདོར། །ས་བཞོར་
སྐངས་འདས་འབྱུང་ཁྱེད་གསོག་འཛིག་ལ། །ཕྱོགས་མཐུན་འབྱུང་བྱིར་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔ་གནང་། །ཁྱེད་པར་འཆང་འབྲལ་ཉེས་གསུངས་ཡི་གེ་ནོར། །རྩྱན་
དང་སྒོག་གཙོད་བཅུ་བདུན་པམ་གཞན་གཉིས། །བྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་མ་བསྐྱར་གོས་དང་ཆང་། །སྐངས་འདས་ཉེར་གཉིས་སྤྱང་མེད་རྣམས་དང་བཅས། །
སྒྲིན་བསྐྱས་སུ་མ་ཚུ་བྱེད་དགུ་མ་གཏོགས། །ཉིས་བཅུ་བྱེད་དང་བཅོ་ལྔ་ཕྱོགས་མཐུན་ནོ། །བསྐྱར་ན་གཞི་བཅུ་རྒྱུ་ལས། །རྟོགས་དང་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་
དང་ནི། །ཁྱེད་སྒྲིང་འབྱུར་གཡེང་འདོད་པ་དང་། །གཞོད་པ་དང་ནི་གནས་པ་དང་། །མ་གུས་མི་སྒྲིང་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་སྐངས་འདས་
བཅུ་ཡི་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ། །བྱིས་པའི་རྟོགས་མཐུན་རྩ་བ་སྒྲིན་བྲེག་ཉེས། །ཁང་དོན་རིན་ཆེན་སྒྲིང་མཐུན་བསོད་སྤྱགས་པ། །རིན་ཆེན་ཁབ་རལ་ཕྱོགས་
མཐུན་བ་སོ་སོགས། །བྱི་དྲོའི་ཟས་དང་ཆང་མཐུན་སྒོག་བཙོང་སོགས། །གར་སོགས་ཁྱི་སོགས་ཕྱོགས་མཐུན་ཚུ་ཡིས་ཆེན། །ཁང་ཆེན་མི་ཆངས་སྒྲིང་
མཐུན་འབྲིག་ཆོག་སོགས། །སྒོག་གཙོད་དབྱེན་སོགས་རྩེས་མཐུན་བརྟེན་གཟས་སོགས། །གནས་དབྱུང་གནས་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་བྱིས་པ་སོགས། །
མཁན་པོར་མ་གུས་ཕྱོགས་མཐུན་རྟོན་པ་སོགས། །གསོ་སྒྲིང་མི་མཐུན་དབྱུར་གྱི་དམ་ཆོག་འབྲལ། །ཞེས་འབྱུང་སྐངས་འདས་བཅུ་བོ་དབྱུང་པར་འོས།
།ཆོད་དབྱིབས་མི་རུང་ཆོག་མ་བྱས་པའི། །ཁང་ཆེན་བྱིས་པའི་རྟོགས་སྒྲིང་སྐངས་འདས་གསུངས། །དུང་འགྲོ་གསོད་བྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཟེར། །
འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་དང་འགལ། །མཐུང་དག་ཉམས་པ་པམ་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། །རྟོགས་སོགས་སོ་སོར་ཉམས་པའི་ཕྱོགས་
མཐུན་གཉིས། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ནི། །འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་། །ཤེས་དང་རང་བཞིན་མི་གནས་གང་ཟག་ལ། །ཐེ་ཧྲ་
པལ་ཆེར་མི་འབྱུང་ན་སྤང་སྟེ། །སྒྲིན་འབྱུག་སྤྱག་གཟེར་སྤྱལ་ཆོ་འདུ་ཤེས་མེད། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་མི་གནས་གཙོ་བོ་བཞི། །གཉིད་སྒྲིན་སྟོམས་འཇུག་
བརྒྱལ་བ་པལ་བ་སྟེ། །དེ་ཆོ་ཉལ་དང་ཁང་སྤྱང་འབྱུང་བྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་བཞི་ལ་ཁང་པ་བྱུང་ཐུར་ན། །ཡན་ལག་གང་ཞིག་མ་ཆང་དབྱུང་པར་བྱ། །

གསོད་བཞི་རྒྱ་དང་པམ་ལྷག་དང་པོ་ལྟར། བལ་ཁུར་སྤྱི་འཛུགས་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་ལ། སྤུལ་ཆེ་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དངོས་གཞི་སྤྱི། ཡིག་ཆའི་གཞི་
སྤྱོད་མཆོ་རྒྱུ་མཐུན་ཆད་ཅས། །

ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་ལྷན་ཞེས་སོགས་བྱུང་། སྤྱི་ལྷན་ལ་བསྐབ་ཆོགས་གཅིག་པ་དགོས། འབབ་ཆེ་སྤྱི་མེས་མེད་ཕྱིར་པམ་འདྲ་སྤྱི།
ཁྲ་མར་སྤྱོད་བྱས་ཕྱི་མར་ན་སྤྱོད་དེ། སྤྱི་མེས་འཕེལ་བས་གསོད་སེམས་ལོག་ཕྱིར་རོ། བསྐབ་ཆོགས་ཕྱི་མར་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་བྱས་ན། པམ་པ་སྤྱི་
ཡང་བསྐབ་ཆོགས་ལྷན་ནས། བཅའ་ས་ཏེ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་པམ་པའི་མེན། པམ་ལྷག་སྤྱོད་བ་སྤྱོད་པོར་གསུངས་ཕྱིར་རོ། ཁར་བྱུང་དགོན་ཞིང་
རིན་ཆས་བསྐྱེད་པ་ནི། སྤྱི་པལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། བལ་ཁུར་ཆེལ་དང་གསེར་དུལ་རེག ཁངོན་ཆན་ཉོ་ཆོང་བསོད་པ་སྤོང་། ཁབ་
རལ་ལས་གྲུར་བཅུ་གཅིག་གོ རིན་ཐོང་ལས་སོ་ཁབ་རལ་ར་ཡི་དབྱེད། རྩམ་པས་བསོད་སྤོང་བསྐྱེད་པར་མཆོ་རྒྱུ་གསུངས། །

མཆན་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་གཉིས། ཏང་པོར་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་དབྱེ་བ་དང་། ཏོན་དང་ཕྱི་མའི་མཆན་ལ་ཅེར་འགྱུར་གསུམ། །
ཐུན་མོང་ལ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲ་དང་། རྩེས་མཐུན་མིང་ཅམ་གཉིས་སོ་དང་པོ་ནི། པམ་པ་བཞི་དང་སྤྱོད་དང་གཞི་མེད་དང་། བག་ཅམ་
འཆང་བ་དང་ནི་འཛོག་པ་དང་། སྤོང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དང་གསེར་དུལ་དང་། ཁངོན་ཆན་ཉོ་ཆོང་སྤྱོད་བཟེད་ཆོལ་སོགས་གསུམ། རྩེན་དང་
འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྤྱོད་དང་། ས་བོན་འདེབས་དང་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། འདུག་གནས་ལ་སོགས་གསུམ་དང་དུས་མིན་ཟས། བྱིན་
ལེན་མ་བྱས་སྤོག་ཆགས་བཅས་སྤྱོད་དང་། གཙུག་བྱ་དམག་གསུམ་མེ་རེག་མ་རྩོགས་དང་། ཁ་མ་བསྐྱར་དང་ལོངས་པ་བྱས་བྱེད་དང་། ཏུང་འགྲོ་
ཅི་དང་སྤོང་དང་གཞི་མེད་དང་། རྒྱན་མ་རྟོ་དང་མགོན་གཉེར་རིང་འདུག་དང་། མ་གུས་ཕྱོགས་གཅིག་ཆང་འཐུང་དུས་མིན་འགྲོ། བྱི་དྲོ་བྲོང་རྒྱ་
རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་འཇུག ཁབ་རལ་གདིང་དང་གཡན་པ་བདེ་གཤེགས་གོས། ཏང་བདུན་འདུལ་འཛིན་གསུངས་སོ་རིན་ཐོང་ལས། བཅའ་དང་མ་
གུས་བསལ་བས་ལྷ་བཅུ་ལ། ⁴ མཆོ་རྒྱུ་བདེན་སྤྱོད་དང་གཞི་མེད་བསལ། བྱིས་སུན་ཤིང་གཅོད་བསྐྱར་པས་ང་དུག་བྱས། འོན་ཀྱང་གཉིས་
གཉིས་སྤོང་དང་ཕུལ་དགྲ་པའི། ཆེ་ཆུང་སྤྱོད་བཟེད་ཆོལ་སོགས་ཇི་འདྲ་མིན། རྩེས་མཐུན་ལ་གཉིས་མཆན་མཐུན་མཆན་མི་མཐུན། ཡན་ལག་
དགོས་པའོ་དང་པོ་རིན་ཐོང་ལས། བསྐྱོར་བཞི་དང་འཛོག་པ་དང་། བསྐྱོར་བསྐྱར་སྤྱོད་དང་ཐ་མ་དང་། སྤྱོད་སྤོགས་གནས་ངན་བཤེས་ངོ་དང་། །
ཁུང་གསོད་འཕྱ་བསྐྱོར་ཁྲི་དང་གདིང་། བྱིས་གཞོན་འཐུང་བ་སྤངས་པ་སྤོང་བས། འདུས་ཟ་བདེག་གཟས་གནས་ངན་ལེན། བདེ་དང་འདུན་པ་ཆོས་
དང་སྤྱོད། ཏེག་རྒྱལ་འགྲོད་པ་སོར་མོ་སྤངས། ཉེར་འཛོག་ཉན་ན་མ་སྤྱོད་འགྲོ། མ་གུས་ཟས་བཅས་ད་གདོད་ཁྲི། གཏལ་དང་སེང་གེ་ལས་གྲུར་ཏེ། །
དེ་ཉ་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་འོ། སྤྱོད་སྤོང་རྒྱ་འདིར་བགྲང་ཡང་། བྱི་དྲོ་མཆན་ཉིད་ཇི་འདྲ་འོ། མ་གུས་འདིར་བགྲང་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྱི། གཞན་དུ་སྤོང་
ཆོག་སྤྱོད་པར་འགལ། མཆན་མི་མཐུན་དགོས་དེ་ཉིད་ལས། འཐུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། བྱིས་པ་མོ་ཆོས་སྤོང་དང་། ཏེ་དང་ལམ་འགྲོ་
བྱེད་མེད་ཉལ། ཏེ་ཉར་དེ་ནི་ལྷན་ནོ། འཐུལ་དང་སྤངས་པ་ཟ་བ་དང་། གསོག་འཛོག་བྱེད་དང་ཟ་བ་བཞི། བསྐྱར་ན་བཞི་བཅུ་ཆ་དགྲུར་
འགྱུར། པ་མའི་ཐུན་མོང་མིན་གཉིས་འདུལ་འཛིན་གྱིས། འཕྱིན་པ་ནས་ནི་བསྐྱེན་བཀུར་བསྐྱེན་པའི་བར། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་སྤོང་བལ་
ནས། ཆེལ་བའི་བར་དང་སྤྱོད་བཟེད་འཆང་བ་དང་། བཏྱང་པ་ལས་བྱུང་དགོན་པའི་འཐུལ་བ་དང་། རས་ཆེན་སྤོང་དང་མ་བསྐྱོར་ལ་སོགས་བཅུ།
ཡང་ཡང་ཟ་དང་བསོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཉལ་ཤོམ་བྱིས་ལ་འདུག་དང་འགྲང་བ་དང་། གདིང་མེད་སྤྱོད་དང་མ་ལོན་བསྐྱེན་པར་རྩོགས། རས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཆེན་པོ་སོ་སོར་བཤགས་པ་རྣམས་པ་གསུམ། །ཕམ་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྣམས་བཞི་དང་། །ལྷག་མ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་གསུམ་དང་། །ཐུང་ཐུང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བཅུ་ལྔ་དང་། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བཅུ་དང་ཉེས་བྱས་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་ཐུན་མོང་མིན་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་། །མཚན་ཕྱིར་ལྷས་ཕྱིར་བསམ་པའི་བྱེ་བྲག་ཕྱིར། །ལྷས་དག་ཉེས་སྦྱོང་མི་འདྲ་བཅས་པ་འདྲ་། །ཡོད་མེད་མི་འདྲ་དགོན་འབུལ་ཉིན་མོ་འབུལ། །ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་རེག་ཕམ་འབྱིན་ཐུང་བྱེད། །མང་ཉུང་མི་འདྲ་འགྲོང་བཞི་སྦྱོང་པ་གཉིས། །ཐེ་ཚན་མ་བསྐྱོས་འདུག་དང་མི་གཙང་འདོར། །ཐུང་བཟེད་ཞག་གཅིག་བཅུ་མཐར་ཐུང་ཐུང་འབྱུང་། །ཉི་ཤུ་མ་ལོན་རྩྭ་པ་ལྷུང་བྱེད་ནི། །མ་ལའང་སྲིད་ཕྱིར་སོ་སོའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། །ཐུང་བྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་ལྷུང་མེད་དོ། །ཐུང་མཉམ་ཐུན་མོང་མི་མཉམ་ཐུན་མོང་མིན། །ཐུང་མའི་དབྱེ་བ་ཡུལ་དང་ཡན་ལག་སྟོས། །གསུམ་པ་ཕྱི་མའི་མཚན་ལ་ཅེར་འགྱུར་ནི། །མཚན་ཉིད་ཅི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྩྭ་པ། །མཚན་ལན་གསུམ་དུ་གྱུར་ཆོ་མ་གཏོགས་སོ། །རྩིས་མཐུན་མཚན་མཐུན་དགོས་དང་རེག་པ་སོགས། །ཆེ་ལས་ཆུང་གྱུར་ཆུང་ལས་ཆེར་མི་འགྱུར། །མཚན་མི་མཐུན་དགོས་ཐུན་མོང་མིན་པས་ཆེར། །ཡོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་སྲིད་བསྟོན་ན་མིན། །

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་མཚན་གྱུར་ནི། །ཐུང་བའི་ཞིང་དམ་རྟེན་དུ་ཕྱིར་བསྟན་ཏེ། །དམིགས་བསལ་མ་ཡིས་འབྱིན་པའི་སྒྲིན་བྱས་ནས། །གཞན་ལ་རྩྭ་པ་ཆོས་ཆོ་བཅས་ཀྱི་པ་ཆོས་གྱུར་གྱང་། །ན་སྒྲིང་དོན་གྱི་སྒྲིན་ཐུང་སོར་གནས་ལས། །འབྱིན་ལྷག་མི་བསྐྱེད་སྒྲིན་པའི་དོགས་གཙང་དོ། །རེག་ཕམ་རྩྭ་པ་ཕྱས་མ་ཡང་མཚན་གྱུར་ན། །བཅས་པ་ཆུང་འགྱུར་ན་སྒྲིང་དེ་ཡིན་མོ། །འོ་ན་གང་དུ་མཚན་གྱུར་རྟེན་དེ་ལ། །གང་བཅས་ཐུང་བར་ངས་སམ་ཞེ་ན་མིན། །འབྱིན་པའི་ཐུང་བྱེད་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྱོང་མ། །ཤར་གྱུར་ཆོ་ཡང་ལྷག་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཆུང་ལས་ཆེར་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་ཟེན་ཅིང་། །ན་སྒྲིང་པ་ནི་རང་གི་ཉིད་གསུངས་ཕྱིར། །དགྲ་ནས་གྱུར་ན་དགྲ་པོ་ཞག་གཅིག་ཆ། །འཁོར་མང་ཉེར་འཛོག་ལྷན་པ་ཕར་གྱུར་ཆོ། །བཅས་པའི་ཞིང་མིན་ཕྱིར་ན་གཏན་ཉམས་འགྱུར། །གྱུར་ཆོ་འབྱིན་པའི་ལྷག་མ་དག་གསུངས་གྱང་། །སྒྲིང་ཡང་གྱུར་ན་སྒྲིང་མཁུ་དབྱུང་གསུམ་དགོས། །རེག་ཕམ་སྒྲིང་ལྷག་མི་ལྷག་དབྱུང་བྱེད་ཏོ། །བཅུ་ཡུལ་མཚན་མཐུན་ཡིན་ཕྱིར་གྱུར་ཆོ་ཉམས། །མཁུ་སྦྱོང་ཆོ་གྱུར་ཐུང་པོ་དོན་མེད་པས། །གཞི་ནས་ཟླ་བྱེད་དམ་ཞག་དུག་མཁུ་བ་སྦྱོང་། །ལ་ཅིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལྷག་མ་རྣམས། །གྱུར་ཆོ་དག་ཕྱིར་མཁུ་སྦྱོང་དོན་མེད་གྱང་། །ཐུན་མོང་ལྷག་མར་ཐུང་གི་ཞག་བགང་ཟེར། །རང་ལྷགས་བཅས་པའམ་ཆོ་ག་འགྱུར་ཕྱིར་པོ། །

ཡུལ་ལ་བཞི་ལས་དང་པོ་འདས་མ་འོངས། །ལ་བརྟེན་དོགས་པ་བཅད་ནས་ད་ལྟའི་ལྷས། །ཐུང་བའི་ཡན་ལག་སྒྲིན་པར་དའི་ཆོ་ལྷས། །ཞེས་གསུངས་སྒྲིས་པར་རེག་པའི་སྒྲིན་བྱས་མཐར། །གྱུར་ན་མོ་ཉིད་ལྷག་མའི་བྱེད་པོ་ཡིན། །དམིགས་བསལ་མཚན་མེད་མངལ་ལ་ཐུན་བྱེད་དང་། །ཁང་ཆེན་མང་བཅུ་གསུམ་ཆོ་ན་སྟོག་ཆགས་བསད། །མཐའ་ལ་སྟོག་ཆགས་མེད་གྱང་ལྷག་མ་བསྐྱེད། །དང་པོ་རྩྱུང་བཅས་གཞིར་བཞུགས་མཐར་ཞི་ཡང་། །གཉིས་པ་སྒྲི་གནས་གཞན་བརྟེན་དོགས་བཅད་ནས། །རང་འགྱོར་གཏོགས་པ་བྱེད་པོར་སྟོན་པ་ནི། །ཐུང་ཐུང་ལས་སྒྲིས་གནས་བརྟན་གྲགས་དང་ནི། །ཉེ་གྲགས་ལྷ་བྱུང་བསད་ན་ཕམ་པར་འགྱུར། །མིས་བསྐྱེད་མི་མིན་དུང་འགྲོའང་རང་རང་གི། །འགྲོ་བ་ཡིན་ཕྱིར་སྒྲིས་པོ་ཐུང་བྱེད་རྟེན། །འདི་མི་མཚུངས་པ་ཟད་པར་འབྱུང་བཞིན་སྒྱུར། །གསུམ་པ་དབྱིབས་དང་མདོག་བརྟེན་དོགས་བཅད་ནས། །ཤེས་རྒྱུད་གར་གཏོགས་བྱེད་པོར་སྟོན་པ་ནི། །མི་སྒྲིལ་དུང་འགྲོ་དུང་འགྱོར་འདུ་ཤེས་གྱང་། །སྒྲིན་པར་ཉེས་བྱས་བསད་ན་ཕམ་པ་སྒྲི། །ལྷས་སྒྲིན་བསམ་པས་མཚན་སྒྲིན་བསད་ལ་མིན། །ཆུང་ཐ་དང་ཕྱིར་འདོར་ནི་རྒྱུད་གཅིག་པའི། །ཆ་ལ་མ་འབྲུལ་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ཕྱིར། །དག་བཅོམ་འདུ་ཤེས་མེད་གྱང་པ་བསད་ན། །དེ་དང་གཅིག་ཕྱིར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

མཚམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་བཞིན། །འདིར་དངས་མཛོད་འགྲེལ་རིན་ཐང་རྒྱུ་མཐུན། །གལ་ཏེ་དངོས་གཞི་ཕམ་ན་སྒྱུར་སྒྲིན་འབྱུང། །མ་ངས་སྒྱུར་མེད་བརྟུ་ཕམ་འདི་ཉིད་ལས། །སྒྱུར་ལ་དེ་མེད་དེ་མ་བྱས་ཉིད་མིན། །ཞེས་སོ་མཚོ་རྒྱུག་ལས་ནི་རྒྱུ་བཀག། །མཚམས་མེད་སྒྲིན་གཉིས་ནས་ནི་སྒྱུས་སོ་གསུངས། །བཞི་པ་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་དོགས་བཅད་ནས། །འཕེན་པ་གཅིག་བསྐྱས་བྱེད་པོར་སྒྲིན་པ་ནི། །གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པ་ནི་གཞན་མིན་གསུངས། །བསྐྱར་འོག་དག་བཅོམ་མིན་གསུངས་དང་མི་འགལ། །

རྒྱུང་ཐ་དང་རྒྱ་སེལ་བ་དང་བཅས་ལ། །དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་སོ་དངོས་ལ་ཡང་། །བསྐྱབ་རྒྱུན་ཐ་དང་ལ་བརྟེན་རྒྱུང་ཐ་དང། །ཀུན་སྒྲོང་གི་རྒྱུན་ཐ་དང་བཅས་པའི་རིགས། །ཐ་དང་ཀུན་སྒྲོང་ནམ་པ་ཐ་དང་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དང་ལ་བརྟེན་རྒྱུང་ཐ་དང། །དང་པོ་ཉེས་དེ་མེད་ལ་འོང་ཐ་དང། །ཞེས་སོ་སྒྱུར་དངོས་བར་དུ་ཉེས་པ་དེའི། །བཅས་མེད་ཁྱིམ་པས་ཚད་ན་སྒྱུར་དངོས་ཀྱི། །ན་སྒྲུང་ཐ་དང་སྒྲེ་འོ་ཉན་གྱིས་མཚོན། །གཉིས་པ་སྒྲིན་པར་བཏང་བ་ཡང་ངོ་གསུངས། །ཁང་ཆེན་བཅེགས་འཕྱར་འདུན་ལོག་སྒྲར་ཡང་འཕྱོ། །བསྐྱབ་ན་ཐར་བཞིན་ན་སྒྲུང་ཐ་དང་སྒྲེ། །

གསུམ་པ་གཅིག་ལ་དུ་མ་བཅས་སོགས་གསུངས། །དུ་མ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་རྩལ་ལྷ་ལས། །དགོ་སྒྲོང་སྐད་ཅིག་སྒྱུད་པས་རྒྱུང་བ་བཞིན། །འབྱུར་བ་མཆིས་སམ་ཁྱ་བ་ལི་ཡོད་དེ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་མི་བྱང་གསོག་འཛོག་ཏུ། །བཞག་པར་གྱུར་པ་དུས་མིན་ཟ་བ་འོ། །ཞེས་གསུངས་རིན་ཐང་ཐོག་ཆས་བྱེ་བར་གསུངས། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཀུན་སྒྲོང་ཐ་དང་གྱི། །དབྱེ་བ་དངོས་དང་དམིགས་བསལ་མཚོན་དཔེར་བཅས། །དང་པོ་དེ་ཡི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་གསུངས། །མཚོ་རྒྱུག་ཆ་ཅན་མི་ཚངས་སྒྱུད་ཀྱི་ཆ། །འབྱིན་སོགས་ཆ་དེར་གཏོགས་ཞེས་ཆ་ཅན་དུ། །གཏོགས་པ་འགོག་ཆེད་གསུངས་པ་རྒྱུ་ལས། །རྟག་མ་བཤད་དང་མི་སྒྲོས་མདོ་འདི་ཡིས། །འབྱིན་སེམས་ཀྱིས་བྱུང་པམ་པའི་སྒྱུར་སྒྲིན་དུ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སེལ་བྱིར་གསུངས་དང་མཐུན། །རིན་ཐང་ཆ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཆ་ཤས་དང་། །ཆར་གཏོགས་གོ་འབྱིན་སོགས་བྱི་མར་བཤད་པ་ཡིས། །དེར་འདུས་སྒྱུར་སྒྲིན་ལྷ་བུ་ཆ་ཤས་ཀྱི། །རྒྱུང་བ་ཡིན་པ་གཅོད་གསུངས་གནད་གཅིག་གོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་གཉིས་ཀུན་སྒྲོང་གཞན་བྱིར་རོ། །དམིགས་བསལ་བྱུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སོགས་གསུངས། །མ་སྒོ་གསུམ་ལ་འབྱིན་པའི་བསམ་པ་ཡིས། །བྱུངས་ཀྱང་མཐར་འབྱུར་གཞན་ཀུན་ལྟག་མ་སྟེ། །མི་ཚངས་སྒྱུད་འདོད་ཀྱིས་ན་སྒྲིན་པོར་འབྱུར། །ཐུ་བ་བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་སོགས་གསུངས། །རྒྱང་བྱ་བརྟུས་པ་བསྒྲོམ་ཀྱང་པམ་པ་མིན། །སེལ་བ་བྱེད་བྱས་ལ་བྱེད་བྱེད་སོགས་གསུངས། །ཁང་བ་ཁང་ཆེན་འབྱུར་འཇུག་དང་། །སྤྱན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དང་། །དུག་དང་བལ་ཆེལ་ཐ་ག་གཉིས། །རིམ་རྟག་བཟོ་བྱེད་ཁབ་རལ་བདུན། །བརྟུ་དགྲ་རིན་འཕྲེང་གསུངས་སོ་སྒྱུར་འདེབས་སྐབས། །པམ་པའི་རྟག་མ་རྟག་མའི་རྒྱང་བྱེད་ལྟར། །རྒྱང་བྱེད་ཀྱིས་སྒྱུར་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ་འདིར། །ན་སྒྲུང་དག་གི་ཆ་ནི་ན་སྒྲུང་གསུངས། །

བསམ་པའི་ཡན་ལག་སེལ་བ་དང་བཅས་ལ། །བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་ནི་ཞར་བྱུང་གཉིས། །དང་པོར་དངོས་དང་ཏ་ཅང་ཐལ་སྒྲུང་གཉིས། །དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཆོམ་ཞེས་གསུངས་སོགས། །དངོས་གཞི་བསྐྱེད་ལ་ཡུལ་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། །མི་འམ་དུད་འགོ་ཡིན་ཡང་གསོད་སྒྲིན་ན། །ཀུན་སྒྲོང་སྤྱེ་ལྟགས་ཡོད་བྱིར་པམ་སོགས་འབྱུང་། །དུད་འགོར་མི་འོ་སྒྲིན་ན་སྒྱུར་བ་ལ། །པམ་པའི་སྒྲིན་པོ་འབྱུང་ཞིང་མི་དུད་འགོར། །འབྲལ་སྒྱུར་ཉེས་བྱས་སྒྲེ་སྒྱུར་བ་ལ། །འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་བྱིར་རོ་དངོས་གཞི་ལ། །དོན་ཉིད་ཡན་ལག་བྱིར་ན་གང་བསད་པ། །བསམ་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་གསུངས་རྒྱུད་གཞན་མིན། །གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་ནི། །མི་ཚངས་སྒྱུད་དང་ལུ་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས། །རྒྱུང་བ་ཀུན་ལ་དོན་དང་འདུ་ཤེས་ཐང། །དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ་འཁྲིག་འབྱིན་ལ། །རིག་བྱ་གཙོ་བྱིར་ཡུལ་ནི་ནོར་ཀྱང་སྟེ། །དོན་གོ་གཙོ་བྱིར་སྤུལ་ནོར་ཡང་རྩན། །རྩོགས་འབྱུར་འདི་ནི་འོད་

ཕན་ཚུ་བར་ཡང་། །འཁྲིག་པ་ལ་ནི་འདྲུ་ཤེས་གཙོ་བོ་མེད། །ཞེས་གསུངས་འདྲུ་ཤེས་གཙོ་བོ་དོན་ལ་ཡང་། །མ་འཁྲུལ་ངེས་བཟུང་མི་འཐད་
འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ། །གང་རུང་ངེས་བཟུང་མིན་ཏེ་བྱིན་འཕྱོག་ལ། །གཉིས་ཀ་ཆང་བྱིར་གསོད་སོགས་སྒྱུར་དངོས་ལ། །དོན་མི་གཙོ་ལ་དོན་མི་དགོས་པ་
མིན། །ཞར་བྱང་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་སྤང་གསུངས། །

ཨ་པ་ཡན་ལག་སེལ་བ་སྒྲོན་པ་ལ། །འོག་མ་དག་ལ་གཞན་ལ་ན་སྤང་གསུངས། །འོག་ནས་འཆད་འཇུག་ཡན་ལག་ཆང་བ་ལས། །གཞན་འཇུག་
མ་ཆང་བ་ལ་ན་སྤང་དེ། །དེ་ཡང་ཡན་ལག་བཙུག་མཚོ་རྒྱུ་ལས། །རྩ་འཕྱུལ་ཅན་མིན་མ་ཉམས་ལུས་དངོས་དང་། །ཐ་སྤང་ཡན་ལག་ཨ་པ་དང་
བྱིས་པ་དང་། །བསྐྱེན་རྩལ་ནུས་དག་མཚན་དང་ཉ་བ་མཐུན། །རུང་བ་ཆད་ཕན་རང་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི། །བདག་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ།
།འོག་ནས་སྒྲོན་པ་ཡན་ལག་བཙུག་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཉམས་པས་རེག་ལ་ན་སྤང་སྟེ། །ཡུལ་ཡང་ཉམས་ན་དུ་མ་མ་ཆང་བྱིར། །དེ་བས་ན་སྤང་
ཉེས་བྱས་ཙམ་ཞིག་བསྟེན། །ཡན་ལག་གཅིག་ཙམ་མ་ཆང་བ་ཡིས་ཀྱང་། །དེ་བས་ན་སྤང་འབྲུང་མིང་མིས་བསྟེན་ནམས། །སྒྲོན་བྱིར་དུང་འགྱོར་རྟེན་
འབྲུང་རེག་པ་བཞིན། །བསྟན་བཙོས་ལས་བཤད་དུང་འགྲོ་མི་མེད་གཏོགས། །རྩུང་མེད་འཇུག་དང་རྩུང་གཞན་འཇུག་སོགས་མང་། །

ཆན་ཆན་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ལ། །གཞི་ཡི་ཡན་ལག་བསམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། །སྒྱུར་བ་མཐར་ཐུག་གི་ནི་ཡན་ལག་གསུམ། །དང་པོར་
སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་ལས་ཀྱང་གཉིས། །དང་པོར་མཆན་མི་མཐུན་པ་ལས་ཀྱང་དང་། །ཐ་སྤང་ལས་ཀྱང་བྱིས་དང་རབ་བྱང་ལས། །ཀྱུར་པ་བཞི་འོ་
དང་པོར་དངོས་ཞར་བྱང་། །དངོས་ནི་རྩ་འཕྱུལ་ཆོས་ཅན་ཞེས་སོགས་གསུངས། །རྩ་འཕྱུལ་ཅན་ལས་པམ་སྟག་གསུམ་མ་གཏོགས། །ཆགས་པ་དགག་
བྱར་བྱས་པའི་རྩུང་བ་ནམས། །དངོས་མེད་བྱ་བཞིན་མཛོན་ཞེན་མི་རྩལ་བྱིར། །བྱ་འདུལ་རྩ་འཕྱུལ་སྒྲོན་བཞིན་པ་ལ་བཤད། །ཤ་མི་ཐོབ་ལ་བཤད་
པ་རྒྱུར་མཐུན། །བྱང་མེད་ལ་བསྐྱེན་ཉེར་བཞི་རིན་པོ་ལས། །རེག་པ་འཁྲིག་ཆོག་བསྐྱེན་བཀུར་སྒྱུན། །འཁྲུ་ལེན་བལ་མེལ་ཆོས་སྒྲོན་དང་། །མ་
བསྐྱོས་སོགས་དང་ཉལ་ཤོམ་གཉིས། །ཉལ་འགྲོ་སོར་བཤགས་དང་པོ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་འོན་ཀྱང་མཚོ་རྒྱུ་ལས། །མ་བསྐྱོས་སྒྲོན་པའི་བརྩ་ཆན་
ལས། །སྒྱུར་འདེབས་མ་གཏོགས་དགུ་དག་དང་། །ཞེས་གསུངས་བསྐྱབ་བྱ་ཆེན་མོར་ཡང་། །སྒྱུར་འདེབས་ཡུལ་ལ་དགེ་སྤྱོད་ཆོས། །བརྒྱད་ཕན་དགོས་
པར་གསུངས་སོ་ལོ། །ཟས་ཅུང་བྱིར་སྒྲོན་མི་བགྱང་ན། །བརྩ་ཆན་དེ་ནི་པའི་ཐུན་མོང་། །མ་ཡིན་རྩུང་བར་མི་འཇུག་ཞིང་། །ཟས་ཅུང་སྒྲོན་པས་རྩུང་
མེད་འཇུག། །ཞར་བྱང་རེག་བྱ་མ་ཉམས་ཞེས་སོགས་གསུངས། །ནུས་པར་བསྐྱོས་བརྟག་འབུས་གཞིག་པམ་པ་ལོ། །ཐོས་དམར་འཛོར་འཛོགས་རུས་པ་
ལ་སོགས་ཉམས། །

གཉིས་པ་དངོས་དང་སེལ་བ་རེག་དེ་དང་། །འདྲར་བསྟན་གསུམ་མི་མི་ཡི་འགྲོ་བ་པ། །སོགས་གསུངས་ཐ་སྤང་བྱིས་བར་བསྟེན་བརྩ་གཉིས་ནི།
།སྒྲོན་བྱིས་སྤྱི་བྱའི་བདག་པོ་དང་། །ཁང་པའི་བཙལ་བྱ་ཁང་ཆེན་ཆེད། །མི་ཆོས་སྒྲ་མ་སྒྱུར་འདེབས་གསུམ། །བྱིས་སྒྲ་ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོ་དང་། །
ཟས་ཅུང་ཐུག་ཉ་བརྒྱད་པ་ཡི། །གོ་བྱའི་ཡུལ་བྱིར་བརྩ་གཉིས་སོ། །མ་རྩོགས་པ་བྱིས་བསྟེན་པ་ནི། །འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །འུབ་སྟག་
མ་ལོན་པ་དང་ཨ། །བྱང་མེད་སྤྱི་ཡིས་བསྟེན་པ་ནི། །འདོན་པ་འཁྲིག་ཆོག་བསྐྱེན་བཀུར་སྒྱུན། །དཔེན་པར་འདུག་དང་ཉལ་དང་དུག །བྱིས་པས་
བསྟེན་པ་སོ་ཨ་དང་། །རྒྱ་གསོད་ཨ་པོ་མ་གཏོགས་པ། །བཙོལ་རྩོགས་པོ་ཉ་ནུས་ཞེས་གསུངས། །བྱང་མེད་བྱིས་བསྟེན་བྱིས་པ་སོ་དང་ལོ། །ཁོ་ནས་
བསྟེན་པ་ནུས་ལ་མཚན་གཉིས་པ། །དོན་བྱེད་རུས་པ་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་རུང་། །ཞར་བྱང་རེག་པ་ཐ་སྤང་འདྲ་གསུངས་ཀྱང་། །ཤེས་པ་མི་གནས་
པལ་བཞི་སྟགས་པ་དང་། །དོན་མི་གོ་ལ་རེག་པའི་སྟག་མ་འབྲུང་། །དེར་ཡང་མི་ཡིན་དགོས་ལ་ཤེས་རང་བཞིན། །གནས་པའི་བྱེད་བྱིར་ཐ་སྤང་བྱེད་

དགོ་སྒྲོང་པ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ནི། །མཚན་མཐུན་དགོས་པ་བཞི་བཅུའི་སྟེང་། །སྒྲོད་པ་ཟས་ཅུང་གདེངས་མ་ལོན། །གལ་རིམ་ནགས་བརྟགས་བཞི་
བཅུ་དུག །དགོ་སྒྲོང་མ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ནི། །འབྲུ་དང་ལེན་དང་ཆེལ་བ་དང་། །མ་བསྐྱོས་སོགས་དགུ་འདུག་མ་གཏོགས། །སོ་སོར་བཤགས་པ་དང་སོ་
གཉིས། །དེ་ལྟར་ད་ནི་བཅུ་བཞི་ལོ། །རྫོགས་པ་སྤྱིས་བསྐྱེད་སྐར་འདེབས་གསུམ། །རབ་བྱུང་སྤྱིས་བསྐྱེད་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེད་དང་མ་སྤྱོད་མཛོད་རྒྱ་བཤེ།
།དགོ་ཚུལ་སྤྱིས་བསྐྱེད་བསྐྱེལ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདི་བཤེ་བསྐྱེད་པ་ལ། །ཐུ་སྤྱོགས་ཅན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས། །འདུག་གནས་དང་ནི་གཅེར་བུ་ལོ། །རིན་
ཐང་ལས་སོ་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་དོན། །གཞི་དེས་ཡམ་སོགས་བསྐྱེད་པར་འདོད་མཚུངས་སོ། །བྱེ་མདོས་བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་སོགས་མིན། །མཚོ་
ལྷན་འཐང་དང་མི་འཐང་ཚུལ་གཉིས་བཤད། །སྤྱི་ལྟ་སྤྱངས་བསྐྱེལ་གསུམ་ལ་ལྷ་མི་མཐུན། །སེལ་བར་མི་འགྱུར་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་བྱིར། །ལྷ་ལའང་
ཚོད་པ་འབྱུང་བྱིར་ཉན་རྣ་ཡང་། །

304

བཀག་ཕྱིར་རོ། རང་ཚད་ཀྱིས་བསྐྱེད་རིན་ཐང་ལས། འབྲལ་བ་འཁྲུག་འཇུག་སྒྲོང་སྟགས་བཞི། བྱིན་བལ་ལ་སྟགས་རྣམ་པ་དྲུག། དཔོན་པ་རས་
ཆེན་ཁྲི་གོས་བྱེད། **5** སྤྱིང་དང་གདེངས་མེད་བདལ་སྟགས་ལ། དེ་ཉི་ཉེ་ཤུ་ཙ་ལོ། བཞིས་གསུངས་འདུལ་འཛིན་བརྩ་དགུར་གསུངས། སྤྱི་ཚད་
ཀྱིས་བསྐྱེད་འདུལ་འཛིན་གྱིས། འཚང་བ་འཛིན་པ་ལེན་པ་དང་། སྒྲོང་དང་སྒྲོང་བར་རིགས་པ་དང་། སྤྲུགས་དང་སོ་སོར་སྤྲུགས་པ་དང་། བསྐྱར་
དང་བལ་ཆེལ་ཐ་ག་གཉིས། བྱིན་འཕྲོག་**6** བརྟན་བྱུང་བཟོས་བསྐྱར་དང་། བཤེས་ངོར་བྱེད་དང་གོས་བྱིན་དང་། ལ་མ་བསྐྱར་ཏེ་བརྩ་བདུན་ནོ། །
ལྷ་མར་རང་ཚད་འདྲིའི་མཆུ་ཞེད། གཉིས་ཀར་ཁྲུ་གང་ལོངས་པས་ཆོག། བསམ་པའི་ཡན་ལག་རང་གི་དོན། གཙུ་ཆེར་ཡོད་གསུངས་རིན་ཐང་
ལས། ཁྲི་མ་འཕྲིག་ཆོག་བསྐྱེད་བཀྱར་དང་། འབྲལ་བ་གཉིས་དང་བྱིན་འཕྲོག་དང་། བརྟན་པ་མ་གཏོགས་ཏེ་ཤུ་དྲུག། ཁྲི་མ་འབྲུ་བ་སྐྱོར་བརྩག་
དང་། ཡང་ཡང་འདུག་གནས་བྱེད་དང་ནི། བསོད་པ་མེད་མགོན་གཉིས་དང་། ལལ་རལ་བདལ་བ་སྟགས་པ་ལ། སོར་བཤགས་བཞི་སྟེ་བཞི་
བརྩ་བརྟན། མཚོ་ལྷོ་ག་བཞི་བརྩ་ཙ་དྲུག་གསུངས། འཚང་གཉིས་སྤྱི་འཛིན་རས་ཆེན་རྣམས། གཞན་ཕྱིར་ཡིན་ན་ལྷང་མེད་འབྱུར། སྐྱོར་བ་མཐར་
ཐུག་ཡན་ལག་ལ། ཐུན་མོང་དྲོགས་གཙོད་ཞར་བྱུང་དང་། སྐྱོར་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་རྣམ་རིག་དོན་གོ་གསུངས། མཐར་ཐུག་དོན་
གོ་དགོས་པ་ནི། ཁྲི་མ་འཕྲིག་ཆོག་བསྐྱེད་བཀྱར་དང་། གཞི་མེད་བག་ཙམ་ཤེས་བཞིན་བརྩ། འབྲུ་བ་བསྐྱོར་བ་བྱིས་གཞོན་དང་། མ་སྐྱོར་ཏེ་ལུ་བ་
ཟས་ཅུང་དང་། སྐྱོབས་པ་བདེ་དང་འདུན་པ་སྤྱ། དགོ་ཚུལ་འགྱོད་པ་ཐངས་བྱེད་དང་། གཞི་མེད་བསྐྱབ་པ་ཉན་ན་དང་། མ་གུས་ད་གདོད་ལུ་མ་
ཅུ་གསུམ། རང་དག་ཁོ་ནས་བྱེད་པ་ནི། དེ་ལས་བྱིས་གཞོན་ཐངས་པ་གཉིས། ཐངས་བྱེད་ཉན་ན་མ་གུས་པ། མ་གཏོགས་ཏེ་ཤུ་ཙ་བདུན་དང་། །
བསྐྱོར་བཞི་དང་འཁྲུ་བ་ནས། སོ་སོའི་བར་དྲུག་ཆེལ་བ་དང་། མདོར་ཆོན་ཏེ་ཆོང་ལྷང་བཟེད་ཆོལ། རས་ཆེན་ཆོལ་དང་ཕྱིག་ཉི་དང་། མ་ལོན་
པ་སྟེ་བཞི་བརྩ་བཞི། ལྷས་དག་གང་ཅུང་བྱེད་པ་ཅན། བསྐྱར་བ་བརྟན་པ་བཟོས་བསྐྱར་དང་། བྱིས་གཞོན་གོས་སྟེར་བཤམས་དྲུག་དང་། ཐངས་
པ་གསུམ་དང་མ་གུས་པའོ། ལྷས་དག་གཉིས་ཀ་དགོས་པ་ནི། དེ་གསུམ་བསོད་སྒྲོང་ཟས་ལེན་པའོ། གཞན་ལ་བཙལ་ཡང་རྫོགས་པ་ནི། རྒྱ་དང་
གསོད་པ་བཞི་དང་སྤྱ། ལང་པ་ལང་ཆེན་སྤིན་བལ་དང་། འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་དྲུག་དང་གསེར། ཐག་གཉིས་བྱིན་འཕྲོགས་ས་བོན་སྒྲོད། །
7 རིག་ལྷག་མེ་རིག་རིན་ཆེན་རིག་ཆུ་དང་ཐངས་བྱེད་སྤྱིང་པ་དང་། ལ་ཁྲོ་ལབ་རལ་ལ་སྟགས་བདུན། ལུ་མ་ཅུ་གཉིས་ཏེ་ཁྲི་གདིང་གི། འདིང་བ་
སོར་བཤགས་མཐའ་གསུམ་གྱིས། ཟས་ལེན་བཙལ་ཡང་འབྲུབ་པ་ཡིན། རིན་ཐང་ལས་སོ་གསོད་རྒྱ་ལས། གཞན་ལ་སྤྱོ་བོ་མ་ཡིན་པར། ཡོད་པའི་
རྣམ་རིག་ཡན་ལག་མིན། ཞར་བྱུང་ཡང་དག་ལེན་བྱེད་གསུངས། སྤྱི་མ་ལེན་པ་སྤྱོ་བ་པོར། མ་ཟད་སྤྱུག་པར་ཡོད་པ་ཡི། དོན་གོ་བ་ཡང་ཡན་
ལག་འབྱུར། དབུས་པའི་སྤྱིང་ཀྱིས་མཐའ་བབ་སྤྱུབ། སྤྱོ་བོས་དོན་གོ་མཐོལ་བཤགས་སྒྲོད། སྐྱོར་བ་བྱེ་བྲག་བཤད་པ་ནི། དག་རང་བདག་འབྲེལ་
གསུམ་དངོས་བརྟན། གསལ་ལ་མདོན་ལུ་མ་ཞོར་གསུམ། བསྐྱར་པས་ལྷ་འམ་དྲུག་ལྷན་དགོས། གཞན་ཡང་ཏེ་དུ་མིན་དགོས་པ། ཏིར་དགུ་རང་
ལུས་དགོས་ཞེ་དགུ། གང་ཟག་གིས་བསྐྱེད་རྩིས་བྱོགས་དང་། བཀའ་སྒྲོ་མེ་བདེ་བྱིན་འཕྲོག་སྟགས། སོ་གཅིག་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ། ལང་ཆེན་
བྱོགས་གཅིག་བཀའ་སྒྲོ་དང་། སྤྱོ་བྱོགས་བཤེས་ངོར་བྱེད་པ་སྟགས། བརྩ་དྲུག་སྤྱོད་ལམ་བཞི་ཤོད་གནས། དགོས་པ་ལང་པ་ལང་ཆེན་དང་། སྒྲོང་
གདིང་བྱིས་གཞོན་སྟགས་བརྩ་དྲུག་ དོག་པར་དུས་ལྷག་མེ་བསྐྱེད་པ། འབྲུང་རིང་ཕྱིར་ཡིན་དགག་བྱ་ཆེ། བྱིས་པ་མཚན་ལྷན་ཐ་སྤྱད་ལ། ལྷས་ཐ་
མལ་གནས་ནོར་ཐ་དང་། ཏེ་དུ་མ་ཡིན་མ་བསྐྱང་བར། མི་སྟེར་བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྷན། མཚན་མཐའ་དགོས་པ་བཙལ་ལྷ་དང་། ལས་དང་འབྲེལ་

བའི་དགེ་འདུན་གྱིས། །བསྐྱེད་པ་བསྐྱོར་བཞི་ཁྱད་གསོད། །འཕྱ་བསྐྱོར་ཕྱི་ལྷ་བཙུན་ལོ། །བསྐྱོར་བཙུན་འདུལ་འཛིན་པས། །དབྱེན་དང་དེ་
རྩེས་ཕྱོགས་དང་བྱིས་སུན་འབྱེན། །བཀའ་སྒོ་མི་བདེ་ཕྱི་ལྷ་མི་གཏོང་དང་། །བསྐྱོག་ཕམ་དང་ནི་དཀོན་མཆོག་གཏོང་བ་དང་། །བདེ་ཁིང་གནས་
དང་གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་དང་གུངས་ནི་རྣམ་པ་བསྟུ། །ཞེས་གསུངས་གཞན་རྣམས་དང་པོ་ལས་གྱུར་རོ། །

མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རབ་བྱུང་གཞི། །མི་ཉམས་སྤང་བྱེད་ཡོངས་སྤྱོད་གཞི་གསུམ་དང་། །བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱན་བསྟན་གཞི་ལྔ་ལོ། །
ཉམས་ན་འཆོས་བྱེད་ཕྱིར་བཅོས་གཞི་བདུན་ཏེ། །ལས་ཀྱི་གཞི་ནི་གསུམ་གའི་ཁོངས་སུ་འདུས། །ལས་བྱེས་གཞི་ནི་ཀོ་ཏུ་ཤམ་གྱི་དང་། །ཡངས་ཅན་
ལས་ཐ་དང་ཕྱིར་ཀོ་ཤམ། །ཕྱིར་བཅོས་དམར་སེར་ཅན་ལ་ནན་ཏུར་སྟོས། །བྱེད་དུ་བརྟག་ཕྱིར་དམར་སེར་ཅན་ཞེས་བཏགས། །དུས་དང་དུས་མིན་
བསྐྱུས་པ་གང་ཟག་འདིས། །འདི་ཙམ་བཅའ་གངས་ཤེས་དགོས་ཕྱིར་གང་ཟག །ས་གཞན་གནས་པའི་སྟོ་མག་སྤྱོད་པ་ལས། །ཕྱོགས་གཅིག་མིང་གིས་
སྟོ་བའི་གཞི་ཞེས་བཏགས། །ཡོངས་སྤྱོད་འང་གསོ་སྤྱོད་བཞག་ཅེས་ཕྱོགས་གཅིག་གོ། །རབ་བྱུང་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ་བཙོ་བརྟུང་གཞི། །ས་བརྟུང་གོང་དུ་
དངས་པ་འཇུག་རིམ་ཕྱིར། །ཞོས་གཞི་གོང་དངས་གོས་གསུམ་རིགས་མཐུན་ཕྱིར། །སྟོ་བཞིན་ལུང་ལས་ལས་བྱེ་ལས་ཀྱི་གོང་། །འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ཀུན་
གྱིས་མཐར་གསུངས་ཀྱང་། །སྤྱོད་དང་ཉ་བའི་དབྱེན་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་ཕྱིར། །རྩྭ་གཞི་འང་རྩྭ་པར་མཆུངས་ཕྱིར་དེ་འཕྲོས་གསུངས། །ཕྱིར་བཅོས་
དངོས་གཞི་དབྱར་དགག་གང་རུང་མིན། །ཆོས་འདིས་བསྐབ་པ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆས་བཞག་པའི། །དགེ་དེ་ཆོས་འདིའི་གསོ་སྤྱོད་མཆན་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་
དབྱེ་ན་ཞི་གནས་བསྐྱེད་པ་དང་། །དགེ་སྤྱོད་དགེ་ཚུལ་པ་མའི་ཆོ་ག་བཞི། །སྟོན་ཆོག་ཆོ་ན་ཆོགས་བཅད་གདོན་པ་དུག །ཆོ་ག་ལྔ་མཐུན་དང་བཟྱ་
ཤིས་དང་། །གཞོད་བསྐྱོག་བཙོ་ལྷ་བརྟུ་བཞི་འདྲེན་པ་འཇུག། །ཞི་གནས་ཐུར་བསྟན་གཙོ་དང་ཉུང་ཕྱིར་རོ། །མ་བཅས་དུས་ཀྱི་ནང་པའི་ཞི་གནས་
དང་། །བཅས་རྩེས་སྟོན་པ་མ་ལྷངས་ནང་པ་ཡི། །ཞི་གནས་ཀྱང་མིན་བཅས་པའི་ཁིང་མིན་ཕྱིར། །སྤང་དུ་མི་སྟོན་སྤྱུལ་ཕྱིར་མ་གཏོགས་སོ། །རབས་
བདུན་གསོ་སྤྱོད་ནང་ན་རྣམ་གཟིགས་ཀྱིས། །བཙོད་པ་དཀའ་ཐུབ་བཙོད་པ་དམ་པ་ནི། །ཁྱུ་དན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་སངས་རྒྱས་གསུངས། །རབ་ཏུ་
བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་། །གཞན་ལ་འཆོ་བ་དགེ་སྤྱོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་གཙུག་ཏྲར་ཅན་གྱིས་ནི། །སྐྱར་པ་མི་བཏབ་གཞོད་མི་བྱ། །
སོ་སོར་ཐར་བའང་སྟོན་ལས་བྱ། །ཟས་ཀྱི་རྩྭ་ཀྱང་རིགས་པར་བྱ། །བས་མཐའི་སེམས་ལ་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཐམས་ཅད་སྟོབ་ཀྱིས་ནི། །རི་
ཉུར་བུང་བ་མེ་ཏྲོག་ལས། །ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར། །ཁུ་བ་གཞིབ་ནས་འཕུར་བ་ཉུར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་གྲོང་དུ་རྒྱ། །ཞེས་སོ་འཁོར་བ་འཇིག་
གིས་ནི། །བདག་གིས་རིགས་དང་མི་རིགས་ལ། །བརྟགས་པར་བྱ་སྟེ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །མི་མཐུན་པ་དང་གཞན་དག་གི། །བྱས་དང་མ་བྱས་རྣམས་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་གནས་སྐབས་སྟོན་གང་ཆེད། །གཉེན་པོར་སྐྱར་རོ་ཐུབ་པས་ནི། །ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱ་སྟེ། །སོགས་གསུངས་སྟེ་གསུངས་འཕྱ་བ་
སྤངས་ཕྱིར་བཅས། །གནས་ནི་གྲུབ་པ་རང་གྲུབ་བྱས་པ་ནི། །རང་ཕྱིར་བྱས་པའི་བེན་པ་གནས་རྟེང་དོ། །འགྲོ་ཆོ་ཐང་ལ་སྟོ་མཐུན་མི་འཆགས་ཕྱིར། །
མི་དགོས་ཕྱོགས་རེར་བྱེད་གསུམ་མཆོམས་པོ་ཆེ། །གཉིས་ནས་བཞི་བརྟུའི་གདོང་ཤོང་མཆོམས་བྱ་རྒྱུད། །བཞི་བརྟུ་ཙམ་ཤོང་དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡང་
ཡིན། །ཆོས་གོས་མཆོམས་པོ་ཆོ་ནང་དཀྱིལ་འཁོར་བར། །བཞག་ན་འབྲལ་ཡང་རང་བཞིན་མཆོམས་གཅིག་པ། །ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གཞན་དུ་ཡང་། །མི་འབྲལ་འབྲལ་ལ་སྟོན་ན་རྩྭ་མཆོམས་གཙོ། །མཆོམས་པོ་ཆེ་ཡི་སྟེང་གཞི་ཀ་བི་ན། །དགོས་པ་ལས་རྣམས་བྱི་དང་བྱེ་བྱག་ཏུ། །
གསོ་སྤྱོད་དགག་དབྱེར་འདུས་པའི་འདུན་དགའ་དང་། །ཆོས་གོས་དང་བྲལ་སྤང་སྤྱོད་དབྱར་རལ་ཀྱང་། །སྤང་སྤྱོད་གཞན་དུ་དབྱར་གནས་ཡང་སྤ་
བརྟུང་འབྱུང་། །མཆོམས་པོ་ཆེ་དེར་ཕྱོགས་ཕྱོགས་བྱེད་གསུམ་ཐུན། །མཆོན་བརྟན་མཆོམས་གཞན་མིན་སོགས་ཁྱད་ཆོས་ལ། །འཇིག་རྒྱ་དགེ་སྟོང་

མེད་པར་སྐྱེ་རེངས་ཤར། གནས་ཚད་བབ་ཤི་རྟེན་ཞིང་མིན་གྱུར་དང་། མཚམས་གཞན་བྱུང་བ་ཞིང་གནས་མིན་གྱུར་དང་། ཆོ་གས་གཞིག་པའི་གཅད་དགོལ་ཆོག་གཅིག་པ། གཅིག་གིས་དཀྱིལ་གཅིག་བྱེད་ཅུང་ལ་དགོངས་ཏེ། དགོལ་བ་གསོལ་བཞི་གཅད་པ་གསོལ་དཔྱད་གཉིས་ཕྱིར། མཚམས་ནང་དགྲིལ་འཁོར་འཇིག་རྒྱ་མཚམས་ཆེན་འདྲ། རང་ལ་དགོ་སྤོང་མེད་པས་མི་འཇིག་གོ། གཞི་ཆེ་བའི་ཆེ་བ་སྤིང་དུ་སོར། བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཞིང་དུ་ཉེར་བཞི་འོ། བདེན་ནམ་བཅུ་དྲུག་མཚན་བྱེད་དོས་བཅུ་དྲུག་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་ལྟར་བཞི་ལམ། བརྒྱ་དང་བཅུ་ཉུམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་གསུངས་དཔྱད། ཞིང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དོས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གངས། འབྲིང་པོ་སྤིང་དུ་སྒྲོམ་ལམ་གོ་བརྒྱད་དེ། ཞིང་དུ་སྤོང་ཉིང་ཉི་ཤུ་ནམ་ཐར་དོས། རྒྱུང་དུའི་སྤིང་དུ་བརྒྱད་ཅུ་ཅ་བཞི་འོ། སྤོང་བའི་གཞི་རྒྱུང་དུ་འཁར་གསེལ་མིན། དེ་ཆད་བཅུ་གཉིས་སམ་ཉེར་བཞིར་གསུངས་ཕྱིར་དང་། གཞི་འབྲེལ་འཁར་གསེལ་དེ་ཡི་དོད་གསུངས་ཕྱིར། བརྒྱ་ཆོ་དང་པོར་ཤང་ཆ་གསུམ་བྱས་ནས། བཅོ་བརྒྱད་འཕེལ་ཞིང་བཅོ་བརྒྱད་ཕྱི་བ་རྒྱད། ཅན་དཀར་དམར་བེལ་བ་པ་ལ་ཤ། ཨ་མ་ཨ་ཤུང་ཐ་སྟགས་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་མཚམས་གཅོད་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་ལས་ཀྱན་ལ། འདུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་དགག་དབྱེར་ཡོངས་དག་ཀྱང་། འདུན་པ་ཡོངས་དག་གཉིས་ཀ་ལྷགས་གཅིག་གས། སོ་སོས་དབུལ་ཅུང་གཅིག་གིས་རང་དག་ཅིང་། འདུན་པ་ཕུལ་བས་དགོ་འདུན་ལས་འཆག་གོ། འདུན་པ་ལེན་ལུལ་མཚམས་གནས་ཁ་སྤོང་དོས། ལུས་སམ་འདུན་བས་མ་འདུས་ཤེས་སམ་འཕྲིགས། སྒྲིས་གནང་མ་ཐོབ་དངོས་ཀྱི་གངས་སྤོང་མིན། ལ་སྟགས་བརྒྱད་ལྷན་ནོ་ཡོངས་དག་ལེན་ལུལ་ནི། གཞན་འདྲ་ཁ་སྤོང་དོས་འཆབ་བསྟེན་རྟོགས་ལྡོམ། གསོ་ཅུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་ཞེས་སྤྱར་རོ། གང་གིས་ལེན་པ་དགོ་སྤོང་ཆོས་བདུན་ལྷན། འགོ་བ་བཞི་བུལ་སྤངས་ཤེས་བཅུ་གཉིས་ལྷན། འདུན་རྒྱུང་གཅིག་དང་གསོ་སྤྱོད་དགག་དབྱེ་ཡི། ཡོངས་དག་རྒྱུང་གཉིས་གཉིས་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྷན། ལེན་པོ་གཏོང་དང་དེས་དེར་འབུལ་ལམ་དྲི། དེས་འབུལ་སྤངས་སམ་དྲིས་དང་ལེན་པོས་བརྟེན། རྩ་ལྷ་ཕྱེ་བས་ཆོག་ཉེར་ལྷ་འོ། ལུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་མཚམས་ནང་དགྲིལ་འཁོར་བར། ལྷ་ཅུང་རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ་བསྐྱབ་བྱེན་དང་། སྤྱོད་ལམ་དམིགས་བསལ་འགོ་བཞིན་གསོ་སྤྱོད་བྱ། ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་བཞི་སྟེ་ཡོངས་དག་དང་། བཞིར་མ་ཆང་ན་བྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། སྒྲ་མི་འདོད་ན་སྤོང་གཞིའང་མི་འདོན་པར། གསོལ་བས་ཆོགས་བཅད་ཅམ་འདོན་མདོར་བསྐྱས་དང་། དགག་དབྱེར་གསོ་སྤྱོད་མིན་ཡང་དེ་དོད་ཐུབ། ལུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དུས་འདས་མི་ཆགས་ཀྱང་། བཅུ་དྲུག་ཉི་མ་ཤར་བར་འཆགས་ལ། བཅུ་དྲུག་དུས་ཀྱང་གསོ་སྤྱོད་བཅོ་ལྷ་པ། དེ་བཞིན་ནོར་ནས་བཅུ་བཞིར་བྱས་པ་ཡང་། བཅོ་ལྷ་པ་ཡིན་བཅོ་ལྷའི་ཉིན་བྱས་ཀྱང་། བཟ་ཤེས་གསོ་སྤྱོད་ལ་སྟགས་བཅོ་ལྷ་མིན། འོན་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་བྱས་གཉིས་ཀ་ཡིན། མདོ་ཡི་གཏོན་འཚམས་རྒྱས་བསྐྱས་རྩ་བར་གསལ།

དབྱར་གྱི་སྤོང་གཞི་དག་སྤོང་སྤོངས་རྒྱ་ཆོ། འདི་དག་གསོད་ལས་མ་ལོག་ཁྱག་རྟ་ཡང་། དབྱར་གསུམ་ཞུམ་པོར་གནས་ཞེས་འབྲུ་སྤོང་ཕྱིར། རྒྱལ་ཤིང་ཉི་བར་བཞག་སྟགས་སྤོར་བ་བཞི། དམིགས་བསལ་ཡིད་ཀྱི་དམ་བཅས་ཁས་སྤངས་འབྱར། སྤོང་མེད་བར་མ་ཡིས་ཀྱང་ཁས་སྤངས་དགོས། བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་སྟག་ཆགས་ལ་གཞོད་སྤོང་། མ་དད་སྤོང་ཞིང་སྟག་ལ་གཞོད་པ་སྤོང་། དོན་ཉུང་ཤེས་པར་འཕེལ་ཞིང་གནས་འཆོས་དང་། དགག་དབྱེ་སྤོང་སྤོང་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་བརྒྱད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་མའི་དབྱར་ལ་སྤོང་བརྒྱད་མེད། དབྱར་གྱི་དམ་ཆོག་དྲུག་སྟེ་འབྲུག་ཡོང་སྤོང་། ཐོས་བཅོན་གནས་འཆོས་གནས་དེར་ལུན་རིང་གནས། དབྱར་རལ་སྤངས་ལ་དངོས་དང་རྒྱ་སྤངས་གཉིས། ཕྱི་མར་རྟེན་བཞོད་སྤོང་དན་ནན་ཏུར་གསུམ། དམ་བཅའ་གནས་སུ་འབྲེལ་བྱེད་དོད་ཡི་དོན། གང་དུ་གནས་པར་ཁང་སྤངས་དེར་གནས་པའོ། གསོ་སྤྱོད་རྟེན་པའི་ཁྱད་པར་རྩ་བར་གསལ། དམ་བཅའ་དེར་གནས་མི་བྱེད་ཉེས་བྱས་སུ། གསུངས་ཤིང་གནས་པ་དཔེ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་དོན། ཆོས་གོས་རྒྱུང་བཅེད་བསོད་སྟོམས་སྤོང་།

བཞི་ལ། །ཏམ་བཅས་ལས་འདས་ཉེས་བྱས་འདིས་མཚན་ནོ། །འགྲེལ་ཆུང་དེ་དེ་སྒྲིན་བསམ་ལས་འདས་གསུངས། །ཡང་ན་ཕྱག་དར་ཁྲིད་སོགས་དམ་བཅར་སྦྱར། །

རྒྱང་བ་སྤོང་བྱན་དགག་དབྱེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཡི། །དགེ་འདུན་དབྱར་རལ་མ་རལ་ཀུན་ལ་བྱ། །ཡིག་ཆར་གང་ཟག་འཛོག་པ་དམིགས་བསལ་གསུངས། །མཚོ་རྒྱུ་སྤོང་བ་པོ་ལ་བཤད་དང་མཐུན། །རིན་ཐོང་རྒྱུར་རྒྱང་བའི་གཞི་ལ་སྦྱར། །སྒྲོན་ཆ་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་ཉ་ལ་འབྱུང་། །རྟོར་ཆ་དགུ་པའམ་བཅུ་པའི་བཅོ་ལྔ་འོ། །འདི་དང་གོང་དུ་དབྱར་གནས་ཁས་སྤངས་དུས། །དབྱར་འབྲིང་ཉ་ཡི་ཕྱི་དེ་ཉིན་གསུངས་པ། །བཅུ་གཅིག་པ་ཡི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས། །མགོ་བཟུང་དུས་བཞིར་གསུམ་གསུམ་ཕྱི་ཡིན་གྱི། །ཐར་ཕྱིས་མར་ངོ་སྒྲོན་འགྲོའི་དབྱར་མགོ་སྟེ། །གོ་ལྷན་ཆ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དགག་དབྱེ་ཐ་སྐར་མཐུག་གི་ཉ་ལ་འོ། །ཀྱུ་ཤ་འཇག་མ་འབྱུར་བྱང་དོ་རམ་པ་དོད། །ཡུལ་གྱི་དམིགས་བསལ་གཞི་དང་གང་ཟག་འཛོག །དུས་གྱི་དམིགས་བསལ་འཐབ་དགྲོལ་ཅན་འོང་ན། །གསོ་སྦྱང་གཉིས་སོང་ཟེན་ན་གསུམ་པ་ཡི། །གསོ་སྦྱང་དང་སྦྱར་སྒོ་བྱར་དགག་དབྱེ་བྱ། །དེ་ལས་བྱང་ན་དབྱར་གོ་མི་ཚད་པས། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་དགག་དབྱེ་ག་ལ་འབྱུང་། །ཚོགས་གྱི་དགག་དབྱེ་ཆོས་གངས་ངེས་མེད་དེ། །ཏམག་འབྲུག་དབང་ཕྱིར་ལག་བཏུ་ཡིས་ཀྱང་འབྱུག། །གནས་གྱི་དམིགས་བསལ་གཞན་གྱི་དབྱར་གནས་སྟ། །བྱེད་དང་འཐབ་བགྲོལ་ཅན་ཆོ་དགྲིལ་འཁོར་བྱ། །ཆོ་གའི་དམིགས་བསལ་གཉིས་སམ་ཐོགས་ན་གཅིག །རང་ཕྱོགས་མ་རྒྱུགས་བྱང་མེད་དགག་དབྱེ་མིན། །རྒྱས་གྱི་དེ་ལས་རྒྱང་བའི་དགག་དབྱེ་གཅོ། །དགག་དབྱེ་ཆོས་དང་ཆུལ་བྲིམས་དག་པར་འབྱུར། །

ཆོས་གོས་སྤྲ་བ་གཟེབ་གྱི་སྒྲོག་མར་བརྒྱང་། །གཏན་པ་ཞེས་བཏགས་དེ་སྟེང་སྟེགས་བྱ་སོགས། །སྤྱད་བཞིན་འདིས་ཀྱང་དུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་འདུས། །གཏན་པས་མི་འཁུམ་འདིས་ཀྱང་བག་ཡངས་བྱེད། །གཏན་པས་ཆོས་གོས་ལ་ནི་ཁྱབ་པར་ལྟར། །འདི་ཡི་ཕན་ཡོན་དགེ་འདུན་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །ཕན་ཡོན་འཆང་འབྲལ་འཛོག་དང་ཡང་ཡང་ཟ། །འདུས་ཟ་གོས་སྤོང་མ་སྦྱས་འགོ་བ་ལ། །ཉེས་མེད་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་འབྱུར་བ་སྟེ། །རྩ་བར་དངོས་སྤྱ་བཏུན་པའི་ཕན་ཡོན་བརྒྱད། །རྩང་བར་མ་བྱས་གོས་མང་འཆང་བ་དང་། །སྦྱུ་སྦྱར་མེད་པར་རྒྱུངས་རྒྱ་དོན་གྱིས་བསྐྱུས། །གང་གིས་འདིང་བ་བཅུ་གཅིག་ཆོས་ལྔན་ཏེ། །ཐོམ་ལྔན་ཐ་སྦྱད་གསུམ་ལྔན་ཉ་མཚན་མཐུན། །ཆོས་མེན་ཕྱོགས་མེན་ས་གཞན་གནས་མེན་ལ། །ས་གཞན་གནས་པའི་རྒྱར་ཡང་གནས་མེན་ཏེ། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་དགོས་པ་བདུན་གྱི་སྟེང་། །དབྱར་ཁས་སྤངས་དང་དེ་ཡང་ཐ་མ་སྤངས། །མ་རལ་དེ་ཡང་གནས་དེར་སྤངས་པ་དགོས། །གང་ཞིག་འདིང་བ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྔན་ཏེ། །རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་སྦྱི་རྒྱས་དབྱར་ནང་རྟེད། །དངོས་སོ་རྒྱ་དབྱིབས་ལ་དོག་རྩང་གསུམ་ལྔན། །བག་ཡངས་ཕྱིར་ན་ཆོ་ཆད་ལས་ལྷག་རྩང་། །དེ་ཕྱིར་ལྷག་པ་ཡང་ངོ་ཞེས་ཆད་གྱི་དང་། །བྲངས་གྱི་ལྷག་པ་གསུམ་སྐྱགས་མང་བོའང་རྩང་། །འདིང་བའི་བྱེད་པོ་གསུམ་སྐྱགས་གངས་སྟེད་བསྟོ། །གསོལ་གཉིས་གྱི་འོ་འབའ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་གཏོད། །དགུ་བའི་བཅུ་དྲུག་ནས་བཟུང་ཆ་ལྟེ། །སྐག་ལྷས་སྟེན་དྲུག་ནས་ནི་ཁྲ་ཡི་བར། །སྤྱ་བརྒྱང་གདིང་བའི་དུས་སྤྱ་གསུངས་ཞེས་གསུངས། །དབྱུང་བར་བཅོས་མ་རང་འཇུག་བྲལ་དང་གཉིས། །བཅོས་མ་གསོལ་བཞིའི་དུས་སམ་ཐ་བར་ཡང་། །ཉ་ཤི་གང་རྩང་ཞིག་གི་ཕྱི་ཉིན་འང་དབྱུང་། །རང་འཇུག་བྲལ་ལ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་དང་། །གང་ཟག་སོ་སོའི་རང་འཇུག་བྲལ་བར་གཉིས། །དང་བོར་སྤྱ་བརྒྱང་མཚམས་གྱི་ཕྱིར་ཁྱེར་དང་། །བསྐྱུགས་དང་སྤྱང་མཁན་མེད་པར་སྦྱར་རེས་ཤར། །བྱེད་པོ་དགེ་སྦྱོང་མིན་གྱུར་རེ་བ་ཆད། །དུས་མིན་ཤེས་ནས་སྤྱར་ཡང་གསོ་སྦྱང་བྱས། །གདིང་བའི་འཕེན་པ་ཟད་དང་རྣམ་པ་བདུན། །སོ་སོའི་འཇུག་བྲལ་མ་མ་སུམ་ཅུ་དང་། །གང་ཟག་ཞིང་མིན་གྱུར་ཏེ་སོ་གཅིག་གོ། །མ་ལས་བྱ་བཞིན་འདིར་ཡང་ས་བརྒྱང་ནི། །དབྱུང་བའི་རུས་ལྔན་ཕྱིར་ན་མ་མར་

བཏགས། །མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པས་མ་མར་ཡང་། །སྒྲིང་འགྲོས་བཞི་དང་ངེས་འབྱེད་མ་མ་བཞི། །དང་པོར་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་དང་འབྲེལ་མེད་
གཅིག །སྒྲིང་བ་འགྲོ་ཆོ་གནས་འདིར་རྒྱ་བ་ལྔར། །མི་འཁོར་སྟམ་ཡང་རྟེན་པར་རེ་བཅས་ན། །དུས་ཀྱི་ཟླ་རོལ་དགེ་འདུན་གྱིས་དབྱུང་ཆོ། །དེ་ཡི་རྟེན་
ཐོབ་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་དང་། །རྟེན་བརྒྱལ་ས་བཅས་པ་ཞིག་པའི་གཏམ་ཐོས་སམ། །ལེན་འདོད་བསམ་པའི་རྒྱུ་ཆད་གསུམ་གྱིས་དབྱུང་། །དབྱུང་
བ་དུས་ན་འཕེན་ཟད་ཕྱིར་འདི་མིན། །མི་འཁོར་སྟམ་པར་མ་ཟད་རྟེན་པ་ལ། །མི་རེ་འཚམས་འདས་འབྲེལ་མེད་མ་མ་འོ། །ངེས་འབྱེད་འབྲེལ་བཅས་
གསུམ་དང་འབྲེལ་མེད་གཅིག །ཟླ་མར་མི་འདྲ་འདི་ལ་རྒྱ་བ་ལྔར། །མི་འཁོར་སྟམ་པ་མཚམས་ཕྱིར་སྒྲིས་པ་ཡིན། །རྒྱ་ལྔའི་ནང་དུ་འཁོར་རམ་མི་
འཁོར་སྟམ། །མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། །སྒྲིང་འགྲོ་བཞི་དང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་བཞིའི། །ཁྱད་དང་འབྲེལ་བཅས་འབྲེལ་མེད་ལྔར་
དང་འདྲ། །མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། །ཐོག་འདོད་རྟེན་པར་མི་རེས་དེ་ཕྱད་བ། །མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐོས་པའི་འབྲེལ་མེད་གཉིས། །
གཉིས་ཀར་རེ་ན་བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་སོགས། །གསུམ་པོ་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་དབྱེ་བས་དུག །རྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་དུག །མཚམས་རྟེན་
གཉིས་ཀར་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ཡིས། །མཚམས་ལས་འདས་དང་མཚམས་ཕྱིར་དེ་སྒྲིས་གཉིས། །མཚམས་ལ་རེ་མེད་རྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས། །
མཚམས་ལས་འདས་དང་མཚམས་ཕྱིར་དེ་སྒྲིས་གཉིས། །ཡིག་ཆར་བཞི་པོ་འདི་ལས་མི་གསལ་ལ། །མཚམས་ལ་རེ་བཅས་རྟེན་པར་ཡིད་གཉིས་ཀྱིས། །
མཚམས་ལས་འདས་དང་མཚམས་ཕྱིར་དེ་སྒྲིས་གཉིས། །བསྟན་པས་དུག་ནི་མཚོ་རྒྱུ་སྟེང་ནས་འདིས་མི་དབྱུང་དབྱུང། །བཏོང་བའི་ཆོས་གོས་ས་བརྒྱད་
ངོ་སྤྱད་ན་མིན། །གསུམ་ཐུག་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཀུན་གྱི་འཆགས། །དབྱར་གནས་དགེ་ལྡན་ཐོག་སྟེང་གཤིང་བར་རུང་། །གཏོར་མཛོད་སྟུང་ཅུར་མ་བྱའི་
ཆ་ཕྱེ་འཁྱུལ། །ཕྱིར་འོང་ན་ཡང་ངོ་ཞེས་མཚམས་ནང་ཕྱིར་འོངས་ནས། །རེ་བ་ཆད་པའི་ཞིག་པ་བསྟན་ནོ་ལོ། །རང་ལྷགས་མཚམས་ཕྱིར་ཞིག་ན་ཕྱིར་
འོང་ཀྱང་། །ཞིག་པ་སོར་ཆུད་སྟམ་པ་ཐོག་ཕྱིར་རོ། །

གོས་ནི་གཟུགས་ཅན་སྟེང་པོས་འཚོ་བ་བར། །བཏུང་ལས་ལུས་འཕགས་ཞིང་ཉར་བྱེད་པ་གནང་། །བལ་གོས་སོ་མ་ལ་སོགས་གོས་རྒྱ་བདུན། །
འཚོ་བ་རང་དང་ལྷག་པ་གཞན་གྱི་དང་། །མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གཉིས་ཀའི་བསམ་པས་སྤྱོད། །སྤྱོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་ལོ་དྲི་ལས། །མི་སྒྲོབ་པ་ནི་བདག་པོར་
བཤད། །སྒྲོབ་པ་བྱིན་ལེན་སྤྱོད་པ་ཡིན། །བསམ་གཏན་འདོན་དང་ལྡན་པ་ནི། །རྩེས་སྟུག་ནང་ན་མས་དཀའ་ཐུབ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་ཁྲིམས་ལྡན་ལེ་
ལོ་ཅན། །བྱ་ལོན་ནོ་འཆལ་བར་ལྷགས་གོང་འདྲ། །མཚོ་རྒྱུ་རས་བལ་ལས་བྱས་པའི། །རས་མ་ཞེས་པ་མ་དག་གསུངས། །ལྷ་གནས་འཇུག་སོགས་
ཀུན་བསྟོན་ན། །ཆོགས་བཅད་གདོན་པའི་སྐབས་བཅུ་བདུན། །གོས་གཞི་ལྷག་མ་ཆ་བར་གསལ། །དབྱས་ནས་མཐའ་རེར་དཔག་ཆད་བཅུ་དུག་རེ། །
ཨ་མ་བར་རྟར་གནང་སྒྲུབ་བཅས་མིན། །

འདོད་ཁམས་པ་ཡི་འཚོ་བའི་རྟེན་བྱེད་པའི། །དྲི་རོ་རེག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་ཁམ་ཟས་དེ། །སྟུན་གྱི་དོན་ནོ་ཆོགས་ལ་མ་བཅགས་པའི། །བཟའ་
བ་དུས་རུང་ཆོགས་ལ་བཅགས་པ་ཡི། །བཏུང་བ་དུས་མིན་རུང་བའོ་དེ་ལ་ཡང་། །སྟུན་མཐའ་གསུམ་དང་ཨ་རུ་ར་ལ་སོགས། །བཀྲེས་སེལ་བཟའ་
བའི་རེགས་གནས་དུས་རུང་སྟུན། །ཐུན་ཚོད་མཐའི་བར་སྤྱོད་རུང་ཐུན་ཚོད་སྟུན། །དུས་རུང་ལས་བྱུང་རུས་ཐང་སྟུན་བཏུབ། །བྱར་ཁྱ་སྟུན་པ་ཞག་
བདུན་ལས་བྱུང་དང་། །འཚོ་བཅང་ལས་བྱུང་ཨ་བར་ཁྱ་བའོ། །དང་པོ་ཐུན་ཚོད་མཐའི་བར་ཁོ་ན་དང་། །གཉིས་པ་ཞག་བདུན་ནས་ཐུན་ཚོད་བར་
དུའོ་གཞན། །ནམ་འཚོམས་ཐུན་ཚོད་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་རྫོབས། །འོག་ཏུ་ཐུན་ཚོད་རུང་དང་ཞག་བདུན་པ། །མི་འགལ་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱས་
གཉིས་འགལ་གསུངས། །དབྱུང་དེ་ཞག་བདུན་བྱིན་བརྒྱབས་ཐུན་ཚོད་བྱིན། །འོན་ཀྱང་སྟུན་འདིས་ཞག་ཤན་འགལ་ལམ་དབྱུང། །ཞག་བདུན་ནམ་

འཛའི་བར་ཅུང་དེ་དེ་ལོ། འཛེ་བཅང་ང་གསུམ་མོ་བསྐྱབ་བ་སྒྲུབ་ཁུར་བཤད། རྟེན་སྟོན་རི་སྒྲིབ་འཛེ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས། སྒྲུབ་གསུམ་ནད་པའི་བྱིན་
སྒྲོབས་བྱིན་བསྐྱབས་དང་། བྱིན་ལེན་དུས་ཅུང་སྒྲུབ་བྱི་དུས་སུ་བྱེད། དམིགས་བསལ་དགེ་བསྐྱོས་སྟགས་ཀྱིས་སྦྱང་དུ་ཅུང་། བྱིའི་དངོས་སྒྲུབ་དུ་འཛེ་
རྒྱུ་གསུངས་པ་བཀག། དྲི་རོ་རེག་གསུམ་རེ་རེ་བ་ཡང་ཡོད། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ལ་གསོག་འཛིག་མི་འབྱུང་ཡང་། བྱ་རམ་ཞག་ལྡེའི་རོ་གྱུར་ལ་
འབྱུང་སྟེ། བྱིན་སྐབས་ཞིག་ཀྱང་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་བྱིར། ཅུང་ཁང་བཞིའི་སྒྲིབ་ཤེས་པ་རྒྱུང་དུའི་དང་། འཇུག་པ་མི་ཞན་ཅུང་ཁང་མདོར་བསྐྱུས་
སྦྱར། མཚམས་ནད་ཡིན་ཡང་དེར་ཟས་འཛོད་པ་དང་། ཞག་ལོན་བཞག་ཏུ་ཅུང་བྱིར་ཅུང་ཁང་དོ། །

ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་དུག་སྐྱེས་གངས་འཛེལ་བྱས། དགེ་འདུན་གངས་ཚང་ཁ་སྐོང་འོས་པ་ཡི། ལས་བྱེད་ལས་གསུམ་ཅི་རིགས་མ་འཁྱུལ་བཞིན། །
ཉམས་སྦྱང་ཐབས་དེ་འདིར་བསྟན་ལས་ཀྱི་དོན། ལས་དངོས་མཇུག་པོ་དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་། རྟོན་པར་བྱེད་པོ་ལས་མཐན་མཚན་ཉིད་
དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་དེ་འཆགས་པ་བསམ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟགས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
གངས་དང་མཚན་ཉིད་ཚང་ཞིང་མཐུན། མཚོ་རྒྱུག་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་གཉིས། བརྒྱ་གཉིས་བཞི་བར་བདུན་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས། དབུས་སུ་
དགེ་སྦྱང་མ་ཡི་སྟོང་དབྱུང་ལ། བ་མ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ལྟེ་དབུས་སུ། ཅུང་མེད་རྟོགས་ལ་པ་བརྒྱ་མ་བརྒྱ་གཉིས། མཐའ་འཁོབ་མ་དང་དབུས་སུ་པ་
དབྱུང་བར། ཉི་ཤུ་མཚོ་རྒྱུག་པ་མཐའ་ཉི་ཤུ་དབྱུང་། དབུས་སུ་ཚངས་སྦྱོང་ཉེར་གནས་དགེ་སྦྱོབ་མ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་འཛིག་བཞིར་མ་
བརྒྱ་གཉིས། མཐའ་འཁོབ་བྱེད་མེད་བསྟེན་རྟོགས་བརྒྱ་གཅིག་གོ། དབུས་སུ་དགེ་སྦྱང་བསྟེན་རྟོགས་ལ་བརྒྱ་ལོ། མ་ཡི་དགག་དབྱེར་པ་ལྔ་མ་བཞི་ལོ།
མ་ཡི་སྟོང་མགུར་པ་མ་བཞི་བཞི་ལོ། ཚངས་སྦྱོང་ཉེར་གནས་སྟགས་བཞིར་མཐའ་འཁོབ་དུག མཐའ་འཁོབ་པ་ཚོག་པ་ཡི་དགག་དབྱེར་ལ། དགག་
དབྱེ་བྱེད་པོ་མི་བསྐྱོད་དགག་དབྱེ་སྟགས། ལས་རྣམས་པལ་ཆེར་བཞི་ལོ་དེ་ལྟར་ན། གངས་ཚང་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། དབྱར་དང་དགག་
དབྱེར་ཁ་སྐོང་ལྔ་དགོས་ལོ། ཚུལ་ཤིང་བེམ་དང་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོར། བསྐྱོད་དེ་ཡང་ཁ་སྐོང་གངས་སུ་འཁྱུལ། མཚོ་རྒྱུག་བཞི་བརྒྱ་ཉི་ཤུ་
བརྒྱད་བཞི་ལས། གཞན་ལ་མ་ཚང་ཡང་ཉེས་བྱས་འཆགས་པར་གསུངས། ཡིག་ཆར་དགུ་ལྔ་གཉིས་ལ་མི་འཆགས་གསུངས། མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཁ་
སྐོང་ཆོས་ལྔ་དེ། གཞིར་བཤད་བརྒྱ་ལོ་མཐའ་གསུམ་ལྟ་བར་བཤད། ལུས་ཐ་མལ་གནས་ཐ་སྟོང་གསུམ་ལྔ་རྟེ། ཅུང་མཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས་བཅས་
ཆོས་བཅོ་ལྔ། དམིགས་བསལ་རིམ་བཞིན་འགྲོ་ཞིང་གསོ་སྦྱོང་བྱ། བག་ཡངས་འགའ་དང་སྦྱང་ཐུན་བྱིན་སྐབས་ལྟལ། བྱེ་ཆོ་ཆོས་བྱོགས་པ་ཡང་ཐ་
དད་གནས། ཆོས་མིན་བྱོགས་ཀྱི་ལས་ལ་སྤྱི་ལྔ་ཅན། སྦྱང་ཐུན་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་ལ་འཁྱུལ་བཅས་རྟེ། བསྐྱམ་བྱས་ཉེས་བྱས་ལྔ་ཡང་འཁྱུལ་བཅས་
བྱིར། སངས་རྒྱུ་མདོ་གདོན་བྱེད་པོར་ལས་རྒྱུ་གསུངས། ཐུན་མོང་ལས་ལ་མཚན་མཐུན་མི་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་མིན་ལའང་མེད་མི་ཅུང་
ཡིན་རྟེ། དེ་ཆོ་མཚན་གྱུར་འཆགས་པར་ལས་རྒྱུ་གསུངས། མ་ཡི་ལས་རྣམས་པ་ཡིས་བྱེད་པར་ཅུང་། ས་གཞན་སྟོང་མགུར་སྦྱོང་ལྔ་བརྒྱ་གཉིས་
དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཆོས་མཐུན་བྱིན་བསྐྱབ་པ་བྱིན། བསྐྱེགས་སྦྱང་བསྐྱང་བྱིར་འབྱེད་བཞི་གནས་དབྱུང་བདུན། ལ་ལ་རྒྱལ་བ་ཁ་སྐོང་མི་འོས་བྱིར། །
འདུས་པ་བྱིར་བསྐྱོག་མི་མཐུན་མི་བསྐྱེད་ཟེར། རྒྱ་མཚན་མ་ངས་དགེ་ཚུལ་ཁ་སྐོང་མིན། འོན་ཀྱང་རང་ལ་བསྟེན་རྟོགས་བསྐྱོག་པ་འཆགས། རྒྱལ་
བ་མི་མཐུན་བྱེད་ཉིད་མིན་གསུངས་པ། མ་འདུས་པ་ལ་ལུང་ལས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ། འོ་ན་ལག་རྩམ་རབ་བྱུང་བཀག་པའི་བྱིར། མི་འཆགས་
སམ་ཞེན་དངོས་སུ་མིན་བྱིར་མིན། སྒྲིན་པ་ནད་བཅས་ཆོག་མི་བརྟན་སྟགས་བརྒྱས། དཀྱུགས་མིན་ཆོས་མིན་ལས་ནི་དེས་ཀྱང་རྟོག་རྟོན་པར་བྱེད་
པོ་མེད་ན་སྟོང་སྟོང་སྟགས། གདོན་ཅུང་ལས་བཞིན་ཅམ་ལ་ཆོས་བཞི་ལྔ། གཞི་ལ་སེམས་ཅན་མིན་བརྟན་བརྒྱ་གཅིག་སྟེ། གནས་ལ་སྟོང་མཐུན་

གནས་ཀྱི་ཕྱོད་པ་སྒྱིན། །མཚམས་ཆེ་བཅད་དགོལ་མཚམས་རྒྱུང་བཅད་དགོལ་བཞི། །རུང་ཁང་སྒོ་མཐུན་དེ་དགོལ་མི་འབུལ་བའི། །གནང་བ་སྒྱིན་
དང་སྤྲོད་པ་འདིང་བ་ལ། །སྒོ་མཐུན་བྱེད་དང་སྤྲོད་པ་འདྲུང་བ་འོ། །དེ་ལས་འབའ་ཞིག་གི་རྩལ་བྱིན་བརྒྱབ་དང་། །གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་མཚམས་
གཅོད་གསོལ་གཉིས་ཏེ། །སྤྲོད་པ་འདྲུང་བ་ལ་སོགས་གསོལ་བཞི་འོ། །སེམས་ཅན་ལ་བརྟེན་བྱིན་པ་རབ་བྱུང་གཉིས། །དང་པོར་རྒྱུང་བཅེད་སྤྱོད་
བསྐྱེད་ཐུ་སྟེགས་ཀྱི། །གནས་པ་སྒྱིན་དང་བྱིན་གྱི་བསྐྱེད་ཕྱོད་སྒྱིན། །དེ་ཉིད་བག་ཡངས་བྱེད་པ་དང་བཅས་ལ། །གཉིས་པར་བསྟེན་རྩེགས་མ་རྩེགས་
ལ་བརྟེན་གཉིས། །དང་པོར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་སྒྱིན་པའི་ལས། །ཞེ་བརྒྱུད་བསྐྱོད་ལས་སོ་གསུམ་བྱིན་བརྒྱབས་དག། །མ་མཐུན་བརྟེན་གསུམ་ཡོ་བྱེད་སྒྱིན་
པའི་གསུམ། །རྩེས་གནང་བཞི་དང་རང་དོན་ལ་སྦྱར་གཉིས། །རབ་བྱུང་བ་ལ་མཐོ་བཞག་བརྟེན་དུག་སྟེ། །རྩ་བ་བརྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བརྟེན་ཏེ་ཤ། །སྒྱིན་
ཡུལ་བསྟེན་རྩེགས་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་ལ། །ཤེས་པ་རང་བཞིན་གནས་དང་མཚན་མཐུན་དང་། །གནས་ནས་མ་ཕྱུང་ཆོས་མིན་བྱོགས་མ་སོང་། །ལ་
སོགས་བརྒྱུད་ལྔ་མོ་འཁོར་མང་གནས་སྒྱིན་ཡུལ། །གསོ་རུང་མི་ཆོག་ནམ་པར་དག་པ་དགོས། །སྒྱིན་གནང་སྒྱིན་ཡུལ་མ་ཡི་མག་དབྱུང་དང་། །
བསྟེན་རྩེགས་སྒྱིན་ཡུལ་བཅོད་པ་སྒྱིན་ཡུལ་དང་། །མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྒྱིན་ཡུལ་རིམ་བཞིན་བཀོལ། །བསྐྱོད་ཡུལ་བརྟེན་བཞི་ཆོས་ལྔ་མའི་དགག་དབྱེ།
བྱེད་པོར་བསྐྱོད་ཐུ་མཚན་མི་མཐུན་པ་དགོས། །མི་མཐུན་ལས་སམ་ཆད་པ་བཅད་པའི་ཡུལ། །ཆོགས་སུ་མ་སོང་ནད་པ་མིན་སོགས་བརྟེན། །དབྱེ་བ་ཞལ་
ཏ་བ་ལ་དོར་འབྱུང་དང་། །གཞོགས་འབྱུང་བསྐྱོད་པ་ན་གཞོན་མི་སྤྱོད་པའི། །ན་གཞོན་བྱེད་ལ་དེ་ཡི་གངས་གཞུག་བཞི། །བསྐྱོད་ཡུལ་བརྟེན་ཡི་བསྐྱོགས་པ་བརྟེན་
སོགས་ཏེ། །དེ་ལས་འགའ་ཞིག་གཞི་ལ་དགོ་ཚུལ་ཡོད། །འདུ་ཤེས་བསྟེན་རྩེགས་སོགས་ལ་བསྐྱེད་བྱེད་དང་། །སྒྱིན་གནང་ཆད་ལས་དགོ་འདུན་སེམས་
ཀྱིས་འཆགས། །འཆགས་པའི་དུས་ནི་འོག་མ་མེད་པ་སྟེ། །གསོལ་བ་རྒྱུད་མཐའ་དའི་སུམ་གཉིས་རྩེགས་ན་འཆགས། །ཡིད་ཀྱིས་གོ་ན་མ་ཐོས་པར་
ཡང་འཆགས། །གོ་རྒྱ་གསོལ་བར་ཆད་བྱེད་དེ་ཐོས་ནས། །སོང་ཡང་འཆགས་ལ་མི་མཐུན་མི་བསྐྱེད་དོ། །བསྐྱེད་བྱེད་ཐུང་མེད་སེམས་ཅན་མིན་
བརྟེན་དང་། །བྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་ནན་ཏུར་འཕྲིན་ཆོག་དང་། །མདོར་དུ་མ་གྱུར་ལས་བརྟེན་ལ་སོགས་སོ། །སྤྱིད་པོ་བསྐྱོད་དང་དབྱེན་སྤང་སོགས་ཡོད་
ཀྱང་། །མི་མཐོ་བྱེད་ན་གཏམ་གཞིར་བརྟེན་རྩེགས་སྤྲུངས། །གཏམ་གྱི་གཞི་ལས་འབའ་ཞིག་པ། །ཉེར་བཞི་གསོལ་གཉིས་ཞེ་བདུན་ཏེ། །གསོལ་བཞི་སུམ་
ཅུ་འོ་ཤ་ཏམ་ལས། །གསང་དང་ནད་དུ་བྱེད་བྱེད་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་རྒྱུང་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཡིད་གཉིས་དང་། །ཆོད་དང་ཅེས་རྟེན་
མ་ཡིན་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ལྡོ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་དགག་དབྱེར་གཏོགས་པ་ཡིན། །དབྱུར་གནས་ལས་སྤངས་ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྩལ་དང་ནོར་
འདྲ་དང་། །ཆོས་གོས་སྤྲོད་གཏད་པ་དང་། །ཆོས་གོས་སྒྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་ནི་བརྒྱུད་པ་དང་། །གངས་སུ་གཞུག་པ་བཞི་དག་
དང་། །བྱིན་གྱི་ཕྱོད་དང་དེ་གཞིག་དང་། །རྒྱུང་བཅེད་ལ་སྤྱོད་བྱེད་དང་། །དེ་ཉིད་བསྐྱོགས་པར་བྱ་བ་དང་། །གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་ལས་ཡིན་ནོ། །གསོ་
སྦྱོང་གདོན་ཆེད་གསོལ་གདབ་སྟེ། །དེ་འོག་རྒྱུང་བ་བྱིན་རྒྱབས་བཞི། །དེ་བཞི་དགག་དབྱེད་ཆེ་ཡང་ནི། །འབྱུང་བྱིན་དགག་དབྱེར་དང་དང་ལ། །ཤི་
བའི་རྩལ་དང་ནོར་འདྲ་བསྐྱེདས། །དབྱུར་དང་ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་པ་བསྐྱེདས། །སྤྲོད་པ་གཏད་དང་ཆོས་གོས་ནི། །ངན་ན་དགོ་འདུན་སྒྱིན་པ་
བསྐྱེདས། །གསོལ་གཉིས་གནས་ལ་སྒོ་མཐུན་ནས། །བག་ཆོས་འབྲིམ་པའི་བར་བཅོ་ལ། །སྤྲོད་ཆོགས་འབྲིམ་ནས་རྟེན་པོ་ལ། །མི་འབུལ་གནང་སྒྱིན་
བར་བརྟེན་དུག །རྟེན་མ་བརྟེན་དུག་གོ་དང་པོ་ནི། །གནས་དང་མཚམས་ནི་གཉིས་པོ་དང་། །མི་འབུལ་སྒྱིན་དང་དགག་དབྱེད་དང་། །གནས་མལ་སྟོབ་
པར་བྱེད་པ་དང་། །རུང་བའི་ས་གཞི་བསྐྱོད་པ་དང་། །སྤྲོད་པ་དང་ནི་དེ་འདིང་དང་། །སྤྱོད་དང་ལག་གི་སྤྱོད་དང་ནི། །གནས་ལང་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་
དང་། །ཞེས་ཏེ་མཚམས་ཆེར་མི་འབུལ་གནང་། །དགག་དབྱེད་བྱེད་པོ་བསྐྱོད་པ་སྟེ། །གནས་ཀྱི་ཟས་ཐུག་བག་ཆོས་མཚན། །སྤྲོད་ཆོགས་འབྲིམ་དང་སྦྱོང་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

སྤྱད་འཇུག གོས་དང་རས་ཆེན་སྤྱད་འབྱེད་བཞི། མངག་གཞུགས་མཛེས་འཛོམས་བསྐྱོ་བ་ཡང་། གནས་ཁང་བསྐྱོ་ཞེས་སོགས་སྒྲིན་བསྟན། རྟག་
མའང་ཀམ་ཤུ་ཏམ་ལས། གཟུང་གསལ་དང་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱལ་ཤིང་འབྲིམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བསྟན་པ་དང་། སྤྱོད་དང་
འབུམ་བར་མི་འགྱུར་དང་། ཞེས་ཏེ་རྒྱལ་ཤིང་ཕྱོགས་གཉིས་བརྟགས། བྱིས་སྤྱན་འབྱེད་ལ་ཆོས་མེད་སྤྱོད་། རྟག་མ་བརྟུ་དུག་ཡང་ཤུ་ཏམ་ལས། རྟན་
དང་ལྷུང་བཟེད་འབྲིམ་པ་དང་། མ་དད་གོ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟོན་པ་དང་ནི་ནགས་ཏུལ་དང་། བྱག་མི་བྱ་དང་མང་ཕྱིར་དང་། འཁར་བ་
དུ་བའི་ཕྱིར་དང་ནི། རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་ཕྱིར་དང་། བསྐྱབ་པ་སྤྱན་དང་ཉེར་གནས་དང་། བྱ་དང་ཉེ་དུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ། གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་
ཡིན་ནོ། ལག་ཟུར་ལོ་དུག་སྟན་གནང་སྤྱིན། མ་ཡི་སྟོན་པ་བསྐྱོ་བ་དང་། མང་ཕྱིར་ཞེས་པ་འཁར་འཁོར་མང་། གསོ་སྤྱོད་ཐ་དད་རྟེན་གཅིག་བྱ། བྱ་
དང་ཉེ་དུ་ཕྱིར་འགྲོ་བ། གཉིས་ཀྱིས་དབྱར་འགྲོའི་གནང་བའང་མཆོན། གསོལ་བཞེ་སུམ་ཅུ་ཤུ་ཏམ་ལས། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྱེ་
སྤྱེགས་གནས་དང་མཆོམས་དགོལ་དང་། མཐུན་སྤྱིན་གསོ་སྤྱོད་བདུན་པོ་དང་། བརྒྱད་དང་བརྒྱད་མ་སྟོན་དང་། རྟེ་ཉིད་ཆོལ་དུ་གཞུགས་པ་
དང་། བསྐྱོ་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་ནི། ཉམས་པ་སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དག གསོལ་དང་བཞི་ཡི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཏེ་སྤྱེ་སྤྱེགས་གནས་པ་སྤྱིན། བདུན་པོ་
ཞེས་པའི་ལས་བརྟུ་གཅིག བསྐྱོམས་པས་གངས་པན་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེགས་སྤྱད་བསྐྱོད་འབྱེད་གསོ་སྤྱོད་བཞག དགག་དབྱེ་བཞག་པ་དུག་གི་
སྤྱོད་། མ་མཐོང་མི་འཆོས་ལྷ་མ་གཏོང་། གནས་དབྱུང་ལ་བསྟུས་ཏེ་ཉར་བདུན། ཉན་ཏུར་ཡིན་ཕྱིར་གངས་པན་གཅིག བཟོད་གསོལ་ལོགས་སུ་
གངས་པན་ནོ། སྤྱོ་མགུ་གཞི་ནས་སྤྱོ་མགུ་དང་། གཞི་ནས་བསྐྱང་སྤྱོ་སྤྱོ་མགུ་དང་། རྟག་མ་དབྱུང་དང་སྤྱོ་བརྒྱད་དབྱུང་། བརྒྱད་པོ་བརྒྱད་དང་
ཞེས་པས་བསྟན། བསྐྱོ་གྱུར་བརྟུ་པོ་བསྐྱེལ་དང་བཅས། འཆབ་མེད་ཅན་ལ་བསྐྱབ་པ་སྤྱིན། རྟེ་ཉིན་གང་ལ་བཞག་ན་པ་ཉིད་ལ། མ་ཡི་སྟོན་དང་
དགག་དབྱེ་རས་ཆེན་སྤྱད། གཟུགས་གསལ་གསལ་བའི་གསལ་བ་བསྐྱོ་བ་དུག མ་ལ་བྱག་མི་བྱ་བའི་སྤྱོམ་སྤྱིན་དང་། བསྐྱོ་བ་ལྷ་དང་སྤྱོན་པོ་སྤྱོམ་
གཉིས་སྤྱིན། འཁོར་དང་འཁོར་མང་བྱ་དང་སྟན་ཅིག་ཉལ། ཉེ་དུར་འབྲེལ་བའི་གནང་སྤྱིན་བརྟུ་གཉིས་སོ། ལྷུང་བཟེད་སྤྱབ་བསྐྱང་བྱིས་སྤྱོམ་སྤྱིན་
དང་དགོལ། དག་ཆུལ་བསྐྱེལ་ལྷ་མ་རྫོགས་འབའ་ཞིག་ལ། བསྐྱབ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་མངོན་སུམ་བྱ་སྟམ་པའི། རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རྩ་བར་མ་བསྟན་ལ། རྒྱ་
མཆོན་དེ་ལས་བསྐྱོག་ཕྱིར་སྤྱོམ་གནང་དང་། བྱག་མི་བྱ་དང་མི་སྤྱོ་ལོངས་མི་སྤྱོད། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱོམ་ལྷ་དངོས་སུ་བསྟན། མཐའ་གསུམ་
ལས་མེན་བརྒྱད་དང་བཞི་ཅུ་འགྱུར། རྟེ་ཕྱིར་དེ་བཞོལ་རྟག་མ་སྤྱོམ་གནང་དང་། བྱག་མི་བྱ་དང་བྱིས་སྤྱོམ་སྤྱོད་བཟེད་སྤྱབ། མཐོང་ཐོས་གཉིས་
ཀའི་མངོན་སུམ་མ་གྱུར་ལས། བསྐྱེལ་དང་སྤྱོམ་གཞིག་སྤྱོད་བཟེད་ཁ་བསྐྱང་གསུམ། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ཐོས་པ་མངོན་མ་གྱུར། འདི་ལ་རྩོད་པ་
དྲིམས་ཁ་སྤྱབ་ལ། ཁ་བསྐྱང་བྱ་གསུངས་ལོངས་མི་སྤྱོད་དང་འགལ། བྱིས་སྤྱོམ་བྱིན་ལ་མི་སྤྱོ་ལོངས་མི་སྤྱོད། རྟེར་འགྲོ་རྟན་ལ་འདུག་ཅིང་ཆོས་སྟོན་
འགལ། མི་སྤྱོ་སོགས་གསུམ་ཆོག་ལུང་ན་མེད། རྟེ་ཕྱིར་མངོན་དུ་མ་གྱུར་ལས་ཡིན་འགལ། རྩོད་འདི་གསུམ་ལ་གོ་དཀའ་གསུམ་ཞེས་གྲགས། བྱ་
གསུངས་བྱས་པར་མ་གསུངས་དང་པོའི་ལན། འགྲོ་ཡང་ཟ་ཕྱིར་མི་འགྲོ་གཉིས་པའི་ལན། ལས་སུ་བརྟགས་པ་ཅམ་སྤྱེ་གསུམ་པའི་ལན། རྟེ་ལ་ལས་
རྣམས་ཐོས་སུ་མི་རུང་བ། འདི་བས་སྤངས་ཏེ་ཆོས་མེན་ཕྱོགས་སུ་སོང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་སྤང་གནས་དབྱུང་དོ། རྣམ་དག་ལས་ལོག་པམ་
པས་ཉམས་པ་དང་། བཟོད་འགྲོ་ལས་ལོག་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ལས་ལོག་མ་རྫོགས་གྱུར་པ་སྤྱེ། སྤངས་པ་གཉིས་དང་ལོག་པ་
རྣམ་གསུམ་མོ། ཁ་སྐོང་མི་འོས་ནའང་མ་སྤང་དང་། མ་ལོག་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་གདོན་ཐོས་པར་རུང་། རྟག་པོར་འབས་བྱ་རྒྱུད་ཕྱིར་བརྟེན་པ་གཅིག
རང་དོན་ཐུགས་བརྟེན་གཞན་ལ་པལ་ཆེར་གསུམ། སོར་བཤགས་མཐོལ་བ་དགག་དབྱེ་དུས་ཡོལ་བརྟེན། ཞག་བདུན་ཉི་མ་འདས་བརྟེན་མ་

གཏོགས་སོ། ཀལམ་གྱི་དོན་དུ་གང་ཟག་ལ་བཞུགས་ནས་། བཞུགས་པ་གསུམ་ཞེས་ཤུགས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་ལ། བཞུགས་དོན་གྱི་ལན་གཅིག་བཞུགས་པར་གསུངས། དགེ་འདུན་ལ་བཞུགས་སྒོ་བའི་ཉི་མ་དང་། ཀལང་ཟག་ལ་བཞུགས་དུས་མིན་འགྲོ་བ་འོ། སྒྲིན་བུ་བྱེད་པོས་བཞུགས་ན་ཉེས་གནས་ལ། ཉེས་བཅས་འཆགས་ཤིང་གཞན་ལ་ཉེས་མེད་འཆགས། ཆོ་ག་འདས་ལ་མི་འཆགས་གསུངས་པ་དེར། ལ་ལ་དགེ་འདུན་ལ་ལས་ཆོག་ཟེར། གྲངས་ཆང་ཆོས་དང་ཆོ་ག་བཏོན་ཆོས་ལ། ཆོ་ག་མ་ཆང་ཕྱིར་ན་དེ་མི་འཐད། རང་ལུགས་ལས་འཆགས་ཐབས་ཕྱིར་གསུམ་ཆོགས་སོ། དགེ་འདུན་དང་འབྲེལ་ལས་ལ་གསོལ་བ་ཞི་སྟགས། ཀལང་རུང་མིན་པ་ཡོངས་དག་འབྲེལ་བ་འོ། །

ཕྱིར་བཅས་གཞི་ལ་ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅས་དང་། རྩོད་པ་ཕྱིར་བཅས་གཉིས་སོ་དང་བོར་ཡང་། ཕྱིར་བཅས་དངོས་ནས་འཁོར་ལའི་དབྱེན་བར་དུག དང་བོར་རང་མི་སྒྲིན་ཕྱིར་བཅས་སྒྲི། འན་ཏུར་བྱེད་དང་སྒྲིན་ཕྱིར་བཅས་དངོས། འན་ཏུར་སྒྲིང་གཞི་ནབས་སོ་འགྲོ་མགྲོགས་གཉིས། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་ཆད་བཅས་འཇུག བཞུགས་གསོལ་དགོས་རུང་ལས་དེ་དེ་ཡི་དོན། མི་འདོད་བཞིན་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་སེལ། ལས་ཞེས་གནས་ཀྱིས་གནས་བར་ཆད་བཅས་གཅོད། ཆད་པར་བཅས་པ་ཞེས་པས་གྲངས་གཞུག་བསལ། བཞུགས་གསོལ་དགོས་རུང་ཞེས་པས་འན་ཏུར་ལས། ། བཞུགས་གསོལ་མིན་ཡང་གཞན་སྒྲིན་གྱིས་གྲོལ་སྤྱད། སྒྲིན་བཞུགས་དབྱེད་བས་འན་ཏུར་བཅོ་མ་སྟེ། དབྱུང་ཞེས་བཞིགས་དང་གཉེན་པོ་རྒྱུང་ཞེས་སྟེ། བྱིས་སྒྲིན་གནས་དེས་སྒྲིད་དང་མཛའ་གཅུགས་འབྱེད། ཀལམ་དབྱུང་བདུན་ཉི་མ་མཐོང་མི་འཆོས་དང་། སྒྲིན་ཉི་མ་གཏོང་འཐབ་གྲོལ་ལ་འབད་དང་། རུང་དང་མི་རུང་ནས་པར་གཏན་དབབ་ཀྱང་། མི་གཏོང་ཉེར་ཞིའི་ཕྱིར་དུ་གནས་དབྱུང་དང་། འཐབ་གྲོལ་རྒྱ་བསྐྱབ་པ་དང་དགེ་སྦྱོར་མར། འདྲེས་ཤིང་གནས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་འོ། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེད་བཞག་བསྟེན་ལྷང་བཞུགས། བཞིགས་པས་མི་གཏོང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ཡི། རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་སྦྱང་པས་མི་གཏོང་ན། ཀལམ་དབྱུང་ལ་སྟགས་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་དོ། བཅོ་མའི་དང་པོ་བསུ་བཞི་རབ་བྱུང་ལ། བྱེད་ཞེས་གསོལ་བཞེད་ཐ་མ་འབའ་ཞིག་ལ། འན་ཏུར་འགོ་མེད་པ་ལ་འགོ་གདགས་ལ། རྒྱུ་པར་གཏན་འབེབས་མ་ཞི་གནས་དབྱུང་ལ། མཛོན་སྒྲིན་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིན་འགྲོའི་ཆོས་གསུངས་པས། རུང་མཐུན་གནས་དབྱུང་གཞན་ལ་འང་བཞུགས་བསྟོ་སྟགས། སྒྲིན་འགྲོ་སྦྱར་རོ་སྒྲིན་ཉི་མ་གཏོང་ལ། བཞུགས་བསྟོ་དངོས་སྒྲིན་གསུངས་ཞེས་མཆོ་རྒྱུ་གསུངས། འན་ཏུར་མཐུག་མེད་པ་ལ་མཐུག་སྦྱར་བ། བཞིགས་པའི་མཐར་དབྱུང་གཞན་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའོ། འདོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་བཤུང་ཕྱིར་འན་ཏུར་རོ། འན་ཏུར་ཡུལ་གྱི་རབ་བྱུང་གསོ་རུང་སྒྲིན། འདྲ་བ་གནས་དབྱུང་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་དང་ཆོགས། མ་ཡིན་རྒྱུང་བ་སྒྲིང་དུན་སྒྲིན་སོང་སྟགས། བསུ་ཐོན་ནོ་བྱིས་པ་ཆོས་དུག་ཐོན་པ་སྟེ། རང་གི་སྦྱིན་བདག་གཏོགས་ཤིང་ནད་པ་མིན། ལམ་པས་བསྐྱར་ཞིང་གཤེ་སྦྱོ་སྦྱར་སྦྱབ་མིན། ཀལང་གིས་བྱེད་པ་དགེ་འདུན་ཆོས་བཞི་ཐོན། གྲངས་ཆང་མཆོན་ཉིད་ཆང་ཞིང་མཐུན་པ་འོ། དུས་ནི་དབྱར་ནད་མིན་ཞིང་མ་གཡེངས་པའོ། དགག་དབྱེད་དེ་ཆོ་བཞག་ཕྱིར་དམིགས་བསལ་ལོ། སྒྲིན་བ་སྒྲིང་མཐུན་བསྟོ་ཡི་ཀུན་གཤེ་བ། མི་མཛེས་མཐུག་ཏུ་རྒྱུང་འདི་ཕྱིར་བཅས་ཤིང་། དགེ་འདུན་འདིས་ཁྱོད་བག་ཡངས་བྱེད་འཇུར་རོ་བཞུགས། འན་ཏུར་བསྐྱབ་བྱ་གཞན་གསུམ་བདག་གིར་བྱེད། རང་བཞིན་གནས་དང་མཉམ་འགྲོ་མཉམ་དུ་འགྲོགས། མཐུན་སྦྱོར་བྱེད་དང་གཞན་རྒྱུང་སྒྲིང་བ་སྟེ། ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་མ་སྦྱོང་ཞིང་། བསྐྱད་པ་གང་བསྐྱད་ས་དེར་མི་གནས་ཀྱང་། དགེ་འདུན་ལྷན་ཅིག་སྦྱོང་ཕྱིར་གནས་དབྱུང་མིན། འན་ཏུར་གྲོལ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེད་ལྷན་ཅིག་བྱས་ན་དང་། ཀལམ་དབྱུང་མིན་པའི་ནད་ཏུར་མ་ལ། འན་ཏུར་གཞན་ཞིག་ཕྱི་ནས་བྱས་ན་འདྲ་གྲོལ། ཐུན་མོང་བཞུགས་གསོལ་བ་དེན་མཐོང་དག་བཅོས་སྟེ། བཞུགས་མཐོང་གྲོལ་ན་དག་བཅོས་གསར་གྲོལ་དབྱུད། མི་འདུ་ལས་མི་ལེན་ཡང་ནད་ཏུར་སྒྲི། ཀུན་ལ་གྲགས་

པ་ཙམ་གྱིས་བྱ་བར་བྱང་། །ཁ་ཅིག་བཞིགས་པ་ནན་ཏུ་ཡོད་མེན་ཏེ། །རྒྱང་བ་སྤྱོད་བྱ་སྤོང་ཏུ་འགྲོ་དགོས་ལ། །དེ་ཆོ་གུན་སྐབས་མི་འབྱེད་ལྟག་
མར་ཕྱོགས། །ཕྱོགས་འགར་མི་འབྱེད་བརྒྱུད་བཅས་ལུར་བཅས་འབྱུང་། །ཕྱི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་མ་མཐོང་དབྱུང་། །ལེན་ཡང་མི་འཆོས་མི་འཆོས་
གནས་དབྱུང་ལ། །འཆོས་ན་ནན་ཏུ་མི་བྱེད་ཕྱིར་རོ་བཟུང་། །སྐབས་མི་འབྱེད་ནམ་རྒྱུད་བ་ཁས་སྤངས་ན། །སྐབས་དེར་ནན་ཏུ་གཞི་བཙན་བྱ་བར་
གསུངས། །ཕྱིར་བཙན་མཐོལ་བཤགས་གཉིས་ལས་དང་པོའི་ཡུལ། །ལུས་ས་རྩ་མཚན་བསྟེན་རྩོགས་ལྡ་ལན་ནོ། །བསྟོ་ཡུར་མཐོལ་ཡུལ་བསྟོ་ལས་
མཐོང་པོ་གུན། །སོར་བཤགས་དེར་འཆོག་གོ་གཞན་ནི་དགེ་སྤྱོད་ཆོས། །བདུན་ལན་ནོ་མ་རྟེན་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱུད་བྱང་། །དེ་བཞིན་མཆོམས་
གཞན་གནས་པ་ཡང་ངོ་གསུངས། །དངོས་པོ་སྟེ་ལྡར་གཏོགས་ཤིང་རང་རྒྱུད་འབྱེད་ལ། །ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་སྟགས་བཞི་ལན་ནོ། །རྒྱང་གཅིག་ཞག་
གཅིག་བཙབ་དང་ཞག་གཉིས་བཙབ། །ཞག་མང་བཙབ་ལ་ཉེས་གངས་ཤེས་མི་ཤེས། །ཞག་གངས་མི་ཤེས་པ་ནི་ཞག་དཔག་མེད། །བཙབ་པའོ་དེ་ལྟར་
ལྟ་ལྟ་གཉིས་དང་། །རྒྱང་བ་ཆད་མེད་ལ་སྐྱར་རོ་ཉེས་པའི་གངས། །ཤེས་བཀོལ་ལྟག་བཞི་རྒྱང་བ་དཔག་མེད་ལ། །སྐྱར་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོལ་ལྟགས་
ལྟ་བུ་དགུ། །གང་གིས་མཐོལ་བ་གནས་རྒྱུད་མེན་པ་དགོས། །

བཤགས་པར་བཙབ་ཉེས་བཤགས་དང་དངོས་བཤགས་གཉིས། །དང་པོར་བཤགས་ཙམ་ཞག་གི་ཆད་ལས་གཉིས། །བཤགས་ཡུལ་ཆོས་བདུན་
རྟེན་ཏུ་རྒྱང་བ་ཡི། །མིང་རིགས་མི་གཅིག་མ་མཐའ་འདྲ་རྒྱུད་མི་གཅིག་རིགས་གཅིག་སྤང་རྒྱུད་ལ་མཚུངས་རྩ་བུ་འོ། །ཞག་འབྱེད་ལྟག་མ་རྩ་ཆོས་སྟོ་
བ་སྟོད། །སྟོ་བ་ལེན་ཡུལ་གངས་ཆད་རང་བཞིན་ཏུ། །གནས་ལས་གང་ཟག་བྱུང་འཕགས་མེན་པས་ནོད། །བཙབ་པའི་གངས་སྟེང་དོ་བྱུང་འཕགས་
སྟོད་ལྡ་སྟོད། །ནང་དུས་ཆོས་སྟོན་དུས་དང་འདུ་བའི་དུས། །དུས་ཐ་དད་དུས་དགོང་དུས་དམན་སྟོད་ལོ། །བྱུང་ཞེས་བརྒྱུད་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བཙབ་
ཉེས་ཞེགས། །དངོས་གཞི་བཤགས་ལ་ཙམ་རྒྱུད་ལྟག་མ་དང་། །གཞན་པམ་གསུམ་མོ་འཆབ་བཙབ་དམན་པས་གསོ་མི་རུས། །འཆབ་མེད་བྱུང་ལ་ནམ་
འཆོའི་བསྐབ་པ་བྱིན། །ལྟག་མ་ལྡར་བཞིན་སྟོ་མགུ་སྟོད་དགོས་ལ། །དགེ་འདུན་མགུ་བར་བྱེད་ཕྱིར་མགུ་བ་འོ། །འབྱིན་པའི་ལྟག་མའི་མགུ་བ་སྟོད་
བཞིན་པར། །དེ་བྱུང་ཡང་ལེན་སྐར་བྱུང་སྐར་ཡང་བསྐྱར། །ལྡར་མ་ཞིག་ཀྱང་བྱི་མའི་ཆུ་བྱེད་དམ། །ཞག་དྲུག་ཆད་ན་ལྡར་མའི་མཇུག་མི་དགོས། །ལྟག་
མ་ལྡར་བཙབ་ཡུན་རིང་ཤོས་སྟེད། །སྟོ་སྟོད་མི་མཐུན་ལྟག་མས་མི་འཇིག་ན། །སྟོ་སྟོད་དེ་ལ་སྟོ་སྟོན་བྱུང་དམ་དབྱུང། །སྟོ་བ་ལྡར་མ་སྤངས་ཀྱང་མ་
ཆགས་བར། །སྐར་ཡང་ལྟག་མ་དེ་ཉིད་བྱུང་བ་ན། །སྟོ་བ་ལེན་གྱི་གཞི་ནས་སྟོ་བ་མེན། །འོན་ཀྱང་བར་མ་མི་འདོར་བྱིར་བཙབ་བྱ། །སྟོ་བ་དེ་ཡང་
གཉིས་ཀའི་དོན་ཏུ་སྟུང། །སྟོ་གསུམ་མགུ་གསུམ་སྟོ་བ་གསུམ་བོ་ལ། །མགུ་བ་གསུམ་གསུམ་བྱེ་བས་བཙོ་ལྡོ། །མགུ་རྒྱུད་གསུམ་དང་སྟོ་བའི་མཐའི་
དགུ་སྟེ། །མགུ་བ་དབྱུང་བ་རྩམ་པ་བཙབ་གཉིས་སོ། །བསྐབ་བྱིན་མདོ་སྟེས་འཆབ་བཙབ་གསོར་མེད་པས། །འཆབ་མེད་པམ་པས་སྟོ་བོ་དག་བྱིར་བཟུང་།
གོང་མ་འཆབ་མེད་གྱིས་གཏོང་སྐར་སྤང་ཡང་། །སྐར་གྱི་པམ་པ་དེ་ཉིད་དག་ཆད་གསུངས། །བྱེ་སྐར་འཆབ་མེད་གྱིས་ནི་མི་གཏོང་ཡང་། །མ་དག་ཀྱང་
པ་དག་བྱིར་མཚོ་རྒྱུ་གསུངས། །སྟོན་ཡུལ་བསྟེན་རྩོགས་གསོ་བྱུང་ཡན་ཞེས་པའི། །ཆབ་ཏུ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྡར་གསོ་བྱུང་ཞེས། །སྐྱར་ཏེ་དགེ་ཚུལ་བསྐབ་
བྱིན་འོད་ལྡར་གསུངས། །ཡན་ལག་གཅིག་བྲལ་པམ་པའི་སྟོ་བོ་སྟེ། །མཚམས་བཙབ་མཚམས་གཏོགས་ཀྱན་དང་མཚམས་བྱིར་དྲུག་གཉིས་བྲལ་
པམ་པའི་སྟོ་བོ་པོར་ཡང་བ་བཞི། །ལྟག་མའི་སྟོ་བོ་སྟེ་ལྡར་ལྟེ། །རྒྱང་བྱེད་སོར་བཤགས་ཉེས་བྱས་གཅིག་ལ་བཤགས། །དེ་ལྟར་མིང་རིགས་སྟོ་ནས་
བྱིར་བཙབ་བྱས། །མཐར་བཙབ་རྟེན་མ་འབྱོར་དང་མཚན་ཀྱང་དང་། །དགུ་བཙོམ་ཐོབ་དང་བདེན་མཐོང་རྩམ་ཐར་རྟོགས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
བསྟོམ་བདུན་གྱིས་རྒྱང་བ་དག །བདེན་མཐོང་ཆོན་རྒྱུད་བ་ལྡར་མོ་ཡང་། །དག་བྱིར་དོན་དམ་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་པར་གསུངས། །བྱིས་པར་དགེ་འདུན་མི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དབང་ཕྱིར་ན་དེས། ཁ་སྤྱོད་ནན་ཏུ་མེན་ཡང་ཆད་ལས་འདོད། དགེ་ལྡན་སྤང་བ་ནན་ཏུ་ཡུལ་མེན་ཏེ། དེ་ལ་སྟག་མ་འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །
གང་ཟག་གཞིར་བཅབ་སྟག་མ་རང་གི་སྟེ། གཞན་གྱི་དེ་ནི་འཆང་བའི་ལྷང་བྱེད་དོ། ཁ་གཞན་གནས་པའི་གཞི་ནི་ཉེར་མའི་སྟེང་། བསྟེན་ལ་བ་
བསྟན་པས་ས་གཞན་ཉེར་དུག་གོ། བེའ་མོ་རྣམ་འཐག་དབྱེ་བ་ལེ་བཞི་སྟེ། རྩར་བཞིན་སྟོ་མགུ་སྟོད་པ་བཅོ་ལྔ་དང་། རྩན་པ་བཅོ་ལྔ་ལྔ་ལྔ་པའི་
དོན་ལ་དབྱུང། དེ་སྟེང་བཞུགས་སྤང་བསྤང་སོགས་ལྔར་དང་འདྲ། དེ་ལ་བསྟེན་ལས་སྟེ་དོ་བོའི་སྟོས། རྩར་བ་ས་གཞན་གནས་དབྱུང་བདུན་
དང་བསྟེན། རྩང་བ་ས་གཞན་བཞུགས་སྤང་བསྤང་འབྱེད་བཞི། རྣམ་པར་དག་པ་ས་གཞན་གཞན་རྣམས་སོ། རྣམ་གྲངས་སྟོ་ནས་གཉིས་ཏེ་ས་
གཞན་ལ། རན་ཏུ་བྱས་དང་མ་བྱས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དབྱུང་བདུན་བཞུགས་སོགས་བསྟེན་ལ་བཅས་དངོས་པོ་གཞན། བསྟེན་བྱེད་སྟོ་ནས་ས་གཞན་
ཆེ་ཆུང་གཉིས། སྟོ་མགུ་བཅོ་ལྔ་དོ་བོ་ཉེད་ཆོལ་དང་། བསྟེན་བྱེད་ལོ་འདི་དག་ཁྱད་པར་སྟོད་ལྔ་སྟོད་། དམན་སྟོད་ལྔ་ལེན་ཆུང་དུའི་དམན་སྟོད་
མེན། སྟོ་བ་འཁོར་བས་སྟོ་སྟོད་ལས་གྲོལ་ཀྱང་། མགུ་བ་མཐོས་པས་སྟོ་ལྔ་ལས་གྲོལ་ལོ། །

ཡོངས་སྟོད་གཞི་ལ་གང་གིས་སྟེང་བ་དོ། སྟོ་མ་དག་ལྟ་མཐུན་སྟེང་བྱར་ལེ་འགས་མེན། བྱད་མེད་ཀྱིས་སྟེང་ཆོན་མཆན་མཐུན་འང་དགོས། །
གང་ལ་སྟེང་ཡུལ་སྟེ་ལྔ་གསོ་བྱང་ལྔ། རན་པ་གནས་བྱུངས་དགེ་འདུན་འབྱེད་རྩུམ་མེན། ལ་སོགས་བརྒྱད་ལྔ་ལོ་དབེན་པའི་གནས་སྟེང་། །
ཆོགས་དབྱུང་སྟེང་གསུངས་ཆོགས་ནང་ཉེས་བྱས་ཡིན། སྟེང་ཆོ་དང་པོར་བསམ་བྱའི་གནས་སྟེང་བསམས། བརྟག་བྱའི་གནས་སྟེང་བརྟག་པར་བྱ་
གསུངས་པ། རང་ལ་སྟེང་བྱེད་མཆན་ཉེད་ཆོང་མ་ཆོང་། སྟེང་བྱ་ཡུལ་དུས་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་འོ། སྟོགས་འགར་སྐབས་མེ་འབྱེད་ལ་བརྟོད་
བཅས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟོད་བཅས་བྱས་ཞེས་བརྟོད་སོགས་སོ། སྐབས་འབྱེད་ཁས་མེ་ལེན་ལ་ཕུར་བཅས་ཏེ། མི་མཉེན་པ་འམ་དམ་ཤོད་འདུལ་བྱིར་
རྟ། ཕུར་པར་གདགས་བཞིན་སྟེང་བའི་གཞི་དང་ནི། གང་དུ་བྱུང་བའི་གནས་སོགས་གསལ་བྱེད་པའོ། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཁས་མེ་ལེན་ལ་གཉིས། །
བརྟོད་པ་ཡིན་ན་དོ་བོ་ཉེད་ཆོལ་སྟེན། ཤེས་བཞིན་ཁས་མེ་ལེན་ན་མ་མཐོང་དབྱུང་། །

ལས་བྱའི་གཞིར་གསུངས་ཆོས་ནི་མདོ་མདོ་ན་ལོ། ཆོས་མེན་སྟོགས་ལ་རིས་བརྒྱད་ཕྱག་མི་བྱ། འོན་ཀྱང་དགེ་སྟོང་མ་སོགས་སྟན་ལས་ལྔར་། །
དེ་ལ་བཟོད་པར་བྱ་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས། དེ་རྩེས་མཐུན་པ་སྟེན་པ་གསོལ་བཞིའི་ལས། དེ་འོག་མཐུན་པའི་གསོ་སྟོང་སྟེན་གསོལ་བཞི། དེ་འོག་
སྟན་ཅིག་མཐུན་པའི་གསོ་སྟོང་བྱ། མི་བྱང་གཞི་བརྟེན་ཞི་བྱེད་བཟ་ཤིས་ཏེ། རྩེ་བྱ་བྱ་བྱ་ཡི་རངས་དང་། ཀྱན་སྟེང་སྟོང་དང་ལན་ཆོ་དང་། ལམ་
དང་སོར་གཉིས་དཀྱུགས་དང་གདོང་། གསེར་གྱི་བྱང་བ་བྱ་བ་ནི། མི་བྱང་བ་ཡི་གཞི་བརྟེན་ཡིན། ཞེས་ཏེ་ཆོས་མེན་བྱས་ན་ཨ་ལ་ལའི། བྱང་བར་
བྱེད་པ་བྱ་བྱ་བྱ་འོ། ཞེས་སོགས་རྩུམ་པར་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་གསལ། སྟོ་མི་སྟན་མ་གཏོགས་པར་མཆོམས་གཅིག་ཏུ། ཁ་སྟོང་འོས་པ་བརྒྱད་ཡན་
སོ་སྟེན་གྱི། ཆོས་མེན་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་དབྱེ་བ་འོ། །

འཁོར་ལོ་བྱེ་བ་ལུང་གཞི་ལས། འོ་མ་ཤ་དང་ལན་ཆོ་དང་། གོས་དྲས་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ་སྟོག་སྟོགས་བསྟེན་བཞུགས་ལྔར་། །
ཆུལ་ཤིང་བྲིས་ནས་དགེ་འདུན་བྱེ་བ་སྟེ། ཞག་ཏུ་མི་གནས་དེ་བར་ལམ་ལྔ་ཆད། དབྱེན་དང་དགེ་འདུན་སྟེང་བར་འབྱེད་པོ་ལྔ། བཅས་པའི་དང་
པོ་བ་བྱིར་སྟག་མ་དཀའ། །

ཆོད་རྩེ་བྱ་བྱ་ཡོད་པ་རྣམ་བཞི་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉེད་ལ་ལོག་སྟེ་རྟག་སྟེ་སོགས། སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་གདམས་དག་ལ་སོགས་འཛིག་ སྟེང་བཅས་
སྟག་མ་མེད་ན་ཆོད་རྩེ་མེན། བཞི་བ་ལས་ལ་འདུ་བ་མི་སྟེར་བའོ། མི་མཐུན་སྟེན་ལ་འཁོན་འཛིན་ཆོད་པའི་དངོས། ཆེ་ལོང་དབྱེན་འབྱེད་བྱིར་མི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གདམས་ཕྱིར། ལྷུང་ཕྱིར་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚོད་པ་བཞི། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་དབྱེ་བ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། མི་གདམས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་རྒྱ་བཅས་ནི། ལྷུང་བ་
ཡོད་ཀྱང་སྒྲིང་ལ་མི་ཉན་པའོ། ལྷུ་མེད་ཀྱང་བྱ་ལོ་ལོག་གཡེམ་གྱིས། སྒྲིང་བ་ལྷ་བྱ་སྒྲིང་བའི་གཞི་མེད་དང་། མངོན་ཚན་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་བྱུང་
བ་ལ། ཉོ་ཚོང་གིས་སྒྲིང་གཞི་གཞན་རྩིས་སྒྲུབ་དང་། ཁང་འཐུང་ཡང་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་མི་ཤེས་པར། སྒྲིང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པ་ལ་མི་སྟོས་དང་། ལྷོས་པར་མ་
ཤེས་སྒྲིང་བ་རྣམ་བཞི་འོ། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་ལ་གཉིས་ཉེ་སྒྲིང་བྱ་དེས། བྱུང་བ་ཤེས་ཤིང་དྲན་བཞིན་ཚོད་པ་དང་། བསྐྱོག་པའོ་དང་བོ་ལ་
ནི་རྣམ་གསུམ་སྟེ། ཕྱིར་འཕྲོས་མེད་པ་ཁོ་རང་གཉིས་ཅན་ཚོད། རེ་གཉིས་ཕྱོགས་བཅས་ཕྱིར་འཕྲོས་ཉེ་ཆོད་དང་། མཚམས་ནང་དགོ་འདུན་མཐའ་
དག་ཚོད་པ་འོ། ཞི་བྱེད་གཅིག་གིས་ཚོད་ཀྱན་ཞི་བ་དང་། ཚོད་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་ཀྱན་འཇུག་དང་། སོ་སོར་ཞི་བྱེད་སོ་སོར་སྦྱར་བ་འོ། དང་པོ་
འཆི་བཞིན་པ་འམ་བསྐབ་དབུལ་ལོ། གཉིས་པ་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ། དངོས་སམ་བརྒྱད་པས་ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇུག་གསུམ་པར་འགྱེད་
ཕྱིར་ཚོད་སོགས་ཞི་བྱེད་བཞི། དང་པོར་མངོན་སུམ་དང་ནི་གང་མང་གཉིས། མངོན་སུམ་ལའང་བརྒྱད་དེ་མཚོ་རྒྱུག་ལས། རྒྱལ་དང་གཟུང་དང་
དགོ་འདུན་གཞི་བོ་དང་། གསལ་བ་དང་ནི་གསལ་བའི་བསལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་གཞན་དང་ཕྱེ་སྒྲིང་འཛིན་པ་དང་། གནས་བཏན་མཐུ་དང་
ཐུན་པའི་མངོན་སུམ་མོ། ཞེས་གསུངས་སྒྲིང་ཕྱིར་རྒྱལ་མངོན་སུམ་ནི། བརྒྱལ་ལན་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཏན་འབེབ་པོ། གང་མང་ཞེས་བྱ་
ཚུལ་ཤིང་བེམ་པ་སྟེ། ལྷ་ཕྱིར་ཡིན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱིར་ནི་མིན། མི་གདམས་ཕྱིར་ཚོད་ཞི་བྱེད་ལ་གཉིས་ཉེ། ལྷུ་བཅས་ལ་ནི་མངོན་སུམ་འདིས་བྱེད་
ཀྱང་། ལྷུ་མེད་གསུམ་ལ་དྲན་པའི་འདུལ་བ་དང་། ཐུ་མར་མ་སྒྲོས་འདུལ་བའི་དག་པ་སྟེར། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་གཉིས་ངོ་ཤེས་ཞི་བྱེད་གསུམ། ཕྱིར་
འཕྲོས་མེད་པའི་ཞི་བྱེད་ཡང་གཉིས་ཉེ། ལས་མི་ལེན་ཞིང་མི་འཚོས་ཕྱིར་ཚོད་ན། ལས་སྒངས་ནས་ནི་ཕྱིར་བཅོས་བྱ་བས་ཞི། ལས་མི་ལེན་ཕྱིར་ཅན་
ཚོད་སྒངས་པས་ཞི། ཕྱིར་འཕྲོས་ཉེ་ཆོད་པ་ལ་མངོན་སུམ་སྟེ། ཀྱུན་ནི་ཅ་བཀའ་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་འདུད། མི་ཤེས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིང་ཚོལ་སྦྱིན། ལས་
ལ་ཚོད་ན་ལས་ལ་མཐུན་པ་སྦྱིན། ཚོད་པ་འབྲུལ་བ་ཅུང་མཐུན་སྦྱར་བྱས་ན། ཕྱིར་འཕྲོས་མེད་སོགས་མི་གདམས་ཕྱིར་ལ་སྦྱར། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་
ལའང་གཞི་མེད་སོགས་བཞི་སྦྱར། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་པ་དང་པོར་ལས་སྒངས་པས། ཞི་གསུངས་གཉིས་པར་སྦྱར་ཞིང་གཉིས་པ་ལ། མངོན་སུམ་
གསུངས་པ་དང་པོར་སྦྱར་དུ་ཅུང་། ཚོད་པ་མཐར་བསྐྱལ་བ་ནི་མཐར་དབྱུང་ངོ་། འཐབ་ཅིང་མ་ཞི་པ་ལ་བཞེགས་པ་དང་། བརྒྱངས་ཉེ་མ་ཞི་བ་
ལ་ཕྱིར་འགྱེད་དོ། ཕྱོགས་རེས་གཅིག་གིས་གཞན་མིང་སྟོས་ནས། མཐོལ་ན་ཀྱན་གྱི་ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི། ལ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིང་ཚོལ་ནན་ཏུར་ཉེ། ལྷུང་ཕྱིར་ཚོད་
དགོ་འདུན་དབུས་སུ་བཞག་ནས་བྱ་གསུངས་ཕྱིར། རྒྱན་མཐར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་མ་གསུངས་ཕྱིར། བཞེགས་བཞིན་མཇུག་དུ་བཅོད་གསོལ་
གསུངས་ཕྱིར་ཟེར། གསོལ་འདེབས་རྣམ་འབྱེད་མེད་ཀྱང་ལུང་གཞིར་གསུངས། ནན་ཏུར་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་གསུངས་པའང་འཚོལ། ཚོད་པ་
བཅུ་གཅིག་སོ་སོར་མངོན་སུམ་ཀྱང་། ལན་གསུམ་བསྐང་བའི་ཞི་བྱེད་སོ་གཉིས་སོ། ཞི་བྱེད་བསྐྱུས་ན་ལོ་ངོ་ལས། མངོན་སུམ་དྲན་པ་མ་སྒྲོས་དང་།
དེ་བཞིན་གང་མང་ངོ་བོ་ཉིད། རྩ་རྣམས་བཀའ་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ལས་སྒངས་པར་ཡང་བྱ་བའོ། ཞེས་ཉེ་བདུན་ལོ་མཚོ་རྒྱུག་ལས། བརྒྱད་པ་ལས་ལ་
མཐུན་པ་སྦྱིན། གཞུག་ལག་ཁང་མཚོག་གཙང་ཁང་ཁྱམས་དང་བཅས། ལྷུལ་བའི་བཀའ་བཀོད་རི་མོ་རྣམ་བཀའ་བར། ཞིང་མཚོག་རྒྱན་གཞོན་རིམ་
པའི་མཇོང་བཟང་གིས། བཤད་སྒྲུབ་བྱ་བ་ལས་ཀྱིས་བསྟན་པ་སྦྱོངས། །

འདི་ནི་བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་རང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ལ་ལྷ་ཐུན་སྒྲིན་ལམ་གྱི་སྒྲིང་གཏུགས་པས་རྩ་བ་སྟོ་འཛིན་ངོས། དེར་མི་གསལ་བ་ལ་འགྲང་དགོས་རྣམས་
དཔེ་སྟོན་གང་བཞིས་དྲན་ཐོར་གསལ་པ་ཅན་སྟག་བྱིས་སུ་བཏབ་པ་ལས། ཕྱིས་དཔེ་རིམ་པར་འབྱུང་ཉེ་ཆོས་གྱི་ཆེན་པོ་དཔལ་ཐུན་བཀའ་ཤེས་འབྱུང་གི་དཀའ་རམས་འཛིན་གྱི་ཆོས་གྱི་པ་རྣམས་ནས་

ལ་རྩེ་གྲང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཚོད་པ་ལ་ཕན་སྐྱོད་ཆེ་བར་འདུག་པས་པར་དུ་འཁོད་དགོས་ཞེས་པར་ཡིག་བཏབ་ཟེན་འདུག་ཀྱང་། སྤྱིར་དང་པོ་ནས་རང་གི་བཞེད་ཚོ་ཙམ་དུ་བསམ་ནས་ཉེ་ཆོག་སྒྲིན་མའི་ལྷགས་སུ་མ་བྱས་ཤིང་། ལྷག་པར་དེ་སྐབས་ཚོད་པ་ཆ་ཚང་མ་སོང་བས་གོང་འོག་མ་འབྲེལ་བ་ལྷ་བྱ་རེ་གཉིས་འདུག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཚུ་ཟད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་སྒྲིན་མའི་ནམས་ཀྱིས་དཔལ་པར་མཛད་ན་ལེགས་སོ། །

འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་གསུང་སྤྱད་ཐུག་གིས། །ཉེས་ལྷང་རྟོག་པའི་དྲི་མ་རབ་སྤངས་ནས། །ཆོས་འདུལ་བྱ་མཆོད་སྤྱོད་ཐུག་གི། །
བསྐྱབ་གསུམ་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག ། སའ་མཆོད་ལོ།

(4) སྒྲིན་མའི་ལྷགས་ལྷ་པོ་ལ་ཕན་པ་མཁོ་སྤྱོད་པ་དང་ནི་མ་གུས་བསམ། །ཤིང་གཙོད་ཟུར་དུ་བཟང་བས་དུག་བྱས། །

(5) སྒྲིན་མའི་ཆེད་དང་།

(6) སྒྲིན་མའི་བརྟན་དང་།

(7) སྒྲིན་མའི་རིམ་ལྷག་དང་།

༡༡༽ ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་བསྟན་དོན་ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོར་འབྲུག་པའི་གྲུ་གཟིངས་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ། །

ཆོགས་གཉིས་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་སྟེ། དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཆོས་མཛོད་གསུང་། སྒྲིབ་བྲལ་ཏིང་འཛིན་འབུམ་བཟའི་ཐུགས། འགྲོ་འདྲན་ཤུག་
སང་གེར་འདུད། ཨ་ཁྱི་མངོན་ཕྱོགས་ལ་སོགས་ལ། ཆོས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་རིག་པ་ལས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། བྱ་དན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་
ཡུལ། བསོད་ནམས་ཆོད་དང་མཐོ་རིས་དང་། འབྱུང་འབྱུར་དེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཆོགས་རང་གི་དོན། འགྲོ་བ་བྲངས་པ་
གཞན་གྱི་དོན། ཆོས་སྟོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཆོགས་ཏེ། འདི་དང་གཉིས་པའི་ཁྱད་པར་དབྱད། སངས་རྒྱས་བཙུང་ཐུན་འདས་ཞེས་པ། སྒྲོས་མིན་ཉེ་
ཆོག་གུས་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་བཤད་རྣམ་བཤེ་བྱ་དང་། སྒྲེ་མཐའི་སེམས་དཔར་རིམ་གདགས་ཕྱིར། བྱུང་བ་བཙུང་ཐུན་འདི་མཐའ་ཅན། འདིའི་
ཞེས་བྱུག་པའི་འབྲུ་མང་དང་། འདིས་ཞེས་གསུམ་པ་བྱེད་ཆོག་ལ། བྱུར་བ་གཉི་ག་འགལ་བ་མེད། གང་གྲེལ་སྒྲོབ་མས་ཉོན་མོངས་མིན། མ་སྤངས་
བཞེད་པར་མཛོད་རྒྱུ་བཤད། མི་འཐད་སྤངས་པའི་བྱེད་བྱ་གིས། རྣམ་ཐུང་ཞེས་གང་གྲེལ་གསུངས་ཕྱིར་རོ། རང་གིས་ཐོབ་པ་ཆད་ཚུལ་ཏེ། རྟེན་
ཡང་སྒྲེ་མི་བྱང་མི་དགོས། གཞན་གྱི་དང་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་འདུན་པ་ལ། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ཕྱིར་མཛོད། ར་ནི་ཆོས་གཅིག་ཡོངས་སུ་
མ་ཤེས་ཤིང་། མ་སྤངས་སྟུག་བསྟུལ་མཐར་བྱེད་མི་སྤོང་། མཛོད་རྒྱུ་རྒྱ་བཞི་མི་ཤེས་ཕུན་པར་བཤད། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཟབ་ཤེས་བྱ་རིང་བ་དང་།
ཡུལ་དང་དུས་དང་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་རིང་། རྒྱ་མཚན་བཞི་པོ་སྤང་བྱ་ཅམ་མིན་ལ། དེ་མཐུས་སྒྲོ་འདས་ཆ་བཞི་རྒྱ་བཞི་ལོ། ངས་ནི་འདི་ཡི་ཐར་
པ་ཡི། ས་བོན་ཤིན་ཏུ་ཕ་བ་དག ཆོན་ནམ་རྩོལ་གསེབ་ན་གསེར། བག་ལ་ཞ་བའི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། དེ་སྐད་མདོར་གསུངས་སྟེ་གཅན་གྱིས། མ་
བྱའི་མདོངས་ནི་གཅིག་ལུ་ཡི། རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཆོགས་པ། ཀྱུན་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། དེ་མཁྱེན་པས་ན་ཀྱུན་མཁྱེན་སྟོབས། གཏུན་དུ་ཞེས་
པས་ཁྱད་བྱེ་ཞིང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཆོགས་ཤུགས་ལ་བསྟན། དངོས་བསྟན་དང་བྱ་ལམ་ཞུགས་ཏེ། ཐར་ཆའི་དགོ་ཅ་སྟེན་གསུངས་ཕྱིར། རྒྱུད་མ་
དར་རྒྱུ་ལམ་མ་ཞུགས། ལ་ཡང་ཐར་ཆའི་དགོ་ཅ་བཞག ཟག་མེད་ཤེས་རབ་གཙོར་གྱུར་པའི། ཟག་མེད་ཕུང་པོ་དོན་དམ་མངོན། སེམས་ལས་
འབྱེད་ལ་ཤེས་རབ་གཙོ། རྩེས་འབྲང་བཅས་པའི་ཡིན་པ་མེད། གཟུགས་མེད་ཕུང་པོ་བཞི་པར་མཆིམས། གསུངས་ཀྱང་དེ་ནའང་ཟག་མེད་ཚོམ། །
ཐུན་ཡང་ས་དེས་བསྟུས་མིན་ལ། ཟག་མེད་གང་དུ་སྒྲེས་པའི་ཡིན། གསུངས་པའི་སྟེང་ནས་འདི་ལ་དབྱད། འདི་ལ་སྤོང་སྟོན་ཡོད་མོད་ཀྱི། སོ་ཐར་
སྟོན་པ་དང་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་རྩེས་འབྲང་མིན་ཕྱིར། ཐོབ་བྱེད་ཆོགས་སྒྱུར་ལམ་མངོན་པ། མཐོང་ལམ་གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་སྟོན། གསུངས་
པ་ཤིང་རྟེན་ཡི་གེ་མོར། སྟེ་བདུན་དོན་ཀྱུན་མ་བསྟུས་ཀྱང་། གཅེས་གཅེས་བསྟུས་ཕྱིར་དེ་ཡི་མཛོད། ཡང་ན་སྟེ་བདུན་འདིའི་འབྱུང་གནས། ཡིན་
ཕྱིར་དེ་ལ་མཛོད་ཅས་བྱ། འགྲོ་བ་བྲངས་ཕྱིར་སྟེ་བདུན་ནི། སྟོན་པའི་གསུང་བཞིན་བདག་ཀྱང་བཤད། བྱ་ཡི་ཚོམ་པ་ཁོ་ན་ལ། བྱུར་ན་རྟག་འོག་
འབྲེལ་མེད་འབྱུར། ཡི་ཤེས་ལ་འབྲུག་གཙོ་བོ་སྟེ། དེ་དག་ནམ་མཐའ་སྤང་སྟུན་སོགས། བཤད་ཀྱང་བྱེ་སྟུས་མདོར་འདོད་ལ། མ་རངས་པས་ནི་ལོ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཞེས་པ། བདུན་ལ་མ་རངས་ཆོག་ཡིན་གསུངས། འོན་ཀྱང་དོན་བཀག་དེ་བཀག་འགྱུར། ལས་ལེན་མི་མཐུན་མང་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་སྒོ་བ་
དཔོན་གྱི་སྒྲིན་ཡིན། རྩེ་བདུན་གྱི་བོ་དག་བཅོམ་ཡང་། མིན་པར་དཔེ་སྟོན་ལ་ཅིག་འདོད། །

ཕུང་བོས་མ་བསྐྱས་ལམས་སོགས་ཀྱིས། བསྐྱས་ཀྱང་ཀུན་བྱང་རིམ་མེད་ཕྱིར། མ་བཤད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་སྒྲོས། ཆོས་ཞེས་བདག་གཉིས་
འགོག་ཕྱིར་རོ། དམིགས་པ་མཚུངས་ལྡན་གཉི་གའི་སྒྲོས། རྒྱས་པར་མ་ངེས་དག་བཅོམ་མིག། མཚུངས་ལྡན་མེད་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཏེ། གཟུགས་ཅན་
བཅུ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ། གཅིག་ཏུ་སྒྲོམ་སྤང་ཉིད་ཕྱིར་རོ། སྒྲིས་ཀྱང་ཅམ་མིན་འགོག་ལམ་ཡང་། མཁའ་ལ་ཆགས་སྤང་མི་སྒྲི་ཡང་། འོག་པར་ཉ་
བའི་རྣམ་པ་མང་། སྤེད་པས་བབྱང་ལ་གཞན་འབྱུང་སྟེ། གཤེར་བའི་རས་ལ་རྩལ་བཞིན་ལོ། ཉོན་མོངས་ཟག་པའི་བདག་ཉིད་མཚུངས་ལྡན་རྣམས།
ཁོད་ཀྱི་དམིགས་སོགས་སྒྲོ་ནས་ཟག་དང་འབྲེལ། འཕེན་གྱིད་ལས་ནི་སྤེད་པའི་ཟག་པས་བཅིངས། ཞོང་མར་ཟག་པའི་ས་བོན་རྩེ་སྤྱེ་འབྲངས།
དེ་སྒྲིད་དམིགས་པ་ཟག་དང་རྩེ་སྤྱེ་མཐུན། ཟག་ཟད་ཕུང་བོ་ཟག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། རྟོག་དང་གཉེན་བོ་མིན་སོགས་བཤད་པ་མང་། ཟག་མེད་
ཡུལ་ཅན་དུག་བོ་དམིགས་པའི་སྒྲོས། ཟག་བཅས་ཡིན་ཀྱང་རང་དམིགས་སྒྲོས་ཟག་མེད། ཟག་བཅས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཁོ་ནའི་ཕྱིར། ལངས་རྒྱས་
ཐོབ་པ་ཟག་མེད་གསུངས་པ་དབྱེད། སོ་སྒྲིས་འགོག་གཉིས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཏེ། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད་གསུངས་ཕྱིར། གནས་མས་
མུང་འདས་གཅིག་ཏུ་བྱེ་བྲག་པས། རྩལ་སོགས་འགོག་གྱིད་ཡང་སྒྲ་ངེས་བབྱང་དོན། རྒྱང་ཉེན་སྒྲིས་དང་མ་སྒྲིས་འགོག་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པར་བྱ་
བའི་དབང་བྱས་རྩེ་སྤྱེ་གསུམ། རྣམ་མཁའ་འགོག་མེད་སེམས་མཐུས་གཞན་འགོག་སྤྱི། མཚོད་སྒྲིན་མའི་མདོར་འགོག་པ་འདྲ་མིན་གསུངས། །
རྩེ་ཐ་དང་ཀྱང་འདྲ་རྒྱ་མེད་ལ་དགོངས། རྒྱུན་མ་ཚང་བ་བརྟག་མིན་ཁོ་ན་མིན། མི་རྟག་སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲི་བའི་བསམ་གཏན་གསུམ། འགོག་ཕྱིར་
སྒྲི་ལ་གཏན་སྒྲོས་གཞན་ཕྱིར་གཞན། དེ་དང་བརྟག་མིན་རང་སྟེ་འགོག་པ་ལ། ད་ལྟའི་ཟག་བཅས་བརྟག་འགོག་གཞི། མ་འོངས་མི་སྒྲིའི་ཟག་མེད་
གཞན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་རྣམ་གསུམ་སྟེ། གཞན་དུ་གཡེང་བའི་དག་བཅོམ་གྱིས། མ་མཐོང་འགག་འགྱུར་གཟུགས་འཛིན་མིག། དན་འགྲོའི་སྒྲི་བ་
རིམ་བཞིན་ཏེ། སྒྲི་ལ་གཏན་དུ་གཤེས་བཅས་པའི། སྒྲི་བ་སྤྱེ་ལ་ལྡན་པ་དབྱེད། ཅིག་ཅར་ཐོབ་གཞི་དག་བཅོམ་འབྲས། ཐོབ་མ་ཐག་པའི་མིག་དང་
ནི། རྟོག་ཏེ་ཆོ་ན་སྒྲི་བྱང་ལ། གཉིས་པར་མི་སྒྲིའི་ཆོས་ཅན་དུ། འགྱུར་ངེས་རྣམས་སོ་རྒྱལ་སྤྱས་མར། མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིས་ཉོན་མོངས་པ། ཆེན་
པོའི་གཉེན་བོ་སྒྲིས་པ་ན། ཉོན་མོངས་ཆེན་བོ་མ་འོངས་པའི། འགོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་ཐོབ་གསུངས་དབྱེད། །

འདི་ལ་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲི་བའི་ཆོས་ཅན་མེད་དེ། རྒྱུད་ལྡན་གྱི་དེ་གཏན་མི་སྒྲི་བའི་ཆ་ཐར་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཡང་དུ་མ་ཆོགས་དགོས་ཕྱིར། བྱས་པའི་སྤྱིང་དུ་འདུས་
པ་བསྟན། འདུས་བྱས་མདོར་རྒྱས་རིམ་པའང་ཡིན། མི་སྒྲི་རྣམས་ཀྱང་དེར་བྱང་སྟེ། ལྷས་གནས་ལ་ཡང་འོ་མ་བཞིན། གཏན་གཞི་གཏན་གྱི་རྒྱ་ཡི་
དོན། གཞི་བཅས་བྱེ་སྒྲིས་རྒྱ་ཅམ་ལ། བཤད་པ་འདིར་བྱང་སྒྲིར་མིན་ཏེ། གཞི་ལས་གནོད་ཅིང་གསུང་རབ་ལས། རྩེ་བོ་ཉིད་དམིགས་ཀུན་སྒྲིར་
དང་། རྒྱ་དང་ཡོངས་བབྱང་གཞི་ལྡང་བཤད། ལྷ་གནས་དོན་ནི་གང་སྟེ་ལས། དུས་ཀུན་པ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། རྣམ་གྲངས་མེད་དང་མི་གཡོ་
བ། ལྷ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་མིན། ཞེས་སོ་དབྱིབས་འདི་བྱེ་བྲག་ལ། ལ་དོག་དབྱེ་བ་དགོས་དབང་དོ། ལག་
པས་རྩ་སྒྲི་བེན་མ་བེན། གཉིས་འདོད་ཀུན་བཏུས་དང་མཐུན་ཡང་། འདིར་བཀག་འོན་ཀྱང་སྤྱིང་བའི་སྒྲི། བེན་པའི་མི་སྒྲི་སྒྲིན་གསུངས་དབྱེད། །
སྒྲིན་པ་རྣམ་རིག་གསུང་གཙོར་དགོངས། མཆོམས་རྒྱུ་གང་བ་མེད་གསུངས་ཀྱང་། བཀྲེས་སྒྲོམ་མ་གཏོགས་ལྡ་ཆར་ཡོད། སྤང་གིས་གཞལ་མེད་སོ་
སོར་དགོངས། དཀར་སོགས་མཚན་ཉིད་རིང་སོགས་གནས། གཟུགས་ལམས་ཉེར་ལྷ་ཀུན་བཏུས་གསུངས། རྣམ་རིག་མིན་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར།

།འདྲོང་པ་བྱེ་སྒྲིན་ཐལ་འགྲུང་བ། །རང་ཀུན་སྒྲོང་བའི་སེམས་གཞན་རིག་བྱེད་མིན། །རང་གི་ཐ་སྟངས་འཇུག་པ་གཟུགས་གཞན་ལ། །རག་ལས་ཁྱད་པར་
བཞི་ལྟ་ཆོས་སྒྲིམ་ཆེད། །གཟུགས་དང་བྱེད་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་དེ། །ཆོས་རིག་བྱེད་མིན་དོན་ལོ་ཁྱད་པར་ལ། །དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཡེང་དང་
སེམས་མེད་ཀྱང་། །རྒྱ་བོའི་ཁྱད་པར་དགོ་དང་མི་དགེར་དེས། །རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱན་མཆོག་རྩིས་འབྲེལ་ཏེ། །རྒྱ་ཡི་ཁྱད་པར་འབྱུང་བཞི་རྒྱར་བྱས་
སོ། །མིག་དང་རིག་བྱེད་ཐོབ་པ་རིམ་བཞིན་གཙོད། །དེས་ཆོག་ཁྱད་པར་རྒྱུ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །བརྗོད་ཅེས་རང་ཉིད་གཟུགས་སྒྲིམ་འདྲོང་སྒྲིན།
།སྐབས་འདིར་སྒྲིན་རྒྱལ་འདུས་བཟང་གིས། །འདི་ལ་མ་ཚང་བསྟན་བཅོས་འགལ། །ཉམས་དང་དེ་མིན་དེ་ཉིད་ཐལ། །ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིག་བརྗོད་ཁྱད་པར་
དུ། །བྱ་བ་ཁྱད་པར་མ་བྱས་སོ། །ཞེས་ཏེ་རིག་མིན་དང་པོ་ནི། །རྒྱན་མིན་མཆོན་ཉིད་མ་ཚང་སྒྲིན། །རྒྱན་ནི་རྩིས་སྒྲིམ་གྱུ་བྱ་བ་ལྟར། །རིག་མིན་རྩིས་གྱུ་བ་
བཤད་པར་འགལ། །གཡེང་དང་སེམས་མེད་ཁོ་ནའི་ན། །སེམས་བཅས་སྐབས་ཀྱི་རིག་མིན་ཉམས། །རྩིས་འབྲེལ་ཞེས་པས་མ་གཡེང་དང་། །སེམས་
བཅས་བསྐྱེད་ན་རིག་བྱེད་སོགས། །དེ་མིན་པ་ཡང་དེ་ཅུ་ཐལ། །སེམས་བཅས་གཡེང་བས་བསྐྱེད་པའི་བྱིར། །འབྲེལ་པའི་ཡང་སྒྲིམ་གཅིག་ལྟ་གོ། །
བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བའི། །ཁྱད་པར་མ་སྒྲིམ་སྒྲིན་ཡང་འཇུག །དེ་བྱིར་རང་གི་འདྲོང་པ་ནི། །བྱས་པ་དང་ཡང་མི་འདྲ་བའི། །སེམས་
བའང་སེམས་མེད་པ་ལ་གང་། །ཡུང་བསྟན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས། །དེ་ནི་རྒྱུ་རིག་བྱེད་མིན་འདྲོད། །ཅེ་ན་སྒྲིན་དག་ཡོད་མིན་ཏེ། །མཆོ་
བཞིན་དང་པོ་འདྲ་རྒྱན་ཐུན་ཡིན། །རྒྱན་ཡང་སྒྲིམ་ཅན་བཀྲགས་ཡོད་ཡིན། །མ་གཡེང་སེམས་བཅས་ཡང་སྒྲིམ་སྒྲིམ། །རིག་བྱེད་སེམས་བཅས་ཁོ་ནར་
འབྱུང་། །གང་ཟག་གཉིས་བྱིར་ཡང་སྒྲིམ་གཉིས། །ཆོས་ཀུན་འདིར་བརྗོད་ག་ལ་དགོས། །གཡེང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། །ཟེར་བཞིན་ཅ་བར་
སེམས་མེད་ཐོན། །ཡང་སྒྲིམ་མེད་ཟེར་འགལ་བ་སྟེ། །དང་ཡང་ཀྱང་འདྲོད་གཅིག་བྱིར། །རྒྱ་ཆེ་གཏོས་ཆེ་ཐ་གྲུ་ཆེ། །སྒྲིམ་སྒྲིག་ཁམས་བཞིན་འཇིག་
ཏེན་ན། །འབྱུང་གསུམ་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་བཤད། །རྒྱང་ནི་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བཞིན། །གཡོ་བའི་ཁམས་ཀྱི་རིག་བྱིར་བཤད། །ཐུར་བཞིན་ཁ་
དོག་དབྱིབས་ལ་ཡང་། །བྱེ་སྒྲིམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་བཞི་བཞག །དཔེ་སྒྲིན་ས་བོན་ཚུལ་དུ་འདྲོད། །ཁམས་ནི་རྒྱ་ཡི་དོན་ཡིན་ཡང་། །འདིར་ཁམས་དེ་
དེ་ཡིན་པ་དགོས། །ཀུན་བཀྲས་དེ་ལ་སྒྲིམ་བཞི་བཤད། །ཐོང་ཡང་ཐོང་བ་ཡིན་མི་དགོས། །མཚན་མར་འཛིན་ཡང་མཚན་འཛིན་མིན། །དེ་ནི་བདག་
འཛིན་ཡིན་བྱིར་རོ། །སྒྲིན་གྱི་སྒྲིམ་ཐུང་ཁྱད་པར་ཅན། །སེམས་གཅིག་ལས་གཞན་སེམས་བྱང་སོགས། །མེད་དེ་མིད་པ་འཕོ་བའི་མདོར། །སེམས་ཉིད་
གཉིས་སྒྲིམ་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཆགས་སོགས་སྒྲིམ་བ་འཇུག། །དང་ལ་སོགས་པར་སྒྲིམ་བར་འདྲོད། །ཉོན་མོངས་དགོ་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན། །བཅུན་པ་རྩ་
རྩ་ལྟེན་ནི། །སེམས་བྱང་ཆོར་འདུ་གཉིས་སྒྲིམ་འདྲོད། །ཡུང་བོའི་དོན་མ་ཤེས་པས་ནོངས། །བཅུན་པ་ཀུ་ལྟ་རྩ་རྩ་ནི། །ཆོར་འདུ་རིག་སེམས་བཞི་ཅན་སྒྲིམ།
།དེ་དག་མི་འཐད་བསྐྱེད་པ་ལས། །ལྟ་ཉིད་འཐད་པ་མེད་བྱིར་དང་། །དེ་ཡི་གནས་སྐབས་སྒྲིན་བྱིར་དང་། །བྱེད་རྒྱ་བྱེད་ཐོག་མེད་བྱིར་དང་། །ཡུང་དང་
འགལ་བར་འགྲུར་བྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ་ཡུང་པོ་ལྟ་པོ་མི་འཐད་དང་། །བྱེད་པ་གཞན་བྱིར་ཐ་དང་ཐལ་བ་དང་། །གཅིག་ལ་གནས་སྐབས་གནས་སྐབས་
ཅན་ཡང་འགལ། །སེམས་དང་གཅིག་བྱིར་སེམས་བྱང་དགོ་མི་དགོས། །ཡུལ་དབང་སོགས་རྒྱ་འདྲ་བྱིར་འབྲས་ཁྱད་མེད། །ཆགས་པས་སེམས་ཉོན་
མོངས་བྱས་ཡུང་འགལ་ལོ། །བསྐྱེད་པའི་ཡུང་འདིས་འཇུག་ནས་སེམས་སེམས་བྱང་། །རྩིས་ཐ་དང་ཟེར་གཉིས་ཀའི་རྩིས་སོ་སོར། །གཟུང་རྒྱ་ཡོད་པས་
རྩིས་གཞན་མི་འགྲུབ་སྟེ། །བྱས་དང་བྱས་གཟུགས་སོ་སོར་གྲུབ་བྱིར་རོ། །རྩིས་མཚུངས་རེ་རེའི་དོན་བྱིར་འདིར་མི་གཞོད། །

དུག་པའི་ཉོན་བྱིར་ཡིད་བཤད་ལ། །གོས་དམར་ལྗེ་པས་སྒྲིང་དུ་བཤད། །སྒྲིང་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་སྒྲིམ་འབྲེལ། །མདོ་ལས་དུས་གསུམ་བྱེ་
ནང་ཕྱ་རགས་དང་། །དན་པ་གྲུ་ལོ་ཉེ་རིང་སོགས་གསུངས་དོན། །བྱེ་སྒྲིམ་ཕྱ་རགས་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་དང་། །དན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་།

བསྒྲིག་པ་གཞན། ཉེ་རིང་ད་ལྟར་དང་གཞན་ནོ་བཙུན་པས་ནི། སྤྱི་འགའ་ཡིད་དབང་ཡུལ་ངན་ཡིད་མི་འོང་། ཉེ་རིང་སྤང་མི་སྤང་ངོ་ཆོས་སྒྲིབ་
མིན། བྱེ་སྤྱོད་ཁམས་བཞིན་ཕུང་པོ་རྩལ། སྒྲོལ་དཔོན་གཟུགས་རྩལ་གཟུགས་ཕུང་བཏགས། བྱེ་བྲག་བཤད་པར་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་ཕུང་
པོ་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། སྤྱི་རབ་རྩལ་ཡང་ཕུང་པོར་འགྱུར། གཟུགས་རྣམས་ཀྱི་ཕུང་ཞེས་བརྗོད་ཆོ། སྤྱི་རབ་ཕྱོགས་སམ་བཏགས་པར་འགྱུར། ཕུང་པོ་ལྔ་
ཡི་འགྲེལ་བར་འདུག་སྟེ། སེམས་ཅན་ཕུང་དོན་ཁྱུང་ཁྱུང་ཕྱིར། རྩལ་གསུམ་རེ་རེ་འདུང་ཕུང་པོ་ཡིན། འདི་ལ་མདོ་སྤེལ་པ་ཡིས་མདོར། སེམས་ཅན་
བསྐྱེད་ནས་ཕུང་པོ་ཞེས། གསུངས་པར་འགའ་ཟེར་སྤྱང་བའི་དོན། མེད་ཕྱིར་སྤེལ་རྩལ་རྩལ་གསུམ་གྱིས། བསྐྱེད་ཕྱིར་སྒོ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོས། ཕུང་
པོར་བྱེ་སྤྱོད་བཞག་པའདུག་བཞག ཆེར་བས་བྱིམ་པ་འདུ་ཤེས་སམ། ལྟ་བུས་རབ་བྱུང་ཚུང་ཕྱིར་དང་། ཕུང་པོའི་རིམ་རྒྱུད་ཕྱིར་ཡང་དོ། དེ་ནི་རྣམ་
བཞིན་རྟགས་དང་། གྲུ་ཉོན་སྒྲིབ་པའི་རིམ་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲོང་ཆོར་ཟས་འདུ་ཤེས་ནི། བྱ་ན་འདུ་བྱེད་བྱ་པོ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ཟ་པོས་འདོད་
ཁམས་ནི། འདོད་ཡོན་གཟུགས་ཁམས་ཆོར་བས་བྱེ། གསུམ་ནི་འདུ་ཤེས་ཅེ་འདུ་བྱེད། བྱེ་བྲག་དོན་གཉིས་དགུ་ལས་གཞན། དབང་དོན་འདིར་ནི་
ཤེས་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་སྒྲིབ་མཆེད་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། གཙོ་བོའི་དོན་གསུམ་ཐོགས་ཕྱིར་དང་། བསྟན་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གཟུགས་ཕྱིར་རོ། ཕུང་པོའི་མིང་
ཅན་ཕུང་པོས་བསྐྱེད། ཟིལ་གཞོན་ལ་སོགས་སྒྲིབ་མཆེད་དེ། གླ་མར་བསྟེན་ཞིང་ཆགས་བྲལ་དང་། མི་བསྟེན་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་རྟོན་བྱེད། མི་འདོན་
གཞན་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན། མི་སྟོན་རང་གིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད། མི་དཔྱད་མི་སྟེན་སོགས་བསྒྲིམས་པས། ཆགས་བྲལ་རྣམ་གྲོལ་སྒྲིབ་མཆེད་ལ། བཅོ་བརྟུང་
ཁམས་དོར་ལྷག་མ་ཞེ་བཞི་ཡང་། དེར་འདུས་སོ་སོར་བཟངས་པས་རེ་གཉིས་ནི། ཁམས་ནི་བཅོ་བརྟུང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཞི། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་
རྣམ་ཤེས་ཁམས་ཏེ་དྲུག འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་རྣམ་འཛོལ་འབྱུང་ཁམས། གཞོད་མེད་ཁམས་དང་མི་འཛོལ་ཁམས་ཏེ་དྲུག སྟེན་བསྐྱེད་
བདེ་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཁམས། ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་མ་རིག་ཁམས་ཏེ་དྲུག ཆེར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་བཞི། འདོད་ཁམས་གཟུགས་
དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་ཏེ་གསུམ། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་འགོག་པའི་ཁམས་ཀྱང་གསུམ། འདས་དང་མ་འོངས་ད་ལྟར་ཁམས་ཀྱང་གསུམ། འ
དམན་པ་གྲུ་ཞོ་མ་བར་མའི་ཁམས་གཞན་གསུམ། དགེ་དང་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཁམས་གསུམ། སྒྲོལ་དང་མི་སྒྲོལ་དེ་གཉིས་མིན་ཁམས་གསུམ། འ
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཁམས་གཉིས་འདུས་བྱས་ཁམས། འདུས་མ་བྱས་ཁམས་གཉིས་ཏེ་རེ་གཉིས་འདོད། བཅོ་བརྟུང་དྲུག་ཚན་གསུམ་དང་བཞི་
ཚན་གཅིག སྟེན་ཚན་དྲུག་དང་གཉིས་ཚན་གཉིས་བཅས་པའི། ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན། བཅོ་བརྟུང་གྱིས་བསྐྱེད་འདོད་
ཁམས་དང་རྩལ་གསུམ། ཕུང་མ་བསྟན་དང་སྒྲོལ་དང་མི་སྒྲོལ་མིན། དམན་སོགས་ཟག་བཅས་འདུས་བྱས་བཅུ་གཅིག་གོ། ཆོས་ཡིན་བཅོ་བརྟུང་
མཁའ་དང་ཆགས་སོགས་དྲུག སྟེན་བསྐྱེད་སོགས་དྲུག་ཆོར་འདུ་འདུ་བྱེད་གསུམ། འགོག་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ་འགོག་པའི་ཁམས། ཆགས་བྲལ་
སྤངས་དང་འགོག་ཁམས་གསུམ་བྱས་མིན། ཆོས་ཡིད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་དུ་འདུས་པ་ནི། གཟུགས་མེད་གཉིས་སྒྲོལ་མི་སྒྲོལ་ཟག་མེད་ལ། ལྷ་ལྷའི་རྣམ་
ཤེས་དྲི་རོ་བཞི་བསལ་བའི། ལྷག་མ་བཅུ་བཞིར་འདུས་པ་གཟུགས་ཁམས་གཉིས། གཟུགས་སྤང་ཡིད་ཁམས་རྣམ་ཤེས་ཁམས་དྲུག་དང་། ཆོས་ཁམས་
བཅུར་འདུ་དགེ་དང་མི་དགེ་གཉིས། ལྷས་དབང་དགེ་བ་ཡོད་ན་འདི་དང་འགལ། རྣམ་ཤེས་ཁམས་སུ་འདུ་བ་རྣམ་ཤེས་གཉིས། བྱི་ནང་གསུངས་
ཕྱིར་སྤྱོད་བར་གསུངས་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་བྱའི་གདགས་གཞིར་གསུངས་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སོ། རང་ལྷགས་རྣམ་མཁའ་མ་བྱས་བྱ་གསོགས། རྣམ་
མཁའི་ཁམས་ནི་བྱས་ཕྱིར་མི་མཚུངས་སོ། འབྱུང་བཞི་སྤར་བཤད་ལྷག་གཉིས་འདིར་བཤད་ཀྱི། བཅོ་བརྟུང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འཆད་བྱེད་མིན། །

ཁུ་དང་སྐམ་གཉིས་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཐོགས་གཞན། མི་ཉ་ཁུ་མིན་བྱིས་པ་གསོད་དང་མི། འཁྱུག་པ་ཉ་དང་སྒྲིན་མ་འཇུག་ལ་སོགས་སོ། ཡུལ་ལ་ཐོགས་དང་སྐྱབ་པའི་ཐོགས་པ་ལ། ཁུ་བཞི་སེམས་དང་ཡུལ་ཁྲ་དབང་པོ་རྟག དཔེགས་བཅས་ཡུལ་ཅན་ངེས་ཕྱིར་མུ་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཐོགས་དཔེགས་པར་མི་ཐོགས་དབང་པོ་ཁྲ། གཉིས་ཐོགས་སེམས་དང་གཉིས་མིན་ནམ་མཁའ་སོགས། དབང་ཤེས་དངོས་ཉིད་རྟོག་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རྟོག་རྩིས་བྱ་རྟོག་མེད་ལ། དཔོན་པོ་ནས་མདོ་ལས་རྟོག་བྲལ་གསུངས། རྩིས་བརྒྱད་རྩལ་མིན་བསགས་རྩལ་རྒྱུད་། ཁམས་བཞི་སྟེག་བྱེད་འཇལ་བྱར་སྟེ། ཁ་ཅིག་མེད་མེད་ཅམ་འདོད། རང་གི་ཁྲ་ནི་རྒྱ་མཐུན་ལས། བྱུང་ཡང་བྱུང་བ་གཞན་གཉིས་ལས། གཞན་དུ་མེད་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད། སྐྱ་ནི་རྩམ་སྐྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འདོད་དགུར་དབྱུང་བས་ཚོག་ཕྱིར་དང་། བཅད་ནས་སྤར་ཡང་འབྱེན་བྱུང་ཕྱིར། ཐོགས་མེད་ཁམས་བརྒྱད་གཉིས་ལས་བྱུང་། རྒྱས་བྱུང་མེད་དེ་མི་བསགས་ཕྱིར། གང་ལས་མ་བྱུང་རྟག་རྩིས་ཚས། ཐམ་ཚས་ཡིད་རྩམ་ཤེས་ཀྱི། རྟོགས་གཅིག་རྒྱ་མཐུན་ལས་མིན་ཏེ། ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་འོ། སྒྲིན་ལམ་ཡིན་ཡང་གཉིས་པ་ཡི། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གསར་སྐྱེས་ཀྱང་། གཉིས་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་ཚས་བཟོད་ཀྱང་། ཟག་མེད་ཁྲ་མའི་རྒྱན་ནམ་དཔུ། འདི་ནི་དཔེགས་བསལ་སྒྲིན་བྱེད་ཡིན། མིག་གསར་ཐོབ་ལ་རྩམ་ཤེས་གསར་མིན་པ། འདོད་ན་དབང་པོ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ། རྩམ་ཤེས་བར་དོའི་དུས་ནས་ཐོབ་ཟེན་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་གཉིས་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་དེ། མིག་ཐོབ་རྩམ་ཤེས་གཏན་མ་ཐོབ་པ་ཡིན། མིག་ཤེས་གསར་ཐོབ་མིག་གསར་ཐོབ་མིན་པ། གཟུགས་མེད་གཉིས་སྐྱེས་མིག་ཤེས་མདོན་བྱེད་པའོ། དཔོན་དང་ལུང་མ་བསྟན་ནི་འདིར་འབྲལ་མེད། མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་ཅམ་མདོན་བྱེད་ཕྱིར། དེ་ཡིས་མདོན་མ་བྱས་པར་ཐོབ་མིན་ཏེ། དེ་ནི་འདས་ཐོབ་བཅས་པར་ཐལ་ཕྱིར་ལོ། གཟུགས་མེད་མ་ཟད་འདོད་དང་དང་པོ་ལས། གཉིས་པར་སྐྱེས་ཀྱང་འདྲ་སྟེ་དེར་སྐྱེས་ཆོ། ཁྲ་མའི་མིག་ཤེས་ཐོབ་པ་བཏང་ཕྱིར་རོ། མཉམ་ཐོབ་གཟུགས་མེད་ནས་ནི་འདོད་པ་དང་། རྒྱུངས་པའི་བར་དོར་སྐྱེས་པའོ་ཐུན་ཚུལ་ཡང་། མིག་དང་ཐུན་ལ་མིག་ཤེས་མི་ཐུན་པ། དེ་མདོན་མི་བྱེད་བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ། བསྐྱོག་པ་དཔུས་ལོང་མར་པོ་མིག་ཉམས་སོགས། ཡིན་ཏེ་འདོད་ན་མིག་ཤེས་ངེས་ཐུན་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཟུགས་མེད་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག མ་སྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་མིག་ཤེས་ནི། རྟེན་མིན་དུག་དང་དུག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། གསུངས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་གོང་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཆོ། ཉོན་མོངས་ཅན་གཉིས་དགེ་བ་སྐྱེས་ཐོབ་རྟེན། དབྱ་བཅོམ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་ཆོ། གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གཉིས་དང་སྐྱབ་སེམས་རྟེན། མ་སྐྱབ་བསྟན་ན་བདུན་དུ་འཇུར་ཕྱིར་རོ། རྩིས་ཁམས་རྟེན་བཅས་རྩམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་དོན། ཡིན་ཕྱིར་མི་འདྲ་མ་མཐོང་འགག་འཇུར་དང་། མི་སྐྱེས་དབང་པོ་རྩམ་ཤེས་དེ་མཚུངས་ཉིད། གཟུགས་སོགས་ཁྲ་ནི་རྩམ་ཤེས་སོ་སོ་ལ། རྟོག་ནས་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉི་ག་ཡིན། རུབ་ཕྱགས་པ་ཡིས་མི་སྐྱེས་དབང་པོ་ལ། རྩམ་ཤེས་ཐུན་དང་མི་ཐུན་གཉིས་སུ་བཤད། རྩམ་ཕྱིས་ཡུལ་མཉམ་འཛིན་གསུངས་ཆེ་རྒྱུད་དོ། མཐོང་སྤང་མཚན་ཉིད་ཐོབ་པའང་མཐོང་སྤང་ཡིན། དེ་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་མ་ངེས་ལ། འདིར་འཕྲོས་དབང་པོའི་སེམས་པ་ལས་གང་དཔུད། གོང་མའི་ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མི་བརྟེན། འོག་མའི་མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མི་མཐོང་། རྩེ་འཕྱལ་དང་ནི་གཞན་བརྟེན་མ་གཏོགས་ལོ། གོང་མའི་རྩམ་ཤེས་འོག་མའི་མིག་ལ་མིན། ཤེས་དང་མི་འདྲ་གཉིས་པར་འོག་མདོན་བྱེད། དེ་ཕྱིར་དང་པོའི་མིག་སྒྲིན་ས་ཀུན་མཐོང་། མིག་ཤེས་གོང་འོག་ས་གསུམ་མཐོང་བ་ལྟར། ལུས་ལའང་གོང་འོག་རང་སའི་གཟུགས་མཐོང་ཁིང་། ཅི་རིགས་པར་ནི་གསུམ་གའི་རྩམ་ཤེས་བརྟེན། འདི་དག་ལུས་རྩ་སྐྱ་ཤེས་བཞིར་ཡང་སྐྱར། དབང་ཡིད་གཉི་གའི་ཡུལ་ཁྲ་ཡིད་ཡུལ་གཞན། སྟོག་ཚར་དྲི་མེད་དང་སོགས་ཚས་ཀྱི་བྱེད། རང་ཁམས་བཅུ་གཉིས་དབང་པོའི་གཞན་མ་ཡིན། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

༥ རང་གི་དོན་ལ་སྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི། ཆ་ནས་བཞག་པའི་འདུས་བྱས་དབང་བོའི་དོན། །ཕྲ་ཡིས་ལྷས་མཛེས་བསྐྱེད་དང་རྣམ་ཤེས་སྦྱེད།
།ཐུན་མོང་མིན་ཡུལ་ལ་དམིགས་རྒྱ་བཞིན་དབང་། །གཉིས་ཀྱིས་པོ་མོ་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། །སྐད་གཟེངས་མཐོ་སོགས་བྱུང་པར་གཉིས་ལ་དབང་། །
།སོག་གིས་མཚམས་སྒྱུར་སོག་འཛིན་གཉིས་ལ་དབང་། །ཡིད་ཀྱིས་བྱེ་མར་སྒྱུར་ཞིང་དེའི་དབང་གིས། །ལྷས་སོགས་དགེར་འགྱུར་མཐུན་པར་དབང་།
བྱེད་གཉིས། །དེ་དག་མི་འཐད་མཛེས་བྱེད་དབང་རྟེན་ཡིན། །རྒྱུད་བས་མི་མཐོང་བསྐྱེད་ལ་རྣམ་ཤེས་གཙོ། །དབང་བོ་མེད་ཀྱང་པོ་མའི་དབྱེ་བ་རུང་།
།ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སོག་མཚམས་སྒྱུར་བྱེད་མིན། །མཚམས་སྒྱུར་བྱེད་པོ་ཡིད་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་ཡང་། །གསུམ་གྱིས་ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་ལྡན།
།སྟག་མེད་འདས་ཐོབ་སོགས་སྒྲིན་མཐོང་སྒྲིན་གྱི། །ཐང་བྱ་སྒྲོང་ཞིང་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད། །མཛོད་རྒྱུ་གོང་ནས་གོང་དང་ལྷང་འདས་ཐོབ། །
།སོགས་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར་ཞེས་བསྒྲུབ། །ལས་ཀྱི་དབང་བོ་ཕྲ་སོགས་མི་བགྱང་སྟེ། །སྒྲིན་བསྐྱོབ་དགོས་ཁས་ལེན་རྒྱུ་མེད་འགྲོ། །ཁས་ཀྱང་གཏོང་།
བྱིར་རོ་གངས་ངེས་རྒྱ་མཚན་ལ། །བྱེ་སྒྲིན་བཞོད་ཀྱང་རང་ལུགས་འཇུག་པའི་གནས། །མིག་སོགས་དུག་དང་སྦྱེས་པ་པོ་མོ་གཉིས། །སོག་གནས་ཆོར་ཕྲ་
ཉེར་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་འོ། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོག་པའི་དབང་བྱས་རྟེན། །དང་སོགས་ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་སྦྱེ་བ་དང་། །ཀུན་ཤེས་གནས་དང་ལྡན་པས་
དགའ་ལ་སྦྱོང། །

བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་གཞན་ན། །ཕྲར་བྱེད་བདེ་བ་ལྷས་ཆོར་ཡིན། །དེ་ན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡང་། །སེམས་བདེ་ཡོད་དེ་ཆོས་བཅུ་དུག
།ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས། །སེམས་བདེར་ཐང་བྱ་རིས་ཕྲར་གསུངས། །དང་སོགས་ལམ་མ་ཁྱགས་ནས་ཡོད། །ཀུན་བཅུས་དང་ནི་བསྐྱེད་བ་
ལས། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་ལ། །སྒྱུར་མཐོང་མཐོང་སྒྲིན་གཉིས་གཉིས་བཤད། །ཀུན་ཤེས་ལྡན་ནས་བསྐྱེད་བར་མཐུན། །བཟོ་གནས་སྦྱོང་
ལས་སྤུལ་སེམས་སོགས། །རྣམ་སྒྲིན་མིན་ཏེ་འབད་བྱེད་ཕྱིར། །ཆོ་ཡི་གཏོང་འཛོག་ཚུལ་ལ་ཡང་། །རྣམ་མིན་འདོད་ཚུལ་གཏོང་འཛོག་ཚུལ། །སོག་
ཆེད་བྱུང་པར་གཏོང་འཛོག་གི། །དགོས་པ་བཞི་འོ་དང་བོར་ཡང་། །ཡོ་བྱད་ལུལ་ནས་རབ་མཐའ་ལ། །ཁྱགས་ལས་ལངས་ཏེ་སྒྲིན་ཆོག་གིས། །ཆོ་རྒྱུར་
བསྐྱུར་བྱིར་ཆོ་འཛོག་པ། །ཁ་ཅིག་ཆོ་འདིའི་རྣམ་སྒྲིན་ཟེར། །ལ་ལ་ཕྲ་མའི་ལས་སྟག་མ། །བསྐྱོམ་མཐུས་དངས་བྱིར་ཕྲ་མའི་ཟེར། །དབྱངས་སྒྲིགས་
བསམ་གཏན་རྒྱས་བྱུང་སྟེ། །འདོད་པའི་ལྷས་ལའང་ཏིང་འཛིན་མཐུས། །བསམ་གཏན་སས་བསྐྱུས་འབྱུང་བ་ཆོར། །མཐུན་དང་འགལ་བ་མཛོན་བྱས་
ནས། །རིས་བཞིན་འཛོག་དང་གཏོང་བར་སྒྲ། །སྒྲིན་དཔོན་དེ་ཆོ་རྒྱས་བྱུང་དང་། །སྟག་མའི་རྣམ་སྒྲིན་ཆ་གཉིས་བཞག །སོག་ནི་གཅིག་ཏུ་རྣམ་སྒྲིན་
དུ། །སྒྲིན་དཔོན་མི་བཞེད་གང་སྤེལ་གསལ། །བཅུན་པ་མཐའ་ཡས་གོ་ཆས་ནི། །ཆོ་ཡི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་ལས། །མཐོང་ཆོས་སྦྱང་བར་རིགས་མིན་ཏེ།
།མཐོང་ཆོས་དབྱེ་བ་འཆད་འགྱུར་བྱིར། །གཉིས་པའང་མི་རིགས་མཐོང་ཆོས་ལ། །སྦྱོང་འགྱུར་ལ་སོགས་འཛོལ་བར་འགྱུར། །གཟུགས་ཀྱི་འབྱུང་བས་
གཞོད་མེད་བྱིར། །གཏོང་བ་མི་འཐད་ཆོ་འཕོས་པར། །ཐལ་བྱིར་སྒྲིན་པའང་བཏང་འགྱུར་ཟེར། །སྒྲིན་དཔོན་སོག་གི་སྟག་མ་ནི། །འདོད་བྱིར་སྒྲིན་
འདི་འབྲེལ་བར་དཀའ། །ལན་ལ་བྱེ་སྒྲིན་མཐོང་ཆོས་འབྲས། །ཡིན་ཡང་སྒྲིན་མེད་མཚོད་རྟེན་སོགས། །གསོས་པས་ཆོ་འཕེལ་མཛོད་གསུངས་བྱིར། །
འདིར་ཡང་མི་འགལ་ཤུགས་བསྟན་ཡིན། །རིས་མཐུན་གནས་བྱིར་བཞི་བའང་ཉམས། །ཆོ་དང་ལོངས་སྦྱོང་རྣམ་སྒྲིན་ནི། །སྒྲིན་པས་བསྐྱུར་བ་གཏོང་
འཛོག་ཚུལ། །སྒྲིང་གསུམ་རྟེན་ལ་དུས་མི་སྦྱོར། །རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཞིག་གིས་བྱེད། །སོག་ཆོ་གཅིག་ཀྱང་སྒྲིན་ད་ཉིད། །འབྲས་དང་རིས་གནས་ཆོ་དང་
ནི། །འཛོལ་སོག་སོགས་འདོད་ཚུལ་མང་། །གཏོང་འཛོག་དགོས་པ་སྒྲིན་དཔོན་གྱིས། །འཆི་དང་ཆོ་ལ་མངའ་བ་རྟེས་གསུངས། །བྱེ་སྒྲིན་བདུད་རྒྱལ་ཤེས་
ཆེད་དེ། །ཡངས་པ་ཅན་དུ་འཛོལ་བཏང་བས། །ཡུང་བཅོམ་བྱིན་ཆུབས་འཆི་བདག་བཅོམ། །འཆི་བདག་^{མཆོམས་}གྱུད་ཀྱི་ཡུལ་བཅོམ་འབྲུལ། །རྣམ་པར་

སྒྲིན་པ་བརྩ་གསུམ་ལས། །འདྲོད་པར་དང་པོར་ལུས་སྟག་གཉིས། །མེར་མེར་ལུས་ཀྱང་དབང་བོ་མིན། །ཡིད་དང་བཏང་སྟོམས་སྟག་དེ་ཆོ། །སྒྲི་མིང་
ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་གསུངས། །མཆིམས་མཛོད་དེའི་ཆོའང་ཡིད་སྟག་ལ། །རྣམ་སྒྲིན་ངེས་མེད་ལ་དགོངས་གསུངས། །རྩུས་སྒྲིས་མཚན་མེད་མཚན་
གཅིག་དང་། །མཚན་གཉིས་པས་ནི་དུག་བདུན་བརྒྱད། །ཕྱིར་མ་ངན་སོང་ཁོ་ནར་ཡོད། །མིག་སྟག་སྟག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་བརྒྱད། །གཟུགས་
གཏོང་འདྲོད་ན་མཚན་ལྔར་བཞིན། །དགེ་བས་འཆི་ལ་ལྔ་ལྔ་བསྟན། །དབང་བོ་འཕྲོས་ན་ཆོར་གཉིས་ཏེ། །མཐར་གྱིས་ཕྱིར་མེ་འོང་གི་འབྲས། །དབང་
བོ་བརྒྱད་དང་དགུ་ཡིས་འཛོམ། །ངེས་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་པན་ཚུན་དུ། །ཡོད་པར་མ་ངེས་སེམས་མེད་གཉིས། །གསུམ་པའི་ཟག་མེད་བདེ་ཐོབ་པའི། །
གཟུགས་མེད་ཕྱིར་མེ་འོང་དག་བཅོམ། །ངེས་ལྔ་གསུམ་དང་དེ་བཞིར་ལྔ། །འདི་ནི་བརྩ་གཅིག་ལྔ་མིན་ནས། །བསམ་གཏན་མཐའ་དང་
གཟུགས་མེད་གྱི། །སོ་སྒྲི་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་བ་ལྔ་ཕྱིར་ལུས་ལྔ་ལ། །ལྔ་དང་མི་ལྔ་གང་ཡིན་དཔྱད། །མིག་སྟག་བཞི་དང་ལྔ་པ་
ནི། །ངེས་ལྔ་གསུམ་ལུས་རང་སྟེ་ལ། །ཡིད་བདེ་ལྔ་ཡང་བདེ་སྟེ་ལ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སོ་སྒྲི་ལ། །བདེ་མེད་ལུས་བདེ་དེ་ཕྱིས་སྒྲི་
དང་པོས་
བསྟན། །གསུམ་པའི་སེམས་བདེ་མ་ཐོབ་ཕྱིར། །ཞེ་ན་མ་གྲུབ་གསུམ་པ་ཡི། །སེམས་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལྔ་ཕྱིར། །འོན་ཀྱང་གསུམ་པའི་སེམས་ཐོབ་
མིན། །སྟག་བསྟུལ་ལྔ་པ་ངེས་ལྔ་གསུམ། །ཆགས་བལ་ཡིད་མི་བདེ་ལྔ་དངས་ཕྱིར། །ཆོར་གཞན་བཞི་དང་བདུན་ལྔ་ནོ། །སོ་མོ་ཡིད་མི་བདེ་གསུམ་
ཡང་། །ལྔ་མའི་བདུན་སྟེང་རང་སྟེ་བརྒྱད། །དང་སྟག་ངེས་ལྔ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད། །ཀུན་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ཡི་སྟེང་། །བདེ་གཉིས་རང་སྟེ་བརྩ་གཅིག་གོ། །
ཀུན་ཤེས་ལྔ་པ་འང་གཞན་བརྩ་འདྲ། །ཟག་མེད་བདེ་གཉིས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ས་འཕྲོས་ཟག་མེད་གཏོང་རྒྱ་མིན། །དབང་བྱུངས་གཏོང་ཡང་
རྩོམ་འབྱུར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་པ་འདྲོད་རྟེན་ཕྱིར། །ཆོར་བཞི་དང་སྟག་སྟག་ལུས་ཡིད། །འདི་ལ་སོ་མོ་གང་རུང་གི། །དབང་བོ་ངེས་ལྔ་ཞིབ་ཆ་
གཉིས། །བཤད་ཀྱང་འདྲོད་ལྔ་བཞི་ཡིས་གཞོད། །དགེ་མེད་འདྲོད་ན་འཆིང་ལྔ་ཕྱིར། །ཕྱིས་པ་དྲི་མེད་མ་གཏོགས་པའི། །བརྩ་དགུར་ལྔ་རྣམས་
སྟོམ་ལྔ་མིན། །མཚན་གཉིས་བྱུང་བས་གཏོང་ཕྱིར་རོ། །ཆགས་བཅས་འཕགས་པར་མཚན་གཞན་དོར། །དྲི་མེད་གཅིག་སྟེ་བརྩ་དགུ་རུང་། །དེ་ལྔ་
དགེ་སྟོང་སྟག་ཀྱང་རུང་། །ཕྱིར་མེ་འོང་ལ་མང་ན་ཡང་། །བཅོ་བརྒྱད་ཡིད་མི་བདེ་ལྔ་དངས་ཕྱིར། །

གཞི་ལྔར་སྒྲུབ་བ་སྟོག་པའི་ཕྱིར། །རྩུས་གྲུབ་ལྔ་བཤད་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་། །སྟོབ་དཔོན་རྩུས་བརྒྱད་འདུས་པའི་རྩུས། །རྩུས་པར་བཞེད་ཕྱིར་
རྩུས་རྩལ་མེད། །བྱེ་སྟོན་རྩུས་རྩལ་སྟོ་ཡིས་ཀྱང་། །གཞིག་མེད་ཆེ་ཆུང་བསགས་རྩལ་འདྲ། །དེ་བརྒྱད་འདུས་ཀྱང་མི་ཆེ་སྟེ། །བྱེ་མ་རྩུ་དང་མེ་ལྔ་གས་
བཞིན། །ཀུན་ཀྱང་འབྱུང་བཞི་གཟུགས་དྲི་རོ་རེག་བཞིའི། །བདག་ཕྱིར་སྟག་ཤེར་མི་འདྲ་མེད་ཅེས་ཚོད། །བྱེ་སྟོན་ཆེ་ཆུང་ཤས་ཟེར་མདོ་སྟེ་པས། །རྩུས་
པ་ཅམ་ཕྱིར་ཚོད་ལན་གཉི་ག་བཀག། །མཚན་ཉིད་གྱིས་ན་དབྱིབས་རྩུས་སྟག་ཕྱིར་ལུང་། །སྒྲི་མཆོད་གྱིས་ན་འབྱུང་བཞི་རེག་བྱའི་ཕྱིར། །མང་ཟེར་
རང་ལྷགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡི། །དབང་བྱུས་འབྱུང་བཞི་རྒྱུར་བཞི་བཞི་ཡིན། །འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་ཀུན་སྒྲི་ཡང་། །མ་གཏོགས་པ་
ལ་ཐོབ་མེད་རྒྱུད་གཏོགས་ཀྱང་། །ཁྱུ་མཆོག་ལྔར་ལྔ་བེའུ་ལྔར་འབྲང་བས། །དེ་མིན་གྲིབ་མ་ལྔ་བྱར་ལྔ་ཅིག་འབྱུང་། །སོ་ན་དང་ཕྱིར་འམ་ཞེས་
རྣམ་བཟླ་མཛོད། །

ཀུན་བཏུས་སྟེ་ཆོན་དུག་དང་དགཅིག་གསུངས། །འདིར་ནི་བརྩེད་ངས་ཤེས་བཞིན་མིན་དྲན་པ། །རྣམ་གཡེང་ཉིང་འཛིན་གཏི་ལྷག་མེད་ལྔ་
སྟོས། །བསྟན་ཕྱིར་ས་མང་ལྔ་དང་མ་ངེས་པ། །བརྒྱད་དེ་སེམས་བྱུང་བཞི་བརྩ་རྩ་དུག་གསུངས། །ཀུན་བཏུས་ཀུན་འགོ་ལུལ་ངེས་རྩ་ཉོན་ལ། །དགེ་བ་
བདུན་ཏེ་ཉེར་གཉིས་རྩུ་ཡོད་གཞན། །མདོར་པར་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་བརྩེད་ངས་གཡེང་། །རྩུ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལྷག་མས་ལྔ་གསུངས་ཤིང་། །ལྔ་

ཆོགས་མི་དགའ་ལྷལ་བྱེད་སེམས་ལྷུ་དང་། རྒྱ་བ་ཟས་བྱོད་མི་ཟེན་ཡིད་མི་བྱེད། ར་དང་འདྲ་ཤེས་འབྱུགས་སོགས་ཉེར་བཞི་གསུངས། རྩོམས་
ཀྱང་དོན་བདུན་མི་འགྱུར་དེར་འདུས་ཏེ། འདྲ་བོ་ལྷ་ནི་སེམས་དང་ཉོན་མོངས་པ། ཆེན་བོད་ས་པ་གཉིས་ཡིན་སྐྱོངས་སོགས་བྱུག ཉོན་མོངས་ཁོ་
ནའི་ས་པའི་དབང་བྱས་བཤད། སེམས་ཀྱི་ས་པ་ཁོ་ན་ཆོར་སོགས་ལྟ། ལུ་བཞིའི་ཅི་ཚུལ་དགེ་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད། ས་ནི་གོ་སྐབས་ཅན་དོན་ཁམས་
གསུམ་དང་། སེམས་ཅན་ཀྱན་ཀྱང་ས་མང་བོ་ཡི་ས། ལོག་མོས་སོགས་ལྟ་གཏི་ལྟག་མེད། འཆོ་དང་མི་འཆོ་དགུ་བཏགས་ཡོད། གསུངས་སོ་སྟག་མ་
ལྷགས་འདོར་དཔྱད། མཆོམས་ཀྱི་རྩིས་ཡོད་དོན་ཡང་དཔྱད། སོམ་ཉེར་ཤེས་རབ་ཁྲོ་ལ་འདུན། མ་དང་ལ་མོས་ཤས་རྒྱུད་སྟེ། བ་ཚུད་རྒྱ་མཚོར་རྒྱ་
བཟང་བཞིན། ཀྱན་བཏུས་མ་འདྲིས་བྱ་བ་དཔྱད། དོན་གཉེར་འདུན་པའོ་མོས་པ་དགའ། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིད་བྱེད་དོ། རང་འགྲེལ་བཅུ་
བོ་འདི་དག་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ལ། ཆོགས་པར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་གྲག་གོ ཞེས་གསུངས་གྲགས་ཞེས་འདུན་སོགས་ནི། ཀྱན་ལ་མེད་
པར་ལུང་བོ་ལྟར། གསུངས་བྱིར་འབྱུང་ཚུལ་མི་འཐད་ཅིང་། ཚོལ་བཅས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཚོལ་མེད་འདྲ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉིས། གཅིག་
ལ་འགལ་བྱིར་བྱེ་སྟེ་བཤེ། མཆོན་ཉིད་ལ་ཡང་མ་རངས་སོ། གཞན་ཚོལ་གཞན་ལ་ཚོལ་མེད་ལོ། དམིགས་པ་མི་མཚུངས་ཐལ་བར་འགྱུར། རྟོག་
དཔྱད་རིག་པར་འདུའོ་ལོ། སྟོབ་དཔོན་རང་ཡང་ལུང་བོ་ལྟར། ཡིད་བྱེད་ཀྱན་འགྲོར་གསུངས་པའི་བྱིར། བཏང་སྟོམས་དང་ལྟན་འདོད་དགོས་
ཟེར། མཆོན་ཉིད་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་དཔྱད། གཏི་ལྟག་མེད་པ་སྟོས་བསྟུས་བྱིར། འགལ་ཆེ་གཞན་སྟོན་དགག་སྟེ་ཡིས། གཞན་ལ་རྩ་བ་གཉིས་ཞེས་
བཤད། ལུས་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་དབང་ཤེས་སྟེ། ཀྱན་ལས་བཏུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་དང་། མཆོམས་རྒྱུ་བཤད་ཀྱང་ཡིག་ཆར་མིན། རྟོན་པའི་རྒྱུ་དཔྱད་
འཆོག་པ་བཞེགས། ཉེས་སྟེད་གཡོ་དང་བཟང་རྩ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་འདྲི་ས་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྟན་བྱིར། མཚུངས་ལྟན་གྲོགས་
ཀྱིས་རྒྱུད་བ་དང་། འདི་དག་སྟོམ་སྟངས་ཁོ་ནའི་བྱིར། སྟངས་བྱ་རིས་ཀྱིས་རྒྱུད་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནར་འབྱུང་བའི་བྱིར། འབྱུང་ས་རྟེན་ཀྱིས་རྒྱུད་
བ་ལོ། མ་ངས་རྣམས་ནི་དེ་མ་ཡིན། རྟོག་དཔྱད་ལ་གསུམ་འགྲོད་དང་བོ། གཉིད་ལ་ལྷ་གཉིས་ཆགས་སྟངས་ལ། བྱི་གཉིས་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ལ། རྒྱ་
མཆོན་བར་པ་མ་ཆང་བྱིར། འདོད་སེམས་དགེ་ལ་ངས་ཅན་དུ། ཉེར་གཉིས་མང་ན་ཉེར་བཞི་འབྱུང་། དན་བྱས་འགྲོད་པའི་ངོ་བོ་སྟེ། འདི་ཙམ་ཡིན་
མིན་དཔྱད། ཡིད་ལ་བཅག་པར་དེ་བཏགས་པ། ལུལ་གནས་རྒྱ་མིང་གསུམ་བཏགས་ཡིན། རྩ་བ་སྟོ་ལས་གཞན་མེད་པས། རྩ་བས་གསུམ་ལྟན་མ་
འདྲེས་འདྲ། ཆགས་སོགས་བཞི་དང་ཁྲོ་སོགས་འགྲོད། རང་རང་བསྟན་པས་ཉེར་གཅིག་གོ རྩ་གཉིས་ལ་ནི་བཙོ་བརྒྱད་དེ། འདོད་ན་མ་སྟོབ་ལུང་
མ་བསྟན། སེམས་ཀྱི་བཅུ་དང་རྟོགས་དཔྱད་ལྟན། སྟོབ་པ་ལུང་མ་བསྟན་ཡང་སྟེ། ཉོན་མིན་མ་རིག་ཡོད་བྱིར་ལོ། ཉེ་འོག་པ་ནི་མ་ཁུ་བར། ཅིས་
ཟོས་ཅིག་པར་ཅིས་མ་བྱིས། རྟོམ་འགྲོད་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་། ལུང་མ་བསྟན་ཟེར་བསྟོག་པར་དགའ། དཔྱད་པ་ཡང་ཞེས་ཡང་སྟེ་ཡིས། གཙོ་
འཁོར་མེད་བྱིར་གཡོ་སྟེ་བཀག མདོ་ལྷེ་པ་ཡིས་ངོའི་བྱུང་བར། བརྗོད་པའི་སྟེ་སྟོང་རྟོག་དཔྱད་སྟེ། རྒྱག་པ་དགའ་མིན་ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་བྱིར། །
དེ་ལ་དབྱེ་བ་ལྟེ་བཤེས་སྦྱངས་ལས། རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་། དབང་ཐང་ཆེ་བས་རྒྱག་པ་དག་བཞིན་གཟིགས། བྱེ་སྟེས་
དགེ་དང་མི་དགེ་འབྱེད་པའི་སེམས། དོན་ཤེས་ཡིད་དང་དམིགས་ཤེས་རྣམ་ཤེས་ལོ། དགེ་སོགས་བག་ཆགས་བསགས་སེམས་རྟེན་གྱུར་བྱིར། ཡིད་
དང་བརྟེན་པར་གྱུར་བྱིར་རྣམ་ཤེས་སོ། ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་ཀྱང་དེའི་དབང་བྱས་ཏེ། མ་འོངས་འདས་དང་ད་ལྟའི་བྱིར་ཡང་ངོ། སེམས་ཙམ་
སྟག་བོ་བཀོད་པའི་མདོར། སེམས་ནི་ཀྱན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡིད་ཡིན་ནོ། ལུལ་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་། དེ་ནི་འཇུག་པའི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ནུམ་ཤེས་འདོད། ཅེས་སོ་དབང་པོར་བརྟེན་ཕྱིར་དང་། ཡུལ་འཛིན་ཁྱད་འབྱེད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དམིགས་ནུམ་བཅས་མཚུངས་ལྡན་གསུངས།
།

ཐོབ་ལ་རྟེན་ལྡན་དང་པོར་ཡང་། རྒྱུ་མེད་རྟེན་ཐོབ་ཆོས་བཟོད་དང་། ཉམས་ལས་རྟེན་ཐོབ་མིས་བསམ་གཟུགས། ལྡན་ཐོབ་དེ་ཡི་སྐད་
ཅིག་གཞན། རྟེན་པས་མ་ཐོབ་ལྡན་མ་ཐོབ། དབྱ་བཅོམ་སྤྱིད་ཉོན་མ་ཐོབ་པ། རྒྱུ་མེད་རྟེན་པའི་མ་ཐོབ་དང་། མིག་ལོང་ཉམས་ལས་རྟེན་མ་
ཐོབ། དེ་དག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས། ལྡན་པའི་མ་ཐོབ་བོ་ཡིག་ཆ་ལས། སྒྲུང་ལམ་མཐོང་དང་མི་ལྡན་པ། རྒྱུ་མེད་རྟེན་པའི་མ་ཐོབ་གསུངས། །
དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། ལྡན་པའི་མ་ཐོབ་མ་ཡིན་ན། ལྡན་པའི་དེ་ལ་ནམ་ཞིག་འབྱུང་། ཐོབ་རྟེན་ལྡན་གསུམ་དོན་གཅིག་པ། བཀག་པ་གསུམ་
དུ་ཕྱེ་བ་ཡིན། ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཡོད་མཉམ་མོ། ཡིད་ཀྱི་མ་ཐོབ་སུ་ལ་ཡོད། བྱེ་སྐྱེས་ཐོབ་པ་རྩལ་གྲུབ་སྟེ། མི་སྒྲོབ་ཡན་ལག་བརྩན་ལྡན་ཀྱང་། འཛིག་
རྟེན་པ་ཡི་སེམས་མངོན་བྱས། འཕགས་མིན་ཐལ་བ་རིགས་པ་འོ། སྒྲོབ་དཔོན་འཁོར་རྒྱུར་རིན་ཆེན་ལྡན། མཐོང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཕྱིར་མི་འདྲ་གསུངས།
། འགོག་གཉིས་རྒྱུད་དུ་མ་གཏོགས་ཕྱིར། འགོག་ནུམ་གཉིས་ཞེས་དམིགས་བསམ་གསུངས། རྒྱུ་གསུམ་སོ་སོའི་དུས་གསུམ་ཡང་། རང་གི་ཕྱ་ཕྱི་བར་
ལ་སྒྱུར། མཆིམས་རྒྱུ་འདས་པའི་འདས་པ་ནི། རང་དང་ལྡན་ཅིག་འགག་མ་ཐག ད་ལྟོ་དེ་ནས་མ་འོངས་གསུངས། སྒྲོ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་
འོངས་ཀྱང་། རང་དུས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བར། འཕོས་ཆོད་ཉ་དེ་རྩེས་འདས། ཞེས་གསུངས་མི་སྒྲོའི་ཆོས་ཅན་དཔྱད། མ་གཏོགས་ནུམས་ཀྱི་ནུམ་
བཞི་ནི། བརྟག་མིན་གང་ཟག་དབྱེ་བས་གསུམ། བརྟག་ཐོབ་ཟག་བཅས་གོང་མ་གཉིས། གཞན་དང་ལམ་བདེན་གར་མ་གཏོགས། སྒྲོབ་དང་མི་
སྒྲོབ་མིན་ཐོབ་ལའང་། སྒྲོབ་པར་བྱེད་དང་མི་སྒྲོབ་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་གསུམ། བརྟག་འགོག་སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་ཀྱི། ཐོབ་དང་སོ་སྒྲོབ་
དེ་ཐོབ་པའོ། ཐལ་འབྱུར་བ་ཡང་སྒྲོབ་འཕགས་པར། འདིས་འབྲུབ་ཆོགས་སྒྲོར་སྒྲོབ་མིན་ན། སྒྲོབ་སྐབས་ཆོགས་གཉིས་མ་བསགས་འབྱུང་། སྒྲོབ་
པར་གང་ཟག་དགོས་མིན་ཏེ། སྒྲོབ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མིན་གསུམ་དུ། སྒྲོབ་པའི་བལ་འབྲས་གསུངས་ཕྱིར་རོ། མ་སྒྲོབ་ལུང་བསྟན་མིན་ཐོབ་ལྡན་ཅིག་
སྒྲོ། མིག་ནའི་མངོན་ཤེས་སྤྱུ་སེམས་སྤྱོད་ལམ་བཟོ། ཆེས་གོམས་སྤྱོར་བས་ཁྱད་པར་སྟོབས་ལྡན་ཕྱིར། རྒྱུ་གསུམ་ཐོབ་ལྡན་སོ་ཐར་སྟག་གཅོད་
སོགས། འདོད་པའི་གཟུགས་དང་གོང་མའི་སྒྲོབ་གཟུགས་ལའང་། འདས་ཐོབ་མེད་ཀྱང་དེའི་གཟུགས་དགེ་ལ་ཡོད། འདས་མ་སྒྲོབ་གསུམ་ད་ལྟོ་
བར་པ་མེད། ཐོབ་བྱར་དུས་མཉམ་ཐལ་ཕྱིར་མ་ཐོབ་འགལ། འདས་པའི་འདས་ཐོབ་མཆིམས་ཀྱིས་རང་དུས་ལ། སྒྱུར་བར་འདིས་གཞོད་འདི་དང་
འདྲ་ཕྱིར་རོ། འདས་པ་ལ་ཡང་ཕྱ་ཕྱི་གསུངས་མོད་ཀྱི། རྒྱ་མར་རང་དང་ལྡན་ཅིག་མ་གསུངས་སམ། ཡིག་ཆར་འང་འདས་པའི་ད་ལྟ་ཞེས་པ་ཡི།
ད་ལྟར་འདས་པའི་རང་དུས་ལ་བཞག་དཔྱད། མ་ཐོབ་རྒྱུད་ལྡན་གར་གཏོགས་ས་ཡིས་བསྐྱས། ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཟག་བཅས་བསྒྲོག་པ་གཞན། །
འདོད་ཁམས་ས་འཕོས་ཀྱིས་གཏོང་སྒྲུབ་པས་མིན། སྐལ་མཉམ་སེམས་ཅན་སྒྲོས་པས་འབྱུ་སོགས་གཅོད། ཐ་དད་མིན་སྒྲིའི་སྐལ་མཉམ་སེམས་
ཅན་ཅམ། བྱེ་བྱག་ཐ་དད་སྐལ་མཉམ་ལྟ་མི་སོགས། སྐལ་མཉམ་སྒྲིའི་སྒོ་མཐུན་འཇུག་པའི་རྒྱུར། སྒྲ་ཕྱིར་གཞན་སེལ་མི་འདོད་འདྲ་སྟེ་དཔྱད། །
ངས་འབྱུང་འདོད་པའི་སྒྲོམས་འཇུག་ད་ལྟར་ཐོབ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གཉིས་ལྡན་ལངས་ཆོའདས། སྒྲིས་ནས་སྤྱོད་འབྱུར་གསུངས་ཕྱིར་གནས་
དེར་མེད། དེ་ནི་ཕྱི་མར་འདོད་པར་སྒྲིས་ཕྱིར་རོ། འགོག་པ་ཁིར་གནས་དོན་དུ་སྤྱིད་ཅེར་བརྟེན། རྒྱུ་བྱགས་པ་ཡིས་བྱང་འཕགས་ལྡང་བ་འདོད།
། རང་ལུགས་ཟད་པ་མཁྱེན་དང་དུས་མཉམ་མོ། ཆོ་བསོད་ཟད་འཆི་མུ་བཞིའི་གཅིག་བསྒྲོག་དཀའ། །

སྒྲིབ་པའི་སྐལ་མཉམ་ཁུང་ཆོས་གསུམ། རྗེ་རྒྱལ་དང་ནི་དུས་མཉམ་པ། དབང་པོ་རྒྱ་རྒྱས་མཉམ་པ་འོ། ཟག་མེད་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་ཕྱིར། ཟག་བཅས་རང་སའི་མཉམ་ཁུང་པར། མ་འོངས་གོ་རིམ་མེད་ཕྱིར་དང་། ཀུན་འགོ་སྐལ་མཉམ་རང་འབྲས་ལས། རྩར་སྐྱེས་ངེས་ཕྱིར་དུས་གནིས་པ། ལས་གཞན་ཡོད་ཀྱང་མ་བཤད་ལོ། བྱེད་རྒྱ་རྟག་ཕྱིར་འདིར་མ་བཤད། མདོ་ཐེ་པ་དང་བྱེ་སྐྱ་གནིས། འགོག་བདེན་བྲལ་འབྲས་བྱེད་འབྲས་དང་། མེད་དགག་ཡིན་མིན་ཚད་ཚུལ་མང་། དཔེ་སྟོན་མ་བྱས་དམིགས་རྒྱུ་མིན་ཏེ་མདོར། རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་མི་རྟག་ན། གསུངས་ཟེར་བྱེ་སྐྱས་སྐྱེད་པའི་གསུངས་ཕྱིར་ཟེར། སྐྱེས་བྱ་པ་ཡི་ལྷན་མཚུངས་གནིས། རྟེན་པ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཡོད། ལྷང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་རྒྱས་བྱུང་གཙོད། རྒྱ་མཐུན་འབྲས་ལ་ཆ་གནིས་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ལ་ནི་རྣམ་པ་འདྲ། ཀུན་འགོ་དང་ནི་དཔྱོད་རིས་འདྲ་འོ། དེ་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོའི་རྒྱར། ལུ་བཞི་འདོད་ཆགས་ཀུན་འགོ་མིན། འཇིག་རྫ་རིས་གཞན་སྐལ་མཉམ་མིན། འཇིག་རྫ་རང་རིས་གནི་ག་ཡིན། ཀུང་མཐུས་གང་སྐྱེས་བྱེད་འབྲས་གསུངས། འོ་ན་འགོག་བདེན་འདིར་མི་བྱང་། མ་སྐྱེས་ཕྱིར་ཟེར་གང་སྐྱེལ་ལས། བོབ་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐྱར་གང་གས་གསུངས། རྒྱལ་སྐས་མ་ལས་དེ་ཡིན་ཡང་། རྟག་ཕྱིར་འདིར་ནི་མ་བཤད་གསུངས། ཀུང་སྐྱེལ་བཤད་པ་གཞུང་དང་མཐུན། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ལྡ་ཡིས་འཛིན། འཛིན་པ་སྐྱེད་པའི་རུས་ལྡན་དོན། ཡང་ན་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་དོན། ལ་ཅིག་འབྲས་བྱའི་མཚམས་འཛིན་ཟེར། ལྷན་མཚུངས་གནིས་ཀྱིས་ད་ལྟར་འབྱེན། གནིས་ཀྱིས་འདས་དང་ད་ལྟར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགོ་དག་སྐྱས་བསྐྱས། རྣམ་སྟོན་འདས་པ་ཁོ་ནས་འབྱེན། སྐལ་མཉམ་འབྲས་བྱ་འབྱེན་འཛིན་ལ། དམིགས་མེད་དགོ་དང་མི་དགོ་སྒྲིབ། མ་སྒྲིབ་ལྷང་མ་བསྟན་བཞི་དང་། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱང་དགོ་སྟགས་བཞིར། བཞི་བཞི་བྱས་པས་རེ་བཞི་འོ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་སྟོན་རྒྱ་མེད་ཅིང་། རྣམ་སྟོན་སྐྱེས་ལ་ཀུན་འགོ་མ་གཏོགས་ཏེ། ཀུང་ན་རྣམས་ཀུན་འགོ་རྣམ་སྟོན་གནིས་ཆར་དང་། ཟག་མེད་དང་པོར་དེ་གནིས་སྐལ་མཉམ་ཡང་། རྟེན་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་དབང་བྱས་ཀྱི། གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་སྟགས་བཞིར། མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་སྤར་བཞིན་སྤར། རྒྱ་དང་རྒྱུན་གཅིག་རྒྱས་བསྐྱས་ལྷང་།

ལམས་བཞིན། བྱེད་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཕྱ་པོ་རྒྱ་རྒྱུན་ཡིན། རྩེ་སྒྲིན་མཚུངས་པ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་འབྲས་འདྲ་ཕྱིར། བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་རིགས་འདྲས་མིན། རྒྱུང་
རྒྱ་ཡང་མཚུངས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལོ། ཉམས་པའི་ཉོན་མོངས་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འདྲ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། མཚུངས་པ་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་ཅུ་བཞི་སྟེ། འཇུག་སེམས་ལྡང་སྒྲིབ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་མིན། འཇུག་སེམས་འགོག་སྒྲིམས་དང་པོའི་མཚུངས་དེ་མིན། གཉིས་ཡིན་འཇུག་
སེམས་སྒྲིམས་འཇུག་སེམས་དང་པོ། གཉིས་མིན་འཇུག་སེམས་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་པ་འོ། སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་གསུམ་པ་གཟུང་བར་དགའ། ཞིབ་
ཆར་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཟེར། གཞན་ལས་སྟག་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་རྒྱུན་ནོ། ལྟན་མཚུངས་འགག་དང་ད་ལྟར་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་སྒྲིན་སྐལ་
མཉམ་ཀྱན་འགོས་སྒྲིབ་ལ་འོ། དེ་མ་ཐག་དང་དམིགས་རྒྱུན་གཉིས་པོ་ལ། རྒྱ་ཡིས་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་པོ་བསྟོན་སྟེ་སྟུར། སེམས་ལ་རྒྱུན་བཞི་འགོག་ལ་
དམིགས་མ་གཏོགས། གཞན་ལ་རྒྱ་བདག་གཉིས་སོ་དབང་ཕྱག་གཞོ། རྩལ་དངོས་དུས་མིན་རིམ་སྟགས་རིམ་སྟགས་ཕྱིར། འབྱུང་བས་འབྱུང་ལ་
སྟན་ཅིག་སྐལ་མཉམ་གཉིས། འབྱུང་འབྱུར་ལ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ཕྱ་བྱེད་དེ། སྒྲིབ་གནས་རྟེན་རྟེན་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མེད་ཕྱིར། ལྟར་མེད་སྒྲིབ་དང་འཕེལ་
འགྲེབ་རྩེས་འགོ་ཤོག རེ་མོས་ཅིག་གཞི་འདྲ་དང་རྒྱུན་གནས་བྱེད། འཕེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་རོ་དེ་སྐད་རང་ཉིད་ཀྱི། འགྲེལ་བར་སྒྲིབ་ཕྱིར་རྟེན་ཕྱིར་
གནས་ཕྱིར་དང་། རྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་འཕེལ་བྱེད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། འབྱུང་འབྱུར་པན་ཚུན་སྟན་ཅིག་སྐལ་མཉམ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གསུམ་མོ་
འབྱུང་ལ་རྣམ་སྒྲིན་གཅིག ཆོ་འམ་གནས་སྐབས་བརྒྱད་དེ་རྒྱུན་གྱི་ཆོ། ས་མཚུངས་ཆོ་དང་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་ཆོ། སྒྲིམས་པར་འཇུག་ཆོ་དེ་
ལས་ལྡང་བའི་ཆོ། སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟེར་བའི་ཆོ། སྐལ་ལ་འཇུག་ཆོ་སྐལ་ལས་ལྡང་ཆོ་འོ། འདོད་སེམས་དགེ་ལས་རྒྱུན་ས་
གཉིས་ཀྱི་བཞི། ཐོབ་ཟེན་སྒྲོབ་དང་མི་སྒྲོབ་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཆོ་འདོད་དགེ་སྦྱོར་ཐོབ་ལས། ཞོང་མའི་སྒྲིབ་གཉིས་འདོད་དགེ་
སྦྱར་བྱུང་ལས། གཟུགས་དགེ་སྦྱར་བྱུང་ངོ་མི་སྦྱོགས་མེད་ཉིད་ཟེར། ལ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་འདོད་དབངས་སྦྱོགས་ནི། ཐོང་ཤལ་ཆོ་ན་གཉིས་པའང་
འབྱུང་ངོ་གསུངས། གཟུགས་མེད་དགེ་མིན་བཞི་ཡིས་རིང་ཕྱིར་རྟེ། གཟུགས་ལ་འདོད་པའི་སྐལ་སེམས་མངོན་བྱེད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་གང་ཡང་
མི་རུས་རྟེན་གྱིས་རིང་། འདོད་ལ་རགས་པར་འང་མི་ལྟ་རྣམ་པས་རིང་། འདོད་ལ་མི་དམིགས་ཕྱིར་ན་དམིགས་པས་རིང་། འདོད་པའི་གཉེན་པོ་
མི་བྱེད་གཉེན་པོས་རིང་། དགེ་དེ་རྒྱུན་སའི་བཞི་དང་སྒྲིམས་འཇུག་ལས། ལྡང་ཆོ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ། སྦྱར་བྱུང་ངོ་དེ་ཆོ་སྦྱོར་
ཐོབ་འཇུག་མི་མྱོད། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཟེར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་རྟེ། དེ་ལས་མཆོག་ཕྱིར་རོ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལས་
འབྱུང་བའི་དགེ་འདོད་པར། མ་དེས་རང་རང་འོག་མས་བསྟན་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་འོག་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་སྟུར། མི་དགེ་རྒྱུན་སའི་བཞི་དང་
མཆོམས་སྦྱར་ཆོ། ཞོང་མའི་དུག་ལས་འབྱུང་ངོ་རང་ལས་བཞི། སྒྲིབ་པ་བརྩམས་སྦྱོར་ཤིང་དེ་ལས་བཞི། མ་སྒྲིབ་བཞི་དང་སྐལ་ཆོ་གཟུགས་དགེ་
ལས། དེ་ལས་བཞི་དང་གོང་སྦྱོར་ཉོན་མོངས་གཉིས། སྐལ་ལས་ལྡང་ཆོ་གཟུགས་དགེ་བདུན་འབྱུང་ངོ། གཟུགས་དགེ་རྒྱུན་སའི་གསུམ་དང་ལྡང་
བའི་ཆོ། འདོད་དགེ་སྐལ་ལ་འཇུག་ཆོ་འདོད་མ་སྒྲིབ། མཆོམས་སྦྱར་འདོད་ཉོན་གཉིས་དང་གོང་མའི་སྒྲིབ། སྒྲིམས་འཇུག་གཟུགས་མེད་དགེ་དང་
ཟག་མེད་གཉིས། འབྱུང་ངོ་རང་གསུམ་འཇུག་ཆོ་འདོད་དགེ་དང་། ལྡང་ཆོ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་གཟུགས་མེད་དགེ། སྐལ་ལས་ལྡང་ཆོ་འདོད་པའི་
མ་སྒྲིབ་དང་། ལྟར་བཞིན་གཟེར་ཆོ་གོང་མའི་སྒྲིབ་ལས་འབྱུང་། སྒྲིབ་པ་རྒྱུན་སའི་གསུམ་དང་མཆོམས་སྦྱར་ཆོ། གཟུགས་མེད་གསུམ་དང་འདོད་
པའི་མ་སྒྲིབ་དགེ། ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་གོང་མ་མིན་གསུངས་ཕྱིར། དེ་ལས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཆོ་འདོད་ཉོན་གཉིས། གཟེར་ཆོ་འོག་དགེ་འབྱུང་ཞིང་
མ་སྒྲིབ་ལས། གསུམ་དང་སྦྱར་ཆོ་གོང་འོག་ཉོན་མོངས་གསུམ། གཟུགས་མེད་མ་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཕྱོགས་འདིར་འདྲ། གཟུགས་མེད་དགེ་ལ་གསུམ་དང་

ཐང་བའི་ཚེ། གཞུགས་དགེ་སྟོམས་འཇུག་ཚེ་ན་ཟག་མེད་གཉིས། སྦྱར་ཚེ་འདྲོད་ཉོན་གཉིས་དང་གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ། འབྲུང་ངོ་རང་གསུམ་འཇུག་ཚེ་གཞུགས་དགེ་དང་། ཐང་ཚེ་ཟག་མེད་གཉིས་སོ་གཞུགས་མེད་ཀྱི། སྒྲིབ་པ་རྒྱན་སའི་གསུམ་དང་མཚམས་སྦྱར་ཚེ། འོག་མའི་དགེ་དང་མ་སྒྲིབ་བཞི་ལས་འབྲུང་། ཇི་ལས་གསུམ་དང་སྦྱར་ཚེ་འདྲོད་ཉོན་གཉིས། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འོ་གཟེར་ཚེ་གཞུགས་དགེ་འབྲུང་། ཁམས་གསུམ་དགེ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་ཟ། སྒྲིབ་དང་མི་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་མཐུན་པར་སྦྱར། བར་གཉིས་ཏེ་ཤར་ཕྱེ་ཚུལ་གཞུང་ཉིད་གསལ། གཞུགས་ན་བཟོ་མེད་ཀྱན་རྩྭ་གས་གོས་བཅས་ཕྱིར། ཉི་ཤར་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ཁམས་གང་ན། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་ཡོད་ཤིས་དང་འཆི་སེམས་ཀྱང་། དགེ་བས་བྱེད་ཆོའང་འཆི་སེམས་མི་གསལ་ཕྱིར། སྒྲིབ་ཐོབ་ཁོ་ནས་བྱེད་དང་མ་སྒྲིབ་པས། བྱེད་ཚེ་རྣམ་སྒྲིན་སྦྱོད་ལམ་གྱིས་བྱེད་ཀྱང་། བཟོ་དང་སྦྱལ་སེམས་གསལ་ཕྱིར་མི་བྱེད་དང་། འདྲོད་ལས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་ཐོབ་མི་གསལ་ཕྱིར། འཇུག་ཐང་སྦྱར་བྱེད་ཁོ་ནས་བྱེད་རྟོགས་ཕྱིར། གཞུགས་མེད་གཞུགས་སུ་སྒྲིབ་ཚེ་དགེ་ཉོན་གཉིས། འདྲོད་གཞུགས་སྦྱལ་སེམས་གཉིས་རྟེན་ཉམས་ཚེ་གཉིས། གཞུགས་མེད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉམས་དེ་དང་སྒྲོབ། གཞུགས་སྒྲིབ་དགེ་མཛོན་རྒྱར་ཚེ་གསུམ་གསར་དུ། རྟེན་སྤྱོད་སྦྱལ་སེམས་གཉིས་དང་རང་ཉིད་དོ། སྒྲོབ་མཛོན་རྒྱར་ལ་བཞི་སྤྱོད་རང་ཉིད་དང་། སྦྱལ་སེམས་གཉིས་དང་གཞུགས་མེད་དགེ་བའོ། སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་ཡིན་པ་འདྲིར་ཡང་བཤད། རྟག་མ་དུག་ཚེ་རང་རང་གཅིག་ཕུ་རྟེད། །

༥ དགའ་དང་སྒྲུབས་མེད་ན་ར་ཀམ། མི་ཐོག་ཡིད་བཏགས་བེ་ཏ་སྟེ། ཇུང་ཅིང་འགོ་བས་ཏིམ་ཀམ། དུམ་པ་བརྒྱད་སྒྲིབ་བཞི་མ་དུག་སྟེ། ཉི་ཤར་གང་དུམ་སྒྲིབ་ཕན་མིན། འཁོར་ཕྱིར་ཉི་ཚེ་ངེས་མེད་ཕྱིར། མ་བགང་བ་ལས་གང་དུམ་བརྒྱད། སྒྲིབ་ཕན་བརྒྱད་དང་བཅས་སོ་དུག དགེ་ཚུང་བདེ་ཚུང་སོགས་སུ་འང་བཏགས། བཞི་ལ་གཞུགས་ཅན་གནས་མེད་དོ། བཞི་པོ་རྩ་ཡབ་སྒྲིབ་གནས་མི། རྩ་མིན་འགོ་བ་གསུམ་དུ་བཤད། སྦྱལ་སེམས་ཆགས་བྲལ་ལ་ཡོད་ཕྱིར། ཇི་ལ་རྩ་རྩ་རྒྱས་ཤི་ན། གཞུགས་ཀྱིས་རྒྱས་ཤིང་རང་གིས་ཀྱང་། ཉམས་དུན་ཆགས་སྦྱོད་དེས་སྦྱལ་བའི། ཇི་རོར་སྒྲིབ་བརྒྱད་ནས་ཡིན། བར་མིན་དེ་ཟ་རྩའི་རོལ་མོ། གཞུགས་ཡང་ཅི་རིགས་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲུབ། འདྲིར་བསྟན་ཁམས་དང་འགོ་བའ། རྩ་བཞི་གང་དུམ་པར་དོ་སོགས། བར་དོང་གཞུགས་སོགས་རྟེན་ཅན་ཏེ། བར་འདྲའ་གཞུགས་སུ་འདྲའ་ཕྱིར་རོ། མངལ་དུ་མཚམས་སྦྱར་གཞུགས་ཁམས་མཚར། ཐང་སྒྲིབ་ཚངས་རིས་རྩ་རྣམས་ནི། འདུ་ཤིས་གཅིག་ཀྱང་ཕྱི་སྒྲིབ་རྣམས། ཕྱིས་འབྲུང་འདྲོད་པའི་རྩ་རྣམས། གཉིས་ཀ་ཐ་དད་འོད་ཚུང་སོགས། ཉིར་བསྟོགས་དངོས་གཞིའི་བཏང་སྟོམས་བདེས། སྒྲིབ་སེམས་བྱེད་ཤིས་ཐ་དད། གསུམ་པར་བདེ་བས་སྒྲིབ་མེད་ལོ། ཇི་ལ་རྩ་རྩ་རྣམས་མི་འཇིག་ཚེ། འཇིག་བཅས་འཇིག་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བཤད། གསུམ་པར་ལུས་དང་འདུ་ཤིས་གཅིག ཇི་ལ་སོང་སྦྱག་བསྒྲུབ་ཅེ་འགོག་པ། བཞི་པ་འདུ་ཤིས་མེད་པས་འཇོམས། བཞི་པ་སྤྱོད་ཅེར་བཅས་ཏེ་དག། བདུན་གྱི་ནང་ཚན་རྣམས་ཤིས་བཞིས་མ་བསྒྲུབ། བཞི་པའི་གཞུགས་ཕུང་ལ་སོགས་བདུན་གྱིས་མིན། མངལ་དུ་སྒྲིབ་མཆོད་དོད་ལས་གཞན་སྒྲོང་སྒྲིབ། རྩ་ལེན་བྱ་དང་རི་དྲགས་འཇོན་གྱི་བྱ། མཚམས་རྒྱུ་དའི་མ་ས་གའི་བྱ་ཞེས་བཤད། ཇོད་གཤེར་ང་ལས་རུ་དང་དའི་བསྒྲུབས། མཇོས་དང་ཉི་མཇོས་གཉིས་སོ་ཚངས་ཕྱིན་གྱི། བྲང་ལས་བྱ་མོ་ཐེ་བའི་འཕྲོང་ཕན་མ། ཤིང་ལས་ཨ་མ་སྒྲོང་མའོ་མཚམས་རྒྱུ་ལས། མཇོས་དང་ཉི་མཇོས་ཕྱག་སྒྲིབ་བསྒྲུབས་ནི། མཇོས་ཕན་མཇོས་ཅན་བྲང་ལས་བྲང་ཕན་ཟེར། མཁའ་ཕྱིང་བཞི་ཡི་གཅིག་གིས་སྦྱ་བཞི་ཟ། བྱེ་སྦྱ་ལ་ཅིག་ཡི་དྲགས་རྩས་སྒྲིབ་ཟེར། ཞག་རེར་བྱ་བརྒྱ་ཟ་བ་དུ་མར་བཤད། སྒྲིབ་གནས་མཚོག་དང་མང་བ་རྩས་སྒྲིབ་ནི། ཡིན་ཡང་དགོས་པ་གསུམ་ཕྱིར་སྟོན་པས་དོར། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཕལ་ཆེན་ས་སྒྲིན་བར་སྤྱོད་མེད་དེ་མདོར། །བཟའ་ཟེན་ཆོད་ཁྱེར་ཟིན་ཆ་བ་དང་། །ན་བ་ཡིན་ཏེ་གཤམ་རྩེའི་བྱང་དུ་ཕྱིན། །བར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
གནས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཁོད་། །ཁྱོད་ཀྱི་ལམ་རྒྱལ་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་ལུས་དེས་དཔྱུལ་ལྟར་གསུངས་ཕྱིར་ཡང་། །བར་སྤྱོད་མེད་ཟེར་
གཟུགས་རྒྱན་རིམ་འགྲོ་སྟེ། །འབྲུ་བཞིན་ནོ་ཆད་ནས་འབྱུང་སྟེ་གཟུགས་བརྟན་ཟེར། །ཤ་ཤེལ་འབྱུང་འགལ་གཟུགས་གཞན་མེད་ཕྱིར་དཔེར། །མ་གྲུབ་
གྲུབ་ཀྱང་རྒྱན་མིན་ཕྱིར་མི་མཛུངས། །མཁུར་ནས་སྤྱོད་པ་བདུན་གསུངས་མདོ་ཡིས་འབྲུབ། །མི་འདོན་མངལ་འབྲུག་དྲི་ཟེར་གནས་གསུངས། །
ལུང་པོ་ཞིག་པ་ཉེར་གནས་ཞེས་འདོན་ན། །རྟ་ལེན་བྱའི་མདོར་དེ་ཡི་རིགས་དང་ཕྱོགས། །གང་ནས་འོངས་དྲིས་ཤིག་ལ་རྩེ་ལྷ་རྩུང་། །མི་འདོན་
ཕྱིར་མི་འོང་ལྷ་གསུངས་མདོས་འབྲུབ། །མདོ་ལས་ནི་དམ་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་བཞུན། །ཕལ་ཆེར་བར་མ་དོ་བྱའི་སྟེ་ཞིག་ལོ། །ལ་ལ་ཆོ་ཡི་བར་དང་ཆོ་ཕལ་ཆེར།
།རྩོགས་ནས་འདའ་བ་བར་འདའ་སྟེ་འདའ་ལོ། །གཟུགས་མེད་བར་འདའ་ཡོད་པར་ཐལ་ཕྱིར་མིན། །ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དངས་པའི་སྒྲིན་ཆོག་ལས།
།བསམ་གཏན་དག་གི་བཅུ་ཆོན་བཞི། །གཟུགས་མེད་ཀྱི་ནི་བདུན་ཆོན་གསུམ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ནི་དུག་ཆོན་དུ། །མཛད་ནས་ཆོམས་སུ་ཡང་དག་
བཟེབས། །ཞེས་ཏེ་བར་འདའ་དོར་ཕྱིར་རོ། །མངལ་གནས་དཔྱུལ་བའི་སྤྱོད་པས་བསྟེན་མིན་ཏེ། །ལས་ཀྱིས་མཆོམས་བཅད་ཕྱིར་རོ་འོག་མིན་གྱི། །ཁྱི་
དང་དུག་སྒྲོང་ལྷན་ཡང་འདིར་འབྲུབ་རུང་། །མ་ནིང་ལོང་བའང་དེ་ཆོ་དབང་པོ་ཆོང་། །སྤང་ཆེན་རྣམ་པར་སྒྱུམས་ཞུགས་མི་ལམ་ཅན། །མནར་མེད་
བར་སྤྱོད་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྒྲོང་ཐུབ། །འཁོར་སྒྱུར་སྟེ་སྤྱོད་ཉོན་མོངས་ཅན་ནམ་དུང་། །ལེན་བྱ་ནི་རང་རྒྱལ་ཡིན་ཡང་མོངས། །མི་ཐོགས་སྒྱུགས་
གོང་ནང་གི་སྤྱོད་འབུས་ཤས། །ཐེ་ཆོམ་ཡིད་མི་བྱེད་སྒྱུགས་གཉིད་ཆོད་སོགས། །བཅུ་གཅིག་སྒྲིན་བལ་སྒྲིན་བྱང་མིག་དག་པ། །རྟ་སྤང་ཁྱོད་དོར་དུས་
བཞིར་འདོད་སྒྲོད་པས། །གཞན་ཆོ་བོང་བྱ་བ་མིན་སྤང་དེད་འབྲུར། །མངལ་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་ལ། །ཁུར་མེར་ནར་པོ་མཁྱེད་འབྲུར་
རྐང་ལག་འབྲུས། །ཕྱིས་གཞོན་དར་མ་དར་ཡོལ་ནས་པ་འོ། །ཆོ་དང་ཡན་ལག་རྒྱུད་སོགས་གཞན་དུ་བཞ། །ཕྱེ་སྒྲིན་རེག་ཆོར་སྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱར་
འདོད། །དཔེ་སྒྲིན་ཁམས་གསུམ་དག་སོགས་གསུམ་མི་སྒྲོབ། །སྒྲོབ་ལ་ཡོད་ཕྱིར་ས་མང་པོར་བཤད་གྱི། །མ་ཁུབ་རེག་ལ་ཆོར་མེད་རང་འགྲེལ་གསུངས།
།བཏང་སྒྲིམས་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ལའང་འདྲ་འམ་དུང་། །

དབང་ཆོར་ཉེར་རྒྱ་མེད་ཀྱང་མདོ་ཡི་དོན། །དེ་ཡིས་ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་སྐབ་ལ་དགོངས། །གསུམ་པའི་བདེ་བའང་བརྟན་ཕྱིར་ཉེར་རྒྱ་མིན། །སྒྲོབ་
དཔོན་རང་ལུགས་ལུལ་དེར་ཆགས་བལ་བས། །དེར་དམིགས་ཟག་བཅས་ཆོར་བའང་ཉེར་རྒྱ་མིན། །ཆགས་ལྷང་གཉིས་དང་མཛུངས་པར་ལྷན་མིན་
ཕྱིར། །ཕྱག་དོག་སེར་སྟོ་འཛིག་འགྲོད་པ་སྟེ། །ཆིག་རྒྱང་ཐུབ་པ་ལྷ་ལས་གཞན་པ་ཡི། །རང་སའི་ཉོན་མོངས་ལོག་རྟ་ཡིས་ཀྱང་སྒྱུར། །སྟེ་འཛི་ལུང་
བསྟན་མིན་ཉིད་གོང་མའི་ལུགས། །མཆོམས་རྟེན་འཛིག་པའི་ཆོབ་ཏུ་འཆབ་པ་བགྲང་། །སྤྱོད་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ནི་དག་སོགས་གསུམ། །བར་སྤྱོད་མ་
གཏོགས་གསུམ་པོ་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཁམ་དང་ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཟག་མེད་ཁམས། །རེག་པ་ཁམ་ཟས་སྤྱོད་བཟུལ་ཆོར་བ་འོ། །ཕྱི་མས་གཞོད་ཕྱིར་
ཟས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། །དཔྱུལ་བའི་ཁྱོ་རྒྱས་སྒྲིན་པ་ལེལ་ཕྱིར་ཟས། །དག་བཅོམ་རྣམ་སྒྲིན་སྒྲོད་ལམ་གཉིས་ཀྱིས་འདའ། །གང་སྟེལ་མི་དག་སྤངས་
ཤིང་ཟག་མེད་གསལ། །ཟག་བཅས་རྣམ་སྒྲིན་བཅས་ཕྱིར་འདིས་འདོར་གསུངས། །ཀྱན་བཏུས་སྤྱད་ཕྱོགས་མང་ཡང་སྤྱོད་གར་འཕོ། །

ཕལ་ཆེན་ཡབ་སྐུ་མངལ་སོགས་རྩལ་མང་བས། །འདི་ལས་གཞན་པ་དུས་འཁོར་གཅིག་ལུ་མིན། །རྒྱང་འཇམ་ལྷང་ཆོ་ཆགས་པའི་མགོ་རྩེ་
ཡང་། །རྒྱང་དཀྱིལ་མིན་ཏེ་ཡས་ནས་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །འཐབ་བལ་མ་ཆགས་བར་དུ་དེ་མི་ཆགས། །རྒྱ་དཀྱིལ་མི་འཕོ་ལས་ཀྱིས་བརྟན་པ་སྟེ། །བཟའ་
བཏུང་མ་ཁྱོ་ལོང་ཁར་མི་རྩུང་བཞིན། །སྟེ་གཞན་རྒྱང་གི་བང་བས་བསྐྱར་བར་འདོད། །རྒྱང་ལ་གནས་ཞེས་ཕུས་ལ་སོགས་འགོག་ །རྒྱ་མཆོ་

བསྐྱེད་ཀྱང་གསེར་དཀྱིལ་མི་ཁེབས་ཏེ། འབུམ་ཕྱག་བསུ་གཉིས་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་ལྡན་ལས། མེད་ཀྱང་གཡས་གཡོན་རེ་རེ་ཆེག་སྒྲོང་དང་། ཉིས་
བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་བརྒྱད་ལྟག་གོ། ལ་ལ་འབྲུ་ཕུང་བཞིན་དུ་ཅེ་ཉིང་ཟེར། ལྷགས་རི་གཉའ་ཤིང་འཛིན་གྱི་ཆུ་མཚམས་ཡན། ལྷུ་བརྒྱ་ཕྱེད་དང་
བསུ་གསུམ་བཞི་ཁྲི་འོ། ལྷུ་དབང་རོལ་གནས་ཟབ་མཚུངས་རང་རང་རིའི། ཆུ་མཚམས་ཡན་དང་ཁོང་མཚུངས་གཞུང་ལྷགས་ལས། བསེལ་དང་
ཞེས་དང་ཡང་བ་དང་། འཇམ་དང་དུངས་དང་བྱིང་མེད། འབྲུངས་ན་མགོན་དང་སྟོ་བ་ལ། མི་གཞོན་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་ཆུ། ཞེས་སོ་མི་ཡི་
བཞིན་ཡང་རང་སྤྱིང་འདྲ། བི་ཤ་ཅི་སྐད་སྤྱིར་སྤྱི་མི་སྟན། མཐའ་ཆུས་བསྐྱར་ཕྱིར་སྤྱིང་ཞེས་ཤེར་མདོར་གསུངས། ལྷུ་ཆོས་ལྡན་པ་ལས་བསེལ་མི་
བཞོད་པའི། ལྷངས་དང་ཉེ་བར་མཚོ་ལ་བདུན་བསྐྱར་ནས། ལྷུ་སྤྱི་ཕྱི་ལྷུ་སྤྱི་ཉ་འབབ། ལས་སྟོབས་ཆེ་ཕྱིར་དཔྱལ་སྟགས་སྤྱིང་འདྲི་འོག ལོ་ད་
དོ་འབྲུ་ཕུང་འདྲ་ཕྱིར་ཆུད་པར་སྤྱ། ལས་ལས་མ་དོས་མཚོ་ཡི་འོག་ཏུ་གསུངས། ལྷུ་དྲགས་གཙོ་བོ་མི་དགེས་འཕང་བ་སྟེ། དཔྱལ་སྤྱང་ཡང་དོ་དེ་
འབྲས་ཕྱིས་སྤྱིང་ཡང་། ལས་ཀྱིས་མཚམས་བཅས་ཕྱིར་ན་ཆོ་དེར་མིན། དཔེ་སྟོན་འབྲུང་བའོ་ར་ལྷག་རི་བཞིན་ཟེར། ཁེམས་ཅམ་ཁེམས་སྤྱི་སྟེ་
སྤྱིད་འབྲུག་མཐུན། དུས་འཁོར་གོ་ལའི་དབང་གིས་མི་འཚོལ་གསུངས། ལོ་ལར་འབྲུལ་ནས་རྒྱང་གཅིག་སྤྱི་མི་རུང་། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོར་ར་བོང་བྱེད་
པོར་བཤད། ཤལ་ལ་སོལ་བདེ་མཆོག་སྟོད་འབྲེལ་ལས། རབ་བྱང་ནམ་བྱང་སྟགས་གསུངས་ཆུ་ནག་གི ལོ་སྟོར་བསུ་གཉིས་ཤིང་མེས་ལྷགས་ཆུས། ལྷུ་
ཕྱིར་གནད་གཅིག་འོན་ཀྱང་མགོ་མི་མཉམ། ལྷུ་ཅིག་དུས་ཀྱི་དང་པོ་ལོ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ནི་ཉི་ཟླའི་བར་དུ་མེད་དོ་ལོ། དཔྱལ་སྤྱིས་བཅིས་པའི་དེ་
ནི་ཀྱན་ཏུ་རུང་། དུས་ཀྱི་ནམ་གངས་ཨ་མ་ར་ཀོ་ཤར། དེ་སྤྱི་ཆུ་ལ་ཉིན་ལྷག་གཅིག དེ་དག་བཅོ་ལྷུ་ཕྱགས་སྤྱི་གངས། ལྷུ་ཕྱིར་ཕྱགས་ནི་དཀར་
ནག་གཉིས། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་འཇམ་བྱེད་དོ། མཆུ་སྤྱི་ལ་སྟགས་གཉིས་གཉིས་ལ། དེ་ཆོགས་དེ་གསུམ་བཞོད་པ་གཅིག ལྷུ་བྱང་བཞོད་པ་
གཉིས་ལ་ལོ། ཞེས་སོ་ཆོས་ལྷག་ཁྲི་ལྷག་སྤྱི་ལོ། ཕྱིགས་རེའི་བཅོ་ལྷུ་ཆ་ནི་ཆོས་ལྷག་སྟེ། ནམ་ལངས་ནམ་ལངས་བར་ནི་ཉིན་ལྷག་གོ ཉི་མ་
ཕྱོག་ནས་ཕྱོག་བར་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུའི། ཆའམ་ལྷག་སྤྱིང་འཁྲིག་པ་ཀུན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་སེང་གེ་བྱ་མོ་སྤང་ཕྱིག་པ། ལྷུ་དང་ཆུ་སྤྱི་བྱམ་པ་ཉ་ནམས་
ཀྱི། རང་ནས་ཁྲིམ་གཅིག་རྒྱུས་པར་སྤྱི་ཅུའི་ཆ། ཁྲིམ་ལྷག་གོ་དེའི་སྤྱི་ཅུ་དེ་སྤྱི་སྟགས། ཁྲིམ་སྤྱི་ཡུན་ཆད་སྤྱི་ཁྲིམ་གཉིས་གཉིས་དང་། སྤྱིར་
རྒྱང་རེ་རེས་རྒྱུས་ཕྱིར་རྟགས་ཅིས་སྤྱི། ཆོས་ལྷག་སོ་གཅིག་ཞིབ་པར་ལྷག་སྤྱི་ཅུ། ཆུ་ཆོད་གཅིག་སྤང་ལྷུ་དྲུག་དཔྱེད་དུགས་བཞི་དང་། འདྲོད་ཆ་
བརྒྱད་ཀྱིས་ཁྲིམ་སྤྱི་གཅིག་རྒྱུས་ཕྱིར། ཁྲིམ་ལོར་ཆོས་ལྷག་སྤྱི་བརྒྱ་དོན་གཅིག་འབྲུང་། ལམ་དོ་ཉིན་ལྷག་མར་དོ་ཆོས་ལྷག་དང་། ལོ་ལ་ཁྲིམ་
ལྷག་གཙོ་ཕྱིར་གཞན་སྤྱི་འབྲུལ། ལྷག་སྤྱི་པོ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འདྲོད་མི་ཐུབ། རྒྱ་ནག་སྤྱི་བཤོལ་སྟག་སྤྱི་ལས་ཕག་བཞིའི། རང་རང་སྤྱི་གསོ་སྤྱིང་
དེར་མཐུན་ནོ། རྒྱུ་གྱི་བསུ་བཞི་པ་ནི་ལོ་དྲི་ལས། རྒྱལ་དང་དབོ་དང་ས་ག་ཅན། རྒྱ་སྟོད་ཁྲུམས་སྤྱི་སྤྱི་དུག་ཅན། འདྲི་ནམས་ཀྱི་ནི་ནག་པའི་
ཕྱིགས། སྤྱི་ཕྱེད་གསོ་སྤྱིང་བསུ་བཞི་པ། སྤྱི་གསོ་ལྷགས་བཟང་སྤྱིང་བཞིར་དུས་མཉམ་སྟེ། སྤྱི་བཞོད་མཐར་ཐུག་ཕྱི་དོ་རུབ་སྤྱིང་གི སྤྱི་མཐར་ཉི་མ་
གནས་པ་མཐོང་ཕྱིར་ཏེ། དཔྱལ་གཅིག་རྒྱ་སྤྱི་ཕྱེད་ལྷག་འདྲིར་མཐོང་ཕྱིར། རྒྱང་ཉེ་ཕྱིར་ལྷག་གཅིག་འཁོར་རོ་ལོ། འདྲི་ནི་པཎ་ཆེན་གྱིས་
ཀྱང་འཐད་ལོ་བྱས། ལོ་མགོ་ཀར་ལྷགས་ཉོར་སྤྱི་བརྒྱད་པས་བཟུང་། ཉི་མའི་སྤྱིང་པོར་བཞེན་ནམས་དགུ་པ་ཟེར། འདུལ་མངོན་མཁས་མང་བསུ་
པའི་མར་དོར་གསུངས། རྒྱ་དང་ཉོར་གྱི་རྒྱལ་པོས་དབོ་སྤྱི་བཤད། ལྷགས་འདྲོད་དབྱར་ར་སྤྱི་ནས་ལོ་མགོ་བཟུང་། ལྷག་བཞི་དོ་རྩེ་མཁའ་
འགོར་རྒྱལ་ནས་ཏེ། ལྷག་ཅིས་སོ་མ་རྩ་ཐར་བསུ་གཅིག་པ། ལྷག་ཅིས་པལ་ཆེར་ཉོར་སྤྱི་བསུ་གཉིས་པ། དུས་འཁོར་ལམ་དོ་སྤྱི་འགྲོའི་ནག་སྤྱི་
དང་། མར་དོ་སྤྱི་འགྲོ་བྱེད་ཆོས་གསལ་སོ། ལྷག་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གཅན་རྒྱང་དང་རང་འགོས་ཀྱང་། ལྷགས་སྟོར་ཉི་ཟླའི་རང་འགོས་གཡོན་སྟོར་རོ། ལས་ལ་

ཁྱིམ་དང་དུས་བཞི་བཅུ་གཉིས་ཟླ། ཁག་ལས་སྐྱོར་རོ་བཅུ་གཉིས་དུམ་བུར་ཁྱིམ་བཅུ་གཉིས། མཉམ་གནས་ཟླ་བ་རེ་ན་སྒྲིན་མར་རོ། ཟླ་བ་དུམ་བུར་མི་
འདྲ་ཡོད་མེད་དཔུང། ཤར་གྱི་དགུན་མཐའ་ས་གས་ཉ་དགོས་ཏེ། ཟླ་བས་ཞག་གཅིག་ཉ་སྐར་མང་མི་སྒྲིན། ས་གར་དབྱིད་ཀྱིས་མ་ཁྲབ་བཅུ་གཉིས་
འབྱུར། ཁག་ཞན་གྱི་ལོ་མགོ་ཉིན་མཚན་ནས་ཡིན་དཔུང། འདུལ་མངོན་མགོ་ཟླ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་གང་། ཞེ་ན་ཡར་ངོ་མར་ངོ་བྱེ་ནས་བརྗོད། ཞོར་
ལྷ་བརྒྱད་དང་དྲག་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། ཉི་མ་བཅུ་གཉིས་ཐ་སྐར་བུ་གཉིས་ཏེ། ཉེ་དབང་སོ་གཉིས་བརྒྱ་བྱེན་གཟུགས་བཞིན་སྒྲི། སྤུལ་པར་སྒྲིད་པ་
གཉིས་ཏེ་འདྲོད་སྒྲིད་གསུམ། ཚངས་རིས་འཛམ་གླིང་བར་སྟེད་ཚངས་མདུན་འཕགས། ཁག་ཟུགས་ཅན་བར་བསྐལ་བཞི་བརྒྱར་བར་བསྐལ་བུས། །
སྟོང་གསུམ་ལྷགས་རི་མཛོད་རྩེ་བཤད་དམ་དཔུང། འཛིག་པའི་བསྐལ་པའི་མེ་ནི་རང་སས་བསྐྱས། རྒྱུད་པ་གཉིས་པོ་བུལ་བྱིར་ཁྲག་པར་མཉམ། །
འཕེལ་འབྱིབ་མཆིམས་ཀྱིས་དགེ་སྤྱི་ལ་རག་གསུངས། བསོད་གསལ་གང་སྤེལ་དངས་ནས་ཉིས་བརྒྱར་བཤད། ཁག་ནས་པའི་མགོ་ནི་དཔག་མེད་ནས་
འབྱིབ་སྟེ། འདིའི་གཅིག་དཔུལ་བར་སྒྲིས་པ་ནས་ཡིན་བྱིར། ས་སྤེར་བརྟེན་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་འདྲོད་པ་འབྱུལ། ཉི་ཟླ་སྐར་གསུམ་ལས་ནི་འབྱེ་འམ་
དཔུང། འཕྱིག་ཀྱི་གསོད་རྩུ་ནམས་ཀྱང་རིམ་འབྱུང་སྟེ། རྩོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་ཚོད་ལྡན་དང་། བསྟན་པ་རྩོགས་ལྡན་ལ་སོགས་ནམ་
གངས་མང་། རྩོན་ཚེ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་བྱུང་གསུངས་དཔུང། བསྐལ་ཆེན་གཅིག་ལ་མི་ལོ་མི་འབྱུགས་བདུན། འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་དུས་བྱིར་
བསྟན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་མཐེ་བོང་ཅན་དུ་བཅུ་པའི་ཚོ། སྐར་མ་ལ་དགའ་འབྱུང་ཁིང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས། ལྷར་ཡང་འབྱུང་བ་བསྐལ་པ་གཞན་ལ་
ཡོད། བྱང་སར་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་རེ་རེ་ཡང་། བྱངས་མེད་ཚུལ་གསུངས་རྒྱན་ལྡན་ལྡན་ཆོགས་གསུངས། མང་བཀྱར་འོད་མཛེས་དགེ་བ་དགེ་མཚན་ག་
དང་། ཁག་སྒྲིང་འཕགས་ཏེ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ། ང་ལས་ཀྱི་ནས་མཛེས་ལྡན་ལྡན་འཁོར་བསྒྲིར། བར་བསྐལ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་འགོག་བྱིར་འབད། །

༥ རིག་བྱེད་ནགས་ལ་མེ་ལྷགས་བཞིན་གནས་བྱིར། ངག་གི་ཆོགས་པའི་གདངས་གཅིག་དེ་ཡིན་གྱི། མིང་ཆོག་གཅིག་ཏུ་ལྷང་མ་བསྟན་བྱིར་རོ།
ཁག་ནས་མས་མི་འཛིག་གཞན་འགྲོའི་རྩས་ཤིག་འདྲོད། སྐད་ཅིག་མ་བྱིར་རྒྱ་མེད་འཛིག་བྱིར་རོ། སྒྲིར་བྱིར་ཐོ་བ་བུམ་པའི་འཛིག་རྒྱ་ལོ། མས་ཀྱང་
རྩ་བུའང་བོ་སྒྲིར་བྱེད་བྱིར། ལན་གཞོད་གཉི་གའི་བྱེད་པོར་ཐལ་བར་འབྱུར། དཔེ་སྟོན་རྩས་གྲུབ་དབྱིབས་ཤིག་རིག་བྱེད་མིན། དབྱིབས་ནི་རིག་
པས་ཤེས་བྱིར་རྩས་མ་གྲུབ། རིག་བྱེད་ཐལ་བྱིར་ལ་དོག་ལ་བཏགས་ཟེར། སྤར་བ་ལ་མེད་བྱིར་ཡང་རྩས་མེད་ལོ། རིག་མིན་སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་དང་སྤུལ་
བྱེད་མདོར། ཀྱན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། མལ་སྟན་འཚོ་བ་ནར་མ་དང་། སྒྲོ་བར་ནད་པ་ནད་གཡོག་དང་། ལྷལ་དན་བྱུང་ཆེ་སྒྲིན་པ་ནི། །
རྩས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན། བཞུགས་དང་གཤེགས་རྩོམ་ལས་ལྷགས་དང་། བྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་བསྐལ་པའི་
གཞི་འཛིན་ལ། དགའ་དང་དད་པ་སྒྲིབ་པ་ནི། རྩས་ལས་མ་བྱུང་བསོད་ནམས་བདུན། །

རིག་མིན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལས་རྒྱ་མཐུན་གྱིས། མ་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་སྒྲིན་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་བཞི། འདྲོད་གཏོགས་རྒྱ་མཐུན་ཟེན་པའི་འབྱུང་ལས་
སྒྲི། ལྷས་ངག་ཆོགས་བྱིར་སྒྲོང་བའི་འབྱུང་ཐ་དད། ཞོང་མ་མ་ཟེན་རྒྱས་བྱུང་འབྱུང་ལས་སྒྲི། སེམས་དང་འདྲ་བྱིར་འབྱུང་བའང་ཐ་དད་མེད། །
མཐོང་སྒྲོང་ཀྱན་སྒྲོང་མིན་གསུངས་དུས་ལ་དགོངས། རྩས་འཇུག་མུ་དགྱའི་ཐུབ་པར་གསུམ་ལས་མེད། མཉམ་གཞག་འཕགས་ལམ་གནས་གཉིས་
ད་ཉར་ལྡན། ཁག་སྤངས་བྱིར་སེམས་རྩས་འབྲང་ངོ་སྒྲིན་གཉིས་ལ། ཡིག་ཆར་རིག་བྱེད་བྱེད་མིན་གཉིས་གསུངས་དཔུང། ཁག་ཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་སྒྲིན་
སྤང་ཉིད་བྱིར་རོ། དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི། ཟག་མེད་སྒྲིན་པ་སྒྲོང་སྒྲིན་ཡིན་མིན་དཔུང། སྒྲིན་དང་སྒྲིན་མིན་བར་མ་ནམ་
རིག་མིན། ཡོད་པར་མ་ངེས་ཡོད་ན་དུས་གཉིས་ལྡན། རིག་བྱེད་བྱེད་མིན་ལྡན་ལ་སྤུལ་བཞི་སྟེ། རིག་མིན་མ་ཐོབ་པ་ཡི་སེམས་ཞན་པས། ཁག་སོད་

སོགས་ལས་ལམ་རྩུང་མ་ཡིན་པའི། དགེ་སྤྱི་གྲེང་དོ་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྩེ་མའི་རྣམ་རིག་བཏང་ཞིང་བྱི་མའི་དེ། མ་ཐོབ་འཕགས་པ་
རིག་མིན་ཁོ་ནར་ལྟ། གཉིས་ལྟ་སོ་ཐར་སྒྲིན་པ་ཐོབ་མ་ཐག། གང་དང་མི་ལྟ་གཟུགས་མེད་སོ་སྒྲིན་ལོ། འདོད་གཏོགས་སྒྲིན་པ་སྦྱར་དངོས་
ཐམས་ཅད་དང་། སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ལས་སོ་འདི་ཉིད་ནི། འདས་དང་མ་འོངས་ལས་མིན་སྒྲིན་གཞན་གཉིས། བཅས་དང་སྦྱར་མཐུག་
ལས་མིན་བྱིར་བྱ་བཞི། སྦྱར་བ་སྦྱར་བས་སྤངས་ཟེན་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཡལ་ལག་མང་ཉུང་རྒྱ་དགེ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེ། འདིར་འཕྲོས་སྒྲིན་བྱ་གསུམ་གྱི་
རྣམ་གཞག་བཤད། མི་དགའི་རྩ་གསུམ་ཅིག་ཅར་མངོན་གྱུར་པ། མེད་བྱིར་སྒྲིན་མིན་རྒྱ་ཆོགས་ཀུན་ལས་མིན། བཤམ་པར་སྒྲིན་བས་ལས་དེར་ལྷགས་
པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཁས་ལེན་པ་ལས་སྒྲིན་མིན་ཐོབ། དངོས་གཞིའི་སྒྲིན་པ་ས་འཕོས་ཉམས་པས་གཏོང་། ཉེར་བསྒྲགས་ཞན་བྱིར་འཕགས་མིན་
འཆི་བས་གསུངས། དངོས་གཞིའི་སྦྱར་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་མཐོང་འགྱུར། སྒྲིན་མིན་གཏོང་རྒྱ་གསུམ་མོ་བྱ་རྒྱ་སོགས། དོར་བས་མི་ཆོག་ནད་སོས་
སྒྲིན་ལ་སྒྲིན། བར་མའི་དགེ་དང་མི་དགེ་གཏོང་རྒྱ་དུག དད་དང་སྤང་བའི་སྒྲིན་ཤུགས་ཆད་པས་གཏོང་། ཁས་སྤངས་དུས་ཆོད་རྒྱུགས་པ་སྤངས་པ་
ཆད། བསྐྱེན་བཀྱར་བྱ་ཞེས་མ་བྱས་བྱ་བ་ཆད། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་ཞིག་པ་དོན་ཆད་དེ། ཆོ་ཆད་དགེ་རྩ་ཆད་པ་ཡིས་ཀྱང་གཏོང་། སེམས་མི་
བརྟན་བྱིར་མ་ནིང་སྒྲིན་མིན་ཞིང་། མིན་དེར་པལ་ཆེར་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་ཅུང་དགོས། ཡིག་ཆར་བདེ་དང་མི་བདེ་གང་ཅུང་མིན། སྦྱོང་འགྱུར་ལུང་མ་
བསྟན་གསུངས་བཏང་སྒྲིན་དགོངས། མཆིམས་མཛོད་པལ་ཆེར་རྩེ་ཉེར་ཞིའི་བདེར་དགོངས་གསུངས། གསུམ་པ་མིན་ནའང་བཏང་སྒྲིན་སྦྱོང་
འགྱུར་ཡོད། ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་རྣམ་སྒྲིན་ཡོད་བྱིར་དང་། ཅིག་ཅར་བདེ་སྤྱི་བཏང་སྒྲིན་སྦྱོང་བ་ཞིག གསུངས་ཤིང་འདོད་ལས་གཞན་ལ་
མི་ཅུང་བྱིར། རྣམ་སྒྲིན་སྤྱི་བསྐྱེན་དབང་བོའི་ཆོར་བ་སྤྱི། ཡིད་མི་བདེ་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མི་བཞག་བྱིར། ལན་དུ་ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་རྣམ་སྒྲིན་ལ།
དབང་ཆོར་བདེ་བ་འཇོག་དང་ཆོར་མེད་པར། སྒྲིན་བ་མང་ཡང་གསུམ་པ་མན་ལ་ཡང་། རང་ལྷགས་བཏང་སྒྲིན་སྦྱོང་འགྱུར་བཞག་གམ་དཔྱད།
སྦྱོང་འགྱུར་ལྟ་ཡི་ཐོག་མཐའ་ཆོར་བ་སྤྱི། ཁ་ཅིག་སྦྱོང་འགྱུར་གསུམ་སྤངས་མ་ངེས་ལ། གནས་སྐབས་མ་ངེས་རྣམ་སྒྲིན་ངེས་པ་དང་། གཉིས་ཆར་མ་
ངེས་པ་སྤྱི་ལྟར་བཤད་ཅིང་། དཔེ་སྒྲིན་གནས་སྐབས་ངེས་ལ་རྣམ་སྒྲིན་མིན། རྣམ་སྒྲིན་ངེས་ལ་གནས་སྐབས་མ་ངེས་དང་། གཉིས་ངེས་གཉིས་ཀ་མ་
ངེས་བཞིན་བཤད་དོ། གལ་ཏེ་སྦྱོང་ན་མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་ངེས་ལ། སྒྲིན་པར་མ་ངེས་དང་བོའོ་དེས་གཞན་སྤྱི། ཀུན་ལ་འཕེན་པ་བཞི་ཞེས་བྱིར་བསྟན་
ནས། དཔྱལ་བའི་དགེ་ལ་མཐོང་ཆོས་སྦྱོང་འགྱུར་མེད། ཆགས་བྲལ་བྱིས་པས་སྒྲིན་སྦྱོང་མི་བྱེད་པ། དེ་མེད་དོན་ཏེ་གསར་བསགས་ལ་སྦྱར་ན།
ལན་གྲངས་གཞན་སྦྱོང་ལ་ཡང་ཐལ་བྱིར་རོ། འདོད་རྩེས་ཉམས་ཀྱང་འཆི་བ་མེད་བྱིར་མིན། འདོད་པའི་བར་དོར་བར་དོར་རང་ཉིད་དང་།
མངལ་གྱི་ལྟ་དང་སྒྲིན་བའི་གནས་སྐབས་ལྟར། འཕེན་པ་བརྟུ་གཅིག་ངེས་དང་མ་ངེས་གྱིས། བྱེད་བས་ཉེར་གཉིས་དེ་ལས་ངེས་བརྟུ་གཅིག མཐོང་ཆོས་
འབྲས་ཅན་རྩོ་བར་སྤྱི་སྒྲིན་གཉིས། འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་འཕང་བའི་རིས་མཐུན་ཆོ། གཅིག་ལ་གནས་བྱིར་མཐོང་བའི་ཆོས་ཞེས་བཏགས།
འབྲུང་འབྲུགས་གཡེང་བ་མ་གཏོགས་འཕགས་ལ་མེད། སྒྲིན་མི་སྒྲིན་ལྟོ་བ་ལྟར་ཆར་མེད། སྒྲིན་པའི་སེམས་ནི་རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲིན་ཀྱང་། ཡིད་མི་
བདེ་བར་གཏོགས་བྱིར་རྣམ་སྒྲིན་མིན།

གཟུགས་མེད་དགེ་བ་དཀར་ལས་འདི་མིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཆང་བའི་དབང་བྱས་མིན་བྱིར་ལོ། ཟག་མེད་ལས་ཀྱང་དཀར་བ་མིན་གསུངས་པ།
དེ་ལ་དཀར་བའི་རྣམ་སྒྲིན་མེད་ལ་དགོངས། མཐོང་བཞི་སྒྲིན་ལམ་བརྒྱུད་དེ་སེམས་བརྟུ་གཅིགས། བྱེད་པོ་ཟད་བྱེད་འོ་དགུ་པའི་འདོད་དགེ་སྤྱི། དེ་
སྤྱི་དེར་དམིགས་ཉོན་མོངས་མི་སྦྱོང་ཞིང་། དེ་ནི་ཆགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་བྱིར། དཀར་པོ་ཟད་བྱེད་མི་བརྗོད་དགུ་བཅོམ་ལས། དཀར་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

པོ་ཟད་པའི་ལས་སུ་ཐལ་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་སྟོན་བརྒྱུ་བཞུགས་སོགས་ཀྱང་ལས་སུ་འདོད། །དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་ཕྱི་ཀྱང་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་། །དཀར་ན་དགེར་
འཕྱར་འདྲིར་མཚུངས་ཡིག་ཆར་གསལ། །

གཡེམ་བཙུལ་མེད་ཕྱིར་རིག་བྱེད་བྱེད་མིན་གཉིས། །དུག་ཀྱང་རང་གིས་བྱེད་ན་གཉིས་འབྱུང་ལ། །འཆི་སྤང་ཕྱ་མོར་རིག་བྱེད་ཡོད་མེད་དཔུང།
ཁྲོམ་པའི་དབང་བྱས་དགེ་བ་བདུན་ཀྱང་གཉིས། །སྒྲོར་མཇུག་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོར་མཇུག་གིས་སྤོང་ཞིང་། །ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་སྒྲོར་མཇུག་མེད་གསུངས་
ཕྱིར། །འགགས་མ་ཐག་པའི་ཆགས་སྤང་ཆ་བར་བཤད། །དགེ་དང་མི་དགེ་བདུན་གྱི་ཉར་བསྟོགས་ནི། །རྣམ་རིག་ལྡན་ཅོད་དག་ན་གཉིས་ཀར་ལྡན། །
དེ་ཕྱིར་བྱེད་མིན་འཕྱར་བའམ་མ་ཡིན་སྟོས། །འོན་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཡིད་ཅམ་གྱིས། །སྟོག་གཙོད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཕྱིར་ཞིབ་ཆ་དགོས། །མཇུག་
ནི་སྒྲོར་ལས་བསྟོག་སྟེ་རིག་མིན་དང་། །དེས་ལྡན་དེ་མཐུན་བྱེད་ན་རིག་བྱེད་ཀྱང་། །འོག་ལྟའི་གཞི་ནི་མིང་གཟུགས་ལ་སྒྲོར་དཔུང། །གོང་མའི་དགེ་
བ་མེད་ཅིང་འདོད་སྒྲོར་བྱུང་། །སྒར་ནས་ལོག་ལྟ་རྒྱུ་དུས་ཉམས་ཕྱིར་མིན། །ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་གོང་མའི་ཡུལ་ཅན་རྣམས། །རང་ལ་དམིགས་སྟོས་
ཟག་པ་རྒྱས་རུང་ཡང་། །ཡུལ་དེར་དམིགས་པས་རྒྱས་པས་མི་རྣམས་པས། །སྟོབས་རྒྱུ་ཕྱིར་ན་གཙོད་བྱེད་མིན་ནོ་ལོ། །རང་ལུགས་དེས་ཀྱང་གཙོད་
ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་སྟོས། །སྟོམ་སྤང་སྤོང་རྒྱལ་ཇི་བཞིན་རིམ་དགུས་གཙོད། །རྩ་ཆད་ལོག་པར་དེས་ལ་སྒྲུབ་བཞི་འོ། །སྒྲོར་ཆོད་ཀྱི་པོ་ཅིག་ཅར་རོ་མཚམས་
མེད་ཅན། །ཆོད་རིམ་སྒྲོར་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་སྟོབས་ཀྱིས། །ཆད་གཉིས་དཔུལ་ནས་འཆི་དང་སྒྲེ་ཆོས་སྒྲོར། །མི་དགེའི་རྩ་གསུམ་གཅིག་ཅར་མི་སྤྲོད་ཕྱིར། །
མང་ན་རང་ཉིད་བརྒྱུ་བཞུགས་ལོག་གཡེམ་གནས། །ལུས་དག་གཞན་རྒྱུ་བཙུལ་བས་བརྒྱུད་འབྱུང་སྤྲོད། །བརྒྱུ་བཞུགས་གཙོད་སོམས་མེད་པ་འབྲལ་
མེད་ཕྱིར། །གཅིག་དང་མིན་ནོ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་པ། །དབང་ཤེས་དགེ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི། །ཟད་ཤེས་སོགས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ལྡེ་ལོ་སྟོ།
དེས་རྟོགས་མེད་ཕྱིར་སྟོམ་མིན་གསུངས་ཕྱིར་དང་། །ཟད་དང་མི་སྟོའི་སྟོ་སྟོ་མིན་གསུངས་ཤིང་། །གཟུགས་ལ་བརྟེན་ན་སྤོང་བདུན་འབྱུང་ཕྱིར་བཀག
གཟུགས་མེད་ཡིད་ཤེས་དགེ་བ་གཞན་ལ་གསུམ། །ལུང་མ་བསྟན་གནས་དགེ་བསྟེན་སྤོང་བ་བཞི། །དེ་ནི་དབང་ཤེས་དགེ་བས་ལེན་ན་རྒྱུ། །ལུང་མ་
བསྟན་གྱིས་བསྟེན་རྟོགས་སྤོང་བ་བདུན། །དབང་ཤེས་དགེ་བས་དེ་དགྲ་ཡིད་དགེས་བསྟེ། །སྒྲོམ་པའི་དབང་བྱས་ཡིན་གྱི་བར་མ་ལ། །ལུང་མ་བསྟན་
གྱིས་སྤོང་བ་གཅིག་ལེན་ན། །གཅིག་ལྡན་ཡིད་ཤེས་དགེ་བས་གཉིས་དང་ལྡན། །ལེན་ལ་ལྡན་བརྒྱུད་ལྡན་ཡང་འདྲིར་མ་བཤད། །གཟུགས་མེད་འཕགས་
པར་ཟག་མེད་སྟོམ་འདས་ལྡན། །རང་འགྲུལ་དེ་ལ་མ་འོངས་ལྡན་གསུངས་དཔུང། །གཟུགས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷག་མར་བྱས། །ཁམས་དང་
འགོ་ན་དགེ་འདུན་མཛོན་གྱུར་ཡོད། །དཔུལ་བར་ལྡན་མའི་སྟོག་གཙོད་ལྡན་ནམ་དཔུང། །སྒྲུ་ལེན་ལོག་འཛོར་འགོ་མེད་མདོ་དང་འགལ། །ཡིད་ཀྱི་
གསུམ་གྱིས་འབྲས་གསུམ་འབྲལ་རྒྱལ་དཔུང། །

ཟག་བཙུལ་ཟག་མེད་སྤོང་ལམ་ལ་ལྡན་བཞི། །སྤོང་མིན་ཟག་བཙུལ་ཟག་མེད་ལ་བཞི་གསུམ། །དགེ་འབྲས་དགེ་ལ་རྣམ་སྟོན་མ་གཏོགས་བཞི། །མི་
དགེར་སྟོས་བདག་གཞན་ལ་རྣམ་སྟོན་བསྟན། །མི་དགེའི་འབྲས་དགེར་སྟོས་བདག་མི་དགེ་ལ། །རྒྱ་མཐུན་དང་བཙུལ་གཞན་ལ་རྣམ་སྟོན་བསྟན། །
ལུང་བསྟན་མིན་འབྲས་དགེ་ལ་སྟོས་བདག་གཉིས། །གཞན་པ་གཉི་གར་དེ་སྤོང་རྒྱ་མཐུན་བསྟན། །ཡིག་ཆར་དེ་འབྲས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ལ། །བལ་
འབྲས་བདག་འབྲས་མ་གཏོགས་གསུམ་ཡོད་ཕྱིར། །གསུངས་པ་ཡིག་ཅོར་རྣམ་སྟོན་མེད་ཕྱིར་རོ། །དགེ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཕན་རྒྱུ་དུ། །རྒྱ་མཐུན་
མ་གསུངས་མི་དགེ་ལ་གསུངས་པ། །མཆིམས་རྟེན་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་ཕྱིར་གསུངས། །འགོག་བདེན་དགེ་འབྲས་མིན་ཞིང་ལུང་མ་བསྟན། །ཡིན་
ནའང་དེ་འབྲས་དགེ་ཡིན་ཆོག་ལ་གཟུབས། །འདས་པའི་འབྲས་བྱ་དུས་གསུམ་བཞི་བཞི་སྟེ། །བལ་འབྲས་དུས་ཀྱིས་མ་བསྟུས་ཕྱིར་ན་དོར། །ད་ལྟའི་

འབྲས་བུ་མ་འོངས་འང་དེ་བཞིན་ནོ། །ད་ལྟའི་ད་ལྟ་ལ་ནི་སྒྲིན་བདག་གཉིས། །མ་འོངས་མ་འོངས་ལ་ནི་བྲལ་འབྲས་དང་། །རྒྱ་མཐུན་མ་གཏོགས་གོ་
རིམ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མས་ཐུ་མ་མི་སྦྱང་ཕྱིར་མ་བཤད། །རང་གི་ས་པ་བཞི་སྟེ་བྲལ་མ་གཏོགས། །རྒྱ་མཚན་མཛོད་ཀྱི་དེ་སྐད་མ་བསྟུན་ཕྱིར། །
གསུངས་པ་མི་རིགས་ས་དགའི་ལམ་པན་ཚུན། །རྒྱ་ཕྱིར་ས་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཟག་མེད་ལ། །རང་ས་ཇི་བཞིན་སྒྲིན་བདག་རྒྱ་མཐུན་གསུམ། །བྱེད་པར་
འགལ་ཏེ་སྐད་མ་བསྟུན་མིན་ཕྱིར་རོ། །གཞན་སའི་ཟག་བཅས་སྒྲིན་བདག་གཉིས་ལས་མེད། །སྟོབ་པའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་པ། །སྒྲིན་བདག་
གཉིས་དང་རྒྱ་མཐུན་གསུམ་གསུམ་དང་། །གང་ཡང་མིན་པ་སྒྲིན་བདག་བྲལ་འབྲས་གསུམ། །མི་སྟོབ་འབྲས་བུ་བདག་འབྲས་གཅིག་བུ་དང་། །སྒྲིན་
བདག་རྒྱ་མཐུན་གསུམ་དང་སྒྲིན་བདག་གཉིས། །ཉམས་མ་ཐག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ལས། །སྟོབ་སེམས་མི་འབྱུང་ཕྱིར་ན་བྱེད་འབྲས་མིན། །
གཉི་ག་མིན་པའི་འབྲས་བུ་སྟོབ་སོགས་ལ། །སྒྲིན་བདག་གཉིས་གཉིས་དང་ནི་ཐུ་ཆར་འབྱུང་། །མཐོང་སྤང་འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་ནམ་གཉིས་ལ། །རྣམ་
སྒྲིན་བྲལ་འབྲས་གཉིས་དང་བྲལ་འབྲས་དོར། །དེ་འབྲས་སྤང་བྱ་མིན་པ་བདག་གཅིག་བུ། །སྟོམ་སྤང་འབྲས་བུ་སྤང་བྱ་ནམ་གཉིས་ལ། །སྒྲིན་བདག་
གཉིས་དང་བྲལ་འབྲས་མ་གཏོགས་བཞི། །ཁི་རགས་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྤང་བྱ་མིན་པ་སྒྲིན་བདག་བྲལ་འབྲས་གསུམ། །སྤང་བྱ་མིན་
འབྲས་བདག་དང་སྒྲིན་བདག་གཉིས། །སྤང་བྱ་མིན་པ་རྣམ་སྒྲིན་མ་གཏོགས་བཞི། །

ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རིགས་མིན་སྦྱང་པ་སྟེ། །ཁ་ཅིག་སྦྱོང་ལམ་ཉམས་པའང་རིགས་མིན་ལོ། །རང་འགྲེལ་སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་དག་གིས་
ཀྱང་། །རིས་མཐུན་པ་ནི་འཕེན་པར་མི་བྱེད་དེ། །ལས་དང་ལྟན་ཅིག་མི་འབྱུང་ཕྱིར་གསུངས་པས། །འཕེན་བྱེད་དེ་ཡི་ཚོགས་པའི་ཐུམ་པ་འམ། །
སེམས་ཉེན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་གང་ཡིན་དཔྱད། །སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པར་བཅས་ཏེ་རྒྱུགས་བྱེད་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་དང་རྣོ་བ་ལས། །
གཅིག་སྤངས་སྤྱིར་ཐུ་མ་ཉོན་སྟོབ་ཡིན། །དབྱེན་གྱི་ལྷུང་བ་རྒྱུན་ལོ་དབྱེན་ཐུན་མིན། །རྩ་སྦྱིན་དང་སྤོང་མངོན་ཤེས་ཐུ་ཐུན་དུ། །སྒྲིན་འཁོར་སྟོན་
པས་བྱེ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་ལོ། །ཡུལ་གཏོང་བ་ལ་བྱ་ལོན་སྤང་བ་བཞིན། །བསྟོད་སོགས་ཐོབ་ཆོ་ལས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འགོག །དེས་གནས་ཁྱུང་ཆོས་དྲུག་དང་
ལས་གསོག་པའི། །སྤྱིང་སོགས་ཁྱུང་ཆོས་དྲུག་ཀྱང་ཆ་བར་གསལ། །ཏྲིག་དཀར་མེར་མེར་མངོན་ཤེས་གསུམ་གྱིས་དཔྱད། །བསྟོད་རྣམས་བརྒྱ་ཡི་
འདྲན་ཚུལ་ལ་བཞི་སྟེ། །དགེ་བཅུའི་སྤོང་སེམས་འགོད་བཟླགས་ཡི་རང་བཟླ། །ཐུ་བཅུ་འཕེན་རྒྱུགས་དབྱེ་བས་བརྒྱར་འདོད་དང་། །འཕེན་བྱེད་དང་
ནི་མི་གཡོའི་ལས་ལ་དཔྱད། །ལས་ལམ་བཅུ་ལ་རྒྱ་ལས་དམིགས་པས་བཅུར། །དབྱེ་ཚུལ་དགེ་བཅུའི་ལམ་དག་སྦྱོར་བ་དག །ཏྲིག་པས་མ་སྟུན་བྱན་
ཟེན་ལྷུང་འདས་སྟེ། །བསྟོད་པ་ཐུ་བཅུ་དེ་ཉར་སྟོན་ཐུ་བཅུ། །ཆོས་གཟུགས་སྦྱར་དམིགས་བརྒྱ་སྟེ་མཚན་སོ་གཉིས། །མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བཅས་
ཐུ་བཅུ་ལ། །དམིགས་པ་ཐུ་བཅུ་སྟོན་པ་ཐུ་བཅུ་འོ། །ཁམས་གསུམ་གྱོལ་སྟོན་བདག་གྱོལ་སྟོན་པ་དང་། །འདོད་པ་ཉི་ཤུ་གོང་མ་ཉི་ཤུ་དང་། །བྲང་
དཔྱལ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྩེ་རྣམས། །ཐུ་ཕྱི་གཉིས་གཉིས་དབྱེ་བས་བརྒྱར་ཡང་གསུངས། །བར་དུ་བདུན་ཁྲི་ཐུ་བཅུ་བདུན་སྟོང་བཀྲ། །ཡ་
གཅིག་འགྲེལ་སྟེ་ཞག་བདུན་བསྟོད་པ་ནི། །སྒྲིན་བུ་ཁྱུ་མཚན་ཁྱུང་འདྲའི་དགེ་སྦྱོང་གཞན། །འཇིག་རྟེན་གཞན་དང་རྩ་ཡུལ་ས་ལ་མེད། །འཇིག་རྟེན་
འདི་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །རྣམ་ཐོས་བྱ་ཡི་གནས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྩ་ཡི་སྤོང་གནས་མཚན་དག་ན་ཡང་། །ཡོད་མིན་བྱོགས་དང་བྱོགས་
མཚན་དག་ན་འང་མེད། །རི་དང་རྣགས་སྟུ་བཅས་པའི་ས་ཡི་སྟེང་། །རྒྱས་པ་ཀྱན་ཏུ་ཡུལ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད། །སྟོན་གཞིར་བསྐལ་པ་དགུ་ཐག་འདུམས་
པར་གསུངས། །རིགས་པས་བསྐྱར་པ་བྲིས་རྟོ་སྟོན་དག་དང་། །བྲངས་སོགས་འཛིན་པ་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས། །ཀྱན་བྱང་རྣམ་གངས་སྟོན་པས་མངོན་
པ་སྟུང་། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

༩ ལས་དེའི་ཙ་བ་པ་སྐྱུ་བྱེ་སྒྲུ་ལོ། །ཆགས་སྟགས་དཔེ་སྟོན་ས་བོན་གནས་མས་ཐོབ། །སྐྱུ་ཉོན་མོངས་གཞི་གཅིག་ཐ་དང་སྒྲ། །འདྲི་ཡང་ཐ་མའི་ཆགས་སྟགས་སྐྱུ་མིན། །འཇུག་པའམ་བྱེད་བཅུ་མཆིམས་རྒྱུ་ལས། །ཙ་བ་བརྟན་བྱེད་ཐོབ་པའི་སྐྱུ། །སྐྱུ་གནས་བྱེད་པ་སྐྱུ་སྐྱུ། །ཞིང་ནི་རང་སྐྱུ་སྐྱུ་གཞིར། །སྐྱུ་མཐུན་སྐྱུ་བ་ཉེ་ཉོན་སྐྱེད། །ལས་ཀྱི་སྤིང་པ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད། །རང་ཆོགས་འཛིན་པ་སྐྱུ་ལ་བཞིན་མིན། །དམིགས་ལ་ཀྱན་མོངས་མི་ཤེས་ཉིད། །རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་འཁྲིད་སྤིང་པར་འཕེན། །དགེ་ལས་གཡོ་བ་ཉམས་པ་ཡིན། །འཆིང་བ་ཁམས་ལས་མི་འདའ་བ། །རྣམ་པ་བཅུ་ནི་གནས་འདྲི་ཡང་། །རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་འདོད་ཆགས། །སྐྱུ་ཅུང་དེ་ལ་ཁོ་སྟགས་སྐྱུ་པར་བསྟན། །ཐར་སྒོ་སྒོག་ཕྱིར་བཤད་ཀྱང་སྒོབ་དཔོན་ནི། །རོ་སྤྱང་སྤེད་ཡུལ་ལྷས་ནི་སྤིང་པ་ཉིད། །ཡིན་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་ལ་དབྱད། །དེ་སྟེ་བདུན་ནམ་རྩ་བཅས་སྐྱུ་བཅུ། །སོ་གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་ཉེར་བརྒྱད་ཐོམ་པ་ཡི། །མཐོང་སྤང་གྱུ་བརྒྱད་སྟེང་དུ་སྒོམ་སྤང་བཅུ། །ཀྱན་བདུས་མཐོང་སྤང་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །བསྐྱུ་བར་བདེན་པ་བྱི་མ་གསུམ་གསུམ་ལ། །རྩ་བ་གཉིས་གཉིས་དོར་བས་གོ་བཞིར་གསུངས། །ལམ་དང་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་ལྷགས་ལྷད་པར་དབྱད། །བྱི་མས་ལམ་མཐོང་སྤང་བྱར་དམིགས་སམ་བརྟག །དངོས་གཞིར་མི་དམིགས་སྤང་བྱ་རིས་གཞན་ཕྱིར། །ཉར་ལེན་ལྷང་དམིགས་བདག་གམ་བདག་གིར་དང་། །དར་དམིགས་རྟག་ཆད་རྩ་ཤེས་ཉོན་མོངས་ཅན། །འཇིག་མཐར་རྩ་བའོ་ལམ་དམིགས་བདག་འཛིན་ཡང་། །ཡོད་ན་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ། །རྟོགས་པས་སྤོང་ཕྱིར་སྐྱུ་བསྐྱུ་མཐོང་སྤང་ལོ། །སྐྱུ་བསྐྱུ་མཐོང་སྤང་དམིགས་དང་ཟག་མེད་འགལ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་དམིགས་ལོག་རྩ་བཞག་པར་དཀའ། །དཔེ་སྟོན་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་ཉོན་ཡོད། །མངོན་ཤེས་ཅན་གྱིས་ལོག་ལྷའི་སྟོབ་བརྟོད་ཕྱིར། །བྱེ་སྐྱུ་དེ་ལ་སྐྱུ་སེམས་བྱུང་བའི་ཆོ། །མངོན་ཤེས་ཉམས་ཏེ་རྩ་སྐྱུ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། །དབང་སྐྱུ་སྐྱུ་རྩ་སྐྱུ་ལ་ལོག་ལྷགས་ཕྱིར། །ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ཞེ་ན་རང་བྱུང་རྟག །བདག་གི་རྣམ་པས་འཇུག་ཕྱིར་སྐྱུ་བསྐྱུ་ལོ། །འོ་ན་བ་ལང་བརྟུལ་ལྷགས་ལ་སྟགས་པ། །མཐོ་རིས་སྐྱུ་དང་ཐར་པའི་ལམ་རྩ་བ། །ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་མི་འབྱུར་ཅི་ཞེ་ན། །བྱེ་སྐྱུའི་སྐྱུ་དེ་སྐྱུ་བདེན་ཡིན་ཕྱིར་ཟེར། །རང་འབྲེལ་ལམ་གྱི་དེ་མེད་ཐལ་བ་འཕང་། །རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གཉིས་ཙམ་མམ། །མ་ཡིན་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་བཞི་ཡི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་མཐར་རྩའི་སྐྱུ་གཅིག་རྩ་མཆོག་འཛིན། །འཇིག་རྩ་གསུམ་སྐྱུར་ལོག་དང་མཐར་རྩའི་བྱེད། །སྒོ་འདོགས་མེད་ཕྱིར་སྐྱུ་ལྷགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །ལོག་མིན་གཞན་ལ་ངས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་དོར། །འོ་ན་སེམས་དང་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག །མདོར་གསུངས་དང་འགལ་ངས་རྟོག་མེད་ཕྱིར་ཟེར། །སྒོན་མེད་དེ་ནི་རྩ་བའི་དབང་ཕྱིར་རོ། །ཆོར་བར་ཐལ་བར་མི་འབྱུར་མ་གྲགས་ཕྱིར། །ཞིངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་དང་མངོན་སྐྱུ་ཅུང་ཟད་ལོག །སྐྱུ་དང་དང་སྐྱུ་ཅུང་ཟད་གསུམ་ལས་དགྲ། །མ་སྤངས་མི་སྤྱོད་སྐྱེ་སྤེད་འཇིག་སྤེད་གཉིས། །སྤངས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་གཉིད་དང་མིག་ལ་སྟགས། །སྐལ་མཉམ་ཁམས་ཀྱན་འགོ་བ་སྐྱུ་ཀྱན་གྱི། །རྩ་བདུན་ཐེ་ཆོམ་གཉིས་དང་མ་རིག་གཉིས། །མ་འདེས་པ་སྟེ་ཆགས་ཅན་ཀྱན་འགོ་མིན། །འདོད་ཁམས་མ་ལུས་དམིགས་སྐྱུ་མེད་ན་ཡང་། །རིས་ལྷའི་རང་སྟོག་ཙམ་ལ་ཅིག་ཅར་དམིགས། །འཇིག་མཐར་མ་གཏོགས་དགྲ་ནི་སྐལ་མི་མཉམ། །ཀྱན་འགོ་འདོད་པའི་ཆངས་པ་རྟག་རྩ་བ། །ལོག་ཤེས་ཙམ་སྟེ་རྩ་བ་སྐྱུ་མ་བསྐྱུས། །བསམ་གཏན་མཐའ་དང་སྤིང་སྤེར་ས་སྐལ་མཉམ། །མ་གཏོགས་མེད་དེ་འོག་མར་མི་དམིགས་ཤིང་། །རང་སར་སྐལ་མཉམ་ཁམས་ཀྱི་མིང་མེད་དེ། །གཞན་དུ་ས་བཞིན་

གུང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཕྱིར་ཐོབ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཡིན་དུ་ཉེ་པ་རྒྱས་ཀྱིན་འགོ་འོ། རྟེན་གྱི་བརྒྱུད་ལས་ནི་ཀྱན་འགོ་བ། ཁོ་ན་ཉེར་བདུན་
སྒྲིག་པར་རེ་ལྟེ། ལྷག་ཀྱིན་མ་རིག་དྲུག་ལ་ཆ་གཉིས་སོ། འགོག་ལམ་ཡུལ་ཅན་ལོག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་སྒྲིངས། འགོག་དམིགས་གསུམ་པོ་རང་ས་ཁོ་ནར་
དམིགས། ས་དྲུག་ཆོས་ཤེས་ཀྱིན་གྱང་འདྲོད་ལོག་ཏུ་འོ། ཡུལ་ཡིན་དེ་བཞིན་ས་དགའི་རྩེས་ཤེས་གྱང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱིན་གྱི་ལོག་
ཏུ་ཡུལ། ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཁམས་གསུམ་གཉེན་གསུངས་གྱང་། ཁོང་མའི་ལོག་ཏུ་འདམས་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་མའི་མཐོང་སྣང་གཉེན་པོ་མི་
བྱེད་ཕྱིར། ལྷག་མ་ལྟེ་རྒྱས་བརྒྱུད་ཅུའི་ཟག་བཅས་དམིགས། ཡུང་བསྟན་མིན་ཅུའི་ཤེས་རབ་རྣམ་སྤྲིན་སོགས། ཐེ་ཚོམ་རྩེ་གཉིས་དང་རྒྱལ་མཐོར་
འཇུག་ལ། རྩེ་བ་བརྟན་ཅིང་གཏིང་ན་གནས་ཕྱིར་མིན། ཁ་ཆའི་ཡུལ་སོགས་མཐར་གནས་ཉེ་འོག་བ། སྤིང་ཏུ་དང་རྒྱུད་པའི་བསམ་གཏན་བ། །
གསུམ་པོ་མ་རིག་དབང་གིས་འཇུག་ཕྱིར་བཞི། དུས་ཀྱིན་མི་སྒྲེ་ཡུལ་ཡང་བྱུང་བར་ཕྱིར། ཁོང་སྒྲི་ཆགས་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་རང་མཚན་བ། ལྟ་དང་མ་
རིག་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེ་བའོ། འདས་དང་དུ་ཉེ་འོ་སྒྲི་ཆགས་དང་རྒྱལ་གྱི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྟ་བྱེད་རྒྱུད་ལྟ་མིན། མ་འོངས་ཡིད་ཀྱིན་དབང་པོས་
ད་ཏུ་བ། འོན་ཀྱང་མི་སྒྲེ་དབང་སྒྲིན་ཀྱིན་ལྟ་བྱེད། ལྷག་མ་ལྟེ་སོགས་གསུམ་གྱིས་ཀྱིན་དང་ལྟ། །

དུས་ཀྱིན་རྩེས་ཡོད་རྟག་འཇུར་ཡོད་མིན་ན། ལྟ་བར་འགལ་ཞེས་ཚོད་ལ་བྱེ་སྒྲིས་ལན། མདོ་ལས་འདས་གཟུགས་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ན། ཞེས་
དང་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཉེན་སྒྲེ་གསུངས་ཕྱིར། རིགས་པས་འགྲུབ་ཏུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡོད་ཕྱིར། འདས་པའི་ལས་གྱིས་འབྲས་བྱ་སྒྲེད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་སྒྲེ་བས་ཡོད་སྒྲེ་བ། འབྲས་བྱ་འདས་དང་མ་ཕྱིན་དུ་ཉེ་ཡོད། འབྲས་ཕྱིན་འདས་དང་མ་འོངས་རྩེས་མེད་པར། ལྟ་བ་རྣམ་པར་བྱེ་
ཏེ་སྒྲེ་བའོ། རྟེན་ཡོད་སྒྲེ་འོ་གངས་ཡིན་དུ་ལ་བ་ལྟས། གཞི་ཀྱིན་པ་དང་འོད་སྒྲུང་སྒྲེ། ས་སྒྲུང་སྒྲེ་དང་ཆོས་སྒྲུང་སྒྲེ། མང་ཐོས་གོས་དམར་སྒྲོབ་མ་
དང་། རྣམ་པར་བྱེ་ཏེ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲེ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཡོད་སྒྲེ་ལ་ཡང་ལྷགས་བཞི་སྒྲེ། ཆོས་སྒྲོབ་དངོས་འཇུར་གསེར་
སྒྲོད་བཞིན་ཞེས་ཟེར། དབྱངས་སྒྲོགས་མཚན་ཉིད་ཤས་ཆེ་ཆགས་བཞིན་ཟེར། དབྱིག་བཤེས་གནས་སྐབས་ཅིས་ཀྱི་དེའུ་བཞིན་འཇུར། མ་ལྟ་གཞན་
གཞན་འཇུར་བ་སངས་རྒྱས་ལྟ། རྟེན་པོ་མི་འཐད་གངས་ཅན་ལྷགས་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་མི་འཐད་མཚན་ཉིད་འཆོལ་ཕྱིར་རོ། བཞི་པ་མི་འཐད་
གསུམ་ཀར་ཐལ་ཕྱིར་རོ། གསུམ་པས་བྱ་བ་བྱས་དང་མ་བྱས་གྱིས། བཞག་ཕྱིར་ཅུང་བཟང་དེ་ལ་ཚོད་པ་ནི། རྟེན་མཚུངས་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་མི་ཏུ་
ཕྱིར། རྟེན་མི་འཇུར་རོ་ཞེན་བྱེ་སྒྲིས་ནི། སྒྲིན་མེད་འབྲས་བྱ་འབྱེད་འཛིན་བྱེད་ཕྱིར་ལོ། རྣམ་སྤྲིན་སྐལ་མཉམ་ཀྱིན་འགོ་འདས་པས་གྱང་། །
འབྱེད་ཕྱིར་དུ་ཉེར་ཐལ་ལོ་དེ་དག་ལ། འཛིན་པ་མ་ཆང་ཞེན་འདིའི་ཆ་ནས། འདས་དང་འབྱེད་པའི་ཆ་ནས་ད་ཏུ་བར། འཇུར་ཕྱིར་འཆོལ་
བའམ་ཡང་ན་བྱེད་ཀར་འཇུར། གཞན་ཡང་བྱ་བ་རེས་བྱེད་རེས་མི་བྱེད། མི་རུང་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཕྱིར་གཤམ་བྱེད་སྒྲེ། རྟེན་ཡོད་ཅི་ཉེར་བྱ་བས་འཛིན་
ཅས་པའི། བྱ་བ་འདས་པ་ལས་ནི་གཞན་མིན་ཏེ། དུས་གྱིས་མ་བསྐྱས་ཕྱིར་ན་རྟག་པར་འཇུར། བྱ་བ་འདས་དང་གཅིག་ན་ད་ཏུ་ཡང་། ཡོད་ཕྱིར་
དེ་འགག་ཆ་ནས་འདས་དུས་སྒྲེ། མི་རུང་དེ་ཉེར་བཞིན་དུ་དུས་གཉིས་གྱང་། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་མ་སྒྲིས་ཞིག་ཅས་བྱ། རྟེན་སྣངས་གྱང་སྒྲིག་བསྐལ་
མཐོང་སྣང་དང་། འདྲོད་ཉོན་བརྒྱུད་སོགས་དམིགས་པས་ལྟ་ཏུ་ལྟེ་ཆུལ་གཉིས། ཁམས་གསུམ་སྣང་བྱ་བཅོ་ལྟེ་ཟག་མེད་བཅས། འོག་མ་འོག་མའི་
མཐོང་སྣང་ཀྱིན་འགོའི་ཡུལ། འོག་མ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཡུལ་མིན་པས། སྒྲིམ་སྣང་ཡུལ་འཇུར་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པའི་སྒྲེ། བསམ་གཏན་དགོ་
ཡུལ་ཡོད་དགྲུ་ཡིན་གསུངས་ཕྱིར། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྣང་ལམ་མཐོང་སྣང་བྱའི་ཡུལ། མིན་ཏེ་ལམ་ལ་ཀྱིན་འགོ་མེད་ཕྱིར་རོ། ལྷག་ཀྱིན་མཐོང་
དང་སྒྲིམ་སྣང་གསུམ། འདྲོད་བསྐྱས་ལྟེ་ཡུལ་གཞན་བརྒྱུད་བསྐྱེ། ཁམས་གསུམ་འགོག་ལམ་མཐོང་སྣང་ནི། རང་བསྟན་དྲུག་དགྲུ་བསྐྱེ་གཅིག་ཡུལ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཆགས་སོགས་སྒྲིན་གྱི་ཟག་མེད་པ། ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ལྟ་སོགས་མིན། ཟག་མེད་ཁམས་གསུམ་སྤང་བྱ་རིལ། གཤམ་གསུམ་གསུམ་ཟག་མེད་བཅའི། ཡུལ་ལོ་འདྲོད་པའི་སྒྲིན་སྤང་དབྱེད། སྤྱུ་རྒྱས་བཅས་ལ་རྒྱས་པས་བྱེད་བཅ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་བཅས་ཤིང་རྒྱས་པ་དང་། བཅས་ཀྱང་མི་རྒྱས་པ་སྟེ་ལྷ་གཉིས་ཡོད། སྤངས་དང་མ་སྤངས་སྤྱུ་རྒྱས་རིམ་བཞིན་ནོ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལ་ནི་བྱི་མ་མེད། ཡིག་ཆར་ཉོན་མོངས་བཅས་ལ་མི་རྒྱས་ཡོད། དབྱ་བཅོས་རྒྱམས་ལ་འདས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་རྒྱམས་དང་། མ་འོངས་མི་སྐྱེའི་ཆོས་ཅན་སེམས་ཉོན་མོངས། དང་བཅས་ལྷ་བྱའི་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུངས་དབྱེད། འདྲོད་ན་རིས་ལྡེའི་གཏི་ལྷག་ལྷ་མ་གཏོགས། ཁྲོ་ཆགས་ང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་ལྷ་ལྷ་དང་། ལྷ་བ་བཅུ་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་བཞི་ཀུན་དགེས། བཅུ་སྟེ་ཞེ་གཅིག་འདྲོད་པའི་ཟག་པ་དང་། ཀུན་དགེས་ཉི་ཤུ་ཁོང་ཁྲོ་བཅུ་བསལ་བའི། ཁོང་མར་སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་སྤེད་པའི་ཟག་རྒྱགས་ཤོད་ཀུན་དགེས་གོང་མར་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མ་བཤད་རང་དབང་ཅན་ནི་མིན་བྱིར་ལོ། འདྲོད་པའི་རྒྱགས་ཤོད་སོགས་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར། ཁམས་གསུམ་མ་རིག་བཅོ་ལྷགས་སུ་བསྟན། རྒྱ་སྤྱོད་པལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་ན་ཡང་། ལྷ་རྒྱམས་རྒྱམ་པ་གསལ་བྱིར་སོགས་སུ་བསྟན། དེ་བྱིར་འདྲོད་པའི་རྒྱ་སྤྱོད་ཉེར་དགྲ་རེ། སྤྱིད་སྤྱོད་ཉེར་བརྒྱད་ལྷ་བའི་སུམ་ཅུ་དུག མ་རིག་བཅོ་ལྷོ་ཟག་པར་ལྷ་བ་རྒྱམས། ཟུར་མིན་རྒྱང་བས་འཁོར་བ་འཛིན་མིན་ལོ། འདྲོད་སྤྱོད་མ་རིག་ལྷ་བཅས་འདྲོད་ཉེར་ལེན། སྤྱིད་སྤྱོད་མ་རིག་བཅུ་བཅས་བདག་ཉེར་ལེན། ལྷ་བ་སུམ་ཅུ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཉེར་ལེན་དུག རབ་བྱུང་བྱིམ་པ་བསྟུ་བྱིར་སོ་སོར་བཤད། མ་རིག་རྒྱང་པས་མི་འཛིན་བྱིར་བསེས་ལོ། རང་ལྷགས་གདུལ་བྱའི་བསམ་བའི་དབང་བྱིར་ཡིན། རྩ་ཉོན་དུག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དུག་ལས་ལོགས། མཆོག་འཛིན་གཉིས་པོ་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྤྱོད་རོ། ལྷ་བ་ལྷ་གསུམ་བདེན་བཞིས་མཐོང་སྤང་ཁྲུས། བཅོ་བརྒྱད་འདིར་ཡང་བཅོ་བརྒྱད་བྱིར་བྱེ་ལོ། འདི་གཉིས་ཁོ་ན་མཆོག་འཛིན་བྱིར་བྱེ་ལོ། ཀུན་དགེས་ནང་ནས་སྤག་དོག་སེར་སྤྲ་གཉིས། མི་དགེ་རང་དབང་ཅན་བྱིར་ཀུན་སྤྱོད་བྱས། ཀུན་དགེས་བཅུར་སྤྱུ་ཀུན་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་འགྱུར། སྤྱོད་དགུས་གང་ལ་བསྐྱབས་པ་དབུས་མཐར་གསལ། གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐ་མ་སོ་སྐྱེས་དང་། གསུམ་གྱིས་ཁམས་མཐའ་འདྲོད་ལས་མི་འདའ་ལོ། འཛིན་ལྷ་སྤྱུག་བསལ་མཐོང་སྤང་སྟོ་གཅིག་ལ། རྒྱལ་ཞུགས་སྟོ་གཉིས་ཐེ་ཆོམ་སྟོ་བཞི་སྟེ། དེ་དེ་སྤངས་པས་གཞན་སྤང་རྟོགས་བྱིར་ལོ། གཞན་ཡང་རིམ་བཞིན་མཐར་ལྷ་ལྷ་མཆོག་འཛིན། ལོག་ལྷའི་རྩ་བ་ཡིན་བྱིར་འདི་གསུམ་བཤད། ཀུན་བརྒྱས་འཆིང་གསུམ་སྤྱུག་བསལ་གསུམ་ལ་སྤྱར། ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྱུ་རྒྱས་སམ་རྩ་ཉོན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་བྱེད་པས་ཉེ་ཉོན་བྱིར། ཀུན་དགེས་བརྒྱད་སྟེང་ལ་ལས་ཁྲོ་འཆབ་བསྟན། འཆབ་པ་ཆགས་མོངས་གང་ལས་སྟེ་བ་ཚོད། ཀུན་དགེས་བརྒྱད་དམ་བཅུ་ལས་ལྷ་ལ་ནི། གཉིས་སོ་སྤྱུག་དང་དྲི་མ་སྟོས་སྤང་ཉིད། འཁྱོད་པ་སྟོས་སྤང་མ་རིག་ཉིད་ལྷན་བར། མཆོམས་གསུངས་རྒྱང་བྱའི་ས་བར་འགྱུར་རམ་དབྱེད། ཁོང་གི་རྒྱ་མཆོན་འཁྱོད་པ་སྤྱིའི་བྱིར་མིན། དགེས་ལྷ་དྲི་མར་བཅས་ཉི་རང་དབང་ཅན། མཆོམས་སྤྱོད་རང་དབང་ཅན་ལས་གཞན་ན། འདི་དག་འབྱུང་དགོས་རང་དབང་ཅན་བྱིར་འགལ། ཀུན་དགེས་བཅུ་ཡི་བདུན་དང་དྲི་མ་དུག འདྲོད་ན་མི་དགེའོ་རྒྱགས་གཉིད་ཤོད་རྒྱམ་གཉིས། ཁོང་སྐྱེས་བཞིའོ་སྐྱེ་ལ་ལྷང་མ་བསྟན། ཀུན་དགེས་གཉིས་བཞི་དྲུག་རྒྱང་བྱའི་ས། མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནར་འབྱུང་། རྒྱགས་ཤོད་ཐེ་ཆོམ་གོང་མར་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་བསྟན་བསམ་གཏན་སྐྱབ་བྱིར་འདྲོད་ཁོ་ན། རྒྱགས་གཉིད་གཉིས་པོ་ཟས་དང་བྱ་བ་གཅིག ཤོད་འཁྱོད་དེ་བཞིན་ནོ་ལྷར་དེས་རྒྱ་མཆོན་ནི། གཉིས་གཉིས་རིམ་བཞིན་བསྐབ་གསུམ་ལྷང་པོར་གནོད། ཤེས་རབ་མེད་ན་བདེན་ལ་ཐེ་ཆོམ་འགྱུར། ཅས་ཟེར་སྟོབ་དཔོན་རང་ལྷགས་ཉིང་འཛིན་གྱི། སྤྱོད་དངོས་རྩེས་ལ་སྐྱབ་པའི་དབང་བྱས་སོ། །

དམིགས་པ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་འདྲོད་པ་ཡི། སྟུག་ཀུན་མི་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་མེན་པ་བརྒྱད། ཞོང་མའི་སྟུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་སྟུང་ཅུ་སྟེ། མི་
མཉམ་པ་ཡང་ཅིག་ཅར་སྤོང་ཕྱིར་རོ། འགོག་ལམ་ཡུལ་ཅན་ལོག་ཏུ་ཐེ་ཚོམ་གཉིས། ཁམས་དབྱེད་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་ལྔ་བཅུ་འོ། རང་ལ་
དམིགས་པ་ཟད་པས་སྤོང་བ་ནི། འདྲོད་པའི་སྒྲིན་པ་མི་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་དགྲ། རང་གི་དམིགས་པ་སྤངས་པའི་སྤོང་བ་ནི། ལོག་པར་ལོག་ཞུགས་
རྣམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་ན། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ། དགྲ་དང་བདུན་བདུན་བསྐྱེད་པས་ཉེར་གསུམ་མོ། འགོག་ལམ་
མཐོང་བའི་སྤང་བྱ་མ་རིག་དུག། སྤོང་ཚུལ་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱས་རྒྱ་མཚན་ཚོལ། མི་འགལ་གསུམ་པོ་དམིགས་ཤེས་སྤོང་བས་བསྐྱས། ཞོང་ས་ཚམ་
དམིགས་ཀུན་འགྲོ་ཡོད་དམ་དཔྱད། མཚུངས་ལྡན་ལས་མེན་དབྱེ་མི་ལུས་ཕྱིར་རོ། དམིགས་ལས་སྤོང་སྟེ་གོང་འོག་གཞུང་ཀུན་མཐུན། །

ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་དངོས་ཡིན་ལ། སྤངས་པ་ཡོངས་ཤེས་རྒྱ་མིང་འབྲས་བུ་གས་སོ། འོན་ཀྱང་འདིར་བསྟན་སྤངས་པའོ་དེ་ལ་
ཡང་། མཐོང་དུག་སྒྲིན་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་གསུམ། དུག་ཀྱང་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བཟོད་ཤེས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཕྱིར་དེར་
བཤད་ལ། རྟག་མ་གསུམ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྟེ། མོད་ཀྱི་བཅུ་དུག་པ་ཡི་གཉིས་ཀྱང་ངོ། དངོས་གཞིའི་མཐོང་མཐའ་གསུམ་དང་སྒྲིན་མཐའ་
གཉིས། དབྱངས་སྒྲིགས་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་མེན་བརྒྱད་དེ། འདྲོད་གསུམ་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རྟེན་ཕྱིར་རོ། ཐ་མའི་ཆ་སྤངས་ཐོག་པ་རྟེན་མོད་ཀྱི།
ལམ་མཐོང་སྤང་བའི་ཞར་ཡིན་ཕྱིར་མ་བཟང་། ལམ་མཐའི་ཉེར་བསྟོན་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཟག་ཟད། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུམ་ལའང་
ཀུན་ཟད་ཉིད། ཞི་རགས་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བདུན་བརྒྱད་གཉིས། རྩེས་ཀྱི་གཉིས་སོ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནི། ཁམས་གསུམ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་
འབྲས་གསུམ། རྩོགས་མཐུན་ཆོས་བཟོད་དང་བསྐྱེད་ཆོས་ཤེས་འབྲས། གསུམ་སྟེང་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་གསུམ། རྩེས་ཤེས་རྩོགས་
མཐུན་བཟོད་བཅས་འབྲས་བུ་ནི། ཞོང་མའི་མཐོང་སྤང་གསུམ་དང་སྒྲིན་སྤང་གཉིས། ཡོངས་ཤེས་འཛོག་བྱེད་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རྟེན། སྤོང་ཆེད་
རྩོགས་ཆ་སྟུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་ཟད། རང་སའི་ཀུན་འགྲོ་གཉིས་བཅོམ་གསུམ་ཚང་བས། དུག་བཞག་མཐའ་གསུམ་ཁམས་ལས་འདས་པས་ཀྱང་།
ལུན་ཚུལ་གཅིག་མེན་གང་ན་སོ་སྟེ་འོ། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་མན་གྱི་འཕགས་པ་ཡང་། མཐོང་ལམ་གཞན་ལ་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་ལྡན། སྒྲིན་
ལ་རྒྱན་ཞུགས་གསར་ཐོབ་དུག་དང་ལྡན། ཆགས་བྲལ་འབྲས་ཐོབ་ཆོ་ན་བསྐྱེད་པས་གསུངས་བར། གཉིས་ཆར་འདྲོམས་ནི་ཡིན་ཕྱིར་འདིར་མི་འགལ།
དེ་ཆོ་སྤང་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བསྐྱེད་པ་མེན། དག་བཅོམ་འདྲོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་ལ་ཡང་དུག ཆགས་བྲལ་བཅུ་དུག་པ་ལ་གཅིག་ལྡན་ཏེ།
མཐོང་ལྔ་བུང་ནས་སྒྲིན་གཅིག་ཐོབ་ཕྱིར་རོ། ཞོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་མཐའི། ཆ་མཐུན་སྤངས་པར་བསྐྱས་ཀྱི་མེད་མེན་ཏེ།
དེ་ལ་དངོས་གཞིའི་འབྲས་བུ་བཤད་ཕྱིར་རོ། གཟུགས་སྤངས་བཅུ་དུག་པ་ལ་བདུན་བརྒྱད་གཉིས། དག་བཅོམ་ཐོབ་ཆོ་བུང་ནས་དགྲ་པ་འཐོབ། །
ཉམས་ཆོ་དགྲ་པ་བུང་ནས་ལྔ་གཉིས་འཐོབ། ལྔ་བཤད་ཟེན་ལ་མཐར་གྱིས་ཕྱིར་མེད་འོ། མཐོང་དུག་གཏོང་ངོ་ཉམས་ཆོ་དུག་ཀ་འཐོབ། །

༥ མཐོང་དང་སྒྲིན་པས་སྤོང་ཞེས་སྤང་བཤད་པའི། ལམ་དང་མཐོང་བྱའི་བདེན་པ་འདིར་བཤད་དོ། མཆོམས་རྟེན་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་རྒྱ་
མཚན་དུ། མཐོང་སྤང་སྒྲིན་མཉམ་སྤོང་འཛིན་རྟེན་པས། དེ་མི་ལུས་གསུངས་ཕྱིར་ན་དེས་སྤོང་ཆོ། འཛིན་ལྷའང་སྒྲིན་དགྲ་ཕྱེ་ནས་སྤོང་ངམ་
དཔྱད། འདི་བས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྟུག་ཀུན་གཉིས། དཔེ་སྟོན་ཀུན་འབྱུང་ཐེད་པ་ཁོ་ནར་འདྲོད། སྟུག་བསྐྱེད་ཕྱིར་བཅོས་མེན་པའི་བདེ་བ་
ཞིག འདིར་ཡང་མེད་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་འགག་ཚམ་ལ། བདེ་ཞེས་བུགས་པའི་འཛོག་མཚམས་མ་འཚལ་བས། འཕགས་པ་ལྷ་བཀག་བདེན་པ་
གཉིས་ལས་ཉམས། བྱམ་རྒྱ་དབྱིབས་དང་ཚོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པོ། ལུས་སེམས་འདུ་འཛིན་རྣམས་ཏོག་གཉིས་ལས་བསྐྱེད། ཐར་པར་བཞོད་པའི་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

གཤེགས་ཤུལ་མངོན་རྟོགས་དེ། རར་ལམ་དོན་ཅོ་སྒྲིན་གྲོལ་གཉིས་སུ་བསྟུས། མདོག་དབྱིབས་རིག་པ་བསྟེན་བཀུར་ཆགས་གནས་བཞིའི། གཉེན་
པོར་འདུ་ཤེས་དགུ་བསྟགས་ཐ་མ་ཡི། གཉེན་པོར་ཤི་རོ་གཡོ་བ་མེད་པ་བསྟོན། མི་སྟག་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་བྱེ་སྤྱིའི་ལྷགས། འདྲ་པོས་མི་སྟག་རྩོགས་
ཞེས་གྲགས་པ་འཐད། འདྲོད་སེམས་ཉར་བསྟོགས་བཞི་དང་དངོས་གཞི་ལ། དམིགས་པ་འདྲོད་པའི་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དཀར། འདྲ་པོ་སྤྱིང་
གསུམ་མིས་སྦྱང་བྱིས་ལྟ་ཡང་། འབྱུང་རྩལ་ཤེས་རབ་འཇུག་བྱེད་དུན་པས་བཏགས། འདྲོད་དང་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཉར་བསྟོགས་དང་། ལྷན་པར་
ཅན་ལོ་བཏང་སྟོམས་སྟུང་དང་མཐུན། རྒྱང་ནི་རྣམ་སྒྲིན་མེན་ཏེ་ཆང་ནས་སྦྱོར། ལྷན་སྟོབས་འཕེལ་བས་འགྲིབ་ཕྱིར་རྒྱས་བྱུང་མེན། ཆོས་རྣམས་
ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་དུན་ཉེ་སྟེ། རང་གཞན་དབྱེ་བས་བཞི་ཆར་བྱེ་རྒྱུ་གསུམ། ཆོགས་ལམ་སྟུང་གོང་མར་མཆིམས་གསུངས་དཔྱད། འདྲ་
པོར་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་གཏོད་དོན། བྱི་ནས་གཞན་གསུམ་བསྟོན་པས་འཕེལ་བར་བྱེད། བཟོད་པ་རྒྱུང་འབྱིང་གཏོར་བྱེད་དོད་ཅེ་འདྲ། འ
འཕེལ་བྱེད་ཆོས་ཏེ་སྟོན་སྟོན་དམིགས་བྱིར་རོ། གོང་འོག་བདེན་བཞིའི་ལྷན་ཆོས་སོ་གཉིས་ལས། གོང་མའི་ལམ་པོར་སོ་གཅིག་རིགས་པོར་བས། འ
སུམ་ཚུལ་སོགས་རྣམ་པ་རེ་རེ་ནས། རྟོར་བས་བཟོད་འབྱིང་བཞི་བརྒྱ་གོ་བདུན་ཟེར། མ་པོར་སོ་གཉིས་བསྟོན་པ་བཟོད་རྒྱུང་ཡིན། དམིགས་པ་མ་
པོར་རྣམ་པ་མི་འབོར་བས། གོང་མའི་ལམ་བཞི་དོར་བའི་ཉར་བརྒྱུད་ནས། འོག་མའི་ལམ་པོར་ཉར་བཞི་ལ་སོགས་ཏེ། གོང་མའི་སྟག་བདེན་པོར་
ནས་འོག་མའི་བཞི། གཅིག་གཉིས་དོར་ནས་གསུམ་གཉིས་ཐ་མར་ནི། ཁྲིད་སྟུང་གཉིས་ཏེ་རྒྱལ་ལོ་ལོ་ཅན། ལྷ་སྟུང་གཉིས་ཏེ་བདག་གི་བདག་ལྟ་
བས། རིམ་བཞིན་གཅིག་ལ་ལན་གཉིས་གོམས་བྱེད་དོ། རྟེན་མེད་གཅིག་གཉིས་འདོར་བྱ་སྐབས་དང་སྦྱར། རྣམ་པ་དེ་ནི་ཆོས་བཟོད་བར་དུ་འཇུག འ
དོད་ཅེ་འདྲོད་ལའང་དབྱངས་སྟོགས་བཤད་ཀྱང་གཞན། འཕགས་པ་གཉིས་པར་སྦྱོར་ཆེ་དང་པོའི་སྦྱོར། གཏོར་གི་ཆགས་བྲལ་ཅམ་དང་ཤི་བས་
མེན། འཕགས་མེན་འཆི་བས་གཏོར་བྱ་ཉར་བསྟོགས་གོ། ཡོངས་ཉམས་འགལ་རྒྱུན་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་ཡིན་ལ། རྣམ་ཉམས་ལྷགས་ལམ་འབྲས་ཀྱིས་
བཏང་བ་ཡང་། འགྲོ་གསུམ་སྟེ་འོ་བཟོད་ཆེན་སྟེ་གནས་གཉིས། འདུ་ཤེས་མེད་དང་ཆངས་ཆེན་སྒྲིམ་སྟེ། ཁ་མ་སྤྱིང་བརྒྱུད་མཐོང་སྤང་ཉོན་
མོངས་ཏེ། འགྲོ་བ་སྟེ་གནས་སྟེ་བ་ལུས་སྤྱིང་བ། ཉོན་མོངས་དུག་ལ་མི་སྟེའི་བཟོད་ཐོབ་གསུངས། རར་ཆ་ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་གསེར་འཕྱིང་ལས།
སྟོན་གསུངས་ལུས་དག་ཡིད་ཀྱི་ལས་གསུམ་མོ། རར་ཆ་ཞེས་པའི་ཆ་ནི་ཐོབ་པ་འོ། ཤེས་རབ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་མོ་མཚུངས་ལྡན་གཉིས། མཆོན་
ཉིད་བཞི་སོགས་བྱ་བ་གཅིག་ལུ་འོ། ཆོས་སྤང་སྤེལ་སྟོང་ཆེན་རབ་འཛིམས་ལས། ལྷ་བ་འདི་ལ་སྦྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི། འཛིགས་ཆོགས་ལྷ་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་བརྟུལ་ལྷགས་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག ཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། གསུངས་བྱིར་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཡང་དག་ལྡན་པའི་མདོ་ལས་ཁང་པའི་རིམ། འོག་མ་བཞག་སྟེ་གོང་མར་མེན་བཞིན་གསུངས། རྟེན་མེད་གཞན་ནི་
རིམ་འདྲོད་དེ་ལ་ཡང་། བཞི་བརྒྱུད་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཤེས་བཞིར་བཅས། བརྒྱ་གཉིས་སྐད་ཅིག་བར་དུ་ལྡང་བར་སྟེ། ཁ་ཆེ་བརྒྱ་དུག་གོ་གཅིག་
པར་ལྷགས་འབྲས་འགལ། སྟོང་ཆེན་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་དབང་བྱས་ཏེ། ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་སྤོང་འགོག་ཐོབ། ལ་སོགས་བྱི་མར་
བྱེད་པ་འཇུག་བྱིར་མོ། ལྷགས་གསུམ་འབྲས་བུ་བཞི་སྟེ་རྩེ་རྩེ་བདུན་པོ། ཐོད་ཀལ་ལ་འབྱུལ་དེ་ལ་རྩེ་བཞི་འོ། འདེམ་སྟོན་དེས་པའི་དེ་ལ་སྟེ་མི་
གཉིས། བསྟོམས་ཀྱང་སྤྱིང་པ་བརྒྱུད་པ་འགལ་ཞེས་ཟེར། ཆོ་ཡོངས་ཀྱང་དེས་བརྒྱ་བྱིན་འོག་མེན་དུ། སྟོན་པ་མ་བཀག་དགའ་བྱིར་བྱེད་སྟེ་འདོད། འ
དེར་སྟེ་མི་དགོས་གསུངས་ན་ཆེས་དགའ་མོད། བྱིར་མི་འོང་ལྡར་སྤངས་པ་རིགས་དབང་པོས། ཁྲི་དང་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་ཅུར་དབྱེ། རྟོར་
ཏིང་དམིགས་པའི་སྟག་ཀུན་སྤྱིང་ཅེས་ཏེ། ལྷན་ཆོས་བརྒྱུད་ལས་ཅི་རིགས་ཡིན་བྱིར་བརྒྱུད། ལ་དགུའི་འགོག་ལ་རྣམ་པ་སོ་དུག་སྟེ། འདྲོད་པའི་

ལམ་བཞི་གོང་ལམ་སྒྱུར་དམིགས་པའི། བཞི་སྟེ་ཉེར་བཟླགས་བརྟན་པ་ང་གཉིས་སོ། བསམ་གཏན་ལྡེ་ལའང་ང་གཉིས་ང་གཉིས་སོ། རྣམ་མཁའ་
བརྟན་ན་འདྲོད་པའི་འགོག་ལམ་བརྟན། གཟུགས་འགོག་བརྟན་དུག་བོར་བས་ཉེར་བརྟན་སྟེང་། རྣམ་ཤེས་ལ་ནི་ནམ་མཁའི་འགོག་བཞི་བོར། ཅི་
ཡང་མེད་ལ་དེའི་བཞི་བོར་བ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིན་བརྟན་གཉིས་ལྷག་དོན་གཉིས། བཟློམས་པས་རྟོག་ཏེ་སྒྲིན་བརྟན་གྱི་བཞི་འོ། རྩེ་པ་ཁ་ཅིག་
འཇིག་རྟེན་འདས་ཀྱི་ཡང་། རྩེ་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཡོད་དེ་དབང་འཕྲོས་པས། ཟག་མེད་བཏང་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་ལྡན་ཕྱིར། ཁྱེད་ལ་འདྲ་སྟེ་སྟེང་
གཉེན་ཟག་བཅས་མེད། འོན་ཀྱང་དེ་སྟེང་སྤངས་པ་དབང་འཕྲོས་ཆོ། རྩེ་ཐོབ་བཏང་ཡང་སྟེང་མི་ལྡན་ཕྱིར་དང་། བྱིས་པ་གཉིས་པར་སྟེང་ཡང་
འདྲོད་པ་ལ། ཆགས་བྱལ་ཐོབ་བཏང་ཆགས་དང་མི་ལྡན་བཞིན། བྱེ་མདོས་བསྐྱས་པ་རྣམ་གྲངས་འདྲོད་ཚུལ་གཉིས། གུར་བཏུས་ལ་སྟགས་འཕྲོ་བ་
ངས་འདྲོད་པར། གོང་མར་གནས་ལས་མི་སྟོང་མི་གཡོ་གཉིས། རྟོག་པའི་འོས་ཅན་མི་གཡོར་འཕྲོ་བ་ལ། རྩེ་པ་རྣམ་བཞིན་གྲོམས་ཕྱིར་ལམ་
བཅོ་བརྟན། མི་སྟོབ་ཟག་མེད་སྟེ་སྟོབ་ལ་གཟུགས་མེད་དོར། དེ་ཆོ་རུལ་པོས་ཁྱད་པར་ཅན་བཏང་ནས། རྟོན་པོས་ཅམ་བོ་ཐོབ་ཅིང་འབྲས་
གཉིས་ཀྱི། ཅམ་བོ་གཟུགས་མེད་བསྐྱས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ཉན་ཐོས་བདུན་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཏེ་དགྲར། དབང་བོ་སྟོར་དགྲའོ་འཕགས་ཆོགས་
གང་ཟག་བདུན། ལ་བསྐྱས་སྟོར་བས་དང་དང་ཆོས་རྒྱུད་འབྲང་། དབང་བོའི་སྟོན་དང་མོས་མཐོང་ཐོབ་གཉིས། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོན་ནས་
ལུས་མདོན་བྱེད། རྣམ་གྲོལ་ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ། སྟོམས་འཇུག་རྣམ་གྲོལ་གཉི་གའི་རྒྱན་བཅས་པ། རྩེ་པ་སྟེ་མཐོང་ལ་རྒྱུ་
འབྲང་གཉིས། སྟོམ་ལ་དང་མོས་མཐོང་ཐོབ་མི་སྟོབ་ལ། དུས་སྟོར་མི་སྟོར་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གཉིས་སོ། ལམ་བཞིའི་སྟོར་ལམ་འདི་ལ་སྟོམ་ཡང་སྟེ།
མཇུག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་སྟེ་གུན་ཕྱིར་རོ། བསམ་གཏན་དངོས་གཞི་སྤྲེལ་ལ་ཁྱད་ཅན་དང་། ཉེར་བཟླགས་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་མེད་ཞེ་ཆོས་པས།
དཀའ་འོ་རྟོན་པོས་དཀའ་སྤྲོ་གང་བརྟན་ཀྱང་། མདོན་ཤེས་སྒྲུར་ལ་རྟུལ་པོས་གང་ཡང་ལུས། དཀའ་སྤྲོ་རྟེན་དང་སྒྲུར་ལུས་དབང་བོའི་ཕྱིར། ཉེར་
བཟླགས་ལ་བརྟན་མདོན་ཤེས་འདིའི་མདོས་འབྲུབ། བྱལ་མཐའ་གོང་མས་རྩེ་འཕྱལ་སྤྱལ་བསྐྱར་དང་། ཀྱང་པ་ཏིང་འཛིན་འདུན་སྟགས་དེ་རྒྱར་
བཤད། བྱེ་སྤྲེལ་རྩེ་འཕྱལ་ཏིང་འཛིན་འདུན་སྟགས་རྟེན། འདུན་སེམས་དཔྱོད་བཅས་བརྟན་གསུམ་རྩེ་པ་ལ། རྩེ་པ་སྟེ་མཐོང་ལ་སྟེ་པས་
རྩེ་པ་བརྟན་གཅིག་ བསྐྱར་བར་ལྷ་ཡིས་སོ་བདུན་མ་བསྐྱས་གསུངས། བྱང་ལག་འཕགས་ལམ་གོ་རིམ་གྲངས་ཕྱིར་ལོ། རྣམ་མཁའི་ཉེར་བཟླགས་དུན་ཏེ་
ཟག་བཅས་ཀྱིས། བཞི་པའི་ཟག་བཅས་གཟུགས་དམིགས་གཟུགས་མེད་པ། གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི། ལ་དུག་ཟག་མེད་སྟོམ་
དམིགས་སྟེང་ཆེ་ཡི། ཟག་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟག་མེད་སྟོམ་ལ་དམིགས། དེ་ཕྱིར་གཟུགས་མེད་ན་ཡང་ལུས་དུན་ཏེ། ཡོད་དེ་སྟེ་ཆོན་མཐའ་གཉིས་མ་
གཏོགས་ཕྱིར། དད་དང་ཚུལ་སྤྲེལ་འདིར་གསུངས་གནས་དུག་པ། མདོན་རྟོགས་བདུན་གྱིས་བསྐྱས་ནས་འཆད་འདྲོད་ཕྱིར། སྟོབ་ལ་ཉ་རྟོག་དག་
སྟགས་ཡན་ལག་བརྟན། མི་སྟོབ་ལ་ནི་དེ་སྟེང་རྣམ་གྲོལ་དང་། མི་སྟོབ་ཡང་དག་ཤེས་པ་བསྐྱར་པའི་བརྟན། མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་ཞེས་བྱ་དགའ་སྟངས་བ།
བྱང་ཚུབ་ཉེད་དུ་རྩེ་བཤད་ཟད་མི་སྟེ། ཤེས་དེ་སྟོབས་འདིའི་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སོ། འགག་འཇུར་སྟོབ་པའི་ལམ་གྱིས་སྟོབ་སྤངས་ནས། སྟེ་འཇུར་
མི་སྟོབ་སེམས་ནི་གྲོལ་བར་འཇུར། མ་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལ་ནི་ཆགས་བྱལ་སྟགས། ལམས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཆགས་བྱལ་ཡིད་འབྱུང་སྟེ། ཐོབ་ཀྱིས་ལ་བཅོ་
མཐར་གྱིས་ལ་ཡང་རུང་། །

༥ ཆོས་བཟོད་བཟོད་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་པ་མིན། ཡལ་དེར་ཐེ་ཆོས་སྤངས་ནས་ངས་མིན་ཕྱིར། ཟད་ཤེས་ཆོས་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་ཕྱིར།
ལྟ་མིན་འཕགས་སྟོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། ཆགས་སྟགས་སྟོ་ཡང་ཉ་མིན་གུན་རྩོབ་ཤེས། དེ་ཕྱིར་གཞན་ཤེས་ཞེས་གསུངས་དེའི་དམིགས་བསལ། །

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ལྷ་བ་དུག་ནི་ལྷ་དང་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས། ཆོས་ཤེས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་གསུམ་གྱི། སེམས་ཤེས་བདེན་བཞི་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་ཤེས། ཞོང་འོག་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཤེས་རྒྱུ་ཞེས་བརྒྱད། བརྒྱ་གཉིས་འབྲེད་ཚུལ་ལྷ་མེན་ཆོས་ཤེས་བཞི། རྩེས་ཤེས་བཞི་ལ་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་བརྒྱད། གསུངས་པའི་ཆོས་ཤེས་མི་སྒྲིན་ཡིན་མེན་དང་། རྩེ་ལ་བརྒྱད་དུ་མི་འབྲེད་ཀྱི་མཚན་དཔྱད། རྩེ་པོའི་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་སྟུག་ཀུན་ཅི་ལ། རྩེ་མེགས་པ་དུག་མཐའ་འཆི་ཆེ་སྟེད་པ་བཞིན། ཆོས་རྩེས་ལམ་དང་ཀུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ཞེས་བཞི་ལས་སེམས། ས་འདས་གོང་ས་དབང་འདས་རྩོན་པོའི་ལམ། གང་ཟག་འདས་པ་འབྲས་གནས་གོང་མའི་ལམ། མི་ཤེས་ཞིག་དང་མ་སྒྲིན་གཉིས་ཀྱང་ངོ་། ཆོས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་ལ་དམིགས་གཉིས་པོ་ཡང་། ལམ་རྩོན་མི་རིག་མཐོང་ལམ་ལ་བསྟན་ཆོ། ཉན་ཐོས་སྦྱོར་བ་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བཞི་ཡིས། མི་འགྲུབ་དང་པོ་གཉིས་རིག་ལྷག་མི་རིག་རང་རྒྱལ་སྐད་ཅིག་ལྷ་སྦྱོར་བྱེད་ཕྱིར། རྩེ་པོ་གཉིས་རིག་བརྒྱད་པ་རྩེས་ཤེས་རིག་གཉིས་པ་ལམས་གཞན་ཕྱིར་འདོར་ལྷག་མ་ལ། སྐར་ཡང་བསྐར་ན་སྦྱོར་བ་རྩོགས་མི་ལུས། རྩེ་པོ་རིག་ན་བརྒྱ་བཞི་རིག་ལུས་སམ། འདོད་ན་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་བཞི་རིག་འགྲུ། ཤེས་བརྒྱས་ནང་ཆོན་བསྟེན་པ་མཆིམས་རྒྱུ་ལས། ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་རང་དང་ནི། སེམས་ཤེས་ཆ་འོ་ཆོས་ཤེས་ནི། རྩེ་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཟད་དང་མི་སྒྲིན་སེམས་ཤེས་བརྒྱད། རྩེས་ཤེས་ཀྱང་ཡིན་བདེན་གསུམ་ཤེས། རྩེ་དང་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་ཤེས། ཆོས་ཤེས་རྩེས་སྟེ་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་ཡིན་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་ཤེས། རྩེ་དང་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་དང་། ཆོས་ཤེས་རྩེས་སྟེ་ཤེས་དང་བདུན། སེམས་ཤེས་ཆོས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་དང་། རྩེ་དང་ལྷ་ཡིན་ལམ་ཤེས་ནི། རྩེ་དང་ཆོས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་དང་། སེམས་ཤེས་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་ཤེས། རྩེ་པ་དུག་ཏུ་ཡང་དག་བཟོད། ཟག་བཅས་རང་བཞིན་ལས་ནི་ཀུན་རྒྱུ་ཤེས། ཞོང་འོག་གཉེན་པོ་ལས་ནི་ཆོས་རྩེས་གཉིས། རྩེ་མེགས་མཚུངས་རྩེ་པ་ལས་ནི་སྟུག་ཀུན་གཉིས། ལྷགས་འདིར་སྟུག་ཀུན་གཅིག་པ་འདིས་ཀྱང་ཤེས། རྩེ་མེགས་རྩེ་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ནི་འགོག་ལམ་གཉིས། སེམས་བྱུང་ཤེས་ཀྱང་སྦྱོར་ལས་སེམས་ཤེས་བཟོད། ཡང་ན་སྦྱོར་བ་སོ་སོར་དགོས་ཕྱིར་བཞག་ཟད་ཤེས་བྱ་བ་བྱས་ལ་དང་པོར་སྒྲི། སྐལ་མཉམ་རྒྱ་རྒྱས་པ་ལས་མི་སྒྲིན་ཤེས། ཡིག་ཆར་ཟད་ཤེས་སྐལ་མཉམ་ལ་མེན་གསུངས། ཆོས་རྩེས་གོང་འོག་གཉེན་པོར་མ་དེས་ཏེ། འགོག་ལམ་ཆོས་ཤེས་དམིགས་པ་མི་དམན་པས། སྐར་འདིས་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་གོང་མ་སྦོང་། རྩེས་ཤེས་འདོད་གཉེན་མེན་ཏེ་རྒྱལ་བེན་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྟེན་རྩེས་ཤེས་འདོད་གཉེན་མེན། བདེན་དམིགས་གཞན་ཕྱིར་འོ་ཆོས་ཤེས་དེ་དང་འདྲ། མཐོང་ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྒྱུན་ལྷགས་ལ། ཡོད་དེ་སྒྲིན་ལམ་རྩེས་ཤེས་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཀུན་རྒྱུ་ཤེས་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་སོགས་ལ། ཆོས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩེ་བརྒྱུ་གསུག་གཞན་དུ་འདྲ་རྩེ་མཚན་ཉིད་མཐའ་ཡས་སོ། བདེན་བཞི་ཤེས་པར་རྩེ་པ་བཞི་བཞི་འོ། རྩེ་མེད་སེམས་ཤེས་ལམ་བཞིན་རྩེ་པ་བཞི། རྩེ་བཅས་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་རགས་པ་མཐོང་། གཉི་གས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྩེས་རེ་རེ། ཚམ་མཐོང་སྐབས་འདིར་འདོད་ཆགས་བཅས་གསུངས་དོན། ཆགས་ཅན་སེམས་ནི་འདྲེས་པའི་འདོད་ཆགས་བཅས། མཚུངས་ལྡན་མེན་ཡང་ཐོབ་པར་ལྡན་རྩེ་དང་། རྒྱས་འགྲུ་དམིགས་པ་ལྡན་པའི་འདོད་ཆགས་བཅས། ཞེས་གྲགས་སྟོབ་དཔོན་ཆགས་བཅས་མཚུངས་ལྡན་དང་། མཚུངས་པར་མི་ལྡན་ཆགས་བྲལ་ལ་སྦྱར་རོ།

གཞན་ཡང་ཀུན་ཏུ་བསྟན་དང་རྩེ་པ་གཡེང་དང་། རྩོན་རབ་བཟུང་ཤེས་སོགས་ལ་རྩོད་ཚུལ་མང་། ཆགས་པར་ཤེས་ཀྱང་ཆགས་ལུལ་མི་ཤེས་ཏེ། གཞུགས་ལ་དམིགས་ན་སེམས་ཤེས་མེན་པར་འགྲུ། སེམས་ཅན་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་དཔྱད་གཞི་ཆེ། ཟད་དང་མི་སྒྲིན་ཤེས་པ་ཆོས་མེན་ཕྱིར། སེམས་ཤེས་ལས་བཀོལ་པར་ཆད་མེད་ཀྱང་བཀོལ། ལྷག་མ་ཟད་དང་མི་སྒྲིན་རྩེ་བརྒྱུ་བཞི། རྩེས་ཐོབ་བྱ་བ་བྱས་ཞེས་དུན་པ་ལ། མཉམ་གཞག་སྟོང་།

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

དང་བདག་མེད་མི་མཐུན་ལོ། ཉི་འོག་རྣམ་ཤེས་ཚྭ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་རྣམ་པར་གཞི་ཡོད་གནས་ཡོད་བསྟན། གཞི་ནི་རྒྱ་དང་གནས་ནི་མཆན་ཉིད་ལོ། གཞན་ནི་བདེན་མཐོང་གཞི་ཡོད་གནས་ཡོད་ཟེར། དཔེ་སྟོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་རྩེས་བདུན་ཏེ། སྤྱུག་བཟའ་བཞི་འོ་ལྷག་མ་རྣམ་གངས་ཕྱིར། ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ཡུལ་གསུམ་རྣམ་པ་དང་། འཛིན་བྱེད་གཟུང་བྱ་གསུམ་ལས་གསུམ་གཉིས་གཅིག གཏུག་རྩོམ་ཤེས་ལ་རྣམ་གསུམ་ལྷག་མ་དགེ། མཆིམས་རྒྱུ་མཆན་བྱར་སེམས་ཤེས་སྒྲིམ་བྱུང་བཟུང་། འོག་ཏུ་གསུམ་བཤད་སྒྲིམ་ཐོབ་ཕྱིར་མི་འགལ། དེ་ནི་མངོན་ཤེས་འང་མིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས། སེམས་རྟེན་ཀུན་རྩོམ་ཤེས་པ་ས་ཀུན་ཏེ། ཆོས་ཤེས་ས་དྲུག་རྩེས་ཤེས་ས་དགུ་སྟེ། སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དྲུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དགུ། སེམས་ཤེས་འདོད་གཟུགས་ཆོས་འདོད་ལྷག་ཁམས་གསུམ། འགོག་སྒོ་ཆོས་དྲན་སེམས་ཤེས་ལུས་མ་གཏོགས། ལྷག་མ་བཞི་འོ་ལམ་ཡང་སྒྲིམ་དམིགས་སྤིང། ཆོས་ཤེས་ཡུལ་ལ་རྩེས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ། རྩེས་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ། ལམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྩོམ་མ་གཏོགས་དགུ། སྤྱུག་ཀུན་ཤེས་ཡུལ་ཀུན་རྩོམ་གཞན་སེམས་གཉིས། ཀུན་རྩོམ་སེམས་ཤེས་ཟད་མི་སྒྲིམ་བཞིར་བསྟེ། འགོག་པ་ཤེས་པའི་དམིགས་པར་ཤེས་པ་མེད། འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས་དང་ཟག་མེད་ལ། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་དབྱེ་བས་འདུས་བྱས་བརྒྱད། འདུས་མ་བྱས་ལ་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྩོམ་ཡུལ། ཆོས་ཡུལ་འདོད་གཏོགས་གཉིས་དང་ཟག་མེད་གཉིས། མ་བྱས་དགེ་དང་ལྷ་འོ་རྩེས་ཤེས་ཡུལ། ཞོང་བཞི་ཟག་མེད་མ་བྱས་དགེ་དང་བདུན། སེམས་ཡུལ་གཟུགས་མེད་དོར་བས་མཚུངས་ལྡན་གསུམ། འགོག་ཡུལ་དགེ་བ་གཅིག་སོགས་སྐབས་དང་སྒྱུར། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ཕྱིར་རང་ཆོགས་ལས། གཞན་ཅམ་རིགས་གསུངས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་དགོངས། ཆགས་ཅན་གཟུགས་མེད་སོ་སྟེ་ཀུན་རྩོམ་ཤེས། བསམ་གཏན་སྟོམས་འབྲུག་ཅན་ལ་སེམས་ཤེས་ཀྱང་། ཆགས་ཅན་ཟག་མེད་དང་པོར་ཀུན་རྩོམ་ཉིད། དེ་ནས་ཤེས་པ་རེ་རེ་འཕེལ་གྱུར་ནས། ཆགས་བཅས་བརྒྱ་དྲུག་པ་ལ་བདུན་དང་ལྷན། འོག་མ་ཐོབ་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་དམིགས་བསམ་ཡོད། དག་བཅོམ་རྒྱན་བཅས་ཤེས་པ་བརྒྱ་དང་ལྷན། མཆིམས་གསུངས་འདི་ལ་མི་གཡོས་བྱུང་བམ་དཔྱད། ཤེས་བཟོད་གང་སྒྲིམ་དེ་དང་དམིགས་ཡུལ་བདེན། མཚུངས་ཐོབ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་བཞི་ཆར་བྱུང་། སྒྲིམ་ལ་དམིགས་པ་མི་མཚུངས་སྟེ་ཆོགས་འཐོབ། རྩེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་མཐར་ཀུན་རྩོམ་ཤེས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་ལས་བྱུང་ཞེས་བྱ། ཆོས་ཤེས་ལ་མེད་ལམ་རྩེས་ཤེས་ལ་མེད། བདེན་པ་དེ་དེ་རྟོགས་མཐོང་མིན་ཕྱིར་དང་། ཀུན་སྤང་འགོག་པ་གཅིག་གིས་མངོན་བྱེད་ཀྱང་། གཉེན་པོ་ལམ་ཀུན་གཅིག་གིས་མི་བསྒྲིམ་པས། ལམ་ལ་མཐའ་མེད་ཕྱིར་ན་མཐའ་དེ་མེད། དེ་ནི་མི་སྒྲིམ་མཐོང་ལམ་དེའི་ས་འམ། འོག་རྟེན་འགོག་ལས་བྱུང་དེ་དྲན་ཉིད་མཐའ། ཆོས་སོ་གཞན་པ་གཉིས་ལ་བཞི་ག་ཡོད། གང་གི་མཐར་བྱུང་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས། བརྒྱ་དྲུག་པ་ལ་བདེན་བཞི་ཆོས་རྩེས་དྲུག ཀུན་རྩོམ་མི་འཐོབ་སྤང་རྟེན་ཟེར་ཕྱིར་དང་། ལམ་མཐའི་ཀུན་རྩོམ་མེད་ཅིང་གཞན་འབྲེལ་མེད། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ཤེས་སྒྲིམ་ཡིན་གཞན་བཏང་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་བརྒྱ་དྲུག་པ་ལ་སེམས་ཤེས་འཐོབ། ཆགས་བཅས་པ་ཡི་བརྒྱ་དྲུག་པའི་གོང་དང་། ཆགས་བྲལ་མན་གྱི་བར་དེར་ལྷ་མ་ཡི། དྲུག་རྟེན་ཀུན་རྩོམ་ཤེས་པ་བསྟན་པའི་བདུན། ས་དགའི་བར་བ་བདུན་ལ་བརྒྱལ་བྱེད་དང་། སྒོམ་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་འཐོབ་བྱེད་ལ། བདུན་ཐོབ་སྒོམ་ཕྱིར་ཟད་དང་མི་སྒྲིམ་མིན། བར་ཆད་མེད་ཕྱིར་སེམས་ཤེས་དེར་མི་འཐོབ། སྤིང་ཅིའི་གཉེན་པོ་ཀུན་རྩོམ་ཤེས་མེད་ཕྱིར། སྤིང་ཅིའི་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་ལ་སེམས་ཤེས་བསྟན། མི་གཡོར་འཕྲོ་བྱེད་དྲུག་རྟེན་ཟད་ཤེས་བསྟན། སྤེལ་སྒྲིམ་བར་ཆད་མེད་ལ་ཀུན་རྩོམ་བསྟན། སྤེལ་ཆོས་ཟག་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ནམ་དཔྱད། བདེན་བཞི་ཆོས་རྩེས་ཀུན་ལ་བཞིར་བཞག་གོ སྒོམ་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ལ་དྲུག་མཐོང་དང་འདྲ། འདྲ་སྟེ་རྟོན་པོས་འབྲས་གསུམ་ཐོབ་བྱེད་ཕྱིར། དེས་བྱངས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཆགས་བཅས་དྲུག གཞན་ལ་བདུན་ནོ་འམ་

ཞེས་གཉིས་ཀ་ལ། ཀྲུན་རྩོམ་ཤེས་པ་སྟོན་པའི་ལུགས་གཞན་བསྟན། བྲིད་པའི་ཆེ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ལ་ཡང་དུག ཟུང་པ་ཤེས་ལ་མི་སྐྱེ་མ་གཏོགས་དགུ།
ལྷག་མ་འོག་ས་བརྒྱད་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་། མངོན་ཤེས་སྤེལ་སྒྲིམ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། མི་གཡོར་འཕོ་བྱེད་རྣམ་གྲོལ་བརྒྱད་ལ་ཡང་། སྒྲོབ་
པས་མཐའ་གཉིས་དོར་བས་བརྒྱད་བརྒྱད་འཐོབ། གཉིས་པར་ཆགས་བྲལ་གསུམ་པའི་ཟག་མེད་ཆོ། དང་བོ་གཉིས་པ་ཡིས་ཀྱང་ཟག་མེད་འཐོབ། །
ཟུང་ཤེས་འཐོབ་ཆེ་མི་སྤྲུལ་ལ་སྟགས་པ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་བརྒྱ་གཅིག་ས་ཀྲུན་གྱིས། བསྐྱེས་འཐོབ་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོབ་ཆེ་སྐྱེས་འབུལ་བཞིན། གསར་
ཐོབ་ལམ་དང་ཡང་ཡང་མངོན་བྱས་ལམ། སྒྲོམ་དང་རེ་ཞིག་ཆགས་བྲལ་ཐོབ་པ་བཞི། ཉི་འོག་སྒྲོམ་ཐོབ་རྣམ་འཛིག་ཐོབ་གཉིས་བསྟན། ལས་ལ་
འགོག་ལམ་བཞི་ལ་འགོག་ཤེས་དོར། ཀྲུན་འགྲོའི་ལམ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་དགུ། འབྲས་བུར་བཅས་ན་འགོག་ཤེས་བསྟན་པས་བསུ། རྩིས་བྱན་སྐྱེ་
འཆི་ཤེས་པ་ཀྲུན་རྩོམ་བོ། ཟུང་ཤེས་ངོ་བོ་མཁྱེན་པའི་དབང་བྱས་ན། ཆོས་རྩིས་འགོག་དང་ཀྲུན་རྩོམ་ཟུང་མི་སྐྱེ། རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབང་བྱས་ཤེས་
བརྒྱ་ལོ། སྟོབས་བརྒྱད་རྟེན་ལའང་ཉེར་བཞུགས་བདུན་མ་གཏོགས། བརྟན་པས་ཐུགས་བཞིན་སྐྱེའི་སྟོབས་མཐའ་མེད་གསུངས། སྒྲུང་ཆེན་པལ་པ་
སྟོས་སྒྲུང་ཆེན་པོ་ཆེ། རབ་གཞོན་ཡན་ལག་མཆོག་དང་སྟོབས་མཆོག་དང་། བྲིད་མེད་བུ་རྣམས་ལྷ་མ་བརྒྱ་འབྲུར་འོ། འཛུགས་སངས་རྒྱས་རང་
རྒྱལ་འཁོར་སྐྱར་ཆོགས། སྐྱེ་མདུན་ལྷ་གྲུ་རྒྱུད་དང་གཟེར་བུ་འདྲ། རྟོགས་པར་མི་འཛིགས་གནས་མཁྱེན་བཞིན་ཤེས་བསུ། སྤངས་པ་མི་འཛིགས་
ཟུང་བཞིན་དུག་གམ་བསུ། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་བཞི་བརྒྱད། ལམ་ལ་མི་འཛིགས་ལམ་བཞིན་དགུ་འམ་བསུ། དྲན་ཉེ་ཆོས་མཉན་ལ་
སྐྱར་བག་ཆགས་བཤད། །

ཐུགས་རྩིས་ཁྱད་ཆོས་དུག་གོ་རྩ་བར་གསལ། ཐུགས་རྩིས་ཆེ་དང་སྟོང་རྩིས་ཁྱད་པར་བརྒྱད། རོ་བོ་གཏི་ཐུག་མེད་དང་ཞེ་སྤང་མེད། རྣམ་པ་
སྤྲུལ་བསྐལ་གསུམ་དང་སྤྲུལ་བསྐལ་དངོས། དམིགས་པ་ཁམས་གསུམ་པ་དང་འདྲོད་ཁམས་ཙམ། བཞི་པ་ཉིད་དང་མི་སྟོགས་མེད་སྟགས་རྟེན། །
སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་ཉན་རང་སོ་སྐྱེར་ཡོད། བྲིད་ལ་ཆགས་བྲལ་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་ལས་ཐོབ། འཁོར་བའི་འཛིགས་ལས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་དང་གཞན། །
སེམས་ཅན་ཀྲུན་དང་སྤྲུལ་བསྐལ་ཅན་ལ་སྐྱེ། རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པ་མཐུ་དང་སྐྱེ། བན་འདོགས་རྣམས་ལ་ཐུན་ཆོགས་བཞི་བཞི་འོ། སྒྲོབ་མ་དང་
ནི་ཐུན་མོང་ཞེས་བྱ་ཡི། སྒྲོབ་དང་མིན་ཏེ་དག་བཅོམ་མི་སྒྲོབ་བྱིར། སྒྲོན་ནས་སྐྱེ་གཏང་ནས་ཤེས་བྱིར་སྒྲོན་ནས་ཤེས། བཞི་པ་ཡིན་བྱིར་གཟུགས་
མེད་མི་ཤེས་ཟེར། དེ་ཡི་གཟུགས་མེད་སྐྱེ་བར་ལུང་བསྟན་ཅི། རྩ་བྱིའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱོར་ལས་དབགས་སོ་ལོ། སོ་རིག་རྒྱུད་རྟེན་ཉོན་མོངས་མེད་དང་འདྲ།
ཆོས་ཀྱང་ཆོག་ལྟེ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་སྟགས་མེན། བཞི་པའི་ལུང་འདས་ལ་སྟགས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི། རིགས་པའང་གཏན་ཆོགས་ཐོགས་མེད་མངོན་པར་
བརྟེན། སྟོབས་པ་སོ་རིག་དག་དང་ལམ་དམིགས་གཉིས། བསྐྱེས་ན་འགོག་ཤེས་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགུ། དག་སྟགས་ཀྲུན་འབྱུང་ཡིན་པ་འདིས་
ཀྱང་ཤེས། དག་ལམ་ཅི་རིགས་ཤེས་བྱིར་ས་བརྒྱ་གཅིག རྟོན་ནི་ཤེས་བྱར་བྱས་ན་ཤེས་པ་བསུ། ལུང་འདས་བྱས་ན་ཟུང་ཤེས་དུག་དང་འདྲ། ལྷག་
མའི་ངོ་བོ་ས་སྟགས་རྩ་བར་གསལ། ཐུན་མོང་ཆོས་དུག་རབ་མཐར་བཞེན་དགོས་ཀྱང་། དེས་ཆོག་དང་ས་འགལ་བྱིར་དའི་རྟེན་མེན། དེ་ལ་རྣམ་
དུག་གསུངས་པ་ཉོན་མོངས་མེད། སྒྲོན་གནས་མཁྱེན་དང་སོ་རིག་གསུམ་གྱི་སྟེང་། དེ་རྩ་གང་གི་ངོ་བོར་མ་སྐྱེད་པའི། རབ་མཐའ་ཙམ་པོ་དང་
བཅས་དུག་ཡིན་འོ། འདྲོད་ནས་སྤྱི་ཆེར་བར་དུ་སོང་འོང་གཉིས། སྐར་ཡང་འདྲོད་ནས་བཞི་པའི་བར་འགོ་བ། མཐུན་བྱས་འོན་ཀྱང་རབ་མཐའ་
སོ་སོར་བཤད། སྐབ་མཐའ་གོང་མས་རབ་དང་མཐའ་ཡི་དོན། གཅིག་བྱས་རབ་མཐར་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ཡོད། སྒྲོམ་བྱུང་མངོན་ཤེས་སྐབས་
འདིའི་རྣམ་གྲོལ་གྱིས། བྱབ་བྱིར་རྣམ་གྲོལ་དབང་ཤེས་མི་འགལ་ལོ། སྐབས་འདིས་མཆིམས་ཀྱང་རྒྱན་བཅས་མི་གཡོར་གསུངས། སེམས་ལྟོ་ཟུང་

ཤེས་ཟད་སྟོབས་བཞིན་ཞེ་ན། ལས་ཡང་ཀུན་ཕྱིར་སྤྱོད་ཅེས་བསྟན་པའི་དེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཐལ་བར་འགྱུར། ལུགས་འདྲིར་མངོན་ཤེས་
མངོན་སུམ་མིན་ནམ་དཔུང། འདོད་དང་སྤྱོད་ཅེད་མངོན་ཤེས་ཡོད་དམ་དཔུང། སེམས་ཙམ་མངོན་ཤེས་འདི་བས་སྒྱུར་བར་བྱས། ལྟར་འདྲིས་
འདོད་ལ་ཆགས་བྲལ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ། སྒྱུར་བྱང་ཁོ་ནའོ་བསྐལ་མཐའི་ལྟ་ལ་དཔུང། མངོན་ཤེས་བཞི་དང་དྲན་ཉེ་སྒྱུར་ཚུལ་གསལ། རྩོན་གནས་
འཆི་འཕོ་གཉིས་ལ་དྲན་ཉེ་བཞི། བྱེ་སྒྲིས་མིག་ནི་མངོན་ཤེས་དབང་ཤེས་སྒྲི། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་ཡོད་གསུངས་དང་མི་འགལ། དེའི་ཉེན་
དབང་པོ་འམ་འདྲན་བྱེད་བར་ཆད་མེད། བསམ་གཏན་དེ་དེས་བསྟན་ལ་དགོངས་སོ་ལོ། རྩེ་དྲན་འཆི་འཕོ་ཟག་ཟད་གསུམ་ཁོ་ན། དུས་གསུམ་
མྱོངས་སེལ་རིག་པའོ་དེ་ལས་ཀྱང་། གཉིས་ནི་མི་སྒྲོབ་རྒྱུ་ལ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར། མི་སྒྲོབ་རིག་པར་བཤད་ཀྱང་མི་སྒྲོབ་མིན། ཐམས་མི་སྒྲོབ་མི་དགོས་
སྤྱོད་ཅེད་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དེ་དག་སྒྲོབ་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། མྱོངས་བཅས་ཕྱིར་ན་རིག་པའི་སྒྲིས་མ་བསྟན། རྩེ་འཕུལ་སེམས་ཤེས་ཟག་ཟད་མངོན་
ཤེས་གསུམ། རྩེ་འཕུལ་ཀུན་བརྗོད་རྩེས་བསྟན་ཆོ་འཕུལ་ཏེ། ལྟན་རྟ་རི་བའི་ཐུགས་ཀྱི་རྩེ་འཕུལ་དང་། རྩོག་བྱེད་ཅེས་ཐུགས་ཀུན་བརྗོད་འཕུལ་
བྱེད་ལ། རྩེས་བསྟན་དེ་འདྲས་མི་ཕུས་འཕུལ་མེད་དེ། ཐབས་སྟོན་པན་འདོགས་འབས་བྱ་མཚན་ལ་སྒྱུར། །

འགོ་དང་སྒྲུལ་པའི་དབྱེ་བ་རྩ་བར་གསལ། མངོན་ཤེས་ཁོ་ནས་སྒྲུལ་མིན་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས། སྒྲུལ་ཕྱིར་དེ་ཡང་དང་པོར་རང་འོག་གཉིས། བསྟན་
བཟུང་བཞི་པར་ཐེ་ཉེ་བཅུ་བཞི་འོ། འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དེ། བསམ་གཏན་སོ་སོ་འབས་བྱ་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཞི་པོ་
གང་རུང་འབས་ཕྱིར་རོ། དང་པོའི་འབས་བྱས་འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་ཀྱིས། གཉིས་པར། མི་བཟོད་ཕྱིར་ན་འདོད་པའི་སྒྲུལ་སེམས་བཞི། བྱི་མ་བྱི་མ་
འགོ་བའི་ཁྱད་པར་འཕགས། གཉིས་པའི་འབས་བྱ་དང་པོའི་སྒྲུལ་སེམས་ནི། ཡོད་ཀྱང་འོག་འབས་གོང་མའི་སྒྲུལ་སེམས་མེད། དངོས་གཞི་བཞིན་
དུ་འོག་སར་བྲལ་ལས་རྟེན། གཉིས་ལས་སྒྲེ་ཞིང་དེ་ལས་དེ་གཉིས་འབྱུང་། རང་སའི་སྒྲུལ་བྱེད་དམིགས་གསལ་གཉིས་པ་ཡན། རྩོག་དཔྱད་མེད་
ཕྱིར་རོ་འོག་མས་སྒྲུ་དུ་འཇུག དེ་ནི་སྒྲུལ་སེམས་ཙམ་ལས་སྒྲུལ་སེམས་མིན། སྒྲུལ་སེམས་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་འགལ་ཞེ་ན། ལྟར་སྒྲུལ་ཟིན་ནས་རིང་
གནས་བྱིན་བརྟུང་བྱིན། དེ་ཆོ་སྒྲུལ་སེམས་མི་དགོས་ལུང་རིང་བོར། རི་རྒྱུད་ཅིག་གིས་སྒྲུ་བར་བྱེད་པ་ན། སྒྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་བར་བྱེད་གསུངས་
པ། རྩོན་མིན་དབང་བྱས་ཤི་ཤར་བྱིན་ཆཐས་མེད། དུས་པར་ཡོད་ལོ་ཐེ་གཞན་འོད་སྤང་རུས། གནས་གཙང་ལྟ་མཐུའོ་བྱིན་ཆཐས་ཡོད་མིན་ཟེར། །
བྱང་དང་མ་བྱང་སྒྲུལ་ཚུལ་རྩ་བར་གསལ། སྒྲུལ་སེམས་སྒྲེས་ཐོབ་ལ་ནི་དགོ་སོགས་གསུམ། སྒྲོམ་བྱང་སྒྲེས་ཐོབ་བསྟན་པས་རྩེ་འཕུལ་ལ། བྱང་
སེམས་འཁོར་སྒྲུར་བྱིས་བདག་རིན་ཆེན་རྟུར། ལྟ་ཡི་མིག་དང་འདྲ་བས་བཏགས་པ་འཇུ། དངོས་ཡིན་ཞེ་ན་མིག་ནི་ཐན་ཀོར་དུ། བསམ་གཏན་
འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་གཟུགས་དང་བ། ཤ་རུས་སོགས་དང་མ་འབྲེལ་ལྟའི་མིག་ན། དངོས་འབྱུང་རྩེ་འཕུལ་བཞིན་དུ་ན་སོགས་བཞི། སྒྲེས་ཐོབ་ཡོད་
ཀྱང་མངོན་ཤེས་མིང་མི་འཐོབ། སྒྲེས་ཐོབ་མིག་གིས་བར་སྤྱོད་མི་མཐོང་ལ། སྒྲེས་ཐོབ་སེམས་ཤེས་ལ་ནི་དགོ་སོགས་གསུམ། མཚན་མ་ལས་དཔོག་
རྩོག་གའི་སེམས་ཤེས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་སེམས་ཤེས་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་མོ། དཔུལ་བར་སྒྲེས་མ་ཐག་ལ་སེམས་ཤེས་དང་། རྩེས་དྲན་ཐན་ལོ་མི་ལ་
སེམས་ཤེས་ནི། སྒྲེས་ཐོབ་མེད་ཀྱང་ཆོ་རབས་དྲན་པ་ཡོད། །

༥ བསམ་གཏན་ས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་སོགས། གསུམ་པར་དེར་སྒྲེས་པ་དག་རབ་ཏུ་བཤད། འདི་ཡིས་སེམས་པར་བྱེད་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
ནོ། བསམ་གཏན་སས་བསྟན་ཆ་བཞག་སེམས་ཅེ་གཅིག སྒྲོམས་འཇུག་དོན་ནི་ཉེར་བཟླགས་དངོས་གཞི་གཉིས། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིང་
འཛིན་ཡིན། སྒྲེས་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲོད་བཅུད་སྒྲུ་ཆོགས་ཤིང་། བསམ་འཛིན་བར་དུ་གནས་པར་མཆིམས་རྒྱུ་གསུང་། སྒྲོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

ཅན་ནི་སྟོམས་འཇུག་མིན། ཡིག་ཆར་གཟུགས་མེད་ཐོས་ཡོད་ལྟན་ལ་དགོངས། ལམ་ཆེན་ཆུང་ལ་གཟུགས་མེད་བཏགས་ཞེས་སྟེ། གཟུགས་མེད་
དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་སོགས་སམ་དབྱེད། ཉེར་བརྟེན་ཟག་མེད་གསུམ་གྱི་འབྲེང་བྲེང་དབྱེད། བྲིད་ཅེར་སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །
རྩེས་གསུམ་འཇུར་རོ་ཟག་མེད་སྟོམས་འཇུག་ཀྱང་། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་མིན་དེའི་དབང་བྱས་ལོ། རྩེས་གཉིས་ནང་གི་དགུ་པ་བ་རུ་ཐམས། བྱེ་སྟེ་
དང་བོ་གཉིས་གྱི་དགའ་བ་ནི། ཆོར་བ་ཡིན་ཕྱིར་བདེ་བ་ཤིན་སྤང་ངོ་། འདྲེ་སྟོན་བདེ་བ་གསུམ་ཀ་ལུས་ཆོར་འདྲོད། ལུས་ཆོར་ཕྱིར་བསྟན་ཡིན་
ཕྱིར་གཡེང་བར་འཇུར། ཉིང་འཛིན་ལས་སྟེས་ལུས་བདེ་དེར་མཐུན་ལོ། འདྲོད་པའི་ལུས་ཀྱིས་གོང་མའི་རེག་སྤྱོད་འཇུར། ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཕྱིར་སྤྱོད་
ཡང་སྟོན་མེད་ལོ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡན་ལག་སྟེ་ལ་ཡོད། རིམ་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔ་མེད་པར་འཇུར། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀྱང་རིམ་ཕྱིར་
མཆུངས་སོ་ལོ། ཤིན་སྤངས་བདེ་ན་བཞི་པར་བདེ་འཕེལ་འཇུར། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་དགའ་བདེ་ཆོར་གཅིག་ཀྱང་། ལུས་སེམས་པན་འདྲོགས་
ཐོག་པས་བྱེ་གསུངས་ཤིང་། རབ་དངོས་གཉིས་པར་རྟོག་དཔྱད་བཟུང་བའི་ཕྱིར། གཉེན་བོ་དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བསྟོམས་ལ་གསུངས། རྩེ་པ་ཁ་ཅིག་
གསུམ་པའི་བདེ་བ་ཡང་། ཡིད་བདེ་ཡིན་ལ་དགའ་བ་དེས་སྤངས་ཕྱིར། ཉེ་གཉིས་གཞན་དུ་སྟེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི། ཡན་ལག་སྟོན་མདོར་ཡིད་
བདེ་ཡིད་མི་བདེ། རྟུབ་གསུངས་ནམ་པར་བསྐྱར་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡིད་བདེའི་དབང་བོ་སྟེས་པ་མ་ལུས་པ། བཀག་པར་འཇུར་རོ་གསུངས་ཕྱིར་
ཡིད་བདེ་དགའ། བྱེ་སྟེས་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་དང་། བསམ་གཏན་ཡན་ལག་གཉིས་ཡིན་གཞན་མིན་ཟེར། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མེད་
གསུང་དེ་དག་ལ། ཡིག་ཆར་གསུངས་བཞིན་དག་པ་སྟོར་དགོས་ཏེ། དྲན་པ་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། འདྲེ་བའི་ས་ཕྱིར་བཏང་སྟོམས་ཤིན་
སྤངས་བཀོལ། ས་བཞིའི་བསམ་གཏན་ཆོར་བ་རྩ་བར་གསལ། འདྲེ་སྟོན་གཉིས་པར་མིག་ཤེས་འདྲོད་གསུངས་མཆིམས། འདྲེ་སྤངས་གོང་ནས་སྤྱོད་
བས་དག་པ་འཛོམ། ཟག་མེད་དངོས་གཞི་གསར་ཐོབ་ཆགས་བཟུང་དང་། ལྟན་པ་དབང་འཕྲོས་སོགས་ནི་སྟོར་བས་འཛོམ། འདྲེ་བའི་ཉོན་མོངས་
ཅན་ནི་དང་བོ་ལ། ཆགས་བཟུང་ཉམས་དང་གོང་དེར་སྟེས་པས་འཛོམ། འདྲེ་བའི་འོག་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་གོང་། ཟག་མེད་མེད་ལ་གཞན་པ་ཕལ་
ཆེར་ལ། རང་ནས་གོང་དུ་བཟང་བ་གསུམ་འོག་བཟང་། གསུམ་གྱི་དག་པ་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ནི། རང་གི་ས་པའི་ཟག་མེད་མཇུག་ཏུ་སྟེ། འདྲེ་
པར་དེ་སྟེང་རང་སའི་ཉོན་མོངས་བསྟོན། གོང་འོག་ཉོན་མོངས་མི་སྟོན་རྒྱ་མཚན་ནི། མཆིམས་རྒྱུ་སྟོམས་པར་འཇུག་དུས་དབང་བྱས་གསུངས། །
འཆི་འཕོའི་དུས་ཀྱི་དེ་ནི་བྱར་གསུངས་ཕྱིར། ཉམས་གནས་ཁྱད་པར་ངེས་འབྲེང་ཆ་མཐུན་བཞི། རིམ་བཞིན་རང་སའི་ཉོན་མོངས་རང་སའི་དག །
གོང་དག་ཟག་མེད་སྟེ་དང་རྩེས་མཐུན་ཕྱིར། ཉམས་ལས་ཉམས་གནས་གནས་ལས་ཉམས་གནས་ཁྱད། ཁྱད་ལས་ཉམས་པ་མ་གཏོགས་མཐའ་ལས་
མཐའ། བརྒྱད་བདུན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ནམ་གཉིས་ལ། འབྲེལ་ཏེ་རིམ་བཞིན་འགྲོ་འོང་རིང་སྟོར་ཏེ། ཟག་བཅས་དང་བོས་ཟག་བཅས་གསུམ་
པ་སོགས། བར་ནས་གཅིག་བརྒྱལ་འགྲོ་འོང་ཉེ་སྟོར་རོ། ཟག་བཅས་དང་བོས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་རུ། འཕྲོ་ལུགས་འདི་ཡིས་ཐོད་རྒྱལ་དངོས་གཞི་
ཡིན། སྟོམས་འཇུག་སོ་སོ་ལུལ་སོགས་རྩ་བར་གསལ། ཉེར་བསྟོགས་འབད་པས་དྲངས་པར་བྱ་ཕྱིར་དང་། འདྲེ་ལས་མ་རྒྱལ་ཕྱིར་ན་བདེ་མེད་ལོ། །
གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་དུག་སྤངས་བདེ་ལྟན་འདྲོད། འདྲེ་བོར་དག་པར་མ་ཟད་དམིགས་བསལ་གསུངས། ཁ་ཅིག་མི་སྟོགས་མེད་ལ་རོ་སྤང་བསྟོན། །
དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་དངོས་གཞིར་འགན་ཕྱིར་ལོ། ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཉེར་བསྟོགས་ནམ་གངས་ཀྱིས། གསུངས་ཕྱིར་གཅིག་གམ་ཞེ་ན་དེའི་ཁྱད་པར། ཕྱི་
མ་ལ་ནི་རྩེས་གསུམ་ལ་སོགས་གསུངས། །

ཡུལ་ཁྱེ་པོ་མོ་སྒྲིན་གྱི་མི་ཉག་སྟེ། མཚན་མ་བཅུ་བཤམ་ལྟེ་འཕགས་དབྱེ་བ་ཡིས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་ལ་དག་པ་ཟག་མེད་གཉིས། ཉིང་ལས་དྲི་
མེད་རྣམས་ནི་རྣམ་ཐར་སྟོ། ཡིག་ཆར་རྣམ་ཐར་སྟོ་ལ་དྲི་མེད་དག གཉིས་ཕྱི་དྲི་མེད་ཕྱི་མ་ཐར་པར་སྟུར། ས་ནི་ཟག་མེད་ལམ་བདེན་བཞིན་དུ་
དག། ཉོང་ཉིང་ཉོང་པ་ཉིང་གིས་མི་སྟོབ་པའི། ཉོང་ཉིང་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཉོང་པར་བཞ། ལྷག་མེད་སྦྱར་ཕྱིར་སྟོབ་ལ་སྐབས་བབ་མིན། དམིགས་
པ་བདག་གི་བ་ཕྱིར་བདག་མེད་མིན། ཉིང་བཞིན་སྟོན་མེད་སྟོན་མེད་རང་བཞིན་གྱིས། མི་སྟོབ་སྟོན་མེད་མི་ཉག་ཁོ་ནར་བཞ། མཆིམས་རྒྱུ་འདྲི་
དག་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་བཤད། མཚན་མེད་མཚན་མེད་དམིགས་པ་མཚན་མེད་ལས། ལངས་ཆེ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྒྱན་འབྱུང་བ། ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཤེས་གཞན་གྱིས་བཀག་ཆས། མ་བཟླ་བ་དེ་བཟླ་མེན་འགོག་པ་ལོ། དགག་བྱ་ཟག་མེད་ཕྱིར་ན་བཟླ་འགོག་མིན། གསུམ་པོ་ཟག་
བཅས་བཅུ་གཅིག་སེལ་བསྟུས་ཕྱིར། སྤྱིང་ཆེ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་འདིས་ཀྱང་འབྱུང། ཞོང་མས་རྣམ་སྒྲུང་མངོན་བྱང་ལས། སེམས་ནི་རང་དངོས་
མེད་ཕྱིར་དང་། འབས་བྱ་རྒྱ་རྣམས་སྤངས་ཕྱིར་དང་། བེས་གསུངས་རྒྱ་འབས་དེ་བོར་སྟུར། བསྟུ་བར་མཚན་ཉིང་གསུམ་ལ་སྟུར། ཉིང་ཡང་ཐོས་
བསམ་སྟོན་ལ་སྟུར། མཐོང་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་བོ་ཀུན། ཤེས་པ་མཐོང་འབྱུང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོ། སྦྱོར་བྱང་སྟོ་དབྱེའམ་སྟོ་རྒྱས་འབྱུང་བྱེད་
དོ། མཛད་ལས་འདིར་བསྟན་དོར་ཉིང་བཞི་བ་སྟེ། ཤིང་དུང་བསམ་གཏན་སྦྱེད་ཅིང་བདུད་བདུལ་རྩེས། ལྷོ་ཕྱོད་གྱིས་འགྲོར་གཟིགས་གུང་ལ་སྦྱོར་
བྱང་དུ་མ་དང་། ཐོ་རངས་དོར་ཉིང་བསྦྱེད་རིམ་བཞིན་བྱས་ལོ། ཆད་མེད་སྦྱོར་དོན་སོགས་སྟེ་བྱས་ནི། མི་སྟུག་བཏང་སྟོམས་རིམ་བཞིན་ཁ་དྲག་
དང་། འཁྲིག་ཆགས་གཉེན་པོར་སྦྱར་རྩོལ་དཔོན་ནི། འཁྲིག་དང་ཉེ་དུའི་འདོད་ཆགས་གཉེན་པོར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ལྷ་གསུངས་བསམ་གཏན་
དངོས་གཞི་ལ། འདོད་དང་ཉེར་བསྟོགས་བསྟན་པས་བཅུར་ཡང་གཤམ། གསུམ་ནི་པན་ཚུན་དེས་ལྷན་དགའ་མ་དེས། འདོད་དང་དང་བོའི་ཁ་
དྲག་ཆགས་པའི་གཉེན། ཉིང་བོ་གཉིས་པའོ་གཉིས་པར་ཁ་དྲག་ལ། ཆགས་མེད་མིག་ཤེས་མེད་དོན་དེ་ཡིན་ཕྱིར། འགོག་པའི་འཇུག་སེམས་ལྷང་
སེམས་ཆ་བར་གསལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་ཐར་མ་ཡིན་ཏེ། འོག་མར་དམིགས་ཕྱིར་གསུངས་ལ་རང་གོང་འོག རྩེས་ཤེས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཀུན་
དམིགས་གསུངས་དབྱུང། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གོང་དང་རང་ཁོ་ན། གཟུགས་མེད་རྣམ་ཐར་མཚན་མེད་མཚན་མེད་འང་ཡོད། ཁྱིལ་གཞོན་པར་
ཕྱིན་འདྲ་འོ་རྣམ་ཐར་འབས། རྣམ་ཐར་ཟེལ་གཞོན་ཟད་པར་གསུམ་པོ་ལས། འགོག་པ་མ་གཏོགས་ཉེར་ལྷ་ལྷར་འདྲིས་གྱིས། ཆགས་བྲལ་ཅམ་དང་
མ་འདྲིས་སྦྱོར་བས་འཐོབ། གཟུགས་མེད་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ཟད་པར་གཉིས། ཁམས་གསུམ་རྟེན་ཅན་ནོ་ལྷག་མ་མིས་སྦྱེད་པའི། ཕྱིར་ན་ཟད་པར་
བརྟུང་ཡུལ་འདོད་པར་གཏོགས། ལྷང་ལ་ཆེད་དུ་བརྟེན་ཕྱིར་ལྷ་ལ་མེད། འོ་ན་གོང་སར་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱང་། མེད་འབྱུང་དེས་པར་
ལྷང་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་གོང་མར་གཟུགས་མེད་སྐལ་མཉམ་གྱི། རྒྱ་དང་ལན་གངས་གཞན་སྦྱང་ལས་གྱིས་སྟེ། གཟུགས་སུ་བསམ་གཏན་སྟེ་
བ་དེ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཉིང་གྱིས་སྟེ་ཆོས་ཉིང་བག་ཆགས་སོ། བྱེ་སྦྱ་བག་ཆགས་མེད་ཕྱིར་སྐལ་མཉམ་ལོ། འབས་བྱ་སྦྱབ་པ་ལྷང་གི་ལེ་ལྷ་ལ། དག་
བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་རྒྱན་ལྷགས་གསུམ། བསྟུ་བ་གསུམ་ལྷེ་སྦྱོང་གསུམ་མོ་ཉགས་ཅམ་བཅས། སྟོན་པ་འདས་ལོའི་དབྱར་དེ་མ་སྟེས་དགས། ོ
བཀྲར་ནས་འོད་སྤང་ལ་སོགས་ལྷ་བརྒྱས་བསྟུས། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་བཅུ་འདས་ཆོ། ཐམས་ཅད་འདོད་དང་གཤམ་པ་སྦྱར་སྟོག་སོགས། ོ
ཀུན་དགའ་བོ་ཡི་མཁན་བྱ་དག་བཅོམ་པ། བདུན་བརྒྱས་རུང་མིན་བཅུ་བསམ་གཉིས་པ་ལོ། བསྟུ་བ་གསུམ་པ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། ལྷལ་སྟེའི་
ལྷེ་པ་ཐ་དད་ལྷག་འཁོར་དང་། ལྷང་འབྱུང་དགེ་ཚུལ་ལོ་དྲི་ལ་སོགས་པ། ལྷགས་མང་དོ་དེ་ཡང་པ་ཏ་ལ་ལྷ་ཏར། བཟང་བོ་ཀུན་གྱི་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་བྱ་བ། བདུད་རིགས་དག་བཅོམ་གཟུགས་འཆང་རྒྱ་འཕྱལ་གྱིས། ལོ་གངས་དུག་རྒྱར་འཁྲུག་གོ་གནས་མའི་བྱས། སྟོན་འདས་ལོ་བརྒྱ་སོ་

ལ་རྩེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་གསུང་འབུམ། བོད། ༡༡༽

བདུན་ཆེན་བསྟུས། སྒྲིན་བདག་དགའ་བོ་པདྨ་ཆེན་པོ་གཉིས། །ཡང་ན་སྟོན་འདས་ལོ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ན། །སྐད་བཞིས་ཐུག་པའི་ཕྱེ་བ་བཙུང་བྱས།
སྟོན་འདས་སུམ་བརྒྱ་འདས་ཆེ་གི་གི་ཡི། །མི་ལམ་མཐོང་ནས་ཇོ་ལྷ་རར་བསྟུས། །དེ་ཕྱིར་བག་དང་ཐུན་པས་ཐོས་པ་མཛོད། ། ལྷ་གྲྭ།

༥ དུ་ལ་ལྷའི་ཕྱེ་བ་ཐང་དང་ལས། །ཤར་དང་ལུབ་དང་གངས་རི་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྦྱ་བ་དང་། །རྟག་པར་སྦྱ་བའི་ཕྱེ་བ་རྣམས། །ཨ་
ཆན་དགོ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀླན་ཕྱེ་དང་འོད་སྣང་ཕྱེ། །ས་སྣང་ཕྱེ་དང་ཆོས་སྣང་ཕྱེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྦྱབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་བྱ་སྟེ་སྦྱ་
བའི་ཕྱེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཆོས་གནས་འཛིག་རྟེན་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ས་སྒྲོག་རིས་དང་སྣང་
བ་པ། །གནས་མ་བྱ་ཕྱེ་རྣམས་ནི། །ཀླན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྦྱོབ་དཔོན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐང་དང་རྣམ་པ་བཙུང་བརྒྱུར། །
ཡོད་སྦྱ་རྒྱལ་རིགས་སྦྱ་གཙན་ལས། །སྦྱུ་ཕན་དགུ་ནས་ཉེར་ལའི་བར། །བསྐྱེད་ལྷུ་ཤིང་ལོ་རྟགས། །པལ་ཆེན་བཟ་ཟེ་འོད་སྣངས་ལས། །བདུན་ནས་
ཉེར་གསུམ་བར་རོ་དུང་། །ཉེ་བར་འཁོར་ལས་མང་བཀྱར་ལས། །ཉེར་གཅིག་གོ་མེ་རྟག་སོ་ཆེ་ཀ །གནས་བརྟན་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ལས། །སྦྱུ་ཕན་རྟགས་
བཅས་མང་བཀྱར་འདྲ། །

༦ དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མ་མཆོག །མཆོག་གི་སྦྱལ་སྦྱ་མཛོད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི། །ཀླན་གསལ་བྱོན་དང་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་རྩེ། །
རྩེ་བཙུན་སྒྲ་མའི་ཞབས་རྩལ་སྦྱི་བོས་མཆོད། །མངོན་པ་ཕྱེ་བདུན་ཆོག་དོན་མ་ལུས་པ། །མངོན་སུམ་གཟིགས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན་པོའི་གསུང་། །
མངོན་པའི་ཆོག་དོན་ལུ་མཐའ་ཡས་པ་ཀྱན། །མངོན་སུམ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་འདི། །དང་པོ་ཚུམ་དུས་རང་གི་སྒོ་རྟེན་དུ། །དུ་མའི་
གཞུང་ཀླན་མི་བརྩེད་ཕྱིར་དུ་བརྩམས། །བརྩམས་པའི་དུས་སུ་མཛོད་དང་འདུལ་བ་ཀྱན། །ཀླན་ལ་ཚོད་པ་མ་སོང་ཆོག་དོན་ལ། །ལ་ལར་གོང་འོག་མ་
འགྲིག་ཡོད་དམ་གསུངས། །གསུངས་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྒྲ་ན་མེད་པ་འདི། །ཆོས་མངོན་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་བྱ་གཟིངས་དང་། །ཆོས་ཀླན་ཆོག་དོན་
གསལ་བྱེད་ཉེ་མ་མཆོག །ཆོས་གཟུགས་སྦྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །ཆོས་མངོན་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་སྦྱི་རོར་ཡིན། །བྱི་མའི་ཡི་གེ་ཞིབ་ཅིང་
རྟོགས་དཀའ་བ། །བྱི་ནང་རིག་གནས་ཀྱན་ཤེས་ཀྱན་དགའ་ཡིས། །བྱིས་སུ་མ་རོར་དག་པར་ཡི་གེར་བྲིས། །བྲིས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དོན་མཐའ་དཔྱད་
སྟེང་། །སྟེང་འོག་ཀླན་ལ་སྦྱར་ཡང་དཔྱད་བྱས་ཡང་། །ཡང་དག་དཔྱད་དཀའ་བྱིས་འབྱུང་སྟོགས་ལ་ཀྱན། །ཀླན་གྱིས་ངས་པར་གྱིས་ལ་ཐོས་བསམ་
མཛོད། །མཛོད་འདིའི་པར་བྱང་ཀྱན་དགས་བསྟུལ་བའི་ཆོ། །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་སྦྱ་མས་རྩེས་འཛིན་བྱིར། །མཁན་མིང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་བྲིས་པ་
དགོ། །

༧ དགོན་མཆོག་ཐུགས་རྩེ་བདེན་མཐུས་ལེགས་བཤད་འདི། །བསྟན་པའི་སྒྲིན་མའི་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། །འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་དགའ་བདེས་འཛོ། །མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་རྟག་པའི་གནས་ཐོབ་ཤོག ། །